

Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия
(КРДОПБГДСРСБНА)

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
И ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПАРТИИ
В БЪЛГАРИЯ
(1944-1949)

ДОКУМЕНТАЛЕН СБОРНИК

РАЗШИРЕН ВАРИАНТ

Committee for disclosing the documents and announcing
affiliation of Bulgarian citizens to the State Security and
the intelligence services of the Bulgarian National Army
(CDDAABCSSISBNA)

STATE SECURITY
AND POLITICAL PARTIES
IN BULGARIA
(1944-1949)

Documentary volume

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

IV. Справочен апарат:

Издания на ДС

Комисия за разкриване на документите и за обявяване принадлежност
на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби
на Българската народна армия, 2014 г.

ISBN 978-954-2986-42-3

ВЪВЕДЕНИЕ

Една от най-изследваните теми в съвременната българска историография е за установяването и укрепването на т. нар. народно-демократична власт и разгромът над опозицията в първите години след 9 септември 1944 г.¹ Периодът е добре проучен, публикувани са немалък брой документи в различни сборници². С намирането на всеки нов документ допълнително се осветяват събития и процеси, които провокират изследователите към обогатяване на техните научни разработки, а понякога и към преобръщане на добре познати и наложени в публичното пространство тези. Изследвайки архивните единици в Централизирания архив на Комисията продължаваме да откриваме такива документи. Това ни мотивира да издадем пореден нов сборник, посветен на този драматичен период от политическата история на България, като погледнем от нов ъгъл и обогатим с нови факти традиционно представяните събития, този път интерпретирани през погледа на тайните служби и основно свеждащи се до вътрешнопартийните взаимоотношения в Отечествения фронт и зависимостите между отделните партии и техните по-изявени представители.

Документалният сборник „Държавна сигурност и политическите партии в България 1944-1949 г.“, осемнадесети том от поредицата „Из архивите на ДС“, е съставен изцяло от документи, съхранявани в Централизирания архив на Комисията, пряко свързани с партиите и техните лидери. В коалицията ОФ, която съставя правителство на 9 септември 1944 г. влизат Българската работническа партия – комунисти, Българският земеделски народен съюз – „Александър Стамболийски“, Политическият кръг „Звено“, Българската работническа социалдемократическа партия и независими интелектуалци. Въпреки коалиционния характер на ОФ, ръководна роля в него има Работническата партия. Тя оглавява две от най-важните тогава министерства – Министерството на вътрешните работи и Министерството на правосъдието. Именно тези две ведомства оказват решаваща роля при разгрома над опозицията. Към тези две ключови позиции в правителството могат да се добавят още: наличието на съветски войски в страната, няколкократно увеличаване на членската маса на БРП (к) и заемане на отговорни държавни постове от нейни представители.

Важна роля в политическия живот на страната играе Националният комитет на ОФ, който по-скоро е координатор в политиките на партиите от коалицията. Само няколко месеца от управлението на ОФ и вече се чувстват първите разногласия вътре в него. Усещайки своето влияние водещата политическа сила в Отечествения фронт Работническата партия – комунисти започва неприкрито да подкрепя левите крила в останалите политически субекти на коалицията. Несъмнено това ерозира единството, появяват се проявите на разцепление и се заражда опозиция. Нейното формиране е продиктувано и от редица външни и вътрешни фактори. Несъгласието на партийните ръководства с налагането на левите крила в БЗНС и БРСДП, води до разкол и появата на опозиционните БЗНС – Никола Петков и БРСДП (о). Тези две партии

¹ По-важните научни трудове отнасящи се за периода са: **Исусов, М.** Политическите партии в България 1944-1948. София, 1978; **Цветков, Ж.** Съдът над опозиционните лидери. София, 1991; **Огнянов, Л.** Държавно-политическата система на България 1944-1948, София, 2006-2007; **Калинова, Е. и Искра Баева** Българските преходи 1939-2005. София, 2005; **Калинова, Е.** Победителите и България 1939-1945, С. 2004; **Калинова, Е.** Мястото и ролята на Отечествения фронт в годините на „народна демокрация“ (1944-1947), стр. 47-170. В: История на Отечествения фронт/съюз в България. София, 2012;

² Вж. напр. Установяване и укрепване на народнодемократичната власт (септември 1944 – май 1945). Сборник документи. София, 1969; **Методиев, В. и Лъчезар Стоянов** Български конституции и конституционни проекти. София, 1990; Горяните. Сборник документи т. 1 (1944-1949). София, 2001; **Ангелов, В.** Строго секретно. Документи за дейността на държавна сигурност 1944-1989, София, 2007; **КРДОПБГДСРБНА**, Държавна сигурност и промените в България (септември 1944 – декември 1947 г.), София, 2010

се превръщат в основата на легалната опозиция в България, заедно с Демократическата партия, която има сравнително слаби позиции в политическия живот на страната през този период. От възстановената Радикална партия също се отцепва малка част (Радикална партия - обединена), но тя на практика не играе почти никаква роля.

Без да се спираме подробно на структурата и дейността на Държавна сигурност³ е редно да отбележим, че в създадения отдел Държавна сигурност към Дирекция на Народната милиция сформираното отделение „А” има за основна задача борбата с вътрешната контрареволуция. Тя се изразява в разкриването, проследяването, арестуването, разследването и предаването на вражеските елементи на Народния съд. След реорганизация през 1947 г. върху основата на отделение „А” при отдел ДС се създава отдел I при Дирекция на Държавна сигурност за борба с контрареволуцията. Отделение „А” остава, но вече се състои от седем групи, имащи за задача да водят борба с контрареволуционните елементи в средите на отечественофронтовските и опозиционните партии (с изключение на БРП (к))⁴. Това уточнение е важно, защото то обяснява наличието на малко документи в богатия архив на ДС, отнасящи се за БРП (к).

Използваните документи в сборника са от служебния и от историческия фонд на Министерството на вътрешните работи. От служебния архив документите са от фонд 1 – Секретариат на МВР и фонд 13 – документи на бившето III управление – ДС за борба с вътрешната контрареволуция. Новото в сборника е използването на документи от историческия фонд на МВР, в който се пазят най-ценните разработки и общи документи от оперативния архив, преминали на съхранение в историческия фонд. В него са делата на политическите лидери и оперативно интересните лица, за които ДС е събираща секретни материали.

Документите в сборника са 240 на брой и са подредени хронологически, като между тях има и няколко, публикувани в други издания на Комисията. Решението да се повторят се определя от тяхната особена важност за цялостното осветяване на разглежданата тема.

КРДОПБГДСРСБНА

³ Вж. документалните сборници „Държавна сигурност – структура и основни документи” и „Държавна сигурност – политическа полиция” на КРДОПБГДСРСБНА.

⁴ Историческа справка на ф. 13 – бивше управление III ДС (борба с вътрешната контрареволуция от 9 септември 1944 г. до 1963 г.), л. 2

СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ С АНОТАЦИЯ

1. Открит лист на Коста Лулчев за свободно движение, София, 24 септември 1944 г.
2. Доклад по възложена задача за присъствие на събрание на СДРП, София, 3 февруари 1945 г.
Отчита се посещението на партийното събрание, което преминава в отечественофронтowski дух.
3. Писмо от председателя на Общия земеделски професионален съюз в България до министъра на вътрешните работи, София, 8 март 1945 г.
Известява за учредяването на Общ земеделски професионален съюз, на база на разтурения фашистки такъв. Отбелязва се, че е организиран също като работнически професионален съюз; отправя се апел към министъра за спиране на действията по отношение на разтурените фашистки организации.
4. Сведение за това, че Легиона преговаря с БЗНС за обща борба срещу БРП(к), София, 12 април 1945 г.
Съобщава за проведен разговор на човек от легионерските среди с Никола Петков, на който са обсъждани евентуалните бъдещи съвместни действия.
5. Доклад от началник на отдел инспекторат за административното, политическото, стопанско-продоволственото и обществено-културното положение в страната през първото тримесечие на 1945 г., София, 16 април 1945 г.
6. Доклад от главен инспектор при централно управление, б.м., [след 23 април 1945 г.]
За станал инцидент в с. Марково, Пловдивско свързан със Звено.
7. Кратка информация за работата на ДС по д-р Г. М. Димитров, [София, след 24 май 1945 г.]
Описва целия процес по наблюдаването и домашния арест на Гемето, отчитат се затрудненията на органите на ДС около дома на обекта, а след това и работата по наблюдението на вилата на американския представител.
8. Рапорт във връзка смъртта на Мара Рачева, София, 29 май 1945 г.
9. Писмо от ЦК на РСДП до директора на народната милиция, София, 4 юни 1945 г. АКР
Известява, че планираният конгрес няма да се състои; отстраняват се секретарят на партията К. Лулчеви главният редактор на партийния орган Григор Чеимеджиев, както и за новите назначения в партията.
10. Официално съобщение за бягството на д-р Г. М. Димитров, [София], 10 юни 1945 г.
Съобщава се, че д-р Г. М. Димитров е потърсил убежище при американския политически представител, въпреки поставянето му под домашен арест.

11. **Бягството на един български патриот от кървавата комунистическа чистка, Б.м., [след 10 юни 1945 г.]**

Статия, написана от д-р Г. М. Димитров, в която описва своето бягство при американския политически представител в България.

12. **[Сведение за проведена среща на проф. Венелин Ганев и проф. Петко Стоянов с чужди представители, отнасяща се за политическото положение на България, Б.м., преди 17 юли 1945 г.]**

Поставят се искания за смяна на А. Югов с независим човек, ако това не е възможно, да бъдат отложени изборите, ако и това не стане, то поне да има толкова английски и американски войски, колкото са и руските.

13. **Окръжно на БЗНС, София, юли 1945 г.**

Описва направения опит за разцепление на 8 и 9 май 1945 г., когато се организира конференция на БЗНС без съгласието на Постоянното присъствие. Отбелязва се нуждата от силен Земеделски съюз за здраво ОФ управление; набелязани са най-важните идеи в платформата на БЗНС; нарежда се всички организации, създадени преди датата на конференцията, да се отчитат само и единствено на Никола Петков.

14. **Доклад от 37 конгрес на РСДП, София, 7 август 1945 г.**

Сведение за изнесените доклади и разисквания, избора на централен комитет, програма и устав.

15. **Удостоверение от страна на БЗНС за учредителен конгрес на Земеделския младежки съюз, София, 6 септември 1945 г.**

Известява, че младежкия съюз трябва да се счита за политическа организация.

16. **Молба до Софийския областен съд за вписване на МЗС в качеството на юридическо лице, София, 7 септември 1945 г.**

Отправя се във връзка с вписването в регистъра на съда на Младежкия земеделски съюз като юридическо лице.

17. **Агентурно-осведомителната работа на отделение „А” – ДС по отношение на партиите, [София, след 7 септември 1945 г.]**

Сведение за наличната агентура в средите на партиите, характеристика на техните възможности сред политическите лица.

18. **Писмо от МВР до Софийския областен съд, София, 8 септември 1945 г.**

Отговор до съда, че Младежкия земеделски съюз може да бъде вписан в регистъра като юридическо лице.

19. **Писмо до министъра на вътрешните работи, Русе, 26 септември 1945 г.**

Информация за проведено събрание на БЗНС, което обсъжда резолюцията за позицията на партията спрямо ОФ.

20. Донесение от „Вуйчо”, София, 9 октомври 1945 г.

Отнася се за конференция, проведена в дома на Димитър Гичев, на която се известява, че се водят преговори за обединение на БЗНС и има постигнат напредък, изразяващ се в декларация от Никола Петков за разширяване на ПП с приближени на Д. Гичев.

21. Изложение до главния секретар на Националния комитет на Отечествения фронт с копие до министър-председателя, министъра на вътрешните работи и министъра на търговията, Свищов, 30 октомври 1945 г.

Във връзка със станалия инцидент в гимназията в Свищов със свалянето на портрети на политически дейци.

22. Обвинителен акт по дело от 1945 г. по описа на Прокурорския надзор при Софийския областен съд срещу обвиняемите: д-р Г. М. Димитров, Георги Хр. Пчелински, Ценко Величков Барев, София, 30 октомври 1945 г.

23. Мотиви към Обвинителен акт срещу д-р Г. М. Димитров и др., София, [30 октомври 1945 г.]

24. Доклад по възложената задача за присъствие на конференцията на Димитър Гичев, София, 4 ноември 1945 г.

25. Донесение от „Бродски”, София, 12 ноември 1945 г.

26. Донесение от „Бродски”, София, 14 ноември 1945 г.

Обединението на двете земеделски крила Гичев – Петков вместо единение, води до противопоставяне и ориентация на членска маса към ОФ.

27. Доклад до началника на Отдел „А” – ДС, София, 6 декември 1945 г.

Във връзка с проведените парламентарни избори се докладва за свършената работа на внедрен агент.

28. Доклад от началник на отдел „В”, [София], 19 декември 1945 г.

Информира, че опозиционните политически партии БЗНС – Н. Петков, БРСДП (о) и Демократическата партия разширяват своя състав като образуват нови организации под формата на младежки академични съюзи: Български академичен земеделски съюз, Демократичен академичен клуб и Социалистически академичен младежки клуб „Жан Жирес” и се изразява мнение, че тези организации следва да се забранят.

29. Доклад до ЦК на БРП(к) за вътрешнопартийното положение за БЗНС – Н. Петков, София, 24 декември 1945 г.

30. Постижения на правителството на Отечествения фронт във вътрешната политика на страната, Б.м., [1945 г.]

31. Писмо на П. Стайнов – министър на външните работи и изповеданията до Антон Югов – министър на вътрешните работи от, София, 28 януари 1946 г.

Повод на писмото на Британския политически представител за своеволия в чуждите мисии в България от страна на народната милиция и ДС.

32. Конференция на БРСДП (о), Б.м, [след 28 януари 1946 г.]

Отбелязва се, че с пълно единодушие присъстващите посочват за лидер на партията Кръстю Пастухов, а Коста Лулчев е определен за главен секретар. Направените изказвания са предимно насочени срещу комунистите и е одобрена линията на списване на партийния вестник.

33. Доклад до началника на Държавна сигурност, София, 29 януари 1946 г.

Във връзка с активизацията на опозиционно настроени политически лица от средите на „Българския земеделски академичен съюз“, „Демократичния академичен клуб“, Социалистическата академична младеж „Жан Жирес“ и „Лигата за защита правата на човека и гражданина“ се отправя предложение за разформироването им.

34. Писмо до министъра на вътрешните работи от НС „Звено“, София, 4 февруари 1946 г.

Във връзка с постоянно получаваните оплаквания за произволи и преследвания на привърженици на НС „Звено“ в страната се изброяват примери.

35. Писмо до министъра на вътрешните работи, София, 18 февруари 1946 г.

Отбелязва се активизиране на ръководството на НС „Звено“ в област Стара Загора, което предприема действия по вербуването на нови членове.

36. Доклад за развоя на конференцията на БЗНС – Н. Петков, свикана в Плевен на 21 февруари 1946 г., Плевен, 23 февруари 1946 г.

Сведение за организирането на конференцията и спонтанно свикания митинг от привърженици на ОФ, които успяват да разтурят събранието на земеделците и да линчуват лидерите на опозицията от областта.

37. Справка за земеделския писател и публицист Трифон Кунев, Б.м., 23 февруари 1946 г.

Биографични данни и сведение за политическата принадлежност на Трифон Кунев, изброени са неговите статии в опозиционния печат, изписвани в колонката „Ситни и дребни като камилчетата“ и информация за участието му в Лигата за защита правата на човека, които го определят като „най-заклет противник на ОФ властта“.

38. Писмо до Дирекция на милицията от Софийския областен съд, София, 23 февруари 1946 г.

Нарежда се незабавно задържане и обиск в дома на Коста Лулчев, както и в дома на Кръстю Пастухов за изземане на инкриминиран брой от вестника на БРСДП (о).

39. Писмо до Дирекция на милицията от Софийския областен съд за издирване на автора на статията „Защо ме изкушавате лицемери“ публикувана във в. „Свободен народ“, София, 23 февруари 1946 г.

Предлага се произвеждането на дознание за установяване автора на статията и разследване обстоятелствата около нейното отпечатване, прави се предложение за задържане на редактора на вестника.

40. До прокурора на Софийския областен съд, София, 25 февруари 1946 г.

Информира се, че е задържан Кръстю Пастухов за провинение по печата.

41. Показания от Кръстю Пастухов, [София, след 25 февруари 1946 г.]

Направени са пред органите на МВР във връзка със статията – „Защо ме изкушавате лицемери“. Посочва се, че съдържанието и е насочено против армията и нейната дисциплина.

42. Доклад до началника на отделение „А“ – ДС, София, 1 март 1946 г.

Докладва се за извършената работа по Демократическата партия, нейната младежка организация и печатен орган в. „Знаме“. Отчита се незадоволителния резултат по мероприятията по внедряване на агентура; обръща се внимание на лошото финансово състояние на партията.

43. Писмо от НС на „Звено“ до Централния комитет на БРП(к) и МВР, София, 6 март 1946 г.

Описва станал инцидент в Карнобатско с привърженици на НС „Звено“, които при опит да организират поделение на „Звено“ са нападнати и бити от симпатизанти на БРП(к).

44. Окръжно на МВР*, София, [преди 15 март 1946 г.]

Нарежда се на всички организации на партията [БРП(к)] да изпълняват следното: възпрепятстване създаването на други партийни групи; групи на социалдемократите; обезглавяване на организациите на другите партии и недопускане на други партии в ОФ.

45. Рапорт от инспектор в отделение „А“ – Държавна сигурност, София, 15 март 1946 г.

Във връзка със случая в с. Боряна, Провадийско, където кметът възпрепятства създаването на други партии освен РП(к) на основание постъпилото окръжно, се стига до заключение, че окръжното е провокация на неизвестна личност.

46. Сведение за опозицията и техните искания във връзка с правителствената промяна, [София, март 1946 г.]

47. Отговор на МВР до НС „Звено“ във връзка с оплакване за извършени преследвания на привърженици на НС „Звено“, София, 9 април 1946 г.

Докладва се за извършена проверка във връзка със станали произшествия с привърженици на „Звено“ от страна на администрацията, органите на милицията и „неотговорни фактори“.

48. Доклад за политическото положение в страната, [София, след 16 април 1946 г.]

49. Доклад от Трифон Трифонов, бивш главен секретар на Младежкия народен съюз „Звено“ до министър-председателя, София, 17 април 1946 г.

Предупреждава се, че може да настъпи разкол в младежкия съюз при наличието на нови членове, които са от средите на бивши организации. За пример е посочен случаят с опози-

* В Окръжното носи печата на МВР и подпис на деловодител.

ционната дейност при земеделците, която тръгва именно от нейната младежка структура; посочват се и младежките структури на други опозиционни партии; в заключение се правят препоръки за запазване единството на младежката структура.

50. **Рапорт на инспектор Любомир Анев, относно състоянието и разположението на политическите и вражеските сили в южна България през март, София, 18 април 1946 г.**

Докладът се отнася за всички партии, както за тези в ОФ, така и за опозиционните; дава се сведение за младежките им организации; описва се работата им по места.

51. **Кратка информация за положението в страната през последния месец, София, 24 април 1946 г.**

Описва политическото положение след съставянето на второто правителство на ОФ; прави обзор на случващото се в опозиционните и отечественофронтовски партии; информира за фашистки организации, анархисти и чуждите мисии; дава сведение от криминален, стопански и административен характер, въз основа на докладите от областните управления, като се констатира известно успокоение в страната. Като приложение се включва Таблица за числения състав на партиите и на техните младежки структури.

52. **Окръжно от БРСДП(о), София, април 1946 г.**

53. **Доклад до началника на Държавна сигурност, София, 4 май 1946 г.**

Свързан е с политическите съдебни процеси и това, че е необходима по-голяма мобилизация за разобличаване на подсъдимите.

54. **Писмо до министър-председателя от министъра на вътрешните работи, София, 4 май 1946 г.**

Информира го, че по получени данни с навлизането на много нови елементи в младежката структура на „Звено“ ще се създаде легална позиция, за борба против ОФ, за предотвратяване, на което е необходимо да се вземат мерки за недопускане на изненади.

55. **Доклад за стопанското, политическото и административното положение на страната през май 1946 г., София, [май 1946 г.]**

Отбелязва се, че въпреки усилената стопанска работа през летните месеци в страната има значително политическо напрежение. Дават се примери с отечественофронтовските партии и по-специално със „Звено“, как в неговите редици се приемат фашизирани елементи. За опозиционните партии се отбелязва отлив от привърженици; обръща се внимание на отношенията между комунисти и земеделци, които се определят като добри и отиващи на подобрение. Отчита се слабата организационна дейност на земеделските дружби в ОФ. Споменава се за офицери, които са противници на ОФ властта.

56. **Данни за разговора Бевин – Коларов, Б.м., [след 6 юни 1946 г.].**

Информира се за това, че английското правителство няма да сключи и подпише никакъв мир със сегашното българско правителство. Оспорва се демокрацията в България, защото един от водачите на опозицията е в емиграция, а друг е в затвора.

57. **Писмо до Регентите на България от Трифон Кунев, София, 10 юни 1946 г.**

Във връзка с нанесен му бой от около 10-на души, поради това, че списва колонка във вестник „Народно земеделско знаме“.

58. Рапорт до началника на отделение „А“ за политическото положение в Министерството на информацията към началото на юни 1946 г., София, 10 юни 1946 г.

59. Присъда на д-р Г. М. Димитров в името на Негово Величество Симеон II цар на българите, София, 12 юни 1946 г.

По процеса срещу д-р Г.М. Димитров е произнесен присъда –доживотен строг тъмничен затвор и лишаване с права завинаги.

60. Писмо до Националния комитет на ОФ, ЦК на РП(к) и министъра на вътрешните работи, София, 17 юни 1946 г.

Информира за настъпили недоразумения между Звено и РП(к) в гр. Берковица и околността, отнасящи се до разпределението на кметските места.

61. Донесение от „Никола“, София, 29 юни 1946 г.

Във връзка с политическите процеси става ясно, че присъдата срещу Кръстьо Пастухов е посрещната зле в средите на БНЗС – Н. Петков, отбелязвайки, че не е важно на колко е осъден, а това, че е осъден.

62. Доклад за стопанското, политическото и административното положение на страната през юни 1946 г., София, [юни 1946 г.]

Отбелязва се, че през последния месец се забелязва активизиране на политическата сцена; укрепване единството между БРП(к) и БЗНС, което води до противопоставяне с останалите ОФ партии и най-вече с НС „Звено“; отбелязва се, че политическите процеси срещу опозиционери дават самочувствие на народните маси; отчита се приливът и отливът на членска маса във всички партии, както и наличието на вражески елементи в държавния апарат и стопанска информация.

63. Сведение за Атанас Москов – член на ЦК на БРСДП(о) и на Изпълнителния комитет, [София, след 11 юли 1946 г.]

Биографични данни и информация за политическата и професионална кариера на Атанас Москов; отбелязва се, че той се ползва с голямо доверие пред Коста Лулчев, а преди това и пред Кръстьо Пастухов и е един от най-дейните в партията.

64. Справка за Димитър Гичев, [София, след 7 август 1946 г.]

Биографични данни за Димитър Гичев, сведение за неговата политическа кариера преди 9 септември 1944 г. и след това; информация за негови изказвания на събрания и пред съпартийци.

65. Писмо до политическия секретар на НС „Звено“, София, 4 септември 1946 г.

Свързано е с назначената анкетна комисия за изясняване на спорния случай в гр. Берковица и околността между РП(к) и НС „Звено“.

66. Окръжно до председателите на околийските и местните организации от БЗНС(о), БРСДП(о) и независимите интелектуалци относно провеждането на избори за ВНС, София, 10 септември 1946 г.

67. Доклад за Втората национална конференция на МНС „Звено“, състояла се на 12 септември 1946 г., София, 13 септември 1946 г.

Сведение за докладите, изнесени от делегати на конференцията. В един от тях се отбелязва, че пътят, по който е поела младежката организация води към откъсване от ОФ, обяснявайки, че крайното левичарство и десничарство са опасни. Отчита се, че самата конференция е преминала в ОФ дух.

68. Информация за Стоян Костурков от Висшия партийен съвет на Радикалната партия, София, 16 септември 1946 г.

Информация за неговите нагласи за планираната чистка в Министерство на просветата.

69. Писмо до министъра на правосъдието с копие до министъра на вътрешните работи, София, 18 септември 1946 г.

70. Осведомителен доклад за партиите, Б.м, [след 22 септември 1946 г.]

Отнася се за БЗНС – Н. Петков; БРСДП(об.); Демократическата партия; Радикалната (опозиционери); БЗНС – Оббов; „Звено“ и е свързан с вътрешнопартийните настроения преди изборите за ВНС.

71. Телеграма до министъра на правосъдието, София, 30 септември 1946 г.

Съобщава се за лица, осъдени от Народния съд и пускани в домашен отпуск, които се срещат с опозиционери, противници на ОФ.

72. Съобщение на „Държавна сигурност“, София, [септември 1946 г.]

Засягат се станалите произшествия преди изборите за Велико народно събрание, в които са немесени лица от БРП (к), а пострадалите са от страна на опозицията.

73. Извлечение от обвинителния акт срещу Коста Лулчев по разпространението на речта на Джеймс Бърнс, [София, след септември 1946 г.]

Обвинява се в написването и разпространението от името на ЦК на БРСДП(о) на изложение, съдържащо неверни твърдения, както и разпространението на измислена реч на американския външен министър, която може да увреди на добрите отношения с Америка и Съветския съюз.

74. Писмо до министър-председателя от лидерите на опозицията, София, 9 октомври 1946 г.

Във връзка с провеждането на избори за Велико народно събрание се апелира те да бъдат честни, демократични и редовни, за което се изброяват точки, които е необходимо да бъдат изпълнени за постигане на това условие.

75. Доклад от ОР присъствал на митинг свикан от БЗНС – Н. Петков и БРСДП – К. Лулчев на 19 октомври 1946 г., София, 21 октомври 1946 г.

76. Донесение до Централния комитет на Българската работническа партия (комунисти), [София, след 27 октомври 1946 г.]

Във връзка с изборите и събранието на привържениците на БРСДП (о), на което са скандирани неприлични реплики по адрес на ОФ.

77. Кратка характеристика за народните представители от РСДП(о), [София, след 27 октомври 1946 г.]

Съдържа кратки биографични данни за народните представители от БРСДП(о), политически изяви преди и след 9 септември 1944 г., дейност във ВНС.

78. Донесение от „Никола” – БЗНС – Н. Петков след изборите, София, 30 октомври 1946 г.

Споменава, че в БЗНС са силно смутени от изборния резултат, но в същото време са доволни от факта, че другите ОФ партии не получават достатъчно подкрепа; изразява се мнение, че опозицията вече може по-спокойно да води организационен живот.

79. Изказване на председателя на Централния комитет на НС „Звено” г-н Кимон Георгиев във връзка с оценка на резултатите от изборите на 2 ноември 1946 г., [София]

В своето изказване на К. Георгиев прави анализ на изборната загуба, която се определя като болезнена; отдава се на силните позиции на БРП(к) и настъпилите разногласия във връзка с 4-то Постановление и атаката срещу Дамян Велчев; липсата на стегната партийна организация; наличието на опозиция, която разколебава част от симпатизантите на „Звено”.

80. Донесение от „Стою”, София, 7 ноември 1946 г.

Информира за събрание в Земеделския дом, на което присъстват видни земеделци и на което са приети подписани декларации, че са на разположение на Постоянното присъствие за техните мандати.

81. Донесение от „Златарев”, [София], 3 декември 1946 г.

Информация за вътрешните противоречия в БРСДП(о), произлизащи от наличието на групи, очертани още преди 9 септември 1944 г.; засягат се отношенията между партията и Съюза на Н. Петков; отбелязва се, че общият враг сплотява опозицията.

82. Доклад за положението в Републиката през м. декември 1946 г., София, [декември, 1946 г.]

83. Рапорт от началника на отдел „А” до началника на ДС, София, 20 март 1947 г.

В доклада се засяга политическото положение в БЗНС – Оббов, като се отчита наличието на групи при земеделците, които водят борба за надмощие във връзка със свикването на Управителен съвет за избор на ново Постоянното присъствие.

84. План за агентурно-оперативни мероприятия по разработката „Вейган” – проф. Венелин Ганев, София, 30 март 1947 г.

Разкриват се причините за откриване на разработката, свързани с връзки на проф. Венелин Ганев с чужди разузнавания; набелязват се мероприятия за доказване сътрудничеството му с тях „ако има такива”.

85. Доклад за събрания материал от всички сектори в страната по линия на геметовци, който ги разобличава във водене на нелегална, диверсионна, терористическа и саботажна дейност, [София, след април 1947 г.]

Отбелязва се, че Никола Петков е продължител на делото на д-р Г. М. Димитров, водейки борба с легални и нелегални средства; свързват водените процеси в страната с Гемето и Н. Петков, дават се примери от много дела, водени срещу опозиционери, които имат контакт с Н. Петков.

86. До началниците на отделения и служби в I отдел, [София, 3 май 1947 г.]

Документът регламентира събирането и обработката на сведения за партиите.

87. Писмо до местен комитет в новозагорско, София, 27 май 1947 г.

Потвърждава за разбирателството между социалдемократите и земеделците на Никола Петков.

88. Доклад от директора на Държавна сигурност, София, 27 май 1947 г.

Описва опозиционната дейност на Н. Петков и неговите поддръжници, споменава се за пропагандна работа сред войската чрез военно-конспиративните организации „Неутрален офицер“ и „Военен съюз“; информира за наличието на военни групи и военна секция при БЗНС – Н. Петков и разгръщане на въоръжена дейност сред населението. Посочват се връзките на Н. Петков с Дража Михайлович и ВМРО – Ив. Михайлов. – Документът е публикуван в: Държавна сигурност - политическа полиция - разширен вариант.

89. Писмо от Прокурорския надзор при Софийския областен съд до Председателя на Великото народно събрание, София, 31 май 1947 г.

90. Дейността на БЗНС-ОФ и ЗМС – Л. Ганчев за периода от 1 до 31 май [1947 г.], [София, след 31 май 1947 г.]

Сведение от всички области в страната, даващи информация за проведените събрания и конференции и произнесените на тях речи във връзка с появилите се разногласия в ръководството на БЗНС.

91. Агентурно донесение за водени разговори по политически въпроси от страна на проф. П. Стоянов, Б.м., [май- юни 1947 г.]

Споменава се за направените опити за разцепление в БЗНС и това, че се готви изгонването на опозиционните депутати от ВНС и съдебното ликвидиране на техните лидери.

92. Писмо от Прокурорския надзор при Софийския областен съд до Председателя на Великото народно събрание, София, 4 юни 1947 г.

Свързва конспиративните военни организации и делото срещу Петър Коев с главния секретар на БЗНС(о) Никола Петков, който е определен като главен вдъхновител за извършването на държавен преврат, целящ свалянето на властта със сила, а за да бъде привлечен под следствие и съден е необходимо разрешението на ВНС.

93. Окръжно №3 на ПП Земеделския младежки съюз (ЗМС) до председателите и секретарите на областните, околийските настоятелства, местните земсови групи и всички дейтели в страната, София, [преди 6 юни 1947 г.]

С него се известяват привържениците на ЗМС за това, че на тях като опозиция им се забранява почти всякаква публична и организационна дейност; отбелязват се опитите за спирането на печатния орган и изпращане в лагери. Въпреки всичко е необходимо попълване на настоятелствата и заздравяване на позициите.

94. Окръжно на Работническата социалдемократическа партия (обединена), София, 6 юни 1947 г.

Информира за станалата дискусия във ВНС при внасянето на иск от страна на главния прокурор за сваляне имунитета на Н. Петков и неговото арестуване. Сведение за това, че депутати от опозицията са бити от народни представители от средите на Комунистическата партия.

95. Телеграма от Коста Лулчев до международната социалистическа конференция – Цюрих, [София], 6 юни 1947 г.

96. Справка - извлечение по данните от досието на Никола Петков, Б.м., [след 6 юни 1947 г.]

Биографични данни и сведение за политическата кариера на Никола Петков, както преди 9 септември 1944 г., така и след това; данни от показания на свидетели и на съдебни процеси, според които Никола Петков е вдъхновител и организатор на конспирации против властта; включва агентурни данни, според които той провежда антинародна вражеска дейност.

97. Окръжно №5 на БЗНС – Н. Петков, София, 7 юни 1947 г.

Известява за арестуването на Никола Петков, призовава за пълно спокойствие, запазване от всички провокации и това, че Постоянното присъствие ще държи сдружените земеделци в течение на ставащото.

98. Сведение за заседание на Върховния съюзен съвет – БЗНС – Оббов, София, 8 юни 1947 г.

Посочен е съставът на постоянното присъствие на БЗНС – Оббов.

99. Характеристика на Коста Лулчев, София, 10 юни 1947 г.

100. Из дейността на Народния съюз „Звено” и МНС – „Звено” за времето от 1 до 30 май 1947 г., [София], 12 юни 1947 г.

Сведение за проведените събрания, конференции и взетите на тях решения в страната.

101. Характеристика на Стоян Костурков, София, 12 юни 1947 г.

Биографични данни за Стоян Костурков и информация за неговата политическа дейност.

102. Доклад от Стефан Василев, началник група за отношението на интелигентските среди по арестуването на Н. Пеков и оставките на 23-ма депутати, София, 12 юни 1947 г.

103. Декларация на д-р Г.М. Димитров, Вашингтон, 13 юни 1947 г.

Обръща се внимание на политическото положение в България, ролята на Комунистическата партия в страната и външната намеса, като апелът е отправен към ООН.

104. Декларация от Постоянното присъствие на БЗНС-Н. Петков, София, 19 юни 1947 г.

Във връзка с проведените обиски в домовете на земеделци в страната се отправя призив от ПП на БЗНС за запазване от провокации, продължаване на работата, подчертавайки, че Земеделският съюз няма нищо общо с каквито и да е нелегални организации.

105. План на агентурно-оперативните мероприятия по разработката „Брадастилов” – Коста Лулчев, София, 25 юни 1947 г.

Съдържа информация за миналото на Брадастилов, характеризира се неговата политическа и парламентарна дейност, неговите изказвания и статии във в. „Свободен народ”. Прави се извод, че е враг на ОФ и РП(к). Набелязват се конкретни стъпки за неговото разобличаване.

- 106. Рапорт от ОР в отделение „А” – ДС, отдел I за лицето Атанас Димитров Буров, София, 26 юни 1947 г.**

Предложение за откриване на активно агентурно досие на лицето, защото се уличава във вражеска дейност.

- 107. Доклад от главния инспектор при Дирекция на Държавна сигурност, София, 30 юни 1947 г.**

Правят се оценки и се дават предложения по предстоящия процес срещу Никола Петков. Предвижда се въвлечането на нови обвиняеми по делото, което е от държавно-политически и наказателно-правен характер.

- 108. Рапорт от оперативен работник за откриване досие на Стоян Костурков, София, 2 юли 1947 г.**

Поради липса на достатъчно материали, компрометиращи Стоян Костурков във вражеска дейност, се прави предложение за откриване на отчетно наблюдателно досие като член на Висшия партийен съвет и ИК на Радикалната партия.

- 109. Рапорт за откриване на отчетно наблюдателно досие на Атанас Москов, София, 14 юли 1947 г.**

Поради липса на достатъчно материали, уличаващи Атанас Москов във вражеска дейност и предвид на това, че лицето не се отказва от политическия живот, и е един от първите хора в РСДП(о) се прави предложение за откриването му на отчетно наблюдателно досие.

- 110. Рапорт за откриване на отчетно наблюдателно досие на Петър Дертлиев, София, 14 юли 1947 г.**

Определен като политически активен опозиционер, народен представител във ВНС, член на ЦК на БРСДП(о) и секретар на ССМ(о) е направено предложение за откриване на отчетно наблюдателно досие на лицето.

- 111. Резолюция на Върховния съюзен съвет на БЗНС – в опозиция, София, [след 18 юли 1947 г.]**

Отхвърлят се всички обвинения за това, че те са в основата и са причина за отцепването от ОФ; отбелязва се, че тяхната програма е съобразена с тази на ОФ.

- 112. До управителя на ТВО – Перник, за въдворяване на Атанас Москов, София, 25 юли 1947 г.**

Изпраща се лицето Атанас Москов.

- 113. До околийското управление на държавна сигурност – гр. Провадия за въдворяване в града на Атанас Москов, [София], 29 юли 1947 г.**

- 114. Доклад за организационното и политическо състояние на НС „Звено” – Софийска организация от 9 септември 1946 г. до 9 септември 1947 г., София, 14 август 1947 г.**

Описва вътрешнопартийното състояние и фракционни борби, произтичащи от наличието на три крила; дават се сведения от събрания, третиращи кадрови въпроси; засяга се дейността на Софийската градска организация по райони и областните ръководства на

партията и нейната младежка структура; информация за парламентарната група; за просветната и печатната работа; за прилива и отлива на членове. Отчита се работата на агентурата в партията.

115. Доклад на II група, отделение „А” – ДС, отдел I по организационните постижения и слабости за времето от 9 септември 1946 г. до 9 септември 1947 г. по обект РСДП (о) и младежката им организация, София, 14 август 1947 г.

Отчита се организационният живот на партията и младежките и структури, численост и настроения, събрания и изяви, отношения с опозицията; информация за наличните агенти, работещи по линия на БСДП(о) и делата, водени по отчета.

116. Въпроси, свързани с отношението на Демократическата партията към стопанските, политическите и други въпроси, [София, 14 август 1947 г.]

Отчита се, че Демократическата партия е единствената легална опозиционна партия в страната, която открито не признава акта от 9 септември 1944 г. Тя не признава и ОФ, а отношението и към правителството е отрицателно.

117. Доклад за организационното и политическо състояние на Демократическата партия през периода от 9 септември 1946 г. до 9 септември 1947 г. и състоянието на работата на III група, отделение „А” – ДС, отдел I, работещ по линия на Демократическата партия, София, 15 август 1947 г.

Подобно описва организационния живот на партията, нейния Висш партийен съвет и Централно бюро, Софийската ѝ градска организация и Младежкия съюз, Академичния клуб и Женската секция, както и редакцията на печатния орган в. „Знаме”. Обръща се внимание на фракционните борби в партията и се прави анализ на агентурно-оперативната работа, с което се отчита, че със завербуваните сътрудници успешно е овладян животът на партията и се дават адекватни сведения за дейността и.

118. Отчет за извършената работа през времето от 9 септември 1946 г. до 9 септември 1947 г. в обекта Радикалната партия, София, 15 август 1947 г.

Сведение за организационния живот на Радикалната партия – ОФ и нейните младежка и женска секции; финансово състояние и печатен орган. Информация за Радикалната партия (о). Прави се разчет на агентурата сред партията.

119. Доклад на VI група, отделение „А” – ДС, отдел I за организационните постижения и слабости за времето от 9 септември 1946 г. до 9 септември 1947 г. по обект РСДП – Нейков и младежките им организации, София, 15 август 1947 г.

Отбелязва се темата за чистката в партията и евентуалното и сливане с БРП(к); в партията се отчита, че ниските следизборни резултати се дължат на това, че РП(к) пречела навсякъде; дава се информация за вътрешнопартийния живот, за членската маса и младежките организации.

120. Доклад за политическото и организационно състояние на БЗНС - Н. Петков - развитие и организация на агентурно-оперативната ни работа по обекта, за времето от 9 септември 1946 до 15 август 1947 г., София, [след 15 август 1947 г.]

Описва вътрешнопартийните борби, организационната и парламентарна дейност, промените в организацията и публичните събития; отделя се място на Младежкия земеделски съюз и отношението към ОФ мероприятията. Отбелязват се новите моменти в партията след отнемането на депутатския имунитет на Никола Петков; отчита се агентурно-оперативната работа по обекта. – Документът е публикуван в: Държавна сигурност - политическа полиция - разширен вариант.

- 121. Писмо от Никола Петков до Георги Димитров – министър-председател, София, 26 август 1947 г.**

Обръщайки се към министър-председателя, арестуваният Никола Петков прави ретроспекция на своята политическа дейност през последните две години. Отправяйки молба за милост изразява желание за поправка на стореното от него, като отново влезе в ОФ.

- 122. Доклад за проведената от органите на ДС акция във връзка с разтурянето на БЗНС (о) и изземането на архивата му, София, 28 август 1947 г.**

Описва направените обиски по домовете на членове на БЗНС (о) и извършените арести; отбелязва се за открити огнестрелно оръжие и боеприпаси.

- 123. Рапорт за образуване на отчетно досие на Георги Йорданов, София, [след август 1947 г.]**

Установената липса на активна вражеска и подривна дейност, непозволяваща агентурно-оперативна разработка и предвид на това, че лицето е фактор в политическия живот, трябва да бъде обект на наблюдение, за което се прави предложение за откриване на отчетно наблюдателно досие на Георги Йорданов.

- 124. Характеристика на Георги Йорданов бивш депутат и член на БЗНС – Н. Петков, [София, след август 1947 г.]**

Биографични данни и сведение за политическа му дейност; отбелязва се, че притежава голям авторитет сред земеделците и е враг на комунистите.

- 125. Молба от Никола Петков до Васил Коларов – временен Председател на Народна република България, София, 22 септември 1947 г.**

Признание и разкажание от страна на Никола Петков, че провежданата политическата дейност през последните две години е погрешна, но отбелязва, че тя е продиктувана само от най-добри намерения за държавата и в контакт с политически и дори с духовни лица, за което моли за милост.

- 126. Рапорт за откриване на отчетно наблюдателно досие на Димитър Нейков, София, 30 септември 1947 г.**

Липса на достатъчно компрометиращи материали уличаващи го във вражеска дейност е основание за откриване на отчетно наблюдателно досие.

- 127. Донесение от аг. „Милко” относно мнението на Коста Лулчев по отношение на БРСДП(о), София, 4 октомври 1947 г.**

- 128. Декларация от Асен Павлов Баев, бивш административен секретар на опозиционния БЗНС до ОФ, София, 9 октомври 1947 г.**

Осъжда дейността на д-р Г. М. Димитров, насочена против интересите на страната и враговете на славянството, както и политиката на Никола Петков като противонародна и вражеска; отчитайки сторените грешки декларира, че ще подкрепя политиката на ОФ и неговата програма и апелира всички симпатизанти на разтурения БЗНС и те да сторят това.

- 129. Рапорт за лицето Димитър Нейков, София, 11 октомври 1947 г.**

Съдържа биографични данни за Димитър Нейков, минала и настояща политическа дейност. Характеризиран е като авторитет, даващ правилна идейно политическа и отечественофронтowska линия на своята партия.

130. Писмо до Директора на Народната милиция за преустановяване дейността на Българската лига за защита правата на човека и гражданина, София, 14 октомври 1947 г.

131. Рапорт от оперативен работник в отделение „А“, отдел I-ви ДС за Атанас Димитров Буров водач на Народняшката партия, София, 23 октомври 1947 г.

132. Заповед на МВР за отнемане на софийско жителство на Г. Йорданов и семейството му, София, 29 октомври 1947 г.

133. Характеристика на Александър Гиргинов, София, 30 октомври 1947 г.

134. Характеристика на лицето Атанас Димитров Буров водач на Народняшката партия, София, 30 октомври 1947 г.

Сведение за политическа му принадлежност в миналото; отбелязва се, че в известен период от време няма никакви материали в полицията за него, а след 9 септември е обект на ДС и постъпващите доклади за него го уличават като враг на ОФ и БРП(к).

135. Характеристика на проф. Венелин Ганев, София, 30 октомври 1947 г.

136. Характеристика на Борис Бумбаров, София, 15 ноември 1947 г.

137. Рапорт за образуване на отчетно наблюдателно досие на Борис Бумбаров депутат и член на БЗНС – Н. Петков, София, 17 ноември 1947 г.

Поради липса на достатъчно компрометиращи го факти в подмолна и вражеска дейност и предвид на това, че лицето е фактор в политическия живот, макар и пасивен, се прави предложение за откриване на отчетно наблюдателно досие на Борис Бумбаров.

138. Писмо до Борис Бумбаров, София, 18 ноември 1947 г.

Отправено е във връзка с постъпили в Централния освободителен комитет сведения за това, че Борис Бумбаров ще подпише Декларация за вярност с комунистите, за което му се отправя закана за наказание.

139. План за провеждане на агентурно-оперативни мероприятия по Атанас Буров, Дряново, преди 20 ноември 1947 г.

Възниква по подозрение в провеждането на вражеска антинародна дейност, като за нейното установяване се набелязват конкретни стъпки: вербуване на агентура, контрол на кореспонденцията и документиране на изказванията.

140. Донесение от агент „Х-2“, София, 29 ноември 1947 г.

Отнася се за заседание на ИК на Радикалната партия, в което се разглежда въпросът за образуването на единна ОФ организация и партийната позиция по този въпрос; информира, че политическият секретар Ст. Костурков е подал оставка, която е приета от ИК.

141. Рапорт до началника на отделение „А“, отдел I – ДДС за проф. Петко Стоянов, София, 1 декември 1947 г.

142. Предложение за изселване на проф. Петко Стоянов, София, 3 декември 1947 г.

143. Заповед за изселването на проф. Петко Стоянов, София, 11 декември 1947 г.

144. Инструкции за лицето Георги Йорданов бивш депутат от БЗНС – Н. Петков, [София, след 18 декември 1947 г.]

След въдворяването на Георги Йорданов Илчов на местожителство се предвижда неговото агентурно разработване от страна на ДС, като за целта се набелязват конкретни оперативни мероприятия.

145. Доклад от началник отделение „А“ – ДС за организационната и публична дейност на политическите партии в София и за агентурно-оперативната дейност, проведена всред тях, за времето от 01 януари до 31 декември 1947 г., София 25 декември 1947 г.

Информацията, отнасяща се за опозиционните партии, дава сведения за БЗНС (о) неговата организационна, публична и фракционна дейност, връзки с други опозиционни партии; печатни издания и политически промени; има данни за „Агитката“ – група земеделци около Н. Петков и ЗМС (о); БРСДП (о) и нейната младежка организация, както и социалистическата организация „Жан Жорес“; данни за Демократическата и Радикалдемократическата партии; отделено е внимание на народняци и национал-либерали. В частта от доклада, отчитаща дейността на ОФ партии, няма данни за БРП(к); разяснява се организационната и публичната им дейност, политическия курс и новите моменти в тяхното политическо съществуване. Сведения за агентурно-оперативните действия сред партиите, схематично е отчетена агентурата и делата; правен е обзор на слабостите в работата на отделението в периода. – Документът е публикуван в: Държавна сигурност - политическа полиция - разширен вариант.

146. Доклад за организационното и политическото състояние на опозиционните партии за времето от 1 януари до 31 декември 1947 г., София, [след 31 декември 1947 г.]

Информация отнасяща се за опозиционните партии, в която се дава сведения за БЗНС (о) и ЗМС (о) за организационната и публичната им дейност; връзките с други опозиционни партии; печатни издания и политически промени след ареста на Никола Петков и разтурянето на партията; данни за БРСДП (о) и нейната младежка организация, както и социалистическата организация „Жан Жорес“; сведения за Демократическата и Радикалдемократическата партии.

147. Допълнителни инструкции към разработката на Георги Йорданов, София, 28 януари 1948 г.

148. План за агентурно-оперативни мероприятия по разработката „Вейган“ – проф. Венелин Ганев, Плевен, 9 март 1948 г.

Сведения за възникването на разработката, където се уличава във връзки с чужди разузнавания; провеждане на антинародна дейност и след въдворяването му в Плевен се набелязват мероприятия с цел установяването на повдигнатите подозрения.

149. План за агентурно мероприятие по разработка „Гошо” – Александър Гиргинов, Дулово, 10 март 1948 г.

По повод разкриването на вражеската политическа и реакционна дейност на Александър Гиргинов, въдворен на местожителство в Дулово, се набелязват агентурно-оперативни мероприятия.

150. Молба от Асен Павлов Баев до НС на ЕОПО – ОФ, София, 10 април 1948 г.

Изразява желанието си да стане член на единната обществено-политическа организация – ОФ, за което отправя молба да бъде приет.

151. Писмо до ДС – Дулово по отношение на Александър Гиргинов, Русе, 24 април 1948 г.

152. Справка за дейността и поведението на Борис Бумбаров, София, 5 май 1948 г.

Отбелязва се голямото влияние, което оказва Борис Бумбаров върху бившите членове на разтурения БЗНС за навлизане в ЕОПО-ОФ, като се отчита, че към настоящия момент не развива опозиционна и вражеска дейност, а напротив, прави опити да се приобщи към ОФ.

153. Справка за дейността на принудително изселения проф. Венелин Ганев на местожителство в гр. Плевен, София, 5 май 1948 г.

154. Морално-политическо състояние на средношколската младеж, София, 15 май 1948 г.

155. Справка за Коста Лулчев – главен секретар на БРСДП(о), [София, след 15 май 1948 г.]

156. Писмо до Началника на сектор ДС – Плевен и копие до Началник сектор ДС – Габрово, София, 26 май 1948 г.

С молба да бъде незабавно преместен на ново принудително местожителство в гр. Дряново проф. Венелин Ганев, за който ще бъде изработен план за разработка.

157. План за агентурно-оперативни мероприятия по разработката „Ескуал” – Петър Дертлиев, София, [края на май – началото на юни 1948 г.]

Повод за възникването на разработката е провежданата антинародна и антикомунистическа пропаганда. Установените връзки с многобройни опозиционери го определят като враг на властта, за което са набелязани конкретни мероприятия за разобличаване в саботьорска дейност.

158. Сводка за проф. Венелин Ганев, София, 8 юни 1948 г.

159. Писмо до завеждащия ДС – Дряново от началник сектор ДС – Габрово, Габрово, 10 юни 1948 г.

Уведомява се, че проф. Венелин Ганев ще бъде преместен на ново местожителство заедно с всички материали от водената разработка; като се отбелязва необходимост от изготвянето на нов план за работа по него.

* The circular letter bears MoI stamp and signature of the record keeper.

160. Справка за активна разработка „Вейган” – проф. Венелин Ганев, Б.м., [след 10 юни 1948 г.]

161. Писмо до ДС, Русе, 12 юни 1948 г.

Отнася се за засилване на бдителността по обект „Гошо”, да бъде поставен кордон от информатори, за да се предотврати неговото изчезване, както и да се знае всичко за неговото съществуване.

162. Вражески и нездрави прояви на партийци, [София, след 13 юли 1948 г.]

Изказвания на членове на БРП (к).

163. Доклад за вътрешнополитическото положение в страната във връзка с дейността на врага, София, 14 юли 1948 г.

В доклада се обръща внимание на класовата борба като резултат от засиленото настъпление на Народната власт срещу икономическите позиции на бившите хора; вражеските организации и групировки, които развиват най-голяма дейност; връзките на реакционно настроените лица с представители на разузнаването на капиталистическите страни; основните форми на подривна дейност. Третира се въпросът за бдителността и се правят предложения за по-ефективна работа.

164. Писмо до Градския комитет на РП (к), [София], юли 1948 г.

Изброени са имената на членове на партията, които имат вражески изказвания по повод резолюцията на информбюро за ЮКП.

165. Вражески прояви на БЗНС, [София], 5 август 1948 г.

Сведение за изказвания на отделни лица по различни политически въпроси.

166. Писмо до Градския комитет на РП (к), София, 16 август 1948 г.

Списък с имена от членове на РП (к) и техните вражески изказвания във връзка със събитията и ОФ мероприятия.

167. Доклад за състоянието на БЗНС – ОФ към втората половина на м. август 1948 г., [София, август 1948 г.]

Описва борбите в ПП на БЗНС, откъсване на ПП от земеделските маси, увеличаване влиянието на вражеските елементи и опозиционното настроение всред тях; като заключение се казва, че БЗНС от ОФ организация се превръща в легална форма на прикритие на врага и е необходимо да му се окаже помощ за справяне с положението.

168. Случаи на вражески появи на членовете на софийските градски организации на бившата БРСДП – ОФ през 1948 г., [София, след 27 септември 1948 г.]

Информация за вражески изказвания на симпатизанти на БРСДП – ОФ по политически въпроси.

169. Извлечение от доклад за м. август на началник сектор ДС – Стара Загора във връзка с БЗНС – ОФ, Стара Загора, 29 септември 1948 г.

Отчита се лошото организационно състояние в областта.

170. План на агентурно-оперативните мероприятия по разработката „Лисица” – Димитър Нейков, София, 30 септември 1948 г.

Възниква по подозрение, че обектът Димитър Нейков е враг на социализма и единството в ОФ поради образуването на коалиция със земеделците и за това, че може да има връзки с чуждо разузнаване. Набелязват се мероприятия за установяване на вражеската му дейност.

171. Вражески прояви на членове на БЗНС – ОФ от софийски градски организации през 1948 г., [София, след 15 октомври 1948 г.]

Изведени са критични оценки от страна на земеделски лидери.

172. Вражески прояви на членове на НС „Звено” от софийските организации през 1948 г., [София, след 15 октомври 1948 г.]

Информация за вражески изказвания на симпатизанти на НС „Звено” по политически въпроси.

173. Писмо до началник сектор – ДС Враца за вземане на отчетно наблюдение на проф. Петко Стоянов, Б. м., 19 октомври 1948 г.

174. Навлизане на вражески елементи в държавния апарат и данни за вражески прояви за времето от 1 до 20 октомври 1948 г., [София, след 20 октомври 1948 г.]

175. План за агентурно-оперативни мероприятия по лична активна разработка „Хайка” – проф. Петко Стоянов, Враца, 3 ноември 1948 г.

Разработката възниква във връзка с това, че обектът се уличава във вражеска агитация и пропаганда; дава се сведение за миналата му политическа дейност и се набелязват агентурно-оперативни профилактични и справочни мероприятия по процеса на разработване.

176. Справка относно бившия секретар на БРСДП(о) – Коста Лулчев, [София, след 7 декември 1948 г.]

177. Зловредни слухове във връзка с V-я конгрес на РП(к), [София, след 8 декември 1948 г.]

178. Коментари и изказвания във връзка с Конгреса на РП(к), [София, след 21 декември 1948 г.]

Информация от средите на БЗНС, „Звено”, бившата БСДП – ОФ, Радикалната партия, Лулчевистите, Демократите и католиците.

179. Отчетен доклад за работата на II група, отделение „А”, отдел I при ДДС през 1948 г., имаща за обект партията НС „Звено”, София, 25 декември 1948 г.

Прави се оценка на оперативната обстановка и задачите пред групата; включва информация от конференции, заседания и конгреса на ОФ. Описани са вътрешнопартийните разногласия, състоянието на печатния орган и финансите; прилива и отлива на членове, както и партийното отношение към вътрешната и външната политика на правителството. Сведение за воденето на активни, предварителни и контролни разработки, отчетни и наблюдателни дела; работата с агентурата, проведените арести и следствия.

- 180. Отчетен доклад за работата на III група, отделение „А“, отдел I при ДДС през 1948 г., имаща за обект РСДП – ОФ и Радикалната партия, София, 25 декември 1948 г.**

По линия на РСДП – ОФ се прави оценка на оперативната обстановка и задачите, където се описва числеността, дейността, вътрешнопартийните борби, заседания и станали промени. Отчита се сливането на партията на 11 август с РП (к) и се описва положението и след това, като се отбелязва, че голяма част от нейните членове са приети в РП (к); младежката организация престава да съществува през 1947 г. Сведение за водените разработки и отчетни досиета; работа в провинцията. Във втората си част докладът се отнася за Радикалната партия, за която освен оперативната обстановка се отбелязва слабата дейност, свикването на Втория конгрес на ОФ и на Върховния партийен съвет, който да се произнесе за преобразуването в ЕОПО – ОФ. Отбелязват се вътрешните борби, водените разработки и отчетните дела; работата с агентурата в провинцията.

- 181. Информация за БЗНС – Н. Петков, [след 25 декември 1948 г.]**

Сведение за това, че след смъртта на Никола Петков неговите симпатизанти са в пълна дезорганизация и уплаха; разбирайки силата на властта, тяхното убеждение е, че трябва да навлязат в БЗНС-ОФ, а от там в ЕОПО-ОФ; отчитат се направените опити за създаване на нелегални организации по места, характеризирани като форми на бандитска дейност и чести бягства зад граница.

- 182. Отчетен доклад за работата на IV група, отделение „А“, отдел I при ДДС през 1948 г. имаща за обект РСДП (о) и Демократическата партия, София, 26 декември 1948 г.**

По линия на РСДП (о) се прави оценка на оперативната обстановка, като се отчита, че не развива никаква дейност дори в парламента, като не се грижат за своите членове, изпратени в ТВО. След процеса срещу К. Лулчев и др. депутати част от членовете на партията преминават в БРСДП – ОФ, а други търсят място в ЕОПО – ОФ, същата съдба има и младежката структура. Отбелязва се, че към края на 1948 г. партията на Лулчев престава да съществува. Дава се сведение за разработките и отчетни дела. Във втората част отнасяща се за Демократическата партия се констатира, че тя не развива никаква дейност, защото към края на 1947 г. нейните лидери са въдворени. Дава се сведение за разработките и отчетните дела, работата в провинцията и с агентурата. – Документът е публикуван в: Държавна сигурност - политическа полиция - разширен вариант.

- 183. Отношението на различните прослойки към V-я конгрес, изказвания и неговите решения, София, 31 декември 1948 г.**

- 184. Формуляр на МВР – ДС, с който се отнема софийското жителство на Трифон Кунев, София, [1948 г.]**

- 185. План на агентурно-оперативните мероприятия по активна разработка „Лисицата“ – Асен Павлов бивш депутат от БЗНС – Н. Петков, София, 26 януари 1949 г.**

Подозренията на ДС са, че лицето е агент на чуждо разузнаване и провежда нелегална вражеска дейност, за доказването, на което се набелязват конкретни мероприятия. След изпълнението им и на база на получените резултати, доказващи първоначалните подозрения, се планира да се пристъпи към неговото арестуване.

- 186. План за агентурно-оперативни мероприятия по активна разработка „Паяк“ – Борис Бумбаров, София, 5 февруари 1949 г.**

От сведенията става ясно, че Б. Бумбаров има срещи с лица от средите на бившите ни-колапетковисти, и такива с конспиративни дейци; тези му действия го определят като

активен враг на народната власт, за доказване, на което се набелязват мероприятия за разкриване на подозренията на ДС.

187. Заключение във връзка с прерастване делото на активна разработка „Паяк” – Борис Бумбаров, София, 9 февруари 1949 г.

188. Рапорт за закриване на разработката на Димитър Нейков и свалянето на материалите в архив, София, 12 март 1949 г.

189. План за предварителна разработка „Изкуфяли”, София, 14 март 1949 г.

190. Оперативни мероприятия около групата политически затворници в Сливенския централен затвор, Б.м., [след 14 март 1949 г.]

Предвижда се откриване на разработка на групата и обграждането и с агентура.

191. Писмо до завеждащия ДС гр. Дряново, Б. м., 15 април 1949 г.

Отнася се за усилване на работата около Атанас Буров и проф. Венелин Ганев.

192. Бюлетин за положението в БКП, София, 20 април 1949 г.

Оценка на стопанската политика на партията, която в бюлетина се определя като провал; информация за вътрешно-партийни тенденции на поведение по „титовия въпрос” и по „случая Трайчо Костов”.

193. Сводка за оперативната обстановка по линия на БРСДП, София, 2 май 1949 г.

Информация за РСДП – ОФ в периода до сливането и с БКП; състоянието на РСДП (о) след нанасяне на удара по опозицията и нейния лидер.

194. План за агентурно-оперативни мероприятия по разработката „Вейган” – проф. Венелин Ганев, Плевен, 10 юни 1949 г.

195. Доклад за Радикалната партия, Б.м., [след юни 1949 г.], ръкопис

Сведение за развитието на партията след V-я конгрес на БКП и вливането на Радикалната партия в ОФ. Отчита се, че нямат никакъв организационен живот, не провеждат вражеска дейност и се констатира наличието на агентура в техните среди.

196. Декларация от проф. Венелин Ганев от ТВО, Ножарево, 24 юли 1949 г.

Във връзка с въдворяването в ТВО, подписаният се разкайва за проявените противонародни действия.

197. Писмо до началник сектор ДС – Плевен – за освобождаване на проф. Венелин Ганев от ТВО, София, 25 юли 1949 г.

198. Фракционните борби в БЗНС по настоящем, [София], 7 октомври 1949 г.

Сведение за вътрешнопартийни разногласия между членове, произтичащи от лични подбуди за кариерно израстване, които стават отличителен белег в БЗНС.

- 199. Специално съобщение от ДДС относно развоя на фракционните борби в ПП на БЗНС в последно време, София, 11 октомври 1949 г.**

Описва се наличието на вражда между отделни министри земедельци, най-вече по оста Трайков – Тончев и опитите за надмошье в ПП.

- 200. Политически прояви всред бившите звенари, [София, след 15 октомври 1949 г.]**

Засягат се предимно вътрешни въпроси, касаещи изборите, министрите, процеса срещу Трайчо Костов и изселванията. По въпроса за външнополитическото положение изказванията са свързани с ГДР и Китай.

- 201. Специално съобщение от отдел I ДДС относно нелегално възобновени николапетковистки организации в Горнооряховски и Търновски околии, София, 17 октомври 1949 г.**

Адресирано е до В. Червенков, с което обстойно се описват направените разкрития на нелегалната организация от привърженици на бившия БЗНС – Никола Петков.

- 202. Доклад за състоянието на БЗНС – Н. Петков в Горна Джумая, Г. Джумая, 4 ноември 1949 г.**

- 203. Доклад по линия на БЗНС – Н. Петков (бивш), Враца, 4 ноември 1949 г.**

- 204. Сведение за БЗНС – Н. Петков, Пловдив, 4 ноември 1949 г.**

- 205. Доклад за състоянието на БЗНС(о) в района на Русенския сектор, Русе, 4 ноември 1949 г.**

- 206. Сведение от I-ва група, отделение „А“ – ДС, отдел I по линия на БЗНС – Н. Петков (разтурен), [София, 5 ноември 1949 г.]**

Информация за структурата и числения състав на ръководните органи на БЗНС – Н. Петков, както и данни за броя на членовете в цялата страна и техния социален статус; отбелязва се, че след разтурянето на партията, част от тях са репресирани, изпращани са в затвори и в ТВО, а след образуването на ЕОПО – ОФ, опозиционерите започват да навлизат в организацията. Отбелязва се за разкритата нелегална организация с предимно студентски състав.

- 207. БЗНС – Н. Петков – област София, София, 5 ноември 1949 г.**

- 208. Доклад за състоянието на БЗНС – ОФ в района на София, София, 9 ноември 1949 г.**

Сведение за структурата, социалния статус на членската маса, организационно и финансово състояние, борбите за надмошье, отношение към мероприятията на народната власт, информация за агентурата, работеща по обекта.

- 209. Доклад за състоянието на БЗНС – Н. Петков в района на София от образуването до разтурянето му, [София, след 9 ноември 1949 г.]**

- 210. БЗНС – ОФ – област София, София, 14 ноември 1949 г.**

Сведение за структурата, числеността и организационно състояние на дружбите, борбите за надмошье, отношение към мероприятията на народната власт, информация за агентурата, работеща по обекта.

211. Положение всред бившите николапетковисти, София, 14 ноември 1949 г.

Сведение за социалния произход на членовете на николапетковисткия съюз. След разтурянето на БЗНС (о) част от членовете му се ориентират към навлизане в дружбите на БЗНС – ОФ и ЕОПО. Информация за организиране на нелегални групи в страната и усилената пропаганда срещу СССР и държавите с народна демокрация.

212. Доклад за настроението, вражеските действия и прояви на бившите звенари, обект на група X, отделение „Б”, отдел I-ви при ДДС и агентурата, с която групата разполага за обслужването им към 15 ноември 1949 г., София, 14 ноември 1949 г.

Анализирант се наличните агентурни материали и се стига до заключение, че бившите звенари развиват определена вражеска дейност, която се изразява най-вече в неодобряване на правителствените мероприятия, разпространяване на слухове; отчита се влиянието им в обществото; споменава се за наличието на агентура около тях и това, че ще им бъдат поставяни задачи за предстоящите избори.

213. Справка относно положението в средите на бившия НС „Звено”, Б.м., [14 ноември 1949 г.]

Сведение за числената маса на „Звено” до вливането и в Единна обществено – политическа организация; дават се примери с отделни личности за техни изказвания, свързани с вътрешното и международното положение; информация за наличието на агентура.

214. Сведение за бившия БЗНС – Н. Петков от 1945 до 1949 г., [Бургас, 14 ноември 1949 г.]**215. Сведение по линия на БЗНС – ОФ – сектор ДС Бургас, [14 ноември 1949 г.]**

Информация за социалния статус на членовете за дружите, тяхната структура, численост, организационно и финансово състояние, борбите за надмощие, отношение към мероприятията на народната власт, данни за агентурата, работеща по обекта.

216. Сведение по линия на бивш НС „Звено” – сектор ДС Бургас, [Бургас, 14 ноември 1949 г.]

Данни за структурата, социалния състав на членската маса, отношение към народната власт и агентурата сред тях.

217. Доклад по линия на БЗНС – ОФ за сектор Враца, Враца, 14 ноември 1949 г.

Описва структурата, числеността и организационно състояние, информация за фракционните борби, отношение към мероприятията на народната власт, сведения за агентурата, работеща по обекта.

218. Доклад за състоянието на бивш НС „Звено” в сектор ДС – Враца, Враца, 15 ноември 1949 г.

Информация за организационното състояние, социалния състав на членската маса и личната агентура, отношение към народната власт.

219. Доклад за състоянието на БЗНС – ОФ в Горна Джумая, Г. Джумая, 15 ноември 1949 г.

Информация за структурата, числеността и социалния статус на членовете в дружбите, организационно и финансово състояние, борбите за надмощие, отношение към мероприятията на народната власт, данни за агентурата, работеща по обекта.

220. Доклад за състоянието на НС „Звено” в Горна Джумая, Г. Джумая, 15 ноември 1949 г.

Данни за организационното състояние, социалния състав на членската маса и личната агентура.

221. Доклад за състоянието на БЗНС – ОФ в района на Русенския сектор, Русе, 15 ноември 1949 г.

Сведение за социалния състав на членската маса, структура, организационно и финансово състояние на дружбите, отношение към мероприятията на народната власт, данни за агентурата, работеща по обекта.

222. Доклад за състоянието на НС „Звено” в района на Русенския сектор, Русе, 15 ноември 1949 г.

Сведение за броя на членовете и социалния им статус, организационен живот и отношение към народната власт, налична агентура по обекта.

223. Доклад по линия на БЗНС – ОФ за сектор Стара Загора, [Стара Загора, 15 ноември 1949 г.]

Описва структурата и числеността, информация за финансовото и организационно състояние, отношение към мероприятията на народната власт, сведение за агентурата, работеща по обекта.

224. Доклад по линия на БЗНС – Н. Петков за сектор Стара Загора, [Стара Загора, 15 ноември 1949 г.]

225. Доклад по линия на НС „Звено” за сектор Стара Загора, Стара Загора, 15 ноември 1949 г.

Информация за организационното състояние, социалния състав на членската маса, вражески прояви и наличната агентура.

226. Доклад за състоянието на НС „Звено” в София, София, 15 ноември 1949 г.

Описва структурата и числеността, социалния произход и политическото минало на членската маса, разногласия между привържениците и отношение към властта, данни за агентурата.

227. Сведение относно: БЗНС – ОФ и бивш НС „Звено” за сектора – Пловдив, Пловдив, 16 ноември 1949 г.

Информация за структурата, числеността и социалния статус на членовете в дружбите, организационно и финансово състояние, борбите за надмощие, отношение към мероприятията на народната власт, данни за агентурата, работеща по обекта.

228. Доклад за бивш НС „Звено”, област София, София, 16 ноември 1949 г.

Информация за организационното състояние, социалния състав на членската маса и наличната агентура, отношение към народната власт.

229. Доклад за численото и организационно състояние на БЗНС –ОФ, Плевен, 17 ноември 1949 г.

Сведение за социалния състав на членската маса, структура, организационно и финансово състояние на дружбите, отношение към мероприятията на народната власт, данни за агентурата, работеща по обекта.

230. Доклад за състоянието на БЗНС – Н. Петков (бивш) от създаването му до неговото разтуряне, [Плевен, 17 ноември 1949 г.]

231. Доклад за численото и организационно състояние на НС „Звено” до датата на самораз-

турянето му в сектор Държавна сигурност – Плевен, [Плевен, 17 ноември 1949 г.]

Сведение за структурата, числеността и социалния произход на членската маса, отношение към властта, данни за агентурата.

232. Справка за броя, духа и настроението на николапетковистите, въдворени в ТВО, Б.м., 17 ноември 1949 г.

Информация за социалния статус на намиращите се в ТВО привърженици на БЗНС – Н. Петков, техни по-характерни изказвания и настроения.

233. Справка за броя на изселените николапетковисти от София и характерни вражески изказвания, [София], 18 ноември 1949 г.

234. План на агентурно-оперативните мероприятия по разработка „Катил” – Димо Казасов, София, 24 ноември 1949 г.

Разработката възниква във връзка с това, че обектът се уличава като агент на чуждо разузнаване и като министър на пропагандата е имал благосклонно отношение към опозицията; дава сведение за миналата политическа дейност на Димо Казасов и се набелязват агентурно-оперативни мероприятия по неговото наблюдение.

235. Справка относно положението в БЗНС – ОФ, [София, ноември 1949 г.]

Сведение за структурата и членската маса на БЗНС; организационната дейност и финансовото състояние в страната; отразени са примери за несъгласието на по-голямата част от членовете с мероприятията на правителството и ОФ власт и взетите мерки срещу десните елементи в БЗНС.

236. Доклад за дейността, състоянието и работата по линия на БЗНС – ОФ, [Варна, ноември 1949 г.]

Данни за структурата и числеността, информация за организационно състояние и фракционните борби, отношение към мероприятията на народната власт, сведение за агентурата, работеща по обекта.

237. Доклад за дейността, състоянието и работата по линия на БЗНС – Н. Петков, [Варна, ноември 1949 г.]

238. Доклад за дейността, състоянието и работата по линия на НС „Звено”, [Варна, ноември 1949 г.]

Сведение за броя на членовете и социалния им статус, организационен живот и отношение към народната власт, налична агентура по обекта.

239. План за реализация на групова агентурна разработка „Изкуфяли”, водена срещу група политически затворници в Сливенския затвор, София, ноември 1949 г.

Във връзка с реализацията на разработката се стига до секретно задържане на лице, което в продължение на десет дни е разпитвано, след което то прави признания за това, че се е поставило в услуга на разработваните и се изготвя план за разкриване на шпионска им дейност в затвора.

240. Справка за Борис Бумбаров с предложение за изпращане в ТВО, София, [1949 г.]

РАБОТНИЧЕСКА СОЦИАЛДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ

PARTI OUVRIER SOCIALDEMOCRATE

RUE KLEMENTINA № 49 SOFIA TÉLÉPHONE 1457

SOZIALDEMOKRATISCHE ARBEITER-PARTEI

KLEMENTINASTRASSE, 49 SOFIA FERNSPRECHER 1457

СОФИЯ, 24 - IX

1934 г.

ул. Клементина, 49 • Телефонъ 1457

О Т К Р И Т Ъ Л И С Т Ъ

Г-нъ К о с т а Л У Л Ч Е В Ъ - С о ф и я, секретарь на Работничес-
та Социалдемократическа Партия въ България, е свободенъ да се
движи въ София и провинцията презъ всёко време.

Поканватъ се всички власти да му даватъ съдействие.

Централенъ Комитетъ
на Работническата Социалдемократическа Партия;

Секретарь:

[Handwritten signature]

ДОКЛАДЪ

По възложената ми задача, присъствувахе на "Янкосакъзовото събрание" уредено отъ С.Д.Р.П., донасямъ следното:

Събранието състои на 17 часа въ салона на "Учителската каса при следните оратори:
Отъ С.Д.Р.П. - Лулчевъ, Григоръ Чешмеджиевъ, Д. Братановъ и Слабова.
Като представител на О.Ф. - Христо Стратевъ;
Като представител на Раб. партия - Ганевъ,
които охарактеризираха личността на Янко Сакъзова въ цѣлата и много-
странностъ, очертаха основните положения на социалистическото учение,
чийто яръкъ носителъ и предтеча у насъ се явява той и свързаха цѣлата
му минала дейностъ съ настоящата действителностъ у насъ, въ която се
разкрива отчасти неговиятъ идеалъ, респ. този на социализма, и намѣриха,
че настоящата действителностъ се явява благоприятна основа за постигане
на крайната цель, въплъщението на идеала на социализма въ нещастната ни
и отрудена действителностъ.

Цѣлото събрание мина подъ лозунга: Да преустроимъ нашата действителностъ съобразно щастливия видъ на социализма.

Въ този духъ говори единъ следъ другъ всички оратори на С.Д.Р.П. Говори, кой разпростирайки се по широко, кой въ галопъ, бѣгло, въ общи черти, следното:

Янко Сакъзовъ като социалистъ отъ мѣждународенъ мащабъ е скъпъ не само намъ, но и на цѣлото свѣтовно социалистическо учение. Съ право можемъ да отнесемъ него къмъ плеадата велики адепти на социализма: Марксъ, Енгелсъ, Ленинъ, Сталинъ и пр. На наша основа той, редомъ съ другото свѣтило, въ сравнително младото социалистическо движение у насъ, Благоева, пригвежда неизмѣримата заслуга на общественъ трибунъ и социаленъ хи-
хирургъ, мащещъ-се да напипа и отстрани вредното и гнилото въ нашето
общество, препоръчвайки начините и средствата за това. Неговиятъ животъ
е единъ величавъ низъ отъ героични дѣла, проникнати съ дълбока
мадростъ и общественно-политически тактъ. Героични не само по самата си
сжщностъ, но такива, поради съзнанието, неотстъпчивостта, твърдостта и
изумителната последователностъ, въ една атмосфера на крайна реакция, съ
които той е устоявалъ своето дѣло. Първоапостолъ на социализма, той заеднъ
съ нѣколцина други храбри мъже написватъ първата програма на Б.С.П.
Подъ знака на социалистическата мисль, чийто усърденъ разпространителъ и
популяризаторъ е той, минава цѣлия политически животъ при онази без-
почвена политическа действителностъ тогава у насъ. Той бѣ единъ отъ оне-
зи, които гредѣха отъ кадето имъ се удаде чистата вода на знанието, за
да измиятъ затъмнения и безпросвѣтенъ политически погледъ на народа.

Но... /правѣйки намѣкване за разцеплението презъ 1903 г./
безъ да ставаме съдници когато изучаваме великите
сѣнки на историята, трѣбва добре да се поучимъ отъ грѣшките на миналото
и се стремимъ да отстранимъ останалите утайки и мятилките на грѣшното
минало. За тържеството на работническата класа, въ която ние твърдо вър-
ваме, за единствено нейните възможности да дари щастие и води къмъ общо-
то благополучие, ние трѣбва да устояваме идеята за единството на всички
трудящи-се. Това бѣха и последните думи на преминалия презъ редицата
заздравявания на политическия си взоръ, Сакъзовъ: "Минаха годините на
реформизма, години приспани подъ дебелъ слой залъгалки, бюджетото на соци-
ализма извоюванъ отъ революционно-могъщата работническа класа."

Бървѣйки по пътя на изнасяне историческите заслуги на Я.
Сакъзова, ораторитѣ споменаха голѣмата му такава, когато последния пред-
пождаваше въ парламента бѣлг. управници /презъ 1912 г./ да не започватъ
една война безъ добре да се преценятъ всички евентуалности. Той посоч-
ваше, че Балкана е една чувствителна зона, въ която се кръстосватъ редица
интересифи дългъ се налага на всѣки балкански управникъ, твърде внима-

3
телно да преценява и подбира, съобразно едно по-щастливо постижение на народа си, своите политически ходове. Лошият край на Балканската война за България издигна Янко Сакъзов на единъ далновиденъ, зрѣлъ политикъ и истински патриотъ. По-сетнешната му дейностъ се разгъва все въ сѣщата свѣтлина на издирване и посочване на всички погрѣшни и пагубни за народа ходове въ вътрешната и външна политика и се явява сторонникъ винаги и всѣкога на идеала на прогресивнитѣ обществени гребировки. Въ това отношение той се явява предтеча на Отечественния Фронтъ. Билъ е винаги приятелъ на великата Съветска Русия и дълбоко вѣрвалъ въ нейната "месианска" роля за ~~трудящия~~ ~~човѣчество~~ ~~ее~~ човѣчество. И сега, когато се руши режима на мракобесието въ свѣта и се установява практическото приложение на Сакъзовия идеалъ, никой по-вече отъ Червената армия въ едно съ усилията на трудящитѣ-се не заслужава по голѣма похвала. Червената армия шествува победоносно къмъ Берлинъ, гнѣздото на фашизма, за да унищожи вѣчната заплаха за човѣчеството отъ нова война. Но, въпрѣки това, трѣбва да си дадемъ ясна смѣтка, че не ще можемъ да се избавимъ отъ опасната сѣнка на войната и получимъ общо благополучие до тогава, докогато съществува капиталистически строй, съ всички негови социални противоречия, които на ~~послѣдната~~ ~~смѣтка~~ ~~избиватъ~~ винаги на война.- като сръдство за уреждане на послѣдницитѣ отъ тази система. "На народнитѣ нещастия, каза единъ отъ ораторитѣ, ще се тури край тогава, когато се унищожатъ онези, които държатъ кириитѣ". Пътътъ къмъ това се чертае отъ победния ходъ на Червената армия, но той се твори и отъ всички трудящи-се на земята. Тѣзи именно усилия ще доведатъ до онзи моментъ, когато за трудящитѣ-се отъ града и селото ще се създадатъ условия за творческо съществуване.

Ораторитѣ отъ Нац. Комитетъ на О.Ф. и Раб. партия/к/. се ограничиха въ едно кратко изнасяне фактическитѣ заслуги на чествувания и поднесоха своитѣ своитѣ поздравления отъ името на ~~тѣзи~~, които представля-
~~ва~~ ватъ.

Събранието бѣ масово посетено и всѣки сказчикъ биваше изпроводенъ съ аплодисменти.

София, 3. II. 1945 г.

Докладва № 145.

ОБЩ ЗЕМЕДЕЛСКИ
Професионален съюз в България

№ 59
8 III 1944 г.

До Господина
МИНИСТРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Т у к

Господине Министре,

Тук приложени Ви изпращаме препис от протокола на учредителното събрание на Общия земеделски професионален съюз, гласуваната на това събрание резолюция, както и приетият от него устав. Също Ви изпращаме и окръжното № 1, от 5 март т.г., за да бъдете въ течение на нарежданията, които се издават от постоянното присъствие на Съюза.

Съгласно резолюцията на учредителното събрание, избраното ръководно тяло на Съюза влезе в владение на имуществата на разтурения фашистки Общ съюз на българските земеделци и неговите поделения, като пое и всичкия им актив и пасив.

Постъпихме по съдия начин както другарите от Общия работнически професионален съюз - взеха в свое владение имотите, активите и пасивите на бившия фашистки Работнически съюз. Обаче, от чисто юридическа гледна точка това положение трябва да бъде урегулирано с известно законоположение.

Ето защо, на 7 т.м. ръководното тяло на Съюза ни се представи пред г. Министър-Председателя, на когото изложи цялото фактическо положение и му представи известен проект за узаконяване на извършеното, както от наша страна, така и от страна на другарите на Общия професионален работнически съюз.

Господин Министър-Председателя ни обеща в най-скоро време да сезира Министерския съвет с този въпрос.

При това положение, ние Ви молим веднага да наредите до органите на поверената ви милиция, да не прилагат в изпълнение пункт II от заповедта Ви № 4096, от 1 декември 1944 год., която заповед вече се прилага в Старо-загорската област само относно имуществата и делата на поделенията на разтурения Общ съюз на българските земеделци, които са запечатани, въпреки обстоятелството, че те са в владение вече на новите земеделски професионални сдружения.

Молим Ви, Господине Министре, бързите Ви нареждания за спиране действията от страна на подведомствените Ви органи по отношение на поетите активи и пасиви - дела, сметки, фондове, имуществата и др. на разтурените фашистки организации - околийски и местни земеделски задруги, тъй като същите, съгласно чл. 71 от устава на Общия земеделски професионален съюз в България, са в притежание на последния, който се учреди на 1 март т.г.

Приложения: четири

ГЛ. СЕКРЕТАР:

[Signature]

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

[Signature]

София 12 април 1945 година. 42

ЛЕГИОНА ПРЕГОВАРЯ С В.З.Н.С. ЗА ОБЩА БОРБА СРЕЩУ Б.Р.П./к/

вчера на 11 и днес на 12 април по обед в дома на Никола Петков, министър без портфейл, са се състояли срещи между секретаря на ВЗНС и ... от Щаба на ръководството на легионерите, в които е било разгледано сегашното вътрешно ~~политическо~~ положение и възможностите за съвместна или координирана политическа дейност в явна или прикрита борба - отпор на РП в всички нейни домогвания да заграби цялостно властта.

На 11 април е постигнато принципно съгласие по общите насоки и работи

На 12 април разговора е продължил близо час и Петков, след като в минувалите 24 часа се е съвещавал с първите хора от ръководството на ВЗНС е разяснил на ... ~~остановката~~, при която се намира Зем.Съюз. Подчертал е ясно и недвусмислено, че конфликта, който съществува между "земед. движение" и РП няма изгледи да бъде ликвидиран и въпроса за излизането на земеделците от ОФ е още предстоящ. Признал е по начало, че земеделското движение не е организация, не се провеждат решенията по организационен път, както в РП, а се влияе отгоре с лозунги и общи разпоредби, освен с пресата - върху интуицията на масата. Признал е също, че на "оранжевата маса" и липсвала душа и динамика, която легионерите тъкмо имали и поради което тъкмо м-р Югов се много опасявал, подчертавайки го заплашително в едно от последните заседания на министерския съвет, на което Петков бил отговорил: Това не е моя работа, разправяй се ти с тая работа!"

По сведения от Петков, в министерския съвет напоследък, освен бурните заседания за възникналите вражди и едноразово, Югов заплашително бил предупредил, че в Пирин и Рила имало вече организирани групи "шумци", в които имало предимно легионери, ратници и др. нацисти и македонци. ... бил го допълнил, че имало вече и другаде групи, а пролетта масово легионери заедно с нацисти и др. щали да преминат в нелегалност-шумци.

Разглеждайки възможностите за изграждане на оойно единство между легионери и земеделци, Петков е дал на първо време препоръката да не влизат въобще никакви легионери в ВЗНС, ~~хххххххх~~ а да не се забележи от РП подобна полит. дейност, тъй като РП с "дебела лупа", както се изразил Петков виждала всичко вътре в ВЗНС и всичко щяло да пропадне. Напротив, ако в скоро време земеделците напустнели властта, трябвало да се оповести бързо всички легионери масово да навлезат в съюза на земеделците, където да изградят челни оойни редици. Сега, обаче, моментът налагал, ако можело да се проведе - да се насочат най-верните и преданни легионери да навлезат в РП и там да се подготвят за оная ре-единителна дейност, която ще затрудни бързото претопяване на масата приобщена след преврата в РП, както и отслаби вътрешния оофронт. Той знаел вече за опита на РМС да приобщи и нацисти при изграждането на антифашисткия фронт, за което ЗМС никога нямало да даде съгласието си. му е подчертал необходимостта да се създаде ръководна връзка и приел предложението на Петков, за сега, да се действува успоредно и по всички ~~въпроси~~ да се съвещават с Петков. Последният е дал инструкции по линията военни да се вмени в дълг на всички военни легионери и националисти, никой да не напуска армията, защото комунистите ~~п~~ готвяли своя кадър военни и били решили, щом бъдат готови, да сменят Дамян Велчев и всички останали офицери от стария режим, което щяло да бъде най-страшния удар за нашата воиска. Всички трябвало да останат по местата си. В тая насока той лично вече е върнал много офицери в воиската. Петков дал да се разбере, че военни държали връзка и се допитвали от него какво да правят.

Петков е проявил интерес към поведението на англичани и американци при които ... служил като мобилизиран. ... предал недоволството на англичаните, особено от заораната на комунистите да влезат те в контакт с царицата. Петков му признал, че в министерския съвет той и другарите му настоявали, особено той лично настоявал много, да се даде достъп за една официална среща между англичаните и царицата, като той самият предложил даже да присъствува представител от министерския съвет, след като регента Павлов бил се съгласил, даже, но комунистите министри се били решително противопоставили и срещата била осуетена. ... му подчертал, какво англичаните се страхували за съдбата на младия цар и княгиня, но били казали, че няма да позволят от главата му косъм да падне.

... е направил декларация пред Петков, че на много места в провинцията местните председатели на дружбите сами били търсели контакт с местни легионни дейци и оповестили някакво разбирателство "от горе" - чрез съюза на земеделците, като насока, на местна почва да се изграждат дружбите с прихитяването на фанатизирани легионери. Подчертал е силния терор на комунистите върху легионерите, даже и върху земеделци, визирайки някои градове и селища. Петков е отговорил, че "земеделската маса" била така наелектризирана, че само да посегнели, "с копрали" /остен на орач/ щяли да избият тази "паплаг" както се изразил оуквално, като дал заключение, че методите с които си служи РП/к/ били различни и не могли да се измерват с нищо; в смисъл, че комунистите били съгласни с всичко, били готови да използват всичко да разрушат всичко, ако трябва, но само и само партията да се наложи и да управлява. Били до толкова безогледни, че не държали даже сметка за средния културен уровень на ония, които ще провеждат държавните и обществени мероприятия. Искал да каже, че и простаци да са, но пом са от партията, могат да вземат участие в градежа на новата държава. Той сам бил защитил тази своя теза в министерския съвет, като заявил дори, какво до вчера или до днес, ако бил "колега" и министър, не му било никак чудно, ако и него утре Югов щял да арестува, но за което и пет пари не давал. Този отговор бил дал при нападки хвърлени му, че комунистите го мислели за "честен" и лоялен, пък той в края на крайщата защищал Гемешината в БЗНС.

На утрека, хвърлен му от Югов, защо отказвал охрана с шмайзер, той бил заявил, какво нямало от кого да се пази, макар че съдбата на неговата фамилия му подсказвала обратното. Потвърдил на ..., че водачите на комунистите до един били големи страхливци. Пазели се с шмайзери и особено напоследък били се подплашили от някаква декларация на Цанков по радиото, в която Цанков подканял националистите да убиват партийните комунистически водачи, когато и където могат. "Страх ги е и им преперят гашите!" - с стиснат юмрук и натъртено казал Петков. Чаят се, защото знаят какво може да ги сполети!...

В целия разговор Петков е проявявал нервност и загриженост. Съветвал е за предпазливост и подържане връзка с всички легионери в страната като е обещал на ... често да се виждат, считайки го за представител и изразител на легионерите. Очаква се нова близка среща в дома на Петков.

1132

ДО ГОСПОДИНА
МИНИСТРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ТУК

Д О К Л А Д

от Началника на отдел инспекторат -
Иван Т.Койчев за АДМИНИСТРАТИВНОТО,
ПОЛИТИЧЕСКОТО, СТОПАНСКО-ПРОДОВОЛСТВЕ-
НОТО И ОБЩЕСТВЕНО-КУЛТУРНОТО ПОЛОЖЕНИЕ
НА СТРАНАТА ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ
НА 1945 ГОДИНА.

/Въз основа докладите на областните
директори, околийските управители и
градските кметове/.

АДМИНИСТРАТИВНОТО ПОЛОЖЕНИЕ

Точка 1. Как са организирани службите в околията и персонала по общините, от коя партия на ОФ произхождат новоназначените кметове и кметски наместници.

През първото тримесечие на 1945 година са станали промяни в състава на кметовете и кметските наместници главно поради образуване на нов и общини /около 200/. Не са малко, обаче, и случаите на промяни в интереса на службата и по подаване оставка /около 120/. Някои околийски управители изказват загриженост за службата поради тия чести смени, предизвиквани по решение на ОФ комитетите /Радомир, Разград/, а други се изказват, че промяните трябва да станат, за да се подберат по-добри администратори/Ихтиман, Пазарджик и др./.

През тримесечието е продължило подреждането на секретар-бирниците и другия персонал, но по места все още се чувства липса на персонал /Дулово, Златоград, Ардино, Бургаска област и др./. Даже от Карнобатска околия се съобщава, че много от кметските наместници

- 2 -

все още не са били назначени до края на м. февруарий.

Точка 2. Как се носят службите и как се държат служебните лица с населението.

През първото тримесечие на 1945 година проличава от докладите, че общо взето, носенето на службите отива към подобрене. Добър резултат в това направление се е получил от проведените почти в всички околии през м.м. януарий и февруарий общи конференции с цикъл от шест теми по програма на Министерство на вътрешните работи /окръжно № 166 от 13.1.1945 г./. Също и отношенията на служебните лица към населението вървят към подобрене. Не липсват доклади и за противни констатации: - Пловдивският областен директор /вулгарни престъпления в Белозем и Старо-Железаре, виновните предадени на прокурора/, Михайловградско /в няколко села кметските наместници и общинските милиционери превишили властта си, като нанесли побой на селяни, от което се е получило недоволство в населението/, Карловско, Пазарджишко, Айтоско, Харманлийско и др..

За слабости в службата, главно поради незапознатост, мударност и погрешно изпълнение се съобщава от околийските управители на Кула, Бяла, Омортаг, Бяла-Слатина, Тетевен, Карлово и др.. От Радомир се съобщава, че до 30 март т.г. общинските кметове не са изработили бюджетопроектите си. Русенският околийски управител иска да се намали канцеларщината, тъй като напоследък службата в общините била много отрупана, с даване на статистически сведения за една и съща цел на разни учреждения, когато тия сведения би могло да се търсят от Дирекция на статистиката. Пловдивският околийски управител съобщава, че много служебни лица продължават да делат народа на "наши" и "чужди", като с това отчуждават населението. Бургаският, Пещерският, Пловдивският и други околийски управители искат да се наблегне на дисциплината. Пирдопският околийски управител намира, че списанието "Администрация" ще бъде от голяма полза за подобряване носенето на службата и затова неговото редовно излизане е крайно необходимо. Пловдивският областен директор намира, че много кметове и секретар-бирници са неподготвени за работата си и че за това е нужно да има поне по един постоянен инспектор при всяка областна дирекция.

Точка 3. Има ли недоразумения между органите на администрацията и ОФ и ако има - на какво се дължат те. Какви мярки са взети за отстраняването им.

Проличава от докладите, че през първото тримесечие на 1945 година недоразуменията между органите на администрацията и ОФ, общо взето, са чувствително намалели.

Вмешателство на ОФ комитетите в административната работа и въобще неточно разбиране на функциите е имало в частни случаи в околиците: Лом, Поморие, Свиленград, Балчик, Пловдив, Брезник и Горно-Джумайско.

Разправии между единични кметове и ОФ е имало в околиците: Бяла-Слатина, Видин, Бялоградчик, Свищов, Русе, Нова-Загора и Златоград.

За липса на тясна връзка между административните органи и ОФ и отказ на съдействие от ОФ на административните органи се съобщава от околиците: Враца, Видин, Дряново, Карнобат /един кмет и някои кметски наместници изгонвали хората на комитета/, Айтос, /комитетите в някои села много често искали смяната на кметски наместници, защото тия провеждали пълно изпълнение на реквизиционните наряди и пр./ Перник /комитетите не вземали грижа за прочистване на фашистите/ и пр..

Точка 4. Провеждат ли се навреме и с необходимия резултат нарежданията давани от другите държавни власти - военни окръжия, реквизиционна комисия, агрономически, здравни, ветеринарни, горски и други служби.

Нарежданията на ВОЕННИТЕ ОКРЪЖИЯ са били изпълнявали, общо взето, много добре.

За слабости и закъснения по РЕКВИЗИЦИИТЕ се съобщава от околиците: Видин, Бяла-Слатина, Русенска област, Бургас, Преслав и други. Най-тежко се отразяват и изпълняват реквизициите на добитък за месо - Средец, Плевен, Преслав /"истинско смущение е всяко ново съобщение за реквизиране на добитък"/ и др.. Реквизицията на мазта и царевичата е проведена в някои околии под 50%, но в някои околии много добре.

Сведенията за провеждане нарежданията на АГРОНОМИЧЕСКИТЕ ВЛАСТИ и БЗКБАНКА в връзка с пролетното засяване, задължителното застраховане на посевите и пр., са добри.

ОПАЗВАНЕТО НА ГОРИТЕ се е подобрило. За слабости в това направление се съобщава от Берковица, Бялоградчик /неизпълнен наряд за дърва/, Панагюрище, Златоград, Девин, Горна-Джумая.

В ЗДРАВНО ОТНОШЕНИЕ се съобщава за недостатъчни медицински органи в Добруджа и Родопските околии. Появил се е "Петнист тиф" в околиците: Неврокоп, Девин, Златоград, Омортаг.

В ВЕТЕРИНАРНО ОТНОШЕНИЕ се съобщава за мор по свинете от чума и липса на серум за ваксина /Айтос, Пазарджик, Добруджа и др./, измиране на овцете от недостиг на храна в Родопския край е било избегнато чрез закарване фуражи през м. март. Горското насе-

- 4 -

ление /Разлог, Девин, Смолян и др./ е посрещнало с голямо облекчение това снабдяване с фураж.

Точки 5 и 6. Приобщено ли е чиновничеството от околията към новата власт и в помощ ли е на ОФ. Има ли сътрудничество между чиновниците от отделните ведомства с оглед разрешаване народните обществени интереси.

Общо взето, чиновничеството се приобщава все повече към ОФ власт и сътрудничи при изнасяне мероприятията на правителството. Особено добре това е проличало в проведената през м.м. февруарий и март акция за "Заема на свободата". Множество околийски управители /Бяла-Слатина, Видин, Михайловград, Русе, Балчик, Провадия, Карлово и др./ подчертават това сътрудничество. В това направление доста добри резултати има от проведените в много околийски центрове общи чиновнически конференции под ръководството на околийския управител и ОФ комитет.

За непълно сътрудничество се съобщава от: областния директор на Пловдив, околийските управители на Пирдоп, Разлог, Горна Джумая /който съобщава "някои шефове на околийски служби открито заявяват, че има кой да ги контролира и где да дават отчет, а не пред конференция свикана от околийския управител"/ и др..

Точка 7. Какви мярки са взети от страна на административните и други власти за навременното задоволяване всеобщите нужди на населението, какви спънки се срещат и как се преодоляват?

Възникналите към края на 1944 година местни инициативи по снабдяването /превозване на нарядни храни, набавяне дърва, старо желязо за подкови и клинци, кожи за царвули, създаване стопански комисии и помощни комитети и пр./ са продължили функциите си. Проприетно, обаче, на места намаляване на темпа на работата вследствие израстващата констатация, че нуждите са много големи, а възможностите за тяхното реализиране, при настоящата военна конюнктура, твърде малки. Техниката по разпределението на нарядните стоки /макар и недостатъчни/ се е видимо подобрила почти навсякъде, главно с съдействието на стопанските комисии при ОФ комитетите, и оплакване в това отношение почти не се изнася.

Има отбелязани нови инициативи: основана народна кооперативна болница /Горна-Оряховица/, организирани общински зеленчукови градини /Бяла-Слатина/, проучване и разработване каменотъглени залежи /Кула/ и др..

185

Точка 8. Необходимо ли е вмешателство и разпореждания от М-во на вътрешните работи, в какво направление.

Отправени са искания:

а/ за набавяне повече нарядни стоки - Белоградчик, Бургас, Котел, Ивайловград, Русе /за бързо раздаване изработените нарядни стоки, без здръжка/, Михайловград /за набавяне строителни материали и правилно калкулиране на цените/, Исперих, Балчик, Ямбол, Пловдивският областен директор, Дряново /възглед за общежитието на югославските деца/ и пр.;

б/ за подобрене превозните средства, набавяне бензин, гуми и др.: - Ивайловград, Златоград, Смолян, Неврокоп, Трън, Ботевград, Омортаг /особено за ~~борбата~~ с петнист тиф/ и др.;

в/ за здравни грижи, за назначаване медицински лекари - Смолян /болницата Устово/, Пирдоп и др.;

г/ за ветеринарни грижи, за набавяне серум за инжектиране свинете - Айтос, Котел, Средец, Пазарджик и др.;

д/ специални искания: отпускане помощта ПВХЗ от държавата /Враца/; уеднаквяване цената на електрическата енергия за цялата страна /Търговище/; за построяване ж.п. линия /Неврокоп/; за разрешаване натурална размяна на занаятчийски произведения с царевица /Троян/; за нормиране цените на добитъка /Средец/; за изработване тарифи за селско-стопанските работници /Пазарджик/.

е/ служебни искания: -

- за повече дисциплина в администрацията и милицията /областния директор Плевен, околийските управители Пловдив, Пещера, Тетевен и др./;

- за изясняване отношенията между административните органи и ОФ комитетите /Брезник, Свищов/;

- за даване право на околу. управителите да наказват и уволняват направо нередовни кметове, които се пазят от ОФ/Тетевен/;

- за даване права на околу. управители за бързо обществено подпомагане /Бургас/;

- за провеждане чистката /Перник/;

- за поправка щатните таблици и други висящи въпроси по заплатите /Котел, Айтос, Средец, Карлово - за облекло/;

- за изпращане инструкции от М-во на просветата за извънучилищната дейност на учителите/Ямбол/.

- 6 -

ПОЛИТИЧЕСКОТО ПОЛОЖЕНИЕ

Точки 1 и 2. Какво е разположението на населението спрямо новата ОФ власт. Дава ли пълно сътрудничество на административните власти и на ОФ и ако не - на какво се дължи.

По-голямата част от населението е приобщена към новата ОФ власт. Опази категория от населението, която е проявявала безразличие и колебание, започва също така да се приобщава, особено след големите победи на Червената армия и Съюзническите войски в Германия. За отслабване влиянието на ОФ в някои райони се съобщава, поради следните причини: народен съд, прояви по заема и др.. За враждебност у населението може да се говори само в връзка с наличието на бивши фашистки среди, които обаче не дават осезателен външен израз на тази си враждебност.

Населението, общо взето, дава пълно сътрудничество на административните власти и на ОФ. Малки изключения са правени по места в връзка с реквизицията и снабдяването, особено липсата на такова сътрудничество към властта се забелязва при реквизирането на добитъка, като населението е прибегвало ~~често~~ често до предварителна продажба на добитъка, определен за реквизиране, - очевидно несъответствие между цените на пазара и тия заплащани от реквизицията.

Заслужава да се отбележи държанието на турското и българо-мохамеданско население, между което даже се шири турскофилска пропаганда. Тази пропаганда се е засилила особено с денонсирането на договора от СССР. В това отношение заслужава отбелязване доклада на Кърджалийският комитет, който гласи: "При-новосъздадените условия турските среди, които в миналото бяха приобщение към българската реакция, почувствуваха се засегнати от социалните мероприятия на властта, в момент когато програмата на ОФ разреши националния въпрос относно малцинствата, премахвайки създадените от миналото условия за национално подтисничество, използваха това положение, за да се обособят като комунисти. Почувствуваха, че тяхното положение на турски чорбаджии, лихвари и реакционери се е разклатило, за да запазят себе си, те издигат шовинистичните лозунги на кемализма, и се старят да отвлечат вниманието на трудовата турска маса от социалните и икономическите мероприятия на нашата ОФ държава, за да може по такъв начин да повлекат след себе си това турско население. Срещу тези кемалистични тенденции ние водим борба по пътя на разяснителната работа и на задоволяване консумативните нужди на населението, което до известна степен ни се удава. В разяснителната

486

работа срещу кемалистичните прояви много сме подпомогнати през последния месец от напечатаните на турска латиника брошури и книги! През последните месеци на тримесечието Министерството на вътрешните работи обръна сериозно внимание на родопските околии и разрешение^{то} на тяхните продоволствени нужди, в което направление има голями видими резултати. Но все пак има слабости в тия околии: липса на подготвен административен персонал и липса на учители, лекари и пр..

Точка 3. Има ли прояви на фашистка дейност и какви мерки са взети срещу тях.

а/ през м. януарий:

В Пловдивска област са разпространени позиви в гр. Пазарджик с лозунг "избиване ръководните лица на ОФ власт", на гара Бельово неизвестно лице е стреляло срещу ученик антифашист; в гр. Девин е бил арестуван един подпоручик - убиец на партизанин, но същия успял да убие часовоя и да избяга за едно денонощие, като на другия ден е бил заловен.

В Софийска област - в Ихтиман група legionери направили събрание и взели решение през настъпващата пролет да излезат в гората за борба с днешната власт; в с. Боженица, Ботевградско известни лица говорили, че скоро ще започне войната между Русия, Англия и Америка, а някои лица, изхождащи от БЗНС, са одобрявали политиката на Багрянов; в с. Осиковица, Ботевградско били разпространявани позиви, изхождащи от браннически и legionерски дреди, с лозунг "долу болшевизма, да живее Хитлер".

В Врачанска област - в с. Славотин, Михайловградско са намерили разхвърляни листчета, с рисунки върху тях пречупен кръст.

б/ През м. февруарий:

В Пазарджик е разкрито, че двама младежи са закупили 400 патрони за шмайзери и за карабина, там е бил ранен един милиционер от неизвестно лице; в гр. Бяла са намерени позивчета; в Борисовград пред околийското управление се явили жени да искат смяна на тяхните мобилизирани войници; в Неврокоп е хванат един опасен фашист от ВМРО, който е създал безбройни злини на неврокопското население и други трима бегълци - дезертъри от войската; в Казанлък е било стреляно от неизвестни лица на български гвардейци и руски войници нощем.

в/ през м. март:

В Видин и с. Мадан са били пръснати позиви; в Берковица - нападение на склад, при което има един ранен войник; в Преслав - група жени са искали връщане на мъжете им от фронта, а ученици от

- 8 -

гимназията са късали портрети; в Луковитска околия - разкрита легионерна конспирация, опит за покушение с бомба срещу пом.началника на милицията, саботажен пожар в Карлуково; в Русе, Бяла и Исперих - слаби прояви на ученици-легионери и др..

Точка 4. Какъ изпълнява населението възложените му нареди по реквизиция, засяване и др. и ако не се изпълняват - причините за това.

В някои места реквизиционните нареди не се изпълняват в цялост по причини, че самите нареди са много големи, а отчасти, че някои нареди са давани твърде късно, както е случая с мата и царевицата. Слабо изпълнени са също така наредите за зърнен и тревен фураж. Особено трудно се изпълняват наредите за добитък за месо.

Точка 5. Има ли недоволства сред населението и на какво се дължат.

Израз на груби недоволства не е имало, обаче такива съществуват вследствие липси на нарядни стоки, подковни материали и др. първични артикули. Някъде има недоволства от неправомерните действия на властта /напр. в Поморийско, Обзорска община е бил организиран народен съд за съдене на крадци от миналото и сега и др./. Недоволство има също от реквизициите, от несъответствието на цените, от увеличението на цените, от черната борса и пр..

Точка 6. Организирано ли е населението в партийни групировки и какво участие взема в тях.

Общо взето населението, в по-голямата си част, е организирано в ОФ партиите, но има една голяма част, която стои настране външно партийно неорганизирана, макар че някои от тях желаят да влезат в ОФ партиите, но поради бивши фашистки прояви и сътрудничество на миналите режими, не са приемани в всички ОФ партии. Широко приемане на такива е ставало повече в ВЗНС и отчасти в "Звено". В някои места /Брачанска област, Старо-Загорска област, Пловдивска/ се забелязва известно понижаване на политическия интерес.

Точка 7. В какво отношение е състава на ОФ в околията и как работят партиите помежду си. Има ли недоразумения и на какво се дължат.

През м.м. януарий и февруарий, след смяната на Върховната управа на ВЗНС, недоразуменията в ОФ Комитетите са започнали да намаляват по количество и по острота, като дребните бързо са се

изглаждали на местна почва. През м. март, обаче, след конгреса на ОФ, недоразуменията, главно между РП и БЗНС, започват да стават по-често явление, като най-често произлизат от егоистичен стремеж за първенств и от неразбиране съдността на ОФ власт, а също от зловредни агитации на някои привърженици на "Гемето", тайни подпушквания на прикрити фашисти, влязали в БЗНС и др..

В това направление има още слабости: непълно приложение спогодбата и нарежданията на Националния комитет за равенство в съставите на ОФ комитети, разпавии за ръководните административни и обновенни общински служби и пр.. На много места недоразуменията се бърже изглаждат, но се подклаждат наново от "геметовски агитатори" и други местни фашистки сили, прихитили се в партиите на ОФ.

Точка 8. Как се проявява извъншколската младеж и какво се прави за нейното политическо възпитание.

Извъншколската младеж е организирана главно в РМС, по селата има такава и в ЗМС. Извъншколската младеж взема участие в всички акции за събиране помощи, за настаняване югославските деца, за народен заем, за подпомагане войнишките семейства и др.. Идеята за образуване на единна младежка организация не е подхваната навсякъде с ентузиазъм - забелязва се, че докато РМС искрено желае единството, ЗМС /настройван от привърженици на "Гемето" или други фашизирани елементи/ пречи на това единство.

За политическото превъзпитание на младежта се правят усилия чрез реферати и беседи с ОФ съдържание, чрез трудови дни и други общи акции.

Точка 9. Сведения за дейността на политическите организации и деятелите им.

През изтеклото тримесечие партиите на ОФ са проявили активна дейност. Външна проява на бившите партии не е отбелязана.

Точка 10. Някои особени масови прояви политически /митинги, събрания, акции и др./.

През тримесечието навсякъде дейността на политическите организации е била доста оживена в връзка с акциите: за народния заем, за настаняване югославските деца, за събиране помощи за народната войска, празника на Освобождението и Славянския конгрес, конгреса на ОРПС, кооперативната акция и др..

СТОПАНСКО-ПРОДОВОЛСТВЕНОТО ОТНОШЕНИЕ

Точки 1 и 2. Какво е състоянието на посевите. Има ли населението достатъчно семена за посев.

Състоянието на посевите е добро. Измръзвания е имало тук-там в Смолянско, Ботевградско, Врачанско, Бялоградчишко, Видинско, Севлиево, Елена, Балчик. През м. март е започнало пролетното засяване. Семена е имало. Липсвали са фий, овес и люцерново семе, през м. февруарий, но през м. март почти са набавени.

Точка 3. Взети ли са мярки за навременното обработване земите на мобилизираните.

Навсякъде се взети такива мярки, а също така са отбелязани и инициативи за подпомагане на семействата им.

Точка 4. Как върви кооперативното дяло, частната търговия, занаятите и индустрията.

Кооперативното дяло е в възход. Кооперативната акция през м. февруарий е раздвижила още повече кооперативното сдружаване, което е обхванало вече и занаятчий и други. Идеята за земеделски производителни кооперации също така е била широко проагитирана и е станала двигател на голяма част от селското производително население. Частната търговия, занаятите и индустрията са в зависимост от отпускането им нарядни стоки и първични материали - общо взето са в застой. Тютюневата, металната и химическа индустрии все още са в бездействие.

Точки 5, и 6. Достатъчни ли са нарядните стоки за задоволяване нуждите на населението, от какво се чувства най-голяма нужда и справедливо ли се раздават нарядните стоки. Има ли стопанска комисия при Оф комитетите и как действа по всички стопански и продоволствени въпроси.

Нарядните стоки продължават далеч да не задоволяват нуждите на населението. От всички околии и градове се оплакват за крайно недостатъчните наряди. Най-голяма нужда се чувства от обувни материали, подковни материали, петрол, строителни материали и др..

Нарядите се раздават справедливо, под широк обществен контрол, проведен от стопанската комисия при Оф комитет.

Точка 7. Какви съществени прояви на спекула са констатиран и какви мярки са взети за премахването им, има ли случаи на стопански саботаж.

За спекула се съобщава от Поморийско, Петричко /единът от

1287

спекулантите разкарван из града/, Златоградско /контрабанда за Гърция-в ограничен размер/, Варловско - ширела се спекула с алуминий и калай, един от аферистите се самоубил; в трикийските околии спекула с дървата - кубин дърва 6-7.000 лева; в крайдуновските населени места спекула с стоки от Ромъния - петрол, сода каустик и други; в Бялоградчишко .. други - унищожаване на добитъка и спекула с месото и кожата; въобще в Брачанска област спекулативна дейност; в Добруджанска област - в Белеенско и други околии - спекула с занаятчийски артикули; някои занаятчий предадени на съд.

За саботажни действия няма донесения.

Точка 8. Има ли безработица, в кои слоеве и какви мерки са взети за отстранението ѝ.

Главната безработица е при сезонните работници - тютюневи, фабрики, вакумни инсталации, строители. Но за безработица се съобщава и в други индустрии: килимарската, металната, занаятчийски работници, пристанищни преносвачи. В някои околии пак се съобщава, че се чувства липсата на работна ръка - това са околията, където има нужда от земеделско-стопански работници, особено сега, когато стопаните са военно мобилизирани.

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНОТО ПОЛОЖЕНИЕ

Точка 1. Подреден ли е учителския персонал по училищата, водят ли се редовно занятията по места и ако не - по какви причини. Набавени ли са на училищата пособия и отопления.

Учителският персонал в училищата все още не е подреден навсякъде. В всички области има вакантни учителски места, но най-голяма липса на такива се чувства в Рило-родопските околии, Бургаско и Добруджа. Изглежда, че има и отлив от учителската професия, поради лошите условия в село.

Правят се всички усилия да се водят редовно занятията в училищата. Отоплението почти на всички училища се поддържа. Пособия, макар и на места твърде оскъдни, се намират.

Точка 2. Полагат ли се достатъчно грижи от страна на общините за правилното стопанисване на училищните имоти.

Необходимостта да се изостави досегашния начин на отдаване училищните земи под наем, като се премине към социално по-справедлива тема и по-специално да се включат тия земи в евентуалните земеделски производствени кооперации, още не обсъждана и поста-

София, 16 април 1945 г.

- 12 -

вена на практическо разрешение. Навсякъде се полагат добри грижи за стопанисване на училищните имоти от страна на общинската управа. Села без училищни имоти били по-слаби и с учебни помагала.

Точка 3. Извънучилищна дейност на учителите. Извънучилищната дейност през тримесечието е задоволителна. Народното и напредничаво учителство е навлязло масово в организациите на ОФ власт, поставяйки своя опит и познания в полза на народа. На места дори тази дейност е била широка и всеобхватна, но липсата на инструкции от Министерство на просветата е причина да се даде едно неясно отражение в плана на работата им.

Нови насоки на извънучилищна дейност през изтеклото тримесечие е имало в следните направления:

- а/ пропаганда на "Заема на свободата" ;
- б/ отхвърляне вечерни курсове за ликвидиране с неграмотността;
- в/ усилена подготовка на младежите за изпити, като частни ученици в първоначалните училища и прогимназиални класове;
- г/ театрална, рефератна и друга дейност, съвместно с ОФ.

Точка 4. Как върви читалищното дело, просветни курсове, театри и др..

Читалищното дело се развива добре. Устройват се народни университети, курсове за ликвидиране с неграмотността, за изучаване на руски език. В всички градове и по-оживени села в страната са образувани, с местни сили, театрални трупни, които изнасят съветски и други подходящи за времето пиеси. Изнесени са забави, утринки, някъде без голям успех, поради липса на достатъчно подготовени сили. Областните театри са обиколили с хубави пиеси много села и по-малки градове. Представленията са минали с голям успех. Слаба читалищна дейност е имало в Горно-Джумайска и Бургаска области. През изтеклото тримесечие е сложено началото на читалищното дело и в Добруджа, където поради продължителното робство и поради реакцията на бившите фашистки режими то е било в застой. Сега там в читалищните дружества будната и ученолюбива младеж започнала масово да навлиза. В Баянско са открити две училища за неграмотни преселници и турци.

Точка 5. Какви други културно-просветни д-ва има, и тяхната дейност. Най-активна дейност са проявили женските дружества, българо-съветските, помощните комитети, "Червен кръст". Спортните д-ва са съживили дейността си, а също и трапезариите при училищата. Въздържа телните дружества се обновяват, а спортните - обединяват по места. Но особено дейни са женските дружества и тяхните активни комисии.

45

Д О К Л А Д.

от

Главния Инспектор при Централно Управление
АНДРЕЙ ЦАНЕВ.

В връзка с станалия инцидент в село МАРКОВО-Пловдивско-донасям следното:

на 23.1V.вечерта по инициатива на организатор от политическата партия "ЗВЕНО" се свика организационно събрание на селяни от същото село

За събранието кмета не е бил предварително уведомен. В събранието се третирали чисто организационни въпроси и такива в връзка с провеждането на първи май. Не се е говорило нищо против Р.п.Земеделския съюз или Социалдемократите нито пък срещу единството на У.Ф.след свършване на събранието пресътстващите на брой 12 души са били оградени от общинската власт начело с кмета на селото КОНСТАНТИН ИВАН ЧАНЬРОВ които с пмайзер в ръка подканвал всички да се предават защото били арестувани. Разбира се настъпва соматиха. Тогава кмета стреля с пмайзера си в въздуха.

Арестува всички, връзва им ръцете и така вързани ги откарва в централната община и от там в Пловдив.

Кмета изтъква като мотив за арестуването им, че всички били в миналото фашисти и влизащи в бойни групи. Нищо подобно няма. От арестуваните има само един бивш падар който е влизал в бойната група на селото през време на фашиския режим без да е проявявал каква и да е дейност.

Останалите са безпартийни трудови селяни, които току що са били организирани в "ЗВЕНО".

Кмета на селото-по политическа принадлежност комунист-е имал явно отрицателни отношения към "ЗВЕНО". Говорил е, че това е фашиска партия и че тя рано или късно ще си отиде и че ще остане само работническата. Нещо повече. Известно време преди тоя инцидент е било арестувано едно лице от същото село което е провело организационно събрание на "ЗВЕНО".

Арестуването става веднага след събранието. По заповед на Кмета въпросното лице е било доста солидно бито.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Кмета е арестувал съвършено безпречинно въпросните 12 лица водим от своето отрицателно отношение към останалите политически партии и по специално към провеждащия организационното събрание който сега е назначен като помощник командир и е бил облачен в военна униформа-чин капитан. Наредих веднага всички задържани да бъдат пуснати на свобода.

А. Цанев

38 181

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ.

Нареждане да не се позволи на Гемето да излезе вън от пределите на двестаната се получи на 23 Януарий т.г. Условието, които бяха дадени на милицията бяха такива, че като се вземе и под внимание силите на милицията беше ясно, че задачата не ще може да се изпълни. Милицията нямаше право да арестува Гемето, нямаше право да спира колите с които той евентуално би излязъл от къщи. Гемето можеше да влезе в чужда мисия когато си поимаше нямаше право да му възпрепятствуваме. Можеше да влезе в презвременно подготвена квартира с секретни изходи и да се скрие. Колите на милицията не бяха в състояние да гонят някоя силна кола. При Гемето можеха да влизат всички които искаха и да се договарят с него както си искат. При него имаше собствена негова охрана която нямаше право да изгоним. В апартамента не можехме да влизаме. Охраната и наблюдението ни беше само външно. При Гемето живееха освен охраната му, жена му, децата и тъща му и едно верно негово слугинче.

Следствие на всичко това, след близо два месеца и половина наблюдение при тия условия по наша молба Гемето бе поставен под домашен арест. Но и сега това не стана по един решителен начин. Да поставим пост вътре в апартамента при самия него, не ни се позволи. Десет петнадесет минути след арестуването пристига в апартамента министър Никола Петков който протестира против това арестуване кара се на нашите разузнавачи и гарантира за Гемето. Бяхме принудени да допускаме ежедневно лекари в апартамента да преглеждат Гемето, а така също да пускаме някой от домашните му да излизат вън от къщи. Апартамента има 3/три/балкона, една шахта, която бе вън от нашите възможности за наблюдение, тъй като би трябвало да турнем постове и в всички апартаменти на кооперацията/от вътре могат да се наблюдава нашите постове дали те спят или не, които обаче не могат да видят какво става в апартамента. Проучихме съседната кооперация за да не се прокопа стената. Поставихме двоен пост на вратата на апартамента, един пост който да наблюдава вътрешните балкони, един пост от улицата, който да наблюдава външните прозорци и балкони и един пост в съседните дворове, който да наблюдава задната част на къщата. В долният апартамент/зает от нас/бе устроено нещо като караулно помещение. Общо по тази охрана бяха заети 10 разузнавачи и 9 милиционери. Беше наредено при всяка смяна на постовете да се влиза вътре/нещо което не всякогаш поради несериозно от насъне към службата е ставало/особено в последно време/

Но и при това положение на домашен арест макар и при засилена охрана се чувствуваше несигурност главно поради това, че охраната беше вън от апартамента. Ето защо в последно време са правени предложения от нас за преместването на Гемето и неговото семейство на друго място, което обаче не бе прието. Охраната в някои свои звена излезе крайно несериозна и Гемето

18239
и Гемето използвайки всички обективни преимущества които му даваше установеният начин на охрана успява да избяга от ареста.

От 24 Май според признанието на самите американци/официално/ той е в вилата на представителя на С.А.С.Щ. Че е отишъл там имаме и други данни но нямаме абсолютни сигурни данни че и в този момент е там. Оказа се, че на милицията не е известно персонала на тая вила въобще нито кои са нито какви са, нито къде живеят. Трябваше тепърва това да се установява. Оказа се също така, че шофиорите при американците въпреки че за това имаше решение/взето преди още американците да дойдат в София/се оказаха хора непознати, хора не на милицията или Р.О., въобще вилата не е била поставена под наблюдение. При сегашното положение на блокада устроена от нас над вилата, когато нямаме право да спираме и проверяваме щатално американските коли, когато тия коли свободно могат да влизат в града като избикалят съветските постове или да излизат зад Драгалевци без никой да ги претърсва, когато в вилата могат свободно да влизат американски войници и офицери и да излизат такива, трябва да се каже открито, че устроената блокада може да има всякакъв друг смисъл освен да гарантира против бягството на Гемето. Вилата от вътре се охранява доста усилено от група американски войници с шмайзери, на прозорците има картечници, в самата вила не позволяват да влиза никой от прислугата, освен готвача и сервитйора. Самите американци се държат заплашително спрямо милиционерите и по такъв начин внасят раздразнение. В настоящият момент около блокадата на вилата са заангажирани голям брой разузнавачи и по такъв начин се почти парализира останалата работа на отделенията "А" и "Б" при Държавна сигурност, като същевременно се внася затруднение и в слезбата на униформената милиция.

Всичко това донасям за сведение и разпопедане.

Началник отделение "А" Д.С.:

/Г.Ст.Ганев/

ДО НАЧАЛНИКА НА ОТД. "А" Д.С.

Т У КР А П О Р Т

от Н-ка на I-ва сл. група

Господин Началник,

На 28 май т.г., понеделник, към 9 ч. сутринта беше изведена за разпит от килията, задържаната в връзка с бягството на Д-р Г.М. Димитров, Мара Петрова Рачева от Радойко Тод. Божилов-разузнавач в групата ми, по нареждане на инспектора при отд. "А".

Същата беше разпитана от инспектора в ъгловата стая № 13 на IV етаж до към 16 ч. сутринта, след което разузнавача Радойко Т. Божилов беше извикан в стаята, за да я пази до като пише показанията ѝ.

Мара Рачева е седяла при бюрото в ъгъла на стаята с гръб към вратата и е писала, докато разузнавача е стоял при отворения прозорец на около 2 метра, с лице към нея.

Рачева е пила непрекъснато вода от шишето, което и е било донесено преди това. След известно време водата в шишето се свършила и тя поискала нова. Разузнавача отказва да донесе, понеже е бил сам с нея в стаята. По това време обаче, случайно се показва на вратата друг един разузнавач. Радойко Т. Божилов го повиква, оставя го в стаята за да я пази и отива да ѝ донесе вода. След като се връща Радойко, другия разузнавач си отива. Мара Рачева става да пие вода, разхожда се няколко пъти из стаята и сяда на другата маса, която е на около един метър от отворения прозорец, с лице към него, за да продължи показанията си. Разузнавача Радойко Божилов сяда насреща ѝ - между нея и ~~кр~~ прозореца, така че да препречва всекаква възможност тя да отиде към него. Това положение трае около 5-6 минути. Тогава Рачева поисква да ѝ се дадат още листа, за да продължи показанията си.

Разузнавача става и отива до другата маса където са празните листове ~~листовете~~ за да ѝ даде. В това време, когато той е освободил пътя към прозореца и е бил гръбom към нея, Мара Рачева става и с голяма бързина прави една крачка, стъпва на радиатора под отворения прозорец, прехвърля се през него, от там на външния корниз и скача.

Когато разузнавача се обръща, тя е минавала вече прозореца.

Той се хвърля към нея за да я задържи, но не успява. Тя го изпреварва и скача.

Моментa на хвърлянето и цялата разиграла се сцена е била наблюдавана от Иван Петров Митрев, ст. милиционер при Дирекцията, който в това време се е движел през площада към Дирекцията.

Моментa на падането долу е бил наблюдаван от шофьора Веселин Ст. Петров, който е седял в колата си пред Дирекцията.

Предавам рапорта си на разпореждане, като прилагам показанията на разузнавачите:

1. Радойко Тодоров Божилов който е пазил Мара Рачева,

2. Йордан Николов Иванов, който го е замествал когато е отишъл за вода
3. На ст.милиц. Иван Петров Митрев, който е наблюдавал целата сцена на при скачането, и
4. На шофьора Веселин Ст. Петров който е видел момента на падането долу.

29-V-945 г.
СОФИЯ

Началник I-ва следств.група: *М. Гунев*

Из архивите на ДС

РАБОТНИЧЕСКА СОЦИАЛДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ

PARTI OUVRIER SOCIALDEMOCRATE

ЦЕНТРАЛЕН КОМИТЕТ

RUE BELTSCHEFF № 16

СОФИЯ

TÉLÉPHONE 2-48-03

ТЕЛЕФОН 2-48-03

СОФИЯ

УЛ. БЕЛЧЕВ № 16

№ 27

СОФИЯ,
SOFIA, le

4 юний

1945

До другаря Директор на Народната Милиция
Т У К.

Другарю Директор,

С настоящето Ви съобщаваме, че Изпълнителният Комитет на Б.Р.С.Д. Партия в заседанията си от 29 и 30 м а й т.г. в бѣлнинствотѣ си с 7 гласа / от състав 10 д. / плюс членовете на Централният Комитет, които живеят в София реши:

1/ Отстранява досегашният главен секретар на партията Коста Дулчев за противопартийна ~~деятелност~~ дейтелност.

2/ Конгресът на партията ни няма да се свика за 10 юний т.гг. Датата на свикването на конгреса ~~не~~ ще се определи от Централния изпълнителен Комитет на партията, след като стане допитване до организации и като се спазва чл. 105 от Устава на партията, т.е. два месеца след обявяването му в партийния орган в-к "Народ".

3/ В заповедикето си от 4 юний т.г. реши да отзове досегашния Главен Директор на в-к "Народ" - Гр. Чешмеджиев и го освобождава от длъж-

Вх. № 4404
8-11-1945
15-10-45

ност. За редакционен комитет на в-к "Народ" остава досегашния състав: Дим. Нейков, Георги Попов и Дим. Братанов, като за ~~редактор~~ остава Дим. Братанов.

4./ За главен Секретар на партията избира др. Димитър Нейков и секретариат в състав: Из. М. Попов, Иван Димитров, Добри Бодурев и Павел Попов, за които лица, молиме Ви, да вземете бележка, че само те са отговорни лица на партията и имат право от нейно име да говорят и да я представляват, и никой друг.

Оставаме с другарски поздрав:

Главен Секретар:

п/ Дим. Нейков.

Секретари: Иван Попов

Иван Димитров

183

ОФИЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ ЗА ВЯГСТВОТО НА Д-Р Г.М.ДИМИТРОВ
/ 10 юни 1945 г./

На 24 май 1945 година в 4 часа сутринта в София, в дома на американския политически представител в България Мейнард Барнс се яви д-р Г.М.Димитров, бивш секретар на БЗНС и потърси убежище.

По сила на разпореждането издадено на 28 април т.г. от компетентни български власти, бе постановено д-р Г.М.Димитров да се лиши от възможността да продължава по време на войната своята пораженческа дейност, във връзка с което той е издигал лозунги за неучастие на България във войната и е създавал пораженчески настроения сред народа и армията. Съответните власти се съгласиха да приложат в неговия дом мерки на надзор и изолиране, пред който е бил поставен пост, за да не се допусне продължаване на отбелязаната в постановлението опасна дейност.

След като на 21 май т.г. е било съобщено за изключване него на д-р Г.М.Димитров от БЗНС за споменатата дейност, тайно от органите на властта, охраняващи дома, той избягал и се скрил в дома на американския представител.

Българското правителство се е обърнало към Съюзническата контролна комисия в България, която в настоящия момент официално представя в страната съюзниците и я уведомява за този случай.

Мото на редакцията. -

Бягството на един български патриот от кърва-
вата комунистическа чистка.

АМЕРИКАНСКИЯ МИНИСТЪР СТОЕШЕ С ПУШКА В РЪКА.

/Съкратено от "Новия водач"/

от Г.М.Димитров

145
3588
мръсно социалде-
вещание

Факта, че моите кости не гният сега в някоя варосана дупка аз дължа на смелостта на американския министър в България Мейнард Бърнс. Може би историята на моето арестуване и бягство ще помогне на някои хора да схванат и разберат героичната роля, играна понякога от техните дипломатически представители в чуждите държави.

Докато България се биеше за Оста, аз предавах по радиото съюзническа пропаганда от Близкия Изток, броейки дните, когато Балканите трябва да бъдат свободни. През август 1944 г. България изяви своето желание да се оттегли от войната. Докато нейните пратеници бяха в Кайро, търсейки условията за капитулация спрямо англо-американските сили, Русия обяви война на България на 5 септември. Нямаше никакви боеве; едно примирие беше възвестено на 10 септември. Това беше най-късата война записана в историята и това, което беше най-прозрачно в нейните разбойнически цели, да даде възможност на Русия да вземе в ръцете си контролата на преговорите по примирие. Червени войски бърже навлязоха и двама обучени агенти на Коминтерна пристигнаха от Москва, за да направляват операциите: Антон Югов и Цола Драгойчева, опитни в измамата и безогледността вследствие на дългогодишна обука в Москва. Драгойчева беше прослужила чиракълка си в най-гнусното престъпление в българската история. В 1925 г., когато комунистическите конспиратори хвърлиха бомба в катедралата в София, убивайки 128 души и ранявайки 325, тя беше намерена за виновна и осъдена на смърт. Но по-късно, по погрешно милосърдие, тя беше освободена. Сега, подкрепена от руски войски и танкове, тя и Югов имаха назначение да наложи едно прокомунистическо правителство на България. Като генерален секретар на българската селска партия, аз бях една възможна пречка.

Когато се върнах в София през септември, контролираните от Русия преса и радио ме заклеиха като чужд агент в служба на Великобритания и САЩ. Тълпи, платени от комунистите, маршируваха по улиците пеейки в унисон: "Смърт на Г.М.Димитров! смърт на Г.М.Димитров!"

40 96
146

Но моят живот не беше достатъчен. Те искаха да ме изте-
зават, да ме подхвърлят на изтезание и да изтръгнат от мене
признания, изобличаващи англо-американските сили в конспира-
ция срещу Съветите. За щастие, аз легнах от една тежка атака
на бронхо пневмония. Един болен човек не може да издържи на
изтезанията достатъчно дълго, за да прави признания; той умира
още при първото "разследване". Така, вместо да ме вземат в
затвора, те ме оставиха в моя апартамент на III етаж с един
кордон от облечени с цивилно облекло руски агенти от НКВД на
вратата ми и около къщата.

Там аз лежах четири месеца всеки ден донасяше новини за
крвавата чистка, чрез която България се чистеше от антикому-
нисти. Трима регенти, 9 съветници, 21 бивши министри и повече
от 2,000 служебни лица бяха екзекутирани. Писатели, учители
"интелектуалци" въобще, или изчезваха или бяха заплашени да
мълчат. До настоящия момент повече от 25,000 български гражда-
ни са били ликвидирани и кървавото клане все още продължава.

Докато съм жив, сърцето ми ще се топли от спомена за
стотиците, които рискуваха побоища и затвор само като спираха
на улицата и мълчаливи гледаха към моите прозорци. За тях аз
бях символа на демокрацията, един глас, който дръзваше да го-
вори за свободата. В тях е духът, който, все пак, ще спаси
света. Вие трябва да знаете, вие, свободни американци, че той
гори в милиони сърца, във всяка тероризирана страна по света.

Аз облясах мозъка си върху някои начини за бягство. Имаше
една вдлъбнатина, колкото един човешки крак, по предната стена
на къщата отгоре надолу, в която имаше поставена водна тръба.
Аз имах едно въже скрито под моя дъшек. Ако аз можах да се
спустна по тръбата, моите пазачи не биха могли да ме видят.
Цял месец, докато лекарите докладваха, че аз все още съм нес-
пособен да се движа, аз седех по половин час на ден на един
стол, повдигайки тялото си нагоре и надолу с ръцете, за да заз-
дравя пръстите и китките. Късно през май комунистическия минис-
тър на народното здраве дойде да ме изследва лично. Сигурно не
съм успял да го заблудя, защото скоро се дочу, че аз ще бъда
откаран в Дирекцията на полицията за разпит. Същия ден, след
обяд, аз турнах един работнически каскет и риза и когато часо-
вите се сменяваха, пустих въжето и се измъкнах през прозореца.
Стиската ми не ме излъга, също и щастieto. Нито един не забе-
ляза бледния работник, който си замина надолу по улицата.

Скоро аз бях между приятели. Един от тях внуши да потър-

9/97
1447

ся убежище при американския министър, в неговата резиденция, извън града. Мойто присъствие там ще предотврати една кървава хайка, съпроводена с нови изтезания и смърт за моите партийни другари. Мистър Барнс, вдигнат от легло, ми даде убежище без да се колебае нито за момент. По-късно, още сутринта, той съобщи на българското правителство, че аз съм потърсил закрила под американско знаме.

Едно подделение от комунистическата милиция обкръжи жилището още тази вечер. Барнс преговаряше с външния министър и Югов, за тяхното оттегляне, подържайки, че окончателното решение на случая може да бъде постигнато чрез взаимно споразумение между двете правителства. Милицията остана отвън в очакване на развитието. Барнс постави 6 американски войници на стража, за да попречат на влизането.

Въпреки, че те не преминаха сградата, комунистите претърсиха всяка кола, която напускаше жилището, вкл. и тия на министъра и на американския представител от Съзната контролна комисия генерал Джон Крейн. Барнс осведоми Министра на вътрешните работи, че на всеки опит да се продължава тази аругантна практика, ще се оказва отпор и от тогава насетне водеше в своята кола по един въоръжен войник, повече претърсвания не бяха опитани.

Една сутрин аз се събудих и видях, че комунистическата милиция е била заместена с подделение руски войници. Нашите 6 американци изглеждаха слаба защита. След един период на напрежение, през което всеки американец в къдата беше въоръжен с пушка, полковник Свиридов, командувач руснаците, изпрати съобщение, че би искал да беседва с министъра. Когато той вървеше по алеята, той видя картечници по вратите и прозорците. Полковника имаше възможност да се увери лично, че Барнс не блъфираше.

Руснакът, без съмнение, беше дошъл да изиска моето предаване, но вместо това, той каза доста нервно: "Аз дойдох да Ви дам едно руско позволително, г. Министре, за да нямате никакви мъчности при преминаването на нашата линия".

Барнс отговори: "че американските представители не могат да признаят съществуването на руска линия и че, следователно, той не се нуждае от позволително. Тогава руснакът напустна смутен.

Междувременно моята жена беше арестувана от въоръжените хора на Драгойчева и три пъти, в продължение на 17 дни, беше бита до безсъзнание. Нейният живот беше спасен от благородния гняв на Уинстън Чърчил, който, научавайки се за тези събития, изпрати едно категорично искане за нейното освобождение. Него-

3892
118

вото искане беше придружено с остър език по повод на грубианите, които водят война с жени. Когато то беше предадено на българския министър на външните работи, последният отговори: "Моля, уверете първия министър, че тя ще бъде освободена утре".

"Аз не съм упълномощен да изпращам такова съобщение", отговори британския министър. Аз съм само упълномощен да съобща, че тя е свободна или че не е свободна".

Моята жена беше освободена от затвора вътре в един час.

Намесата дойде доста късно, обаче, за да запази и спаси моята двадесет и тригодишна секретарка Мара Рачева. Крехкото младо момиче не можа да издържи "разпита". Инквизиторите оповестиха, че тя е извършила самоубийство. Но тези, които вдигнаха тялото ѝ под един разтворен прозорец, видяха освен счупените кости и натъртвания, че ръцете и краката на Мара Рачева са били горени до препичане.

Пред твърдото държание на Съединените Щати и Великобритания, Москва най-после се съгласи да издаде паспорти за моята жена и мен, г. Барнс лично ни придружи до самолета, който трябваше да ни отведе в безопасност.

Признателността ще бъде само бледен израз, когато ние се вдигахме във въздуха. Аз почувствувах, че някой трябва да напише хвалебствие не само на този представител на Америка, но и на всички други дипломатически представители - а те са много, които са срещали такива криви с благородна смелост и не са получили никаква слава и известно за това. Една колекция от такива скрити инциденти /случай/ ще състави една бляскава страница от историята.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРБНА

Col. а. а. а.
152

ПОРАДИ ПРЕДСТОЯЩАТА СРЕЩА НА ТРИМАТА, ~~.....~~ Е БИЛА ИЗВЕЩАНА
НА 2 ЮЛИЙ ОТ ГАНЕВ И ПЕТКОВ ЗА ДА ПРЕДАДЕ САМА ИЛИ ЧРЕЗ МЕНЕ НА
ГЕН. КРЕЙН, ЕДНО УСТНО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ПОЛОЖЕНИЕТО В БЪЛГАРИЯ И ВЪОБЩЕ
ДА ВНУШИ НА АМЕРИКАНЦИТЕ ПЪТЯ, ПО КОЙТО ТЕ БИХА МОГЛИ ДА ПОМОГНАТ
НА БЪЛГАРИЯ. ТЕ СА ИМАЛИ И ПО-РАНО СЛУЧАЙ ДА ГОВОРЯТ ЗА ТОВА НА
АМЕРИКАНЦИТЕ, НО БИХА ИСКАЛИ И ПРЕДИ СРЕЩАТА ДА ПРЕДАДАТ - МАКАР И
ДА СЯ СИГУРНИ, ЧЕ ТРУМАН ЗНАЕ ИСТИНСКОТО ПОЛОЖЕНИЕ - ЕДНО ПОТВЪР-
ЖДЕНИЕ ЗА ТЯХНОТО СТАНОВИЩЕ.

ОТИДОХМЕ У СТЕНЗИ И ДВАМАТА, НА ДРУГИЯ ДЕН В 11 ЧАСА. МЕЖДУ ДРУГОТО
НАЙ-ВАЖНАТА ЧАСТ ОТ РАЗГОВОРА Е СЛЕДНАТА:

1. АНГЛО-АМЕРИК. ТРЯБВА НА ВСЯКА ЦЕНА ДА СЕ ОПИТАТ ДА СВАЛЯТ ЮГОВ
ПРЕДИ ИЗБОРИТЕ. ЗА НЕГОВ ЗАМЕСТНИК ГАНЕВ СОЧИ ГЕНЕРАЛ СТАНЧЕВ -
ЧОВЕК НЕЗАВИСИМ И СВОБОДОМИСЛЯЩ. СМЯТА СЕ, ЧЕ ТОВА МОЖЕ ДА СТАНЕ
СЛЕД ПРИМЕРА С ПОЛША И РОМЪНИЯ.
2. АКО ТОВА НЕ БЪДЕ ВЪЗМОЖНО ДА СЕ РЕШИ НА СРЕЩАТА ОТЛАГАНЕТО НА
ПРЕДСТОЯЩИТЕ ИЗБОРИ С 6 МЕСЕЦИ, ДОКАТО СТАНЕ ОТЕГЛЯНЕТО НА РУСКИ-
ТЕ ВОЙСКИ, КОИТО НЕ БИХА ИМАЛИ ПРЕТЕКСТА ДА ОСТАНАТ ТОЛКОВА ДЪЛГО
В БЪЛГАРИЯ.
3. АКО И ТОВА НЕ БИ МОГЛО ДА СЕ ОСЪЩЕСТВИ ДА СЕ РЕШИ НА СРЕЩАТА,
В БЪЛГАРИЯ ДА ДОЙДАТ ТАКОВА ЧИСЛО АНГЛО-АМЕРИКАНСКИ ВОЙСКИ, КОЛКО-
ТО РУСИТЕ ИМАТ.
4. И ПЕТКОВ И ГАНЕВ СМЯТАТ, ЧЕ РУСИТЕ ДЪРЖАТ БЪЛГАРИЯ ДА БЪДЕ В
ТЯХНИ РЪЦЕ ПОВЕЧЕ ОТ ПОЛША ИЛИ РОМЪНИЯ И ЮГОСЛАВИЯ. ПОРАДИ НОВО-
СЪЗДАДЕНОТО ПОЛОЖЕНИЕ И ОСОБЕНОТО ГЕОГРАФСКО РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА
БЪЛГАРИЯ, ЗА РУСИТЕ, ТЯ Е ТРАМПЛИН СРЕЩУ ТУРЦИЯ ИЛИ СРЕЩУ ЕВЕНТ.
ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗИРАНЕ НА ДАРДАНЕЛИТЕ И БОСФОРА, КОЕТО НЕ СЕ ЖЕЛАЕ
ОТ РУСИТЕ. ПОРАДИ ТАЗИ ПРИЧИНА, ТЕ СМЯТАТ, ЧЕ РУСИТЕ, КОИТО НАПРА-
ВИХА ТОЛКОВА МНОГО ОТСТЪПКИ В ПОЛША И ДР. ЕДВА ЛИ ЩЕ ОТСТЪПЯТ
ЗА БЪЛГАРИЯ.
5. АКО ВСИЧКО ТОВА НЕ СТАНЕ, ГОСПОДАТА СЧИТАТ, ЧЕ БЪЛГАРИЯ ЩЕ СТАНЕ
НЕМИНУЕМО СЪВЕТСКА РЕПУБЛИКА. НОВОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ ЕДВА ЛИ
ЩЕ ЧАКА ДА СЕ ИЗБЕРЕ ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ ЗА ДА ПРОВЪЗГЛАСИ
РЕПУБЛИКА НАЧЕЛО С ГЕОРГИ ДИМИТРОВ ОТ МОСКВА. ГАНЕВ НАПОМНЯ, ЧЕ
АНГЛО-АМЕРИК. БИХА МОГЛИ ДА ИМАТ Д. ВЕЛЧЕВ НА ТЯХНА СТРАНА, ДА НЕ
СЕ ЗАБРАВЯВА, ЧЕ ТОЙ ЕДНО ВРЕМЕ АСПИРИРАШЕ ДА СТАНЕ ДЪРЖАВЕН
ГЛАВА НА БЪЛГАРИЯ. К. ГЕОРГИЕВ, ОБАЧЕ, Е БИЛ МНОГО ПО-ЛЯВ.

СТЕНЗИ КАЗАЛ НА Х., ЧЕ АНГЛИЧАНИТЕ ПОДАРИЛИ НА ТУРЦИТЕ 150 САМОЛЕТИ ЗА
ОХРАНА НА ГРАНИЦИТЕ ИМ.

Б.З.Н.С.

или 1945 година
София

До Председателя
на дружбата в

околия.

О К Р Ъ Ж Н О .

Драги одружени земеделци,

Цели два месеца вие чакахте да чуете думата на съзнатото ръководство. С риск да заслужиме вашето порицание, ние мълчахме. Това правихме не от колебание или от малодушие, а за да дадем остено доказателство за лоялността и привързаността ни към делото на О.Ф., така скъпо нам и за да дадем възможност на българският народ и особено на организациите влизачи в О.Ф. да видят пагубните резултати от вмешателството на някои среди от С.Ф. във вътрешния живот на Б.З.Н.С., да разберат колко високо ценим единството на Отечествения Фронт и единството на нашата скъпа организация, така необходими за спасението на страната.

Днес, обаче, виждайки пагубните последствия за Б.З.Н.С. от злоупотребния опит за разцепление направен на 8 и 9 май н.г., наш дълг е да Ви кажем истината. Б.З.Н.С. преживя криза. На 8 и 9 май т.г. в София, в театър Балкан бе свикан по внушение на някои среди от О.Ф. и без знанието и съгласието на постоянното присъствие на Б.З.Н.С. една конференция, на която не бяха допускани дори поканените от самите инициатори на конференцията, не бяха допускани председателите и секретарите на местните земеделски дружби, одружените земеделци - членове на областните и околийски комитети и членовете на всички областни и околийски настоятелства.

Съобщението, което бяхме приготвили, за да ви предупредим, че тая конференция е дело не на постоянното присъствие, а само на един негов член, не по наша вина, ние нямаше възможност да донесем до ваше знание.

Днес всички одружени земеделци, всички организации в О.Ф., а и самите инициатори на конференцията се убедиха, че одружените земеделци имат политическа зрялост и не могат да бъдат заблуждавани, че вмешателството на една от организациите влизачи в О.Ф. във вътрешния живот на Б.З.Н.С. е от полза за добрите отношения между тия две организации за единството на О.Ф. така необходимо за бъдещето на България.

Опитът на някои съзнати другари да вземат с чужда помощ и с сила организацията и ръководството на Б.З.Н.С. не успя. Тия другари взеха помощенията на съюза, но не успяха да спечелят сърдцата на одружените земеделци, не успяха да разколебаят вярата им в Б.З.Н.С. и в идеите на нашият велик учител АЛЕКСАНДЪР СТАМБОЛИЙСКИ.

Но тоя нещастен опит за разцепление доведе до преследването на много съзнати другари. Чувствайки, че не могат да овладеят организацията идейно другарите, които взеха само помощенията й, помислиха, че могат да я овладеят с сила. Те си послушиха с средства противни на основния принцип на Б.З.Н.С. - народовластнето, а именно с изключването на най-достойни съзнати

другари и назначаване в настоятелствата на дружбите на лица нямали нито общо с организацията. Тия техни действия, грубо подкрепвани от някои среди от О.Ф., доведоха до отчуждаване на много сдружени земеделци и на много демократични елементи в страната от О.Ф.

О голямо съжаление ние отбелязваме, че О.Ф. е загубил много честни отечественофронтовици и ако това продължава, голяма е опасността да бъде застрашена цялостта на О.Ф., а това днес би било пагубно за България и нейното бъдеще. Ние, които дейно работим за О.Ф. още преди 9 септември, сме длъжни да изтъкнем тая опасност за О.Ф. и за Отееството.

Б.З.Н.С., най-голямата народовластническа опора на О.Ф. е поставен на изпитание, а заедно с това е поставен на изпитание и целия О.Ф. Ние сме длъжни да сигнализираме тая опасност. Ние трябва да спасим О.Ф.

Ние считаме, че за спасението на О.Ф. е необходимо да заработим здраво за изпълнение на платформата му, в която са вложени най-важните идеи, които съставляват ядрата на земеделската идеология:

1. Сърдечно приятелство с Съветския съюз, вечна дружба с братския руски народ - нашия двоен освободител, искрено приятелство с великите западни демокрации и с великата Американска република, тясно разбирателство с братска, федеративна Югославия и всички балкански народи за окончателното и братско споразумение на Балканските държави по всички спорни въпроси.

2. Пълно възстановяване конституционните свободи на българския народ и превръщане нашата родина в една наистина демократична, свободна и независима държава.

3. Активна и смела борба с реакцията в страната и срещу всяко проявление на поражение на организациите участващи в О.Ф.

4. Учредяване на съдебна милиция.

5. Пълна демократизация на културата и просветата.

6. Пълна демократизация на войската и превръщането ѝ в истинска народна армия - път и кръв от българския народ.

7. Изграждане система на кооперативно, планово, освободено от спекула, ограбване и експлоатация, народно стопанство и колективно, кооперативно обработване на земята.

8. Пълно и искрено сътрудничество с организациите влизщи в О.Ф. - основата и бъдещето на България и особено с братската Р.П. Поставяне отношенията с Р.П. на ясна, честна, другарска, взаимноуважаваша се основа: равни задължения и равни права. Без некрени и братски отношения между Р.П. и Б.З.Н.С. няма единен и мощен О.Ф., няма модна и демократична България.

9. Истински свободни законодателни избори. Такива ще има само, ако се гарантират напълно свободите на българските граждани и се даде възможност на всяка организация да посочи свободно, без чуждо вмешателство, своите кандидати. Ако не бъде чута волята на Б.З.Н.С. чрез неговото единствено ръководство с секретар Никола Петков, то въпреки желанието си Б.З.Н.С. ще излезе самостоятелно в изборите.

Драги сдружени земеделци,

За да се тури край на смущението, което притруна някои съвзени другари, постоянното присъствие наредда:

1. Всички ръководства на областните, околийски и местни дружби, върховни съвзени съветници, утвърдени преди 3 май т.г. остават на местата си и продължават своята дейност.

-3-

2. Да се свикат редовни, организационни и околийски събрания, на които да се разясни историческата необходимост от О.Ф. от братското сътрудничество между Б.З.Н.С. и Р.П.; да се изясни и изполучния опит на някои съюзни другари на 3 и 9 май т.г. за разцепление в Съюза; да се разясни, че Б.З.Н.С. е за осъществяване единодействието на младежките независими съюзи и че трябва да се дойде до все по-тясно сближение и сътрудничество между всички младежки, антифашистки организации чрез младежките О.Ф. комитети

3. Да не се признават всички изкличвания на достойна и изпитани другари. Б.З.Н.С. се изгради не върху омразата, личното отмъщение и насилието, а върху другарството и народовластие, така както ни учеше нашия учител Александър Стамболийски, който преживяше дори на враговете си.

4. Да се посочат кандидати за народни представители, като за такива се подберат най-достойните, най-авторитетните и характерните.

5. Дружбите да продължат отчитането си лично пред другаря Никола Петков, ул. "Цар Шишман" № 12, София.

Съюзното ръководство дължи да заяви, че не по негова вина неможе да продължи издаването на съюзния орган "Земеделско знаме" и че направи всичко възможно за издаването на съюзен орган, под редакторството на другаря Асен Александър Стамболийски.

Забравете досегашните дразни, забравете огорченията и взаимните разпри. Проникнете се от идеите на Стамболийски и от съзнанието за важността на момента, когато България и българския народ са пред прага на нов живот и се организирате в единни - местни и околийски дружби, в единен и борческн идеен Б.З.Н.С. Чрез силни земеделски организации да изградим силен О.Ф. Чрез единни младежки групи към изграждането на единен, самостоятелен, борческн З.М.С. Чрез единни и силни земеделски дружби да осъществим най-сетне идеите на нашия велик учител Александър Стамболийски

Да живее О.Ф. демократична България! Да живее О.Ф. - бойния съюз между селяни, работници, народна армия и пителигенция! Да живее братското сътрудничество между селяни и работници! Да живее братския Съветски съюз! Да живее братска федеративна Югославия! Да живеят великите западни демокрации и великата Американска република! Да живее единния, мощен и независим Б.З.Н.С. и неговата съкровищница - Б.М.З.С. - нашия борческн и славен З.М.С.!

Здружени земеделци, за всичко се отнасяйте до другаря Никола Петков, ул. "Цар Шишман" № 12., София.

ПОСТОЯННО ПРИСЪСТВИЕ НА Б.З.Н.С.:

СЕКРЕТАР : Никола Петков - М-р без портфейл

РЕДАКТОР : Асен Ал. Стамболийски

ЧЛЕНОВЕ : Асен Павлов - М-р на зем. и дър. имоти
Трифун Кунов
Минчо Драндаровски

ГЛАВЕН СЪЮЗЕН ОРГАНИЗАТОР : Георги Йорданов

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВЛЕНИЕН СЪВЕТ : Дим. Стоянов

До Началника на отделение "Д"
Д.О.

ДОКЛАД

По възможната задача да пригласяваме на 37 конгрес на Работническата Соц.-демократическата партия в България, състоял се в салона на художествения театър на 5 и 6 т.м., донесохме следното:

Конгреса бе открит от главния секретар на партията Дим. Нейков в 8.30 часа. Конгреса бе посетен от делегати и гости от цялата страна, от които 709 делегати с редовни пълномощия.

Сцената бе украсена с 5 големи портрета в рамки с ликовете на Янко Сакъзов, Карл Маркс, Атли, проф. Златаров, Жан Жорес, под тях едно голямо общо табло с ликовете на водачите на соц.-демократическите партии на Италия, Полша, Чехия и Румъния. На един обикновен лист без рамка изнесе ликът на Сталин, поставен по-ниско от тези на Янко Сакъзов, Атли и др. Листът на Сакъзов бе поставен и пред президентума в гипсов релеф.

Конгреса бе приветсуван от името на:

НКОР - Душко Червонков
РП/Д - Дьлко Червенков
БЗНО - Ал. Обов
ВНКО - д-р Вера Златарева
ОПИС - Каджойков
ОСМ - Емил Аладжиков

В откриването от Дим. Нейков и в поднесените поздравления имаше много интересуващо службата ни.

Конгреса продължи с многоинтересни избиране на почетен и делови президент, в който изнесоха генералския Сталин, Труман, председателя на борческия и революционния Англия Кн. Атли, Тито, Герги Димитров, Леои Блум, Ларго Кабалеро, Пьетро Нени, Петреску, Осуби Моравски, Адленек Филкигер и председателя на социалистическия интернационал Луи де Бружер. При опазване името на Атли конгреса изразява бурно същото възхищение и благодарност с ставане на крака, викове ура! да живее! и ръкопляскания.

След избиране на делови президент се приотвори към изнесоха на докладите от страна на централния комитет:

1. Димитър Нейков изнесе доклад върху политическото положение на партията и на страната, в който главният секретар се изказа напълно по отечественофронтовски. Той разобличи дейността на Гр. Чешмеджиев и Дулчев, между другото той изнесе изтъкваше придобивките на социализма с увереността на дейността на партията в Англия: "Другари, в Швеция и Англия имаме чисто социалистически правителства".

2. Организационния секретар на партията направи доклад за организационното състояние и дейност на партията - Иван Попов. Съществено се отбелязваше интересуващо службата ни тука липсваше.

3. Здравко Литовски направи доклад по работата в НК на Об, който започна с думите: "Атли поведе борбата срещу международната реакция, и английския народ му гласува най-голямото доверие при изборите, когато на него един англичанин не е гласувано до сега".... "Атли поведе борбата и извоюва пълната победа на социализма" бурни ръкопляскания.

Конгреса бе закрит в 12.30 часа, той бе открит наново на 6 т.м. в 7.30 часа. След откриването започнаха изказванията по докладите. Вседните думата делегати, които изказвания се характерни за отбелязване са следните:

Георги Чисолев-Пасадив: "Другари аз питам, ако ние не правим социализъм в Кого ще го правим? Народни ли? Не. Само с комунистите". Той разкри такава предателската дейност на Дулчев, Чешмеджиев и такива другари, като опортюнисти, търсещи сътрудничеството на буржуазните партии.

.... "Ние няма да правим отстъпки на буржуазията.... Пътят на социализма е открит. В Англия вече го имаме, а в другите европейски държави... скоро...."

Попче Братанов: "...Любовата и красива фигури на другари Атли/соци фигури му - викове ура! браво! ръкопляскания/... днес ние сигурно имаме още

пред прага на социализма... Има ли смисъл в този момент да се занимаваме с дребнуци/викове браво!... идеята за единство между работници, селяни и прогресивна интелигенция е идеал на соц. демократическата партия/Нико Сакъзов - идеята за обшодолството/"...."и ник трябва да кажем, че всички са наши познаници/комунисти, земеделци и звенари/"....

Йордан Бодуров-Бургас:... "Ние сме длъжни да се отървем от всичко старо"... "В Англия на лице е вече, че работническата класа е извикала на дъно социализма"... "До вчера нашата армия се би заедно с ... за социализъм. Ние не сме били до мърз - Яковичи позова"... "Ние трябва да се борим срещу всички отари и отживели разбираня. Социалисти и комунисти днес са си поддала ръка, не трябва да даваме възможност на буржуазията да ни лъже... за да няма реставрация на буржуазията, ние трябва да действаме по линията на Отец. Бронте/делегатите започнаха да се възмущават/... Нашият път, това е път на революционния социализъм"....

Михаил Димитров - Горна Оряховица: "Натоварен съм от мига очаквам да покаже мисленето им... Конгреса трябва да започне до централния комитет на РП/и/ да предупреди своите членове, да се отнасят добре с нашите членове. За отнасяне на много места нашите другари са третирани от комунистите не като социалисти, а като врагове/ръкоплескания, гласове - верно!/... Аз не съм с Чешмеджиев, но не чувствам ли, че той ни липсва/гласове на одобрение/... ако тр. Чешмеджиев поиска да се изясни, да не му пречим/викове браво, ставане на крака, с изключение на малцина, които протестираха - не искаме предателство!/... Един от Бургаските делегати: "правя предложение да отиде една делегация да го повика за обяснения"

Александър Тасев-Перник: ... "Ние не сме нито чешмеджиевци нито нейновисти, а сме социалисти"... Делегата прави критика на централния комитет за неговото бюрократично ръководство. Централния комитет не е ослепял в Перник нито един път, да дава как работи организацията.

Крум Велков - Лом: ... "Ние като участващи в управлението имаме за задача да използваме властта, и нашите хора да се чувствуват управляващи и отговорни"....

Георги Попов - Миков: ... В нашите отношения с работническата партия ние не трябва да внасяме не сантименталност, а разум"... "Твърде много грешки и неослици се вършат от работническата партия/и/, ако ние отдадем млято на нашите чувства, ще застанем на жлъгата почва, която ще даде коз на реакцията, и даме да доведе нов 9 Мий"....

Васил Чобанов: ... "За тъл, коит днес не са в нашата партия, аз мога да кажа, че записи само от тях за в бъдеще да дойдат и намерят млято в нея..."

Нико Вълков - Ст. Загора: ... Наши докладчик премълча някои от въпросите, които интересуват конгреса/въпроса за депутатските места/... по отнасяния на депутатските места ние сме подценени.../удобрения с бурни аплодисменти/... участието на нашата партия в управлението на Отец. Бронте е повече формално, отколкото фактически"....

Мари Желер: ... "никои другари говорят за некакво подценяване... те имат право, защото ние се отзовахме много късно след 9 септември."

Д-р Кавачев, Русе: ... "победата на английския социализъм това е края на господството на парата, борба за тържеството на труда"... "Французият Жерик казва обратното... говорещият каза още, че Чешмеджиев и Булчев трябва трябва да останат вън от партията, докато бъдат отново носени на ръце в утрешният ден."

Христо Атанасов, Свищов: ... "иска се признаем този грешек, че от 84 год. известната партия не можа да се прова. Докато РП можа да спазва времето и да вземе по-голямо участие в борбата... сега ник е малко, че РП ни гледа с недоверие"

Пенчо Ив. Пенчев: ... "Изясня... от нашите другари се бяха свали в чоруките си, те ръкоплескаха за временните победи на Хитлер, бяха членове в Обществения сила на Доче Христов, членуваха в ратния, бранни и легиона/гласове на възмущение - гласове-отнемат му думата! един делегат го дърпа да не говори, друг вика, че между делегатите няма фемиста, те са при комунистите/Председателстващият Д. Нейков: Аз мога Пенчо Пенчев да се корегира/раздреден/... да каже не изясня, а изясня."

С това изясняването на докладите свършиха. В останалите заседания

имаме нищо характерно за отбелязване.

След обед конгреса продължи работата си.

1. Комитетът по пълномощията направи доклад, след това се изнесе доклад по политическото положение и дейност на партията.
Христо Денев, Габрово, настоя в резолюцията да не се казва "пригрозеност от западните демокрации, а с западните социалистически съюзи", защото в Англия има вече социализъм/ликосе-бразо/ръкоплескания, одобрения/
2. Изнесе доклад по печата на партията от д-р Ковачев.
Руси Събев предложи "да се тури под печат листът на нашия шеф майор Атан и да се разпространи по всички краища на България/ръкоплескания и одобрения/.
3. Димитар Братанов изнесе доклад по програмата на партията, която се прие след разискванията.
4. Докладва се по устава на партията от Георги Попов. Устава се прие след разискванията.
5. Доклад за организацията на партията направи Иван Попов.
6. Прие се резолюцията на конгреса.
7. Прие се бюджета-проекта на партията.
8. След това се пристъпи към избор на нов централен комитет и контролен съвет, което стана с тайно гласоподаване.

Гласуваха 709 делегати, с редовни пълномощия, от които:

- 696 за листата на Дим. Нейков,
- 9 празни билкове,
- 1 с лозунг,
- 2 били листа,
- 2 за Чешмеджиев и К. Дулчев
- 1 остана за извадката от бюлето

След обявяването на резултатите главният секретар Дим. Нейков закри 37 конгрес на БРОДН. "Аз съм длъжен да ви декларирам, че вратите на партията не са затворени за никого/ръкоплескания и одобрения/, а напротив те са отворени за всички, които желаят да станат членове и за всички жиж доцтерани наши другари/одобрения/... трябва да кажа, че между нас няма борици... особена между мен и нашия многообичан другар Гр. Чешмеджиев /ръкоплескания - бразо!/ и ако той пожелае, ще бъде отново приет между нас..

Конгресът се закри в 6.30 часа.

София, 7 Август 1945 год.

Д О Н А С Я Т:
108 и СВ

Б.З.Н. СЪЮЗ

СЕКРЕТАРИЯТ

ул. „Св. Караджа“ № 10

Телефони: { 2-24-20, 2-24-01,

2-24-02 и 2-24-03

СОФИЯ

София, 6 септември 1942.

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Изх. № 1078.

Българският земеделски народен съюз удостоверява, че през 1921 година, по апел на Постоянното присъствие на БЗНС, е бил свикан учредителен конгрес на ЗЕМЕДЕЛСКИЯ МЛАДЕЖКИ СЪЮЗ, чието откриване и председателстване е станало от тогавашния секретар на БЗНС Крум Попов.

От тогава до настоящия момент Земеделския младежки съюз се е намирал под моралното и идейно-политическо ръководство на Постоянното присъствие на Бълг.зем.нар.съюз/БЗНС/ и Земеделския младежки съюз се счита като политическа организация на земеделските младежи, които споделят идеите на Ал.Стамболийски, които идеите са и ръководно начало на Бълг. зем.нар.съюз.

Секретар: *[Signature]*
Организац. ръководител: *[Signature]*

Б. М. З. СЪЮЗЪ
Секретарият
УЛ. „СТ. КАРАДЖА“ 10
СОФИЯ

София, 7 септември 1945 година

До почитаемия Софийски областен
суд - фирмено отделение

*Всички писма
№ 4648/8. IX. 45.
П. Маслар*

Приме

КД

2. И. Софранов

КР и уговореност

МОЛБА

ОТ

ЛАЛЮ ГАНЧЕВ, секретар на Българ-
ския земеделски младежки съюз,
ул. "Стефан Караджа" № 10-София

ЗА ВПИСВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА
ЮРИДИЧЕСКА ЛИЧНОСТ.

Господа съдии,

1. Българският земеделски младежки съюз е основан на 1921 година, когато е бил приет и устава на съюза. Преустановил формалното си съществуване след 19 май 1934 година, Българския земеделски младежки съюз/ЗМС/, след възстановяването на политическите свободи на българския народ след 9 септември, възобнови своето легално съществуване, като продължи да издава и своя печатен орган в. "МЛАДЕЖКО ЗНАМЕ", с редактор Борис Кърджиев.

2. Според чл. 1 на устава ЗМС е културно просветна и икономическа организация, а съгласно буква "а" на чл. 2 от устава съюза ни има за цел... да просвети и възпита земеделската младеж в културно, морално и ПОЛИТИКО икономическо отношение... Значи, покрай другите си цели, Съюзът ни има за цел да просвети земеделската младеж в политическо отношение - сигурен белег, че нашата организация е политическа такава. Това от една страна.

3. А от друга страна, нашият съюз е свързан организационно и идейно с Българския земеделски народен съюз/БЗНС/, който е политическата организация на българските селяни.

Следователно ние имаме всичкото основание да твърдим, че ЗМС, наред с културно просветните си задачи има и такива от чисто политическо естество, които му придават неотемливо качеството на политическа организация.

Ето защо, ние смятаме, че по отношение на нашия съюз намира приложение нар.-закон за допълнение на закона на юридически лица, Д.В. бр. 41/45 г./ сир. че нашата организация е придобила ПО ПРАВО качеството си на юридическа личност от деня на издаването на печатния си орган в. "МЛАДЕЖКО ЗНАМЕ". С оглед този факт да стане всеизвестен и за да можем да черпим права от него, жие аз Ви

моля да разпоредите да бъде вписан съюза ни в надлежния регистър при поверения Ви съд, като към вписването добавите изрично, че печатен орган на БЗМС е в.МЛАДЕЖКО ЗНАМЕ, с цвят оранжев.

ПРИЛАГАМ:

1. Заверен препис от устава на ~~съюза~~
2. Удостоверение от Бълг.зем.нар.съюз
3. Бр. № 13 на в."Младежко знаме", от който се виждат членовете на Постоянното присъствие, както и последния излязъл брой на вестника № 21

С почитание: *Ламо Ганд*

АГЕНТУРНО-ОСВЕДОМИТЕЛНАТА РАБОТА НА ОТДЕЛЕНИЕ "А"

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПАРТИИТЕ

Нашата агентурно-осведомителна работа по отношение на партиите фактически се поставя на здрави основи от скоро време. Нашата дейност е била насочена до скоро главно по линията на проучването и проследяването, а не по линията на съкритните сътрудници. По този обект като самостоятелни и легализирани партии, дейността ни е след тяхното образуване, а преди това нашето внимание беше насочено към лицата и групите около тях /Геметовците, хората на Гр. Чешмеджиев и др./. Сега, а когато отделението се освобождава /по новото разпределение в Държ. Сигурност/ от чужди на него задачи, като проучване, проследяване, арест, следствия и пр., ние пристъпваме към действително разработване на тези обекти по линията главно на агентурно-осведомителната работа в тях партиите. И резултати вече имаме.

Все пак и до сега ние, независимо, че не сме считали за своя основна и единствена задача агентурно-осведомителната работа сме използвали редица С. С. вербувахи от нас или сами хора вкарани в тях партиите. Резултатите от това, заедно с проучванията които сме правили много-главните лица от тях партиите се виждат от нашите ежедневни рапорти.

Ето някои от нашите по-главни сътрудници:

1. По линията на земеделците.

Тук ние работим, в сравнение с останалите партии, с най-много сътрудници.

Зем 1 - Завербован още в началото на годината. Имаше достъп до Гемето, а сега до Петков. Посредством него научихме за пребиваването в страната на англичанин, който завежда нелегалната опозиционна, геметовска дейност. Той отнасяйки ги ни даде писмата на този англичанин, а адресирали до член от англ. комисия, които писма ние фотографирахме, макар че все още се съмняваме в тяхната автентичност. Англичанина след дълго отсъствие и сега е в страната. По отношение на този сътрудник ние имаме пълно доверие, но фактите, които ни донася след време се укаждат вярни. Самият сътрудник е коруптиран и ексцентричен тип. Студентствувал, а крайно ограничен и протестува. Имаше склонност към изкуждане.

Зем 2 - Платинец. Бивш сътрудник на полицията, който е завербовал залавяйки у него документи, които го уличават в сръбски шпионаж. Документите притежаваме. Съгласен сега сътрудничи като твърди, че на полицията не е давал никакви данни относно организацията в която е членувал, освен данни около шпионажа. Сега твърди, че служи съзнателно в полза на прогреса. Доста издигнат политически. Много акуратен. Има достъп до първите хора на опозицията - земеделци, които изказвания ни донася. От досегашната работа е него сме останали с впечатление, че се отнася към нея честно и сериозно.

Зем 3 - Човек много близък до Гичев. Дал ние три доклада, поради това че е завербован наскоро. Докладите са по поставени задачи - един за съдържанието на обединителния протокол на Петков-Гичев. Сега е в провинцията. По отношение установяване автентичността на това, което ни дава сега работим.

Зем 4 - Извънредно споредоточен и логичен човек. Бивш анархист, вад, член на РП. Има връзки с петковски хора. Като се има предвид, че политически е издигнат и съобразителен при поставяне на известни задачи винаги ни донася сведенията, които ни интересуват. Същият поради авторитета е който секогава при Оббова сме го пратили сега при тях. По наши инструкции сега той е активен земеделец.

Зем 5 - Пратен от РМС ремонт в ЗМС. Отначало ни донасяше за онова, което види и чуе в домовете на Петков. С започване да калпа Зеленото Знаме те го пратиха на работа в административната. Сега ни донася, освен за виденото и чуто то там и за авторите на статии и карикатурите, а също и факти около кореспонденцията на редакцията и административната на вестника. Има сериозно отношение към работата.

Зем 6 - Народен представител. По Оббова линия. Има сериозно и честно отношение към работата. Онова което ни е давал, проверено се оказва автентично.

Ние имаме още няколко сътрудници, които са целни с това че имат широки връзки с лидери на земеделската опозиция, а също и сред Оббовете хора. Имаше също така и няколко по-второстепенни сътрудници, които използваме. Също така ние използваме и един информатор из средата на земеделците, който познава добре земеделското движение и неговите хора и два пъти в седмицата ни дава преглед на събитията и участието на земеделците в тези събития. Треба да отбележа, че информацията му в болшинството случаи са обективни. При случаи на необходимост служим си и с други сътрудници от провинцията, който е об. организатор и доверен човек на платинците.

поради естеството на самата работа.

В последно време ние наблюдаваме свормирането на легионерна организация с ръководство, което обявява себе си за централно водачество. Работата им, обаче върви много мудно и с провинцията почти нямат връзки. Това ние установяваме посредством наш сътрудник който е в връзка с тях и когото питат за всички по-важни свои намерения: - начин на организиране, нахенюване на организацията, отнoсeниe как изборите, връзката им с другите фан. нелегални организации и пр. Този наш сътрудник е от ВМРО /ръководител. Много от неговите домoсeния ние сме имали възможност да проверим и се оказват верни. Задачите, които му даваме вървят по две линии: от една страна по дейността на тези легионери от друга страна по преучване на бивши членове на ВМРО, които

14 3
биха могли да бъдат използвани като терористи против властта, или изхвърсени от самата власт. А така също от него искаме да ни осведомява относно настроените и намеренията на група звонари. Пон Златев има контакт с нашият сътрудник. Същият може да има контакт с американци и англичани. В това направление ние работим върху него да се активизира.

В София има още една организация /ратници/ състояща се от няколко малки групички, в средата на които има един човек, посредством когото ние редовно се осведомяваме за живота им. Те са опитали организираемо да се вляят в демократическата партия, но на една конференция са решили да си останат като ратници извън демокр. партии.

04648

8-IX-945г.

[Handwritten signature]

ДО СОФИЙСКИЯ
ОБЛАСТЕН СЪД/СИРМЕНО ОТД./
ТУН.-

МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ
РАБОТИ Е НА МНЕНИЕ, ЧЕ БЪЛГАРСКИЯ МЛАДЕЖНИ ЗЕМЕ-
МЕДЕЛСКИ СЪЮЗ, КОЙТО ИЗДАВА СВОЙ ПЕЧАТЕН ОРГАН-
ВЕСТНИК "МЛАДЕЖНО ЗНАМЕ", СЪГЛАСНО ЧЛ.1 АЛ.2 НО-
ВА, ОТ ЗАКОНА ЗА ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА СЛЕДВА ДА БЪДЕ
ВПИСАН В НАДЛЕЖНИЯ РЕГИСТЪР КАТО ЮРИДИЧЕСКА ЛИ-
НОСТ БЕЗ СПАЗВАНЕ РАЗПОРЕДБИТЕ НА ГЛАВА 2 ОТ ЗА-
КОНА ЗА ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА.

ГЛАВЕН ДИРЕКТОР:

/Л.АНГЕЛОВ/

НАЧАЛНИК СЛУЖБА ДРУЖЕСТВА:

/ИОР.СТЕЦАНОВ/

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ
№ 568
26 IX 1945 г.
РУСЕ

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

151 от 29 IX 1945 г.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Лично - Новорително!

До Господина
Министра на вътрешните работи
СОФИЯ.

На 23 т.м. се състоя многолюдно публично събрание устроено от В.З.Н.С. с оратор д-р Михаил Геновски. След обяд сдружените земеделци от Русенска област, чрез представители на околийските и местни дружбени ръководства и под председателство то на д-р Михаил Геновски има областна конференция. На конференцията се взема резолюция, в която между другото се заявява, че сдружените земеделци от цялата Русенска област стоят здраво и неотклонно на позициите на Отечествения Фронт; държат за братското сътрудничество между работници и селяни - комунисти и земеделци; порицават разколническата клика около Никола Петков и пр.

Една група около 50 души привърженици на Н. Петков, след като се опитали да разстроят работата на конференцията и опитът им излязъл неуспешен, напускат залата и във в градската градина си устройват събрание, на което вземат приложената резолюция. На това събрание един подофицер флотилец взема думата и порицава разколническото им действие, което всява смут всред присъстващите, но въпреки това са вземали резолюция.

ОБЛАСТЕН ДИРЕКТОР: *Н. Българанов*
/Н. Българанов/

София
9.X.1945г.

Вуйчо донесе. 35
47

Днес на 8.X. в дома на Д. Гичев продължи конференцията която съвсем откри с думите. Другарите които пратихме да водят преговори с Н. Петков още ги няма затова повторно изпратих и Франга за да види какво става.

Другари международното положение налага да се обедини БЗНС и да стане силен и мощен такъв какъвто е в действителност, а заедно с Р.П./к/ да създадем истинска демокрация в която да влизат всичките всички демократически партии за да може да изведем страната на добър край. Ние нямаме нищо против участието на Р.П./к/ в управлението, но искаме еднакви права и еднакви задължения, трябва да се изслушваме един друг а не да служим като параван или като ремарке, както искате го кажете за прикритие на Р.П./к/ за да си прокарава своите партийни идеали.

След това почна да чете декларация, натоварва се ръководството - Д. Гичев, В. Димов, К. Муравиев и Даскалов за да водят с Р.П. на Н. Петков и Оббов за единен БЗНС.

2. Че още преди 9 септември са водили преговори с Р.П. за да влезе в управлението защото в днешния момент без Р.П. не може да има управление.

Поради една или друга причина не се разбрахме
3. Когато държавата ни беше изправена пред катастрофа наложи се кабинета Муравиев, тогава дадохме пълна и безусловна амнистия за да се постигне омилосторение обявихме война на Германия и разтурихме всички фашистки организации

4. Конференцията реши, пълна и безусловна амнистия на кабинета Муравиев.

5. Вечен съюз с нашия двоен освободител СССР, Англия, Америка и наша съседка Югославия.

6. Да се ходатайства за освобождението на всички земеделци от лагерите, което се прие с бурни ръкоплескания

Тъй като се закри конференцията и на вратата се появи Асен Павлов, който беше посрещнат с ръкоплескания и тропане с крака, той прочете декларацията на Н. Петков в която се казва, за да имаме обединение Н.П. намира за добре да подсили сегашния състав на Н.П. с Д. Гичев, В. Димов, К. Муравиев и Стефан Даскалов за да имат по разширен състав, като завърши с думите при нас вратите са отворени за всички, ние не се боим от никой

Конференцията се закри в 4 часа, при разотиване някой от делегатите запитаха Гичев, дали ще се произведат изборите, а той каза, при наличността на това правителство не може да се произведат избори.

Вуйчо.

ГРАДСКИ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ
— С В И Щ О В —

№ 111

Свищов, 30. октомври 1945 г.

ИЗЛОЖЕНИЕ

ДО

ГЛАВНИЯ СЕКРЕТАР НА НАЦИОНАЛНИЯ КОМИТЕТ НА
ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

Копие: МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

МИНИСТРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

МИНИСТРА НА ТЪРГОВИЯТА

1. Директора на търговската гимназия в града ни Възкрес Анастасов, без, предварително решение на училския съвет по микрофона на гимназията по време на занятия дава нареждане веднага да бъдат смъкнати из училищните стаи и помещения всички портрети с ликовете на отечественофронтовски политически водачи, отечественофронтовски министри и др., като оставят портретите на н.в. царя, на възрешденци преди освобождението и никакви други. Забележете, че това нареждане се дава направо до учениците без да се опитва или точно как ще стане смъкването на портретите.

2. В резултат на това нареждане учениците, които в мнозинството си все още не са забравили своето фашистко възпитание, защото тази гимназия е била крепост на легонерите в миналото, на 9 септември бе намерен списък на в гимназията на повече от 400 души ученици легонери, които сега са минали в епокси цинизмните групировки, нахвърлят се върху портретите на Министър Председателя, генерал Владимир Стойчев, Генералисимус Сталин и др., на късват ги на парчета тлъчат ги и ги захвърлят на сметта. Притежаване ведствени доказателства за това вандализмо.

3. В присъствие на членове от околийския комитет на О.Ф., председателя на градския комитет на О.Ф. и околийския управител, Директора на гимназията бе повикан да обясни постъпката си. Единственото обяснение, което той даде бе да цитира член от устава на организацията Е.М.С. и от окръжното по нейното организиране. Наблягане и държане на това, че тази организация е безпартийна и следователно, за да се облекчи и обединението на училищната младеж трябвало да се смъкнат портретите на политически лица които дразнят тази или онази групировка на учениците.

4. Градския комитет на О.Ф. намира тия обяснения на Директора неославателни и постъпката му не само, че не е отечественофронтовска, а сори фашистка. Господин Директора не е политически толкова неук и неграмотен за да не схване положението в поверената му гимназия.

ГРАДСКИ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ
— С В И Щ О В —

№ _____

Свищов, 194 г.

В тая гимназия в която фашисткия и реакционен дух продължава да живее в болшинството от учиниците, в тая гимназия където значителна част от учителския персонал е враждебно настроен и едва търпи борческите антифашисти учители, в една гимназия учениците на която в голямото си мнозинство на външни групи чакат с нетърпение идването на опозиционите вестници пред агенция "СТРЕЛА" и демонстративно публично са очертани в очите на антифашисткото гражданство, като най-многобройни консуматори на опозиционната ~~вннннн~~ духовна отрова, директора не е можал да се представи какъв би бил ефекта от това негово нареждане,.

5/ Господин директорът в своето обзрение на това положение в гимназията, според както се изрази в ~~пред~~горепоменатата комисия, счита тези ученици опозиционери за "ЗЕМСИСТИ" и пр. а дразгите и политическото дразнене и изостряне на враждите не като вражда м/ опозиционери ученици и офронтовски такива, каквото е фактическото положение, ~~на~~ а таксува като вражда м/ членове на различните оф младежки организации. С това той се помъчи да оправдае политически своята постъпка. Ние обаче, смятаме, че ако господин директора малко от малко е грамотен политически не би трябвало да твърди това. Оставаме с убеждението, че господин директора, който не е политически неук, прикрива проявите на една внушителна реакционна настроена групировка м/ учениците в неговата гимназия.

6/ Затова искаме да изложим фактите такива каквито са по времето когато директора даде това свое нареждане. Доскоро в стаите на гимназията висеха и портретите на водачи от Геметовската и др. опозиция. Тия портрети бяха смъкнати след направените бележки ~~на~~ отговорни отечественофронтовци. Останаха да висят само портретите на оф водачи, народни министри и ликовите на държавни мъже от великите демокрации. Следователно, ако е продължавало да се проявява злобно партийно отнасяне и враждебно настроение спрямо портретите това е било манифестация на фашистки настроените елементи против отечественофронтовската власт. Така, че нареждането на господин директора идва КАТО ВЪЗМЕЗДИЕ ЗА СМЪКВАНЕ ПОРТРЕТИТЕ НА ОПОЗИЦИОННИТЕ ВОДАЧИ и като ОКУРАЖАВАНЕ НА РЕАКЦИОННО НАСТРОЕНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ между учениците, които действително се проявиха вандалски в цялата си стихия.

За забелязване е факта, че когато господина директора дава своите нареждания за смъкване на портретите по това време при него е бил Димитър Пявтков Иванов - водача на геметовската опозиция в нашата околия, който е

П р е п и с

Затворническо.

124
201

Обвинителен акт
по преписка вх. № 14900/1945 година по описа на Прокурорския надзор
при Софийския областен съд.

Обстоятелствата на преписките са:

Героичното септемврийско въстание в 1933 година беше първият сериозен опит на нашия народ да унищожи настъпващия фашизъм в България. Започнатата тогава борба срещу фашизма бе продължена от най смелите и предани борци на трудовите народни маси и доведена до победен край от народното антифашистко въоръжено въстание на 9 септември 1944 година, когато – при настъпващата Червена армия, обединените в Отечественния фронт, антифашистки, демократични и народни сили събориха фашистката диктатура и германската агентура в България като установиха нова народна власт на Отечественния фронт.

Българският народ, станал господар на своите съдбини, решително, ясно и открито провъзгласяваше и провеждаше, както външната – така и вътрешната политика на страната. Пред народното правителство на ОФ България стояха много отговорни и исторически задачи и над всички задачите: за успешното участие на нашия народ в Отечественната война против германско-фашистките завоеватели и във връзка с това – укрепването, боеспособността на нашата обновена народна армия; трайно утвърждаване на новата народна власт – чрез единството на ОФ и във връзка с това изкореняването на фашизма в страната; укрепване международните позиции на България и във връзка с това – ревниво пазене дружбата и покровителството на съветския съюз, най тясно обединение с югославянските и братски отношения и солидарност с всички славянски народи, а така също сътрудничество и добри отношения с всички демократични народи /начело Америка – Англия и Франция/.

В този върховен исторически момент за отечеството ни – усилията на всички действително антифашистки, демократични и патриотични сили на нашия народ бяха разгънати под лозунгите: "Всичко за фронта – всичко за победата!", "Народен съд за виновниците на всички нещастия, които сполетяха българския народ и новата национална катастрофа, пред

- 2 -

125
938

която беше изправена страната", както и лозунгите - отрезвяващи нашата ни политика на укрепване международните позиции на България.

Две седмици след 3 септември, обвиняемият д-р Г.М.Димитров, така наречения - Гемето, след три и половина години емигрантствуване се завърна в България и става главен секретар на РСНС. Още от самото начало - като такъв, той започва явно и подмолно своята разложителна и пораженска дейност, която става причина на 20 януари т.г. да бъде отстранен от поста съюзен секретар. И след това - лично и чрез свои доверени приятели, викнати от него в ръководството на съюза - повече то, участници в двата му процеса и послушни негови оръдия, обвиняемият д-р Г.М.Димитров продължава своята не само противосъюза, противостоличествено фронтова - но и противобългарска и предателска дейност. В какви конкретни прояви се изразява тази дейност на обвиняемия д-р Г.М.Димитров?

1. - През време на решителното ни участие в Отечественната война против немските поробители, с одобрение на обвиняемият д-р Г.М.Димитров и по негово нареждане се издигат уж от името на РСНС лозунги против войната и пр. - като: "Тир - хляб - свобода" - "Тир - хляб - народовластие" - "Народна власт - не значи насилие" и др. такива - с цел да намали боевата способност и борчески дух на нашата народна армия и да попречи на България да вземе активно участие в разгромяването на фашистка Германия, тъй необходимо за спечелването отново на нашата независимост и за да може България да излезе от пълната международна изолация, в която я бяха хвърлили нашите фашистки управници.

Тези лозунги против войната и пр. със знание и одобрение на обвиняемият д-р Г.М.Димитров и по негово нареждане и това на другия обвиняем Ленко Барев - биват написвани на плакати и съюзни знамена, биват също така напечатвани на оранжеви ленти и в позиви и прочее и разпространявани между вониците в страната и на фронта. Така в Сомун и другаде от специалната служба на щаба на I-ва армия - биват заловени такива лозунги на оранжеви ленти, а в Средец - заловени у друг фелдфебел школьник Геметовец, цял куфар такива позиви. Също - и на други места. През траенето на Отечественната война биват най усилено разпро

426
288

стрелявани такива лозунги и позиви - все от гометовци /по нареждания изходящи от обвиняемия д-р Г.М.Димитров и негови лични и доверени приятели/ из много градове и села на цялата страна: София - Пловдив - Асеновград - Стара Загора - Дупница - Търговище - Кюстендилските села - дупнишките села - Русенските и Горно орляховските села и много други, биват разпространявани - по време на земеделски събори, студентски празник, славянски събор, първия национален конгрес на Отечественния фронт и при всички други случаи на тържества и манифестации. При такъв случай - в София например, пред университета бива поставен голям оранжев плакат с надпис: "Мир, свобода и народовластие" от името на БАЗО, чиито почетен председател е обвиняемия д-р Г.М.Димитров. Друга пък гометовка /д-р Коева/ - членка на III на БЗС - изпраща в централната младежка комисия за витрината уредена на бул. "Цар Освободител" портрети на д-р Г.М.Димитров - заедно с пораженски позиви за "Мир - свобода и народовластие". Все същите лозунги за мир, свобода и пр. през време на Отечественната война обвиняемият д-р Г.М.Димитров нарежда да бъдат проведени и издигнати и върху съюзния им календар, в съюзните им органи: "Сеяч" - "Младежко знаме" - "Земеделско знаме" и пр.

И като резултат на описаната дейност на д-р Г.М.Димитров и неговите лични и доверени приятели /повечето от останалите обвиняеми, явяват се на места недоволство на войниците, изразени например във възгласите "Защо да се бием на Древо", искания на войниците да се върнат по домовете си, демонстрации против заминаването им на фронта и пр. Все в резултата на тая пораженска дейност на обвиняемия и неговите приятели е и явяването на организирани от гометовци групи от жени да протестират пред военните и други власти за мобилизирането на тяхните мъже и пр.

II. - Същия характер и обсег на пораженство и деморализирано боязлив дух на нашата народна армия, чрез ослабването и разстройването на тила - през време на Отечественната война, имат провежданите от обвиняемия и по негови внушения от личните му приятели и доверени лица - устни, чрез печата и пр.пораженски настроения и агитации:

- 4 -

124
2/10

а/ Против реквизициите и пр. и че цялата тежест на войната се понесе изключително от българските селяни - докато болшинството от работниците били граждански мобилизирани в фабриките и пр. И всички тези пораженски настроения и ползващи врага ни агитации и обвиненият - провежда и развива в един, както се подчерта по горе, върховен за Отечеството ни исторически момент - когато въставаме за да изведем България из надвисналата препадет пред която я бяха тласнали наши и чужди фашистки престъпници и да си осигурим съществуването, като свободна и демократична страна; в един исторически момент - когато неучастието ни във войната служеше на нашите противници: реакционни групи в Гърция и Турция, безогледни изразители на които се явиха някои крайно реакционни журналисти и политици.

б/ В един момент - когато народната власт провеждаше решителна борба срещу фашистки елементи, д-р Г.М.Димитров прибегва до съдействието на явни фашисти, като допусна в много организации - както на РСНО, така и на ИЗНО - особено последните, да се въикнат масово активни легионери, ретници и други фашисти, които веднага зехха в организациите и ръководни места и от там действувайки в унисон с разколническите тенденции на д-р Г.М.Димитров, започнаха да рушат единството на Отечествения фронт.

в/ Също така - д-р Г.М.Димитров, лично и чрез свои приятели и доверени лица какъвто е например споменатия обвиняем Ленко Гараев и др. се обявява против Народния съд, против издадените от същия присъди и пр. И тая дейност развива също в един исторически момент когато на повсеместни митинги, събрания и демонстрации из нашата страна народът ни изявяваше ясно и недвусмисленно своята воля за сурово и безпощадно наказание за виновниците за въвличането на България във война на страната на империалистична хетлеристка Германия и пр. и когато на това се гледеше като на здраво доказателство пред световната демокрация - че България действително скъсва с пагубната фашистка политика и най искрено се нарежда на страната на демократичните народи; когато пред народното отечествено-фронтовско правителство стоеше тежката задача - за безпощадно изкореняване германската агентура и фашизъм вътре в страната, както и задачата - да се утвърди здраво

народната власт и се пресече пътя за връщане ирачното фашистко минало

г/ Също - лично и чрез свои приятели и послушни негови агенти както се посочи по горе обвиняемият д-р Г. М. Димитров посегна върху бойния съюз между работниците и селяните, земеделците и комунистите, ремсисите и земсисите - издигайки лозунги за самостоятелна власт и пр. срещу властта на Отечествения фронт с злоумишленната разколническа тенденция да предизвика излизането на БСНС от Отечествения фронт и Ов власт и да хвърли страната в гражданска война и то... все в един момент исторически, не само на победно водена Отечествена война, но - когато всички действително антифашисти, прогресивни, демократични и патриотични сили в страната - отчитаха, че Отечествения фронт наистина се е оказал онай отдавна търсена и най после намерена от нашия народ форма за бойно единство на всички национални сили в страната за борба срещу фашизма и неговата агентура у нас; когато всички споменати демократични сили на народа ни бяха проникнати от съзнанието и убеждението, че Отечествения фронт е жизнена необходимост за България, тъй като големите задачи - които в историческия момент стоят пред българския народ - не са по силите само на една партия, само на едно съсловие или класа, а изискват сплотените усилия на всички честни демократични и патриотични българи.

Все същите тенденции имат - упорито провежданите от обвиняемия в речите му, чрез печата и пр. през време на Отечествения война пораженски настроения и агитации - за свобода, за справедлив съд и пр. - както и провежданите чрез негови хора опити да се разединява ОРПС-а.

д/ Освен това обвиняемият се опитва да замести основната линия на единствено спасителната за България следвана от Отечествено-фронтовската власт външна политика, като лично и чрез обвиняемите - Ефтим Арсов, Венко В. Барев, Страто Димитров, Мелезан Райков Димитров и др. - разпространява слухове, че скоро в България щели да дойдат чужди войски, че работите у нас щели да се оправят когато се скъради съюзниците: Съветския съюз - Англия и Америка и с това косвенно взема участие в провежданите от най безскрупулните турски реакционни журналисти кампании и пр. срещу Съветския съюз.

- 6 -

423
949

е/ същата злонамереност, разложителни и поразителни тенденции и внушения през време на Отечественната война има и в опясанията, които обвиняемият д-р Г.М.Димитров изказва пред останалите споменати по горе обвиняеми - за предстоящо мнимо разправяне /в смисъл избиване/ на комунистите с всички първи хора на земеделския съюз и във връзка с това организирането и създаване канали за нелегално преминаване в Гърция и Турция, както и даденото от обвиняемия - проведено чрез Пенко Барев, Ефтим Арсов и др. нареждане да се образуват бойни въоръжени групи, а така също - по самовластно нареждане на обвиняемия със съюзи /на БЗНС/ средства 2,240,000 лева закупуване пистолети за въоръжаване неговите хора, създаването връзки във от страната в Турция и Гърция - гдето да бъдат въоръжени от негови приятели и пр. - за борба срещу Отечествения фронт и сваляне народното правителство на Отечественофронтската България.

Поставен под домашен арест от компетентната власт обвиняемият - все със същите злонамерени тенденции като избягва, потърсва убежище в домът на дипломатическия представител на една чужда държава.

Обвиняемия д-р Г.М.Димитров, през време на Отечественната война предприема описаните по горе разложителни, поразителни и други действия с цел - да намали боевата способност и борчески дух на българската войска, а така също през време на Отечественната война да я ли отклони от нейната задача - което съставлява престъпление наказуемо по чл. 6 от Наредба - закон за зашита на народната власт.

III. - Освен това - обвиняемия д-р Г.М.Димитров, от м. ноември 1944 година - до месец януари 1945 година, заедно с Георги Хр. Пчелински от с.Пчелинци - Радомирско, укриват извършилия престъпление по Наредба - закон за Народния съд и пр., търсен и на 10 март 1945 година в гр. Ловеч от Народния съд, осъден на смърт - д-р Найдено Стефанов Стефанов /агент провокатор и пр./ от с.Брестово, Ловчанско, макар и двамата обвиняеми д-р Г.М.Димитров и Пчелински да знаят, че споменатия д-р Найдено Ст. Стефанов е търсен от Народния съд за извършеното от него престъпление по споменатата наредба - закон за съдено от народен съд виновниците за възвличане България в Световната война срещу съюзните народи и за злодеянията свързани с нея, което и за

130
943

дватама - съставлява престъпление по чл. 3 от Н.З. за съдене от Народния съд и пр.

Все с намерение да улеснят укриването и спомогнат за избягване на споменатия д-р Найден Ст. Стефанов, пак същите двама обвиняеми през началото на 1945 година умишлено му помагат да състави дългия официален документ - лична карта № 1245 и № 847, което им дължи и за двамата обвиняеми съставлява престъпление по чл. 3 от Н.З. за съдене от Народен съд и пр. и по чл. 352 + 51 т. 3 от Н.З.

IV. - Най активно участие - наред с починалата Мара Рачева, в организирането през м. май т.г. опит за бягство на обвиняемия д-р Г.М.Димитров вземат споменатия Ефтим Арсов, а освен него и д-р Емил Краев Николов от София, асистент в Александровската болница, както и двамата лекуващи д-р Г.М.Димитров лекари, а именно: д-р Ангел Рангачев и д-р Михаил Костов Димитров, двамата от София, които създават връзката между Мара Рачева и д-р Г.М.Димитров, като предават предназначенията за случая пароли: /"Дяди годеника й се е завърнал и кога ще стане свадбата" - както и отговора "Годеника е тук и свадбата ще стане скоро"/, което действие на обвиняемите съставлява престъпление по чл. 340 от Н.З.

V. - В изложените разложителни и пораженски престъпни действия на обвиняемия д-р Г.М.Димитров вземат активно участие редица лица, предимно младежи от София и др. градове и села на страната. Много от тях обаче са заблудени и по една или друга причина попаднали под неговите и на личните му доверени приятели зловредно гометовско влияние и след изясняването си правилната и единствено спасителна политика на Отечествения фронт, както и разложителните, пораженски и престъпни действия на гометовци... съжаляват - че несъзнателно са станали чужди оръдия и най искрено се разкайват за стореното от тях.

Не само активно, но упорито, с ясно съзнание и с цел през време на Отечествения война чрез предприетите действия да намалят боевата способност и борчески дух на българската войска и пр. вземат участие на първо място споменатите по горе: Венко Величков Барев, живущ в София, председател на БЛЗС - също член на III на ЗНС и Ефтим Анастасов Арсов, от с.Враня стена, Радомирско, тоже член на старото

- 3 -

434
944

III на ЗН.

Първият - Венко В. Барев заедно с обвиняемият д-р Г.М.Димитров дава, както това се изложи по горе, нареждания на израсотените съюзни знамена и прочее да се поставят лозунгите: "Мир - хляб - народовластие", "Мир - свобода - народовластие" и др. Впрочем той е един от най доверените и преданни на д-р Г.М.Димитров и по време на Отечественната война през всичкото време на провежданите лозунги против войната и пр., уреждането канали за нелегално преминаване в Турция и Гърция, създаването на въоръжени бойни групи и др. престъпни действия на д-р Г.М.Димитров.

Независимо от изложеното при извършения в квартирата ме, в София - на бул. "Кондуков" 36, на 4 май т.г. обиск, когато при арестуването му от милицията успява и да избяга, намират голямо количество от позиви /с надслов - до кога ще продължава терора/ против войната, народната милиция, народния съд, помощник комендираните в нашата обновена народна армия, заплашване за предстояща гражданска война и пр. и пр.; а така също намират: един пистолет "Валтер" с два пълнителя, втори пистолет - "Зауер" с един пълнител и пр., патрони - 36 броя 7.65, без да има надлежното разрешение да носи опомнатото оръжие. Така описаните действия на обвиняемия - съставляват престъпление по чл. 6 от Наредбата закон за защита на Народната власт и чл. чл. 31 и 34 от З.О.Н.П. Л.О.Г.

И другият обвиняем - Едтим Арсов е също от най приближените и доверени хора на д-р Г.М.Димитров. Освен престъпното му деяние във връзка бягството на д-р Г.М.Димитров, което е описано по горе, Арсов - съгласно внушения на обвиняемия д-р Г.М.Димитров и от свое име дава нареждане на Николай Ников Попов, Борис Мирков Митрев от град Тополовград, да образуват въоръжени бойни групи от по верни младежи готови да преминат в нелегалност, като тези групи да почнат борба срещу враговете на вождя на БЗНС - д-р Г.М.Димитров, като им обяснява - че идеята за създаването на такива бойни групи не била само негова /на Арсов/ - а и на самия д-р Г.М.Димитров, който - макар и не секретар в съюза има решително влияние в него и фактически той ръководел съюза и пр. Относно снабдяването на групата с оръжие - препоръ

чва им на първо време да се въоръжават на местна почва, като набавят такова със собствени средства, а после те щели да имат грижата - д-р Г.И.Димитров имал връзки и лесно можел да нареди да се внесе от вън, че това - както станало в Гърция имало да бъде за дълго и пр. и пр.

Същия обвиняем Ефтим Арсов, както и обвиняемия Пенко Герев, все във връзка с описаната им дейност по време на Отечественната война, влизат във връзка и с лица които са в контакт с Дража Михайлович и пр.

Все във връзка със слухове за предстоящите: много разправяне на комунистите с видни земеделци и очакван конфликт между Съветския съюз - Америка и Англия, както и създадените настроения за преминаване в нелегалност, уредене канали за нелегално преминаване в Турция и Гърция и пр., в подготовянето и организирането на които - заедно с Пенко Герев, Арсов и др. участвуват също Страти Тодоров Димитров, от Бургас, Мелезен Райков Мелезанов от с.Голем извор, Хасковско и др. Арсов дава нареждане на последния - и да ги снабди с фалшиви лични карти. Мелезен обикаляйки хасковския край остава проводник на всички изложени по горе пораженски настроения и агитации. Заедно с това той се снабдява с четири ненаписани лични карти, прикрепя на една от тях своя портрет, на друга - той на Арсов, на третата - портрета на Закрил Янев, с когото също влиза във връзка.

Няколко дни преди Великден - Мелезен Райков влиза във връзка и със Стоян Тодоров Неков, от с.Войводово, Хасковско, помощник началник в града - с когото се познава от по рано и като му разкрива предстоящите им намерения и пр., дава му четирите лични карти да ги подпечати с печата на околийското управление, обяснявайки му и целта за това. Последният - взема картите, отива в управлението и ги подпечатва, след което ги връща на Мелезен.

Една от така подпечатаните карти обвиняемият Мелезен Райков Мелезанов предава на Закрил Янев, посветен в намеренията им и който впоследствие успява нелегално да избяга в Гърция. След това Мелезен дохожда отново в София като предава другата лична карта на Ефтим Арсов, а своята и тази без портрета - задържа в себе си тъй като Петър

433
246

Сърбински - за когото била предназначена, се отказал от намеренията си да преминава в нелегалност. Арсов - лично и със свои близки и доверени лица попълва съответно така предадените му с прикритието на негов портрет лична карта, на която поставя фиктивен № 130 и пр. и пр. и я дава на познатата му Пенка Корданова Ангелова, от София - надежда, да подпише кмета, което последната направила. Други доверени нему лица - неустановени при следствието, подписват околийския управител, секретар и пр., като съставения по този начин фалшив документ - лична карта взема в себе си да се ползва от същия.

Споменатия по горе Страте Тодоров Димитров - от с. Ново пеничерево, Бургаско, също така доверен на д-р Г.М. Димитров, участник и осъден в процеса на последния още преди поставянето на същия /д-р Г. М. Димитров/ под домашен арест, създава канал за нелегално преминаване в Турция, уговаря с Венко Барев нелегално сам да преведе д-р Г.М. Димитров през границата в Турция, а по-късно заедно с Арсов е в непрекъснати връзки със секретарката на д-р Г.М. Димитров - все във връзка с уреждане бягството на последния и пр. След това заедно с брат си Уагриот Т. Димитров, преминават нелегално турската граница, но близо до последната биват заловени от погранични турски войници и след известно време същите ги предават на нашите власти.

Така описаните деяния на обвиняемите съставляват престъпления - за Ефтим Арсов - по чл. 6 от Закона за защита Народната власт, чл. 352 във връзка с член 51 т. 2 от Н.З. и чл. 364 от с. закон; за Келезен Райков Келезанов - по чл. 6 от Наредба - закон за защита народната власт и чл. чл. 352 и 364 от Н.З. - както и чл. 8 от Н.З. за защита на Народната власт, във връзка с чл. 51 т. 2 от Н.З.; за Стоян Тодоров Жеков - по чл. 352 от Н.З. и чл. 8 от Н.З. за защита на Народната власт; за Езкрил Янев - по чл. 364 от Н.З. и чл. 6 от Н.З. за защита на Народната власт и за Пенка Корданова Ангелова - по чл. 352 във връзка с чл. 51 т. 3 от Н.З.

След описаната по горе среща с Арсов, обвиняемият Николай Попов заминава за Тополовград, а няколко дни след това връща се в Тополовград и Борис Мирков Митров. Решителен проводник на противоокечествотроновски и геноцидовски тенденции Николай Попов на няколко месеци

424
814

събрания в града, в Елхово и околните противопоставя земса на ремса, съюза на селяните - на работниците и пр., като дадените му от Арсов директиви споделя най-напред с Петър Янев Одрински от Тополовград. Наред с това Попов говори отделно за същото на редица други младежи-земсисти, повечето от тях бивши легионери: Коста Хр. Коларов, Васил Петуров, Ангел Стеменов и пр.

В края на март в тополовград дохожда горския надзирател Коста Илиев Иванов от С. Арнаево, харманлийско, околийски организатор в същата околия и провеждащ неуклонно нарежданията на старото възглавявано от д-р Г. М. Смитров постоянно присъствие. Същия след като говорил на организирано събрание, отива да гостува у Николай Попов. Тук двамата гометовци обстоятелно начертават понататъшната си дейност, при което последния одобрява безрезервно създаването и въвеждането на бойните групи, преминаването им в нелегалност и пр. и се поставя на разположение - при превеждане на групата зад границата. На другия ден си заминава и след известно време, през което идва в София за инструкции и пр., пак се среща с Николай Попов, все във връзка с развиваната от тях описаната по горе пораженска дейност.

В началото на месец май Николай Попов пристъпва към организиране на замислената бойна група. За събрание, състояло се една вечер в дома му, на което наред с Николай Попов и Борис Митрев, присъствуват - Петър Янев Одрински, Коста Христов Коларов, Васил Петуров, Тодор Р. Салджиев, Андрей Иванов Стематов и Георги Илиев Стематов, отново вече пред всички първите двама излагат задачите на сформирената от тях бойна група, като избират ръководство на същата: за политически командир - Николай Попов, за воен командир - Борис Митрев, за домакин - Петър Янев Одрински и пр. На същото събрание обмислят начина за снабдяване бойната си група със средства и оръжие - веднага пристъпят към осъществяване на това и пр.

Все по същото време Николай Попов обикаля околията и опитва да вербува и други членове за образуваната нелегална бойна група. В Елхово - доверява за това на адвоката Милко Н. Мирчев, създава връзки и в с. Чукарево и пр. Така продължава - доското научават, че други гометисти, като Дино Аргиров - околийски управител в Нова загора, би-

435
248

ли вече преминали в нелегалност и забегнали в Турция. По същото време групата бива разкрита от Народната милиция и в началото на м. юни всички участващи задържани. Така описаните деяния съставляват престъпление: за обвиняемия Николай Н. Попов - по чл. 6 от З. за защита на Народната власт и чл. 30 от З.О.Н.П.Л.О.Б., а за обвиняемите Коста Юлчев Иванов, Петър Гнев Одрински и Борис Сирков Митрев - по чл. 6 от Закона за защита Народната власт.

Как по него време - м. април 1945 година в същата насока пораженска дейност развива и споменатия по горе гометист Бакрил Гнев - околински секретар на дружбата и редактор на в. "Глас". Не след дълго време Бакрил избягва нелегално в Гърция. При подготвяне на бягството си и агитиране за същото пред други, Бакрил изтъква, че чужди войски се намирили на гръцката граница и с тях щял да установят връзка. Седмича със себе си неотчетени суми пред дружбата - около 50,000 лева, както и пилуца машина пак на околинската земеделска дружба и пр. - което деяние на обвиняемия съставлява престъпление по чл. 6 от Закона за защита на Народната власт.

При проучване политическата му дейност - на д-р Г.М.Димитров - Костояното присъствие на БОНС се натъква на неопровержими доказателства, че същия още през 1934 година - с една обиколка в чужбина - започнал да играе авантюристическа, нямаща нищо общо със съюзните им органи роля - както и, че по късно през 1941 година проведената от д-р Г.М.Димитров, заедно с доверени му приятели, група авантюристи, акция, била извършена без знанието на нелегалното ръководство на БОНС.

При завръщането си в България - вече възглавяващ БОНС, д-р Г. М.Димитров тръгва по пътя на миналите си авантюри и пр. - като разви и провежда вече подробно изложената разложителна и пораженска престъпна дейност. И ето той, изведнаж става събирателен център на окопитващите се от удара на 9 септември остатъци на всички реакционни и фашистки сили в страната и той, както и неговите приятели при провежданата от тях пораженска и пр. дейност, стават оръдия, агенти - на наши и пр. фашистка реакция. Не българският народ има изстрадалия опит на недалечното минало. Една от основните задачи на новата Отечествоно-

фронтowska власт още преди утвърждаването ѝ бе беззаветната борба срещу чуждите поробители и против предателите на нацията. И за това провежданата в изложените насоки предателска дейност на д-р Г.М.Димитров и неговите приятели предизвика най решителен отпор от страна на целия български народ - който иска да бъде пълен господар на своите събини.

Недо повече, д-р Г.М.Димитров и неговите приятели срещнаха решителна съпротива от страна на здравите Отечествонофронтowski сили в самия земеделски съюз и бяха изхвърлени от него. И на ОВ конгрес - също гометовщината бе разобличена. Най решително обаче тя биде разобличена и осъдена на областните конференции на земеделския съюз, както и проведените в цялата страна съвместни събрания свикани в борба с гометовщината и за единството на ОВ. Газбройните резолюции в тая насока са ясен израз на това.

По повод на изложеното по горе е водено милиционерско дознание и прокурорския надзор като има предвид, че събраните данни и доказателства оказват на извършени престъпления по чл.чл. 6 и 8 от Наредбата - закон за зацито на Народната власт, чл. 3 от Наредбата - закона за сълене от Народен съд и пр., чл. 340, чл.чл. 352, 352+51 и 364 от Н.С. и чл.чл. 30, 31 и 34 З.О.П.П.Л.О.Б., на основание чл. чл. 282, 281 и 282 от Н.С.

О б в и н я в а м:

1. д-р Георги М. Димитров - 42 годишен, от с.Дни-чилик - българин, православен, грамотен, женен, не осъден, лекар;
2. Георги Хр. Пцелински - 51 годишен, от с.Пцелинци,радомирско, българин, православен, не осъден, свободен;
3. Ленко Величков Еврев - жив. София, бул."Дондуков" 36, българин, православен, грамотен, не женен, не осъден, студент;

.....

Да се призават:

1. Обвиняеми:

1. д-р Г.М. Димитров - в неизвестност
2. Георги Хр. Пцелински - Софийския централен затвор

- 14 -

950 137

З. Донко З. Барев - в неизвестност /живял в София, бул. "Мон-
дуков" 36/

.....
Гр. София, 30 октомври 1945 година.

Зам. прокурор: /п/ не се чете.

ВЕРНО С ОРИГИНАЛА;

ПРЕДСЕДАТЕЛ СОФИЙСКИ ОУЛЪВЕН СЪД:

П р е п и с

138.
954

М О Т И В И:

Преди да изложа съображенията на съдът за престъпните дейности на всеки един от подсъдимите по това дело, на основание на които е издадена присъдата, намираме, че не трябва да се впускаме в подробности по политическата страна на процеса, въпреки че той е такъв, тъй като това не е службата на един съд и преминаем направо към обвиненията на подсъдимите, а най-важно доказателствата по тях, върху които може да се издаде една присъда, каквато е тази, която е дълг на един справедлив съд, без оглед на някакви си съображения и политически характер на делото.

Обвиненията по отношение подсъдимите, съгласно обвинителния акт са следните:

1. По отношение д-р ГЕОРГИ МИХОВ ДИМИТОВ, е по чл. 6 от Нар. закон за защита на Народната власт, по чл. 3 от Народния закон за съдени от Народния съд виновниците за въвлечене България в световната война срещу съюзните народи и за деяния свързани с нея и чл. 352 във връзка с чл. 51 п.3 от Наказат. закон:

1. Затова, че през пролетта на 1945 год., когато Отечеството ни, след 9 септември 1944 год. е било в един върховен исторически момент за спасяване на страната ни и когато целия български народ беше вдигнал глас, след като се освободи от тиранията в която беше изпаднал и плачевното положение, "Народен съд за виновниците на всички нещастия" и "всичко за фронта, всичко за победата", по време на отечествената война, подсъдникът след дългото емигрантстване се завърнал в България, става главен секретар на КЗНС и от тогава като такъв и в последствие започва явно и произволно своята разложителна дейност не само вътре в съюза, но и противобългарска предателска дейност ведно със своите доверени приятели, като през време на Отечественната ни война против немците с негово одобрение и нареждане са напечатвани в позиции, ленти, плакати и пр. и разпространявани между войниците в страната и на фронта и издигани уж от КЗНС лозунги против вой-

- 2 -

129
259

нети като "МИР - ХЛЕБ - СМЕРТ, А", "МИР - ХЛЕБ - НАРОДОУСЛАВИЕ", "НАРОДОУСЛАВИЕ ИЗМЕННИ НАСЛЕДИЕ", "НА ГОРНА ЗА МИР - ХЛЕБ" и др., които с цел да намалят боювата способност и борчески дух на българската во-
йска и да я отклонят от нейната задача да вземе участие в разгромлява-
нето на Германия. А така също пак с негово нареждане и одобрение е
работил против за разстройването на тила, против реквизицията, Народ-
ния съд, бойния съюз между работници и селяни, създаване канали за
нелегално преминаване границите, образуване на бойни групи, въоръжаване
нето на негови хора с цел, за да измести външната политика на Бълга-
рия и да създаде недоволство във войската за вдигане на бунтове и ис-
кане да се завърнат по домовете, което на някои места е дало резултат

2. Затова, че в началото на 1945 г. в гр. София е укривал д-р
Найден Ст. Стефанов, за когото е знаел и по обстоятелствата е требова-
ло да предполага, че е извършил престъпление по Нар.закон за съдено
от Народния съд виновниците за въличане България в световната война
среди съюзените народи и за злодеяния свързани с нея.

3. Затова, че по същото време в гр. София умишлено подпомог-
нал д-р Найден Ст. Стефанов да състави лъжлив официален документ -
лични карти на 1245 и 847 и, от което може да произлезе повреда за
правота на държавата.

III. - ПО ОТКЛОНЕНИЕ КЪМНО ВЪНШНОЕ ПАРЕВ,

по чл. 6 от Нар.закон за защита на Народната власт, чл. 31 и 34 от
Законя О.П.П.Л.О.Б. и чл. 56 от Народния закон за паспортите, погра-
ничните билети и милиционерската контрола над чужденците.

1. Затова, че през началото на 1945 г. и през пролетта, когато
Отечеството след 9 септември 1944 г. е било в един върховен историчес-
ки момент за спасяване на страната ни и когато целия български народ
беше вдигнал глас "след като се освободи от тиранията, в която беше
изпаднал и плачевното положение", Народен съд за виновниците за вси-
чки нещастия и всичко за фронта, всичко за победата по време на Оте-
чественната война. Подсъдимия, като един от най доверените и предени
другари на д-р Г.М.Димитров, ведно с него по техни нареждане, са на-
печатвали позиви, ленти, плакати и пр. и разпространявали между вой-

ниците в страната и на фронта, издигани уж от името на КЗНС лозунги против войната, като "МИР - ХЛЕБ - СВОБОДА", "МИР - ХЛЕБ - НАРОДНО УЧАСТИЕ" и др. с цел да намали бойната способност и борческия дух на българската войска и да се отклони от нейната задача да вземе участие в разгромяването на Германия. Така също взел участие при създаване на канали за нелегално преминаване границата за Турция и Гърция и образуване на въоръжени групи.

2. Затова, че на 4 май 1946 г., при обиска в дома му, гр. София, "Дондуков" № 36, са намерени да държи в жилищата си два пистолета и една ловна пушка, без необходимото разрешение на надлежната власт и разни позиви.

3. Затова, че на същата дата и място, при обиска му, е препратявал органите на властта при проверката за оръжие.

.....
съда приема за доказано:

1. Че подсъдимия д-р Георги Михов Димитров,

в началото на 1946 год. укривал д-р Найдено Ст. Стефанов, за когото е знаел, че е извършил престъпление по чл. 3 от Нар.закон за съдене от Народния съд виновниците за въличане България в световната война срещу съюзените народи и за злодеянията свързани с нея.

За да имаме извършено престъпление по чл.3 от същия закон трябва: подсъдимия да е укривал едно лице и 2. да е знаел, че това лице е извършило престъпление по Нар.закон за Народния съд.

Чл. 3 от Народния закон за Народния съд се отнася само за укриватели и то за разлика от чл.340 от Н.З., тъй като чл.3 от същия закон санкционира само първия случай на укривателството в чл.340 от Н.З. Този член засяга само лицата, които са спомогнали да избегне лице, което е извършило престъпление по Народния закон от Народния съд.

От посочените по горе свидетелски показания и писмени доказателства, особено от показанията на свидетелите: Лордан Ангелов Лвостанов /виж показания стр.373 т.III ст.протокол/, Елинка Лорданов Ангелова стр.375 т.III ст.пр., Кирил Атанасов Пенев /стр.378 т.III ст.г и Георги Трайков /стр.637,638 т.V ст.пр./ се установява, че подсъдимия д-р Г.М.Димитров е укривал д-р Найдено Ст.Стефанов повече от 20

- 4 -

954 444

дни в дома си, като е стоял изключително в кухнята и не се е срещал с посетителите, които идвали при Димитров и, че в последствие последния го е изпратил с писмо в овоцарския изпитателен институт гр. Кюстендил, който е отстоял на 5 километра извън града, до директора на института, с когото Димитров бил в роднински връзки, където е работил под чуждо име, а именно Пешо Пенев Христов и, че Димитров е идвал там в института да го види и го намерил в плевнята съвсем нечист и болен и затуй в последствие го прехвърлил в София да се лекува.

Като проследим начина на укриването на д-р. Стефанов от д-р Г.И. Димитров, а именно: държането му в къщи повече от 20 дни в кухнята, изпращането му в кюстендилския овоцарски институт, грижите положени по случая, предаването му на подсъдимия Пчелински да го укрива няколко дена, фалшивата му лична карта, агитациите му във Варна и какви престъпления е извършил Стефанов, за да го търси Народния съд, начина по който Димитров е покровителствувал това лице и това, че когато Димитров го е предал на Пчелински му е казал да го запази в тях няколко дни, понеже го търсил Народния съд, съда приема за установено, че подсъдимия е знаел какво това лице е извършило престъпно деяние по закона за Народния съд, именно такова каквато изисква чл. 3 от закона за Народния съд /виж показанията под Пчелински дадени пред милицията досие III стр. 37 - 39/.

Умисъла на съдия подсъдим е изразен в съзнанието му, че той е укривал едно лице, което е знаел, че е извършил престъпление по Нар. закон от Народния съд и въпреки това го е укривал с цел да го предпази от наказанието. Има значение кога е търсен Стефанов официално и кога е осъден.

II. Че съдия подсъдим по рано и през пролетта на 1945 г. по време на Отечественната война давал нареждания да се издигат и разпространяват между войниците в страната и на фронта на I Българска армия лозунги, позиви, плакати и др. уж от името на БЗН - като например: "Мир, хляб и свобода", "мир, хляб и народовластие" и др. с цел да намали боевата способност и борческия дух на българската войска и да я отклони от нейната задача.

442
935

За да има извършено престъпление по чл. 6 от Наредбата закон за защита на Народната власт трябва: 1-во подсъдимия да е предприел каквото и да е било действие и 2-ро целта му да е била да намали боевата способност и борчески дух тук и на фронта на войската или да я отклони от нейните задачи.

Под каквото и да било действие трябва да се заключи, че единствено правилно е да се приеме какво думата действие употребена в чл. 6 има предвид всякакъв вид проява, която не е бездействието т.е. да се поддържа, че нарежданията дадени от подсъдимия за издигането и издаването на позивите с подобни съдържания посочени по горе и разпространяването между войската вътре в страната и на фронта не е действие и абсурд.

Първия въпрос, с който следва да се отговори е следният: доказано ли е, че подсъдимия д-р Г.М.Димитров по рано и през пролетта на 1945 г. е давал нареждания, чрез своите си близки и верни хора, да се издигат и разпространяват между войската в страната и на фронта лозунги, позиви и плакати със съдържание посочено по горе уж от името на БЗНС.

Ако проследим цялата дейност на подсъдимия д-р Г.М.Димитров от идването му в България до напускане на същата, през време като секретар на Съюза пък и в последствие, когато е напуснал същата след 20.1.1945 г. задето и през това време той пак е продължавал да дава съвети и инструкции на неговите верни хора, които постоянно са сновали между дома му и канцелариите на БЗНС и имаме предвид посочените по горе писменни доказателства, свидетелски показания, публичните му речи които е държал и показанията на останалите подсъдими, съдът приема за установено, че подсъдимия е давал нареждания да се издигат и разпространяват между войниците в страната и на фронта лозунги и пр. с посочените по горе съдържания.

Още преди пристигането му в България, след емигрантството си той давал изявления пред турските преси в Истанбул против интересите на България, от което неговите другари пак чрез пресата оставали в недоумение. Така също още по пътя от границата и когато слезнал на гарата първата му проява била да влее смут с делата си, като с още

първата реч която е държал е очудил всички негови политически приятели, тъй като нито дума не е споменал за дружбата между българския народ и С.С.С.Р. и още на другия ден почнали да се питат каква е тази реч на подсъдимия /виж показ. Цола Драгойчева стр.624 и послд.т.VI стн.пр./ Така също в последствие като се е силел да разруши Отечественния фронт и какво поведение е държал в Н.К. на О.Т., речта му в Стара Загора за раздяла на комунисти и земеделци, разтурянето на единния фронт и за единна и самостоятелна земеделска власт /това последното е в един от издадените лозунги/, за което се му направили бележка от неговите съпертизани за тази реч /виж показания м-р Г.Драгнев стр.561 и послед.т.IV стр.6./ Пак във връзка с лозунгите свидетелът Лальо Ганчев казва на гометовеца Кирил Милев, защо издигате тези лозунги, а той отговорил "аз не ги издигам, това го прави Барев и хората около Гомето" /виж показания Лальо Ганчев стр.599 и послд.т.IV.стр.пр./ Така също за събранието в Стара Загора и във връзка с издадените лозунги е бил натоварен м-р Ст.Тончев да се яви пред подсъдимия и като го запитал какво става, последния при разговора не стрекъл за издадените афиши, позиви и лозунги, че се издават по неговите нареждания, а напротив казал "какво лошо има в тази работа, какво лошо има в тези лозунги" и извадил един от тях на който пишело "хляб, свобода, народовластие, мир", след което свидетеля му обяснил, че това не може в тези времена и че такива позиви не могат да се издават /виж показ.м-р Ст.Тончев стр.251-269, т.3 стн.пр./

Така също в този дух показанията на м-р Оббов /стр.493 т.IV. ст.пр. също в този дух, че подсъдимия е давал нареждане за издаването на тези лозунги говори подсъдимия Арсов в показанията си дадени пред съда, като казва, че той не водил лично разговор за лозунгите с Г.М.Димитров, обаче е чувал..... че от разговора, който се водили с подсъдимия не е стрекъл, че той никога не е давал нареждане да се издават тези лозунги, обаче не е поставил въпроса да се издигат умишлено с цел да се убие боевата способност в армията/виж пок.стр. 34 досие I ст.пр./ Прочие като проследим подробно всички така посочени доказателства съдът приема: за установено, че подсъдимия д-р Г.М.Димитров е издавал нареждания на своите верни хора за

444
984

за издаването и разпространяването на тези лозунги и позиви.

По втория въпрос, че тези лозунги, плакати, позиви и пр. са разпространявани между войската вътре в страната и на фронта спор няма - никой не отрича това, напротив редица свидетели го установяват /виж пок.на свид.полк.Лев Главинчев т.III. ст.пр.стр.197 - 209/, които твърди в показанията си, че точно за тези лозунги, които идвали на фронта той се занимавал и те били заловени в щаба на армията, така също описва какви били те и как били изпратени на фронта в пликосе с "земеделско знаме", лозунги "мир - хлеб - народовластие", изпратени от щаба от средите на земеделския съюз, за което той изпратил лично писмо на Никола Петков.

За времето кога са разпространявали тези позиви, а именно, че в края на м. март /виж показ.полк.Огнянов стр.210 т.III ст.пр./ след това същия говори обширно за тях, а така също за тези позиви говори и генер. Из.Тулешков /виж пок.стр.216-220 т.III ст.пр./, показанията на ст.Тончев стр.251-269/, свид. Ал.Оббов стр.498 т.IV.ст.пр./ установяват, че той получил от фронта от тези позиви изпратени му от неговите другари, така също /виж показ.генер.Българанов стр.504 досие IV/.

Трети въпрос, на който следва да се отговори е, указвали ли са тези позиви разпространявани между войниците на фронта и тила през Отечественната война някакво влияние във войската и дали са намалили боевата способност и борческия дух на сълата?

Посочените по горе писменни доказателства и свидетелски показания, особено тези на полк.Лев Главинчев /виж.стр.197-209 т.III. ст.пр./ се установява, че във връзка с тези разпространявани позиви били изпратени в армията и това му била дадената задача с разложителната работа, която се провеждала в армията, вследствие на което трет дружина от 24 полк във връзка с 20 полк и 11 полк - 6 артилер.полк решили бунт, с цел армията да се върне обратно в България, понеже интереса на народа не бил армията да се бие по унгарските равнини, който бунт с помощта на 10 дивизия бил потушен, като 3-та дружина била обезоръжена вследствие на което доста войници били дадени под съд и някои осъдени на смърт и разстреляни и, че тези лозунги оказали ед.

но извънредно пакоетно влияние върху морала и безопасността на армията, която въпреки строго взетите мерки не можали да спрат тези разложителни работи.

От показанията на полк. Огнянов /виж стр.209 и послед.т.3. ст.протоколи/ също така се установява, че в края на м.март когато отишел на фронта, така издадените и разпространени лозунги и позиви убивали и деморализирали духът в армията,особенно в 3-та дивизия - по конкретно 24 и 11 полкове и за разбунтуване на дружината. Тези на ген. Ив. Тулешков /виж показанията на стр.215-220 т.3 ст.протоколи, че като военен в инспекцията на конницата, издадените позиви успали да убият духът на войниците от фронта, тези на м-р Ст.Тончев /виж показ.стр.251-269 т.3-и ст.протоколи/ все в този дух, тези на генер. Българанов /виж показ.стр.534 т.4-и ст.протоколи/, че имало вражеска пропаганда сред войниците и, че лозунга "мир" разстройвал дисциплината и боевата способност във войската, в малки и по големи части,особенно случаят в 32-ри полк, 4-ти плевенски полк и за 12 дивизия.

Въобще от всичко горе изложено, съдът приема за установено, че позивите и лозунгите разпространявани между войниците на фронта и в тила през Отечественната война са били пораженски и са намаляли бойната способност и борческия дух във войската.

Нарежданията до най верните близки хора за издаването на тези пораженски позиви и лозунги от подсъдимия д-р Г.М.Димитров е започнало още от неговото секретарство и е продължило и след това през пролетта на 1945 г. тогава когато не е бил вече секретар, т.е когато е напуснал същия пост, тъй като и през това време той е продължавал да дава съвети и инструкции на своите верни хора, които постоянно се сновали между домът му и канцеларията на Бълг.З.Н.съюз и тези позиви и лозунги са се разпространявали на фронта и през пролетта на 1945 год.т.е. след издаването на З.З.Н.Власт - 17.III.1945 год. /това най добре установяват полк.Огнянов, които отишел на фронта на края на м.март1945 год., а така също и свидетелите Никола Атанасов на стр.273 и посл.досие III ст.протоколи и Никола Попов стр.250 с.досие/

Умисълът на същия подсъдим д-р Г.М.Димитров се изразява в съзнанието му, че същия още преди идването си в България е давал изля-

дения пред турската преса в Истанбул против интересите на България, така също със съдействието му на гарета в България първата реч, която е държал е била да все още смут, като нито дума не е споменал за дружбата между Свещения съюз и българския народ, което нещо неправилно силно впечатление на неговите другари. Така също впоследствие държането му като член на Националния комитет, речта му в Стара Загора за раздялата на земеделци с комунисти, за единна земеделска самостоятелна власт, за воденето на война не от целия български народ, а само от комунистите, за даване нареждане по издаването и разпространяването на казените позиви между войската на фронта и в тила за да се намали боевата способност и борческия дух във войската, когато целия български народ бе вдигнал глас "всичко за фронта, всичко за победата", го е правел с цел да измени външната политика на България.

Верно е, че някои от позивите са съществували още от образуването на Българ.З.Н.Съюз, обаче като се проследи начина на тяхното издаване и разпространяване, да което установяват маса свидетели посочени по горе и в какъв момент са издавани тези лозунги, а именно през време на Отечественната война и против същата и какво щеше да бъде нашето положение пред днешната мирна конференция ако не бяхме водили тази война. Явно е, че съдът че тези позиви не са издавани за организационни цели и агитации от името на Българ.З.Н.Съюз, а са били издавани с цел против Отечественната война и намаляване бойната способност във войската.

Така извършените от този подсъдим деяния съставляват престъпление, първото по чл.3 от Н.З. за Народния съд, а второто по чл.6 от Н.З. за защита на Народната власт, по които текстове следва да се признае за виновен и наказан.

Относно степента на вината съдът намира, че за първото деяние на подсъдимия във връзка с чл.60 от Н.З. следва да му се определи да изтърпи едно наказание от десет години строг тъмничен затвор, като съгл.чл.30 от Н.З. го лишава от права за срок от 15 години считан от деня от както присъдата може да бъде турена в изпълнение.

Относно второто деяние съдът намира, че на същия подсъдим във връзка с чл.60 от Н.З. следва да му се определи едно наказание при

447
2560

отекчащи вината обстоятелства поради това, че този подсъдим със своите действия както са изнесени по горе с цел да измести провеждането от ОВ власт външна политика на страната.

Като така провеждайки тази своя политика той е бил безкрупен в средствата - отрицателни всяка проява на ОВ власт. Все с тази цел в един върховен за родината ни момент, когато целият български народ е викал "всичко за фронта, всичко за победата" подсъдникът работил все в тази посока против единството и намаляването боевата способност на българската войска, а именно доживотен строг тъмничен затвор като по силата на чл.30 от Н.З. го лишава от права за винаги същият от денят от който присъдата може да бъде турната в изпълнение.

По съвокупност и съгласно чл. 64 Н.З. съдът оправдава на същия подсъдим да изтърпи едно общо наказание от доживотен строг тъмничен затвор, като по силата на чл.30 Н.З. го лишава от права за винаги от денят от който присъдата може да бъде турната в изпълнение.

III-то, че с нищо не се установява подсъдникът д-р Г.М.Димитров в началото на 1945 г. в гр.София умишлено да е подпомогнал д-р Найдено Ст.Стефанов да състави лъжлив туземецки официален документ, а именно - лични карти № 1245 и 847, от които може да произлезе повреда за правата на държавата. А като така същия подсъдим следва да се признае за невинен по това му обвинение по чл.352 във връзка с чл. 51 п.3 от Н.З. и оправдае напълно.

Отнасно този подсъдим никакви особенни възражения не са правени, понеже по отношение на него на делото е дадено ход по чл.330 от З.Н.З., но пак като един от най главните обвиняеми и във връзка с обвиненията на някои от другите подсъдими като Арсови и др. се възражава, че д-р Г.М.Димитров не бил против войната, че позивите които били издавани не били с цел против войната и намаление борческия дух на войската, а съществували от както бил образуван ВМРО, че същите не били против реквизицията, Народния съд и не били образували бойни групи и т.н.

Съдът имайки предвид съображенията изложени по горе за същия случай, които не намира за нужно да ги повтаря и писмените доказателства и свидетелските показания посочени по горе от останалите подсъ-

ними с нищо не се изменя наказателната отговорност за подсъдимия да се отнася до издадените позиви и лозунги, тяхното значение и указва-
не влияние върху боевата способност във войската / а именно свидете-
лите: Павлов, М.Петков и др./ при наличиността - показанията на свиде-
телите посочени по горе конкретно всеки един случай, на които съдят
дава ход на вляра, особено когато повечето от тях произхождат от Бъл-
г.Н.Чуж. На показанията на министър Д.Велчев, не знаел за разпрос-
траняването на някакви си позиви в армията за тяхното значение, че
бунтовете в армията се дължали на други причини, а така също на по-
казанията на Никола Петков, че никога нямало разногласие между него
и д-р Г.М.Димитров и въобще за неговата пораженска дейност, при на-
личиността на ред други свидетели, посочени по горе в този смисъл, съ-
дят не дава вляра.

.....

III. Че подсъдимия ИВАНКО ЗЕЛИЧКОВ ЗАРЕЧ

1. По рано и през пролетта на 1945 г., по време на Отеч.война
давал нареждане да се издигнат и разпространяват между войниците в
отраната и на фронта на I-а бълг. армия лозунги, позиви и пр. уж от
името на БЗНС, като "Мир - хляб - свобода" и др. с цел да намали бое-
вата способност и борчески дух на българската войска и да я отклони
от нейните задължения.

Изложените съображения по чл.6 за първия подсъдим д-р Г.М.
Димитров на стр. 18 се отнасят и за този подсъдим, които да се имат
предвид за да не се извършват повторения.

По първия въпрос дали подсъдимия е давал нареждания да се
издигат и разпространяват между войската в отраната и на фронта ло-
зунги, позиви и плакати със съдържание посочени по горе уж от името
на БЗНС се установява от посочените по горе писменни доказателства
и свидетели, особено позива намерен в домът на подсъдимия, приложен
към досието му /първо по ред стр.3 и 4/ и показанията на свидетелите
Лалчо Генчев, Александър Оббов, Паце Зеев и П.Генов.

Така Лалчо Генчев установява, че когато поставил въпроса на
Кирил Милев защо се издигнаха тези лозунги, той му казал "аз нямал

149
250

никогво участие издава ги Ц.Барев и пр." /виж показ. стр.600 т. IV ст.пр./ Александър Оббов установява, че позивите са разпространявани от братя Барези и, че той получавал позиви от фронта изпратени му от неговите политически другари /виж стр.498 - 499 т.IV ст.пр./ Прче Зеев установява, че Венко Барев е единствения, който бил в пряк контакт с д-р Г.М.Димитров и е получил нареждане да разпространява поразителни лозунги в цялата страна и ги е разпространявал, а така също и за писмените доказателства по разпространяването на тези позиви /виж стр.520 и 522 досие IV ст.пр./ И.Геновски установява обширно разпространяването на позивите /виж стр.571 и посл./

Прочие, като проследим подробно всички така посочени доказателства също приема за установено, че подсъдимия Венко Барев е издавал нареждания за издаването и разпространяването на тези позиви посочени по горе.

По втория въпрос, че тези позиви, лозунги и плакати са разпространявани между войниците вътре в страната и на фронта се отнасят същите съображения, както за първия подсъдим д-р Г.М.Димитров на стр.20 които да се имат предвид.

Третия въпрос е оказали ли са тези позиви, лозунги и др.разпространявани между войниците на фронта и в тила през Отечествения война някакво влияние във войската и дали са намалили боевата способност и борчески дух на същата се отнасят същите съображения, както и за първия подсъдим д-р Г.М.Димитров стр.20 - 21.

Като се имат предвид съображенията за първия подсъдим д-р Г.М.Димитров съдът приема за установено и за този подсъдим, че позивите, лозунгите разпространявани между войниците на фронта през Отечествения война са били поразителни и са намалили бойната способност и борческия дух във войската.

За времето по нареждане и издаването на тези позиви установено е от горепосочените доказателства, особено съдържанието на позива приложен към делото, че през м.март 1945 год. и след това през пролетта същите са издавани като за продължаването престъпление се имат предвид съображенията за първия подсъдим.

Като проследим цялата дейтелност на подсъдимия, както казах

150
983

и за първия подсъдим д-р Г.И.Амитров, през кое време са издигани тези лозунги, защо така масово се пръскат и разпространяват на фронта и в тила, нарежданията, които е издавал и пр. позива приложен към делото като доказателство, намерен в дома му /досие 1 стр.3 и 4/ в един момент, когато се издигаше основния лозунг в страната ни "всичко за фронта, всичко за победата" те издигали лозунг за "мир - свобода - хляб" и умисъла на този подсъдим е изразен в съзнанието му да се измени външната политика на България и да се намали боевата способност и борческия дух в армията.

По въпроса от кога съществуват тези позиви да се имат предвид съображенията както и за първия подсъдим.

2. Че същия подсъдим през пролетта на 1945 г. м.май държал в жилището си огнестрелно оръжие - два пистолета и една лонна пушка без нужното разрешение от надлежната административна власт.

Това напълно се установява от горе посочените писменни доказателства и свидетелски показания особено от протокола приложен към делото /виж досие 1 стр.2/ и показанията на разузнавача/.

3. Че същия подсъдим през пролетта на 1945 год. в качеството си на български поданик напуснал царството без паспорт, което се установява напълно от горепосочените доказателства.

Държанието на оръжието и преминването на границата го е извършил съзнателно, въпреки че знаел, че това не е разрешено, без разрешение да държиш оръжие в къщи и без паспорт да преминеш границата.

Така извършените от този подсъдим деяния съставляват престъпление първото по чл.6 от Нар.закон за защита Народната власт, второто - по чл.31 от З.О.П.П.М.О.Е. и третото - по чл.56 от Нар.закон за паспорти, погранични билети и милиционерска контрола над чужденците, по които текстове следва да се признае за виновен.

Относно степента на вината съдът намира, че за първото деяние на подсъдимия във връзка чл.60 от Н.З. следва да му се определи да изтърпи едно наказание от 15 години строг тъмничен затвор, като съгласно чл.30 от Н.З. го лишава от права за срок от 20 години считани от деня в който присъдата може да бъде турната в изпълнение.

- 14 -

151
984

За второто деяние следва да му се определи да изтърпи едно наказание от 6 мес. тъмничен затвор и да заплати 2,000 лева глоба в полза на държавното съкровище, заменима при неизплащане с 30 дни тъмн.затвор и за третото деяние на съдия подсъдим следва да му се определи едно наказание от една година тъмн. затвор и да заплати на държавното съкровище 5,000 лева глоба, заменима при неизплащане с 6 мес. тъмничен затвор.

По съвкупност и съгласно чл.64 от Н.З. съдът определя на същият подсъдим да изтърпи едно общо наказание от 15 години строг тъмничен затвор и съгласно чл.30 от Н.З. го лишава от права за срок от 20 години, от както присъдата може да бъде турната в изпълнение.

От посочените по горе писменни доказателства и свидетелски показания с нищо не се установява съдия подсъдим през пролетта на 1945 година в гр.София при обиск в дома му, да е препятотавувал на органите на властта при проверка за носене и държане на оръжие.

Поради което съдия подсъдим следва да се оправдае напълно по това му обвинение по чл.34 от С.О.Н.П.З.О.З.

Относно този подсъдим не са правени никакви доводи и възражения понеже по отношение на него е дадено ход по чл.330 от Н.З., а за останалото да се има предвид това което е изложено за първия подсъдим

При така изложените по горе съображения съдът издаде настоящата присъда.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ А.Худетаров

ЧЛЕНОВЕ : /п/ не се чете
 : /п/ не се чете

ВЕРНО с ОРИГИНАЛА.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД:

И-Х-452.

ДО Г-Н НАЧАЛНИКА НА ОТДЕЛЕНИЕ "А".

ДОКЛАД

ОТ ПЕТЪР ИВ. ИГНАТОВ, групов началник на 18 външна група.

По възложената ми задача да присъствувам на конференцията на Д. ГИЧЕВ, състояла се на 4 и 5 т.м. в кино "Капитол", донасям следното:

Към 8.30 ч. започнаха да идват делегатите. В 10 ч. при препълнен салон от 5-600 души, влезе ГИЧЕВ посрещнат с ръкоплескания от делегатите, качи се на сцената и започна своята реч. В продължение на час и половина ГИЧЕВ каза:

Драги сдружени земеделци, за четвърти път се хабят средства, губи се време за идване в София, за да дадете вашите съвети по въпроса за обединението. За пръв път след 11 г. ние можем отново свободно да се събираме. След нападато на нар. блок в 1934 г. дойде на власт чрез преврат правителството на КИМОН ГЕОРГИЕВ, което установи еднолична царска диктатура. Потърка се търновската конституция, отне се всякаква свобода на свободно организиране, разтуриха се политическите партии и от тогава нашият съюз формално престана да съществува, но фактически той продължи своето съществуване. В 1936 г. всички демократически партии в страната образувахме конституционен блок, в който влизаха - най-голямата партия в страната БЗНС, СДП, либерали, радикали и Р.П./к/ с задача да води борба за възстановяването на погасената търновска конституция и установяване на истинска демокрация и народна власт в страната. И вследствие на този блок ръководен от Р.П./к/ при пълното сътрудничество на останалите партии, включая и БЗНС, в първите законодателни избори в 1938 г. ние успяхме да вземем 62 места в парламента срещу 90 на правителството и по тоя начин в парламента се яви една истинска демократична опозиция, която в зависимост от възможностите си водеше борба за свободата на българския народ. По-късно, когато над света беше надвиснала втората световна война, другарите комунисти първи напуснаха тоя съюз и по тоя начин той се разтури. В 1939 г. при сключване на пакта между СССР и Германия, ние взехме отрицателно становище към тоя съюз, понеже отношението ни към ХИТЛЕР и германския империализъм е такова. Тогава нас ни обявиха за "враг № 1" и ни обвиниха, че сме английски агенти. Започна войната, в която и България беше въвлечена. Една част от нашата интелигенция беше увлечена от страх, друга подкупена а трета от тормоз, поради което се създадоха предпоставки за създаване на съпротивително движение в нашата страна, на което за да съществува, бежа необходими храна, подслон и дрехи. А кой даваше всичко това? - Българският селяк. Започнаха се отново преговори между демократическите партии, за да свършат на 4 август 1944 г. в дома на др. П. ПЕТКОВ с една декларация, с която се искаше България час по-скоро да скъса с Германия, да разтури фашистките организации и да възстанови свободите на българския народ. Същата декларация носи подписите на днешния министър-председател КИМОН ГЕОРГИЕВ, министера ПЕТКО СТАЙНОВ, КРЪСТО ПАСТУХОВ, министера на правосъдието МИНЧО НЕЙЧЕВ, члена на Националния комитет ИВАН ПАШОВ, бившият министър НИКОЛА ПЕТКОВ, МУШАНОВ, ГИРГИНОВ и др. След тая декларация тогавашните регенти, на които декларацията бе връчена, започнаха преговори с представителите на отделните партии и възложиха на нашия прекрасен другар МУРАВИЕВ да състави новия кабинет на 2 септември 1944 г. Когато поканихме другарите комунисти да участвуват в новия кабинет, те отказаха, като заявиха, че ще участвуват само в правителство на О.Ф. Ние въпреки това оставихме празни места в кабинета, за да докажем, че желаем сътрудничество с тях и да докажем от една страна на нашия северен съсед по Черно море, -

65 — 84 II

че при участието на комунистическата партия в управлението, България няма да бъде използвана за каквито и да било цели срещу съветския народ. И да докажем от друга страна, на западните демокрации с участието на другите партии, че няма опасност от большевизиране у нас. Въпреки това, те не пожелаха да участвуват. Няма да се спирам и описвам заслугите на това четиридневно управление, в което ние успяхме да проведем по-голямата част от декларацията, която подписахме. Дойде 9 септември, ние бяхме свалени от власт и заменени от правителството на О.Ф. Известна ви е нашата съдба, но най-интересното което се случи и което трябва да ви кажа е, че когато бях изправен пред народния съд — никой не ме запита, дадохте ли пълна и безусловна амнистия, незапомне на в нашата история до сега, разтурихте ли фашистките организации скъсайте ли с Германия, обявихте ли й война, мо питаша — защо не съм влязъл в О.Ф. преди 9. Аз им отговорих, че не желая да рискувам най-голямата организация в България, каквато е БЗНС, да играе второстепенна роля и да я прикача като ремарке на една партия /ръкоплескания/, защото О.Ф. аз го виждах, какъвто го виждате вие днес. Ние сме признателни на руския народ, който 2 пъти пролива кръвта си за нашето освобождение, но това не ни задължава да дадем право на една партия в България, да провежда своите политически схващания. Но още по-интересното е, че ние бяхме обявени и за фашисти. Националният комитет на О.Ф. излезе с една декларация подписана от секретарите на четирите О.Ф. партии, включай за съжаление и от тогавашния секретар на БЗНС, печатана на 14.X.1944 г. в пресата, в която се казваше, че извън О.Ф. демократични партии не съществуват. Ние отидохме в затвора, в България се установи О.Ф. диктатура, а ние знаем, че диктатурата каквато и да е и от където и да изхожда — било от ляво или от десно, тя си е все диктатура, която не само че не носи свобода, а дава свобода, при която има тормоз и своеволие. БЗНС остана да играе второстепенна роля, дружите на много места не се възстановиха, започна грубо вмешателство в вътрешния им живот, казваше им се, този е неудобен, той е фашист, по-сетне гемевиист, а сега петковист. Дипсваше свобода, няма демокрация, налагаше се партията, която свири първа цигулка в О.Ф., а БЗНС можеше да се наложи, ако беше единен. Тогаваше да има истинска демокрация и народовластие. Нас не ни интересува черупката на яйцето, дали ще е червена или оранжева, интересува ни самото съдържание — белтъка и жълтъка, а това съдържание го няма. О.Ф. е една маска, зад която се прикрива рожица на една партия, /ръкоплескания/. Ние винаги сме желали да работим с другарите комунисти, но при следните условия:

- 1/. Равен дял в управлението
- 2/. Пълно зачитане
- 3/. Невмешателство в вътрешния живот на БЗНС.

Нека да е ясно на всички, че е немислимо управление в България без работници и селяни, но на равни начала. При това политическо положение на страната, когато е необходимо да се склрчи един добър мир за България, БЗНС трябва да бъде напълно единен. Народът чака, на него е нужно правителство, което ще му гарантира главата, ръцете и торбата. След излизането ми от затвора през м. май, аз поддържах идеята и зарекох за обединението на съюза, свиквах няколко конференции, размених доста мисли. Влязох в връзка с ОБЗОВ, той ми предложи секретарството, редакторството на вестника и влизане в Националния комитет на О.Ф., но това не е основното. В моята 35 годишна политическа дейност, аз никога не съм бил секретар и редактор. Не за това аз искам обединение. Аз не мога да вляза в О.Ф., където ще играя второстепенна роля БЗНС.

66 — 85 III

При тая роля на БЗНС не може да има истинска демокрация и народовластие. С влизането на радикалната партия съвсем не се промени положението.

Влязох в връзка с НИКОЛА ПЕТКОВ. С него се разбрахме по много въпроси и много пъти сме идвали до споразумение, но на сутринта той се отказваше от споразумението. В последно време големия въпрос по който ние не можехме да се споразумеем — коя от двете дати да бъде призната за историческа, 9 или 2 септември. Аз винаги съм се удивлявал от 9 септември, но в интереса на съюза, който е чисто вътрешна организация и не поддържа връзки с никакви институти в чужбина, аз казах, че ние които сме участвували в 2 и 9 септември, сами не можем да бъдем съдници. Нека ги претърсим и отменим. Някои казваха — ние сме обединени, а ние знаем, че нито едно П.П. не е избрано от конгрес. През 944 г. Г. М. ДИМИТРОВ свика една конференция-конгрес, на която избра 40 души П.П., а той стана секретар, положение, което не е установено. Обединението е належащо и необходимо. Долу по места дружбите се цопят. Едни са петковисти, други гевевисти, обговисти и гичевисти, а крайно време е да има само едни — сдружени земеделци. Създават се лоши отношения и всяко забавяне от горе не е от полза. Стига крила и крилца. Народът иска омиротворение, той иска спокойствие. Стига кръв и братоубийства, българин срещу българин. Голяма Франция в френската революция даде 18000 жертви, шест милиона България до 9 ноември и след 9 септември, даде хиляди жертви /ръкоплескания/. Само при единен БЗНС ние ще отговорим най-добре на нуждите на отрудения селянин.

Ето това са въпросите по които ще трябва да се изкаже те. /ръкоплескания/

ГИЧЕВ предложи дебатите да бъдат открити от най-стария сдружен земеделец БАЙ ДЕЧО ТЕНЕВ. — Ст.-Загора. Той каза:

Другари сдружени земеделци,

От 3 седмици съм в София. Омръзнах на ГИЧЕВ и ПЕТКОВ да им говоря, че народът е болен за това обединение, че селяните не искат разпокъсан земеделски съюз. Народът иска едно знаме да се вее. Недейте съжалява, че сте дошли тук да похарчите някой лев, дошли сте да си кажете болката и да кажете, какво иска вашият селянин. Аз станах нахален вече пред нашите другари водачи, но ще понеса това нахалство, стига обединението да стане.

2/. ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ от гр. Шумен.

Драги сдружени земеделци,

На първата конференция, която стана в дома на др. ДИЧЕВ ние му дадохме мандат, да води преговори и да постигне обединение, обаче днес се указа, че никакво обединение не е постигнато. Вие чухте какво каза др. ДИЧЕВ. Аз не желая повече да ви отегчавам. Нека изберем по двама души от окръг, които да образуват акционен комитет, който да употреби всички усилия за обединението. Ако не може да се постигне това, акционният комитет да свика конгрес и да избере ръководство. Изказа се, че в България няма демокрация.

3/. ДИМИТЪР КИЛЕВСКИ от гр. Враца.

Когато тръгнах за тук, моите другари се прекръсти и ми казаха — дано ти помогне Бог, да донесеш хубави новини. Нами, че обединението тук е станало, само там горе да се разбе-

67-86 IV

рат и оповестят обединението. Същият каза, че в България има терор, че Р.П. се меси в вътрешния им живот. Издигна лозунга за амнистия на кабинета МУРАВИЕВ и поддържа множието на ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ.

4/. ИВАН ЖИВАНОВ от гр. Плевен.

Исказа се благоприятно за СССР, но против комунистите. Ние сме за демокрация, за истинска демокрация, но не за шмайзеровата демокрация. Поддържа предложението на ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ. Същият каза - ако не стане обединението, ние долу в низините ще свикаме един конгрес и ще си изберем водачи. Между нас каза, липсват двама наши другари /МУРАВИЕВ и В. ДИМОВ/, които ги пазят шмайзери. Предлагам да им пращам телеграми и да им кажем че ние сме зад гърба им и че се борим за пълна и безусловна амнистия.

~~ИЗДАВА СЕ ЗА ОБЕДИНЕНИЕТО НА СЕЛСКОТО НАСЛЕДСТВО~~

5/. СИРАКОВ от Поповско.

Той каза - 12 час удари. Време за бавене няма, време за почивка също няма. Питаме се - къде сме и на къде вървим. Не е ли умно нашите водачи да спрат тяхните лични дряги, да дойдат и другите двама и ни кажат - ето това е положението, а те стоят зад завесите и сами си вършат, каквото си искат. Народът излезе из търпение. Искаме час по-скоро обединение.

6/. НЕНО НЕНКОВ от Нови-пазар.

Аз съм прост и ида от там, гдето народът е единен. Ние селяните влачим каиша, а на вас тука е лесно. Да доведем НИКОЛА ПЕТКОВ и ОББОВ тук очи с очи и да видим какво ще кажат. Отрече помощта на трудовите бригади.

7/. КУНО ИВАНОВ от Габрово.

Поддържа всички прежде говоривши. Исква обединение то да стане.

8/. ГЕОРГИ ВУТОВ от Баталово.

Той каза - другари, вие си играете с съдбата на целия български народ. Два месеца не можете да окърчите пазарлък. Къда ли купувате или некакво имате. Ние долу страдаме и сме онеправдани. Исказа се за единство между работници и селяни, отрича делото на 9 септември и приема предложението направено от преждговорившите.

9/. ЕДРИ ШИЛЕВСКИ от Омортанско.

Идвам от там, гдето ние с другарите никога не се карали. Заедно по балканите с шмайзерите и тук заедно. Само вие софийчани не се разбирате. Долните искат дрънци, а ние там няма какво да делим. Нямаме нужда от чиновници, от министерски кресла. Искаме заедно с другарите ръка за ръка да водим борбата.

10/. ТОДОР БРЕНИШКИ от Бело-Слатинско.

Желае единство между работни и селяни. Предлагаше да се свика конгрес за обединение на БЗНС.

11/. ГЕОРГИ ЦОПОВ от Нови-пазар.

Исказа се за единен земеделски съюз. Да се избере от околия по двама и да доведат ПЕТКОВ и ОББОВ на конференцията за да се изкажат по обединението.

82 v
68

12. МЕЛЕВ от Преслав.

Аз идвах с пълна вяра, че обединението е станало и че тук ще видим всички заедно, но за съжаление нищо не е станало. Има хора, които служат на чужди интереси и за туй отлагат, но ние ще ги доведем тук на подсъдимата скамейка да си камат болката, на после ще видим.

13. ИВАН САВОВ от Ихтиман.

Поддържа мнението на всички преждеговоривши.

14. РАЙЧО ЗАГРЕВ от Карловско.

Иска извикването на ПЕТКОВ и ОББОВ на конференцията. Нека ойдат тук, да ги видиме и се разберем. Стига, другари, ва ни тропали шмайзерите.

След изказванията се изпратиха телеграми до МУРАВИЕВ и ВЕРГИЛ ДИМОВ, в които между другото се казваше:

"Ние сдружените земеделци се борим за свобода и демокрация и искаме освобождаването на всички земеделци от затворите и концлагерите."

Накрая се избра една делегация, която да призоват покани ОББОВ и ПЕТКОВ на конференцията, да се изкажат по обединението. Част от лицата са следните:

ТОНГОВ, МАРА ПЪНДЕВА, ЕЛЕНА ГЕОРГИЕВА, СИРАКОВ, ДЕЧО ТЕНЕВ, ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ, ПЕТЪР КЪНЕВ, КЪНД ДИМИТРОВ КЕЛЯЗКОВ, ИВАНОВ и др.

Конференцията се закри в 1 ч. и 5 м. за да продължи утре сутринта на същото място.

Сутринта делегацията избрана от конференцията, за да отиде при НИКОЛА ПЕТКОВ, се яви. Той ги посрещнал с следните думи: Добре сте дошли, но по-добре, да не сте идвали, защото всичко е излишно. Ние с ГИЧЕВ по някои въпроси сме се разбрали, но по въпроса за 9 септември не можем се разбра. Аз не мога да не призная тази дата, защото сам трябва да се залича като човек. Кой от вас е съгласен при това положение. Аз не отричам обединението, защото се намираме пред голяма катастрофа. Ако ние не се обединим и не свалим това правителство, ние сме загубени. Предстоят избори и работническата партия т.е. О.Б. ще спечелят, и тогава остава да се справят с нас и ние трябва да признаем О.Б. и 9 септември.

ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ му казал: Другари ПЕТКОВ, тук ни виждаш твоите хора. Ние сме едни и същи, които идем от там, където народът иска обединение. Той не ще рече да търпи този терор, който го прилагат другарите, с които заедно воюваме борбата, а сега ни оставиха на кръстопътя. Ще преклоним главата и ще си подадем ръце, за да стане обединението, защото иначе народът мисли, че вие имате лична омраза и за това отлагате, за да печелите време. ПЕТКОВ се обърнал към две млади момчета от делега-

69-88

VI

цията и им казал: Я вие излезте, вие сте още малки и за вас още не е политиката. Ще ви кажа нещо по-страшно, се обърнах към делегатите - ако ние не побързаем с обединението, ние сме загубени. Тия дни идва ГЕОРГИ ДИМИТРОВ и тук ще се създава 18 колония на Съветския Съюз и тогава вие сдружените земеделци много има да гладате за една педя земя. Но това са въпроси, които се говорят пред двама-трима, но не и пред двадесет - тридесет души, защото шпионите дебнат. Идете и го кажете на конференцията. Вие сте, които ще решите. Ако се наложите - елате да подпишем обединението и да извикаме: "Да живее единния и мощния Земеделски Съюз."

Отдохме и докладвахме на ГИЧЕВ това положение. ГИЧЕВ заяви: Аз ще бъда съгласен да призная това, което вие ще ми заповядате. Аз не съм фактора сам да реша и призная. Ще се подчиня на всяко ваше нареждане.

Избра се бюро в състав: ГЕОРГИ ГИЧЕВ, ДЕНКО ТОДОРОВ, ДИМИТЪР АРГИРОВ, ДИМИТЪР СТАНЕВСКИ, ИВАН ИВАНОВ, ДОНО ЛИЛЧЕВ, МАРИН МЕЛЕВ.

Искаваха се ЕНД ПОПОВ, СТОЙЧО СПАСОВ, КОСТА ДЖИВАНОВ, ИВАН ШИВАРСКИ, ГИЧО ТОДОРОВ, ДИМИТЪР АРГИРОВ, ИОРДАН МИНКОВ, ПЕТЪР МОСКОВ, КАЛЧО КАЛЧЕВ, КОСТА АНГЕЛОВ, ИОРДАН ЯЛТЪНОВ, СВЕД, ДИМИТЪР МИХАЙЛОВ, СТОЯН ДОКТОРОВ, НИКОЛА ХРИСТОВ, ХРИСТ Х. ДИМИТРОВ и ТОДОР ПОВОЙСКИ.

В своите изказвания всички подчертаха необходимостта от обединение, като някои обвиняваха НИКОЛА ПЕТКОВ в т.ч., че не желае да излезе открито пред тях и да им заяви истинските причини за неуспеха на обединението.

На края взе думата ГИЧЕВ, който също подчерта необходимостта от обединение, говори за карьеризма, за който някои от другарите подшумвали. Подчерта, че целият свят ще узнае, че българският народ има една мощна организация, на която дейците не са нито в Москва - нито в Лондон, а тук в България. Отрече, че България е мощна, демократична и независима. Същият каза: Не сме виждали до сега по-голяма гавра, да при казваме за една победена държава, че е мощна; за една държава, която плаща репарации, да приказваме, че е независима и пр. На края се гласувало доверие на делегацията на чело с ДИМИТЪР ГИЧЕВ. В делегацията влизат по двама души от всяка област. Част от тях са следните: ГЕОРГИ ТОПАЛОВ - Сливен, ГИЧО ТОДОРОВ - Провадия, ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ - Шумен, ГЕОРГИ ПОПОВ - Нови-пазар, ТОДОР ПОВОЙСКИ - Врачанска околия, АСЕН ИВАНОВ и ПОПОВ - Лом, ПОПОВ - Пловдив, СТОЯН Х. ВЪЛЧЕВ - Кърналя, ДИМИТЪР АРГИРОВ - Горисовградско и ХРИСТО ВАСИЛЕВ - Дупница.

/За заседанието на 5 т.м. прилагам стенограми./

ГРУПОВ НАЧАЛНИК НА 18 ВЪНШНА ГРУПА:

Триминин

"ВРОДСКИ" донася:

12-XI-45 год.

Прословутото обединение на земеделците около Никола Петков и Дим. Гичев е вече свършен факт. Минало по-тесен път на взаимно надхитруване най-после и двете страни направиха отстъпки. Ясно е, че спора за светлата дата 9 Септември за която Никола Петков толкова много държеше е отмината без отбелязване. В замяна на това Гичев се е съгласил да участва с Стефан Даскалов и Христо Г. Попов като бивши министри само като членове на разширеният състав на Постоянното Присъстване. В тесния състав от приятели на Гичев участвуват само Минчо Панов.

Непримирамите около Никола Петков твърдят, че едно от главните причини за отстъпките на Никола Петков и за по-скорошно обединение е речта на Георги Димитров и неговото категорично държане по въпроса за връщане в О.Ф. Никола Петков приписвал своите приятели да надеждата, че той ще се върне в О.Ф. и то като министър, тъй като разговорите му с Кимон Георгиев били напреднали. За това го съветвал и г-н Етридж, който признавал, че единствената демократична база около която трябва да се съберат всички демократични сили е О.Ф. Друга причина е това, че сдруженията земеделци са посещавали масово съборите и митингите устройвани от оратори на О.Ф. и не се подавали на поканите на Н.П. на Н.Петковите приятели да ги бойкотират ~~или устройват контра такива~~. Особено поразително впечатление им направил митинга в Карнобат, където се смята, че Петковистите са окончателно провалени и то в една чисто земеделска околия. Никола Петков схванал това предварително и наредил контра събора да не се състои, но по-булните наредили да стане на всяка цена.

Сега единствена надежда на опозицията остава отлагането на изборите. За това те разчитат единствено и само на мислата на г-н Етридж в Москва. Надяват се да измоли от съветските кръгове благоволение и се получи съгласие за отлагането на изборите. Но на това вярват само глупавите фанатици.

Самият Гичев смята, че изборите ще станат и намира какво обявление бойкот е не-популярен в сред селските маси, които могат десе вдигнат на борба, но в името на конкретни задачи и за определени лица. За химери селският народ не се хваща и бойкота няма да даде никакъв резултат. Остава им една единствена надежда. Ал.Оббов да предизвика криза в кабинета като се даде оставката и отиде на разбирателство за обединение с Никола Петков и Гичев. Тая надежда е много слаба защото Ал.Оббов е непримирим - в смисъл, че държи какво обединение може да стане само на базата на О.Ф. и признаване конференцията конгрес на 8 и 9 Май т.г. а от друга страна някои приятели на Гичев начело с Васил Вълков, Коста Дживанов и Добри Ангелов са настоявали опоразумението за обединение да стане /да се приключи/ след привличане на Ал.Оббов. Но Петковци се противопоставили на такова желание.

" БРОДСКИ "донося:

14.XI.1945 г.

Обединението Гичев Петков в место да създаде спеление между двете крила на земеделския съюз,напротив създаде антагонизъм.Неприимимите около Никола Петков от крилото атакуват последният за гдето се съгласил Гичев да бъде приобден към тяхната общност.Гичевите приятели начело с Васил Вълков,Коста Дживанов,Димитър Аргиров и Добри Ангелов,който искат обединението с Ст.Караджа 10,също са недоволни защото виждат,че в место да създаде настроение в полза на обединениет напоследък се забелязва масово ориентиране към Отечественния фронт. Даже самия Гичев за да успокой тези свой приятели,който искат обединението да стане на базата на О.Ф. им казал,че Никола Петков се намир в предверието на О.Ф.и той ще върне целия съюз там.На въпроса защо е подписал споразумението с Никола Петков един час след срещата си с Васил Коларов Д.Гичев е заявил:"Аз съм масовик и държа сметка за настроението на масите,поради което искам те да испаднат под влиянието на Н.Петков който ще ги заведе при реакцията.Аз се надявам да откъсна масите от това влияние и да ги впрягна в служба на лява ориентировка.

Минчо Панов член на Н.П.на съюза на Н.Петков-Гичев тая вечер е казал,че нито един кандидат за народен представител в О.Ф.листи приятели на Гичев не се отказват от листите.За това Н.П.ще излезе че всички врабчевисти,който не се оттеглят от листите.За това постоянно присъствие,че излезе коммюнике,че всички Врабчевисти,който не се оттеглят от листите се считат самоизключили се от редовете на Б.З.Н.С.-Никола Петков-Гичев.

Опозицията все още се надява на Етридж,че ще измоли от Москва, не отлагане на изборите ,а референдум за народния фронт, след което да се произведат изборите, с участието на опозицията.Но погеше твърдят че Георги Димитров заминал преди Етридж за Москва не очакват добри новини.Всеки случай.Всеки случай в редовете на опозицията съществува цяла паника.Надеждата,че Кръсть Пастуфов ще убеди регентите да поиска оставката на министрите или да сложат своите оставки е илюзорна. Никой не си прави сметка,че това е възможно.На утрешния митинг на Георги Димитров и Дамян Велчог се обявява факта,че Звеноарите на брой 17 души си подават оставката от Ц.К.но и това е пак в кръга на обикновените версии и новини,кроени по кафенета и локали.

М.В.Р.
Трекция Нар. Милиция
Държавна Сигурност.
Отд. "А"

До Господина Началника

Г А П О Р Т.

Господин Началник по възложената ми задача да наблюдавам дома на Д.Гичев от 1.ч.слет обят Гичев излезе от дома си в 3.15 ч. пред входа на дома си се срещна с бившия кмет на с. Житница Провадийско Пехлеванов. И двамата отидоха в дома на Н.Петков ови се прих Петков 20 минути и от там се прера в дома си.

13547.

Ст. П.П. Професора.
Д.С.

при
Д.Н. милиция
— Д.Сигурност.

Отдел "А"
София.
6 XII-1945г. 17

С. Прелез, Кубратско.

Препис.

Твърде бърза и Стр. и Л.П.

До Господина
Началника на Д. С.
При Д.Н. милиция
София.

Господин Началник,

На основа дадените ми инструкции от другари Р.П. и И.П. по случай произвеждането на парламентарните избори на 18 XI именно да работя в Русенска област, подпомогнат от другарите Гочев и Мечкуев аз изпълних възложената ми задача както следва:

1. Застанах като водач на опозиционерите на Н. Петков в Русенско.
2. Отделих реакционния елемент от истинските отечественофронтовци.
3. Колеблившия елемент отделих от реакционния върху които работих достатъчно, защото този елемент излезъл от редовете на О.Б. преди 18 ноемврий требваше наново да го върна в редиците на О.Б. и с бюлетината на О.Б. требваше да се яви пред изборителните Урни с отечественофронтовската бюлетина и гласува за О.Б. Тази точка изпълних над сто на сто. Ако това не беше направили, катосе има предвид че Русенска област е една от фашизираните области ние не щехме да нанесем тежък удар на фашизираната реакция.

Избора направихме. О.Б. победи, победи Р.П./к/. Обаче сега става нещо още по интересно в средите на Т.З.Н.С. Тия които се обособиха като фашизирана земеделска опозиция в лицето на Н.Петков се завръщат по право правят усилия да се завърнат наново в О.Б. Т.З.Н.С. по заповед на своя водач Н.Петков. Белта натова тяхно завръщане е да узаконят своето О.Б. положение за да могат така да се наредят, че когато се състои конгреса на О.Б. Т.З.Н.С. на 29 и 30 декемврий тази година повече от двети трети от делегатите на дружбите на Т.З.Н.С. да бъдат хората на Н.Петков, които имат за задача да съборят настоящето ръководство на Т.З.Н.С./Ал.Обов/, да изберат друго ръководство, което в последствие да подготви пътя за възкачването на Н.Петков и Гемето катоводачи на Т.З.Н.С., обявяването на народните представители — земеделци среду народните представители на Т.П./к/ и заедно с звенарите да се мъчат да упражняват политиката на О.Б. власт. Водят пропаганда — не другари Георги Димитров да е начело, а Гемето. За да се избегне удара, който готвят Н.Петковци, аз като човек, който познавам по отблизо техните нареждания, предлагам следния начин на действие:

1. ПРОЧИСТВАНЕТО НА РЪКОВОДСТВОТО НА Т.З.Н.С. и приемането на нови членове да СТАНЕ ЗА ЦЕЛА ЦЕЛГАТЯ В СЪВЕЩАНИЯ ЗАСЕДАНИЯ НА ДЪТЕТО РЪКОВОДСТВО НА Т.П./к/ и Т.З.Н.С./Ал.Обов/. В това прочистване да се вземат под внимание и някои членове на Т.П./к/, които на много места са напустнали партийната линия. ТОВА НЕЩО ДА СТАНЕ ЗА ЦЕЛА

Ст. Е.Н. Професора:

ДО НАЧАЛНИКА НА ДЪРЖ. СИГУРНОСТ

Д О К Л А Д

от Началника на отд. "В" - Цв. Банчев.

Другарю Началник,

Разрешенията на 7. Септември 1945 год. опозиционни политически партии: БЗНС - Н. Петков, БРСДП - К. Дунчев и Демократическата партия - Н. Муханов, напоследък започнаха да търсят нови форми за проява на своята разложителна дейност, като насочват агентите си били към навлизането в културно-просветните организации и привземането на ръководствата им /Адвокатския съюз, получаване на большинство в управата в Стенографския съюз и др./, било в образуването на нови организации, каквито са разните академически съюзи.

Така при БЗНС - Н. Петков отначало се говореше за студентски секции, а впоследствие за Академичен земедел. сектор при Земса, докато най-после на 6. XI т. г. се свика конгрес на Академичния земеделски съюз. Същия съюз до сега - 8. XII т. г. - имаше и свой орган - /"Саян"/, който бе спрял с останалите периодични опозиционни вестници.

При БРСДП - К. Дунчев - се оформи отначало академична група. Впоследствие започна да се нарича Студентска социалистическа организация "Жан Жорж" с самостоятелни прояви на организационен живот - управителни тела, печат, бланки и пр.

На 6. X. 1945 год. органа на Демократическата партия "Знаме" - в бр. 11, съобщи, че в София е основан Демократически академичен клуб, на местото на бившата демократична академична група при партията. И тук, обаче, клубът в същност има управително тяло, самостоятелни бланки и печат, и по свойто фактическо положение не е нищо друго освен академичен съюз при Демократическата партия.

Ето и програмните насоки и досегашна дейност на тези академически опозиционни организации:

БЪЛГАРСКИ АКАДЕМИЧЕН ЗЕМЕДЕЛСКИ СЪЮЗ.

На конгреса на този съюз, проведен на 6. XI т. г. в салона на кино "Капитол", са присъствували 70 души делегати и 300 души гости. За задачите и целите на съюза са се изказали:

1/ Председателя на съюза Ангел Пандев, който заявил: "Днес, когато пред българският народ е поставен въпроса да бъде ли той свободен или не, когато БЗНС води епична борба против новата диктатура на шмайзера, Бълг. Зем. академичен съюз има да играе първостепенна роля при предотвратяване метъртата катастрофа на България. Ние се борим и ще се борим против всякакво подтисничество и провокации..."

2/ Никола Петков - "Вашият конгрес заседава в дни наистина исторически за България и за българският народ, дни на борба, за да се извоюва и осигури бъдещето на нашето отечество, дни на борба, за да се осъществи идеологията на БЗНС. Аз съм сигурен, че вие ще продължите борбата в духа на П.Д.Петков, Петрини, Сергей Румянцев и Г.М.Димитров за ред, законност, свобода, мир и народовластие, като, ако трябва, да дадете и живота си..."

3/ Д.Сърбински - "...Конгреса на Земедел.академ.съюз е една борба против профашистките опити да се изгради единна младежка организация и общ студентски съюз. Идвам да изразя признателността си, че вие първи застанахте на позициите на демокрацията, против тиранията, - онази демокрация, която не се гради с гняв, лозунги на смърт, шмайвери и пр., а с любов. Вие трябва да продължите вашата борба с още по-голям ентузиазъм за тържеството на идеите на Стамболийски, за тържеството на народовластието, за добруването на "чичо" и "стрина". Само така вие ще бъдете достойни ръководители на нашата славна организация..."

4/ Н.Стамболийска - "...Българската младеж е била винаги на наши позиции за хляб, свобода и ред...Борете се смело, за да можете действително да бъдете достойни за падналите в борбата..."

5/ Г.Йорданов - "...Днес, когато ни е отнета свободата, ние знаем, че е необходими да се намеси в борбата българската земеделска интелигенция, за да завърши тя успешно...Вие академичите, заедно с другите младежи от БЗНС, ще се борите твърдо против онези, които станали многласници, против емигрантските генерали и министри, против отхвърлянето на нашата конституция, за нашата законност и чест...Всички на борба, за да не позволим диктатурата да се наложи..."

6/ Д.Гичев - "...Вие сте тези, които, чрез вашата организация, ще направите нашите съмишленици истински борци..."

А в доклада си "Ролята на академическата младеж в изграждането на земеделското движение" Кирил Попов каза: "Ние не сме онази интелигенция, която идва от вън. Ние сме расли в мъките на труда, нашите ръце са държали ралото и плуга и не познаваме насилието и диктатурите. За това нашата програма е да се борим против насилието, против беззаконието, за народовластие и истинска демокрация, защото нашия селянин е истински демократ и по рождение свободен...Ние ще пресечем краката на настъпващата диктатура...Нашата борба чрез подвизи, агитации и пр. даде възможност на водача ни д-р Г.М.Димитров, да спаси живота си от диктатурата и реакцията.Тази възможност даде възможност на др.Гичев да е между нас. Тази акция даде възможност да излиза нашето "Нар.зем.знаме". Тази акция най-после ни събра тук, и чрез нейното продължение ние ще освободим българския народ....Както си отидоха Дочо христовци и филовци, така ще си отидат и тяхните заместници...Бъдете смели и горди, защото нашето дело ще победи..."

От конгреса са изпратени телеграми до Мацанкиев, Гемето и др. Решено е Зем.акад.съюз веднага да напусне общия студентски съюз.

На 8.XII.т.г. - студентския празник - Зем.акад.съюз проведе вечеринка в салона на "Амнион-палао". Тук в присъствието на Н.Петков, Трифун Кунев, Недялко Атанасов, П.Сърбинови и др.Разни оратори студенти са говорили за ограничаването труда на селянина, затова че той е "гол" и "бос", и че чашата на търпението е преляла. ... "Ние академичните земеделци обещаваме, че ще се борим с всички сили срещу реакцията и тиранията, за извоюване на свободата, равенството и истинската народовластническа демокрация, при която няма да има нм. йзери и диктатура."

Хвърляни са се хули и най-безобразни изречения против РП /к/, Отеч. фронт, против ЕМО и ОСНС.

Органа на студентския земедел.академ.съюз /който сега е спрял/, се списваше също в този дух. Така напр. в бр. 2 от 7.XI.т.г. някой си П.А.Сокоски, пише "че университета е под ударите на външни сили, че свободата на професорите е скована, че вземат решения, изгодни за известно число партийни среди; че свободното научно мислене било в опасност, че университета е в опасност да се превърне в еднопартийна казарма и т.н. Постоянното присъствие на Зем.акад.съюз е почнала активна разложителна работа сред студентите, видно от обявената програма за редовни седмични събрания. Така: в понеделник имат събрание студентите от историко-филологическия и историческия факултети, музикалната и художествена академия; вторник - медицинския и ветеринарния факултет; сряда - техническия и финансово-административния факултет; петък - студентите от агроно-лесовъдския, богословския и физико-математическия факултет; а всеки четвъртък ще става общо събрание на студентите от всички факултети.

ДЕМОКРАТИЧЕСКИ АКАДЕМИЧЕН КЛУБ.

Според съобщението на в."Знаме" от 6.X.т.г. - бр. 11 "Демократически акад.клуб обединявал досега 1.500 студенти". В всеки факултет имало демократическа сесия. Ето какво казва "Знаме" за идеологията и програмата за този клуб:

"Демократичната младеж се е въздушевлявала от идеите на възрожденците; от идеите на А.Малинов, Н.Муханов и д-р Ал.Гирганов...Тази младеж ще се бори за истинска свобода, против своеволията от кѐдето и да идат те и за истинско народно добруване и социални права... Тя ще се бори против тиранията, с корупцията, против привилегиите... Тя иска България да бъде само на благарите...Демократичния акад.клуб - София - ще проведе обширна просветна културна дейност по градове и села..."

Същия "акадм.клуб" на 8.XII.т.г. - празника на студентите е организиран вечеринка, на която демократите студенти са пѐли химна на царя, викали са "да живее Н.В.Цар Симеон II", "да живее търновската конституция" и

- 4 -

пр. в този дух.

Същия академ.клуб на 17.XII.т.г. организира сказката на Муханов в салона на "Алианс Франсез" на тема "Идеали на демокрацията", в която Н.Муханов е говорил за диктатурата на една партия, за новото неравенство, за липсата на свобода и пр. /гледай доклада за речта на Н.Муханов./

СОЦИАЛИСТИЧЕСКА АКАДЕМИЧЕСКА МОЛАДЕЖ. "ЖАН ЖОРЕС"

"Жан Жорес" е организация на академиците социалисти при БРСДП - К.Дуличев.

Ще приведа само няколко цитата, за да илюстрирам праграмната насока на тази студентска организация.

Минел Михайло - представител на "Жан Жорес" на конгреса на академичните земеделци е заявил: "Атмосферата в нашия университет в този момент е особено напрегната. Една хегемония се замени с друга. Партизанстването и диктатурата се ширят...Точно в този момент нашите два съюза поведоха борба. Нашите права са потъпкани...Ние, които дадохме тържествено обещание пред покойния ни водач Гр.Чеш.еджиев, че няма да пожелам живата си за осигуряване свободата и демокрацията на българския народ, ви подаваме твърдо нашата ръка за смела борба..."

Членската маса и на трите изброени организации е попълнена почти изцяло от бивши бранници, ратници, цанковисти, ванчомихайловисти и легионери. Тук фашизмът е свия гнездо и, необезпокояван, под маската на отечественофронтowska опозиция, върши своята рушителна дейност всред студенството.

От правно гледище, както по закона за юридическите лица - чл.1 -, така и по закона за държавния надзор върху дружествата и сдруженията, съествуването на тези организации е неоправдана .

Чл. 5 от закона за държ. надзор върху дружествата и сдруженията гласи: "никое дружество и сдружаване с идеална цел не може да действа законно, нито може да бъде регистрирано от съда по закона за юридическите лица, докато устава му не се утвърди от М-ра на вътр.работи или от натовареното от него лице."

А тези организации нямат, нито министерско разрешение, нито разрешение на министер.совет, нито регистрация в съда.

Чл.21 от закона за надзора върху дружествата и сдружаванията гласи: "който извърши действия по уп.авление или проявление на дружества или сдружения, преди да бъдат те надлежно утвърдени или след като е било отказано утвърждаването им, наказва се с тъмничен затвор до 6 м. и глоба от 1.000 - 20.000 лв.

Като имате предвид всичко гореизложено, др.Началник, давам мнение, че същите организации следват да се забранят.

19.XII.1945 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ "В":

ВАРША
СОФИЯ

1

24/XII/1945

ДО ЦК НА БРП/К/

ДОКЛАД,
ДР. ДРУГАРИ,

204 246
203 103

ЗЕМЛЕДЕЛЦИТЕ. ПЪЛНО РАЗЛОЖЕНИЕ НА ОПОЗИЦИЯТА НА НИКОЛА ПЕТКОВИ
ЦИ. СПОРЕД ПОСЛЕДНИЯ БЮЛЕТЕН, БОРИС БУМБАРОВ, СЕ Е ОТЦЕПИЛ ОТ НИКОЛА ПЕТ-
КОВ И Е ПОЕЛ РЪКОВОДСТВОТО НА ТАКА НАРЕЦЕНАТА ПЛАДНАРСКА ОПОЗИЦИЯ, И ПО-
СПЕЦИАЛНО, ГЕМЕТОВСКОТО КРИЛО ОТ СЪЩАТА. ПРИ ТОВА ПОЛОЖЕНИЕ, БОРИС БУМБА-
РОВ ПОЕМА РЪКОВОДСТВОТО НА ГЕМЕТОВСКИТЕ ОСТАТЪЦИ И ПО ТОЯ НАЧИН ЗАПАЗВА
ЦЯЛАТА СУБСИДИЯ НА ТЯХНАТА ПАРТИЯ ОТ СТРАНСТВО/ РАЗБИРА СЕ ТОВА КОЕТО
КОСТА ТОДОРОВ И Д-Р Г.М. ДИМИТРОВ ИМ СА ОСИГУРИЛИ КАТО ПАРИЧНА СУБСИДИЯ/
САМО ЗА ТЯХНАТА ГРУПА, И НЕ ЖЕЛАЯТ ДА ГО ДЕЛЯТ С НИКОЛА ПЕТКОВ И ДИМИТЪР
ГИЧЕВ. ОТ ЦЯЛОТО ТОВА ОТДЕЛЯНЕ ОТ НИКОЛА ПЕТКОВ СЕ РАЗБИРА САМО ТОЯ СМИ-
СЪЛ, ДЖИДА ЗАПАЗЯТ ТЕЗИ СРЕДСТВА САМО ЗА СЕБЕ СИ. НО В СЪЩОТО ВРЕМЕ НИ-
КОЛА ПЕТКОВ И ДИМИТЪР ГИЧЕВ СЕ ДЪРЖАТ ЗА МОМЕНТА КАТО НЕУТРАЛНИ И СЕ РЕЗЕР-
ВИРАТ, МОЖЕ БИ ДОКАТО СЕ ОРИЕНТИРАТ ОТ ТОЗИ ПОСЛЕДЕН УДАР. ХОРАТА НА
НИКОЛА ПЕТКОВ И ДИМИТЪР ГИЧЕВ, КОЛКОТО И МАЛКО ДА СА ОСТАНАЛИ, ВЕЧЕ ДА
В ОКОНЧАТЕЛЕН СМУТ И ТЪРСЯТ ДОПИРНИ ТОЧКИ С ЗЕМЛЕДЕЛЦИТЕ ОТ ОФ, ОЩЕ ПОВЕЧЕ
ЧЕ НА 28 И 29 Т.М. ПРЕДСТОИ И КОНГРЕСА НА ОФ ЗЕМЛЕДЕЛЦИ, КОЙТО ЩЕ ЛИКВИ-
ДИРА И С ОСТАТЪКА ОТ ОТЦЕПНИЦИТЕ. СМЯТА СЕ ПРИ ТОВА ПОЛОЖЕНИЕ, ЧЕ ДИМИТЪР
ГИЧЕВ СКОРО ЩЕ СЕ ЗБОГУВА С НИКОЛА ПЕТКОВ, А ПОСЛЕДНИЯ/НИКОЛА ПЕТКОВ/
ОСТАНАЛ САМ ЩЕ ПОТЪРСИ УБЕЖИЩЕ В СТРАНСТВО. ПОДЧАРТАВА СЕ ОТ ПОЗНАВАНИЕ НА
ПОЛОЖЕНИЕТО, ЧЕ НИКОЛА ПЕТКОВ ЩЕ НАМЕРИ НАЧИН ДА СЕ ИЗМЪКНЕ ОТ БЪЛГАРИЯ И
СЕ УСТАНОВИ ПОНЕ НА ПЪРВО ВРЕМЕ В ФРАНЦИЯ. СЧИТА СЕ ЧЕ ТОЙ Е ПРОИГРАЛ И
ПОСЛЕДНИТЕ СИ КОЗОВЕ. ОТ ЗЕМЛЕДЕЛЦИТЕ ПО ВЪЗРАСТНИТЕ И ПО ВИДВИТЕ ОТ ТЯХ
ВЕЧЕ СИ ДАВАТ ЯСНА СМЕТКА НА КАКВО ПРЕДСТОИ, НА ТЯХ ИМ НАПРАВИ СИЛНО ВПЕ-
ЧАТЛЕНИЕ И ОБСТОЯТЕЛСТВОТО, ЧЕ АМЕРИКА И АНГЛИЯ ПРИЗНАХА ЮГОСЛАВСКАТА
ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА, И ОТ ТОВА ОТ ДРУГА СТРАНА ВАДЯТ ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ЗА
БЪЛГАРИЯ,. ОБАЧЕ ПО МЛАДИЕЕ, КАТО АДВОКАТА ИВАН ПАНЧЕВ, ЕВГЕНИ ШАУЛОВ
АДВОКАТ ПОКРЪСТЕНИЯ ЕВРЕИН И ДР. ВСЕ ОЩЕ СИ ВИРЯТ НОСОВЕТЕ И НЕ ИСКАТ ДА
ЧУЯТ И ДА ПОВЯРВАТ, ЧЕ ПРЕДСТОИ ПРИЗНАВАНЕТО НА СТРАНАТА И РАЗЛОЖЕНИЕТО В
СРЕДИТЕ НА НИКОЛАПЕТКОВЦИ. ТАЗИ ВЕЧЕР НАПРИМЕР АДВОКАТА ИВАН ПАНЧЕВ БЕШЕ
ЗАЕДНО С СЪДИЯТА Н Е С Т О Р Л Ю Т О В И ГРУПА ЗЕЛЕНИ ЗЕМЛЕДЕЛЦИ ОТ МЛА-
ДИТЕ В КАФЕНЕ БЪЛГАРИЯ И ИМАХА ДЪЛЪГ РАЗГОВОР. СЪДИЯТА ЛЮТОВ Е В СЪСТАВА
ПО МОЯ ПРОЦЕС С ШАУЛОВ, КОЙТО Е НАСРОЧЕН ЗА 28 Т.М. ИЗГЛЕЖДА, ЧЕ СЪДИЯТА
ЛЮТОВ Е СЪЩО ЗЕЛЕН ЗЕМЛЕДЕЛЕЦ, ЗАЩОТО НЕ ГО ВИЖДАМ ДА ДРУЖИ С ДРУГИ, А Е
ПОСТОЯННО С АДВОКАТА ИВАН ПАНЧЕВ И НЕГОВИ ДРУГАРИ ЗЕЛЕНИ ЗЕМЛЕДЕЛЦИ. ХУ-
БАВО ЩЕ БЪДЕ АНО МОЖЕ ДА СЕ СМЕНИ ТОЗИ СЪДИЯ ОТ СЪСТАВА И ПР.

ПОСТИЖЕНИЯ

на Правителството на Отечествения фронт
в вътрешната политика на
Страната.

Дълбока основна политическа промена стана у нас в резултат на народното въстание от септемврий м.год. Настъпи решителен, исторически обрат в политическото развитие на България. Няколкото съдбоносни септемврийски дни бяха достатъчни да променят резко облика на нашата страна, да я направят неузнаваема.

Мрачната картина на
ограбена, опропадена, заробена страна
потиснат, угнетен, гонен, преследван и обезправен народ,
хиляди бесилки, на които виснат телата на предани народни синове
цветът на народната борческа младеж
зандани претъпкани с плеада борци за народни правдини и свободи
бесен фашистки терор, полицейски палки, арести, убийства, разстрели,
палежи
средно-вековни инквизиции, кърджалийски изтъпления, набучени на колове глави
престъпно участие в разбойническата война, бомби, тревоги, паника, разрушения, запустели градове
призраци на близката катастрофа, чужда окупация, робство, национално унищожение

- това беше България до 9 септемврий.

А изведнаж на 9 септемврий като из невиделица безлюдните до вчераша градове се изпълниха с възторжен народ
разля се на широко по улици и площади, по градове и села възпята на народният ентузиазъм

свободно и гордо се развяха знамената
в цялата страна еква бодрата песен на един освободен и възроден народ
тревожните

Млъкнаха! Вскрениха и вместо тях засвираха радостно фабричните свирки и призовавайки отрудения български народ към мирен труд и творчество към градеж на нов радостен и щастлив живот,

грейна весело септемврийското слънце над родните поля с същия призив

дълбока въдишна на облекчение се откри от народната душа,

надежда и вярва в светлото бъдеще изпълни сърдцата на хората.

Мълчаливият, изстрадал народ почувствува за пръв път колко леко се диша въздуха на свободата, за пръв път разбра, че е господар в собствената си страна, за пръв път свободно и открито даде израз на своите мисли и чувства, за пръв път разбра, че той, осъденият от престъпната политика на фашистките управници на загиване, сега е спасен и може с упование и спокойствие да гледа на бъдещето.

Рухна умразната фашистка диктатура. Откри се широкият "друм на народната власт, на народната свобода, на светлия възход на българския народ.

Върху Министерството на вътрешните работи легна важната и отговорна задача: да организира новия демократичен ред в страната, да създаде крепка народна власт, като осигури здрав вътрешен ред и условия за спокойно развитие на страната.

За успешното разрешение на тази задача трябваше да се преодолее редица не малки трудности. На първо място, току що сваленият от власт фашизъм разполагаше с значителни сили. Той имаше на свое разположение огромен апарат: полицейски, административен и военен. При това положение опитите за съпротива не бяха изключени. Трябваше да се действва бързо и решително. На второ място, органите на администрацията и полицията, върху които легна главната тежест за организиране и подържане вътрешния ред, бяха подбрани измежду най-верните подръжници на фашизма. Това наложи незабавната повсеместна смена на областните директори, околийски управители, кметовете и полицейските органи. Подменяването в няколко дни на такъв огромен апарат, наброяващ няколко десетки хиляди души, само по себе си е трудна, почти невъзможна работа. И ако Отечествено-фронтовското Министерство на вътрешните работи можа да се справи в удивително кратък срок с тази грандиозна задача и да я разреши правилно, това се дължи единствено на активното съдействие и прекото сътрудничество на Комитетите на Отечествения фронт из цялата страна и на цялия български народ. Фактическото отстраняване на околийските управители, кметовете и др. провинени длъжностни лица по ведомството на Министерството на вътрешните работи и заместването им от пред ним народни синове - Отечественофронтовци, се извърши направо от Комитетите по места с взаимното участие на останалия народ, а службите и функциите на отстранените по длъжност полицаи се поеха от народните възстаници и доброволци милиционери. В първите дни работата на Министерството по подреждане на персонала се свеждаше главно в това да улеснява и насърчава тази смена "отдолу", а на 15 септември вече Министерят на вътрешните работи издаде своята заповед № 2808, която ще остане паметна в нашата административна история и с която той обяви за назначени за пом. областни директори, околийски управители, кметове и органи на народната милиция

-3-

3

всички лица, които след 9 септември са заели тия длъжности по решение на комитетите на Отечествения фронт и с същата заповед обави за уволнени лицата, които са заемали тия длъжности преди това. За заемането на всички тия длъжности бяха се погрижили още веднага след 9 септември Комитетите на Отечествения фронт, народните възстаници и други активни отечественофронтовци. По този начин, тази на глед неразрешима задача да се извърши такава широка и повсеместна смена на 20 - 30,000 длъжностни лица, можа да се разреши блестящо в продължение само на няколко дни, с съдействието на народните маси отдолу.

От тук обаче, започна нова трудност и се родиха нови задачи. Службите бяха заети от преданни на народа и готови за творческа дейност в духа на Отечествения фронт лица, които с непознат до тогава ентузиазъм се отдадоха на работа в служба на народа. Голяма част от тях обаче, бяха без каквато и да било служебна опитност, без достатъчен образователен ценз и твърде често без никакъв служебен ценз, тъй като в миналото за противниците на фашисткия режим бяха недостъпни държавните и общински служби; За сметка на това, тия нови служители имаха житейския опит и политическата подготовка като борци против фашизма и чувство на дълг към народа, които им помогнаха да овладеят службите в сравнително кратък срок. Пред Министерството на вътрешните работи се постави задачата да улесни новите служители да овладеят службите си. В изпълнение на тази задача Министерството проведе следните мероприятия:

1/В всички области се организираха на три пъти курсове и изпити за секретар-бирници, следвани общо от души. Курсовете се проведоха от лектори специалисти и дадоха задоволителни резултати. По този начин голямата нужда от секретар-бирници беше задоволена в значителна степен. При това положение ще може в бъдеще да се организират продълготрайни курсове, в които да се даде по-основна подготовка на новите кандидати за секретар-бирници, като тази подготовка се съчетае с практически стаж в общините.

2/Създадоха се 5 училища за народни милиционери, по едно в градовете: София, Пловдив, Плевен, Варна и Бургас, в които милиционерите се запознават с правата и задълженията, които имат, обучават се на служебна дисциплина и им се дават познания относно правилното носене на службата. До сега са завършили курсовете в милиционерските училища общо 2.793 души, от които 232 ~~души~~ командири, 160 старши милиционери и 2,401 мл. милиционери.

2/Създадеучилища за народни милиционери, по едно в градовете: София, Пловдив, Плевен и Варна, в които милиционерите се запознават с службата, обучават се на служебна дисциплина и им се дава познания за правилното носене на службата. До сега през милиционерските училища са минали курсисти-милиционери.

3/Устрои се околийски и районни курсове - конференции на кметовете в цялата страна, на които по определена от Министерството програма се изнесоха лекции за запознаване на кметовете с тяхната служба, права и задължения и с общите въпроси на общинската политика.

4/Както инспекторите при Министерството, така и тия при Дирекцията на Народната милиция са в постоянно движение и непрекъснат контакт с органите по места и в конференции, лични срещи и пр. дават указания и упътвания на органите на Министерството, за да могат да се справят правилно с своите служебни задачи.

5/Министърът на вътрешните работи свиква няколко конференции на Областните директори, на Областните началници на милицията и на Околийските управители, в които надува докладите им и даде указания за работата им.

В резултат на всичко това, органите на Администрацията и Народната милиция все по-бързо овладяват службите си и правят колосален прогрес в работата си. В процеса на работата тия кадри придобиват свой опит, отстраняват редица слабости и свои грешки.

Основната причина за това бързо справяне с службите и преодоляване трудностите е, че новите кадри са вдъхновявани от основните идеи, които са легнали в програмата на Отечествения фронт, че те са хора излезли из народа, които му служат искрено, честно и предано. Поради това, тия кадри, независимо от наличиостта на редица слабости в своята практическа работа, са в състояние да вървят все напред и напред, да растат в всяко отношение, да станат истински административни и политически представители на народа.

Първата задача, която властта на Отечествения фронт трябваше да разреши беше ~~да възстанови потъпканите права и свободи на българския народ~~

ДА ВЪЗСТАНОВИ ПОТЪПКАНИТЕ ПРАВА И СВОБОДИ НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОД свободата на словото, на печата, на одружаванята, събрания, митинги и пр. Демократичното управление на Отечествения фронт разреши блестящо тази първа и основна своя задача. Българският народ получи и на широко изпълзува тия свои права и свободи. От 9 септември до сега в цялата страна отанаха толкова свободни събрания, митинги и други публични прояви, колкото казионни и заповедани публични акции не са проведени през целия 20-годишен период на фашистката диктатура у нас. Българските граждани, на

които през фашистко време бяха запушени устата и получаваха тежки при-
сади, побойща, интернирвания, концлагери за всяка свободно изказана ми-
сль, за всяка открито изказана истина, за всяка критика на режима, сега
след 9 септември получиха правото и възможността да кажат и чуят исти-
ната по всички престъпления и безобразия на миналия режим, да научат
истината по делата на кървавия фашизм у нас. Те, които трябваше на ухо
да мешат съобщенията за истинското развитие на войната и за междуна-
родните събития, те, които при опуснати пердета, с прилепено до рѝошара-
та ухо слушаха съобщенията на Москва и Лондон, сега изведнат свободно и
открито чува истината по тия събития и можаха да разберат, колко пре-
стъпна, колко нагва, изтъкана от лъжи и измислици е била официалната ин-
формация и преса на хитлеровите агенти в България. Не само това, те ста-
наха свидетели и участници в едно непознато в миналото явление на честна
открита критика и самокритика в средите на Отечествения фронт, като се
почне от долу, та се стигне до най-високите върхове на управлението.
Те разбраха, че един режим, който се стреми към истинско народно добру-
ване, който работи честно и преданно за благото на народа, не само не се
отражда от свободата на словото, от проявите на обществена критика, но
напротив съзнателно я търси, за да може по този начин с обща помощ да
се справи бързо с грешките и слабостите и да намери правилният път за
разрешение на поставените задачи.

За пръв път българският народ има едно Правителство, което има
куража да постави на публично обсъждане не само своите успехи и постиже-
ния, но и допуснатите грешки, проявените слабости и неуспехи. Едно управ-
ление, което не проявява склоност да прикрива грешките и провиненията
на своите служители, каквато беше системата в миналото, ~~която прикриваше~~
~~грешките и провиненията на своите служители~~, а провежда решителен курс
за отстраняване, разоблачаване и поставяне на мястото на всички, които
са се указали неподходящи, ~~негодни~~ или недостойни за местата, които зае-
мат. Не е нужно да сочим примери за това, колко души заемали отговорни
места бяха отети, защото се указаха не на мястото си и това стана без
оглед на партийна принадлежност, на лични връзки или други съображения
от подобен род. И всички трябва да разберат, че истинските Отечествено-
фронтовци не ще се поколебават и сега и в бъдеще да действуват по съ-
щия начин.

На мястото на продажната и предателска преса от фашистко вре-
ме се яви свободната преса, която се стреми да дава пълен израз на волята
стремежите, нуждите и интересите на целия български народ, да служи верно
и преданно на страната и Драконовската ценаура по печата изчезна заедно
с своите престъпни създатели и българският журналист с облекчение по-
срещна новата свобода, която му откри възможността да помага и сътрудничи

в своята област за доброто бъдеще и правилното развитие по пътя на прогреса на българския народ. Ние имаме една преса, в която добросъвестно и свободно се отразяват нуждите, стременията и вярванията на свободните български граждани. Тя дава израз и на честната и открита, но безпопад-на критика на нередните прояви в нашия обществен и политически живот, независимо от това, чи са тия прояви.

По инициатива на Министерството на вътрешните работи се отмени и фашисткия закон за принудително организиране на професиите и за дирекцията на професиите. Отмени се и забраната за свикване на конгреси и годишни събрания, като по този начин се даде възможността да се създадат и възстановят свободни организации устроени на демократични начала каквито организации възникнаха след 9 септември в голям брой и които заместиха кавионните и ръководени с заповеди и насилие фашистки организации преди 9 септември.

Все пак демократичния характер на Отечествено-фронтовската власт не би бил цялостно осъществен, без възстановяване правото на народа да участва преко или чрез свои представители в управлението на страната и без възстановяване правото на самоуправление на общините. В това отношение властта на Отечествения фронт, която по своя произход и по своята същност е истинска народна власт, която се установи с активната подкрепа на голяма част от българския народ, още в първите дни се ориентира решително към привличане на народа в управлението. Макар, че България е първата страна от бившите сателити на Германия, която пристъпи към произвеждането на всеобща законодателни избори, все пак в първите месеци от установяването на властта технически не беше възможно произвеждането на избори. За този период от управлението на страната, Отечественият фронт направи всичко възможно, за да привлече към участие в управлението българския народ. Това се постигна на първо място чрез голям дял и значителното място, които заемат отечествено-фронтовските комитети по места, по предприятия, по учреждения и пр., както в многостранния политически живот на страната, така и преко в управлението. Тези комитети се явиха като първите демократични институти в страната, чрез които управлението се поставяше в непосредствен контакт с масите и чрез които народът изразяваше своята воля, своите искания и своето становище по всички по-важни въпроси на управлението. Те от своя страна, в много случаи, ~~направиха~~ поставят въпросите непосредствено за обсъждане и решение от масите чрез общоселски събрания, събрания по предприятия, учреждения и пр. Всичко това още в периода до законодателните избори дава определен демократичен характер на властта на Отечествения фронт.

Едно от най-крупните дела на Министерството на вътрешните работи и на Народното правителство за възстановяване правото на народа да участва в управлението и за окончателното демократизиране на режима е, безспорно, законът за избиране на народни представители за обикновено народно събрание, закон, в който няма уловки, няма предварително нагласени комбинации, за да се изкористяват изборите в полза на една или друга група, за да се фалшифицира по един или друг начин истинската воля на народа. Смело може да се каже, че Отечествено-фронтовската власт даде на българския народ ~~свободен~~ изборителен закон, който е измежду най-демократичните закони в света, в всеки случай най-демократичния изборителен закон от всички закони, които сме имали до сега у нас. На пръв път целият български народ, без разлика на пол, народност, религия, професия, образование и имотно състояние ще участва в изборите. Жените, войниците, офицерите, милиционерите, младежите от 19 до 21 годишна възраст - всички тях лица, които в миналото бяха лишени от изборителни права, сега ще гласуват на общо основание. Многочислените ~~кабинетни~~ ограничения за правото на избираемост ^{кабинетните лица в миналото} сега са също премахнати. Широката свобода за поставяне на кандидатни листи, пропорционалната изборителна система, правото на народа да контролира през всичкото време поведението на своите избраници чрез въведеното с новия закон право на отзоваване - всичко това гарантира пълните демократични права на българския народ.

Втората основна задача, с която Министерството на вътрешните работи трябваше да се справи ударно, беше организирането на борбата против враговете, тяхното издирване, залавяне, обезвреждаване и предаване на народния съд. На основание I-то постановление на Министерския съвет от 12. септември бяха задържани най-отговорните представители на фашизма: министри, народни представители, ръководители на фашистки организации, фашистки оръдия отговорни за убийства, изтезания и други прояви на фашистки терор, представители на фашистката пропаганда, на грабителската стопанска политика и пр. Милиция от ~~хорските~~ лица търсени от властта успяха да се укрият в началото. По-голямата част от тях постепенно бяха изловени, между тях и големият главорез Дочо Христов. Работата, която извърши в това отношение Народната милиция е огромна и от голямо значение за нашата страна. На първо място ~~изключително~~ решителното справяне с народните врагове има огромно политическо значение за спокойното вътрешно развитие на нашата страна. Установеният здрав вътрешен ред и спокойно развитие, както на политическия и културен, така и на стопанския живот, не бяха възможни, не бяха мислими без твърдото и енергично справяне с фашизма и неговите представители у нас.

На второ място, огромно е и международното значение на тази дейност на властта на Отечествения фронт. Без този решителен курс на справяне с фашизма, не беше възможно да се възстанови в великите демократични страни доверието към българския народ, не беше възможно да настъпи тази от съдбоносна важност промена в отношението на демократичните народи към нашата страна, защото нито за момент не трябва да забравяме колко зле беше поставена България в международно отношение от неизброимите престъпления и провинения на миналите фашистки управления.

Народната милиция регистрира значителни успехи и в борбата с новите фашистки прояви след 9 септември: залавянето на парашутистите и на фашистките агенти при Еврокоп и другаде, разкритията в Русе, Пловдив, София и пр.

В връзка с борбата срещу фашизма стои и дейността на Министерството на вътрешните работи по разтурянето на дружествата и организации с фашистки характер, както и по отстраняване на фашистките управи на различни сдружения и дружества и назначаването на временни ръководства, което се даде възможност при пълна свобода, по демократичен път членовете на тези сдружения и дружества да посочат нови управи. По този начин фашизмът беше лишен от важна своя база на дейност.

Едно от черните дела на фашизма у нас беше варварското, дивачко преследване на евреите. Те бяха поставени навън законите, в безправно положение, образец за което мъчно можем да намерим и в най-отдалечените епохи на човешкото развитие. Народното правителство на Отечествения фронт незабавно ликвидира с този варваризъм на миналото и призна равни права на евреите с тия на останалите български граждани, отмени закона за защита на нацията и всички други противоеврейски закони. Няко по-вече до колкото финансовите възможности на държавата позволяваха това, предвид се да бъдат върнати на евреите заграбените от фашистките управници имуществата и средства.

Един голям дял от вътрешната политика представлява общинската политика на страната. В тази област Министерството на вътрешните работи се ориентира към пълно възстановяване самоуправлението на общините и към провеждането на една творческа, гражданска общинска политика с цел общините да се превърнат от прости административни учреждения в стопански единици.

Като един етап в възстановяване самоуправлението на общините с Закона за назначаване, уволняване и класиране на околийските управители, кметове, пом. кметове и пр., се въведе назначаването на кметовете, кметските наместници и секретар-бюроисти да става по предложение на комитетите на Отечествения фронт и то с заповед от Околийския управител.

за селските кметове и от Областния директор за градските кметове. По силата на съдия закон се премахна образователния и служебен ценз за кметовете, с което тази длъжност се направи достъпна за преданните на народа и полагащи се с неговото доверие лица, които заместваха недостигащия им образователен и служебен ценз с своята житейска опитност, политическа зрелост и пълна готовност да служат на народа. Заварените общински съвети бяха разтурени, като тяхните функции се поеха от временната общинска управа, съставена от кметовете, пом. кметовете, кметските наместници и съветници посочени от общинските комитети на Отечествения фронт. По този начин, чрез участието на О.Ф. комитетите в назначаването на кметовете, пом. кметовете и кметските наместници и в посочването на общинските съветници, се постигна известна демократизация и самоуправление на общините. Пълното и окончателно възстановяване общинското самоуправление в съвършен демократичен вид е една от предстоящите задачи на Министерството на вътрешните работи. В Министерството се работи усилено върху нов закон за общините и общинските избори, с който ще се даде истинско право на населението само да урежда и разрешава общинските въпроси, като при това кметският институт се превърне в дееспособен, творчески институт. Министерството се надява, че наскоро след приключване на законодателните избори ще може да се пристъпи към произвеждане на общинските.

Правителството на Отечествения фронт има ясно очертана политика да превърне общините в мощни стопански единици, които да разгърнат многогранна своя стопанска дейност, върху приходите от която да легне главната тежест за издръжка на общините. Голяма възможност и широко поле за дейност на общините в стопанската област се открива. На първо място, общините могат и трябва да вземат инициатива за създаването на предприятия, които ще задоволяват важни стопански, социални и културни нужди на населението: електрически централи, консервни работилници, автобусен общински превоз, постройка на бани, хладилници, кланици, общински мандри, модерни скотовъдни и земеделски стопанства, общински зеленчукови градини и пр. На второ място, общините трябва да се ориентират към създаване такива общински стопански предприятия, чрез които ще осигурят евтино и достъпно до населението преработване на суровите материали и произведения на местното население, с цел да осигурят по-рационалното използване на тия произведения и да повдигне благосъстоянието на населението. На трето място, общините трябва да се ориентират към създаването на такива стопански предприятия, които с своята висока доходност и добри печалби могат да осигурят редовни и солидни приходи на общината, което ще й даде възможност да облекчи данъчното бреме и облаганията на населението. В тази насока за провеждането на тази политика, Министерството е дало многократно нареждане и опъване на общините и подготвя провеждането на такъв един широк план на общинското стопанско строителство.

10

Все с оглед на демократизирането на режима и привличането на народа в управлението, Министерството проучва въпроса за създаването и на Областно самоуправление, чрез създаването на Областни съвети избирани от населението, в чиито ръце да се централизират по-важните задачи и дейности ~~от областното~~ културното и стопанско строителство в областта. Изборните председатели на тия съвети ще ~~поемат отчасти~~ или изцяло правата и функциите на Областните директори. Тази проектирана и подготвена от Министерството на вътрешните работи реформа ще бъде голям принос за широкото демократизиране на управлението в страната.

В заключение трябва да се каже, че Правителството на Отечествения фронт следва ясно очертана вътрешна политика на осигуряване здрав вътрешен ред, за създаване условия за мирно творчество и спокойно развитие на страната, ~~за гарантиране~~ за пълно възстановяване демократичните права и свободи на българския народ и създаване солидни гаранции срещу всекакви опити за посегателство върху тия свободи и изобщо за създаване на възможно най-благоприятните условия за творческото проявление и прогресивно развитие на нашия народ.

МИНИСТЕРСТВО

НА

ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И НА ИЗПОВЪДАНИЯТА
ОТДЕЛ ЗА ПРОТОКОЛА И ЛИЧНИЯ
СЪСТАВ

№ 3054-50-10

София, 28 януари 1946 год.

До Господин
АНТОН ЮГОВ – Министър
на вътрешните работи.

*да се изготви
писмо-позов, придружен
с обяснителен от М. К. Министъра*

Господине Министре,
Имам чест, туз приложено, да Ви изпратя писмото, което
получих от Британския политически представител г. Хустън Бо-
зуел. Дълга да Ви уверя, че тия действия на някои органи от
народната милиция поставят в много неудобно положение Министъра
на външните работи. Министерството на външните работи е имало
нееднократно случая да обяснява на органите на вътрешното ми-
нистерство, че на български поданици не е забранено да служат
в разните домакински и обикновени канцеларски поделения на
чуждите легации. И нашите легации в чужбина изпозват местен
персонал. Това е общоприето; ~~не~~ тия български поданици не се
ползват с никакви особени привилегии, а най-малко с някаква
екстериториалност. Те са, следователно, оставени напълно под
контрола и юрисдикцията на компетентните български власти.
Това чуждите легации, в това число и британската, никога не са
оспорвали.

Обаче, още с идването на трите чужди мисии в България,
още през 1944 год., аз имах случая лично да обърна вниманието
на органите на народната милиция да не пристъпват никога към
повикване или задържане на лица, български поданици, на служба
в чуждите мисии /по-специално в съветската, английската и аме-
риканската/, без да предупредят службата на Протокола на Мини-
стерството на външните работи и поискат нейното мнение за все-
ки случай по отделно. Ако това би се следвало редовно, не бихме
имали всички тия неприятности, които тъй безполезно отравят
нашите отношения с някои чужди мисии и ни представят като дър-
жава, в която властите не държат сметка за някои елементарни
положения на дипломатическа учтивост. И ние сме имали, макар
и много рядки случаи в миналото, да бъдем засягани с подобни
действия в Цариград от страна на турската полиция и винаги най-
решително сме протестирали.

След като аз не успях чрез пряк контакт с народната
милиция да постигна резултат, моля Ви, Господине Министре, Вие

./.

МИНИСТЕРСТВО
НА
ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И НА ИЗПОВЕДАНИЯТА
Отдел за Протокола и личния
състав
№.....

София, 194 .. год.

5

от Ваша страна, да внушите на подведомствените Ви органи от народната милиция и държавната сигурност, че с подобни действия отежняват без нужда и без това доста отежненото положение на държавата ни в международните ѝ връзки. Моля Ви да наредите до тия органи, щото занаяпред да се прави винаги предупреждение до службата на Протокала в Министерството на външните работи, когато ще се извиква в милицията или ще се задържа някой български поданик на служба в чужда мисия и да не се предприема нищо, преди да се чуе мнението на тази служба.

В тия два случая, които са предмет на писмото на г. Хустън Бозуел, не е потърсен съвета на Дирекцията на протокола, нито дори е била тя предизвестена за станалото в милицията. Поради това Дирекцията на протокола е изпаднала в много деликатно положение, когато по телефона английският представител е поискал намесата на Министерството, за да бъде пощаден от тия действия, които той смята насочени срещу личното му положение и удобство и унизителни за него.

Ако за г-жа Липкина се дадоха някои изяснения от народната милиция, които ще имам случая да използвам в отговора, който съм длъжен да дам на тук приложеното писмо на г. Хустън Бозуел, за задържането или разпитването на готвача на английския министър, и досега не съм получил никакви обяснения.

Моля Ви, прочее, да наредите да ми се дадат обяснения за това задържане или разпитване, за да мога да ги използвам в своя отговор до английския представител.

Приемете, Господине Министре, уверенията в отличната ми към Вас почит

Министър на външните работи и изповеданията.

Сеймър Фридман

КОНФЕРЕНЦИЯ НА ВРСДП/о/

Л.В.

11

Конференцията се е състояла на 27 и 28 януари в дома на Гр. Чемелков, ул. "Априлов" 8. Присъствували са около 90 души от София и провинцията - всички старателно подбрани. Имало е и делегати /от Русе и Видин/ от организации, които официално се отчитат на Нейков, но които кокетират и с Пастухов.

Характерно за конференцията е, че Кр. Пастухов поема пълното ръководство на партията. Това се вижда, първо, от единодушието, с което се поорека речта на Пастухов; второ, от позоваването на ЦК с вържи пастуховисти /Иван Руневски, Атанас Москов, Цоньо Рачев, Ничо Икономов и др. трето, от поясненията, които е дал Тодор Чичовски на домакине по време на конференцията за Разговор с К. Лужчев и Пастухов американски журналисти Сеймър Фридман и Томсън, а именно: на въпроса на журналистите какво положение заемат Лужчев и Пастухов в партията, Чичовски представил Пастухов като лидер на партията, а Лужчев само като нейн главен секретар, нещо, което се потвърждава и от Лужчев.

Изказванията на делегатите на конференцията са били преди всичко противокommunistически

Конференцията е удobrила напълно линията на вестник "Свободен народ" и тонът, в който той се описва.

ДО НАЧАЛНИКА
НА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

ДОКЛАД

Др. Началник,

В докладите си от декември 1945 год. Ви донесох за незаконното съществуване на "Българския земеделски академичен съюз", "Демократичния академичен клуб", Социалистическата академична младеж "Жан Жорес" и "Лига за защита правата на човека и гражданина".

Съгласно законите в страната, за да може една организация да съществува законно, тя същата трябва да бъде утвърдена от съответния Министър и вписана в регистъра на съда.

Горепосочените организации не са утвърдени съгласно изискванията на Закона за държавния надзор на дружествата и сдруженията, който регулира засага проявите на дружествения живот в страната.

Съгласно чл. 5 от същия закон "никое дружество и сдружение с идеална цел не може да действа законно, нито може да бъде регистрирано от съда по Закона за юридическите лица, докато устава му не се от Министъра на вътрешните работи или от натовареното от него длъжностно лице". Съгласно чл. 21 от същия закон, всеки който извърши действие по управление или проявление на дружества или сдружавания преди те да бъдат надлежно утвърдени или след като е отказано утвърждаването им, наказва се с тъмничен затвор до 6 мес. и глоба от 1.000 до 20.000 лв.

Като имам пред вид напоследък твърдата ~~позиция~~ ^{оп. група} на НК на ОФ от едната страна и речите на М-ра на вътрешните работи Антон Югов, че "спрямо провокационните прояви на опозицията ще се прилагат законите в страната в тяхната пълнота", аз моля Вашето нареждане по отношение на горепосочените и др. организации, които са станали средина на провокации и комплоти спрямо властта на Отечествения фронт.

София, 29 януари 1946 год.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ "В":

НАРОДЕНЪ СЪЮЗЪ „ЗВЕНО“

Бул. „Ц. Освободител“ 10 — тел. 2-38-05—2-31-68

София, 4 февруари 1946 г.

До Господина
Министра на вътрешните
работи. Тук.

Уважаеми Господин Министре,

Секретариятът на партията получава ежедневно оплаквания и протести за вършени произволи и преследвания спрямо привържениците на Народния съюз Звено, вършени от страна на милицията, административните органи и неотговорни фактори. Така например:

1. На 31 януари т.г. в с. Долен Елизнак, Варненско, е наранен тежко с нож нашият съмишленик Райко Григоров, който е подготвял образуването на местна организация в селото. Наранителят е свободен, а наместо него са задържани братята на наранения. Същата нощ са били задържани и други наши съмишленици. Задържаните са откарани в Варненското околийско управление. На 3 т.м. направихме постъпки пред Дирекцията на народната милиция за спешност в издирването на виновността, обаче, резултатът още нямаме, въпреки подканянията ни.

2. На 25.1.т.г. са арестувани в с. Староселец, Ново Загорско, председателя и двама члена от ръководството на организацията ни. След направените постъпки пред кмета на селото, същите са били пуснати, без да се обясни причината на задържането, като кмета само е отговорил, че той има право да арестува.

3. На 25.1.т.г. е арестуван в с. Богданово, Ново Загорско, Минчо Шидерски, председател на местната организация на Народния съюз Звено, заедно с още трима наши членове, и след четиридневен разпит в Ново-загорското околийско управление, придружен с насилие за изтъргване на самопризнание, са били предадени на прокурора при Ст. Загорския областен съд, който, за честта на съдебната власт, ги освобождава веднага, понеже вижда монтажа в обвинението.

4. Току що получихме телеграфно съобщение от гр. Пещера за нов инцидент на 31.1.т.г.: в с. Испериховско, Пещерско, група въоръжени лица от Б.З.Н.С./Ал.Обов/ са нанесли жесток побой на трима члена на организацията Звено в селото.

5. Нашите кметове и кметски наместници в Видинска околия са подложени от страна на Околийския управител в гр. Видин на тормоз, изразен в глоби, непристойно отнасяне и заплашване, с цел стоенето на служба да им се направи невъзможно.

6. Същият околийски управител е уволнил кмета на село Буковец, Петър Стойчев, член на Звено. Уволнението е станало без знанието и съгласието на околийския о.к. комитет.

7. Общинският служител в с. Гулянци, Никополско, е нанесъл побой над члена от ръководството на местната ни организация, защото е звенар.

КРДОПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 13.08.2014г. Секретар: *[подпис]*

8. Крум Барски, кръчмар от същото село, е арестуван и

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБЩНО СЪБРАНИЕ

насилван от властта да признае, че в неговата кръчка е ставало събрание на Звено.

Изброявайки Ви тези случаи, секретарият на партията настоява за следното:

1. да се анкетира веднага случаите в с.с.Староселец и Богданово, Ново Загорско, и с.Гуланци, Никополско, а догдето се извърши анкетата, провинените лица – милиционери, кметове и общински служаци да бъдат отстранени от длъжност. За деня на анкетата моля да бъдем уведомени, за да изпратим наш представител.

2. Да се анкетира веднага случая в с.Исперихово, Пещерско, и виновните да бъдат задържани и наказани.

3. Да се възвърне веднага на служба кметът на с.Буковец, Бидинско, Петър Стойчев, а така също да се класира кметът на с.Евдокия, Бидинско, Марин М.Колов.

4. Да внушите на околийския управител в гр.Видин да възприеме едно по коректно и пристойно държание към кметовете и кметските наместници – членове на Звено.

Моля, да ни се отговори, какво е направено по нашите писма: № 25 от 4.І.т.г. по повод иззетите радиоапарати от XII столичен милиционерски участък; № 143 от 28.І.т.г., досежно иззетите радиоапарати от Областната милиция в гр.Варна; № 146 от 28.І.т.г., досежно случая в с.Хърсово – Ново Пазарско.

Надявайки се, че ще вземете бързи и съответни мерки за изглаждане на възникналите недоразумения по места; ние желаем да се премахне всичко онова, което предизвиква смущения в единството на О.З.

Приемете отечествено-фронтовските ми поздравя,

ЗИ/БК

ПОЛИЦИЙСКИ СЕКРЕТАР:

/Попзлатев/

До Господина
Директора на народната
милиция

Т у к

Съгласно резолюцията на г.Министра: "За бърза и щателна проверка. По повод на зачестилите произволи по отношение на нашите съюзници да се изготви радиоинструкция за необходимостта от коректни отношения към тях."

А 100 П. гр.София,

1946 година

СЕКРЕТАР НА МИНИСТРА:

/Ст.Червенкова/

БК.

вх. № 206/15.5.41
М. В. Р.

ДИРЕКЦИЯ на НАРОДНАТА
МИЛИЦИЯ

№ 431

18 февруари 1946 г.
СОФИЯ

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Поверително.

33

ДО ГОСПОДИНА МИНИСТРА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Т У К.

Донасям, че Областният началник на Народната милиция в гр. Ст. Загора в доклада си за януари т. г. между другото пише и следното:

"За отбелязване е, че в някои села и градове ръководствата на "ЗВЕНО", както и членовете му, са в тесен контакт с опозицията и по много местни стопански и политически въпроси имат единомислие. За сега най-типични организации на "Звено" в това отношение са в Казанлък и Чирпан. В тези околии, а също и в останалите, но в по-малък мащаб, е разгъната голяма организационна дейност на "Звено" и то преди всичко по линията на вербуване на нови членове. Основната маса от тези членове са организирани и активни фашисти до 9. септември.

Особено в Чирпан ръководителят на звенарите води, посредством хората си в селата /повечето бивши цанковисти, като него в миналото/, много по-разобличителна и разколническа дейност, отколкото в опозиция".

Д. И. Динтов

З.С.

Д О К И Д

за развои на конференцията на БЗНС/Н.Детков/, свикана в
Плевен на 21 февруарий 1946 год.

Около 14-15 февруарий на Службата ни стана известно, че Областното настоятелство на БЗНС с секретар Н.Детков, в Плевен е свикало чрез телеграми на Областна конференция за избор на ново Областно Дружбено настоятелство, председателите и секретарите на околийските дружби и делегати от съответните ръководства за 20 и 21 февруарий т.г., и за 2 д.с.м. съответните ръководства и делегати от Земсовите организации в областта за избор на Областно настоятелство на ЗМС с секретар П. Сърбински.

Областното настоятелство на Дружбата поиска на 18 того разрешение за наемане на салон, който и веднага бе разрешен. За такъв ръководството на Дружбата избра и посочи салона на ефорията при църквата "Св. Троица", помещаващ се в църковния дом на същата, в двора на гореспоменатата църква.

На 20 февруарий сутринта в салона на църквата се събраха около 25-30 души делегати. По причина на тази малочисленост на делегатите ръководството на дружбата реши да отложи и отложи за следващия ден конференцията с оглед на предвижданията им до тогава да се съберат достатъчно число делегати.

Наистина на следващия ден 21 февруарий конференцията се откри в 8.30 часа от ЙОРДАН РУСЕВ пред присъстващите вече около 70 души. Между присъстващите личаха следните по-видни представители на опозицията в Областта ни: Георги Русев и Иван Пандов-представители на Обл. Ръководство на ЗМС/секр. П. Сърбински/, Никола Сензов от гр. Троян, Атанас Натев, Петко Иванов Рангов от в. Черква-бивш фашистки кмет в с. Върбовка Севляевско, Никола Пенчев-от Луковит-бивш гимназиален Директор уволнен като фашист, Георги Д. Харов-едър земевладелец и вършачко-притежател, Атанас Колев от Г. Оряховица, Петър Коджабашев и Иван Ангелов също от Г. Оряховица и Иван Дуков от Сухиндол, Асен Павлов-б. министър, Коста Шопов-плевенски адвокат, Минчо Панов от П.П. на БЗНС/Н.П./, Д-р Динко Йоновски от Габрово, Елисавета п. Антонова също от Габрово, още две жени и трима души мъже също от гр. Габрово с подчертано неземеделска възпитаност, с още неустановена за нас личност, Марин Личев-плевенски адвокат, Георги Качармазов-едър плевенски лозар, Васил Нейков Танев-също Плевенски лозар, Петко Н. Канджев-студент, бивш легионер и други, болшинството от които бяха представители или изглеждаха от средите на адвокатите, индустриалците, търговците, едрите земевладелци и лозарите. Част от тях участници в фашистките управления до 9. IX. 1944 г., а друга част неучастващи в управлението, но известни като германофили, новобогаташове и спекуланти.

След откриването на конференцията беше изнесен доклад от Йордан Русев. Тук му е мястото да се спомене, че в конференцията не бяха нито представители на ~~БЗНС~~ ~~Дружбата~~ ~~на~~ ~~за~~ ~~което~~ и не бяха правили постъпки от нас, нито какъвто и да е друг възмъжен човек. В това отношение състава на конференцията беше строго и прецизно подбран. Доклада на Йордан Русев трая около час и половина. Според сведенията на наш секретен сътрудник участваващ като делегат в ~~същата~~ конференцията докладът му покрай не-лепите и стъкмени сведения за организационния ~~възход~~ ~~на~~ ~~опозиционните~~ Дружби в Областта се е състоял в по-голямата си част от груби клевети и хули срещу Отеч. Фронтотската власт, правителството, Националния Комитет на Отеч. Фронт и тяхните представители, милицията и Вътрешния министер и почти всички мироприятия на правителството в стопанството и администрацията. След него започват своите доклади и изказвания председателите и секретарите на околийските опозиционни дружби в Областта ни.

2

3

В туй време из града се пръсна мълва, че на конференцията се говорят провокаторски речи и се изнасят фалшиви доклади насочени срещу властта и дялото на 9 септември. Тази мълва стана причина около обяд под ръководството на известни лица от Р.П. и Отеч. Фронтовския БЗНС и близките на пострадалите от фашизма да се събере една внушителна маса от народ състояща се предимно от работниците излизащи по това време от предприятията и чиновниците излизащи за половинчасовата си обедна почивка от учрежденията, която наброява вече повече от 3,000 души се насочи към салона където заседава конференцията и така да се каже го обсади. Известни представители на народа, без да бъдат официални лица, т.е. от ръководствата на О.Р. партиите, нито пък служебни лица, влязоха в салона и поканените делегатите да излязат и кажат своите становища на народа, който ги чакаше на вън. Делегатите отказаха и започнаха да говорят и издават крясъци за това, че свободата им била потъпкана. Предните редици от напирания на вратата народ чул подобни думи, предадоха това на шатад което възбуди още повече народа и още това чувствителен към противниците на неговите интереси и нахлу в салона. Еднаж народът нахлу там гдето той разбираше, че се коват козни срещу неговите интереси, той започна разгонване на делегатите. Излизащите делегати по един или на групи биваха оплывани, ооругавани и им бяха нанесени на някои от тях отделни удари от хора от народа, които не можа да се констатира кои са. В тази саморазправа на народа с представителите на неговите врагове, уместно е да се отбележи, не участваха нито отговорни политически лица, нито пък представители на властта. Впрочем, на първите още безуспешни опити за осмиряване, направени от няколкото приеждстващи там органи на Държ. Сигурност народа отвърка с справедливо неподчинение и тези органи бяха принудени да се оттеглят своевременно. По нататък събитията се развива по следния начин:

Понеже делегатите успяха да се пръснат народа така да се каже залови двамата от тях и в една спонтанна и внушителна демонстрация ги отведе на паметника на Свободата, където бе импровизиран митинг. Дватама делегати-опозиционери, бяха поставени на паметника, който играеше роля на трибуна. От тук пръв говори ян свещеник Симеон Геновски-от БЗНС, който с борческо слово заклейми услугите на фалиралата династия и на злостната българска и международна реакция. След него говори представител на Плевенското работничество. След него говори по покана на мнозинството единия от двамата делегати на опозицията, а именно Петко Иванов Франгов от Бяла Черква, Павлихинско. Съдия в неколкоко думи които каза се опита да се представи като стар единифронтовец и първокачествен отец. Фронтовец. В този момент от мнозинството излезе един младеж от с. рърбовка, в което село съдия Петко Иванов е бил фашистки кмет. С силни думи той фактически изложи противонародната, противоотечественофронтиска и противопартизанска дейност на този кмет. В това време митинга беше вече нарастнал на повече от 5,000 души; предимно трудящи се. На края говори секретарят на градската организация на ВРКП-Васил Топалски. Митингът завърши с гласуването на резолюция, срещу предателската дейност на опозицията.

Трябва да отбележим, че от личните констатации на началника на бюро "А"-при служба Д.С. Плевен, П.Д. Петков, на Минчо Панов от П.П. на БЗНС/Б/Петков/ се разяснит носа и той бе слабо оплет. Асен Павлов пък бе само оплет. Йордан Русев има нанесен слаб удар на горната устна, оплет и сритан. Това са "най-тежките" случаи. Останалите делегати бяха само оплети

ИНСПЕКТОР ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ:

Плевен, 23. II. 1946 год.

НАЧАЛНИК БЮРО "А" -Д.С.:

/П.Д. Петков/

СПРАВКА

23-11-1968 51

За ТРИФОН КУНЕВ БОЯДЖИЕВ роден от с.Ъглен Луковитско на 20.II. 1880 год. вдовец, писател-публицист, понастоящем живущ на ул. "Раковски" № 120, притежаващ л.к. № 743 18.II.1946 г.

Трифон Кунев преди 9.IX.1944 год. е бил член на земеделския съюз. След 9.IX.1944 год. той продължава членството си в същата политическа партия. Като та ъв съдия става подпредседател на писателския съюз и директор на Народния театър за който пост бил претендиран и от регента В.Ганев.

Тъй като никога не е бил честен отечествено-фронтовец, още пре и разцепването на БЗНС, въпросният имал винаги неприязнено и подигравателно отношение към всички инициативи на ОФ и специално на РП/к/.

Кунев преминава в опозицията заедно с И.Петков и става член на III на БЗНС-Петков. Като такъв той си подава оставка през 1945 год. и бива освободен от съюза на писателите от поста си председател. За поражена дейност Трифон Кунев бива уволнен през ноември 1945 год. от народния театър.

Трифон Кунев още първия ден от излизането на "Зеленото Знаме" сътрудничи най-усърдно на весника, като описва прословутата колона "ситри и дребни като камилчета"...., които статии представляват венец от хули и обиди против днешния ред, правителството, ОФ партии и др.

Така например Кунев говори против законите на аграрната реформа и за конфискация на имотите на незаконно-забогателите/бр.23 II.1946 г.. Говори за "свирили управници"....които обявяват и неговат несправедлив народ си/брой 22 от 2.II.1946 г./обявява се пр тив комунистите, "които не познават своя народ и неговите особености, защото са били дъл и години далеч от отечеството"...../брой 21 от 30.I.1946 год./зълчно осмива Р парламента/брой 108 от 15.XII.1945 год. и бр.101 от 7.XII.1945 г./замушва се от първите думи на др.Георги Димитров "дългоочакваният пост отбелокамната Москва", по отношение на опозицията сразпасаните нас/бр.78 от 10.XI.1945 г./

В съдия дух са всички негови статии, обаче те са твърде много във всеки брой от "Зеленото Знаме" има първа страница по един негов. къс "бисер".

- 2 -

239
52

През м. май 1945 г. г. Трифон Кунев участва при учредяването на Лигата за защита правата на гражданите и човека и бива избран за подпредседател. Заедно с други представители от въпросната лига Кунев се застъпва пред регентите, м-р председателя, членовете на правителството и пр. за отменяване закона за трудово-възпитателните общества за връщане на интернираните близки на осъдените от Народния съд, за амнистия или помилването на осъдените от Народния съд.

Изобщо Трифон Кунев се явява като най-върх противник на днешната власт, като в своите прояви не държи сметки за граници.

ПРОКУРОРСКИ НАДЗОР

при
Свер. обл. съд
№ 1336
28. II. 1946 год.
Гр. София

Б ъ р з о

24450

До
Дирекция на милицията

Тук.

Наредете да бъде задържан веднага Коста
Лулчев като се извърши обиск в дома му, ре-
дакцията и печатницата на в. "Свободен народ"
а така също и в дома на Кръстю Пастухов,
като се изземе инкриминирания брой на назани
вестник - бр. 41 от 22. II. 1946 г. както и дру-
ги подозрителни материали.

ПРОКУРОР: О. Г. Ангелов

ПРОКУРОРСКИ НАДЗОР

при

Соф. Обл. Съд

№ 1338

23. II. 1946 год.

С о ф и я

Препис

ДО

ДИРЕКЦИЯ НА МАЛИЦИЯТА

Т У К

6
338

32

Предлагаме Ви да произведете дознание в връзка с статията: "Защо ме изкушавате, лицемери", печетена в бр. 41 на в. "Свободен народ" от 22. II. 1946 г. за установяване автора ѝ и разследване обстоятелствата около нейното напечатване.

Писаното в инкриминираната статия е в състояние да създаде враждебни отношения между офицери и войници и между войската и народа, да намали боевата способност и борческия дух в народната армия, да подкопае авторитета на военното началство и отслаби дисциплината ѝ - с оглед чл. 6 от з.з. нар. власт.

Да се задържи редактора и извърши обиск в дома му за изменване вестника с инкриминираната статия и други подозрителни материали от интерес за следствието.

Е/М

Зам. Прокурор ² /Б. Минковски/

Уд. № 2012
26.11.46

ДО ГОСПОДИНА
ПРОКУРОРА НА СОФИЙСКИЯ ОБЛАСТЕН СЪД
"ТУК"

48
244

33

Дописам Ви Господин Прокуроре, че в ареста при Дирекцията на Народната Милиция е задържано лицето КРЕСТО ИВАНОВ ПАСТУХОВ, за провикение по печата.

За успешното привързване на започнатото дознание, моля да разрешите задържането му пет дни.

НАЧАЛНИК ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ:

/Д.Дечев/

ИНСПЕКТОР ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ:

/В.Зеев/

З.м.л.

Кръсто Иванов

20/46 *15* Препис

Именувам се КРЪСТО ИВАНОВ ПАСТУХОВ от гр. Севлиево, ж. на София, бълг. православен, женен 71 год. адвокат.

Статията "Защо ме изкушавате лицемерие" с начало "Един заклет анти-тарист" и край "България пак ще си гори ръцете не за себе си, както е била дончера" публикувана в в. "Св. Народ", д.р. 41 г. 26, 22/II.46, петък, е изцяло написана от мен. Обаче не признавам по съдържание да е насочена против войската и нейната дисциплина, което не е било моя задача. Аз исках само едно свободно мнение, осветено от от конституцията и свободата на печата, което не съставлява престъпление даже и да се сметне за погрешно.

При поставяне на заглавието "Защо ме изкушавате, лицемери" конкретно немах предвид да визирам, когото и да е било. Във сравнението, което правя в началото на статията, немах намерение да противопоставям старата армия на новата или на нейните генерали. Но скоро застъпвам гледището, че в войската трябва да се спазва като правило ~~партийния~~ *партийния* ред и служебния ценз, както това е обикновено в модерните армии, а също тъй, че макар с големи грешки, националният български дух е създал първоразредна армия, чиито ценни качества минават и в следващите поколения. Чужд съм бил на намерението да противопоставям един род генерали на други. Под освобождаване местата от партиици, разбирам само политическите командири. Над елементи, които са обявили кръстоносен поход, не разбирам официални органи, а прояви в печата и частни, които създават ха на времето настроение.

Като общественик аз взех повод от изказванията на празника на военното училище и застъпих мое гледище по някои засегнати въпроса. Именно най-първо по въпроса, че в казармата не трябва да има никакви партийни гнезда, за да не се създават дискусии клубове. Напълно съгласен с това гледище, аз смятах като логически извод от него би било, като да се постави въпроса за политическите представители в войската, въпрос третиран вече не веднаж, а в нашия печат без да е обвинен някой затова в престъпление. Както се изказвам в статията си, това е чужд образец а на местото той е имал смисъл, тъй като там се следва еднoпартийна система и опасност от различия няма. Обаче, у нас при много жестокост партии и ~~коалиционни~~ *коалиционни* управления не би могла да се одържи една линия и съществува опасност да се яват такива, ако разни течения бъдат застъпени. Но аз не задягам въпроса в неговата практическа проява, защото това не е било моя задача.

Друго различие, което застъпвам в статията си, то е въпроса за поддръжка на всяка цена от войската на стечественофронтановско правителство. Правя разлика между стечественофронтановска България и правителството. Първата трябва да се защитава безусловно от армията, не може да се образуват в казармата конспирации за преврат. Обаче аз посочвам в статията си, по тая за сега теоретически курс, а не практически, аз изказвам гледище, че, ако подобно нещо би било възможно, то при нашите конституционни и партийни нрави, рискува да има за резултат партийна армия, което нещо трябва да се избегне.

Късо казано моето мнение не е насочено против единството и дисциплината, нито до уронване престижа на началството, след, в случая няма престъпление по закона. Не си спомням кому съм дал статията в редакцията и дали е била писана на машина или ръка.

Настоящите показания написах саморъчно, за което се подписвам:

/п/ К.И. Пастухов.

М.В.Р.
Дир. Нар. Милиция
Д.С. Отделен. "А"
1. III. 1946 г.
София.

До Господина
НАЧАЛНИКА на ОТДЕЛЕНИЕ "А"
ТУК

Д О К Л А Д

Донасям Ви Господин Началник за извършената работа по проникване и събиране сведения за дейността на Дем. партия, редакцията и младежите, следното:

Работата по установяване състава на ръководствата на Дем. партия, доколкото и където има оформени такива, се извърши задоволително. Установен е точния състав на ръководството на градското бюро, на I районно бюро, на II районно бюро. На акционния комитет нямаме още потвърждение дали събраните сведения за състава му са пълни и окончателни. Непълни сведения за състава на районни бюра, които се формираха през изтеклия месец, имаме за III район и IV район. За V район предполагаем, че има оформено некакво бюро, но не се добрахме до по съществени сведения, които да потвърдят съществуването на такъв и състава му. За VI и VII и останалите райони на София, няма сведения за прояви на възстановителни действия на Дем. партия.

Установен бе точния състав на градското ръководство на младежите демократи, на комитета посочен за ръководство на I ва районна младежка организация. В други райони младежки ръководства няма оформени. Слаби сведения имаме за състава на ръководството на академичната младеж и въобще за състоянието на организацията им.

Събрани са пълни сведения за състава на длъжностите и сътрудниците в редакцията на в. "Знаме", но проучвания и сведения за съставяне характеристика на лицата работещи във и около редакцията на вестника, нямаме пълни. Работи се в това отношение и в скоро време ще имаме пълни и изчерпателни характеристики на работещите в редакцията. През изтеклия месец са събрани сведения и съставена характеристика за 7 лица от редакцията на "Знаме".

По съставяне характеристика на акционния комитет, на градското бюро и на районните такива, още нямаме окончателни резултати. Трудности в това отношение има, проучванията се правят от групата, ръководните лица са от такъв произход, че малко хора ги познават, от друга страна, някой от районните ръководства се оформиха през изтеклия месец и бене недостатъчно времето да се съберат материали за дсеко отделно лице. Събрани са сведения за занаятието, точните адреси и трите имена почти за всички членове от ръководствата.

През изтеклия месец не се достигна до възможност, щото групата да е в състояние да знае всякога какви решения, изявления, разговори и пр. се правят в централното ръководство на Дем. партия. Какви инструкции се дават от централното ръководство. Какво върши всеки един от ръководните дейци. Липсата на тая възможност се дължи на това, че ние дсе още нямаме сътрудници из тия среди или приближени на тях.

За дейността, решенията на градското ръководство и на възстановените районни такива, на младежкото градско ръководство и останалите младежки ръководства, доколкото има такива, имаме задоволителни сведения.

Окончателни сведения за връзките на Дем. партия с сродните на нея опозиционни партии и организации, и до къде се простират, нямаме. Всеки случай имаме сведения, че те си сътрудничат в общата борба и действия за рушене и саботиране работата на О.Ф. власт. В това отношение те получават инструкции от Англо-Американските реакционни среди у нас. Това окуражава не стига до там, че те са получили уверения, че до като съществува Англия и Америка, не може никой да ги бутне с пръст. Слабата работа в това отношение се дължи на слабо проникване в средиите на Дем. партия.

По финансовото състояние на партията, младежите и редакцията се събраха сведения, че е лошо, има слаби постъпления на пари предимно от членски внос, събиране пари от волни пожертвувания от свой членове и съмишленици и др. Финансовото затруднение им създава доста грижи и много често се разисква по въпроса за издирване ресурси. Затруднения имат при издаване на календара и по печатането на вестника. Нямаме сведения за получаване на

2
по крупни суми от реакционни и тъмни Финансови среди. По тая точка от ~~ни~~ плана за миналия месец, не успяхме да се сдобием с задоволителни резултати, тъй като нямаме почти никакви сведения с какви Финансови разполага централното ръководство. Също нямаме сведения за съществуването на нелегални ръководства при партията, младежите и редакцията.

В плана за изтеклия месец имаме за задача да завербуваме 4 сътрудници, един в редакцията, един в градското ръководство и двама от средите около акционния комитет. Такива през изтеклия период няма създадени, но имаме подготвена почва в резултат и а извършената работа през месеца и които в скоро време ще се направи възможното да се оформат окончателно. Имаше по плана да завербуваме двама информатори, един в връзка с редакцията и един при акционния комитет. Такива нямаме създадени, работи се върху един за редакцията.

През изтеклия отчетен период а оформен 1 сътрудник около ръководството на II район, други 5 се дооформяват, един в III район, трима около акционния комитет и градското ръководство и един от IV район. Продължава работата по завербуване 4-ма сътрудници, един в V район, един в I район и двама при младежите.

Връзките ни с съществуващите до сега сътрудници не е още сложена на здрави основи. Инструктажа не е на необходимата висота.

Донесенията които получавахме беха обективни и намериха потвърждение, но не можа да се осигури бързото и навременно предаване донесенията по надлежния ред, което показва, че групата не е ~~квалифицирана~~ обхващала в тая област работата си.

Партийната работа протече сравнително добре. Нямаме много неоправдани отсъствия от събрания. Общата просвета в нашата парт. просветна група се проведе по определения план. Вестниците особено "Раб. Дело" и "Знаме" се четеха редовно, както и останалата преса. Не успяхме да се сдобием с печатни материали отнасящи се до живота на Дем. партия. Такива не се намериха никъде и не се намери човек който да ни упъти за намирането им. Остава си като задача за следващия план.

Правейки обща преценка за извършената работа по плана за м. Февруарий на I група, може да се констатира, че работата която се извърши по реализирането на отделните точки, даде резултат. Един повече, друг по малко, но всеки се придвижи напред, доби опит в работата, която бе поставена на нови основи от нова година насам. Резултатите постигнати от едномесечната работа далеч не съдостатъчни за да ни задоволят съобразно предвиденията ни, плана не е напълно реализиран. Някой по лесно се ~~придвигна~~ преустрои на новите релси на работа и дадоха повече активни други по бавно, но едно остава, което ясно и твърдо се доказва, че определена, точно насочената, планова работа, дава и ще дава далеч по големи резултати от тия които имаше в общата разхвърлена работа до преди тоя период. Изведнъж поставената на нови основи отчетно-планова работа смути и затрудни работата, но съвземането в един по бързо в друг по бавно се вече чувства. Плановата работа показва, че при влагане повече амбиция, повече труд, съзнание за изпълнение на служебен дълг, резултата ще бъде по голям. Необходимо е най после всеки член от нашата група да направи максимум усилия да свикне да работи, да чете, редовно, планово, съсредоточено.

Началник I група:

Демирев.

НАРОДЕН СЪЮЗ "ЗВЕНО" 29

Бул. „Ц. Освободител“ 10 — тел. 2-38-05-2-31-68

София, 6 март 1946 г.

№ 442

До Ц.К. на РП/к/
Тук

КОПИЕ:

До Господина
Министра на вътрешните работи
Тук

Драги другари,

Съзната ни организация в гр.Карнобат съобщава, че на 24 февруари т.г. четирима наши членове са отишли в с.Крумово-градче, Карнобатско, с задача да образуват там поделение на Народния съюз "Звено". С пристигането си, обаче, същите били предупредени от жителя на селото и съмишленик на организацията ни Георги К.Господинов, че е невъзможно да се образува съюза организация там предвид на това, че всички наши съмишленици са били заплашвани от членове на РП/к/ и по-специално — от касиера на местната кооперация.

Нашите хора се убедили на самото място, че при тези условия не ще могат да образуват съюзно поделение и отишли вечерта в дома на Георги Господинов. След тях влезли в къщата няколко души въоръжени с карабини и пистолети и ги откарали в общинската канцелария, където им направили цятелен обиск, иззели им личните и партийните карти, 25 броя съюзни календари и носената от тях партийна литература, като им казали — втори път да не смеят да дойдат в селото. На запитването на какво се дължи това отнасяне, въоръжените лица отговорили с юмруци и удари с прикладите. След това казали на хората ни, че трябва веднага да напуснат селото и че ще ги съпроводят до края на същото. Към въоръжените лица се присъединили и още няколко души — снабдени с тояги. Вън от селото, обаче, хората ни не били освободени да си отидат, а били заставени да легнат по очи и един след друг били подложени на жесток побой и закани да не идват повече в Крумово-градче. Подупребити, нашите съюзни членове се завърнали в града към два часа след полунощ. На сутринта местният началник на милицията се явил в клуба да предаде сам той личните и членските карти на малтретираниите хора, изказал възмущението си от случката и заявил, че ще даде под съд побойниците.

Донасяйки Ви горното, Секретарият на Народния съюз "Звено" най-настойтелно иска да бъде извършена анкета, при участието на наш представител, и след установяване на истината, виновниците да бъдат наказани и изключени от партията Ви.

Считаме за необходимо да добавим, за честта на милицията в гр.Карнобат, че същата е влязла веднага в ролята си и е задържала побойниците.

С другарски поздрав,
ПОЛИТИЧЕСКИ СЕКРЕТАР:

НП

П. Попзлатев

Препис

80

О К Р Ъ Ж Н О

1. Наредете до всички организации на партията да изпълнят следното:

Да направят всичко възможно и да възприпятстват да не се създават групи на други партийни групировки

Да пречат на социалдемократическата партия за нейното разрастване а там дето няма такива да не се създават.

Да се обезглавяват организациите на другите партии и не им се позволява да живеят свободен организационен живот

Да се действа бързо и разрастване на нашата организация да не се дава възможност на другите партии да живеят свободно и им се пречи да влизат в О.Ф.

От комитета.

ДЕМОВОДЕТЕЛ

ЕК.

Статус: ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
Вк. № 4600 от 26 III 1946 год.

ДО НАЧАЛНИКА НА ОТД. "А"

ТУК.

Р А П О Р Т.

От. Т. Георгиев - Инспектор
отд. "А" - Държ. Сигурност.

По изпълнение задачата, за проверка на кмета от с. Боряна - Провадско, че същия не е давал да се образуват други партии освен РП/к/ и че имал специално окръжно, в което нарежда, да се възпрепятства създаването на други партии - по специално за БРСДП и там където няма такива да не се създават, да се обезглавят другите партии и да не им се дава възможност да живеят свободно, да им сепречи да влизат в О.Ф. и да се стреми нашата партия да разгърне своята дейност, да действа бързо за нарастването и, установих следното:

1. Ясно се казва от един инициатор, за образуването на РСДП, в горното село, че кмета на с. Боряна не е правил никакви спънки за образуването на горната партия. И че отношенията между всички ОФ партии са много добри, - видно от показанията на същия.
2. Основателя на РСДП говори за най добри отношения които съществуват между партията и кмета. И че същия кмет никога не е правил ни най-малки спънки за образуването на същата партия в горното село, - видно от показанията.
3. Станало разговор между учителя - Станю Маринов Иванов - комунист от горното село и Иве Маринов - от БРСДП, колко и кои са записани членове в БРСДП, и след изброяването на имената от Иве Маринов - Станю Иванов му казва, че в партията на БРСДП са влезли хора които не им е мястото там. - видно от показанията.
4. Кмета на с. Боряна, по убеждение - земеделец, отказва да получи или чел горното окръжно, а също така отказа най-категорично, да е спъвал дейността на БРСДП и на която и да е било друга партия.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Кмета на с. Боряна - Провадийско не е комунист, но има добри отношения с РП/к/, а също така и с другите О.Ф. партии. Същия не е образован, но честен, който е привързан към ОФ власт и уважава всички политически партии в О.Ф.

От горното и от събраните ни официални сведения, личи, че в окръжното се поставя въпроса за злоупотребяване дейността на РП/к/ и че горното окръжно е една явна и злостна провокация на неизвестна личност.

15. III. 1946 г.
София

ИНСПЕКТОР ОТД. "А":
/Т. Георгиев/

*Всички данни - в т.
и разпореждане.
ин. д. КС*

О П О З И Ц И Я :

2

26

На 22 т.м. към 2.30 часа е имало общо заседание на опозицията на което са присъствували П.П. на ВЗНС-Никола Петков, Централният комитет на Лулчев и Петко Стоянов. След заседанията Петко Стоянов се е изказал по повод на заседанието следното: Опозицията първоначално е имала 11 искания. След първото обмисляна на въпроса свели са исканията си до 7, а заседанието приключило с ДВЕ искания които ще се представят на правителството за участие в кабинета. Тези две искания са следните:

1. Министерството на Вътрешните работи да бъде в ръцете на некомунист. Ако това не се приеме, то поне да се приеме, ПОМОЩНИК-МИНИСТЪР не комунист и ДИРЕКТОРА НА МИЛИЦИЈАТА също не комунист.

2. Да се произведат избори преди сключването на мира в които опозицията е съгласна да участва с обща листа, като на комунистите се дадът една пета / 1/5 / или най-много една четвърт / 1/4 / от депутатските места.

Петко Стоянов е обяснил по следния начин това решение: Той смята, че настоящия момент е най-удобен за англо-американците за сключване споразумение по отношение на България и самите англо-американци настояват пред опозицията на отстъпки, защото Съветският съюз бил в тежко положение на други места и ще бъде склонен на отстъпки сега в България. Посочил за пример случая с Иран, където м-р Председателя на Иран е арестуван бившия м-р Председател и др. лица които замислят преврат в полза на СССР и, че това, че Труман бил заявил на Громико, че няма да се отложи заседанието на СИГУРНОСТТА, даже и СССР да не присъствава.

Нашият сътрудник има свои лични впечатления от известни факти, а именно че Возуел и Барнс съветват Никола Петков на отстъпчивост.

Изм. 298-й
9 IV. 46 г.

139

ДО ГОСПОДИНА
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЪЛГАРИЯ,
Т. Е. В. -

ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

По повод писмото на секретаря на Вашата партия в връзка с оплакване за извършени произволи и преследвания спрямо привържениците на Н.С. "Звено" от страна на органите на администрацията, милицията и "неотговорни фактори" лично наредих да се извърши цялостна анкета, която установява, че по-голямата част от тия случаи са предадени съвършено неточно и с определена тенденция. Така например:

1. В с. Долен-близнак, Варненско, на 31. I. т. г. няколко гуляй в кръчмата на Станко Цонев, като Райно Григоров и Стефан Ламянов гуляели на отделни маси. Между двамата възникнал спор за гайда като и единия и другия настоявали гайдата да свиря на неговата маса и когато гайдаджията, който бил брат на наранения, почнал да свиря на компанията на Райно Григоров, наранителят - Стефан Ламянов се нахвърлил върху Райно Григоров и му нанесъл три удара с нож в гърба и един в врата, след което избягал. След инцидента, двамата братя на наранения - Кочо и Лимо Григорови, са тръгнали въоръжени с ловна пушка да дирят наранителя Стефан Ламянов и като не го намерили в селото отишли в стопанството му, където имал кошара и стая за живеене, и където са предполагали, че може да се е скрил. Стреляли са през прозореца върху леглото с цел да го убият, ако е там, но като се уверили че го няма, запалили кошарата и се разбягали.

Вследствие на горното, на 2. II. т. г. са били задържани братята Лимо и Кочо Григорови, които след произвеждане дознанието на 4. II. т. г. били предадени на прокурора.

Нараненият Райно Григоров е член на Б.Р.П. /к/, а наранителят - бивш цанковист, ползващ се с името на хулиган и побойник.

От горензложеното се вижда, че нараняването на Райно Григоров е станало в пияно състояние в кръчмата при спор за гайда и няма никакъв политически характер.

И.О.

2. В с.Старо-селец,Ново-Загорско,не са били арестувани членове на народния съюз "Звено". В това село групата на "Звено" е била образувана след изборите и понеже членовете на тази група преди и по време на изборите са се проявили като опозиционери,тяхните представители не са били приети в О.О.комитети.

3. В с.Богданово,Ново-Загорско,на 24.1.т.г.лицето Мель Петров изкарал от селото една кола плява без разрешение на властта и когато бил подканен от общинските милиционери да откере колата в общината,той отказал да стори това.Общинските милиционери,за да избегнат по-голям скандал,взели само хамута на коня.Същия ден Мель Петров - н.петковист, заедно с Минчо Г.Мигеров,председател на н.с."Звено" в селото и Димо Велчев отишли в общината и се нахвърлили върху кмета и общинските служители взели хамута,впрегнали колата и я откарали въпреки предупрежденията на кмета,че плявата е конфискувана.Кметът,за да избегне усложняването на инцидента не ги е възпрепятствувал да стори това. На следния ден горните лица били задържани и изпратени в околийското управление на народната милиция в Ново-Загора и след произведеното дознание,били предадени на прокурора.

4. Не се установява да е упражняван тормоз от идинския околийски управител върху кметове и км.наместници звенари.Върху някои от тях е упражняван по-сериозен контрол относно изпълнението на наряда за зърнени и фуражни храни. Това е правено независимо от политическата им принадлежност. Този служебен контрол е сметнат неправилно за тормоз.

5. В с.Гулянци ,Никополско,Крум Барски - кръчмар в същото село не е арестуван,ниже изнасяван от милицията да прави признания за правени събрания в кръчмата,а само му е напомнено,че без разрешение събрание не се прави. Същият е член на Б.Р.Н./к/.

6. В гр.Ст.Загора,лицето Драгомир Н.Драгоев действително е било задържано в стопанската милиция за нарушение на чл.36 от Наредба-закон за снабдяване и цените.Драгомир Драгоев в последствие бил освободен от прокурора поради застъпничеството на Главния секретар на Министерството на външните работи.

7. В село Хърсово,Ново-Назарско,лицето Атанас Мирчев не е задържано от милицията в гр.Н.Назар,ниже е заплашвано или бито.Задържан е Андрей Ъзлков,от същото село,поради това,че същия е заявявал,че е фашист и фашист че си угре и разправял че имал две пушки.Същият е бит непосредствено след 9 септември от своите съселани,заради противонародната му дейност.Преди и по време на изборите агитирал в полза на опозицията,след което обаче,се записал за член в "Звено".На съвместното заседание на ръководствата на Б.Р.Н./к/,БЗНС и НС"Звено" в селото,е взето решение Андрей Ъзлков да бъде изключен от Звено,като отявлен фашист.

8. В с.Рогозино,Оряховско,на 5.1.т.г.в кръчмата на Тодор

Сивков се е завързал спор между председателя на ОФ комитет Велко В. Донков от БЗНС и председатели на "Звено" относно приемането на представителите на тази партия в ОФ комитет. Председателят на комитета не се

- 3 -

е съгласявал представителите из "Звено" да бъдат приети в комитета, защото в тази група членували хора чужди на ОФ политика. Тъй като и двамата са били доста индиферентни, спорът е взел остър характер, като се е водил, обаче, около организацията на селото, без да е засегнал, както съюза "Звено" - изобщо или Комитет-Председателя. Всички писма и телеграми на И.С. "Звено" са били изпратени редовно и макар че е изключено на една телеграма, която е съдържаща аугарни думи, е поувил и била върната, а да се поправи, тъй като правилника не позволява. Премаването на подобни телеграми.

9. В гр. Барна непосредствено след 1-септември са били извезти радиоапаратите на Евразий Петров Янов, Марин Димитров Петков, Лати Иванов, Георги Христов Попов и Димо Г. Гяурев, които тогава не били членове на И.С. "Звено", а били открити врагове на Отечествения фронт и разпространители на зловерни слухове слушани от радио Донау. Някои от тези апарати са били дадени на руски офицери и войници, а съвър и на наши военни болница, голяма част от които не са могли да бъдат върнати.

10. В с.с. Клементиново, Сакшино и Свободен, Ст. Загорско, след направената проверка не се оказало да е имало заплашване срещу членове на местната организация "Звено".

11. В с. Караполит, Добричко, на 16.1.т.г. в подучастъка не е имало нито един задържан. На 21.1.т.г. е имало задържани по повод на младежки спор прорастнал в бой. В момента на боя се нанесил старши милиционер Евразулков и е задържал участващите в този бой. От задържаните, само двамата са членове на Звено, а останалите са членове на БРП/к/ и М. Петковисти. На задържаните са били съставени актове. Заплашване за интерниране на членове от И.С. "Звено" не е имало, което се потвърждава от самия председател на местната организация "Звено".

12. В с. Пет-Юргили, Н. Назарско не се установява Иван Коларов учител и председател на ОФ комитет да е нанесал побой на някои от членове на И.С. "Звено", което се потвърждава и от самия председател и някои членове на организацията.

13. В с. Аксаково, Варненско, Иван Д. Мелев, член на "Звено" действително е бил арестуван в Варненското околийско управление, а не защото е носел значката на "Звено", а защото в пияно състояние е хвърлял чаша вино върху секретар-бирника на селото, булбулвал, посувал Отечествения фронт и заявявал, че никой не е в състояние да го арестува. Същият в миналото е бил полицай и се ползува с много лошо име в селото.

14. В с. Красни-дол, Н. Назарско, по повод оплакването на жители от с. Лировци, е бил викан в околийското управление Гено Петров Алексов, член на "Звено", където е задържан няколко часа, разпитан и освободен без да е бил тормозен. Според собствените му показания, началника е имал човешко държание към него, давайки му полезни напътствия.

15. В с. Деветак, Марибатоко, според показанията на председателя на "Звено" - Коне Стефанов, а също и на други членове не е нанесан никакъв побой от членове на БРП/к/ на членове на "Звено". Побой е станал между някои в селото - член на БЗНС и един милиционер. Основният милиционер бил уволнен, с което добрите отношения между партийните организации в сел

- 4 -

то били възстановени. Горната случка е била предадена от секретаря на местната организация - Звено на централния организатор на "Звено" в София - Касабов, който редактирал протест до Министър-председателя с невярно съдържание.

16. В с. Врачан, Ботевградско на 23.XII.1945 година вечерта, ортани на народната милиция в Ботевград отишли в селото, защото били чути бомбени гърмове. След определеното време за затваряне на кръчмите, в една от последните били намерени доста хора между които и ученици. При поискване личните карти на последните се намесил пияния Васил Николов Кръстев, председател на местната организация "Звено" заявявайки, че никой няма право да арестува ученици, членове на младежкия съюз "Звено", на които е писало в кръчмата. Всичко това предизвикало арестуването на група буйстващи пияни, между които бил и Васил Кръстев.

17. В с. Маслари, Свищовско, не се установява ние да е укривал извършителите на престъпления по закона за упазване на полските имоти. Не се установява също да е нанасил побой на Ст. Зах. Илиев, който се потвърждава и от неговите показания. Ударени са няколко шамара на Апостол Крумов - ремонет от Мирчо Спиридонов, член на БРП/к/, тъй като първият е бил пиян.

18. В гр. Омуртаг ние да на града Руси Рафанлов действително е извел съветските ордени от Димитър Донев и Доне Петров, съгласно писмо № 183 на Началника на IV-та дивизионна болница - Шумен, като погрешно дадени.

19. В с. Ново-село, Видинско, бутката на Борис Манолов Маринов Илиуцов, председател на местната организация "Звено" е слушала неофициално за клуб на организацията. На 18.I.т.г. е бил продаден един стар брой в. "Ден", в който е бил поместен ликс на Сталин с издадени очи. Това станало достояние на ст. милиционер Христо Будаков, който отишъл в будката, проверил останалите вестници и след като констатирал, че няма нищо си изложил. Тази проверка е смотната за "Звено" за обиск на клуба.

20. В с. Горна-Джиканя, Радомирско, на кръчмари Георги К. Попов е издадено разрешение под № 427, от 2.II.46 година.

Представителя на "Звено" в анкетната комисия заявил, че никакво оплакване не е минавало през околийското настоятелство на комитета на "Звено" от с. Горна-Джиканя и че в случая е на лице една клевета, насочена срещу органите на Народната милиция.

21. Спорът относно клубното помещение на Н.С. "Звено" в гр. Нови-Пазар е ликвидиран в полза на "Звено".

От горензложоното се вижда, че изнесените факти не отговарят на истината.

Авторите на оплаквания с горните неверни тенденциозни съдържания целят да разстройт единството на отечествено-фронтовските партии и влошаване на отношенията.

Дълг се налага на ръководителите на отечествено-фронтовските партии да внушат на своите съименници да бъдат обективни и безпристрастни при изпясване на подобни инциденти, да ги правят публично достояние само тогава, когато се уверят в тяхната достоверност.

Всичко почит,

Д.Н.Е.

До ГОСПОДИНА

Държавна Сигурност

МИНИСТЪРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Д О К Л А Д

ЗА ПОЛИТИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ НА СТРАНАТА.

След съставянето на второто отечественофронтовско правителство в страната настъпи общо отслабване на политическото напрежение. В средите на опозицията, успешното разрешаване на кризата, внесе известно отчаяние и униние, което се засили след пребиваването на ДЖОН МАК в страната. Гръмките фрази и закани с които "водачите" искат да ободрят съпартизаните си, разните слухове които пускат, ругатните които отправят по адрес на правителството, на ГЕОРГИ ДИМИТРОВ и на ДЖОН МАК, издават тайното им безпокойство и чувството на несигурност, което ги е дълбоко обхванало. От редица дни срещите им в кафе "България" са твърде мълчаливи и настроението на всички е паднало. Това се отнася особено много за хората на К.ЛУЛЧЕВ.

Ето едно характерно донесение на службата: "На 16 април т.г. в кафе "България" са били ИЛИЯ ПАПАНЧЕВ, БАЙКОВ и един дописник от старите, на който името не е известно. Общо настроението им е било понижено много, след като понесли удара от ДЖОН МАК. Както винаги, така и сега, след всеки неуспех и поражение, разправяли басни и безпочвени неща. Така, ИЛИЯ ПАПАНЧЕВ казал, че Англия и Америка съсредоточават флотата си в разните морета, включително и Средиземно море, и че, това е подготовка на бъдещите военни операции, които щели да се развият. ПАПАНЧЕВ казал още: "Имperialизмът на СССР лено личи от документите на процеса в Нюрнберг. Сега англо-американците изкарват тези планове, които досега държаха в тайна, от които се виждат условията между СССР и Германия за поделба на Европа, при което положение англо-американците не могат да стоят с кръстени ръце, а ще се подготвят и тогава ще дръннат коздите на болшевиките". След това са се изказали, че радио Лондон или някой друг им казал, че мирните договори с сателитните държави от оста щяли да бъдат сключени само от Англия и Америка, без участието на СССР при подписването им. За ДЖОН МАК още говорили и го наричали - "предател", "разбойник", "авантюрист" и т.н. Успокоявали са се с това, че той не е официално лице, за да бъде всичко това от значение".

Особен страх им вдъхва възможността правителството да бъде признато от Англия и Америка. Чести са тяхните изявления, че ако това стане, то опозицията е "загубена".

Този страх личи и в разговора, който вчера са имали НИКОЛА ПЕТКОВ и ПЕТКО СТОЯНОВ по повод съобщението на "Вестник на Вестниците" за евентуално признаване на правителството. Разговора е следния: На 10и 45 часа ПЕТКО СТОЯНОВ казал, че онова което е дадено в телеграмата не е никак опасно. Хората били много уплашени, но телеграмата не отговаряла на истината. ПЕТКОВ казал, че знае това. ПЕТКОВ: "Те са разработили фразата "фактически отношенията продължават"-без да посочат агенцията, която е предала тази телеграма, а такава агенция не съществува

СТОЯНОВ: "Пустнали са го сега, баш по празниците". ПЕТРОВ: "Разбира се, нарочно, за да плашат хората".

СЪСТОЯНИЕТО НА ФАШИСТКИТЕ И ОПОЗИЦИОННИ СИЛИ И ВОЗМОЖНОСТИТЕ ЗА "ГОРЯНСКО" ДВИЖЕНИЕ ПРЕЗ ПРОЛЕТА.

От данните които притежава службата, в момента можем да направим извод, че опозиционните земнистки среди се готвят сериозно за въоръжена акция. Овсен известния случай в Плевенско за въоръжаването на земските, имаме и нов факт в Ботевградско. Положителни данни говорят за образуването на една нелегална ЗМС-ова група още през декември миналата година, която се въоръжавала. Направили са опит да вземат оръжие и от казармата, което още преди да успеят да изнесат е било разкрито.

Разнилените и опитващи се да се съвземат фашистки есетащи у нас/организациите на легионерите, ратници и бранници/ също се подготвят. По данните на докладите от областите, кате че ли най-силни настроения за една борба "в балкана" се проявяват в сред легионерите. Доколкото на някои места в страната съществуват или се създават някои фашистки организации, може и трябва да се очаква, че ще имаме частични опити за оформяване на "горянки банди". Такива е най-вероятно да се явят в Кюстендилско, Карловско, Г-Джумайско, Врачанско, Сливенско и из Родопите.

Някои от данните от докладите потвърждават за такава възможност:

Д.С. "А" - ПЛОВДИВ - февруарий:

..... "На 4. II. са задържани група легионери... складирали брашно патрони, бомбе и пр., с цел да им послужат, когато отидат в балкана.

ПЛОВДИВ - януарий:

..... "От заловените в с. Брестовица фашистка група се установи: "Това са групи от фашистки организации, които са имали за цел да вербуват членове, които да минат нелегално границата и на пролет да влезат в България".

Д.С. - София - февруарий:

..... "В Кюстендилско се отбелязва раздвижване на фашистките есетащи. Събират се на групи. Правене на конспиративно събрание в Осеговския балкан.

..... "В с. Вакарел и с. Костенец - образуват се бойни фашистки групи"

..... "Радомир - оформя се групичка между легионери и бранници, поддържат контакт с морушик - ПЕТРОВ - 7-ма Трудова дружина".

..... "с. Благоевица - бивш партизанин получава заплашителни писма с печат "бригада Г.М. Димитров".

..... "гр. Етрополе - заплашително анонимно писмо е пратено на старши милиционера от "група шумци, софиянци, чакащи пролетта".

..... "Ботевградска околия - Има сведение, че се придвижва нелегална група. Много от членовете на Н.Петков/ в миналото отявлени реакционери/ са готови да подкрепят с всички средства една нелегална въоръжена банда, ако такава се създаде.

Д.С. "А" - БУРГАС - Доклада от февруарий казва:

..... "В Средецката гимназия, легионери от Бургас се стремят да създадат ядре и на пролет да минат в балкана".

..... "По сериозна оформена група/фашистка/, която живее повече от три месеца е създадена в гр. Сливен. Същата група поддържа връзка с затвора и с офицери".

..... "Анонимно писмо е пратено на председателя на ОФ, от "главокомандващите бойни отряди - "Свобода или смърт" - капитан Смели".

При ЗВЕНО въпреки настъпилото затишие след правителствената промена, може да се каже че очертаните групи продължават да съществуват. Там съществуват три групи.

1) Една група, която строго следва линията на министър председателя и официалната линия на партията, а друга, която е ярко очертана и опозиционно оцветена и по средата – секретаря на партията, който е безогледно атакуван от опозиционната група, който се отрича поначало, но който е крепен от прогресивната група. Неговото поведение – безплодни усилия да се приобщи на прогресивни позиции; едно говори – друго върши, а с делата си налива вода в воденицата на онези, които го отричат; води борба против прогресивните елементи в партията, които сега го крепят, систематически го дискредитира и държи на страна, а дава подкрепа на всички, които в душата си имат затаена умире против ОФ и РП/к/ и които го отричат заради липсата на кураж да започне откритата борба против ОФ.

Опозиционната група се води в София от ГЕОРГИ СТОИМЕНОВ, който е в постоянна връзка с нея и с провинцията, в лицето на АТАНАС МИНКОВ и ГЕОРГИ КЪСТЕВ. Имаме сведения, че тази група се е занимавала с секретарството на партията и е решила, че поп ЗЛАТЕВ е неподходящ и вреден за партията. Мястото е било предложено на АТАНАС МИНКОВ, но той е отказал, понеже бил беден, а заплатата малка, която плащала партията и не била достатъчна да му покрие разходите. Смятало се, че другите две подходящи лица са ГЕОРГИ КЪСТЕВ и СТОЙКО ХРИСТОВ, като особено се наблягало на СТОЙКО ХРИСТОВ – той бил най-подходящ. Напоследък, съвсем отскоро, се издигна кандидатурата на проф. ПЕТКО СТАЙНОВ. Тя се издига от десния център на "младите".

Най-активно за сега работи и фактически тя е най-добре оформена, групата на младите от десния център. Начело на тази група стоят ГЕОРГИ СТАМГОЛОВ и КОСТАДИН ТРЕНДАФИЛОВ – довчера непримирими врагове. Сприятеляването им дойде по линията на ГЕОРГИ СТОИМЕНОВ. Тази група се събира редовно на заседания. Неин вдъхновител е ГЕОРГИ СТОИМЕНОВ. В партията издигат като знаме БАСИЛ КРУКОВ, а като линия на поведение – линията на в. "ИЗГЛЕВ". Тя решително е против поп ЗЛАТЕВ и против досегашното поведение на партията. Лансират като бъдещ секретар проф. ПЕТКО СТАЙНОВ. Намират се в тясна връзка с него и с проф. СТАНЧО ЧОЛАКОВ. Имат решение да работят за популяризирането. Намират се в връзка с опозицията. Връската се поддържа чрез КОСТАДИН ТРЕНДАФИЛОВ, СУЛТАКОВ, МИЛКА ГЕНАДИЕВА. С ГЕОРГИ СТОИМЕНОВ връската се поддържа от БАСИЛ ЦВЕТКОВ и КОСТАДИН ТРЕНДАФИЛОВ.

Имат решение да овладеят ръководните институти на партията, за да наложат десния курс. На едно заседание е говорено за борба с комунистите и дори дори за барикади. Г. СТАМГОЛОВ и К. ТРЕНДАФИЛОВ, някои хора са упрекнали в малодушие. Решено е да поддържат редовна връзка с провинцията, като по събрания там се изпращат само техни проверени приятели, противници на РП/к/, тая група трескаво се подготвя за конгреса, надява се да го овладее. На него трябва да се овладее нов Ц.К. и И.К., коренни различни от сегашните, готови за по-решителна акция. К-р Председателя трябва да се съобрази с това решение на конгреса, но ако той не се съгласи да им стане пленник, тогава те ще вдигнат ново знаме.

Тази група има решение, да не вдига много шум около К. ГЕОРГИЕВ и ДАЛЯН ВЕЛЧЕВ, но и да не скъса връските с тях, за да не се засилят подозренията към работата, която те вършат. Като знамена трябва да се издигнат професорите ПЕТКО СТАЙНОВ и СТАНЧО ЧОЛАКОВ.

II Парламентаризмът

В парламентарната група положението е следното: подчертано опозиционно настроени народни представители: ВАСИЛ КРУКОВ, ГЕОРГИ СТАМБОЛОВ, КОСТАДИН ТРЕЙДАФИЛОВ, ИВАН КАМЕНОВ, ВЛАДИМИР ВЪЛЧКОВ, АГАХАНБЕЛ ДАМЯНОВ. Това са най-ярко очертаните и така да се каже - ядрото. Има друга група също така очертана, но като прогресивна: ГЕОРГИ КУМАНОВ, ИВАН ХАРИЗАНОВ, ТРАЙЧО ДОБРОСЛАВСКИ, ген. ДРАГИТЕВ, ЛАНОЛ СТОЙНОВ, ТРИСОН ТРИФОНОВ, г-жа КЕЦКАРОВА, ХРИСТО ТОДОРОВ, СЛАВЕН КУЦАРОВ, ВИКТОР ПЕТРОВ и други, които са по-слабохарактерни, колебаещи се, но не и опозиционно настроени. Останалите народни представители се люшкат, ще отидат там, където виждат че е силата. Тези прогресивни народни представители, така наречения "лев център", при тях, обаче, не може да се говори за организирана група, нито за поставени водачи да овладеят ръководството. Те имат за задача да предотвратят партията от разцепление и катастрофа.

Трябва да се отбележи, че голяма част от народните представители, им липсва политически поглед.

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ОПОЗИЦИЯТА - Докато отношенията към партиите на ОЗ не са много изяснени - твърде често са неприязнени, отношенията към опозицията са определени - симпатии към всички тяхни акции. Читатели на "Изгрев" редовно четат "Зеленото знаме", не дават да се говори против опозицията. Досега не е гласувана нито една резолюция, която да отразява отрицателно отношение към опозицията.

БЗНС с секретар Н. Петков счита, че изход от сегашното тежко положение може да се намери при следните условия:

1. БЗНС и БРП/к/ са най-силните политически организации в България, които обединяват и се ползват с симпатиите на абсолютното болшинство от българския народ. Затова народното спокойно и творческо управление може да има само, ако двете братски организации управляват заедно при равни начала.

2. БЗНС с секретар Н. Петков стои на становището, че по външната политика на България трябва да върви в братско сътрудничество с тая на братска Русия - СССР, а по вътрешната политика трябва да се даде на народа възможност да се самоуправлява, чрез БЗНС и БРП/к/.

3. Разбирателството на БЗНС и БРП/к/ да се постигне с съдействието на братска Русия - СССР по две причини: 1/защо за българския народ той е най-големия авторитет и 2/за да се разбере и почувствува от сдружените земеделци и целия трудящ се народ, че това разбирателство и нормализиране на вътрешното положение се дължи на братския СССР. То трябва така да бъде постигнато, че да запази и увеличи престижа на двете споразумяващи се страни.

4. Да се освободят сдружените земеделци, заради политически причини в арести, концлагери и пр., да се прекратят заведените дела по политически причини и се даде амнистия на осъдените по такива причини. Да се спре увеченето на сдружените земеделци и уволнените такива по политически причини да бъдат възстановени. Провеждането в този пункт да се оговори за изпълнение, като се проведе така, че да запази престижа на двете страни.

5. Изборите да се произведат при следните начала: свобода на словото, печата и организирането /за антифашисти/; самостоятелно участие и свободни коалиции. Може да се осмисли и приеме, ако е наложително, такава форма на свободни коалиции, при която относително да се запази равновесието между БЗНС и БРП/к/ от дена страна, а от друга - да се покаже политическото влияние на отделните организации. Така ще се запази равновесието и ще се задоволи желанието на избирателите.

6. Преустройството у нас, чрез изработването на републиканската конституция и прокарането на други реформи, трябва да отговаря на нашите битови политически, стопански, социални и културни условия. То трябва да върви съобразно всеотранната подготовка на масите, за да се избегнат всякакви изживяни стресения и се привлечат самите маси в това преустройство.

7. БРП/к/ и БЗНС имат еднакви отговорности и врагове за О.Ф. и 9-ти Септември 1944 год. и затова имат нужда /еднаква/ от сигурност. Ето защо министерствата, които гарантират сигурността - на вътрешните работи на правосъдието и на войната, трябва да се разпределят взаимно при братско зачитане.

8. На БЗНС с секретар Н. Петков да се даде възможност да си свика свободен конгрес, на който ще се консолидира Съюза и ще се излъчи ръководство.

9. В управлението да бъде привлечена БРСДП/о/ с секретар Дулчев.

10. Да се запази дискретността на преговорите между БЗНС и БРП/к/ до извеждането им на благополучен край.

До Господина
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ,
Т У К

23
181

Д О К Л А Д

от Трифон Н. Трифонов, бивш Главен секретар на Младешкия народен съюз Звено, Тук.

Господин Министър-председателю,

В връзка с насрочения на 3, 4 и 5 май т.г. конгрес на Младешкия съюз Звено, позволявам си да Ви привлека вниманието върху някои обстоятелства, при които ще трябва да протече работата на конгреса.

Омислям за изрично да подчертаям големото значение на младешката и на младешкото движение за една партия. Това е общоизвестно за всички. Без младешко движение, партията не би съществувала дълго време. Без такова движение, тя би била лишена от постоянен приток на свежи и добре подготвени ръководни кадри. За съжаление, ~~това~~ това значение на младешкото движение у нас не е напълно оценено. Игнорант не бих могъл да си обясни, че вместо да се подпомага, то ~~не~~ постоянно е бивало спъвано още от самото начало на съществуването на наш я съюз.

Но има и едно неразбиране работите на нашия младешки съюз. А именно това е най-опасното. До сега се е ~~извършвало~~ подхождало към младешкия съюз по един или друг начин не от разбиране, не от познаване работите, а по настроение, по хуливане или по заблуда. По този начин именно път Георги Стамболов можа да повлияе на Политическия секретар и на други членове на И.К. и да провалил усилията на мл. съюз да се изгражда и да се утвърждава на здраво, отчествено фронтоскопично. Никой тогава не обърна внимание на моите предупреждения, че ~~тръгваме по опасен път~~ това, което днес става в съюза, потвърждава моите опасения. Това, което ще стане в бъдеще, ако не вземем достатъчно бързи и достатъчно сериозни мерки, ще потвърди и сегашните

те ми опасения. А тези опасения са: ако се позволи да се изтикат на чело Георги Отамболов и неговите приятели, скоро след конгреса съюзът ще премине в опозиция. Той ще премине в опозиция дори и против волята на Георги Отамболов, защото той няма да бъде в състояние да се справи с този елемент, ~~който~~ на който днес с такова задоволство се обляга.

При свота работа в младежкия съюз, аз никога не забравям, че Българският съюз се разцепи най-непрод по линията на неговия младежки съюз - ЗМС. Или по точно, в й-напред се разцепи или премина изцяло в опозиция студентската им секция. Тя повлече младежкия съюз, а то я повлече дружбите - Никола Петков не може да увлече дружбите преди ЗМС да беше излязал в опозиция. И днес ако Н.Петков може да говори за опозиционна организация, това е тяхната младежка организация.

При нас опасност от случени в живота на съюза ~~име.мислен~~ ~~организационен~~ Наблюдавам и проучвам младежкото движение - отечествено-патриотско и опозиционно. Забелязва се напоследък навлизане и на значителен опозиционен елемент у нас. Това не би било опасно, ако ръководствата бяха здрави. Има обаче, друга, по-голяма опасност. Това навлизане не е от желание да се подкрепя партията и ОФ в ~~низи~~ техните усилия да изведат страната на по-добър край, а от желание да се овладее съюза - да се завладеят ръководствата му, за да се преквърли в опозиция.

Бих искал да се има предвид следното, когато ще се преценяват тези мои опасения: При демократичните причини целят легален, заедно с ръководството си и се обляга за Демократически академичен клуб. Там приличат хората и от другите националистически, прогермански младежки организации - Отец Паисий, Ратник и др. ~~Има~~ Като се има предвид, че националистическото младежко движение у нас в миналото не беше толкова слабо, както се говори за пропагандни цели и като ~~имаме~~ про. вид, че там имат добре подготвени организационни кадри, здрав и дисциплиниран членски състав, който се подчинява на вода-

ческият принцип, че разберам, че те са годни за провеждане на една координирана акция, ръководена и направлявана от един център - опозиционните демократи. Такава акция вече е започнала.

Представителите на всички тия младежки националистически и професионистки организации се образували един "НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ", който има за задача не само да събере всички оповид опери около бившите легионери и пр., но който си поставя и една по-тежка, но много опасна за нас задача - членове на този национален фронт да намират в другите младежки организации, да ги овладяват и оттам водят да ги ориентират опозиционно. Усилията им се насочени особено към нас, като по-тия, която днес се явява като морален портимос на ОФ и чието резултат е, ~~яко~~ разцепване на пр. мичевите в опозиция би довело и до разпадането на ОФ. ~~Тяхните усилия~~ Усилията им до сега не донесоха резултати, защото аз не зная парирвах всички техни опити. Наместо в живота на съюза, обаче, отстраняването на ръководството му и пр. улеснило задачата им. Тяхната задача особено се улеснява сега поради влиянието на Георги Стойболов и приятелите му, които в желанието си да овладят ръководството на съюза са волеки цяло, не само, че създават условия за пробиви, но недово се обръщат към тези опозиционни организации с молба ~~да~~ за подкрепа и им искат от тях членове. Аз се опасявам, че тези мои твърдения не се посрещат с недоверие, че няма да ми се повярва. Това обаче не значи, че не съм прав. Имам всички доказателства на ръка, когато твърдя това. За съжаление и при други случаи не се обръща внимание на извесните мои твърдения и посочвания на опасности, и фактите в последствие показват, че съм имал право. Днес аз бих тревога и посочвам всичката опасност на положението, в което се намираме.

Вече в нашите младежи / сега новлезлите / не само, че се наблюдава открито опозиционно настроение и антифелческостенобронтовство но се забелязва вече и друго друго явление, което навсяда мисля за организирана акция - да се говори против Янина тър-про-седателя, да се оспорват неговите качества, да се критикува яввистелно неговата

линия на поведение, да се отрича ръководството на партията; да се проявява афинитет към опозицията, да се следи с симпатия нейните акции. В нашите младежки среди вече навлиза едно противобурско настроение, което се подхранва твърде умело.

Сред елементите, вънху които се опират Отамболов и неговите приятели, има подчертани англофилски настроения. Тук те си позволяват да отбележат, че и самият Отамболов може би не разбира каква услуга прави на съюза. Увлечен от желанието да овладее ръководството на съюза по външно-партийни съображения, той неволно, може би, става жертва на тези домогвания на Националния фронт. Не всеки случай, всички негови изказвания пред младежите и всичките му действия подсилват опозиционните настроения ~~хората~~ в съюза.

Заслужава да се отбележи, че акцията на Националния фронт до сега не е дала големи поражения в съюза, освен в големите градове, където се правят опити за овладяване на ръководствата. Най-голямо е за сега положението в студентския отдел. Там именно са насочени и моите усилия. Обаче, солидаризирането на г-н. Славков с Отамболова и подкрепянето на всички негови акции, затруднява моите усилия. Славков погрешно да се избере отечественофронтовско ръководство на студентския отдел, а подкрепи и борба на едно подопозиционно ръководство, в което влизат двама членове, които открито викаха "долу диктатурата, да живее опозицията". Това те признаха и пред него, без той да го сметне като грях. Те говорят против г. Кимон Георгиев и неговата политика, и го изразяват и пред него и той не отрича това за достатъчно нередно и опасно явление. Аз допускам, че Славков става доброволно жертва на чужди домогвания - той не познава работите в съюза, не познава младежкото движение, нито пък има никакви организационни или политически данни - той е съвършено бос и в едната и в другата област. Но тъй или инак, той обслужва опасните за съюза елементи. Като него така и другите хора в партията постоянно ги пленят с "комунистическа опасност", с сръжи от "комунизиране на съюза" и с това ги тласкат към сапиза-

485
22

рането му.

Под мое непосредствено наблюдение в Софийския район се избрехе здрави ръководства, но и до сега не ги удовлетвет, тъй то грешното ръководство не е здраво. Избрехе с делегати от Държавния университет за конгреса, ~~избрехе с делегати~~ съвсем не малко и при пълен ход, а сега искат да касират избора, защото не е избран приятел на Националния фронт. Превия се дълга машинация, да се попречи на възстановяването на някои райони.

В провинцията има земинели хора, на първоначално от Станболова, които са членове на демократическия академичен клуб / на пр. Райков, който пътува по Северна България - той редовно посещаваше събранията на демократите, предимно е лектор и на други членове да ги запие при демократите, а сега организира конгреси по Увено - това вече е пробив, извършен от Националния фронт / при пълен съдържание на неговите вътрешни вили - Станболово /.

Най-после, Оляков и Станболов, без да не вижда и без да не уведомят, се взела решение за уволнението на Владимир Пенков, сегашния на административен секретар, отор не е добър, защото не се поддържа на опозиционните настроения и не ги обслужва.

Осъществено ясно е, че в конгреса ще се обсъждат две схващания. Превия усилия това да стане мълчаливо, без видими външни ограничения, ~~желани~~ за да не се подбива авторитета на партита и на младежкия съюз. Досегашното ръководство осигури свобода на изграждане на съюза и отношения много по-добри отколкото отношенията между възрастните. При измудения в съюза обаче и при овладяване на ръководството му приятелите на Националния фронт, натискът върху на водната ще се засили, ще се смути живота на организациите и ще се спре нейното разрастване. Нашят чедиски състав нахожда предимно от легионерските, браннически и ратнически среди и е лесно уязвим. Нашата тактика до сега даде добри резултати. Ако някой я смята за "левицарска" и биха възприели друга тактика, ще пострадат интересите на ~~отвора~~.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Моля да се има пред вид, че ~~интересите~~ в Българския съюз не може да става дума за борба на лични интереси и стремежи за господство. Егоистично погледнато, аз напълно искам да оставам в младежкия съюз. Става дума за борба на принципи и за установяване на една партийна позиция. Ако се съгласим, че моите усилия са напразни, моля да ми се каже това, ще се оттегля веднага.

2. Моля да се поговори с ген. Славков и да му се внуши, че с своето поведение обслужва противни на съюза интереси. ~~Въпреки това~~
~~да не се допуска да се говори за интереси на съюза~~

3. Да се привлече вниманието на Поповитец върху истинското състояние на работите в съюза, защото ако аз му го кажа не би го повярвал.

4. Да не се позволи Владимир Пенков да бъде сменен от административното секретарство. ~~Това~~ Неговото сменяване би се отразило негативно върху развитието на подготовката и контрола.

5. На конгреса ще се наложи г. Министър-председателя да оточи линията на поведение на съюза, да вземе отношение към досегашното поведение на съюза и неговите тактики, като определи и мястото ни в нашата общественост. Това ще проследи внимателно за левостранство, за подчинение на РИ и пр.

6. Да се наложи подобни изказвания да се направят и от други наши хора - г. Кулишев, ген. Мехохов, Коларов и др.

7. Конгресът не трябва да се отлага. Надявам се, че борбата ще бъде спечелена с подчертано болшинство.

За още малко дъх се смята, че ще бъдат с нас: Пловдивска, Варненска, Г. Дупнишка, Осбийска, заедно с града София, част от Врачанска - без Видин и близките до него градове - Русенска отчасти - без градовете Русе, но се правят усилия за уреждане на положението и там, Бургаска, Старозагорска, без града Ст. Загора и Кавъните, но и там се правят усилия, и Плевенска области. Не е ясно още положението ни с университетите, защото и борбата за делата още не е станала. Дър-

29-184
завият университет, е с нас, ако ~~бавно~~ не усложни работите чрез
анулиране на първи избор - в такъв случай ще бъдем на волеени от
оппозиционни земеделци, социлисти и демократи - Националния фронт.

8. Допусам, че Попалтев може да направи една погрешна
стъпка - съвсем добронамерено - като се опита да изтика на преден
план "неутрално лице". Това само би откъснало хората от нас, без да
може да задържи положението и би улеснило работата на Отамболов и
неговите приятели. Трябва да се предпазваме от такова стъпка.

Като Ви донасям горното, моля, Господин Министър-председа-
телю, Вашите по-нататъшни нареждания относно поведението на съюза,
~~неутралността~~ продължаването или прекратяването на моите усилия, отно-
сно подготовката на съюза и пр.

Моля, приемоте моите отлични почитания!

София, 17 април 1946 година

/Трифон М. Трифонов /

ДО НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ "А"

Д.Н.М. ДИС.

ТУН

Р А П О Р Т

от Инспектор Любомир Анев, относно състоянието и разположението на политическите и вражески сили в южна България през времето на месец март.

Господин Началник,

По възложената ми задача можах да направя следните извлечения от докладите с които разполагаме:

I. БЗНС/Обов/ - е сериозна по численост партия на О.Ф. но с миден и анемичен организационен живот. Организационното състояние на Обовия съюз е **лошо** не само долу по дружбите но и по околийските и областни ръководства. Последните не провеждат системна и напрегната организационна дейност и указват ствършено слаба помощ на нивовите организации.

Никаква забележителна дейност не е провеждана в Пловдивска област, в Ст.Загорска, с изключение на Момчилград, състоянието е много **лошо**, Бургаска област организационния живот е **твърде анемичен**. Няма проведени редовни събрания по дружбите, околийски конференции много малко са устроени, областни конференции не са уреждани за месеца.

По конкретно: Областното ръководство на Ст.Загорска област, недейно и анемично, не е изпратило нито един организатор да инструктира околийските ръководства. Дружбите са оставени сами на себе си, не съществуват отчетност, не се провеждат събрания. Не се оказва почти никаква помощ на селските дружби и в Бургаска област. Това дезорганизира лесно местните дружби и ги прави лесно превземаеми от опозицията.

Например: В Айтоска околия членовете на опозиционното ръководство обикалят селата заедно с човек от ПП на Н.Петков, а от БЗНС/Обов/ не е отишел никой и селските дружби са оставени на собствени сили да разобличават опозицията. А това не е само в Айтоска околия.

ПОЛИТИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ на Обовия съюз в южна България е не по добро от организационното. Съюза-дружбите областни и селски, не представляват **хомогенна** единна политическа сила. Реакционно и опозиционно настроените елементи и **идружби** в Обовия съюз представляват обикновено явление за всяка област. Наличността на многочисленни реакционни елементи е една от редицата причини за неактивността и мидността на Обовия съюз.

Например: Областното ръководство на Горно-Джумайска област се възглавява от Сотир Чолаков, който малко преди произвеждане парламентарните избори, премина от дружбата на Петков, а сега по много случаи заявява: "Ще си взема шапката и ще си отида". Неговото влияние сред ръководството е по голямо от това на честния и издрав земеделец Димитър Петров. В околийските ръководства на Врач, Неврокоп и Разлог липсват здрави и честни О.Ф. земеделци.

В Поморие ръководството на дружбата е реакционно. Виждайки че това ръководство фактически служи на опозицията, 10-15 О.Ф. земеделци **се отцепват** от нея "Обова" дружба и образуват нова, здрава О.Ф. дружба-такова разцепление става в с.Каблешково, с.Казицено и още в други места на южна България.

На места има дружби които формално и официално минават за Обови, а фактически се отчитат към Н.Петков/Некои села от Казанлъшка околия/.

ЯВНОТО ОКОЛИЙСКО РЪКОВОДСТВО - не развива никаква дейност, а някои от членовете му: Г.Желев, Георги Черменски работят с колебание в БЗНС/Обов/. В БАНСКО - БЗНС/Обов/, заедно с реакционно настроеното "Звено" се опитват избраното ръководство на кооп."Глезане" да го бламират и понеже не успяват отказват се да участват в местния О.Ф. комитет.

По време Правителствената оставка, на много места хората и дружбите на Обов показва колебание, смут и нерешителност.

ИЗВНИК: БЗНС/Обов/при избор в популярната банка е гласувала за опозицията. С.Чепинци - Смолянско; ръководството на Обовата дружба, реакционно настроено при Правителствената оставка, свиква събрание, разглежда положението и

решава да премахне членовете на Р.П. от Общинския съвет, които да бъдат заменени с земеделци.

На много места реакционно настроени елементи от Обов-дружи поддържат тедн връзки с опозиционери на Н.Петков.

В Кавлово например, Обовистите поддържат връзки с Петковистите чрез Христо Каркянов.

II. НАРОДЕН СЪЮЗ ЗВЕНО - наред с БЗНС/Обов/ трета сериозна политич.партия на О.Ф. след Р.П./к/. Тя е изградила свои организации в всички областни градове, в почти всички околийски градове на южна България и в много села. Организационното състояние на Звено е добро, като през месеца е засилен организационната дейност в Г.Джумайска област. В Бургаска област, особено активен живот водят в Ямбол. Редовен организационен живот, с редовни събрания и дисциплина води Звено в Ст.Загорска област.

Голяма организационна и културно-просветна дейност развива в Пловдив и областта. На места Звено отбелязва увеличение на членовете си/както е в Чирпан/, другаде има образувани организации/както - Петрич/.

В положение на застой е организацията в гр.Бургас.

Политическото състояние на Звено се характеризира така: Организациите на Звено се стремят външно и официално да се представят единни и лоялни привърженици на О.Ф. Членския състав обаче по места е в подавящата маса хора реакционно настроени, буржуазни елементи, бивши цанковисти и зговористи, близки на осъдени от Нар.съд, членове на разни разтурени фашистки организации, търговци и черноборсаджии. Тоя състав придава на много от хората и някои от организациите на Звено, едно сериозно двуличие, да бъдат в О.Ф.но по душа и настроение остават враждебни на Р.П./к/ и комунизма и благосклонно настроени към опозицията.

Десничарските тенденции и опозиционни настроения са явления масови в организациите на Звено. По конкретно:

ЯМБОЛ: Пристигналия от София организатор Младен Касабов е отправил писма до всички лица осъдени от Нар.съд и освободени, да станат членове на "Звено".

В същия град по време кабинетната промена звенарите са пуснали слуха, че е вероятно да вземат вътрешното министерство.

ЧИРПАН: На окол.конференция на 17.III. председателя Ангел Овчаров заявил: "Комунистите се стремят всячески да ни пречат.....ние сме за частната собственост. Не желаем и няма да допуснем комунизирването на българския народ"....

Йордан Димитров с.Меричлери заявил: "Аз съм ходил доста през България и виждам едно и също: въоръжени до зъби комунисти и стрелящи колкото си искат, а вечер правят обикни в къщите на звенари и търсят оръжие, за да ги кажат под съл. Аз поставям въпроса пред отговорните фактори: **ИМА ЛИ ВЛАСТ?** и тая власт или да бъде на местото си или ние ще отидем в опозиция".

РЕЗОЛЮЦИЯТА от конференцията между другото съдържа - Реши:

- 3. Комунисти неотговорни фактори са въоръжени и стрелят върху хора и кучета като казват на Звенарите, че вас само шма-йзера ще ви оправи.

- 4. България се управлява почти само от хора произлизащи от Р.П./к/.

КАЗАНЛИЧКО с.Дъбово Веселин Катамиров на организационно събрание на Звено заявил че: "Ще се стреми да присъедини усилията на Звено с тези на Н.Петковци и тогава ще се справят с комунистите."

с.Ярлово/Самоковско/ Образувана е група на Звено от отявлени цанковисти и местните Р.П. и БЗНС н. искат да ги признаят и приемат в О.Ф..

РАЗЛОГ: Председ.О.Ф.-преставител на Звено отказва да подпише изготвената резолюция за скорошно съставяне на ново О.Ф. Правителств. като се е изразил: Партията Звено има свое собствено решение по тоя въпрос".

Същия по **ЗАКУПУВАНЕ ТЮТЮНИТЕ** е възразил:

"Даването възможност на търговците да закупят тютунету и изнасянето им за Америка и Англия е единственото средство за повишаване цената. Срецу 900 глг. изнесен тютун за Америка, може да получим един камион. Твърди че земеделците трябва да засят царевица, картофи, фасул, а не тютун". Това е становището на по голямата част от звенарите в Разлог.

АСЕНОВГРАД: Оксл.ръководство Звено праща до О.Ф. писмо: "Ако не се удовлетворят известни искания за места в администрацията, ще напуснем О.Ф."

ПЛОВДИВ: Звено се отказва чрез пресата да участва в митингите по правителствената програма.

ХАСКОВО: -9.IV. на събрание:

1. **Крум Манчов:** О.Ф. прилича на колиба направена от дъски и когато дойде бурята ще се пръсне на различни страни".

2. **Димитър Попов:** "Не е уместно да се въвежда закана за отнемане земята от собствениците".

3. **Г-а Петева:** "Би било хубаво да нямаме кооперации, защото честните търговци ще се конкурират и по тоя начин всичко ще бъде по евтино".

СВИЛЕНГРАД: По време провеждане митинга за гласуване закона за конфискациите, Звено отказа да вземе участие.

У десно реакционните елементи съществува и се подхранват прератаджийски настроения:

КАРЮВАТ: 21.III.Организатора Стоичков от София, казва на Велчо Велчев бивш полицейски началник:

"Нас ни наричат прератаджии, ние това не отричаме. Нека още малко да спечелят офицерите авторитет, че гледай какво ще стане. Само с една заповед и България ще стане звенарска".

БУРГАС: Ръководителя на Звено Юрдан Драгнев казва:

"Преврат може да правим само ние "звено", достатъчно бипо от страна на Дамян Велчев и Кимон-Георгиев свикването на нелег. конференции на командирите на полковете които се бихме и им определят час за преврат. Всеки командир свиква един по един пом. Командирите - разоръжава ги, след това с офицерите комунисти и пр."

III. Б.Р.С.Д.П./Нейков/ е партия много по малочислена от разгледаните по горе О.Ф. партии. В Горно-Джумайска област тя е най слабата численно и организационно групировка. В Софийска област проявява съвършено слаб организационен живот. Малко изключение за Соф.област е организацията в Дупница. В Ст.Загорска област се намира в лошо състояние, не живее никакъв организационен живот. Членовете и не се отчитат и не са постоянни, понеже едновременно членуват и при Лулчев. Ръководствата не проявяват дейност.

По активен живот водят организациите в Бургаска област. Тук по места развиват активна дейност за увеличение членската маса. **С.Д.дейци** от София/М-р Попов, Йордан Бодуров/обиколиха по отделно някои околии и създадоха организации в селата. Областното ръководство обаче е недейно.

Политическата физиономия на членовете от БРСДП не е ясно очертана. Не съществува резка граница между привържениците на О.Ф. и отцепниците. Често членовете са записани и в двете организации/Бургас/. Членове от ръководствата/Чирпан, Н.Загора, Свиленград/ подържат връзки с СЛП/о/

РАДИКАЛИТЕ

Радикалната партия има области където въобще няма организации/Г.Джумайска област/. По останалите области тук - там се създават местни организации.

1934 г. 1. 1. 1.

З.М.С. /Л.Ганчев/

Младежката организация ЗМС/Л.Ганчев/ има разгърната по широка работа в Г.Джумайска, Бургаска, Пловдивска и Ст.Загорска области. Общо взето навсякъде води мудар организационен живот. Г.Джумая живеят слаб живот, Бургаско са сравнително добре. Пловдивска област са по добре от възрастните. Ст.Загорска област развива активна дейност. Посещенията на събранията и отчетността са добри.

Голяма част от членската маса особено в градовете са бивши фашисти. В Г.Джумайска област, областното, околийско и градско ръководства са съставени предимно от младежи легионери, бранници, ратници и Вемеристи. Същите са официално в О.Ф., фактически провеждат опозиционна политика.

БЗНС/Н.Петков/

Опозиционния земл.съюз в южна България представлява здраво и на широко изградена организация, която живее редовен и твърде напрегнат организационен политически живот. От петте области, само в Г.Джумайска област нямат още изградена областно ръководство. В другите четири области имат областни ръководства с много по многобройни инструктори и организаторски кадър отколкото тоя на БЗНС/Обов/. Това им позволява да подържат редовен и постоянен контакт с дружбите по околии и села и да държат в напрежение политическите си правърженици.

Само през м.Март са проведени областни конференции от Бургаска област конференция/с 50 делегата от 8 околии/, Ст.Загорска обл.конф./50 делегата от 8 околии/ Пловдивска област конференция /с 35 делегата/.

Проведени са в много околии околийски конференции: Бургаска, Средецка, Ямболска, Чирпанска, Пирдопска, Дупнишка и др./Ст.Загорска и пр./Проведени са и много пунктови конф.

В някои от околията дружбите са развили огромна дейност. Околийската дружба в Ст.Загора превъзхожда по дейност даже Р.П. в околията.

В Софийска област нямат дружби в всички селища, но затова пък имат хора в дружбите на Обов. Най силно в тая област се проявяват петковистите в Кюстендилско.

Бургаска област м.март е протекъл при засилена организаторска дейност. Областта е била посетена от мнозина съюзни дейатели от П.П. Най добри околии са Ямболска, после идва Карнобатска и Бургаска.

От П.П. са пратени трима дейци само за Айтос и Ямбол.

Ст.Загорска област месец март не отбеляза никаква особенна дейност, даже има места където няма никакви събрания има и места с намаление на членовете./Момчилградска околия/ Финансово дружбите са добре.

Пловдивска област организационното състояние е преценено от конференцията като "недостатъчно добро".

Политическото състояние на Петковия съюз в южна България се характеризира с засилващо се проявление на места вътрешните конфликти: Гичевисти и Пладнари - Петковисти. От вътрешни разпри са се особено силно проявили на Областните и околийски конференции.

На Бургаската обл.конф. особено ярко са се проявили разприте и са дали резултат изхвърляне гичевиста Ангел Раев от обл.ръководство, даване съвсем малко места на гичевисти, а подавяващото мнозинство от ръководството са взели петковисти. Това нещо е дало отражение и по околии и особено в околийските центрове Бургас и Сливен.

Ст.Загорската обл.конференция е мината при още по разгорешени борби. Единството тук епсервично разклатено. Съперничат си три групи: Гичевисти, петковисти и гемеисти. Последната начело с Слави поп Игнатов. Него едва ли не са го изхвърлили от конференцията. Имало е предложение да бъде изключен. Същия подал молба до прокурора срещу свои съпартизани/най вече гичевисти/ за дето са го обидили и несправедливо наклеветили в злоупотреби на съюзни пари.

Това разцепление се пренесе в Казанлък, Н.Загора.

В Пловдив на конференцията е имало резки изказвания срещу някои гичевисти През конференциите и събранията пред Н.Петковия съюз се поставят такива задачи

1. Да се агитира:

- Против формалното включване в кабинета.
- Против коопер.обр.земите - за разораване парцелите.
- Против лошата стопанска политика на О.Ф. облагодетелстваща работниците а закупуване селските произведения на безценица.
- Против С.С.С.Р. които иззели храните и месото.

2. Дават се инструкции - за овластяване масовите организации - ОЗИПС, Кооперациите, синдикати, читалища, профсъюзи.

В това отношение обединените опозиционни листи имат на места успехи.Завзети са в последно време:

1. Винарската кооперация "Гроза" с.Пъдарево.
2. О.З.И.П.С. с.Фердинандово-Карнобатско. Тук опозиционерите причакват от събранията кмета и секретара на О.Ф.
3. Адвокатския съвет в Пловдив.
4. Кюстендил - читалищното управление
5. Перник - упр.съвет на популярните банки и др. още организации.

3. Дадена е такава тактическа установка:

"Упрекване Р.П. че е в съюз с превратаджите, а от друга страна Обща борба по места с звенарите, социалдемократи, демократи, но в никакъв случай разрастване техните организации."

В това отношение в началото на този месец особено ревностно са подели кампания да атакуват Кимон Георгиев като "Превратаджия", участник с Цанков в 9 юнските събития и кланета, а от там косвено обвинение, че работи.партия е в съюз с превратаджии срещу народа.

4. Слуховете са сериозно средство в работата на областните организатори и дейци от П.П. чрез което поддържат духовете на своите хора в напрегнато състояние:

Продължават да разпалват слуха за предстоящо скъсване на Англия и Америка с Русия, за влизане на английски войски у нас, че и това правителство нема да бъде признато от Англия и Америка и пр.

В последно време, особено по периферните организации на Н.П. се забелязва едно униние и недоволство от това, че ръководството от София се отказало да участва в правителството. Но това са все пак частични настроения.

Вражеската пропаганда и дейност на Н.Петковистите се е проявила в такива отбележани по характерни прояви:

С.ДИШАНОВО - Шилиан Моневи и Васил Моневи активни петковисти, бивши зговористи, събират 4-5 души и разорават парцел от кооперативния блок.

2. ЯМБОЛСКО: Ходят натоварени агитатори и настройват селяните против кооперац.

3. с.Безмер: Минчо Аниев е давал пари на местните опозиционери да не влизат в кооперативните блокове.

4. с.КОКОРЕВО: Опозиционери решават да засадят в кооперативния блок дървчета

5. с.ВОЙНЯГОВЦИ-София е разпространен позив в връзка с кабинетната оставка: "Внимание, всички опозиционери в с.Войняговци, ГОТВЕТЕ СЕ ЗА ПРЕВРАТ, който ще стане на 18.Април, за превземането на вътрешното министерство. Всички да бъдете на крак тогава. Комунистите си изпеха песента. Смърт на комунизма. Другари, английските войски са на турската граница.....18.април ще бъде историческа дата за нас".

З.М.С. /Сърбински/

Младежката организация на Н.Петков е събрала в редовете си голяма част от старите фашистки кадри: Легионери Бранници, чема още в всички области, областни ръководства/Г.Джумая,Бургас/ но независимо от това дружбите по околии и села живеят доста динамичен живот.

В Бургаско най активни организации имат в Ямболска и сливенска околии. Младежката дружба в Сливенце станала свърталище на фашистките кадри. В Сливен от страна на младежите опозиционери са прашани заплашителни писма до младежа

от съюза на Л.Ганчев.

В Пловдив на 3.III. се е състояла обл.конференция на която са присъствали 200 души делегати. Особена силна дейност тук развиват в гимназиите и в университетата.

На много места по околии и села земсистите са по ревностни и разгорещени анти-отечественофронтovní отколкото старите.

На 5.IV. в с.Скравец се е състояло събрание на ЗМС и е взета следната резолюция:

1. Разтуряне на Нар.Събрание.
2. Произвеждане нови избори.
3. Премахване закона за незаконно забогателите.
4. Освобождаване на всички затворници осъдени от Нар.съд.
5. Премахване и закриване на всички конц-лагери.
6. Анулиране на всички закони прокарани от 9.IX.1944 г. насам.

Събранието се е закрило с възгласите: Да живее Н.Петков, Д-р Г.М.Димитров и П.Сърбински.

Б.Р.С.Д.П. /Лулчев/

Организациите на Лулчев са незначителни в Г.Джумайска област, съвършено слаб живот имат в Бургаска област/от 20-30 души събранията се посещават от 6-7 човека/. В Ст.Загорската област организац. им състояние се влошава-има отлив на членове/Хасково, Казанлък, Н.Загора/. Събрания почти не се правят. Отчетността е лоша. В Пловдив са имали няколко организационни събрания. Опозиционната листа в града на адвокатския съвет се е ръководила от лидера на партията Ст.Стамболов.

Много от организациите и хората по места се преливат с тези на Петков. По настоящем работят по събиране подписи за освобождаване Кр.Пастухов.

С.С.М./Опозиция/

Имат слабо разпространени организации, но където ги има проявяват активен живот. В Софийска област Кюстендилската организация е твърде дейна. В Пловдивска област ССМ е твърде активен. В Пловдив провеждат често организационни събрания. Техните събрания се посещават от ЗМС/опозиция/.

Данните в докладите са съвършено оскъдни по живота на тази организация.

ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ

Силите на Демокр.партия в южна България са още разпилени и неорганизирани. Изградена организация имат в Бургас. В Ст.Загора тя е в процес на изграждане. В Пловдив демократите се проявиха публично за пръв път по случая смъртта на Александър Малинов.

По някои градове имат сформирани акционни комитети.

МЛАДЕЖИТЕ ДЕМОКРАТИ

Там където имат сформирани организации, те са изградени изключително от фашисти, легионери и ратници.

В Бургас при направена справка се установява, че легионерите основатели на Мл.Демокр.организ., предварително се събрали и решили, че най удобно ще могат да провеждат своята фашистка дейност чрез демократичната организация.

ФАШИСТКИ ОРГАНИЗАЦИИ

Що се касае до legionери, ратници, бранници и пр. не разполагаме с данни за съществуването на организации и ръководства от областен мащаб. Фашистките сили и кадри все още са разпиляни, действат откъснато, прехвърлят се в разните опозиционни и О.Ф. организации/ЗМС, ССМ, Звено, и демократи/Опити и по сериозни резултати за изграждане фашистка организация имаме на първо място в Пловдив и Пловдивско. Там напоследък е разкрита нова фашистка организация с широка мрежа в Пловдивските села.

Втор център за сега на изграждане фашистка нелег. организация съществува в Бургаска област гр. Сливен. До април имаше само догатки и предположения за наличността на такава. Но сега службата се добра до съществуването на Млад. фашистка организация, която успяла да си създаде връзки в мъжката гимназия, дърводелското и техническо у-ще и някои офицери и военния затвор. Целта на организацията е да подготви въоръжена борба срещу властта на С.Ф. Разполагат с оръжие. Напоследък били получили някакво оръжие от някакъв си кометет, който имал за седалище София.

Организацията издава на востъчен лист в "Зора". До сега са излезли 10 бр. Разполагаме с бр. бр. 2, 4, 5, 10. Брой втори между другото пише:

"Г-н Ертридж и г-н Чърчил в защита на България. Тези почетни и благонадеждни лица още от започването на насилията над народа от Р.П. най пламенно и чистосърдечно са заставаха като стража на Българския народ....."

..... "Истинското величие на германските бойци се крие в тяхното примерно и достойно държане....."

Наченки за сформирани организации и групи имаме в Софийско - Искърското дефиле и с. Кремиковци.

По дефиленето се забелязват създаване на връзки между бивши legionери-образована е групичка от такива.

с. Кремиковци има една група на чело с Борис Спасов. Поставили си за задача да вербуват от ЗМС хора за групата, да купят оръжие, да установят връзки с околните села.

На много други места по южна България съществуват различни форми на живот на фашистките остатъци, но дали зад тях прояви се крият и организации, не зная. По конкретно:

1. Айтос: 16 срещу 17. III. е било скачено на вратата на двама партийци лозунга: "Смърт на комунистите и на Слави Сяров и Димитър Видев. Даваме ви 20 ден срок да напуснете селото".

2. Кюстендил: Legionерите правят збирки под предлог на приятелски срещи.

3. с. Каменовци-Годечко: На 24. III. са разпространени позиви на ръка:

"Смърт на комунистите"

"Долу О.Ф."

"Да живее ратническа България"

4. Брезник, Ихтиман и Софийска околия под форма на екскурзии се събират да беседват.

СЪМНИТЕЛНИ ЛИЦА И НЕЛЕГАЛНИ

Котел: Забелязани пет лица от един оръжар на 16. III.

Карнобат: Забелязани две съмнителни лица.

Чирпан: Забелязано едно лице, което след престрелка избяга.

с. Колеж-Ст. Загорско: Едно лице с пистолет взел хляб и избягало.

Новоселска околия: Имало придвижване на непознати въоръжени лица.

с. Батунци: Непознато лице застрелял от засада един червеноармеец с шмайзер и избягал.

Ботевградско: Забелязани три въоръжени лица.

- 8 -

АНАРХИСТИ

В всички областни градове и в някои околии и села са изградени анархистични организации. Анархистите градят своята организация върху първичните групи до 5 човека, обединявани от градски ръководства, които от своя страна се обединяват в по-големи съюзи: Югоизточен, Югозападен.

Анархистите водят активен организационен и идейно-политически живот. Ео-ният упорита агитация за увеличаване членовете си, в което имат не малко успе-хи. Ориентирани са се към учащата се и ремсова младеж, към масовите организа-ции: въздържателни и есперантски д-ва, ОРГС и др. Издават възпоменателни лис-тове, позиви, вестници, календари, разпространяват литература. По-конкретно: Димбол: Център и съврталище на анархистите от югоизточна България. опитите да се разцепят анархо-комунистите от синдикалистите са били подкрепени от малци-на анархисти. Изпратени са писма до секретарите на Оливен, Ст. Загора, Н. Загора с. Раднево, за свикване областна конференция. Кюстендилско: Има повече от 450 анархисти. На 21.III.актива е имал събрание с представител от София. Повдигнат е бил въпроса за образуване бойни ядра от млади и изпитани анархисти които да отишават за всяко посегателство върху членовете на организацията.

Вазанлъшко: /с. Енина, Александрово, Търпичени/

с. Габарево: Лицето Хр. Несторов преоблечен е отнесъл 8 пушки в дома на дейния анархист - учител в Габарево-Стефан Хаджиев.

Активен живот анархистите водят още в следните градове и околии на южна България: Пловдив, Радомир, Стрмен, Ст. Загора, Н. Загора, Хасково, Дупница, Бургас, Неврокоп.

ТРОЦКИСТИ

Център на троцкистка дейност за южна България е гр. Пловдив. Тука троцкистите имат ръководство, събират се, насочват вниманието си към учили-щата към партийци и ремсисти, към читалища, орпса. Като лидери на троцкистите са Димитър Гачев и Д-р Телбизов. Димитър Гачев редовно разработва и чете лек-ции. В агитациите си хулят и обвиняват в предателство др. Димитров, Кочаров, Сталин и Съветския Съюз.

ДУХОВЕНСТВО

Г. Джумая: Реакционното духовенство провежда опозиционна политика както в черк-вите така и в "християнче".

БУРГАС: Почти всички духовници са с реакционни разбирания и поддържат връзки с опозиционерите. Всеки свещенник е задължен да ръководи християнско д-во или братство. Обхождат къща по къща за да разберат какви хора живеят.

Пловдив: Дейността развиват в религиозните братства. Наред с религията агити-рат и против О.Ф. Например:

"В училищата повече се говори за политика и за Г. Димитров, отколкото за Бога и религията".

18.IV.946 г.

София

ИНСПЕКТОР ОТДЕЛЕНИЕ "А":

/Л. Анев/

№ 82

Б-10

КРДПОБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДПОБГДСРБНА

Строго поверително.

ДО ГОСПОДИНА МИНИСТРА НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

Т. У. К. 124

КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ

за положението в страната през последния месец.

I

ПОЛИТИЧЕСКИ МОМЕНТИ - ПО СИТУАЦИЯ НА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ.

След съставянето на второто Отечественофронтовско правителство в страната настъпи общо отслабване на политическото напрежение и успокоение веред народните маси. В средите на опозицията, което разрешение на кризиса донесе известно отслабване и униние, което се засили още повече след пребиваването на Джон Лак в страната. Опозиционните водачи искат да обединят съпартизаните си с гримки брази, заклами и ругатни отире вени по адрес на правителството с пръдмет на най-различни слухове устно и в печата, с което искат да прикрият обикновеното ги безпокойство и чувство на несигурност. Това чувство на безпокойство и несигурност у тях се засили още повече след речта на др. Георги Димитров пред парламентарната група на РП/к/, спирането на вестниците им и вносните в Народно-то събрание изменения на закона за защита на народната власт и закона за печата, срещу които те в настоящия момент са предприели силна кампания в печата и събрания, заплашвайки със спиране на вестниците си във знак на протест. Особен страх им вдъхна възможността правителството да бъде признато от Англия и САЩ. Често се чухат изявления, че ако това стане, те са загубени. Всичко това е засилило сарказмата и разномислението в лагера на опозицията и веред отделните татни групировки. Така например преди няколко дни, на заседанието на РП на Н. Петковци се свиднало до разлив, разделяйки се главно на две, като с души са отишли с Гичев и с Никола Петков. На излизане Гичев заявил, че докато не го потърсят, той няма да се върне. От последните данни се вижда, че разномислеността се ока по-голяма и веред тях са се оформили не две, а три групи: първата група са "пладненци" - Асен Павлов, Едико Ботев, Борис Бумбаров, Павел Михайлов, Петър Сърбински, Иван Костов, Министър Стойков и Ангел Аскалов; втората група - "гичевисти" - Гичев, Минчо Канов, Стойко Славов, Меломидър Трайков; колебавящите се Гримо Стойков и Едико Аскалов; третата група, играеща балансираща роля са Никола Петков, Петър Коев, Минчо Драгачевски, Асен Стамболийски и Георги Орданов. При така очертаваните три групи, при разнишаните въпроси вътре в тях се поиява различно отношение. Така по време на преговорите през месец март, докато Асен Павлов и Едико Ботев държаха всички възможности да държат контакт с министър председателя за евентуални разговори, ако официалните не дадат резултати, Министър Стойков и Ангел Аскалов стояха на становището, че никога няма да излезе. Сърбински се яви пред Никола Петков и заяви, че ако той влезе в правителството на ОФ, то той-Сърбински със своя Б.С. няма да го подкрепя. Същото е при гичевистите - Д. Евлков и С. Славов поставили въпроса за напушане на Н. Петковци, смятат че ще идат на съюз с РП/к/, тогава когато Гичев при оредите си с Бергил Димов и Еуравиев и збо не обелва за това, дори се изказва с вражда за ОФ и РП/к/.

До се отнася до групата на Н. Петков, тя до сега много умело в лицето на Н. Петков лавира. Сведенията които имаме показват, че той държи здраво за пладненци. През време на преговорите той ходи на стеча, с хора, които работят с Асен Павлов и Едико Ботев, но това не е пречи да прави отстъпки на гичевистите. Последните сведения показват, че въпреки погодното лавиране, не ще може да се окаже нито солидно звено за единството на съюза. Горното се потвърждава и от последните ни допосо-

ния на наш сътрудник от 23.т.месеца.Съюзът преживява криза.Гичев,подкрепен от Христо Стоянов и Недилко Атанасов се мъчи да удари групата на Димитър Стоянов,Иван Костов,Рангел Даскалов.Са това е поставил условия Р.Даскалов да излезе от III и да бъде заменен с Христо Стоянов,който да бъде провъзгласен за административен секретар.Сам Христо Стоянов не скрива незадоволството си от развитието на работите в съюза,които според него могат да избият на провокации,затова бърза да се оттегли от групата на пладненците и подкрепи Гичева.От друга страна Александър Франге и Васил Бълков водят преговори с Георги Драгнев за уточняване на гледищата и те смятат,че стоенето им в съюза на И.Петков е напразно

РСДП/о/. Журналистите най-болезнено изживяват събитията,след правителствената промяна.Особено чувствително им се е отразило отношението,което Джон Мак взима спрямо тях.Въпреки това,обаче,те дадоха директиви на своите хора в провинцията да правят всичко възможно,но да се явят пред Джон Мак и да изложат тежкото положение на диктатура при което се намирал българският народ.Всрещ своите последователи все още разпространяват версията,че Джон Мак,въпреки държането си,което е било с цел,щял да направи доклад,благоприятен за опозицията.Обаче някои от тях не скриват страха си.Такаъв в вторник Иван Настухов е казал пред свои близки,че Мак ще изгарае ролата на Гарвус.Също така и всред тях търканията и разногласията се засилиха в последно време.Очертават се главно две течения: едно поддръжници на Настухов и друго последователи на Чешмеджиев.По сведения от социал демократ с групата на Чешмеджиев е бил във връзка Жельо Желев,който подготвял преминаването и към социал демократите на Мейков,заедно със "Свободен народ".В това отношение заслужава да се отбележи брошурата на Тодор Пондев срещу Кръстьо Настухов

Наред с горното даваме наши донесения за настроенията и мислите,които съществуват всред социалдемократите.Така в разговор между Илия Папанчев,Куманов,Байков,последният казал:"Четохте ли статията на големия българин? Цяла цяла Тракия и излаз на Бяло море.Това са хора,които нямат капка ум в главата си.До сега разправяха,че нико не искат и излизаша с декларации,че нико не търсят от никоя съседна страна,като се от казаха от Македония,а сега,току изведнаж излаз и цяла Тракия".Папанчев казал,че това е логиката на простаците,като продължил:"Аз съм много доволен от тази статия,защото може да предизвика конфликт,като настрои враждебно Гърция и Турция,на които Англия и САЩ държат много и уверени съм и подкрепям твърдението,че в края на краи ата всичко ще се разреши с атомната бомба.Че тези идиоти,нашите и болшевиките,само атомните бомби ще ги оправят."Тодор Манов казал:"Голям шум дигат около Цанков.Аз попитам един комунист,какво ще направи днешната власт,ако започнат да им правят атентати и революция.Бяма ли да трепят и те,та викат днес Цанков,та Цанков".След това дошел Гетър Тодоров,който им казал,какво сте кълмнали глави.Горе главата.Бед няколко месеца сме на власт".Папанчев казал:"Всички сведения гласят,че има ново предупреждение от запад,че това правителство не може да склъчи мир".При друг разговор в кафе България между Илия Папанчев,Войкови един от тяхните дописници,Папанчев казал,че Англия и Америка съсредоточават флотата си в разните морета,включително и Средиземно море и че това е подготовка на бъдещите военни операции,които щяли да се развият,като продължил:империализма на СССР ясно личи от документите на процеса в Нюрнберг.Сега англо-американците изкарват тези планове,които до днес държаха в тайна,от които се виждат условията между СССР и Германия за подялба на Европа,при което положение англоамериканците не могат да стоят със скръстени ръце а ще се подготвят и тогава ще дръннат вдигне на болшевиките.Изказали се,че радио Лондон и някой друг им казал,че мирните договори със сателитните държави на оста щяли да бъдат сключени само от Англия и Америка,без участието на СССР.Говорили са също за Джон Мак,наричали го предател,авантюрист,разбойник и т.н.,успокоявайки се с това,че той не е официално лице,за да бъде всичко това от значение.

Демократи. Докато в партиите на Петков и Жулчев имаме процес на отдръпване и уплаха, при демократите се наблюдава, макар и безрезултатен стремеж, за изграждане на партия. На няколко пъти свикване на съборния от софийското градско настоятелство, което много остро поставя въпроса за отчетност и привличане на членове, се вижда активизирането им. Те си служат с заплаха, че тези които сега не станат членове, ще, когато партията дойде на власт, няма да бъдат приети. Сведенията от провинцията показват същото активизиране. Там за отбелязване е, че образуването на селски групи, както на градски, се явява като противодействие на масовизацията на Звено, тъй като и двете политически партии рекрутират членовете си от едни и същи среди. Добрич при образуването на Демократическата партия са записали членове, които са били на път да влезат в Звено. Такъв случай имаме и в село Бългопол-Провадийско.

Фашистки организации тяхни прояви и изгледи за терористически акции. Разпийаните и опитващи се да се свързват фашистки остатъци у нас, легионери, ратници, бранници, също се подготвят за активен политически живот. По данните на докладите от областите се вижда, че най-силни настроения за една борба в "Балкана" се проявяват сред легионерите. Доколкото на някои места в страната съществуват или се създават фашистки организации, може и трябва да се очаква, че ще имаме частични опити за създаване на терористически банди. Такива е най-вероятно да се явят в Карловско, Г. Джумайско, Родопите и др. В София и в Г. Джумайска област имаме сериозни данни, че от бившите Михайловици се създават бойни групи, които имат за задача провеждане на терористически акции и създаване връзки с англоамериканците в София и Гърция. В Свети Врачко има създадени четири бойни петорки, които разполагат с пари и усилено се въоръжават. Същите имат връзка със София и очакват да получат от англичаните оръжие. Бойни групи, също така имаме сведения че се създават в Неврокопска и Г. Джумайска области от младешите михайловици. Забелязва се и известно раздвижване в средите на бившите терористи от михайловиците, живущи в София. До този момент имаме сведения никъде от страната да съществува сформирана и действаща терористическа банда, а по скоро има тук там укрили се нелегални, които бездействуват. Сред помаците от Неврокопско има 66 души нелегални, които са отстъп границата и много често преминават на наша територия, като между другото вършат и разузнаване. Напоследък усилено се стрелят към изтегляне на семействата си на гърцка територия. По наши сведения в Гърция се намират около двеста души нелегални помаци, където се подготвят усилено за бъдещи действия от терористически характер, като в същото време провеждат пропаганда за присъединяване на помашките краища към Гърция и Турция. Тези нелегални помаци по наши сведения действуват под ръководството на английски офицери и са разделени на две групи с командири Али Реза и Фанк.

Освен това имаме данни за сформирание на фашистки център и при младешите звенари. Начело на този център стои бившия браннически командир Басил Мирчев, който сега е представил на ИНС Звено при ЕМОС. Негова е идеята да се организират всички националисти младежи в Звено. Този център изработва и своята структура: един верховен щаб, начело с Мирчев и друг щаб за гимназиите. Освен тези два щаб, при всяка гимназия да има по един щаб, който да има десетници, отговорници и членове, като настоящи задачи са поставени следните: 1. Организиране на първия и втори верховни щабове. 2. Завземане на районните ръководства на ИНС Звено. 3. Организиране на ученически щабове и тяхните поделения. 4. Като бъдещи задачи: а/обединение на всички националисти. б/чрез конспиративно радиопредаване поддържане и вербуване на съмишленици. 5. Крайна дем-събаряне на ОВ власт. За забелязване е, че Б. Мирчев работи доста енергично и умело ламира между реакционерите и прогресивните, с оглед задачите на този център. Така например, преди няколко дни, когато случайно беше задържан един от неговите хора, на когото между другото е бил поставен и въпроса за центъра, след излизането и съобщаването това на Мирчев и след като се съвещавали по него, те са решили да се възползват от борбата, която съществува в младежкото Звено между Стамболов и Трифонов, като подкрепят Трифонов, смятайки, че той понеже е прогресивен, милицията няма да ги захвата. Освен то-

ва са решили за известно време да изостиват фашистката дейност, докато милицията прекрати бдителността си по отношение на тях.

Нашите служби разполагат също така и с данни, от които можем да направим заключение, че опозиционните младежи земсисти се готвят се- рьозно за въоръжени акции. Освен известния случай в плевенско за въоръ- жаване на земсисти имаме и нови такива за Ботевградско и Св. Ирачко. Положителни данни говорят за образуването на една земсова нелегална група, още през декемврий миналата година, която се въоръжава. Направени са опит да вземат оръжие и от казармата, който е излязъл неуспешен.

Ето и някои от данните от докладите на областите, които потвър- ждават горното.

Пловдив-Февруарий. Задръжана група легионери, открито складира- но брашно, патрони, бомби, с цел да им послужи когато отидат в Балкана.

Пловдив-село Брестовица. Заловена фашистка група, от която се установи, че имала за цел да вербува членове, които да преминат нелегал- но границата и напролет да се върнат в България.

София-Кръстендилско. Фашистки групи се събират и правят конспи- ративно събрание в Осоговския балкан.

В село Макареж и Костенец образуват бойни фашистки групи.

Гадомир-групички от легионери и бранници, поддържат контакт с поручик Петров от 7. трудова дружина.

Ботевградска околия-има сведения че се придвижва нелегална група. Н. Петковисти изказват желания да подкрепят с всички средства ед- на въоръжена нелегална банда. Вургас-Средецка гимназия-легионери от Вургас се стремят да създадат ядро и напролет да излезат в Балкана.

Сливен-фашистка група оформена поддържа връзка с затворени,

офицери.

Положението в О.Ф. партии.

БЗНС-Оббов. Най-характерното за момента при Оббовия БЗНС е че при него след правителствената промяна се изостриха още повече груповите борби. За сега имаме три ярко очертани групи: а/групата на Георги Драгнев, която е най-силна и брой около 40 депутати. Тук са болшинството от групата на бившата Брабча 1. Тази група се указва с най-голямо влияние в съюза и парламента. Тя претендира да стои на здрави единоро- нтовски позиции, обаче самия Драгнев е заобиколен от злостни Гичевисти които са негови първи съветници, като Георги П. Иванов, Георги Христин, Христо Джонджаров, Атанас Циганчев и др. Тези хора са верни сривържени- ци на Гичев и са в непрекъсната връзка с него. Използват слабостите на Георги Драгнев за провеждане политиката на Гичев, като се помъчиха да разцепят съюза. б/Групата на д-р Михаил Геновски, която обхваща из- вестни дейци от Брабча 1 и неговите лични хора, които той направи на- родни представители. Тази група формално минава за Отечественофрнгов- ска, но това е дотолкова, доколкото нейния водач може да се лансира ка- то шеф на цялия съюз. в/Групата на Александър Оббов, която се възглавя- ва от самия него. Тя застъпва крайно реакционни позиции. Гроби комунист- тите, но както се изразява самия Оббов, необходимо е човек да бъде так- тичен и затова участва в ОФ. За тази група може да се каже, че пред- ставлява и защитава едрия спекулативен капитал, който иска да се спаси. Тук са типичните търговци Георги Вонков, Георги Малинов, Мишко Стойков и др. Коскоро при Оббов се подвизаваха и българският "Ставници". - Бог- дан Бошмаков, който за секретарка на Оббов беше изпратил своя метреса, като заплатата ѝ се плаща от Дирекцията на хранокопоса. В средата на тази група особено след декемврийския конгрес доста широк отзвук на- меря позива за самостоятелност на съюз и за по-голямо зачитане. В дадени моменти групата на Геновски работи заедно с тази на Оббов, ка- къвто е случай по време на избора за бюро на парламентарната им група. В резултат на груповите борби се яви разцеплението в Софийската град- ска организация, което формално бе прокламирано на 14.т.месеца, при из- бора на ново настоятелство с обявяването на двете листи. По последни наши сведения у Иван Неделчев и неговите хора, след като са предали клубана утвърденото от III настоятелство, възглавявано от Абаджиев е настъпило голямо униние.

НС Бвено. Въпреки настъпващото затишие след правителствената промяна може да се каже, че там за сега фактически се очертават три групи: а/групата която следва Министър Председателя, като с него е формално секретаря на партията п. Златев. Атакуван от опозицията, последния се отрича, че подкрепя прогресивната група. При критикуване на прогресивната група, той е на позициите на опозицията. Неговото поведение до сега се характеризира в безплодни усилия да се приобщи на прогресивни позиции - едно говори, друго върши. Няма кураж да отпочне борба против ОФ. б/втора-та група-опозиционната, в София се води от Георги Стоименов, а в провинцията от Атанас Минков и Георги Гръстев. По наши сведения тази група се е занимавала с замениването на секретаря п. Златев, като неподходящ и вреден за партията. Тестото е било предложено на Атанас Минков, после на Стойко Христова, а в последно време се изтъква като най-подходящ кандидатурата на Стайнов. Тя се подкрепя и от десния център на младите. Друга група, ако въобще може да се нарече група, това е младежката група, която е най-добре оформена. Начело на тази група стоят Георги Стамболов и Костадин Трендафилов, довчерашни непримирими врагове помежду си. Б. партията издигат техната знаме Расим Друкров, а като линия на поведение - линията на Изгрев. Тя решително е против п. Златев, против досегашното поведение на партията. Като бъдещ секретар сочат И. Стайнов. Г. тясна връзка с тях е Чолаков и са в непрестанни връзки с Бумбаров, Милка Реннадиева и др. Имат решение да овладеят ръководните институти на партията. Обмислят борбата срещу ИИ/к/. Решено е да поддържат отделни редовни връзки с провинцията като по събрания там долу да изпращат само тяхни проверени приятели на ИИ/к/. Тази група има решение да не вдига много шум около Симон Георгиев и Дамян Делчев, да не им създава горям авторитет, но и да не къса връзките.

Анархистите развиват както в София, Ловдвико и Старозагорско усилена организационна дейност. И до тоя момент по отношение на тях не ни е ясна линия.

Троцкистите дейност и организация. Последни данни говорят, че те са имали конференции в София, където се оформили две течения: начело на едното застава Министър Гачев, а на другото Сидер Тодоров. За тяхните организации притежаваме подробни данни, както до сега освен в Ловдвико, Брачанско и тук, другаде няма сериозни признаци на живот. Също и за тях до сега нямаме ясна линия на борба.

Прилагаме таблица по области, за влиянието на всички партии по право тяхната членова численост.

Сред чуждите мисии. В англоамериканските среди се поддържа недоволство от идването на Джон Мак в страната, особено във връзка с раздвизването, което се създава около неговото идване и което раздвизване, те оценяват, че е в полза на ОФ. В този смисъл се е изказал Гозли /консул в английската политическа мисия/, Гамбел-от същата мисия и Бен Филчев, от информационния отдел при мисията. За отбелязване са усилията, особено на англичаните, за получаване на пълна осведоменост по нашето стопанско положение. По сведения на службата те събират усилено данни в този смисъл, изготвят списъци на фирми с които ще търгуват и няма да търгуват. Службата запови един рапорт на една фирма /българска/ за заставащото дело в страната, с обозначението на българските и чуждите застрахователни дружества.

След кабинетната промяна д-р Ворис Нетков, секретар на лигата, който е в редовен контакт с англичани и американци, е разправял, че Барнс се изказал, че към Българското правителство е толкова непримиримо към американските съвети, то те цъли да подкрепят всички гръцки искания относно България.

Барнс е поговорил пред Буров, че след няколко седмици руските войски ще да си ходят и след тях гило да бъде изметено марionетното правителство на ОФ, което щяло да бъде предпоставувано от силен терор над опозицията, заповида от Москва.

С идването на новия шеф на американската военна мисия - генерал майор Робертсън, започва да се провежда в мисията сурова дисци-

плина и е отстранен либералния дух, който е съществувал преди идването на генерала. Робертсън е издал редица заповеди, като задължително носене на оръжие от страна на военните чинове и действие с оръжие при опит да бъдат проверявани самите те или квартирите им. В конференцията на офицерите от Американската мисия Робертсън подчертал, че това положение на зависимост от русите не може повече да се търпи и че той е дошел с задача да уреди този въпрос за участие при равни права. Американските офицери и войници разпространяват слухове, че България щяла да бъде разделена на три.

В програмата на лигата говорещи английски език се повтарят следните по-важни задачи: 1. Редовно политико-икономически и социални реферати и сказки с цел опознаването на Англия и Америка. 2. Използване като референти англичани и американци, които щяли да дойдат за тази цел от съответните страни. 3. Откриване в страната, почти във всички градове клонове от лигата и разски детски дружества, като например "Рицърски ордени за демокрация", "Кръглата маса" и др. 4. Създаване фондове за стипендии в Англия и Америка и издействование такива от съответните страни. 5. Основаване на американо-български търговски камари. 6. Създаване бюро за настаняване членовете на лигата на работа в фирми търгуващи с Америка и Англия и т.н.

За армията не даваме сведения, защото такива могат да бъдат получени от друго място.

II

СВЕДЕНИИ ПО ЛИНИЯТА НА ОТДЕЛЪТЕ: ГРЕГЪР АЛЕН, СТОПАНСКИ И АДМИНИСТРАТИВЕН.

Криминални. През изтеклия месец се забелязва намаление на престъпността. Така например, докато през месец януарий и февруарий са били извършени: за месец януарий 47 убийства и 69 паранявания и за февруарий - 34 убийства и 47 паранявания, то през месец април са извършени всичко 27 убийства и 19 паранявания.

Докало през месеците януарий и февруарий са извършени съответно 1215 и 1459 кражби, през месец април такива са извършени 777.

Прави впечатление значителната цифра на пожарите, като за последните 24 дни от настоящия месец имаме 18 случая, докато през цялата 1945 година числото им е възлизало на 183.

Отбелязва се едно подобрение в областта на борбата с кражбите, в смисъл на разкриването им. Така, докато през месеците януарий са били разкрити 40 на сто и през месец февруарий 47 на сто от извършените кражби, през месец април са разкрити 55 на сто от кражбите.

СОЦИАЛНИ ЗЛИНИ. Данните за борбата с това социално зло са все още обезпокоителни. Само за периода от 1. до 21. април тази година са открити в София нови проститутки - 50, сводници - 13 и комардаши - 43. По пет области: Софийска, Г. Джумайска, Пловдивска, Клеменската и Русенска, за които има данни, през същия период са открити 23 проститутки, 6 сводници, 18 хазартни домове.

Следва да се отбележи още, във връзка с тези данни, че грижи те на Министерствана на социалната политика и Народното здраве за безпризорните деца, просяците, болните наднали жени и др. са твърде недостатъчни.

СТОПАНСКИ: Борба със спекулата и черната борса.

Усилията на отдел Стопанска милиция и неговите подразделения през месец април са били насочени главно към разкриване и репресиране на по-значителни случаи на спекула и на престъпления и нарушения на закона за снабдяването и цените. Разкрити са 18 по-крупни престъпления от които особено значителни и характерни за този период са следните:

1. Заловени са лицета Иван Д. Кавалерски и П. Маринов дикип, търговци от София, които са продавали системно анилинови бои на превижени цени и са реализирали общо една незаконна печалба от около 15.000.000 лева.

2. Заловени са лицата Иван П. Недев и Петър Г. Райчев от Первомайско, които са продавали калиева сода, за сода каустик и сода каустик на по-високи цени, като са реализирали незаконни печалби - първия на сума 120.000 лева и вторият на сума 198.572 лева.

3. Заловен е в престъпление пловдивския индустриалец И. Ц. Сапунджиев, който от продажбата на оксфорд и фистанлик по спекулативни цени реализирал незаконна печалба общо от 222.000 лева, а също така пловдивския бакалин Дончо Кърпанов, който от незаконна продажба на режимни стоки - захар, олио и др. е реализирал печалба от 291.000 лева.

4. Заловени са в незаконна продажба на арпаджик по спекулативни цени: Г. Колев, търговец от Стара Загора, Киро Мелев-комисионер от Чирпанско, Атанас Бутев, търговец от село Гложене-Тетевенско и Стоян Михалев, от Дряновско, които са реализирали незаконни печалби от 150 - до 200.000 лева.

5. Заловен е в спекула с брашно хасковския търговец-бращар Иван Гюльмджиев, който от продажбата на 18.600 килограма брашно получено от разни мелничари и по передовни бележки, издадени от околийски представител на Браноизноса е реализирал незаконна печалба над 560.000 лева.

Други подделения на отдела са работили по откриването на престъпления и нарушения извършени по закона за търговията с външни платежни средства, по закона за надзора върху неприятелските имоти, закона за държавните привилегии и акцизите и други фискални закони. По-важните от разкритите престъпления и нарушения са следните:

Приклучени са дознания за спекула с валута. По тях са били събрани по курса на черния пазар и изпратени на камбиалния инспекторат при БНБ девизи, възлизащи на 2.875.000 лева.

Установено е било, че акционерното дружество "Банкум" притежава вложени в чужди банки и недекларирани пред БНБ 150.000 шв. франка. Надено е по надлежен път нареждане същите да бъдат преведени по сметка на БНБ. Същите имат дневна стойност, равняваща се на 45.000.000 лева.

В град Пловдив са иззети общо 105 златни наполеона, които са изпратени в камбиалния инспекторат при БНБ.

При една проверка извършена в индустриалното предприятие на Иван Плаев, фабрикант на каучукови изделия в град Базарджик, било установено, че същият чрез послужване с недействителна фактура е успял да укрие една печалба от 8.000.000 лева, за която не е заплатил следуюните се данъци.

Трябва да се отбележи, че горните сведения не са пълни и не изразяват целокупната дейност на отдела (топанска милиция, тъй като те не включват сведения за дейността на мест от службите, за които не са постъпили още сведения.

Изобщо трябва да се отбележи, че от докладите на областните началници напоследък се констатира известно успокояване на положението. Сведенията за дните на Великденските празници говорят за това, че те са минали навсякъде тихо и спокойно, без да са отбелязани никакви съществени инциденти и произшествия, с изключение на два случая на убийства, които са съобщени в дневния бюлетин.

Приложение: 1 таблица за числения състав на парните и тязните младежки съззи без столицата.

София,
24.IV.1946 год.

ДИРЕКТОР НА РЕВОЛЮЦИОННАТА МИЛИЦИЯ: *[Подпис]*
Г. Динтов

[illegible]

РАБОТНИЧЕСКА СОЦИАЛДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ / О Б Е Д И Н Е Н А /

Ц Е Н Т Р А Л Е Н К О М И Т Е Т

Телефон 2-43-74

С О Ф И Я

Неофит Рилски № 39

София, Април 1946 год.

Скъпи Другари,

Позволяваме си отново да Ви обърнем вниманието върху опитивно сериозното положение в което се намира страната ни, по причина на увеличаващия се терор упражнен от управлението на Отечествения фронт, ръководен от комунистическата партия. Който терор е обхванал цялото население. Но той е особено чувствителен за хората от опозицията, за неговите членове и привърженици, на социалистическата и земеделската партия.

Невъзможна е каквато и да било проява за тези две партии. Те са лишени от своите седалища/клубове/и най-малкото събрание организирано от тяхно име бива атакувано и разпръскано от милицията и присъстващите малтретирани от комунистите покровителствувани от милицията. Можем да посочим, като примери събрания състояли се в последно време в Плевен, Русе, Кръстендил, които са важни градове и където стотици хора бяха сериозно измъчвани, между които и бивши министри и водачи на земеделската партия. Водача на социалистическата партия г. Кръсть Пастухов, се намира от два месеца в затвор без присъда за гдето е написал една статия против комунистическата партия. Много от привържениците на земеделската, партизанистическата партии се намират в концентрационните лагери и в затворите без присъди, по простата причина, че изказват своето опозиционно настроение спрямо управлението.

Най-важните постове на правната администрация са заети от членове на комунистическата партия и цялния прокурорски надзор са комунисти. Процеси без основа са скроени против привържениците на опозицията. Може да се посочи като особено очибен пример процеса против нашия лидер Кръсть Пастухов и този против една група от водачи на земеделците, на чело на която се намира бившият секретар, сега в странство/бежанец/ доктор Г.М. Димитров.

Постоянните измъчвания, интернирвания в концентрационните лагери, арестите, убийствата, терора са начините постоянно употребявани спрямо опозицията.

Свободата на печата е толкова ограничена, че става съвсем не-сигурна. Често опозиционните вестници са конфискувани от милицията защото са напечатали някоя критика против политиката на управлението. Между другото и синдикалната организация на работниците, която е комунистическа, цензурира темовете за печатане по директивата на комунистическата партия, или отказва да ги напечата и разпространява.

Едно изменение на закона за защита на народната власт и закона за пресата туко по бе публикуван. Закона за защита на народната власт публикуван през 1945 год. от правителството на О.З., имаше за не да защитава режима от групи и надигането на така напечените фашисти.

С новото изменение той не засяга само фашистките групировки, но също всички ония, които биха искали да овалят правителството на О.З. власт. Тежки присъди, даже смъртни присъди са предвидени в този закон, даже за ония, които само се осмеляват да критикуват управлението и които с своите думи или с написаното от тях "пропагандират идеи" които целят да уронят авторитета на управлението и да компрометират политиката му." Изменението на закона за пресата дава възможност на правителството да спре всяко списание и вестник, които имат същата цел. Така всички свободи на словото и печата са ограничени в страната. Ограниченията упражнявани за сметка на не комунистите са такива, че тези последните са лишени от купони необходими за да си набавят облекло и най-необходимите продукти за храна.

Свобода на каквито и да било организации не съществуват. Всички организации - синдикални, професионални, кооперативни, спортни, културни са под ръководството на комунистите, настанени от милицията.

Всички постове в дирекцията на милицията са в ръцете на комунистите, както и най-важните постове на правителството и никой чиновник не е сигурен, че ще запази мястото си или ще бъде повишен без благоволенieto на комунистите.

В университетите са приемани само комунисти, или деца на комунисти, или онези, които са препоръчани от комунистите. В училищата учениците не комунисти, или деца на не комунисти са по често наказвани и получават по ниски бележки от тяхните. В училищата единствената възможна политическа проява е тази на комунистите. Радиото служи изключително за пропаганда на правителството и комунистическата партия. Ежедневно нови насилия са упражнявани срещу опозицията и официалните личности обявявайки публично, че водичите на опозицията трябва да бъдат ликвидирани и че една Вартоломеева нощ ще сложи край на всякакво надигане против управлението. Разговорите, които на два пъти управлението води с опозицията пропаднаха, първият път през януарий 1946 год. след пътуването на Министер председателя в Москва, където бе извикан по спешност и вторият път на края на

март след връчването на нотата от страна на Руския пълномощен министър в София.

Въпреки големите отстъпки направени от социалистическата и земеделска опозиционна партия за да влезе в отечествения фронт за да образува по този начин едно правителство представително, което може да бъде признато от правителствата на Англия и Америка/САЩ/ правителството не направи нито най малък опит за разбирателство.

Противно на истината то разпространи в чужбина, че е предлагало на опозицията Министерството на правосъдието и помощник министерския пост на вътрешните работи. В действителност през време на преговорите се повдигна въпроса от този род, на която опозицията искаше да преговаря, но когато тя прие да преговаря при тия условия, под давлението на комунистите министър председателя обяви условията за невалидни.

Ще Ви бъдем благодарни драги другари, ако дадете място в Вашата преса на обясненията, които Ви даваме и да ни окажете Вашата помощ там където Ви е възможно, за извоюване на свободата и демокрацията.

Приемете скъпи другари израза, на нашите братски поздрави.

п е ч а т .

/п/ КОСТА ЛУЛЧЕВ
главен секретар

В Е Р Н О С О Р И Г И Н А Л А :

М.В.Р.

Дирекция Нар.Милиция

Държ.Сигурност "А"

София 4.V.1946 г.

ДО НАЧАЛНИКА НА Д.СИГУРНОСТ

Т У К.

Др.Началник,

Считам за свое задължение да Ви донеса за следното:

В страната се гледаха и гледат в съда политически процеси, като резултат на разкрити от органите на Държ.Сигурност политически престъпления и конспирации.Удара, който нашата служба нанася на тия престъпници и тяхни организации с тяхното разкриване ще бъде много по-резултатен ако се даде по-голяма важност на тия въпроси при разглеждането на процесите в съда.До сега обаче това не става или почти не става.Разгледани бяха редица процеси, които политически не бяха използвани и поради това и действителния резултат, който би трябвало да се получи не се получава.При разглеждането на процесите не се прави нищо за политическата мобилизация на масите по този повод. Може би има процеси с нетака голямо обществено значение имало е и има такива от значение за цялата страна, които са минали почти незабелязано, т.е. не са използвани за разобличаване на реакцията и нейните агенти.Такъв е случаят напр.с процеса на банката на "Г.М.Димитров" в Кюстендил. По него имаше толкова изобилен материал срещу земеделците -опозиционери, че ако правилно би се разработил този процес, биха се получили великолепни резултати.Но това не стана, въпреки нашите неколнократни напомняния по разни места и отговорни служби.

Сега предстои да се гледа процеса на "Гемето".По този въпрос, който аз считам за един от много важните в вътрешната политика на страната пак не се прави нищо. Просто се наблюдава една незаинтересованост.От приложения доклад се вижда, че организациите на О.Ф. дори не се интересуват от процеса, нито в пресата се отделя място за него. Ако така продължава ще се дойде до положението реакцията да използва процеса за трибуна против властта на О.Ф.Много се говори, много се писа, отговорни и най-отговорни лица в нашата страна са се заангажирали с изявления за предъпътната дейтелност на "Гемето" и сега когато се гледа процеса, тази незаинтересованост може да доведе до неочаквани лоши последствия.

Донасяйки Ви това, аз считам, че би трябвало да се обърне вниманието на О.Ф. партии по този въпрос и би могло да се нареди преди всички една целесъобразно насочена и системно проведена кампания в пресата. Освен това би трябвало да се организира едно редовно посещение в съда, за да не се позволи този скандален факт, в съда да се правят събрания на опозицията.

Така също и въпроса с Ас.Стамболийски. По този процес Ас.Стамболийски е писал маса свидетели и те са приети, с които ще доказва, че в България има терор. Такива свидетели има от цялата страна. Аз наредих и

събрах изобличителен материал за повечето от тях и го представих на прокурора, който ще гледа делото. Но ~~има~~ свидетели, като Н. Петков, Коста Лулчев, Ив. Руневски и др. срещу които прокурора не може да противопостави до сега никакви свидетели, защото такива не му се дават. Аз считам, че е необходимо да се постави въпроса там, където трябва по този процес и да се намерят свидетели достатъчно авторитетни и подготвени за противопоставяне и разобличаване на горе посочените лица. От донесения, които имам по този процес, знаем, че опозицията ще иска да използва процеса за трибуна против властта на О.Ф.

а се вземат мерки време има.

НАЧАЛНИК ОТД. "А": /п/ Г. Ст. Ганев

Верно

Св. Тервез

лично поверително
53

XXXXXXXXXX

353-П.
4. май 1946г

ДО ГОСПОДИНА -
МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
Т У К

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Господин Председателю,

Въз основа на данни дадени ми от Дирекция на нар. милиция и в връзка с заседанието на конгреса на Младежкия народен съюз "Звено", считам за свой дълг да Ви предупредя, за да се вземат съответните мерки за предотвратяване на изненади. Касае се до бивши фашистки елементи от страна на бранници, отецпаисиевци и легионери, които подготвят превземането на Младежкия народен съюз "Звено", като са си поставили за задача да ги използват за легална позиция, за борба срещу Отечествения Фронт.

Като най-активни в това отношение се проявяват:

Илия КАЙРАКОВ - бивш отец паисиевец, който известно време след месец август 1945 год. членува при младежките демократи, откъдето напуска с една група свои приятели и предназначено влиза в Младежкия съюз "Звено".

Васил МИРЧЕВ - бивш браннически командир, който активно и подмолно работи с една група свои приятели. Те са в тясна връзка с Васил ГАТАНОВ.

Около тези двамата има една група, която активно работи и създава вътре в Младежкия съюз "Звено" нелегална организация по фашистки образец.

С целото си деяние тези младежки не само не укрепват както Младежкия съюз "Звено", така и отношенията между Отеч. фронтовските младежки организации, а обратно - създават интриги, антикомунистически настроения и открити фашистки тенденции.

Горните данни са получени въз основа на внимателно проучване дейността на бранници, паисиевци и легионери.

Приемете, Господин Председателю, уверения в отличната ми към Вас

почт:

*МИНИСТЪР:
/Антон Югов/

ДО ГОСПОДИНА МИНИСТРА
НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Т. У. К.

Д О К Л А Д
за стонанското, политическо и административно
положение на страната през месец май 1946 год.

ГОСПОДИН МИНИСТРЕ,

Макар отдали се на творчески труд, широките народни слоеве не престават да проявяват жив интерес към политическите и др. обществени въпроси. Този интерес е съсредоточен не само към външно-политическите въпроси - конференцията в Париж и сключването на мира, но и вътрешно политическите проблеми задържаха вниманието на политически мислящите хора. За разлика от миналото, когато през летните месеци, при напрегната полска работа, обикновено стихващо политическия интерес и трудящите се обикновено отправяха своите грижи към стонанска дейност, то сега според докладите, м. май е минал при значително политическо напрежение. Това раздвигане е вървяло както по линията на подготвяне и провеждане на чествуването на 1-й май, първото от които чествувания е придобило истински всонароден характер в села и градове. Стъг така носеща мина под знака на някои специфични политически прояви между които: мобилизиране на народните маси за придобиване закона за конфискуване на имуществата придобити чрез спекула и незаконен начин и засилване на обществената бдителност срещу проявите на фашистките и реакционни елементи. Проведените чествувания и масовото участие на народа в тези празници е показателен белег за настроението на народа, именно, че в своето огромно болшинство трудящите се от града и селото стоят здраво обединени около Отечествения фронт. Последният и най-вече работническата партия/комунисти/ стъпва през течение на месеца не само да задържи, но и значително да засили вниманието на нашата общественост към известни прояви, които представляват опасност за бъдещето и сигурността на нашата родина и до голяма степен се извърши мобилизация към общест-

Вона бдителност за предотвратяване на всякакви опити, които биха смутили творческото дъло на Отечественния фронт. Видимо е съществуването на здравите отечественофронтовски сили и тяхната готовност още по-твърдо и последователно да провеждат на практика осъществяване програмата на Отечественния фронт, но същевременно не може да се скрие от будното око на широките народни слоеве другия също така видим процес на регрупиране и опити за обединение на противоотечественофронтовските реакционни и фашистки елементи. Всенизвестно е вече, че тези елементи намират приют и прикритие в някои от управляващите партии. За такива тенденции се говори не само в доклада на Врачанския областен директор, който съобщава че "в редовете на Звено се приемат масово членове от старите политически котории, между които и мнозина с тъмно политическо минало", но също така се донася от всички, които гледат без предубеждение на нашата политическа действителност, за такива прояви. В Павликени групата на "Звено" е съставена "изключително от отявлени фашисти, водачи на легиони и сътрудници на полицията. Водят фактически конспиративен живот. Чужди са на Отечественния фронт - негови врагове са и не се интересуват от никакви инициативи. Поддържат връзките направо с София и компютните не ги интересуват", беломки в доклада си Павликениския околийски управител. Същите тези хора търсели връзка с настанелия се в Павликени гарнизон. Областния директор в Стара-Загора донася, че в "Звено" се приемат всички цанковистки елементи, а младожките им групи се състоят изключително от бивши легионери, ратници, и отявлени фашисти. За кратък период от време партията в областта от 50-60 души е нарастнала на 1500 души и начело стоят осъдените от народния съд на по 15 години тъмнически затвор, а в последствие помилвани, генерал Грозданов и полковник Бунарджиев, около които сега са били сгрупирани всички противоотечественофронтовски елементи. За същото съобщава Пловдивския областен директор, а картината в Кюстендилска и Троянска околии не се различава в това отношение, но по-вече - тези елементи се стремят към овладяване на отечественофронтовските комитети. Не са чужди на подобни прояви някои дейатели и групи на С.Д. партия, какъвто е случая с групата им в с. Долна Липница, където осъдения от народния съд - Милан Камарков е получил пълномощно от Централния комитет на партията и работи в качеството си на организатор в този край, като цялата негова дейтелност е насочена към издирване, организиране и

сплотяване на тъмните фашистки субекти около социалистическите групи.

За отбелязване е друга една тенденция в редовете на опозиционните среди, намерили типично проявление в Русенска област, където водачите и части от някои отечественофронтовски партии, специално земеделци, социалдемократи и звонари се обединяват за борба с срещу РИ/к/. Такива прояви се бележат в гара Иваново и с. Семерджиевс Русенско и с. Осенец, Разградско.

Отливът от Н.Петковистките и К.Лулчевистките среди продължава, което особено чувствително е в Варненска област, обаче около тях остава известен добре организиран апарат, който продължава своята работа, само че окончателно преустроена на конспиративна основа. Макар са откритите им организационни и публични прояви, но от известни факти, проявяващи се във връзка с провеждане на някои стопански акции /събиране на жито, вълната, млекопреработването и пр./ е ясно, че по места съществуват организирани центрове, които под обща директива, ръководят саботажната дейност против мероприятията на властта. Полег за тяхното съществуване е и систематично пусканите слухове от едно и също естество, с едно и също съдържание и еднаквата аргументация, която изтъкват при разни спорове. Основните прояви на тези среди през течение на месеца са били насочени главно против стопанските мероприятия на правителството, като тези въпроси са фигурирали в всички конференции, които са провеждани от опозицията. Такава е била проведена на 18 май в Дупница, където явно и открито са насъсквали против даването на нареди и изпълнението на посевната кампания. Развита е дейност от същите среди, с която се цели да се компроментира пребиваването на Червената Армия в страната ни.

Общо взето отношенията между комунистите и земеделци през течение на месеца са били добри и отиват към подобряване, но отбелязани са прояви, които говорят за все още продължаващия се кипнеж и липса на достатъчно идейна политическа стабилност в низините на БЗНС. Има случаи на преминаване дружки и дружбени членове от БЗНС - Александър Обов към Н.Петков, в Бургаска, Карнобатска, Средецка, Ломска, Смолянска и в по-малък размер в други някои околии. Този процес напоследък е значително намалял и може би е към окончателно стихване, но той заслужава отбелязване, затова защото причините за това коле-

бание сред дружената маса са най-вече, от чисто субективно естество, а именно:

На първо място, като причинители на това движение, могат да се посочат самите околийски управители от посочените околии, които излизат предимно от БЗНС и които не стоят на последователни отечественофронтовски позиции.

Така например: околийските управители на първите три посочени околии продължават да поддържат дейни връзки с н.петковисткия апарат в Бургаска област. Има даже данни, че получават инструкции от същите среди и поводомето им е било предмет на специално внимание от страна на Областния О.З.Комите - гр. Бургас. Асеновградския, покрай неговото битово разложение, което се е проявявало при всички негови обхождания на околията, той не веднаж е манифестирал своите противокомунистически и непоследователни О.З. разбирания, които действуват твърде насърчително върху опозицията и са до голяма степен пречка за едно близко сработване на здравите Отечествонофронтовски сили в тази околия. А Смолянския околийски управител, който до 9 септември е бил председател на Дочо Христовата обществена сила в Беломорието, сега се е засел по-скоро с организирането и стабилизирането редовете на враговете на Отечественния фронт, отколкото да служи вярно на правителството.

На второ място, това състояние в някои от дружбите ще следва да се отдаде и на слабата организационна дейност, която развиват дружените ръководства на места, които общо взето поддържат слаби връзки с селските дружби, докато н.петковисткия апарат, макар поставен значително на по-неблагоприятно положение попрекъснатото обхожда селата, дава своите инструкции и върши разложителна дейност.

На трето място, трябва да се отбележи слабия контакт, който поддържат земеделските народни представители с своите организации. Същите много рядко се явяват пред своите избиратели, не дават достатъчно осветление по политическите и стопански въпроси, а често пъти поставени на разглеждане последните, в стремежа си да запазят своето влияние и водими от тясно партийни съображения се подведат под временните интереси на масите и не съумяват да защитят правилно и аргументирано стопанската политика на правителството и специално неговата ценова политика. Това въздействува демобилизираще върху изстроението на народните маси. Има даже случаи, когато ня-

кои земеделски депутати заемат ярни противоточественофронтовски позиции, какъвто е случая с Карловския народен представител - Димитко-ров.

Напоследък в Русенска област се забележават остри борби между привържениците на Д. Гичев и Н. Петков, които в основата си носят тясно партийен характер, но които съвременно са белег за настъплението разложение в тези среди, вследствие без перспективността на заетите от водачите им позиции, но същата се отбелязва частични случаи на оближение между представителите на двете с секретар Александър Обов и хората от апарата на Никола Петков и Гичевистите, какъвто е случая на свиканото в Пловдив съвещание между представителите на тези групировки и на което съвещание е присъствувал Стефан Илев - председател на областния О. Комитет в Пловдив. Такива случаи има отбелязани в Карловска и Пазарджишка околии.

Покрай тези, изличаващи се в рамките на опозиционните групировки прояви, констатиранни са и други такива, които носят белегът на фашистки и антисъветски провакации. Пловдивският областен директор съобщава: за бягството на двама нелегални в Карловско, които са задигнали пушката на един овчар, бягството на трудови войници от частите, в Куртово е намерен прибит в полумъртво състояние един съветски войник, в с. Марино-поле, Карловско е стреляно по съветски офицер, в Пазарджик намерени антисъветски изображения в един от салоните предоставен на ползуване на съветския гарнизон. Павликеновския околийски управител донася за появата на нелегални в Тетевенския балкан; при чествуване паметта на Д. Церковски един фелдфебел си е позволил да нападне началника на милицията, в Дряновския манастир епископа извършва служба по случай тържество и се нахвърля с крайно невъздържан и провокателен език към РП/к/. Отбелязват се значителен брой закани от страна на фашисти към Отечественофронтовци, че настъпват дните за отмъщение, а в Стара-Загора тези закани добили по-конкретен израз при размятане на съветските части, когато реакционните елементи сметнали, че Червената Армия напуска страната и това дало повод открито да отправят закани за ликвидиране на Отечественофронтовците. Това надигане на фашистките елементи е намерило в значителна степен израз и редовете на някои офицерски среди, които си позволяват открито да изразяват своето отрицателно отношение към Отечественния фронт и то не само в

казармите, но и в обществото. Действащи офицери в беседи са възхвалявали монархическия институт. Первият околийски управител изнася случаят, че в околията му е пристигнала трудоважка част, начело на която стоят офицери много зле настроени срещу властта. Същите веднага са потърсили връзки с най-реакционните елементи в околията. Окуражавали последните извънместно водили агитация против властта и специално против комунистите. В с. Дивотино, същите тези офицери са си позволили на публично място да искуват комунистите, закарвайки се да ги избиват. В кръжите са викали "да живее Цанков" и че цял да дойде и да оправи всичко. Друга група от тези офицери са се изказвали в обществото, че Георги Димитров трябва да си отиде там, откъдето е дошъл и са се опитали да скъсат портретите на Сталин и Георги Димитров. Пловдивския и Старо-Загорският областни директори в докладите си говорят за подобни доклади, а именно:

Първият от тях съобщава, че командира на огнестрелното отделение в гр. Карлово открито говорил против мероприятията и политиката на Отечествения фронт, а като още по-голям враг на властта се очертава началника на 28-мо полково окръжие. На 6 май е било позволено на осъденият от народния съд на 15 години тъмничен затвор, а в последствие помилван, полковник Бонев, да влезе в казармата на 9-й полк и държи провокаторска реч; командира на 27-ми полк - Пазарджиц е ограден само с офицери фашисти, а компанията му вън от казармата се състои само от противници на Отечественофронтовската власт и то предимно цанковисти. По негов доклад е уволнен началника на 27 военно окръжие, само за това защото проявявал симпатии към комунистите и е предложил да бъде заменен от подполковник Узунов, фашист, който има кървави дела. Командира на II-а армия - Генерал Станчев, в публичните си проявления се държи така, като че ли за него не съществува Отечествен фронт. Старо-Загорския областен директор констатира, че "се забелезва едно пушукане между действащите и запасни офицери и по сведения на запасни офицери, които сега са на действаща служба, че едва ли атмосферата в казармите не е каквато е била в навечерието на 9 мий 1923 година". Тези прояви на офицерите фашисти създават особено напрегнато психическо състояние, както в казармата, така също и в нашата общественост. Горно-днумайския областен директор съобщава за значително раздвизване сред михайловистните среди.

7

След подаване меморандума на правителството до 4-мата министри в Париж и след като е станала известна претенцията на България за излиз на Егея, се забелезва известно успокояване сред мюхамеданското население от южните краища на страната и замиране на сепаратистичните тенденции, които преди това бяха вземали значителни размери. За сега такива настроения се отбележават все още в част от южните околии на Старо-Загорска област и то предимно сред помашкото население, до като преди тези настроения се проявяваха и сред турското малцинство. За отбележаване е първо, че помаците вече не говорят за присъединяване към Турция, а към Гърция и второ, че турците от този край видимо вече като че ли се дезинтересират от този въпрос. Може би това се дължи на обстоятелството, че чуждата пропаганда съсредоточава по-голямо внимание към помаците като по компактна маса в този край. Помаците от Чепинския край са почти чужди на тези настроения или само отделни единици и то предимно от стари аги, проявяват скрит интерес към тези въпроси. Това се дължи на обстоятелството, че Отечественофронтовските органи в този край пристъпиха по-открито и по смело към издигане на политически и административни кадри от помашкото население, като бяха привлечени значителен брой млади помаци в милицията и назначаването им на отговорни постове /единствения помак следващ школата за милиционерски уредници е от Лъдзаванския милиционерски уч. ас./, избиране на местни кметове помаци, поставяне начело на политическите партии хора от местното население и пр. спомогна за установяване, в голяма степен, известната помашка мнителност. Помаците се грижат от страна на властта за подобряване материалното положение и битовите условия в този край, безспорно издигнаха авторитета на властта и да пренесе за тяхното привързване към ОФ, но не малка роля за укрепване на връзките, в случай, изигра умелия подход, който се възприе от ръководните среди към борбата между "младите" и "старите", наследявайки първите в борбата им за установяване на нови отношения, като им се дава безусловна подкрепа в техните начинания, може да се стигне до там, че младите помаци да видят в лицето на ОФ един действителен свой защитник в борбата им за по-добри дни. Младите заради тези им позиции, са гледани с известна неприязнь от старите аги, което пък още повече допринася за свързване на младите с новата власт, чийто успехи те наблюдава и своя лична съдба.

- 8 -

8

Работата на ОО.Комитетите,общо взето не е на необходимата висота.Това е констатация на почти всички длъжностни лица.Комитетите все още не са престанали да играят ролята на разпределителни комисии в селото,абдикирайки от своите основни политически,контролни и организаторски функции.До голяма степен работата на същите е спъната и деградирала и поради възприетото становище от някои ОО среди да изпратят там хора,които поради своите лични качества или политически разбирания,се явяват като спънка в творчеството на комитетите.На редица места комитетите се възглавяват или участвуват в тях хора с ярко противоотечественофронтовски разбирания,които стигат там с единична задача да спъват работите и да рушат единството.Най-често такава роля играят представителите на "Звено",които със своето опозиционерство правят заседанията безплодни.Все такива представители на някои партии стигнаха до там,че именно чрез ОО комитетите се опитват да саботират и спъват правителствените мероприятия,включително събирането на вънната и мюнопреработването/Истондискка,Дупнишка,Карнобатска,Средецка и др.околии/.Все още се търпят във комитетите хора,които чрез тях уреждат личното си положение,биде като си обезпечават по-значителни количества от раздаваните наряди,биде като предобротават насочване изпълнителите действия на административните власти към собственото им имущество или пък направо търсят полза от властта.На много места комитетите съществуват само формално /Карловска,Добричка,Истондискка и някои др.околии/,като някои от партийните представители са ги напуснали или въобще не се явяват на заседанията и те остават в едипартисен или двупартисен състав,въпреки наличието и на други ОО партии в селите.До значително разстройство на околийския ОО комитет в гр.Пловдив се стигнало вследствие поведението на представители на "Звено",които са напуснали комитета.Изключише в това отношение представляват провите на ОО комитетите в Пловдивска,до известна степен в Бургаска и в по-голямата част в Пловдивска област.Заслужава да се констатира,че до сега ОО комитетите не можах да изиграят в задоволителна степен,ролята,която им се отреди с закона за конфискуване имуществата добити по спекулативен и незаконен начин.Също така методическа е и дейността им във връзка с провеждане полевната кампания.

Благодарение на паданията през течение на месеца дъждове, както есенните,така и пролетните земеделски култури продължиха благоприятно си развитието и се очертало много добър реколта.Влагата полу-

чена през този месец извънредно много благоприятствувало за засаждането на тютиня, наряда за който е ~~набавен~~. Вражески елементи в някои кимни околии /Момчиловградско, Златоградско, Ардинско и др./ са се опитали да смутят и разколебят тютинепроизводителното население да не засажда определените площи, говорейки че тютиня има и по-малки цени. На някои места населението се е поддало на тези внушения и починало да седи царевича, но благодарение на своевременно взетите мерки и проведената разяснителна работа, този опит е бил осуетен. Монопната култура в Пазарджишка околия, въпреки липсата на кокуствени торове, се намира в отлично състояние. Дълги години не е имало такива добри конопи. Засяването на оризищата също така е протекло при крайно благоприятни условия. Поради липса на достатъчно фуево с ме, наряда за тази култура е изпълнен между 30-50%. Цвеклото е засадено към 75%, като в Русенска област наряда е изпълнен 100% и обещава една отлична реколта. В Русенска, Бургаска и някои други области наряда за слънчоглед е дабеч надхвърлен и културата се развива много добре. Т.Н.З. Стопанства са развили своята дейтелност при една благоприятна за тях обстановка и тяхната работа в значителна степен е била улеснена от помощта, която им даде Червената армия в израване със собствените си трактори на големи площи от блоковете. Чувствува се значителен интерес от страна на ~~нижешперирани~~ стопанни към кооперативните стопанства и може да се надяваме на нов приток кооператори през идущата есен.

Отглеждането на добитъта през месец май вече не представляваше труден за разрешение въпрос, но заслужава да се отбележи, че въпреки опита на миналата година, нито скотовъдците стопани, а още по-малко длъжностните лица натоварени с грижата за нашето скотовъдство изцяло не са взели необходимите поуки. Фуража колкото и да е обилна през настоящата година, трябва да се пести. Скотовъдството, за да стане по-рентабилно трябва да се продоволства с по-евтин фураж или по-скоро стопаните не бива да се обременяват с прекомерни разходи за закупуване фураж. Лятото, въобще трябва скотовъдецът да се освободи от грижата за нахранване на своя добитък, а това би могло да стане, като се ~~изменят~~ по-широко високо планинските пасбища. Това за съжаление все още не става. Като в Рила, така и в Родопи изгиват милиони килограми първокласен фураж, а в същото това време овците в полето са полугладни поради липса на паша и се хранят с люцерна и друг, с значителна стойност фураж. Тази аномалия тежи извънредно много на нашето стопанство. Примерът с каракачаните и власите е доста-

тъчно убедителен за случая: те имат сметка да преминават всяка пролет и есен по стотици километри, за да отидат високо в планината. И този труд при тях е добре възнаграден. Те получават дохода само от стадата си и живеят спосно, а нашите скотовъдци не искат да изпълняват тези блага, макар че се намират ~~над~~ тяхните очи.

Поради намаляване контингента на брашното за всички области, изхранването на населението е било затруднено. Това би могло да се избегне, ако административните органи и Об комитетите бяха свършили навсякъде добросъвестно своята работа. На много места контролата при прибирането на житото не беше на нужната висота. Допуснато беше укриването на значителни количества жито, които впоследствие бяха продавани на черната берса по неимоверни високи цени. Много от комитетите, правейки фалшива политика и желаяйки да се представят добри пред населението, допуснаха груби грешки при изготвяне своденията образец № 1 и 2 и при разпределението на отпуснатите количества брашно имаше случаи, когато получаваха данба хора, които нимаха собствено такова, а непроеизводителното население гладуваше за тяхна сметка. Това поради на много места ногодуването на масите. Възетите допълнително административни мерки, поправили само до известна степен тези грешки. Положението се облекчи, особено в титнопроеизводителните райони с отпускането на специалните допълнителни данби. Дадената царевича за планинските райони, като фураж, също така подпомогна изхранването на горяните.

През течение на месеца, центъра на вниманието на административните органи бе събиране на вълната и организиране илекопреработването. Вънесените подобрения в тазгодишните наредби, и особено възприемането на прогресивната в облагането при вълната, което безспорно е значителна стъпка към вънасяне повече справедливост при носене тязостите от проиеизводителното население, както и подяббата на илякото нарядно и извъннарядно, правителството създаде необходимиите предпоставки за едно безболезнено провеждане на тези наредби. Обаче, въпреки правилното поставяне въпросите от горе, при тяхното практическо приложение по места, не се получица целените резултати. В докладите на всички длъжностни лица се говори, че събирането на вълната срещу значителни трудности, а на някои места кампанията за илекопреработването е значително компроментирана. Като обикнети, издете въпросните начинания срещат най-значителни затруднения се

сочат: Бургаска - Бургас, Карнобат, Средец, Софийска област, Врачанска и до известна степен Г. Джумайска. В Шуменска и Варненска области, обаче, събирането на вълната и млекопреработването вървят по задоволителен начин и се обещаваат добри резултати. Като причини, спъващи осъществяването на горните две наредби, областните директори сочат: незадоволителната цена на вълната и късното издаване и публикуване на наредбата за млекопреработването, обаче, и двете посочени причини едва ли могат да бъдат толкова пречка щом като в един краища на стрипата можах да се получат твърде задоволителни резултати, аргументът за късното пускане на наредбата за млекопреработването би имал важност предимно за равнинните околии, където обикновено става по-рано, но точно там не се прави възражението и следователно причините се коренят другаде, а именно: в незадоволителната работа, която развива както административните отговорници, така също и отечественофронтовските комитети. И за какви успехи бихме могли да говорим, напр. Софийска област, когато по административна линия са давани само писмени нареддания, без да е извършена лична инструкция и мобилизиране на силите. Има даже такива случаи, когато околийски управители са заявявали, че събирането на вълната не е тяхна, а на Храноизносна работа. Всичките напоследък административни мерки и изпращането на инспекторите във всички области, може би не депринесят за поправяне на грешките. Не е малък броя на околиците, които са изпълнили и надхвърлили контролните цифри на вълната. Следва да се отчете, че дял за съществуването на тази кампания имат и дейността, която развива и продължават да развиват в страната опозиционните централи. Както по пътя на индивидуалната агитация, така също и в други помасови форми, те открито внушаваха да не се дава вълна и мляко и трябва да признаем, че тази тайна дейност се увенча с частичен успех. На лице са данните, че на всички техни конференции центъра на разискванията са били именно мерките, които трябва да се приложат за да се осуетят стопанските мероприятия на отечественофронтовската власт.

Административните органи, макар да бележат значителни успехи в организиране на службите, овладяване на своята работа и подреждане на административния кадър, все пак заслужават специално отбелязване и оценка някои слабости, които пречат задоволителното справяне с отговорните и трудни задачи, поставени за разрешение пред тях. Могат да се отбележат следните по-съществени слабости и отклонения в административния апарат:

1. Има значителен брой места на административни отговорници които с месеци стоят незаети, каквито са случаите с пом. областните директорски места в Ст. Загорска и Г. Думайска областни дирекции. Първият е освободен от 8, а вторият от 10 месеца. Местата на околийските управители в Кърджалийска околия - от месец март, Тервелска - от три месеца и Гедечка околия, стоят без титуляри, което се отразява твърде зле върху стопанското, административно и политическо състояние на тези околии. Има голям брой незаети кметски места, което просто разлага общините. Само в Еленска околия, от месеци пет кметски места стоят незаети.

2. Общо взето, на по-голяма част от административните отговорници, включително и на значителен брой от околийските управители липсва достатъчно политическа и административна подготовка. Общата им култура също така не е на завидна висота, което им пречи да се справят с многообразната работа, която им е предоставена да ръководят. Само като пример, могат да се подочат околийските управители на Бело-Слатинска околия, Елховска околия, който систематически е пиан и излага авторитета на службата, въпреки качеството му на честен и последователен антифашист, Генерал Томевския - на когото липсвали въобще качества за овладяване на службата. Положението с кметовете и им. наместници, безспорно е още по-лошо.

3. На отговорни административни длъжности се държат лица с непоследователни, даже враждебни на ОФ разбирания, каквито са околийските управители /сперед все още непълни сведения/ на Ломска, Асеновградска, Бургаска, Карнобатска, Средецка, Разградска околии, които не само не водят борба и разяснителна дейност против опозицията и фашистките елементи, но даже ги вземат под свое покровителство. В това отношение състоянието на някои общини е още по-незадоволително и трябва да признаем, че единомислието и единоедействието сред административния апарат е чувствително нарушено.

4. Констатира се масово бягство на чиновниците от нисшият общински персонал, което е довело до сериозно разстройство в дейността на много от общините /Варненска, Софийска, Пловенска и особено в Дряновска и Еленска околии/. Причината за това явление се крие в незадоволителните заплати получавани от тази категория чиновници.

5. Има кметове с престъпни и осъдителни прояви, които по партизански съображения или недостатъчна бдителност от контролно-иерархическите органи още не са отстранени, както е случая с кмета на с.Златарица, който се е занимавал систематично с черна борса; кмета на с.Техеници - побойник, на с.Дренга и др., всички от Плевенска област. Известни са случаи на обсебване нарядни стоки от кметове, които все още продължават да служат.

6. Трудовата дисциплина, особено в селските общини е упаднала извънредно много и не са редни случаите, когато кметовете се вставят само за няколко минути в общината, ^{пр88}останалото време гледат личната си работа, секретар-бирниците да си трябва командировачни без да са изпълнили командировки или пак си издават заповеди за командировки, без да са необходими такива, а другия чиновнически персонал да се явява на работа късно след определеното работно време. За такива констатации говорят областните директори на Варненска, Врачанска, Плевенска, Пловдивска области.

За качествено подобрене на административния апарат и неговото стабилизиране, покрай необходимостта да се сложи край на необоснованите ~~жизни~~ високостелства на Об комитетите при подреждането на общинския персонал, и избягване всякакво дребно партизанство при решаване на този въпрос, е необходимо: а/инспектората при Министерството да поддържа по-близък контакт с всички административни отговорници и единици за инструктаж и контрол; б/да се окаже всеостранна помощ за квалификация на административния кадър, като да целта при първо подходящо време /есента и зимата/ се устроят по-дълговеменни курсове за подготовка, които да се ръководят направо от инспекторите, другите достатъчно подготвени лица от Министерството и областните дирекции, а също така да се налага да се изготви в непродължително време елементарно практическо ръководство за водене на общинските служби, което да бъде наричано ~~да~~ кметовете и другите служители в общината; в/да се подобри материалното положение на нисшия административен персонал което да стане не по пътя на увеличаване заплатите, а даването на материална помощ в натура; и г/с дейното участие и помощ на политическите органи по места да се пристъпи към едно систематично прочистване на административния кадър от вражески и опозиционни елементи, както и подмянането на негодните с по-подходящи и по-издигнати в морално-политическо и административно отношение личности.

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ ИНСПЕКТОРАТ:

Д. Врѝдистѝлов
/Д. Врѝдистѝлов/.

АФТЕНТИЧНИ ДАННИ ЗА РАЗГОВОРА БЕВИН-КОМАРОВ

/по линията на II интернационал/

Бевин: английското правителство нема да сключи и подпише никакъв мир с сегашното българско правителство; участието на опозицията е единственото условие за това.

Комаров: с опозицията не можем да се спазуваме, тъй като тя не признава произведените избори

Бевин: направените от Вас избори не се признават и от английското правителство; освен това Вашият министър Председател К. Георгиев е склонен да произведе избори за велики и обикновени народни събрания през септември.

Бевин: за каква демокрация ще ми говорите, когато един от водачите на опозицията е в емигрантство, а другия го поставихте в затвора, а от трета страна спрехте или цензурирате печата?
В СЪЩИЯ СМИСЪЛ СА РАЗГОВОРИТЕ И С БЪРНС.

Преди 10 дни два наши истребители са избегали с машините в Италия., има арести на летци; терора се затяга.

ДО ГОСПОДА РЕГЕНТИТЕ НА БЪЛГАРИЯ

На 8 юни 1946 год., около 4 часът след обед, в редакцията на "Народно Земеделско Знаме", бях бит от една тълпа, около 10 души, непознати лица, които казаха, че са печатарски работници от Ориса. Тия лица ми отнеха свободата като ме задържаха насилва в помещението и без абсолютно никакъв повод от моя страна, и без никаква прекирия, или караница, следователно не случайно или в момент на възбуждение, а преднамерено, по решение взето предварително, се нахвърлиха с юруци върху мен и ми нанесоха повече от 50 удара като ме исуваха. От тяхните думи ясно се разбра, че побой ми се нанася за дейността ми като журналист в опозиционната преса. Те казваха:

- Иди след това и ниши пак "Ситни дребни..."
- Ако кажеш някому за тоя побой, ще бъдеш убит...
- Ти заслужаваш куршум, ама за сега стига това...
- Днес-работничеството-заповяда...

и други подобни сентенции.

Господа Регенти,

Винаги, от едно чувство на коректност и поради едно голямо съзнание за лична отговорност, аз съм подписвал с името си всичко, което съм писал, следователно законите на страната ни могат, винаги са могли и всякога ще могат да наложат своите санкции върху статиите ми. Вместо съд обаче на 8 юни върху мен се извърши едно откритително злодеяние, което опозорява не само своите автори, но и държавата, в която е възможно безнаказано да се вършат такива варварски самосъди.

Болките, които днес чувствавам по главата, ръцете и тялото си, са ничтожни пред ония болки които измъчват сърцето ми като виждам колко много побой, да, тормози, арести и злодеяния се извършват по селата и градовете на цяла България над онези българи, които са наречени "злостни опозиционери".

В името на тази моя гражданска скръб, аз Ви моля, Господа Регенти, да вземете всички мерки, възможни за Вашето високо положение, щото тия злодеяния да бъдат премахнати в нашата хубава страна.

Колкото се касае до мен-самият, аз не искам нищо от Вас, Господа Регенти, защото откритителното злодеяние, на което бях подложен, не може с нищо да се изличи и ще остане завинаги като насив на отечествофронтовското правителство.

10 юни 1946 год.

София

С уважение:

/ТРИФОН КУНЕВ/

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 13.08.2014г. Секретар: <i>[signature]</i>	

I-ви район

До Господин Началника на
"А" отделение - тук *31*

РАПОРТ № 14

За политическото положение в М-во на Информацията към началото
на м. май 1946 г.

Господин Началник,

Политическото положение в М-вото се характеризира с открито фаворизиране на фашистките среди в министерството от страна на министъра г. Димо Казасов, от неговите първи помощници и др. фаворизирането се изразява при назначаване на чиновниците, при раз местване на същите, при аташиране на чиновници към чужди представители, журналисти, общественици и др., а също и при определяне на чиновниците, които да заместят, представляват при отсъствие на министъра на информацията същия. Подобно нещо се констатира и во другите служби на министерството - при разпределение на хартията и др.

Особено характерно е отношението на г. Димо Казасов към кандидатите за някоя вакантна длъжност, членове на РП/к, назначаването на които, поменатия министър избягва обикновено под претекст, че не са специалисти, не са удобни и др.

Като потвърждение на горното се явяват следните някои случаи и констатации:

1/. На една от предвидените по бюджета за 1946 г. две длъжности: главен инспектор по библиотеките в Д-ция на Народната култура е назначен през м. април т.г., по препоръка на Константин Петканов - директор на Д-ция Народна култура, завършил финансови науки, бивш чиновник в БНБ - Велислав Савов Мъдров, брат на Д-р Никола Савов Мъдров, чиновник в същата банка, фашист - отявляен германофил в миналото, сега член на Звено, . Преди 9 септ. Д-р Н. Мъдров х се е явил че ген. Жеков и ген. Луков са му ходатайствували да бъде изпратен в Германия да вземе доктората. От събраните сведения се вижда, че В. Мъдров се проявява като брат си.

За второто вакантно място - Главен инспектор по библиотеките е кандидат члена на РП/к/ - библиотекар в БНБ, писател, специалист в тази област. За него се е застъпил пред М-ра Димо Казасов - Директора на Народната библиотека - Тодор Чоров и министъра на финансите проф. Ив. Стефанов, но министър Казасов е отказал назначаването му под претекст че "службата е заета", макар че същата е още вакантна.

2/. Г. Министъра на информацията Димо Казасов назначил за свой втори секретар реакционера Илия Драганов - чиновник в М-вото, бивш секретар на царския симфоничен оркестър - отявляен фашист, враждебно настроен към ОФ власт, когото министъра Казасов е назначил да го представлява пред официални чужди лица. Когато министъра аташира към кореспондента на "Дейли Експрес" - Хейл Лерман, да го придружи на интервюто му с г. М-р председателя Кимон Георгиев.

Как е превеждал Драганов - не знае, но Лерман изпратил една телеграма и съобщава, че Кимон Георгиев е подигнал пред него въпроса за Източна Тракия - нещо което г. Министър Председателя в последствие е трябвало да опровергава като неверно.

3/. В М-вото се търпи на служба Александър Иванов Асянчин - зав. служба "Външна информация", бивш сътрудник на фашисткия вестник "Ла парол българ", Асянчин поддържа и сега поддържа връзки с италиански те фашисти у нас. И той е определен от г. Министъра Казасов да го представява.

На 30.V. Асянчин е бил изпратен от Министъра Казасов в ~~Кимон~~ Русе да посрещне румънския министър на информацията Константиноску Яши и го поздрави от името на министъра.

На 1 май т.г. Асянчин е бил аташиран към френския журналист Швобел - редактор на в. "Монд", на когото от трибуната пред Народното събрание, Асянчин давал превратни обяснения за манифестиращите,

които според неговите преводи били докарани насила да манифестират". Той давал иронични сведения за Георги Димитров. /Асянчин живее на / На искането на някои отечественофронтовци да се изпрати един ин форматор с Асянчин, г. Казасов отказал.

4/. За вакантната длъжност в отделение - "Стопански и професионален живот, е кандидат члена на РП/к/ - ~~Клавдий Ухител~~ Лазар Пищялов, изгонен от м-р Казасов преди един месец от М-вото в Радио София, по донесение и настояване на звенарите. Зам. директора - член на РП/к/ Никола Спиров е говорил с г. министъра за случая, но той отказал под предлог, че службата е за специалист по стопански въпроси и щял да назначи стопановеда. Дали назначения ще бъде стопановед не е сигурно, но сигурното е че ще бъде фашист. Стопановедите Министър Казасов назначава в библиотеките, стига само да не са членове на РП/к/.

Такава е от. фронтовска дейност на "независимия" министър Казасов.

5/. На 9 май, послучай деня на победата, профорганизацията при М-во на информацията уредила събрание за чиновниците от м-вото, на което бил поканен за оратор бившия чиновник от същото М-во - нар. Представител от Мл. Съюз Звено г. Трифон Трифонов. Оратора говорил за големите заслуги на съветските народи в борбата за разгромяване на хитлеризма и спечелване на победата, като подчертава необходимостта от поддържане тясна дружба с съветските народи. На присъстващите, обаче - в по-голямата си част спотаили се в м-вото след 9 септ. фашисти, не се харесала речта. Звенарите в по-голямата си част са ориентирани на дясно, много слабо посетили събранието, а един от тях - информатора в отд. Политическите движения - Илия Длъгневков, напуснал събранието по средата демонстра тивно. Оратора бил аплодиран предимно от членове на РП/к/, от няколко независими и много малко от звенарите.

6. М-ра на информацията г. Димо Казасов субсцендирал правата на създадената специална комисия за разпределението на хартията, която комисия имала задачата и с определянето, коя литература е актуелна за печатане и коя търпи отлагане. Комисията си трябвало да заседава поне веднаж седмично, а същата тази година изобщо не е заседавала. работата и сега се извършва от началника на отделението - Славчев, звенар, лош отечествено-фронтовец, който докладва на министъра на кого трябва и на кого не трябва да се отпусне хартия, като министъра пък отпуска обикновено сам, без да прави разлика отечествено-фронтовци ли са или реакционери.

В отд. "Печатни хартии" г. Министъра назначава предимно свои роднини и приятели, като понижава и размества добри отечествено-фронтовци познаващи добре работата си. Така напр. Христина Георгиева от щатна направил хонорована, чиновничката Христова - от щатна преместил в друго отделение като хонорована с 6000 лв., а на местото ѝ назначил Семерджиева с 9000 лв. заплата, която е неподготвена и сега се запознава с работата си.

Мнението на профдружеството по разместванията, г. министъра пренебрегва.

Иска се назначаването на комисия, която да разпределя хартията и която да определя, коя литература ще излиза и коя не. Необходимо е също да се иска щото глобите при нарушение и печатане без разрешение да се увеличи от 5000 на 10 или 20.000 лв. и същите глоби да не се опрощават и оформява напечатането незаконно, за да се тури край на положението да се плаща, глобата 5000 лв и да си печата отново кой каквото си иска движен не в Оф програма, а само от желанието си за големи печалби.

София, 10.VI.1946 г.

Р 18992

нач. група:

инспектор:

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 13.08.2014г. Секретар:	

П р и с ъ д

П р и с ъ д а

№ 202

София, 12 юли 1946 година.

В МЕСТО НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО

СИМЕОН II

ЦАР НА БЪЛГАРИЯ

Софийският областен съд VI наказателно отделение в публично-
то съдебно заседание на 29 май до 12 юли през хиляда деветстотин че-
тиридесет и шест години в състав

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Атанас Мулетаров

Константин Унджиев

ЧЛЕНОВЕ :

Бого Петров, доп. член

и З. ПРОКУРОР : Н. Малеев

при секретаря Асен Николов, съдебен стенограф и др. като разгледа
докладването от председателя на състава Атанас Мулетаров н.о.х. дело
№ 296 по описа за 1945 год.

П р и с ъ д и:

I. Признава подсъдимия Д-р ГЕОРГИ МИХОВ ДМИТРОВ на 47 годи-
ни, родом от с. Бни-чифлик, ксантийско - Гърция, бивш жител на София,
сега в неизвестност, българин, православен, грамотен, женен, неосъз-
дан, лекар, за В И Н О В Е Н да е: в началото на 1945 година в Со-
фия укрив д-р Найденов Ст. Стефанов, за когото е знаел, че е извършил
престъпление по Наредбата - закон за съдени от народния съд виновници-
те за въвеждане България в световната война срещу съюзните народи и
за злодеянията свързани с нея, поради което и на основание чл. 3 от
същата наредба-закон във връзка с чл. 60 от Наказателния закон го

осъжда да изтърпи едно наказание от /10/ десет години строг тъмничен затвор, като го лишава и от правата по чл. 30 от Наказателния закон за срок от 15 - петнадесет години, считан от деня в който присъдата може да бъде турена в изпълнение.

Признава същия подсъдим за **В И Н О В Е Н** да е: през пролетта на 1945 година, по време на Отечествената война, давал нареждане да се издигат и разпространяват между войниците в страната и на фронта на I Българска армия лозунги, позиви и плакати уж от името на Българския земеделски народен съюз, като: "Мир - хляб - свобода", "Мир - хляб - народовластие", "Народна власт - незначително насилие" и др. с цел да намали боевата способност и борчески дух на българската армия и да я отклони от нейната задача, поради което и на основание чл. 6 от Наредбата-закон за защита на народната власт във връзка с чл. 60 от Наказателния закон го осъжда да изтърпи ~~ДОЖИВОТЕН~~ СТРОГ ТЪМНИЧЕН затвор, като го лишава и от правата по чл. 30 от Наказателния закон ~~ЗАВИНАГИ~~, считано от деня в който присъдата може да бъде турена в изпълнение.

По съвкупност и съгласно чл. 64 от Наказателния закон определя на същия подсъдим едно общо наказание - ~~ДОЖИВОТЕН~~ СТРОГ ТЪМНИЧЕН затвор с лишаване от правата по чл. 30 от Наказателния закон ~~ЗАВИНАГИ~~, считано от деня в който присъдата може да бъде турена в изпълнение.

Признава същия подсъдим за **НЕЗАКОНОВ** да е: в началото на 1945 година в София умишлено подпомогнал д-р Найдено Ст. Стефанов да състави лъжлив туземецки официален документ - лична карта № 1245 и № 847 и от което може да произлезе повреда за правата на държавата, поради което го оправдава по това му обвинение - по чл. 352 във връзка с чл. 51 п.3 от Наказателния закон...

.....
III. Признава подсъдимия **ЦЕНКО ВЕЛИЧКОВ БАРЕВ** на 26 години, родом от с. Захънци, трънско, бивш жител на София, сега в неизвестност, българин, православен, гримотен, неженен, неосъждан, за **В И Н О В Е Н** да е: през пролетта на 1945 година, по време на Отечествената война, давал нареждане да се издигат и разпространяват между

войниците в страната и на фронта на I Българска армия лозунги, песни и плакати уж от името на Българския земеделски народен съюз, като: "Мир - хляб - свобода", "Мир - хляб - народовластие", "Народна власт не значи насилие" и др. с цел да намали боевата способност и борчески дух на българската войска и да я отклони от нейните задачи, поради което и на основание чл. 6 от Наредбата-закон за защита на народната власт във връзка с чл. 60 от Наказателния закон го осъжда да изтърпи едно наказание от /15/ петнадесет години строг тъмничен затвор, като го лишава и от правата по чл. 30 от Наказателния закон за срок от 20 - двадесет години, считан от деня в който присъдата може да бъде турена в изпълнение.

Признава съдия подсъдим за В И Н О В Е Н да е: през пролетта на 1945 година в София, в жилището си държал огнестрелно оръжие - два пистолета и една лева пушка без необходимото разрешение от надлежната административна власт, поради което и на основание чл. 31 от закона за ограничаване престъпленията против личната и обществената безопасност във връзка с чл. 60 от Наказателния закон го осъжда да изтърпи едно наказание от /6/ шест месеца тъмничен затвор и да заплати /2000, две хиляди лева глоба в полза на държавното съкровище, заменена при несъстоятелност с 80 - осемдесет дни тъмничен затвор.

Признава съдия подсъдим за В И Н О В Е Н да е: през пролетта на 1945 година в качеството му на български поданик напуснал царството без паспорт, поради което и на основание чл. 56 от Наредбата-закон за паспортите, пограничните билети и милиционерския контрол над чужденците във връзка с член 60 от Наказателния закон го осъжда да изтърпи едно наказание от /1/ една година тъмничен затвор и да заплати на държавното съкровище /5000/пет хиляди лева глоба, заменена при несъстоятелност с шест месеца тъмничен затвор.

По съвкупност и съгласно чл. 64 от Наказателния закон определя на съдия подсъдим едно общо наказание от /15/ петнадесет години строг тъмничен затвор с лишаване от правата по чл. 30 от Наказателния закон за срок от 20 - двадесет години, считан от деня в който присъдата може да бъде турена в изпълнение.

Признава съдия подсъдим за Н И В И Н О В Е Н да е: през про-

150
10

летта на 1945 година в София препятствувал на органице на властта при проверка за носене или държане оръжие, поради което го оправдава по това му обвинение - по чл. 34 от закона за ограничаване престъпленията против личната и общественна безопасност.

.....
Присъдата по отношение подсъдимите: д-р Георги Михов Димитров, Пенко Величков Барева, Ефтим Анастасов Арсов, Николай Никол Попов, Коста Илчев Иванова, Борис Митрев Мирков, Петър Янев Петров /Одрински/, Железан Райков Железана, Стоян Тодоров Жаква, Страте Тодоров Димитров и Вакрил Колев Янев е окончателна и може да бъде обжалвана по касационен ред пред Върховния касационен съд в двуседмичен срок от днес - 12 юли 1946 година за подсъдимите Ефтим Анастасов Арсов, Николай Никол Попов, Коста Илчев Иванова, Борис Митрев Мирков, Петър Янев Петров /Одрински/, Железан Райков Железана, Стоян Тодоров Жаква, Страте Тодоров Димитров и за прокурора, а за останалите подсъдими - д-р Георги Михов Димитров, Пенко Величков Барева и Вакрил Колев Янев в същия срок, считан от датата на задържането им.

По отношение на подсъдимите: Георги Христов Пчединоки, Пенко Лорданова Ангелова, д-р Емил Кривев Николова, д-р Михаил Костов Димитров и д-р Ангел Димитров Рамгачева, присъдата може да бъде обжалвана по апелативен ред пред Софийския апелативен съд в месечен срок от днес - 12 юли 1946 година.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ А. Мулетаров

ЧЛЕНОВЕ : /п/ не се чете
 /п/ не се чете

ВЕРНО С ОРИГИНАЛА,

ПРЕДСЕДАТЕЛ СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД:

НАРОДЕН СЪЮЗЪ „ЗВЕНО“

Бул. „Ц. Освободител“ 10 — тел. 238-05-231-68

София, 17 юни 1946 г.

До Националния комитет
на О.О.

Тук.

Ц.К. на Р.П./к./

Тук.

Министра на вътрешните
работи.

Тук.

Драги другари,

Обръщаме Вашето внимание на настъпилите недоразумения между Народния съюз „Звено“ и Р.П./к./ в гр. Берковица, дължащо се на недружелюбното отношение на хората от Р.П./к./ към нашите организации и на нежеланието на първите да разрешат подигнатите въпроси за разпределяне на кметски места и за попълване на о.о. комитетите с наши представители там, където това не е още станало. Това свое държание другарите от Р.П./к./ налагат и в о.о. комитетите, които за жалост го възприемат.

Повсеместни са оплакванията от Берковско за отрицателно отношение на другарите от Р.П./к./ към новообразуваните наши организации. Нашите членове се предупреждават да не членуват повече в „Звено“, понеже „Звено“ била „фашистка“ организация.

За жалост, това държание е възприето и от хора с отговорни места в О.О.

На 16 април т.г., на едно разширено заседание на околийския комитет на О.О. с представител на Областния комитет на О.О. и такъв на Националния комитет е бил подигнат от наш представител въпрос за кметските места, на което Камен Тошев от Р.П./к./ е казал дословно следното: „от кога се е село заселило, от кога из него просяци тръгнали — от кога се е „Звено“ образувало, от кога и кметове започна да иска — аз не мога да отида да махна един кмет, да хвана друго за ухото, да го поставя на стола и да му кажа, управлявай, защото носиш фирмата „Звено““. Тази нелепост председателя на Националния комитет е одобрил с думите: „много ми е симпатичен дядката, който така умно говори“. Присъстващите са изтъквали това в смисъл, че противозвеновското отношение е заповядано отгоре.

Въпросът с кметските места се протака до степен, че всяко споразумение по него остава само на книга.

От 43 кметски места в околията, по решение на Областния о.о. комитет, се дават 4 кметски и наместнически места на Народния съюз „Звено“ — същите до 1 май е трябвало да бъдат отстъпени. Това, обаче, и досега не е станало. Причини — съпротивлението на хората от Р.П./к./.

От всичко това ние правим следните изводи:

1. ясно е, че у някои другари от другите о.о. нар-

тий не само няма желание да се уредят повдигнатите въпроси, но чисто и просто преднамерено се пречи на Народния съюз Звено да заеме следващото му се място в О.О. Постоянно се спекулира с това, че в редовете на Народния съюз Звено се събрали фашисти и реакционери. Ние оспорваме категорично това. Нашето мерило при приемане на членове в организацията ни е едно от най-прецизните. Но ние нямаме и не трябва да имаме в случая преценка, равна на преценката на една или друга партия от О.О. Нашата преценка е само отечественофронтиска и почива само на интересите на О.О. Ако ние усвоим мерилото на някоя друга партия, това значи сами да се приобщим към тази партия — нещо, което съсем няма да е от интереса на О.О. Ние сме длъжни, в пътя на здравето общественото поставяне на О.О., да имаме думи към тези, които могат и трябва да дойдат при нас. Те по видими причини няма да отидат в друга осф. партия. Това наше отношение към някои хора неправилно се тълкува и, понеже то не е и не трябва да бъде равно на отношението на някоя от другите партии на О.О., нашите хора се таксуват като фашисти и реакционери.

Това, ако дори не е преднамерено и продуктувано от партийен егоизъм, е вредно и опасно за общественото укрепване и единството на О.О. То трябва съзнателно да се избягва;

2. най-после, самото искане за попълване на комитетите на О.О. и с наши представители и за получаване на места в администрацията, трябва радикално и веднаж за винаги да се разреши. Бавенето в случая, даже ако е добросъвестно, трова отношенията ни и пречи на правилния ход на самия Отечествен фронт.

Длъжни сме да заявим, че ако работите в това отношение отиват тъй, както са се движили досега, ние ще бъдем лишени от всякаква възможност да изпълним дългът си на добри отечественофронтисти и вината за това не ще бъде наша.

ЗИ

ПОЛИТИЧЕСКИ СЕКРЕТАР:

П. Попов

29-VI-1946 год.
С О Ф И Я

П Р Е П И С

"НИКОЛА" донася.

Около процеса на политическите опозиционери /ЕЗНС Н.ПЕТКОВ/
Присъдата срещу КРЪСТИ ПАСЛУХОВ се посреща зле в ЕЗНС/Н.ПЕТКОВ./
Не е важно че е осъден на 5 години. Може да са само 1 год. това няма
значение. Важното е че го изпращат в затвора а не го оправдават. **■**
Това ще се отрази много зле на неговата партия, защото ПАСЛУХОВ бе
най енергичния и безстрашния в словото си.

За ОФИЦЕРИТЕ ЗВЕНАРИ

Очаква си чиска в Министерството. Особено са разтревожени
звенарите които очакват едно излизане на звено от управлението.
Фактически техния опозиционен дух е одавна извесен на Н.ПЕТКОВ но
те работят вътре в самия О.Ф. След като на последак са забягнали в
Гърция трима офицери и един подполковник летци с една българска маши
на "юнкерс" то примера е много заразителен и се посреща с оживени ко
ментари в ЕЗНС /Н.ПЕТКОВ/. Личи че надеждата, режима в България да
се промени след време, кара много да се мислят за бякство в Гърция
Изключение прави Н.ПЕТКОВ, който при шия разговори винаги е казвал
че ще остане в България.

"НИКОЛА"

14

ДО ГОСПОДИНА МИНИСТРА
НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Т У К

Д О К Л А Д

за политическото, административно и
стопанско състояние на страната за
м. яний 1946 год.

ГОСПОДИН МИНИСТРЕ,

Месеца протече при значително повишен интерес сред народните слоеве към политическите въпроси, като вниманието беше съсредоточено преди всичко, към вътрешно-политическите проблеми, без, разбира се, то да е отклонявано от външно-политическите въпроси и специално към тези, свързани с бъдещата съдба на страната. Изместен център на вниманието, преди всичко, върху вътрешно политическите въпроси, се дължи на много спешни задачи за нашата политическа действителност факти, на първо място между които стоят: опитите на реакцията да се прегрупира и мине в настъпление, която тенденция намери своето изражение както в организирането на откритите фашистки сили във военно-конспиративната организация "Нар Крун", а така също и с нахлуването на реакционни, реставраторски и фашистки елементи в "Звено" и отчасти в С.Д.Р.П., раздвижване в редовете на бившата военна лига, конспиративната дейност на опозицията и пр. Тези прояви подеждуваша като силен реактив сред отечествено-фронтовските среди и в течение на месеца сме свидетели на една надигаща се вълна на протест и негодувание. Този антифашистки подем се изля, както в конкретни организационни форми, каквито представляват бързо формиращите се дружества на "Борците против фашизма" и учредяване също на същите дружества, а така също даде

значително отслабване и в редовете на самия Отечествен фронт. Различията и споровете, които до преди съществуваша между представителите на РП/к/ и ВЗНС в отечественофронтовските комитети и които отклоняваха вниманието от сериозните въпроси и отнемаха ценно време за безплодни спорове, като по даден знак изчезнаха. Разбирателството и облизването между двете партии стигна до степен на истинско братско сътрудничество между две сродни организации. В комитетите представителите на двете партии постигнаха истинско сработване и възприеха, без обикновено предварително да са се договорили, единна линия на поведение по всички политически, стопански и др. въпроси. На практика много от представителите на земеделския съюз, които до вчера мечтаеха за самостоятелна земеделска власт и, до известна степен, се бяха подали на антикомунистическите агитации на реакцията, се убедиха, че единеният съюз на работниците и селяни, на комунисти и земеделци е само в състояние да предотврати един нов 9 мий. Паралелно с този процес на изграждане единството между комунисти и земеделци, на лице са тенденциите на един друг процес, именно: охлаждане и отдалечаване на тези две организации от останалите отечественофронтовски партии и специално в процеса на разкриване замислите на реакцията се получи значителна идейна пукнатина в отношенията ^{между} земеделци и комунисти от една страна и представителите на Н.С. "Звено", което охлаждане на места е стигнало до степен на фактически разрыв в ОО комитетите каквито са случаите в Стара-Загора, Павликени, Дулово и някои села на Варненска околия. В последната, групата на "Звено" в с.с. Войводово, Любен Каравелово и с.Осиново, както и в Меришлер, Чирпанска околия, се състоят изключително от стари реакционери и фашисти, ^{дълбоки} болшинството от които са ^{дълбоки} членове на Цанковия сговор, поради която причина ОО комитетите са отказали да приемат представителите им за членове в комитетите.

След станалата публична дискусия относно нахлуването на реакцията в някои отечественофронтовски партии и след предприемане на новия настъпателен курс на Отечественния фронт против фашистките остатъци и ройцията, се забеляза известно задържане притока на тези елементи към Н.С. "Звено". Напоследък има видими признаци, че здравите елементи от тази партия правилно са почнали да оценяват новата тактика на враговете на Отечественния фронт и правят усилия да опазят ръководните места в съюза от реакционерите и десницата, като на места се опитват да направят

и чисти в собствените си редове, /Пловдив, София, Габрово/ но все още е рано да се смята, че тази акция ще успее до край, не само поради това, че някои от сегашните последователи отечествено-фронтовци по чисто субективни съображения не биха могли да проведат с всичките последици подетата борба, но и затова защото значителен брой от ръководните лица в съюза вземат под свое покровителство противоотечественофронтовските елементи. Забелязва се също така задържане в последния ръст на Р.С.Д.П., което през последните месеци беше отворило широко врати за реакционери и реставратори, даже и за такива които са били отхвърдени от народния съд. Привържениците на Д. Гичев в Шуменска и Русенска околии проявяват желание да влезат и работят в ОО комитетите.

Нарастналата активност на антикапиталистките сили, взетите административни мерки по отношение разложителната и антинародна дейност на опозиционния апарат, процесите против Кръсть Пастухов и Гомето и проведената разъяснителна дейност във връзка с този процес, даде като непосредствен резултат нарастване самочувствието на народните маси и подеждва отрезвително върху съзнанието на увлечените се след опозицията народни слоеве. Повсеместна е констатацията, че отлива от опозиционните кръгове продължава с засилващ се темп. Унилоста и политическото забързване е нарастнало, както в редовете на Н. Неизвестния апарат, така също и в кръга около Дулчев, обаче прибързано ще бъде заключението да се смята, че същите са изгубили всякакво влияние сред известни среди от българския народ. Поради причини, преди всичко от стопански характер - все още недостатъчното задоволяване на основните нужди на народните слоеве; грешки на някои отечественофронтовски органи; бирата се черпа бурса; високата цена на занаятчийските услуги; съществуващите ножици в цените на индустриалните и земеделски произведения и др., подхранват недоволството на значителни слоеве от нашия народ. Това недоволство има своите представителни най-вече в сред сродните и по-замонните селски слоеве. Като прибавим към тях, макар и незначителна бройна на онези, чийто интереси се засягат от отечественофронтовското законодателство, се получава такова съотношение на обществените сили в нашата страна, което, макар да е в значителен прелес за Отечественния фронт, все още налага най-сериозно отношение към опозиционните центри и изисква работа за опечелване и сближаване народни слоеве които все още вървят след тях. А трябва да се отбележи, че не всич

Разгромащата се в страната вълна на антифашистки по-
дем, и другите ^{акции} ~~малки~~ ~~околни~~ ~~да се~~ ~~наме~~, се минават изцяло под
ръководството на РП/и/ и, колкото и неправилно да с това полити-
чески, с оглед ~~конкретната~~ обстановка в страната ни, безспорен
факт е, че тази акция се разгва покрай и даже през главата на
отечественофронтовските комитети по места, същите почнаха да изо-
ставят зад акциите на народните маси. Значителен брой от тези ко-
митети са преустановили своята дейност, особено в селата на Ру-
санска, отчасти Старо-Загорска и Врачанска област. Друга част се
водят от непосредствателни отечественофронтови или открити опо-
зиционери, което доведе на места до конфликти между администрати-
ните власти и представителите на ОО комитетите при провеждане
правителствените мероприятия по събирането на вълната и млякото.
Такива случаи в значителен брой са констатирани в Беленска, Доб-
ричка, Карнобатска, Омуртагска и Средецка околии. Членовете на ОО
комитетите в с.с. Богданово, Гинево и Тагарово, Средецка околия са
отказали да продават вълната, вследствие на което са затруднили

извънредно много работата на административните органи и представителите на Хранопиеноса. Тези констатации налагат едно по-сериозно отношение на Националния Комитет на Отечествения фронт към подобни прояви и необходимостта да се направят съответните организационни изводи.

Чествуване паметта на Александър Стамболийски бе проведено в цялата страна под ръководството на РП/в/ и БЗНС и при масовото участие на работниците и селяните, като останалите отечественофронтovski партии са били само ням зрители на манифестирането за единство между комунисти и земеделци. По този повод във всички градове и села на страната са станали митинги и събрания, на които са говорили представители на двете партии, както са отчели грешките от 9 ний. Рожденият ден на д-р. Георги Димитров има като всенароден празник и беше повод за манифестиране за голяма любов на трудещите се към него и нов повод за отцепна на неговата дейност в изграждането на отечественофронтowska България. Заслужава отбелязване участието в това чествуване на представителите на всички отечественофронтovski партии и особено това на земеделския съюз.

Интересът към процесите на Кръсть Пастухов и Гемето в цялата страна бе значителен и осъждането им бе посрепнато с задоволство от здравите отечественофронтovski сили. Свидетелствуването на някои ръководни лица от "Звено" по същите процеси се приема като враждебен спрямо отечествения фронт акт. Фанатизмът се смутени от предприетите по отношение на тях мерки, обаче далеч не са с намерение да преустановят своята дейност и констатираните опити на някои лица за саботажна дейност, каквито са подпалването снопите в някои кооперативни стопанства /с. Летница/, разпространението на листовки със съдържание "Смърт на Отечествения фронт", хвърляне бомба пред общината с. Гялево-Амболоко на 15 ний, изскубване сачмогледите на кооперативното стопанство в с. Неделскоубийството на кооперативни коне, разпространение на слухове за скоренно връждане Добруджа на Ромъния и пр., говорят, за наличиността на все още живи фанатски сили, които неколко и малко да са на брой, продължават своята престъпна дейност.

Държавният апарат продължава да гмижи от врагове на Отечествения фронт. Има редица министерства, каквито са на Народната просвета, на търговията и земеделието, а отчасти и правосъдието, които с действията на отговорни лица създават впечатление

-6-

че са взели официално защитата и покровителството на противоотечественофронтовските елементи. В Кубратска, Плевенска, Двайловградска и др. околии продължават да заемат учителски места хора, които и до днес не са престанали да се възхищават от хитлеризма, а в училищата проповядват расизъм и понижени. Дирекцията на разпределението при назначаването на своите органи, не търси мнението на ОФ комитетите по места, а тогава когато им е направено някакво предложение за персонални промени, Дирекцията обвинява заема противно на ОФ комитетите становище. За комисари се назначават хора не само чужди, но враждебно настроени против Отечественния фронт, както е случая с Кубратския околийски комисар, който е осъден от народния съд, бил е в концлагер и след излизането му става член на В.Д.Р.П. и бил назначен на посоченото място. Дейтелността на такива органи предизвиква основателно негодувание на здравите отечественофронтови сили и което негодувание на места се излива в открити протести и митинги, както се е състоял на 18 юний в гр. Кардмалий против действията на околийския комисар в този град. В Министерство на земеделието фашистките и реакционни елементи се ползват с най-високо покровителство, което личи от назначаване в Русенския образцов чифлик за директор и преподаватели хора с фашистки разбирания, а също така и от характерните факти донесени с доклада на Кюстендилския околийски управител, който съобщава, че околийския агроном - Милански и останали персонал на агрономството не само, че не развиват никаква дейност, но всяка тяхна работа е посочена към саботиране правителствените мероприятия. За тяхната дейност е било донасяно на няколко пъти в Министерството, обаче вместо да се обърне внимание на тези донесения, агрономът, който ги е направил, за наказание е бил преместен на друга служба за да не пречи на дейността на Милански и неговата компания. Опитно-овощарския институт в Кюстендил е ръководен от Цочо Спасов, отявлан фашист, който е извършил редица престъпления - кражди и обесобавил и лицата които са разкрили тези дейности - двама агрономи и счетоводители в института - без да се направи каквато и да била провака, са били телеграфически уволнени от министър Оббева. Състоянието на околийския апарат не е по-добро, въпреки направената чистка в съдебното ведомство. В съдебните състави продължават да вземат участие хора враждебно настроени към стопанските и др. мероприятия на Отечественния фронт и със своите оправдателни пристъпи на докарване спекуланти и саботьори предизвикват правната съвест на Отечественофронтовската общественост, която е намерила най-добър

израз в многохмлядия митинг, състоял се на 23 юний към 10:30 часа на Червения площад в гр. Пловдив. Работниците и другите представители на демократичните сили в града манифестирали своето негодувание против издадените оправдателни присъди срещу хора, чиято дейност изцяло е насочена към подриване стопанската политика на Отечествения фронт. Също така предизвикват недоволство извънредно леките присъди, ^{които се издават} по отношение на същата категория хора и които присъди действуват твърде насърчително за враговете на стопанската политика на О.Ф.

Обобщено политическото положение през месеца се характеризира с: разгъване на нова мощна вълна на антифашистки подем, укрепване единството между комунисти и земеделци, смут всред опозицията и отлив от нейните редове и по-дълбокото нейно законспириране. Нейната агитация и дейност се движат по линията на създаване стопански трудности на отечественофронтонската власт и разпространяване клевети пред външния свят.

Взетите от страна на административните власти мерки за прибиране на реколтата дадоха много добър резултат. Жетвата беше приключена за много къс срок и рядко са районите, където тя продължи повече от двадесет дни. На много места се даде помощ в работна ръка от планински и полупланински околии. Заслужава да се отбележи положителната стопанска и политическа роля, която изиграха трудовите бригади. По своята многочисленост те надхвърлиха и най-оптимистичните предвиждания. Така например, Свиленград е дал за един ден 4230 жетвари-бригадири, Чирпан - 1500, Елена - 275 и др., а градове като София и Пловдив изпращаха всеки празничен ден по цели армии от работници и чиновници и извършената от тях работа се оценява твърде високо от селското население, и е значителен принос в укрепване единството между града и селото. Помощта особено добре е почувствувана в Добружия, където недостига на работна ръка се чувствуваше най-осезателно. В тютнопроизводителните райони са формирани бригади в помощ на тютнопроизводителното население. Такива бригади са изпращани от Кърджали и останалите южни градове.

Реколтата, която преди жетвата се оценяваше като извънредно благоприятна, сега, при наличността на фактическите данни, може да се каже, че се движи между добра и много добра. Прекалено оптимистичните очаквания трябваше да се ревизират поради неблагоприятните климатични условия, които се отекна в процеса на въсърхните съзрявания на житото. Внезапно настъпилите високи температури предизвикаха появата на "чалти" и хемолитровото тегло на зърно в някои райони е

по-ниско от миналогодишното, както е случая в Добруджа, където миналата година житото е имало от 83 до 84 хектолитрово тегло, а през настоящата година от 78 - 80. Въпреки това, според оценките на Дирекцията на Храноизноса, ние сме пред една реколта, която ще осигури доволното изхранване на българския народ и ще може да се реализира житен запас от около 4 - 500 хиляди килограма. Вършитбата е в своя разгар, обаче постъпванията на храни в Дирекцията на Храноизноса са крайно незадоволителни. Феврата, граховата и нахутова култури в Добруджа са много добри, но в някои краища на страната фия и лещерната са нападнати от "кускут", който е нанесъл големи щети на тези ценни фуражи. Поради настъпилата засушка, царевичната и др. пролетни засаждания, до известна степен и тютиневата култура са застрашени, а особено критично е положението на слънчогледа, чиято реколта покрай сушата е заплашена и от "синята китка". Работата на агрономите по опазването на растенията е незадоволителна. Не водят почти никаква разяснителна дейност.

Млекопреработването е към своя край и равносметката не е много благоприятна. Въпреки наличността на една наредба, която при съществуващите стопански условия в страната, държи добра сметка за интересите на производителите, преработвателните заведения на моха да съберат достатъчно мляко. Това се дължи, от една страна, на късното издаване на наредбата, носвоевременното организиране на мандрите, които пристъпиха към работа без особена охота, защото се страхуваха от нови загуби, които претърпяха през миналите години, и, най-вече на слабата дейност, която развиха административните и политически органи по места. Така например иметовите и ОО комитетите в Добрична, Карлобатока, Врачанска /и специално Бело-Изворската община/, Перник и др. някои околни отговорните лица не проявиха достатъчно разяснителна и организаторска дейност и в тези околни кампанията, до голяма степен, е компроментирана. Щастливо изключение прави и заслужава отбелязване Свиленградска околия, където наряда е надхвърлил, като е събрано 353.228 л. мляко. Положението със събирането на вълната е значително по-добро. Благодарение взетите административни мерки, вече е прибрано почти цялото количество и малко са околните, които не са приключили с тази кампания. Като изостанали в това отношение околии са: на първо място Добрична, която до края на месец ноември е стигнала едва 45%, Варненска - 50%, Годечка - под 50%, Елховска - 25%. В Свиленградска, Ботевградска, Трънска и някои други околии вълната беше събрана за кратък срок, което показва, че липсват обективни причини за несъбиране на наряда.

Прикачката се и трудностите с изхранването на непривикнатото население. Позволяването на "ач арман" /гладен харман/ облекчи в значителна степен дейността на Храноизноса. Но въпреки наличието на реколта, която не дава абсолютно никакво основание за паника, спекулата с житото продължава. Констатирано е на много места, особено у позаможните производители, стремят за укриване на житото и предлагането му на черна борса. Продължава да се спекулира на широко и с другите хранителни продукти /млечни произведения, месо и тлъстии/, а аномалията, която се изживява с зеленчука, се дължи изключително на дейността на заинтересовани стопански среди. Много от тях, въпреки издадената наредба, продължават да закупуват направо от производителите зеленчуци на по-високи от нормираните цени и то на малки партии, които изнасят с камioni предимно в курортните центрове. По този начин, те постигат своята цел: създават изкузията в производителите, че стоките им могат да се пласират на много по-високи цени от определените и това кара същите да се въздържат от предлагания на кооперациите предпочитат значителна част от производството да остава на корена, да се развали и изгние. Оправдани ще бъдат административните мерки, които биха сложили край на тази престъпна дейност.

С пускането на пазара значителни количества памучни тъкани и премо, нуждите за белъ в някои краища - житните и тютюнски производители - са почти задоволени. Също така се подобрява, в това отношение, положението на работниците, обаче състоянието всред горското население е все още лошо. Особено заслужава да се подчертае положението, което съществува в помашните села, където не е рядкост все още да се видят голи и полуголи хора. Това налага да се отпуснат ако не специални наряди, то поне по-значителни количества от памучни тъкани, които да покрият тази крещяща нужда. Липсата на обувни материал коси, сърпове и пирони, шини и стъкла, са въпроси, които влияват широките народни слоеве и предизвикват незадоволство. Липсата на сапун и сода каустик вече се понася твърде болезнено. Кожните заболявания, вследствие невъзможността да се поддържа необходимата чистота, са взели значителни размери. Малките количества сода каустик, които се отделят за населението, рядко стигат до него и обикновено потъват на черния пазар. Много са случаите на разкриване черноборсаджийски банди за търгуване със сода каустик, обаче все още не може да се лигвидира с това осъдително явление. Раздаването на сапун срещу тлъстии не е особено препоръчително и не даде желаните резултати, защото от този начин се възползват само с истоятелните слоеве, които разполагат с налични мащини. Върши се широка спекула с керемидите,

като много малка част от произведените се продават под контролата на разпределителните органи и по определените цени.

Като се изключи все още значителното движение в състава на кметовете и кметските заместници, в течение на месеца, други съществени промени в състава на администрацията, не са отбелязани. Продължават масово да напускат своите места, както кметските заместници, така също и ^{общински} персонал. Това изключително се дължи на ниските заплати, които получават тази категория чиновници. Има вече значителен брой кметски заместничества, които с месеци стоят без титуляри, а не е малък броя на общините, които работят с намален персонал. Даже има няколко общини, които функционират само с кмет и секретар-бирник. Положението в Добруджанските общини е вече доста критично и въпреки полаганите усилия, не могат да се привлечат чиновници в общините, а малцина от местното население, поради инородния му характер, са годни за тази работа. Дотолкова, доколкото могат да се привлечат на освободените места нови чиновници, това са обикновено хора, негодни за друга творческа дейност, липова им всякаква опитност и квалификация, вследствие на което, в общинските канцеларии настъпва значително замедляване на преписките и отпадане на тяхното качествено оформяване.

Може би като отражение на лошото материално положение, в което се намират общинските служители, и най-вече поради недостатъчния финансов и административен контрол, който се упражнява върху общинските финанси, напоследък зачестяват злоупотребления от страна на разпоредителните с общинските средства. През месеца са констатирани следните прояви от този характер: секретар-бирникът на с. Сенокос-Балчишка околия е начетен със сумата 200.000 лева. Отстранен е от длъжност финансовия изпълнител на Тетовската община за обсебване на големи ~~финансови~~ суми. На същия се прави финансова ревизия. Секретар-бирникът на с. Устрем - Тополовградска околия е начетен с 100.000 лева. При проверка сметките на домакия на Пловдивската община е констатирана липса над 200.000 лева. Същият се е самоубил. На много места общинските средства се разхищават и се вършат разходи, които не само, че не са обществено оправдани, но и несъобразени с утвърдените бюджети. Това са констатации на инспекторите при Министерството и по повод на тяхните ревизии поисках от Пловдивската областна сметна палата да се извършат финансови ревизии на Баташката и Ново-маhlenската общини, Пещерска околия, в първата от които кмета е извършил разходи за поддържане на неприпадащо му се по път превозно средство /лека кола/ над 350.000 лева, а във втората са правени разходи, които

не са били вписани в разходната част на бюджета. Ако се предприемат систематични проверки в общините, сигурно ще се натъкнем на десния, голям брой от авторите на които ще трябва да се привлечат под наказателна отговорност. Една част от тези случаи са резултат на престъпни намерения, но по-значителната ще трябва да отдадем на неопитността на новите секретар-бирници. Срокт за тяхната подготовка - 15 дни - е недостатъчен. На мнозина от тях липсват всякакъв служебен стаж и прости непрекъснато със своята касова работа, те не могат да вършат и онази функция на началници на канцелариите, която им е предоставена от закона. По този начин, обикновено канцеларската работа се остава на случайни и неопитни писари и, при наличието на крайно неподготвени кметове, много от разпоредданията на Министерството, не само остават изпълнени, но често пъти и непрочетени. За отбелязване е, че малко са секретар-бирниците, които водят бонови книги и по този начин, всички лихви събират за себе си, с което ощетяват общинските каси с значителни суми. Има стари секретар-бирници, които все още не са съобразили с наличието на отечественофронтовската власт, стоят на опозиционни и вражески позиции, което се отразява твърде зле върху авторитета на отечественофронтовската власт по места. Такива са секретар-бирниците на Ситово и Иширово - Силистренска околия, секретар-бирника на с. Сърница и др.

Витовото разложение и плянството е значително разпространено сред представителите на администрацията /кмета на с. Оброчище - Баччино, кмета Жостово-Неврокопско, Кулата и др., околийските управители - Елково, Асеновград, Пещера, Русенския помощник областен директор и др./ . Тяхните прояви се отразяват извънредно зле върху личният им авторитет и разколебават доверието на народа в отечественофронтовската власт. Колко много е разколебан авторитетът на такива административни представители може да се съди от факта, че в гр. Пещера, където околийският управител е земеделец и е начало на околийската дружба, в самия град липсва организация на Б.С.Н.Б.

Въпреки даденото предписание на Министерството за срочното посочване на хора за околийски управители в Кърджалийска и Кубратска околии, такива все още не са посочени и околийските управления са без отговорници. Командирането на Добричкия околийски управител за ръководител и на Кубратска околия съвсем не разрешава въпроса, още повече, че тази околия е без титуляр повече от пет месеца и разложението в административния апарат е стигнало до крайни прадели. При последната обиколка на инспекторите в тази околия са констатирани редица случаи, когато в общините през работното време липсва какъвто и да било персонал, а има дори един случай когато една от общините не е била отваряна няколко дни. Има кметове, които използват служебното си положение за лично облагодетелствуване, какъвто е

случая с кмета на с. Белгун-Балчишко, който е взел на исполица 200 декари земя от един чифлик и през цялото си време е зает със стопанисването им. Местните ОФ комитети и околийските управители търпят за кметове хора, които нямат елементарни морално-политически и служебни данни за заеманите постове, както са случаите с кмета на Осиково, който е бил полицай преди 9 септември, ротच्याн пияница и напълно разложен, кмета на Кулата, абсолютно негоден за заемания пост, кмета на Ошава, открит реакционер и враг на отечественофронтовската власт. Това са само отделни случаи, които показват, че ОФ комитетите на някои места все още не са се издигнали до положение на действително контролни политически органи. При разрешаването на въпросите за отговорните административни места не всякога се ръководят, преди всичко от държавно-политически и обществени съображения. Най-често, при разрешаването на тези въпроси се изхожда от тясно партийни или лични схващания. Върви се по линията на аритметичното разпределение на отговорните административни места, в резултат на което често пъти се изместват авторитетни, честни и способни кметове с негодни такива, само поради това, че мястото се дава, съгласно споразуменията на партийните ръководства, на представител на друга партия. С тази практика ще трябва решително да се скъса и за целта е необходима широката помощ на Националния Комитет на Отечествения фронт, който трябва да проведе разяснителна дейност и внуши на нивовите ОФ комитети, че държавно-обществения интерес при разрешаването на такива въпроси, трябва винаги да стои над тясно груповите и др. съображения.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ИНСПЕКТОРАТ: *Д. Брадилов*
/Д. Брадилов/.

С В Е Д Е Н И Е

за АТАНАС СИМЕОНОВ МОСКОВ -член на ЦК на РСДП/о/ и на Изп.Комитет

Т. В. С.

Атанас Москов е на 42 години. Българин. Женен. Образование - висше. Неосъждан. Живее на ул. "Патриарх Евтимий" № 98 - София. Роден във град Севлиево. Завършил право и дипломатия в София. През времето от 1924 до 1927 год. е бил секретар на младежкия социалистически съюз в цяла България, а така също е бил и редактор на вестник "Социалистическа младеж". Висшето си образование е завършил през 1926 год. От 1927 до 1938 год. Москов се намира в Белгия, където специализира по международно право. През време на престояването си там, той работи във стопанската централа на работническата партия. Във България се завръща през 1936 год. и веднага заема поста секретар на Националния комитет на българската кооперация, а през 38 год. е главен секретар на същия, която длъжност изпълнява до 1 януари 1945 год. От 1942 год. се установява като адвокат на частна практика, като длъжността главен секретар на Българска кооперация изпълнява само почетно. От завръщането си от Белгия до 9-ти септ. 1944 год., Москов работи в социалдемократическата партия, като списва в вестник "Народ". През март 1938 год. е избран за народен представител от III-та Търновека колегия и заедно с Иван Бояджиев от РП/к/ е секретар на общата парламентарна група на социалисти и комунисти. След 9-ти септ. 1944 год., Москов продължава да е член на работническата социалдемократична партия във страната, като през лятото на 1944 година, същият участва във конгреса, свикан от Григор Чермалкиев. От 29. I. 1946 год., Москов вече е член на ЦК и И.К. на РСДП/о/, като същевременно е и редовен сътрудник на вестник "Свободен народ", а така също и съветник по редактирането и администрирането му. Участвувал е във изготвянето на меморандума на РСДП/о/ до мирната конференция във Париж. Изработването на меморандума е траяло повече от два три месеца. Във миналото Москов е бил дългогодишен директор на вестник "Дъга".

Доктор Атанас Москов е единственият от по-младите, който се ползува със голямото доверие на Коста Лулчев, а по-рано - с това на Пастухов. Близките му с право го наричат "дясна ръка на Пастухов", до чиято арестуване той е държал непрекъсната връзка с него, т.к. се харесва на Пастухов по това, че е върл противник на комунистите. Москов пише статии подобни на Пастуховите. Преди разцеплението на ВРСДП, Москов беше на дясни позиции, заедно с Пастухов. До преди падането на Германия, съвместно с Иван Руневски, той е хвалил нацистите с възторг. Едно от най-важните му качества е това, че обича да работи скрито зад гърба на другите, като използва само пляката от изиграната роля. По този начин той успява да накара Лулчев и Пастухов, щото партията им да започне по-ожесточена борба с О.Ф. и РП/к/. На заседанията, на които се решаваше дали РСДП/о/, по силата на Московското споразумение, да влезе в О.Ф. или не, Москов заедно със Цвети Иванов, Ходор Михайлом и Иван Руневски е поддържал становището партията им да не взема участие в такова управление до тогава, докато О.Ф. не направи такива отстъпки, при които опозиционерите да могат да заемат сигурни овладяни позиции като по този начин да имат почина във управлението. По този начин Москов успя да провали преговорите. Във състоите се заседания на ЦК на РСДП/о/ по време на преговорите, Атанас Москов бе избран като най-енергичен, най-подходящ и най-млад, който всякога би могъл да защити интересите на десничарската опозиция, при евентуално влизане на партията им във правителството, за бъдещ министър.

Доктор Атанас Москов е най-близкия приятел на главния редактор на вестник "Св. народ" - Цвети Иванов, а след задържането

му, употребява максимум усилия за събиране сведения за него, необходими му за пред съда, където Москов се явява във качество си и на адвокат защитник на подсъдимия. Същият е бил защита и на Кръстьо Пастухов. Като при единият процес, така също и при другия, Атанас Москов не се стосняваше да напада остро и саркастично както О.Ф., така също и ПИ/К/. Защитата и на двамата подсъдими, направена от Атанас Москов бе изпълнена с видима ненавист и ярост по отношение на властта и О.Ф.партии. Първи приятели на Атанас Москов са и Руен Боналов, Иван Коларов, Иван Стенчев Руновски и родни други ясно очертали се реакционери. Москов се интересува особено много от списването на вестник "Св.народ" като непрекъснато е във връзки със главните му редактори, без значение кои са те. По отношение на това списване той оказва значаено давление. Сам е писал няколко статии на първа страница а често пише и под рубриката "Мирът във строеж". След затъркането на Прети Иванов пък, заедно със Руен Боналов, списва и във рубриката "показението".

Общо взето, Д-р Атанас Симеонов Москов - бивш цент при катедрата по международно право във Юридическия факултет във София, се е проявил и проявява като най-десен във средите на РСДП/о/, където е един от важните двигатели. Затъркането му за няколко дни в Д.Н.М. се отрази твърде много в опозиционните среди. Във "Народния Университет" при РСДП/о/ на ул. "Преслав" 9, Москов е изнесъл досега няколко сказки, в които се е очертал като много злостен опозиционер. Същият има и изказвания и във по-тесен кръг. Редовен посетител на кафе "България", той не пропуска случай да не прояви своята злостна опозиционна физиономия. Говори винаги с мек, но злъчен тон. По-важни от неговите изказвания са:

На 6.II.1946 год., в клуба на РСДП/о/ на ул. "Преслав" № 9, Атанас Москов направи общ преглед на социализма във света, като между другото каза: "Социалдемократията спечели голям ми завоевания във целия свят, най-вече в Европа, където се наложи във повечето държави като ръководна идеология. Англия е страна, която е дала пример на много други държави за развитието на социалдемократията и социализма. Довло е време, когато и у нас, във България, социализмът, или по-точно - нашата партия, ще дойде на власт, ще посме кормилото на управлението и ще възтържествува над неправдите".

На 24 юни 1946 год. по сведения от З. Атанас Москов се е наложил по народомил пътища, без избор или назначение, във редакцията на вестник "Св.народ", където го наричат "Фантомът". Москов, заедно със Тодор Михайлов и Руен Боналов решават всичко и действуват от името на някаква организация, представлявана от Д-р Атанас Москов, който не адвокатува, а по цял ден стои във редакцията и живее разточителен живот. Тази група подкрепя изключително едрия банков и индустриален капитал, поради което вестникът е тикнат във най-досничарски уклон. Твърди се, че Кръстьо Пастухов е бил изгнано като опъдие във пъците на Моско. Същото се казва, но в много по-слаба форма и за Дулчев. Говори се, че под давлението на човек от същия център - Георгиев, Григор Чепмеджиев е бил повлиян доста много, което е станало причина отношението на партията спрямо земеделци и комунисти да се влошат и обтогнат доста много. Твърди се още, че при днешното положение, Атанас Москов стои над партията. Сведенията изхождат от член на ЦК на РСДП/о/.

На 1.VII.1946 год. в редакцията на "Св.народ" се е получило сведение за срещата на Васил Коларов с Молотов, Вишински и Деканозов, което не се хареса никак на Атанас Москов и Боналов. Не искаха да поместят това съобщение във вестника, пред му сълта, че е една такова постъпка ще се изложат, Москов каза: "Нека да им направим и тази реклама! Нека видят, че ние не сме тесно гръди политични като тях!" и поместиха съобщението.

8

В връзка с искане мърмненето и отзоваването на някои депутати от НС "Звено", на 3.VII.1946 год. Атанас Москов заяви в редакцията: "На конференцията народните представители са били разделени на четири категории и то според заслугите им към О.Ф. В четвъртата категория влиза само К. Трендафилов, за който се иска да му се отнеме депутатското място. Всичко, което става във О.Ф. сега, показва, че бойното единство не е в изправност!"

Сведения от редакцията на вестник "Св. народ" гласят че към дата 11.VII.1946 год. Д-р Атанас Москов е главен политически ръководител на вестника.

Справка

21 8

Димитър Любомиров Гичев

Димитър Гичев е роден на 18.XI.1893 г. в Перушица, от богати родителите. Женен за Люба Иван Паликарева, с две деца - Райна и Страхил, по занятие лозар, журналист и пр. Живел на ул. Николай Николаевич 1. Военната си служба е отбил в 9-ти пех. полк I-ва рота, владее не много добре Руски и Немски езици.

На политическата сцена като деси политик Гичев се явява през 1924 г. от тогава той прави впечатление на политическата полиция и неговата дейност поставена под наблюдение.

Димитър Гичев е най изтъкнатата личност в Б.З.Н.С. Врабча 1.

Като пръв ръководител на съюза той взема дейно участие в издаването на списания и списки и пр. Организираща събрания на овси съмишленици а през 1930 год. той е отговорен редактор на съюзния вестник "Земеделско знание".

Когато идва така наречения "Народен блок" на власт, той остава министър. На министърското място е до 1934 год. Като министър особени прояви които да стговарят на днешните обещания пред народа няма. Напротив като такъв е проявил противонародния си лик като е гласувал за изключването на 32д. народни представители на комунистическата партия, - оградир се е с селски чорбаджии и пр.

Скоро през 1934 год. на 19 май става преврата - Дамин Велчев и др. и той пада като министър. През същото това време сред народа се е гсворило, че той лично е подписал манифеста за преврата.

След преврата Гичев започва усилена политическа дейност и държи постоянно връзка с лидерите на разтурените политически партии. Така например той установява през 1935 год. месец Декември връзка с комунистите за организиране на единен фронт за борба против властта. Като резултат на това сътрудничество имае голяма акция през ялти 1936 год. при разглеждане делото против Гичев.

Голоми връзки е подържал и с чужбина с известни политически емигранти като Коста Тодоров. От съдия Гичев получава на няколко пъти крупни суми. Подържал е връзки с Сърбия, давал извещения на сръбски вестници. Пред вестник правда той е казал следното: "Аз съм за завръщането на демокрацията, възтансвването на търновската конституция и войската да се върне в казармата...."

Политическата дейност на привържениците на Врабча 1 през това време се развиваше и направляваше от земеделските задруги.

В края на май Гичев образува една политическа комбинация наречена "Петорката" със авена от земеделци, национал либерали, демократическият заговор - пл. Славейков, радикали и социал демократи. Като сам той взел централно място. През цялото това време Гичев издава и изпраща из цялата страна списки, бюлетени окръжни и пр.

Като кандидат за народен представител на "единния фронт" на 30 април 1936 год. за него се отправен апел от радио Москва до избирателите да гласуват за него. По този начин той става народен представител. Около него и с негови разбирания се обособиха следните народни представители: Васил Вълков, Георги Лазаров, Димитър Илиев, Димитър Ст. Ангелов, Димитър Кумев, Емил Попов, Никола Стамболиев, Парашкев Забунов, Стефан М. Минков, Стойчо Топалов, Хр. Василев Велев, Хр. Каркърисов и др. След разтурянето на парламента Гичев прави сондажи с политически водачи за единнодействие, така например той присъства на конференции заедно с Никола Ушанов, Ал. Цанков, Кр. Пастухов, Боян Смилов и пр.

Цялата политическа дейност на Димитър Гичев е била винаги продиктувана от непрестанния му стремеж да бъде властник, да го считат за водач на българския селянин, да стане министър и да се обогатява. В този си стремеж и по този път той не се спира да отива при царя за да прави комбинации за власт. Той прави комбинации и преговаря с разни бивши министри за поделянето на бъдещата власт... без да се опира от това с кого преговаря и коя политическа партия представяват те. Така например той се оредва с Ал. Цанков и преговаря с него за образуване на "селеко-национално движение" оредва се с Самюела Боян Смилов, С. кръсть Пастухов, проф. Генков, Маджков и др.

Макар и да се е представял пред селяните като патентован негов защитник в своята политическа дейност като министър и като народен представител не е направил нито едно добро дело. Щом дойде на власт той

забрави... всички обещания.

Много повече го е интересувало закупуването на апартаменти, вили, мелниците си и пр. Занимавал се е с спорове и интриги, за които често се е съдил с бивши свои съмишленици като Коста Тодоров, К. Муравиев, Хр. Стоянов и други.

Не веднъж е ходил при Багрянов да го моли да му съдейства пред Царя за да го повика на власт. Ходил е също така и при Генерал Йовов по същата причина.

Като политически деец особено много е мразил комунистическото движение, наричал комунистите провокатори и пр. В външната политика винаги се е ориентирал към Англия и против СССР и Югославия.

В земеделското движение той заема най-десно място. За работниците той е "аграр фашиста Гичев", защитавал е интересите на селската буржоазия. Все пак той е бил преследван от властта, проследяван на няколко пъти викан в полицията, веднъж интерниран в Клисурския манастир. От започването на войната през 1939 год. Гичев не проявява особена дейност и народа нищо не чува от него. Когато съпротивителното движение в България взема все по-големи размери и се организира ОФ Гичев не е с него. Непрекъснатите загуби на Германците раздвижва апетите на старите политици които се готвят да ловят риба в мътна вода. Гичев който е "хитър като Грък" както го нарича един здр. земеделец вижда че настъпва благоприятно време пак да седне на мястото министерско кресло, обаче в първата комбинация на Филевци-правителството на Багрянов не влиза.

Скоро Багрянов е бил принуден да си отиде и Гичев в връзка с старите съпартизани Муравиев, Буров, баджанак му Вергил, фалираният царски демократ Мушанов и др. с които съставят нов кабинет при който Гичев влиза като министър без портфейл.

За да се види истинския лик на Гичев е достатъчно да се отбележи, че той стана министър в едно правителство командвано от фашистите регенти Филев, Михов и принц Кирил. А също така и то немското командване в България, които донесоха хиляди нещастието на българския народ, бичуваха на коя най-верните синове на България и я превърнаха в една голяма тюрьма.

Правителството в което участва и Гичев спомогна щом Германците спокойно да се изтеглят на здрави позиции и беше причина Съветския съюз да ни обяви война.

За тази си дейност той е бил привлечен да отговаря пред народния съд и осъден на една година затвор.

От затвора той продължава връзките си с своите съмишленици и дава идеята за образуването на демократичен блок. След излизането си от затвора-пуснат по амнистия-той се среща с съмишлениците си и започва да прави опити точно преди изборите за обединение на земеделския съюз, за тази цел той влиза в контакт с Никола Петков, Ал. Оббов и др., с които преговаря. Тези опити не успеват. В последствие той пак се мъчи да води преговори, влиза също така и в преговори с Ц.К. на РП/к/, яреди който прави изявления/респективно др. Васил Коларов/че Никола Петков се поддържа изключително от външни сили. През същото това време той свиква и конгрес на своите съмишленици и играйки двулична игра отрича делото на 9 септември и ругае Р.П. След конгреса или ~~два~~ по точно два часа след разговора на Гичев с господин Коларов, Гичев отива при Никола Петков и постига опоразумение с него. От този момент той е в Р.П. на Никола Петков и взема най-дейно участие в всички акции проведени от РП. Пише в вестник "Народно земеделско знаме" и прави организационни събрания особено из пловдивско.....

22 9

23 10

На конференцията на одружените земеделци Врабча 1 на 8 октомври Гичев каза: "От изказванията на другарите разбрах, че в редовете на одружените земеделци е настъпило опозиционно настроение. По отношение на ОЗ, което според мен се дължи преди всичко за да не кажа изключително на комунистите, но аз дължа да заявя че въпреки всичко в днешния момент не можем да имаме правителство без участието на комунистите. Най-после, БЗНС трябва да заеме своето място в управлението на страната, достойно за него, неговата сила и мощ и необходимостта за историческия момент. БЗНС трябва да остане гръбнака на днешната демократическа власт и вместо той да бъде мошеник и хленчелия да остане решаващ елемент и около него да се лепат, така както той до сега е бил катраник, ремарке на други организации и групи." По кататък Гичев каза, че в продължение на 10 години БЗНС ръководен от него, Вергил Димов и Муравиев е бил авангард в борбата срещу фашиското иракосеене. На 2 септември 1944 год. когато те дошли на власт били прокарани редица решителни мерки за откъсването на България от фашизма. Били разтурени всички фашистки организации, и била разпръсната жандармерията, да се пълна и безусловна амниция на всички политически затворници, била обявена война на Германия. Той каза, че БЗНС е за едно по-демократично правителство от днешното.

На въпроса на Гурковски могат ли те земеделците да се промунат през каква врата без да са с другарчетата, Гичев каза, че такъв изход няма за него, тъй като оръжието е в комунистите, а земеделците са голи, не могат с празни ръце да свършат никаква работа, ето още една грамадна грешка на баба Ви Кольо. Когато вътрешното и външното министерство беа в наши ръце тейо е наизландиоване и си играеше като мишка с котка, сега извинявайте ама ще ви кажа "на свадба не ходим без уред".

На 4 октомври 45 год Гичев казал на Драгнев, че една част от българския народ е в опозиция, че регентите щели да си дадат оставката.

Гичев е казал пред студента Димов от с. Малко Градище, Свиленград око следното: "От всички земеделски депутати само 15 души са с правителството. Останалите са обособени в опозиционни групи, които се отремат да привлекат повече депутати от средите на социалдемократите и Звено. Съдия е казал, че ако руснаците не отстъпят на конференцията в Москва непременно ще очакваме нова война." Според наш сътрудник Д. Гичев е казал, че е бил поканен на една нова среща от Васил Коларов, на която среща Коларов щел да моли Гичев да се откаже от Н. Петков и да признае 9 септември. Обаче Гичев отказал тази среща като казал, че той незаконно дете не признава за законно.

На 12.1.46 год. Гичев каза в клуба на позитано че в България по хубаво немало никъде. В Руоия хората били прости, мръсни, некултурни и непросветени. Казал още че парламента щел да бъде разтурен и че се приложат решенията взети в Ялта.

Същия ден в дома на Гичев е бил Асен Стамболински и още няколко други. Гичев е бил запитан какви са последните новини, на което той е отговорил: "Нема защо да питате мене за преговорите, аз съм човек с присъда и не мога нито да преговарям нито да влизам в управлението. Разбира се, когато бех в централния затвор, тогава хората на Ц.К. на РП/к/ идваха при мен да преговарят, а сега когато трябва да защита интересите на българския народ, диниха ме от това право." Той каза, че и Никола Петков ще се съгласи да влезе в правителството само на една заплата от тех условия, иначе в никой случай. Що се отнася за Дулчев, за него не гарантирам.

През същия месец се получила сведения че Гичев нарежда своите хора масово да навлизат в БЗНС-Оббоз и да заемат отговорни постове по места.

Според наш сътрудник Гичев е килил прави сондажи с демократите за евентуално прехвърляне към тях, ако Н. Петков го отрече. Но понеже още не е уговорил с Н. Петков не поема ангажименти.

Според наш сътрудник при преговорите между Гичев и Петков, резултат няма. Парливия въпрос по които не могли да се разберат е следния:

Гичев отрича придобивките на 9 септември, а признава 2 септември. Докато Петков признава 9 септември.

Според Спас Балтаджиев целта на Гичев е била следната: Винаги да разполага с своите хора и при удобен момент да направи разлив в Общия съюз и парламентарната група. Гичев е казал, на 11 март 46 год., че не иска да вижда Джон Джоров, Христич, Хр. Тодовички, Спас Николов и другите гичевски зашесто те помагали на ОФ, гласували закони без да възразяват и може да гласуват да не обесват.

На 16 април Гичев е отхвърлил обвиненията на пладненци и заявил, че Г. М. Димитров обърка много работи и отчужди съюза от руснаците. Трябва да се разбере че по този път не може да се върви. Фонда "Г. М. Димитров" е една провокация в настоящия момент. А отомносно за хорското викане "Да живее Г. М. Димитров" няма да ни доведе до нищо хубаво. Да не си правим илюзии. Г. М. Димитров напусна България след като го толкова много преследваха и мъчно ще се върне вече.

Според наш сътрудник по раздорите които остават в БЗНС-Н-Петков, Гичев имал следното отношение: Да върви по стария път като изкабива проявите съюзни дейци, и както ликвидира на времето с Коста Томов, Георги Марков, Ст. Цанов и овладя съюза, така и сега иска да ликвидира с Никола Петков. Но дали ще изчака момента, когато ще настъпи политическото погребение на Н. Петков или пръв ще напусне горяния кораб? Колкото и да ги трови Гичев хитрините му се знаят, приятелите на гемето ревниво пазят своята организация от него.

На 26 април 46 год в 18 часа Д. Гичев, Коста Джованов и Жекон са били в аператива на Ас. н Стамболински. Жекон зададе въпрос на Гичев относно положението, на което той отговори: "Ние сме предоставени да се грижат за съдбата на съюза и политиката на ОФ Англия и Америка. Скоро те ще решат въпроса ОФ, отомносно за Г. М. Димитров за делото на 30 априла, той може да разгледа делото, но гемето скоро, скоро ще се върне в България. Но питаме се в началото като пристигна постеляха му килим, а днес го ще съдят като предател чужд агент. Това е ОФ власт, ние чакаме решението на фонференцията.

На 4 юни 46 год Гичев е казал пред наш сътрудник, че е направил грешка като не влезъл на времето в ОФ, а се съюзил с Н. Петков. Но сега било вече късно да поеме обратния път. По настоящем събирал хората си и след като видел с какво разполага с техно съгласие ще възстанови съюза Врабча 1. За сега страна немало да вземе, а цел да върви по средния път.

На 19 юни 46 г. Гичев се изразил, че открития конфликт между комунисти и звенари БЗНС не трябва да взема становище, а да остави последните в тази борба сами да се стопят и унищожат, като казва, че единствената политическа организация в която са се привитили всички остатъци от фашиските организации. Според съдия по лесно би се сътрудничило с комунистите при искани отстъпки от страна на същите и лоялно отношение, и на тази база едно съвместно управление между работници и селяни би било възможно и дори желателно за едно вътрешно примирение. Да бъде страната спасена от вътрешни раздори и се създаде стопанско заздравяване, което е крайно необходимо за момента. На въпроса на 22 юни т. г. смята ли че народа е в властта, Гичев е казал: "Не, и това не може да се каже, обаче не трябва да забравяме, че комунистите имат организиран народ, докато ние имаме само един слой от масата. Голема част от народа бил недоволен от властта и при едно евентуално оттегляне на руските войски от България, ако комунистите продължават да прилага същата система на действие, народа от селата ще излезе явно на двубой, което ще вземе вид на класова или съловна борба. Нема какво да ми се сърдят комунистите, те подготвиха народа да негодува. Ние искаме разбирателство, но трябва както казах да овалат мерника.

На обвиненията срещу Гичев, че той и неговите хора пропагандирали в "низините" в своя полза и ги обесваляли за себе си, Гичев ги отхвърлил като неоснователни и тенденциозни с цел да умалжават изложат както него

25

така и неговите хора в Ц.П. и долу като наложат мнения е решението на Гемето, които редовно идват от чужбина. Също отхвърли обвинението на Дим. Стоянов, че приема бъдещето участие в управлението от сега се стремят да обсебят министерските места.

На конференцията на ВСС. Гичев каза: "Какво е това чудо, ние цар Борис все за него говореха, за върховния вожд, в Германия за Хитлер, в Италия за Дуче, а в България за основоположника на ОФ - Г. Димитров. И ние ли ще почнем с личности."

На 25.1.1946 год. на Околикската Земска конференция в Пловдив е произнесъл реч част от която предеваме.

"Вие ще турите край на невежеството и на всички диктатори в цялата земя. Днес ние не теглим от нашите икономически противници, а от нашите братя по съдба. Оставете областта на теориите. Земеделския пропагандатор ще воюва с противниците, трябва да развие месността и условията. Да се атакува конкретен противник. Трябва да знаете кое ви души, с какви аргументи покат да ви мачкат какво те искат. Не трябва да отидете в балканско село а да говорите за реквизицията на слънчогледовото семе или зърнените храни. Или да отидете в Ново-загорско и да им разправяте за ограбване на тютюнопроизводителите. Вчерта имаше реквизиция сега има ОФ реквизиция. Ще за сягат и общополитически въпроси. Днес нашата борба се затруднява от другите рите от РП, които изповедват диктатурата на пролетариата. Напоследък те прекръстиха кокошката на риба и понеже диктатурата не на мода, казват: ние сме за демокрацията. Така демокрацията още първия момент издигна един лозунг: "Демокрацията има не само за нас а не и за фашистите! Смърт на фашизма! А милите ли че и вие не сте за тях фашисти? Ние сме за аграр-демокрация. И днес виждате че е голяма пречка за комунизиранието на Европа, това са демократичните сили, у нас - земеделците. В България БЗНС е наречена най опасната реакция. Обвиняват ни в саботаж, убийства и диверсии. Горките ОФ органи, те навсякъде са прави. БЗНС не може да се обвинява че си служи с оръжие. Нашето оръжие е бмлетинката. Защо нашите съседи се страхуват от нас те не искат да напуснат властта взета по стечение на външни обстоятелства а не на тяхната сила. Когато спорим за кооперативното обработване на земята те ни казва, че това един етап, а знаем че една крачка е разстоянието между кооператив и колхоз. Селянинът се бори защото разбира, че това не е изключено дело на кооперацията. Така почнаха и с младежта: защо РМО и ЗМС, не може ли само БМО, а след това можеха да кажат: защо да има РП, да направим само ОФ. Ние сме пред стремежа на една партия която иска да установи своята еднoпартийна диктатура. За нас да е ясно. Утвърди ли РП своята власт други партии не ще има. У нас ще стане също като в Италия при Мусолини, а това ще значи кой по рано да се наложи и си създадем една своя земеделска власт в земеделска България. Нашата борба има жертви, но резултатите от борбата са важни. Да не се получат с бабаитлък. Сражението да се спечели с малко жертви и да се пестят народната кръв. Да не позволим да се съществени противника свсите пъклени намерения към нас. 10 години живяхме в диктатура. От една година живеем при друг вид диктатура. У нас има една партия която казва: Димитровски ЦК. У нас не е като у тях. Те казват: ОФ основоположник / визира Г. Димитров /. Ами чакайте, нали ОФ е боен съюз? Ако Хитлер кикне из последното село последователя трябва да кикне. А не дай боже ако Хитлер тикне държавата към пропаст. Кимон Георгиев направи преврата на 19 май и даде на цар Борис диктаторска власт, но плаща? Плащаме ни. Ще плащаме и сега защото сигурно ще ни тупнат утре репарации... Размислете и по друга една работа. Какво трябва да направим, за да не ни язди и диктаторствува малцинството. Не не се лъжете по временни настроения. Едно опозиционно настроение не канализирано не е нищо. На настроението на тълпата, която не е политически просветена никогата не можете да разчитате. До като вика "осанна" може да вика "разпни го". Конференцията като тая сега е от полза за нанасяне поражение и унижение в редовете на нашите противници. Искам да бъдем демократична опозиция. Доде 9 дни надал по не надал на село а на тръки. 19 май - танкове манастири... Сега е също. Голям коздук имат хората на РП които управляват. Те прелечат на оня хуцусин който като пипне сирене камък става... Липсата на чувство на сигурност е една от причините на опозиция. В София хората не си оправят къщите

26 — 2

защото ще ги вземат тези които станаха генерали и лейтенанти от "Ботев" и "Левски". Днес е убит стимула да припечелваш. Има несигурност. Режима е нито риба нито рак. Тръгнали сте като "море нагоре".

Областното управление ни съобщава, че Димитър Гичев е разпространявал следните слухове: Маршал Толбухин е поискал от българското правителство да пригответи 200 хил. армия, която да е готова за отправяне в Югославия, на границата с Италия. Правителството му отговорило, че няма армия, която да се бие за чужди интереси. Цълномощния министър в Москва Михалчев бил отзован затова, че написал доклад до Министъра на Вънните работи в България, в който описвал економическото нестабилно. Съветвал правителството да не се свързва много с Съв. Съюз, а да се преориентира към Съед. Щати и Англия. Това било научено от заместника на председателя на съюзната контролна комисия генерал полковник Бирюзов, който от своя страна подигнал въпроса за да им бъде отзован Михалчев.

При един разговор в много интимен кръг на зададени въпроси Д. Гичев казал: "Гемето, явно е изменил на позициите на БЗНС. Той е греенник, аз също може да съм грешил, но той първо е отстъпил от принципа за демокрация, след подаване телеграма до Д. Велчев в 1934 год. Втората му голема грешка и то най голема е тази, че след идването му тук не е потърсил абсолютно никакво сътрудничество с СССР, а явно ги е пренебрегвал и с това е изневерил на славянската ни политика. Бил скъпо заплатен храненик/агент/на буржоазията, която е подържал с всички свои действия. Той лично бил убеден, че Гемето е слабохарактерен, не е за водач и че не следва пътя за демокрация и народсвластие.

Той обвинява Коста Тодоров, Цанкиев и др. в същото това ограничено служене на западните демокрации и заявил, че щом се вземат пари, ще трябва скъпо да се плащат.

На 7. VIII. 46 год. Гичев характеризира положението така: "Напролет ще има много трева, но няма да има достатъчно магарета, за да я опасат." На въпроса как му изглежда бъдещето той отговаря. Ние не сме като комунистите да режем главите на тези кротки и въртоглави овци, а ще им стрижеме вълната, като порасне пак ще я стрижем и т.н. "Казва също, че нямамало нужда от Народен съд, за да се ликвидира с фашистите, а да им се изземат само имотите."

XXXXXXXXXX

Изм. 660-II
4. IX. 1946 г.До Господина
Политическия секретар на
Народния съюз "Звено"Т у кНа № 1255/1946 г.

ГОСПОДИН СЕКРЕТАР,

По повод писмото Ви под насрещния номер, Министерството на вътрешните работи анкетира изнесеното от Вас за Берковска околия и се установи следното:

Вярно е, че има известни недоразумения в околийския О.О. комитет между представителите на Р.П./к/ и Б.З.Н.С. от една страна и "Звено" от друга. Но тия недоразумения не са по формални причини, а принципи.

Не е вярно, че Р.П./к/ и Б.З.Н.С. не отстъпвали кметски места на "Звено", заради това, че "Звено" „била фашистка организация", а само затова, че в низовите организации на "Звено" в околията са навлезли не малък брой legionери и др. фашисти, които правят опити да рушат отвътре единството на Отечествения фронт и саботират всички обществени и правителствени начинания.

Според твърденията на членове на околийския О.О. комитет, в самата градска организация на "Звено" са навлезли роднините на осъдени от Народния съд, legionери и др. такива, които наскоро при едно погребение в Берковица на бивш legionер, са демонстрирали своето веру.

Въобще, при анкетата явно е проличало желанието на представителите на Р.П./к/ и Б.З.Н.С. в Берковица, да се очисти братската О.О. организация "Звено" в околията от реакционните рупителни елементи, за да може да се проведе на дело действително сътрудничество и братска солидарност на всички О.О. партии.

От страна на представителя на Министерството е направено всичко необходимо и възможно за подобрене и изглаждане на отношенията между О.О. организациите в Берковско.

ГЛАВЕН ИНСПЕКТОР:

/М. Ковачев/

ЕК.

**Б. З. Н. СЪЮЗ
Р. С. Д. П. (о)**

РЪКОВ. НА НЕЗАВ. ИНТЕЛЕКТУАЛЦИ

10 септември 1946 г.

VII. СЪЮЗ

До председателите

на околийските и местните организации

42/11

Другари,

С референдума на 8 септември т. г. се приключи въпросът за формата на държавното управление в страната ни. Веднага след това се поставя пред българския народ за разрешение вторият и най-важен проблем: как и на какви начала ще се изгради новата народна българска република.

Съдебносни въпроси, като този за собствеността, за наследството, за религията, за възпитанието на младежта, за кооперативното устройство, за демократизирането на всички обществени и държавни институти, за правата на работниците, за свободата на словото, на печата, на събранията и сдружаванията и пр., и пр. и гаранциите за тях, очакват своето разрешение. Това ще стане от бъдещото Велико народно събрание, изборите за което са насрочени на 27 октомври т. г.

В тези избори сдружилите се три организации ще вземат най-активно участие. Ето защо нареждаме:

1. Настоятелствата на всички околийски организации незабавно да свикат околийски организационни събрания за избор на кандидати за народни представители и техни подгласници, като е желателно изтъкнатите младежи и жени в околията да бъдат също посочени за кандидати. Там, където не може да стане това, поради независещи от нас причини, то кандидатите за народни представители ще се предлагат от околийските настоятелства в съвещание с по-първите другари от околията. Избраните или предложени по горния начин кандидати да се представят най-късно до 22.IX сутринта на ръководствата за утвърждение.

Съюзният устав определя качествата, на които трябва да отговарят кандидатите и вие сами добре разбирате, че в бъдещото Велико народно събрание организациите трябва да изпратят най-достойните си хора.

2. Съгласно специалният закон, административната околия образува избирателна колегия и на всеки 15 хиляди души население ще се избира един народен представител. От Министерството на вътрешните работи, въз основа на данни от Дирекцията на статистиката, ще се издаде нареждане коя околия колко депутати ще избира. Ще се съобразите с това нареждане при избора на числото на кандидатите.

3. В изборите за Велико народно събрание Съюзът ще участва с обща листа с Работническата социалдемократическа партия (обединена) и Независимите интелектуалци. Затова околийските настоятелства незабавно да влязат във връзка, за да постигнат помежду си споразумение относно кандидатите за народни представители и тяхното подреждане в листата. Ако се явят спорове по този въпрос и те не могат да се разрешат на местна почва, то незабавно да се донесе в централните ръководства за окончателното му уреждане.

4. Всяка кандидатна листа може да съдържа най-много толкова имена, колкото е броят на кандидатите в избирателната колегия плюс пет подгласника (чл. 53 от избирателния закон).

Разбира се, че може да бъде поставена кандидатна листа с по-малко число кандидати и подгласници от общото число на подлежащите за избиране.

5. Имената на всички избрани кандидати и начинът, по който е подредена листата, незабавно да се съобщат на централните ръководства, защото кандидатните листи ще се поставят за заверка от името на ПП или от името на ЦК на РСДП(о) пред респективния околийски съдия, където е центърът на избирателната колегия.

Всеки кандидат или подгласник е необходимо да се снабди с едно общинско удостоверение, в което изрично да са отбелязани следните три условия:

- а) че е записан в избирателните списъци на общината си и под кой номер;
- б) каква е възрастта му;
- в) какво занятие упражнява.

Също всякой кандидат или подгласник трябва да приложи към листата и заявление до околийския съдия, в което да изяснява съгласието си, че желае да участва като кандидат в листата за предстоящите избори за Велико народно събрание. Подписът на това заявление няма нужда от никаква нотариална заверка.

При депозиране на листата пред околийския съдия, щом те се поставят от името на една партия или организация, е необходимо да се приложи и удостоверение, установяващо обстоятелството, че последната е вписана като юридическа личност, издадено от респективния областен съд, който е извършил регистрацията.

6. Кандидатни листи могат да се поставят за заверка и от най-малко десет грамотни избиратели от същата колегия. В такъв случай последните трябва да притежават удостоверения от своите общини, че са избиратели и подписите им, при поставяне на листата, е нужно нотариално да се заверят.

Околийските настоятелства трябва да имат пред вид горното и винаги десет души да бъдат готови да поставят кандидатната листа, ако по една или друга причина тя не може или няма време да бъде положена от организациите.

7. Най-късно на 26 септември, до три и половина часа след обед, кандидатните листи трябва да бъдат подадени до респективните околийски съдии. Обаче ние съветваме да не се чака крайният срок, а това да се извърши няколко дни преди него.

8. Околийските настоятелства, заедно с избраните кандидати, своевременно да вземат мерки да се снабдят с хартия за бюлетини и позиви. Особено бюлетините, три или четири дни преди избора, трябва да бъдат раздадени на всички избиратели.

9. Застъпници е наложително да се поставят във всички избирателни секции и избирателната колегия. Това е много важен въпрос, който околийските ръководства трябва зряло да обмислят и правилно разрешат.

Всеки застъпник трябва да бъде допуснат като такъв, трябва да има качествата на избирател от колегията, което обстоятелство винаги да бъде готов да удостовери с избирателната си и личната си карта и да притежава нотариално заверено пълномощно, подписано от някой от кандидатите за наредни представители.

Застъпниците трябва да се явят рано сутринта в избирателното бюро, преди започване на гласуването и депозират своето пълномощно на председателя на последното. Те не бива да напусят помещението на избирателното бюро, докато не се приключи гласуването, преброяването на бюлетините и се състави и подпише нужният протокол. Веднага за резултатите от преброяването застъпниците телеграфически уведомяват ръководствата.

10. Щом се получи настоящото окръжно, председателите на всички селски и градски организации да свикат своите настоятелства и заедно с по-първите и деятелни другари да уредят въпроса за постоянната си връзка с центъра на избирателната си колегия, от където ще получават нареждания, позиви и бюлетини; да си разпределят селото или града на райони и обсъдят най-подробно начина, по който ще се произведе изборната агитация и раздадат своевременно бюлетините.

Също настоятелствата и по-първите другари трябва да определят лицата за застъпници във всички секции на района си. В община от няколко села, във всяко от които няма организация, съществуващите местни организации обезателно трябва да определят лица и ги изпратят като застъпници във всички избирателни секции на общината.

11. Във всеки околийски център да се образува съвместен изборен комитет, от по равно представители от БЗНС, РСДП (о) и Независими интелектуалци, който да си постави за изпълнение следните четири конкретни задачи:

а) Да има грижата на време да се изготви кандидатната листа за колегията и своевременно да се подаде в съда, заедно с всички необходими документи, за заверка.

б) Да следи за всички нередовности, насилия, арести и прочее в предизборния период и да се явява за тях писмено или телеграфически на ръководствата.

в) Да вземе мерки и се запаси с нужното количество хартия и щом кандидатната листа бъде добрена, веднага бюлетините да бъдат напечатани и разпратени по селата както и застъпниците.

г) Да не допусне нито една избирателна секция в околията да остане без застъпник. Съвместно с околийските ръководства изборният комитет ще взема лица от разните организации, за да ги разпрати по места, където има нужда от такива за застъпници. Негова е и грижата всички застъпници да бъдат снабдени с нотариално заверени пълномощия.

Изборният комитет е длъжен да използва за изпълнение на своите задачи особено младежите и жените.

В избирателни колегии, където няма околийски ръководства, съществуващото ръководство да една от организациите изцяло се нагърбва с функциите на изборния комитет.

12. Всички книжа, заявления, жалби, заверки и прочее във връзка с изборите за Велико народно събрание се освобождават от гербов налог и всякакви мита, такси и бории (чл. 127 от изб. зак.).

Вменява се в дълг на всички изборни комитети и застъпници да проучат избирателния закон и следят публикацииите на вестниците в това отношение.

Другари,

Живеем исторически дни. Снагата на нашите борчески организации трябва да се развие, за да може думата на българския народ да бъде чута и зачетена.

Отечеството има нужда от мир, ред, спокойствие, законност, свобода и народовластие. Ние можем да ги създадем и гарантираме за всички български граждани, ако съзнателно, трезво и решително изпълним своя дълг в изборния ден на 27 октомври т. г.

Напред смело в борбата за разумното преустройство на държавата и за закрепването на истинска народно-демократична република!

ПОСТОЯННО ПРИСЪСТВИЕ НА БЗНС

Секретар: Н. Д. Петков

ЦЕНТРАЛЕН КОМИТЕТ НА РСДП(о)

К. Лулчев

ЗА НЕЗАВИСИМИТЕ ИНТЕЛЕКТУАЛЦИ

Проф. П. Стоянов

Звено

До Началника на I-ва група
на отд. "В" *Ж*

Д О К Л А Д

По възложената ми задача, да присъствувам на втората национална конференция на М.Н.С. "Звено" състояла се на 12.т.м. в салона на еврейски народен дом, донесох следното:

Поради незадаващи от мен причини не можах да вляза веднага и забавих с десет петнадесет минути. Когато влязох говореше Иван Хаританов от името на МНР "Звено". Той даде да се разбере, че пътя по който бе поведена младежката организация "Звено" водеше неминуемо към откъсване от широките младежки слоеве, към недоверие на комитетите на демократичната младеж спрямо еженарските организации. Обясни, че за Звено са еднакво опасни както крайното левичарство, тъй и десничарството, които тика еженарите към неофициално свързване с фашистите и мнимата ОФ опозиция, към губене на отечественофронтовския елемент на партията.

След него поднесоха приветствия следните лица:

Атанас Драгичев - от името на парламентарната група на Звено, Елена генерал Кецкарова - от името на женската секция при "Звено", Манол Стойнов - от името на софийската градска организация, и ~~се~~ представител на ЗМС.

От Шиков бе направено предложение да се изпрати телеграма до Кимон Георгиев /проектотелеграмата бе посрещната с бурни ръкопляскания/.

След малък отдиш се премина към делова работа, а председател на бюрото бе Трифон Трифонов. Думата взе последният и изнесе политически доклад на тема: "Поуки и изводи от дейността на Младежкия народен съюз "Звено" от конгреса на 3 май т.г. до последно време". Трифонов говори за големите успеси на МНБ "ЗВЕНО" след първата конференция, когато на това младежко движение бе дадена насока на работа в ОФ дух. "При днешните икономически условия, заяви той, е напълно естествено да съществуват няколко младежки организации". Р.МС обединява работническата младеж, ЗМС - селската трудова младеж; МНС "ЗВЕНО" има за обект българската интелигентна младеж. Това е един широк сектор, който обхваща маса не организирани младежи. Така младеж трябва да сега да бъде обхваната от нас. До конгреса поне резултати имаше. Те бяха не оспорими. Но на 3 май ние имаме един конгрес, който за съжаление, не отрази принципите на нашата организация. Това беше момент който върна назад нашия съюз, влоши отношенията между него и другите младежки ОФ организации".

"Задачите които стоят пред нас са следните: 1. Организационно сътягане. 2. Отстраняване на всички недоразумения между нас и съюзните младежки организации и изпращане на наши представители на всякада по комитетите. 3. Да осилим културно просветната работа. Чрез последната ще постигнем единство в идеологичното разбиране. Тези задачи ще бъдат изпълнени само ако има единен изпълнителен комитет, но за това пък ръководството трябва да има подкрепата и отдого. Трябва да предпреди, че ние няма да търсим отговорност от никого, въпреки, че е редно да се търси. Трябва да напомня и това, че не всички от ЦК и ИК са виновни за станалото. Имаше такива които се противопоставяха, но нямаха силата да се налагат. Един от тези е Кулишев. При избора ще се чуе думата на всички делегати. Бъдете сигурни, че листата няма да е резултат на разговорнически и оудукане. Трябва да има представители от всички области в ЦК и ИК." Заверши с пожелания за успешен ход на работата и издигна ОФ лозунги.

След това се мина към изказвания, като се даде право само на по един представител от област да говори и се апелира за деловитост.

Първ говори представител от Варна. Той подчерта, че след конгреса на 3 май, областното ръководство е било повлияно от конгреса и работите почнали да куцат. Скоро обаче ОК се е окопитил, тъй като виждал, че губи доверието на съюзните Младежки Организации и направил редица преобразования в самия комитет, като ~~отхвърлил~~ отхвърлил някои стари и поставил нови

- 2 -

на тяхно място.

Представител на Пиринска Македония каза, че тамошния комитет навреме можал да вземе правилно становище, благодарение на което неговите членове заемат видни места в комитетите на демократичната младеж. По нататък каза "Има наши младежи от областта, които са по сатвори и концлагери, невинни, по вина на други, които се ширят свободно. Те са задържани и изпратени там в връзка с македонския провал. Аз моля конгреса да издействува тяхното освобождение, тъй както, както всички сценаристи, така и те са неотклонно на ОФ и пътя начертан от Кимон Георгиев.

Пловдивски делегат: Преди два месеца ние изключихме и нашите редовни сценаристи, които изложиха организацията в града и областта. След РМС нашите хора са най-добрите ръководители на Септемврийче и другите масови младежки организации. Младежкия съюз "Звено" прати свои членове в Прохода на Републиката и ударника от Пловдивска област е сценарист.

Касковски делегат: той отчете голяма дейност, като участие в Прохода на Републиката, помощна милиция за регулиране на движението и пр. Апелира да бъдат избрани такива хора в ръководството, които да издигнат организацията на висотата на която е била преди 3 май т.г. "За да спечелим доверието на нашите съвзени младежки организации, трябва да прочистим организацията си от чужди елементи."

Бургаски делегат: в тази област сценаристите младежи имат едни от най-важните сектори да ръководят: културно-просветния отдел при комитета на демократичната младеж е в ръцете на сценаристите, председателят и подпредседателят на градския комитет на демократичната младеж са сценаристи. Той предупреди, че при новите избори трябва да се внимава много и да не се избират в бъдещите ЦК и ИК хора, които да компроментират организацията. Като са върнати по местата да проведат навсякъде конференции и прочистят комитетите от хора изложили се и неудобни повече да заемат тези места. Трябва също така към ЦК да се образува един организаторски апарат, който да обикаля навсякъде и инструктира областните комитети.

Плевенска област: представителът на областта се впусна в възхвалаван на бившия секретар на съюза и виновник за II-рата конференция Трифон Трифонов. Той каза, че в качеството на председател на областта провеждал ОФ-линия на работа, поради което последното ръководство е поискало неговото изключване. Станало така, че от областта не само не са го изключили от организацията, но, напротив, оставили го да продължи в качеството на областен председател.

От името на Врачанска област говори Хаджиев. Ние, каза той, трябваше да работим с РМС, независимо от това, че РМС стои начело. РМС е авангарда на съпротивителното движение, той даде скъпи жертви на 9. Септ. и водаческото място за него е заслужено. Ние трябва еднакво да мразим и десничарите и левичарите. Ако сме десничари, то значи, че вървим по пътя на фашистите, ако сме крайни левичари, то значи да сме комунисти. Днес ние работим за ОФ България и не можем да бъдем комунисти. Положението с Дамян Велчев остава все още неясно. Ние не трябва да бъдем лъгани. Ние уважаваме в лицето на Кимон Георгиев и Дамян Велчев не личностите, а водачите, и когато тези водачи изменят на нас, ние няма никога да им простим и ще ги саклеймим. Ако Дамян Велчев е тръгнал по пътя да защитава интересите на една чужда за народа спеша, интересите на спекулативната буржуазия, то ние ще го изоставим. Трябва да знаем какво е действителното положение с него.

Габровски делегат се изказа в смисъл, че бившото главно ръководство е било натрапено, и че сценаристите в областта ще дадат пълната си подкрепа на бъдещето ОФ ръководство.

От името на софийска област говори Николай Кукушев. Ние, каза той, делегатите от Софийска област бяхме изхвърлени от конгреса, тъй като знаехме, че нашата област обединява истински сценаристи и гостивахме правилното становище. Въпреки всичко организацията в областта живее в добри отношения с другите ОФ младежки организации и е уважавана от областен комитет на демократичната младеж. Изразявайки желанието на Софийска област предлагам на конференцията най-добрия и най-последователен наш другар Трифон Трифонов да бъде избран за почитен председател на РМС "Звено"/бурни и продължителни ръкопляскания и ставане на крака/.

Даде се десет минути отпих, при което се събраха водачите на областните делегации да съставят листата на ЦК и ИК.

След отпиха изнесе своя доклад представител на комисията по пълно-

моцното.

Предложени бяха листите. За председател на ЦК бе избран Христо Тодоров. Изпълнителния комитет е воден от Николай Кукушев. Следват Иван Трифонов от Хасково, по един от Пловдив и Ямбол, от София Христо Боров, Любен Кулишев, Станислав Николов, Хаим Фархи, Ангел Ангелов.

Контролната комисия се състои от Иван Белчев, Самуил Арие, Манол Паскалев, Моис Вурла.

Изготвени бяха и листи на областните комитети. За Софийска област са Николай Кукушев, Христо Тодоров, Ангел Ангелов, Моис Вурла.

Листите бяха приети с бурни ръкоплескания и без никакво изменение.

Новият председател на ЦК все думата и благодари от името на последния.

Щерев изнесе проекторезолюцията, която бе приета с болшинство. В тази резолюция са отразени въпросите поставени на дневен ред в конференцията. Тя е в ОФ дух.

Накрая Трифонов сакри конференцията, предупреждавайки делегатите да не се вслушват в провокаторски служове, окачествяващи МНС "Звено" и НС "Звено", като секция на друга ОФ партия. Същият предложи подир обед / 8 часа / да се посети изложбата в двореца, като обеща да не се чака на опашката.

Конференцията бе сакрита в 14.30 часа. Присъствуваха към 100 души предимно делегати. Тя мина в ОФ дух.

София, 13. IX. 1946 год.

Донася 107, 1-ва група, отд. "В".

СТОЯН ПЕНЧЕВ КОСТУРКОВ

От Висшия партиен съвет на радикалната партия.

СТОЯН ПЕНЧЕВ КОСТУРКОВ е М-стър на просветата. Роден в гр. Панагюрище живущ София на ул. Ник. Николаевич № 21, където има къща. Има висше образование. Има един син и една дъщеря. Порано е бил учител по история, сега пенсионер. Материално положение е добро, има къща в София и вила на колонийте при Панагюрище, той води скромен живот. През 1942 г. е говорил и е хвалил партизаните за техната сеодайност на идеите им. Бил е кандидат в миналото за народен представител, но и двата пъти не е станал такъв. Сега е в радикалната партия където членува още от преди 1944 г., когато радикалната партия се разделя, той остава при радикалите, а на при демократите. Сега се държи добре в министерския съвет. Той е добър оратор. Сега пише книга върху историята на България. Ходил е в чужбина/Франция, Германия, Швейцария/където е вършил политическа работа. Отношенията му към Р.П. е дружеско, към земеделците-Гичев примирническо.

Напоследък като министър на просветата, възвърнал много на служба учители-фашисти. През 1931-33 год. довършил линията Цовдив-Панагюрище през през годините 1941-44 год. не проявяваше никаква политическа дейност. Почиваше си в колонийте, но не беле го страх от партизаните.

Към края на месец август 1946 год. ~~дн~~ е ходила делегация при Костурков, поднесла решенията на съвета при М-рството по въпроса за чистката при министерството.

Мнението на КОСТУРКОВ не е променено. Пред делегацията той пак е заявил, че революцията е една стихия в която няма разум, а само действа под напора на чувствата, затова не трябва да се изобръзва чистката, защото много то представителите за чистката били добри работници.

Така напр. за решенията на съвета, чистката при цент. управление да се проведе от една комисия от състав: Представител на М-рството, представител ОРПС и представител на ОРПС. КОСТУРКОВ се противопоставил резко, че не е съгласен с комисий, а сам той щел да направи чистката при центр. управление, като му се представят мотивирани обвинения. А там където нямадо так-ива щел да направи анкета, а то значи да натовари хора каквито той пожелае, за да съберат оправдателни доказателства, а и най важното да протакат чистката до безконечност,

От представения списак за оволнение от централното управление, КОСТУРКОВ се искал, че мнозина от тях са добри хора. Така например за Никола Владимиров НАЧАЛНИК отд. за институтското образование, за които се знае че е водач и вдъхновител на опозицията при М-рството, той се искал, че били много добър и ни трявало да бъде оволнен. Преди няколко дена НИКОЛА ВЛАДИМИРОВ, страхувайки се, че ще бъде пръв за чистката е заявил, че иска да си даде оставката. След като е било сообщено и това на Костурков, той пак не бил съгласен да го уволнят.

По решение на съвета при М-рството чистката при основното образование да стане по места от учители от ОРПС и мнението на местния О.Ф.К.-Т, като -

80

результатите бъдат съобщавани. В м-вото Костурков е казал, че чистката, защото ръководните органи при основното образование. В м-вото са много малко технически не са в състояние да съберат сведения и да знаят за проявите на учителите по всички селища на България. Ако се остави тази работа на окол. инспектори, пак нищо няма да ~~придвини~~ стане, защото мнозина от тях са настроени зле спрямо ОФ и няма да представят никакви учители за чистка. Костурков се изказал, че и чистката при основното образование, трябвало да стане пак чрез анкети.

Накрая Костурков отказал да подпише всякакви решения на съвета за чистката. ~~Дал~~ да се занимае с това, когато се върнал в отпуск. А ще се върне когато се върне делегацията от Париж. С това той отказва да се прави чистка при м-во на Просветата, защото подреждането на учит. персонал трябва да стане до 10.IX.1946 година, след това няма да може да стане чистката.

Трябва да се вземат бързи ~~мири~~ и енергични мерки, за да не се допусне през тази година да бъдат тровени учениците от учители фашисти.

16.IX.1946 година,
София.

М. В. Р.
ДИРЕКЦИЯ НА НАРОДНАТА МИЛИЦИЯ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

№ 38-71
18.11.1946 г.

КОПИЕ:

ДО ГОСПОДИНА МИНИСТРА НА ПРАВОСЪДИЕТО
ГОСПОДИН МИНИСТРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ.

Т У К.

Господин Министре,

От приложения доклад № 8224 на началника на V милиционерски участък се вижда, че бившият министър от кабинета на Муравиев-Мушанов, Вергил Димов - осъден на доживотен затвор на 7 Септември т.г. е бил у дома си свободен цел ден. Там той е имал политическа среща и съвещание с опозиционерите: Димитър Гичев, Д-р Врангя и Велико Великовски. От обясненията дадени от самия Вергил Димов и от съдържанието на приложената служебна бележка подписана от Директора на Централния затвор е видно, че това пускане на Вергил Димов е станало по Ваше нареждане. Естествено при това положение началника на V милиционерски участък не е предприел други мерки, а се е задоволил със своя доклад.

Този факт за нас е една неприятна изненада. По наше мнение, това излизане вън от рамките на проявена снисходителност /ако разбираме е верно, че това е станало по Ваше нареждане/. Когато осъдени лица от Народния съд, се поставят в положение активно да участват в решението на важни политически въпроси и когато това става с видни ръководители на опозицията и за целите на водена борба срещу правителството на О.Ф., това ние считаме за недопустимо. По донесение на Държавна Сигурност, станалите там разговори са били именно от такъв глосност и Вашата снисходителност можеби е зле изтъкувана и е използвана в ущърб на О.Ф. и власта.

Моля за бъдащо при пускане в домашен отпуск на политически затворници, да бъдем предварително уведомявани и това да става с наше съгласие.

ДИРЕКТОР НА НАРОДНАТА МИЛИЦИЯ:

Р. Димитров

В.З.Н.С. - Н.ПЕТКОВ.

Положението в ВЗНС - Н.Петков към днешна дата / 22.IX./ се очертава в следният вид:

Борбите вътре в съюза между привържениците на Н.Петков и тези на Гичев отиват към своята куминационна точка. В това отношение характерно е това, че докато Гичевистите имат известно относително болшинство в П.П. то във Върховният Съюзен Съвет и в У.С. петковци /пладненци/ имат подавяващо болшинство. В много от околиците, да не кажем в болшинството за сега има и две кандидатни листи, а някъде и по три. Тъй като предстои утвърждаването на тези листи, за това именно, дали ще бъде свикан или не В.С.С. е от решаващо значение. Н.Петков без официално да разпраща телеграми и съобщения е наредил на своите хора /пладненци/ от В.С.С. да дойдат за заседание на 23.IX. в 8 часа сутринта. При това характерно за взаимните отношения е това, че той и днес уверява Н.Атанасов, че няма да има заседание В.С.С., без обаче да приеме каквото и да е действие за спарането идването на В.С.С., които всеки момент могат да се съберат на заседание. Това положение хвърля в тревога Гичевистите при Петков, които правят всичко освен дето се стремят да прокарат своите хора в официалните петкови листи, но и да зарегистрират пътя на десетките свои отделни листи. Идеята на Гичев е да вкара колкото се може повече свои хора в Великото народно събрание по тези именно пътища /чрез официалните листи на Н.Петков, чрез свои самостоятелни листи, чрез десетките и чрез възкване на Гичевисти в листите на Оббов.

Положението в съюза на Петков се усложнява и от обстоятелството, че и в средата на пладненци няма единство, тъй като хората на Ив.Костов, Серги Златанов, Ас.Павлов не изпитват особено доверие към Н.Петков и не го смятат за правоверен геметовец.

По наши сведения Н.Петков желае да участва в изборите, чувствувайки, че с един нов бойкот той окончателно ще пропадне като политик. Независимо от това обаче, сведенията, които получавме от разни страни, ни дават основание да смятаме, че той е възприел внушението на англо-американците да бойкотира изборите, като намери за това претекст - една две седмици преди тяхният срок. Освен другите факти в това отношение свидетелствуват и редицата изказвания в Софийските дружби за едно "Обединение с Оббов против комунистите".

Не вървят гладко и отношенията на ВЗНС - Петков с хората на Лулчев, особено в провинцията.

На всички места, където те са провели събрания за избиране на кандидати и установяване агитационната си работа, са поставили въпроса така, че на съюза предстои борба срещу комунистите. С оглед на това се редят и кандидатите и се издигат лозунгите.

Н.Петковци независимо от това, че официално не са разбраха с демократите то без шум и не официално са дали нареждане в провинцията, че там по места могат да включват демократи в своите листи.

--СОЦИАЛ ДЕМОКРАТИ /Об./

При тех положението се очертава по следният начин:

Под формата, че е необходимо отлагането на изборите, тъй като заменението на избирателният закон идва много късно от една страна и от друга, че съществува опасност от изборите терор, те застават на челно място в борбата за бойкот на изборите. В разясняване последното решение на Изпълнителният им комитет взето преди 2-3 дни в което решение те прокарат твърдението, че изборите трябва да се отложат на всяка цена, видни функционери на партията им твърдят пред членската маса, че по-ниски ръководители, че "ще заверят листи с кандидати пък ако не се осъществят нашите искания ще си оттеглят листите и няма да участват в изборите".

- 2 -

В наши сътрудници, които познават добре соц.демократите, съществува впечатление, че в това преждевременно разтърбяване на евентуалният бойкот, който е внушен от англоамериканците, съществува елемент не сплавяване властта и се създаде свободия в страната и пълна безотговорност на опозицията. Но всеки случай опозицията очаква идването на Барно с нетърпение.

ДЕМОКРАТИ.

И сред демократите във връзка с изборите съществува високо напрежение. То беше особено високо по време стремежите на демократите да излезат съвместно с Н.Петковци. След отказа на последните, сред демократите има голямо разочарование стигащо до отчаяние, а у някои до злоба.

По наши сведения Стойчо Моманов се е изказал, че не желае да сложи своята кандидатура, тъй като немало никакъв шанс за избиране.

Друг виден демократ - Кантарджиев се изказва с злоба срещу петковци, като се заканва, че демократите няма да го подкрепят, нека си теглят последствието от това.

На някои места в провинцията демократите са получили нареждане, където другите се съгласят да излезат с обща листа.

РАДИКАЛТЕ /ОПОЗИЦИОНЕРИ/

Те няма да излезат с отделна листа, а ще подкрепят демократите.

В.З.Н.С. - ОББОВ.

Антагонизма, който съществува между различните крила на Оббовия съюз във връзка с поставяне кандидатните листи се извънредно много изостри. Различните крила бяха разпратили свои представители из провинцията, да извършат подреждането листите по места. На тази основа по места се разгоре почти ожесточена борба. Тази борба се пренесе и в централните им ръководни органи. Тук започна да се говори за изключването ту на представителя от едно крило, ту на представителя от друго. На последък обаче, когато се пристъпи към последното нареждане на листите от У.С. тези борби привидно бяха стигнали. Че борбите са отишли привидно показва факта, че с внезапното им избухване в края на заседанието на У.С. и то поради незначителен повод - Г. Драгнев заедно с около 20 души от У.С. напусна заседанието поради несъгласието на останалите от У.С. да одобрят кандидатурата на един гичевист, който е трябвало да бъде поставен на второ място в пловдивска селска околия.

В своята агитация около поставяне кандидатите гичевистите при Оббов почти навред в провинцията са вървели по линията на борба срещу комунистите. Те открито са се изказали против коопериране на земята, против национализиране на индустрията и др. като са апелирали към делегатите дошли на конференциите да посочат хора за кандидати, които във Великото народно събрание, като бъдат болшинство в което те не се съмняват, няма да позволят на комунистите по-нататък да комунизират страната. В същия дух те имат гласуване и резолюция. Красноречив пример в това отношение е резолюцията на Старозагорска околийска дружба, където под ръководството на областния директор - Койчо Тончев са вземали резолюция яро антифронтска.

В своята агитация оббовци твърдят, че те имат зад себе си 80% от българските селяни затова те били предложили да се излезе с отделните цветове, за да премерят силите и да не носят никого на гърба.

В някои дружки особено по селата, където няма опозиционни и дружки формално са с Оббов. Преобладава настроението да се отиде на единство с Н.Петковци.

-З В Е Н О.

В средите на тази организация напоследък е настъпило едно особено състояние. Това състояние се дължи на факта, че както реакционерите, така и прогресивните с недоволствие посрещат решението да се излезе с отделни по цвет листи.

Докато да преди няколко дни Поп Златев е уведомявал останалите от И.К. в сигурността да получат 100-120 мандата във Великото Н.Събрание, сега той е изпаднал в песимизъм и смята, че ще получат много малко мандати. За това той търси причината в прогресивните, които "разбили организацията", която преди това била така добре организирана.

И прогресивните са песимисти. Немно повече те са зле настроени срещу изменението на закона за изборите. Те са обезпокоени от обстоятелството, че К.Георгиев, който е обещал да подмени сегашния И.К. с новъ който да бъдат застъпени добре и прогресивните, не прави това, макар старият И.К. да е в оставка. Поради тази причина кандидатите ще бъдат поставени и утвърдени от старият И.К. и безспорно ще бъдат реакционери.

Прогресивните смятат, че К.Георгиев нарочно забавя промената на И.К. с оглед именно на това, да вкара в парламента звенари-реакционери.

Това определя.

Поведението на прогресивните, които смятат че няма да могат да влезат в парламента.

Игр. 706-II
30 IX 1946г.До Господина
Министра на правосъдието
Т у к

Министерството на вътрешните работи има сведение, че някои лица осъдени от Народния съд и изтърпяващи наказанието си в затворите, са били пускани по домовете им в "отпуск", с което им се дава възможност да влизат в контакт с лица и среди враждебни на народната власт. Такива лица са водили политически разговори с опозиционните водачи, кроили са планове за борба с Отечествения фронт. Всичко това уврежда интересите на държавната сигурност и създава трудности за органите, които се грижат за тази сигурност.

Пресен е случая с неотдавнашното пускане на Вергил Димов от затвора в дома му.

Министерството на вътрешните работи счита подобни "отпуски" на осъдените за недопустими от гледище на закона и правилниците.

Ако обаче, се яват особени случаи, когато се налага пускане на някой осъден в дома му, отпуска да бъде давана само след предварително уведомление и съгласие на Министерството на вътрешните работи, което ще вземе за

случая надлежните мерки за охрана, продиктува-
ни от интересите на обществения ред и сигур-
ност.

М И Н И С Т Ъ Р :

ЕК.

СЪОБЩЕНИЕ НА "ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ":

Отделът ни разполага с данни, че въпреки изричните директиви да се спази строга дисциплинираност и законност в връзка с изборите за ВНС, на много места в страната членове на РП/к/са си позволили и си позволяват да вършат редица своеволия.

Така: 1/ На 24 т.м.в с.Стрема/Пловдивско/е бил убит председателя на ЕЗНС-Н.П.в селото-Христо Васев,от членове на БРП/к/начело с секретаря на партийната група.

2/ На 25 т.м.в с.Оборите/Ст.Загорско/ремсистите:Ж.Атанасов и Г.Танев са нанесли побой на опоз.Енчо Енев, вследствие на което същия е починал.

3/ На 26 т.м.в с.Юнаците/Пазарджишко/Петър Гиргинчев,член на РП/к/е пребил опозиционера Димитър Даскалов,

4/ На 27 т.м. в с.Младово/Н.Загорско/ремсистите Хр.Георгиев,Колю Касабов,Колю Петров,Андрей Георгиев и Иван Радулов ,нанесли тежък побой на опозиционера Петър Биков,който от побоя починал.

5/ На 27 срещу 28 т.м.в с.Главаница/Пазарджишко/група членове на РП/к/заедно с секретаря на партийната група са отвлели извън селото застъпника на ЕЗНС/Оббов/и един опозиционер.На застъпника е бил нанесен тежък побой и има опасност за живота му. Опозиционера не се е върнал и не е намерен.

6/ Същата нощ са били сериозно бити: а/Ангел Петков,застъпник на опозицията от с.Миладиновци/Ямболско/,Иван Косов Воденичаров опозиционер от Пловдив и др.

7/ На 28 т.м.са били нанесени побоища на опозиционери по секретаря на РП/к/-околийски комитет-Сливен.Пострадали са 35 д.опозиционери от околията от които трима са бити-тежко.

8/ На 29 т.м.в с.Сребърна/Силистренско/няколко партийци са били двама опозиционери понеже през деня на изборите са имали реакционно настроение.

Горните факти не изчерпват всички случаи на проявени своеволия от страна на партийни членове,но те са достатъчни за да ни накарат да сигнализираме наличиността на една престъпна и пакостна недисциплинирана и това което държим да се подчертае е че СВОЕВОЛИЯТА НЕ СА БИЛИ ПРОЯВЕНИ ЕДИНСТВЕНО ПРЕДИ ИЛИ В ДЕНЯ НА ИЗБОРА НО ПРОДЪЛЖАВАТ.

- 2 -

2

В тях не са се "проявили" само случайни и неотговорни
-незаангажиращи името на партията лица но и земащи известни
партийни постове комунисти. Това налага още повече вземането
на необходимите мерки.

НАЧАЛНИК ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ:

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ "Г":

Из архивите на ДС

Материяли относящи се за Коста Лулчев. Извлечение от обвинителния акт по разпространяването на речта на Бърнс. Материялите се намират в досието на Виолина Лелчиева.

КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ - от София ул. "Н. Рилски" 39 по същото време предал един екземпляр от "речта" на ИОНЧО ИВАНОВ ИКОНОМОВ адвокат в Орехово, с поръчение да я отнесе и предаде на техни съмишленици в Орехово за да се размножи и разпространи между гражданите.

О Б В И Н Я В А:

1. КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ - 60 годишник, гр. Орехово, живущ в София на ул. "Неофит Рилски" № 39, главен секретар на опозиционната С.Д. партия, в това, че: а/ През м. Май 1946 год. в София написа и разпространил едно изложение от името на ЦК на РСДП/о/ от април 1946 год. съдържащо неверни твърдения, които са от естество да създадат недоверието власта въобще и към нейните органи, както и да създадат смущение и в обществото; и б/ за това, че в края на м. Август 1946 година в София разпространил измислената "реч" преписана на Американския министър на външните работи ДЖЕЙМС БЪРНС, съдържаща преценки, факти и обстоятелства, които от естество да увредят добрите ни отношения с Америка и Съветския Съюз и да оронят престижа, както на тези държави така и на тяхните външни министри.

2. Всички останали обвиняеми, в това, че през м. Август и Септември 1946 год. в София и провинцията разпространявали същата "реч" на г. Джеймс Бърнс, с което разгласявали преценки, факти и обстоятелства, които са от естество да увредят добрите отношения с САЩ и СССР, както и да оронят престижа на тези държави и на тяхните външни министри, за което ги предава в Соф. Обл. съд, за да бъдат съдени, признати за виновни и наказани: КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ по чл. 7 ал. IV и V от ЗЗНВ всички останали обвиняеми по чл. 7 ал. V. от същия закон.

Обвиняеми:

1. КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ - София ул. "Н. Рилски" 39.
2. Всичките обвиняеми в Соф. централен затвор.

Написано в 1 екземпляр. К/Н.

/п/зам.прокурор /Минковски/

Петко Стоянов 78
До Г-на Министър Председателя Тул

off 40

Господин Министър Председателю,

Он всички обществени среди всеотранно се изтъква важността и значението на предстоящите избори за Велико народно събрание. Българският народ желае, а правителството все ангажиранти декларира, че тези избори ще бъдат освободни, демократични и редовни. Направено е до сега от власта, обаче не дава необходимите предпоставки, че те действително ще бъдат такива.

За да се избегнат нередовности, псевдо и факти за стричане освободителна, демократичността и редовността на предстоящите избори, намираме, че е необходимо правителството да направи следното:

1. Изборите за В.Н.С. трябва да се произведат след като се изпълнят предпоставките и се създадат условия за да бъдат те освободни, демократични и редовни, т.е. правителство трябва да СЪЛЪЖИ датата за произвеждане на предстоящите избори ПОНЕ с 10 дни, зашто срокът за регистрирането на кандидатните листи се удължен с 10 дни, а останалото време от утвърждаването на канд. листи 16 октомври т.г. до датата на изборите 27 т.м., именно 12 дни са отворен недостатъчни технически да се подготви участието в тези избори, като печатане и разносиле на бюлетините, подготвяне на застъпници, обиколка на изб. колегии и пр.

2. Да се опре приложението веднага и се стменят изключителните и ограничителни закони по отношение на демократичните и анти-ашишки организации и лица като "Закон за защита народната власт", "Зак. за печата" и др., при които е невъзможна освободната политическа проща, свобода на описото, печата, събраната и агитацията.

3. Да се освободат задържаните по политически причини в лагери, участници др. земеделци и социалисти и др. анти-ашишки. Да не се пречи на кандидатирането им в предстоящите избори и им се даде възможност да упражнят правата си.

4. Да се опре въдворяването на "неотскителство" и отнемането на живота и несприване по закона и ненаказани по закон от орд. а се освободят въдворените зем. и орд. ден. Също така да се освободят въдворените студенти земеделци и пр., които отот вече по 3 месеца. На ордите да не се пречи да получат изпитите си и да се запечат в оледващите семестри.

5. Да се премахнат всички пречки по разпространяването и продажбата на оппозиционните вестници и контрола върху гражданите, които купуват или получават като абонати тези вестници.

6. Да се нареди до всички печатници в отрана освободне и неограничено да печатат и на спец. групи всички позиви, бюлетини, други изборни книжа, проекта за конституцията, и пр.

7. Да се стени предварителния контрол от Нар. милиция върху всички печатни книжа по изборите.

8. Да се премахнат и не се допускат ограничения на зоботвенниците и ръководящи превозни средства-мотори, анти-ашишки и др. за да могат ордите да бъдат в услуга и на спец. полит. групи и предстоящите избори.

9. Да се премахнат всички пречки и се гарантира разносилането и разпространяването на бюлетини, позиви и др. книжа по изборите.

10. Да не се позволяват никакви пречки и да се улесни поставянето на застъпници от всички партии участващи в изборите, като се гарантират правата им по избирателния закон и се нареди да получат заверени препиши и протоколи за утвърждаване резултата на избора в високо бюро.

11. Да се даде и се гарантира освободата на кандидатите, подгласниците и техните помощници на всички избирателни колегии, изключително и неограничители, като се осигурят с необходимите повелителни.

12. Да се определят дните и часовете в които спец. партии не могат да използват РАДИОТО, за да бъдат в постоянен дспир с избирателите и да изясняват идеите и разбиранията си по въпросите стисно изборите за ВНС и изработването на Конституцията, както тсва пришат правителствените партии.

13. Да се стменят оръковете и условията за сликване на агитационни събрания през изборния период.

28/11 71

14. Да се нареди онези избиратели, които не гласуват с съдебни решения да гласуват в специални ОТДЕЛНИ секции в всички изб. колегии.

15. Да се вземат мерки и не се допускат изнудвания на избирателите от когото и да бъде под каквато и да бъде форма.

16. Да се образуват изборни наблюдателни комитети—централен, околийски и местни, съставени от правителствените и споз. партия лица, които да имат задача да контролират свободата и редовността на изборите. Тези комитети да анкетират всички евентуални инциденти, нарушения и др., да посочват виновните, да вземат мерки да се избегнат такива, да присъстват в изборите бира при преброяването на бюлетините на изборния резултат. Същите комитети да проверят изб. списъци за да се избегнат многократните гласувания от някои избиратели и гласуването с книжки на умире, което се вършело в миналото от реакционните фашистки правителства.

17. Да не се допускат други лица в изборните бира освен членовете на бирата, преброявателите, чл. на наблюдателните комитети, кандидатите и подгласниците както през време на гласуването, така и при преброяването на бюлетините и установяването на крайния резултат от изборите.

18. Да се вземат всички мерки и се дадат необходимите нареждания изборите за ВНС да бъдат провеждани при пълен ред и свобода, без всякакви пречки, нередовности натиск. Само така тези избори могат да бъдат свободен израз на свободна изразена воля и желания на българския народ и само тогава те ще бъдат признати от него.

София, 9 октомври 1946 год.

С почит:

За БЗНС—Н. Петков, гл. секретар: /п/ Н. Петков

За РСДП/О/—гл. секретар: /п/ К. Дулчев

За независимите интелектуалци: /п/

проф. Н. Стоянов

Климент
Рсеп(а)
23.5.49

До Началника на 1-ва група
при отделение "В"

39

Д О К Л А Д

По възложената задача, да присъствувам на митинга, свикан от БЗНС/Никола Петков/ и БРСДП/К. Лулчев/ на 19.Х.1946 год., донасям следното:

Митинга се откри към 5 часа. Аз бях на балкона. При ресторанта "Юнион". Когато пристигна Никола Петков беше грабнат от агитките и носен на ръце до естрада, като викана "да живее Никола Петков", "исаме Гемето", "освободете Трифон Кунев и К. Пастухов" и пр.

Още с първите си думи Никола Петков се постаря да настрои хората си бойко, като обвини властта, че тя възпрепятствувала с всички възможни средства сполучливото провеждане на митинга, като нито е отпуснала високоговорители, нито пък е дала **електрическа** светлина. Поощрени агитките единогласно почнаха да крещат: "Долу диктатурата" "дайте ни високоговорители", "запалете лампите" и пр.

След това говори за борбите на нашите възрожденци за "чиста и свята република", за това, че идеалът им е осъществен, но при наличието на комунистическата ОФ диктатура. Той се постаря да спекулира като се обърна към селяните, работниците, занаятчиите, интелигенцията, в това число и учениците и студентите, които били потискани от условията на комунистическата ОФ диктатура. Говорейки за причините опозицията да не напусне веднага след 9-9-44 год. ОФ, каза, че след **успешния** завършек на войната това биде сторено и в ОФ остана само един единствен некомунист - Кимон Георгиев и то като пленник, което бе причина той да влезе в конфликт с своите последователи и да се прости с най-верния си приятел Дамян Велчев.

Преди да се изкаже докрай Никола Петков агитките почнаха дезорганизирано да дигат лозунги, като следните, напр.: "Долу комунистическата диктатура", "долу червения фашизъм", "да живее Америка" "долу секцията на Обов!" От там натакък нищо повече не можах да чуя, въпреки, че бях толкова близко до естрадата.

~~Виж~~ **След** него говориха Асен Стамболийски и Коста Лулчев, който току-що беше пристигнал от Кюстендил. От техните речи ~~нищо~~ не можа да се чуе; агитките постоянно крещеха, а високоговорители нямаше.

Професор Петко Стоянов също говори върху бюджета на държавата, като обвиняваше ОФ, че опразвал държавната каса.

На Никола Петков му бе поднесено от земсис и земсиски в национални носии ~~мляб~~ и ~~сол~~.

Накрая агитките започнаха да викат, че имат манифестация по града. Преди обаче да потеглят, докато викаха "Да живее Гемето" една група събра наред тях и очна да вика: "Да живее Георги Димитров!" и "Сталин, Тито, Димитров!" Множеството от гражданството, дошло от любопитство побърза да напусне площада/вероятно при мисълта, че може да стане бой/. Останаха само организираниите и дошли под строй към 200 души/предимно земисти/ и ~~социални опозиционери~~ ~~отчественофронтови~~.

Докато опозиционерите се трудеха да поведат подире^т си масата посетила митинга, нашите бързо се сплотиха, издигнаха свой оратор, който подкари народа да излезе на обща манифестация и докаже на опозицията, че тя е нищожна. Това стана много бързо и се образува една внушителна колона, челниците на която носеха червена лента и ликът на Г. Димитров. Опозиционата колона беше малочислена и се почувствува безсилна, поради която се разформира и хората се разотидоха.

Всичко това трая до към 9-9.30 ч.

Инциденти от голям мащаб не забелязах. Разменяха се ругатни и посувни между опозиционерите и отчественофронтовците.

София, 21-X-1946 год. п

Донеся: раз. № 107, 1-ва гр., отд. "В"

ДОНЕСЕНИЕ

122

*Досие Коста Мурчев и
О.И. Мурчев*

До Централния комитет на
Българската Работническа партия
/ Комунисти /

КОПИЕ: Дирекция на УМ
Т у к.

*Досие
Джени
Дженев*

На 27 октомври в денят на изборите към 9 часа вечерта в клуба на опозицията на ул. Преслав № 9 бяха събрани около 300 души опозиционери, където слушаха резултатите по секциите предавани от техния специален човек, донесени от избирателните секции. При всяко едно съобщение в полза на тях имаше викане ура..ръкоплескание и "Смърт на комунистите". Напоследък към 11 часа през ноща излезе на масата Коста Дулчев с следните думи: Преди няколко дена на големия техния митинг намери се един, който да каже, че на опозицията ще се сложи такъв наморник, но днес опозицията слага наморник на съдия с тая кука глава. Бурни ръкоплескания и смърт.....

2. До сега Отечествения фронт се изчеме да ликвидира с опозицията, но днес опозицията окончателно ликвидира с Отечествения фронт ..бурни ръкоплескания ..ура от страна на присъстващите и викане: искаме властта още тази нощ.

Присъствувал на събранието Джени Дженев с другаря си. за справка коопер. "Ведома" ~~хити~~ на зъгла Денкоглу и бул. Сталин.

Има извасти номерата на личните карти на присъстващи на същото събрание, които се намират в Дженев

КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА

За народните представители от РСДП/обединена/

106
86

1. КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ - роден на 9.III.1882 год. в гр.Орехово. Жител на София, живущ на ул."Н.Рилски" № 39.IV етаж. Народен представител в ВНС. Главен секретар на РСДП/о/.

Проверявайки миналото на Коста Лулчев, се установява, че той е бил обект на полицията, като през 1934 год. му е заведено досие в ДС в което е отразявана активната му политическа дейност да 1938 год. Тази дейност се характеризира в връзки с политически водачи и др. През 1937 год. е издал хвърчащ лист, който е бил инкриминиран и за който е бил осъден на една година затвор, но по случай царската милост амнистиран. Стараел се е да бъде ползван за всяка политическа комбинация в която да може и той да заеме някакво място.

Характерно за отбелязване е, че след м. май 1938 год. до 9 септември 1944 год. в досието му не е отразено нищо.

След 9.IX.1944 год. при все, че влиза в О.Ф. той взема отрицателно отношение, както към осъществяване програмата на правителството, така и против Отечествена война.

След разцеплението на БРСДП той излиза в опозиция заедно с Гр.Чешмеджиев и Пастухов, като след смъртта на Чешмеджиев той става главен секретар на РСДП/о/ и като такъв започва да води непримирима борба против О.Ф. и РП/к/. Тази негова дейност продължава и след влизането му ВНС, където заедно с Никола Петков са на чело на всяка противонародна акция и против всички мероприятия на правителството.

2. ИВАН ГЕОРГИЕВ КОПРИНКОВ - роден на 8.III.1891 год. в гр.Ст.-Загора. Жител на Ст.Загора. Народен представител в ВНС от РСДП/о/ член на Централния и Изпълнителния Комитет на същата партия, по професия адвокат. Когато пребивава в София, живее на ул. "Добринир Хлив" 25.

Противонародната му дейност изпъква още от 1923 год., когато през септемврийските събития той като военен следовател е ликвидирал мнозина въстаници между които: Руси Стефанов, Райчо Андонов, Теню Георгиев и др.

Преди 9 септември Копринков е канен да влезне в О.Ф., но той е отказвал.

След 9 септември 1944 год. особено след разцеплението на социалдемократическата партия, той минава в опозиция, където започва да се проявява и се очертава като един от най-непримиримите и злостни врагове на О.Ф. и РП/к/.

Като народен представител в ВНС той винаги е държал най-дързък и непристоен език, като се е обявявал против всички мероприятия на правителството. Той бе натоварен от парламентарната група да мотивира отказа на същата да гласува бюджета на държавата.

3. КРУМ ДИМИТРОВ СЛАВОВ - е роден на 1.V.1893 год. в гр.Търговище, а жител на гр.Шумен. Член на Централния и Изпълнителния Комитет на РСДП/о/ и народен представител в ВНС. Живее в София на ул. "П.Крум" № 14, където живеят дъщерите му, по настоящем студентки.

След 9 юнския преврат той става народен представител, ~~1944~~ като в народното събрание резко се обявявал против революционното движение и се очертава като верен защитник на 9 юнските преврати. Натоварен е бил да изготви и докладва ЗЗД, като при доклада му в Народното Събрание е употребил особено старание в упорита защита на същия закон.

След 9 Септември 1944 год. той става председател на Окол. К-т на О.Ф. в Шумен и като такъв се явявал ярък защитник на разни търговци и спекуланти.

След разцеплението на БРСДП той минава на страната на опозицията, където се проявява много дейно, за която му дейност бива избрана чл. на ЦК. Като народен представител в ВНС винаги се е обявявал против всички правителствени мероприятия, като е държал много дързък и непристоен език.

4. ХРИСТО КОНСТАНТИНОВ ПУНЕВ - роден на 1. I. 1879 год. в гр. Пещера. Жител на София, живее на ул. "Томбукин" № 63. I. етаж. Член на ЦК на РСДП/о/ и народен представител в ВНС.

Преди 9 Септември 1944 год. се е очертавал като антифашист, бил е кандидат за народен представител за 25 Н.С. в III пловдивска колегия, но в последствие се е отказал от кандидатурата си. Бил е редактор на в-к "Народ" за което е лежал в затвора.

След 9. IX. 1944 год. при отцепването на опозицията той застава на нейна страна, където проявява много голяма дейност. Говори твърде често нелепости по адрес на О.Ф. и водачите на РП/к/. Очертава се като един от най-верните хора на Пастухов и сега на Дулчев, и е постоянен посетител в дома на последния. Непримириим враг на работническата класа.

5. ПЕТКО ИВАНОВ-ТЪРПАНОВ - роден на 11. X. 1885 год. в гр. Казанлък. Жител на гр. Ямбол. Когато пребивава в Русия отседва или при сина си Леонид Търпанов на ул. "Кърниградска" 23, или в дома на Дулчев, а преди разпускането на ВНС е живял на ул. "Маловица" № 3. Член на Централния и Изпълнителния Комитет на РСДП/о/ и народен представител в ВНС.

Преди 9. IX. 44 год., а именно още по време на 9 дните събития той е бил коментатор на гара Ямбол и като такъв е издал много честни замеслени, както през цанковият зговор, така и по-късно е бил кандидат за народен представител, на не се е избирал.

След 9. IX. 1944 год. при разцеплението на БРСДП той минава решително на страната на опозицията, където с донякъде си се очертава като един от най-заклетите и непримирими врагове на О.Ф. и РП/к/. Във ВНС е държал винаги остър реакционен език и е съботил всички правителствени мероприятия.

6. ПЕТЪР АНАСТАСОВ ГЕОРГИЕВ - роден на 27. V. 1890 год. в гр. Орехово. Жител на гр. София, живее на ул. Л. Каравелов № 71. Народен представител в ВНС от името на РСДП/о/.

През 1930-32 година е бил народен представител, като не са отбелязани някои особени негови проявления.

След 9 Септември 1944 год. след разцеплението на социал-демократическата партия той минава на страната на опозицията и се поставя в услуга на същата, където се проявява като злостен враг на О.Ф. и РП/к/. Той е един от постоянните посетители във дома на К. Дулчев.

7. ПЕТЪР ИВАНОВ БРАТКОВ - роден на 27. VIII. 1905 год. в с. Войница Кюлско. Жител на гр. Видин. Когато пребивава в София отседва на ул. "Бонковски" 36. Член на ЦК и народен представител във ВНС.

След 9. IX. 1944 год. като адвокат е защитавал дела на фашисти съдени от Народния съд. При разцеплението на БРСДП той минава на страната на опозицията и става верен последовател на Пастухов а по-късно на Дулчев. Очертал се с своята противонародна дейност като непримириим враг на О.Ф. и РП/к/. Анастасов е много емоционален в к.убовите и дулчевистите с противонародно съдържание, също се е изказвал зле по отношение на О.Ф. дейци и водачите на РП/к/.

- 3 -

108

8. ПЕТЪР АНТОНОВ ДЕРТЛИЕВ - роден на 7.V.1916 год. в с. Писарево Пловенско. Живее в София на ул. "Боянска" № 36 I етаж. Член на ЦК на ССМ/о/ и секретар на Съфия.

Преди 9 Септември 1944 год. е членувал в партията на социалдемократите. В миналото е бил преследван от полицията.

След 9 Септември той продължава да членува в същата партия, но при разцеплението на БРСДП той минава на страната на опозицията и става водач на младежите социалисти. Като такъв той извънредно много се проявява в своята противонародна дейност и се очертава като непримирим враг на О.Ф., РП/к/ и СССР. Като депутат в ВНС той също така дължи непримирим език и стигна до там дори, че каза на д-р Югов, че е убиец.

Дертлиев е един от най-младите хора, ползващи се с доверието на Коста Дулчев. Той е редовен посетител в дома на последния.

Съфият служи за връзка между младежите и възрастните социалисти и дава дерогативата от К. Дулчев на младежите социалисти/о/. Той е също един от съучастниците по издаването на бюлетина, които се издаваше от ЦК на РСДП/о/ през 1947 год. в който е вземал най-активно участие.

И.В.Р.
Дирекция Нар. Милития
30.X.1946 год.
С о ф и я.

[Handwritten signature]

"НИКОЛА" Донеся:

30.X.1946 год. София
Приел днес в 9 часа.

В.З.М.С. - /о/ Н.Петков,
след изборите.

Опозицията е доста смутена от изборния резултат, специално БЗНС. Н.Петков не е доволен от изборния резултат. Според НЕДЖИКО АТАНАСОВ, би трябвало да се вземат най-малко 150 мандата, за да може да бъде положението по-задоволително. ГЕОРГИ КОРДАНОВ е недоволен, че гичевистите не са указали голяма инициатива в предизборната борба. Всички обаче са доволни от подкрепата, която оказали "Звено", РСДП и БЗНС - Оббов, на опозицията, като мнозинството от тях са гласували за БЗНС - Н.Петков. Най-голямата комунистическа взимат много мандати, но причината за това, според братя СЪРЕЙНСКИ, е страх който РП/к/ е внедрил в народа и терора, който предшествуваше изборите. За в бъдеще хората на Оббов и в парламента и в дружите са фактически слаби противници. Те са без подкрепа и биха лесно гласували в парламента за опозицията, когато не се взимат бъдещите решения. Р.П./к/ се е много изложил, като до сега е обрисувал Оббов като водач на широките земеделски маси. Тези 64 мандата, които ги и получил са му даже много и половината от тях са по-привързани към Н.Петков. ~~Н.Петков~~ пак за Нейков, Костурков и К.Георгиев едва сега стана ясно за народа, че те са без подкрепата и че по милостта на РП/к/ стоят като секции. Опозицията е много оптимистично настроена. Сега пред нея стои едно загаланно съществуване, едно много по-спокойно и творческо организиране. Тя ще има хора в управлението, в учрежденията и във всички отрасли на обществения живот. Това е мнение на АСЪН ГАРДОВ, казано на едно предизборно събрание между приятеля относно поведението на Англия и Америка, към резултатите не може да се мисли благоприятно. Точно това ще се направи и ще цели в пресата на опозицията. "Геродно земеделско знаме" и "Свободен народ" ще имат важността, да осведомят формално народа и западните демокрации, за нередовността в изборите и за терора, а фактически Гелето и Мацанкиев да имат длъжността по инструкции на П.П. на Н.Петков, да осведомят англо-американските дипломатически кръгове, за предизборния терор и следващата от това причина, опозицията да вземе само 100 мандата. По следващите избори след 3-4 години ще бъдат много по-плодовити за опозицията, защото народа ще се отърси окончателно от страха, а и О.Ф. не се разпадне окончателно ще се очертае правителство само от Н.Петков; обединява всички земеделци включително и оббовистите, които рано или късно ще дойдат. Това естествено ще стане при условия, че не набухне до тогава война, като много пъти е изказвал мнението си Н.Петков. Сега първа задача на опозицията, е да вземе мерки за освобождаване на конц-лагеристите от "Госица" и "Куциян" числящи се в опозицията. По отношение на министерските кресла, които взема опозицията, още не е разисквано. Спомнява се само за най-малко 4 министерства в ръцете на Н.Петков и Дудчев.

Донеся "Никола".

Поставени задачи: - Да се срещне с отговорни хора от БЗНС и да информира, какви са им намеренията за влизането във ВНС.
Р.245.

ИЗКАЗВАНИЯТА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ЦЕНТРАЛНИЯ
КОМИТЕТ НА Н.С. "ЗВЕНО", г.К.ГЕОРГИЕВ В
ВРЪЗКА С ПРИЦЕПКА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗБОРИТЕ
НА 2 ЦОБЪРЪКИ 1946 ГОДИНА - ЗАСЕД. НА И.К.

Изведух изказванията на всички. Казаха се ценни мисли. Направи се един подробен анализ, особено от някои от изказалите се. Ще кажа и аз няколко думи, ще изрежа моето становище.

Колкото и да се спитват някои да твърдят, че фактически нямало поражение, поражението на Звено е бесспорно. Звено претърпя едно голямо поражение. Това чувствуват всички, дори и извън Звено. Това смущава не само хората на Звено, но дори и хората извън него. За това не бива да омаловажаване този факт.

Обясненията за това поражение са много - обективни и субективни - причини вътре в партията и извън нея.

Обективни - Извънредно силната комунистическа партия. Тя на 9 Септ. не беше толкова силна, но сега се засили. Хората проявиха активност. От 8000 или от 23.000, както твърдят някои, тя нарастна на повече от 300000 членове. Важното е, че тези 300 или 400,000 членове са запазни за партията, силни приобщени към нея и станаха пионери за събиране на съмишленици, за събиране гласове за партията. Всеко технич член даде повече от 7-8 гласа, а ние не събрахме дори собствените си гласове.

Подчертах се тук много факти, които показват, че не всички наши членове са гласували за нас. Указание за това е, че където има силни наши организации, там не са гласували за нас, а където нямаме организации или са нови организациите ни, там имаме гласове. Това показва, че повечето от тези 70,000 гласа са случайни хора, но не членове на партията. Не сме получили гласовете на повече от 20 - 25,000 членове. Другите не са партийни членове. Това е моето дълбоко убеждение.

2. Голяма опозиционна върна. За резултата в изборите повлия много и голямата опозиционна върна. Тя идва по два пътя - методите на управлението на нашата страна, които засегнаха много интереси, засегнаха свободите на много хора и отблъснаха тези хора. Те изразиха своето недоволство. В тази насока голяма роля изигра и враждовността между големите сили. Това настръхна някои, които сметнаха, че нещата може да се изместят, че може да има реставрационни актове. Мнозина отидоха при опозицията, защото смятаха, че тя скоро ще бъде фактор в управлението. Не е случайно разпространението на мнимата реч на Бърис. Да се разпространи толкова бързо, да се преписва на циклостил и на ръка, та да достигне дори до 1000 лева екземпляра, това е указание за надеждите сред някои среди, че в света се очертава нов конфликт, че силата е на страната на англо-саксонците и че те утре ще разгромяват със света и със съдбините на България. И за това някои побързаха да се наредат там.

Друга причина беше страха, че там където е Р.П./к/, там няма гаранция за частната собственост, за частната инициатива, Това подсили опозицията.

От тук дойде уплахата на комунистите. Те сметнаха, че опозицията не вземе зстраши едни размери, което ще доведе до вътрешни стресения и гражданска война, и те натиснаха копчето. Слабоволевите се поддадоха и отидоха при Р.П./к/. В нашата партия, поради липса на идейно единство, се почувствува разслабване. Едни гласуваха от страх за РП, а други поради своите предпосчитания, гласуваха за опозицията.

Тук се спомена за 4-то постановление. То наистина беше първия удар, който се нанесе срещу Звено, макар че той не беше непосредствено отправен към Звено, а по специално към Дамян Велчев, поради известна дейност във войската. Всеки на негово място трябваше да поеме задгигата на своите офицери, които се праследваха по много драстичен начин. Понеже тези усилия не успяха, той се реши на една стъпка, която не беше най-подходящата, армията да бъде в бойна готовност, офицерите да ходят въоръжени и всеки задържан да бъде освобождаван със сила. Тези марка на държеше сметка за менталитета на нашите съюзници. Това доведе до 4-то постановление. Не само РП, но и съюзното командване смяташе че сме пред усложнения и опасности.

Това доведе до стъпката, която за първи път хвърли сянка в нашите отношения. Не отношенията се изяснило и въпросът се уреди. Дори се стигна до там, да се направят известни концесии на Дамян Велчев, да си избере свой другар за началник на канцеларията. Той се ползуваше с много доверие и се правеше усилие да се спечели в неговото лице армията за делото на О.Ф.

Нови мъчнотии дойдоха да засегнат репутацията на Звено. Те дойдоха между другото и по наша собствена вина. Ние често подчертавахме нашите настроения, които представляваха едно отрицание към работата на О.Ф. Това ни дозвляваше до опозиционните партии. Те използваха това, за да ни характеризират като носители на опозиционното течение сред О.Ф. Дойдоха и известни проявления сред войската. Дойдоха известни външни белези между хората у нас. Тези външни белези в отношенията между нас хвърлиха твърде значителни съмнения върху истинските настроения на Д. Велчев. Опозицията използваше това положение, за да лансира Дамян Велчев като лице, което ще се справи със състоянието на нещата, създадени от РП. Неговото име се носеше от уста на уста, че щял да дойде до фяха на Р.П.

Тези нова създадоха настроенията вътре в самата войска. Това се създадоха настроения, че работите се изместват. Там допущаха, че се намират в надзвечерието на световни промени, на важни промени и си дадоха доста голяма свобода в изказвания, настроения и проявления. Те внесоха голяма тревога сред РП. От там дойде наново страха на РП от известни опасности, които могат да дойдат от страна на войската. В този момент дойде и процесът на Дража Михайлович. И там имаше някаква фаталност. Дража Михайлович заяви, че е имал отношение към Д. Велчев. Говориха се и писмото, от което се вижда, че е наредил да се установят такива отношения. Дража Михайлович, че е установил такива отношения - периода 1943 - 44 год. Това даде храна в един много неблагоприятен за нас момент. Трябваше да се употребят много усилия да се убедят хората от РП, че Д. Велчев не е имал такива връзки.

Сред проявеното към Д. Велчев недоверие, стехоха се много обстоятелства, както от страна на Звено, така и във от него, които усложниха положението му. Хората от нашата партия, които бяха около него, бяха лицата, които в партията минаваха за носители на отрицателни настроения. Особено Георги Стойменов изигра голяма и фатална роля в развитието на отношенията към Дамян Велчев. Това беше лицето, което при всяка неприязнена проява в камарата все се движеше в средата, която предприемаше такива акции. Оставаше се впечатление, дори, че той е инициатор на такива акции. И същевременно даваше вид, че е най-близкият човек на Дамян Велчев, водеше го под ръка, ходеше всеки ден в кабинета му в министерството, водеше там и свои другари и по този начин докарва тези събития до главата на Дамян Велчев. Това всичко сплашва комунистите, че той им е противник. Разкриха се опити за конспирации. Това е факт. Такива опити има. А това стана във време, когато нашият другар командваше войската.

Даде се сметка, колко това е опасно за РП, сметна се, че това се дължи на неговата търпимост към тези елементи и от там се създаде настроението към него. Развръзката се отрази чувствително върху Звено. Понеже се беше ангажирала цялата РП, необходимо беше да се дойде до решението на Дамян.

Така ние дойдохме до изборите разнебитени, обезверени. Това доведе до отлив в ляво и дясно. Тези, които се поддадоха на натиска на РП от страх гласуваха за нея, като ги порицavam, че са страховливи, ги оправдавам. Но онези, които работиха за опозицията, те извършиха измяна към партията. Там не се касаше вече за страх. Те извършиха ясно и съзнателно измяна към партията. За да стане това, трябва да признаем, че в партията станаха толкова много актове, които ги подготвиха. Сред партията се ширеше едно опозиционно настроение и то ни допираше до опозицията и психологически много от нашите хора бяха вече разположени да гласуват за нея. За това, когато се създаде надежда, че опозицията ще вземе връх и че работите от вън се развиват към конфликт, който ще обърне нещата на 180 градуса у нас, естествено беше да се даде и от голяма част от хората на Звено кредит на тези вървания и очаквания и по този начин се отзовахме с тези печални резултати.

Това показва, че ние не сме изали утвърдени партийни дейатели. Ние сме имали, може би, значителни в партията хора, които не са носили в душата си нищо здраво зенарско и партийно. Това са хора, които са дали някакви предпочитания, обаче, тези предпочитания не са били здрави идейни предпочитания, в временни настроения, които са продиктувани било от интерес и от гледнище чисто социално, било пак търсейки защита и търсене възможност да избегнат известни незакономерни действия, които за съжаление и до сега се допускат.

Ето в няколко думи обяснение на въпроса. Липса на стегната организация липса на тясна връзка между центъра и низините; липса на едно идеологично утвърждаване на хората в партията; липса преди всичко и на поздравяване активна на нашата среда. Не се направи нищо, за да се покаже нашият актив и да се обясни на хората, защо ние сме в О.Ф. Не се направи нищо за да се покаже, че програмата на О.Ф. е нашата собствена програма.

През 1934 год. въведохме монополите, Това днес се изпълнява. Това е една от големите задачи. Етообщо, имаше много да кажем, защо сме в О.Ф. Защото всичко, което сме започнали и изнесли, показва, че сме имали извънредно здрав усет за нещата. Това, което ние сме започнали преди 12 години сега се осъществява.

Ето защо сме в О.Ф.. Той ще осъществи онова, което от нас беше само замислено. Имаше, следователно, с какво да излезе пред обществото. Можахме да популяризираме нашата среда и пред РП, че ние сме нево естествено присъединено към О.Ф., нависимо, че сме защитници на дребната частна собственост. Следователно, по замисъл, ние в 90% от управлението, сме били там още преди 9 Септемврий и само събирането на обществените сили в страната е дало възможност да се доизкажат сега. Ако всичко това се беше подчертавало, щеше да се види тясната връзка, защо сме в О.Ф., че не сме чужденци, че не искаме да изкористваме състоянията.

Днес сме в О.Ф. не заради олагите на властта, а защото той е в състояние да реализира нашите желания и да осъществи нашите схващания,

Всички тези неща не се сториха. Онези, които стояха в О.Ф., стояха по-скоро от предпочитания от социално естество, които смятаха, че не защитим тяхната собственост. Но те видяха, че много по-ярки защитници са онези, които са извън О.Ф. и се борят срещу РП и от която те смятат, че може да дой-

4

де похищение срещу собствеността. И днес голяма част от нашата среда са с раздвоена среда и още не могат да си отговорят какво предпочитат - дали Звено или опозицията. Ако имаме по-големи благоприятни изгледи за опозицията, те със сигурност ще да ни изоставят.

Въпреки успехите на опозицията, тя не може да стане власт. Те не могат да дадат защита на онези, които са смятали, че там ще намерят защита. Тази маса отново ще се ориентира. И ние пак там обръщаме погледа, да се мъчим да я вземем. Това е нашето жалко положение. То се дължи на малката дейност през тези две години!

Мен ме изненадва, че Попзлатев вчера заяви, че ако знаел, че генералите, че Дамян Велчев, не са искали да правят партия, той нямало да се съгласи да прави партия. Това е погрешно мисъл. Ние сме убедени, че имаме право на съществуване, ще я правим. От случайни поводи няма да определяме нашето отношение. Аз пак знаех, че има такова отношение към партията и въпреки това настоях да се прави партия. Защото смятах, че само така ще изпълним нашето историческо предназначение. Ние правим партия, защото дълго ни повеляваше да правим това. Аз счетох, че да намерим оправдание за съществуване на партията и прибягнах до това.

5

Но като става създаване партия на власт и при програмата на ОФ - на нашата програма от 1936 година, която беше отпечатана на циклостил в връзка с изборите като моя програма и която аз явно намерих поради бомбардовките и на 8 сутринта на бързо преписахме и съставихме въз основа на нея програмата на ОФ - бихме могли да оточим нещата. Партиинна програма има, но няма оточняване на нещата от гледище на партията, да прави впечатление и да посочи приятели на партията. Тя трябва да се нагоди с оглед на тази задача. А това можеше да се направи, но не се направи.

Програмата на ОФ е нашата програма. Ние не правим никакви концесии за да участвуваме в властта - нито по външната, нито по вътрешната политика. Следователно, ние най-много сме улеснени от програмна гледна точка.

Правим грешка като съставяме от дясно, от лявизните да определят нашата идеология. В името на нашата идеология ние кажем хората да дойдат при нас. Ние ги кажем при една среда, която вече е ангажирана в управлението. Тези хора дойдат и знаем отношението на една грамадна част от тези членове, какво отношение към тази среда. Много пъти ние, които ги поканихме да дойдат при нас в време на управление, кажем ги за да дойдат и да ни подкрепят, че се опитват да ни командват. Мнозина от нас искаха да се нагоди към настроеността на тези маса, голяма част от която дойде с особено настроеност. При нашето положение, не можеше да бъде нормално основа, което дойде отдалече. Но това не е никак естествено, да търсим да правим партия в името на една програма и едно управление, а да вземем маси, които тежат извън ОФ. Тук има нещо нездравословно, което поддържахме вечно колебание в сдъта на Н. С. Звено. По добре беше да съберем само 20, 30 или 40, 000 души но здрави и да имат качеството на здрави партиини членове, които в време на избори да донесат по 5-6 гласа. Тогава те ще да се превърнат на 150-200 хиляди души. Получихме 70, 000 гласа, а имаме убеждението, че 50, 000 от тях не са наши членове. А по добре беше да имаме 25, 000 души сигурни звенари, но всеки да донесе по 5-6 души, за да станем 150, 200 000 гласа.

Условието за създаване партия бежа тежки - голема равност от страна на другарите от Р.П. Ис предвид всички, ако бяхме вербували по начин по който казвам, здрави хора, ние немаше да предизвикваме така често съмнения и подозрения към себе си. Поради съмнителните хора, които избирахме, идваше подозрителност отношение към нашата партия.

Трябва да подчертаем и радост, че всички в изказванията си признаха необходимостта от съществуването на Звено и за напред. Но това признание не е достатъчно. Око те опре с досегашната действителност на другарите от Звено, те не даде общите резултати. Една партиинна дейност иска търговска дейност. Особено пък когато се слаганачало, а особено в времена като тези, които преживяваме.

По отношение на външната политика няма асолютно никакви различия. Следователно, там можем да бъдем спокойни.

Обама звено е особено необходимо, за да се подчертае естествено политиката към Москва, защото без наличието на Звено в ОФ, външната ни политика с голяма степен ще изглежда едностранчива. Звено в гол ма отепен допълва и прави естествена за Ст и на българския народ политиката към Москва, защото и придава гражданственост. Не се каже да се оправдае ОФ към Москва по идеологически причини, а по общо национални причини - нашето съотствие с управлението би било един естествен недостатък за нашата външна политика. Затова аз считам, че присъствието на Звено в ОФ прави по национална връзката ни с Москва, а не тази политика да се диктува от чисто идеологически съображения.

У нас се говори много, че от сега нататък ще трябва да подчертаем, че сме буржасен сектор. Нека да избегнем този терминология. Това не е най-ополудивни термин. Буржасен сектор се разбира сектора на ония, които използват либералното стопанство. Предпочитам да се употребява термин дребнособственост.

Ако сме за буржасния сектор, ние да имам оправдание изпълните, които ние не подкрепяме. Ние никога няма да имаме и бихме били гледани до-бре от другите капиталисти. Търговският съюз и цялото търговско съсловие, които много пъти в телеграми разпраща и пр. изказваха своето задоволство от моята дейност, и които действително са видели някога големата

полза от нас, ни изоставиха в изборите. А това показва, че буржоазията няма здрав усет за нещата. От нас имаха най-голема полза, а им изоставиха. Без нас щеха да бъдат много зле. Само ние правихме усилия да защитим от фанатизма техните интереси и сме ги защитили с значителен успех, а ни се отплатиха вече видяхме как. Тази среда е егзистична. Тя е доволна ако защитим техните крайни искания. Те подкрепиха спозицията, без от там да могат да очакват каквато и да било полза.

Ние сме защита на частния сектор и — частната собственост — на частната собственост. Но това не ще рече, че сме против кооперацията. Наред с дребно-собственническите среди, аз защитавам и кооперациите които са едно допълнение на частния сектор и които са една по висша форма на частна собственост. Но кооперациите трябва да се създават при свобода и да избегнат кооперативния паразитизъм. Ние сме против кооперацията.

Звено може да има голям принос за затвърдяване легалността у нас. Ние, които сме закърмени от необходимостта на законност, и ред, можем да бъдем полезни. За да не бъдат тези състояния по лоши в нашата страна, ние и аме на ата заслуга и бихме могли да изнесем това и да пропишем актива на себе си, по такъв начин, и без да засегнем другите.

Ние сме необходими, а да гарантираме еволюционното развитие на нещата, вместо да се приюгва до скенсве. Можем да излезем и да заявим, че см за отрога еволюционизмът в развитието на нашия живот.

Въпреки някои съществени различия, които имахме в методите, в концепциите и програмата ни с сътрудниците ни от ОФ, о повече такт можем да установим и спечеле доверие между нас и тях. Изглежда, обаче, че не винаги се отнасява несподобността от такъв доверие. Но идват дни когато изборите, които показват че това доверие е необходимо.

Един пълен анализ би бил много полезен, за да хвърли светлина пред нашите приятели и пред хората. А ние направихме грешка, че не взехме стенограф. Така правят комунистите. Изказванията на всеки техен заседание се стенографират. Те изобщо нямат да работят и работят много. За това трябва да се учим от тях, ако искаме да станем партия. Там има ентузиазъм, кипи желание, воля и дейност. Ние имаме само пожелания.

/ СТОЮ/ Гр. София 7/ Ноември 1946 год.

Бонит

*с 51
148*

Донасям ви следното за дейността 7 Ноември т.г.

Всички избрани Народни-Представители между 8-9 часа сутринта бежа събрани в съзвония дом на ул. Гурко №38: Между тях присъстваше и Димитър Гичев, и др. видни земеделски личности неизбрани за депутати. Взе се решение ВКУПОМ ДА СЕ ОТПРАВЯТ ЗА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ.

НИКОЛА ПЕТКОВ ДА ПРОЧЕТЕ ЕДИНПРОТЕСТ. СЪЩО ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ ДА СЕ ГЛАСУВА ЗА НИКОЛА Д. ПЕТКОВ. ПРИЗМАНЕТО НА ПОДПИСАНИ ДЕКЛАРАЦИИ СЕ СТАНЕ, СЛЕД ВЛИЗАНЕТО В НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ВСИЧКИ ДЕПУТАТИ, СЛЕДВАЩИ ПО РЕД НА ОТСТЪПИЛИТЕ. И ТОГАВА СЕ СЕ ВЗЕМАТ, ДЕКЛАРАЦИИ НА ВСИЧКИ НАРОДНИ-ПРЕДСТАВИТЕЛИ. ЧЕ СА НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ПОСТОЯНОТО ПРИСЪСТВИЕ. ДА РАЗПОЛАГА С ТЕХНИТЕ МАНДАТИ. И ПРИ ВСЕКО НАРЕЖДАНЕ ДА СИ ПОДАДАТ ОСТАНАЛИТЕ.

И потеглиха ВКУПОМ ОТ ГУРКО ДЕПУТАТИТЕ, ОТПРАВИЛИ СЕ ПО УЛ. ЦАР-ШИШМАН, ЯВИХА СЕ ПРЕ ДОМА НА НИКОЛА ПЕТКОВ, ВЗЕХА НЕГО. НАЧЕЛО С НИКОЛА ПЕТКОВ И КОСТА ЛУЛЧЕВ СЕ ОТПРАВЕХА ЗА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ.

Забелезвам постоянно на таен разговор ~~с депутати~~ депутати с Никола Петковите в клуба на отделни заседания.

Като Поповския Петър п. Иванов и др.

..... ДОНАСЯ СТОЮ:.....

Поставена задача:Обща информация понастоящието положение в В.З.Н.С.

№ 878

44-30 9

"ЗЛАТАРЕВ" донася:

3. XII. 1946 г.

Воред хората на Лулчев продължават да се очертават две групи: пастуховисти и непастуховисти. Това са групи, очертани още преди 9 септември, когато Чешмеджиев не се разделил окончателно с Пастухов. Водач на непастуховистите от това време и същевременно сега е Петко Търпанов. При съвещанието, което е станало преди 9 септември в вилата на д-р Т. Михайлов/на Боянския път/, при станалото остро скарване между Пастухов и Чешмеджиев, е взед рязко страната на Чешмеджиев Търпанов. Тогав Пастухов нервно им е казал, че те с сътрудничеството с комунистите ще позволят да се качат те по техния гръб, за да яхнат после "и вас и нас". Пастухов е бил против участието в 9 септември, като е бил по скоро за сътрудничество с Мушанов, за влизане в правителството Муравиев. След 9 септември борбата между двете групи е продължила и в централа. Напред, от която Чешмеджиев окончателно е изхвърлил Пастухов. Докато след 9 септември Лулчев постепенно се е обличил с Пастухов, тъй че е станало възможно да сътрудничи с него след смъртта на Чешмеджиев, като Пастухов бива привлечен към сътрудничество с вестника, групата на Търпанов продължава да остава и досега резервирана към Пастухов. Тя се различава сега от групата на Лулчев и по това, че работи за отслабване на влиянието на самия Лулчев като секретар на партията. Между Лулчев и Търпанов се забелязва лично съперничество, което Наблюдава и в редакцията на вестника. Редакторът Иунев се приближава повече към Търпанов, и затова сега Лулчев прави опити да го махне от мястото му. Към групата на Търпанов спада от депутатите, и Крум Славов. Тя е отслабнала поради отсъствието на нея и Георги Керемидчиев, който поради анулиране на изборите в Дупница не се провъзгласен за народен представител. Керемидчиев продължава да бъде против Пастухов, но сега, като не е народен представител, не може да има това влияние, и не може да засилва групата на Търпанов, за да добие тя влияние равно на групата на Лулчев и да постигне уравнивяване. Особено, ако би настъпил не би използвал Пастухова. Както е известно, Керемидчиев е бил народен обвинител след 9 септември.

Отношенията между РСДП/о/ и съюза на Петков се много отекчават от антуража на Петков, който не проявява достатъчно воля за сътрудничество с Лулчев. Хората на Лулчев все повече се ядосват на хората на Петков за нежеланието им поведение, както при регистриране на листите - когато са били пропускани и размествани назад имена на Лулчеви хора, така и за поведението им след изборите - специално при отказването от местата в разните избирателни околии. Петков се оправдава с това, че неговите хора "не го слушали", но Лулчевите хора знаят, че Бронзов е много близък на Петков. Общите едновременно атаки, обаче, против Лулчевата партия и Петковия съюз, който и срещу Пастухов всички останали от РСДП/о/ сплотяват засега опозицията. Общата опасност ги свързва.

"Златарев"

ДО ГОСПОДИНА МИНИСТРА
НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Т У КД О К Л А Д
за положението в Републиката през м. декември
1948 година.

ГОСПОДИН МИНИСТРЕ,

В докладите за месец декември са съобщени 120 персонални промени на околийски управители, кметове, секретар-бирници, кметски наместници и други по-нисши общински служители. Обаче, по-голямата част от тези промени не са съобщени. Твърде много длъжности стоят вакантни. Особено тежко се отразява липсата на кметове върху общинската дейност. Необходимо е да се предвиди известен срок, в който ОО комитетите да постигнат споразумение и да представят лице за назначаване. Ако не сторят това в срока, Министерството да назначи подходящо лице, представено от околийския управител и областния директор.

Граничните и други някои общини изказват желание да се назначават кметове и други длъжностни лица, при липса на местни подходящи хора, от други места. Това особено се налага в българо-мохамеданските селища, като постепенно административните длъжности се заемат от местни хора, а учители и др. се вземат от вътрешността на страната и се изпращат най-будните и прогресивни хора, които бързо ще превъзпитат населението в духа на новото време. А сега при отиват най-непосредствени младежи, с мъжа завършили гимназия, станали учители по необходимост, не принадлежат

обикновено на нискоя партия и се предават на бездействие. Това явление са констатирали и инспекторите при обиколките си.

Твърде много околийски управители молят Министерството да открити опреснителни курсове за кметове, които да се ръководят от добре подготвени служители при Министерството. Повикът за секретар-бирници, за тяхната здрава подготовка, за курсове, също не спира и през този месец.

По повод предстоящото изготвяне на общинските бюджети, има изказани мнения от кметове и околийски управители да се свикат областни конференции с представители на МВР, на които да се разгледат всички по-важни въпроси във връзка с бюджетите.

Почти всички околийски управители се оплакват от неподготвеността на мнозина кметове. Някои изказват мнения, че за кмета трябва да се иска по-висок образователен ценз и някои други условия, за да се подобрят работите в общините. И до сега има кметове, и то не малко, които не знаят какво се върши в общинската канцелария, какви книги се водят и пр.

В получените доклади само няколко от нашите административни служители са се оетили да дадат отчет не само за м. декември но и за цялата 1946 година. И само един околийски управител си прави самокритика, като открито си признава слабостите.

Изобщо, административната работа на нашите служители по места е все още незадоволителна. Всички обръщат по-голямо внимание на политическия въпрос. Докладите за месец декември се получаваха почти до края на месец януари, затова закъсня и доклада за страната. Областните директори на Русе, Бургас и София и до сега не са изпратили докладите си.

През месеца най-важната дейност на администрацията, особено на общините, е била подготовката и провеждането на преброяването. Въпреки трудностите, нашите общини извършиха това важно държавно и обществено дело с значителен успех. Всички служители разбраха голямото значение на преброяването и вложиха доста усилия.

Друга съществена дейност на общините през месеца е била съставянето на наборните списъци. Макар че регистрите за населението във всички общини са стари и почти негодни за ползване, въпреки други затруднения, общините съставиха наборните списъци

- 3 -

Напишването и раздаването на пенсионни книжки е също извършено от общините през този месец.

Събирането на нарядите /шпеница, рж, овес, сено, свинска мас и др./ през месец декември е вървяло доста усилено, в сравнение с предшестващите месеци октомври и ноември, но акцията не е добила повсеместен и масов характер. От ден на ден, обаче, акцията по събирането на нарядите се разгаря. Инспекторатът отделно е приготвил сведения за събраното до 31 декември 1946 година.

Зимната помощна акция е била подета почти във всички околии и то с задоволителен резултат.

Вижда се, че общините и през месец декември са били претрупани, освен с всекидневната работа, но и с други извънредни задължения.

Би трябвало да се очаква, че от тези доклади ще се получат сведения за реализирането на общинските бюджети, но за съжаление, има твърде оскъдни и непълни данни. От тях се вижда, че реализирането на бюджетите $\approx 100\%$ само в някои общини. Важна причина за слабите постъпления са сурната, общото стопанско положение и неподготвеността на кметовете и бирниците.

В началото на месеца снежната покривка е била съвсем тънка и студовето са застрашавали посевите. Пострадали са само някои ниви засети с мак. Падналият дебел сняг е предпазил есенните посеви от измръзване.

От доста околии, особено от Бяна България, съобщават, че е тревожно положението с фуража. Особено липсва концентриран фураж за овцете и добрия добитък. Периодът на агненето започва и ако за животните няма добра храна, ще почнат да измират.

Населението съвсем неохотно изпълнява възложените му наряди. На много места нашите органи се видели принудени да вземат строги мерки. Опозицията /напр. Видинско/ пречила на събирането на зърнените храни. След дадените разпоредения и разяснителна работа, акцията по събирането на храните се разширява и дава доста задоволителни резултати. Някои кметове са се огънали пред трудностите по събирането на храните /напр. в Годечка околия са били уволени трима такива кметове/.

Намалението на хлебните дажби се е отразило на места неблагоприятно. Вражески настроените елементи срещу Отечествения

Фронт са използвали този факт за агитация в своя полза. От Неврокопска околия съобщават, че населението получавало по 6-8 кгр. брашно месечно и това будело негодувание.

Обуването и обличането на децата навсякъде се посрещнало с радост. Въпреки, че всички нужди не са били задоволени, акцията е дала задоволителен резултат.

Известно недоволство се е възбудило сред населението от наскоро определените високи цени на опрето - 350 лв. кгр., когато млекото през лятото е било заплащано по 25 лв. кгр., а преди нормировката по тази цена, опрето незаконно се е продавало по 250-300 лв. кгр.

"Черна борса" през месеца е била забелязана със свинско месо и мазнини. Предполага се, че в по-малък размер незаконна търговия е съществувала и с други продукти и стоки, обаче, крупни афери не са разкрити.

В Хасково и други градове са открити общински народни кухни, които облекчават бедното положение на хиляди граждани. Общините доказваха, че могат да бъдат добри стопани и техните предприятия да са от широка обществена полза.

От някои околии съобщават, че нямат картофи и др. семена за посев. Пролетната сента ще бъде затруднена.

През месеца освен обичайната сезонна безработица е забелязана такава и сред селоко-стопанските работници.

В политическо отношение за отбелязване е, че от повечето околии на Републиката съобщават за преминаването на опозиционери към Отечествения фронт. Това преминаване на места е било масово. Забелязано е, обаче, и другото явление: вследствие дръзкото държане на опозиционните народни представители във Великото народно събрание, доста от опозиционерите са се активизирали и са започнали да свикват събрания, да водят лична агитация, да саботират събирането на нарядите и пр.

От Неврокоп /а така е и в други околии/ съобщават, че "Звено" е престанало да води организационен живот. Дружбите в Разложка околия официално се числели към Отечествения фронт, а фактически били на страната на Никола Петков. От много места съобщават, че ЛЗНС търсел причините за неуспеха си в изборите от уж неоялното държане на РП/к/. Радикалната партия проявява

слаб политически живот. Активен политически живот е водила Работническата партия /комунисти/.

Съобщават от Бяла-Слатина, че Петко Стоянов е посетил околната и във вид на срещи с отделни лица е правил опозиционна агитация. На няколко места опозицията е свикала доста добре посетени събрания.

От Смолян съобщават, че една дезертьорска банда с около 20-25 души въоръжени облечени с английска военна униформа дошла от Гърция, блокирала махалите Селище и Посек, Могилненска община, на самата българо-гръцка граница, съдействувала за избягването на семействата на 3 дезертьори - жени и деца - всичко 21 човека. Не били редки и случаите на кражби и контрабанда на добитък, който в Гърция имал висока цена. Изобщо, животът на населението покрай новата ни граница е смущаван от преминаването на границата на разни крадци и контрабандисти, за които има сведения, че са подкрепяни от гръцките власти.

През месеца са правени тържествени събрания по случай рождения ден на генералисимус Сталин и по случай годишнината от бляскавата защита на др. Георги Димитров през време на процеса в Лайпциг.

Почти от всички околии съобщават, че на нарочни събрания е била четена и разяснявана декларацията на правителството, която се посрещала с радост от всички честни хора у нас.

Този месец е бил твърде благоприятен за културно-просветна дейност. В повечето читалища на Републиката е имало представления, сказки, реферати, вечеринки и др. На много места била устроена тържествена новогодишна вечер.

Училищата в някои селища са били затворени за известно време, поради разпространение на болестта "скарлатина".

От Кюстендил и Преслав съобщават за поява на болестта "петнист тиф", която се дължала главно на липсата на сапун.

От много околии искат намесата на МВР главно за ходатайство пред мин. Перник за въглища и пред дирекцията на разпределението за брашно, концентриран фураж и откляла за прозорци.

Общо, докладите на околийските управители и градските кметове са формални, безсъдържателни. От тях мъчно може да се извлече нещо съществено и характеризиращо живота в страната през месе-

- 6 -

ца. Поради това, инспекторатът готви обширно обръжно с разяснения
и упътвания относно месечните поверителни доклади.

ГЛАВЕН ИНСПЕКТОР: *Ив. Ст. Даскалов*
/Ив. Ст. Даскалов/.

Из архивите на ДС

277

ДО ГОСПОДИН НАЧАЛНИКА НА
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

Т У К

Р А П О Р Т
От Началника на отд. "А".

Донасям Ви Господин Началник,

Данните около новосъздадещото положение в БЗНС - Оббов, с които разполага отделението са следните:

1. Сведение от хората на Драгнев

Спас Маринов - народен представител, член на У.С., един от доверените хора на Драгнев, голям враг на Ст.Тончев, в разговор с наш сътрудник, на когото доверява, снощи в 7.30 ч. е казал следното:

"На 18 март т.г. бях до късно вечерта с Георги Драгнев и разговаряхме по свикването на У.С. Успях да внуша на Драгнев, че свикването на У.С. и смяната на П.П. не е удобно да стане в настоящия момент. Мотивирах се с неблагоприятното политическо положение - Конференцията в Москва и по специално предстоящото идване на Анкетната комисия от Гърция. Успях да убедя Драгнев да отиде при Г.Димитров, за да се посъветва с него. Тази сутрин Драгнев бил ходил при Г.Димитров".

По нататък Маринов каза: "На 19 март сутринта се събраха 33 члена на У.С. дошли от провинцията, обаче им бе казано да чакат в Министерството на Благоустройството, защото щяло да заседава ПП за уточняване на някои въпроси по свикването на У.С."

"ПП се събра на заседание в 11 ч. заедно с министрите. След дълги разисквания и караници стигнаха до следното решение: Да се избере двама члена от У.С. от дошлите от провинцията, които заедно с цялото ПП и министрите да отидат утре при Г.Димитров, където ще има и четири членове на Политбюро на РП/к/, там да разрешат спора. Избрането на двамата члена, които ще отидат с ПП и министрите при Г.Димитров ще стане утре/20 т.м./ в м-ното на Благоустройството. Единият от тях съм аз."

"Комунистите напразно верват на Ст.Тончев, той е най-големият мошеник в съюза и заблуждава комунистите по много организационни въпроси из живота на съюза. Аз като отида при Г.Димитров ще му разкажам всичко за Ст.Тончев. Тончев даде сутринта нареждане да не пускат никой в съюза, за да не бъде превзет от привържениците на Оббов."

Предложението за отиване при Г.Димитров го направи Драгнев."

Пред свой близки хора Поп Савов, един от най-доверените на Оббов, вчера в 9 часа дава следните обяснения на събитията в тяхния съюз:

"Оббов, след завръщането си от Париж видя, че бе дезавоиран и неговите хора отстранени от отговорни места в Съюза и по повод на това, че БЗНС не е почитан от правителството реши да свика У.С. прекогато да постави въпроса за участието на БЗНС в управлението и категорично да предави своите искания от негово име."

"На това искане на Оббов се противопостави групата на Стефан Тончев и Георги Трайков, което стана по следния начин: Ал.Оббов зае не с секретаря на Управителния съвет изпратиха покани до членовете на У.С., като се надяваха на болшинство и по този начин да отстранят и отнемат от ръцете на г-да полу-комунистите ръководството на съюза и поставят своите искания открито в Парламента пред комунистите и

и евентуално може да минат в опозиция, обаче от своя страна групата на Тончев - Трайков чрез председателя на У.С. на БЗНС и организационния секретар сега Кирил Клисурски съобщи с телеграми на членовете на У.Б., че ако се яват на това свикане от Оббов заседание ще се считат за самоизключили се. Обаче една част от членовете на У.С., които са на страната на Оббов и целият свикването като знаят, че уставно У.С. може да се свика и от болшинството събрета подписи за свикване и понеже всичките членове на У.С. са 62, от които един умрял и един в странство остават 60. Те събраха 33 подписа и въпреки, че на Оббовите хора в провинцията милицията пречи, арестува и всячески възпрепятства, както е случая с Милан Маджарски, бивш депутат от Видин - хората се събраха и от днес заседават с цел да проведат своята политика."

2. Сведение от хората на Трайков - Тончев

Пред свой хора тази сутрин Ст.Тончев е дал следните пояснения по развилите се вчера събития:

Според него дошлите от провинцията и намиращите се тук членове на У.С. от противния лагер са на брой 31. Тъй като не са ги пуснали да се съберат на заседание в парламентарната им сграда на Ст.Караджа те са се събрали в м-вото на Благоустройството.Официално заседание обаче не са почнали. А са разисквали въпроса - да заседават или не. При тези разисквания е вземал думата и Геновски, който се е изказал, ч при така създаденото положение - по отсъствието на останалите членове на У.С./хората на Трайков - Тончев/ те не трябва да заседават, макар и свикани да си отидат и да ченат III да ги свика на ново заседание.

Изказванията на Геновски са предизвиквали буря от недоволство. Сред крайните десничари като Христич и Поп Иванов, които са започнали да викат "Вън руските земеделци!" "Вън секцията на РП/к/!" Те са се нахвърлили върху Геновски, за да го бият, което е задтавило Г.Драгнев да го спасява.

Според Тончев, отношението, което е вземал Геновски изменя съотношението на силите. То обаче не изменя положението, защото Тончев смята, че причината за целата работа е Геновски, който е повдигнал фактически въпросите, които станаха причина за създаденото положение. И си е постигнал целта, макар сега да си оттегля въпроса за борбите вътре в Оббовия съюз, е извършено много надменен и станал обществено достояние - което е удар върху тяхния престиж и Оф. Затова Тончев смята, че въпроса за "Гайгрена" при тях, трябва веднъж за винаги и то сега да се реши, защото в противен случай ще тормози работата за в бъдеще. Тончев смята, че сега трябва да се ликвидира, както Г.Драгнев и Геновски, така и Оббов и да се даде на тях - нему и Г.Трайков карт бланш да представлява Съюза и работят като негови водачи. Или пък в противен случай да им се каже, че ще трябва да се прави компромис на десницата и те като дисциплинирани щели да да се подчинят на това, което им се каже.

Ст.Тончев се сърди на факта, че др.Димитров се е съгласил да приеме освен хората на III,министрите и бившите им министри, а също така и двама представители на У.С. именно, както казва Тончев - Слави Пушкарков и Спас Маринов. И двамата според него са крайни десничари.

За да потвърди становището си, че Геновски е постигнал целта си, че се е вдигнала голям шум, Тончев изнася следния факт:

"Тъй като Трайков няма къде да обядва вчера спиего отидохме в Юнион клуб и там станахме обект на вниманието на всички. При нас се изредиха да идват няколко души и да ни питат верно ли е, че Оббов си е подал оставката. При нас дойде и Гичев, който също ни пита за това".

Забелечка - Нашите сведения са, че отиването на Гичев при тях е имало характер на предварително уговорена среща - още щом като е влязъл Гичев, те станали на крака и най раболепно са го изчакали с бавни

крачки да дойде при тях, като са разговаряли около 15 минути, също така държейки се внимателно и работенно.

Към т.1 от рапорта

Близък на Оббов човек пред свой приятел е разправял следното: "След пристигането си от Разград" вчера 18 т.м. Оббов свика III в което взеха участие и министрите - в съзнателно помещение. Разисквал са главно дали да се състои заседанието на У.С. свикано за днес/19/. Трайков, Тончев, Найденов и Павурджиев са се противопоставили на това заседание да стане днес, тъй като те намират, че болшинството на III не било съгласно дега да се свика У.С., толкова повече, че през Април било оповестено да се свика Висшия партийен съвет и каквито въпроси и имало да се разрешават - там щели да се разрешат или на конгреса, който Висшия партийен съвет щел да реши, кога да се състои. Опасенията на Трайков и другите са, че Драгнев и Геновски имат болшинство в У.С. и затова не искат да се противопоставят на заседанието на У.С. У.С. е в състав 60, а не 65 души, дошли са само 30. По сведения на Драгнев другите били възпрепятствани да дойдат. Считат, че Трайков е наредил те да бъдат възпрепятствани, тъй като е Председател на У.С. и ги е заплашил с изключване.

Пак на 18 т.м. на след обедното заседание на III Трайков е предложил да не се сменява III, като по тоя начин няма да бъде изключен Геневски и въобще с това III - вече примирено, Оббов може да работи и разчита на него. Тончев и Ради Найденов са подкрепили Трайков. И останалите членове на III са се изказали в такъв смисъл. Доснощи положението беше такова.

Днес 19 т.м. рано сутринта у Оббов бяха дошли Г. Драгнев, Геневски, Ташев и др., които го уведомяваха, че У.С. да бъде свикан, тъй като дошлите били сигурни хора и щели да решат да бъде избрано ново III и то верно и преданно на Оббов. С това решение Оббов е тръгнал за Съюза. Там обаче той бил пак разколебан и днес У.С. пак не се свика.

Същи 18 т.м. Оббов е бил в Врания при м-р Председателя, комуто обяснил хода на работата в неговия съюз. Оббов също вчера е бил при съветника Левичкин от Съветската легация. Както м-р Председателя, така и Левичкин, според думите на хора близки на Оббов, му били дали съвет да процедира, както интересите на съюза му изискват и му изказали тяхната подкрепа.

До момента на писането на настоящето донесение Георги Драгнев и Геневски упорстват пред Оббов да не отстъпва, защото по този начин щяло да се ликвидира с "петата колона" в Съюза и нямало да се води комунистическа политика за в бъдеще, а ще се води отечествено-фронтowska политика по програмата от 17 -IX-44 год. Оббов е възразил, че целия този монтаж, който му се устройва от Трайков - Тончев и пръв Гичев, който целял разцеплението на Съюза, но той не бил ликвидатор и нямало да действа по чувство, а по разум. Действително днес след обед към 14.30 часа дойдоха у Оббов Г. Трайков, Ст. Тончев, а по късно и Ст. Симов. Те са предложили на Оббов да остане същото III, като са му декларирали, че то вече не му бъде послушно. Декларирали са, че ще избягват за напред търкания в връзка с назначавания и уволнявания на кандидати не земеделци, като Трайков е казал, че тримата министри са се споразумели за всеки такъв случай на назначаване на шефове на служби да вземат и неговото мнение. Трайков също е гворил за повдигнатия въпрос по назначаването на Иван Георгиев за главен секретар, за което той е бил упрекван от Георги Драгнев. По повод на това назначение Трайков е искал от Оббов да не се солидаризира с Драгнев и е привел пример с самия Оббов, който след вземане на министреството от Геневски е назначил за свой главен секретар Кашеров, уволнен от Геневски за нарушение на службата. На това Оббов

е казал, че той няма нищо против Георгиев да остане професор и продължил, че този въпрос не бил най-важния, за да се занимава III и съюза с него.

След тази среща всички без Симов се отправили за Съюза, где-то окончателно не са се споразумели. Още рано след обед, към 6 часа Оббов излезе от Съюза. Останалите м-ри без Драгнев се събраха в кабинета на м-р Тончев на разговор.

Оббов видимо спокоен, снощи отиде на опера, като казал, че пазарлъците ще продължат на 20 т.м.

До тая вечер 19 т.м. нищо окончателно не се е решило и не се е възприело. Дошлите членове на У.С. са тук и чакат да бъдат свикани на заседание. / Донесението носи дата 19-III-47 год./

20-III-1947 год.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ "А":
/Г.Ст.Ганев/

Утвърждавам
Н-к отд. "А" Г. Ганев

Строго поверително

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

...30.11 1947 г.

П Л А Н

На агентурно-оперативните мероприятия по разработката
"Вейган".

По подозрения в услуга на английското и американско разузнаване се разработва члена от ЦК на Н.С. "ЗВНО".

ВЕНЕЛИН ЙОРДАНОВ ГАНЕВ роден на 4.II. 1880 год. в гр. Русе по народност българин, поданство българско. Образование висше, професор по право. Семейно положение ~~.....~~. Материално положение богат. Жител е на София, живущ ул. 6 септември, в собствена дву-етажна къща.

Разработката е започнала на 19.II.1946 година, въз основа на донесение от агент "ГОВ-121", което го уличава, че той като регент на България е подържал прикрити и открити връзки с хора от английското и американско разузнаване в страната.

Преди 9-ти септември 1944 год. същия е бил член на Н.С. "ЗВНО" но от рапортите който има в досието му, се вижда че той не е бил уличен в връзки с чужди разузнавания, а само че е подържал връзка с Никола Петков и Димитър Гичев.

След 9-ти септември 1944 год. обекта с ставането си регент на България, започва да проявява неодобрението си, от водената правителствена О.Ф. политика, което неодобрение открито го е давал да се разбере. Връзките който обекта е имал преди 9-ти септември с Никола Петков, след ставането му регент, то те се засилват и затягат, особено по време на отлагане парламентарните избор през 1945 год.

На 5.IX.1946 год. агент "Германец" донася, че обекта открито подържал и работел за влошаване отношенията между водачите на О.Ф. партии и по този начин е искал да предизвика правителствена криза.

Разработка му до сега не е била планова и системна, около обекта е липсвал всякакъв агентурно-информационен апарат, но за бъдещата разработка ще използвам агента "Никодим".

За установяване връзките на обекта, с чуждите разузнавания е необходима планова и системна разработка. Разработката ще бъде по линията установяване връзки, за сътрудничество/ако такова има/ с чужди разузнавания, с кого обекта е в връзка и др.

За изпълнение на така поставената по горе задача набелязвам следните мероприятия.

1. Определяне линията на агентурата около обекта.
2. Вербоване на близки около обекта.
а/ От политическите му връзки

- 2 -

- б/ Професионални връзки.
- в/ Стопански връзки.
- г/ Връзки с чужденци.
- д/ Връзки по женска линия.

Отговорник: М.Почев

3. Да се направи проследяване на обекта за времето от 15.IV. до 30 IV.1947 год.

Отговорник: Минчев

4. Да се надслушва телефонния му разговор тел. 2-19-50. от 15.IV. до 30.IV.1947 год.

Отговорник: Д.Гръбчев

Одобрил гр. Н-к? Н.Ялъмов

.....

Съгласен Инспектор отд. "А"

.....

Съставил разг. М.Почев

.....

Д О К Л А Д

За събрания материал от всички сектори в страната по линията на геметовците, който ги разобличава във водене на нелегална, диверсионна, терористическа и саботажническа дейност.

Още когато Д-р Г.М.ДИМИТРОВ беше начело на БЗНС, той широко отвори вратите на Съюза за легионерите, ратниците и други враждебни елементи, с единствена цел за да може същите хора в последствие да бъдат използвани за борба срещу народно-демократическата власт. Поддържаха се здрави връзки с представителите на други реакционни кръгове от чужбина, на чиято помощ се разчиташе в борбата им за свалянето на Оф.

Продължител на делото на "Гемето" се яви Н.Петков, който печатно, устно, в парламента, по събрания, в лични срещи, продължи борбата с всички разполагаеми средства. Наред с легалните средства, водеха дълбоко прикрита работа по създаване на вражески нелегални групировки против установената власт, създаваха се канали за преминаване към монархо-фашистка Гърция, за създаване на връзки с гръцките монархо-фашисти и гръцкото разузнаване, с турските реакционни кръгове и турското разузнаване. На особено внимание се постави и народната войска. Всички процеси, които се разгледаха от съдилищата в София и цялата страна, като: "Военен съюз", "неутрален офицер", "Годечката конспирация" и много други сочат по един ясен и недвусмислен начин, че нишките на тези конспирации произхождат от един и същ център - "Гемето", Н.Петков и тяхните съподвижници. С една дума БЗНС-Н.Петков се яви един фокус, който събра всички най-реакционни и реставраторски сили, прикрити всички профашистки елементи, агенти на вътрешната и международна реакция и ги организира за борба против народната власт.

Особено след разтурването на БЗНС-Н.Петков, когато им бяха отнети легалните възможности за борба, геметовците в нашата страна ръководени от вън се превърнаха в пета колона на международния империализъм. Възприетите форми на борба от тях се свеждаха към организиране по места контрареволуционни организации за терористически, диверсионни и шпионски действия.

ДЕЛОТО АДАМОВ - БЕЛЯШКИ:

След 9.IX.1944 год. лицето ДИМИТЪР АДАМОВ ДИМИТРОВ от с.Медково-Ломско, организира нелегална легионерна група в с.Люта-Михайловградско, която си поставя за цел да води въоръжена борба срещу властта на Оф. През лятото на 1945 год. групата бива разкрита и участниците ѝ арестувани. Известно време АДАМОВ е бил в нелегалност и впоследствие заловен. По време на нелегалния си живот АДАМОВ е идвал в София, където се е свързал с опозиционера ПЕТЪР БЕЛЯШКИ от с.Габровница-Михайловградско, бивш частен секретар на БОРИС БУМБАРОВ. АДАМОВ е получавал от БЕЛЯШКИ както средства за издръжката си, така и инструкции да работи. Според тях той е трябвало да обикаля

из страната и да организира нелегални групи от легионери и бранници и други бивши фашистки и крайно реакционни елементи, които групи трябвало да подемат борба срещу властта на Оф, като водят пропаганда за саботиране на стопанските мероприятия на властта, а при дадено нареждане и да извършат преврат. По време на тези си пътувания АДАМОВ посещава Враца през 945 год. м. декември. Тук той се среща с старите си съидейници и им дава директиви за създаване на нелегални организации. След като получава удобрението за работата върху съидейниците си, той им съобщава, че работи по директивите на БЕЛЯШКИ по ЗМС-ова линия и същевременно организира нелегални групи по линията на легиона. Същия им казал, че англоамериканците стоят на нашите граници от към Гърция и Турция и чакат благоприятен момент за нападение. Тяхната задача била да организират нелегални групи, които да водят саботажни действия, да създават смут в страната и по такъв начин да се предизвика намесата на чужди сили. Това били директивите на Н. Петков и "Гемето". В резултат на тази дейност на АДАМОВ, в Артилерийския полк и Интендантската дружина са били създадени групи почти във всички батареи и роти. Всичко това е било докладвано на БЕЛЯШКИ, който останал много доволен. Наскоро след това тези групи са били разкрити и предадени на съд.

СЛУЧАЙ С ГОРСКИЯ МИЛИЦИОНЕР-ПЕТРОХАН:

През 947 год. ВАСИЛ ЦАНОВ ВЕЛЧЕВ от с. Курново-Врачанско, тогава горски милиционер в Петрохан, се е свързал с трудовациите работещи на язовир Петрохан чрез познатия на нему трудовак МИТЮ ИВАНОВ. На същия ВЕЛЧЕВ дал следните инструкции: да издири опозиционно настроените трудоваци и създаде ЗМС-ова организация, която ще има за задача да съботира работата по изграждането на язовира и при случай, че опозицията премине в акция, да завземе властта, то тяхната организация да арестува всички комунисти в лагера. Същите инструкции ВЕЛЧЕВ е получавал от организатора на БЗНС-Н.П.-ИГНАТ МИЛАНОВ ИВАНОВ от гр. Годеч. ВЕЛЧЕВ продължил връзките си с трудовациите, като имал за цел да създаде организация сред тях, но своевременно е бил разкрит и арестуван.

ДЕЛОТО НА ГЕОРГИ ВЛАДИМИРОВ п. ГЕОРГИЕВ - ВИДИН:

През август 945 год. в гр. Видин лицата ГЕОРГИ ВЛАДИМИРОВ п. ГЕОРГИЕВ, ПЕТЪР ПЕТРОВ МЛАДЕНОВ, ИОРДАН ИВАНОВ ПРОДАНОВ и ЕЛЕНКА НИКОЛОВА ДИМИТРОВА - всички от гр. Видин, с още 8 души легионери, бранници и паисиевци, които са членували в ЗМС-Сърбински, образуват нелегална група под името "ДУНАВСКА БРИГАДА", която си поставя за цел да организира чрез саботажнически действия, които да доведат до падането на властта на Оф. За целта те се снабдили с взривни материали, които при задържането им са били заловени - бомби, пакети взрив и пр.

Така сформираната бригада е пристъпила към опит за диверсионни действия по Ж.П. линията, като се поставили на нея три нападателни бомби с цел да вдигнат влака във въздуха.

- 3 -

СЛУЧАЯ С НИКОДИМ ПОПОВ:

През месец май 1946 год. секретаря на Окол.Н-во на БЗНС-Н.Петков-НИКОДИМ АНТИМОВ ПОПОВ от гр.Лом е бил в София и се е срещнал с Н.Петков, от когото лично получава инструкции да се проведат през лятото саботажни акции, като се палят снопите и едновременно с това да се въоръжават хората, тъй като след напускането на Съветските войски, властта в страната ще се завземе от опозицията начело с Н.Петков. Тези инструкции НИКОДИМ ПОПОВ предава на АСЕН БЕНОВ, СЕФЕРИН МИТКОВ ПЕНЧЕВ-Върх.Съюз.Съветник от с.Мокреш-Ломско, КИРИЛ ВЕЛКОВ-Председател на дружбата в с.Крива бара, СТЕФАН ИВАНОВ ПЕКАРСКИ-Председател на дружбата в с.Дряновец, ЖИВКО НИКОЛОВ-Председател на дружбата в гр.Лом и др.

НИКОДИМ ПОПОВ е наредил на всички тези лица да се въоръжат и правят приготовления за вземане на властта. Във връзка с това в с.Крива бара се формира бойна група, която се снабдява с оръжие и дори разпределят предварително местните административни постове в общината, като набелязват кои комунисти ще трябва да избият.

В изпълнение на дадените инструкции за палежи на снопи на 1.VII. 1946 год. СЕФЕРИН МИТКОВ запалва собствените си такива, за да даде сигнал на други палежи. Подобни пожари са последвали и в други села, като например в с.Вълче-дръм биват запалени големи количества снопи и една вършачка, която изгаря; в с.Крива бара също биват запалени снопи; в гр.Лом е подпалена една вършачка със снопи. Пожари стават и в селата: Горна Гнойница, Васижевци, Дългошевици, Буковец, Стара махала и др. За по успешно извършване на палежите Ломска околия е била разделена на три района. За отговорник на първия е бил АСЕН БЕНОВ, на втория-СЕФЕРИН МИТКОВ, а на третия-НИКОДИМ ПОПОВ. При проведеното следствие горепосочените лица са признали своето деяние.

ДЕЛОТО НА ИВАН КОЛЕВЪТ ЧЕРВЕНОВОДСКИ:

Известния опозиционер ИВАН КОЛЕВ ЧЕРВЕНОВОДСКИ от с.Ново село-Русенско, Председател на Окол.дружба на БЗНС-Н.Петков и много добър приятел на самия Н.Петков. Известно е, че не един път той е ходил при последния за да получава лично от него инструкции за работа. Съдия е агитирал да не се изпълняват наредите, като се укриват храните. Самия той е укривал от реквизиционната комисия 14,500 кгр.жито. При основната проверка, която е била направена, комисията е установила, че в старата къща на ЧЕРВЕНОВОДСКИ имало укрити още 2,925 кгр.жито. За тези му деяния той е бил арестуван и предаден на съдебните власти.

ДЕЛОТО НА ХРИСТО НЕЦЯЛКОВ ЛИЦОВ:

В началото на 1946 год. члена на Областната дружба на БЗНС-Н.Петков в гр.Русе ХРИСТО НЕЦЯЛКОВ ЛИЦОВ родом от с.Студена-Разградско, по професия учител е дал нареждане на опозиционерите от своя край да отпочнат провокационни терористични акции срещу представителите на Оф власт и Съветските войски. Действайки в този дух, ЛИЦОВ е подбудил съмишлениците

си: СТЕФАН СТЕФАНОВ КОЛЕВ и подпор. ЛКБОМИР ИВАНОВ БАКЪРДЖИЕВ да извършат нападение срещу руския морски пост "СНИС". Действително на другия ден нападението било извършено, като споменатите двама души са стреляли няколко пъти срещу поста, без обаче да успеят да го засегнат. Все в този дух ХРИСТО ЛИЦОВ е дал инструкции да се извършат нападения срещу Председателя на Оф комитета в Тутракан, Началника на милицията, секретаря на БКП-Тутракан и началника на паспортното бюро. ЛИЦОВ е заявил, че ако тези нареждания не бъдат изпълнени, те щели да отговарят с главите си. Горните лица са били задържани и предадени на съда, който ги е осъдил по на 5 и 3 год.

ВЪОРЪЖЕНАТА ОПОЗИЦИОННА ГРУПА ВЪВ ВАРНА:

Преди изборите за ВНС лицата ХРИСТО БОЖИЛОВ НИКОЛОВ, КУМЕН СТОИЧЕВ ДИМОВ, СПАС ДИМОВ ЧИКИЛИЕВ и ИВАН ХРИСТОВ БОЖИЛОВ-всички опозиционери от гр. Варна решават, че е необходимо да се снабдят с оръжие, понеже комунистите независимо от резултата на изборите без бой нямало да дадат власт. До това заключение те идват под влиянието на опозиционната пропаганда. След изборите те са били твърде изплашени, обаче като разбрали, че мерки срещу тях не се вземат, се успокоили. Въпроса за намиране на оръжие, обаче не бил снет защото то щяло да им бъде при удобен момент необходимо, при завземане на властта когато щели да се намесят външни сили. ИВАН БОЖИЛОВ обещал да им намери оръжие, което той имал още от периода след 9. IX. 1944 г. останало от германците при отстъплението им. ХРИСТО ПЕТРОВ отишел в домът на ИВАН БОЖИЛОВ за да вземе една бомба и да опита годността ѝ, което направил.

В края на ноември и началото на декември 1946 год. горните четири-ма изработват план, според който в подходящ момент всеки от тях ще трябва да хвърли по няколко бомби из града, да да всее смут. Било набелязано да бъдат хвърлени бомби в домът на СТЕФАН ХРИСТОВ ПРЕСЛАВСКИ-групов началник ДС-Варна и АНТОН ОРЛОВ-началник административната милиция. Същите са били разкрити и предадени на съда.

СЛУЧАЯ С АЛЕКСАНДЪР ДЕЧЕВ ГИНЧЕВ-Плевен:

АЛЕКСАНДЪР ДЕЧЕВ ГИНЧЕВ е Върх. Съюз. Съветник при БЗНС-Н. Петков от 26. XI. 1946 год. На 5 и 6 април 1947 год. същия е присъствувал на свиканата конференция в София на Съюзните организатори и секретари, където те са получили директиви за работа от ДИМИТЪР СТОЯНОВ. На втория ден на конференцията е дошъл и Н. Петков, който в речта си е казал, че устоите на правителството са разклатени защото всички закони, наредби, мероприятия и стопанския план са били противонародни и др. подобни в този дух. ГИНЧЕВ разбрал, че всички мероприятия на правителството трябва да се саботират с цел да се провали вътрешната политика на правителството. След завръщането си от София, ГИНЧЕВ започнал да провежда тези инструкции пред своите съмишленници, като е говорил пред НЕНЧО ИВАНОВ, КОЛЮ СЪБЕВ, ПЕТЪР ВУТЕВ, ИВАН КУТЕВ и др. от село Здравковец-Габровско. За тази му дейност АЛЕКСАНДЪР ГИНЧЕВ и лицата около него са били задържани и им било проведено следствие при което те са нап-

= 5 =

равили пълни самопризнания за провежданата саботьорска и вредителска пропаганда.

БАНДАТА "Г.М.ДИМИТРОВ":

През лятото на 1945 год. в Кюстендил и околията се създава терористическа банда от бивши полицаи и жандармеристи и членове на фашистки организации, в това число и опозиционери и н.петковисти, които образуват бригада наречена "Г.М.ДИМИТРОВ", чията главна цел е била въоръжена терористическа борба срещу властта на Оф.Ръководител на бригадата е

-бивш секретен сътрудник на фашистката полиция и членове: НИКОЛА СТЕФАНОВ ЗАРЕВ-бивш подофицер, инквизирал войници и комунисти; ВАСИЛ ИВАНОВ ЗЛАТАРЕВСКИ /Гебрето/-деен член на ВМРО-Ив.Михайлов; ИВАН ГЕОРГИЕВ МИРЧЕВ /Султанина/-бивш работник в Германия, извършител на убийства; БОГДАН ДИМИТРОВ ЦЕНКОВ-бивш полицаи и жандармерист; СТЕФАН ГЕОРГИЕВ НАКЕВ /Бумбаров/-член на БЗНС-Н.Петков, бивш кметски наместник и Председател на дружбата и др. Тази банда се свързва с местните жора на БЗНС-Н.Петков и от тяхните среди вербова ятаци. Подтик към действие на бандитите са били яростните противонародни статии на в-к "Зел.зем.знаме" и изказванията на местни хора от БЗНС-Н.Петков, които поддържали в тях вярата за предстоящото падане на правителството и заместването му с такова на Н.Петков. Бандата е извършила редица предъплнения, като нападението над ремсистите от с.Градица, направено с провокационна цел; нападението на лагера на РМС-стите в Осоговската планина; нападение на кметския наместник от с.Ново село; ограбване на горския стражар СТОИЧО ПАНАЙОТОВ и селянина ЛЮБЕН СТЕФАНОВ РОШКОВ от с.Слокошица; нападение над войниците на Кадийн мост и др. Окуражени от тези успехи, бандитите са замислили на убийства на служители от милицията в Кюстендил, като за тази цел ЛЕШИНИКОВ изпраща в града МИЛЧО БОРИСОВ и ЙОРДАН ГРИГОРОВ ГОЦЕВ с поръчение да убият началника на милицията, но там биват разкрити и заловени, а в следствие и цялата банда.

Заслужава да се отбележи тук, че освен моралните сили, които бандитите са черпили от агитацията на "Зеленото знаме" и н.петковистите и названието на самата банда "Г.М.Димитров", те са се помъчили чрез члена на ЦК на ВМРО да влезнат в писменна връзка с Н.Петков, за която цел са писали писмо и предали на Владо Куртев, предназначено за Н.Петков. Друг факт, който показва, че бандата е била вдъхновявана и ръководена от н.петковисти са доказаните връзки на зболекаря Д-р Г.ВАСИЛЕВ от Кюстендил с бандитите бивш народен представител в ВНС от БЗНС-Н.Петков.

НЕЛЕГАЛНА ДИВЕРСИОННА ГРУПА В ГОДЕЧКА ОКОЛИЯ:

В началото на м.април 1947 год. група опозиционно настроени лица от Годечка околия, живущи в София, започнали да се събират и замислят да създадат нелегална въоръжена група, която да излезне в балкана и започне въоръжена борба против властта на Оф.Центъра на групата е в София. В нея са участвували лицата: ТОДОР ДИМИТРОВ ФИЛИПОВ от с.Несла-Годечко, СЛАВЕЙКО

КРПОПГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРПОПГДСРБНА
Дата: 13.08.2014. Секретар: /108/

БОРИСОВ СЛАВКОВ от същото село, резковен опозиционер, един от първите агитатори на опозицията в селото си; ЛАЛЧО ЙОСИФОВ ИВАНОВ от с. Неделище, Годечко, бивш служител в полицията-криминален отдел; ЛЮБЕН СПАСОВ ЛЕПАВЦЕВ-аптекарь от гр. Ловеч, който е помагал на групата за намиране на медикаменти и други, общо 9 души. Групата се е снабдила към края на май с оръжие, между което един шмайзер, няколко пушки, пистолет, бомби, патрони, ножове, медикаменти, бинокъл и пр. Правили са опит да влезат във връзка с английската и американската легации за снабдяване с радиопредавател и приемник, обаче това не е могло да бъде осъществено. Решено е било групата да замине за Балкана на най-късно до 20 или 24 юли 1947 год., като на същата дата се съберат на определено място между селата Владиславци и Неделище-Годечко и след като дадат клетва пред попа на с. Гинци, да започнат нелегална партизанска борба. Предначертано е било едно от първите нападения да бъде на подучастъка в с. Неделище, като избият милиционерите и им вземат оръжието. Един от водачите на групата ТОДОР ДИМИТРОВ ФИЛИПОВ е поддържал връзка с кандидата за народен представител в листана на БЗНС-Н. Петков - АСЕН ФИЛИПОВ, който тогава е живеял във вилата на "Гемето" и работел в редакцията на "Нар. зем. знаме". Почти всеки ден ТОДОР ДИМИТРОВ и СЛАВЕЙКО БОРИСОВ са ходили в редакцията, където АСЕН ФИЛИПОВ ги е вдъхновявал, че победата ще бъде тяхна. През месец май ТОДОР ДИМИТРОВ заедно с СЛАВЕЙКО БОРИСОВ са ходили при Н. Петков, за да разкрият пред него намеренията си и да се посветват. НИКОЛА ПЕТКОВ ги изслушал внимателно и след това им казал: "Вие младите ще излезете партизани, но ние старите какво да правим. По-добре да изчакаме под натиска на Англия и Америка да вземем властта". СЛАВЕЙКО и ТОДОР казали на ПЕТКОВ, че те са решили в най-скоро време да излезнат в Балкана, на което той не им отговорил нищо, от което те разбрали, че той е съгласен с намеренията им. Впоследствие ТОДОР ДИМИТРОВ е искал посредством АСЕН ФИЛИПОВ наново да се срещне с Н. Петков, като ФИЛИПОВ ги представи за техни хора, обаче тази среща не е могла да се състои. Групата действително е излязла на 20 юли в Балкана и е била заловена в Годечко и предадена на съда.

СЛУЧАЙ С НЕЛЕГАЛНОТО ОПОЗИЦИОННО СЪБРАНИЕ В БОТЕВГРАДСКО:

В началото на месец април 1947 год. в с. Врачеш-Ботевградско се състояло нелегално събрание на н.петковистите в къщата на ДЕКО ИЛЧОВ АТАНАСОВ, която е отдалечена на километър и половина от селото. На това събрание е говорил опозиционния народен представител КАМЕН ХРИСТОВ ГЕНЧЕВ, който им говорил за вътрешното и международно положение, като рече, че му е била изпълнена с клевети и ругатни по отношение ръководителите на ОФ и Съветските войски. По характерни пунктове в изказванията му са следните: "За др. Г. Димитров КАМЕН ГЕНЧЕВ е заявил, че е човек без всякаква култура и образование, че нищо не представлявал и го е нарекъл простак. Казал е, че не трябва да се плашат от нищо, защото великите сили били с тях и в краен случай ще се притекат на помощ за да ги отърват от червения окупатор. По отношение на руснаците е казал, че били цигани, нямали никаква култура, дис-

= 7 =

циплина и морал, били грабителско племе и са дошли да пляскават и да се гаврят с нашите жени. След това е говорил за Н. Петков, като го е хвалил, говорил е за своя личен живот и е завършил речта си с пожелание – по Гергьов ден да ядат печено агне по случай победата.

ДЕЛОТО ЧОКОБА:

В края на месец декември 1945 год. ДИМИТЪР ТОДОРОВ – член на Областното настоятелство на БЗНС – Н. Петков в Бургас, обикалял селата Крушаре, Чокоба и други в Сливенска околия, като поощрявал своите съмишленици да не се подчиняват на административните органи. На 8. XI. 1946 год. при задържането на двама опозиционери от с. Чокоба, опозиционно настроени селяни на брой около 40–50 души нападат караула и му нанасят побой. По този случай са били заведени дела: едното в Сливенския съд за нападение на общината, другото по закона за защита на народната власт. Всички подведени лица по тези дела са били осъдени.

СЛУЧАЙ С БРАТА БОСЕВИ И РАНГЕЛ ДАСКАЛОВ:

На 26. XII. 1946 год. н. петковиста СТОЯН ТОДОРОВ БОСЕВ от с. Бенковски – Пловдивско хвърля две бомби срещу патрула в селото. От експлозивите на бомбите са били ранени: МАРИН П. ПЕТРОВ, ИОРДАН ИВАНОВ БЛЪСКОВ, ЛЮБЕН ИЛИЕВ ПОЧАЛЕВ – всички от с. Цаланица – Пловдивско и СТОЯН ПОПОВ от с. Белозем – Пловдивско. Вследствие на получените рани МАРИН П. ПЕТРОВ умира. Нападателят избягал в София и потърсва от РАНГЕЛ ДАСКАЛОВ съдействие за да се укрие. Последния му дава писмо до ВЪЛЧО от с. Макензен – Тервелско, обаче последния не го приема. Тогавя той се връща в София и РАНГЕЛ ДАСКАЛОВ го укрива в клуба на БЗНС – Н. Петков, като го снабдява с купони и други необходими неща.

НЕЛЕГАЛНА ОРГАНИЗАЦИЯ "СЕЛСКА АРМИЯ НА СВОБОДАТА":

Реакцията свила гнездо в БЗНС – Н. Петков още преди Н. Петков да бъде арестуван, замисля да продължи борбата под нова форма. Предчувствайки, че обикните факти за престъпната им дейност, ще дадът достатъчно основание на ВНС да разтури съюза им и всички нейни подразделения, започва се подготовката за създаване на нелегална бойна организация още през пролетта и лятото на 1947 год., която да продължи делото на разтурения БЗНС – Н. Петков, за сваляне властта на ОФ, при новите условия на дълбока нелегалност.

В връзка с това КОЙЧО ДИМОВ КОЕВ през 1946 год. преди изборите за ВНС влиза в връзка с хора на позиционния БЗНС – Н. Петков, приближава се с ИВАН ХРИСТОВ КОСТОВ член на ЦП на същия съюз, който го снабдява с организационна карта и средства за път, като го наговаря да замине по организационна работа из провадийско, също така му дава едно писмо лично до Н. Петков. КОЙЧО ДИМОВ заедно с РУСКО ПЕТРОВ и НИКОЛА КОЛЕВ отиват при Н. Петков. Пред него КОЙЧО излага своите организационни възгледи, предава даденото му от ИВАН КОСТОВ писмо и в резултат на срещата Н. Петков снабдява КОЙЧО с откритие, като съюзен организатор из цялата страна, дава му и сумата 5,350 лв. за раноски, също така му дава пълни инструкции.

В изпълнение на така поставената задача, Койчо Димов, Марин Радков Ангелов и Стефан Георгиев поп Стефанов през юли 1947 год. се събират за да сложат основите на новата нелегална организация, която ще играе голяма роля в бъдеще и ще продължи борбата на БЗНС-Н, Петков до край, до сваляне на власта на ОФ. Организацията е била наименувана "Селска Армия на Свободата" /САС/. Няколко дни след това Койчо се среща с адвоката АСЕН ДРАГОМИРОВ от София - юрист-консулт на БЗНС-Н, Петков, с когото разгледали методите за понататъшна работа на създадената нелегална бойна организация, като Драгомиров по всичко личело, че е знаел за решението на върховното съюзно ръководство на БЗНС-Н, Петков за създаването на тази организация и, че именно на КОЙЧО ДИМОВ е възложено нейното образуване. ДРАГОМИРОВ е казал, че трябвало да се изготви устав и издаде позив. Същия предложил да се изработи дисциплинарен правилник, като за основа послужи този на ВМРО-Ив. Михайлов, като от своя страна се съгласил и поел задължението да намери сумата 100,000 лв. нужни за финансиране на организацията.

Съгласно изработения устав създаваше "САС", която си поставя за крайна цел да се бори против власта на ОФ до нейното сваляне и идване на власт на опозицията, която власт да се брани и с въоръжена сила. Средствата и методите за постигане на така поставения цел, са методите на нелегалната въоръжена борба, бунта, метежа, терористически действия и др. Начело на организацията стои главнокомандущ с щаб, който се избира от армейския военен сбор. Към щаба има канцелария в състав: Главнокомандущ, главен обвинител и юрист-консулт. Организационната структура на "САС" е била: Оперативни зони, бригади, дружини, отряди, групи, отделения и ядра. Последните са най малката организационна единица и се състоят от 3-ма члена. При всичко се спазва строго конспиративния принцип. За главнокомандущ е бил почен и приел да бъде таков КОЙЧО ДИМОВ КОЕВ, за председател на върховния административен съд е бил посочен и приел АСЕН ДРАГОМИРОВ, за върховен полит. командир - СТЕФАН СТАМОВ СТАМОВ и върховен обвинител МАРИН РАДКОВ АНГЕЛОВ.

След така създадения нелегален център на "Сас", предсхва се към нейното разширение, укрепване, намиране средства и вербовка на нови членове, към снабдяване с оръжие, издаване на позиви и пр. КОЙЧО Д. КОЕВ пристъпва към организиране на отделните оперативни зони, като назначава съответните отговорници, така например ПЕТКО НИКОЛОВ ИОНЧЕВ се назначава командир организатор на оряховска, ТАНЮ МИТОВ ЦВЕТКОВ - командир организатор на пловдивска, РУСКО ПЕТРОВ СТЕФАНОВ - командир на варненска оперативна зона и др. В последствие КОЙЧО Д. КОЕВ бил потърсен от органите на власта и минава в нелегалност, следствие на което заедно с РУСКО ПЕТРОВ обмислили въпроса за бегството си в Турция, където щели да потърсят въвска с "Гемото". Обмисляйки нелегалното си бегство в Турция, те решават да изпратят НИКОЛА Н. ПУРГАНОВ като като офицер от запаса, който ще улесни бегството им Турция. Същевременно въоръжават групата с оръжие, също

- 9 -

така снабдяват с географски и авиационни карти на пограничните области. Групата е била своевременно разкрита и предедена на съдебните власти.

ПО ОПИТА ЗА БЯГСТВО НА ДЪЩЕРЯТА НА Г.М.ДИМИТРОВ:

Наскоро преди да бъде отзован от България на САЩ-МЕЙНОРД БАРНС е направил опит да изведе от страната дъщерята на "Гемето"-СИИКА Д-р Г. М.ДИМИТРОВА, като за целта е успял да ѝ извади паспорт и виза за Америка. Отзоваването му е попречило да реализира извеждането ѝ. По късно този опит е бил изоставен и паспорта върнат в американската легация.

Втория опит е бил направен от разкритата в гр.Пловдив група, която се е готвела да избяга със самолета. Двамата от членовете на тази група са проектирали при бягството да вземат дъщерята на "Гемето". Групата се състояла от :Д-р МАРА ШИВАЧЕВА, Д-р СТОИЛ СТОИЛОВ, МИЛКА ГРУДЕВА ПЪЧЕВА и г-жа ВОДЕНИЧАРОВА и други, които продължавали да търсят начин за извеждането на СИИКА. За тази цел са установили връзка с американската легация и са поискали съдействие. Връзката е установена от МАРА ШИВАЧЕВА с чиновник от американската легация, на когото е изложила следното: че за момента било невъзможно и опасно да остане да живее в България, че един тесен политически кръг от привърженици на "Гемето" са поели цялата издръжка на детето, че някои от тях са решили да избягат зад граница и да продължат борбата от там. Те са замислили също и да измъкнат детето на "Гемето", за което са изготвили и съответния план. За всичко това те са били в постоянна връзка с "Гемето" в Америка, който им пишел редовно шифровани писма, изпращани по специален канал. Той изпращал по свои приятели и инструкции за действия и ги окуражавал, че крайната победа принадлежи на Америка и че тя е близка. След като изложила горното на чиновника от легацията, тя го е замолила да попита какво става с телеграмата, която Американския пълномощен министър ДОНАЛД РИЙД ХИЙД е изпратил в Вашингтон, относно никакви нареждания и постъпки в защита на семейството на "Гемето", има ли отговор, какъв е той, и въобще ще дойде ли отговор.

За всичко това пълномощния министър на Америка е бил уведомен, за това и казал, че докладвал в Ню-Йорк и чакал нареждания.

Вследствие взетите мерки, горното не е могло да бъде реализирано

ДО НАЧАЛНИЦИТЕ НА ОТДЕЛЕНИЯ
И СЛУЖБИ В I ОТДЕЛ

За да се изпълняват своевременно и целесъобразно всички донесения от отделенията и службите, както за информацията, така и за издването на отчетността и статистиката в отдела, нареждам до всички началници на отделения и служби в отдела:

1. По информацията

а/ Да подреждат донесенията по значимост, като поставят на преден план донесенията от национален мащаб, а след това от областни, градски, районни и пр.

б/ Да се означава в забележка от О.Р. проверени ли са, могат ли да се считат за достоверни изнесените в донесението данни, в забележката изрично да се указва кои от изнесените данни трябва да се считат за непроверени. Да се разясни на всички оперативни работници, че в копие от информационния бюлетин на отдела ще се означава всеки изнесен факт от кой оперативен работник е представен и за изнесените данни, или непроверени, а неозначени като такива сведения, ще се държи лично отговорен съответния работник, като при повторения всички опущения от такъв характер ще се описват към личното досие на оперативния работник.

в/ Да се разясни на всички агенти, резиданти и информатори, че е задължително за всички да се стремят да изнасят в донесенията си проверени данни и да ги описват грижливо, кратко и ясно, като отбягват всякакви излишни изрази и думи, които забъркват ознатата мисъл на главните данни в донесението. Това задължение да се разяснява на агентурата при всички срещи, за да се постигне необходимото, както по съдържание, така и по форма качество на донесенията.

2. По отчетността.

а/ В донесението да се означава от кое отделение или служба група е оперативния работник, например: Приел О.Р. 27107, стд. "Б"/или съответната служба/ гр. II.

б/ Тъй като от 1 май ще се води отчетност за донесенията не въобще, а и за качеството на донесенията, то считано от 3-V груповите началници да класифицират всички донесения, които получават, както следват: Донесения от особено важно значение /ДОВЗ/; донесения от значение /ДОЗ/ и донесения без значение /ДБЗ/, като върху всяко донесение груповия началник след забележката отбелязва класификацията си с инициалните букви и се подписва. Освен това груповия началник се задължава да отбелязва на същото място всяко донесение, което е послужило като обект на разработка.

В схемите, по които груповите началници ще представят получените си отчетни бюлетини, считано от 1 май, към старите граfi се отнасят граfi: ДОВЗ, ДОЗ, ДБЗ и донесения обект за разработка, - етс : се считано от днес най-строго да се спазват горните разпоредения по отчетността.

Всички донесения на отделения "Б", служба "Производство" и служба "Транспорт" да се представят на инспектор Панчев всеки ден : 4 часа след обед.

НАЧАЛНИК НА I ОТДЕЛ:
/Г.Ст.Ганев/

47 498/15
РАБОТНИЧЕСКА СОЦИАЛДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ (ОБЕДИНЕНА)
PARTI OUVRIER SOCIALDEMOCRATE (UNIFIE)
Section bulgare de l'Internationale Ouvrière et Socialiste
Rue Neophyte Rilsky, 39 SOFIA Téléphone 2-43-74 | **ЦЕНТРАЛЕН КОМИТЕТ**
Телефон 2-43-74 СОФИЯ Неофит Рилски, 39

55
СОФИЯ, 27 май 1971
SOFIA, le

До Местния Комитет

с.с.с. *Калашов*

Н. Зоричев

Другари,

Радваме се, че вие следите развитието на събитията у нас и в чужбина от окръжните които изпращаме, защото вестника ни "Св. Народ" е спрян за 1 месец и не излиза.

Радваме се също и за това, че вие там напълно се разбирате с хората от зем.сюз Петков и заедно действувате..

Продължавайте така и за напред и бъдете уверени че скоро ще дойдат добрите и радостни дни.

На всички другари най сърдечни братски социалистически поздрави.

секретар: *Иван*

1. best agent
H. neorivulus.

Строго по секрету

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

До господина

Министр на вътрешните работи
Тук

Д О К Л А Д

От директора на Държавна сигурност

Господин министър,

С настоящия ми доклад Ви представям сведения за престъпната дейност извършена от Никола Димитров Петков от гр.София, народен представител и секретар на БЗНС-Н.Петков заедно с неговите сподвижници от централното ръководство на същата партия.

Никола Д. Петков след излизането му от "Отечествения фронт" и правителството през м. юлий 1945 год. и основаване на своя партия, си поставя за основна задача отново да се добере до властта, с ме-
родавно участие в нея, за което не се задоволява да води легална
политическа борба, а веднага отпочва борба против правителството на
Отечествения фронт с всички средства, като организирано и масово
започва да извършва цела редица престъпления от политически и сто-
пански характер.

Впрочем излизането на Никола Д.Петков и групата му от Отечественния фронт и правителството е дело и успех на вътрешната международна реакция срещу народно демократичното ни управление и провежданата политика.

Престъпната дейност на Никола Д.Петков и групата му се изразява в пропаганда с печат, изложения, публични събрания и др. в които определено и открито проповедва, насърчава, насъсква, инструктира към вражеска, подривна и рушителна дейност на установената власт на Отечествения фронт; към разлагане на войската и милицията, разколебаване на техния дух и дисциплина; към създаване на нелегални въоръжени организации и групи в войската и населението, с които чрез преврат да се добере до събаране на законоустановената власт и поемане на власта от неговата реакционна група; а също така и чрез

-2-

и извършване на саботаж, вредителства и подреждане на всички стопански мероприятия на правителството.

1. ВРАЖЕСКА, КЛЕВЕТНИЧЕСКА И РУШИТЕЛНА ДЕЙНОСТ ЧРЕЗ ПРОПАГАНДА С ПЕЧАТ, ИЗЛОЖЕНИЯ, ПУБЛИЧНИ СЪБРАНИЯ И ДР.

1. Д е й н о с т в ч у ж б и н а

Веднага след излизането му в опозиция, свързан с международната реакция, на чиято помощ той особено разчита за да може да се добере до властта, Никола Д. Петков на 25 юлий 1945 год. излиза с първия си махзар до правителствата на великите сили чрез техните мисии в България и до международната общественост, в които той клеветничи: "българските избиратели и чуждото обществено мнение не са съвсем уверени, че изборната свобода, тъй авторитетно оповестени от правителството, ще бъдат зачетени от всички. Българския избирател е още под влиянието на пресни спомени от един революционен кипнеж и от известни даже недавнашни изстъпления на недостъптно дисциплинирани органи на милицията." Изнасяйки такива клевети, че в страната няма свобода, че се вършат изстъпления, той прави искане изборите да се проведат под международнически контрол. "То би дала възможност за пълно и окончателно възстановяване на конституционите свободи, на свободата на словото, печата, събранията, без които свободи, никакви свободни избори са немислими". С това си изложение Никола Д. Петков е занимал международната контролна комисия, правителствата на великите сили, международната и българска общественост с явната цел, да разгласи в чужбина неверни, явно изопъчени и клеветнически факти, за да элепостави и значително да урони престижа и достойнството на българския народ и държава, чрез което да може да докара намеса на външни сили в вътрешните работи на страната, да опорочи насрочените парламентарни избори. С престъпни средства именно към такова разрешение се стреми-намеса на чужди сили в изборите,. И чрез тази намеса да може да се добере до властта. По късно Никола Д. Петков изпраща изложение-доклад до правителствата на великите сили, в които след грубо клеветничество още по настоятелно и открито иска чужда намеса в вътрешните работи на страната/даните по това изложение ще дадем допълнително/.

С изпращане на тия си изложения до великите сили и международната общественост Никола Д. Петков е извършил престъпления по чл. 111а от наказателния закон/наказание-строг тъмничен затвор/от 1 до 15 год//.

2. Д е й н о с т в с т р а н а т а

След излизането му в опозиция Никола Д. Петков отпочва широка пропагандна дейност чрез печат, събрания, агитация и др. за обединение и организиране на всички реакционни, вражески и профашистки сили, за

открита борба, с всички средства, срещу установената власт. Неговия печатен орган се превръща веднага на трибуна и призив на реакционите и вражески сили за борба, за организиране, с близка цел, в скоро време да се смъкне властта на Отечествения фронт и реакцията под негово водичество да поеме управлението.

Чрез печатната си дейност той дава нова идеологическа разработка и позиции на реакционите и реставраторски сили. Бесно хулителство, насъскване, активизиране на всичко вражеско и противонародно. Разработване организационни форми на дейност, а също така организатор и проводник на вредителство, саботажи и рушителство на стопанския фронт.

И действително трябва да се отчете, че тази пропагандна дейност даде големи резултати ~~да~~ на политическия, обществен и спотанския сектори. Чрез тази пропагандна дейност не само, че се сложи начало на организиране и рушителство, но в по сетнешния им процес, тя е която ги съпътства, ръководи и направлява.

Никола Д. Петков от образуване на неговата партия/юлий 1945г./ до днес ^{II} е написал лично в своя печатен орган около 80 статии и е държал около десетина речи, все с същото съдържание.

Тук ~~сам~~ ^{II} няма възможност да бъдат изнесени даже и най характерните статии и изказвания на Никола Д. Петков, още повече, че те са добре известни. По някои от тях даже има заведени дела пред Соф. обл. съд, като статията му относно войската и др.

Елат да бъдат само споменати статиите: "Осигурете живота и свободите на българските граждани по села и градове", в която говори самоубийства и повсеместен терор в цялата страна, като прави сравнение терора от 1923 год. Същата от 3.10.1945 год.

"Необходима предпоставка за мира е едно истинско демокративно правителство" от 20.6.1946 год. бр. 121 на "Нар. земл. знаме". В която той твърди, че днешната власт не е демократична защото не е възстановила политическите свободи, не е възстановила конституционите права и свободата на българия народ.... Крайно време е да се разбере от всички че ОФ България не е вечната и светла България"...

Статията "Първото условие за победата в изборите-смелост!" "Н.З.Знаме" бр. 156/12.10.1946г. В която говори, че правителството е успело да внесе смут и уплаха в българските граждани, чрез един масов и повсеместен терор, че българските граждани нямат възможност свободно да изразят волята си в законодателните избори на 18.11.46г. "Необходимо е само едно да се освободят от чувство на страх, което комунистическия ОФ успя да насади в тях. Време е българските граждани всеки да поставят на местото му."

Статията "Промест от опозиционните парламентарни групи" "Н.З.Знаме" бр. 213/21.12.46г. "Въпреки тържествените обещания в декларацията на

-4-

правителството за установяване на спокойствие ред и законност в страната и за икономия в разходите на държавата, нито едното нито другото е станало. Терора продължава, незаконни арести и тенденциозни процеси са обикновено явление, концлагерите съществуват и ~~бърните~~ и легарни борци за свобода и граждански мир се преследват яростно. Безконечните и скъпи тържества и празненства продължават и по най различни поводи народните средства се разхищават".

Статията " Парламентарната гилотина " Н.З.Знаме бр.29/7.2.1947г. "Първата жертва която падна под ножа ѝ е нашия другар-нар.представител Петър Коев. Втората жертва нар.представител Иван Гинчев-чака реда си. Всека нова жертва на тая гилотина ще кали още повече тая воля, ще заддрави още повече това единство. Тя ще продължи борбата до като се извоюва ~~нашия~~ свободата на българския народ."

Статията "Барбата продължава" Н.З.Знаме бр.59/27.3.1947г. "Повсеместен терор залива целата страна. Терор върху отделни български граждани, терор върху политическите организации, терор върху народни представители, вътре в Народното събрание и вън от него... Погазена е свободата на печата... Целта на тоя терор? - Да се превие волята на българския народ за борба, за свобода, да се заглуши гласът на истината.... Лъжат се управниците. Българския народ ще се бори и ще извоюва свободите си..... Никой не ще спре борбата му за свобода. Борбата ще продължи."

Статията " Зловредна кампания " Н.З.Знаме бр.192/22.11.46г. С която се мъчи да подрине приятелските отношения между България и Югославия в връзка с Македонския въпрос.

Статията " Новото правителство " Н.З.Знаме бр.194/24.11.46г. С която цели да всееш смут в редовете на селяните и дробнособственическите маси, че са изправени пред комунистическо управление, което ще ликвидира с частната им собственост.

В Същия смисъл са и изказванията му в публичните му речи.

ДЕЙНОСТ ВОСРЕД ВОЙСКАТА.

II. Никола Д.Петков с излизането му в опозиция и създаване на неговата партия си поставя задача, да се добере до власта, а заедно с това да реставрира управлението на реакционите и профашистки среди. За него е ясно, че това той не може да извърши по легален път, затова пред него и групата му се поставя въпроса да внесът разложение в войската, да разколебаят нейния дух, дисциплина и боеготовност, а заедно с това да формират нелегални организации всрещ войската и чрез тяхна помощ, чрез преврат да се доберът до власта.

Обективни условия за такава дейност всрещ войската има, значителна част от офицерството все още не е изживяла своите монархически, профашистки и реакционни разбирания.

След казаната пропагандна дейност чрез пресата, публични събрания и др. с която са създадени настроения в офицерството от казаните среди, Никола Д. Петков и групата му преминават към организационна работа.

1. ВОЕННО КОНСПИРАТИВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ "НЕУТРАЛЕН ОФИЦЕР".

През летото на 1945 год. под влияние на публичната и печатна дейност на Никола Д. Петков и групата му, в средите на профашистките офицери започва да се обсъжда въпроса за създаване на конспиративна военна организация. На чело на тази организация застават: о.з. генерал Иван Константинов Попов, генерал щабен офицер, бивш началник на военната академия и командир на корпус през I-вата фаза на Отечествената война, а след това излезъл в запас, подполковниците Александър Константинов Смолянов и Петър Кръстев Мечев и организатор подполковник Стефан Димитров Аврамов. Тази организация се наименува "Неутрален офицер".

В създаване на тази организация взема участие и Никола Д. Петков, които поддържа връзки с първите й хора по няколко линии: чрез Петър Константинов Коев, стопански секретар на III на БЗНС-И. Петков с подполковник Аврамов и о.з. генерал Ин. Попов, чрез Невена Любенова Розева от гр. София с о.з. Генерал Ин. Попов, чрез полковник Марко Иванов и подполковник Борис Иванов Гергов от "Воения съюз" също с генерал Попов, последния държи връзки с Димитър Гичев, Петър Коев и с полк. Марко Иванов и Борис Ин. Гергов, Стойл Стефанов, Стензи, полк. Бейли и др.

Тази конспиративна военна организация е създадена с цел да попомогне опозицията да поеме властта, устройване държавата по западноевропейски образец, наказване офицерите взели участие в "9-й септември".

Средства: създаване идейна и прека връзка с опозицията, укриване на организацията, проагитиране на платформата, създаване на условия за акцията, размирици предизвикани от опозицията, преминаване към извършване на преврат.

По характер това⁶ военна, фашистка, конспиративна организация в войската на необхванатите от чистката и народния съд офицери, които си поставя за цел да сваля правителството на Отечественния фронт и да даде властта, чрез преврат на реакционните и профашистски сили възглавявани от Никола Д. Петков и групата му.

Фактическото организационно създаване и укрепване на "Неутрален офицер" започва през м. окт. 1945 год. и от тогава Петър Коев и подполк. Аврамов са в тесни връзки, до пролета на 1946 год. те си устройват около десетина срещи. В тия срещи се разговаря по работите на организацията, по политическото положение, по възможната война между Англо-Американците и СССР. Аврамов уведомява Петър Коев за работите в техната среда,

-6-

а Петър Коев му е давал политически сведения и инструкции. След всяка една от тях срещу Петър Коев веднага е докладвал на Никола Д. Петков, последния ги е одобрявал и е давал своите нареждания. Подполковник Аврамов също след всяка среща е докладвал всички за разговора си на подполковник Смолянов/последния е член от ръководството на "Неутрален офицер"/.

През м.февр. 1946 год. в една среща подполковник Аврамов уведомява Петър Коев, че организацията им е създадена на здрава основа, че е укрепена. Коев е доволен от това, когато Коев докладва на това на Никола Д. Петков, последния също изказва задоволството си.

Установено е какво поведение ще се държи при Англо-Американска намеса. Коев е уведомил подполк. Аврамов, че западните демокрации имат много войска в Турция, Гърция, Италия, Германия, че разполагат с войски на Андерс и пр. и че няма да допуснат България повече да се комуникира.

Също така е разяснен въпроса за държанието на офицерите при тази намеса, в Северна България да се образува съпротивително движение и пр.

В края на 1945 год. Никола Д. Петков има среща с полковниците Шарко Иванов и Борис Ив. Гергов и двамата от "Военния съюз", в тази среща той обсъжда въпроси отнасящи се до организацията "Неутрален офицер".

Петър Коев се е срещал по същите въпроси като връзка на Никола Петков и с Генерал Попов.

Най подире Никола Петков държи връзка с о.з. генерал Попов и чрез Невена Любенова Розева, на която през авг. 1945г. той ѝ дава един лист с списък на висши офицери, които проектира да постави на висши военни постове в войската когато заеме властта. В този списък са отбелязани о.з. генерал Янчулев - за министър на войната, о.з. генерал Попов - за началник щаба на войската, генерал Доцев - за началник на канцеларията при м-во на войната, полковник Дилчовски - началник на военното училище, генерал Бояджиев - за главен интендант и пр. Този списък Никола Д. Петков праща на генерал Ив. Попов за мнение, като указва на Розева пътя по които ще му бъде върнато това листче. Този списък се връща на Никола Петков, Розева потвърждава това, защото по късно когато ставали уволнения на офицери полк. Георгиев, които предал списъка на Никола Петков, изказал съжаления, че може с това да е станал причина тия офицери да бъдат уволнени.

С тази си дейност Никола Д. Петков и Петър Коев са извършили престъпления: роковождали и инструктирали организация, която е имала за цел събаряне чрез преврат на законоустановената власт, проповедвали, възхвалявали и одобрявали такава организация и дейността ѝ, а така също с това са засегнали боевата способност и дух на войската, с което

са извършили престъпления по чл.чл.1,5 в вр.с чл.3 и чл.6 от зак за защита на народната власт/ по чл.1 наказанието е доживотен строг тъмничен затвор или смърт; по чл.5-строг тъмничен затвор/от 1 до 15 год./ по чл.3-доживотен строг тъмничен затвор или смърт и по чл.6-временен /от 1ден до 3 години/ или доживотен строг тъмничен затвор/от една до 15 год/.

2.ВОЕНО КОНСПИРАТИВНА ОРГАНИЗАЦИЯ "ВОЕНЕН СЪЮЗ".

При същата обстановка започва създаването и на друга военно фашистка и конспиративна организация "Военен съюз".

Под влияние на десничарските среди в "Звено" и на земеделците на Никола Д.Петков през м.авг.1945 год. около оплагане на изборите, полковник Марко Иванов от м-во на войната получава инструкция да възобнови бившия "Военен съюз"/лигата/. За тази цел той е имал срещи с Григор Чешмеджиев, Антел Державински, Борис Бумбаров и др., с Крум Алексиев от "Звено" и пр.

Полковник Марко Иванов в тесно сътрудничество с полк.Борис Иванов Гергов и подполк.Стоян Златев се заема веднага с изпълнение на тази задача.Те разработват устава на "военния съюз",начертават план за привлечение на офицери в съюза и за организиране на дейността му.

В устава се определят ясно задачите му,с преврат да свалят властта на"Отечествения фронт" и да дадат управлението на опозицията на чело с Никола Д.Петков,а също така да оказват противодействие на правителствените мероприятия,които могат да засегнат някои категории офицери,тук става дума за такива от които могат да бъдат търсени отговорности или за профашистки елементи.

Съставя се ръководство на "военния съюз",а именно:върховен ръководител-генерал Кирил Станчев,секретар-полковник Марко Иванов, I-ви член на секретариата-подполк.Златев, II-й член на секретариата-майор х.Атанасов. Секретариата е функционирал предимно в състав на последните трима.

В средата на това ръководство са водени разговори също така по определяне състава на висшите военни началници,които ще установят след като заемат властта.И те са се спрели за началник щаба на войската да бъде генерал Ив.Попов.След това полковниците Марко Иванов и Борис Ив Гергов провеждат съвещания с Никола Д.Петков,о.з.генерал Попов и с министъра на войната-генерал Дамян Велчев.

Срещата с Никола Петков се организира от полк.Марко Иванов,тъй като те вече са установили контакт.В този разговор се обсъждат въпроси по положението,по работата на организацията,а така също и по "предстоящите" промени,които ще направят во министерство на войната.Разглеждат въпроса на генерал Ив.Попов за назначаването му за началник щаба на войската, също така за генерал Кирил Станчев-за министър на вътрешните работи, а ако Дамян Велчев стане регент,то генерал Станчев да стане министър

-8-

на войната. Никола Д. Петков съобщава, че вече е обсъждал тия възможни промени и ги одобрява.

В тая среща полк. Марко Иванов и Никола Петков взаимно се окуражават, настояват един пред друг за по активна и твърда работа. След изказване на одобрения и напътствия Никола Д. Петков ги изпраща.

След това полк. Марко Иванов и Никола Петков са имали още няколко срещи в които са разглеждали политически въпроси и организационни въпроси на съюза.

С тая си дейност Никола Д. Петков е извършил престъпления по горе поменатите текстове на закона за защита на народната власт.

Свидетели по тая му дейност са лицата с които е бил в контакт, от чийто показания тия обстоятелства са установени.

Тук може по същия начин да се постави въпрос за отговорността на Державинки, Борис Бумбаров и Крум Алексиев.

3. ВОЕННАТА ГРУПА НА АСЕН ПАВЛОВ, ГЛАДНИШКИ И НЕДКО БОТЕВ.

Стефан Атанасов Апостолов о.з. капитан ~~кв~~ живеел на ул. "Шипка" № 12, в същата кооперация живеели и Иван Димитров Гладнишки от БЗНС-Н. Петков и поручик Борислав Панайотов Вайчев, между тях се създали връзки и постепенно те се обособили в опозиционна политическа група. Гладнишки предложил на кап. Апостолов да проучва и наблюдава офицерите и да разбере на кои може да се разчита в случай ~~инициатив~~ на преврат от опозицията. Той му обяснил, че както комунистите имат въоръжена подкрепа от милицията така и опозицията трябва да си осигури подкрепа на войската.

През есента на 1945 год. Гладнишки ги запознал с бившия министър Асен Павлов Боев пред когото кап. Апостолов изложил плана за работа, а именно: Гладнишки, Апостолов и Вайчев се обособяват ~~в~~ ръководство, което да създаде нелегална военна организация, като се свърже с всички военни части, установи в тях отговорници, а след това да проучат и да се работи върху другите офицери. Гладнишки свързал кап. Апостолов и с Недко Ботев адвокат от София и виден деец от БЗНС-Н. Петков.

Към тая група Вайчев привлечъл пор. Бончев, кап. Апостолов за тая водил разговори с подполк. Жеко Марков, кап. Стефан Узуновски, майор Воднев и пр след това кап. Апостолов се свързал с пор. Димов, кап. Виноров и майор Вл. Икономов.

По късно ~~и~~ кап. Апостолов се срещнал с полк. Марко Иванов и полк. Антонов от които разбрал, че "военния съюз" е възобновен и че на чело е Дамян Велчев. В тоя ред организационните връзки продължили.

Към края на 1944 г. Асен Павлов ходил в Стара Загора там той свързал кап. Апостолов с д-р Михайлов-деец на БЗНС-Н. Петков в Стара Загора. При тая им среща Асен Павлов ги уведомил, че нашето вътрешно положение не може да се разреши без външна намеса.

В Връска с Ас. Павлов, Недко Ботев и Гладнишки беш поставен и майор Икономов чрез кап. Апостолов. Последните двама към края на 1945 год. служили

в Стара Загора. При идванията си в София майор Икономов бил пращан от кап. Апостохов при Ас. Павлов, Недко Ботев и Гладнишки за информаций и указания.

В срещите си с майор Икономов и кап. Апостохов, лично и чрез Гладнишки, Асен Павлов е насърчавал, одобрявал и възхвалявал създаването на нелегална военна организация, като тази на която е сложено началото в дома му.

Същото е вършил и Недко Ботев, същия в една среда с майор Икономов е обсъждал въпроса за генерал Кирило Станчев когато цели да правят министър на вътрешните работи. А в друг случай той му е съобщил, че в външното министерство има подадена нота от американците, които искат да окупират България до балкана.

Гладнишки който активно е участвал в ръководството на тая група при две от тия срещи е дал на майор Икономов такива съобщения, че американците се интересуват от войската, защото като падне България под техно влияние то войниците лесно могат да се заменят с друг набор, а с офицерите това не може да стане. Това той бил научил лично от Барнс.

При друга разговор на тия двама Гладнишки съобщава, че научил от Барнс, какво ако комунистите продължават да вършат издевателства то американците ще направят въздушен десант, да окупират България и ще се справят с тази власт.

4. ВОЕНА СЕКЦИЯ ПРИ БЗНС-Н. ПЕТКОВ

От показанията на подполк. Аврамов /от "неутрален офицер"/ се установява, че Петър Коев му е искал сведения за генерал Мирчев когото Никола Петков искал да привлече за ръководител на "военната секция" при съюза, която секция имала за задача да следи настроението в орд офицерите, да ги ориентира и да ги използва за своите на ОФ власт.

От показанията на подполк. Петър Кръстев Мечев /от "неутрален офицер"/ Петър Коев е съобщил на подполк. Аврамов /връзката на "неутрал. офицер" и БЗНС-Н. Петков/ че той-Коев е член на "военната секция" и че БЗНС-Н. Петков ще подготвят войниците, а те /"неутрален офицер"/ да подготвят офицерите и че след изборите /945г./ ще вземат властта.

П. Коев също уведомил подполк. Аврамов, че като дойдат на власт ще премахнат пом. командири, ще реабилитират осъдените от народния съд, ще отменят всички укази за производства на ОФ офицери, както и тези за раздадените ордени.

Съществуването на "военната секция" при БЗНС-Н. Петков се потвърждава и от показанията на генерал Из. Попов, които прави също разяснения и относно връзките на Никола Петков с чуждите разузнавания.

Тази дейност на Никола Петков и Петър Коев по "военната секция", както и тази по горе на Асен Павлов, Недко Ботев и Иван Гладнишки съставляват престъпления по поменатите текстове от закона за защита на народната власт.

В този ред трябва да се добави че в ръководствата на първите две организации са разработвани и оперативни планове за извършване на самия преврат.

III. БОЙНИ ГРУПИ И ВЪОРЪЖЕНА ДЕЙНОСТ ВСРЕД НАСЕЛЕНИЕТО.

В същия ред и с същите задачи, Никола Петков и групата му са развивали дейност за създаване въоръжени групи и за извършване въоръжена дейност сред населението.

Така, на 15.V.1946 г. Петър Сърбиновски в разговор с Гою Стефанов и Кръстю Борисов им съобщава, че руските войски скоро ще бъдат изтеглени, че след това ще се извърши преврат с участието на "Звено", че се вземат мерки за затягане на ЗМС, който има да играе основна роля, Конкретни мерки по тази акция са дадени, Карнобат ще бъде оперативен център на Бургаска област, в никой околии на Бургаска област, може да се извършат диверсионни акции.

По сведения от , в Ямбол Никола Петковци са натоварили за работа в войската поручик Георги Ковачев, от с. Черни-връх, Бургаско, сега на служба в конния полк в Ямбол и поручик Попов от Бургас, на служба в същия полк. С поручик Ковачев поддържаха връзки д-р Борис Ненов, на когото поручик Ковачев е обещал да достави патрони за акцията.

С тази си дейност Петър Сърбиновски е извършил престъпление по чл.чл. 5 и 6 от Закона за Защита на Народната Власт.

През месец август 1945 год. членовете на ЗМС - Петър Сърбиновски - Георги Владимиров п. Георгиев от гр. Видин, който е държал връзка с централното ръководство на ЗМС - Сърбиновски, Петър Петров Младенов, Продан Иванов Проданов, Елена Николова Димитрова, заедно с още 8 души бивши легионери и бранници, са образували нелегална група под името "Втора Дунавска бригада", като си поставили за цел да се организират и чрез саботаж и въоръжени действия да могат да разстроят вътрешното положение в страната и да спомогнат на опозицията на чело с Никола Петков да вземе властта. Същите са пристъпили към саботаж на ж.п. линия, като са минирали последната с три нападателни бомби, на поради грешка в зареждането не са успели да осъществят разрушението. При това, в тях са били намислени следните взривни материали: 15 бомби бухалки, 10 айцеvidни бомби, 2 сандъка с взрив, 1 обикновена нападателна бомба, 1 мина от минохвъргачка, 1 противотанкова мина и около 40 капсули.

С тази си дейност, гореказаните са извършили престъпление по чл.чл. 1, 2, 3 и 10 от Закона за Защита на Народната Власт и чл.чл. 395 и 405 от Наказателния закон.

През месец август 1946 г., в II-й дивизионен артилерийски полк

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 13.08.2014г. Секретар: <i>[подпис]</i>	

в гр.Вратца е била разкрита една голяма конспирация - "Цар Крум". Централна личност в тази конспирация е Димитър Адамов Димитров, от с.Медковец-Ломско, който поради престъпление през фашисткия режим, след 9.9.1944 г., минава в нелегалност. През 1945 г. Адамов посредством Петър Беляшки, от с.Габровница-Ломско, когото е познавал от по-рано, се свързва с Никола Петков в София. Посредством Беляшки, в чият квартира в София се е укривал Адамов, последния получава инструкции да оформи групи, които да се подготвят и въоръжат и чакат нареждане за преврат, който ще се извърши при намеса на Англия и Америка.

В изпълнение на тези си задачи, Адамов се свързва с своите съселени Георги Петков Евстатиев и Тодор Петков Тодор - легионери с които урежда редица срещи, като същевременно ги посвеждава, че за същата цел има вече организирана група, която се води от войниците Тодор Савков и Михаил Икиев от гр.Лом. Адамов се е срещал с тях и ги инструктирал да работят по конспиративному, като приемат системата на тройки и петорки. Уведомил ги, че опозицията е готова за действие, че същата разполага с оръжие и има много нелегални, които се укриват и подпомагат от опозиционери. Заявява им също, че англичани и американци ще ги подпомогнат в преврата с свои войски. Наредил да крадът оръжие и бойни припаси, които да изнасят и укриват извън казармата. Дава им адреса на Петър Беляшки в София, при който трябва да се явят в случай, че се наложи да минат в нелегалност. Това окуражило извънредно много редника Тодор Савков, който развил голяма дейност и успява да оформи конспиративни групи в всички батареи.

Всичко това Адамов е докладвал на Беляшки, който е одобрявал тази дейност, давал е инструкции и е бил много доволен от Адамов.

За тази си дейност, Адамов и групата му са били съдени от Врачанския областен съд.

Чрез Рангел Даскалов и Кирил Попов, инструкциите на Съюза на Никола Петков за саботаж и терористически действия, биват проведени в Бургаска област. Така, на 15.12.1945 г. в Бургас се свиква областна конференция проведена от Рангел Даскалов - член на П.П. на БЗНС "Н.Петков". На тази конференция са проведени решенията на П.П. за отпочване активна борба срещу властта на Отечествения Фронт, чрез саботаж и терористически действия, без да се жалят жертвите. В по-тесен кръг се е състояла конференция в дома на д-р Ханджиев, за конкретно разработване горните задачи. В тази конференция са участвували д-р Ханджиев, Георги Кръстев, и Янко Икономов, под ръководството на Рангел Даскалов.

На 17 декември 1945 г., в гр. Сливен се провежда околийска конференция от Рангел Даскалов и Кирил Попов. Конференцията е минала в същия дух - борба за сваляне на правителството на О.Ф., чрез посочените по-горе начини на действие.

Вследствие провеждането казаните инструкции на ПП на БЗНС - Н.Петков, резултатите не законовяват да се проявят, така, на 23.12. 1945 г., Димитър Тодоров - член на Областното настоятелство на БЗНС - Н.Петков, обикаля Крушаре, Мокоба и други села в Сливенско, като инструктира съмишлениците си в горния дух. Поради това на 8.1.1946 г. при задържането на двама опозиционери в с.Мокоба, опозиционно настроени селяни на брой около 40-50 души, нападат караула и му нанасят побой. За тия престъпления да заведени дела пред Сливенския областен съд.

Вследствие вражеската пропаганда и инструкции на Рангел Даскалов и Кирил Попов, в Бургаско са станали следните инциденти:

В с.Тополчане, Сливенско е извършен побой от земски-опозиционери над отечествено-фронтовци.

В с.Паничерово-Бургаско, на 2.2.46 г. организирано, трима земски-опозиционери, нараняват един ремсис с нож при нападение.

В с.Правдино-Ямболоко, на 10.2.46 г. вечерта е извършено убийство с бродва на един ремсис. Убиеца е Никола Петковист.

На 23.2.46 г. в с.Гълъбинци-Ямболоко е разкрита организация на група земски-опозиционери, въоръжени с 7 пушки и 2 карабини. Същата група е взела участие в нападението на общината в селото им, през месец декември 1945 г., като е искала да убие кмета.

В с. Бенковски, н.петковиста на 26.10. 1946 г. хвърлил две бомби върху патраула в селото. При хвърлянето на тия бомби биват ранени Марин П.Петров, Йордан Иванов Блъсков и Любен Илиев Почалеев от с.Цаланица и Стоян Попов от с.Белозем-Пловдивско. Вследствие на получените рани умира Марин П.Петров. Убиеца избягва в София, където бива приет и укриван от Рангел Даскалов. Последния му дава писмо до неговия приятел Вълчо в с.Макензен, Тервелско. Същия обаче не го приема. Тогава се връща в София при Рангел Даскалов, последния го укрива в клуба на БЗНС - Н.Петков, като го снабдява с купони и пр.

С тази си дейност, Рангел Даскалов и Кирил Попов са извършили престъпления по чл.чл.1 и 5 от Закона за Защита на Народната Власт, а Даскалов и по чл.340 от Наказателния закон.

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 13.08.2014г. Секретар: <i>[signature]</i>	

13

Кочо Бонев - сега народен представител, в Старо-Загорско е извършил дейност от рода на казаната за Рангел Даскалов, в резултат на което в Нова-Загора бива формирана въоръжена група от Георги Аладжов, Васил Аврамов Воденичаров и др. Същата е имала за цел да върши саботаж и терористични действия. След разкриването им, са предадени на Старо-Загорския Областен съд.

Христо Недялков Лицов от с.Студена, Разградско, учител, член Областното настоятелство на БЗНС - Н.Петков в гр.Русе, през края на декември 1945 г. и началото на януари 1946 г., като съюзен деятел е провел същата инструкция на III в Русенско. Същия е подбудил Стефан Стефанов Колев и подпоручик Любомир Иванов Бакърджиев да извършат нападение като стрелят върху руския морски пост в гр.Тутракан, което последните са извършили. В същото време, Лицов е дал директива на Петър Ганев Митев - председател на опозиционната дружба, Стефан Стефанов Колев - секретар на ЗМС, П.Сърбиноски и Стефан Димитров Кънев - председател на същия ЗМС - всички от град Тутракан, да отпочнат терористически акции, като стрелят върху председателя на ОФ комитет, Секретаря на БРП /к/, Началника на милиционерското управление и Началника на Паспортното бюро в гр.Тутракан. Лицов им е заявил, че ако не изпълнят тази директива на III, ще отговарят с главите си. Към изпълнение на тия покушения не могли да преминат, понеже били разкрити в връзка с стрелбата на руския пост. Същите са предадени на Русенския Областен съд.

През 1946 год. в с.Бистрица-Дупнишко, се сформира опозиционна дружба с председател - Асен Георгиев Марков, бивш полицай от Кавана и подпредседател - Георги Митев Йончев, също бивш полицай и др. Горната дружба е била създадена по инструкции на Георги Мицов Мицов, председател на околийското настоятелство на БЗНС-Н.Петков, Дупница и членовете на това настоятелство Борио Полеганов и Димитър Илюваноски /починал/, които наредили да се състави дружбата, въпреки че са знаели, че това ще се извърши от бивши полицай. Също така ги инструктирали да приемат предимно млади хора, годни за борба, независимо какви са били по-рано, като им казал да знаят също така, че ако в момента партията е нелегална, утре няма да бъде такава и тогава ще се стигне до въоръжена борба против властта, препоръчал им да се готвят, да се въоръжават и да очакват момента за преминаване в нелегалност и открита борба срещу властта.

Веднага след съставяне на дружбата, поменатите й организатори

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 13.08.2014г. Секретар: <i>[signature]</i>	

- 14 -

14

започват да търсят начини да се въоръжат. Влезли в връзка с войника Живко Стоилов Петров, от квартируващата край Бистрица артилерийска част, който бил опозиционно настроен. Предложили му да вземе оръжие и да им съдействува за въоръжаването им. Същия се съгласил и на 12.5.946 г. вечерта, като е бил на караул при склада, разбива едно от помещенията, взема три пушки, 30 патрони, шинели, одеала и пуловери. В това разбиване е бил подпомогнат от Георги Митев Йончев. Това си деяние са извършили с цел да станат "горяни". Същите са предадени на Дупнишкия Областен съд.

През края на пролетта и лятото на 945 година, укриващите се в балканските селища на Кюстендилска околия, бивши полицаи, жандармеристи, вулгарни престъпници, членове на фашистки организации и опозиционери земеделци, образували бригада "Г.М.Димитров", чиято главна цел е била да проведат въоръжена борба за сваляне властта на Отечествения фронт.

Тази банда се е свързала с местните опозиционери-земеделци, които са им били ятаци, одобрявали са действията им, поощрявали са ги към терористична дейност. Бандата е извършила следните престъпления:

3. На 28.9.1945 г. вечерта в с.Граница са хвърлили бомба в заседанието на ЗМС в училището, с което са наранили 9 младежи.

4. На 23.7.945 г., бандата е извършила нападение на лагера на ремсистите в местността "Грамадите", Осоговско, при което биват убити трима ремсисти.

2. На 19.9.945 г. част от бандата напада и обезоръжава кметския наместник на с.Ново село и ограбва горския стражар Стойчо Панайотов.

5. На 1.10.945 г. са ограбили селянина Любен Стефанов Рошков от с.Слокошница, като му взели 20.000 лв. пари и дрехите.

6. На 2.10.945 г. част от бандата край село Кадин мост се натъкнала на караулна двойка войници, убива последните и избягва.

Окуражени от тези успехи замислили да убият Началника на Милицията в Кюстендил, където биват уловени една част, а след това и другите.

Същите са предадени на Кюстендилския областен съд.

Андрей Марков Иванов от гр.Шумен, бивш легионер, председател на околийското настоятелство на БЗНС - Н.Петков, на 25.4.945 г. е бил в София при Христо Стоянов, който предвид предстоящите избори му дал 6 пистолета "Парабелум", за да създаде и въоръжи бойна група.

Същото се потвърждава и от *[signature]*, от с.Дубравница, Дуловско, Секретарка на ЗМС - Сърбински, в същото село. Последната е поощрявала и препоръчвала на селяните да не дават нарядите, жито, вълна, мляко и други и да не излизат да работят трудова и пр.

Казаните трима са извършили престъпления по чл.чл. 1 и 10 от Закона за Защита на Народната Власт.

АСЕН ПАВЛОВ, ПЕТЪР КОЕВ, Д-Р ВАМПИРСКИ - ВУК ИВАНОВ ЙОВОШЕВИЧ

През месец февруари 1946 г. в София се е укривал осъдения от Белградския окръжен съд дражевист ВУК ИВАНОВ ЙОВОШЕВИЧ, осъден за корисни престъпления на 12 год. строг тъмничен затвор. Йовошевич е имал връзки с земеделците. Понеже е бил търсен от властите, Йовошевич е бил укриван от Асен Павлов, Коев и Никола М. Ковачев, като е преследван последователно при тях. Първоначално е бил при Асен Павлов, след това при Петър Коев, а по-късно при Ковачев. Всички те са знаели, че Йовошевич няма документи, че се крие и че е търсен от властта.

В връзка с уреждане положението на Йовошевич, Асен Павлов е наредил на д-р Владимир Константинов Вампирски да му достави една лична карта на някое умряло лице от Александровската болница. Д-р Вампирски се отнесъл за тази цел до колегата си д-р Константин Георгиев Цанов а последния до служителя при моргата Борис Димитров Дурин. Дурин взел две такива карти на починали лица и ги предал на д-р Цанов, последния на Вампирски, а Вампирски - на Асен Павлов. Всички те са знаели, че картата ще се подправи за уреждане положението на техния съмишленник, който бил нелегален.

Павлов изпратил в Вратца при тяхния политически приятел Никола Петров Лидански /който имал ателие за изработване печата/ - Марин Йорданов Маринов. Маринов отишъл в Вратца и обяснил на Лидански, че отивал от името на Павлов за подправка на лична карта на един земеделец - кум на Гемето, който се търсел от властта. Лидански подправил личната карта, като сменил портрета и подправил печата. Картата била дадена на Павлов и той я дал на Йовошевич. По-късно, последния бил арестуван и фалшификацията разкрита.

С тия си деяния поменатите са извършили или спомогнали да се извърши престъпление по чл. 353 от Наказателния закон, а укривателите и по чл. 340 от Наказателния закон /по чл. 353 наказанието е от 3 до 10 години строг тъмничен затвор, а по чл. 340 - до 2 години./

Това са само няколко случая на престъпна дейност от Никола Петков, групата му и хората му в провинцията по линия на нелегална борба, въоръжени групи и въоръжени действия.

IV. СТОНАНСКИ ВРЕДИТЕЛСТВА И САБОТАЖ.

Паралелно с казаните престъпни дейности, Никола Петков, групата му и хората му в провинцията, разгъват широка и упорита дейност на стонански вредителства и саботаж, спрямо всички начинания и мероприятия на правителството.

През месец май 1946 г. Секретаря на Околийското настоятелство на БЗНС - Н.Петков, в гр.Лом - Никодим Антимов Попов, по негови признания е бил в София, срещнал се е с Никола Петков, от когото получава инструкции, да проведат през лятото саботажни акции, като палят снопите, едновременно с това му казал, да се въоръжават, тъй като след напускането на Съветските войски от България, с помощ на Англия и Америка, опозицията ще вземе властта. Тези инструкции Никодим Попов предава на Асен Бенов и Серафим Митков Пенчев от с.Мокрен, Ломско, Върховен съюзен съветник, на Кирил Велков от с.Крива бара, председател на местната опозиционна дружба, на Стоян Иванов Пескарски от с.Дреновец, председател на дружбата, на Живко Николов от Лом - отговорник на дружбата.

Никодим Попов предал на горните лица инструкция за въоръжаване и приготвяне за завземане на властта, в връзка с това, с.с. Крива бара, се оформила бойна група, която се въоръжава, извършва разпределяне на местните административни постове - от когото ще бъдат заети след поемане властта, а също така набелязват кои комунисти ще трябва да се избият. В изпълнение на

В изпълнение на дадената инструкция за палежи, на 1 юли 1946 г. Сеферин Митков, запалва собствено си снопче /около 100 снопа/, за да даде сигнал за други палежи, такива пожари са последвали и в други села. Така, в с.Вълчирум, същия месец биват запалени голямо количество снопи и една вършачка, която изгаря. В с.Крива бара, също става пожар на снопи, в гр.Лом се запалва една вършачка и снопи. Пожари стават и в с.Горна-Гнойница, тутакси след пожара на Сеферин Митков, в с.Василовци на 11.7.1946 г. става пожар, в с.Дългошевици - на 11.7.с.г. -, в гр.Лом на 13.7.с.г. жидето изгаря една вършачка, в с.Вълчирум на 14.7. в едно снопче били намерени мокри кърпи запалени, в с.Буковец на 18.7.с.г. също изгоряло едно снопче, в с.Сталийска махала, на 5.8.става пожар на слама и плява, в гр.Лом изгорили 5 купи от 120 декара, 2 коли овес, 1 кош, хамбар и др.

С тия деяния са извършени престъпления по чл.10 от Закона за Защита на Народната Власт и чл.чл. 384 п.3 и 385 п.п.2 и 3, от Наказателния закон.

Опозиционера-земеделец Иван Колев Червеноводски от с.Новосело, Русенско, Председател на околийското настоятелство на БЗНС-Петков, лично е ходил при последния за директиви. Не много след връщането му, през м.октомври 1945 г., същия укрива 14 и 1/2 тона жито от реквизиционната комисия, а при основна проверка на комисията по-късно в къщата му, са намерени още 3 тона жито.

17

Все в изпълнение на горните директиви, околийският председател на опозиционната дружба в Михайловград, Тодор Геров Бонев и Средко Петков Стоилов, в магазина на последния на 7.4.1947 г. пред около 10-ти селяни са говорили следното: "Не давайте жито, наряди. Закопайте го в земята, на не го давайте на тия гадове, гдето са тръгнали да обират народа и да му вземат душата. Колкото можете крийте и унищожавайте, но не давайте на властта нищо". Престъпление по чл. 10 от ЗЗНВ.

В тоя ред могат да бъдат изброени много десетки случая на престъпления от стопански характер /вредителства и саботаж/. Такива са и случаите на опозиционерите-земедельци Иван Стоянов Крайнов от с. Гъмазово, Видинско, който е саботирал акцията по събиране зърнените храни и сам е укрил големи количества; Иродния представител Петко Деков, който през м. март 1947 г. в Орижово е проповядвал да се събират легионери и земедельци и всички недоволни, да подтят редовете си и да са готови да посрещнат англо-американските войски, които ще дойдат, и при пр.

V. ВРЪЗКИ НА НИКОЛА ПЕТКОВ С ДРАЖА МИХАЙЛОВИЧ И ВМРО-ИВ. МИХАЙЛОВ
От делото на Дража Михайлович и Плевниския процес на Бумбаров се установяват връзките на Никола Д. Петков чрез "Бреговския канал" с Дража Михайлович.

От разкритата през 1946 год. конспирация на ВМРО-ИВ. Михайлов се установяват връзките на Никола Д. Петков лично и чрез П. Коев с групата на Ив. Михайлов.

От всички тия данни е достатъчно установено да са извършени казаните престъпления от Никола Д. Петков и некой от сподвижниците му.

Престъпленията са също така много тежки и могат да послужат като основание за отнемане на депутатския му мандат за него и тези от неговите сподвижници, които са участвали в тая му дейност и да бъдат предадени на наказателно преследване.

Ако се премине към такава мерка, по организиране и провеждане на процеса ще дадем допълнително предложения и мнения.

София, 27.5.1947 год.

ДИРЕКТОР НА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ:

ПРОКУРОРСКИ НАДЗОР
при
СОФИЙСКИЯ ОБЛАСТЕН СЪД
№ _____ / 31 май 1947г.
СОФИЯ.

До господина
Председателя на Великото народно
събрание

Тук.

Уважаеми господин председателю,

Никола Димитров Петков от гр.София,сега народен представител,е изготвил и предал чрез междусъюзническата контролна комисия у нас до правителствата на великите сили ~~ядотвизаоцаи~~ ^{адотвизаоцаи}масил пред международната и наша общественост едно изложение и с изнесените в него лъжливи и клеветнически обстоятелства значително е уронил достойнството на Българския народ и държава.

С Редица статий,устни изказвания,публични речи и пр.същия е ~~про-~~ поведвал,възхвалявал и одобрявал извършването на деяния по наредбата закон за защита на народната власт и е извършил действия с цел да намали боевата способност и борческия дух на българската войска.и да я отклони от нейните задачи.

При разглеждане делото на конспираторите от фашистката воена организация "Неутрален офицер"-Н.О.Х.д.№ 623/946г.VI Н.О. на Софийския областен съд;при следствието против конспираторите от другата такава организация-"Военен съюз"-паркетно дело № 13,640/947г;както и от Н.О.Х.д.№ 328/947г.VI Н.О.на Софийския областен съд срещу бившия народен представител Петър К.Коев,се разкриват неопровержими данни от които е видно, че ръководител,интелектуален подбудител и помагач-съучастник-в извършване на престъпната дейност по горните три дела е и народния представител Никола Димитров Петков.

Тая му дейност се преследва и наказва по чл.111а от наказателния закон и по чл.чл.1 ал.1.от наредбата закон за защита на народната власт в връзка с чл.51 от наказателния закон и по чл.5 и 6 от наредбата закон за защита на народната власт,всякой един от които предвижда най тежко наказание.

Никола Д.Петков в тая си дейност не е сам,нея той прожежда чрез свой доверени хора:Петър Коев /упоменат по горе/,Асен Павлов Боев-народен представител и др.Участието на Асен Павлов Боев като ръководител, подбудител и помагач в воена конспиративна група е особено подчертано в конспиративната група на "кап.Апостолов и др."

В началото на 1946г.Асен Павлов Боев е укривал в гр.София осъдения от Белградския окръжен съд на 12 год.строг тъмничен затвор,дражевис

Вук Иванович Ивоневич, а след това подбудил други да му съдействат, подправил една лична карта на умрело лице и снабдил Ивоневич с фалшива лична карта.

Тая дейност на Асен Павлов Боев се предявява и наказва : в първия случай—по чл.чл.1,5 и 6 от наредбата закон за защита на народната власт , а в втория случай—по чл.340 и 353 от наказателния закон,всекой един от които с изкл.из чл.340 Н.З.предвижда най тежко наказание.

Тая си дейност Никола Д.Петков не е вършил само всред войската, също такава дейност е вършена и всред населението,проведена от Рангел Даскалов,Кочо Георгиев Бонев и др.

Рангел Даскалов през м.декември 1945 год. от името на постоянното присъствие на БЗНС-Н-Петков е провел конференции на свой съпартизани в гр.гр.Бургас и Сливен, в които а също така в разговори и инструкции на свой съпартизани е проповедвал,възхвалявал и одобрявал извършване на престъпления по нар.закон за защита на народната власт;подбуждал е към бунт,метех,терористически актове и други общепасни престъпления с цел за ги подравяне и отслабване на власта,а също така подбуждал към саботаж.

Тая дейност на народния представител Рангел Даскалов се преследва и наказва по чл.чл.3,5 и 10 от нар.закон за защита на народната власт, всекой един от които предвижда най тежко наказание.Другите съподбудители и извършители в тия престъпления са осъдени по Н.О.Х.д. № 120/946г на Сливенския обл.съд и 612/946г на същия съд.

В края на 946г. и началото на 947г.в гр.София Рангел Даскалов е укривал и снабдявал с купони търсения от власта за убийство—

от с.Бенсковоки,Плавдивско.С което е извършил престъпление по чл. 340 от наказателния закон.

Кочо Георгиев Бонев—сега народен представител през есента на 945 в Старозагорско е подбудил към създаване на организация по чл.1 от Н.Зак.за Защ.Нар.Власт,проповедвал,възхвалявал и одобрявал извършване на престъпления по тоя закон,с което е извършил престъпления по чл.чл. 1 и 5 от поменатия закон.Извършителите в това престъпление са осъдени по НОХд № 955/946г.За всеко едно от тия му престъпления се предвижда най тежко наказание.

За да може съдебната власт да привлече под следствие и съд тия лица , при положение,че те са народни преставители и Великото народно събрание се намира в сесия,необходимо е съгласно чл.чл.99 и 100 от правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание разрешение.

Като прилагам към това си пиемо една част от обвинителния материал,моля господин председателю,сезирайте почитаемото Велико народно събрание с това мое искане:да даде разрешение за задържане и съдене на народните представители Никола Д.Петков,Борис Павлов Боев,Рангел Даскалов и Кочо Георгиев Бонев.

140

Приложения: едно досие с горепоменатото изложение на Никола Д. Петков
три досиета с статий: едно-статий на Никола Д. Петков, друго-статий от
в-к "народно земеделско знаме" и трето-с статий на полковник Марко
Иванов; НОХд. № 623/946г на Софийския областен съд, две досиета, от които
едното с преписи от обвинителния акт на Петър К. Коев, показанията му и
показанията на полковниците Марко Иванов и Борис Гергов, друго-с
показанията на кап. Ст. Апостолов, майор Вл. Икономов, пор. Борислав
Бойчев, пор. Боля Бончев, пор. Емил Думанов, пор. Стоян Стойков, Иван
Гладнишки, една преписка-милиционерско дознание срещу Асен Павлов
Боев, Вук Иванович Ивошевич и др. НОХд. № 120/946г № 612/946г на
Сливенския областен съд; НОХд. № 955/946г на Старо загорския областен
съд и следствено дело № 415/946г на III Пловдивски съдия следовател.

ПРОКУРОР:

Дейността на В.З.Н.С. - О.Ф. и З.М.С. - Л.Ганчев през
периода от 1 до 31 Май е както следва по области:

1. Софийска област

ВЗНС - ОФ.

На 7 Май в с.Туден - Годечко е станало освещаване на знамето на ВЗНС - ОФ. Всички оратори са се изказали за необходимостта от здрава спойка между селяни и работници.

В Кюстендил съществуващата криза в околийското ръководство още не е изживяна. Усилено се говорило за предстоящата конференция и разцеплението на съюза. Оббов е гостувал на 27 Април в с.Искрец на незаконно забогатялия опозиционер.

На поканата на кмета, Оббов да говори пред събралите се, той заявил, че на политическа тема ще говори само пред свой приближени, членове на ВЗНС. На кмета на председателя на ОФ к-т не било позволено да останат на събранието.

По повод искането на Оббов да бъде упълномощен, да свика У.С. в съюза председателя на околийското настоятелство на ВЗНС в гр.Самосов Коста Кашъмов, свикал конференция само от свой приближени хора, предно кметските на селата. Кашъмов се изказал против комунистите, предричил, че било време да минат в опозиция. Околийското ръководство без Кашъмов било на страната на Тончев, а членовете на Градската дружба /Тичевисти/ са се солидаризирали с Оббов.

Присъветното събрание на Градската дружба на ВЗНС - ОФ. на 14 Ма в гр.Перник станало в ОФ-та. В същия дух протекло и събранието при освещаване знамето на дружбата в с.Вртловци - Годечко. Забелязало се разделяне на два лагера, членовете на ръководствата в градовете Дупница и Кюстендил. Едни на страната на Тончев, а други за Оббов. Имало такива и които изчаквали резултатите от заседанията на У.С.

В гр.Пирдоп на 23 Май У.С. на околийската дружба е имал заседание, където е взето решение да гървят с ОФ и да ги мандатна напредния представител Спас Маринов да се ориентира към групиранката, която е по близко до ОФ.

В Дупница на 25 Май на конференцията, на която са присъствали Димитър Грънчаров/наред.представител/, Асен Христов, Иван Годжов, Малинов/член на ВСС/ и Симеон Грънчаров - председател ОФ к-т, Малинов дал обяснение как са се развили събитията на заседанието на У.С. на ВЗНС - ОФ.

На 24 Май Димитър Зашев - член на ВСС и делегат от Дупнишка околия за заседанията на същия, коментирайки последните заседания на У.С. е казал: "Комунистите държат много лошо поведение с ВЗНС, но ако продължават така скоро ще си счупят главите."

В Годеч на 25 Май се е състояло организационно събрание на дружбата. Присъствали около 20 души от които половината били опозиционни настроени.

В с.Усойца - Новоселско е било свикано събрание на местната дружба. Карагьурски, председател на ОФ к-т подканил членовете да отидат делегация при Тончев, за освобождаването на въдворения Цветко Григоров Цветков.

В Брезник на 28 Май се е състояло организационно събрание, на което присъствали 80 члена. Пуснато е било от ръка на ръка ва четене важно писмо.

В Кюстендил на 23 Май Таско Андонов, Кирил Давидков и Георги Котев образували ново околийско настоятелство, в което хората били препоръчани от Андонов.

В Радомирска околия, околийското настоятелство водело примиренческа политика с опозицията. В настоятелството постоянно е имало борба между опозиционни настроените и тия, които държали за ОФ.

В с.Правец - Ботевградско местната дружба, състояща се повече

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата : 13.08.2014г. Секретар : *[signature]*

то от опозиционери е засилила борбата си против РП/к/.

З.М.С. - Л.Ганчев

Члена на ПШна ЗМС/Л.Ганчев/ и главен отговорник на Общината - Стоян Боянов Митов от гр.Трън в интимен разговор заявил, че бил най-големия враг на комунистите и че бил бранник и закръмен с фашистки идеи. Същият на един портрет на Г.Димитров сложил кръст на челото и извадил очите.

Отношенията между членовете на РП/к/ и БЗНС - ОФ в областта били привидно лоялни.

В Кръстендил като резултат от разцеплението на Съюза и в околийското ръководство се очертавали две крила.

Женска секция

Няма дейност.

2. Бургаска област

БЗНС - ОФ

Организационното състояние не е добро. Дружбата в с.Владимирово - Тсоловградско е минала в опозиция.

На 4 Май в с.Лозенец - Царевско се състояло събрание с опозиционно настроение, на което оратора е заявил, че Оббов и Петков са преговаряли за обединение.

Дружбата в Айтос е провела събрания с публика около 40 души. При съствал народния представител Яни Янев.

Общото впечатление е, че се води слаб организационен живот и изчакване резултатите от У.С..

В Айтос на 25 Май околийското ръководство на дружбата имало заседание в присъствието на член от областното ръководство - Яни Янев и Иван Хаджийски. Янев изнесъл доклад за разискванията в У.С. По голямата част от членовете на роководството са били с Оббов.

В Карнобат след колебания пратили телеграма до ПШ за свикване на ВСС и запазване на съюзното единство. Телеграмата не била подписана от всички.

От Котел, Поморие, Сливен, Ямбол са изпратени също телеграми до старото ПШ, като една част от членовете са били на страната на Оббов.

ЗМС - Л.Ганчев

Слабо организационно състояние. По места са пред разлагане, някои са склонни да преминат в опозиция, а други към РМС.

На 8 Май в с.Средец са провели събрания, присъствали 40 души. И изнесен бил доклад на тема "БЗНС и ролята му в ОФ".

На 6 Май е бил проведен земски събор в с.Руен - Айтоско. На събора присъствали Оббов, Трайков, Л.Ганчев, В.Златарева, Яни Янев, Рада Тодорова и Иван Ракаджийски от областното настоятелство на БЗНС. Посещението е било слабо. Речите на всички оратори са били в ОФ дух.

В Айтос било проведено околийско съвещание с представители от две села. Било решено да запазят неутралитет до получаване инструкции от ПШ-Л.Ганчев.

Женска секция

Няма дейност.

- 3. Пловдивска област.

БЗНС - ОФ

На състоялата се областна конференция на БЗНС - ОФ на 11 Май са присъствали около 200 делегата. От ПП били Оббов, Драгнев, Трайков, Геновски, К.Клисурски и др. от изказванията на представителите от ПП и околийте явно проличало оформянето на двата лагера. В новоизбрания ръководство влизали представители от двете групировки.

В Пловдив в земеделските среди главно групата около Стефан Илиев се гворело усилено за предстоящата оставка на Оббов. На 26 Маи Илиев заминал за София, за да участва в редактирането на манифеста от Оббов.

Околийското настоятелство имало заседание, на което участвали Тодуши. При гласуване доверие на досегашното ПП и свикването на ВСС гласували 4 за Трайков и 3 за Оббов.

В Карлово на заседание на ОФ к-т земеделските представители предложили за комисар на Карлово един катх увалнен като фашист майор от войската, като го представили за безпартиен.

В Първомай околийското настоятелство в заседанието си от 26 Май е пратило телеграма до Оббов, Трайков и м-р Председателя, с която искало да се възстановят правата на новоизбраното ПП.

В изказванията си д-р Г.Славчев заявил, че горе в съюза съществувал груб карьеризъм, Н.Павлов бил изключен от дружбата, но продължавал да бъде член на ПП.

В с.Върбица Теню Христов, околийски организатор и член на ВСС е казал: "Щом известни лица не ни зачитат, защо трябва да стоим в ОФ.

ЗМС - Л.Ганчев

Няма дейност.

Женска секция

Няма дейност.

4. Горно Джумайска област

БЗНС - ОФ

На 7 Май е била проведена областна конференция, на която е присъствал подпредседателя на Народната Република Петър Каменов. В Неврокоп се чувствало раздвижване в връзка с разногласията в ПП и писмото на Оббов. Привържениците на Гичев надделявали. На конференция на У.С. ще присъства гичевиста Кирил Камалов.

В Св.Врач дружбата е изтеглила представителя си от околийския ОФ комитет, защото се бил сработил с комунистите.

ЗМС - Л.Ганчев

Няма дейност.

Женска дейност.

Няма дейност.

5. Стара Загорска областБЗНС - Об.

На 5 Май в областната дирекция - Стара Загора се е състояло заседание, на което присъствали Оббов, Драгнев, народ.представител Ганчо Минева, Димитров и др. Оббов предложил да се оттегнат от кабинета, понеже комунистите не се вслушвали в тях и че нямали никаква тежест в кабинета. Драгнев мотивирал своята оставка с това, че за подобрене положението на селяните не е направено още нищо. След оставката си Оббов щел да остане два месеца пасивен в политическия си живот, след което...

В Чирпан околийското настоятелство получило писмо от Оббов и областното настоятелство, в които се настоявало членовете на дружбата да вземат отношение в връзка с появилите се разногласия между земеделските министри и УС и да подкрепят Оббов.

В Чирпаска околия проведена незначителна дейност.

В Казанлък на едно просветно събрание говорил Атанас Емануилов за стопанския план. Обясненията са били в Об дух.

В Стара Загора в клуба на областното настоятелство са се събили помощник областния директор Каваримов и народния представител Диню Тодоров.

В Хасково народ.представител Димитър Аргиров/гичевист/ се е изказал, че Гичев изчаквал да свърши заседанията си УС на Оббовци, за да знае как да действва.

В Стара Загора при събирането на Градското ръководство да изработи дневния ред за предстоящата конференция избухнал конфликт, в който е било замесено и името на Г.Драгнев. Конфликтът завършил с общ бой.

В Казанлък на 22 Май Градската дружба е имала събрание, на което разяснили въпроса за подпомагане с храни бедните селяни.

В с.Гурково на 25 май е станало освещаването на знамената на друбата и ЗМС. Поставените от ЗМС - с.Гурково лозунги са били с надпис "Мир, хляб, правда и свобода". Кръстник на знамената е бил Койчо Тончев областен директор.

В Казанлък на 26 Май са били народния представител Диню Тодоров и Георги Бинев. На състоялото се заседание, присъствали освен гостите Атанас Емануилов, Г.Димитров, Коста Крачанов, Беню Хаджи Минчев и Рашо Шоселов. Диню Тодоров ги е упрекнал за издаването на телеграма до Обб и затова че са допуснали, Койчо Тончев да бъде кръстник на знамената в с.Гурково. Същото ръководство на 28 Май е имало заседание, на което единодушно са решили да изпратят втора телеграма до Трайков и Тончев.

В Хасково е бил новият председател на контролния съвет на III - Оббов - Атанас Циганчев, който информирал дружбите за хода на заседанията на УС. Циганчев е казал, че след заседанието за избор на III, Трайков и неговите хора погледнали от Емилко Червенков милиция и се наложили с сила.

В Чирпан околийското настоятелство е изпратило телеграма до Обб и Г.Димитров, в която заявява, че стои твърдо зад Ал.Оббов. След завършването си обаче на тяхния делегат от София - Георги Видевски също изпраща втора телеграма до Трайков, като отрича първата и осъжда дейността на Оббов.

В Свиленград разколниците от БЗНС - Циганчев и Каранфил Николов /секр.на околийското н-во/ подканяли дружбите от околията да прашат телеграми до Оббов и Г.Димитров, че одобряват решенията на УС и новоизбраното III, начело с Оббов и Драгнев.

ЗМС - Л.Ганчев.

Няма дейност.

Женска секция

Няма дейност.

6. Варненска област.

БЗНС - ОФ

В гр. Провадия на 4 Май е бил проведен областен земеделски събор с оратори Г. Трайков и Вера Златарева. Събора протекъл в ОФ дух. Присъствали са около 2,000 души с 90 каруци от околната.

В Добрич на 8 Май се е състояло организационно събрание, което протекло в голямо безредице.

В с. Вардун кмета на селото Йордан Шекеров, член на БЗНС е казал, че борбата ще бъде не срещу опозицията, а между земеделци и комунисти. В разговор между Александър Колев от с. Каспичан и Кольо Драгнов от с. Красен дол, първият е казал, че са изгонили комунистите от кооперацията, а вторият че не са участвали в Първوماйската манифестация. Неучастието на дружбата в Първوماйските тържества е било забелязано и в Нови Пазар.

Проведените организационно просветни събрания в Варна и Добрич на които присъствали около 40 души минали в ОФ дух, докладчиците наблюдавали за успешното изпълнение на 2 год. план и необходимостта от здрав връзки между работници и селяни.

Състоялите се околийски конференции в Пбпово и Нови Пазар да протекли в дух на оплакване от комунистите, а най-вече от кметовете на РП/к/.

В Варна по всички райони са били проведени събрания на дружки те в връзка с отпразднуването на 1 и 9 Юни.

На 29 Май се е състояло събрание на настоятелствата на всички районни дружки. Присъствали 35 души. Събранието е било свързано с отпразднуването на 1 и 9 Юни.

На 26 Май се е състояла околийска конференция. Присъствали 250 делегати от селските дружки. Присъствали са Трайков и В. Златарева. Трайков дал изчерпателни разяснения за хода на заседанията на УС и поведението на Оббв.

В Шумен на 17 и 25 Май са се състояли заседания на околийските настоятелства на дружбата. На последното е присъствал и Г. Трайков.

В Тервел пристигнал народния представител Йордан Попов в връзка с разцеплението в Съюза. Свикал само една част от околийското ръководство. Попов обяснил, че разцеплението в Съюза било само изкуствено. След като един от непокарените научил за заседанието отишел и предизвикал ново заседание. Тук било взето решение ръководството да изпрати телеграма до Трайков за свикване на ВСС и гласуване протест за верност към ОФ.

ЗМС - Л. Ганчев

На 6 Май било устроено земско тържество в Шуменско, за което са поканени 20 села и присъствали около 100 души. Тържеството минало по лозунга, комунистите смятат Гергьовден за фатален празник, ние обаче го празнуваме, защото не сме безбожници.

На 11 Май се е състояла околийска конференция на ЗМС в Нови Пазар. Присъствали 26 делегати от 16 околии, особени изказвания не е имало.

Женска секция.

Няма дейност.

7. Русенска областБЗНС - ОФ

На 4 Май в гр. Русе е била проведена областна конференция на БЗНС - ОФ, на която присъствали и членове от ПП - Михайл Геновски, Ст. Тончев, Ген. Тулешков, Петър Каменов, Кирил Килисурски, Георги Драгнев, Христич, Спас Николов и Добревски. Не са се развили очакваните борби, но все пак лагерите са се очертали, както между представителите на ПП така и между делегатите. До докладите си Тончев, Драгнев и Каменов обрисували международното и вътрешно положение, като по голямо внимание са отделили за изпълнението на 2 год. стоп. план. Станал инцидент между Божков и Илия Ташев - председател на Областното н-во, понеже последния трябвало да се оттегли от областното ръководство.

В Силистра се е състояло организационно събрание, на което Г. Хлебаров се е изказал, че дружбите били газени и эле третираны от комунистите. В организацията им имало хора, които служили на комунистите и които трябвало да се издирят и изключат от БЗНС - ОФ.

В Русенска област слаба организационно просветна дейност. Проведена е една околийска конференция в Ихсперихско и няколко събрания по места. Общо в ръководствата на дружбите се дабелязва опозиционно настремие. На събранията са били разглеждани въпроси от вътрешно политическо и стопански характер при участие на опозиционери. Много от изказванията са били против РП/к/ и мероприятията на ОФ. Кмета на село Баниско - Беленско открито е говорил пред селяни от други села, да не дават никакви наряди на държавата и да вземат пример от неговото село. Като плод на неговата агитация е станал инцидент в с. Баниско, където Ст. Кушев Драганов полстрекавал селяните да си вземат обратно дадените храни.

В Русе проведено събрание от V дружба. Изказванията са били насочени против членове на РП/к/. В връзка с разцеплението в ПП на БЗНС малко са били хората, които са държали за сътрудничество с комунистите като десницата е преобладаваща.

В Силистра на 19 Май е било проведено събрание на БЗНС - ОФ. Представител от областната конференция в Русе Сава Минков е докладвал за хода на областната конференция. Между другото Минков казал, че от присъстващите Тончев и Драгнев последния е бил носен на ръце, а Тончев вървял пеша от зад. Изказал се е и д-р Никола Грозев, лекар в Силистренската болница, който искал основното разглеждане на проекта конституцията, тъй като не отговаряла на интересите на здружените земледелци. Присъствали около 80 души.

На 26 Май се е състояло второ събрание на дружбата, на което присъствали около 150 души. Сава Минков изнесъл доклад за станалото в София като порицал министрите от листата на Тончев, а възвеличил Оббов. В същия дух се е изказал и Димитър Мирчев. Вземали решение да изпратят телеграма до Оббов

ЗМС - Л. Ганчев

В гр. Тутракан представителите на ЗМС в КДМ са се обявили против РМС, който уж не ги зачитал и излязали в защита на безделника Ангел Ст. Долгеров.

В с. Чилнов за Гергьовден ЗМС - Л. Г. пуснал лентички с лозунг "Мир, хляб и народовластие", "Равни права за всички".

Женска сесия

Няма дейност.

8. Плевенска област.

БЗНС - ОФ.

Проведени са били една конференция в Плевен, един въбор в Ловеч и девет организационни събрания. На областната конференция състояла се на 3 Май в гр. Плевен са присъствали Оббов, Ст. Тончев, Г. Драгнев, Ради Найденов, М. Геневски, ген. Тулешков, Г. Трайков, Клисурски и Каменов. На околийския събор състоял се на 4 Май в Ловеч, който бил свикан по инициативата на БЗНС, говорили Оббов, Ради Найденов и Петко Кунин.

Били проведени организационни събрания в Луковитска, Горно Оряховска, Габровска, Велико Търновска и Плевенска околии. На всички събрания е бил разглеждан въпроса за борбите, които станали в БЗНС. На много от събранията са били изпратени телеграми до новосизбраното III начело с Оббов, като Търновската дружба е порицала Тончев и Трайков, като разколници.

ЗМС - Л. Ганчев

В гр. Търново на организационно събрание на ЗМС - Л. Г. група младежи опозиционери са ги обвинили, че не са земледелци, а оръдия на комунистите.

В гр. Търново е било преведено инструктивно заседание на ЗМС - Л. В директивите и инструкциите, които дал председателя Емил Денчев личало предпазливото одобрение линията на опозицията.

В Севтурска околия се забелязвало изчакване относно борбите в III на БЗНС - ОФ.

Женска секция

Няма дейност.

9. Врачанска област

БЗНС - ОФ

На 5 Май е било извършено погребението на Любомир Коларов, в Михайловград. Ораторите от БЗНС в речите си са се стремили да овладеят и привлекат масите на своя страна. Това е дало да се разбере, че в БЗНС има разцепление. Настоятелствата на околийските дружби са получили писма от Оббов, с които иска пълномощно за свикване на УС.

Всрещ областното настоятелство на БЗНС - ОФ се забелязва оживление в подкрепа на Г. Трайков. На 7 Май членове на околийското н-во в Враца са заявили пред свой съвместен събор, че Оббов е авантюрист от Англия и затова изменя курса на своята политика.

В Враца на 23 Май се събрали на съвместно заседание областните и околийски настоятелства, организационния секретар изнесъл доклад в връзка с новосздаденото положение в съюза. Предложил да се проведат разяснителни събрания и изпратят телеграми до УС за единството на съюза, като одобряват изявленията на Трайков.

Дружбите в Лом и Оряхово са на страната на Г. Трайков, а Бяла Ситина на страната на Оббов.

Борис Мирчев, околийски организатор - Лом, в много отселата държал връзка и се срещал с опозиционери.

ЗМС - Л. Ганчев.

На 7 Май в с. Голямо Пещене по инициативата на Георги Савов от околийското настоятелство в Враца - работещ прикрито за Гичев, заедно с Георги Коцев - Враца и Иван Анков - Пещене, смятали да устроят противно ОФ митинг, на който щел да говори и Г. Драгнев.

Женска секция - няма дейност.

Иван Стоянов

99-542-121

В разговор с много интимни среди проф. П. Стоянов се е изказал по някои политически въпроси по следния начин:

1. Разговорях с Н. Петков по положението в страната и от неговите изказвания разбрах, че комунистите си поставили сериозна задачата да разцепят 3. Съюз. В това направление до сега са направили няколко опити. Първият бил направен от хора на Стоил Стефанов, с хора на Гичев, обаче, този опит бил париран. - Гичев бил заставен да порица тази постъпка, като е подписал общата декларация на ПП. Освен това, на Стоил Стефанов било съобщено, че срещу него имали огромни, изобличителни материали и го заплашили, ако не спре да го изобличат, и той спрял.

Вторият опит бил направен от Г. Драгнев. Той обещавал на хора от средния кадър, че 3. Съюз може да се обедини като се елиминират, както Петков, така и Оббов. Той направил сондажи в това направление във Врачанско, но резултатите са го разочаровали. Въпреки това комунистите нямало да се откажат от това си намерение, което личало от пресата. Н. Петков с голямо здолноволство ми събщи, че най-после бил разкрит провокатора в П.П. Това бил Хр. Стоянов, който бил свързан с Димо Дичев. Поставен бил този въпрос, но за изненада на Н. Петков, Хр. Стоянов бил защитен от Недялко Атанасов и така си останал член на ПП само, че немало да го видят при верни заседания.

2. Положението на опозицията е много застрашено. Имаме положителни сведения, че се готви изгонването ни от В.Н.С., че се подготвя съдебното ликвидиране на някои от опозиционните водачи. Те имали преписи от някои декларации насилствено подписани от офицери от организацията "Неутрален Офицер" /такава имало и в английската и американска мисии/ в които се заявявали, че конспиративната си дейност тия офицери вършили по указание на Н. Петков. А също така имаме сведения, че в РП се води борба, като едно течение силно ангажирано с убийства по и след 9 септ. настоява, да се вземе решение за физическа разправа с по-видните опозиционери. По всичко това ниесме осведомили англо-американските мисии и от там ни дават уверение, че не ще допустнат да стане това.

3. Идването на генерал-маршал на местото на Бърнс щело да подобри положението на опозицията, поради това, че той бил подчертан русофоб. За изтеглянето на руските войски имало ограничение, и техното изтегляне щело да стане 90 дни след подписването на мира, а не след получаването на ратификациите на парламентите. Ще има контролна комисия само от СССР, САЩ и Англия, която ще бди за демократизирането на правителството. След изтеглянето на Съветските войски ще бъдат насрочени избори. Без РП/к/ е невъзможно да се управлява сега, но тя трябва да признае приоритета на БЗНС - Петков, като най-масова партия.

4. В последно време между Виръзов и Съветската легация се е получило разногласие по положението в България. Виръзов поддържа, че Гългрия може да бъде считана за приятелка на СССР само при наличието на РП/к/ в управлението, като ръководящ фактор, а цивилните сметали, че имало и други партии - опозицията, на които също СССР можел да се опре. И именно по този повод преди няколко дни някои от цивилните от легацията е отишъл на доклад в Москва.

ПРОКУРОРСКИ НАДВОР
при
СОФИЙСКИ ОБЛАСТЕН СЪД
№ 6195/4 кнх 1947г.
гр.СОФИИ.

ДО ГОСПОДИНА
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ВЕЛИКОТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ
ТУК.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛЮ,

ПРИ СЪДЪЕНОТО ДИРЕНЕ ПО ДЕЛОТО НА КОНСПИРАТОРИТЕ ОТ ВОЕННО
ОПОРТЮНИСТИКА ОРГАНИЗАЦИЯ "НЕУТРАЛЕН ОФИЦЕР" И ПРИ ИЗВЪРШАНЕ ПРЕ-
ДВАЖИТЕЛНОТО СЛЕДСТВИЕ СРЕЩУ КОНСПИРАТОРИТЕ ОТ ДРУГАТА ТАКАВА
ОРГАНИЗАЦИЯ—"ВОЕНЕН СЪЮЗ", КАКТО И ОТ ДЕЛОТО СРЕЩУ БИВШИЯ НАРОДЕН
ПРЕДСТАВИТЕЛ ПЕТЪР К. КОЕВ И ДР. СА СЪБРАНИ ИЗВЪНРЕДНО МНОГО ДОКА-
ЗАТЕЛСТВА, ОТ КОИТО ПО БЕЗСПОРИЕН НАЧИН СЕ УСТАНОВЯВА, ЧЕ ГЛАВНИ
ВЪДЪЖОВИТЕЛИ, ОРГАНИЗАТОР И РЪКОВОДИТЕЛ В ВСИЧКИ ТИИ КОНСПИРАЦИИ Е
НАРОДНИЙ ПРЕДСТАВИТЕЛ НИКОЛА ДМИТРОВ ПЕТКОВ ОТ ГР.СОФИИ, ГЛАВЕН
СЕКРЕТАР НА ОПОЗИЦИОННИЯ Б.З.Н.СЪЮЗ.

ОТ ВСИЧКИ ТИИ ДАНИ Е ВИДНО, ЧЕ НИКОЛА Д.ПЕТКОВ Е НАМЕРЕН
ИЗ СРЕДИТЕ НА РЕАКЦИОННИТЕ И ПРОДАШНИСТИ НАСТРОЕНИТЕ ОФИЦЕРИ ЛИЦА,
ЗАЕДНО С КОИТО Е ГОТВИЛ ДА ИЗВЪРШИ ДЪЖАВЕН ПРЕВРАТ—СЪБРАНИЕ
НАРОДНАТА ВЛАСТ С ВЪОРЪЖЕНА СИЛА.

ОТ СЪБРАНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА СЕ ВИИДА, СЪЩО ТАКА, ЧЕ ПРЕ-
СТЪПНАТА ДЕЙНОСТ НА НИКОЛА Д.ПЕТКОВ ЗАПОЧВА ОЩЕ ОТ ВРЕМЕТО НА
ОПЕЛЪЖАНЕТО МУ ОТ ОТЕЧЕСТВЕННИЯ ФРОНТ И ПРАВИТЕЛСТВОТО—М.ИИИ 1943 Г.

С СЪБРАНИЕТО НА ОАШИСТНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА 9 СЕНТЕМВРИИ
1944 ГОДИНА ОАШИСТНИТЕ И РЕАКЦИОННИТЕ СИЛИ В НАС БИХА ТЕЖКО УДАРЕНИ.
ДО ПРОЛЕТА НА 1945 ГОДИНА ТЕХНИТЕ ОСТАТЪЦИ НЕ БИХА УСПЕЛИ ДА СЕ
ОПОМЕНТ И ОКОПИТЪТ И ЕЩЕ ПРЕЗ ТОВА ВРЕМЕ ЗАПОЧВАТ ДА СЕ ЗАБЕЛЯ-
ЗВАТ ПЛАХИ И НЕСИГУРНИ ПРОСВИ ОТ ТЕХНА СТРАНА. НАСЪРДЧАВАНИ ОТ
ВЪНШНАТА РЕАКЦИЯ ТЕ СЪРЗО ЗАПОЧВАТ ДА ВДИГАТ ГЛАВА, И В СКОРО
ВРЕМЕ ЧЕЛНО МЕСТО В СРЕДИТЕ НА РЕАКЦИОНТА В БОГРАТА Я СРЕЩУ НАРОДНО
ДЕМОКРАТИЧНОТО НИ УПРАВЛЕНИЕ ЗАЕ НИКОЛА Д.ПЕТКОВ.

НИКОЛА Д.ПЕТКОВ НАСОЧВА ГЛАВНИТЕ СИ УСИЛИЯ КЪМ СЪЗДАВАНЕ
В БОЙСКАТА НЕЛЕГАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ГРУПИ ОТ ПРИКРИЛИ СЕ В НЕИ
РЕАКЦИОННИ И ПРОДАШНИСТИ ОФИЦЕРИ, ИЗРАЗЯВАЙКИ ТЪЖНЕНИЯТА НА РЕАКЦИО-
НИТЕ И ПРОДАШНИСТИ СИЛИ, ИЗПОЛЗВАЙКИ АВТОРИТЕТА СИ НА ПАРТИЕН
ЮДАЧ И БИВШ МИНИСТЪР, НА ЛОЩЕ ПОТЪКНАТО ОТ МЕЖДУНАРОДНАТА И БЪЛГЕ-

34 10

ЦНА ПРАВИЛИ ЗА РЕЗЕРВАТИ И ПЕРИТЕР МИНИСТЕР, ОЩЕДВАЛИ КОМАНДИ ПОСТО-
ВЕ В ВОЙСКАТА И ДЪЛЖНОТО УПРАВЛЕНИЕ, НЕЗАВИСИТЕЛНИ ОСЪДЕНИТЕ ОТ НАРОД-
ДИ И СЪД И ПР., ТОЙ УСПЕВА ДА СЪЮБИ НАЙ АКТИВНИТЕ СРЕДИ ОТ ТЕХ И ГИ ПАСО-
КИ ДЕЙНОСТ ЗА СЪЗДАВАНЕ КОНСПИРАТИВНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ГРУПИ С ПРОПА-
ГАНДИСТИКА ИДЕОЛОГИИ, КОИТО СИ ПОСТАВИЛ ЗА ЦЕЛ ОТСЛАБВАНЕТО, ПОДРАВНЕНИЕТО И
СЪБЯВНЕТО НА УСТАНОВЕНАТА ВЛАСТ ЧРЕЗ ПРЕВРАТ.

ТАКА, В ПРОЦЕСА СРЕДУ ВОЕННО СЪЛЪСТНАТА ПРЕВРАТАТЪТСКА
ОРГАНИЗАЦИЯ "НЕУТРАЛЕН ОФИЦЕР" ГЛАВНИ РЪКОВОДИТЕЛИ НА ТАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ
О.З. ГЕНЕРАЛ ИВАН КОНСТАНТИНОВ ПОПОВ, ГЕНЕРАЛ ЦАКОВ ОФИЦЕР, БИЛИ НАЧАЛНИК
НА ВОЙНАТА АКАДЕМИЯ, ЦАРСКИ ГЕНЕРАЛ, ПРЕДАН АГЕНТ НА ЦАР БОРИС И ХИТЛАРА,
ВЪЗЛУ СЪЮБИ НА КОГОТО ТИЯТ МНОГО НЕПОСЪТЪПНИТЕ, НЕПОСЪТЪПНИТЕ СЪН ГИГОНИ
СЪБРАДАНЕ-ПАРТИЗАНИ, УЧИТЕ ОТ НЕГОВ ОФИЦЕР, ПРИЗНАВАЛИ С ОСТА ПРЕ-
СТЪПНА ДЕЙНОСТ ОБИЧАВА, ЧЕ НИКОЛА Д. ПЕТКОВ ГО ПОДГОТВЯЛ ЗА КОНСПИРА-
ЦИЯТА И ГО НАКАРАЛ ДА СЪЗДАДЕ ТАЯ НЕЛЕГАЛНА ВОЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ, С ЦЕЛ
ДА ИЗВЕДЯТ ЧРЕЗ НЕЯ ПРЕВРАТ. ОБИЧАЛ МУ ДА ГО НАПРАВИ НАЧАЛНИК ЦАБА
НА ВОЙСКАТА. ГЕНЕРАЛ ИВАН К. ПОПОВ В ПОКАЗАТЕЛЯ СИ ДОСЛОВНО КАЗВА:
"АЗ СТАНАХ ЖЕРТВА НА ДОВЕРИЕТО, КОЕТО ИМАХ КЪМ НИКОЛА Д. ПЕТКОВ И НА
ОТНОШЕНИЕТА МУ КЪМ МЕНЕ".

В СЪЩЕ ПРОЦЕС Е УСТАНОВЕНО, ЧЕ НИКОЛА Д. ПЕТКОВ ПОДЪВНА
ВЪЗВЕЗИ С РЪКОВОДСТВОТО НА ТАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ ПО НЕКОЛКО ДИНИИ:

А/ЧРЕЗ ПОЛКОВНИЦИТЕ ЦАКОВ ИВАНОВ И БОРИС ГЕРГОВ С ГЕНЕРАЛ
ИВАН К. ПОПОВ И МАЙОР РАЧО СТАНИМИРОВ.

Б/ЧРЕЗ С ОСТА ДОВЕРИЕНО ЛИЦЕ ГОСПОДИЦА ПЕРВЕНА ЛЮБЕНОВА РОЗЕВА
С СЪЩЕ ГЕНЕРАЛ ПОПОВ.

В/ЧРЕЗ СВОИ НАЙ БЛИЗКИ СЪТРУДНИК-НИВЕТИ НАРОДНИ ПРЕДСТА-
ВИТЕЛИ И ТЪР КОНСТАНТИНОВ КОЕВ, СТОПАНСКИ СЕКРЕТАР НА ПОСТОЯНОТО ПРИ-
СЪСТАНЕ НА СЪЮЗА /С НЕПОСЪТЪПНАТА ДЕЙНОСТ НА КОГОТО ПОЧТЕТАРМОТО ВЕЛИКО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ СЕ СЪДЪРА, СМЕ ДЕПУТАТСКИ МУ ИМУНИТЕТ И ЛЕЧЕ Е ПРИЗО-
ДАН ДА ОТГОВАРИ ЗА НЕЯ ПРЕД СЪДА/ - С ПОДПОЛКОВНИК СТЕВАН АБРАМОВ,
А ЧРЕЗ НЕГО И С ПОДПОЛКОВНИЦИТЕ СКОЛЯНОВ И ЖЕЧЕВ-ОТ РЪКОВОДСТВОТО НА
"НЕУТРАЛЕН ОФИЦЕР". САМ ПЕТЪР К. КОЕВ В ПОКАЗАНИЯТА СИ ОБИЧНАВА, ЧЕ ПО
ДЪЛГ Е СПОДЪВЯЛ С ГЛАВНИ ПОЛИТИЧЕСКИ СЕКРЕТАР НА СЪЮЗА НИКОЛА Д.
ПЕТКОВ ВОПРОСИТЕ СИ ДОБИЛИ НИЧАТЛЕНТИ, МЕНЕТИ И ЗАКЛЮЧЕНИЯ ОТ ТИЯ СЪД-
ДИ, ЧЕ МУ Е ДОКЛАДВАЛ ЗА ВСИЧКИ РАЗГОВОРИ, КОИТО ВОДИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ
НА "НЕУТРАЛЕН ОФИЦЕР"-ПОДПОЛКОВНИК СТЕВАН АБРАМОВ И ДР. И ЧЕ НИКОЛА
Д. ПЕТКОВ МУ Е НАВЕЩАЛ ДА ПРОДЪЛЖАВА ТИЯ СВОИ ВЪЗВЕЗИ И Е ДАВАЛ НАПЪТ-
СТВИИ. ПЕТЪР К. КОЕВ ОБИЧНАВА ОЩЕ, ЧЕ Е УВЕДЕН КАКВО НИКОЛА Д. ПЕТКОВ
ИТА И С ОИ ЛИЧНИ ВЪЗВЕЗИ ПО ТАЯ ДИНИИ.

Г/ЛИЧНО НИКОЛА Д. ПЕТКОВ С СЕЩЕТЕ СИ С ГЕНЕРАЛ ИВАН ПОПОВ.

ОТ СЛЕДСТВИЕТО ПО ДР. ТАТА ВОЕНО ФАШИСТКА КОНСПИРАЦИЯ "ВОЕНЕН СЪЮЗ" СЕ УСТАНОВЯВА, ЧЕ:

А/ПОЛКОВНИК МАРКО ИВАНОВ, ПО НЕГОВИ СОБСТВЕНИ ПРИЗНАНИЯ, Е ЗАПОЧНАЛ ВЪЗВЪЗНАВАНЕТО НА "ВОЕНЕН СЪЮЗ" ПО ИНСТРУКЦИИ ОТ НИКОЛА Д. ПЕТКОВ И ДРУГИ ОПОЗИЦИОННИ ВОДАЧИ.

В/НИКОЛА ДА ПЕТКОВ Е ДАВАЛ ИНСТРУКЦИИ НА ГЛАВНИ ОРГАНИЗАТОР НА ТОЯ СЪЮЗ-ПОЛКОВНИК МАРКО ИВАНОВ ПО РАБОТИТЕ НА СЪЩИ СЪЮЗ И ЧЕ ПОЛКОВНИК ИВАНОВ Е ДАВАЛ СТАТИИ НЕПОДПИСАНИ, КОИТО НИКОЛА Д. ПЕТКОВ Е ПРЕГЛЕДАЛ, УТВЕРДАВАЛ И ПОМЕСТВАЛ В В-К "НАРОДНО ЗЕМЛЕДЕЛСКО ЗНАМЕ".

В/ЧЕ ПОЛКОВНИК МАРКО ИВАНОВ ЗАВЕЖДА ПРИ НИКОЛА Д. ПЕТКОВ КОЛЕБАНИЯ СЕ И ОЧЕРТАЛ СЕ ВПОСЛЕДСТВИЕ КАТО АКТИВЕН ОРГАНИЗАТОР НА "ВОЕНЕН СЪЮЗ" ПОЛКОВНИК ВОЕНИС ГЕРГОВ "ЗА ДА МУ ВДЪХНЕ ДОСТАТЪЧНО ВЪРА ЗА РАБОТА", КАКТО ОБЯСНАВА САМИЯ ПОЛКОВНИК ГЕРГОВ.

Г/НИКОЛА Д. ПЕТКОВ ЗАЕДНО С ПОЛКОВНИЦИТЕ МАРКО ИВАНОВ И ВОЕНИС ГЕРГОВ, А СЪЩО ТАКА И С ГЛАВНИ РЪКОВОДИТЕЛИ НА ТОЯ "ВОЕНЕН СЪЮЗ"-ГЕНЕРАЛ КИРИЛ СТАНЧЕВ Е УСТАНОВИЛ ЗАДАЧИТЕ МУ "ДА СЕ СЪБОИ ВЛАСТА НА ОТЕЧЕСТВЕННИЙ ФРОНТ ЧРЕЗ ПРЕВРАТ И ОПОЗИЦИЯТА НА ЧЕЛО С НЕГО-НИКОЛА ПЕТКОВ ДА ПОРМЕ УПРАВЛЕНИЕТО", НА ГЕНЕРАЛ КИРИЛ СТАНЧЕВ НИКОЛА Д. ПЕТКОВ ОБЕЩАВА ПОСТАВИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ.

И В ДРУГТЕ ДЕЛА Е ИЗЯСНЕНО, ЧЕ НИКОЛА Д. ПЕТКОВ Е СЪЗДАЛ ПРИ ВЪЗГЛАВЯВАНЕТО ОТ НЕГО ОПОЗИЦИОННА ПАРТИЯ "ВОЕННА СЕКЦИЯ" С ЗАДАЧА ДА ТЪРСИ, ПРИВЛЕЧЕ, ОРГАНИЗИРА И РЪКОВОДИ РЕАКЦИОННО И ПРОФАШИСТКИ НАСТОЯЩИТЕ ДЕЙСТВИА И ЗАПАСНИ ОФИЦЕРИ С ОГЛЕД ГЛАВНАТА ЦЕЛ-СВАЛЕНЕ НАРОДНАТА ВЛАСТ С ВЪОРЪЖЕНА СИЛА.

СЪБРАН Е ОБИЛЕН, ИЗОБЛИЧИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ, КОИТО ПРОКУРОРСКИ НАДЗОР Е ИЗВЕСЕ В ДЕЛОТО СЛЕДУ ТОЗИ НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ ОТ СЪВООПНАТА ОЦЕНКА НА ТОЯ МАТЕРИАЛ СЕ ИДЛА ДА НЕПОКОЛЕБИМОТО ЗАКЛЮЧЕНИЕ, ОБРАЗУВАНЕТО И СЪДЕСТВУВАНЕТО НА ФАШИСТИЧЕТЕ ВОЕНО ПРЕВРАТНИЧЕСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ЕМ БИЛО НЕМИСЛИМО БЕЗ АКТИВНАТА И УПОРИТА ДЕЙНОСТ НА НИКОЛА Д. ПЕТКОВ И НЕКОИ НЕГОВИ СПОДВИЖНИЦИ, КАТО ПЕТЪР М. КОЕВ И ДР.

ПРЕСТЪПНАТА ДЕЙНОСТ НА НИКОЛА Д. ПЕТКОВ ПРЕСКАЧА И ГРАНИЦИТЕ НА НАШАТА РОДИНА.

СЛЕД ИЗЯВЯВАНЕТО МУ В ОПОЗИЦИЯ, ИЗПОЛЗАВАЙКИ ЛЕГАЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПОЛИТИЧЕСКА РАБОТА, НИКОЛА Д. ПЕТКОВ ОТПОЧВА НЕГОВА ПРОПАГАНДИНА ДЕЙНОСТ ЧРЕЗ ПЕЧАТ, СЪБРАНИИ, АГИТАЦИИ И ДР. ЗА ОБЕДИНЕНИЕ И ОРГАНИЗИРАНЕ НА ВСИЧКИ РЕАКЦИОННИ, ВРАЖЕСКИ И ПРОФАШИСТКИ СИЛИ ЗА БОРБА С ВСИЧКИ СРЕДСТВА СРЕДУ УСТАНОВЕНАТА ВЛАСТ. НЕГОВИЯ ПЕЧАТЕН ОРГАН СЕ ПРЕВРЪЩА НА ТРИБУНА И ПРИЗИВ НА РЕАКЦИОННИТЕ, ВРАЖЕСКИ И ПРОФАШИСТКИ СИЛИ, ЗА

12

—

Организиране и борба с близка цел, в своето време, да съедини с преврат властта на отечествения фронт и да реставрира управлението на реакцията под своя водачество. Към събрания обвинителен материал има много статии в вестника "У", писани от него или други лица, които също следва да бъдат инкриминирани.

Общо казано: всички доказателства събрани до сега, с необходимата съдебна достоверност, установяват, че Никола Д. Петков в реставраторските си домагания към властта е организиравал съзнателно и преднамерено силите на реакцията и провадисткото офицерство, за извършване с въоръжена сила държавен преврат, че се е готовил да хвърли стражата ни в огън на гражданската война. Тая престъпна дейност се преследва и наказва по чл. 1. ал. 1 от наредбата закон за защита на народната власт в връзка с чл. 51 от наказателния закон, чл. 41.5 и 6 от наредбата закон за защита на народната власт и чл. 111а от наказателния закон, всякой от които предлага най тежко наказание.

За да може съдебната власт да привлече под следствие и съд това лице при положение, че то е народен представител и че великото народно събрание е в сесия, необходимо е съгласно чл. 41.99 и 100 от правилник за вътрешния ред на великото народно събрание разрешение.

Като предлагам към настоящето писмо една част от обвинителния материал, моля, господин председателю, сезирайте почитаемото велико народно събрание с това мое искане: да даде разрешение за задъжване и съдене на народния представител Никола Димитров Петков от гр. София.

Приложение: едно досие с обвинителен акт против Петър К. Ковачевски от показанията на същин, заедно с показанията на полковниците Марко Иванов и Борис Гевгов; три досиета с статии: едно с статии на Никола Д. Петков; друго — с статии от в-к "Народно знаме" и трето — с статии на полицовец Марко Иванов и Н.О.Х. дело № 628/1946 год. VI наказателно отделение на софийския областен съд, които след послужване да ни бъдат върнати.

П Р О К У Р О Р :

ЗЕМЕДЕЛСКИ МЛАДЕЖКИ СЪЮЗ /З.М.С./
ПОСТОЯННО ПРИСЪСТВИЕ
улица "Позитано" 1

О К Р Ъ Ж Н О

№ 3

До председателите и секретарите
на областните, околийските настоятелства
местни земсови групи и всички дейтели в
страната.

Драги другарки и другари,

Изключителните следвоенни времена, които изживяваме, резултат от погрешната и противонародна политика на диктаторските безпартийни фашистки правителства донесоха непоносими финансови, стопански и морални тежести на страната ни. Последствията от това години наред ще тежат върху плещите на отрудения обединен народ. При такава вътрешна и външна политическа обстановка О.Ф. правителство оглавяване от комунистическата партия, вместо да приобщи всички сили на нашия народ в обща дейност за да се излекуват раните на тежкото, но близко минало си служи с методи отречени - присъщи на тия, срещу които цял народ ведно с тях води героична борба в продължение на толкова години. Стремиме към еднoпартийно управление, безправията и нищетата, природните бедствия внасят смут и душота на народа ни. Причините за това правителството търси в опозицията, без да прави преглед и проценка на всичко това, което те вършат и изхожда от средите им. Не се постига резултата, когато мерката за всичко е заплахата, терора и отнемането на всякаква свободна проява. Ето начините на борба срещу организацията на българските земеделци БЗНС и земсови ЗМС.

а/Забранява се почти всякаква публична проява, събрания, вечеринки, утра, забави и пр.

б/Сплъсва се почти всякаква организационна дейност, като на много места за организационни събрания се искат разрешения от органите на власта, изземват се съюзни знамена, архиви, затварят се клубове и пр.

в/Сплъсва се редовното излизане на единствения вестник на Б.В.Н.С. "Народно земеделско знаме". На много места неговото набавяне е свързано с много трудности и пречки, като купувачите му са задължени да взимат и О.Ф. вестници.

-2-

г/Арестите и изпращането в концлагери не спира. Тази година повиканите земосци в казармите да изпълнят своя дълг към родината повечето са изпратени в трудовите войски.

д/Нередовния организационен и културно-просветен живот на земсовите групи и на целата наша организация не позволява да се свика един редовен земеделски конгрес, който да отрази тежленията, нуждите и волята на земсовата младеж.

Въпреки всички тия пречки за редовен, публичен и организационен живот, нашата светла младежка организация расте, обществения ѝ престиж в народа се увеличава непрекъснато. За да може организацията ни да оправдае надеждите на целия народ, да укрепне общественно и идейно, по-добре е необходимо:

1. Беднага да бъдат изпълнени честята в настоятелствата на напусналите области, околийски и местни групи, земсови дейатели по-стъпили в армията, като на тяхно място бъдат поставени подготвени честни работливи, смели и идейно подготвени другарки, или другари.

2. Да се засили връзката между областните, околийски и местни земсови групи, като групите редовно осведомяват околийските, областни и земсови ръководства за всеки своя крайва, а областните и околийски настоятелства да пишат по-често писма и окръжни до групите и лично ги обхождат.

3. Да се използват всички възможности за създаване на здрави и идейно подготвени земсови кадри. Там където има възможност и има земсови клубове, редовно да се устройват организационни събрания и се изнасят реферати и сказки с просветен и идеологичен характер, като се изпълнява плана на П.П. на ЗМС за 1947 година.

4. Земсовите клубове трябва да останат истински земсови домове, да бъдат добре украсени с картини от нашия бит и селски живот с историята на земсната и земеделска борба с портретите на загиналите умрели наши дейци и портретите на живите земеделски дейатели. В клубовете да има ред, съзнание, дисциплина, и истинско другарско чувство между земсистите.

5. Да се засили съзнателната дисциплина, като се следи за проявите на всеки земсист и земсистка. Без дисциплина не може да има организация, без отговорност няма права. Единството на земеделската организация е наш общ дълг.

6. За редовното функциониране на земсовата организация са необходими средства, затова всички земсови групи нека редовно набират средства и помощи като редовно се отчитат пред околийското и областно ръководство, а те от своя страна пред П.П. на ЗМС.

- 3 -

7. Разлагачите, се земски групи от "Стефан Караджа" 10 на много места преминават при нас. При техното приемане ние трябва да бъдем много осторожни и внимателни. Да приемаме при нас само тия земски групи, които ще работят честно и верно за победата на итинските народомластие в нас и за пълното тържество на идеите на БЗНС. Да приемаме тия, които съзнателно и разумно приемат нашата борба и нашите позиции. Карьеристи, разколници, безхарактерници не ни трябва.

8. Да се държи непрекъсната връзка с земеделските дружки, околийските и областни ръководства на БЗНС. Да се устройват съвместни културно-просветни събрания, утра, вечеринки, излети, трудови дни и пр. Да се използва техното съдействие за набавяне на съюзна книжнина, материални помощи и клубове. Не в общата дейност с БЗНС никога да не се забравя, че ЗМС е автономна културно-просветна младежка организация, която под политическото ръководство на БЗНС, но организационно е напълно самостоятелна. За добрите организационни отношения между БЗНС и ЗМС се налага да не се допуска никакво вмешателство на ЗМС в организационния живот на БЗНС и обратното.

9. Да се държи непрекъсната връзка с братските нам ОСМ организации. Да се провежда обща дейност в всички културно-просветни начинания.

Другарки и другари, живеем изключителни времена, при които от нас се иска повече идейна подготовка, повече другарство, повече омелост и разумност в работата.

Бдяховени от земеделските герои мъченици паднали в защита на българската демокрация знаейки опита и тактика на земеделската борба с твърдост и стоицизъм да вървим напред.

Да живее БЗНС - Н.Петков

Да живее ЗМС.

От П.П. на З.М.С.

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

/Петър Сърбиновски/

ОБЩЕСТВЕН СЕКРЕТАР:

/Евтим Арсав/

РАБОТНИЧЕСКА СОЦИАЛДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ В БЪЛГАРИЯ/ОБЕДИНЕНА/

Секция на работническия социалистически интернационал.

ЦЕНТРАЛЕН КОМИТЕТ

СЕКРЕТАРИЯТ
Ул. Неофит Рилски № 39
София

София, 6 Юний 1947 година

На Околийските и Местни Комитети

О К Р Ъ Ж Н О

Другари,

Централния Комитет намира за необходимо да Ви даде сле ните сведения относно вътрешното и международно положение на страната:

В Великото Народно Събрание.

Вчера заседанието на ВНС започна в 4 часа. След обичайното съобщение на отпуските, председател г. Коларов съобщи неочаквано, при пълно мълчание на депутатите, че постъпило писмо от прокурорския надзор при Собр. Обл. Съд, с което се иска разпорежение от ВНС да бъде задържан и изпратен пред съд гл. секретар на БЗНС и народен представител Никола Петков, и за което се иска снемането на депутатската му неприкосновеност.

След прочитане писмото на прокурора, парламентарните групи на РСДП/о/ и БЗНС се оттеглиха на съвещание, като в залата останаха водачите на опозицията Никола Петков, Коста Лулчев и проф. Петко Стоянов.

Председателя прекломи комисията по м-вото на правосъдието да се събере на заседание и да докладва на ВНС в същото заседание. Докато заседаваха парламентарните групи на опозицията и комисията по м-вото на Правосъдието, взе думата комунистическият народен представител Вл. поп Томов, който използва речта си за ожесточени нападки срещу опозицията и по специално срещу Кр. Пастухов.

В 6 часа бе даден отдик, след което едва в 7.30 часа заседанието бе подновено. Дадена бе думата на докладчика, комунистическият народен представител Г-н Димчев, който след кратка реч, прекъсвана с енергични построфи от опозицията съобщи решението на комисията, да се удовлетвори искането на прокурора.

След това взеха думата 8 души народни представители на комунистическото мнозинство, които заявиха, че ще гласуват предложението на комисията.

От името на парламентарната група на БЗНС взе думата народни представител Асен Самболийски, който между другото заяви: "Н. Петков е невинен и за него ще съди само българският народ. Целта е политическа, да се удари организацията на българските селяни. Вие сте смутени, защото всяка власт, която прибегва до такива средства е в началото на своето падане/бурни ръкоплескания и "верис" от опозицията/. Парламентарната група остава на поста си, за да служи на народа и ние по един заставаме зад гърба на Н. Петков.

Скопо ще грейне зората на демокрацията/всички народни представители от опозицията стават прави и аплодират оратора/.

От името на парламентарната група на РСДП/о/ взе думата др. Коста Лулчев. В реч прекъсвана почти не всяка дума с аплодисменти от народните представители на опозицията, др. К. Лулчев каза между другото: "В един момент, когато важни международни събития стават, когато България чака ратификацията на договора за мир, за да тръгне по пътя на

нормален обществен и политически живот, и когато ВНС се занимава с големия съдбоносен въпрос за изработването на новата конституция, работата на ВНС е спряна, за да се занимае с искането на прокурора за даване под съд народния представител Н.Петков. Н.Петков е главен секретар на БЗНС, той е представител на парламентарната група, той в ди 90 души народни представители минали през иглени уши. Н.Петков представлява 1.500.000 български съзнателни и воляви граждани.

По нататък Н.Лулчев каза, че между опозицията предатели няма спсозицията не е загубила доверието на масите, на избирателите, тя го е увеличила.

Борбата няма да спре. Една жертва повече няма да убие организацията. Станали на крака народните представители аплодираха бурно речта на др.Коста Лулчев.

Последен взе думата Н.Петков. Спокоен през целото време, той запази спокойствие и от трибуната между другото каза: "Аз няма да се оправдавам, защото съм невинен. Не се цели личността на Н.Петков, цел се организацията на българските селяни. Отивам с радост в затвора и се считам щастлив да последвам съдбата на баща ми и брат си бурни ръкоплескация от опозицията/. Станали на крака всички народни представители от сдружената опозиция отдадоха почит на Н.Петков./

На 10.15 минути председателя на ВНС г.Коларов постави на гласуване предложението на прокурора. Народните представители от опозицията започнаха да напускат залата, с протестни викове и запяха: "Жив е, той жив е, там на Баркана....Тоз, който падне в бой за евобо" да той не умира..." Тогава при вратите на залата станаха скандални сцени. Комунистическите народни представители се нахвърляха над пеещите народни представители от опозицията и им нанесоха побой. Бити с др.Коста Лулчев, Петко Търпанов, д-р Петър Дертлиев, Рангел Даскало Н.Бонев и др.

След това органи на Дирекцията на милицията арестуваха народния представител Н.Петков в кулоара на ВНС.

Вътрешно положение.

Максимата "Разделяй и владей", която на времето Цезар приложи като основа на военно политическите си походи срещу противниците си, намери пълно прилъжение у нас в тактиката на комунистическата партия по отношения на съюзниците си и противниците си. Последния удар, насочен срещу така наречения БЗНС на Ал.Оббов още веднъж показва каква е съдбата на всеки, който поставя личните си ~~интереси~~ егоистични и властолюбиви интереси пред интересите на обществото, на народа.

Историята от 7,8 и 9 Май 45 година когато комунистите нанесох първия удар върху БЗНС се повтаря сега, спрямо тия, с помоща на които комунистите извършиха удар срещу най големата политическа организация у нас.

Разцеплението в средите на сателитните земледелци се дължи до известна степен на повика "отдолу" на повика на честните и поблестни български селяни, които по една или друга ~~причина~~ причина все още се чулят към организацията на Оббовистите.

Но г.Оббов неможа да устои между остриета: това на сдружените земледелци от неговата организация и острието на комунистическата партия, и се върти в един омагьосан кръг, без да може да вземе решение. Стделните проблиесци, които го импулсират към достойнство се замъгляват от властолюбието.

"Стръскването от колесницата" продължава.

ЦЕНТРАЛНИЯ КОМИТЕТ.

6-VI-1947 година

КОСТА ДУЛЧЕВ е изпратил следната телеграма до МЕЖДУНАРОДНАТА
СОЦИАЛИСТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ - ЦУРИХ:

"От името на БРСДП/о/, която се бори за демокрация и социализъм в България, пожелавам на представителите на социалистическите партии избрани в Цюрих да извършат една работа, която ще допринесе за заздравяването на мира и социализма в овета, както и за единството на социалистическото демократично движение.

Надяваме се, че изключително трудните условия, в които се намира нашата партия, ще обърнат вниманието на конференцията."

12¹⁰⁰

СПРАВКА - ИЗВЛЕЧЕНИЕ ПО ДАННИТЕ ОТ ДОСИЕТО НА НИКОЛА Д. ПЕТКОВ.

1. БИОГРАФИЧНИ ДАННИ.

Никола Димитров Петков е роден на 21. XII. 1893 година гр. София. Не професия е адвокат, обаче никога не се е занимавал професията си. Завършил е право в Париж. Семейно положение - неженен, живул София ул. "Цар Пинман" 12, 6 сестра си, която е женена. Материалното му положение е много добро, притежава два имота в София, единият е ките на бул. "Хр. Битов" 75, а другият на ул. "15-и Ноември" № 2. Самият той живее под наем в къщата на Губиделникови на посочения адрес. Издържа се от приходите на имотите си и от заплатите, които получава като редактор и секретар на оъза.

Политическата дейност на Н. Петков започва още в Париж, където той е работил сред емигрантските среди по време на следването си към края на първата война. След завършване на образованието си през 1921 година Петков остава в Париж, където се занимава главно с журналистика. Сътрудничел е в издаването тогава задгранично "Земеделско знаме" и в други емигрантски и френски списания и вестници. Тази си дейност Петков продължава до 1929 година, когато се завръща в България и започва активен политически живот на страната на пладеници. Главните му занятия през тези години е била пак журналистиката. Работил е в списанията "Земля", в "Селск" и др. земеделски издания.

През 1932 година на конгреса на БЗНС - Стара Загора, Петков застава на становище противно на Радарг Димитров по въпроса за облекчението с Югославия, поради това, че ощата владела български земи. С това си изказване той се явил преводник на идеите на ВМРО, които член е бил. В резултат на този конфликт Петков напуска редовите на БЗНС, като обаче не престава да поддържа връзка с всички по-главни дейци и водачи от различните крила на оъза. Целта му е била да постигне обединение между твърде много раздробилите се по това време земеделски групировки.

През 1933 година обединението е постигнато и Петков влиза като член в Нестояните Присъствие. Спрямо него обаче, не са имали благосклонно отношение тези земеделски дейци, които са живели в Югославия и които са считали, че той няма да се ползува с доверие пред Югославяните, като бивш член на ВМРО.

От скоро време обединението на крилата се разпада. Никола Петков поддържа връзките си с хората от БЗНС и установява нови такива, без обаче да приема никакви конкретни ангажменти към която и да било. На тази позиция той остава до към 1935 година. Когато се обявява, че се произвеждат избори, той влиза в опразумение с Димитър Гичев, като подемам лезунга за възтановяване на търновската конституция. От това време Н. Петков твърде много активизира, като превежда усилена агитационна и организационна дейност. Опразумението с Гичев поддържа до толкова доколкото има полза от това. След избирането му за народен представител в I-ва софийска селска колеция през 1938 година, той започва да се чувства по-свободен и самостоятелен в действията си. Към средата на 1938 година отношенията му с Димитър Гичев постепенно охладяват и той преминава към групата на Р. М. Димитров. През това време Петков установява и известен контакт с представителите на РП/к/.

В втората половина на 1938 година Петков взема участие в изработването на едно послание до Кар Берно, в което последният е бил убеден за грешките направени от него в последните четири години. Не ощото време заедно с няколко други народни представители Н. Петков е направил обиколка в различни градове на страната, където се е срещал с представители на политическите партии влизати в образувания тогава народен фронт. Полицията влиза в дирите му, арестува го и го връща по етапен ред в София, където бива веднага освободен. В края на 1938 година мандата на Н. Петков бива сменен. В началото на следващата година Н. Петков влиза в връзка с представители на РП/к/ и "Звезд", като целта е била да се образува народен фронт. Съгласие обаче, не е успяло да бъде постигнато. В този период Н. Петков, поддържа съживени връзки с дейци от БЗНС в София и провинцията и развива известна организационна и агитационна дейност. През я. януари 1941 година се

13201

постига обединение между различните групировки на БЗНС и Н.Петков остава етнoвe член на П.П. След обявяване войната между Германия и СССР Н.Петков се обявява в подкрепа на последните.

През 1942, 43-44 години Н.Петков влиза в образователния сe Отечествон фронт, като развива известна активна политическа дейност. Чe тези причини е бил на няколко пъти въдворяван и един път интерниран в лагерa "Генда вода".

9 септември гe заварва в О.Ф. и тeй влиза в О.Ф. правителство като представител на БЗНС и министър без портфейл. От начало се проявява като добър стечественофронтеец, обаче към 1945 година започва да проявява известни колебания, минава под влиянието на десничарските реакционни среди в БЗНС и през м.август в същата година се стъква с О.Ф. и минава в откритa спeциция, като се обявява за секретар на БЗНС в спeциция.

От тази дата нататък Н.Петков започва яростна и безкрупелна борба против правителството на О.Ф. и главно против РП/к/. Тази неговa дейност стана причина да бъде взет сe органите на Държавна Сигурност на активна агентурна оперативна разобтска, в резултата на която бeхa събрани маса материали и доказателства, разобличаващи гe в вражеска, антинародна и предателска деятелност.

II. ДАНИИ ОТ ПОКАЗАНИЯТА НА СВИДЕТЕЛИ И ОТ СЪДЕБНИ ПРОЦЕСИ.

Още сe излизането си в спeциция Н.Петков започва да превежда активна вражеска пропаганда, която съдновременно бива придружена и сe редица действия лично негови или на привържениците му, попадащи под ударите на съществувашите в страната закони. В резултат в много сe разкритите кенопирации и различни процеси срещу негови привърженици по места, бeхa получени данни, сe които Н.Петков бeхe преко уличен в превеждането на вражеска и антинародна деятелност.

През летото на 1945 година, под влиянието на печатната и устна пропаганда на Н.Петков и привържениците му в средите на реакционните офицерство започва да се обсъжда въпроса за създаване на кенопиративна военна организация, която да си постави за цел овластването на власта на О.Ф. Начело на тази организация застава: с.з. генерал Иван Кенотантинев Пенев, генерал табен офицер, бивш началник на военната академия и командир на корпус през първата фаза на стечествената война, подполковниците Александр Кенотантинев Смоленев, Петър Кръстов Жечев и Стефан Димитров Аврамов. Организацията се наименoва "Неутрален офицер". В

В създаването на тази организация взема участие Н.Петков, който поддържа връзки с ръководителите й чрез Петър Кенотантинев Кеев, стечпански секретар на постeяните приoзотвие, чрез Невена Любенoва Резева и чрез полковник Марко Аврамов сe "Зeенния съюз".

Характера на тази организация е военнo фашистки и в нея влизат фашизирани царски офицери, които си поставят за цел да овластват правителството на О.Ф. чрез преврат и да дадат власта в ръцете на реакционните сили в страната начело с Никола Петков и привържениците му.

Преведенето следствие на арестуваните кенопиратери уотаневи по безопсрен начин връзките им с Н.Петков и неговите приближени.

От показанията на подполковник Стефан Аврамов, който е бил един сe ръководителите на "Неутрален офицер" се вижда, че тeй още сe създаването на организация, е поддържал връзки с Петър Кеев, като гe е съведомявал и мокал съвети. От октeмври 1945 година до прелетта на 1946 година Петър Кеев и подполковник Аврамов са в прека и непрекъсната връзка, като са си устроили екселе 10 среди. На тези среди те са разговаряли по работите на организацията "Неутрален офицер", по политическото положение в страната, за възможността сe война между американците и СССР и пр. Петър Кеев давал политически съвети и инструкции, а подполковник Аврамов гe е съведомявал за работите в организацията. От показанията на Петър Кеев се вижда, че тeй редовно е съведомявал Никола Петков за средите си с подполковник Аврамов, поставял гe е в течение за състоянието на образователната сe кенопиративна организация и е обсъждал с негe инструкциите, които е следвало да бъдат дадени на Аврамов. Никола Петков е бил напълно в течение за ръководството, членoвете, целите и възможностите на организацията. Поради тази причина Н. Петков е мокал сам да влезе в контакт с ръководителя на организацията

44204

с.з. генерала Иван Кенотантинев Пепев. Връзката с последният е била създадена от госпожица Невена Любенова Решева. Тя е била позната с Н. Петков още от 1939 година. Към средата на м. август 1945 гед. Решева се среща с Петков в театър Балкан. Той казва, че желае да поговори с нея и в няколко минути разговор и е разпитал познава ли генерал Иван Пепев и може ли тя да го свърже с него. Решева му отговорила, че го познава и е готова да направи това. Тогавя Петков и казва, че би желал да предаде на генерала една бележка с имената на няколко души висши офицери, за които Иван Пепев да даде своето мнение. При това той и предал една бележка, на която са били и написани имената на няколко офицери между които и това на генерал Янчулев. Среду войски име е била написана по една висша длъжност от войската, като военен министър, началник щаб, началник военните училище и др. на въпроса на Решева за какъв е необходимостта на генерал Пепев за тези офицери, Петков е отговорил, че би желал да знае дали тези лица са удобни да заемат сказаните в бележката длъжности в предстоящата промена. Когато Решева е запитала за каква промена става дума, Петков казва: "Разбрах, че с правителството с добри не можем да се разберем. Ще се разберем друге яче."

След около десетина дни Решева занаса личето на генерал Иван Пепев и му предава молбата на Никола Петков да опиже мненията за набелизаните лица. След няколко дни Решева стигне е стигла при генерал Иван Пепев, който и предал личето, за да го предаде на Никола Петков. В дома на последния Решева е предала затворения плик, в който е било составено личето на зета на Никола Петков мурдаров.

От показанията на генерал Иван Пепев, се потвърждават както връзките на Н. Петков с него чрез Невена Решева, така и връзките установени чрез двамата полковници Берис Гергев и Марко Иванов. В показанията на генерал Пепев е написано дословно следното: "отанях жертва на доверие, което имах към Н. Петков и стиснението ми към него. Той изпрати двамата полковници Иванов и Гергев и те, като ми разправиха в присъствието на майор Райче Станимирзав за срещи, които са имали с Н. Петков и за уверенията му, че поради външен натиск комунистите трябва да се съгласят той да отстъпи новото правителство, ми предадох, че Марко Иванов му е изказал готовността на войската да го подкрепят с сила да вземе власта и ми предложила ет негово име да се съглася да взема поста началник щаб на войската. Накот негово име и щабът му, поискаха да дам мнение за хората, които да заемат останалите командни постове в войската, като началник на РО, началник канцеларията и пр..." По нататък в показанията на генерал Пепев се казва: "Вончко това ме подготви за конспирацията. Това посмри в мен желанието за промени и ме подтикна да влезя в конспирацията. Обстоятелството, че ми се казва такава голяма внимание, като че ли ме подготви да влезя в конспирацията. Пресата ми съде така ми упражни решително влияние. Подадох се на тази прова и пропаганда... решихме да съдействаме на оппозицията с преврат да дейде на власт. Натсвариха ме да се срещна с Никола Петков. Средите ни се съотелха в последните дни на м. май 1946 гед... На 7 май с.г. централните ръководство на организацията "Неутрален офицер" реши да се потърси организационна връзка с по-видните лица на опозиционните партии, на мен бе възложено да се свържа с водача на БЗНС - Никола Петков. Лично не се познавах с него обаче, ми бе известна неговата обществена дейност, както преди 9 септември 44 година, така и след излизането му в опозиция, от пресата, речите му, разговори с неговии близки и др. Много често ми бе говорено за него от г-ца Невена Решева, която желаеше да ня запознае."

Никола Петков ме е познавал по име, а неговото стиснение към мен ми бе станало известно от доверията, със което ме удостои изпращайки ми полковниците Берис Гергев и Марко Иванов по време на отлагане на изборите през 1945 гед., за да ми осигурят за подкрежването на висшия команден отот в войската в олучай на приемане власта от оппозицията. Същият, пак по същото време, ми бе пратил по г-ца Невена Решева един списък на висши длъжности в войската с имена на висши офицери за одобрение все с същата цел.

Г-ца Невена Решева ме подканаше да се запозная посредством нея с Никола Петков. Аз обаче реших да стеря това зам. В изпълнение на решението на централното ръководство от 7 май 1946 година, аз се срещнах и запознах с него при паметника Цар Освободител. Ние впрочем се познавахме, не по личне,

15203

панеже живеем на ул. "Цар Шишман" на отстия крачки един от друг.

Разговаряхме около десетина минути. Аз му обясних целта на желанието ми да се запозная с него, като само накратко му споменах за съдействието на нашата организация. Той бе въздържан, не с готовие прие предложенията ми да му дам повече сведения. Помислих го да ми определи среща на това. Отговори ми, че следващите дни мига да стига когато پہокам при него. Два дни след запознаването ни, аз стидох в дома му на ул. "Цар Шишман". Той ме прие в кабинета си. Разговора ни трая около 45 минути. Преди да му дам подробен сведения за организацията ни, помислих го да ми направи един кратък преглед на вътрешното и външно положение на страната. Вътрешното положение той очерта като крайно натегнато, поради незаконните прояви на властта, липсата на мерките за ограничаване съпротивата, преследване на селяните и пр. Налага се, каза той, да се води сериозна борба с О.Ф. власт, за установяване демократично управление по западноевропейски образец. Външното политическо положение на страната, той очерта като лова главна парадия желанието на правителството на О.Ф. да се стреми към тесни връзки само с СССР. Налагал се според него, да се обликим повече с англоамериканския блок, като най-много да разчитаме на американците. Испита ме каква мисля аз по горните въпроси и каква е отношението на организацията по тях. Отговорих му, че последното почти се покрива с неговите схващания.

Взех думата аз. Аздох му подробен сведения за организацията "Неутрален офицер", а именно: организационна схема, цел, задачи, средства и пр. Имената на този среща не му обясних, а само му казах, че ме назначим един генерал наобен офицер при неговия кабинет за свързка. Той одобри съдействието на нашата организация и ме запита каква имаме в провинцията. Отговорих му, че при следващите срещи да му дам повече сведения, като използвах случая да му изкажа желанието на централното ръководство на нашата организация, той от своя страна да ми посочи неговия верни хора в провинцията за свързване и обща работа. Това той обеща да направи в една от следващите ни срещи, след като размисли и поговори с едно лице от неговия кабинет, името на което премълча.

Испитах го кога мига пак да дейда, на което той ми стгвери, че ще ми съобща допълнително, след като се спре на хората от провинцията, с които евентуарно ще работим....."

От показанията на Петър Кев, които той потвърждава и пред съда остава ясно, че Никола Петков е бил държан е непрекъснато в течение за връзките и разговорите, които Кев е поддържал с представители на "Неутрален офицер" подпалковник Стефан Аврамов. Не тези въпроса Петър Кев заявява: "Всички си добити впечатления, мнения и заключения, аз опеделях по дълг о главния политически секретар на съюза Никола Петков.... Аврамов ми призна, че в министерството, където работи има приятелски кръг от свои колеги офицери, опозиционна настроени, с които то опеделя мислите и сведенията от нашите разговори.... Аз счетох за нужно, при разговор с секретаря на Н. Петков да му кажа, че в министерството на Дамян Велчев има доста офицери, които не са звенарски настроени и харесват нашата политическа борба.... Петков не счете, че съм открил Америка, не ми даде да разбере, че е добре да имаме тази връзка с тях и да го уведомявам. Аз схванах, че е естествено и той си има лични връзки и сам се интересува от тези въпроси.... Аврамов ми каза, че е назначен за лектор в някакъв курс в Търново.... Испитах Аврамов няма ли и други някакви скрити цели.... от двумислената му усмивка разбрах че и да има не може да ми стгвери. Докладвах и това на секретаря, за да бъде предупреден.... Към края на разговора, Аврамов ми призна, че техния опозиционен кръг в министерството се е разширил и превърнал в организация. Тази организация щела да се разшири и в провинцията и щела с всички средства да се бори за защитата на офицерството, а при подходящи условия може и да овали властта. Споделели с Никола Петков това, което научих от Аврамов аз си послужих с моите аргументи и заключения, че всички това е добре донесе за РП/К/, за да се справи не само с Дамян Велчев, но и с всички неудобни ней и всички, които са наши опъчувственици в войската...."

Не по-малко са били връзките на Никола Петков и другата военна фашистка организация по възобновяването на "Всенния съюз".

Около отлагането на изборите през м. август 1945 година подковник Марко Иванов от М-вото на ~~Войната~~ получава инструкции да възстанови

15204

бившия "Воснен съюз". За тази цел той е имал среда с Григор Чешмеджиев, Ангел Держанов, Борис Бумбаров, Никола Петков, Крум Алексиев от "Звене" и др. Полковник Марко Иванов в тесно сътрудничество с полковник Борис Иванов Гергов и подполковник Стеян Златев, се заема веднага с изпълнените на тези задачи. Те разработват устава на военния съюз, начертават плана за привличане на офицери и за организиране на дейността му. В устава се определят тесни задачите - с преврат да свалят властта на О.Ф. и дадат управлението на специалната начална с Никола Петков. Уставът се ръководство на военния съюз, а именно: върховен ръководител - генерал Кирил Станчев, секретар - полковник Марко Иванов, първи член на секретариата - подполковник Златев, втори член на секретариата - майор Хаджи Атанасов. Секретариатът се е събирал предишно в състав на последните трима. Били са водени разговори за определяне състав на висшите военни началници, които ще се назначат след завземането на властта. Те са се спорили за началник щаба на войската да бъде пак генерал Иван Попов. След това полковниците Марко Иванов и Борис Гергов преко да съвещание с Никола Петков, генерал Попов и с министъра на войната генерал Дамиян Велчев. Ето какви пише самия полковник Марко Иванов в показанията си: "... през м. август 1945 година излязоха в специални групи на Н.Четков от БЗНС и на Григор Чешмеджиев от БРСДП. ... аз знаех, че се започва скрита борба сред хегемонията на КП. Това ми доспадна... последваха също така и борбите за отлагане на изборите на 26 август. В това направление аз се уверих, че специалната има явната поддръжка на американците в лицето на техните представители у нас. За да се сведе до добра по полженията, посетих Григор Чешмеджиев и Никола Петков. И от двамата останах с убеждението, че предстои окръжна смена на правителството и съставяне на нова таква начело с тях... При отлагане на изборите, аз посроих полковник Гергов, изтъкнах му, че правителството на О.Ф. е компрометирано и че се налага да дейде друго съставено предишно от средите на специалната. Ако това не може да отане по легален начин, изтъкнах му, че трябва да бъде наложено с сила чрез преврат на вършен от войската. Той се съгласи, не изказа съмнение за окръжната премена на правителството, на което аз му стговорих, че миса да го заведе при сведущи и компетентни хора, от които да се убеди, каквото е Никола Петков. Не нататък полковник Марко Иванов списва средата състояла се между Н.Петков, чие и полковник Гергов. Той пише дяслове следните: "Никола Петков ни прие веднага и аз му представих полковник Гергов, като един представител на нашата група офицери, които работи в войската, за да му съдействаме. След това му казах, че желаем да чуем мнението му за полженията. Той направи преглед на съдета, като наблегна, че управлението на О.Ф. е диктаторско. Аз му казах, че на неговата страна ще бъде масата от деистващите офицери... З началник щаба отсметко, че е най-подходящ е.з. генерала Иван Попов; Никола Петков каза, че му е говорено за Иван Попов и той има предвид нашата препоръка. Горните промени му казахме, че са необходими, като през етап за изтласкване на комунистите от войската. Той направи известна уговорка, че комунистите може и да не отстъпят властта. Тогава му казах, че ние решаваме задачите и при най-лошият случай, а което исках да му кажа, че се гетвим за преврат. Той ме разбра каквото исках да му кажа, защото направи известна уговорка, че не гледа първо по легален начин да води борбата, а това ще бъде крайното средство. Че той се съгласяваше и приемаше това наше съдействие личеше от факта, че той приемаше да печати в вестника си наши статии..."

В показанията на полковник Борис Гергов след като се списва по какъв начин е било решено възстановяването на военния съюз, говори за средата си, която е имал с Никола Петков съвместно с полковник Марко Иванов и впечатленията му от нея. Накрат на средата, пише той, решихме да стидем при Никола Петков, от където щехме да посчерпим сведения за гетвещата се правителствена премяна, неща за което аз малко се съмнявах, и за да ми се вдъхне достатъчно вяра в работата... Предварително полковник Иванов беше ходил при Никола Петков и за да ме увери и аз стидех, за да чуя от неговите уста това, което той казваме, че трябва да се заработи в тази организация. Петков направи дълга политическа ориентация на вътрешните и външните политически положения на страната... Каза, че се очаква премена в правителството, че е възможно да заеме поста министър председател. Марко Иванов

- 6 -

18/205

ге защита дали омята това да мине редис и легално, на което Н. Петков отговори, че не е убеден дали по легален начин ще останат тези премени и добре е да знае войската и да бъде гетова. Полковник Марко Иванов каза, че идваме от групата офицери, които са гетови да му помогнат ако се каже войската да се намеси. На г. Петков беше ясно от коя група идва и че сме готови да му помогнем. Името на "Воения съюз" не беше споменато, не му беше ясно, че ще го подпомогне тази организация. Между нас беше известен склучен един мълчалив договор. . . Стана въпрос за началник Щаба да се премахнат ония лица, които са заели върховете и съ с лави убеждения, за началник щаба му препоръчавме генерал Иван К. Попов. . . Петков заяви, че за него вече му е говорено, има го предвид и ще направи съответното внушение на министера. За вътрешното министерство каза, че няма нищо против да се заеме от генерал Кирил Станчев. . . Полковник Марко Иванов му каза че ние ще го подпомогнем ако се наложи да не стане по легален път. . ."

Освен с горните две организации, за които Н. Петков е знаел и е поддържал личен контакт с тяхните ръководители, на него е била известна и друга военна конспиративна групичка, образувана от офицери проф-фашисти, с които е поддържал връзка първия помощник на Н. Петков и член от неговите П.П. - Асен Павлов Ботев.

В края на лятото на 1945 година, члена на БЗРС-Н. Петков - Иван Димитров Гладнишки, завързва приятелство с капитан Стефан Апостолов Апостолов и поручик Борислав Панайотов Бойчев. Постепенно те се обособили в опозиционна политическа групичка. Гладнишки предложил на капитан Апостолов да проучва и наблюдава офицерите и да разбере на кого може да се разчита в случай на преврат от опозицията. Той му обяснил, че както комунистите, имат въоръжена подкрепа от милицията, така и опозицията трябва да си осигури подобна подкрепа от войската.

Към края на лятото на 1945 година Гладнишки запознава двамата офицери с бившия министър Асен Павлов, пред когото капитан Апостолов изложил плана си за работа, а именно: Гладнишки, Апостолов и Бойчев си обособяват в ръководство, което да създаде нелегална военна организация, която се свърже с всички военни части и установе в тях отговорници, а след това да проучат започнат работа върху другите офицери. Гладнишки свързал капитан Апостолов и с Недко Ботев.

Към тази група Бойчев привлечъл и поручик Бойчев. Капитан Апостолов за тази цел водил разговори с подполковник Жеко Маринов, капитан Узуи ски, майор Водиев, поручик Станко Стоилов, уредника Тодоров и други. Също така капитан Апостолов успел да привлече към работа поручик Димов, майор Владимир Икономов, капитан Винаров и други. По-късно капитан Апостолов се срещнал с полковник Марко Иванов и полковник Антонов, от които разбрал, че военния съюз е възобновен и че начело е Дамян Релчев.

В срещите си с майор Икономов, капитан Апостолов и други, лично и чрез Гладнишки, Асен Павлов е подбуждал, напътствал, настръчавал и поощрявал създаването на нелегална военна организация. Същото е вървел и Недко Ботев.

Може да се заключи, независимо от това, че ни нямаме конкретни данни, че Асен Павлов и Недко Ботев, които са едни от най-приближените хора на Н. Петков, са го държали в течение за съществуването и дейността на тази нелегална военна организация.

Т.к. привеждаме някои извлечения от показанията на капитан Апостолов:

" . . . Около две седмици по-късно Иван Гладнишки уреди в дома си среща между Асен Павлов, Иван Гладнишки, поручик Бойчев и мен. Асен Павлов

206/8

говори по същите въпроси, които изложи Иван Гладнишки при срещата с Бойчев. След това той каза, че иска да чуе онова което смятаме да организираме във войската. Аз рязвих пред него следния план: Казах му, че аз и другите имаме доста връзки със стари офицери от кариерата и особено аз и Бойчев във въздушните войски. За това ще започнем от там - аз от Шаба на въздушните войски, а Бойчев във Враждебна, по-късно във Божурци и после във В.М.-во, където имах някои познати офицери, след което щеше мине към части от провинцията - в по-големите гарнизони. Във всеки гарнизон ще има по един общ обедняващ офицер, свързан направо с ръководството в София. . ."

Цялата тази организация, която впоследствие се разширява и в някои гарнизони в провинцията, е била във връзка с Асен Павлов. Той от своя страна е докладвал всичко на Н. Петков, независимо от това, че ние нямаме данни за техни непосредствени разговори по този въпрос.

За всички тези военни организации, с които е свързана от изложеното до тук, че Н. Петков е знаел и е поддържал връзка, към П.П. на Съюза е била образувана така наречената "Военна секция". От показанията на подполковник Аврамов, от "Неутрален офицер", се установява, че Петър Косев му е искал сведения за генерал Мирчев, когото Н. Петков възнамерявал да привлече за ръководител на "Военната секция" при Съюза, която имала за задача да следи за настроенията сред офицерите, да ги ориентира и да ги използва за свалването на О.Ф. власт.

204/18

III. АГЕНТУРНИ ДАНИИ.

Агентурната разработка на Н. Петков, която започна от времето, когато той излезе в опозиция, даде също така редица данни, които свидетелствуват за антинародната вражеска дейтелност на Н. Петков, за връзките му с представители на чужди - враждебни на държави и за зловредната агитация, която той е водил в интимен кръг. По характерни такива данни са следните:

Домът на Н. Петков, след излизането на последния в опозицията, стана център на официални политически среди и място където заседаваше П. Г. Едно от лицата, което много често посещаваше домът на Петков, наред с членовете на неговото П. П., беше Милка Генадиева-Бюв. Такива посещения са зафиксирани от нас особено често около изборите през 1945 година - Отомарий.

Освен Генадиева, домът на Н. Петков, е посещаван и от американските журналисти Марк Етрич и Маркъм. С тях Н. Петков се е съветвал по всички съществували пред него политически въпроси. Типични са случаите, когато Етрич или Маркъм непосредствено са се вмешавали и влияли на Н. Петков и приятелите му, при разискване на вътрешно-политически въпроси. Така на 10. XI. 1945 год. в домът на Н. Петков е имало заседание на П. П., на което е било разисквано въпроса за обединението с Гичев. По време на заседанието е пристигнал американският журналист Маркъм, който направил декларация, че американското правителство напълно одобрява политиката на Н. Петков и ще му дава подкрепа до тогава докато той е последователен в тази си политика. Посъветвал ги да не се смущават от обстоятелството, ако не се разберат с Гичев и не постигнат обединение, защото американското обществено мнение било достатъчно оточнено по това, как са в България днес окрвати и кои не.

Независимо от това, че Н. Петков излезе в опозиция, той продължавал да поддържа връзки с редица видни представители на отечественофронтовските партии и дори министри. Така например; на 14. XI. 1945 година в кв. Гео Милев № 14, в домът на Гроздан Брагдев е имало заседание, на което са присъствали Н. Петков, Станчо Чолаков - тогава м-р на финансите, Екзарх Стефан I-ви, Борис Ембаров, Асен Павлов и други. Заседанието е траяло от 20 часа до 1 ч. след полунощ.

Н. Петков поддържа и непосредствена връзка с представителите на чуждите мисии в България. На 17. XII. 1945 година, в навечерието на изборите, в домът на Стойчо Русанов е имало заседание на което са присъствали: Гарис, Бозуел, един чужд генерал, Стойчо Русанов, Н. Петков, Димитър Гичев, Никола Моманов, Цветко Губошевски и др. Заседанието е траяло до към 24 часа.

Пред своите доверени хора Н. Петков е говорил свръхенно открито провокационни и клеветнически неща по адрес на правителството. Така през м. Януари 1946 година, в домът си пред лицето Коста Стефанов, Н. Петков е заявил, че трябва да се научи народа да саботира властта по стопанска линия. Комунистите докарвали нещата до това положение, че в селата хората бягат от тях, тъй както бягеха от Дочо Христовата джандармерия. От сега нататък нещата работят не биде да научим хората от селата да саботират всички мероприятия на властта, да не дават никакви храни за града, а да ги унищожават, е заявил Н. Петков.

Н. Петков е имал срещи по време на изборите през 1945 година, а и след това с регента Венелин Ганев. Последният се е срещал и с полковниците Бейли или Стензи, отначало с голяма предпазливост, а след изборите открито. Целта на тези връзки е била, да се накара Венелин Ганев да предизвика к. иза в управлението като си подаде оставка. Венелин Ганев е проявявал склонност към подобни действия, обаче, не се е решавал на това, благодарение на което след

известно време отношенията между регента и посочените лица охладняват. ²⁰⁸
Н.Петков е заявил, че регента е пропуснал вече няколко влака и че имало и
красни моменти и поводи, за да си подаде оставка и да предизвика криза.

Заслужава да се отбележи, че връзката между Н.Петков и Барнс е би-
осъществявана много често от сестрата на Петков - Мурдарова. Тя е ходила
много-често до американската легация, за да пренася разни неща или съобще-
ния.

По време на заседанията на външните министри в Париж през Май 1946
нашата опозиция изпрати до тях един меморандум, който беше публикуван и в
вестниците. При изготвянето на този меморандум, в средите на ПП на Н.Петк
е имало сериозни разногласия по въпроса за това, да бъде ли въкнат пункт
за западните покрайнини или не. Н.Петков е настоявал той да остане, докато
Бумбаров и Г.Йорданов са искали да не се споменава нито за тях. Съгласие
не е могло да бъде постигнато, обаче, Н.Петков е бил категоричен и е казал,
че сам поема ангажмента и сам ще го подпише.

Н.Петков поддържа редовна връзка и с десните кръгове на "Звено", пре-
ди всичко с Васил Юруков, с когото често са имали срещи. Близкия приятел на
Н.Петков - Петър Пецев, бивш юристконсулт на търговската банка и понасто-
ящ сътрудник на в. "Народно земеделско знаме", е бил натоварен от Н.Петков
да поддържа връзка с звенарите. Подобна мисия е изпълнявал и Никола Бронзои

Н.Петков е поддържал връзки и с представителите на тежкия чуждестра-
нен капитал. Пребиваващият в България Директор на "Стандарт-Компани" - Г.
Уокър, е направил посещение на Н.Петков, с когото е водил продължителен
разговор. Той е заявил, че никой не може да пази интересите на Америка в Бъ-
гария така както опозиционния Зем.съюз, а от друга страна и БЗНС - не ще
може да осъществи своите цели без помоща на Америка. Говорил е, че Америка
е единичната западна сила и че СССР сега се опитва да лавира за да спечели
време за своето организиране, което щяло да бъде в ущърб на англо-американ-
ците. Те, обаче, нямали да допуснат това хитруване.

За осъществяване връзка с чужбина, Н.Петков е използвал и "Алянс -
Француз", където той е председател на д-вото и се ползва с неограничени въз-
можности да изпраща доклади, статии и други материали до чуждите вестници.
Помощница на Н.Петков в това отношение е дъщерята на Петко Стоянов - Радка
Стоянова, която е изпълнявала служби за връзка между американската мисия,
"Алянс Франсез" и Н.Петков.

Често Н.Петков е устройвал в дома си приеми, на които са присъства-
ли редица чужди представители. На един такъв прием, състоял се на 10.VI.46
е присъствал Барнс, американски генерали, Милка Геннадиева - Бъов и други.
Коментирани са били речите на Бевин, Атли и Чърчил, като Барнс е заявил, че
западните демокрации ще се наложат с цената на всички жертви. На същия прием
е дошъл и Трифон Кунев с подуте лице след нанесения му побой и това е даж
повод на голями коментари.

Н.Петков е приемал в дома си и редица лица пристигащи от чужбина,
за да се осведомяват за положението в България. Такова едно посещение му е
било направено и от английския консервативен депутат Мот Радклиф в края
на м. Септември 1946 година, на когото Н.Петков е направил разяснения по вът-
решното положение на България.

По въпроса за участието в изборите за ВНС, Н.Петков е бил напълно
под влиянието и разпорежданията на американския представител Барнс. След
завръщането на последният от Вашингтон през м. Септември 1946 год. Н.Петков
е водил разговори с него за да се реши въпроса за участието на опозицията
в изборите.

21/209

Барнс е настоявал, че опозицията трябва да вземе участие в изборите за ВНС, независимо от това колко мандати ще получи. Това становище на американския представител не е допаднало твърде много на Н. Петков и той след тази среща която се е състояла в "Юнион клуб" на 8 Октомври 1946 год., е бил твърде омардушен.

Н. Петков, според безспорни данни и проверени данни от нашата агентура е поддържал редовни връзки и с Буров, с когото често се е съветвал по различни политически въпроси. Така например: на 2.Х. 1946 год. Петков е разисквал с Буров по въпроса за възможните машинации и фалшивикации от страна на комунистите по време на изборите, като Буров му е дал и конкретни съвети, как да се предпази от т.х.

В своята предизборна агитация Н. Петков е черпил непосредствено подкрепа и кураж от Барнс. На една среща в "Юнион клуб" на 28.Х. 1946 год., на която са присъствали Руска Маринова, Д-р Сарафов, Н. Петков и Барнс, последният е казал, че благодарение на упоритото държание и точната информация, която Н. Петков давал, е била свикана Контролната Комисия и той вярвал, че тя щяла да вземе решения, които да сломят руснаците. Освен това Барнс се интересувал, как е било проведено събранието в Сливница, на което то научил, че Н. Петков е бил бит и линчуван.

След изборите Н. Петков продължава своите срещи с Барнс. Прави впечатление, че в този период той отбягва да свиква своето ПП, а се съветва само с Асен Павлов, Бумбаров, Димитър Стоянов и Рангел Даскалов.

На 11.ХІ. 1946 год. Н. Петков, Еронзов, Бумбаров, Петър Кънев, Трифон Кунев и Мошанов, са водили разговор, от което е станало ясно, че чакали за днешна дата Барнс да им донесе известие от Вашингтон във връзка с предложението за последен опит да бъде включена опозицията в управлението. Барнс, обаче, не дошъл, от което Петков е останал доста разочарован. По това време въобще Н. Петков е очаквал да бъде удостоен със сондаж за участие в новия кабинет. Той е твърдял пред своите хора, че дългата среща на Барнс с Коларов е била с цел да се припомни на последния за ангажиментите във връзка с декларацията му в Париж и да отговори той на Барнс кога най-сетне правителството ще изпълни тези ангажименти. В тези дни Н. Петков е поддържал ежедневен контакт, чрез сестриния си син - Краварев и чрез сестраси Мурдарова с Барнс.

След съставяне на новото правителство и речта на др. Г. Димитров през м. Декември, в средите на опозицията настъпва известно разочарование и затихне. По това време заминава за Париж и Барнс, което още повече спомага за ограничаване и затихване дейността на опозицията. Преди заминаването на Барнс за Париж, Н. Петков му е предал едно изложение от ЗМС и ССМ, в което се протестираше против спянките които се правят на кандидат-студентите - фашисти в университета.

Ново оживление в средите на Н. Петков настъпва с идването на Анкетната комисия в България. В този период докато комисията пребивава в тук, Н. Петков развива трескава дейност, като имал редица срещи с Етрич и Бляк на различни места. Така на 24.ІІІ. 47 год. вечерта се е състояла среща между Н. Петков, Етрич, Буров и Бляк в дома на Барнс. Друга среща се е състояла при идването на Бляк в дома на Н. Петков, между Лазар Поповски, Бляк и Петков. Подобна среща е станала и с Геро Шанданов пак в дома на Петков. Още една среща е станала в дома на Барнс между Н. Петков и Етрич, на която са присъствали Бляк, сестрата на Петков - Мурдарова, и новият английски представител. На тези срещи Н. Петков е искал да се осведоми за възможностите които има Комисията за намеса във вътрешния живот на страната и същевременно е давал исканите от тях сведения, във връзка с заседанията на комисията.

210 22

След заминаването на комисията имаме няколко изказвания на Н.Петков в които той говори против сектанското отношение спрямо комунистите, като заявява, че можело да се наложи едно съвместно управление с тях. Това, обаче, щяло да бъде преходен етап за завладяването на цялата власт, като решаването на този въпрос щело да дойде само от вън и то в полза на опозицията.

Една ново раздвижване в средите на Н.Петков имаме около заседанията на У.С., на които трябваше да се решава въпроса за свикването на конгреса и претенциите на Асен Стамболийски да заеме мястото на Димитър Стоянов като организационен секретар. На тези заседания се беше стигнало до едно твърде голямо изостряне на отношенията между Асен Стамболийски и гивевистите от една страна и хората на Н.Петков с агитката от друга. Стигна се до размена на твърде остри думи и обиди, обаче, в края на крайщата беше постигнато едно формално разбирателство, като У.С. излезе с една резолюция за единството на съюза и за отлагането на конгреса, като се излагаха и причините за това.

След тези заседания в средите на Н.Петков настъпи период на затихване и изчакване, като зорко беше следено развитието се междуременно криза в Общовия съюз от една страна и международните отношения от друга. Известни смущения и тревога настъпи в редовете на опозицията след събитията в Унгария, като се в някои изказвания заявяваха че възможно е и у нас да се пристъпи към някои по-сериозни мерки от страна на правителството към опозицията. Това състояние на духовете беше заварено от настъпващите събития с ареста на Н.Петков.

Всички данни, които са изложени в справката под раздела от АГЕНТУРАТА, могат да се считат за достоверни, обаче, те не са док. ментирани и това предстои да бъде направено в процеса на следствието, като се имава, обаче, да не бъде изложена агентурата.

В.З.Н. Сима-Н. Петков

улица "Поситачо" № 1

7.VI.1947 година
София.

До

областните, околийски,
селски и градски дружби,
земсовите групи и всички
сдружени земеделци и
земсисти.

О К Р Ъ Ж И О

№ 5

Другари сдружени земеделци, земеделки и земсисти,

Секретаря на съюза ни Никола Д. Петков е арестуван, след
както му бе отнет депутатския имунитет. Колкото и голямо да е това
събитие, то не бива да отслаби съзнателната, организационна и полити-
ческа дейност. Въпреки това Постоянното Присъствие е на своя
пост и

НАРЕЖДА:

1. Всички дружби, сдружени земеделци и земсисти да запазят
пълно спокойствие и продължат своята организационна и политическа
дейност, както досега - легално, само в позволените от законите
рамки.

2. Дружбите и сдружените земеделци да се пазят от всякакви
провокации и изпълняват нарежданията само на ръководните тела
съюза и дружбите.

3. Постоянното Присъствие ще държи дружбите и сдружените
земеделци в течение на всички бъдещи съеза.

Постоянното Присъствие.

Копие от
протокола от
външната комисия

С В Е Д Е Н И Е

за заседанието на ВЪРХОВНИЯ СЪВЪЕН СЪВЕТ-ВЗНС

На 8 т.м. се състоя заседанието на Върховния Съвен Съвет, свикан по желание и на двете групировки в Съвета.

Заседанието се отвори в 10:30 часа от Спас Маринов, който предложи следното бюро за ръководство на заседанието: Трайков, Драгнев, Оббов, Р.Найденков, Каменов и Тончев. След избора на бюрото през взе думата Георги Трайков, който прочете външните към членовете на ВЗНС и Върховния Съвен Съвет, написани на 7 т.м. от Спас Маринов, Павурджиев. Трайков беше поощрен с ръкописи от всички присъстващи. Речта му е била прекъсвана при всяка по силна брана за земеделското движение от ръкописите.

След Трайков думата е била дадена на Ал.Оббов, който одобрил външните написани с лек намек, че имало доста недоразумения през изминалия период с Трайков и Тончев, които да си вземат бележка и да не се повтарят подобни недоразумения. Говорил е в духа на 00.

След Оббов думата е взел Драгнев, който също така не намерил нищо извън външните, стига само да имало хора, които да ги поканят. Направил е одържана критика на Тончев-Трайков и ги поканил да в бъдеще да работят с честност, а днес се повтаря това, което преживял Съвета напоследък. Обобщава, че ще работи за Съвета и 00 България.

След кратка почивка заседанието продължи от 15 часа. Наказани са се по един член от всяка област. В наказаниите си всички са били кратки. Удобрели са външните, речта на Трайков и наказаниите на Оббов и Драгнев. Помогали са да в бъдеще да се стига до преодоляните вече несъгласия.

След наказаниите на членовете на ВЗНС /по един от всяка област/ била е прочетена и при голямо въздуховление приета следната дикта за Постоянното Присъствие

Политически секретариат

Александър Оббов
Георги Драгнев
Георги Трайков

Членове на Постоянното Присъствие

Слави Пущаров - завеждащ културно-просветния отдел
Спас Маринов - административен секретар
Димитър Николов - финансов секретар
Кирил Клисурски - организационен секретар
Драго Павурджиев - редакционен секретар
Д-р Георги Славчев
Петър Каменов
Радка Найденков
Стефан Тончев
Георги Божков
Христо Петър Попкиев

Накрая е било взето решение, отново при бурни ръкописи бюро да се яви утре, 9 т.м. при 1-р председателя и му благодари за съдействието му при разрешаването на поставените въпроси пред ВЗНС.

Утре, 9 т.м. в 9 часа преди обяд в залата на Агрономическия факултет ще се състои конференция, на която министрите-земеделци ще дадат отчет по своите работи пред членовете на ВЗНС. 8.1.47

Х А Р А К Т Е Р И С Т И К А на КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ

а/КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ е родом от гр.Орехово Врачанско живущ в Соф я на ул.Неофит Рилски № 39, притежава лична карта № 29788 от 10.VII.1940 г.женен за Жечка Кулева по професия домакина, соц-демократка -опозиция и дъщеря Виодина К Лулчева родом в гр.Орехово на 21.XII.1919 г.студентка от художествената академия.Подсъдима по инкриминираната реч на Бърнс.Лулчев е бивш секретар на соц-демократическата партия и бивш на-роден представител.От Орехово идва в София около преди 32 години.През време на бомбардировките е прекарал в Орехово.По професия в миналото е бил книжар/имал собствена книжарница/В Орехово има имот който дава под наем.

Миналата политическа дейност на Коста Лулчев е установена, че същия от 11VI.1934 година е бил обект на полицията и проследяван от същата.Бил е в връзка с бивши политически водачи като Димитър Гичев, Вергил Димов, Никола Муханов, Александър Гиргинов, Григор Василев, Боян Смилов, Тодор Данаилов и др.Издавал е хвърчащ лист през 1937 год.който е инкриминиран и за който е осъден на една година затвор, който по царската милост е амнистиран.Характерно за миналото е това, че след 1938 год.в досието му до 9.IX.1944 година не е отразено нищо -и не е бил обект на полицията, до като останалите негови съпартизани като Кръсто Пастухов, Димитър Нейков и др.досиетата им са продължили непосредствено до 9.IX.1944 год.

Политическата дейност на Лулчев за момента е следната:главен секретар на РСДП /о/и отявлен опозиционер, често домът му се посещава от чужденци и поддържа редовно връзки с тях, така например от заловения махзар до социалистическите партии на западна европа започващ с думите "скъпи другари, позволявам си отново да Ви обърнем внимание върху специално сириозното положение в което се намира страната ни по причина на увеличаващия се терор.....и завършващ с думите -с оказване помощ за извоюване свободата и демокрацията.Установено е също така от проследяването му, че влиза в Американската легация и е в близки отношения с чужденци.

Дейността на Лулчев в ВНС е саботьорска и провакаторска.В всички изказвания както в ВНС, а така също и на събрания и пред своите политически приятели се изказва най-злостно и провакационно по адрес на ОФ и конкретно РП /к/ така на 7.XII.1945 година в клуба на РСДП /о/ на ул.Априлов № 3 Лулчев каза: "а какво пращат в "велика Русия"-ние знаем много неща за "славната червена армия" още преди да дойде в България, за голямо съжаление обаче в тази червена армия съществуват някои "малки" нередовности. "То Ви и пример: при разговор с един руски войник, аз научих, че той не иска да си ходи в Русия, а кой ще е този умен човек, който не ще поиска да се върне в родината си, за която се говори, че е същински рай. Друг офицер пък се върнал 10-дена по рано от затвора на отпуската си, а това какво значи. Фактите говорят! Там става нещо което скоро ще научим. Нив сме в приморие с великите сили, обаче нямаме още мир, а какво правят сегашните управници? крещат, не! не ни е страх от атомни бомби!"

530
отговарям: добре! - ще видим! много пъти аз се провиквам "стига-
кръв" и т.н. Лулчев продължава - говори се за ударничество, но не
ударничество има, а разгашиничество / справка донесението на Велислав
и Валилов - стр. 12 и 16. /

На друго събрание на ул. Преслав № 9 каза: "свободата в наша-
та страна се състои в това: да си седиш в дома и слушаш радио Со-
фия! да чакаш да ти дойде един вагон въглища, да ходиш с / шу под-
пис на митинг, да участвуваш в някоя агитка, да ходиш с / шу подпис
на трудова бригада и пр. Известни привилегирани среди в стра-
ната настояват, щото някое си пристанище на адриатическо море, да
се даде на някоя си страна, като в същото време се забравят да
поискат Царибродско и Босилеградско, или другаде. Аз, съм против
войната - продължава Лулчев - пък Вие както искате така я нари-
чайте: отечествена, безотечествена, освободителна, но това все пак
е война и народите не я желаят, така както и последната не я же-
лаеха и която дойде не от Мюнхен, не от Берлин, не от запада, а от
другаде - Вие всички знаете от къде..... Лулчев продължава: на ед-
на реч на един голям отечествено-фронтовец по националния въп-
рос, който винаги е придизвиквал войни е казано, че ние трябва да
ликвидираме с отоманската империя. Същият голям отечествено-фрон-
товец е казал, че всички славянски народи трябва да говорят един
единствен език. Същия голям отечествено-фронтонец с голям калпак,
не е важно какъв е калпака, се плаши от българският народ и за
това го пазят от него / справка донесението на Гунчо стр. 18, 20
и 23 /

Все в същия дух с ирония и подигравки се изказва на 5 апри.
1946 год. в клуба на ул. Преслав № 9 какво, че изборите в България
гласували 45% - до като в Гърция гласували 50%. / справка донесе-
нието на Велислав стр. 24. /

След произведените избори за велико народно събрание Лулчев
казва: "Ако поместим имената на всички пострадали и убити, едва ли
ли биха могли да ни стигнат вестниците за друго да се пише. Пред-
стави изборите за ВНС в миналото и сега, като най-диктаторски, с
кръвав терор, избити очи, счупени глави, ръце, крака и пр. и като ед-
ни от най-страшните кърджалийски временна. / справка донесението
на Жан - стр. 43 /

На 28.V.1947 год. на съвместно събрание с БЗНС Никола Петков
в клуба на ул. Преслав 9, Лулчев казва: "Народа ни изживява изключи-
телни времена. От ден на ден РП/к/ оборва себе си чрез престъп-
ни деяния. Комунистите са с наведени глави защото те съзнават, че
техното време мина, че правото и силата на обединените народи ще
се наложи и ще се проведат истински демокрации, защото няма део-
графски демокрации / западна и източна / а има само една. Но ние сме
с вирнати глави и чакаме спокойно деня в който идеала ни ще се
збъдне. Обединени с БЗНС ние сме непобедими. Лулчев продължава:
върщане назад няма - да няма, но обръщане може да има, а има ли об-
ръщане ще има и преобръщане. Какво представлява стопанският -
план - той е едно гениално литературно произведение, но най-стра-
шното! което става е това, че подрастващото поколение - нашите
деца се привличат в разни съблазни и служат против народа и още
по страшно е това, че можеби на масата гдето се храните има ухо,
което слуша и Ви шпионира - шпионира собствените си родители.
Не е толкова лошо, че септември чета има по училищата, лошо е че
такива има по отговорните постове. Най-недобросъвестни дойдоха
да ни управляват, а на нас културните ни се пресекоха краката, за
всякакъв културен, духовен и материален прогрес. / справка донесе-
нието на Гунчо - стр. 173. /

531

Лулчев също така е много дързък и предизвикателен и в писанията си в в. "Св. народ" неговите статии са едни от най злостните пропити с омраза към ОФ и РП /к/, така например в в. "Св. Народ" от 22.II.1945 година Лулчев пише "не чука ли тези наши управници всичките закани отправени по митинге и от агитационни групи, че глави ще се търкалят, че чистка ще има след изборите, въртолямеви ножи и пр.

От проследяването на същия се установява, че влиза в Американската легация и пред дома му спира Американска кола с която на няколко пъти Лулчев е излизал. справка досието стр.40. и стр.34.

10.VI.1947 г.

Н-к II група.....

87

A. Apostolov
А Апостолов

12 май 1947 г.

ВРОЙ 5.

17

ИЗ ДЕЙНОСТТА НА НАРОДНИЯ СЪБЪЗ "ЗВЕНО" И МНС-"ЗВЕНО",
ЗА ВРЕМЕТО ОТ 1 ДО 30 МАЙ 1947 г.

ВАРШЕНСКА ОБЛАСТ

Търговище - На 4 май се е състояла конференция, на която член на обл. ръководство - Атанас Кръстанов е заявил: "Чрез църквите ние получихме добри традиции, за живота ни в семейството и вън от него. "Звено" не покаже, че върви с религията на изграждането на новата църква. Звеноците са честни хора, те никога не казват: "Смърт!" и не се занимават с побойща, както комунистите." Всички делегати от селата са се показали против РП/к/ и власта.

Попово - На състоялата се конференция на 4 май било изнесено, че отношенията с ОФ партии били добри, освен с РП/к/.

Варна - На 11 май се е състояло събрание на представителите, секретарите и делегатите на партийните групи на "Звено" от Варненска околия. Било избрано ново ръководство. Накрая била прочетена резолюция, с която събранието одобрявало водената от правителството политика.

ПЛОВДИВСКА ОБЛАСТ

На 18 май се е състояла областна конференция на която са присъствували м-р Дилков, Райчо Славков, Трифон Трифонов и административния секретар Иванов. Избрано било ново областно ръководство.

РУСЕНСКА ОБЛАСТ.

гр. Вия - Председателя на "Звено" - Ангел Пенев, бил в връзка с околийското настоятелство на опозицията, на което заявил, че ще поднови организациите на "Звено" по места, като изхвърли от ръководството всички леви елементи, за да може в удобен момент да направи обединение с опозицията. Това било нареждане на областното ръководство на "Звено".

гр. Русе - На 23 май т.г. се е състояло събрание на младешките звенари, на което Вранков, член на ЦК, поставил въпроса на Чернев /председател/ да внесе беседа на тема: "Звено и общонародната работа в ИМОС, Септемврийче и КДМ". Последният отговорил, че младешките звенари държат за младешкото единство и не искат да работят в партийна организация, като Септемврийче, която РМС командва и била чисто комунистическа.

Силистра - На 23 септември се е състояло събрание на младешките звенари, на което се оказал секретаря Буцалов, че и те трябва да ръководят организация "Септемврийче", за да не бъде обхваната цялото под

-2 -

растващо поколение само от РМС. Организационния секретар Никола Дерлиев е докладвал, че на младежките звенари не се давали платени места в ОКДМ. Обвинил РМС, че не причитава другите ОФ организации.

Младежките звенари се обработвали с ССМ за противопоставяне на РМС и ЗМС.

Кметът на с. Главеница, Тутраканско, звенар, се бил саял с чиновиците комунисти.

П. Д. Ангелов, кръчмар, от с. Подиш, казал, че ОФ демокрация не е справедлива и английската е по добра.

Господин Тодоров от Мехдинската община, разпространявал слуха, че К. Георгиев бил под домашен арест и, че скоро щяло да има война.

БУРГАСКА ОБЛАСТ

Тополовград - На 23 май била проведена околийска конференция. Присъствувал главния организатор от София - Касабов. Било избрано ново настоятелство: Иван П. Акимитров - Тополовград; Велики Петчев Киров - Тополовград; Никола Георгиев Коридов - Тополовград; Иван Андреев Каравазов - Тополовград; Илия Мирч. Илиев - с. Синапово и Никола Вадхалиев - с. Орешник.

Отношението на звенарите към ОФ в областта, формално било добро, но фактически не подкрепяли, а по места даже саботирали неговите мероприятия. Към опозицията били принтелски настроени.

СТАРОЗАГОРСКА ОБЛАСТ.

Стара Загора - На 4 май се е състояла областна конференция. Присъствували от София: Петко Стайнов, Тр. Трифонов и Сливков. За влиятелното положение - Петко Стайнов се изкачал, че СССР в стремежа си да комунизира света, претърпял крах. Международите се били очертали два лагера: на Великите демокрации и този на Русия с другите славянски народи. Преимуществото било на страната на великите демокрации, ако задо, при една нова война, гибелта на Русия била неминуема. Изкачал се още, че западните демокрации били започнали борба срещу заражданния се комунизъм. За двегодишния стопански план заявил, че е неосъществим без чужда помощ. Политиката на ОФ била нереална, че от ден на ден отношенията между ОФ партии се влошавали и, че РП/к/ губи своето влияние и авторитет в сред народа. Накрая казал: "Нека нашата партия да почне борба против диктатурата в нашата страна, нека ние стегнем своите редици и застаем като гранитна сила в борбите, които ни предстоят да водим." След него Тр. Трифонов се изкачал в ОФ дух.

Чирпан - Било проведено събрание с доклад за състоялата се обл. конференция от секретаря Ганчо Пеев. Станали пререкания между Ганчо Пеев, Колакозиев и Овчаров, председател на организацията. Разногласията произтичали от това, че първите настоявали за по активен живот на организацията и по дейно участие в ОФ комитети, последният бил против това.

Хасково. На 12 май се е състояло заседание на градското ръководство. Присъствували са Виктор Петров, Сотир Паскалев, Моста Кучев, Георги Гаврилов, председател и Из. Овчаров, адм. секретар. Виктор Петров докладвал за състоянието на ИК на Звено в София. Обвинил ИК, че бездействува в резултат на което е и слабата работа долу. Според него главния фактор в съзвча бил Георги Кулишев. Всички очаквали неговото навяждане, за да чаме местото си, като политически секретар и реорганизира ИК. Трябвало да се избере ново ръководство в което да вличат представители от провинцията. Освен това Виктор Петров казал, че преди 15 дни се е състояло заседание на РП/к/ и ЦК на ИС-Звено. На заседанието м-р Председателя Г. Димитров, разгледал случая с Васил Бруков, редактор на в. "Изгрев", като заявил, че ако замаяпред "Изгрев" продължавал да не пише за опозицията, то Звено не можели да останат повече в ОФ, понеже представителите на Звено се съгласили с м-р Председателя, тогава той поискал Бруков да бъде сменен, като редактор. Този въпрос трябвало да се уреди от самия ЦК на Звено.

Стара-Загора - Янаки Хаджику пред Динко Масларов, и П. Вакалов, Денис Спасов, Васил Матеев и др. е заявил, че по сведения от София, Оббождал да премине на страната на Петков и, че Г. Трайков бил червен ястреб.

ПЛОВДИВСКА ОБЛАСТ.

Пловдив - На 20 май се е състояло организационно събрание, на което е говорил бившия главен секретар на м-вото на Народното просвещение Васил Кодуков. Спирал се е върху програмата на партията и участието и в ОФ. Изказал се, че вестарите не трябвало да отиват нито на живо, нито на дисно. Вил му поставен въпроса - има ли разцепление в Център. биро? отговорил: "Благодарение на Кимон Георгиев такова няма". Накрая който от членовете упрекнали Кодуков, че като главен секретар не бил направил нищо за помилване на полит. затворниците блиски на звенарите.

На 25 май т.г. в IV район се е състояло събрание. Отчет за дейността на ръководствата е дал Янко Манолов. Същият съобщил, че по хедататство на районните ръководства, са назначени 12 души явенари на

-4-

на служба и, че напред, който иска да бъде назначен, трябва да взема не дейно участие в ОФ начинания. Накрая бил повдигнат въпроса за изключените членове. Борис Чобанов се изкачал: "Никой не е изключвал наши приятели, затова няма защо да спорим. Изключвания може да прави само ИК. Само нашата партия може да спаси страната от забърканото стопанско положение и от някои големи комунисти се потвърждава, че грешка на ОФ е РП/к/ и съвсем."

ВРАЦАНСКА ОБЛАСТ.

На 24 май м-р Лилков, Чолаков и Д. Станишев от Видин, са обиколили селата; Ново-село, Връв, Брегово, където са устроили събрания. Ръцете на първите двама са били в ОФ дух. Последният се е изкачал реакционно. Започнал речта си с думите: "Драги приятели и неприятели.....", а завършил: "Аз живея ОФ, така както е съставен преди 9 септември 1944 г." За това Лилков му направил забележка.

СОФИЙСКА ОБЛАСТ.

Ботевград: на 4 май се е състояла окол. конференция. Присъствували са 20 души, като от околията имало представители само от с. Вращен, тъй като само там имало изградена организация.

Новоселци: На 18 май се е състояло годишно събрание. Присъствувал е и член на ИК от София-Милков. Било избрано ново ръководство с председател Н. Гаврилков, представител в ОФ к-т Пантелей Пашоков и Войчо Бонев, контр. съветник.

Дупница: На 18 май се е състояло околийско събрание за избиране на ново настоятелство. Присъствували са 70 делегати от града и селото и от София, Радослав Цветков и Георги Арнаудов. Кирил Маджов се изкачал, че РП/к/ спъва организацията, не дава големи служби и т.н. Главна поддръжала само кооперациите, а не давала наряди на други търговци и т.н. Накрая било избрано следното ръководство: Нинко Вангелов, Кирил Маджов, Ас. Янков, Ал. Богданов, Вл. Миланков, Райчо Джаргов, Сл. Коларов. За подгласници: Никола Цветков и Стойчо Чилев. Контролна комисия: Любен Страшимиров, Ердан Тодоров и Георги Лакев. Членове на Висшия партисен съвет: Ас. Янков и Любен Грънчаров. Подгласници на Висшия партисен съвет: Пайден Бонджис и Михаил Грънчаров.

ГОРНООЖУМАНСКА ОБЛАСТ:

Нямаме данни.

.....

Х А Р А К Т Е Р И С Т И К А

На лицето **СТОЯН ПЕНЧЕВ КОСТУРКОВ**, член от висшия партнен съвет на Радикалната партия.

Роден е на 26. XI. 1866 год. в гр. Панагюрище. Живул София ул. "Николай Николаевич" № 21, в сопствена къща. Българин, източно православец, женен с две деца. Матреалното му положение е добро. ~~Има~~ Има Висше образование. В миналото е бил учител по история, сега е пинсонер. Има къща в София и вила на колините, Панагюрище. Той води скромен живот. през 1942 год. е говорил и хвалил партизаните за тяхната сеопайност на идеите им. В миналото е бил кандидат за Народен представител по двата пъти не станал такъв.

Костурков става лидер на Радикалната партия, след умирането на **НАЙЧО ЦАНОВ** и продължава да бъде шев на същата. За сега е на личение в болница и е възпрепятстван да участвува в политическия живот как на страната. Той е добър оратор. За сега пише книга върху История на България. В миналото е ходил в чужбина /Франция, германия, Швейцария /където е вършил политическия работа. Отношенията му към РП/к/е дружеско. Към земеделците **Бичев** - примирническо. До поемането на министър председателя **Георги Димитров**, по този момент **Костурков**, бе министър на Просветата. В последно време на своя пост той е възвръщан много учители фашисти. През 1931-33 год. като министър на Железниците е довършил линията Пловдив-Панагюрище. През годините 1941-44 год. не е проявявал никаква политическа дейност, почивал им е в колонията, но не го е било страх от партизаните.

Към края на месец Август 1946 год. е ходила делегация при **Костурков**, полесла е решението при Министерството по въпроса за чистката при Министерството на просветата. Мнението на **Костурков** е било отрицателно пред делегацията, той заявил, че революцията е една стихия, която няма разум, а само действа под напора на чувствата затова не трябва да се избързва, чистката, защото много от представените били добри работници. Така например за решението на съвета, чистката при Централното Управление да се проведе от една комисия от състав: Председател на Министерството, представител **С. Р. П** и представител на **О. Р. П. С.** **Костурков** се противопоставил резко, че не е съгласен с комисия, а съм той цял да направи чистката при Централното Управление, като му се представят мутнирани обвинения. А къде то няма такъв цял да направи анкета, а то значи да натовари хората кавито той пожелае, за да съберат оправдателни доказателства, а най важно да протакат чистката до без конечност.

От представения списък от Ц. У. за уволнение, **Костурков** се е изказал, че мнозина от тях са добри хора. Така например за **НИКОЛА ВЛАДИМИРОВ** - началник отдел за институтското образование, за което се знае, че е водач и вдъхновител на опозицията при Министерството, също се е изказал, че е бил много добър и не трябва да бъде уволнен. **НИКОЛА ВЛАДИМИРОВ**, стархувалки се че ще бъде пръв за чистка е заявил, че иска да са даде оставката, след като е било съобщено това на **Костурков**, то пак не е бил съгласен да го оволнят. **Костурков** по отношение на чистката на първоначалните учители в България се е изказал така; че ако се проведе чрез Министерството няма да бъде ефективна чистката, тъй като няма да имат техническа възможност за събирането на сведения. Ако се остави на Околийските Инспектори пак няма да стане защото мнозина от са настъпени против **О. Ф.** власт и няма да представят никакви учители за уволнение. На края **Костурков** е отказал да потпише всякакви решения на съвета за чистката.

12. VI. 1947 год. София

До Г-но Н-ка на
отд. "В" - I отдел
ДС - Тук

Д О К Л А Д от
СТЕФАН ВАСИЛЕВ, н-к група за

**ОТНОШЕНИЕТО НА ИНТЕЛИГЕНТСКИТЕ СРЕДИ ПО АРЕСТУВАНЕТО
НА НИКОЛА ПЕТКОВ И ОСТАВКИТЕ НА 23-МАТА ДЕПУТАТИ**

Отечественофронтовците и неопозиционно настроените безпартийни елементи приемат благоприятно и с радост отнемането депутатския имунитет и арестуването на Никола Петков, както и оставките на 23-мата опозиционни депутати.

Д-р АДОЛФ САБАТ ТАДЖЕР - н-к на кожното отделение в О.В. болница, безпартиен, оправдавайки напълно решението на ВНС, което отне мандата на "тези наемни народни представители" характеризира постъпката на като Факт, говорещ ясно за морала и политическия облик на опозиционните представители. МИХАИЛ НАЙДЕНОВ от същата болница, комунист, намира постъпката на ВНС за отлична: "крайно време беше да се обуздаят тия гадове!" Милосърдната сестра БЛИЗНОВА казва, че "затвора е най-подходящото място за такива като Н.Петков. Предатели!" Болният подофицер ПЕТКО ДЕВЕНСКИ оправдава арестуването на Н.Петков като казва, че престъпленията на опозицията са не по-малки от тия на Цанкова - "и двамата продават интересите на народа". ТОДОР СИДЕРОВ, чиновник в МНЗ на въпроса защо Н.Петков е задържал оставките на опозиционните народни представители отговорил, че "същия /Н.Петков/ много се изложи, но особено много се изложи проф. П.Стоянов, който навсякъде твърдеше, че е независим". Д-р ЛЮБОМИР ВОНЕВ от О.В. болница, комунист заявява, че "не Англия, но господ не може да спаси Петков от сираведливата народна присъда". Художникът от Н.театър ХРИСТО ВЕЛКОВ - комунист, донесайки радостно веста за арестуването на Никола Петков, подканял колегите си поръчат кафе за "траур и загубата, която понасяме". Безпартийната МАРИЯ ДИМИТРОВА, домакиня на Младежкия Театър се възкутила от опозиционните действия за тяхната безкрупност и намира, че Н.Петков трябва да бъде обесен.

Други, по-колебливи, или се въздържат да вземат отношение по този въпрос, или дават мекушави препоръки. Така напр. д-р БЛАГОЙ МИНЧЕВ от О.В. болница намира оставките за нещо естествено, понеже и в миналото тази практика е съществувала - депутатите предварително да дават написват своите оставки, за да може дадената партия да контролира и ръководи тяхната дейност. Д-р КИРОВ, мл. лекар в същата болница, комунист, смята че по-добре би

било Н.Петков като болен да бъде под домашен арест.

/Безпартийният ГРИГОР НИКОЛОВ - прислужник в О.В.О. заявява, че не го интересуват нито Н.Петков, нито събитията станали напоследък, а неговият колега, също безпартиен, допълня: "от цялата тази работа на мене няма да ми стане нито по-топло, нито по-студено".

На опозиционните елементи различно им се отразяват събитията, които се развиват напоследък в ВНС. В Народния Театър те вече "не се интересуват от политиката", а се занимават само с изкуство! Други смятат, че Англия и Америка ще се намесят за освобождаването на Петкова. Болният ИЛИЯ ЗАХАРИЕВ ДИНОВ в О.В.О. заявява, че

"освободението на Н.Петков ще стане в скоро време чрез нота от Англия и Америка" и че "най-малкото, което ще направят е Н.Петков да бъде поставен под домашен арест и да гарантират един истински съд, който не може да не оправдае Н.Петков, защото неговите дела далеч не приличат на делата на Цанкова". Балерината Л.Диловска от Народната Опера разпространявала слуха пред балерината ГЕНКОВА че Г.Димитров ходил при Н.Петков да го кани да влезе отново в ОФ, обаче Никола Петков отказал категорично. Същата ДИЛОВСКА разправяла пред всички балерини от Операта, че ако Н.Петков се съгласел да влезне в ОФ, то Г.Димитров щял да нареди да го пуснат веднага. Тя смята, че с Н.Петков комунистите са се отнесли много оезамяло.

Болшинството от балета споделя нещото мнение.

Оперните певци Б.Хинчев и ДИМИТЪР КОЖУХАРОВ недоволствуват от задържането на Петкова.

Злостните опозиционери всред адвокатите подготвят общественото мнение за едно евентуално напускане на ВНС от ялата тяхна група, да да се третират като мъченици и борци.

12.VI.1947 година
София

Н-к Пчра група: *Реш*

51148

5101 181-24
4 186ДЕКЛАРАЦИЯ НА Д-Р Г.М. ДИМИТРОВ.

Съветското вмешателство в вътрешните работи на България започна с премирнето. Още през началото на м.ноември 1944 година то стигна до там да наложи моето отегляне като водач на земеделската партия, последвано от моето арестуване през м.април 1945 г. и проекта за моята "ликвидация" и осъждане на всички земеделски водачи.

Голям брой на терористични действия от страна на комунистите се извършиха от тогава, на което не обърнаха достатъчно внимание в чужбина. Когато наближи подписването на мирните договори, тяхните усилия достигнаха до арогантност. Нарушаването на имунитета на депутатите от Народното събрание започна преди два месеца с арестуването на земеделския депутат П.Коев. Скорошното арестуване на Н.Петков, който ме наследя като гл.секретар на земеделската партия и неконституционното изпъждане на 23 земеделски депутати от Парламента не са нищо друго освен стъпка към осъществяване Съв.план за унищожаване на земеделската и другите демократични партии, поради тяхното несъгласие да се болшевизира България.

Прочутия секретар на Коминтерна - Г.Димитров не само че не протестира против това грубо вмешателство в вътрешните работи на България, но сам той като министър-Председател на България е най-високо поставен агент в това вмешателство.

От премирнето насам България се управлява от Съветския Съюз и Коминтерна /който бе разтурен само на книга/:

Предвид международното положение на България голямо нахаляво е от страна на този стълб на международния комунизъм да обяви като чуждо вмешателство нотите на съюзниците по въпроса отнасящ се до третирането на Н.Петков като водач на Парламентарната опозиция. Този професионален конспиратор и най-високопоставен международен агент на Съветите, който беше подбудителя за ликвидирането на повече от 50.000 прогресивни български граждани с неумолима злоба иска да прикрие своето сяло подчинение на Съветите чрез обвиняване на земеделския съюз и неговите водачи в конспирация. И този плитък претекст се предлага да осветли свят, след като сам той публично заяви, че опозицията или трябва да стане послушно оръдие на проектите на Съветския империализъм, или няма да ѝ бъде позволено да изпълнява своите конституционни функции - чрез всякакви средства, справедливи или не, нейните политически организации ще бъдат унищожени. Още повече международно известния факт, че земеделския съ

185-95
5 187

е демократична и прогресивна партия, която представлява масата от българския народ и ето защо не се нуждае от конспирации за да дойде на власт- изглежда че е избягван от неговото внимание в старанието му да изпълни колкото се може по-сполучливо заповедите на Москва. Той не успя в опита си да замъгли факта, че единствената цел на земеделския съюз е била само да осъществи свободни избори, които са били обещани във всички международни споразумения на съюзниците и ~~за~~ които Съветите и тяхните подобни постоянно са саботирали. Незначителното комунистическо малцинство е което се е нуждаело и систематически е прибегвало до практиката на конспирациите и терора да попречат на целта на болшинството- свобода и демокрация.

Това което става не само в България но също и в Югославия, Румъния, Полша, Унгария и др. не е нищо друго освен стъпките на един систематически план на комунистическата конспирация за смазване организациите на подавящото земеделско болшинство, което препречи пътя на червения тоталитаризъм и неговата цел за болшевизиране на целия Европейски континент.

Протестирайки най-енергично против вероломното арестуване на Н.Петков, изпъждането на 23 земеделски депутати и позорния терор над всички земеделски и други демократични водачи и организации, аз апелирам към демократичната съвест на света и обръщам вниманието на ООН да види какво става на Българите и какво още има да става във веригата от конспирации против жизнените интереси на цивилизования свят. България и Българите са необходимото предмостие за болшевизацията на Европа, което е първата стъпка към налагането на червеният тоталитаризъм над демократичния свят.

Вашингтон 12.6.1947 година

/Статията е печатана в в-к "Народен глас" от 14.6.1947 година/

София, 26.1.1948 година
ИБ/СД- 3 екз.

Независим орган на инт. комунизма в
гр. Гробиш и т.н. - чрез Ч.И.В.С. С.И.В.

Д Е К Л А Р А Ц И И

Предвид на зачестилите напоследък неоправдани обиски и арести на сдружени земеделци в страната, при които се иземат книгата и архивите на някои от местните, околийски и областни земеделски дружби, както се извзе и архивата на Съюза, Постоянното присъствие на Съюза, с настоящата си декларация иде да подчертае още веднаж своето твърдо становище, че БЗНС е нямал и няма нищо общо с каквито и да е било нелегални действия и осъжда всяка дейност, която излиза вън от рамките на съществувашите в страната ни закони.

Никой съюзен другар не бива да се подава на незаконни внушения от ктдето и да идат те. Също дълг се налага на всички ни да се пазим равниво от всякакви провакации, които биха дали повод да се изложи престижа на някой съюзен член или на цялата организация.

Всички сдружени земеделци спокойно да продължават своята схедивна творческа и народополезна работа.

Силата на БЗНС е била и де си остане само в легалните борби за ред, законност, свобода и демокрация.

Постоянното присъствие е на поста си. То следи развоа на всички политически събития и взема съответните решения. Ето защо, сдружените земеделци, както и дессега, трябва да имат доверие в своето ръководство, да изпълняват точно всичките му нареддания и мъдро и спокойно да стоят на идейните си позиции.

В настоящите съдбоносни дни от нас се изисква единодушие, сплотеност и затитане на съюзните редове, за да имаме една го- хима, стегната и дисциплинирана организация, под развятите зна- мена на която можем да вървим към победа.

гр.София, 19 юни 1947 г.

ПОСТОЯННО ПРИСЪСТВИЕ:

Анг.Държански, Ас.Паялов, Ас.Стамболийски, Б.Гумбаров, Г.Йорда- нов, Д.Гичев, Д.Стоянов, Ив.Костов, К.Попов, М.Драндаревски, М.Панов, Н.Атанасов, Н.Ротев, Н.Даскалов, Р.Даскалов, Ст.Дас- калов, Т.Кушев, Хр.Кочев, Хр.Стоянов

*Възниква въпросът за
БЗНС. Какво е то?*

УТВЪРЖАВАМ
Началник отдел I.
...
... 1947 год.

Строго поверително

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

П Л А Н

На агентурно оперативните мероприятия по разработката на БРАДАСТИЛОВ заподозрен в принадлежност към Американското разузнаване, разработва се народния представител КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ родом на 9.III.1882 година в град Орехово-Врачанско, българин, български поданик, образование висше, журналист, книжар-главен секретар на РСДП/о/ народен представител от ВНС. от опозицията живущ в София ул.Неофит релски № 39 IV етаж.

Разработката е възникнала на 31.X.1945 година въз основа на проучване което е извършено за Брадастилов в резултат на което е установено, че него го посещават чужденци и, че той е в добри връзки с тях. Били събрани и данни свидетелстващи за враждебното му отношение към ОФ и РП /к/.

Проверявайки миналото на Брадастилов се установява, че същия от 11.VI.1934 година му е заведено досие, което е продължило до 14.VI.1938 година което се изразява в това: Брадастилов е проследяван от полицията, бил е в връзка с бивши политически водачи като Димитър Гичев, Григор Василев, Вергил Димов, Кръсто Пастухов, Боян Смилов, Тодор Данаилов и др. Издал е хвърчащ лист през 1937 година който е инкриминиран и за който е осъден на една година затвор, която по царската милост е амнистирана. Стараел се е да бъде полезен за всяка политическа комбинация в която да може да вземе и той мястото.

Характерното в миналото му политическо деяние е, че след месец юлий 1938 година в досието му до 9 септември 1944 година не е отразено нищо и не е бил обект на полицията.

След 9 септември 1944 година Брадастилов влиза в Отечествения фронт и става секретар на РСДП, обаче още в първите дни взима отрицателно отношение към ОФ и с всички средства работи против осъществяването програмата на ОФ. През време на отечествената война заема отрицателно отношение като се е искавал, че войната ще бъде свършена и без нас, а само се дават излишни жертви. За съдените от народния съд фашисти и офицери Брадастилов се е искавал за последните, че те са изпълнявали своя войнишки дълг.

Още в началото на 1945 година Брадастилов си служи с всички средства за разединение между партиите на отечествения фронт. Започва да работи тайно между соц-демократите и подготвя почвата за разцепление, което по средата на 1945 година завърши с разцепление. -Григор Чешмеджиев и др. заедно с Брадастилов образуваха нова РСДП "обединена". След смъртта на Чешмеджиев Брадастилов се провъзгласи за истински фюрер на РСДП /о/.

Дейността на Брадастилов в Великото народно събрание е саботьорска, провакаторска и противонародна. Заедно с Никола Петков те са начело на всяка противонародна акция и винаги саботират дейността на ВНС. с своите аларми, крестци, викове и пр.

В своята соботърска и провакаторска дейност Брадастилов не се спира пред нищо да хули народната власт — така на 25.XV.1945 година на събрание по случай панахидата на Григор Чешмеджиев Брадастилов каза: "В България няма фашисти. Всички задържани в лагерите да бъдат освободени. В страната липсва всякаква свобода. Свободата се гради на върха на кайзера и пр."

На 7.XII.1945 година в клуба на ул. Априлов № 3 Брадастилов каза: "а какво става в "Велика Русия" ние знаем много неща за "славната" червена армия още преди да дойде тя в България, за голямо съжаление обаче в тази славна червена армия съществуват някои "малки" нередовности. Ето Ви и пример: при разговора си с един Руски войник аз научих, че той не иска да си ходи за Русия, а кой ще е този умник който не ще поиска да си ходи в своята родина за която се говори, че е "същински рай". Друг офицер пък се върнал 10 дни по рано от завършека на отпуската си, а какво знали това? Фактите красноречиво говорят. Там става нещо което скоро ще видим. Ние сме в примирие с великите сили, обаче нямаме още мир. А какво правят сегашните управници? Крушат не! не ни е страх от атомни бомби. Отговарям: добре! — ще видим! много пъти аз се провиквам: "стига кръв" те обаче искат жертви и ние ще ги дадем! "Говори се за ударничество — но не ударничество има, а разсипничество. От многото кюмюр намиращ се в складовете, току виж, че се е запалил."

В своите речи на събрания Брадастилов е много вулгарен и циничен — така на на събрание в клуба на ул. Преслав № 9 каза: "свободата в нашата страна се изразява в това, да си седиш в къщи, да си слушаш радио София, да чакаш да ти дойде един ватон въглища, да ходиш срещу подпис на митинги, да участвуваш в някоя агитка, да ходиш срещу подпис на трудови бригади и пр. Брадастилов продължава: "известни провигилигирани среди в страната настояват щото някое си пристанище на Адриатическо море, да се даде на някоя си страна, като в същото време забравят да поискат Царибродско и Босилеградско или другаде. Аз съм против войната, пък вие както искате така я наричайте — отечествена, безотечествена, освободителна, но това все пак е война и народите не я желаят, така както и последната не я желаеха и която дойде не от Мюнхен, не от Берлин, не от запада, а от другаде — вие всички знаете от къде! Брадастилов продължи: "в една реч на един "голям" отечественофронтовец по националния въпрос, който винаги е предизвиквал войни е казано, че ние трябва да ликвидираме с остатъците от Отоманската империя. Същия голям отечественофронтовец е казал, че всички славянски народи трябва да говорят един единствен език. Същият "голям" отечественофронтовец, с голям калпак, не е важно какъв е калпакът се плаши от Българския народ и за това го пазят от него."

Все в същия дух и с ирония и подигравки Брадастилов се изказва на 5 Април 1946 година в клуба на ул. Преслав № 9 какво, че в изборите в България гласували 45 % до като в Гърция били гласували 50 % и по нататък, че 80 % от населението в страната ни било опозиционно настроено, в момента обаче, смело може да се каже, че този процент е 90 %. Искаме освободението на всички политически лица. Обвиниха ни, че искаме да върнем фашистите — напротив ние искаме да искореним фашистите като премахнем концлагерите и пр."

На 12.IV.1946 година в клуба на ул. Априлов № 3 пред Английския депутат Брадастилов каза: "в България няма никаква свобода, няма вътрешен ред, бият хората по улиците, развалят събранията ни и пр."

На 28.V.1947 година на съвместно събрание с БЗНС Никола Петков в клуба на улица Преслав № 9 Брадастилов казва: "народа ни преживява изключителни времена. От ден на ден РП /к/ оборва себе си чрез престъпни деяния. Комунистите са с наведени глави, защото те съзнават, че тяхното време мина, те знаят, че правото и силата на обединените народи ще се наложи и ще се проведат истински демокрации, защото няма географски демокрации /западна и източна/, а има само една. Но ние сме с вирнати глави и чакаме спокойно деня в който идеала ни ще се сбъдне. Обединени с БЗНС ние сме непобедими. Брадастилов продължава - връщане назад няма да, няма, но обръщане може да има, а има ли обръщане ще има и преобръщане /смях/. Какво представлява стопански план - той е едно гениално литературно произведение - но най срамотното което става е това, че подрастващото поколение - нашите деца се привличат в разни съблазни и служат против народа и още по страшно е това, че може би на масата която се храните има ухо което слуша и Ви шпионира - шпионира собствените си родители. Не е толкова лошо, че септемврийчетата има по училищата, лошо е, че септемврийчетата има по отговорните постове. Най недобросъвестни дойдоха да ни управляват, а на нас културните се пресекоха всекакви пътища към материален и духовен прогрес."

Относно проведените избори за ВНС Брадастилов казва: "ако поместим имената на всички пострадали и убити едва ли биха ни стигнали вестниците за друга да се пише. Представи изборите в миналото и сега, като изборите за ВНС оприличи като най диктаторски, с кървав терор, избити очи, счупени глави, ръце, крака и пр, и като едни от най страшните кърджалийски времена."

Брадастилов също така е много дързък и в писанията си в "св. Народ". Неговите статии са едни от най злостните пропити с омраза към ОФ и РП /к/ така например вестник "св. Народ" от 22.XI.1945 година Брадастилов пише: "не чуа ли ли тези наши управници всичките закани отправени по митинги и от агитационни групи, че глави ще се търкалят, че чистка ще има след изборите, въртоламеви ножи и пр."

Наред с своята соборатническа и провакаторска дейност Брадастилов проявява такава отпаване за чужбина. Така например от заловения махзар до социалистическите партии на западна европа Брадастилов пише: "скъпи другари, позволяваме си отново да ви обърнем внимание върху сириозното положение в което се намира страната ни по причина на увеличаващия се терор и заваряване с оказване помощ за извоюване на свободата и демокрацията."

Установено е също така, че при излизането му, че влиза в Американската легация и пред дома му спира Американска кола с която на няколко пъти Брадастилов е излизал. Всичко това има основание да се предполага, че Брадастилов е агент на чужда разветка.

От установеното външно наблюдение и проведената агентурно оперативна работа по отношение на Брадастилов са открити многобройни връзки с отявлени опозиционери, капиталисти, фабриканти, реакционери в частности:

а/От политически характер: Атанас Москов, Георги Керемитчиев, Иван Стойчев Руневски, Ничо Русев Икономов, Цоню Рачев, Ефтим Николов, Петко Търпанов, Крум Славов, Иван Копринков, Д-р Георги Петков, Д-р Петър Дертлиев всички членове на ЦК на РСДП /о/, Борис Петров Владо Василев, Мария Цончева Златинчева, Сами Хаим Алпех, Тимчо Тимлев, Христо Пунев, Стефан Гевгалов, Георги Александров Телев, Иван Гер.

4

Коларов, Константин Иорданов Куманов, Илия Петров Папанчев Цвети Савчев Иванов, Тодор Иорданов Куманов, Симион Накев Пенкьовски, Иван Михайлов Илиев, Руен Крумов Буналов, Борис Зенизов, Славчо Котлярков, Проф. Иван Атанасов Батаклиев Петър Атанасов Георгиев, Павел Петров Пенев, Иван Стефанов Пастухов, Тодор Манов, Тодор Михайлов, Никола Муханов, Александър Георгиев, Никола Петков, Димитър Гичев, Петко Стоянов, Атанас Буров и др.

б/ От стопански характер връзки не са установени освен такива с видни индустриалци и фабриканти като Тодоров собственик на поколадена фабрика "Шастие", книгоиздателство Провадалиев, заводи Чилов, представителство Владо Георгиев и др. за които е установено, че Брадастилов черпи от тях финансови средства.

2. В откритите връзки на Брадастилов се намира и наша агентура в частности: "Видин, Асен, Жан, СС № 10, СС № 12, Славчо, Младен, Бойко, Дойчо, Валилов и Пантерата" които не са работили системно по разработка на Брадастилов, а са се ограничавали само с отделни донесения, получени от трети лица характеризиращи поведението на обекта в отделни моменти. Никой от тях не е насочван към разработката на Брадастилов.

До сега разработката на Брадастилов е била нередовна и несистемна понеже нито е насочвана агентура, нито пък сме вербовали такава.

От така проведената до сега работа е видно, че Брадастилов си остава отявляен враг на ОФ и РП /к/. В провежданата до сега вражеска дейност той е готов да пречи с всички средства както вътре в страната, а така също и в чужбина като не подбира средства за борба стига да намери начин да напосоти на страната. И за да може да бъдат разкрити напълно връзките на Брадастилов с чуждите представителства у нас за вражеската и предателска дейност на Брадастилов както и за такава вътре в страната необходимо е разработката да се насочи в следното направление:

1. Да се разобличи Брадастилов като възможен агент на чуждото разузнаване у нас.

2. Да се разобличи неговата саботьорска, вражеска и антинародна дейност насочена против властта на ОФ и РП /к/.

За това следва да се проведат следните мероприятия.

1. Да се включи в разработката проверки и ползващ се с доверие агент "Асен" пред когото се поставят следните задачи:

а/ Да влезе в по близък контакт с Брадастилов и семейството му.

б/ Да открие връзките на Брадастилов с чуждите представителства у нас и определи техния характер.

в/ Да се открият евентуалните връзки на Брадастилов с опозиционните лидери в страната и лидерите от другите партии у нас.

г/ Да се открият връзките на Брадастилов с реакционери и реакционни партии и лица в чужбина

д/ Да се проучат квартирите или лицата /куриери/ посредством които Брадастилов получава директиви от чуждото разузнаване - или донася на същите своите прословути махзари. - Отговорник А Апостолов - Срок за изпълн. 30.VI.47 г

2. Да се включи в разработката на Брадастилов проверки и ползващ се с доверие агент "ВИД" пред когото се поставят следните задачи:

а/ Да влезе в близки връзки с дъщерята на Бра-

5
дастилов от която да може да научи връзките на Брадастилов с чуждото разузнаване, както и връзките на същия с стопански дейтели у нас, или такива от които черпи финансови средства

б/ Да влезе в по близки връзки с Д-р Петър Дертлиев и Атанас Москов от които да се опита да научи за връзките на Брадастилов с чужденците.

в/ Да се открият връзките на Брадастилов с реакционери и реакционни партии и лица в чужбина.

г/ Да се открият евентуалните връзки на Брадастилов с опозиционни лидери в страната и лидерите от други партии у нас.

Срок за изпълнението 30.VI.1947 г.

Отговорник А Апостолов

3. Да се вербова информатор квартирник при когото да се поставят следните задачи:

а/ Изземване на документи потвърждаващи предателската дейност на Брадастилов.

б/ Да следи за неговото поведение в квартала както и да открие хората, които го посещават и определи характера на тези посещения.

Срок за изпълнението 30.VI.1947 год.

Отговорник О.Р.А.Рапев

4. По линията на документация да се проведат следствени мероприятия за документиране на антинародните изказвания на Брадастилов.

Срок за изпълнението 30.VI.1947 г.

Отговорник А Апостолов

5. Да се установят възможностите за разпит на свидетели които могат да потвърдят вражеската дейност на Брадастилов

Срок за изпълнението 30.VI.1947 г.

Отговорник А Апостолов

6. Да се установи външно наблюдение за обекта на разработката с цел зафиксирание срещи и връзки представляващи оперативен интерес за службата.

Срок за изпълнението 30.VI.1947 г.

Отговорник А Апостолов

7. Да се установи контрол на входящата и исходяща кореспонденция за откриване на връзки и интересувачи документи ДС.

В резултат на правилно проведени и съчетани агентурно оперативни мероприятия и разобличаване на неговата вражеска дейност да се изготви заповед за неговото арестуване и предаване на следствие.

ОДОВЕРИЛ
Н-к служба - *[подпис]*
.....1947 год.

Н-к II гр: *[подпис]*

А Апостолов

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго секретно

РАЗРЕШАВАМ

Началник на отдел I-ви

.....

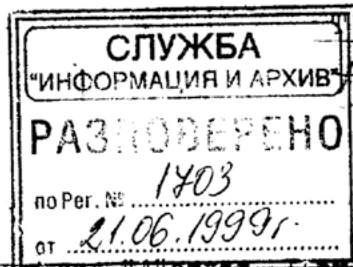
П.Ст.Ганев/

24.VI.1947 год.София

ДО ГОСПОДИН НАЧАЛНИКА НА

ОТДЕЛ I-ВИ ПРИ Д.Д.С.

У К.

РАПОРТ

От Никола Манолов Бухов, О.Р. IV група отд. "А" отдел I-ви

ГОСПОДИН НАЧАЛНИК,

Лицето АТАНАС ДИМИТРОВ БУРОВ-роден на 31.I.1875 год.в гр. Горна Ореховица, а по настоящем жител на София, ул.11-ти Август № 1. По професия крупен банкер, женен, Българин.

Преди 9 Септември 1944 год.същия е развивал активна политическа дейност, сътрудничил е с фашиски водачи от другите политически партии.

След 9 Септември 1944 год.Буров продължава още по дейно да развива активна вражеска конспиративна дейност, като редовно се среща с всички лидери на опозиционите партии, а също така е подозрен, че поддържа връзки с чуждото разузнаване.

Тъй като за него има материали които го уличават в вражеска дейност, то аз Ви моля Господин Началник, да ми разрешите да отворя за него АКТИВНО АГЕНТУРНО ДОСИЕ, а също да дам задача за проучване.

За същия има материали в картотеката на Д.С.под преписка /Досие/ № 24624, които трябва изема при мен.

ОДОБРИЛ

Началник отд."А"-отдел I-ви

.....

/М.Гинев/

26.VI.1947 год.София

Н-к IV група : *Б.Донков*
/Б.Донков/

О.Р. : *Н.Бухов*
/Н.Бухов/

50-VI-424

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго похоронено

До господина
Директора на Държавна сигурност
Тук.

ДОКЛАД

от главния инспектор при дирекция на държавна сигурност

Господин директор,

Предмет на настоящи доклад за некой преценики и предложени-
ния по предстоящи процес на Никола Д. "етков.

Основните цели на тоя процес са ^{от} държавно политически и наказателно правен характер. Никола Д. Петков и сподвижниците му освен легалната политическа дейност са вършили и нелегална противодържавна дейност, свързали са се с фашизирани офицерски среди, инспирирали са ги към създаване на превратадмийски организации за събаряне народната власт чрез въоръжен преврат; вършили са дейност в широк мащаб за подриване и дизорганизиране стопанските мероприятия на правителството/стопанския план, снабдяването, прехраната, нареди и пр./; с всички средства са работили за подриване народната република, демократичното управление и демократизиране на страната и най-подире са сътрудничили на международните подпалвачи на война, подравяли са дружбата с СССР, Славянските и другите демократични народи.

Така задачата на този процес е да демаскира и удари политически и морално тази престъпна реставраторска клика, а заедно с това да приложи разпоредбите на закона, които забраняват и наказват такава дейност.

За да бъде извършено това тая престъпна дейност трябва да бъде установена, изяснена и осветлена в нейната фактическа пълнота.

От досега очертаните контури на процеса може да се каже, че горната задача не е решена пълно. В процеса се сочат подлежащите в състав на НД Петков, Иванов, Б. Гергов и х. Атанасов. С излизане дейността на тази група ще се установи военно конспиративно превратническата дейност на Никола Петковци. Това е само една страна от цялата им дейност.

-2-

Освен тая група на подсъдимци има още един подсъдим/Д.Ц.Иванов/
~~.....~~ с чието участие в процеса ще се изнесе едно покушение и един
 палеж. Това са обикновени криминални, общо опасни престъпления, извършени
 безспорно с определена политическа цел-подбиване власта на Обронт.

С това се изчерпва състава на сигурно установените подсъдимци.

Към тях като възможен подсъдим стои Никодим Попов, с чието участие
 ще се изнесе стопанско саботажна дейност вършена 946г./палежи на снопци/.
 Но участието тук на тоя подсъдим е условно.

В тия рамки процеса ще бъде крайно стеснен и осакатен.

Общо гледан, на практика процеса ще излезе с едно големо и основно
 престъпление-конспирацията "Военен съюз", като край нея уединен ще стои
 случая на Д.Ц.Иванов. А всичко това далече нема да характеризира престъпна
 та дейност на кликата на Петков.

При тая постановка ще се проявят грубо и следните слабости: Н.Д.
 Петков е вършил своята престъпна дейност с хора чужди на неговата група/
 /поменатите трима офицери/, а целия му централно ръководен кадър остава
 непричъном в това дело, т.е. престъпленията са лично дело на самия Петков.

На второ място в тоя състав сподвижниците на Петков /офицерите
 пък и Д.Ц.Иванов/ са третостепенни, обществено нейнамотни лица. Та с такива
 лица и само с тях такова сериозно и големо дело, несериозно е, да се очаква,
 че ще може да се извърши.

На трето място, което е най важно -престъпната дейност на Петков
 ще бъде изяснена само от една страна. А това ще бъде недостатъчно.

За да има истинска остойност тоя процес, състава на подсъдимите
 трябва безусловно да бъде разширен.

1.Участието на Никодим Попов не трябва да се предвижда условно,
 а непременно. С него ще се изясни една от най важните форми на стопански
 саботаж-ПАЛЕЖИТЕ, а те не започват и не завършват в Лом. Те трябва да
 бъдат ударени жестоко.

На второ място между случая на Никодим и Д.Ц.Иванов от факти-
 ческа страна нема абсолютно никакви различия! И двамата са признали в
 провинцията, и двамата там са заобикалени с признания на участниците,
 и двамата тук отричат.

Никодим има още един съществен момент, че той е установен да е
 давал инструкции за стопански вредителства в клуча на съюза им през м.
 април 947 год. "да не се изпълняват нареди, да се пречи на стопанския план
 и пр.и пр." За това свидетелствуват А.Гинчев и Пеню.....

Така установено едно второ престъпление на Никодим го отежнява
 още веднаж, говори за система в него в тая му престъпна дейност, също
 така насища процеса с характерни престъпления-Стопански вредителства и
 подриване стопанския план.

Довода, че следотевата разработка на Никодим съставлява тѹ-
 дности, това е верно и то толкова за него колкото и за Д.Ц.Иванов.

Верно е, че Цикодим не е ~~никога~~ първостепенна фигура, но той насипа процеса с едно от най характерните стопанско саботажни престъпления - палешите и подриване стопанските усилия на правителството по наредите и плана.

За Цикодим е нужно само да се внесе в въпроса му категорично отношение, такова както при Д.Ц.Иванов.

2. За да бъде пълен-не. Такава цел не се поставя и не е нужно, за да бъде пълно репрезентативен процеса, при тая обстановка на разкрития и възможности за установяване, необходимо е да се привлечат като подсъдими и следните лица: АСЕН ПАВЛОВ, РАНГЕЛ ДАСКАЛОВ и ДИМИТЪР СТОЯНОВ.

С тяхно участие ще може да се говори, че задачата ще бъде пълно решена.

1. АСЕН ПАВЛОВ. С привличането му в процеса ще имаме един подсъдим от първостепенна величина и нема да става въпрос вече, че престъпленията на Н.Д.Петков са негово лично дело.

На втором место Павлов за съюза е не по малко важен от Петков, с право наричат Павлов, че е "разума", "началник на баба на съюза" и пр.

Чрез него ~~никога~~ тая реакционно реставраторска мафия ще може да бъде ударена до дъно.

На трето место престъпленията на Павлов ще значително ще закръглят картината на престъпления, вършени от тая пръстъпна група.

Престъпленията на Павлов са две: подбудителска дейност по създаване на военно коноспиративната превратаджийска група "кап. Апостолов и др." В тая група са участвали и минали през нея около 15 офицери от Софийския гарнизон. Дейността на тая група е инспирирана изцело от Павлов. "ерно е и това, че Ю дава оценка, че тая група е стигнала на една степен по долу в развитието си ~~и~~ и организационното си създаване от "Неутрален офицер" и "военния съюз". Но верно е и това, че първите две групи са погълнали изцело вниманието на Ю и тая по степен следваща след тях е била изоставена след като е разолодвана, ако беме тя самата без другите, на нея би се отдад нуждното внимание.

Особеностите в тая "група" са в това, че дейността на Павлов е много по ясно изразена и много по лесно доказуема.

Като втора особеност трябва да изнеса и това, че даже и да се направи снисхождение към тия заговорници, та даже и да се приеме, че немаме въобще създадена група, тогава ще остане само дейността по "възхваляване, одобряване, проповедване", въобще ПОДДЪРЖАВАНЕ към такава дейност. По съществунето на тоя фактически минимум, са неуместни всекакви спорове. И в такъв случай Павлов ще отговаря не по чл.1/Догивот или смърт/ а по чл.5/15 год затвор/. Познаването на тоя фактически минимум ще бъде обаче едно приширенитческо отношение, защото фактите сочат повече.

-4-

На четвърто място трябва да не се пропуска и факта, че престъпленията на Павлов по отношение доказаност не стоят по доху от тези на Н.Д.Петков т.е. процеса няма да получи тук тон на слабост в доказателствата, за да повлияе на приетата до сега картина.

На пето място може да се приеме, че главните свидетели срещу Павлов - кап.Апостолов, които по късно е продължил конспиративната си дейност в Ст.Загора и там има висш процес, майор Икономов - сега лагерист и Ив. Гладнишки, ще бъдат категорични изобличители.

На седмо място Павлов ще бъде поставен при режима на разследване на Дживанов, а не при тоя на Иметков и при него има много по голема вероятност да бъде преодолян и да мине на признания.

Второто престъпление на Павлов - укривателство и съставен лъжлив официален документ/лична карта/ на дражиста Вук Пвоневич.

Тур престъпното деяние на Павлов е ТЗРДО установено, той е укривател /чл.344 НЗ-2 год.затвор/ и подбудител към фалшификация на официален документ/чл.353НЗ-10 год.стр.търн.затвор./

С изнасянето на това престъпление ще се покаже, че тия хора са вършили вулгарни, криминални престъпления в своята политическа и подривна работа.

Това има твърде големо значение за моралната страна.

Това престъпление от към фактическа страна ме може да бъде тълкувано и разтягано или омаловажавано. Това което е извършено, извършено е и не него няма да се опори.

Така Павлов ще се яви не тежест на процеса на Петков, а ще се окаже много по благодарен обект за работа. Олзата е очевидна.

Няма никакво значение факта, че в процеса няма да бъде изнесено доказателство Петков да е давал инструкции на Павлов. Това не е нужно в случая - те са тесно свързани политически с факта, че са първите двама водачи. Среду един такъв довод /които може да има само процесуално значение за подсъдността, без да има каквото и да е материално правно значение/ ние ще излезем с теза фактически оправдана и необорима.

II. ДИМИТЪР СТОЯНОВ. Свид.Александър Гинчев и Тоньо.....от Габрово установяват факта, че през април 947г. в клуба им, Дим.Стоянов и Никодим са им давали инструкции за подривна работа срещу стопанския план и против наредбите.

Стойността на участието на тоя подсъдим в процеса е в това, че ще се изнесат факти така да се каже текущи, близки по време.

С това ще се отбие още веднаж упрека, че ще сидим Петков за стари работи и го сидим сега за политически цели.

На второ място с това престъпление на Стоянов/по чл.чл.5 и 10 от НЗНВ /е стопанско вредителство от тая област в която казаната престъпна група прояви много престъпни усилия.

Ще бъдат изобличени и ударени престъпленията срещу стопанските усилия, снабдяването, разпределението и пр.

Такова престъпление даже и да нямаше, тредване да бъде намерено, разкрито и осъдено тук. А в случая е на лице.

Освен това ако не бъде осъден Стоянов, за същия случай няма да може да бъде осъден и Никодим. А това ще бъде неоправдано и произволно стесняване на процеса.

По достоверност показанията на Гинчев и Тоньо още на времето са документирани, защото веднага след получаване тия указания от София, те са ги занесли и препредали още на времето в провинцията и това е документирано.

Тук ще може да се прави само едно възражение или да се сочи слабост, че Д. Стоянов ще бъде осъден само за един факт. Но този факт е много характерен и типичен. Това не инцидентно изказване. След една заседание на У.С. където се чувства, че не ~~ни~~ всичко е казано, се водят на само разговори и се дават инструкции.

Тук се разкрива тая връзка и паралелност и двойственост в работата на дейците на Петков. Вършат легална работа, заедно с нея има и нелегална, и тая последната върви скрито с първата. Това е много важен момент.

По сила на доказаност, той факт е несъмнено доказан.

Немам представа за Д. Стоянов и не зная какво може да се очаква от него и какво ще бъде държанието му. Тук трябва да подготвя ясно този факт, не е много нужно подсказва ми непременно да признае, много и много не важно е той силно да бъде изобличен, да има достатъчно други доказателства.

Тия доказателства не са по слаби от тези срещу Петков.

III. РАЙСКИ ДАСКАЛОВ. През дек. 945г. в Бургас и Сливен на конференция Даскалов грубо, дразко и публично оповестява новата политика на Петковци, "Ние е враг № 1, Звено-враг № 2, СССР изнесе от нас стоки за 10,000,000,000 лв. а внесе за 3,000,000,000 лв. той ни ограбва, ние трябва да преминем в настъпление срещу властта на ОФ с всички сили, без оглед на жертви. Подсказва да се вършат вредителства срещу стопанските усилия на правителството да не се изпитават нареди. След това прави ограничени конференции където дава по конкретни инструкции. Мирите на тая дейност не закърняват два процеса за "метема в Чокоба" и процеса на Икономов, Топалов, Фата и др. Първия е с влезла в законна сила присъда, а втория мина апел. съд.

Дейността на Даскалов е подбуждателство. За подбуждателството не се иска това как е извършено, а дали е дало резултати, дали има подбудени, готови за престъпления. Това го установяват присъдите.

Трябва да се добави, че дейността на Икономов, Топалов и Фата ~~ни~~ е точно такава каквато е тази на Даскалов. Разликата е тази, че Даскалов не е осъден тогава с тях, а това трябва да се направи сега.

За Даскалов също има достатъчно доказателства и то толкова колкото бежа за Икономов, Топалов и Фата и др.

Днес/30.6.Т.Г./ когато Петков се кълне в верност на ОФ, неговите принципи и в сътрудничеството с комунистите. Нужно е да стои до него

-6-

първия му помощник които сочи—"корупциите са враг № 1", които публично и дръзко руши единството на ОФ и разкрива потайните цели на тази група.

Хулители на народното единство, врагове на най преданите сторонници на това единство, друг такъв момент в процеса няма, нито може по ясна да бъде наразен. А Даскалов не е само това след него се вдигат метежи, готвят се стопански саботаж и пр.

Повече от това не е нужно.

Даскалов е първостепенна фигура, най дръзки хулители. Всичко казано за Павлов и Стоянов важи и тук.

В края искам да се опра на два момента.

Изсъзката-нашите сладеватели не са се справили и не свършили още с Петков, Д.Ц. Иванов и Никодим, а се иска да си удвоиме работата.

Това е неправилно. Не може да откажеме релаване на задачата защото сложните в действие сили може да излезат недостатъчни. Такива сили нямаме още, може да се намерят и повече. Но ако бехме провалили ценото или почти целото П.П. тогава също щехме да си поставим задача, да си свършим работата. Разширението което се иска оправдава усилнията и нещо повече даже.

Фигурата на Петков внезапно направи некой много важни работи относително да изглеждат по дребни и сочи към изоставянето им. Те не са още такива и не са били такива.

Поставените срокове налагат бързи решения и бързо започване на разработките.

САБ. Днес имах възможност да видя Никодим, оказа се, че го познавам от по рано, както беше и с Д.Ц. Иванов.

Никодим е много по положителен като човек и успехите при него ще са много по цени и по сигурни. Д.Ц. Иванов е много по развратен и подъл там и най големата сигурност може да крие в себе си изненади.

Тия факти налагат съответните оценки и мерки.

В това се състоят предложенията ми по тоя процес.

Най подире, ние сме длъжни да раздаваме и правосъдие.

София, 30.6.947г.

ГЛАВЕН ИНСПЕКТОР ПРИ ДИРЕКЦИЯ ДЪЛБАТНА СИГУРНОСТ:

РАЗРЕШАВАМ
Началник на отдел I-ви
.....
/Г.Ст.Ганев/
..VII.1947 г.София

1 8
Строго секретно
ДО ГОСПОДИНА НАЧАЛНИКА НА
ОТДЕЛ I-ВИ ПРИ Д.Д.С.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Т У К.

РАПОРТ

От Никола Манолов Бухов, опер.работник IV гр.отд."А"-отдел I-ви

ГОСПОДИН НАЧАЛНИК,

Лицето СТОЯН ПЕНЧЕВ КОСТУРКОВ-роден на 26.XI.1866 год.в
гр.Панагюрище, а понастоящем жител на София, живущ ул.Н.Николаевич №
21. По професия публицист, женен, Българин.

Преди 9.IX.1944 год. Костурков е бил един от първите водачи
на Радикалната Партия. След умирането на лидера НАЙЧО ЦАНОВ, той ста-
ва шев на същата партия.

След 9 Септемврий 1944 год. когато Радикалната Партия вля-
зна в правителството на О.Ф., някой от водачите на същата партия из-
лезнаха в опозиция, а СТОЯН ПЕНЧЕВ КОСТУРКОВ, с по голямата част от
Радикалната Партия останаха в правителството. Същия когато е бил
Министър на Просветата е бил против някой реформи в същото М-во, а
също така и против чистката която трябваше да се порведе през това
време. Лично КОСТУРКОВ е закрилял фашиски елементи и дейни опозици-
онери, за които е възприпяствал да бъдат уволнени.

Тъй като за него нямаме достатъчно материяли които да го
уличават в вражеска дейност и не можем да открием активна агентурна
разработка, то аз Ви моля Господин Началник, да ми разрешите да отри-
за него ОТ ЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНО ДОСИЕ, тъй като той е член от ВИСШИЯ
ПАРТИЕН СЪВЕТ и И.К. на правителствената Радикална Партия.

За същия има материяли в картотеката на ДС., под преписка
/досие/ № 21367, които трябва да взема и ги слея с материялите при
мен.

ОДОБРИЛ
Началник отд. "А"-отдел I-ви
.....
/М.Гинев/
2.VII.1947 год.София

Н-к IV група : *Б.Донков*
/Б.Донков/
О.Р. : *Н.Бухов*
/Н.Бухов/

РАЗРЕШАВАМ:
Началник Отдел I-ВИ
.....
/Г.Ст.Ганев/
.....1947 год.

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО ГОСПОДИНА НАЧАЛНИКА НА
ОТДЕЛ I-ВИ ПРИ ДДС.
ТУК.

РАПОРТ

От Кирил Николов Митов II група отделение "А" ДС

Господин Началник,

След като разгледах материалите на лицето АТАНАС СИМЕОНОВ МОСКОВ, роден на 28.VII.1903 год. в гр. Севлиево, жител на София, живущ на ул. "Патриарх Ефтим" 98-Ветаж, женен българин, български поданик, по професия адвокат установих, че същия няма материали уличаващи го в вражеска дейност, поради което не можах да му открием активна агентурна раз- работка.

Същия обаче не се е отказал от политическия живот и е един от първите дейци в организацията РСДП/о/. Ето защо Господин Началник, моля да ми разрешите да открия на него ОТЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНО ДОСИЕ тъй като е и член на ЦК на РСДП. Москов има заведено досие в картотеката на ДДС № 424, което се намира в II група отделение "А".

ОДОБРИЛ!
Н-к отдел. "А" отд. I-ви
.....
/М. Ганев/
...14. IV...1947 год.
София.

Н-к II група:
Опер. работник:
/К. Николов/

строго поверително!

РАВРЕШАВАМ:

Началник отдел I -ви

... *Г. Ганев* ...
/Г. Ганев/

... 1947 год.

ДО ГОСПОДИНА НАЧАЛНИКА
НА ОТДЕЛ I-ви при Д.С.

Т у к

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Р А П О Р Т

От К.Николов - опер.работник 2 група,отделение"А" ДДС.

Господин Началник,

След като разгледах досието на лицето ПЕТЪР АНТОНОВ ДЕР-
ТЛИЕВ - лекар,роден на 7.IV 1916 год.,живущ в София на ул.Боян-
ска 36,женен,българин,български поданик,источно православен,ус-
танових че същият няма материали уличаващи го във вражеска дей-
ност,поради което не може да му се открие активна агентурна раз-
работка.

Същият обаче е един от най-активните членове на РСДП/о/
народен представител във ВНС,член на ЦК на РСДП/о/ и секретар
на ССМ/о/ и отчаян враг на О.Ф. и РП/к/.

Ето защо,г.началник моля да ми позволите да му открия
ОТЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНО ДОСИЕ.

Петър Дертлиев има досие под № ~~27831~~ ²⁶⁸ в политическата
картотека при ДДС,което се намира в 2 група - отделение"А"

ОДОБРИЛ:

Н-ник отд."А"-отд.І.

... *Г. Ганев* ...
/Г. Ганев/

... 14. IV ... 1947 год
С о ф и я

Н-ник 2 група: *К. Николов* ...

Опер.работник: *К. Николов*
/К.Николов/

РЕВОЛЮЦИЯ

НА ВЪРХОВНИЯ СЪЮЗЕН СЪВЕТ НА БЪЛГ. ЗЕМ. НАР. СЪЮЗ — В ОПОЗИЦИЯ

Върховният съюзеи съвет на БЗНС — в опозиция, в заседанията си на 17 и 18 юли 1947 год. в гр. София, след като изслуша доклада на III из Съюза и разискванията върху външното и вътрешно положение на страната и състоянието на Организацията, КОНСТАТИРА:

1. Вътрешното положение на страната ни е много тежко. Народът ни беше подложен на страшен тормоз и изпитания от фашистките режими и германската окупация. Напесените рани трябва бързо да се лекуват. Към тях се прибави един много несправедлив договор за мир и три компрометирани, поради сушата, реколти. Въпросът за финансовото и стопанско заздравяване на държавата ни е най-важен за момента и неговото правилно разрешение налага създаването на атмосфера на политическа търпимост.

2. Трябва със съжаление, обаче, да се отбележат неестествените и ненормални отношения, които съществуват напоследък между БЗНС в опозиция и РП(к). Създадоха се между тези две организации недоверие и подозрения. Започнаха се взаимни обвинения. Дойде се до ожесточени борби.

БЗНС в опозиция се обвинява, че е изоставил позициите на програмата на Отечествения фронт, че е отстъпил от своята традиционна външна политика, че саботира всички мероприятия за стопанското, социално и културно преустройство и преуспяване на страната, че е против всяко сътрудничество с правителствените партии и, специално, с РП(к), че иска подценяването и унищожаването на последната, че членовете на БЗНС в опозиция участвуват, или възнамеряват да участвуват в разни нелегални действия срещу сегашното управление, че Организацията ни е прикритие на реакцията и оръдие в ръцете на външни и вътрешни реакционни среди, че се подаваме на внушения отвън и слушаме чужди съвети и прочие.

От друга страна, сдружените земеделци, подтиснати и преследвани от органите на властта, оставени без вестник и редовен организационен живот, изпращани в затворите и трудовите обществения, остават с убеждението, че РП(к) се стреми изцяло да унищожи БЗНС в опозиция.

ЕТО ЕДНО ПОЛОЖЕНИЕ, КОЕТО Е В ПЪЛЕН РАЗРЕЗ С ЕПИЧНИТЕ ПОЛОВИН ВЕКОВНИ БОРБИ, КОИТО ДВЕТЕ ОРГАНИЗАЦИИ СА ВОДИЛИ РАМО ДО РАМО СРЕЩУ БУРЖУАЗНИТЕ И ФАШИСТКИ РЕЖИМИ В СТРАНАТА НИ И СА ДАЛИ ЗА ТОВА МНОГО СЪПТИ КЪРВАВИ ЖЕРТВИ, НЕЗАВИСИМО ОТ ОБСТОЯ-

ТЕЛСТВОТО, ЧЕ ОТ ЧИСТО ИДЕОЛОГИЧНА ГЛЕДНА ТОЧКА БЗНС И РП(к) ТРЯБВА ДА БЪДАТ ВИНАГИ НА ЕДНАКВИ ПОЗИЦИИ В БОРБАТА ЗА ЗАЩИТА И ПРЕУСПЯВАНЕ ИНТЕРЕСИТЕ НА НАРОДА И ДЪРЖАВАТА.

3. Постоянното присъствие на БЗНС в опозиция, взимайки акт от горното, с дълбоко съзнание за своята историческа отговорност пред Организацията и страната ни, в изпълнение решенията на Върховния съюзеи съвет от 15 и 16 юли м. г., се е отзовало на инициативата на РП(к) за уяснение на отношенията на БЗНС в опозиция и РП(к) и отстранение на всички пречки, които са докарвали двете масови организации да се гледат от известно време с недоверие и вражда.

Имайки предвид гореизложеното, Върховният съюзеи съвет на БЗНС в опозиция

РЕШИ:

А. БЗНС в опозиция неотклонно ще следва ясно очертаната и прилагана от правителството на Александър Стамболийски външна политика, станала традиционна, на международно сътрудничество и истинска славянска солидарност.

Земеделският съюз е бил и ще си остане за водено на една чисто национална българска политика, без да позволява каквото и да било чуждо вмешателство в нея. Тази политика трябва да бъде в разбирателство с политиката на Съветския Съюз, защото това е желанието на нашия народ и нееднократно върховните съюзни институти: Управителният съвет и Върховният Съюзеи съвет, са подчертавали в своите резолюции това наше становище.

Братските ни чувства към Съветска Русия са естествени. Те са кръвни, защото сме славянски народи; духовни, защото великият руски дух открил и възпита нашата възрожденска интелигенция; чувства на признателност, защото тя е нашият велик освободител. Политическите, националните, стопанските и културните ни интереси съвпадат с нейните. Ето защо за сдружените земеделци, дружба между България и Съветска Русия е естествена, била е и ще бъде вечна.

Също така ние държим за тесни връзки и сътрудничество и с всички останали славянски страни, и на първо място, с народите на братска Югославия.

Земеделският съюз е за приятелски отношения с великите демокрации: Англия, САЩ, Франция и всички близки и далечни свободолюбиви и демократични народи.

Б. Земеделският съюз открито се е борил и ще продължава да се бори срещу всички фашистки и реакционни сили в страната ни до окончателното им изкореняване. **ВСЕКИ ОПИТ ЗА РЕСТАВРАЦИЯ НА ОТРЕЧЕНОТО МИНАЛО ЩЕ СРЕЩНЕ ЕНЕРГИЧНАТА СЪПРОТИВА НА СДРУЖЕНИТЕ ЗЕМЕДЕЛЦИ.**

В. Земеделският съюз не е против Отечествения фронт като политическа комбинация за управление на българската държава **И СРЕЩУ ПАРТИИТЕ, КОИТО ГО ОБРАЗУВАТ, С КОИТО ТОЙ СМЯТА, ЧЕ ТРЯБВА ДА СЕ СЪЗДАДАТ ВЗАИМНИ И ЛОЯЛНИ ОТНОШЕНИЯ.** Обаче, той държи за точното изпълнение на публично оповестената на 17 септември 1944 година правителствена платформа и за декларацията на Министър-председателя г. Георги Димитров, направена от него след съставяне на кабинета му, за отменение на изключителните стопански и политически мерки. Всяко отклонение от тази платформа и тази декларация ще бъде принципно критикувано.

БЗНС в опозиция е за единен, независим и мощен Земеделски съюз, следващ неотклонно идеологията, делата и заветите на великия Александър Стамболийски. За постигане на това **СЕ НАЛАГА ПЪЛНА ТЪРПИМОСТ И ЗАЧИТАНЕ НА ВСИЧКИ СДРУЖЕНИ ЗЕМЕДЕЛЦИ.**

Г. За осъществяване на своите ясно поставени задачи, Земеделският съюз си е служил и ще си служи само с **ЛЕГАЛНИ СРЕДСТВА И ТО В РАМКИТЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ В СТРАНАТА НИ ЗАКОНИ**

ЗЕМЕДЕЛСКИЯТ СЪЮЗ ОТРИЧА И ОСЪЖДА ВСЯКА НЕЛЕГАЛНА ДЕЙНОСТ И САБОТЪОРОСТВО В СТРАНАТА НИ. АКО НЯКОЙ ЧЛЕН НА БЗНС БИ СЕ ОТДАЛ НА НЯКОЕ ОТ ГОРЕИЗБРОЕНИТЕ ДЕЯНИЯ, ТОЙ ЩЕ ПОЛУЧИ ПРЕЗРЕНИЕТО НА ЦЯЛАТА НАША ОРГАНИЗАЦИЯ.

Събоносните дни, които преживява българската държава, налагат да има пълен мир, ред и спокойствие и с общи усилия сме длъжни да гарантираме това, за да могат жизнените ни и национални интереси пред възникващия свят да бъдат достойно защитени.

ЩО СЕ ОТНАСЯ СПЕЦИАЛНО ДО АКЦИЯТА НА Д-Р Г. М. ДИМИТРОВ ВЪВ ВАШИНГТОН, ПОДЧЕРТАВАМЕ, ЧЕ ПОСЛЕДНИЯТ НЯМА НИКАКЪВ МАНДАТ ДА ДЕЙСТВУВА ОТ ИМЕТО НА БЗНС И ЧЕ ВСИЧКО, КОЕТО СЕ ПРАВИ ОТ НЕГОВА СТРАНА, АНГАЖИРВА САМО ЛИЧНОСТТА МУ.

РЕШИТЕЛНО СЕ ОСЪЖДАТ ВСЯКАКВИ АПЕЛИ ЗА ПОДМОЛНА ДЕЙНОСТ И ДРУГИ КОНСПИРАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ ОТ ГДЕТО И ИДВАТ ТЕ, ЗАЩОТО СА ТЕЖКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ СПРЯМО ЖИЗНЕНИТЕ ИНТЕРЕСИ НА НАРОДА. ПОДОБНИ АКЦИИ СА И В ПЪЛЕН

РАЗРЕЗ С МЕТОДИТЕ НА РАБОТАТА, ТАКТИКАТА, ТРАДИЦИИТЕ И ИДЕОЛОГИЯТА НА ЗЕМЕДЕЛСКИЯ СЪЮЗ.

Д. Земеделският съюз е чисто национална организация със свое ръководство вътре в страната и никой няма право да го представлява, освен последното.

Е. **Одобряват се разговорите на ПП на Съюза с представителите на РП (и) за изясняване на всички недоразумения, омекотяване на отношенията и създаване атмосфера на взаимни търпимост и разбирателство и му дава мандат да продължи работата си в това направление,** като се има предвид винаги интересите и достойнството на Съюза и доброто на страната.

При тези разговори трябва да се намери правилно разрешение на следните въпроси: 1. Да се повърнат на земеделските дружби в провинцията и на Съюза ни всички иззети, при разните обиски, протоколи, книжа, архиви и пари. 2. Да се прекрати натиска над сдружените земеделци за подкрепа на тази или онази акция. 3. Да се освободят всички арестувани по чисто политически причини сдружени земеделци и да се облекчи положението на всички наши другари, които се намират в затворите под следствие, или излежават там присъди, плод на неестествените политически борби, които се водиха напоследък в страната ни. 4. Да се разреши на земеделската организация в цялата страна да започне своя нормален организационен живот и 5. Да се разреши веднага излизането на съюзния орган, вестник „Народно земеделско знаме“.

Ж. Земеделският съюз държи на организационни и публични събрания, в пресата и Парламента, при размяна на мисли, обсъждане на въпроси, проблеми и прочие, да се проявява спокойствие, търпимост, политическа зрелост и загриженост за съдбата на народа и родината ни. Това е духа и смисъла на истинската демокрация.

З. Всички ръководни съюзни институти да изпълняват възложените им задачи, да се придържат строго към уставните постановления, да стегнат редовете на организацията, да увеличат нейните членове, да вземат всички необходими мерки за тяхната културна и организационна подготовка и да култивират помежду им чувството на дълг, другарство, взаимопомощ и защита.

И. **МЕРОПРИЯТИЯТА, КОИТО ЦЕЛЯТ ПОЛИТИЧЕСКОТО, СТОПАНСКО И КУЛТУРНО ПРЕУСПЯВАНЕ НА СТРАНАТА, ЩЕ НАМЕРЯТ НАШАТА ПОДКРЕПА.**

К. **ПОРАДИ СУШАТА И СЛАБИЯ УРОЖАЙ, НАЛАГА СЕ НА ВСИЧКИ СДРУЖЕНИ ЗЕМЕДЕЛЦИ ДА СЪДЕЙСТВУВАТ ЗА ИЗХРАНВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ДОБИТЪКА В СТРАНАТА НИ, КАТО ИЗПЪЛНЯВАТ ВСИЧКИ НАРЕЖДЕНИЯ НА ВЛАСТТА ПО ПРИБИРАНЕТО И ПРАВИЛНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА РЕКОЛТАТА.**

Л. Въз основа на чл. 48, Върховния съюзен съвет реши и прави следните изменения в Устава:

1. В чл. чл. 1, 2, 4, 32, 40 и 55 след думите „Народен съюз“ се добавя и да се чете думата „Обединен“.

2. Към чл. 54 от Устава се добавя:

Алинея нова „А“: При Съюза е основан Зе-
меделски младежки съюз, който е младежка култур-
но-просветна, политико-икономическа, антифашист-
ка, народовластническа организация, която се упра-
вява по свой устав, по решенията на върховните
съюзни институти са задължителни за него.

Алинея нова „Б“: При Съюза е основан Ака-
демически земеделски съюз, който е културно-про-

светна, икономическа организация. Член е на Ака-
демическата секция при Всеславянския младежки
съюз, с орган в „Сеяч“, който се ръководи и упра-
вява от свой устав, по решенията на върховните
съюзни институти са задължителни за него.

М. Натоварва се ПП на Съюза да се яви пред
Министър-председателя и Председателя на Великото
народно събрание и да им връчи настоящата резо-
люция, като повдигне пред тях въпроса за амнистия
на кабинета Муравиев и други осъдени сдружени зе-
меделци, за освобождаване и облекчаване съдбата
на всички арестувани членове от ПП и други съюз-
ни другари и изложи становището на Организацията
по актуелните стопански въпроси.

Председател на Върх. съюзен съвет: Г. ЙОРДАНОВ

Подпредседатели: Н. АЛЕКСИЕВ, ХР. КАРКЪМОВ

Секретари: П. БОЖИНОВ, Д-Р Г. ВАСИЛЕВ, СТР. СКЕРЛЕВ

М. В. Р.

ДРЕКОВНА ДЪРЖАВНА СЛУЖБА
Отдел IV
№ IV 2037
25 VII 1945
СОФИЯ

До Управителя
На Трудово-Възпитателно общество
Перник
Копие-Т У К-Началник отд. "Г"

Изпращаме Ви лицето АТАНАС СИМЕОНОВ МОСКОВ - София на 44
който се въдворява затова, че същия е адвокат от София, член на
БРСДП/о/. Участвал е в редактирането на инкриминиран бюлетин
от името на БРСДП/о/. Въдворява се за 3 месеца.

ОТДЕЛ IV Д.С.: С. Б. и др.
СЛУЖБА В.З.: Б. и др.

2122 (3564)
29. VII 1944

ДО ОБОЛОНСКОТО УПРАВЛЕНИЕ
ЗАВ. ДЪЛЖАВНА СИГУРНОСТ.

гр. П Р О В А Д И

15828

Изпраща Ви се лицето АТАНАС СИМЕОНОВ МОСКОВ —София на 44 г. който се въдворява в града Ви за 3 месеца, като се разписва 2 пъти дневно /сутрин и сл.обяд/

Наредете да бъде поставен под наблюдение и за всяка негова проява ни уведомете своевременно, както и за пристигането, ни съобщете писмено. Същия няма право да напуска града, без разрешение от Д Д С.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ IV д с:

НАЧАЛНИК СЛУЖБА В.З:

До Господин Началника
на отд. "А" отдел I-ви
Тук

Д О К Л А Д

За организационното и политическо състояние на НС.
Звено Соф. орг. от 9. IX. 46. год. до 9. IX. 1947 год.

Организационна дейност. През времето от 9. септември 46. год. до 9. IX. 1947 год. НС. "Звено" е разяждан от вътрешни фракционни борби, между трите фракции които се очертават в партията. През изтеклия период от време като най-голяма група се очерта дясната която водеше борба против центара и левницата под лозунга за незабавно свикване ВНС. на партията и ревизиране волената политика от ИК. По горните причини организационната дейност през отчетния период от времето извънредно слаба.

През тоя пиреод от време НС. е "Врекал" е провел следните организационни събрания, заседания и конференции както следва: На 13. IX. 46. год. се състои заседание на ИК. на партията с дневен ред: Отварждаване от ИК. ново избрания ИК. на МНС. "Звено" избран на втората Национална конференция през август 1946 год. Втора точка от дневния ред участието на партията в изборите. По първата точка се очертаха две становища това на десните които не искат да признаят новоизбраното ръководство за законо и другото на центара и левите които се изказаха в защита на новото ръководство. След дълги разисквания ИК. отвърждава ръководството. По втората точка се взема решение партията да участва в изборите за ВНС. тъй както е решил ИК. на ОФ. На 21. IX. ИК. свиква заседания на което заседание се занимава с определене оратори за предизборни събрания и уточняване кой от ял. на ИК. къде да се кандидатират. По първата точка се определят някои чиновници от министерството за оратори, а по втората точка се взема решение в София да се кандидатират старите звенари Стайнов, Юруков и др. придимно хора от дясното крило. На 1. XI. 46. год. се свиква на заседание у ИК. занимава с загубване изборите от партията и причините за пропадане на техните кандидати. В разискванията които станаха в това заседания се развиха бурни дебати между десните, центара и левницата. Десните обвиняваха К. Георгиев, че с отстъпките които правел от принципите на партията той бил причината за пропадането на партията в изборите. Представителя на десните Петко Стайнов настоя незабавно да се свика ИК. на партията. Направеното предложение от Стайнов бе прието и ИК. реши да се свика на заседание ИК. на 28. XII. 1946 год. които да реши какви са причините за поражението на партията в изборите и има ли виновници за това.

На 4. XI. ИК. на партията се събира на заседание и изработва декларация в която обяснява пред членовете причините за загубване на партията в изборите. В аргументите които излага ИК. за загубване на изборите сочи някои грубото вмесване на някои о. ф. партии в вътрешния организационен и политически живот на Звено/намеквайки за РП/. Освен горните причини в декларацията се излагаше и като причина разложителната работа която провеждаха в партията някои среди/отнасейки се за десните/, по горната причина Петко Стайнов като представител на десните отказа да подпише декларацията, като не отговаря на действителността. На 14. XI. 46. год. се свиква заседание на ИК. в което заседание се разисквал въпроса за бъдещето поведение на министрите в новия кабинет. В станалите разисквания се изказаха болшинството от ИК. че техните министри в новия кабинет трябва да провеждат твърдо звенарската политика или в противен случай да напуснат правителството. На 28. XII. 46. год. бе свикан на заседание ИК. на партията в което заседание бе определен дневен ред да се разгледат причините за поражението на Звено в изборите. В това заседание направиха доклади чл. от ИК. Минков от Видин, Чобанов от Пловдив, Малинов-Варна и Хаджиолу от Стара Загора. Докладите бяха направени в един и същи дух оплаквайки се от те-

пора които е опоранчила милицията в техните области, като са подчертали, че партията е изгубила само за това изборите и ако продължавт да търпят това положение рискуват да онищожат партията. След направените доклади от чл. на ЦК. живуци в провинцията взема думата Петко Стайнов които подкрепва изказалите се чл. от ЦК. казал, че в изборите, РП не е правила разлика между опозицията и НС Звено, като е водила борба наравно, като с опозицията, против тяхната партия без да държи сметка, че НС Звено е в О.Ф. След това е взел думата К. Георгиев, който с нищо не е направил разлика в своите изказвания, а се е напълно солидаризирал с направените доклади от членовете Ц.К. които са предимно хора от дясното крило на партията, като е казал, че той напълно се съгласява с казаното от тях, но вътрешното и международно положение на България е такава, че НС Звено трябва да направи всичко възможно за да продължи О.Ф. в сегашната му форма. На 27.X 1946 г. изборите за ВНС, освен пречките, които срещнахме от някой О.Ф. партии/отнася се за РП/ние загубихме и по причина на това, че някой членове от ЦК и ИК, не прецениха достатъчно в какво положение се намира НС Звено в настоящия момент. След него вземат думата членове от левията на ЦК Трайчо Доброславски, Тр. Трифонов, М. Стойнов и Ат. Драгиев. В изказванията си, те посочили причините за поражението на партията, че има отражения от борбата, която са водили някой О.Ф. партии, но че главните причини за поражението на партията не са тия. Като главна причина за поражението в изборите за ВНС на НС Звено, Тр. Трифонов сочи някой членове от ИК, между които и самия секретар на партията П. Попзлатев. Провежданата от полит. секр. П. Попзлатев, В. Бруков, П. Стайнов политика, чужда на НС Звено, е дала основание на членове от други О.Ф. партии да смятат НС Звено за опозиционна партия и водят с него борба, както против опозицията. В развилите се бурни дебати между десните и левите в партията, десните изтъкнаха една от причините за поражението на партията и влизането на лица чужди на НС Звено в тяхните редове с цел да разлагат редовете на партията/отнася се за левите/. Един от тези виновници, бе посочиха М. Стойнов, който бил причината за разбиването на Софийска гр. парт. организация, като поиска неговото отстраняване, като член от ЦК на партията. Създалото се настроение от поражението на партията по време на изборите, обедини умерените с десните против левията и направеното предложение от десните да бъде отстранен М. Стойнов от ЦК бе гласувано от всички с изключение на левията. На заседанието бе поставена на преценка дейността на полит. секретар на НС Звено П. Попзлатев, от страна на левите, които поискаха ЦК да отстрани Попзлатев от секретарството на партията. Левите мотивираха своето искане с това, че Попзлатев, през главата на Гр. организация на НС Звено, е саботирал дейността на партията, като е заблуждавал ИК, че партията е в добро състояние и ако излезе самостоятелно в изборите ще вземе най-малко около 70-80 депутатски места в Парламента. Десните по този въпрос, също се изказаха против Попзлатев, от когото не бяха доволни и смятаха Попзлатев за колебаещ се елемент от дясно към центъра. В изказванията си по този въпрос П. Стайнов като подчерта грешките на Попзлатев, като секретар на партията, поиска смяната му и на негово място ЦК да постави Ст. Чолаков/десен/. Вземайки думата по същия въпрос К. Георгиев, предлага за поста полит. секретар на НС Звено да бъде избран Г. Кулишев от центъра/негов доверен човек/. След неговото изказване, той предлага въпроса за секретарството да се постави на следващото заседание на ИК на НС Звено и бъде разрешен. На Състоялото се заседание на 30.I 1947 г. ИК на НС Звено по предложението на К. Георгиев решава да освободи П. Попзлатев от полит. секретарство на партията и на негово място назначава Г. Кулишев, но понеже, същия беше в чужбина в връзка с Анкетната комисия, до неговото завръщане ИК наторари за негови заместници Тр. Трифонов и о.з. Ген. Р. Славков. Поемайки повеждството на Ц. Упр-е на партията, двамата ръководители, поведоха борба помежду си, използвайки отсъствието на Г. Кулишев, печелейки свой привърженици в партията за своите

фракции и приятели. През времето 30. I до 1. VI 1947 г. ген. Р. Славков, като представител на лявното крило, направи конференции в Русенска, Варненска и Ст. Загорска области, в които градовете смени областните ръководства с техни хора и избра делегати за Висш партиен съвет от същите области. Трифон Трифонов от своя страна вършеше същото в София, като ~~за~~ подмени ръководствата на V и III гр. парт. райони и на тяхно място постави леви и по този начин завоюва формално Соф. гр. организация и районите в същата.

СОФИЙСКА ГРАДСКА ОРГАНИЗАЦИЯ. Гр. организация на НС Звено през периода от 9. IX 1946 до 9. IX 1947 г. се оглавяваше от лявото крило на партията. Отношенията на Гр. организация към Ц.К. и ИК през горния период от време до 11. VI 1947 г. бяха много лоши и водеха борба помежду си. Причина за това еа различията в провежданата политика на партията. До като Гр. ръководство начело с Гр. Доброславски, Т. Трифонов и М. Стойнов провеждаха О.Ф. политика в Гр. организация и районите на партията, водейки решителна борба против реакционно фашиските елементи в същата Ц.К. и ИК, в голямото си болшинство поддържаха десните елементи в партията и саботираха дейността на Гр. организация. Дейността на Ц.К. дескредитираше Гр. организация и често членове от ИК, като П. Стайнов, Г. Стайнов се месеха грубо в организационния живот на районите през главата на Гр. организация. По тази причина през целия период Гр. ръководство водеше борба с привържениците на десните по райони, които не изпълняваха неговите директиви. Едва на 5. X 1946 г. Гр. ръководство успя да смени ръководствата на V и III гр. парт. райони с привърженици на последното. Сменяйки ръководствата на почти всички райони, които бяха оглавени от десни ръководства, гр. ръководство назначи леви, което отдръпна звенарските маси от последните, поради това, че същите бяха десничарски настроени и по тоя начин се изолира от звенарските маси. На 30. III 1947 г. гр. организация свика с специални покани, доверени нейни членове от районите ръководства и избра ново гр. ръководство/фактически преизбра същото/. Организационния живот на Гр. организация се изразява както следва: На 3. IV 1947 г. се избра и конструира новото гр. ръководство. След конструирането на ръководството, то избра една комисия от трима души за изработване план за бъдещата дейност на Соф. гр. област. На 11. IV 47 г. се състоя второ заседание на гр. организация, което се занима с следния дневен ред: 1/Изпраща изложение до м-р Хр. Лилков с искане назначенията в Мото да стават по препоръката на гр. организация и 2/Изготвяне писмо до предс. на партията К. Георгиев по списването на в-к "Изгрев". В писмото се иска интервенцията на К. Георгиев в връзка с списването на в-к "Изгрев" и смяната на В. Бруков от директорското място в в-ка. На 28. V 1947 г. се състоя заседание на което се разглеждаха отправените искания от V и III гр. райони за даване на последните финансова помощ от Гр. организация. На 14. VII 1947 г. Гр. организация устройва съвместно заседание на председателите и секретарите на партийните райони. На това заседание Гр. ръководство дава директиви на председателите и секретарите на районите, да наредят на членовете по районите да членуват в масовите и културно-просветни организации и навлизат в тяхните ръководства с цел да провеждат линията на партията в тях.

ОБЛАСТНО РЪКОВОДСТВО НА НС. ЗВЕНО. През 1946 г. Обл. ръководство се състоеше от прогресивни леви елементи. Същото не е развило почти никаква дейност по причина на това, че бе откъснато от градовете в Софийска област, а не късно ~~неговия~~ председател Борис Димев замина за Румъния след което Обл. ръководство се саморастури. Единствения негов актив е свиканата на 22. XII 1946 г. Обл. конференция с представители от Перник, Ботевград, Самоков и Софийските райони. На тази конференция станаха бурни разисквания. Делегатите през главата на Обл. ръководство в своите изказвания издигаха против-О.Ф. лозунги, а ръководството на I район

бе издало едно изложение против П. Стайнов, Круков, което се разпръскваше между делегатите на конференцията. През това време пристига П. Стайнов посрещнат от болшинството делегати с ставане на крака и викане "ура". След бурното посрещане Стайнов направил доклад за политическото положение на страната, за изборите за ВНС и поражението на партията в същите. В началото на 1947 г. на 26 януарий, полит. секретар на партията, свика членове от Софийска област и образува ново Обл. ръководство, изключително хора от десните елементи. Така избраното ръководство до 11. VI 47 г. не одобряваше политиката на ИК и не развиваше никаква организационна и политическа дейност. След поемането полит. секретарство на НС Звено от Г. Кулишев, същото почна да дава признаци на живот, като към началото на мийо свика една единствена конференция в Ботевград. За сега същото е в бездействие.

ДЕЙНОСТА НА I-ви РАЙОН. През отчетния период, след поемането на ръководството на I-ви район от Тр. Трифонов, организационния и политически живот на района се е проявявал само чрез формираното ръководство от Трифонов. От начало I-ви район, при поемането му от левите през м. септември 1946 г. броеше от около 700-800 отчетени члена. Членовете на района по директивите на Г. Стамболов, П. Стайнов и др. от десната фракция на ИК, бойкотираха района и не се отчитаха, нито посещаваха събранията, а непрекъснато се готвеха на евентуално свиканите събрания в района да обамират Трифонов и изберат свое ръководство. По тази причина, ръководството изразяваше своята огр. и полит. дейност, само чрез заседания на ръководството и даваше свой представители в районните О. Ф. секции. Едва на 4. VI 1947 г. ръководството на I-ви район, свика годишно събрание за да даде отчет за извършената от него дейност през 1946 г. На това събрание Трифонов, предварително уговорил с някои представители от дясното крило обещавайки им да ги включи в новото ръководство. На така подготвеното и свикано събрание с специални покани, Трифонов предлага и се избира старото ръководство, включва в себе си и двама представители на дясното крило. След избирането на новото ръководство, същото още не се е събиращо на заседания. В района понастоящем има едва около 300-350 члена, отчетени. Финансовото състояние на района не е много добро.

II-ри РАЙОН. Организационната и политическа дейност на района е слаба. От 9. IX 1946 г. района живее редовен огр. и полит. живот, като правеше редовно седмичните си организационни събрания на които събрания присъствава от 60-80 човека. Дневния ред на събранията обикновено бе в връзка с борбите в партията и критикуване порядките на О. Ф. комитети и членовете на РП. След изборите за ВНС-27. X 1946 г. в района настъпи дезорганизация вследствие провалянето на НС Звено в Тях. Напоследък непрекъснато се чувства отлив на членовете от района и насрочените събрания се посещават от 30-40 члена и по тази причина те биват отлагани. Ръководството на района не е в състояние да свика годишно събрание и продължава да насрочва такива без да може да сега да свика добре посетено общо районно събрание на което старото ръководство да даде отчет и се избере ново ръководство. Финансовото положение на района е много лошо и по причина на това клубното им помещение бе отнето. Понастоящем такова нямат.

III-ти РАЙОН. Районът е първия район на НС Звено в София. От 9. IX 1946 г. живее редовен организационен живот, който организационен живот се спира на 1. I 1947 г. През тоя период от време, ръководството начело с Драган Минков, човек от дясното крило в партията бе в непрекъсната борба с Гр. организация, инструктирано от члена на ИК о. з. ген. Славков. Районът групираше вражеските елементи в своите редове и провеждаше противо-О. Ф. политика. След 1. I 1947 г. на състоялото се годишно събрание в района се образуват две ръководства-дясно и ляво, но от тогава и до сега и двете ръководства изразяват своя организационен и полит. живот

19

само чрез периодични заседания на ръководствата без да свикват общи районни съборания. Числения състав на района непрекъснато спада и по настоящем едва има около 150 души отчетени членове. Финансовото положение на района не е добро по причини на това, че в района има две ръководства и членовете не плащат ни нито едно от двете такива.

IV-ти РАЙОН. Състоянието на НС Звено IV-ти район от 9. IX 1946 г. до 9. IX 1947 г. непрекъснато се влошава. От отчетените през 1946 г. членове 400 души, същия район понастоящем брой от 70-80 отчетени члена. Ръководството на района, избрано на 1. IV 1947 г. е под влиянието на левите и по същата причина, до има много слабо влияние в района. По настъпването на летния сезон района провеждаше редовно своите съборания, които се посещават обикновено от 60-80 човека. В района не се чувствува да се проявяват десните елементи с изключение на една малка групичка около В. Вариклечков. В финансово отношение района е слаб.

V-ти РАЙОН. Районът до 9. IX 1946 г. бе един от най-реакционните райони и бе групирал около себе си голяма част от вражеските елементи в района. Наброяваше 1,500 членове, но след загубването изборите от "Звено" през м. октомври 1946 г. и след смяната на ръководството на района от Гр. организация начело с М. Кинкел ипоставяне на негово място ляво ръководство, десните елементи бойкотираха ръководството и района пристана да живее организационен живот. Правените месечно едно, две съборания, биват посещавани от около 30-40 човека и по тази причина, те се отлагат. В района, въпреки лявото ръководство, членовете са реакционни настроени и водят подмолна борба против гр. организация и О. Ф. Финансовото състояние на района е лошо.

XI-ти РАЙОН. XI-ти район е един от крайните райони и по причина на това развива слаба организационна дейност. В района се правят не много редовно организационни съборания-обикновено два пъти месечно посещавани от 20-30 члена. В района не се чувствуват фракционните борби в партията. Ръководството принадлежи от групата към центъра и за сега не се очертава каквато и да е група в района. Състава на членската маса на района непрекъснато намалява, докато в началото на 1946 г. наброяваше около 150 члена, понастоящем в района има около 60-70 отчетени члена. Финансовото състояние на района е лошо.

ОТНОШЕНИЯТА НА НС ЗВЕНО КЪМ О. Ф. Политика и мероприятията му. По провежданата политика на О. Ф., НС Звено, официално има положително отношение, но на практика, отношенията му е вражеска, реакционно. По провежданите реформи кооп. обработване на земята, закона за сълене, незаконно забогателите, финансовата реформа, аграрната реформа и две годишния стоп. план ЦК и членската маса на НС Звено по голяма част има отрицателно становище. По въпроса за борба против опозицията, становището им фактически е отрицателно. От 9. IX 1946 г. до 11. VI 1947 г. ЦК и ИК на НС Звено в своите окръжди и директиви до обл. ръководства в страната, не говореха нищо за мероприятията на О. Ф. с което да мобилизират своите привърженици за тяхното изпълнение, а съзнателно отбягваха да поставят тия въпроси. В отделни изказвания на членове от НС Звено против реформите, не само не водела борба, а ги поощряваха в туй отношение.

ФРАКЦИОННИ БОРБИ. В НС Звено понастоящем има три фракционни групи дясна, лява и център. От така оформените групи дясната група оглавявана от П. Стайнов, Ст. Чолаков, Г. Стамболов, Д. Икономов и В. Круков е най-силната група. Същата тази група, през отчетния период от време, водеше борба за незабавно свикване на ВНС и избиране на нов ЦК с цел сменяне досегашната политика на НС Звено и реализиране на същия от О. Ф., но след нанисане удара върху Н. Петков и назначаването на В. Круков за пълн. м-р в Брюксел, дясната група е силно ударена и се обидила около центъра.

Лявата група в партията е една от най-слабите, ръководена от Тр. Добро-славски. Има единственото свое влияние в Гр. организация и районите. По-настоящем в огр. и полит. живот на НС Звено се чувствуват и звестни при-занапи на живот в Софийските райони, след поемането на полит. секр. от Г. Кулишев, като човек от центъра, той групира около себе си лявото и дясно течение в партията, водейки една двулична политика, като на десни-те препоръчва, че за да реализират това което искат друг път няма ос-вен единствения по който К. Георгиев води партията, а на левите казва че за реализирането най-безболезнено това което те искат, трябва да следваме тази линия, която провежда К. Георгиев в противен случай пар-тията ще трябва да се разруши.

ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ ДВА-ТРИ МЕСЕЦА Г. Кулишев извърши обиколка на Русенска, Варненска, Врачанска, Бургаска и Г. Джумайска области, като подмени избраните обл. ръководства по давлението на О. З. ген. Р. Славков в посочените области и избра нови членове за ВПС в болшинството си от центъра.

ПАРЛАМЕНТАРНА ГРУПА НА НС ЗВЕНО. Парламентарната група на НС Звено провежда същата политика, която провежда и ЦК. Членовете са предимно от дясната групировка, но в аспекта, който упражнява К. Георгиев върху тях ги задължава да провеждат в Парламента О. Ф. политика. Вън, обаче, те прикрито провеждат своята противо-О. Ф. политика.

ПАТИЙНА ПРОСВЕТА: НС Звено в това отношение е направил извън редно малко. През м. ялий 1947 г. Г. Кулишев изнесе беседа пред актива на Гр. организация за "Идеологията на "Звено". Гр. Организация през юни месец проведе 11-т дневни курсове за подготовка кадър от мл. звенари с след-ните лекции: две-годишния стоп. план, бригадирско движение, задачите на МНС Звено в ЦКДМ, финансова реформа и др. Лекциите бежа изнесени от членовете на Гр. ръководство и на ИК на МНС Звено. От средата на м. ялий ИК на НС Звено започна да издава 10-т дневен периодичен бюлетин. Същия бюлетин се списва от Т. Трифонов, в дух на О. Ф. и третира стопанските и полит. мероприятия на О. Ф. По причина на това, че бюлетина се списва в О. Ф. дух, той не се посреща добре от членовете и не се чете от същите предвид на това, че те в голямото си болшинство са реакционно настрое-ни. От същия бюлетин за сега са излезли 3 броя.

ПРИЛИВ И ОТЛИВ В НС ЗВЕНО. Софийската организация на НС Звен-но се забелязва непрекъснат отлив от нейните членове. Това се дължи на провеждането решително стопански мероприятия от О. Ф. власт, които зася-гат интересите на членската маса от НС Звено, съставът на който придим-но е: индустриалци, търговци, големи земевладельци, рентиери, пенсионери, о. з. офицери и др. Същите, виждайки, че не са надеждите които възлагаха на НС Звено да защити техните интереси, не се оправдаха.

ПАРТИЕН НЕЧЕТ. Органът на НС Звено в-к "Изгрев" през отчетния период от време се ръководеше от В. Юрков, член от ИК и числящ се към дясната фракция в партията, се списваше в противо-О. Ф. дух. Едва след смяната на В. Юрков и замесването му от редакционен комитет в състав Г. Кулишев, П. Стайнов и Т. Трифонов, в-ка дава външна форма, че е променил курса си, който следваше при директорството на В. Юрков, но в същност, той продължава да провежда същия курс, прикривайки се с извесно лави-ране. В туй отношение напоследък, той поместваше съобщения по бригадир-ското движение, акцията по прибирането на реколтата и някои статии по външното политическо положение на страната. Но провежданата линия на практика е друга. Така напр. напоследък до в-ка са изпратени протести и резолюции в връзка с процеса на Н. Петков в които се иска най-строг-то му наказание, главния редактор на в-ка Сп. Мулешков под давлението на Г. Кулишев е унищожавал тия резолюции за които Г. Кулишев е казал, че нашия в-к не може да дава израз по такъв начин както правят някои други в-ци/Г. Дело/. В-кът, въпреки малката промяна в списването му,

тиражът на същия не спада, а продължава да се увеличава. Това се дължи до известна степен на спирането на опозиционния печат, но главната причина е, че в-ка лавира майсторски и реакцията възлага надежди на него.

ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ. Финансовото състояние на НС Звено, особено ЦК и ИК е добро. Средствата черпят от приходите на в-к "Изгрев", дарения на някои богати партии и камионите с които разполага ИК за експлоатация в полза на партията. Други източници за средства, групата за сега не е установели.

МНС Звено

ОРГАНИЗАЦИОННА И ПОЛИТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ през отчетния период от 9.IX 1946 до 9.IX 1947 г. След свиканата конференция през м. май 1946 г. и избирането на ЦК на МНС Звено в същия ЦК влязоха в голямото си болшинство ~~членове~~ от бившите фашистки организации: легионери, ратници, бранници и др. фракционните борби, които се развиваха в НС Звено в МНС Звено се чувствуваша още по остро. И ~~сега~~ наложи на лявото крило в МНС Звено да направи изложение до К. Георгиев и ИК в което да иска смяната на ЦК на МНС Звено, сочейки ги като бивши членове от фашистки организации. Левията в МНС Звено, под ръководството на Т. Трифонов свика на 12.IX с.г. втора конференция на която конференция се избра ръководство от центъра и лявата група с гл. секретар Н. Кукушев и Хр. Тодоров - първия левица и втория център. След избирането на нов ЦК на МНС Звено, се поведе борба между стария фашиски ЦК/наречен конгресно ръководство/ и новия прогресивен ЦК. Десните бойкотираха новия ЦК и понеже болшинството от членовете на МНС Звено бяха от разбитите бивши фашистки организации, те се отдръпнаха и новоизбраното ръководство остана изолирано. През същото това време, се намеси К. Георгиев, като предложи в новоизбрания ЦК да влязат от старото ръководство В. Гайтанов, Хр. Шишев и Ст. Милева. Новото ръководство, чувствувайки се изолирано се съгласи с компромисно разрешение на въпроса, като то имаше болшинство и смяташе, че ще продължи провеждането на О.Ф. политика. В същото това време десните, изтеглиха своите представители от ръководството и пращаха директиви до провинциалните свой политически приятели да изпращат протести и резолюции до К. Георгиев, искайки неутвърждаването на новия ЦК. На състоялото се заседание на 11.IX на ИК на НС Звено същия утвърди новия ЦК на МНС Звено. След утвърждаването на ЦК на МНС Звено, същия не можа да развие никаква организационна и политическа дейност. Единствената негова дейност се изразява в свикването месечни съвместни заседания на назначените от него Обл. и Гр. ръководства и даване представители в ЦКДМ и обл. такава. Обиколките, които правеше гл. секр. Н. Кукушев из провинцията, ~~правеше~~, не дадоха резултат за свързване на ЦК с провинцията. От избора на ЦК до 11.VI 1947 г. същия не ~~ра~~ свиквал никакви общоградски или районни събрания, а назначеното обл. рък-во от него, което се състоеше предимно от членове на РМС, също не е провело никакви кон-ференции из областта. Гр. ръководство от своя страна по районите остана само с районните ръководства и не провеждаше никакви орг. събрания. В началото на м. януарий, конг. рък-во "изготви едно изложение, което бе прочетено в заседанията на ЦК на НС Звено на 27/28 I 47 г. чрез което изложение се сочеше гл. секретар на МНС Звено Н. Кукушев като агент на Милицията и искаха неговото отстраняване. За целта ИК на партията натовари анкетна комисия в състав ген. Славков, Трифонов и Доброславски с цел да разгледа обвинителните материали против Н. Кукушев и да установи истинността на обвинението. В комисията бяха депозирани иззети бележки на Н. Кукушев от Хр. Тодоров в които се говорело за разузнаване ~~членове~~ на ЦК, ~~близки~~ и настоящи, на МНС Звено. Комисията след дълги протакания не можа да установи нищо положително и на състоялото се заседание на ИК на НС Звено на 23.VI т.г. се взема решение да бъдат отстранени от ЦК на МНС Звено, както Н. Кукушев, така и

- 8 -

Хр. Тодоров, а за ръководство на МНС Звено се назначава една тричленка от Г. Кулишев, К. Шерев и Хр. Боров. Първите двама принадлежащи на центъра, а последния левица. Така избраната тричленка почна да развива известна дейност, като на 12. VII т. г. свика съвместна конференция между ЦК и актива на Соф. организация и избра ново гр. ръководство, което се състои от представители придимно на центъра и дясната група в МНС Звено. След назначаването на тричленката в МНС Звено се почувствува известно оживление и развиване по голяма дейност от младежите. Така напр. по инициативата на мл. звенари от V район бяха устроени трудови бригади за линията Волуяк-Перник, съвместно с възрастните звенари от същия район. Новоизбраното ръководство на гр. организация ходи по обиколка заедно с представители от другите мл. организации за набиране младежи за бригадирското движение. Числения състав на Софийска организация МНС Звено на списък брой около 500 души, но редовни и отчетени са около 100 души. На 7.8 т. м. се състоя инструктивна конференция.

ПРОСВЕТА. В просветно отношение МНС Звено не е направил нищо, освен устроените 11-т. дневни курсове от Гр. организация на МНС Звено посещавани от 30 членове на МНС Звено, като някои от тях са изнесли лекции /Н. Кукушев/.

ПЕЧАТ. МНС Звено по настоящем не разполага с никакъв печат

ПРИЛИВ И ОТЛИВ. През отчетния период МНС Звено е в непрекъснат упадък и въпреки последните оживления появили се сред десните елементи в МНС Звено, не може да се говори за прилив, а раздвижването се дължи на провеждания курс на настъпление от Правителството срещу опозицията и десните елементи прикривайки се при центъра, правят опити да се спасят от евентуални удари върху тях.

ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ. Финансовото състояние на МНС Звено е лошо. До сега селото не получаваше никакви средства от партията, а обколкиите които прави, се ползват от средствата на ЦКДМ.

АГЕНТУРА.

Агентурния апарат при МНС Звено се развиваше както следва: На 9. IX 1946 г. в обекта имахме 26. агенти
Новозавербувани до 9. IX 1947 г. 16 -"
Изключени от общото число през отчетния период 7 -"
На лице понастоящем обекта е обезпечен с 34 -"
Агентурата е разположена както следва: Около ИК-НСЗ 3 -"
В ЦК на МНС Звено 1 -"
В Гр. организация на МНС Звено /ръководството/ 2 -"
В Гр. организация на МНС Звено /ръководството/ 1 -"
В Обл. комитет на МНС Звено 1 -"
В секцията на МНС Звено при М-во на Външ. работи 1 -"
Останалата агентура работи по районите ръководства и около П. Стайнов Г. Стамболов, и други членове от ИК на дясното крило в партията.

ЯВЪЧНИ КВАРТИРИ. Групата има 11 яв. квартири.

ПЛАНОВЕ ЗА РАЗРАБОТКИ на чл. от ИК на НСЗ. 6

НАПРАВЕНИ ОТЧЕТНО-НАБЛЮД. ДОСИЕТА на ЦК на МНС Звено, ИК на МНС Звено и гр. им и Обл. ръководства и районни рък-ва. 12 общо

НАПРАВЕНИ КОНТРОЛНИ ДОСИЕТА на членове от ЦК на МНС Звено живущи в провинцията. 11 общо

ОФОРМЕНИ ДОСИЕТА на обекти МНС и МНС Звено 110 / общо

РЕАЛИЗИРАНИ РАЗРАБОТКИ. няма

ЩАТ НА СЛУЖЕБНАТА ГРУПА. 7 разузнавачи
плюс Гр. Началник, но групата има назначени 6 разузнавачи и следва да бъде попълнена с още един разузнавач. Промени в групата няма.

14. VIII 1947 г. Гр. Н-к на VII-ма гр. /Н. Ялъмов/

Строго поверително!

ДО ГОСПОДИНА НАЧАЛНИКА НА
ОТДЕЛЕНИЕ "А" - Отд. I. Д.Д.С.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Т у к

ДОКЛАД

На 2 група за организационните достижения и слабости, за вре-
мето от 9.IX.1946 год. до 9.IX.1947 год. - обект РСДП/о/ и младеж-
ките им организации.

1.Развитието на обекта за отчетната година е протекло както
следва:

През м.септември 1946 г. в средите на РСДП/о/ бе разпростра-
нена ункриминираната реч на Бърис. ~~Бърис~~ ^{Бърис} ~~в~~ ^в ~~последва-~~
~~а~~ ^а ~~арестуването на някои членове,~~ ^{арестуването на някои членове,} ~~които~~ ^{които} ~~бе~~ ^{бе} ~~всичко~~ ^{всичко} ~~сму~~
в тяхните редове, ~~наложи~~ ^{наложи} свикването на ЦК на РСДП/о/, който из-
лезна с декларация, че РСДП/о/ няма нищо общо с ункриминираната реч
на Бърис. ~~Министър~~ ^{Министър} ~~ЦК~~ ^{ЦК} ~~от~~ ^{от} ~~за~~ ^{за} ~~и~~ ^и ~~с~~ ^с ~~прото~~ ^{прото} ~~за~~ ^{за} ~~избори~~ ^{избори} ~~за~~ ^{за} ~~вел-~~
~~икото~~ ^{икото} ~~народно~~ ^{народно} ~~събрание~~ ^{събрание} ~~взе~~ ^{взе} ~~решение~~ ^{решение} ~~партията~~ ^{партията} ~~да~~ ^{да} ~~излезе~~ ^{излезе} ~~в~~ ^в ~~из-~~
~~борите~~ ^{борите} ~~за~~ ^{за} ~~ВНС~~ ^{ВНС} ~~заедно~~ ^{заедно} ~~с~~ ^с ~~БЗНС-Н.Петков~~ ^{БЗНС-Н.Петков} ~~и~~ ^и ~~независимите~~ ^{независимите} ~~интелектуалци~~ ^{интелектуалци}
на Петко Стоянов, за което бе разпространено окръжно по организа-
циите в цялата страна, ~~по~~ ^{по} ~~време~~ ^{време} ~~подготовката~~ ^{подготовката} ~~по~~ ^{по} ~~разпределението~~ ^{разпределението} ~~на~~ ^{на} ~~мандатите~~ ^{мандатите}, ~~между~~ ^{между} ~~БЗНС-Н.Петков~~ ^{БЗНС-Н.Петков} ~~и~~ ^и ~~РСДП/о/~~ ^{РСДП/о/} ~~се~~ ^{се} ~~дари~~ ^{дари} ~~за~~ ^{за} ~~про-~~
~~центите~~ ^{центите} ~~и~~ ^и ~~голямо~~ ^{голямо} ~~недоволство~~ ^{недоволство} ~~в~~ ^в ~~средите~~ ^{средите} ~~на~~ ^{на} ~~РСДП/о/~~ ^{РСДП/о/} ~~от~~ ^{от} ~~нелоя-~~
~~лното~~ ^{лното} ~~държание~~ ^{държание} ~~на~~ ^{на} ~~БЗНС-Н.Петков.~~ ^{БЗНС-Н.Петков.} ~~През~~ ^{През} ~~изборния~~ ^{изборния} ~~период~~ ^{период} ~~РСДП/о/~~ ^{РСДП/о/} ~~взе~~ ^{взе} ~~дейно~~ ^{дейно} ~~участие.~~ ^{участие.} ~~Проведе~~ ^{Проведе} ~~се~~ ^{се} ~~събрания~~ ^{събрания} ~~в~~ ^в ~~клуба~~ ^{клуба} ~~на~~ ^{на} ~~ул.Преслав 9~~ ^{ул.Преслав 9} ~~и~~ ^и ~~ул.~~ ^{ул.} ~~Априлов 3,~~ ^{Априлов 3,} ~~където~~ ^{където} ~~и~~ ^и ~~съвместни~~ ^{съвместни} ~~такие~~ ^{такие} ~~с~~ ^с ~~БЗНС-Н.Петков~~ ^{БЗНС-Н.Петков} ~~в~~ ^в ~~Еврейският~~ ^{Еврейският} ~~дом,~~ ^{дом,} ~~къто~~ ^{къто} ~~Скобелев,~~ ^{Скобелев,} ~~Красно-селс~~ ^{Красно-селс} ~~и~~ ^и ~~др.~~ ^{др.} ~~Особено~~ ^{Особено} ~~много~~ ^{много} ~~бяха~~ ^{бяха} ~~скуражени~~ ^{скуражени} ~~от~~ ^{от} ~~митинга,~~ ^{митинга,} ~~който~~ ^{който} ~~бе~~ ^{бе} ~~проведен~~ ^{проведен} ~~на~~ ^{на} ~~пл.9 септември,~~ ^{пл.9 септември,} ~~на~~ ^{на} ~~който~~ ^{който} ~~говориха~~ ^{говориха} ~~Коста~~ ^{Коста} ~~Мулчев~~ ^{Мулчев} ~~и~~ ^и ~~д-р~~ ^{д-р} ~~Петър~~ ^{Петър} ~~Дертлиев.~~ ^{Дертлиев.}

Освен това ~~в~~ ^в ~~ВНС,~~ ^{ВНС,} ~~групата~~ ^{групата} ~~народни~~ ^{народни} ~~представители~~ ^{представители} ~~на~~ ^{на} ~~БЗНС~~ ^{БЗНС} ~~9~~ ⁹ ~~души~~ ^{души} ~~се~~ ^{се} ~~солидаризира~~ ^{солидаризира} ~~с~~ ^с ~~групата~~ ^{групата} ~~на~~ ^{на} ~~Н.Петков~~ ^{Н.Петков} ~~и~~ ^и ~~взе~~ ^{взе} ~~участие~~ ^{участие} ~~в~~ ^в ~~са-~~
~~ботажническата~~ ^{ботажническата} ~~и~~ ^и ~~зредителска~~ ^{зредителска} ~~дейност~~ ^{дейност} ~~на~~ ^{на} ~~ВНС.ЦК~~ ^{ВНС.ЦК} ~~на~~ ^{на} ~~РСДП/о/~~ ^{РСДП/о/} ~~удобря-~~
~~ваше~~ ^{ваше} ~~тази~~ ^{тази} ~~дейност~~ ^{дейност} ~~на~~ ^{на} ~~групата~~ ^{групата} ~~народни~~ ^{народни} ~~представители~~ ^{представители} ~~от~~ ^{от} ~~РСДП/о/.~~ ^{РСДП/о/.}

През зимните месеци ~~се~~ ^{се} ~~устрива~~ ^{устрива} ~~редовно~~ ^{редовно} ~~събрани~~ ^{събрани} ~~беседи.~~ ^{беседи.} ~~в~~ ^в ~~"народният~~ ^{"народният} ~~университет"~~ ^{университет"} ~~на~~ ^{на} ~~ул.Преслав 9~~ ^{ул.Преслав 9} ~~по~~ ^{по} ~~един~~ ^{един} ~~път~~ ^{път} ~~седмично.~~ ^{седмично.} ~~Съб-~~
~~ранията~~ ^{ранията} ~~се~~ ^{се} ~~посещаваха~~ ^{посещаваха} ~~средно~~ ^{средно} ~~от~~ ^{от} ~~200~~ ²⁰⁰ ~~до~~ ^{до} ~~300~~ ³⁰⁰ ~~души,~~ ^{души,} ~~някой~~ ^{някой} ~~път~~ ^{път} ~~това~~ ^{това} ~~чис-~~
~~ло~~ ^{ло} ~~нарастваше~~ ^{нарастваше} ~~до~~ ^{до} ~~500~~ ⁵⁰⁰ ~~души.~~ ^{души.} ~~В~~ ^В ~~сказките~~ ^{сказките} ~~на~~ ^{на} ~~"народният~~ ^{"народният} ~~университет"~~ ^{университет"} ~~никога~~ ^{никога} ~~не~~ ^{не} ~~говоре~~ ^{говоре} ~~на~~ ^{на} ~~темата,~~ ^{темата,} ~~който~~ ^{който} ~~е~~ ^е ~~бил~~ ^{бил} ~~опред-ден,~~ ^{опред-ден,} ~~а~~ ^а ~~всичко~~ ^{всичко} ~~е~~ ^е ~~изопачено~~ ^{изопачено} ~~и~~ ^и ~~на~~ ^{на} ~~счета~~ ^{счета} ~~на~~ ^{на} ~~протв~~ ^{протв} ~~О.Ф. и~~ ^{О.Ф. и} ~~ГП/к/.~~ ^{ГП/к/.}

През пролета на 1947 г. РСДП/о/ съвместно с БЗНС-Н.Петков, ~~и~~ ^и ~~разгласи~~ ^{разгласи} ~~"голямо"~~ ^{"голямо"} ~~публично~~ ^{публично} ~~събрание,~~ ^{събрание,} ~~което~~ ^{което} ~~имаше~~ ^{имаше} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~обърне~~ ^{обърне} ~~в~~ ^в ~~"голям"~~ ^{"голям"} ~~митинг,~~ ^{митинг,} ~~по~~ ^{по} ~~случай~~ ^{случай} ~~издаването~~ ^{издаването} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~ ^{провали,} ~~и~~ ^и ~~не~~ ^{не} ~~мо-~~
~~же~~ ^{же} ~~да~~ ^{да} ~~се~~ ^{се} ~~проведат~~ ^{проведат} ~~на~~ ^{на} ~~официалната~~ ^{официалната} ~~комисия~~ ^{комисия} ~~по~~ ^{по} ~~реш-~~
~~ките~~ ^{ките} ~~опредяване,~~ ^{опредяване,} ~~и~~ ^и ~~се~~ ^{се} ~~на~~ ^{на} ~~на~~ ^{на} ~~бе~~ ^{бе} ~~наложено~~ ^{наложено} ~~свикването~~ ^{свикването} ~~на~~ ^{на} ~~О.Ф. митинг~~ ^{О.Ф. митинг} ~~пред~~ ^{пред} ~~народният~~ ^{народният} ~~театър.~~ ^{театър.} ~~Събранието~~ ^{Събранието} ~~на~~ ^{на} ~~специалта~~ ^{специалта} ~~се~~ ^{се} ~~провали,~~

2

2 капіо

8

ТЗНА 43

2000 - 2001

Студентската социалистическа организация "Жанс Хорес" при РСДП /о/ бе по дейна и взе участие в всички политически събития /изборите за ВНС, 1 Май, Св. Кирил и Методи/ издавани бяха първомайски жозиви и такива за 24 Май, които се разнасяха от студентите по университетa и по улиците на София. Жозивите бяха с противотечественофронтовско съдържание и със злъч и злоба против РП /к/. По повод на тона бяха арестувани няколко студенти, които след разпит бяха освободени.

-4-

11

2. Агентурната работа през времето от 9 септември 1946 година до 9 септември 1947 година се е развила както следва: на 9 септември 1946 година групата е имала 24 души агенти /заедно тези от обекта РСДП-Нейков/от които 11 души от обекта РСДП /о/ от последните са изключени 5 души агенти. Новозавербовани през годината има 9 души агенти, които се разпределят в обекта както следва: към ЦК 3 души, към 9 район 3 души, към първи район 2 агенти, към студентската организация "Жан Жорес" 3 агенти, към ССМ /о/ 2 агенти и един към редакцията на в.св. н род

Групата има 10 явачни квартири, от които 6 са изоставени като неудобни, а се използват само 4.

През годината са заведени две активни агентурни разработки от които направен един план за разработка.

Отчетно наблюдателни досети групата има заведена 72

Групата има заведени 3 общи папки и 6 литерни досиета

Групата има заведени 6 контролни досиета.

В началото на отчетната година групата имаше трима разузнавачи в последствие бяха назначени още двама, от 1 януари 1947 год. бе уволнен един, а в последствие назначени още двама. При разделянето на групата през пролета бе с трима разузнавачи в последствие назначени още двама и в настоящия момент групата брои 5 души разузнавачи и един групов началник

Щата на групата е с груповия началник 7 души.

14 Август 1947 год.
София

Н-к 2-ра група:

А Апостолов

7

ОТНОШЕНИЕТО НА ПАРТИЯТА КЪМ СТОПАНСКИТЕ, ПОЛИТИЧЕСКИ И ДРУГИ
ВЪПРОСИ

Демократическата партия е единствената легална опозиционна партия в страната която открито не признава историческия акт на 9.IX.1944 г. и борбите на големото мнозинство от българския народ до идването на тая дата. Тя не признава 9, а 2 Септември 1944 година когато на власт дойде МУРАВИЕВИЯ кабинет. Не еднократно водачите на партията чрез партийния орган в. "Знаме" се мъчеха да докажат това пред народа.

Демократическата партия не признава и Отечественния фронт и неговото правителство, като не е пропускала случай с статий в партийния им орган в. "Знаме" и с всички други начини и средства да злепостави и дискредитира властта на От. фронт.

Отношението на партията към вътрешната политика на правителството винаги е било отрицателно. Тя е критикувала ~~всички~~ и критикува винаги всички социални, културни, просветни и други реформи които правителството на От. фронт е промекдало и провежда.

Към външната политика отношението и е също отрицателно. Тя не е одобрявала и не одобрява подписаните търговски, културни и дреги спогодби които България е направила с другите балкански и славянски страни. Неколкото статий поместени в партийния орган в. "Знаме" за "Пиринска Македония" ясно илюстрират желанието на партията да всее раздор между България и братска ТИТОВА Югославия.

Към стопанските и дреги от стопански характер въпроси, партията също има отрицателно отношение. Тя винаги се е стараела да представи бригадирското движение като нещо незначително и на сила провеждано от правителството. Критиките по отношение на девгодишния стопански план също не са малки, за когото между партийните членове се говори, че е неизпълним и, че ще провали правителството на От. фронт.

Общо взето Дем. партия се обявява против всички начинания на От. фронт от каквото и естество да са.

Строго секретно

ДО ГОСПОДИНА НАЧАЛНИКА
НА ОТДЕЛЕНИЕ "А"

ОТДЕЛ I-ВИ Д.Д.С.

Т У К

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ДОКЛАД

ЗА ОРГАНИЗАЦИОННОТО И ПОЛИТИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ НА
ДЕМОКРАТИЧЕСКАТА ПАРТИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА ОТ 9. IX.
1946 г. ДО 9. IX. 1947 ГОДИНА И СЪСТОЯНИЕТО И РАБО-
ТАТА НА III-ТА ГРУПА ОТДЕЛЕНИЕ "А" ОТДЕЛ I-ВИ,
РАБОТЕЩА ПО ЛИНИЯ НА ДЕМ. ПАРТИЯ ПРЕЗ ПОМЕНАТИЯ
ПЕРИОД.

Демократическата партия е известна всред широките кръгове на народа като партия-представителка на тежката буржуазия у нас. В нейните редове както в миналото, така и днес членуват селските чорбаджий и тузове и представителите на едрия капитал от града. За разлика от миналото може да се подчертае, че сега след 9. IX. 1944 година в нейните редове намериха място и голема част младежи от разтурените Фашистки организации: "Бранник", "Ратник", "От. Паисий", "Легions" и др., които при новосъздаденото положение в страната я намират като достойна изразителка на техните идеи и разбирания.

Освен това Демократическата партия се явява като партия с доказани заслуги за установяването и заздравяването на монархическия режим у нас. Въпреки, че преди изборите за сваляне на монархията и възстановяване на републиката, Висшия Партиен Съвет на партията да взе официално решение да се гласува за републиката, голема част от демократите гласуваха и агитираха за монархията.

Живота на партията през периода 9. IX. 1946-9. IX. 1947 г. протече както следва:

ВИСШИ ПАРТИЕН СЪВЕТ И ЦЕНТРАЛНО БЮРО

През поменатия период, а именно след обявяването на България за република, живота в Дем. партия започна да тече главно под знака на подготовка за изборите за В. Н. С. В връзка с тази подготовка на 15. IX. 1946 г. в салона на "Бакалското сдружение" в София бе свикан на заседание Висшия Партиен Съвет, на партията. На това заседание на което присъстваха около 100 души делегати от цялата страна, и София, требваше да се вземе решение как партията да участва в изборите за В. Н. С. След дълги разисквания в които вземаха думата мнозина делегати от провинцията, както и повечето от лидерите от София, се взе решение Ц. бюро на партията да отправи апел до другите опозиционни партии за образуване на общ опозиционен блок и да се излезе с обща листа, а при отказ на другите опозиционни партии, Дем. партия да излезе самостоятелно, като се направят опити да се излезе с обща листа с другите оп. партии по места.

След това заседание на В. П. Съвет, последва образуването на Централен изборен комитет който да ръководи изборната кампания. Този комитет наред с редицата събрания станали в клуба на партията, направи опит да проведе и няколко публични събрания в София. Такова бе проведено само в кино Красно село, а насрочените и организирани такива в Художествения театър и кино Журналист не се проведоха, тъй като бяха провалени от привърженици на От. фронт.

2

След изборите за В.Н.С. ~~която~~ Дем.партия претърпя пълнен неуспех, като не можа да избере нико един свой представител в парламента, в редовете на партията, въпреки усилията на водачите да изтъкнат, че този резултат е успех за тях, настъпи отчаяние. Увереността на мнозина членове, че партията в тия избори ще спечели големо число гласове, се изпариха. Платформата с която партията излезе и в която чрез партийния орган в. "Знаме" упорито защитавахе търновската конституция, бе отречена. В тези избори партията получи едвам около 20-300 хиляди гласове.

На 23 и 24 Ноември 1946 година в София наново бе свикан на заседание Висшия Партиен Съвет. На това заседание бяха отчетени резултатите от изборите за В.Н.С. и бе избрано ново Централно бюро на партията. Почти всички делегати намериха, че резултатите от изборите са неудоволителни и представляват погром за партията. Като причини за слабия резултат се изтъкнаха: силния терор, слабата организация в провинцията и главно, деленето на гласовете с останалата О.Ф. оппозиция.

При избора на ново Ц.бюро се състезаваха две листи: едната посочена от НИКОЛА МУШАНОВ без участието на ХАРАЛАМБИ ОРОШАКОВ и НИКОЛА ПАНИЦА, и едната листа посочена от АЛ. ГИРГИНОВ в която фигурираха и горните двама. Спечели листата на Н.МУШАНОВ, но по настояване на АЛ.ГИРГИНОВ и неговите хора в последствие в Ц.бюро влезнаха отхвърлените двама, като с това се целеше да се запази единството в партията.

Новото Ц.бюро на партията има първото си заседание на 28 и 29 Декември 1946 година на което се занима с спирването на в. "Знаме" орган на партията, утвърждаване на новите правилници на организациите при партията и др.

На 2 и 3 Март 1947 година Ц.бюро на партията на ново има заседание на което се взе решение партията да свика конгрес за 10 и 11 Май следната година. В връзка с свикването на конгреса Ц.бюро излезе с окръжно и редица други инструкции до организациите по места /където има образувани такива/, да засилят дейността си и затегнат организациите с оглед подготовката и изпращането на редовни делегати за конгреса. Освен горните инструкции Ц.бюро изработи план съгласно който членовете на Ц.бюро да посетят лично некой населени места в страната /главно областните градове и такива където има здрави организации/ и проведат сбирки на партийни приятели в връзка с подготовката на конгреса.

В изпълнение на горното решение Ц.бюро направи много неща. Не се получи затегане на организациите, нито се постигна образването на нови такива в провинцията. Освен СТОЙЧО МОШАНОВ, който направи обиколка в Кюстендил, опита на НИКОЛА МУШАНОВ направи такава в Пловдив и обиколката на НЕНО ШУМКОВ из некой градове в северна България, остатъците членове на Ц.Бюро и партийни дейатели не проявиха никаква дейност.

Против АЛЕКСАНДЪР ГИРГИНОВ и неговите хора от София и провинцията се обяви против свикването на конгреса, мотивирайки се с това, че нито политическия момент е подходящ, нито в провинцията има създадени здрави организации. Некой привърженици на ГИРГИНОВ, като ПЕТКО ИРДАНОВ - член на Ц.бюро от Пловдив и ЗЛАТИ ГАРГОВ от Казанлък, идваха чак в София за да внушат на Ц.бюро да отложи конгреса на да не се стигне до положение да се изложи партията с слабата си организация.

Така се дойде до едно различие на гледищата между МУШАНОВ-ПАВЛОВ от една страна, които когато конгреса да се състои на всяка цена за да могат благодарение на своите привърженици стари демократи от провинцията да завземат ръководствата в свои ръце и с това да си обезпечат водачеството в партията, и АЛ.ГИРГИНОВ-ХРИМАНАФОВ от друга които искаха конгреса да се отложи за да създадат здрави организации в провинцията от техни привърженици.

Пред вид възникналите противоречия и внушения които се направиха на Ц.бюро от редица партийни дейатели от провинцията, Ц.бюро се виде принудено на едно от заседанията си на 3 Май т.г. да издаде окръжно № 13 с което отложи конгреса за неопределено време.

-3-

Като мотиви Ц. бюро посочи, че политическият момент не е подходящ, положението в страната е доста натегнато, опозицията е преследвана, партийните книги не са в ред и др.

До края на отчетния период Висшия Партиен Съвет и Ц. бюро на ~~на~~ партията не са вемали никакви важни решения. Висшия Партиен Съвет въобще не е заседавал, а Ц. бюро в заседанията си се е занимавало по-вечето с текущи организационни въпроси.

СОФИЙСКА ГРАДСКА ОРГАНИЗАЦИЯ

След 9. IX. 1946 година Софийска градска организация бе заангажирана взвзе с провеждането на изборната кампания в София. Едвам след изборите тя се занима с изготвяне на проекта бюджета за 1947 година и новия устав и правилници на организацията. Предвиденото общо годишно събрание на 29 Декември 1946 година, на което требваше да се избере нов градски комитет, биде отложено за по късна дата, за да може на тая дата да се събере Ц. бюро което да утвърди новите правилници и устава на организацията.

Месец Януарий мина като месец на празниците и през него нямаше никакви събрания на организацията. Първото събрание през новата година бе насрочено на 9. II. 1947 г. На това събрание бе приет проектът бюджета на Соф. гр. организация за 1947 година и бе насрочен избора за новия градски комитет да се проведе на 16 с.м. Още по време на подготовката за провеждането на избора и през време на общото годишно събрание, ~~биде отложено~~ едно брожение и недоволство между членовете на партията базиращо се главно към симпатизиране на една или друга ръководители от Ц. бюро и следваната от тях партийна политика.

Избора насрочен за 16. II. се състоя, като биде избран нов градски комитет начело с ХРИСТО МАНАФОВ. Почти целия комитет се състоеше от хора на АЛ. ГИРГИНОВ. За този комитет гласуваха от всичко 1228 членове от които само 300-350 отчетени едвам 196 души, главно привърженици на АЛ. ГИРГИНОВ.

МУШАНОВИТЕ хора, а и самото Ц. бюро което се състоеше по-вечето от привърженици на Н. МУШАНОВ не признаха официално този комитет и не пропуснаха случай да атакуват неговата дейност. Несъгласието на МУШАНОВ и неговите хора с новия градски комитет и така водената от ГИРГИНОВ политика е факт който характеризира най ясно състоянието на Соф. гр. организация. Това не даде повод да се проведе на 6 Април едно бурно събрание на Соф. гр. организация и наложи Ц. бюро да се занимае с възникналите противоречия в организацията и да поиска оставката на некой от членовете на градския комитет, обвинявайки ги в противопартийна дейност. Такава оставка подадоха ЯНИ ИЛИЕВ СТОЙЧЕВ и БОРИС КОСТАДИНОВ КОРКЧИЕВ. Мушановистите от Ц. бюро внушиха също на некой членове от комитета да си подадат оставките. Такива оставки подадоха ЗОРКА НЕНО ПУМКОВА и РАЙКО ЛИМИТРОВ ОМАНОВ. По собствени съображения подаде оставка и МИХАИЛ НИКОЛОВ ГАНЧЕВ. Така се поведе борба за оставка на целия комитет, и се създаде едно положение на недоверие от страна на Ц. бюро към комитета, което стана причина още триме души от Гиргиновите хора да си подадат оставките. ~~Така~~ подаването на оставките на АНДРЕЙ АЛ. ГИРГИНОВ, АСЕН СТЕФАНОВ СТАЙЧЕВ и ХРИСТО ГЕОРГИЕВ ДАНАИЛОВ се дойде до разтурането на целия комитет. Последните трима бяха натоварени да изготвят доклад до Ц. бюро в който да изнесат мотивите за разтурянето на комитета. Против разтурянето се обявиха само ХРИСТО МАНАФОВ-председател на комитета и НИКОЛА ПАНИЦА-председател на I-во районно бюро. Въпреки това обаче, след няколко заседания комитета взе решение да се насрочи едно общо годишно събрание на което да се реши дали да се приеме оставката му или не. Такова събрание бе насрочено за 15 дния, след което се отложи за 22, а по сетне за 29 с.м.

Насроченото събрание раздвиги и двете течения в партията. На общото събрание проведено на 29 дния на което присъстваха около 200 души се подчерта надмощието на Гиргиновите хора. При проведения избор на другия ден 30 с.м. спечели единствената листа от гиргиновите хора пак начело с ХРИСТО МАНАФОВ и почти всички от стария комитет

с малки изменения. Гласуваха общо 188 души от 353 отчетени. Хората на МУШАНОВ-ПАВЛОВ не гласуваха и агитираха между членовете да не се гласува за тоя комитет.

За сега Ц.О.бро на партията още не е взело отношение по избора. Очакванията са, че той няма да бъде признат.

Освен организационните и други събрания, Соф. гр. организация е провела през отчетния период и редица събрания от културно-просветен и пропаганден характер, на които събрания се изнесоха от членовете на Ц.О.бро и стари партийни дейтели сказки от историческо, политическо и научно естество. Освен сказката на СТОЙЧО МОШАНОВ на тема "Външната политика на Англия и българските интереси" на която присъстваха доста народ, другите не бежа много добре посетени.

Публични събрания организацията не е провела освен тези в предизборния период за В.Н.С. за които споменах по горе.

Политическото съществуване на партията по райони почти не се чувства, тъй като партията не провежда публична дейност. Районните организационни и просветни събрания стават винаги в клуба на партията само за членовете на съответните райони.

МЛАДЕЖКИ СЪЮЗ И СОФ.ГРАДСКА МЛАДЕЖКА ОРГАНИЗАЦИЯ

Живота на Младежкия съюз, респективно тоя на Соф. гр. мл. организация е отразен в живота на целата партия и конкретно в тоя на Соф. гр. организация. Особено дейни и активни младежите се оказаха в предизборния период, за изборите за В.Н.С. Те спомогнаха много за организирането на публичните събрания в театрите и развили силна агитационна дейност, главно в разлепването на афиши и разпръскването на позиви и билетини. Друга самостоятелна дейност, освен неколкото вечеринки дадени съвместно с Женската секция при партията през зимата и няколко самостоятелни събрания младежите немаат.

АКАДЕМИЧЕН КЛУБ

Академичния клуб съществува почти ^{само на книга} само на книга. Назначеното ръководство не можа през отчетния период да развие почти никаква дейност, като изключим силите му дадени ведно с другите младежи в предизборната борба. Проектираното общо годишно събрание още от началото на неговото съществуване, на което да се избере редовно ръководство, въпреки положените на няколко пъти усилия, не можа да се състои. Единствените му прояви са провеждането на една-две просветни сказки и една акция в Модерния театър в София по случай смъртта на МАЛИНОВ, като резултат на което двама негови членове бежа задържани и въдворени в трудово-възпитателно общежитие.

ЖЕНСКА СЕКЦИЯ

Женската секция при партията също не развива голема дейност. Като изключим и нейните усилия в предизборния период и неколкото вечеринки дадени през зимата в клуба на партията, тя не е развила друга самостоятелна дейност. Ежеседмичните събрания които прави се изразяват повечето в ежкарстване и разпространяване на слухове. Като резултат на тази им дейност, няколко жени бежа викани на разпит в Д.Д.С., а една от тях пратена в трудово-възпитателно общежитие.

Другите секции: Придическа, Лекарска, Печатарска и др., не развиват никаква дейност.

РЕДАКЦИЯ В. "ЗНАМЕ"

През отчетния период в. "Знаме"--орган на Дем. партия излизаше редовно до 25.XII.1946 г. На тая дата той бе спрян заради статий помествани в него с явна противосъветска тенденция, целящи да уронят престижа на СССР. В него също се пишеха редица статий които целеха уронването на престижа и дискредитирането власта на От. фронт, за което той неколкократно и периодически бе спиран.

-5-

След тая дата въпреки множеството постъпки на Ц.биро на партията пред правителството за разрешаване излизането на ново на вестника, до сега това не бе разрешено.

Персонала на редакцията е разпронат, като мнозина са започнали работа на други места.

ФРАКЦИОННИ БОРБИ В ПАРТИЯТА

Възстановяването на Дем. партия през 1945 година, не се забелязваше в нея да съществуват никакви течения или лагери. Процесът на възстановяването не позволяваше да се развият никакви борби за водичество и надмощие. И по това време обаче скрито съществуваше известен антагонизъм между водачите на партията НИКОЛА МУШАНОВ и АЛЕКСАНДЪР ГИРГИНОВ.

Когато партията сформира вече своите организации /думата става за София/, започнаха да проличават борбите в нея, които се характеризираха главно в това, кой да оглавява тия организации.

МУШАНОВ-ПАВЛОВ имаха зад гърба си повечето стари демократи, някои от които се пази да членуват в партията, до като хората на ГИРГИНОВ-МАНАФОВ са предимно младежи изхождащи из средите на разтурените фашистки организации и навлезли в партията след нейното възстановяване. Последните се оказаха по активни и по буйни и съумяха да завземат ръководствата на организациите и с това подсиляха авторитета на ГИРГИНОВ. Това нещо не остана незабелязано от МУШАНОВ и подсили още повече антагонизма съществуващ между двамата.

Борбите между така очертали се две групи се изразяваха главно в завладяване на ръководството на Соф. гр. организация и подделенията и, с което се дирижираше живота на цялата партия в страната.

В Ц.биро както споменах по горе тези борби са мълчаливо отразени. Те съществуват, обаче Ц.биро се пази да ги обяви гласно за да не се получи явно разцепление в партията което долу в организациите вече съществува. Надмощие в Ц.биро имат хората на МУШАНОВ, докато Соф. гр. организация се държи от ГИРГИНОВ. Един бъдещ конгрес може би ще разреши дали партията ще остане единна, или ще се получи разцепление.

Числеността на партията през отчетния период не се е качвала много или спадала. Към 9. IX. 1946 година партията е имала около 1000 души членове, като към 1. Маи 1947 година са нарастнали на 1230 чл., от които половината младежи и останалите възрастни. Между тях има около 200 жени.

В настоящия момент партията е нарастнала на около 1300 души, като разбира се тези цифри се отнасят за София.

АГЕНТУРНО-ОПЕРАТИВНА РАБОТА

В работата си по линия на Дем. партия групата е развила следната дейност:

На 9. IX. 1946 година групата разполагаше с 24 агенти разположени по обекти както следва:

1. Към Ц.биро... 3 агенти
2. Към Гр. комитет 2
3. I-ви район 2
4. II-ри " 1✓
5. III-ти " 7
6. IV-ти " 2
7. V-ти " 1✓
8. Мл. организ. 3
9. Ж. секция 1✓
10. редакция 1✓

На поставени места шима агенти.

С помощта на завербованите сътрудници групата съумя да овладее живота на партията и да държи службата в течение за дейността и състоянието и.

До края на 1946 година бе изоставени двама агенти и един предаден на друга група. През същия период бе завербовани нови 5 агенти, или всичко към 5 февруарий 1947 година групата разполагаше с 26 агенти.

През тримесечието от I кв. до III кв. 1947 година от агентурния апарат бе изключени 8 агенти, а завербовани двама, които впоследствие отпаднаха и така през останалия период до IX кв. 1947 година групата е работила с 18 агенти. Новонавербовани и изключени през този период няма.

През отчетния период групата е придобила 9 явни квартири. Изоставени квартири няма.

Направени са два плана за откриване на активни агентурни работи.

На 9 кв. IX. 1946 година групата е разполагала с 30 заведени отчетно наблюдателни досиета. През отчетния период групата е завела и оформила нови 104 отчетно наблюдателни досиета, или всичко стават 134.

През отчетния период за заведени 12 контролни досиета на членове от Ц. бюро и Младежкия секретариат живущи в провинцията.

Заведени са 10 литерни папки за Ц. бюро, Соф. гр. организация и подразделенията и.

Заведени са 9 областни папки, както и 4 общи.

ПАТ НА РАЗУЗНАВАЧИТЕ

На 9 кв. IX. 1946 година групата се състоеше от 6 души разузнавачи и един групов началник, или всичко 7 души.

На 4 кв. X. 1946 година един разузнавач бе преместен в Отделение "Охрана".

На 1 кв. XII. 1946 година бе назначен един разузнавач и към края на 1946 година групата се състоеше пак от 7 души всичко.

През Април 1947 година един разузнавач се уволни и един бе преместен в Отдел "Строежи" при Колич, а на 1 Май с. г. бе назначен един разузнавач, или в настоящия момент групата се състои от 5 души разузнавачи и 1 групов началник, а работи с 4 души разузнавачи, тъй като почти през целия отчетен период един разузнавач е болен.

Групата в изминатия период почувствува като слабо звено недостатъчното овладяване личния живот на водачите от Ц. бюро на партията.

Друго слабо звено на групата е недостатъчната и добре подготвена агентура която да бъде разположена да работи както към водачите от Ц. бюро на партията за овладяване на личния им живот, така и да некой други слаби от към агентура места /обекти/, като Ц. бюро на партията, Соф. гр. комитет, Младежкия секретариат, I-во и V-то районни биро.

Обезпечавайки горните обекти с добре подготвена агентура, групата не бъде в състояние да донесе редовно на службата и най законспирираните решения и действия на партията.

15 кв. VIII. 1947 г.

София

Гр. Н-к

СТ. Т. ВАСИЛЕВ

Строго секретно.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ДО ГОСПОДИН НАЧАЛНИКА

НА ОТДЕЛ I-ВИ ПРИ Д.Д.С.

Т У К.

О Т Ч Е Т

ЗА ИЗВЪРШЕНАТА РАБОТА ПРЕЗ ВРЕМЕТО ОТ
9-ти СЕПТЕМВРИ 1946 г. ДО 9-ти СЕПТЕМ-
ВРИ 1947 год. В ОБЕКТА РАДИКАЛНАТА ПАР-
ТИЯ.

I. РАЗВИТИЕ И ЖИВОТ НА ОБЕКТА:

A. РАДИКАЛНА ПАРТИЯ /О.Ф./

Специална група която да работи по Радикалната партия се сформира едвам при реорганизацията на службата т.е. през месец април т.г. До този месец не е имало специално определена такава група и затова малко е разработван този обект.

Още от възникването на радикалната партия в Отечественния фронт през месец септември 1945 година и до сега напредването на съюза по отношение на отечествения фронт е положително, с изключение на отцепилата се малка част от партията и минала в опозиция.

Отношението на партията като цяло по различните политически стопански и други въпроси и мероприятия на Отечественния фронт е положително. Подкрепят се всички начинания на О.Ф., особено това добре проличава в върховете на тяхната партия докато в низините не са така твърди и последователни в своите решения и дела. Като говорим за низините да не се сметат те като цяло, а това се отнася за единици от низините.

От времето когато е отпочнато сериозна работа по разработването на тази партия пак и преди това, не са забелязани никакви фракционни борби. Забелязани са единични лични вражди между отделни лица, които, обаче, са на лична почва. Има надпреварване кой да застане на чело на партията, тъй като техният патрон Стоян Костурков е на смъртно легло от близо една година. Така борба се води главно между Владимир Лазаров Арнаудов-главен организатор на партията и Д-р Пейчо Стояков Костурков-поппредседател на ВНС. На тези надпреварвания не може да се каже какъв ще бъде край и в чия полза ще бъдат разрешени. Те за сега са утихнали, но при евентуална смърт на Ст. Костурков, съдите ще се подновят и разрешат. Но не е изключена и изненада в волячеството, тъй като и тяхната не се позовават с уважението и подкрепата на членската маса.

В последните заседания на радикалната партия се повдига въпроса и то пак от низините за искане на едно министерство за тяхната партия, който въпрос умело се отбягва от волячите им.

По отношение числеността на партията може да се каже следното:

Според докладите на председателите на районите, направени пред конференцията на градския актив на Софийската организация в

началото на 1947 година са имали към 550-600 членове по списък от които са отчетени по-малко от 100 члена. И въобще не може да се говори за никаква отчетност. В края на месец юни 1947 година в резултат на кампанията предприета от страна на тяхната партия за запълване на нови членове те се увеличиха с около 60-70 члена. Не може да се говори въобще за какъвто живот в радикалната партия.

В партията от края на 1946 година до този момент не са ставали никакви конгреси. В края на първото тримесечие на тази година станали областни и околийски сборки в градовете Русе, Луковит и Стара-Загора, на които се избраха областни и околийски бюри/ръководства/ и представители на Висшия Партиен Съвет на радикалната партия.

Ф. В. МЛАДЕЖИ РАДИКАЛИ /О.Ф./

Младежката радикалска група се образува при радикалната партия още при влизането на последната в Отечествен фронт 1945 г. от тогава до края на 1946 година тя не прояви никакъв признак на живот, дълга своя устав и редовно избрани ръководство. Към края на 1946 година и особено в началото на 1947 година младежите се активизираха. Кампанията подета от цялата радикална партия за привличане на нови членове беше използвана от младежите за увеличението на тяхната група. До края на 1946 година членуваха в младежката група предимно членовете на стари радикали. В началото на 1947 година започнаха да навлизат в него фашистки елементи и болявинството си младежи от опозиционните партии уж поправили се. Какъвто е случая с дошлите младежи от радикалната партия /Опозиция/, които напуснаха последната и се настаняха в младежката група О.Ф., като започнаха да играят значителна роля в живота ѝ, което беше забелязано от възрастните радикали и прогресивни младежи и парирани своевременно. Стигна се до изключването на някои от поволашките.

Така нараствала младежката група почувства нуждата от едно централно ръководство и устав които да я ръководят. На 5.V. 1947 година ИК на партията утвърди новия ИК на Младежки Радикален Съюз. По въпроса за изработване на устава на младежката организация се появи разногласия, по въпроса как да се именува младежката организация. Младежите настояваха да се казват Младежки Радикален Съюз при радикалната партия, а възрастните искаха да се казва-младежка група при партията, а не съюз. Младежите се наложиха. Но и до сега младежите нямат утвърден техен устав. На 23.VI. ИК на МРС назначи ново бюро на градската младежка организация. И така младежите вече имат свой ръководства.

Личията който проведя МРС е отечествено-фронтowska. Те подкрепят инициативите на О.Ф. Не са против бригадирското движение, но сега когато се поставил въпроса пред тях да дадат 10 души бригадирци за месеците август и септември те не можаха да дадат исканото число, защото за другите бригадирски смени си дали исканото от тях число. Не могат да намерят по простата причина, че вески който е кандидат да отиде иска да му се издаде цялата заплата от учреждениято за времето до като той е на бригада.

ИК на МРС не е единен, а е разделен на две. Това разделение се получи сега когато те трибване да дадат свой представител за Фестивала в Прага. Болявинството са се обилили против политическия секретар на съюза Тодор Илчев Петров тъй като последния се е самонабрал да отиде в Прага без болявинството да са съгласни с него. От този момент т.е. от края на месец юни т.г. ИК на МРС не се е събирал на заседание в пълния състав. Разногласията не почиват на никакви идейни противоречия, а на лична почва т.е., кой да бъде благодетелствувал от партията. Увеличили се в тези лични разпри те не отдават нужното значение на бригадирското движение и за сега

поне за тази смяна не са го подкрепили достатъчно според своите сили.

Фракционни борби не са забелязани.

Конгрес не са имали, а такъв може да имат през тази есен.

Събранията им се посещават от много малък брой.

За сега младежкия съюз наброява по списък към 250 души от които са отчетени процентно не повече от 30%. Прилив от нови членове за сега няма.

В. ЖЕНСКАТА СЕКЦИЯ ПРИ РАДИКАЛНАТА ПАРТИЯ:

Тъй като след 9-ти септември 1944 година на жените са дадени равни с мъжа права, то жената използвайки своите права се включи активно на О.Ф. Тя взема участие в обществен и политически живот на страната.

Към всички политически партии се създават женски секции. В началото на 1947 година и към радикалната партия /О.Ф./ се създаде такава женска секция. Избра се и бюро /ръководство/ на съдът в което влизат предимно жените на стари радикали.

За женската секция липсва да се говори за някакъв числен състав или дейност. Те не са се събирали нито веднъж на заседание.

Г. ПЕЧАТ:

Като важно средство което има само подготвителна роля при изграждането на една или друга политическа партия и за нейното укрепване и повишение това е вестника-органа на своята партия, от чието поведение-личия зависи поведението на съответната партия.

Както всички партии така и радикалната има свой орган, който се наименова "РАДИКАЛ".

Той е периодически вестник т.е. излиза в седмицата по един път-всеки понеделник. Те не разполагат с своя печатница. По-рано го печатаха в печатницата на бившите вестници "Утро" и "Заря"-сега печатница на в. "Бруд". След това в началото на 1947 г. започнаха да го печатат в печатницата на в. "Работническо дело"-ул. "Ангел Кънчев" № 5.

За сега излиза редовно, обаче, в малък тираж който се движи между 3-4000 екземпляра на цялата страна. Поведението на съдът е отечествено-фронтовско. Името на съдът да бъде сменено от месец септември или октомври т.г. от когато да започне да излиза под име "ВРЕМЕ". В последно време портата издаде една малка брошурка от 30 страници "ЕДУАРД БРИО"-живот-идей и творчество, която също не може да се пласира пре все че е по 20 лв. брошурката.

Младежите за сега нямат никакъв орган. По-рано печатаха своя страница в в. "Радикал" но в последно време я изоставиха. С намерение са през месец септември т.г. да издадат първия брой от свое месечно списание.

Д. ФИНАНСИ:

Важно средство за съществуването на една партия е да има разполага с средства от там да могат да ползват свои клубове, литературни издани, преса, свой организационен апарат и пр. Част от тези средства обикновено се дават от членския внос. Тук, обаче, при радикалната партия събирането на суми от членския внос е не възможно, защото процента на отчетите са членове в много малък, а също и определения членски внос е минимален. Той се движи от 20-200 лева най-много.

Ето защо за сега радикалната партия се издържа преди всичко от готови пари без да имат никакви доходи странични за сега.

Този тираж в който излиза в. "Радикал" не може да покрива собствениците си разходи, камо ли да дава някаква печалба.

Партията за сега се издържа от получената сума от продажбата на собствен имот възлиза на 60,000,000 лева, от която сума са останали около 50,000,000 лева.

От сведенията които получаваме от провинции се вижда, че радикалната партия в провинцията не проявява никакви признаци на живот, с изключение на София, където също не може да се говори за никакъв много активен организационен и политически живот.

II. РАДИКАЛНА ПАРТИЯ /ОПОЗИЦИЯ/:

Радикалната партия /О/ фактически не живее никакъв организационен живот, особено след като им ~~са~~ взе клуба още в началото на 1946 година. Общи събрания не се правят. От време на време ги единични от градското бюро се събират в дома на Михайл Стоенчев Гошев ул. "Карлиградска" № 6, на които заседава постоянна тема е как да си вземат клуба и на им се разреши излизането на вестника им който е спрял още в края на 1945 година, но нещо конкретно в това отношение не са направили. Не може да се схване каква членска маса имат, но може да се преположи, че повече от 25 души за София нямат. Тези 25 души са хора от отделилите ръководства и друга членска маса нямат, те са си и членове и ръководители и всичко. От месец март т.г. всички тези 25 души не са събирали нито един път. Те са в пълен застои особено през летния сезон когато всички от тях са се пръснали на курорт по най-различни краища на страната. Няма никакви изгледи в скоро време да се пробудят от дългия дитаргичен сън. В върховете им/ако може да се каже че имат върхове и низини/има борба между Димитър Търкаланов и Михайл Стоенчев кой да застане на чело на тяхната партия, поради което Димитър Търкаланов се е оттеглил от живота на партията за сега.

Радикалната партия /О/ няма свой орган-вестник. Също няма и младежка организация.

В финансово отношение са много зле тъй като нямат абсолютно никакви доходи от нивъле. Не постъпва отчитане на никакъв членски внос.

III. ОРГАНИЗАЦИЯ И РАЗВОЙ НА РАБОТАТА СРЕД ОБЕКТА:

A. АГЕНТУРА:

Преди да се сформира специалната група за разработка на радикалната партия по тази линия малко е работено. Това личи от факта, че ми беха предадени само 4 агенти работещи по тази линия. И така може да се каже, че към 9. IX. 1946 година е имало само 4 агенти. Тези агенти са били недостатъчни. Един от тях е работел сред радикалните опозиции, а другите трима в радикалната партия О.Ф. и младежкия и съюз.

Положението към сегашната дата е следното: Групата разполага вече с всичко 10 агенти и 1 информатор. От тях новозавербовани са 7 души. Може да се каже, че тези агенти са почти достатъчно тъй като и обекта е малък по състав.

За сега са обезпечени повече от главните ръководства на партията с агентура. Но из между всички тези агенти има и някой доста слаби и малко работа вършат. Ето защо въпреки малочислеността на обекта се чувства нуждата от още агенти.

Агентурата е обхванала женската секция. Младежкия съюз, редакцията на в. "Радикал" и в по-голямата част възрастните радикали О.Ф. като при тях не обезпечен с агентура само ИК и два три района.

При радикалните опозиции също е необходим още един агент

- 5 -

тѣй като за сега имаме само едни при тях.
Изключена агентура до сега нямаме.

В. ДОСМЕТА:

От момента когато групата поема разработката на рамката на партия е открила до 15 число на месец август:

60-отчетно наблюдателни досмета

7-контролни досмета

45-литерни папки/досмета/

3-общи папки

От началото на тази година до сега има завербовани 6 явочни квартири. Изоставени нямаме.

Реализирали разработки до сега нямаме.

Планове за активни агентурни разработки не са правени до сега за нашия обект.

Движението на дата на разузнавачите през годината е следното

В ново сформирания група през месец април т.г. са предвидени 5 души разузнавачи и едни групов Началник, а за сега са на лице четири разузнавачи и едни групов Началник. За попълване на дата е необходимо да се назначи още едни разузнавач.

Такава каквато е сформирания групата още в самото начало е назначена и до сега без да е имало никакво разместване.

15.VIII.1947 година

С О Ф И Я

Н-к IV група отк. "А": *[Signature]*

/Б.Донков/

Строго поверително!

ДО ГОСПОДИНА НАЧАЛНИКА НА
ОТДЕЛЕНИЕ "А"-ОТД. I. Д. Д. С.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Т У К.

ДОКЛАД

На VI група за организационните достижения и слабости за времето от 9.9.1946 год. до 9.9.1947 год. - обект РСДП-Нейков и младежките им организации.

1. Развитието на обекта за отчетната година е протекло както следва:

През м. септември 1946 год. Ц.К. на РСДП-Нейков е имал заседание на което е бил поставен въпроса за сливането с РП/к/. Появил се е силно течение против това предложение, като десницата е взела надмощие. На същото заседание е бил поставен въпрос за чистката, на която е ~~говори~~ м-р Здравко Митовски, между другото същият е заявил: Партията трябва да приема революционно нов курс. Партията трябва да приема за членове само добри и изпитани есциалисти. Помощ може да се очаква само от СССР, Англия която е империалистическа страна. Чистката трябва да се провежда безмилостно и безпощадно.

По горната реч м-р Митовски не са станали разисквания. Предложенията са били възприети и изработена резолюция, която в последствие е била поместена Окръжно № 23. След съобщението на окръжно № 23 за чистката, се почувствувал голям прирост на членове, което се дължи на това, че е дадена директива от РСДП/о/ техните членове да се отчетат и при РСДП-Нейков за да бъдат запазени от чистката, е препоръка да заемат по отговорни места в партията и от вътре да я превземат. През това време са записани нови 350 членове, с която цифрата на социал-демократите-Нейков в София възлиза на 4700 души. Това число разбира се в голямото болшинство е само на книга. В връзки с окръжно № 23 М.К./Градската организация/ е имала заседания, на което е поставен въпроса за чистката в партията. Доклада бе изнесен от м-р Здравко Митовски. Силно се противопоставиха на това. Рачо Цонев, Тодор Романов, Марко Андреев, Никола Давидов и др., които са заявили, че чистка не трябва да има, че ако чистим какво ще остане и пр. Междувременно на заседанието на Ц.К. са се занимали за поставене на кандидатури за народни представители за В.Н.С., но не е постигнато никакво съгласие, тъй като десницата оглавявана от Димитър Нейков и Георги Попов настояли за кандидатури на техни приближени. Характерно е да се ~~отбележи~~ че десницата начело с Димитър Нейков бе в паника по време подгответка на изборите. След като разбра, че всяка партия ще излезне с отделен цвят. Същия разбра, че ще се изложат ако излезнат самостоятелно и за това започнаха ~~сандажи~~ с БЗНС-Обов, но без резултатно. До последния момент Нейков и приближените му силно негодуваха и бежа в голямо безпоскойствие.

След изборите за В.Н.С., РСДП-Нейков на своите организационни събрания изнасяха, че получените малко гласове се дължи на това, че РП/к/им пречела на всекъде. През месец януари т.г. министерството на информацията

бе изпратило до всички О.Ф. партии речите на Г.Г. Министрите: Антон Югов, Васил Коларов и Кимон Георгиев за разпореждането, но организациите в страната, обаче некой от членовете вместо разпространение решават да го продадат от книгата/речите/, а останалата часть изгорява в печките на канцелариите. По този случай бе поместена статия в в. "Новини", което внесе голямо разкритие и безсмислост в средите на РСДП-Нейков.

Новината за обмяната на харите не се посрещна добре в редовете на РСДП-Нейков.

През м. Май Ц.К. на РСДП-Нейков изпрати в Цюрих-Швейцария на социалистическата конференция Димитър Нейков, Георги Манов и Здравко Митовски. Конференцията е протекла по знака на десен курс.

На последък се забелязва от десните елементи едно старание за изолирането на Здравко Митовски. Сметиха го за прекалено лев. На едно заседание на М.К. използвайки отъствието на Здравко Митовски е говорено за неговото политическо изолиране в предстоящия конгрес на партията.

До 1.1.Т.г. организацията е брояла над 4000 хиляди члена. След тази дата ръководството изключи от организацията 990 члена като не редовни.

През шес месечният период организацията е брояла 319 членове. По райони членската маса е разпределена така:

1. район	365 мъже и 214 жени	всичко 579 члена.
2. "-	111 "- и 44 "-	всичко 155 "-
3. "-	95 "- и 46 "-	всичко 141 "-
4. "-	376 "- и 118 "-	всичко 494 "-
5. "-	174 "- и 73 "-	всичко 247 "-
6. "-	31 "- и 16 "-	всичко 47 "-
7. "-	68 "- и 28 "-	всичко 87 "-
9. "-	15 "- и 7 "-	всичко 22 "-
11. "-	28 "- и 10 "-	всичко 38 "-

Еврейската секция: 74 мъже и 20 жени всичко 94 члена.

Членовете на РСДП-Нейков разделени на професий са, чиновници 2042 члена. Свободни професии /адвскати инженери и търговци/ 1300 члена.

Младежката организация "Карл Маркс" при РСДП-Нейков живее добър организационен живот и тук както при но възрастните има две течения ляво и дясно. Дясното крило около Емил Аладжеев се старае да подрежда на старите и да закажи влиянето между членовете. Левите около Жечо Янев Асен Златаров и Георги Веселинов и др. са за тесно зближение с РМС и изоставане традициите на старите и отживяла широкански традиции. На със- тоялата се през м. ноември 46 год. конференция на ССМ. Присъствувалиса делегати от цялата страна. Най големи дебати се развили около възстановя- ване връзките с втория интернационал.

През м. май 47 год. сесъстося конференция на градоката организа- ция ССМ, която се занима с предстоящият конгрес на ССМ-Нейков.

На 15.VII.47 год. ЦК на ССМ има важно заседание и подготовка на конгреса, който ще се состои на 12 и 13 октомври т.г. По левите и прогре- сивни младежи са взели решение да издадат печатен орган, който да кри- тикува нередностите в сюза, испращане доверени хора в провинцията за агитация по предстоящият конгрес, а също так непосредствено преди кон- греса да се зададе ЦК на ССМ и изгони от там Аладжеев. Младежката ор- ганизация брои 517 члена.

Студентската организация "Жан Жорес" при РСДП-Нейков не развива
никакъв организационен живот. Брой 1700 члена.

Агентурната работа от 9.IX.1946 г. до 9.IX.1947 год. се развива
както следва:

На 9 септември групата е била обща с 2 група и е имала 24 души
агенти, от които 13 от обекта. От последните са изключени 8 агента и
новозавербовани 6, или всичко сега 11 агенти, които са разпределени та-
ка: ЦК един агент, първи район 2 агенти, II район един агент, III район
един агент и еврейската секция един агент. ССМ I район един агент, II
район един агент, III район един агент, ЦК на ССМ един агент и студент-
ската организация един агент.

Групата има 6 явачни квартири. Отчетно наблюдателни досиета са
заведени 45. Контролни досиета има заведени 8. В началото на отчетната
година групата е била общо с 2 група, при разделянето през пролетта та-
зи година групата е била с 3 разузнавача и един групов началник. Със-
тава на групата е същият и сега. Щата на групата заедно с гр. началник
брой 7 души.

15.VIII.1947 г.
София

За Н-ник 6 гр.
/М. Божков/

ДО ГОСПОДИН НАЧАЛНИКА НА
ОТДЕЛЕНИЕ "А" - ОТДЕЛ I.

Т У К.

Д О К Л А Д

за политическото и организационно състояние на БЗНС-Н. П.
развитие и организация на агентурно-оперативната ни ра-
бота по обекта, за времето от 9. IX 1946 г. до 15. VIII 1947 г.

Есента на 1946 год. бе наситена с остри политически борби в връ-
зка с насрочените на 27. октомври, избори за В. Н. С.

Непосредствено след референдума за Република, на 10. септември с.
г. БЗНС-Н. Петков, излезе с окръжно до околийските дружини, с него той
нареждаше да се отпочне незабавно избирането на кандидати за народни
представители. Той заведе на борба за запазване частната собственост
наследствеността, религията и възпитанието на младите, които били за-
страшени с външно-фронтиската просто-конституция. С всички на-
ближаващ ден до денят на изборите, раздвижението и овладен опозицио-
нен кацър настъпваше в широка и смела предизборна борба; в името на
някакви потъпкани свободи, ред, спокойствие, мир и народовластие. В стра-
ната започнаха системни провокации, подбуждания и ръководени от П. П. на
БЗНС-Н. П. и използвани от него за спекулиране пред мълчания свет, че в
страната вилнея кръвав терор, който пречи за свободно изразяване во-
лята на избирателя.

Успоредно с предстоящата му, за тогава, голяма политическа акция
вътрешно БЗНС-Н. Петков не бе единен. Обединението косто стана през м.
октомври 1945 год. между гичеисти и планисци в предизборната кампа-
ния показа, че то не е станало на базата на обща загриженост за съд-
бата на българския народ, а само на общата им умишлена кървава
са се обединили т. е. споразумеи. Безценството от заседанията на П. П.
по това време се занимаваха в осмърване кандидатурите на двете коте-
рини течения. В самото П. П. гичеистите: М. Драмдаревски, М. Панов, Ст.
Даскалов и Хр. Панов бяха принудени да водят борба за запазване коле-
гията си. На заседанията на Върх. съвет, станало на 25, 26 и 27.
септември, при дневен ред: Утвърждаване решението на П. П. за участие
в изборите; одобрение решението за блок с БРСДП(к) и П. Стоянов; взема-
не отношение към демократите и пр. упреците и обвиненията не стихнаха
между двете течения. Решенията на В. С. С. на БЗНС-Н. П. за участие
в изборите в блок с БРСДП(к) и Независимите интелектуалци/П. Стоянов/
признаха формално и без това фактически единствено на цялата

407

8

5

5

В заседанията на У.С. и Парламентарната група се подчерта едно
явно желание в низините за разбирателство с Р.Н. /и/ Н. Петков считащи
се с това настроение, вземащо позиция, маневриращ успя да убеди болш-
евството от Парламентарната група /о изключение на ризешистите /не за-
да се предпази от разединение и недисциплинираност, групата трябвало
предварително да депозира заявление за оставка на всяки един депутат.
Така той по време на заседанията на ВиН.С. държеше всички депутати в
ръцете си и дерижираше нескончаемите обструкции, тропане и викане на
послушните си депутати. Но не само поведението на парламентарната гру-
па бе пакостно, становището взето при изказванията на отделни депутати
по политическите и стопански мероприятия на власта бе крайно вражде-
бно, които под булото на "критика" отричаха всички начинания. В така в-
зетата линия от тях дръвцата се до скандали, особено случая с Блиса-
вета поп Антонова, която се опита да коншунства с паметта на жертвите
от фашизма, за които се искаше гласуване бжкен за еднократна помощ.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

- 3 -

3

Тези и други провокационни постъпки сѣ провеждаха методично отговарящи на линията на поведение взета на предварителните заседания на Съюзните ръководства и Парламентарната група.

Дейността на Парламентарната група.

По всички законопроекти, представени от правителството, критиката бе сведена до пълно отричане. Като не-характерни са ~~изучаванията~~ на ораторите: Тончо Тенев, Сп. Найденов, Ст. Божков и Хр. Стоянов по двегодишния стопански план. Всички те взеха напълно отрицателно отношение, като го нарекоха дори и химеричен.

В връзка с дебатите по проекто-конституцията бяха се записали десетина оратори от групата начело с Н. Петков. От тях успяха да говорят само Н. Петков, който представи контра проекто-конституция, Ан. Держански, Ив. Костов, Марин Лицев и Йордан Ковачев. Всички те отредоха естествено-фронтиската проекто-конституция и защитиха своята съдържаща отживели времето си законоположения от времето на Монтескьо и др.

Фракционерство.

Започналите борби по време на изборната борба за Р.Н.С. и затихнали временно след това в началото на 1947 год. наново се подновиха по време на организационните събрания за произбиране на нови околийски настоятелства. По ~~(същото)~~ това време когато нивозите ръководства си даваха сражение излизайки навсякъди с два листа - Гичевистка и пладнеска, Гичев и хората му в София провеждаха обединителни конференции на които говореха за разбирателство с Р.П. /к/ и порицаваха фронталната борба на Н. Петков, сочейки нова тактика за борба с власта. Това доста много смущаваше пладненците за тяхното извоювано господство в Съюза. Едновременно с тези конференции Гичевистите издадоха и няколко "ВЮЛЕТИНА" напечатени в малък брой.

Поддигнатия още през ноември 1946 год. въпрос за намаляване числеността на Р.П. от 22-ма на 9 или 11 души, наново се подхваща от пладненците Р. Даскалов, Ив. Костов и Д. Стоянов, които образуваха около себе си групичка от ~~отдвои~~ и дейни гететовци, като Ив. Гичев, Кочо Бонев, С. Златанов, М. Михайлов и др. опиращи се на пълната подкрепа на Н. Петков, Ас. Павлов и останалите пладненци. Срещу тях Гичев противопостави Ас. Стамболийски, когото лансирва за организационен секретар на Съюза, на местото на Д. Стоянов.

Чувствайки положението неудържимо Н. Петков, за да отбие атаката и внесе известно успокоение прие като изход насрещването на конгрес.

Организациона дейност.

В първите месеци на 1947 год. Съюзните дейтели организираха не-всесемстни организационни събрания на околийските дружини за произбиране на нови м-ва. Често тия организационни събрания се превърнаха в публи-

чим странания. Губите за овладяване на съответните технологии от
ново се поеха от двете течения - есерови и владисенци. Резултатите
от изборите бяха в повечето случаи в полза на есеровите.

В ЗСМ-Сърбински, коленните бе почти същото, като това при възрастните с изключение на това, че при възрастните провалянето на гичевестите бе по-слабо и трудно от това на земвестите-гичевестите.

Акци, конференции, публична проява и събрания.

Освен гаямата предизборна кампания и широката организационна
развита в първите месеци на 1947 год. други сериозни акции БЗНС-Н.
Петков не е регистрирал. През цялото време, обхващащо доклада, са
ставали събранията им на закрито, които предимно са се посещавали
от членска маса. Конференцията свикана в началото на април на екол.
секретари и организатори, състояла се в София под ръководството на
Д. Стойков мина под знака на чисте организационни въпроси. На 2 май
се състоя събрание в София на екол. селска дружба, а на 4. същия мес.
се откри годишните събрание на соф. град. екол. дружба.

Годишнината от смъртта на Ал. Стамболийски, И. Д. Петков и Мара Рачева бяха отразявани с панахиди на гробовете им, на които присъстваха не няколко стотин души членове.

През прелета на т.г. в връзка с посещенията на анкетната ко-
мисия по гражданския въпрос, БЗНС-Н.П.бе предприел акция за събиране
материали и сведения да направим сайт и за публично събрание, но
накрая както негласно започна така и неосъществена тази акция.

Също така мъжчините отложиха и наредения конгрес за 22. V. т. г. страхувайки се от евентуални изненади от страна на гьвешистите.

Премени в П. П. Упр. Съвет и Върх. С. Съвет.

Такива ^{архиви} ~~от съществено значение не станяха през цялото време,~~
~~само организациите на ком. орган. секретар Р. Даскалов и излизането~~
~~на някой поради задържането и като провинени и идващи на подсъд.~~
~~мест. Задържани са Н. Петков, Р. Даскалов, П. Коев, Д. Стоянов и Ив. Косте~~
~~вешки членове на П. П. В не-малък процент има задържани от У. Съве~~
~~и Върх. Съюз. Съвет.~~

Положението на селф. град. еж. ел. организация.

И В началото на тази година в София се проведеха също годишните районни събрания. Както в провинцията, така и тук фракционите борби се развива с ожесточение, достигащи до побойща. Районите: I, II, IV и V. бяха под влиянието на итчевистите и представяваха сериозна пречка за мълно владарско овладяване на софийската организация. Лично Н. Петков и Ст. Божков прати собствените си решения, да не присъства човек от П. П. на годишните събрания, нарушиха това си решение и издигнуха башкетозата на своите.

- 5 -

5

В началото на месец май се състоя годишното събрание на софийската окол. дружба. Стотезаваха се две листи: Илдарска-водена от Стоян Божков и гичевистка-водена от Иван Бояджиев, виечели първата ~~сидниш~~ Влияние по ръководство.

Постоянно Преводство.....	Илдарско	Илдарски район.....	Илдарски
Соф. град. окол. н-во.....	- " -	Седми район.....	- " -
Избран район.....	- " -	Осми район.....	- " -
Втори район.....	гичевисти	Девети район.....	- " -
Трети район.....	Илдарски	Десети район.....	- " -
Четвърти район.....	не разие	Единадесети район..	- " -
Пети район.....	гичевисти	Дванадесети район..	неизвестно

Членски състав на район. дружки до 20. Декември 1946

Общо от 22-те дружки, отчетени членове са ~~представени~~ до тая дата 2,207 души. Софийска ~~околка~~: 16 дружки с 459 члена.

Намаление на 1950 души отчетени до 1 май т.г. за соф. организ.

ЗМС-Сърбински до същата дата 790 члена - " - " -

БАЗС-Н. Петков - " - " - 750 - " -

Организации.

Вноските за Съюза и окол. н-во възлизат на 1,061,587 лв. събрани от чл. вност от 12 районни дружки, вечеринки и номениния комитет при соф. районни настоятелства.

Развой на областното настоятелство.

За областното н-во през отчетения период нълни сведения нямаме тъй като не го обслужваме агентурно. н

ЗМС-Сърбински.

По време на изборите за В.Н.С. земеделските организации изтъкнаха инорукциите на П. П. на БЗНС-Н. П. като изтъкнаха тактическата работа която стоеше пред опозицията в надвечерието на изборите, като ление на афиши, разнасяне бикетини и охрана на "гласите" митинги и събрания провеждани от опозицията.

Членовете на П. П. бяха на провинцията на активна агитация всред избирателите. Някой от тях бяха кандидати за народни представители, като П. Сърбински, Дора Кеева, Ан. Инчевинки, Из. Рангелов, Васил Машев, Кръсто Зарев и Ефтим Арсов. Първите трима бяха избрани, които в В.Н.С. поддържаха напълно линията на поведение взета от съюзителите.

Изменение в състава на П. П.

През периода на обхващаш времето доклада, станала изменение в състава на П. П. Дълга: Илдар Гаджеви Никола П. Ризов минаха на страната на О. Ф. а Ефтим Арсов в връзка стара прмсъда стиде да я излежава в затвора и Кр. Зарев оиде в връзка с една неговя провакационна реч.

Дълго време П. П. не бе попълнено. Наложено се да бъде свикан У. С. На 16, 17 и 18 т. м. бе свикан У. С. при следния дневен ред: Утвърждаване членовете на У. С. избиранет на нови членове на П. П. и доклад от П. Сърбински. На първа точка бяха отвърдени всички новоизбрани членове на У. С. с изключения на плевенския, който напусна в знак на протест понеже двама от тях са открити гичевисти. Прие се и оставката на Ас. Сърбински/станала под натиска на брат си/След конструиране на У. С. мина се на точка трета, по която П. Сърбински направи доклад и апелир към всички за вземане положително отношение към О. Ф. мероприятия и порицаване акцията на Гемето, който ги подкана към конспирации.

а В увода на доклада си Сърбински съобщил, че м. г. са имали 83 окл. н-во, а тази година 47.

В изказванията по доклада Васил Машев, Дора Коева и Коце Тошев заели отрицателно становище, отразяващо настроението долу по районите. Конференцията излезе с резолюция по новото становище.

Дейността на соф. град. окол. н-во.

На 10. XII. 1946 год. соф. градско съвместно с районите ръководства проведе конференция, на която се реши да отпочнат незабавно годишните събрания по райони. От 17 декември 1946 год. до 23. януари т. г. бяха проведени в всички райони годишните събрания на които се развиха познатите борби между гичевистите и пладнарите, като последните спечелиха в всички райони с изключение на 1.

Организационна дейност.

Организационната дейност се изразява главно в организационна и културно-просветни събрания по райони, на които се четат реферати и измислят беседи из областта на историята на земеделското движение.

Начело на ръководството са геметовци като: Г. А. Димитров, Дафинка Манова и Надежда Ламбова, които по време на изборната борба организираха агитки по опозиционните събрания и стандарха "Смърт на Г. Димитров, Сталин" "Да живее Гемето" и "Долу диктатурата".

Същото ръководство (настоящем) откажа да приеме резолюцията на У. С. за смена на стария курс и е на позиция срещу П. Сърбински.

Дейността на соф. област. н-во.

През времето обхващащо доклада, соф. обл. н-во е провело няколко конференции, състояли се в София. На първата станала през декември миналата година са присъствали около 300 души, проведена е ръковод от председателя на н-вото Боне Гяков, секретаря Ас. Сърбински и М. Пожаревски в присъствието на П. Сърбински. На втората станала на 6. IV. т. г. са присъствали около 150 души. Говорил е първ на нея С. Златанов член от П. П. ВЗНС-Н. П. който се похвалил, че никог единен Съюз не е имало от сега. После поднесел поздравления Баранов от името на "социалистите". И след него П. Сърбински казал, че не

- 7 -

пълен салона поради голямия терор и упрекнал Р. П. /к/ като си служил с цитати от Марков.

Членски състав и финансов отчет на ЗМС-Сърбински.

В София и областа до края на 1946 год. е имало 224 групи с отчетени членове 2,917 души, неотчетени 4,196 души или всички 7,113.

Приходи: Отчленски внос.....92,125 лв.

От вечеринки, забави и др 80,000 лв.

всичко.....172,125 лв.

Разходи: За секретарската заплата 135,000 лв.

Пътни, заседателни и пр. 47,649 лв.

всичко.....182,649 лв.

За 1947 год. е предвиден и гласуван приход и разход 600,000 л

Отношението на ЗМС-Сърбински към О. Ф. мероприятия.

Въпреки и последното решение на У.С. ЗМС-Сърбински, в болшенството земистите имат напълно отрицателно отношение към всички О. Ф. начинания. В един доклад секретарката на соф. организация с няколко думи обрисувала пълното отрицание на всички райони ръководство по отношение ЕМОС. По Външната и Вътрешна политика напълно се покриват с тая на възрастните.

БАЗС-Н. Петков.

В края на учебната година БАЗС-Н. П. получи директивата да се свърже всеки член в съответната дружба по местожителство. Така той за изборите бе напълно на разположение и готов технически и агитационен апарат в полза на опозицията. В началото на учебната година членовете бяха събрани по области, инструктирани и изпратени в предизборна агитация.

В София заедно с ССМ "Ж. Жорес" се проведе предизборно събрание в връзка с изборите за ВНС. Така студентите-опозиционери бяха поставени в пълна услуга на предизборната кампания на БЗНС-Н. Петков.

В началото на декември м. г. в София се състоя конференция на която бяха представени всички факултети. Изнесени бяха доклади от организационния секретар В. Молешки; от Главния секретар Д. Крайчев и завеждащ културно-просветния отдел П. Симеонов.

Организационния секретар е дал цифрата 650 члена отчетени.

На 8 декември /празника на университета/ БАЗС-Н. П. организира банкет в "Реунионе" на който е присъствал Н. Петков и П. Сърбински и произнесли подходящи речи.

Акции на БАЗС-Н. Петков.

На 10 март т. г. БАЗС заедно с анархистите предприе акция против законопроекта за висшето образование. От начертаните акции, те успяха да проведат в няколко факултета накой сполучливи, но бяха

възбуждани с извършените арести на по-активните членове, преди-
шно членове от И.И. на РАЗС-Н.И. Косто и до днес остана непълнено
и се представлява фактически от председателя Йордан х. Енев.

Новите моменти в курса на ВЗНС-Н. Петков.

На 5 кми т. г. Великото Народно Събрание отне депутатския мандат
на Н. Петков, обвинен в тежко противодържавно престъпление. На основа-
ние прокурорското писмо до Председателството на В.Н.С. органите на
властта задържаха Н. Петков. Това веднага предизвика събиране на парла-
ментарната ~~и~~ група и след това на И. П. за да разгледат новосъздаде-
ното положение и вземат решение. Един от въпросите, избирани заместник
остана неразрешен. Слуховете и паниката се усилваха, това предизвика
заминаване на народните представители в провинцията, за да внесът
успокоение и разяснение от неочаквания арест. Р. Даскалов и Ив. Костов
отчитат това като кулманиционна точка и, че сега предстои развърската
като обясняват, че англо-американците ще упражнят силен натиск и Н.
Петков ще излезе от затвора направо И-р Председател на България.

Новия, още по-оглушителен удар, дойде с ~~отнемане~~ на мандата на
23-а народни представители, подали си предварително оставката на Н. П.
Петков. Великото Народно Събрание е разпуснато в отпуски. И. П. на
ВЗНС-Н. Петков е в постоянни заседания. Излъчиха трима предсавители от
него: др. Стоянов, Б. Думбаров и др. Стамболийски, за да води преговори
с представител от Ц.К. на Р.П. /к/ преговорите продължават без-резул-
татно. О. Ф. ги обвинява в неискреност с цел за маневра. Събрания и.и.
през втората половина Върховен Съюзен Съвет на заседание не напра-
ви никаква стъпка напред, даже прояви явно колебание в изменение курса
на следваната до сега вражеска политика. Декларацията която излезе
от печат остана само маневрена книжна постъпка за печелене време. И
Процеса на Н. Петков ~~пришпанишпаниш~~ потвърждава напълно обвинението
предписано му в обвинителния акт. Успоредно с него са гледат или на-
срещват нови, заангажиращи първите му помощници, като Р. Даскалов, Дим.
Стоянов, Н. Попов и др. ВЗНС-Н. Петков е разобличен в лицето на първите
си водачи, че комплотирал срещу собствената си държава с конспирации,
вредителство и заговори в армията.

II.

Състояние и организация на агентурната ни работа по обекта

След 9-и септември 1946 год. групата е работила с около 30 аген-
ти и информатори от тях не всички са били използвани по важни обек-
ти. Няколко от тях са станали народни представители и са били инстру-
ктирани към образуване груповщина в парламентарната група. Това до
некаде им се е отдало поради естественото разслоение на двете течения:
пладненци и игичевисти. В самото И. П. е внедрен един агент, също в вси-
чки по-долу стоящи ръководста групата е успяла да обезпечи с агенту-
ра. Изключение прави: Областното ръководство на софийска област и ня-

- 9р -

кой районни ръководства. Общо взето към всички по важни обекти ⁹групата е насочвала своята агентура или пък е вербовала нова.

Новозавербовани: 12. Изключени и изоставени 13. Работещи агенти 29.

Новозавербовани явочни квартири 18. Изоставени 0.

Новозаведени активни агентурни разработки 5. Планове за разработки 5.

Реализирани разработки няма. Прекратени поради предварителен арест 2.
1. Рангел Даскалов 2. Иван Костов и Двамата арестувани.

Отчетно-наблюдателни досиета - няма открити, освен оформените открити преди и не заведени като такива.

Общи папки 7 с азбучник и опис на материала в тях. Литерни папки са открити на Ц. Ц. Упр. Съвет, Върх. Съюзен Съвет, Парламентарна папка и на всички по-долу ръководства включително районите ръководства на БЗНС и ЗМС. Открити са досиета на всички депутати и по-важните от тях с а с меморандуми. Контролни досиета няма открити. /заведени/

Движението на опработници в началото на обхващания времето доклад ~~ан~~ е следно: опработници 6. преместен 1. новоназначени 2.

Н. Р.

НАЧАЛНИК I-а ГРУПА "А"

/Веселин Райков

До Господни
Георги Димитров - Министър-Председател

207 88
43

Уважаеми г. Министър-Председателю,

Позволете ми да се обърна към Вас за милост.

За да можете да прецените дали заслужавам Вашата милост - ето моята дейност през тези две години:

На 14 и 15 октомври 1944 г. заседава в София учредителна конференция, която възстанови БЗНС, напълно обединен и единен. В нея участваха представители на всички бивши крила. Избрани бяха: Върховен Съюзен Съвет, Управителен Съвет и П.Присъствие и секретар на Съюза д-р Г.М.Димитров. Отсъствувах от София при конференцията, понеже бях в делегацията за подпишването на примирието в Москва.

Веднага след 9 септември 1944 г., прочетох едно окръжно по радио София с което се нареждаше при възстановяване на дружбите да се приемат за членове само антифашисти, отечествено-фронтови, изпитани одружени земеделци в борбата срещу фашизма и изграждане делото на 9 септември 1944 г.

След завръщането си от Москва заварих съюза напълно възстановен нов в управителните тела имаше един дух на много повишено самочувствие, който не отговаряше на тоя, отечествено-фронтowski, който имашме ние, одружените земеделци, които участвахме в създаването на О.Фронт и изграждане делото на 9 септември.

Д-р Г.М.Димитров, който бе дошел от чужбина и не познаваше условията при които бе създаден О.Фронт, главната, първата роля, която изигра най-големия дял, който имаше в съпротивителното движение срещу фашизма и в изграждане делото на 9 септември - РП/к/, внесе в Съюза едно настроение, което влоши отношенията между РП/к/ и БЗНС. Повечето от приятелите му, изцяло верни нему хора, бяха членове на В.С.Съвет, на Упр.Съвет и на П.Присъствие. Хората на така нареченото бивше крило на съюза "Врабча 1" внесоха също един елемент на разединение в О.Фронт. Приятели на управлението от 2 до 9 септември 1944 г., те не признаваха делото на 9 септември. Те не го признават и днес. Всичко това влоши отношенията ни с РП/к/. През месец януари 1945 г. бяхме принудени да свикаме Върх. Съюзен Съвет. Със сътрудничеството на другарите от РП/к/ се опитахме да запазим положението. Още преди януари 1945 г., в съвместните заседания на представителите на политическите организации в О.Фронт, отношенията между секретаря на БЗНС - д-р Г.М.Димитров и представителите на БЗНС бяха вло

- 2 -

Свикахме Върховен Съюзен Съвет на 18 и 19 януари 1945 г. Д-р Г.М.Димитров си подаде оставката и напусна съюза. Новото П.Присъствие, на което бях секретар, и в което влизаха г.г. Ал.Оббов, Г.Драгнев, Ст.Тончев, и др. почти не можеше да работи. Д-р Г.М.Димитров бе напуснал, но създателното от него настроение остана. Представителят на "Врабча" 1 в П.Присъствие - г. Минчо Панов, го напусна под претекст на болест, не едновременно, но не си подаде оставката. При такова състояние и при така влопени отношения с РП/к/, дойде Националният конгрес на комитетите на О.Фронт. Там пролича още по-вече пукнатината. Член на У.С. или Върх. Съвет, не помня добре, на Б.З.Н.С. - Ангел Янев, си позволи да защитава тезата за правото на стачка за земеделците, теза, която никога, никога не е въобще разглеждал в БЗНС. Лично бях принуден да отговаря на тази провокация.

Последваха обвиненията на РП/к/ за противоотечествено-фронтски акции на БЗНС, срещу ОРПС, пораженски позиции срещу Отечествена война, митинга срещу П.Косев и др. Така се дойде до 8 и 9 май 1945 г. Въпреки Вашите съвети за помирение предадени чрез секретаря на РП/к/ г. Трайчо Костов на мене, не се постигна съгласие и съюза бе разцепен на две: един със секретар Ал.Оббов и един със секретар - аз. Управителните тела на съюза попълнени с хора на д-р Г.М.Димитров осуетиха акцията на 8 и 9 май в кино "Балкан" да постигне изцяло целите си. Това бе началото на края на сътрудничеството ми в О.Фронт. Преговорите водени за постигане на споразумение не успяха. Тия преговори водихме Ас.Павлов, Б.Бумбаров и аз с г. Ал.Оббов. Водиха се с целия кабинет в Министерския Съвет и не успяха, въпреки че Б.Бумбаров се даде оставката за да улесни преговорите. За всичко това не отричам своята лична отговорност, която е на първо място, но за всичко това е причина и неотстъпчивостта, която владееше в управителните тела на съюза, неотстъпчивост, която се дължи на това, че там бе легнало учещението, вследствие влиянието на д-р Г.М.Димитров и "Врабча 1", че ОФ е изиграл ролята си и че той не е друго освен прикритие на РП/к/, която има цялата власт в ръцете си. При това настроение дойде и внушаването на регента проф. В.Ганев за изложение, което той написа изцяло и което аз подписах, след като бе прието от П.Присъствие, с което се искаше отлагане на изборите. Както за това отлагане, така и за бойкотирането на изборите на 18 ноември 1945 г. се наложиха управителните тела на съюза. Те решиха, че оплакванията за насилие над сдружените земеделци са основателни, че не могат да бъдат заверени листи и пр. и пр. Тук трябва да кажа няколко думи за напускането на ОФ и минаването в ОФ опозиция на БЗНС и РСДП/о/. Това е решение на БЗНС /П.Пр./ и на ЦК на РСДП/о/.

В обвинителния акт срещу мене главното обвинение е, че съм бил

209 90
24-
готвел държавен преврат с двама полковници, които били създали военна конспиративна организация повлияни от разговорите си с мене. В писме, показания и устни пред съда аз отрекох решителната за тях среща с мене. Но кой би могъл да допусне, че аз ще чакам в дома си случайни полковници да дойдат да ме търсят за да правим преврат, докато съм най-добър приятел с шефа на войската ген. Д. Велчев? Личен приятел, по семейство, приятел преди и след 9 септември, по създаване на О.Ф., обличил се още по-вече с него поради поддръжката, която съюза оказва на г. К. Георгиев и нему по фамозното постановление № 4, изработено от тях двамата, в постоянни срещи с него дори до заминаването му за Швейцария, в които постоянно ми е давал сведения за състоянието на войската, съвети да не се занимаваме с нея, защото е в сигурни ръце и ще изпълни дълга си, когато е необходимо, какво нужда имам от други връзки с войската?

От излизането ми в опозиция, от есента на 1945 г., с започването на в. "Н.З.Знаме", БЗНС и аз започваме дейност срещу О.Фронт. Тя е изложена, аргументирана в декларации, позиви, изложения публикувани във в. "Н.З.Знаме".

Тук трябва да спомена за статиите върху войската публикувани във в. "Н.З.Знаме", за които получих най-тежкото наказание дадени ми след това, за обвинението в готвене на държавен преврат.

Тия статии, които според обвинителния акт са засегнали духа, морала и боевата способност на армията, бяха четени от ген. Д. Велчев. Извика ме и ме посъветва да ги опра. Намери ги за напикни, защото повечето от изнесените недостатъци знаел, вземал мерки и ще се поправят. Прокурорският свидетел ген. Кр. Лекарски, пом. министър на войната и тогава, запитан от мене отговори, че докладвал на ген. Д. Велчев за тия статии, но че ген. Д. Велчев не бил на мнение да се вземат мерки. И защо днес аз, две години след тия статии, трябва да нося отговорност, когато при публикуването им, най-отговорният за духа, морала и боевата способност на войската, военния министър, е намерил, че тия статии се нищо не са ги засегнали.

С излизането на в. "Н.З.Знаме" започна и борбата срещу О.Фронт или по-право срещу правителството на ОФ и по-специално срещу РП/к/, която под името на ОФ искаше завземане на цялата власт. Това е основата на печатна и устна пропаганда на съюза. Започнаха обвинения в неспазване програмата на О.Ф. от 17 септември 1944 г., в нарушаване основния принцип върху който бе изграден О.Ф. "политически организации при равни права и равни задължения" и заместването му с еднопартийното управление на РП/к/, обвинения в насилие над одружени земеделци, над граждани, в неправомерно разпределение на стоки, на реквизиционни наряди и пр.

- 4 -

След изборите на 18 ноември 1945 г., които бойкотирахме, бор-
та се засили и продължаваше така до изборите за ВНС на 27 октомври
1946 г.

Тая борба предизвика реакция от страна на правителството и
спиране, конфискуване на в. "Н.З. Знаме" и в. "Свободен Народ", нападения
на печатници, побойща над редактори, отачки в печатниците и т.н. и т.н.

На 10 октомври 1946 г., се подписа протокола за единството на
БЗНС и Д.Гичев. Споменавам този факт, защото той може да допринесе за
изяснението на моята дейност. Цял месец се водиха преговори и ако ус-
пяха, това се дължи на приближаващата дата 27 октомври - изборите и
определяне кандидатите за народни представители. Трудната точка бе, а и
остана и днес такава, след подписване на протокола, 9 септември, макар
че се постигна еднадушие при подписването. "Врабча 1", която бе влязла
в съюза още на 14 октомври 1944 г. не признаваше историческото дело
на 9 септември 1944 г. И затова се стигна до формулата приета в прото-
кола: "Историческото дело на 9 септември 1944 г., започнато още на
2 септември 1944 г."

В изборите на 27 октомври 1946 г. обединената опозиция - БЗНС
и РОДП/о/взе, по официални сведения 1.250,000 гласа и 99 нар. представи-
тели, 90 на БЗНС и 9 на РОДП/о/

Резултатите от изборите повдигнаха извънредно много духа на
опозицията, специално тоя на БЗНС и особено самочувствието на управи-
телните тела на съюза, които намираха, че масите са напълно одобрили
тяхната непримиримост спрямо ОФ и РП/к/

Тия резултати засилиха още по-вече тая непримиримост и тя се
изрази в борбата, която се поде във ВНС срещу политиката на правител-
ството. Парламентарната група реши напечатването на всички речи, произ-
несени във В.Н.С. във в. "Н.З. Знаме" и тука във ВНС избраните народни
представители от бившето крило "Врабча 1" се проявиха най-опозиционно.

Ето, изразена обито двегодишната дейност на опозицията, на БЗНС
и моята лична дейност, понеже тя е неразривно свързана с другата:

Тая моя дейност бе несъмнено повлияна и се разви под знака
на непримиримостта на управителните тела на съюза. Но тя несъмнено
също бе косвено повлияна и от вътрешната и външна реакция и използва
на за борба срещу О.Фронт.

Вътрешната и външна реакция създаде центъра д-р Г.М.Димитров
и го използва като прикритие за борба срещу народовластническото
управление на О.Фронт за постигане на своите реставраторски цели.

Още когато О.Фронт бе единен, реакцията се мъчеше да подрива
неговата реформаторска дейност. Тя успя да забави цели 6 месеца про-
веждането на големите реформи за ТКЗС и Т.Н.С., представени от мини-
стър на земеделието Ас.Павлов, тоя за "Военно-временните печалби" и

211 247 92

"Прогресивни-подоходния данък" представени от проф. П. Стоянов, министър на финансите. Цели 6 месеца тия реформи седяха в папката на Министъра. Председателя К. Георгиев. Това бе първата причина за големи недоразумения между представителите в кабинета на БЗНС и тия на РП/к/, които обвиниха първите в саботиране на програмата на О.Фронт. Все по това време, реакцията успя да провали и първия законопроект за големите реформи за монопола на тютюна. Най-големия тютинотърговец Жак Асеев, живущ в САЩ успя чрез приятелите си в О.Фронт, които бяха натоварени с защитата на интересите в България да провали законопроекта.

Така бе провален и законопроектът за национализиране на големите предприятия "Гранитонд" чрез намесата на чуждия капитализъм в подкрепа на реакцията.

След създаването на О.Ф. опозиция, акцията бе използвана също вътре и вън.

В края на 1945 г. започнаха посещенията на чужди кореспонденти, предимно американски и английски. Целта на посещенията им бе да внушат, че ОФ е считан като прикритие на еднопартийния режим на РП/к/ и да отнесат впечатления и факти, за установяването на тоя факт. Първия от тия кореспонденти бе г. Горис Ланко, който написа яростния памфлет срещу секретаря на Н.К. на ОФ, г-жа Цола Драгойчева.

През 1946 год., тая дейност на международната реакция, на големите империалистични сили се засили още по-вече.

Един наистина типичен пример. По повод на слухове за политическа криза ми бе връчена от г. Министъра на Външните работи, тогава проф. Петко Стайнов, депеша изпратена шифрована чрез българското политическо представителство във Вашингтон, със следното съдържание: "Петков да не участва сега в кабинета. Това е мнението на държавния департамент /Министерство на Външните работи/. Да влезе в кабинета Стойчо Моманов Недялко Атанасов или Б. Бумбаров". Подписана Ангел Кузиджийски. Аз запитах политическия представител на САЩ - г. Барнс дали това е възможно, дали е възможно такова вмешателство. Отговорът бе разбираше, не. Но депешата е официална и препис от нея има непременно в архивата на Министерството на Външните работи.

Една от най-големите реформи на О.Фронт е несъмнено тая на ТКЗС. Гласувана в 1946 г., нейното прилагане бе компрометирано или по-скоро или по-скоро възпрепятствувано от посещението на американския журналист г. Мъркам. Живял дълго в България, познаващ отлично български език, ползущ се със симпатиите на българските селяни, поради горещата им защита, която той пее през кървавия режим на Цанкова, той направи в цяла България една схема върху тая реформа, върху прилагането й.

- 6 -

212 248. 95

Личния му допър със селяните, мнението му за реформата повлия безспорно върху противодействието на селяните срещу нея.

Той взе и девет свитъка, факти и документи за насилни, пригответи от Петър Коев и връчени му от него.

Идването му в България съвпадна с това на г. Марк Етридж, преди изборите за ВНС, на 27 октомври 1946 г.

И двамата съветваха участието в изборите, създаването на оми демократични групи, специално на силен и единен земеделски оми за борба срещу комунизма, срещу създаване на комунистически режим в България.

Това е било лиймотива на всички срещи и разговори с политическите представители на великите империалистически държави, пребиваващи постоянно в България или идващи временно тука.

Така се използва и както се научих през време на процеса и пребиваването на д-р Г.И.Димитров в САЩ. От показанията на свидетеля А.Дърмански, научих, че П.П. на ВНС официално е порицало дейността на д-р Г.И.Димитров. Порицавам я и аз. Никой не може да говори и да действа от името на ВНС във от България.

Явно е от гореизложеното, че вътрешната и външна реакция, които са скачени съдове са използвали дейността на опозицията и лично моята дейност, като център за борба срещу вътрешната, стопанска и социална политика на О.Фронт и срещу неговата външна политика за сърдечна дружба със С.С.С.Р.

Началникът на Вашия кабинет г.П.Григоров и той на кабинета на председателя на Народната Република г.Георги Андрейчин, близък приятел на г.Барно и на г.Харишан, най-големия американски магнат, бивш пълномощен министър на САЩ в Москва, могат да Ви дадат най-пълни сведения за отношенията на опозицията и лично моето с представителите на САЩ в България. Вие ще се уверите, че това което казвам по-горе е истина. Тия отношения не са минавали никога границата на позволеното от националното чувство. Но, че тия отношения са влияли върху моята дейност, ТОВА АЗ ОТРИЧАМ.

Днес разбирам, че моята дейност наистина е послужила за борба срещу народната власт.

Моля Ви, Господин Министър-Председателю, дайте ми възможност да поправа стъреното от мене зло, да заработя отново с всички сили за спасителната политика на О.Фронт.

Днес виждам, че реакцията успя чрез професионални организации да използва опозиционния център, за да саботира или се опита да саботира най-добрите реформи, стопански и социални на О.Фронт.

Злото е сторено, и аз се надявам, г.Министър-Председателю,

че Вие ще ми позволите да присъединя оските си към тия на всички българи за преуспяването на единствената спасителна политика за България тая водена от правителството на О.Ф., под Ваше ръководство, а именно: жокренно сътрудничество и приятелство между РП/к/ и БЗНС чрез О.Ф. и сърдечна дружба със СССР, която единствено може да осигури бъдещето и преуспяването на България.

Днес съм убеден, че несправедливата борба, която водихме и водим срещу О.Фронт и специално срещу РП/к/, с внушенията, съветите и окуражаванията на вътрешната и външна реакция е причинила не само зло на страната, но е била и напълно неоснователна.

Днес съм убеден, че думите, които казахте на г.Д.Терпешев и на мен, когато дойдохме за пръв път в Москва у Вас: "Бай Добри, не е дошло времето България да стане комунистическа държава, а вие земеделците /обръщайки се към мене/разберете, че не можете да имате монопола в делата" са били думи на истински държавник, а не на партизанин. Тия думи са наистина същността на О.Фронт и Вие изпълните на дело тая дума.

Странно ще е, Господин Министър-Председателю, да останат ненаказани тия които избия 30.000 българи-работници и селяни, като Ал.Цанков генерал Вълков, полковник Порков и толкова други, а да бъде наказан така строго ~~внът~~ на Д.Петков и братът на Петко Д.Петков, който по Ваши указания и инструкции допринесе нещо за създаването на О.Фронт и на историческото дело на 9 септември 1944 г.

В името на оново чудно момченце, Вашето покойно дете, чиито портрет Вие ни показвахте, когато бяхме на гости у Вас в Москва и гледахте с толкова бащинска любов, нежност и тъга, моля Ви, Господин Министър-Председателю, бъдете така добър и отменете моята смъртна присъда. Вие не ще искате първата годишнина на народната Република България и третата годишнина на О.Ф. и на историческото дело на 9 септември 1944 да бъдат ознаменувани с подписването и изпълнението на смъртната присъда на брата на Петко Д.Петков.

Великодушното е било винаги отличителна черта на великите хора и на великите държавници.

Приемете, Господин Министър-Председателю, моите чувства на най-сърдечна благодарност и на най-искренно уважение.

26 август 1947 г.
Софийски Централен
Затвор

Н.Петков

ДО ГОСПОДИНА Г-Д.ДИРЕКТОР И ДИРЕКТОР НА
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

Т У К.

Д О К Л А Д

За проведената от органите на Държавна Сигурност акция, във
връзка с разтурянето на БЗНС-о/ и изземването на архивите му.

Донесам, Вж, Господин Директоре, че акцията във връзка с разтуряне-
то на БЗНС-о/, изземване архивите и имуществата, както и запечатване на
клубните помещения беше проведена по предварително начертания план и
успешно завършена. Никъде в района на София не бяха отбелязани инциде-
нти или никакви Происшествия. Според Вашата изрична заповед, обиските и
арестите бяха извършени безшумно и навсякъде е бил запазен необходимия
ред и спокойствие. Резултатите от обиските и арестите е следният:

1. По плана беше набелязано да се извършат обиски във всички клу-
бове на опозицията в София - на брой 8, редакцията на в. "Нар. земед. зна-
ме" и в 142 души функционери на БЗНС-о/, предимно членове на ПП, град-
ските ръководства и районните такива. От набелязаните за обескиране лица
бяха обескирани 139 души. В останалите трима не беше направен обиск, по-
неже същите отсъстваха от квартирите си и последните бяха заключени.
Освен предвидените, бяха обескирани още 14 души, които бяха определени в
последния момент, по време на самата акция, понеже се получиха данни, че
в тях може да се намерят материали. Следователно, извършени са обиски
в домовете на 153 души членове на БЗНС-о/. 5 души от тях не са присъ-
тствали на обиска, понеже са били в провинцията и последният е извършен
в присъствието на техните близки.

Освен в лицата, бяха извършени обиски, и във всички клубове на опо-
зиционният БЗНС в София на брой 8, които след това бяха запечатани, с
всичкия наличен инвентар в тях. Клубовете се намират на следните адреси:

1. ул. Мосиф Тито 83 - клуб на III р. дружба, състоящ се от един
дклян - 4 x 4 м.

2. ул. Неофит Рилски 43, клуб на IV р. дружба, състоящ се от една
стая, на I ет. с размери 3.5 x 3.5.

3. ул. Цар Борис III, Кр. село - клуб на VIII р. дружба, състоящ се
от един три стаен апартамент на II етаж.

4. с. Драгалевци - клуб на селската дружба, състоящ се от един дв-
клян 3 x 3 м. и една стаячка.

5. ул. Априлов 3, клуб на V р. дружба, който се помещава в клуба
на ЦК на БРСДП /о/, поради което не беше запечатан, а бяха иззети само
архиви.

6. ул. Св. К. и Методий 88 - Княжево, клуб на XI р. дружба, който се
намира в частния дом на Илия Георгиев Ламбов и няма определена стая за
целта, поради което бяха иззети само архивите, без да бъде запечатано
помещението.

7. ул. Поситано 1, където се помещава канцелариите на ПП, на БЗНС,
ПП на ЗМС, Окол. Градско н-во на БЗНС, Окол. Градско н-во на ЗМС на I-ва
районна дружба, II районна дружба и Съюзната книжарница. Целият клуб и

заема два етажа от зданието, от които на първия етаж има два тристаинни апартамента и на втория етаж един три стаен апартамент.

8. ул. Гурко 38, където се помещават заседателната зала на ПП на БЗНС зала за събрания и канцеларията на БАЗ. Клубът заема един три стаен апартамент на II етаж с голям хол.

Освен изброените клубове, беше произведен обиск и в помещението на редакцията на в. "Нар. земедел. знаме", нахляща се на бул. Дондуков 62, от където бяха иззети всички архиви и вестници, след което помещението бе запечатано. Последното се състои от 3 стаи.

При извършването на обиските в лицата и клубовете, не бяха отбелязани никакви инциденти, с изключение в дома на Димитър Гичев, който независимо от това че беше в квартирата си, не отваряше вратата на нашите органи. След като последните е трябвало да чакат близо два часа пред вратата на Димитър Гичев, на местото е пристигнал н-ка на IV отдел Стефан Богданов, който беше уведомен и в негово присъствие вратата е била насилвана. При обясненията поискани от Димитър Гичев, който е бил в апартамента заедно с жена си, последният се е оправдал за постъпките си с това, че бил болен и че жена му не му позволила да отвори.

По интересни материали взети от обиските са следните:

От дома на Ангел Держански са намерени и иззети два пистолета, един 7.65 и друг 6.35. По този повод Ангел Держански беше извикан да даде показания в Дирекцията след което бе освободен.

В квартирата на Минчо Панов Минчев при обиска е намерен един пистолет "Валтер" 9 м.м. с пълнителя. По този повод Минчо Панов е задържан, а пистолета иззет. Днес в Дирекцията се яви брат на Минчо Панов - майор от военното у-ще - Кънчо Кънчев Панов, който заяви, че пистолета е бил негов и поиска да му се върне. От данните които имах на лице действително се указа, че пистолета е на майора, поради което му беше върнат. Минчо Панов ще бъде разпитан, след което ще го освободиме.

При обиска на Владимир Христов Прокопиев - председател на ЗМС в IV район, бяха намерени една ID карта за разузнавач и други документи изходящи от Дирекция на милицията, с които той очевидно е злоупотребявал. Документите са му издодени от административния отдел, когато там е бил началник Бакалов. По този повод лицето е задържано.

2. По изработения план, трябваше да бъдат задържани 18 души функционери на БЗНС-о/ за да бъдат разпитани. От тях бяха задържани през време на операцията 14 души. Останалите четирима не бяха намерени в домовете им и име данни че се укриват. Задържани са следните лица:

1. Михаил Ташков Михайлов - член на ПП.
2. Недко Колев Ботев - член на ПП.
3. Никола Маринов Ковачев - администратор на вестника.
4. Спас Найденов Недков - бивш народен представител.
5. Митю Иванов Седев - бивш народен представител.
6. Кирил Йосифов Попов - член на ПП.
7. Петър Дяков - председател на III р. дружба.
8. Ангел Василев Македонски - Секретар-каснер на III р. дружба.
9. Кръстьо Найденов Сейменски - член от ръководството на 8 р. дружба.
10. Вълко Стоянов - Председател на VIII р. дружба.
11. Яни Спасов Стоянов - Председател на XI р. дружба.
12. Иванка Тодорова Такева - секретарка на ЗМС - XI район.
13. Минчо Панов Минчев - член на УС и ПП.
14. Владимир Христов Прокопиев - председател на ЗМС - IV район.

- 3 -

Освен горните лица, задържан е без да бъде предвиден в плана и дома-
кина на клуба на ул. Гурко 38 - Веселин Христов Гайдаров, който трябва да
бъде разследван за материалите които са били изгорени в клуба в деня пре-
ди провеждането на обиска.

Следните
Не бяха арестувани предвидени ~~ж~~ по плана лица:

1. Атанас Лерински - бивш народен представител.
2. Петър Атанасов Стамболиев - член на Градското ръководство.
3. Георги Алексиев Димитров - член на окол. р-во на ЗМС.
4. Петко Иванов Рангов - бивш народен представител.

Горните лица, по сведенията които имаме, се укриват. Според послед-
ните данни, Петър Стамболиев се намира в Перник и е дадено разпореждане
за неговото задържане.

28.VIII.1947 год.

С о ф и я.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ВИ ДДС:

/Г. Ст. Ганев/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

УТВЪРЖАВА
Н-к Отдел I-ви
... /Г.С.Танев/
... 1947 год.

До Господин Началника на
Отдел I-ви Д.Д.С.

Т У К

Р А П О Р Т.

От О.Р.ТОДОР М.ПЕТКОВ I-ва група отделение "А"

Господин Началник,

Като прегледах матреялите в досието на ГЕОРГИ ИОРДАНОВ ИЛЧОВ-общественик, женен с едно дете, жител на София, роден в с.Априлци-пазарджишко на ~~2.10.1877~~ 1877 год.жив.в София вил."Толбухин"№ 94 партера, пенсионер от Дирекция на пенсийте.с книжка № 114271 от 9.май 942 год.Бивш министре на ~~благосъстояние~~.през блоково време 1931 год. Установих, че нама матреяли от които да се ~~направи~~ заключение, че той се занимава с някаква активна вражеска подривна дейност за да бъде взет на активна агентурна-оперативна ~~разработка~~.

От матреялите с които разполагаме в досието му се вижда, че той е активен земеделец още от 1918 год.на които съюз е бил и член:Принадлежи в земл.съюз към крилото "ПЛАДНЕ".Бил е преди 9-ти септ.944 год.избиран за народен представител от страна на земеделците.След 9 -ти септ.944 г.се включва активно в БЗНС от където през 1945 г.излиза в опозиция на отеч.фронт заедно с Н.Петков, Б.Бумбаров, А.Держански и др. В БЗНС-Н.Петков става член на П.П.и негов главен организатор.За изборит за ВНС се избира от страна на БЗНС-Н.Петков за народен предст.и като такъв в заседанията му не се е проявявал много ~~лошо~~.След разтурянето на БЗНС-Н.Петков остава на същите си позиции но не се проявява активно и избегва да говори за неговото организиране под каквато форма и де е.

Поради това, че ГЕОРГИ ИОРДАНОВ ИЛЧОВ се явява като фактор в нашия политически живот, то трябва да бъде обект на нашето наблюдение и му се образува ОТЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНО досие.

ОДОБРИВА
Н-к отделение "А"
... /М.Гинев/
... 1947 г.

СЪГЛАСЕН
Н-к I-ва група отделение "А":
Операт.работник /.../
/В.Райков/

документ

99 *883*

Х А Р А К Т Е Р И С Т И К А Н А

ГЕОРГИ ИОРДАНОВ ИЛЧОВ, род. в село Черово-пазарджишко, на 6. III. 1877 г. Живуш на бул. Ф. Толбухин № 92-партс-ра София. жител на с. Априлци-пазарджишко. По професия Общественик. Бил е депутат от кабинета на Ал. Стамболински, бивш м-р е на м-во на Благоустройството през 1931 год. Бивш депутат от ВНС-947 год. от парламентар. група на разтурения ВНС-Н. Петков, на който е бил чл. и на П. П. и на УС. Религиозното му изповедание-евангелист. Осъждам като сподвижник на Ал. Стамболински през 923 год. Емигрант не е бил. Чужди езици не владее.

Георги Иорданов Илчов, произхожда от богато селско семейство, както и самия той има богато материално състояние, което се изразява имоти: ниви, ливади, лозя, две къщи и един апартамент в София на горния адрес. Доброто му материално положение се е подкрепвало и от продължителната му обществена дейност в качеството си на бивш м-р и депутат на два пъти. Има голямо семейство: жена и 5 деца, две от децата му живеят в София с него, а останалите 3 деца и жена Петра Г. Иорданова, живеят на с. Априлци-пазарджишко.

ПОЛИТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ: Политическата дейност на Г. Иорданов Илчов е богата и дълга. Той е сподвижник на: Райко Даскалов, Ал. Стамболински, и всички почти от основателите на ВНС. и като такъв си е печелва голям авторитет сред земеделските слоеве, който авторитет е запазил и до днес. Активната му земеделска дейност се подчертава от това че още от времето на правителството на Ал. Стамболински той бива избираем за депутат. За сподвижничеството му с Ал. Стамболински и за активната му дейност като земеделец, той бива съден от цакковите съдилища през 923 год. През време на блоковото управление, той също поради политическата си активност и авторитет, бива назначен и за м-р на Благоустройството. Отношението му към Р. П. /к/ според сведения от Пазарджик, преди 9 септември са били неприязнени, тъй като той е бил поканван тогава за сътрудничество в борбата за освобождение от немската окупация, на което той е отказал и което подчертава неговата неприязненост към Б. Р. П. /к/, преди 9 септември 944 год. В емиграция Г. Иорданов не е бил. След 9. IX. 944 год. Г. Иорданов отпочва активна политическа дейност като Оф. земеделски деец и на митинг в Пловдив в началото на 945 год. Той е заявил, че никаква вече работници и селяни не биват разделяни в борбата им. Когато обаче, се стигна до разцепление в ВНС-на 8-9 май с. г. и се оформи опозиционен земеделски Съюз, Г. Иорданов се определи на страната на опозиционния Съюз като един от първите помощници на Н. Петков. Като чл. на П. П. на ВНС-Н. Петков, той е участвал най-редовно в всички решения на П. П. който са имали спъващо и тормозящо предназначение с/у политиката изобщо на Оф. Власт, на които решения, окръжни и пр. той е слагал и подписа си. Като депутат в В. Н. С., е поддържал напълно линията на поведение на парламентарната група ръководена от Н. Петков и така наречената "агитка" около него. Това му поведение да бъде близък на пладненската ко-терия в Съюза не е ново, а датира от сменяването му като м-р и по-сетне оформяването на пладненската група, която през личния режим на Борис III в противовест на гичевата "дима" излизаше с в. "С. Глас" на който той бе редактор. По късно в насрочените избори в "безпартийния" период, той редовно се е кандидатиравл. но винаги касир-ван. Цялата му политическа дейност през време на фашисткия режим е от малък мащаб. Активната му политическа дейност започва след разцепването на ВНС и оформяването на опозиционния такъв, в който той провеждаше принципална борба против комунистите.

ПОЛИТИЧЕСКИ ВРЪЗКИ: Лицата с които е в политически и приятелски връзки Г. Морданов, са почти от бившите-парламентарна група и П.П. на БЗНС/разтурен/, а именно: Ангел Держански, Асен Стамболийски, Асен Павлов, Борис Бумбаров, Кирил Йосифов Попов, Трифун Лунев, Недко Колев Ботев, Стефан Даскалов, Христо Стоянов, Дора Коева, Камен Христо проф. и Стоянов, Петър Сърбински, Светла Райкова Даскалова, Стоян Кърлов и др.

КАЧЕСТВА: В политическо отношение се е проявявал като последователен и неотстъпчив. Проявява се като скромен гражданин, тих и добродетелен, още повече че той е евангелист в вероизповеданието си ~~Богословски и политически~~.

К/К.

28 IX. 44

241

VI 145

26

До Господин
Насил Кодаров - Временен Председател на
Народната Република България

М О Л Б А
от Н и к о л а Д. П е т к о в

Уважаеми Господин Председателю,

Позволете ми да се обърна към Вас за милост.

Признавам, че моята двегодишна политическа дейност е изцяло погрешна и най-искренно се разкайвам за нея. Никога не съм имал намерение на напакостя на страната си с нея.

Трябва да Ви изповядам, че тая моя дейност, за която на първо място нося отговорността, разбира се аз, е резултат на внушения и съвети давани ми от други.

Кой би могъл да не вземе под внимание и да се усъдни в съветите на главата на българската църква Негово Блаженство Екзарх Стефан I, имащ доверието на правителството, на чуждия свят, имащ възможността да е напълно осведомен? А той посъветва завръщането на д-р Г. М. Димитров, защото се ползувал с пълното доверие на западните демокрации. Негово Блаженство, до края на участието ни в управлението явно, а след това тайно, направляваше със съвети и указания нашата дейност.

Кой не би се вслушал в съвета на народния регент г. проф. В. Ганев да се направи изложение за отлагане на изборите за народни представители, насрочени за 26 август 1945 г.? Кой би по-добре осведомен от него за вътрешното и международно положение на България? Това изложение, подписано от мене, е написано от първата до последната дума от народния регент проф. Венелин Ганев. А цели две години аз носих всички хули за това изложение!

Та нали г. проф. П. Стайнов, тогава министър на външните работи, нареден представител на "Двено" в правителството на ОФ, успя да отложи изборите?

Кой не би повярвал на народния регент проф. В.Ганев,когато заявява, че ще предизвика криза на правителството на г. К.Георгиев, която бе осуетена само благодарение на личната намеса на г.генерал Бирзов пред регентите .

Кой не би повярвал на довчерашни колеги министри звенари, социалдемократи, земеделци, че се работи открито, че трябва да се продължи дейността и трябва да се търси удобния момент за криза ?

Може ли да не се вярва на Централни комитети, на Висши партийни съвети, на управителни съвети, които преговарят с опозицията и в последния момент нямат куража да вземат решение ?

Както виждате, Господин Председателю, върху мене са влияли със съвети и внушения хора на които не може да не се вярва, защото някои от тях и днес участвуват в управлението.

Кураж и вяра в моята дейност са ми давали и разговорите, които съм имал с представителите на империалистичните държави.

Ето тая моя дейност обслужва вътрешната и международна реакция.

Вътрешната реакция,която няма куража да се бори открито, се криеше зад моята дейност, макар и голяма част от нея да се е прикрити в съюза "Звено".

Тая дейност са подкрепяли,удобрявали напълно и политическите организации, като Демократическата партия на г. Н.Муханов и Народната партия на г. Ат.Буров. Тая дейност е вършена взаимно и с РСДП/о/ със секретар г.К.Дулчев, с която образувахме обединената опозиция.

Международната империалистична реакция използва моята дейност, за да се бори срещу интересите на България и нейният единствен покровител великия СССР.

Върху тая дейност са влияли и нейните политически представители у нас.

Ако международната реакция не успя, това се дължи на бдителността на нашия двоен освободител великия СССР. Вътрешната реакция не успя благодарение на Вашата бдителност и тая на водача на българския народ г.Георги Димитров.

Моля Ви, Господин Председателю, дайте ми възможност да поправам стореното от мене зло и да заработя отново с всички сили, за единственната спасителна политика за България, тая водена от правителството на ОФ, под ръководството на г. Георги Димитров, а именно: искрено сътрудничество между РП/к/ и БЗНС чрез ОФ и сърдечна дружба

- 3 -

243 144
28

със СССР, която единствено може да осигури бъдещето и преуспяването на България, като отмените моята смъртна присъда.

Странно ще е, Господин Председателю, да останат ненаказани тия, които избиха 30.000 български работници и селяни, като Ал.Цанков, ген. Вълков и др., а да бъде наказан така строго синът на Д.Петков, братът на Петко Д.Петков, който по указания и инструкции на г.Г.Димитров, допринесе нещо за създаването на О.Фронт и историческия 9 септември 1944 :

Великодушието е било винаги отличителна черта на големите хора и на големите държавници.

Приемете, Господин Председателю, моите чувства на най-искрена благодарност и най-искренно уважение.

22 септември 1947
Софийски Централен затвор

Н.Петков

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

РАЗРЕШАВАМ:
Началник на отдел 1-ви
.....
/Г. Ст. Ганев/
..... 30. IX 1947 год.

Строго секретно!

ДО ГОСПОДИНА НАЧАЛНИКА
НА ОТДЕЛ 1-ВИ ПРИ Д.Д.С.

Т У К.

Р А П О Р Т

от Димитър Захариев, опер. работник-6-та гр. па, отделение "А", отдел 1-ви.

Господин Началник,

Лицето Димитър Манолов Нейков е роден на 21.5.1883/5/ год. в гр. Тулча-Ромъния, жив. ул. Шейнов № 13-Сафия. Женен, българин, българско, изт.-православен. Занаятие адвокат.

Димитър Манолов Нейков няма лоши прояви и няма материал, който да го уличава в вражеска дейност, поради което не можем да му открием активна агентурна разработка, то аз Ви моля Господин Началник да ми разрешите да открия ОТЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНО ДОСИЕ.

Същия има досие/преписка/ в картотеката на Д.Д.С. под № 5268, което се намира в 6-та група, отделение "А", отдел 1-ви при Д.Д.С.

ОДОБРИЛ:
Началник отделение "А"
.....
/М. Гинев/
..... 30. IX 1947 год.

Н-к 6-та група:
/ Г. Ст. Гьорев/
Опер. работник:
/ Д. Захариев/

4.X.1947 год.
Седм

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго поверително! 57

20
ДОНАСЯ:
АГЕНТ "МИЛКО"

прил о.р. - К. Николов
4.X.1947 год. 12 часа

СПРАКА ПО ДОНЕСЕНИЕТО:

Донесението се отнася за мнението на Коста Лулчев по отношение състоянието на БРСДП/о/.

Мнението на Коста Лулчев е, че след спирането на вестника и отнемането на клуб на Преслав и този на Априлов 3, както и с арестуването на множество хора от местния комитет, счита се за сега, че е невъзможна никаква работа при това положение. Ще трябва да се изчака да настъпят по нормални дни, до като правителството по нататък разреши излизането на вестниците, отваряне на клубовете и се даде възможност за работата на партиите.

Около конгреса на Нейков не се проявява интерес и не се прави нищо.

С представянето на членовете от местният К-тет няма възможност да се разбере какво се приказва.

Милко.

3 копия К/Н.

Д Е К Л А Р А Ц И Я .

Подписаният Асен Павлов, бивш административен секретар на разтурения опозиционен БЗНС, заявявам следното:
Отечественият фронт, в който участвах преди, на и след 9-ти септември 1944 г., за мен е неразривен съюз между трудящите се-земледелци, работници, занаятчии, народна интелигенция и техните политически организации, за защита и победа на техните интереси и тези на България, а 9-ти септември е велико историческо народно дяло, което събори отечествения монархо-фашистки режим и прогласи народните идеали: свобода и справедливост за народа, стопанско, социално и културно прогресивно строителство за преуспяване на страната и изграждане на свободна, независима, демократична и мощна републиканска България.

След 9-ти септември 1944 г. правителствата на Отечествена наха всестранно народно творчество за преуспяване на страната в името на програмата на ОФ за народна демокрация и благоденствие, за славянска дружба и сътрудничество, начело с братска Русия-СССР и за сътрудничество с всички свободолюбиви и демократични големи и малки народи.

Създаденият опозиционен БЗНС бе воден по погрешен път, защото вместо да се върне и сътрудничи в ОФ, или да се осорми в лоялна и народополезна опозиция, той се увлечи в ожесточена ~~кххххххххх~~ ^{борба} безогледно отрицание на политиката и мелоприятията на правителствата на ОФ. Така той бе използван от вътрешните реакционни елементи за прикритие и реставраторски надежди, а от международната реакция-за нейните империалистически замисли.

Осъждам противоотечествената дейност на Д-р Г.М.Димитров, която е насочена против интересите на България и служи на международната реакция и враговете на славянството.

Осъждам политиката на Н.Петков на махзархи, заговори, конспирации, съботажии, за която бе осъден, която е отречена от народа, като противонародна и вражеска.

Всичко това доведе до вземане съответни мерки и разтурване на опозиционния БЗНС.

Като съзнавам и отчитам сторените грешки, декларирам, че ще подкрепя усилията на ОФ за пълното осъществяване на неговата програма, прилагана с редица мероприятия за всестранното преуспяване на страната. Същевременно апелирам към бившите привърженици на разтурения опозиционен БЗНС да не се подават на вражески, предателски и насилнически внушения и действия, от където и да идват те, а да се отдадат на мирен и полезен творчески труд за изпълнение на народостопанския план и другите мероприятия на ОФ за благото на народа и радината.

Следвайки този път, ние ще допринесем за отбиване пристъпа на реакцията срещу свободата и независимостта на страната, а също така ще помогнем за осъществяване идеите на 9-ти септември за прогресивна народна република България.

9 X 1944 г.

Асен Павлов

М.В.Р.
Дирекция Държ. Сигурност
Отдел IV, отд. "Е"
11.X.1947 год.
София

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго поверително!

До Господина
Началника на отделение "З"
Т у к

Задача 6721

РАПОРТ

Донасям Ви Господин началник, по горе възложената ми задача следното:

Лицето ДИМИТЪР МАНОЛОВ НЕЙКОВ е роден на 21.V.1885 г. в гр. Тулча-Ромъния, българин, българско поданство, изт. православен, женен за Райна Черинова, л.к. 7833 от 1945 год. Понастоящем в София живее на ул. "Шейново" 13.

Същия е роден в северна Добруджа от будно българско семейство. След завършване на средното си образование в Силистра следва историко-филологически науки в София и Мюнхен. Първоначално се отдава на учителство и още като учител и окръжен училищен инспектор започва своята обществена дейност в БРСДП, още от 1905 година. Преследван заради убежденията си от реакцията Димитър Нейков напуска училището и се отдава напълно на партийно-политическа дейност. Нейков отрано е борец за свободата на Добруджа. През миналата световна война, той пак е борец за свободата на Добруджа и като такъв е бил хвърлен в затвора.

След първата световна война е окръжен управител на Гюгюрджинския окръг/Беломорието/, където представлява България пред окупационните англофилски войски. За първи път е бил избран на народен представител като позиционер през 1920 год. от таможното българско, гръцко и турско население. Израствал като борец след миналата световна война против кликата на Цар Борис и германската реакция у нас, Димитър Нейков е бил избран за социалистически народен представител в XX, XXI, XXII, и XXIII народно събрание, той бил един от инициаторите и първите дейци на Народен фронт през 1935-38 год. и един от създателите на демократичния фронт у нас. Като такъв той е бил избран за хасковски социалистически народен представител в XXIV редовна камара през 1938 год. Активен кооперативен деец, председател на обединената кооперативна централа "Напред", Общ съюз на популярните банки и др.

Преди 9.IX.1944 година той е водач на БРСДП в България. Член е на ЦК и секретар на същата от 1919 год. Сътрудничел е непрекъснато в в-к "Народ", участвал е в международни конгреси в Букурещ, Брюксел, Виена и др.

Останал верен на опозиционната си социалистическа партия в миналото той твърдо продължава борбата против фашизма, под знамето на Оф, който пръв председател на Софийска областна колегия е той. Като нелегален деец се укрива в една скривалище между Княжево и Драгалевци. През фашисткия режим Нейков води смела борба и за своите речи срещу погрешната династическа политика е осъден от фашисткия съд. На 1 и 2 септември 1944 година на една социалистическа конференция, Димитър Нейков отказва да влезе в правителството на Муравиев и в никакъв случай не се отделя от съвместната борба с РП/к/, земеделци-пладненци, и звенари. Десет години наред той е като социалдемократ е участвал в редица борчески инициативи срещу насилниците на българския народ в непрекъснат контакт с комунистите. Около 2-3 септември 1944 година като председател на Софийския областен комитет на Оф, той е трябвало да говори на един протестен митинг против полуфашистката клика на Муравиев-княз Кирил, но по заповед на министъра на вътрешните работи и директора на полицията този митинг бил разпръснат.

с пущечни гърмежи от полицията. На 9 септември 1944 година, той става министър на търговията и промишлеността в правителството на ОФ, като такъв той е издавал заповеди за строго изпълнение на борбата против черната борса и спекулата. Говорил е на много ОФ митинги по вътрешното и международно положение. Сключил е търговско стопанска спогодба със Съветския съюз на 10 март 1945 год. и на 15 октомври с.г. с Ромъния. През изборите за обикновеното народно събрание е бил избран за народен представител от Пира Русенска колегия. Чувствайки се недобре с здравето напуска министерския си пост през 1946 год. Като главен секретар на БПСДП, избран отново на 29 май 1945 год. и като такъв имайки голям авторитет дава правилно-идеино-политическа и отечественофронтиска насока на своята партия.

Той е женен-има двама синове. Материално добре. В квартала не проявява никаква дейност. По характер е много добър, тих, внимателен и с голям авторитетност човек. Работил е като касиер в Ючбунарската популярна банка, а понастоящем е председател на същата.

Нано Николов Нанов.

раз. III ст.-17 гр.

БЪЛГАРСКА ЛИГА ЗА ЗАЩИТА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА И ГРАЖДАНИНА
СОФИЯ, ~~14 октомври 1947 г.~~ 103 ~~47~~ 14 октомври 53

Nul homme ne peut être accusé, arrêté, ni détenu que dans les cas déterminés par la loi, et selon les formes qu'elle a prescrites.

Art. VII de la Déclaration des Droits de l'Homme et du Citoyen, adoptée le 5 octobre 1789 par l'Assemblée Nationale.

Никой не може да бъде наказан без присъда от надлежния съд, която е вече добила законна сила.

Чл. 73 ал. 1 Търновска Конституция

Никому не може да се наложи наказание, което не е установено от законите.

Мъчения при какво да е обвинение, също и конфискуване на имот, се запрещават.

Чл. 75 Търновска Конституция

Българската лига за защита правата на човека и гражданина има за цел:

а) Да защитава правата на човека и граждани-
на против всяко нарушение отидето и да иде то,
б) Да съдейства за създаването на международна
организация за действителна защита пра-
вата на милионарната и на народите.

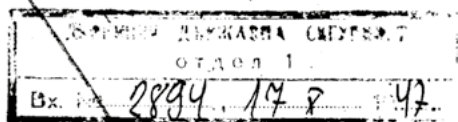
Чл. 1 от Устава на лигата

Ганев
18.8.47
Ганев
Ганев
Ганев

14 октомври 1947 г.

До Господина Директора
на народната милиция

СОФИЯ

Господин Директоре,

По повод на устното Ви съобщение, направено на 11 т.м. на Лигата за защита правата на човека и гражданина, явяваме Ви, че Централният Комитет на Лигата, пред вид на създаденото положение, реши да се съобрази с резолюцията на г. Министра на вътрешните работи и да преустанови всякаква дейтелност.

За Секретар: *Чолаков*
/ Любозар Чолаков /

Председател:

/ Проф. Венелин Ганев /

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

ДО ГОСПОДИН НАЧАЛНИКА НА
ОТДЕЛ I-ВИ ПРИ

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГОРНОСТ

Т У К.

РАПОРТ

от Гр. Началник БОРИС АНГЕЛОВ ДОНКОВ-IV-та група отд. "А"

ГОСПОДИН НАЧАЛНИК,

Лицето АТАНАС ДИМИТРОВ БУРОВ, водач на Народняшката партия. Роден на 31.1.1875 год. в гр. Горна Ореховина-занаятие крупен банкер, постоянно местожителство София, сегашен адрес ул. 11-ти Август № 1, българин, български поданик, женен с две деца. Материалното му положение е много добро. В миналото е бил Министър на Вътрешните Работи, а през 1944 год. е бил Министър без портфейл в правителството на Муравиев.

Политическата му принадлежност в миналото, водач на Народно Прогресивната Партия. Той е бил един от първите хора наравно Т. Тодоров, Гешев и дружите водачи на бившата Народняшка партия. Проявил се е като враг на Руския болшевизъм и е бил идеолог за обединение на сродните партии и създаване на голяма политическа организация, която успешно да се бори срещу Земеделци и комунисти. На Буров главно се дължи постигането за обединение на Народната и прогресивно-либерална партия на Драган Цанков под името "Обединена Народно-прогресивна партия". Той е бил главен деятел за създаване на конституционния блок в края на 1922 год. Верен на идеята си за обединение на партиите не малък дял има и в успешното завършване през 1923 год. преговорите за създаване на "Демократическия зговор".

Към политиката на преврати няма склоност, но не се е отказал да използва благоприятния резултат от преврата на 9-ти Юни 1923 год., като е застанал на чело на Дем. Зговор заедно с Андрей Ляпчев и Александър Цанков.

Притежава солидно образование в областта на стопанските и финансови науки, високо интелигентен и е много добър оратор.

Отличава се обаче с голяма инертност и мъчна подвижност, каквито качества съвсем не подхождат на един политик. Има голяма

-2-

1944 107

голяма слабост към хазарта и по тази линия, той винаги е бил в близки връзки с почти всички чужди дипломати. По политическа конспекция е обиден франкофил и Англофил. Все пак той не е състояние да създаде организация на хора около себе си, ако не работи съвместно с хора, които умеят да пичелят сърдцата.

След 9-ти Септември 1944 год. е бил съден като Министър без портфейл от правителството на Муравиов и осъден на една година затвор. След излизането му от затвора той почва да провежда вражеска дейност, като държи постоянна връзка с всички чужди дипломати и е агент на чуждото разузнаване.

Характерно от политическото му минало е, че от месец февруари 1942 год. в досието му до 9. IX. 1944 год. не е отразено нищо и не е бил обект на полицията.

След 9. IX. 1944 год. е обект на Д. Д. С. и има постъпили и материяли. От донесенията които са постъпили се вижда, че той е в тясна връзка с чуждото разузнаване и опозиционните водачи Н. Петков и Коста Лулчев, на които той лично е давал директиви и ги е ръководил в политическия живот.

Така на 6. X. 1945 год. Буров е бил посетен от секретара на Американската мисия в България Робер Странг. На 16. II. 46г. е бил поканен от Федер в Швейцарската легация. На 2. X. 1946г. Бърнс се е срещнал с Буров в присъствието на Елоги Гешев, в връзка с провеждането на изборите. На 19. IV. 1947 год. група лица са посетили Буров, а именно: Димитър и Ангел Владимирови Молови и др. На тази среща е казал, че няма нужда сега да излиза на политическата сцена, тъй като опозицията провеждала напълно неговата политика. Казал е, че както през времето на Ал. Стамболински не го е било страх от земеделците, така и сега не го е страх от комунистите и когато е пожелал можел да стане Министър. Тези работи ги е казал като е имал пълна поткрепа на Англия и Америка.

Мнение: Тъй като лицето е отявл и враг на О. Ф., което се вижда и от горните данни то аз предлагам същия да бъде изселен от София и въдворен в провинцията на местожителство

23. X. 1947 год.
София

Гр. Н-к:

/Борис Донков/

Препис.

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ЗАПОВЕД

№ 828-51

По доклад на Директора на Държавна Сигурност и на
основание на чл. 6 буква "б" от наредбата-закон за временно
ограничаване заселването и запазване общественото спокойст-
вие и сигурност в София

ЗАПОВЯДВАМ:

ОТНЕМАМ правото на софийско местожителство на лицата
ГЕОРГИ БОРДАНОВ ИЛЧОВ и останалите членове от семейството
му, жив. бул. Толбухин 94.

Същите да се установят на ново местожителство там къ-
дето намерят за добре с изключение на пограничната зона и
градовете София и Пловдив.

Препис от настоящата заповед да се изпрати на Дирек-
тора на Държавна Сигурност и Началника на Гражданският от-
дел при Столичната община за сведение и изпълнение.

София, . 29. 8. 1947 год.

МИНИСТЪР:

Верно,

Кристконов:

УТВЪРЖДАВАМ
Н-к Отделение А

М. Гинев
30.X.1947 г. София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго съкрито

Х А Р А К Т Е Р И С Т И К А

на АЛЕКСАНДЪР АНГЕЛОВ ГИРГИНОВ, ро-
ден на 29.VIII.1879 г. в София, жи-
вущ ел. Раковска № 120 квартера. При-
тежава л.к. № 18409 издадена на
30.IX.1939 г. София, вдовец, българин
български роданик, ист. православен,
адвокат, бивш министър.

ГИРГИНОВ е стар член на Демократическата партия. Политическата му кариера започва доста отдавна. Завършил юридически науки в Гер-
мания с докторат по правото, той се настанява адвокат в София, която професия упражнява от 1904 година и до днес. Взимал е дълго време ръководно място в партията като нейн секретар. От 1909 година до 1934 той многократно е бил избран за народен представител от името на Дем. партия. Такъв е избран през сесията на 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21 обикновени народни събрания, а също и години наред е бил избран за окръжен съветник и училищен настоятел в София. През управлението на народния блок 1931-34 година той става министър на финансите и министър на вътрешните работи в кабинетите на АЛ. МАЛИНОВ и НИКОЛА МУ-
ШАНОВ. Като министър на В.Р. той се проявява особено много в създаването на ЗЗД с който закон се преследваха изключително комунистите. Избиването, преследването и съденето на работническите дейци през този режим ни дават ясна картина за начина по който управляваме той.

След падането на блоковото управление през 1934 година, той се отдава на адвокатската си практика, като не преставя да работи и всред партията, правейки срещи с дейците на същата и поддържайки духът всред членовете. Като такъв той е представян от миналата година за интерниране като вреден за тогавашния фашистки строй.

На 2 Септември 1944 година той влиза в кабинета на МУРАВИЕВ като министър на финансите, за което бе съден от народния съд и осъден на една година строг тъмничен затвор условно и една година лишаване от права.

След 9.IX.1944 година ГИРГИНОВ започва да работи за възстановяването и организирането на Демократическата партия която да се бори против властта на От. фронт, който той открито не признава. Така през 1945 година се слага основата с образуването на акционния комитет и се започва организирането на партията. ГИРГИНОВ става член на Висшия Партиен Съвет, председател на Централното бюро при партията и директор на партийния орган в. "Знаме".

Като един от водачите на партията и директор на вестника който излиза изключително под негова редакция, той започва открит борба против властта на От. фронт. Така с редица статии в вестника, речи, изказвания и др., той се очерта като краен реакционер провежда десническата политика на партията. Това нещо е проличало и в заседанията на Висшия Партиен Съвет станали на 3 и 4 Август 1946 година по повод изборите за републиката, където ГИРГИНОВ се е обявил като ревностен защитник на монархията.

Като директор на вестника той ежедневно пише, а и позволява да се пишат най реакционни и дързки статии против политиката на От. фронт, против правителствените мероприятия, както и крайно язвителни статии против СССР и братска Югославия, за което вестника неколкото пъти бе спиран, като последния път бе спрян завинаги.

На събранията и скажките които Соф. гр. организация пре Дем. партия уреждаме в клуба на партията, ГИРГИНОВ, взимайки думата винаги се е изказвал открито против властта на От. фронт подчертавайки, че гражданите се задържат от властта безпричинно, хващани се в трудово-възпитателни обществени работни подобия на хитлеровите концлагери и че в общи дните несебдо-демократи вървят по стъпките на ХИТЛЕР и МУСОЛИНИ.

18. 30.

Казвал е още, че след като е взело власта на 9. IX. 1944 година, правителството е провело една политика на убийства, грабежи, насилия, зулумлуди и др. които и през турско не са ставали в България. Аз не знаей, е подчертавал той, една власт за толкова кратко време да натрупа толкова много престъпления, власт изцяло под командата на комунистите.

Въобще в всички свои речи, изказвания и други той винаги се е изказвал против власта наричайки я червен фашизъм по страшен от тъй наречения фашизъм и че источната демокрация която взима тон от Москва не е никаква демокрация а нахрово червен фашизъм.

В връзка с новата конституция на България той не е премълчал да каже, че новия проект на конституцията е цел да направи от трулюбивия български народ само наемни работници, илюд и дело на тесногърдите български болшевики.

Напоследък след смирването на партийния орган в "Знаме", вражеската и реакционна дейност на ГИРГИМОВ се изразява главно в изказвания пред некое събрание в клуба на партията, или в кръг от приятели, изказвания, винаги насочвани против власта на От. фронт и комунистите.

ОДОВЪРЯВАМ
И-к служба

П. Игнатов
30. X. 1947 г.
София.

И к. 14. гр.: Коп

о. работник III гр. Отд. "А":

СТ. Т. ВАСИЛЕВ -

Х А Р А К Т Е Р И С Т И К А

709 60
— 44

На лъното АТАНАС ДИМИТРОВ БУРОВ—ропен
на 31. I. 1875 год. в гр. Горна Ореховина.
Живущ в София, ул. 11-ти № 1. II-ри етаж.
Женен с две деца. Висше образование. По
професия крупен банкер—индустриалец. Бъ-
лгарин, българско поамство.

Същия е водач на Народняшката партия, както в миналото та-
ка и сега. В миналото е бил министър на Вншните работи, а през
1944 год. е бил Министър без портфейл в правителството на Мурави-
ев.

Политическата му принадлежност в миналото, водач на Народ-
няшката партия. Той е бил еднн от първите хора наравно с Т. Топо-
ров, Гешев и другите водачи на бившата Народняшка партия. Още в ми-
налото се е проявил като голям враг на Руския болшевизъм и е бил
илеолог за обединение на сродните партии и създаване на голяма
политическа организация, която да се бори успешно против земеделци
и комунисти. На него главно се дължи постигнатото обединение на "
Народната и прогресивна либерална партия на Драган Цанков под и-
мето "Обединена Народно-прогресивна партия". Той е главния деятел
за създаването на конституционния блок в края на 1922 год. Верен на
ипеята си за обединението на партиите, не малък дял има и в успеш-
ното завършване през 1923 год. преговорите за създаване на "Демо-
кратическия Зговор".

Към политиката на преврати има склоност, но не се отказал
да използва благоприятния резултат от преврата на 9 юни 1923 год.
като застанал на чело на Дем. зговор заедно с Андрея Ляпчев и Але-
ксандър Цанков.

Проверявайки миналото на БУРОВ, се установява, че същия от
11. III. 1935 год. е имал заведено досие, което е продължило до 27. II
1942 год. от което се вижда, че БУРОВ е преследван от полицията и,
че е бил в връзка с бившите политически водачи: Александър Цанков,
Александър Гиргинов, Стоян Костурков, Георги Норланов, Нелелко Ата-
насов, Никола Мушанов, Димитър Върбанов, Дамян Велчев, Кимон Георгиев,
Петър п. Златев и др.

Характерно от политическото му минало е, че от месец февру-
ари 1942 год., в досието му до 9. IX. 1944 год., не е отразено нищо
и не е бил обект на полицията.

След 9. IX. 1944 год. БУРОВ е бил обект на Д. Д. С. и има постъ-
пили материали за него. Същия след 9. IX. 1944 год. е съден от Народ-
ния съд, като министър без портфейл в правителството на Муравиев и
е бил осъден на една година строг тъмничен затвор. След излизанет
му БУРОВ започнал да развива вражеска дейност. От донесенията ко-
ито са постъпили се вижда, че той е бил в тясна връзка с чуждите
разузнаване и опозиционите водачи: НИКОЛА ПЕТКОВ и КОСТА ЛУЛЧЕВ, и
които то й лично е давал директиви и ги е напътствал в политичес-
кия живот.

Така на 6. X. 1945 год. БУРОВ е бил посетен от секретара на
Американската мисия в България—РОБЕР СТРАНГ. Също така на 16. II.
1946 год. той е бил показан от РЕДЕР, в Швейцарската легация. На 22.
2. X. 1946 год. БУРОВ се е срещнал с БУРОВ, в присъствието на ЕВЛОГИ
ГЕШЕВ, в връзка с провеждането на свободни избори. БУРОВ е искал да

115/67
15

па знае от БУРОВ като стар изборджия да му каже какви фалшиви каки и машини могат да направят комунистите. На същата дата вечерта БУРОВ е имал среща с Н. Петков, в присъствието на ЕВЛОГИ ГЕШЕВ като са разисквали по въпроса за изборите. БУРОВ е обяснил всичко на Н. Петков, какво е казал на БУРНС.

Същия на 19.IV. 1947 год. една група състояща се от следните лица: Д-р ДИМИТЪР И АНГЕЛ-МИХАИЛ ВЛАДИМИРОВИ МОЛОВИ, БОРИС АНДРЕЕВ, ДИМИТЪР Д. ЗАХАРИЕВ и др. са посетили БУРОВ в дома му. На тази среща БУРОВ е казал, че нямало нужда сега при това положение, той да излиза на политическата сцена, тъй като опозиционните водачи напълно провеждали неговата политика. Казал е още, че както през времето на Ал. Стамболийски не го е било страх от земеделците, така и сега не го е било страх от комунистите. Дори ако ш е искал винаги е можел да стане министър. Тези работи ги е казал тъй като е имал пълната подкрепа на Англия и Америка.

От материалите които имаме се вижда, че БУРОВ поддържа тесни връзки с представителите на чуждите държави и особено с тези на Англия и Америка.

Има слабост към хазарта и по тая линия винаги е бил в близки отношения с почти всички дипломати. По политическа конспекция е много убеден Франкофил и Англофил. Все пак той не е в състояние да създаде организация на хора около себе си, ако не работи съвместно с хора които умеят да печелят привърженици.

От проведената до сега работа се вижда, че БУРОВ си оставя отявлен враг на О. Ф. и РП/к/. В провежданата до сега дейност се вижда, че той води вражеска дейност против правителството на О. Ф. Готов е да пречи за провеждането на всички мероприятия ~~направени~~ провеждани от страна на О. Ф., и най-вече за реализирането на двегодишния стопански план, неподбирайки средствата си за целта.

ОДОБРЯВА:

Н-к IV група отд. "А":

Е. Домков
.....

/Е. Домков/

30. X. 1947 г. София

О.Р. III степен отл. "А":

Н. Бухов
/Н. Бухов/

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРБНА

3

Строго секретно!

Х А Р А К Т Е Р И С Т И К А

на професор Венелин Йорданов Ганев, роден на 4.II 1886 год. в гр. Русе, по народност българин, български поданик, образование-висше, професор по правни науки. Семейно положение-вдовец без деца. Материална състояние-богат. Жител е на гр. София и живее на ул. "6 Септемврий" № 53 в собствена двуетажна къща. Бил е регент на България.

444

Преди 9.IX 1944 год. проф. Венелин Ганев е членувал в политическия кръг "Звено". Поддържал е връзки с бившия опозиционен водач Никола Петков, както и с Димитър Гичев. Поддържал е връзки и с различни чужденци, особено англо-американци.

След 9.IV 1944 год. същия става регент на България, като не удобрява както прикрито така и открито водената от правителството на Отечествения фронт политика. Освен това той продължава и задълбочава връзките си с Никола Петков, особено след отлагането на насрочените за м. август 1945 год. парламентарни избори, като по този начин е целял да се предизвика правителствена криза. Той продължава, също така да поддържа връзките си с хора от англо-американските страни.

30.X 1947 г.
София

О.Р. III степен VII гр. отд. "А":
/М. Печев/

Одобрил:

Началник VII група:
Н. Ялъмов

УТВЪРЖДАВАМ
Науч.-к. Отделение "А" *M. Ginev*
/М. Гинев/
24.11.1947 год.
София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

3. 7
Строго секретно!

Х А Р А К Т Е Р И С Т И К

на БОРИС КОНСТАНТИНОВ БУМБАРОВ
на 23.III.1896 год. в с. Извор радомирски
вущ и жител на София, ул. Раковски № 161.
Женен с едно дете. Съпруга - Магдалена Ив
лиева бълдъза на убийтия Тодор Паница. О
ние средно. Бивш М-р на Благоустройството
депутат от В.Н.С. и чл. на П.П. на разту
БЗНС - Н. Петков. Бивш емигрант от 9-то юнс
бития. Владее Югославянски език.

дил Веднага след завършването на средното си образование, Б. Бумбаров от Ки
дил се премества в София, където се и установява на постоянно пребиваване пр
1916 год. Като войник е служил в Инженерните войски-телефонист. През време
бинета на Ал. Стамболийски, той е бил Секретар на М-ра на железниците, където
е скарала ролята стачка на железничарите в връзка с която при отказа му да
де на работа, той е бил арестуван и даден на съд. От тогава до 9-ти юни, той е
бил под око на полицията и след девето-юнските събития той е емигрирал в Юго-
славия.

МАТЕРИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ:

Материалното положение на Б. Бумбаров не е добро, не притежава никакви имоти
в София нито той, нито жена му. Не живее охолно, за препитанието на семейството му
често е ставало нужда да бъде подпомаган от негови близки съидейници земедел-
ци, постъпвал е в частни фирми на работа, жена му е отваряла гладачница за препи-
тание и пр.

ПОЛИТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ преди 9 Септември 1944 год.:

Още като ученик в Кюстендилската гимназия където е завършил средното си об-
разование, се е очертал като елемент с леви убеждения и от тогава датират него-
вите широки връзки с много комунисти и анархо-комунисти, макар той самия да не
е членувал в Р.П./к/, е помагал значително на последната. Най старите му връзки
с комунисти, това са: Петър Лозанов от гр. Лом и Иван Мициев от гр. Дупница. Земеде-
лец Бумбаров е станал, когато по повод неясняването му на работа през време на
стачката - 1919 год. поддръжайки солидарност с стачниците, той е бил арестуван и да-
ден на съд. Тогава брат му зап. офицер за да се избегне присъдата, му е въздейст-
вал да се запише земеделец, което и сторил. Това обаче не му попретило той да пре-
дължава най тесни отношения с комунистите като: Г. Костов, Йордан Панов, на които
Бумбаров е давал и оръжие през времето на Стамболийски. Като секретар на М-вото
на Железниците, той е възвръщал много уволнени от по рано комунисти на работа. Ко-
гато В. Коларов е заминал в Москва на конференция на III-ти интернационал, Бумба-
ров е наел неговата квартира на ул. Чепина, в която е оставил да живее комуниста
Г. Костов и която квартира е била оставена на разположение на партията /к/. В връз-
ка с деветоюнския преврат, е бил арестуван и дълго разкарван, след което бил ос-
вободен с задължение да се разписва за неотклонение, но чрез връзките си които
имал с много и то видни комунисти, е успял да се свърже и с помоща на компарти-
ята, той заедно с Г. Костов и Йордан Панов и Петко Петков, избягали в емиграция в
Югославия. Бумбаров е бил оторизиран да докладва на Райко Даскалов в Виена, за по-
ложението в България след като емигрира, след което да се организира емиграцията
да се намери оръжие и се отпочне борба зад граница. След убийството на Р. Даскалов
Бумбаров се е върнал в Югославия в Цариброд от където уредил връзка с българ-
ското правителство/нелегално/ връзка с ръководството на БЗНС, а така също и с
комунистите. Че Бумбаров е имал доверие пред видни комунисти в страната и в еми-
грация, се вижда от факта, че когато Бумбаров е бил в парахода в Братислава, връща-
йки се от Прага, там срещнал /к/ Васил Мулетаров, който е идвал от Москва, той носел
важни решения, е дал на Бумбаров да предаде от тях и на белградските
Когато е бил настанен в гр. Ниш по време на неуспеха на Септември
1923 год. Г. Димитров и В. Коларов минавайки през Югославия, в гр. Ниш, Бу-
мбаров е уредил въоръжена охрана както на двамата Комунистич. Водачи
наването им, така и около първата им среща с К. Тодоров, също той е уред
постояни и тесни връзки с оставения за заместник на Г. Димитров и В. Ко-
ленов /к/, заедно с когото Бумбаров по нареждане е записвал всяки прист
грант /к/, за земеделец пред югославските власти които също тогава са пр
комунистите. Такова съдействие е указал на: Иван Панов /к/, Владимир Поп
дмир Седлов и др. все комунисти. При разцеплението на ръководната емигра-
"четворка" - Н. Атанасов - Хр. Стоянов - Оббов - Коста Тодоров, Бумбаров се е при-
нил към групировката Оббов - К. Тодоров. В гр. Пожаревац, Бумбаров е бил пред
от Тодор Паница да напусне Югославия, че имало опасност за живота му., за-
цел Паница му съдействал в снабдяването с фалшив паспорт и заминал в Виена
то се оженил за бълдъзата на Т. Паница. В Виена Бумбаров е престоял 2 год.

което той скъсвал отношенията си с хората на Оббов, заради разцеплението в "четворката". В връзка с убийството на Т. Паница, Бумбаров е бил ангажиран в набиране на факти и доказателства, от което се установило че е разчетът на Иван-Михайловистите/макед. реакц. организация/, както и участие на правителството на Ал. Цанков. В Виена Бумбаров е поддържал редовни връзки с комунистите: Иван Крекманов, /нелегален/, Ген. Ив. Винаров, също нелегален. За тях, правителството на Цанков у нас, е искал екстрадиция на двамата и Бумбаров благодарения личните му връзки с К. Тодоров който по това време е бил авторитетна личност в Югославия, е уредил въпроса и двамата нелегални комунисти били спасени от екстрадиция. В Виена също той е държал връзки и с прогресивното студентство там/бълг. земеделци и др. прогресивни/ и ги е ръководел в политическо отношение. Според неговите /тия на Бумбаров/, той не е бил чл. на българското емигрантско правителство. След връщането/изгонването на Бумбаров от Виена, той се установил в Прага, където бил позован на работа в международното аграрно бюро. Материалната издръжка в емигранство особено в Прага, е била от възнаграждението му за работата в международното аграрно бюро.

Като опозиционер след 9 Септември 1944 год. пък и от по-рано, Бумбаров в своята си политическа дейност е създавал обширни връзки. Освен тия с всички чл. на П.П., на У.С., В.С.С., Парламентарната група, той има познати и в всички околнински градове и в повечето от селата.

Отношения и връзки с политически лица в Чужбина особено след 9 Септември 1944 год. е имал, според донесенията. С МАЦАНКИЕВ преди последния да емигрира в Лондон, Бумбаров е бил в добри отношения и разбирания, но след 9. IX. 44 г. той е бил посветен само в това че Мацанкиев е искал пред нашето правителство да се завърне, но не му е разрешавано, това е знаел като м-р на Благоустройството.

През 1943 год. Бумбаров е бил арестуван от по-провала за връзки на земеделски дейци с Дража Михайлович, като бил обвинен от студента Илия Георгиев Чиколов, че Бумбаров имал участие в някакви писма, което той отрекъл. По този процес Бумбаров е лежал в сливенския затвор заедно с наши комунисти, след което бил преместен в гр. Плевен-затвора където се гледат процеса. От Сливен той макар да е бил окован като опасен, е успял с риск да вземе в себе си и занесе в плевенския затвор ръкописни брошури и предал на Тр. Костов в пл. затвор. На процеса бил осъден условно на една година и два месеца преди 9 Септември 1944 г. той бил освободен. Отношението му към партизанското движение според някой изказвания на партизани, не е било добро, но според неговите изказвания, някой анкетиран, той не е бил противник на това движение и като се съди за неговата дейност в полза на Р.П.З. и обширните връзки, а особено като се има в предвид че тия негови прояви срещу партизанското движение му се приписват в навечерието на 9 Септември когато политическото положение бе вече ясно, трудно е да се приеме че Бумбаров е имал отрицателно отношение. 9 Септември го сварва свободен на село, в постоянно прехождане до София в връзка с уреждане на някой задачи. През време на неговото министерстване, той допустна покровителство на подчертани фашисти, който факт бе изнесен на конгреса на ОФ комитети през м. Февруари 1945 год. При обособяването на опозиция, той остана солидарен с др. министри земеделци и също премина в опозиция. В опозиционната си дейност той се проявяваше като твърде активен, с много връзки и известен авторитет от категорията на А. Павлов, и др. В публичните и организационни събрания той повечето пъти се е изказвал на базата за сътрудничество, което било необходимо, но често при по-подходяща обстановка, той е уверявал опозиционери по селата, че политиката на опозиционния БЗНС е права и рано или късно ще победи, но от материалите с който разполагаме в досието му, преобладава становището му, за разбирателство на всяка цена с комунистите, това се подчертава и в всички почти донесения за негови изказвания по политическото състояние на страната. Такива изказвания той е правил често и в П.П. и в заседанията на Парламентарната си група, по който повод често е бил ненавиздан от по-привържените към политиката на Ц. Петков.

Че Бумбаров е застъпвал по сериозно становище за разбирателство с ОФ и конкретно с комунистите, се вижда и от факта, че той е бил наговаряван да води преговори за влизане в сътрудничество с ОФ. Така първия път той е говорил с левия звенар Трайчо Доброславски, а след това Бумбаров на ново е настоявал за преговори и с Г. Димитров, за което е бил определен пак той, обаче срещата по независещи от него причини не се е състояла.

Че Бумбаров не е споделял напълно с Н.Петков опозиционната политика се виж да и от факта, че той заедно с А.Павлов, А.Стамболийски, са противостояли срещу Н.Петков и последния често е заявявал, че искат да го игнорират. Особено е била подчертана борбата срещу фирерството му.

В Парламента е държал почти въздържано поведение, но в отделни изказвания за работата в парламента, е говорил че работите не вървят. Но също така се е изказвал че било лудост да да мисли да се свалят комунистите от власт, защото никога в историята на България, нито една власт до сега, не е била така здраво укрепена и установена като тази на ОФ. В връзка с Националната бригада Г.Димитров, и по бригадирското движение въобще, той се е изказвал скептично, като преценявал че се упражнявало известно насилие и че такива крупни строежи за сега когато народа изнемогва от сушите, били нецелесъобразни, но общо, той върва в успеха на политиката на ОФ Власт. В връзка с новата наредба за събиране на храните реколта 1947 г. Бумбаров се е изказвал в положителен смисъл и е апелирал към селяните да се подчиняват на наредбите на Власт, като необходима мярка от неурожа.

През моментите на насяне удари от властта на ОФ срещу опозицията като отнемането на имунитетите на 23-та, арестуването на Н.Петков, разтурването на БЗНС-опозиция, езекутирането на Н.Петков, Бумбаров е проявявал мълчание и търпимост, като се е въздържал от коментари но в повечето случаи, е оправдавал всичко това и многократно е потвърждавал на последък особено че водената политика от опозиционна БЗНС политика е пакостна и не могло да не доведе до този печален край.

Постоянно истъкването от Бумбаров становище за сътрудничество в ОФ Власт и през периода на най-голямото надигане на опозицията, даже да се стигне и до компромиси, особено недвусмислено се подчертава напоследък след разтурването на БЗНС, като пред всички доверени му хора-наши агенти, той апелира за ликвидиране на опозиционните схващания и за приобщаване на силите за изграждане на ОФ програма, той също кани към готовност за всякакво търпение, което е необходимо, за да се изкупят греховете към българ. народ които създаде опозицията. Той е уверен че непременно ще се дойде до разбирателство и сега когато е разбит БЗНС-опозиция и се доказало на кого служеше тоя съюз, неоставало място за никакво колебание.

От гореказаното се вижда че Бумбаров в последно време особено, стои твърдо на линията за разбирателство и сътрудничество за изпълнение на програмата на ОФ, както и изпълнението на 2 год. стоп. план което определение и пълно възприемане на това политическо поведение е почти достатъчно да увери че той е скъсал с всичко опозиционно и че неговия авторитет всред селските и др. маси, би допринесъл твърде много за сплотяването на бълг. народ под знамето на ОФ.

С о ф и я
15.XI.47г.

О.Р.:

/К. Попанаров/

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго секретно!

УТВЪРЖДАВАМ
НАЧ-К ОТДЕЛ I-ви.....
.....
/ Г. СТ. ГАНЕВ
..... 1947 год.

До Господин Началник на
Отдел I-ви Д.Д.Сигурност

Т У К

5
48
56

РА ПО Р Т

От О.Ф. Костадин П. Попанаров I-ва група Отделение "А"

Господин Началник,

След като разгледах материалите в досието на Борис Бумбаров - Бивш М-р на Благоустройството, бивш опозиционен депутат и чл. на П.П. на разтурения БЗНС-Н. Петков, женен с един син, жител и живущ в София на ул. Раковски № 161 вх. "Б", установих че няма достатъчно факти обвиняващи го в порочна и вражеска дейност срещу ОФ Власт, нито че в настоящия момент се занимава с такава подривна дейност, за да бъде взет на активна агентурна разработка.

От материалите намиращи се в досието му, преобладават данни, че още от ученическите си години, той е в постоянна връзка с комунисти който продължават и в емиграция в Югославия и след връщането му от там до самия 9 Септември 1944 год.

Ато опозиционен депутат и политически деец, той е проявявал значителна въздържаност, като при това често е изтъквал становището си за сътрудничество и разбирателство с ОФ и Р.П./к/. В опозиционната си дейност е бил солидарен с политиката на Асен Павлов, Асен Стамболински, които заедно и излезли в опозиция. След разтурването на БЗНС-Н. Петков, той провежда линия на поведение, напълно възприемане политиката на ОФ Власт и апелира към своите последователи бивши опозиционери да го следват, даже апелира към готовност за изкупване на греховете си който са допринесли като опозиционери на българския народ и ОФ Власт.

Поради това че Б. Бумбаров се явява все пак като фактор в нашия политически живот, макар сега да е пасивен, той трябва да бъде обект на нашето наблюдение, за което е необходимо да му се образува отчетно-наблюдателно досие

ОДОБРЯВА
Началник Отделение "А"
.....
/ Г. ГИНЕВ /
14.10.1947 год.

СЪГЛАСЕН
Гр. Началник I-ва група Отд. "А"
/ Вес. Райков /
Опер. Работник: / К. Попанаров /

П Р Е П И С

Гн Бумбаров,

Нашите сведения са, че и ти както изменика и подлеца Сърбински, си решил да подпишеш декларация за верност на комунистите и измена на Земеделския съюз.

Възможно е това да го правиш и от уплаха, но твоята постъпка няма да бъде оправдана от никой честен човек в тая страна, защото си бил министър и си претендирал да бъдеш измежду първите хора на организацията. Ако един ден, а той е близък, се преценява кой при какви ~~умишлени~~ обстоятелства е подписал декларация твоята постъпка ще бъде позорна и ще понесеш най тежката отговорност, която може един деятел да понесе.

Независимо от това Централния Освободителен Комитет ще се занимае с твоята постъпка и може още сега да приведе в изпълнение наказанието. Помисли си преди да направиш нещо!

18.11.1947 г.

ДОК.

Витоша

.....
Горното писмо е получено по пощата, обгербвано, печат от София на 19 ноември, в обикновен плик.

У 365 209
187

Утвърждавам.
Обл.Н-к "ДС"

.....
/М.Ганев/
.....1947 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Препис! 12
Строго поверително! 6

П Л А Н

На агентурно-оперативните мероприятия по разработката на "Бедек" по подозрение в провеждането вражеска дейност срещу властта на О.Ф.-рай разработва се водача на "Народняшката партия", Министър на Външните работи в миналото и министър без портфейл в кабинета на правителството на Муравиев.

АТАНАС ДИМИТРОВ БУРОВ, род. на 31 I 1875 г. в гр. Г. Оряховица, живял в София ул. 11 август, № 1, а по настоящем изселен в гр. Дряново. Женен с две деца, индустриалец общественик. Висше юридическо образование, българин, българско поданство. Материално много добре.

Разработката е започнала от 25 X 1947 година в деня на въдворяването на "Бедек", за проявена вражеска антинародна и реставраторска дейност. "Бедек" е водач на "Народняшката партия" както в миналото, така и понастоящем. Бил е министър на Външните работи преди 9 IX 44 год. и министър без портфейл в правителството на Муравиев. В миналото като един от първите хора на Тодор Тодоров и Гешев се е проявявал като голям враг на Съветската власт. Той е инициатор и идиалог на сродните буржуазни партии за създаване такава политическа организация, която успешно да се бори против земеделци и комунисти. На него се дължи главно обединението на "Народната" и "Прогресивно-либералната" партии на Драган Цанков под името "Обединена Народно-Прогресивна партия". Не малък дял има за създаване на "Демократичния зговор" през 1923 год.

Към политиката на преврати няма склоности, но не се отказва да използва благоприятния резултат от 9 юни 1923 год. като е застанал начело на "Демократичния зговор" заедно с Андрей Ляпчев и Александър Цанков.

Проверявайки миналото на "Бедек" се установява, че съдят от 11 VI 1935 год. е имал заведено досие в ДС, което продължило до 27 II 1942 год. От досието се вижда, че "Бедек" е бил обект на полицията и е подържал връзка с бившите политически водачи: Александър Цанков, Александър Гиргинов, Стефан Костурков, Георги Йорданов, Недялко Атанасов, Никола Муханов, Димитър Върбанов, Дамян Велчев, Кимон Георгиев, Петър поп Златев, Евстати Гешев и др. Характерно е неговото досие с това, че от м. февруари 1942 год. до 9 IX 1944 г. не е представлявал обект на полицията.

"Бедек" след 9 IX 1944 год. е съден от Народния съд, като министър без портфейл в кабинета на Муравиев и осъден на една година строг тъмничен затвор. След излизането си той е започнал да развива по активна вражеска дейност. От донесения които са попълнени за него се вижда, че той е бил в тясна връзка с чуждото разузнаване и опозиционните водачи - Н. Петков и К. Лулчев, на които, той лично е давал директиви и ги е напътствувал в политическия живот. Така на 6 X 1945 год. "Бедек" е бил посетен от секретаря на американската мисия в България Роберт Странг. На 16 II 1946 год. той е бил поканен от Вебер в швейцарската легация. На 2 X 1946 год. Бърнс се е срещнал с "Бедек" в присъствието на Евлоги Гешев в връзка с провеждането на свободни избори. Бърнс е искал да бъде информиран от "Бедек", като стар изборджия да му укаже какви фалшификации и махинации могат да правят комунистите в време на изборите. На същата дата вечерта "Бедек" е имал среща с Н. Петков в присъствието на Евлоги Гешев на когото е дал инструкции за провеждане на изборите, а също така му обяснил, какво е говорил с Бърнс.

На 19 IV 1947 год. една група състояща се от следните лица: Д-р Димитров и Ангел Владимирови-Молови, Борис Андреев, Димитър Захариев и др. са посетили "Бедек" в дома му за да получат политическа информация по външното и международно положение. На тази среща "Бедек" е казал, че няма нужда при сегашното политическо положение да излиза на политическата сцена, тъй като опозиционните водачи напълно провеждали неговата политика. Казал е, че както през времето на Стамболийски не го е било страх от земеделците, така и сега няма страх от комунистите. Дори и сега ако искал можел да стане министър, тъй като има пълната подкрепа на Англия и Америка.

3

Има слабост към хазарта поради което винаги е бил в близки отношения с почти всички политически представители и дипломати у нас, особено с Французите и Англичаните. Сам той не е в състояние да създаде организация около себе си ако не работи съвместно с хора които умеят да печелят привърженици. От всички материали за "Бедек" се вижда ясно, че той остава отявлен враг на О.Ф. и Р.П./к/, вижда се също така, че той води вражеска антинародна дейност против правителството на О.Ф. Готов е с всички средства да пречи за провеждане мероприятията на О.Ф. и за реализиране на двегодишния стопански план.

За пълното установяване на вражеската и антинародна дейност на "Бедек" необходимо е планова и системна работа.

Разработката ще се води по направление установяване вражеската и антинародна дейност на "Бедек".

За изпълнение на ~~така~~ поставените по горе задачи набелязваме следните мероприятия:

1. Вербовка на агентура.

а/Ще завербовам един информатор по квартира. Срок за изпълнение 20 XI 1947 год. Отговорник: М.Хр.Томов.

б/Ще завербовам един агент от местните среди на "Народняшката" партия. Срок за изпълнение 30 XI 1947 год. Отговорник О.Р. М.Хр.Томов.

в/Ще завербовам един агент от административния персонал на мина "Бедек". Отговорник О.Р. М.Хр.Томов.

2. Контрол на кореспонденцията

3. За документиране на вражески изказвания.

а/Негласен разпит на свидетелите.

Съгласен Н-к бюро I-ва секция

.....

/Хр. Маринов/

..... 1947 год.

гр. Дряново.

Съставил: О.Р./п/М.Томов.

Събраните сведения от информаторите се пращат заедно с десетдневната информация в три екземпляра: 1-Габрово, 1-Плевен и София, като се вписват и задачите дадени да извършат.

29.XI.1947 год.

София

Във внос на Стоян Костурков

КРДОБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОБГДСРБНА

~~Строго секретно.~~

ДОКАСЯ: УСТНО
агента "X-2"

146

Прекъсване на работата на 28.т.м.
в 13 часа.

СПРАВКА ПО ДОМИСЕНИЕТО:
Домисението се отнася за поста-
вени задачи. Данните не са прове-
рени чрез друг агент.

Източникът е искал да разбере, че в заседанието на ИК на Радикалната партия на 21.т.м. дневния ред е бил: "Разглеждане въпроса за образуването на единната О.Ф. организация и поведението на Радикалната партия по този въпрос".

По него въпрос + говорил нашият политически секретар на партията Стоян Костурков, който е застъпил становището за влизането им в тази единна организация. Той е изтъкнал всички положителни страни на това обединение.

Накрая, обаче, е подчертал, че тази партия като управляваща е била онеправдана. На нея се обръщало малко внимание при все, че принципите на радикализма са били легнали напълно в основата на О.Ф. И затова е казал току-трабвало да предявят исканье да им бъде отредено и дадено едно министерство.

Създавайки доклад за Стоян Костурков си е подадл оставката от поста Политически секретар на партията, като мотиви за това е изтъкнал, че не е бил добре с здравето и второ бил в вече доста с напреднала възраст което също вече му пречело да се занимава с каквато и да било работа.

Това негово подаване оставката е било прието от другите членове на Изпълнителния Комитет.

ИК в изминал си състав се е събрал на заседание в клуба на партията ул. "Цар Калоян" № 10 на 27.XI.т.г. с дневен ред "избиране нов политически секретар на партията". За такъв бил посочен и избран единодушно членът на Софийска Столична Голяма Община-СЛАВЧО СТИЛОВ.

Изказалите се Борис Радков Кочев, Владимир Арнаудов, Стефан Габровски, Георги Младенов Дончинов и Христо Николов Друков са одобрили и дали съгласието си на Славчо Стоилов. Против никой не се изказал или гласувал.

6 екземпляра Б/Д

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно.

121 H2

ДО ГОСПОДИНА НАЧАЛНИКА
НА ОТД. "А" ОТДЕЛ I-ВИ ПРИ
ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

Т У К.

Р А П О Р Т

ГОСПОДИН НАЧАЛНИК,

Лицето ПЕТКО ХРИСТОВ СТОЯНОВ, е роден на 12.XII.1879 година в гр. Оряхово-Висненска българин, български поданик, източно православен, женен за Елена Йрданова Танчева, живее на ул. "8 септември" № 55, жител е на София, притежава лична карта № 1297 от 14.I.1935г. Бивш професор по финансови науки в Юридическия факултет.

Първоначално е бил член на Социалистическата партия, после на Радикалната, след това става член на Демократическата, а след 9-ти септември 1944 година минава за независим.

След 9.IX.1944 година Петко Стоянов става министър на финансите. Още като министър той се проявява като антиотечествено-фронтовец. Започва да уволнява антифашисти членове на РП/к/ от неговото министерство под най-различни поводи.

Негов пръв помощник в министерството беше ПЕТЪР КОЕВ, който заемаше поста Главен секретар при министерство на финансите.

Като бивш професор по финансови науки в университета е говорил открито пред студентите против О.З. и по специално против РП/к/, като е казвал, че с тия простади комунисти кой ли ще тръгне. Въобще използвал е университета за място от където е хуел народната отечествено-фронтиска власт.

Когато от О.З. излезнаха в опозиция Никола Петков и Коста Дулчев, тогава и Петко Стоянов не се поколеба да ги подкрепи и последва. Излезна и той в опозиция като застана начело на "независимите интелектуалци".

След излизането му в опозиция за него вече бяха отвързани така да се каже ръцете и устата и той още по-жестоко и злъчно започна да напада Отечественния фронт. Редовно използваше вестниците "Народното земеделско знаме" и "Свободен народ" в които пишеше статии с явно противотечествено-фронтиско съдържание.

Ето какво пише той в някой броеве на "зеленото знаме":

Брой 21 от 30.I.1946 година пише статия под наслов "Пред бюджета" в нея между другото пише - "За голямо съжаление, днешното правителство не даде резултати в производството и строителството; народът не е облечен, не е обут, не е нахранен, не е спокоен и няма вят в утрешния ден, предприятията спират, други работят с прекъсвания, редица други нещепности.

Брой 102 пише статия "Всеки трябва да се позамисли, а управниците.... ако искат." - "Сега са отворени пазарлъци за настанявани претенденти на министри и управници, бащи министри, синове министри, дипломати и пр. и продължава, ако погледнете други страни които се биха среду съюзниците вече се маредиха, а България която не се е била с никого стои пред категоричния отказ на съюзите да преговарят с нея. А то се явява само на това, че българския народ не е свободен и правителството не е народно! Това са само една минимална част от неговите писания.

Петко Стоянов е участвал в подписката за освобождаването на Кръстьо Пастухов.

Той заедно с Никола Петков и Коста Дулчев пишат писмо с дата 9 октомври 1946 година до Министер Председателя на България с което

- 2 -

122 143

искат да бъдат отложени изборите за ВНС. Искат премахването на "Закона за Задига Народната Власт" "закона за печата при надличността на които не била възможна свободната политическа проява. Да се спре до въздоряването на нови местожителства. Искат да се определят дните и часовете в които опозицията да използва радното и радиона други искания.

От всичко горензложено се вижда, че Петко Стоянов е бил и се остава враг на Отечествения фронт. Той е подържал връзки и с чужденци, като например с Барнс, Бозуе и други.

Ето защо Господин Началник, аз предлагам лицето ПЕТКО ХРИСТО СТОЯНОВ да бъде изселен от София, като му бъде отнето Софийското местожителство и възворен в ново местожителство в провинцията, *заедно с неговият му.*

1.XII.1947 година

София

Гр.Н-к IV гр.отд."А":

/Б.Донков/

142

М. В. Р.

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

Отдел

№ 1

1864

3 XII 1947 г.

СОФИЯ

ДО ГОСПОДИНА ДИРЕКТОРА НА ДЪРЖ. СИГУРНОСТ

ТУК.

Донесам Ви, Господин Директоре, че от сведенията с които разполагам за проф. Петко Стоянов се вижда, че той е лице, което с действията и изказванията си смущава обществения ред и спокойствие в столицата.

Предвид на това предлагам същия заедно със семейството си да бъде издворен в провинцията - изселен от София като му бъде отнето и софийското местожителство.

Прилагам рапорт характеристика за лицето.

АНДАНЪТ ОТДЕЛ I-ВИ

ДДС: /Г. Ст. Ганев/

М. В. Р.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ на МИЛИЦИЯТА
ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

№ Ц 4515

3 XII 1947 г.

СОФИЯ

ДО ГОСПОДИНА МИНИСТРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ТУК.

Представям Ви, Господин Министре, писмото на Началника на I-ви отдел, с ходатайство да се удовлетвори молбата му.

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ:

/Р. Христов/

м. 159650

Препис.

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ЗАПОВЕД

№ 905-н

По доклада на Директора на Държавна Сигурност и на осно-
вание на чл. 6 буква "б" от наредбата-закон за временно ограни-
чаване заселването и запазването общественото спокойствие и
сигурност в София

ЗАПОВЯДВАМ:

ОТНЕМАМ правото на софийско местожителство на лицата
Проф. ПЕТКО СТОЯНОВ, съпругата му и членовете на семейството му,
жив. на ул. "6-ти септември" № 55.

Същите да се установят на ново местожителство там където
намерят за добре с изключение на граничната зона и градовете
София и Пловдив.

Препис от настоящата заповед да се изпрати на Директора
на Държавна Сигурност и Началника на Гражданския отдел при
Столичната община за сведение и изпълнение.

София, . . . 11. XII . 1947 год.

МИНИСТЪР:

Вярно,

Юридически консулт.

Б. Мачолов/

ИНСТРУКЦИИ

38 498

Досие

На 24 т.м.лицето ГЕОРГИ ИОРДАНОВ ЛИЧОВ, е възведен на постоянно местожителство в с.Анрици-Назарджикско. Следва да наречете неговото агентурно разработване, като имате предвид следните по важни оперативни мероприятия:

1. Да се обследва средата в която той се движи и от нея да се вербоват агенти и информатори, за да бъде обезпечена навременно службата Ви; за намеренията и действията му от какъвто и да са характер.

2. Да се проверяват лицата, по агентурен път т.е., с агентурно-оперативни средства, които ще го посещават, за да се знае от къде са, кой са и защо го посещават?

3. Да се има в предвид, че може да си създаде връзка с политически центрове, чрез съмишленици от околните села, които могат незабелязано да го свържат информативно с София.

4. Да се организира наблюдение чрез информатори, каква кореспонденция ще води, с кои лица и с каква цел?

5. Да се има в предвид характеристиката която прилагаме и се следи дали някой от посочените му политически приятели ще го посетят, за да се знае ако евентуално бъде посетен от някого, че това не е случайно.

6. Да се задокументират всички важни и вражески прояви, ако такива се отбеляжат. Да се има в предвид и неговите роднински връзки, приятелски и такива на работниците му, които могат да бъдат използвани за връзка с интересувани го обекти.

За всичко това, при получен рапорт, доклад или донесение от особено важно значение, да се прави препис и ни се изпраща за приложение към контролното му досие което ние водиме.

Гр. Началник:

/Вес. Райков/

ДО ГОСПОДИНА
НАЧАЛНИКА НА I-ВИ ОТДЕЛ ПРИ ДДС
Т У К.

Д О К Л А Д

От Началника на отделение "А" за организационната и публична
дейност на политическите партии в София и за агентурно-опера-
тивната дейност, проведена сред тях за времето от 1. I. до 31.
Декември 1947 год.

Работата на Държ. Сигурност сред политическите партии в страната пре-
з отчетния период претърпя известни изменения в организационно отношение във
връзка с реорганизацията на отдела, която беше проведена през м. април т. г. В
началото на годината работата се водеше от 5 групи, които бяха в състава на
бившото отделение "А". Впоследствие след реорганизацията се създаде сега същ-
ествуващото отделение, което имаше изключително за задача да води агентурно-о-
перативната работа сред партиите. Независимо от това, настоящия доклад обхваща
цялния отчетен период, понеже и до реорганизацията, политическите партии бяха
служвани от органите на бившото отделение "А" макар и с по-ограничен състав

I. Легални опозиционни партии.

1. Разтурения БЗНС/о/.

Началото на 1947 год. започна с отчетно изборната кампания на бившия
БЗНС/о/. От 12-26 май т. г. бяха проведени отчетно-изборни съборения във всички
районни дружби на брой 12 в София. Кампанията протече под знака на ожесточен
борба за надмощие между гичевисти и пладненци. Във всички райони се състезав-
ха по две листи от съответните групировки, като се правеха всевъзможни машин-
ции за постигане на болшинство. Така например, председателя на градското нае-
стоителство и инженер Стоян Божков отчете над 200 фиктивни членове в дружби
в с. Слатина, Мияжево и Надежда с цел да осигури болшинството, за пладнарите.
От своя страна Мило Пиндев - гичевист направи същото във втора районна друж-
ба за да може да завземе ръководството.

В резултат на тези борби гичевистите подобриха своето положение, като
овладяха напълно II-ра, IV-та и V-та районни дружби. В останалите дружби се
наложиха пладненци. Невъзможно от това положение последните, в лицето на Стоян
Божков, поддържаха контестацията, като искаха от постоянното присъствие да бѣд
присъзведени нови избори в районите, където спечелиха гичевистите. След дълги
разисквания постоянното присъствие остана без последствие, контестацията и
положението остана непроменено.

След избора на районните дружби се пристъпи към подготовка за избор на
Градско настоятелство. По време създаването се положение и разпореждане на борби
те между гичевисти и пладнари, съборието беше на няколко пъти отлагано, докато
най-после се състоя на 4. V. т. г. Пладненци, които държеха ръководството на съзв-
успяха да прокарат незаконно повече свои делегати от дружбите в резултат на

което получиха болшинство и листата на инж. Стоян Божков спечели с 40 гласа. Новоизбраното градско ръководство се конституира по следния начин: Председател инж. Стоян Божков - пладненец, първи подпредседател Лазар Т. Поповски - пладненец, втори подпредседател Алипи Георгиев Пенков - пладненец, секретар касиер Стефан Цветков Стоев - пладненец, организационен секретар Петър Атанасов Стамболиев - пладненец. Останалите членове и подгласниците бяха съпладненци.

От отраженията от този избор всред членската маса на Софийската организация бяха тези, че задълбочиха още повече борбите между пладненци гичевисти и създадоха условия за по-нататъшни разпръвки и недоразумения.

В началото на годината състава на ПП на БЗНС/о/ беше следния: главен секретар и редактор - Никола Д. Петков, организационен секретар Димитър Ст. Ангелов, пом. организационен секретар - Гангел Даскалов, административен секретар Асен Павлов Бев и членове: Асен Стамболийски, Ангел Держанс Борис Бумбаров, Димитър Гичев, Иван Христов Костов, Минчо Драндаревски, Недяко Атанасов, Кирил Йосифов, Минчо Панов, Трифон Кунев, Недко Ботев, Христо Попов, Стефан Даскалов, Надежда Райко Даскалова, Христо Стоянов и Георги Йорданов Илчев.

В този състав на ПП преобладаваха пладненци, които чрез така наречената "Агитка" се разпореждаха напълно със съдбата на организацията. В състава на "Агитката" влизаха най-необузданите и активни пладнари като Гангел Даскалов, Иван Костов, Димитър Стоянов, Никола Петков и др., които се явяваха последователни проводници и агенти на англо-американските империалисти у нас.

До арестуването на Никола Петков състава на ПП остана непроменен. След неговото задържане останаха някои промени, като Асен Павлов изпълнява длъжността на главен секретар, Асен Стамболийски стана организационен секретар и се избра редакционна комисия в състав: Борис Бумбаров, Христо Стоянов и Стефан Даскалов.

Състава на управителния съвет, който се състоеше от 49 души с председател Тодор Лазаров, остана непроменен от началото на годината до разтурването на съюза.

Върховния съюзен съвет, който броеше 77 члена, също не претърпя никакви изменения до разтурянето на организацията.

Приливи на членове в БЗНС/о/ през отчетния период не могат да бъдат отбелязани с изключение на някои отделни случаи дължащи се на определени причини. Така например в I-ва районна дружба след речта на професор Петко Стоянов на 10.V.t.g. в клуба на Гурко 38 се записаха изведнаж 42 души нови членове. Подобни случаи има и в някои други дружки в София. Едновременно с това се забелязваше и нормалното отпадане на някои членове, които излизали от организацията било от разочарование и неодобрение на политическия курс, било по лични причини. Особено рязко беше забелязан отлив и едва ли не разложение сред Софийските организации след арестуването на Никола Петков, което продължи и до самото разтурване на съюза.

Социалния състав на организацията, особено в София, беше гредишно средно и дребно буржуазен - търговци, адвокати, лекари, индустриалци, чиновници и един незначителен процент от социално слаби. Голяма част от членската маса на съюза бяха бивши фашистки елементи, а също и недоволници от известни неправилни провеждани мероприятия от органите на ОФ власт.

Броят на членовете в Софийската градска и селска организации беше следния към м. май т.г.:

1. Софийска градска околийска дружба - всичко 1520 члена - отчетени 1430.

2. Соф. селска окол. дружба всичко 1149 члена - отчетени 1104.

Брой на районните ръководства в София - 12.

4. Брой на Соф. селски дружки - 10.

Приходите на БЗНС/о/ бяха предимно от членски внос по 60 лева на човек, от вечеринки, дарения, помощния комитет, вестника, продажба на книги и др. В касата на соф. градско настоятелство през м. май т.г. според касовата им книга е имало 1.000.000 лева. Редакцията и вестника при разтурването на съюза разполагаха с около седем-осем чифона. Разходи се правеха за поддържането на клубовете, канцеларски материали, заплати, помощи, издаването на вестника и др.

Организационна дейност на съюза.

От началото на годината до арестуването на Никола Петков ПП е имало 12 заседания. Дневния ред на тези заседания е обхващал организационни въпроси, определяне на политическия курс на организацията и др.

След ареста на Никола Петков ПП е имало 20 заседания, които са били изключително посветени на въпросите във връзка със състоялото се положение и на резултатите от волеите по това време преговори с ЦК на РП/к/ и НК на ОФ. На едно от тези заседания името на съюза бе променено от БЗНС/Н. Петков/ на БЗНС-обединен ^{на 18.V.t.g. на съюза е имало заседание} което трая два дни и на което се взема решение да се отложи насрочения за 22.V.947 г. конгрес. Същевременно се даде мандат на ПП да свика върховния съюзен съвет, ако намери това за необходимо. Извън дневния ред бе поставен въпроса за сменяването на организационния секретар Димитър Стоянов без, обаче, да се вземе решение.

Върховния съюзен съвет е имал само едно заседание през отчетния период на 17-18-19 юли 1947 год. Това заседание бе свикано по повод преговорите с РП/к/ и за вземане отношение към дейността на д-р Г. М. Димитров в чужбина и Никола Петков. Бе взето решение да се порицае дейността на Гемето, като по отношение на Н. Петков бе записано мълчание.

На 5 и 6.IV.1947 г. в София се състоя конференция на секретарите и организаторите на околийските дружини в цялата страна, която бе свикана от организационния секретар Димитър Стоянов. На тази конференция се направи доклад от представителите на всички околии и се одобри дейността на ПП. Не бяха взети никакви други решения.

През отчетния период за времето от януарий до края на май в Софийските райони бяха проведени 54 заседания на ръководствата на дружите и 39 организационни събрания. След ареста на Никола Петков, който стана на 5 юни 1947 год., дейността на дружите беше почти преустановена, като само VIII-ма районна дружба през м.м. юли и август направи 3 заседания на ръководството и 5 организационни събрания. Останалите районни преустановиха напълно своята дейност.

Околийското графско настоятелство направи от началото на м. януари до края на м. май всичко 10 заседания на ръководството.

В началото на годината бяха проведени три курса - два за възрастни и един за младежи, които бяха посещавани средно от по 40 курсисти и траяха половин месец. На тези курсове се изнасяха беседи по историята на земеделското движение, вътрешното и международно положение, по организационната дейност и др. В същото време беше образуван и един кръжок от академичите-земсисти, в които се преподаваше и политическа икономия и исторически материализъм. Кръжока е бил посещаван обикновено от 45-50 души.

Публична дейност.

През отчетния период не са били правени събрания на открити от софийските организации. В салона на ул. Преслав 3 /клуба на социалистически активисти/ до арестуването на Н. Петков, бяха проведени 5 публични събрания, които се посещаваха средно от около 400-500 души. Три от тези събрания се проведоха съвместно с МРСДП/в/

През годината не бяха отбелязани никакви особени форми на организационна дейност вътре в масовите организации с изключение на така наречената междуведомствена секция, която беше създадена през 1946 год. и след анемично съществуване около 6 месеца, преустановила дейността си.

Ръководителите на тази секция бяха задържани и изпратени на лагер след ареста на Н. Петков, обаче, архивата и списъците на членовете й, останаха при члена на ПП - Иван Хр. Костов и нямаша да бъдат намерени.

БВНС разполагаше в София с всичко 9 клуба, от които двама бяха на централното ~~изпълнително~~ управление на съюза/III, Градското кметство и парламентарната група/, а останалите на районните дружби София.

Клубовете се посещаваха почти изключително от членовете на организацията. В тях се правеха събрания и заседания и съвременно служеха за гисада, от които разпространяваха всевъзможни служове и водеше вражеска пропаганда срещу власта на Об.

Фракции и фракционна дейтелност.

Както споменахме и по-горе в средите на БВНС/О/ съществуваша две основни фракции - пладнен и гичевисти, които водеха непрекъсната борба за надмощие помежду си. Ръководителите на гичевистите бяха Христо Попов, Ст. Даскалов, Гиче Арандаревски и самият Гичев. Пладнените се оглавяваха от "агитката", начело с Н. Петков, Димитар Стоянов, И. Костов, Рангел Даскалов, Недко Ботев, Асен Павлов и Корне Лунбаров. Борбата между двете фракции се водеше на чисто партийно-политическа база. Едните крила се стремеха да заемат колкото се може повече ръководни места в организацията. Това проявяваха и в отчетно изборната кампания в началото на годината и в всички проведени заседания на III, УС, ВСС и парламентарната група. Пладнените имаха безспорният привес в организацията и благодарение на това агитката успяваше да се налага по всички въпроси за ръководството и организацията на съюза. Трябваше да се отблъсне всяко отношение на водената опозиционна политическа спрямо всички прояви на власта от вътрешен и външен характер, мислеше двете фракции съществуваша принципно различия. И едните и другите бяха еднакво оогледни в борбата си агитката и срещу власта на Об. Борбата, която се деше и спречването между пладнените и гичевисти, спомагаше твърде много за разстройството на организацията и за неспособността ѝ да предстателства единна, монолитна сила, в ръцете на своите ръководители. Недоразуменията създаваха благоприятна почва и за воденето на разпосителна борба сред тях от страна на органите на Об. Сигурно е, че твърде често се увеличаваше с успех. През годината на годината борбата между двете крила на съюза се изразява в следните прояви: по време на отчетно изборната кампания за районни и градско ръководства се водеше ожесточена борба за надмощие, с всички позволени и непозволени средства, която накратко описахме по-горе. Гичев даваше нареждане на своите хора, сякаш дружите бяха завзети от пладнените, да не се отчитат на тях, а като не получат нареждане. От друга страна пак гичевистите подаваха ожесточена борба за надмощие, с всички позволени и непозволени средства, която накратко описахме по-горе. Гичев даваше нареждане на своите хора, след като дружите бяха завзети от пладнените, да не се отчитат на тях, докато не получат нареждане. От друга страна пак гичевистите подаваха инициативата за създаване на някакъв "обединителен комитет": обединението на земеделците, който имаше за цел да елиминира хората на агитката. Този комитет издаваше свой бюлетен, в който се отразяваха нападки против пладнените и против фирерството на Н. Петков. От своя страна пладнените овладяваха здраве р-ствата, започнаха да изключват гичевисти от организацията. Една от ярките прояви прояви на фракционното поведение беше подетата инициатива от страна на гичевистите за отстраняването на орг. изпълнителния секретар Дим. Стоянов, в резултат на който 35 души депутати от гичевото крило излезох с писмо против последния. В този период съществуваше наистина опасност за разцепление на Об. и ако не бе била натагичните действия и писания от страна на едната Об. и това разцепление можеше да стане. Хората от агитката: новосъздаденото параше предложиха намаляване числеността на III от 22 на 9 или 11 души, с което целяха да подобрят съотношението на четите в своя полза.

На това Гичев успя да противопостави Асен Стамболийски и се стигна до твърд сериозен конфликт, който обаче завърши с помирение пак поради нетактичните писания на в. "Новини" по това време.

Освен двете основни фракции на гичевисти и пладнари, имаше и трета незначителна група - така наречените "пописти" начело със Ст. Цанов, която в повече случай подкрепяше каузата на гичевистите.

Всички тези борби разяждаха организацията и на и даваха възможност да води редовен организационен живот, особено през последните месеци на нейното съществуване - май, юни, юли и август.

Отношение и връзки с другите опозиционни партии.

Като най-силна опозиционна партия БЗНС/о/ обединяваше всички останали опозиционни организации и на първо място поддържаше най-тесни връзки с БРСДП/о/, с която образуваша в парламента обединена опозиция. Поддържаха се връзки и с демократите! макар външно това да не се признаваше. Никола Петков беше в постоянен контакт и с лидерите на бившата народняшка партия Буров и Губиделников, първият от които имаше голямо влияние върху Н. Петков и със своите съвети фактически даваше насока на цялата организация. Гичев от своя страна имаше по-тесни връзки с Муханов и Гиргинов.

Печатни издания.

Главното издание на БЗНС/о/ беше органа на организацията в. "Нар. зем. знаме", който излизаше до 7.V.т.г. Вестникът имаше твърде голям тираж, до 40,000 екземпляра за София; понеже се търсеше и четеше от всички опозиционни настроени граждани.

Други печатни издания на съюза през годината, които заслужават да бъдат отбелязани са; Биографията на Коста Тодоров, издадена по случай смъртта му от Паун Генов и книгата "Съсловност, демокрация и политика" от Кирил Попов.

Политически курс; нови моменти и промени.

Основната линия на политическият курс на БЗНС/о/ през цялото време и неговото съществуване беше безогледно и безпринципно опозиционерство спрямо всички начинания и мероприятия на властта, в която и да било област на външната, външната и стопанска политика. С оглед на това, не е необходимо, да изброяват всички случаи на тяхното поведение по различните въпроси, защото това беше неизменно опозиционно. Достатъчно е да се посочат няколко по-типични примера; за да се илюстрира политиката на съюза. Така например във връзка с подписването на мира, те вземаха становище, че той представлява едва ли не катастрофа за България и естествено виновник за това беше правителството, понеже не било направило необходимото, за да подобри отношенията си с западните сили.

Когато в България пристига анкетната комисия, Н. Петков се готвеше да предприеме акция за събиране материали за вътрешното положение в страната против правителството, обаче това не стана, поради факта, че анкетната комисия не се занимаваше с тези въпроси. Независимо от това Н. Петков има няколко срещи с членове на анкетната комисия, на които вероятно се е опитал да zlepоси българското правителство. Въобще цялата външно политическа линия на съюза се градеше върху предизвикване намесата на западните сили във вътрешните работи на страната и завземането на властта вследствие на тази намеса.

По отношение на СССР, Югославия и останалите славянски страни, БЗНС/о/ официално поддържаше; че е за тесно приятелско сътрудничество с тях, но фактически непрекъснато се водеше провокационна антисъветска и антиславянска политика, чрез колоните на вестника, становищата на парламентарната група по различните въпроси и най-вече чрез злостна агитация, слухове и вичове

злостна агитация, слухове и въпроси против политиката на нашето правителство, СССР и Югославия.

По въпросите на вътрешната политика, линията на съюза беше безогледно опозиционна. Така например стречен беше двегодишният стопански план, когато те провъзгласява за несъществяем, отрече се напълно конституцията, като в нея особено силно ги за атака членовете, третиращи въпроса с частната собственост. Взема се отрицателно отношение и към общината на банкните и дори към такива мероприятия, като например преброяването на населението в изрешения край, при което не им харесва, че се позволявало и населението да пише свободно към кол народност принадлежи - македонска или българска.

Отношението на ВЗНС/о/ към Б. партията, респективно комунистите е било винаги враждебно, независимо от честите пълзления в противен смисъл особено в период след арестуването на Н. Петков. Всички съюзници на ВЗНС/о/ в ОЗ, те наричаха сателити или сенции на ВЗНС/о/. Особено зълени бяха към оне и земодолни дейци в ОЗ, които бяха последователи на отечествено-фронтов и в търсеха за съюз с комунистите. Бяха те наричаха карперисти, агенти на комунистите и пр.

Отражението от дейността на ВЗНС/о/ перед различните слоеве от населението може да се характеризира по следния начин: всички фашистки, буржоазни и реакционни елементи, които бяха засегнати по един или друг начин от политиката на ОЗ, одобряваха и поддържаха дейността на опозиционния ВЗНС. Те обаче представяха крайно ограничено малцинство от народа. Много друга категория от населението, така нареченото народна специална, която се състои от хора недоволни от нацията, омражата или от начина по който се правеха мероприятията на властта от изисвателните органи на управлението и поради това, накрепка и одобряваха специалната борба на съюза. Трета категория е населението, поддържащо опозиционната дейност на ВЗНС/о/ от карперистични и коруптни побуди, като вървеше на близката победа на опозицията, за вземането на властта и произтичащите облаги за тях от това. Тези две последни категории твърде скоро бяха обезверени в своите надежди или им се убедила в негледната политическа мащабна и особено след арестуването на Н. Петков и изгонването на 23-мата опозиционни депутати от парламента масово напуснаха организацията. Процеса срещу Н. Петков окончателно демонстрира предателството и противонародна политика на ВЗНС/о/ и благодарение на това влиянието на организацията сред масите почти напълно изчезна.

Торен период след разтурянето на ВЗНС/о/.

След разтурянето на ВЗНС/о/ пред неговите редове настъпва разложение, оплация и безразличие. Една част от членовете веднага потърсиха място в ВЗНС ОЗ. Други бивши ръководители, въпреки политиката на изчакване и преустановиха наизмито и да била дейност. Известна част от тях бежа на изпратени в лагер или съдени и това напика останалите на във още по-вече да се свият и да бъдат предадени. Трета част след обличаването, че те се създаде една ОЗ организация изчакват за да се помъчат да влезат в нея. Четвърти обаче преустановиха наизмито и да била политическа дейност и се зеха с своите лични работи.

Освен описаните до тук има, обаче една част от бившите земодолни опозиционери, които продължават да правят скрито надежди за реставрация, не напускат случая да зловредят пред своя хора против властта на ОЗ и дори да предприемат конкретни действия за възстановяването на негледен път на организацията. Такъв е случая с негледния Койчо Коев, бивш член на амалогичния съюз и адвокат Асен Драгомиров, приличаващи съюзници на ВЗНС/о/, които след разтурянето на съюза се заеха да организират тази наречената "Селска армия на свободата" /С.А.С./. Още преди задържането на Иван Костов, последният с говори на Койчо Коев за събиране на бойци на дейни младежи опозиционери години за негледна борба и съпротива. След задържането на Костов, Койчо Коев се заема да организира такива свои приятели предимно студенти. Своите планове той споделя с Асен Драгомиров, който ги одобрява и съвместно с него обмислят структурата и парабатват утата на организа-

цията. Междувременно ДС получи сведения за дейността на Койчо Коев, но когато го потърсихме омаза се, че съдия се е укрив. В резултат на едномесечна агентурна работа Коев беше задържан, след него Драгомиров и оставащите членове на организацията на брой 11 души. Тази група си беше поставила за цел да възстанови нелегално БЗНС/о/, да наказва отцепниците и предателите и да действа за провалянето на ОФ властта оповизвайки се на външна подкрепа. От цялата група въоръжен беше само Коев, който при задържането стреля срещу нашите хора без обаче да ги засегне. За съществуванието на групата са знаели бившият министър Георги Драгнев, частния му секретар Иван Младенов, Георги П. Иванов и други.

Понастоящем следствено на тази група приключи а, като задържаните са направили признания.

За отражение на тази нелегална група, в сред населението и на какво нейно влияние не може да се говори, понеже тя беше ликвидирана още в зародка на своето формиране.

Друга проява на опозиционерите земеделци след разтурянето на съюза беше пак в сред младежите. Няколко души от бившият земец в Княжево си поставиха за задача да събират средства за интернираните и осъдени земеделски дейци. В сформиранията група влизаха: Кирил Иванов, бивш секретар на 1-ви райот ЗМС/Сърбински, Дафинка Мостадинова Манова, бивш секретарка на Соф. градско настоятелство и няколко души земецки от Княжево. Групата беше разкрита, членовете задържани и изпратени на лагер. В тях се намесиха печати и почани чрез които са събирали помощи.

ЗМС/опозиция/.

ЗМС/Сърбински/ започна 1947 г. също с отчетна изборна кампания. За разлика от възрастните, обаче, тя премина под знака на единството и спешности. Избраните районни ръководства, включително околийското и градско настоятелство не претърпяха съществени промени в състава си. Бяха избрани предимно хора от крилото на младенци.

В началото на годината в състава на III на ЗМС бе следният: главен секретар П. Сърбински, орг. секретар Кръсть Зарев, касиер Иван Пенев, завеждащ учаша се младеж Дора Коева, адм. секретар Ефтим Арсов, членове: Кочо Тонев, Милко Антонов, Ангел Тимевишки. Това III не претърпя особени промени до разтурянето на съюза освен за онези негови членове които бяха задържани и требваше да бъдат заместени, като Кръсть Зарев и Ефтим Арсов.

Управителният съвет на ЗМС през годината се събира само един път през годината на заседание на 16 юни във връзка с новосъздаденото положение след ареста на П. Петков. На това заседание Петър Сърбински направи доклад в който осъди дейността на съюза и се опита да ориентира делегатите към изкрито сътрудничество с ОФ. Против това негово становище се обвиха: Васил Машев, Никола Горданов, Георги Мазников, Кръсть Стойков, Георги Димитров, Радко Тодоров, Георги Кръстев и Кочо Тонев. Беше избран нов У.С., в който не влизаха представители на Горноспудумайска област, поради отсъствие и на Плевенска област, които напуснаха конференцията в знак на протест против новия курс на Сърбински. Накрая на заседанието бе избрано ново III, в което Димитър П. Ефимов замести Ефтим Арсов, като административен секретар, Дора Коева стана зав. култ. просветната работа, а касиер Ангел Тимевишки.

Брой на членовете на ЗМС/о/ към края на м. май т.г. беше следният. Земецки от районите 790 души; земецки академици 750 души.

Събрание а открито ЗМС-а не проведе с изключение на честиянето годишнината на Мара Рачева на гробищата.

От началото на януари до м. май земецките райони в София са провели 56 организационни събрания, 25 просветни и 2 вечеринки.

Земецките си служеха с клубовете на възрастните в цяла София с изключение на кв. Славейци, където имаха свой отделен клуб.

Политическият курс на ЗМС/о/ беше същият, както този на въ-

растите до заседанието на УС след арестуването на Н. Петков. Декларациите, които Н. Сърбински направил на това заседание, представляват известно отклонение от позицията, която ЦК на възрастните държе по тогава, и никой от старите не направил изразено мнение.

Събитията, които последваха, след ареста на Н. Петков до разтурянето на съюза, имаха същите отражения сред възрастните, както и при възрастните. След разтурянето на организацията, освен тези прояви които отбелязахме по-горе, други не е имало в средите на ЗНС/о/.

2. БРСДП/о/общинна/.

В началото на годината БРСДП/о/ беше все още в своя възход. Организационния живот на партията се водеше редовно, а също така и публичната и просветна дейност. За разлика от останалите партии БРСДП т.г. не направил нито едно общо събрание за избиране на нови ръководства и миналогодишните такива се считат за валидни и до този момент.

Цялата дейност на партията се провеждаше в двата клуба, в които те имаше на ул. Преслав 9 и на ул. Априлов 13. Тука се провеждаха заседанията, организационните и публични събрания, изнасяха се доклади, реферати, устройваха се вечеринки. Това продължило до момента до когато клубовете бяха иззети и закрити.

Социалният състав на партията е средно и дребно буржуазен, преобладават търговци, пенсионери, членове на адвокати, лекари и малък брой работници и занаятчии.

В финансовото отношение партията бе много добре в началото на годината. Средствата си получавала от членски взнос, дарения от търговци и индустриалци, постъпления от вестника и др. Също се изразходвало за заплати на персонала, поддръжане на клубовете, раздаване на помощи, партийни издания и други.

Организационната и публична дейност на партията се изрази в следното: била проведена 1 заседание на ЦК на партията, 8 заседания на местния комитет, 20 просветни събрания на Народния университет към ЦК на партията, 4 публични събрания, две от които съвместно с ЗНС/о/, 1 събрание на членовете в V район и две такива в I-ви район. В началото на годината посещенията на събранията се движали между 200-500 до 700 души на публичните събрания. Това посещение постепенно намалявало и особено след ареста на Н. Петков се събирала максимум 150-60 души на Преслав 9 и от 20-30 души на Априлов 13.

Особени форми на организационна дейност перед масовите организации през годината не беше отбелязана. Имало опити за включване в дейността и въвеждане разгол перед членовете на БРСДП-Нейков, посредством прикрити опозиционери.

До 1. януари т.г. партията разнасяла с двата опозиционери по-горе клубовете. Тези клубове била гласа на най-малкостната, дилематична агитация против властта на Ц.О. и особено против ЦК/А/. От там се пускали всевъзможни слухове и въодушевления да подравят авторитета на властта и да осигурят Ц.О. ръководството.

По въпросите за записната политика на страната БРСДП/о/ не била винаги отрицателно становище. Подобно на своите колеги от ЗНС/о/ депутатите от парламентарната група на БРСДП/о/ безоглавно осигуриха всички мероприятия на властта, от външен, към вътрешен характер.

Като и в следното, те вземаха отрицателно становище към ЦК, старайки се да компрометират страната пред външния свят по време пребиваването на анкетната комисия, обявява се против обявяването на парите, против установяване на парите, против конституцията и против всички други предложения и законопроекти на правителството в Парламента. Тази таква линия продължила до момента на арестуването на Н. Петков и особено след неговото обжалване и разтурянето на БРСДП/о/ се забелязва коренна промяна в държането на външните на партията и цялата членска маса.

Фактически организационния живот на партията се водеше до събитията настъпили в ЗНС/о/. След тях връзките между К и отделните организации в София и провинцията се почти напълно прекъснаха. Самите организации преустановиха своя живот. Настъпи пълно разложение в унията в оред низен кадър на дулчевостите.

Особено голяма стана уняката след като някои членове на К, като Атанас Косков, Иван Руневски и Коле Рачев бяха издворени от органите на ДС, за провежданата от тях антинародна дейност. В настоящия момент партията почти не съществува. При Лулчев продължават да се събират народните представители, които се чувствуват принудени от плуинята си и някои най-близки негови приятели, обаче, духът на всички е извънредно много понисен. Самият Лулчев дава инструкции да се прекратят каквито и да било прояви на организирана дейност, за да се избегнат ударите на властта срещу партията.

В Народното събрание парламентарната група след подновяване заседанията през есента прекрати напълно своята хулиганска, опозиционна дейност и дори гласува за правителствени предложения. Така напр., Дулчевата парламентарна група гласува в новата конституция на Реп. Българската

От горевъзложеното се вижда, че поставената задача за доразгромаване на дулчевостите-опозиционери в плана от четвъртото тримесечие фактически е изпълнено, поне е партията с преустановила всякаква своя дейност и предстои само формалното ѝ разтуряне, за да престане да съществува.

Печатната дейност на партията се провеждаше само в периода на нейното активно съществуване до м-май т.г.

В началото на годината излизаше и органата на партията "Св. народ," който беше спрян през м. април за печатаните в него провокационни статии. В последните работниците от печатницата отказаха да го набират и с това се прекрати неговото излизане. Тиражът на вестника беше значителен, поради факта, че се четеше от всички опозиционно настроени елементи от страната. Преди спирането му той достигна до 25 хиляди броя за цялата страна.

След спирането на вестника К на партията започна да издава така наречените окупирани билетини от 7.4.т.г., които имаха за задача да заместят вестника. Те излизаша около 40 броя. В тях се даваше вътрешна и външна информация, инструкции за водене на организационен живот и съобщения. Издаването на този билетин беше спряно по нареждане на прокуратурата, поради провокационните статии, които се печатаха по отношение на СССР.

Все по същото време започна издаването на ежедневен отивестник "Св. народ", който имаше за задача да замести органа на партията. След дълго, обаче, скръл в неговото издаване.

Спирането на "Св. народ." се отрази особено зле, както върху организационния живот на партията, така и върху финансовото състояние на организацията. От неговото спиране нататък започна упадък и разлагането на РСДП/о/.

МЛАДЕЖКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА РСДП/о/

През отчитания период работата на младежката организация се напълно покриваше и вървеше успоредно с тази на възрастните. В началото на годината те развиваха усложнена агитационна и организационна работа, която се извършваше в събрания, срещи, вечеринки, утра, забави и пр. Всички събрания на възрастните са или посещавани от младежите. Цялата дейност на младежката организация се провеждаше в двата клуба на партията.

Най-големият брой членове до които достигна софийската младежка организация беше 200 члена.

С разтурянето на съюза "Метив" и разлагането на организацията и възрастните младежката организация прекрати напълно своето съществуване.

СТАНТИСКА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА МОЛАВ. "ТАН КОРЕС"

ССО "Тан Корес" при РСДП развиваше в началото на годината активна организационна и просветна дейност. Особено активен бе културно-просветния клуб, който се събрание всеки понеделник в 7 часа.

До 1 май т.г. са проведени 16 публични събрания на кръгове и в организационна и особено голяма дейност проявиха студентите около 1 май когато отпочинаха всички проврти със злоба спрямо властта на О.З. и с лозунги за освобождаване на всички задържани от затворите и лагерите. В редактирането на позивите участваха: Емил Крайниш, подпредседател на "Маян-орес"; Атанас "Ожунков", касиер на организацията и Борислав Полтавски. След задържането на редакторите и разпространителите на позива за извънредно време организацията преустанови своята дейност, обаче, към 24 май т.г. отново се раздвижи за празника на учащата се младеж.

След завършване на учебната година "Маян-орес" почти напълно преустанови дейността си. Се провеждат едно предваканционна събрание на 29.V т.г., на което Людмила Славова, член на ЦК на ССМ/О/ инструктира студентите за работата им през време на ваканцията.

След изтичането на ваканцията РСДП/О/ вече вече прекратила дейността си и поради тази причина "Маян-орес" престана да съществува.

Най-големият брой членове, до който организацията достигна през годината била около 300 души, от които отчетени 120.

Същият състав на организацията беше предимно от синови и дъщеря на буржуазни семейства, а също и много бивши членове на бранни, легиона и Огед Банси.

II. ОБЩАТА СЪСТОЯТЕЛНОСТ

Демократическата партия започна настоящата година с активно изборна кампания. Провежда се събрание за избиране на ръководства на районните бива и комитет на градската организация. По време на подготовката и провеждането на годишните събрания се чувствуваше брожение сред членовете на партията предизвикано от борбата-която се водеше в Централното бюро, между групата на Душанов и тази на Гиргинов. Под знака на тези борби преминаха и годишните събрания, на които успяха да се наложат привържениците на Гиргинов. В резултат беше избрано градско бюро на партията, което имаше следният състав: Христо Панафов, Бож. П. Генчев, Райко А. Оганов, Андрей Ал. Гиргинов, Стефан П. Алексиев, Христо Г. Анакилов, Борис П. Киричев, Зорка П. Мункова, Миш. Илиев. Той е и Асен Т. Стойчев.

Състава на централното бюро остана непроменен през цялата година така, както беше избран през 1 46 година. Променилите, които станаха в районните бива и в градските бива не са по видя на хората на Душанов и до последния момент се чувствуваше в партията търкането между двете групировки. Но открит конфликт и фракционна борба обаче, не се стигна.

През годината демократическата партия не са констатирани особени промени и отпадания. На новосъздадени около 200 души в София, обаче, съдврем по други отпадат и политически численият състав остана непроменен.

Общият брой на членовете на демократическата партия в София е 1243 души, които се разпределят в 7 района.

Финансите си организацията черпи от членски внос, дарения, фондове вечеринки и др., които се изразходват за заплати на персонала, подържане на клуб, помеща и други.

До 1 август т.г. партията разполагаше с един клуб на ул. Златов 4, който в последствие беше закрит. През годината организационната дейност на партията се е изразила в следното: общинският градски комитет е имал 30 заседания, общинските райони 16 заседания или общо 46 заседания на ръководството. Общи събрания на районите са били проведени 11. Памюсени са били 30 съзвиз, две траурни етра/за Малинов и Ал. Константинов/ и 3 вечеринки. Софийската градска организация е пряко подчинена на Централното бюро на партията и връзките между тях се осъществяват от председателя и градската организация, който е член и на централното бюро.

Особени връзки с другите опозиционни партии, или организации не са забелязани, с изключение на тесните връзки, които Душанов и Гиргинов поддържа с Гиргов.

След спиране органа на партията в "Знаме", което става в самото начало на годината друга почетна дейност от страна на демократите не се отбелязва. Бяха издадени няколко окръжни от централното бюро на партията, в които се даваха инструкции и отправяха апели за изграждане на организациите.

В демократичната партия през годината се очертаха две отбелязани фракции: на Дуванов и Гиргинов. И двете фракции са създадени на изристителна база за овладяване влиянието в партията. Остри борби, обаче, през годината не бяха отбелязани и различията останаха почти в сферата на централното бюро и някои по-големи градски организации, като София и Пловдив.

Към дем. партия съществуваше и младежка организация, която в София имаше еднаква структура с тази на възрастните. През годината бяха пуснати от софийската младежка организация 8 заседания и 5 събрания по районите.

Към младежката организация се числи и Академичния дем. клуб. Той не е известен дейност само във връзка с висшето образование, когато бяха проведени протестни акции съвместно с БАЗС/о/ и "Мин. Бюрос" при РСДП/Болшевики дейност, обаче, беле преустановена след задържането на някои членове от академичния клуб, във връзка с акцията.

Членовете на младежките организации са в по-голямата си част бивши членове на фактичните организации, които дори са се настанили и в ръководството.

Накрая трябва да кажем, че дем. партия със всичките свои подразделения преустанови напълно своя организационен живот след удара нанесен над БАЗС/о/ и може да се счита за окончателно ликвидирана след като голямата част от членовете на централното и бюро били въдворени на местонахождение в провинцията. В края на н. ноември се събра градското бюро на организацията, което взема решение да се саморазпусне, понеже несъществателни условия за воденето на организационен живот.

РАДИКАЛНА ПАРТИЯ - /О/

Радикалната партия /о/ навлезе в 1947 година почти без никакви прояви на живот. Съществуването от 1946 година насам централно ръководство на партията почти не се съиграше.

ИИ на радикалната партия се състои от 12 души, от които 5 от София образуват секретариат, който фактически ръководи партията. В секретариата влизат: един Кочков, Ангел Тараканов, д-р Ас. Цанов, Ангел Стоенчев и Георги Петров.

Софийската организация, която съществува само на книга се ръководи от 7 членско градско бюро, с председател Анг. Стоенчев. Градската организация до м. н. н. т. г. имаше свой клуб нахлува се на ул. Цар Самуил 50. В този клуб се правеха всички събрания и заседания на ръководствата на партията и членовете.

Освен в клуба на ул. Цар Самуил 50, направи се известно опита за събрания в дома на Стоенчев на ул. Каринградска 6, на които са се явявали по 5-6 души все роднини помежду си, но партията се поддържа на тези събрания са били преустановени. Цялата по-нататъшна дейност се изразява в писане на писма между членовете на ИИ на партията, в които се разменяха критични едни към друг и общо критикуваха властта на О. В. канцелария на партията, след отнемането на клуба се използваше квартирата на Вели Христо Кръшков, където се намираше и архивата.

В началото на годината Вели Кръшков беле назоваван от партията да издаде една брошура под заглавие "За българската конституция", в която подпома на критика О. В. проекта за конституция. Тази брошура излезе в 2000 екземпляра, като средствата за нейното отпечатване бяха събрани между членовете във вид на партийен данък.

От името на ИИ Вели Кръшков изпрати и едно писмо молба до председателството на Народната република за отнемане смъртната присъда на Н. Петков.

Дейността на радикалната партия/о/ беше окончателно преустановена с въздържането на Веля Кичиков на ново местожителство в края на октомври т.г.

НАРОДНИЦИ И НАЦИОНАЛ-ЛИБЕРАЛИ

През настоящата година тези две бивши партии не са развивали никаква дейност, като такива. При тях въобще не може да се говори за партии. Особени техни лидери, като Ат. Буров, народник и Димитър Върбенков, нац. либерал са се срещали от време на време със свои стари привърженици, с които са разменили шепели по политически въпроси, от вътрешен и между

народен характер. Димитър Върбенков направи един безуспешен опит да се свърже с някои бивши дейци на партията си от провинцията. Буров дори и не възнамеряваше да възобновява старата народническа партия, а имаше намерение да създаде нова /народна партия/, която да обедини около себе си индустриалците, търговците и останалите буржуазни слоеве, които според него не били с ОЗ, но не били с В. Петков. Той даже поиска разрешение от правителството да създаде тази партия, но му бе отказано.

Отношението на Буров и Върбенков към политиката и мероприятията на ОЗ са изцяло отрицателни. Те са привърженици на западните демокрации а Буров е особено голям приятел на Франция, тъй като значителна част от неговите капиталы са вложени във французиски предприятия.

Буров поддържа връзки с лидерите на опозицията и особено с В. Петков, над когото имаше голямо влияние. Поддържа и връзки с чужди политически представители у нас на Англия, Америка и Франция, всички от които се освобождава по политическите въпроси.

В края на н. октомври т.г. Ат. Буров и Димитър Върбенков бяха изселени от София и с това се премахнаха последните следи от народническата и национал либералите.

ОТЛИЧИЕ ОТЪНОВЕРОСНИТЕ ПАРТИИ.

1. БЗНС.

Земедельският съюз влезе в 1 Аг г. с БЗНС в БЗНС, което беше избрано на 21 декември 1 Аг г. Съставът на това БЗНС бе: главен секретар Ал. Оббов, организационен секретар Кирил Писурски, редакционен секретар В. сн. Павурджиев, финансов секретар Димитър Милошев, адм. секретар Георги Ломков, стопански секретар Витола Павлов, културно-просветни: д-р Иван Геновски, масов и организационен секретар Писурски, зав. О. отдел: тат. Добровски, контролен комитет: Георги Аринков, Георги Трагчев и Димитър Крайчев.

В така съставения БЗНС не съществуваше необходимото единство. В него имаше твърде много покривни и непоследователни отчественофронтовици, които се обединяваха от самия главен секретар Ал. Оббов. Образуваха се две групи на "леви", начело с Кирил Писурски, Васил Павурджиев, Иван Писваров и "десни" с Ал. Оббов, Атанас Добровски и в последствие Георги Трагчев. Тази групировка фактически се оглавяваше от министрите Трагчев и Топчев, които по право бяха членове на БЗНС.

В този си състав новото БЗНС продължи да функционира до 14 май 47 г. през което време в него непрестанно се развиваха осри фракционни борби, които доведоха до разцепление. До последното се стигна по следните причини: през месец декември т.г. при заминаването си за Париж за подписване на ширините договори Ал. Оббов остави за свой заместник Атанас Добровски, който веднага започна да утвърждава дружбите от провинцията с гневистки ръководства. Месецата, обаче, веднага реагира и министър Топчев сляка част от Управителния съвет, БЗНС, и парламентарната група на заседание, при което Добровски бе сменен и на негово място избран Топчев. Кирил Писурски, като организационен секретар водеща защита на провинцията и разтуря всички утвърдени от Добровски настоятелства, които бяха заменени с прогресивни заведения.

След завръщането на Общов от Париж на 13 март т.г. се свикало на заседание III, на което той поиска да се наложи и да утвърди своя хер за ръководствата на дружбите. На това се противопоставил Трайков. Тончев и понеже не се стигна до споразумение, решено се да се свика УС на 14 май т.г.

На тази дата УС се събра, обаче ясно беше, че в него се очертават две групировки. Понеже решено на този заседание устава на БЗНС да бъде изменен, като вместо главен секретар да има секретариат от трима души. Накрая при гласуването на III, бяха предложени две листи. Едната от страна на Трайков Тончев, а другата от Общов Драгнев. При гласуването се получи резултат 28 срещу 26 гласа за Общовата листа при двама въздържали се. Те са двама бивши представители на БЗНС - Янко Ганчев и Кирил Милев, които в последния момент напуснаха заседанието и по такъв начин косвено подпомогнаха десницата в съюза. Трайков и Тончев, обаче, отнасяха да участва в тази побрана III, заминава, че не го признават и поискаха свикването на БСС, които да уреди споровете. Така се дойде до две III, старото начело с Трайков, което продължаваше да функционира в съюзния дом на Ст. Караджа 10 и новонабраниято начело с Общов и Драгнев, което се събраше в нивото естерство на благоустройството. Между двете III се започнаха дълги преговори за създаване на единно ръководство на съюза, които в края на краищата завършиха с споразумение, макар и само външно, и в резултат се свика на 3 дни 47 г. БСС, което след кратко заседание утвърди комбинирано III в следния състав: политически секретариат Общов, Драгнев и Трайков, орг. секретар Кирил Мансуров, редакционен секретар Янко Навурджиев, адм. секретар Спас Теринков, финансов секретар Минхтер Милов, култ. просветен отдел Слава Чукларов и членове: Стоян Тончев, Радко Райков, Метър Камонов, Петър и. Иванов, -р Георги Славчев и Георги Божков.

Новото III, представлявано ясно успяха за левизмата, която се поддържана с влизането на Петър Камонов, Радко Райков и Стоян Тончев и с излизането на гичевната Атанас Добровски и дубликата Янко Геневски.

Общов и групата около него не бяха доволни от новото III и той започна да бойкотира заседанията му, като не се явяваше на тях. В резултат, след като беше поканен няколко пъти да си вземе шотото, Александър Общов се отстрани от III, като доброволно напуснал.

На 11 септември 47 г. се свикало заседание на УС, на което Общов се разобличи в саботиране дейността на III, и се реши отстраняването му от него. Същевременно се гласувало доверие на Георги Трайков.

Страннието от тия борби и промени, които станали в III през годината била твърде, полезна за младата членска маса, понеже с разединяване и отклоняване от творческата работа. След отстраняването на Ал. Общов от III а напоследък и от министерския съвет съюза се освободи от един прикрит враг и разномисли. Това допринесе за настаняването на успокоение и в настоящия момент централните сили в съюза се намираха в колебание, като непрекъснато се засилва единството около новото ръководство на Трайков Тончев. Силите в III, се отразиха на съюзната организация при изборите за ръководство. Особени промени обаче, в настоятелството на общинската градска земеделска дружба и районните такова не станали, понеже левизмата успя с някои максималисти да се наложи и да запази своите позиции от миналата година, които бяха твърде здрави. През годината от важни за два пъти избори при Со. градско и-ство - един път на 1 март и втори път на 3 декември. И двата публични избора при явен ред и споровитство и беше избрано единната нива начело с Георги Божков. При второто открито изборно събрание на 7 декември беше приеман и устава на градската организация в няколко пункта.

В ръководството на Со. областна земеделска дружба през годината също не настъпи съществени промени. На 1 и 2 март т.г. се свика областна конференция, на която се гласуваше доверие на старото настоятелство начело с Минхтер Божков.

На 13 декември т.г. старото ръководство се свикало поради намяна на уставните спорове с ново. В следния състав: председател - Пенчо Димитров, подпредседател - Минхтер Божков и Културно-просветен секретар

Тодор Антоу, каспер Виден Тонев и библиотекар Борко Касабов. Почти всички членове от това н-ство са прогресивни земеделци.

През годината в БЗНС можем да отбележим значителен прилив на нов и членове. Това се дължи преди всичко на заздравяване политическото положение на страната и на власта на ОЗ, а също така и на усилено постъпване на членове от средите на разтурени БЗНС/о/. Така например към края на 1946 г. общия брой на отчетените членове на съюза в страната е бил около 65 хиляди, докато днес имаме над 100,000 такива. В София и софийска област БЗНС се е увеличил с 30 нови дружби и 6,443 члена. Общия на дружбите в Соф. и областта в края на годината е 470 ед. на с 15,695 члена. Само в София и околността има 35 дружби с 6,445 члена.

Социалния състав на организацията е предимно дребно-буржоазен в градовете и средни и дребни селски по селата. Промени в социалния състав на организацията няма. Тя си остава дребно-буржоазно-селска.

Средствата си организацията черпи преди всичко от членски внос, вечеринки, забави, утра и др. Разходи се правят за поддръжка на клубовете, заплати, покриване загубите от вестника, който е в постоянен дефицит, за агитационна пропаганда и др. Трябва да се отбележи, че не рядко стават безотговорни злоупотреби с членски суми.

Не е известен точния брой на заседанията и събранията, които са проведени от съюзните райони през годината, обаче, такива са правени обикновено по един път седмично, като не рядко са били отлагани поради неблагоприятни обстоятелства на членовете. Не се отсъстват от събрания при тях с нито обикновено и непланирано.

Особени форми на организационна дейност не са отбелязани. Стремел за провеждане на масови и други организационни не е имало. Напротив констатират се слабо участие на дружбите. За политическите, където те членват почти само формално. През годината не са разкрити моноспиративни и моногали групи в средите на БЗНС.

Връзки между различните ръководства на организацията се поддържат но те не винаги са родови и достатъчно тесни. Често пъти такива връзки се поддържат по политическа линия, а не по пораянията на организацията, като всеки от водачите инструктира своите хора в нивовите организации. Но тази причина на нещата съществуват различни точенни създадени от ръководителите в резултат на личната им политика.

През настоящата година в БЗНС се води остра фракционна борба, преди всичко в ръководствата на съюза - МП и БС, където се очертават две основни по-горе ясно оформени групи. Между тези две фракции съществуват принцитни различия по политическата, която трябва да следва съюза при участието му в ОЗ. Основната около Александър Обоз и Георги Трайчев застъпват становището за самостоятелна земеделска политика, която да позволи създаването на голяма и силна организация, чрез обединяването на всички земеделци. Но тази възможност те считат за получаване по-голямо влияние в ОЗ и държавното управление. Главна те била недоволство от факта, че МП е най-силната партия в ОЗ и считаха в думата си че тази роля се и да на БЗНС. Поради тази причина те била и са недоволи в притеснението си с комунистите и в сътрудничеството с ОЗ.

Възникнала около Трайчев и Тончев била за здрав съюз с РП/и/ и разбирало по-голямата част от прогресивното развитие на нашата страна към социализма под ръководството на РП/и/. На тази база именно се създавала основната по-горе фракционна борба. Те, обаче, оставяли почти само в външните органи на съюза, като отразението им в масата твърде скоро загубили и понастоящем може да се каже, че БЗНС върви към единство.

Особена активна публична дейност организацията не е провела през годината. Съюзът е участвал в всички прояви от националния път на ОЗ, като са проведени публични събрания главно от народните представители на които са разяснявани различните мероприятия на правителството. Именни са при различни случаи публични чествания на земеделски дейци, забави, утрани, вечеринки, но същите не са били масово провеждани и не са оставили голям отразителен веред на населението.

В София БЗНС разполага с 50 клубни помещения, които се ползват съвместно с младежите.

Печатният орган на съюза в "Земоделско знаме" има твърде малък тираж. В цялата страна към края на годината той се разпространява в около 54,000 броя, а за София от 2 до 3,000 броя.

Политически курс, нови моменти и промени.

Отношението на БЗНС към различните въпроси на нашата външна политика е напълно единично с това на ОЗ и ИД/И/. Не е имало случаи на разногласие по какъвто въпрос между ИД/И/ на БЗНС и националния комитет. Отношението на организацията към СССР, Югославия и славянските страни е също така добро. Трябва да се отбележи, че отделни членове на организацията предимно от крилото на Осбор-Драгнев, както и самите те, недоволствуват в дупката си от политиката, която води нашето правителство спрямо Англия и САЩ и една година едно сближение с тях, обаче, официално това никъде не е изяснено.

По въпросите на вътрешната политика съюза също така е бил винаги еднодушен с правителството и националния комитет. Напълно беше одобрени мерките взети от властта срещу В.Петков и опозиционния БЗНС, а също така се одобряваха и всички предложения и законопроекти на правителството в ИД/И/. Имало е случаи, когато много на брой, когато от някои някои организационни организации са вземали едно становище по даден въпрос, а фактически са подполювали, обаче, твърде скоро, те са настроени са били изправявани. Вобщо настроението са характерни за земеделската организация.

Отношението на съюза към ОЗ партията на места в изборите организационно винаги е добро. Това се отнася особено спрямо "Земно" към които организацията земеделците не се отнасят с особено доверие и считат, че скоро ще отпадна. Най-добро е работването с ИД/И/.

Отношението към опозиционните партии на места се различава от официалния отнасятелен курс и не се прави разлика между опозиционери и модели в ОЗ таква. Разобличителната борба срещу опозицията, като изключим официалните писания на съюзния орган по места се водено твърде слабо и отразливо.

З.М.С.

През отчетен я период в З.М.С. на 3.Безко осъзнава значителни промени, при които постепенно била изтичави от ръководството на организацията всички реакционери и не добри отечествено-фронтонци и на тяхно място дойдох по-прогресивни земелци, което улесни взаимодействието на ЗМС в ОДН. Премениите, които ставата в ЗМС била направени по следния ред:

През февруари 1947 год. се изключен от ИД финансовия секретар Иван Младенов Иванов - гиверист, проводник на реакцията за Драгнев и оставен враг на единството на ОЗ. Причина за неговото изключване му бе, че е съвсем злоупотребили крупна сума съюзни пари.

На 20 март, в заседание на З.М.С., водено отахил и Борис Николов реакционер и на негово място влезе Димо Господинов - добър отечествено фронтонци. По-късно, на 10 октомври подаде оставка и Димитър Димев, също реакционер. Вече тези промени позволиха да се укрепи опозицията сред членовете на ИД и внесе опростителна трул в организацията. Това позволи на ИД да подготви в своя ИД револуционен конгрес на З.М.С., който премина под знака на единството на младешките организации. Конгресът взе решение за включването на ЗМС в САД, избрав нов З.М.С. и ИД. Последното има следния състав: Мили Ганчев, Роска Жеунова, Мили Георгиев, Васил Василев, Димитър Ганев, Тодор Дойнов, Младен Андреев, Георги Томов, Димо Господинов, Серафим Кристов, Петър Танчев и Атанасия Илариова. Членовете на новата ИД са почти всички последователни отечествено фронтонци, с изключение само би на Петър Танчев, който проявява известни колебания.

Същевременно Градско настоятелство на З.М.С. претърпя през годината също няколкократно промени. Тук трябва да се отбележи, че твърде голяма част от членовете на З.М.С. в София са били бранители, легенери и отечествени, които позволили почти през цялата година градското ръководство да се отнасят от реакционери.

Първата промяна бе извършена на 17 март т.г., когато по нареждане на Любомир Масларов бе назначено ново Градско настоятелство, което бе изцяло в ръцете на реакционерите. Това настоятелство се посрещна добре от всички районни ръководства, начело на които стояха също реакционери. По време на криза около заседанията на У.С. на възрастните, Софийската Градска организация взема страната на Александър Оббов. Това стана причина, след избирането на ново ПП на възрастните, Градското настоятелство да бъде разтурено и на 15 март да бъде избрано ново таксва. И то, обаче, не регистрира никаква особена дейтелност поради което на 12 октомври бе свикана конференция, която избра сегашното настоятелство на Градската организация в състав: Георги Ковачев, Димитър Минков, Кирил Янков, Илияна Симеонова, Иван Ганчев и Методи Петров. Това ръководство може да се счита отечественофронтовско и ще просъществува вероятно до създаване на СДМ.

Областното настоятелство на ЗМС в София, през отчетния период, с изключение на председателя му Христо Димитров Ушев, се състоеше също изцяло от реакционери. То, обаче, не прояви почти никаква дейност. На 17 ноември т.г. по решение на ПП то бе почти изцяло сменено и бе избрано ново Областно ръководство в състав: Христо Ушев, Борис Саботинов, Сийка Саева, Георги Ковачев, Стефан Петров и Димитър Димитров. Това настоятелство може да се счита отечественофронтовско и бе прието добре от низовите организации в областта, с изключение на Кюстендилска и Радомирска околии, които са под влияние на игонените бивши членове на настоятелството: Иван Сурков и Богомил Гижов.

Въпреки разликата от БЗМС, през отчетния период, не е съществал особен прилив на нови членове. Напоследък дори може да се констатира отлив, особено от момента когато започна да се говори за СДМ. Понастоящем в Софийските райони на СДМ работят много малко земсисти.

Броят на членовете в София и областта, понастоящем е около 4,800, от които отчетени 1450. Социалния състав на ЗМС е предимно селски, от средни и малки земеделски семейства.

Финансите си ЗМС черпи от членски внос, вечеринки, забави и др. подобни. Трябва да се отбележи, че постъпващите суми не са достатъчни да поддържа организацията. Бюджета на ПП, през отчетния период, беше около 7,000,000 лев от които 5,000,000 лв. са взети от касата на стария съюз. Средства се изразходват за заплати, канцеларски материали, агитация и пропаганда и други.

През годината ПП е провело 50 заседания и съветания и 5 конференции с представители от всички области и околии. Градското настоятелство от своя страна е направило 8 градски конференции, в областното 3 такива и един културен организатори.

През отчетния период в ЗМС се отбелязва фракционна дейност, като се очертаха три течения. Първото начело с Л. Ганчев, което се счита че стои на здрави ОФ. позиции. То фактически ръководи ЗМС. Второто течение е така наречената "Гичевистка фракция", която се ръководи от Иван Минков, Иван Младенов и Касиров. Третото течение беше това на Брета Млечкови, което се създаде на карьеристични основи и съществуваше само в началото на годината. Гичевистката фракция, обаче, е принципно несъгласна със сегашните насоки на ЗМС, обаче, напоследък, след конференцията на 9-те компартии в Полша, те започнаха да работят много внимателно и дори заявиха, че няма да се противопоставят на Л. Ганчев.

Особена публична дейност през годината ЗМС не прояви, с изключение на едно честване на годишнината на Сергей Румянцев в кино "Македония".

Земсистите в София използват навсякъде клубовете на възрастните. Орган на ПП на ЗМС е в. "Младешко знаме", който се разпространява в около 30,000 екземпляра за страната.

Политическия курс на ЗМС, през отчетния период, съвпада напълно с този на възрастните. Официално ЗМС одобряваше и подкрепяше всички мероприятия на правителството от външен, вътрешен и стопански характер. Неофициално, обаче, имаше редица прояви, които говорят, че в средите на ЗМС все още има твърде много реакционери, които, обаче, не смеят активно да се проявяват с изключение можеби на един-два случая, подобен на този на конгреса на ЗМС, когато една група делегати, предимно от Плевенска област, издигнаха лозунга "искам Оббов" в момента когато др. Васил Коларов влизаше в залата.

Н.С. "ЗВЕНО".

ОРГАНИЗАЦИОННА И ПУБЛИЧНА ДЕЙНОСТ.

През настоящата година в ръководството на н.с. "Звено" също станаха промени, които общо доведоха до засилване позициите на левията. За отбелязване, че тук промените не дойдоха вследствие борбата на левите, които представяха една ограничена групичка, а поради твърдия курс който ОФ възприе срещу опозицията и реакцията, особено след задържането на Е. Петков. Разгромяване на опозицията принуди реакционерите в "Звено" да направят известни отстъпки: левията, без обаче, да изпускат ключовите позиции на организацията от своя ръце. П

Първата промяна бе извършена през м. май т.г., когато полит. секретар на партията Петър П. Златев замина за пълномощен министър в Швеция и на негово място бе назначен сравнително добрия отечественофронтовец Георги Кулишев. По-късно бяха сменени главния организатор Димитър Икономов /известен реакционер/ с Ангел Шишков и организаторите М. Касабов и Васил Гайтанов. Към края на годината бяха извършени промени и в редакцията на в. "Изгрев", като главен редактор Спас Мулешков бе заменен с един от водещите на левията Трифон Т. Фомов. Левите еспяха да вземат също и едно министерско място в новия кабинет на О. Ф. Промени в И.К. и Ц.К. на "Звено" през отчетния период не станаха, тъй като ИК въобще през цялата година не бе свикан на заседание. Там десницата на "Звено" все още има здрави позиции. При това положение в ръководствата предстои свикването на конгреса на 3 и 4 януари 1948 год., който ще излъчи нов Ц.К. и И.К.

В Софийското градско ръководство на "Звено" също станаха някои промени които засилиха позициите на левията. На 30 март т.г. левите, под ръководство на Тр. Трифонов и Трайчо Доброславски, свикаха актива на тяхните привържени от Софийската организация за избиране ново Градско ръководство. Представители на десницата не бяха допускати в това заседание. Така беше избрано ново градско ръководство, в което влязоха добри отечественофронтовци, с изключение на Васил Бариклечков - реакционер, който по давление на Кимон Георгиев влезна в новото ръководство. Последното имаше следния състав: Трайчо Доброславски, Тр. Трифонов, Манол Стойнов, Ангел Шишков, Ангел Кожухаров, Антон Тасе и Васил Бариклечков. Веднага след избирането си, новото ръководство пристъпи към смяна на районните такове, които до този момент се държаха от реакционери.

Тези промени бяха посрещнати враждебно от членската маса, която в болшинството си е реакционно настроена и по тази причина районните организации водиха извънредно анемичен живот поради невявяването на членовете.

В Софийското областно ръководство също станаха промени, които се характеризираха с борбата между левията и десницата. На 21. I. т.г. десницата под ръководството на нар. съюз "Звено" разпусна старото областно настоятелство начело с Борис Димев и Манол Стойнов, което смяташе за левичарско и образува ново такова в което влязоха изключително реакционери начело със Стефан Костов Милков. Това настоятелство беше посрещнато добре от членската маса,

обаче, то не разви абсолютно никаква дейност и е съществувало само на книг
През годината настоятелството не е имало нито едно заседание.

Прилив на нови членове в организацията през отчетния период почти не е имало. Малкото записани нови членове са предимно хора карьеристи, които са търсили служби. Отлив, обаче, имаше твърде чувствителен и той се дължи на засилването на позициите на левията, което доведе до бойкотирането на събранията и напускане на организацията от страна на редица членове в София и провинцията.

Броя на членовете в София е общо 2856, от които отчетени 1400, разпределени в 6 района.

Социалния състав на организацията е предимно буржуазен и чиновнически от индустриалци, търговци, пенсиконети, чиновници, хора със свободни професии, уволнени офицери. Промени в социалния състав през годината не е имало.

Партията черпи средствата си предимно от в. "Изгрев", който има голям тираж, дарения от богати звенари, членски внос, вечеринки, забави и други. Разходите са най-вече за заплати /тяхните организатори и чиновници са твърде добре платени/, издържане на клубове, агитация, пропаганда и др. Общо финансово положение на партията е доста затруднено.

ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ.

През отчетния период ЦК на "Звено" не се е събирал на заседание. И.И. е имал 11 заседания, на които са били разглеждани всички текущи политически и организационни въпроси. Градската организация разви оживена дейност, като е имала през годината 22 общи събрания по районите, 95 заседания на ръководствата и са били изнесени две забави и две вечеринки. Областното ръководство не е имало никакви заседания през годината.

Особени форми на организационна дейност от страна на партията, било вътрешно или външно, или нелегална такава, не е имало.

Отношенията между различните ръководства общо са били нормални. Тук трябва да се отбележи, че между ЦК и Соф. Градско ръководство не винаги е имало съгласие, понеже Градското ръководство след като стана левичарско, не изпълняваше някои директиви на ЦК, в които се прокарваха диспличарски линии. Отношенията между ЦК на младежите и ЦК на възрастните бяха много лоши, младежите вместо да получават директиви от ЦК получаваша такива от Градското ръководство, и поради това често се получаваша противоречия. Отношенията с подобриха, когато Попалатев бе сменен с Кулишев и престанаха да се дават противоречиви инструкции.

В Н.С. "Звено" през годината съществуваша три групировки: десница, център и левица, между които, особено между левията и десницата, се водеха остри фракционни борби. В началото на годината най-силна беше десната фракция, която напълно доминираше в партията. Нейни ръководители бяха Расил Круков, професорите Петко Стайнов и Станчо Чолаков, Петър Попалатев, Георги Стоболов и други. Десните искаха свикването на ЦК и ревизиране политиката, която се водеше от Кимон Георгиев в Оф. Центъра, който се оглавяваше от Кимон Георгиев, Лилков и Кулишев водеше политика нежлу на балансиране между левите и десните, обаче, това беше фактически в полза на последните, понеже политиката в партията си оставаше неизменно. Те измакваха развитието на между народните събития, които щели да бъдат в полза на "Звено". Лявата фракция, ръководена от Трайчо Доброславски, Трифон Трифонов и Манол Стойнов, се ползваше с извънредно слабо влияние в партията и беше принудена да води политика на съгласуване с центъра. Засилването на позициите на центъра и левията стана както споменахме, благодарение на развитието на положението в страната, което ги облагоденстваше.

Из архивите на ЦО

В София Н.С. "Звено" разполага с 6 районни клуба, един на градската организация и един на Централното управление на партията. Клубовете служат единствено за провеждане на събрания.

Главното печатно издание на партията е органа на съюза "Изгрев", който има тираж около 125,000 броя, от които към 50,000 се пласират в София. Годишният тираж на вестника се обяснява с начина на списването, който е твърде двудичен и много често допуска статии или телеграми от чужбина, които са повече в интерес на опозиционни настроените елементи, отколкото на ОФ. След спирането на опозиционните вестници "Изгрев" стана вестника, който най-много се търсеше от опозицията. След смъртта на гл. редактор Спас Мулешков с Тр. Трифонов, очаква се "Изгрев" да промени своята линия чувствително.

През м. юли т. г. ИК започна издаването на десет-дневен информационен бюлетен, който се списваше в ОФ дух, обаче, не бе посрещнат добре от болшинството от членската маса.

Нар. Съюз "Звено" издава също и списание "Балкански преглед", което се списва в ОФ дух и третира главно балкански проблеми. Разпространението на това списание е твърде слабо.

Политическият курс на нар. съюз "Звено" официално е бил отечествено-фронтowski. Не е имало случай през годината, когато официално да са заемали становища противни на провежданата вътрешна, външна или стопанска политика на правителството. Трябвало да се отбележи, обаче, че фактически голямото болшинство от членската маса, а и от ръководителите на "Звено", са били против редица мероприятия на правителството и главно тези от областа на стопанската политика, понеже те самите се чувствали засегнати от тях. Така например отношението към стопанския план на болшинството от членовете на "Звено", беше отрицателно. Същото се отнася до конфискациите, обмяната на парите или национализацията на индустрията.

Отношенията към останалите ОФ партии са официално коректни, но в повечето случаи неприязни и двудични. В отношенията спрямо опозиционните партии, външните се представят за безразлични, но фактически много често са подкрепяли борбата на опозицията. Изключение в тая насока прави левизата в партията, която обаче е твърде незначителна по брой.

Мл. нар. съюз "Звено".

През настоящата година в ръководството на мл. нар. съюз "Звено" станали промени, които се изразиха в следното: През м. януари, вследствие на фракционните борби, които се водеха ожесточено в ИК на мл. съюз, партията реши да го разтури и назначи тричленка под председателството на Кирил Шерев, който да ръководи съюза. На 7 август т. г. се състоя инструктивна конференция, която подготви националната конференция на м. н. с. "Звено", състояла се на 9. X и 11 октомври т. г. Конференцията избра нов ИК и ИК с председател Кирил Шерев и секретар Станислав Николов. Съставът на новите ръководства беше в болшинството си от центъра и левизата.

На 14. XI. т. г. ИК се събра на заседание със Софийския актив на м. н. с. "Звено" на което се избра ново ръководство с левичарски състав.

Всички тези промени се посрещнаха лошо от членската маса на м. н. с. "Звено", която е в болшинството си реакционна и беше недоволна от левичарските ръководства. Благодарение на това през последните месеци на годината особено се забелязва голям стлив на членове от организацията. Понастоящем тя фактически съществува само номинално.

Общият брой на членовете на Софийската организация в момента е 560 от които 2/3 не е отчетена.

Социалният състав на организацията е в болшинството си интелигентен от буржоазен и дребно буржоазен произход.

Членската маса на м.н.с. "Звено" се състои в большинството си от бивши анисти, които в утривата си към 00 саботират в дейността на собствената си организация.

Организационната дейност на организация е извънредно слаба. Единствено 4-ти район е провел 10 организационни събрания, но много слабо посетени.

Отношенията и връзките между различните ръководства в организациите са лоши. Случай на неподчинение и незаинтересованост има много.

В м.н.с. "Звено" съществуват обособени същите граници както при възрастните, с тази разлика, че тук борбата беше по разгорещена и по-остра, което караше често пъти старите да се месят в работите на младешките. Десницата в младежкия съюз се води от Димитър Чернев, Георги Стамболов, Г. Рутев, Васил Мирчев и Гайтанов, центъра - от Христо Тодоров и Либен Кулишев, а левията - от Николай Кукунев.

Публична дейност през годината орган. звената няма никаква.

Има един самостоятелен клуб, в който заседава М.Н. По районите се полват от клубовете на старите.

Партиен печат няма. Вестникът "Младежко знаме" спря да излиза през миналата година.

Политическия курс на м.н.с.с. "Звено" се покрива с този на възсатните. Официално те водят отечествено-ронтоска политика, но фактически в большинството от членовете са реакционна настроени, симпатизират на а.гло-амери канците и не одобряват, както вътрешната така и външната политика на правителството.

Отношен е към оостаналите 00 младежки организации е също двучно - официално добро, а фактически неприязни. Спрямо опозиционните младежки организации в большинството от младите звенари се отнася добре, като дружат там де много с младешките-опозиционери. Изключение тук прави десницата. Спрямо опозицията не се водена никаква разможтени борба от страна на м.н.с.с. "Звено".

Р.С.Д.Н.

През настоящата година големи промени в контрастните ръководства на партиите, а също и областния и местни комитети не са ставали. На конгреса, който се състоя през м. октомври т.г. бежа набран нов М.Н. в М.Н. на партията, в които не бежа направени съществени промени от старите таища. "Общият М.Н. бежа допълнен с двама членове и стана от 1 на 10 души. Новонабрания членове на М.Н. са: М.Р. ител, Георги Анаев, Александър Тасев, Асен Драгнев и Иван Илчев. С тях промени в М.Н. се подмени цяло надомно на деоните елементи. Промени в областния комитет не са ставали. Местният комитет в миналата година отчетно събрание, на 21, 22 и 23 декември т.г., при който бежа избран ново ръководство на организацията. Характерното е, че тука опечели лютата на прогресивните, които по този начин успяха да завземат местния комитет, държащи до този момент от десните елементи. Местният местен комитет се оглавява от Никола Зоренов и се състои от 20 души.

През отчетния период може да се отбележи отлив на членовете от партията които бежа освободени о голяма в началото на годината и се дължеше на предприетата чистка на неотчетените и нередовни членове. Процента на напусналите този период бежа около 20 - 25 на сто. След стрин напоследен удар над опозицията в РСДП имаше наново голям прилив, който стигна до 30 - 35 процента.

В Софий БРСДП има 6 районни организации, които се подраждат общо на 72 общини. Общият брой на членовете в социалната организация е 4,556 души. Социалният състав на членската маса е следният: чиновни - 2,708; работници - 440; адвокати - 108; лекари - 27; учители - 31; търговци, занаятчи и други професии - 1,563.

Финансова ситуация БРСДП е твърде добре. Входа на партията, възлиза на около 56 милиона лева, от които до този момент са постъпили в касата 28 милиона лева. Приходи се набират главно от членски внос, вестника, книжарниците, които продават, вечеринки, утрата и забави, а напоследък и от кино "Славейков", което откупиха. Разходи се правят главно за заплати, поддръжката на клубовете и агитацията в пропаганда.

Организационната дейност на организация през годината в София бежа твърде оживена. Местният комитет е провел 41 редовни заседания и 23 конференции.

с районните ръководства и секциите. Районите са провели общо 235 районни събрания и 119 секционни. Трябва да се отбележи, че десецонизацията на събранията изобщо се била слаба.

В масовите организации партията не проявява особена дейност и изключение изобщо на популярните банки, Общонарска популярна банка, където то са здраво закрепостени.

Връзките между различните ръководства, както между младежите и старите са били нормални. Възрастните се молят активно в работата на младежите, което прелича и при избора на нов ЦК на СССР.

Фракции в организацията се очертават две - десни, оглавявани от Павел Цолов и Йордан Битев и подпомаган от Димитър Нейков и дъщеря му ле с Бранко Митовски и Димитър Слатанов. Левите представляват малцинство в ЦК, а и в цялата организация. Това се обяснява с факта, че в партията има навлезнали много бивши банисти и опозиционери, които търсят прикритие в нея. Брън пример за това е крист-консулта на ЦК Филип Филипов, който бива през помощник на Иван Гочев. Силата на десната фракция пролича най-добре при конгреса, където Здравски Митовски рече да бъде избран, ако Георги Цолов не беше се намесил в последния момент. Болшинството от делегатите бяха дошли на конгреса за едно евентуално обединение с партията на Коста Мутчев.

Партията провежда организително голяма публична дейност. Често се провеждат публични събрания, които обаче се посещават слабо. Беше проведен и един "международен митинг" по време на конгреса с представители на чуждестранни делегати. Много организиран и нареден университет, който след пет лекции професора съществувашето си поради слаба посещеност. Проведени са още четири вечерни и едно музикално утро.

В Со на партията разполага с десет клуба, които се използват изключително за провеждане на партийни събрания.

Органа на партията е "Народ" се издава в около 18,000 екземпляра, с които за Со на 3 и 4,000 броя. Главен редактор е Аоси Нейков. Списък се от ограничен кръг хора предимно от ръководството на партията.

Политическият курс на партията през годината е бил официално отечествено-ронтзовски по всички въпроси на външната, вътрешната и стопанска политика. Голяма част от членовете и ръководителите, обаче, твърдят често проявяват колебание и отклонения от отечествено-ронтзовската линия. Това се дължи на факта, че в партията има твърде много прикрити реакционери, които са опозиционно настроени спрямо властта и стоят в партията само за прикрити облаги. Отношението към СССР и славянските страни официално е добро, обаче, имат твърде много омислители към Англия и Америка. Към двегодишният стопански план не внимателно се взема положително отношение и много хора го критикуват.

Отношението към останалите 69 партии и специално към РП/в/ не са добри. Често се изказва недоволство, че РП не ни дава възможност да развием по-голяма дейност, не били допускани в индустриалните предприятия, били тормозени, неважнени и др. подобни оплаквания. Официални изказвания, обаче, на това недоволство няма, с изключение на някои изказвания на конгреса, в които се искаше да се промени и започне демократичната линия между комунистични и социалисти.

През годината не бе водена почти никаква разобличителна кампания, против опозиционните партии и специално срещу Мутчев. Понякога дори поддържат голям връзки с опозиционните водачи, понеже те са били членове на Мутчевата партия. Разобличителна борба срещу опозицията се води само от представители на левината - Здравски Митовски, митър Братисов, Йордан Бедуров и неколко Георги Цолов.

С.С.М.

Промените в централните ръководства на СССР през годината станали само на конгреса, който се състоя през м. октомври т.г. Новонабраното ръководство, което в годината си част е реакционно бележ фактически били избрани от делегатите, понеже от 500 представителни гласуваха за листата само 160 души, а останалите се въздържаха. Това новонабрано ръководство не развива почти никаква дейност и изключително прие единствена младежка

организация, в която понастоящем се сливат.

През отчетния период е отбелязан отлив на членове от ССМ в София, който достигна до 30 процента от цялата членска маса. Това се дължи на променяване в редица от страни на по-прогресивните членове и на слабата дейност на самата организация. В София младешите имат 6 организации /райони/ с 61 члена. Социалният състав е предимно интелегентен – смянове на партийните членове в болшинството си от заможни семейства и малък процент работници.

Средствата на организацията се черпят предимно от членски внос, вечеринки, забави и кино-утра. Приходите едва покриват разходите.

Организационната дейност на ССМ в София е слаба. Проведени са общо около 100 събрания от 6-те софийски райони и едно предконгресно конгресно ит.

Особени форми на организационна дейност не са отбелязани и изключения на опита за образуване на нелегалната група "Републикански съюз" от Михаил Тейчев и Атанас Иванов – бивши членове на легиона, който обаче закри още в началото си.

Връзките между отделните организации са нередовни и в повечето случаи инцидентни. Връзките с старите се осъществяват от един представител на И.К. на ССМ, който едновременно е член на И.К. на партията.

Организовани борби в младешката организация не са развиха голямо, понеже лявата групировка начело с Бочо Милев е твърде слаба. Публицистичната дейност на ССМ се състои от около четири писмени вечеринки осом так или забави и едно кино-утро, които са били добре посетени. Младешките разполагат в София с 7 клуба, които се посещават предимно от членовете.

Политическият курс на ССМ официално се покрива с този на старите, обаче, фактически Съединителите от членовете и ръководителите в партийния кръг се запазват опозиционно. Отношението официално към стона партията елизи се изрази в участие на доста от делегациите в стрелковите бригади, повечето от които отидоха там за да се възползват от привилегиите, които не получават в последствие. Към останалите инквизиции на властта от политически и стопанско гледно поле не е прояван особен интерес.

Отношението към Об младешката организация е добро, обаче, не редки са критиките по отношение главно на Р.К. Към опозиционните младешки организации се проявява особено пасивно, като някои от членовете са проявявали желания за обединение с ССМ/а/.

УЧЕБНАТА ПАРТИЯ.

Партийните ръководства на редицата парти в началото на годината бяха тези, които се формираха още през 1945 г. и от тогава насам не бяха променени. Това прозвуча до 27 ноември т.г., когато се извърши промяна на политическият секретар на партията – Стоян Костурков, когато ИК на партията освободи от длъжност поради здравословни причини и избра на негово място Славчо Стойков. Руга промени в ИК на партията не са ставали. В градското бюро също станаха някои промени през годината. На 8 януари председателят Д-р Христо Попков Тодоров, втория подпредседателя Сахари Койчев Койчев и члена на градското бюро Дотър Бучков Сотиров. Партията била сменен поради негодност и старост, а другите димна за антиотечествено-бронтовски прояви. За нов председател на градското бюро се избра Никола Христоков Попов, а подпредседателя била сменен от члена на ИК Иван Радков Колев. Р първи и втори район също станаха промени на председатели с, поради подаване оставка на старите такива. Тези промени в ръководствата на партията се посрещнаха със особени коментари на членската маса.

Важни забележителни прилики и отлици на членове в партията през годината не е много. Градската организация се е увеличила с около 150 члена през годината, се сметна на които има и напуснали. Общо

социалната организация брои около 800 души членове, които са разпределени в 9 районни организации. Последните обаче, съществуват почти само на бумага.

Финансовото състояние на радикалната партия не е много добро, защото те имат значителни суми от миналото, с които посрещат своите разходи. През 1945 г. те получиха от националния комитет на О. С. 60 милиона лева за постройка на клуб, от които са изразходвали за целта само 18, а с останалите си поддържат партията. Приходите им са твърде малки и са почти изключително от членски внос. Разходи са направени за годишната над 1,000,000 лева, които са отишли за заплати на чиновниците, поддръжане на клуб и по-примамливо доходите на в. "Радикал".

Организационния живот на партията през годината е бил извънредно слаб. Имало са проведени всички през отчетния период в цялата социална организация общо 61 орг. събрания от младежи и възрастни, които се разпределят, както следва: ИК - 8 орг. събрания, Градско бюро - 1, 1-ви район - 3, 2-ри район - 5, 3-ти район - 1, 4-и район - 3, 5-и район - 5. Това се отнася за възрастните. ИК и Градското бюро на младежите са провели 21 събрания през годината.

От страна на радикалната партия не е направен никакъв опит за работа извън масовите организации. Отношенията с останалите 68 партии са добри и не са отбелязани случаи на търкания.

Връзките между отделните ръководства се водят със спотемно и по най-равнообразен път. Има случаи когато районни ръководства получават инструкции направо от ИК. Връзките между младежите и възрастните се поддържат по роднинска линия, повечето членове на ИК на партията Владимир Арисудов има сестри при младежите в ИК Александър Арисудов.

Франкци и франкционни борби в радикалната партия не са отбелязани. Има случаи на промъкнали се в партията антични фашисти, какъвто е случаят с Христо Константинов Петров, който си постави за задача да организира там нелегална фашистка групичка, обаче тази му инициатива не остана подкрепена и се провали.

Радикалите имат зарежгосприрана и публична дейност през годината. Те се включили в разобличителната кампания по декларацията на националния комитет на О. С., като давали оратори на редни събрания.

В момента радикалната партия разполага само с един клуб в София на ул. "ар Бадони" 10, който се посещава само от членове на партията.

Партията издава свой орган в. "Радикал", който ползва всеки месец около 2,000 в тираж по 2,000 за цялата страна, от които в София се плащат от 1,000 до 1,500 екземпляра. Тестината е почти винаги в дефицит. Заведено е издаването през годината на радио данов в 4,000 броя, и брошурите "Наша е радио данов" и "Живот, идеи и творчество на Едуард Брно" от Николай Дончев. Напоследък се проследва отчитането на брошурата "Принципи на радикализма" от д-р Иван Бласовски.

Политическият курс на радикалната партия е бил в пълно съгласие с този на О. С. по въпросите на земната, вътрешната и стопанска политика. Отношенията към съседните страни - СССР е положително. Не е имало случаи на противосъветски и противославянски прояви. Не въпросите от вътрешен характер същите са всички положително становище, макар и антично да не се съдържавали винаги правителствените начинания.

Към опозиционните партии радикалите имат отрицателно становище, но специално към тази партия в опозиция са прикрително настроени и дори биха занесли преговори за привличане на някои от такива членове към О. С., обаче това не им се оспорило. Бреху опозицията те не са водили системна разобличителна работа, такъв въпрос въобще не е бил поставян пред организацията.

МЛАДЕЖКА РАДИКАЛНА

До средата на настоящата година младежката радикална организация фактически не съществувала. На 5 май 47 г. ИК на партията утвърди една листа от 14 души за ИК на младежите, в която влизаха също и

дъщеря на старите радикални ръководители. Софийската младежка организация обаче, имаше свое ръководство още от м. януари т.г., в състав от 8 души. След съставяне на ПК на МРС през м. май последният назначи ново градско бюро от 7 души с председател Георги Минчев Чанъров. Това назначено бюро не промени никакъв живот и за това се наложи след един два месеца ПК на МРС да го подмени с ново такова. Фактически оманата на бюрото и в двата случая се изразяваше само в сменването на председателя, тъй като останалите членове, които се водеха само на нито си оставали същите. За председател на новото бюро бе поставен Васил Мавродиев Стойчев. Това бюро просъществува до създаването на Единната младежка организация.

За някаква дейност на младежите радикали през годината не може да се говори. Фактически онова, което те вървяха, беше опортюнизъм и във връзка с дейността на старите, поради което нима какво повече да бъде добавено за тяхната дейност освен онова, което се каза за парти-ята.

АГЕНТУРНО ОПЕРАТИВНО ДОИДСТВО

Агентурно оперативната дейност на отделението през годината е изложена в приложените пет схеми. Порядъка, в който са дадени цифровите данни в схемите е малко по-различен от плана, който се дава за изработването на годишните доклади, обаче считам, че този ред е по-добър от всеки предложен в плана, освен това дадени са всички необходими данни, дори и повече от тези, които се искат по плана за докладите.

1. Схема за движението на кадра през годината.

От приложената схема се вижда как е вървяло движението на кадра през годината. Вижда се, че в края на годината от предвидените по акт 45 души оперативни работници на лице са 43. Това не рече, че плана за последното тримесечие, в който беше предвидено попълването на щата на е окончателно изпълнен. Фактически, обаче, попълването не стои така. По време на тримесечието/четвъртото/ беше представен

Г Р У П И	оп. р-ци по акт на отделението	запорени операт. р. в начал. на годин.	новост. опер. раб. през годината	напуснали опер. раб. през год.	присъединени на други служби	опер. раб. на лице в края на годината
1.	3	6	3	-	1	3
2.	6	3	2	-	-	5
3.	5	6	1	1	1	5
4.	5	4	1	-	-	5
5.	8	6	2	-	-	8
6.	6	3	2	-	-	5
7.	7	6	1	-	-	7
Всичко:	45	34	12	1	2	43

за на наченне повече хора отколкото беше необходимо. От тях, обаче, двама души не бяха одобрени, а един беше даден на друг отдел.

В момента са представени от нас на седаление "Кадрите" двама кандидати за постъпване на служба, заповедите за назначение, на които следва да ползват до края на годината. Те са представени от преди повече от 10 дни и забавянето се обяснява с това, че са от провинцията и проучванията отават по трудно.

2.8. Схема за дейността на агентурата и за вербовката на
двоични квартири.

Приложената схема дава картина за това, как през годината в отделението са били вербовани нов агенти, и информатори и хазаи на двоични квартири, колко от тях са изключени или отпаднали, как е вързано изпълнението на плана през времето с тях.

Информите, които са дадени за агентурата изпълняват агентите и информаторите. Това е дадено така, защото положението на агентурата в отделението е такова, че може с точност в даден момент да се определи кой от сътрудниците е агент и кой информатор. Това зависи от тяхното положение в обекта. Иднн и други сътрудници може в определен момент да бъде в подомоннието на информатор, като обслужва например някое лице, за което се води отчетно на личностно досие, а в следващия момент да бъде в подомоннието на агента, като участва в разработката на същото лице, ако то се явява и на некое друго.

Г Р У П И	завършени в началото на годината агенти и информатори	изключени през годината агенти и информатори	предвидени за вербовка по план агенти и информатори	завършване през годината агенти и информатори	предадени от други служби агенти и информатори	на лице в края на годината агенти и информатори	брой на оформените лица в началото на годината	предвидени за вербовка лица през годината	вербовани лица през годината	сформирани лица на лице в края на годината
1.	34	13	23	51	2	74	-	23	10	19
2.	10	-	26	16	-	26	-	14	4	4
3.	25	11	10	14	-	23	-	9	9	9
4.	4	-	15	9	-	13	3	6	5	8
5.	23	9	23	23	-	37	-	14	12	12
6.	11	5	14	16	-	22	-	9	9	9
7.	30	12	17	22	-	39	-	22	16	15
Всичко:	137	50	133	152	2	241	3	96	73	76

3. Схема за брой на срещите с агентурата през годината.

От приложената схема се вижда, как оперативните работници са се срещали с своите съоръжници през отчетния период. Може да направим някоя оценка, че като се разделият състоите се срещи на брой 8,999 на оперативните работници, които имаме на лице в края на годината /43 души/, получава се средно по 163 срещи на оперативен работник през годината, т.е. малко по-малко от една среща на два дни. Тази цифра е безспорно малка, обаче, фактическото положение не беше такова. Брой на оперативните работници и докато през целият отчетен период е бил 34 души. Назначението на нови оперативни работници за използване на цята започна едва към средата на последното тримесечие. Освен това не малко от оперативните работници през годината бяха в командировки във връзка с проведените действия срещу опозицията, които легнаха главно върху отделеиято и всичко това пречееше на редовните срещи с агентурата, като намаляваше техния брой.

ГРУ- ПИ	опреде- лени срещи по гра- фики	състо- или се срещи	не съ- тоили се сре- щи	срещи с донесе- ния	срещи без донесе- ния	ЗАБЕ- ЛЕЖ- КА
1.	2188	1972	216	1244	728	
2.	914	739	175	720	19	
3.	773	703	70	482	221	
4.	417	346	71	213	133	
5.	1641	1251	390	984	267	
6.	787	707	-	477	230	
7.	1466	1281	185	900	381	
<u>Всичко:</u>	<u>8106</u>	<u>6999</u>	<u>1107</u>	<u>5020</u>	<u>1979</u>	

4. Схеми за работата по оформяването на личните досиета на агентите през годината.

Тази схема дава картина за това, каква работа е извършена от отделението във връзка с поставяне в ред на личните досиета на агентите, така както това го изпълняват методите на службата. Трябва да се каже, че по-голямата част от тази работа беше извършена през последното тримесечие, понеже твърдо скоро след формирането на отделението, то беше задължително изцяло в антите по разгромяването на опозицията и ние помислихме по-спокойно да се замислим върху въпросите по оформяването на досиетата, едва в последното тримесечие.

От цифрите се вижда, че в началото на годината е имало твърде малко оформени досиета - всичко 73, докато в момента ние имаме такива 212. Като се прегледат другите схеми, ще видим че в края на годината ние имаме на лице 241 агенти информатори. Това значи, че на 29 агенти в

ГРУ- ПИ	оформе- ни доси- ета на агенти в нач. на годи- ната	предви- дени за оформя- не доси- ет през годината	предви- дени по план ха- ракте- ристи- ки на агенти	оформе- ни до- сиета на аг. през годи- ната	направе- ни ха- ракте- рист. на агенти през го- дината	оформе- ни доси- ета на аг. на лице в края на го- дината	оформе- ни до- сиета на из- ключе- ни агон- ти	ЗАБЕ- ЛЕЖЕ- КА
1.	34	28	49	51	72	72	13	БЗНСб
2.	-	27	13	22	13	22	-	РСДП/о
3.	25	10	43	14	43	28	11	ДЕДКР.
4.	3	10	6	5	6	8		РАДК.
5.	-	46	36	46	36	37	9	БЗНС
6.	11	6	10	7	10	13	5	БРСДП
7.	-	30	30	32	30	32	-	"ЗВЕНО"
Всичко	73	157	187	177	210	212	38	

досиетата не са още напълно оформени. От друга страна обаче и в годината ние имаме оформени и 98 досиета на сътрудници, които са отпаднали по разни причини от агентурната мрежа, т.е. през годината са оформени общо 310 досиета на сътрудници.

5. Схема за работата по отчетно-наблюдателните досиета и разработките през годината.

От тази схема се виждат цифрите за извършената работа по разработките и отчетно-наблюдателните досиета през годината. Моно е, че в това отношение е извършено значителна работа, като се има предвид, че в началото на годината не е имало нито едно оформено нито следва до сие, а в края на годината се наброяват 31 отчетно-наблюдателни досиета и 31 активни разработки. Тук също следва да се отбележи, че най-голямата част от работата по оформянето и откриването на отчетно-наблюдателните досиета и разработките се извърши през последното тримесечие на годината, когато отделението можа да си воспользува от работата във времето с особена бързина.

Г Р У П И	оформени разработки в началото на годината на лице	предвидени по план за откриване разработки през годината	открити разработки през годината	предвидени за реализация разработки по план през годината	реализирани разработки през годината	прегледани в контролни разработки поради изпращане на обектите в провинцията	новооткрити контр. разработки през годината	разработки на лице в края на годината /общо контролни и други/	замарени неоформени досиета в началото на годината	оформени през годината отчетно-наблюдателни досиета	предвидени за откриване отч.набл. досиета през годината по план	открити нови отч.набл.досиета през годината	закрити отч.набл.досиета през годината	отч.набл.досиета на лице в края на годината
I	-	11	8	2	5	-	3	6	250	230	-	-	-	250
II	-	2	1	-	-	-	3	4	60	107	47	47	-	107
III	-	4	4	-	-	4	3	7	60	120	60	60	-	120
IV	-	2	2	-	-	2	4	6	30	80	50	50	-	80
V	-	1	1	-	-	-	-	1	53	53	81	81	-	134
VI	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30	75	100	-	130
VII	-	7	7	-	-	1	-	7	74	74	-	30	30	74
Всичко		27	23	2	5	7	13	31	554	694	313	368	30	898

Забележани слабости в работата на отделението
през отчетния период.

За слабостите в работата през изтеклия година бесспорно може да се говори, замина база постигнали при добствително огромната работа, която трябва да извърши отделението през отчетния период, в която маху вървям бавно извършена успешно. Когато говорим за слабости такива на първо място следва да се отбележат в агентурно-оперативната работа, където все още има повечето празнини.

1. Все още през изтеклията година не можем да кажем, че обектите са обхванати понапълно във всички ни подразделения с агентурата. Така действителност има създадена по количество не малка, обаче, поимната разработка не е достатъчно като има мисла с голямо натрупване на агентура /на пример 300/А. Ганчев/, а другаде агентурата е още недостатъчна. /Например около разработките на Драгнов и Оббев/.

2. Мах вървям връзка с агентурата трябва да се каже, че в много случаи вербовката на сътрудниците ставало неправилно, все да се събират достатъчно и използват компроментите на материал, а се вървяло по линията на левото съпротивление, чрез използване на политически момент, заплашаване, или вербовка на "добра база".

3. Средите с агентурата все още не се вървят по програмата на науката, оперативните работници отиват неподготвени на тях и което е най-лошото, вървям много от средите стават на открито. Това се дължи главно на недостатъчните левини квартири.

4. Една от най-важните слабости през отчетния период е била, че не се е работило системно по съществувалите активни разработки в обикновено тази работа реализация, доколкото оставали такива не е била вселотвено извършване разработката, а в резултат на заново от горе.

Една слабост, която предстои да бъде премахната това е слабата връзка с службите в провинцията над които все още отделението не е упражняло необходимото ръководство и контрол. Това е било причина много от провинциалните служби да са значително далеч изостанали в повишаване квалификацията на своята работа от тази тук в Со. на.

5. Друга слабост, която следва да бъде премахната това е откритите и оформени отчетно-облигаторни досиета в отделението да бъдат обезпечени с необходимият агентурно-информационен апарат, което за сега е недостатъчно.

Тези основни слабости предстои да бъдат отстранени в предстоящата година, като ще бъдат предвидени за тази цел необходимите мероприятия в новият тримесечен план.

Со на, 25.12.1947 г.

НАЧАЛНИК ОЗД. "А":

.Ганчев/

ДО ГОСПОДИНА НАЧАЛНИКА НА ОУД. "А"
ПРИ ОУД. 1-В

Т У Н.

ДОКЛАД

за организационното и политическо състояние
на опозиционните партии за времето от 1-ви
април до 31 декември 1947 година.

1. Разтуреният БЗНС - опозиция

а) Относно изборните кампании на бившия БЗНС-опозиция започна в началото на настоящата година. От 12.1. до 22.1. т.г. бяха проведени такива събрания в 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12-а районни дружби. Отчетно и изборната кампания се провеждаше под знака на ожесточена борба между хората на Гичев и тия на пладнене. От всички райони се състезаваха по две листи. Проскаха се огромни суми и от двете страни. Председателя на градското настоятелство Стоян Божков отчете над 200 активни членове в 11-а райо на дружба - Надежда, Слатина и Княжево, с цел да осигури изборите за пладнене и болшинството им в градското настоятелство. Мишо Пъндев - гичевист, отчете членове в 2-а районна дружба с цел да осигури председателското си място и ръководството от Гичевисти в този район. Същото се прави от страна на гичевистите в другите райони и особено в 4-а и 5-а районни дружби. В резултата на тази борба гичевистите подобриха своето положение. Те овладяха напълно 2-а, 4-а и 5-а районни дружби. В останалите ~~дружби~~ пладненци се наложиха. Недоволни от това положение, пладненци в лицето на Ст. Божков подадоха контестация и поискаха от ЦК да бъдат произведени нови избори в тия райони. След дълги преговори ЦК остави без последствие тая контестация и положението остана непроменено. Трябва да се каже, че в тези избори пладненци или така наречената агитка се намесваха грубо в живота на отделните районни дружби, където положението им беше застрашено. Такъв е случая с първа районна дружба, където Н. Петков се намеси при избора и осигури победата на агитката. Подготвяне се събрание на Градското настоятелство. Предвид на създаването се положение по районите, разгорещаване на страстите, след като го отлагаха няколко пъти на 4.5. т.г. бе насрочено такова. Подготвянето на това събрание вървеше усилено. Агитката разполагаше със списъците на всички дружби, които внимателно и добре се съхраняваха. Това им даде възможност да представят незаконно повече делегати. Състезаваха се две листи. Болшинството спечели с 40 гласа листата на Ст. Божков с следните лица:

Председател: инж. Ст. Божков - пладненец, бивш нар. представител БЗНС

1-ви подпредседател: Лазар Т. Поповски - пладненец, бивш консулт в Цариград и редактор на в. "Камбана".

2-и подпредседател: Алиш Т. Пенков - пладненец.

Секретар - касиер: Стефан Цв. Станков - пладненец.

2-ра

Организационен секретар: Истър-Ат. Стамболиев – младенец.

Останалите членове и подгласници бяха също младенци. Отражението от тези избори всред членската маса не бяха особени. Недоволстваха само хората на Гичев. Борбите, които се проведоха при отчетно-изборната кампания, очертаха ясно двата фронта и задълбочиха до известна степен противоречията между Гичевисти и младенци. Те послужиха само за база на по-нататъшни търкания помежду им, но до разрив помежду им не се дойде.

В началото на годината състава на ЦК на ВЗНС бе следния:

Главен секретар и редактор – Никола Д. Петков

Орг. секретар – Димитър Ст. Ангелов.

Помощник-орган. секретар – Рангел Даскалов.

Административен секретар – Асен Павлов Лиев

Членове: Асен Стамболийски	Трифон Г. Кунев
Ангел Держански	Петко К. Ботев
Борис Г. Бумбаров	Христо Г. Попов
Димитър Л. Гичев	Стефан Даскалов
Иван Хр. Костов	Надежда Г. Даскалова
Минчо Драндаревски	Христо Н. Стоянов
Недзялко Атанасов Мочуров	Георги Йор. Илчов
Кирил Йосифов Попов	
Минчо Попов	

До арестуването на Н. Петков състава на ЦК остана непроменен.

След неговото арестуване ставаха негласно някои промени. Асен Павлов Лиев стана главен секретар, Асен Стамболийски орг. секретар, редакционна комисия – Б. Бумбаров, Хр. Стоянов, Стефан Даскалов. Тези промени в състава на ЦК дадоха добро отражение всред членската маса. Гичевистите смятаха, че е дошло време да овладеят съюза. Друга част от членската маса бе уплашена от арестуването на Н. Петков и смяташе, че тези промени ще спасят съюза. А трета част гледаше с безразличие към тези промени. За това отражение спомогна и политическото положение у нас по това време.

Състава на УС, състоящ се от 49 души с председател Тодор Лазаров остана непроменен до разтурянето на съюза.

Ръководният Съвесен Съвет, състоящ се от 77 души остана също непроменен до разтурянето на съюза.

8/ Прилив в ВЗНС от голям мащаб не се забелязваше. Известни активни районни ръководства по никакъв начин не успяха да завербоват значителна членска маса. Така е случаят с 1-а районна дружба на 10.5. в клуба на Гурко 38. след речта на проф. Стояков се записали наведнъж 42 члена. Подобни случаи има и в VIII районна дружба и някои други.

Отлив в организацията е забелязван след ареста на Н. Петков. Забелязвано се по това време отпадане на посетенията на секционните събрания и пренебрегване на известна част към О.Ф.

8/ Социалният състав на членската маса на обекта е предимно: търговци, адвокати, лекари, чиновници и един незначителен процент социално слаби. Голяма част от членската маса са застарели елементи от миналото или недоволници от известни мероприятия и. О.Ф.

Брой на членовете:

1. Софийска Градска околийска дружба всичко 1320 отчетени 1430
2. Софийска селска околийска дружба всичко 1142 отчетени 1104.
3. Брой на районните ръководства. - 12
4. Брой на Соф. селска дружба. - 16

в) ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ:

Приходите на БСНС-о- бяха предимно от членски внос по 60 лв., от вечеринки, дарения, помощи к-т, вестника, книжарски и др. Тия на Соф. Градско настоятелство възлизат на 1,061,567 лв. А тези на вестника към 7-8,000,000 лв. Разходите се правеха за подържане на клубовете, книжарски материали и пособия, заплати помощи, издаване на вестника и др.

г) ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ:

а) Заседания на ИИ:

От началото на годината до арестуването на Н. Петков ИИ е имало 12 заседания. Дневния ред на тия заседания е обхващал организационни въпроси, по състоянието на организацията, промени и политически, за евентуално взимане участие в властта. След ареста на Н. Петков до разтурянето на съюза ИИ е имало към 20 заседания. Въпросите, с които са се занимавали са били изключително резултатите от разговори водени с ЦК на РП/к/ и надзорния комитет на О.Ф. Освен тях занимавали са се и с промените в съюза както и за преименуването на съюза от БСНС/Н.П./ в БСНС /околийска/ и с ареста на Н. Петков.

б) Заседания на У.С.

На 26.4. с дневен ред:

1. Гласуване разни правилници и организационни въпроси.

Заседанието е траяло два дни и е приключило на 28 с.м. Взело се е решение да се отложи насрочения конгрес за 22.V.47 г. и се е дал мандат на ИИ да свика ВСС за същата дата, ако е необходимо, понеже условията не позволявали свикване на конгреса. И първи дневния ред бе поставен въпроса за смената на орг. секретар - Дим. Стойнов, без да се вземе решение.

в) Заседания на ВСС съвет.

На 17, 18 и 19.V.11.47 г. Това заседание бе свикано по повод на преговорите с РП/к/ и за отношението на съюза към Д-р Г. Димитров, Н. Петков и отношението към ОФ и РП/к/. На това заседание се перича дейността на Гемето.

г) Конференции.

На 5 и 6.IV.47 г. организационния секретар Дим. Стойнов свика секретарите и организаторите на съюза от цялата страна на брой 200 души при дневен ред:

1. Има ли терор.
2. Могат ли околийските настоятелства да водят редовен организационен живот.
3. Има ли жени в дружбите. Как
4. Как се получава вестника.
5. И какво състояние са земските групи. Одобряват ли дейността на ИИ и на парламентарната група или да направят мерника.

6. Готови ли са за конгреса.

7. Как върви отчета за 1947 г.

Направиха се доклади, одобриха се курса и дейността на ЦП, като са се изказали и за "терора". Решения не са взели.

д/Състояли се организационни събрания по райони:

№ по ред	Районни дружби	Януарий		Февр.		Март-Април		Май	
		Събрания	заседания	Събр.	засед.	събр.	засед.	събр.	зас.
1.	Първа район, друж.	2	3	2	4	3	9	1	-
2.	Втора " "	1	2	1	3	4	6	-	-
3.	Трета " "	2	3	1	4	4	6	-	3
4.	Четвърта " "	1	-	-	-	-	-	-	-
5.	Пета " "	2	-	2	8	6	-	-	2
6.	Шеста " "	1	-	-	-	-	-	-	-
7.	Седма " "	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Осма " "	4	3	-	1	2	3	1	-
		13	11	5	14	19	24	2	5

За останалите райони липсват сведения. За месеците юни и август нана V111 районна дружба е направила 5 събрания и 3 заседания. Останалите райони преустановяват своята дейност през юли и август.

Заседанията на Околийското - градската дружба:

Януари - 2 заседания на ръководството.

Февруари - " " " "

Март - 2 " " " "

Април - 3 " " " "

Май - 3 " " " "

През годината имама проведени 3 курса - 2 за възрастните и един за младежи. Трите курса са били едномесечни и са посещавани от по 40 курсисти. Курсовете са проведени в клуб на ул. Гурко 38, в началото на годината. На тези курсове са изнасяни беседи по историята на зем. движение, вътрешното и международно положение и др. По същото време е бил образуван кръжок предимно от академици-земисти, в който е била застъпена политическа икономия и историческия материализъм. Главен лектор е бил Въртоломеев, Кръжoka е посещаван обикновено от 45-50 души.

е/ Публична дейност.

Проведени събрания на открито в памет. В сакана на ул. Преслав № 9 имат проведени 5 събрания, посетени средно с 400 до 500 души публика, която е предимно членска маса. Три от тези събрания са били проведени съвместно с РСДП/с/, на които народните представители са направили отчет пред избирателите си. Останалите две събрания са проведени по повод годишнината на М. Рачева и Ал. Стамболийски.

През настоящата година не са отбелязани особени организационни форми на обекта в сред масовите организации изключая междуведомствената секция създадена през 1946 год. и преустановила дейността си след 6 м., но разкрита след арестуването на И. Петков, чийто членове след преустановяване на дейността и минават към ВЗНС-О. Ф. Цялата й архива и списащи остават обаче в члена на ЦП - Иван Хр. Костов.

Обекта разполага с 9 клуба на следните улици:

1. на ул. Позитано 1, Централен клуб в който се посещават ЦП, Окол. Гр. Настоятелство и 1 и 2 районни дружби.

2. на ул. Гурко 38 - салон за заседанията на парламентарната група, просветни събрания, кръжози и клуб на ГАЗС.

3. На ул. Теофит Епископ 48 - клуб на 14-та дружба.

4. На бул. Й. Б. Тито 83 - клуб на 3 р. дружба.

5. В Кр. село - клуб на 3 р. дружба.

6. На ул. Св. Кирил и Методи №... Князето - клуб на 9 р. дружба.

7. На ул. Априлов 3 - клуб на V р. дружба.

8. В Драгалевци -

9. В квартал Модерно предградие

Клубовете се посещаваха предимно от членове на съюза. Клубовете служеха за заседания и гласда за разпространение на злобредни слухове и вражеска пропаганда насочена срещу правителството на ОФ и ЦК/к/, както и по адрес на отделни ръководители от О.Ф.

Връзките между районите ръководства и окол. град. настоятелство са преки и редовни, тъй като седалищата им са в София. Връзките, обаче, между окол. градско настоятелство и ЦК не бяха съвсем редовни. Окол. градско настоятелство проявяваше известна самостоятелност. Този факт се обяснява с туй че окол. градско настоятелство се възглавява от представители на "плад не". При особено важни случаи те консултираха мнението на ЦК чрез председателя си инж. Стоян Гожков.

Отношенията между БЗНС и ЗМС са тесни поради възможността им да са в постоянен досег, защото провеждат своята дейност в едни и същи клубове от даден район, освен това ЗМС се оглавяваше от Петър Сърбински, който беше и член на ЦК и който беше в курса на работата на организацията.

1/ ФРАКЦИИ И ФРАКЦИОННА ДЕЯТЕЛНОСТ:

През отчетно-изборната кампания на съюза, особено ярко се очертаха фракционните борби в съюза. Двете групи, които се бореа помежду си бяха тези на гичевистите и агитката. Гичевистите се оглавяваха от Гичев, И. Попов, Ст. Даскалов и М. Драндаревски, всички членове на ЦК. Агитката се ръководеше от Ив. Костов, К. Стоянов, Р. Даскалов, И. Ботев, Ас. Павлов, Е. Бумбаров и Н. Петков, всички членуват в ЦК. Борбата се водеше на чисто карикатурна основа. Хората от агитката държаха кариерите позиции в съюза. От това недоволстваха гичевистите и искаха някои от тези места за себе си. Във връзка с тези неща и двете групи даваха нареждане до своите хора от организацията да вършат това, което ще ползува политиката на отделните водачи. Все в тази връзка Гичев даде нареждане в началото на годината неговите хора да изчакват, да не се отчитат на пладненци, до тогава докато и пладнат нарещане. Поде се от гичевите хора инициативата за обединение на земеделците с цел да се елиминират хората на агитката и пр. Създаде се и обединителен комитет, който издаваше свой бюлетин и в който се бичуваха известни постъпки на пладненци, против фирмерството на Н. Петков за сработване с цел, обаче, да се запази единството на организацията и ръководящата роля на Петков и агитката. Напоменаха да се изключват гичевисти от организацията и да се наричат предатели и агенти на комунистите. Освен това поде се пак инициативата на Гичевистите едно в парламентарната група срещу организационния секретар Д. Стоянов, в резултат на което излезе с едно писмо подписано от 35 депутати, което писмо в края на краищата в едно от заседанията на групата бе скъсано и се получи отново сцепление. Хората на агитката предложиха намаляване числеността на ЦК от 22 на 9 или 11 души, с което искаха да подобрят съотношението на силите в ЦК. На това Гичев противопостави Ас. Стамболински, когото лансирал за организационен секретар на съюза. Тези фракционни борби се водеха по чисто вътрешни организационни въпроси, чрез които стремяха да задоволят личните си апетити за водачество. По големите външно политически въпроси и за отношението към мероприятията на ОФ правителство, те бяха винаги единни. Тези борби се водеха не само в ЦК но и в низовите организации. И двете фракции имаха влияние над своите последователи. Имаше и трета незначителна група, така наречената групата - пописи, начело с Ст. Цанов, която в повечето случаи подкрепяше каузата на гичевистите. Тези борби разяждаха организацията и не й даваха възможност да води редовен орг. живот, особено месеците май, юни, юли и август.

2/ ОТНОШЕНИЕ И ВРЪЗКИ С ДРУГИ ОПОЗИЦИОННИ ПАРТИИ:

Благодарение на твърдостта в политиката на съюза към ОФ, БЗНС/о/ имаше най-голямо влияние в страната от другите опозиционни партии. Това им позволяваше да играят първостепенна и ръководящата роля в опозицията. Поддържаха най-тесни връзки с БРСДП/о/, с която образуваха в парламентарна обединена опозиция. Освен тях поддържаха връзка с демократи-незначителни и по-тесни с народняците Буров и Губиделников. Буров се явяваше един от най-добрите съветници на Петков. Той фактически направляваше дейността на Петков. Той, с които присъстваше заедно с Петков на приеми и срещи с чужденците. Той е човекът за когото Н. Петков, казваше, че уважавал него и приеми мал съветите му, понеже е стар и умен политик. Гичев пък поддържа връзки с Мушанов и Гиргинов, така щото дейността на БЗНС/о/ посредством тези връзки се направляваше в тази или друга посока.

3/ ПЕЧАТЪ И ИЗДАНИЯ

Органа на БЗНС/о/ в "Нар. зем. знаме" излезе през настоящата година в 38 броя, от 1.1. до 7.V.47 г. Пестника се търсеше от всички опозиционно настроени в София, поради което тиража му за София стигаше към 40,000.

Органа на БЗНС /п/ в. "нар. земеделско знаме" излезе през настоящата година в 38 броя, от 1.1 до 7.V.47 год. Вестника се търсеше от всички опозиционно настроени в София, поради което тиража му за София надминва стигаше към 40,000 екземпляра.

Към края на м. януари Поп и Генов издаде биографията на К. Тодоров по случай смъртта му. Друго по-съществено издание беше и книгата "Съсловност, демокрация и котики" от К. Попов.

През годината са издадени 6 окръжни от ЦП, отнасящи се до организационното затагане отчетността и др. разпореждания. Изключение правят окръжни № 5 и 6. Окръжно № 5 е издадено по случай орастуването на Н. Петков, а окръжно № 6 във връзка с нареждането за изпълнение решенията на БЗНС от 17 и 18 яли.

2. ПОЛИТИЧЕСКИ КУРС, НОВИ МОМЕНТИ И ПРОМЕНИ:

Обекта БЗНС-Н. Петков по отношение актуелните въпроси свързани с международното ни положение, е заставал на позиции противни на водения официален курс на законната ОВ власт. Така например, след из подписването на мирът с България, в. "Зем. нар. знаме" в уводна статия под надслов "Виновниците ще отговорят" пише: "За да бъдем в таква неизгодно положение което тепърва ще има да изживяваме, съществуват само една единствена вина - нежеланието да се демократизира правителството и да получи представителен характер."

По отношение идването на анкетната комисия в Гърция и в България БЗНС/Н. Петков/ се готвеше да предприеме акция за събиране на материали и евентуално да направи опит за публично събрание, на края както негласно започна така и изостави тази акция. Запитан по този повод Н. Атанасов, че нищо не правят, той казал: "А, ма, нищо не се прави, не ги ли атакуваме постоянно в Б.Н.О., не ги ли жигосваме в колоните на вестника си, не мисли че ние не сме допринесли поне малко за тази анкетна комисия, която работи в Гърция". По същия повод и Тончо Тенев се изказва така: "Това, което е направено и требваше да се направи, то е направено още преди пристигането на анкетната комисия в Гърция, хората си се разхождат сега, те предварително са си дали своите заключения". Видно е, че обекта залагаше на англо-американска помощ, като се стремеше за zlepоставя страната ни пред тях, а в колоните на вестника си, да ги представя в благоприятна форма. Отношението си към Съв. съюз, официално бе за вечно приятелство с братския руски народ, обаче скрито работеше против това приятелство. Така например, на 5-6 април т.г. Н. Петков пред станалата конференция на съюзните секретари от цялата страна свикана от Елиметър Стоянов бе казал в речта си: "Преди тях, че БЗНС, е за славянска политика и вечно приятелство с СССР. Но още същия ден пред посетелци го в кабинета му Никодим Попов, го инструктирал за вредителска дейност в неговата околия, като му напомнил и уверил, че на балканите не може да има Съветско влияние, защото англо-американците това няма да позволят. Още по-характерни изказвания ср. му СССР са и тия на Тончо Тенев, който запитан от наш агент на 10 март т.г. по въпроса за паричната обмяна, той казал: "Така е с всеки, който изживява смъртната си агония. Ние опозиционерите не се борим само за унищожаване на диктатурата в България, а и за свободата на всички и на съветските народи."

3) Отношение на обекта до въпроси от вътрешен характер.

По повод проследяването на ниселението от пиринския край, зеленото знаме напечатва редица статки в които се застъпва становището, че властта насилва и селението да се "чаршиа македонско". В една от статиите, Кръсть Зарев пише, че това население от ирци, селяни, от бедните полета и паланки, чака с тревога за себе и децата се, свобода, мир и спокойствие и апелира за активна защита на българския народ и неговата земя.

Стопанската политиката на ОВ власт бе изцяло определена от БЗНС-Н. Петков. Характерни са речите по 2 годишния стопански план на народните представители: Тончо Тенев, Спас Паиденов и Кр. Стоянов. Всички те взеха напълно отрицателно становище, като го нарекоха дори хищнически. В речта си Тончо Тенев, произнесена в БЗНС е казал: "Целта на плана е системното и планово из бедняване на българския народ." А Спас Паиденов речта си по двегодишния стопански план, е изказал: "Внос е немислим, а докато е внос е немислим, планът е нересаден, план за таборски, който няма да се осъществи."

Същото отрицателно становище опозиционните народни представители заеха в изказванията си по предложената проекто-конституция, предложиха своя контр-проект-конституция.

В брой 43 в зеленото знаме в една от статиите по проекто-конституцията, в курсивът излага следното свое становище: "Чрез посегане

безотговорно върху частната собственост, нейната неприкосновеност вече отпада. Собствеността е деградирана, защото намирайки се под закрилата на императивния израз "неприкосновена", тя се понижи до зависимост от някое положение, на "признава се". Собствеността е вече разклатана и не защитена."

Отношението на обекта към ОФ партии и среди, респективно комунистите, е било враждебно, епитетите, останали още от началото на опозиционната борба на обекта към ОФ партии, "кателити" сесии на РП/к/ и пр. е било израз на неприязнени отношения към тях, а по-меки отношения са имали към "Звено". Лозунгите под които обекта водеше борбата, бяха: Възстановяване на погасената свобода на печата, против терора, за мир, хляб, народовластие и свобода, против посегателствата на частната собственост, религията и пр. Всичко това е образено в редица статии в вестника под надслов: "Експроприация" от Недялко Атанасов, "Борбата продължава" от И. Петков и "Същност на нашата борба" от Кирил Попв и др. като в последната между другото се казва: "Че в устрема да се създадат гигантски постижения комунистите засегат чувствата, традициите, интересите и желанията на мнозинството от народа и създават у него убеждение, че в случая се касае не до реална и полезна политика, а се иска осъществяването на една фантазия или до прекарването на една програма, която цели да видоизмени икономическата структура на страната и начина на живота и народа."

Отражение от дейността на обекта в различните слоеве на населението: още от началото на годината раздвижения и озлобен опозиционен кадър по време на изборите, през тази година не намери вирок отзвук в обезверените и излъгани за лесна победа маси, това постепенно заглъхна на тяхното влияние, което окончателно беше разбито с арестуването на И. Петков на 5 юни, отнемане имунитета на 23-тата и по-късно разтурането на 28 август на Съюза като легална опозиционна партия в страната, подвеждане и осъждане в редица въпроси на И. Петков, Димитър Стоянов, Рангел Даскалов, Никодим Попов, Иван Гинчев и др. комплотирали срещу собствената си държава с конспирации, предателства, вредителство и заговорив армията, различни напълно очакваната за реставрация на българската реакция.

24-и ПЕРИОД.

1. Състояние на обекта след разтурането му. След разтурането на ВЗНС-опозиция, в членовете му настъпи упадък, безразличие известно разложение. Един от тях веднага потърсиха място в ВЗНС-ОФ. Други обаче бивши ръководители и нар. представители заявяваха и по-скоро биха пожелали да останат членове на РП/к/ но в никой случай членове на ВЗНС. Други изчакаха създаването на единната ОФ партия, където където хи на сега се радват, че могат да влезат индивидуално и с чест. А други въобще не чакаха положението. При това положение и дума не можеше да става за някакъв организационен живот. Бескички беха и са запаметени от удара, който им се нанесе. Останалите на свобода бивши ръководители не се мъчат да се приобчат към властта но в разговори с свои бивши събеседници не изпускат из предвид да кажат, че се справи положението, което е все пак известна надежда за тях. Има, обаче една част, която все още вярват, че външно политическото положение може да разведри политическата атмосфера в страната и не изпускат случая пред своя хора да злободият против ОФ и продължават да разчитат на западните демокрации.

На 14 ноември т.г. бе задържан нелегалния Кочко Димов Коев, организатор на С.А.С./селска армия на свободата/, роден е в с.Бабяк-Пловдивско, 23 годишен, студент в Янавски, партизански преди 9.9.44 год. След неговия арест се повърши допълнителен и на другите от членове от нелегалната С.А.С., а именно:

Асен Стефанов Драгомиров, Кунка Трофимова Илиева, Никола Димов Николов, Колю Николов Колев, Васил Лазаров Иванов, Михаил Асенов Михайлов, Петко Николов Йончев, Таня Антев Цветков, Михаил Нейков Марков, Любомир Василев Кънчев, Александър Асенов Михайлов, Владимир Митов Варадинов.

Цялата тази нелегална група под ръководството на Кочко Коев и Асен Драгомиров си е била поставила за задача да образува нелегалната организация С.А.С. със следните задачи и цели определени от Иван Христов Костов, член на бившето ЦК на ВЗНС/о/ а именно: че върху нея не трябва да се крепи земеделският съюз, че се наказват отцепниците вносители в съзнателни работи, вземателни мерки за провалянето на ОФ власт с подкрепата на англо-

не на мерки за провалянето на Об. власт със подкрепата на англо-американците и като бойна организация тя щела да си служи с бойни средства.

За същата цел Койчо Коев и Асен Драгомиров в течение на няколко месеца изработват устава на бъдещата организация под горното име С.А.С., в който устав се казва, че тя е рожба и бойна организация на БЗНС, тя се сформира навсякъде, където има дружини, пази единството, наказва отцепниците, явява се като пазител на селството и неговия труд. За членове се приемат само членове на БЗНС и при изключение на прочерени хора. Членовете се приемат и изключват само от армейски съдилища. Административната е следната: Върховен армейски съвет, който се избира от военни сборове, следва Върховен армейски щаб, който се назначава от съвета и има за ръководна единица, канцеларията при него е състояща се от три члена: председателя на върховния армейски съд - Асен Драгомиров, от който изхождат всички нареждания и решения. Главното командващ армията - Койчо Коев и върховен политически командир, който е и върховен обвинител, такъв непосочен. Страната е била разделена на оперативни зони с изходящи подразделения до основната единица /тройка/.

От групата е бил въоръжен само Койчо Коев. Тесни и идейни, приятелски и политически връзки, групата си създава с министъра Георги Драгнев, Георги п. Иванов /генерал/, Иван Младенов, Слави Пушкиров и др. Връзки с чуждото разузнаване не са открили. Позиви и брошури не са издавани, освен отпечатването в три екземпляра на устава.

Поради това, че организацията току що се е сформирала, отражение от дейността ѝ, всред различни слоеве от населението няма.

ЗМС /ОПОЗИЦИЯ/

Отчетно изборната кампания на земска опозиция, започва в началото на годината, заедно с тази на възрастните. За разлика от кампанията на възрастните, тази на младежите се провежда под знака на единството и пълно сцепление. Избраните райони ръководства, включително и околийското градско настоятелство не претърпяха съществени промени в състава си. Бяха избрани хора от дислокацията на пладне.

В началото на годината състава на III на ЗМС е следният:

Главен секретар: Петър Сърбински
Организационен секретар: Кръсть Зарев
Касиер: Иван Нешев
Зав.учаща младеж: Дора Коева
Адм.секретар: Ефтим Арсов.
Членове: Коце Тонев
Емил Антонов
Ангел Тимевишки.

През март т.г. Кръсть Зарев влезе в затвора. По късно влезе и Ефтим Арсов. През цялото това време до 16 юли т.г. III остана непроменено и непълнено, освен влизането на Димитър п. Игнатов на местото на излезналата от до-рано Победа Павлова.

На 16 юли 47 г. се е свикал УС на ЗМС с следният дневен ред:

Конституиране на У.С.
Доклад от П. Сърбински
Избор на ново III.
Разни.

На заседанието на У.С. са присъствали 32 души от всички области. Докладчика П. Сърбински е осъдил досегашната дейност на съюза и се е опитал да ориентира делегатите към пълно и искрено сътрудничество с Об. против което са се обявили следните лица: Васил Тимев, Никола Йорданов, Георги Казанков, Кръсть Стоянов, Георги Димитров, Ради Тодоров, Георги Кръстев и Коце Тонев.

Конференцията е избрала нов УС, в който не са представени, Горно-Джумайска област, поради отсъствие на делегатите и Блевенска област, напуснали конференцията в знак на протест, че не одобряват новия курс на П. Сърбински. За председател на У.С. се избира Георги Кръстев, секретар Марин Йорданов. Накрая на заседанието бива избрано следното III:

Главен секретар: Петър Сърбински
Адм.секретар: Димитър п. Игнатов.
Секретар: Касиер: Ангел Георгиев Тимевишки.
Зав.култ.просв.отдел: Дора Коева
Член от гр.Варна: Иван Йорданов..

БРОЙ НА ЧЛЕНОВЕТЕ:

Земсисти 790, Академични земсисти 750.

Дейност и организационно състояние на районите.

1-ви район отчетени 68 неотчетени 24	орг. събрания - 6 просветни - 5 посещения средно 40 души.
2-и район отчетени 30 неотчетени -	орг. събрания - 11 реферати - 3 вечеринки - 1 посещения средно 30 души
3-и район отчетени 40	орг. събрания - 2 просветни - 6 посещения средно от 25 до 30 души
4-и район отчетени - 105	орг. събрания - 4 просветни - 1 вечеринки - 1 посещения средно от 60-70 души
5-и район отчетени - 40	събрания - 10 посещения средно 15-20 души
6-и район отчетени - 133	събрания - 15 заседания - 9
7-и район отчетени - 65	събрания - 4 реферати - 1 посещения средно от 30-35 души
11-и район отчетени - 32	орг. събрания - 4 просветни събрания - 7 посещения средно 18-20 души.

Данните се отнасят за времето от 1 януари до 1 април 47 г.
За останалите райони сведения няма.

Събрания на открито нямат, изключат и ствърването годишнината на Мара Гачева на гробищата.

Клубовете на възрастните бяха и клубове на ЗМС. Имаха един свой клуб само в Паланевци. Фракции в ЗМС не съществуваша. Тук имаме по-голямо единство, което спонсорише за провеждане на по-добра делна работност, поради което възрастните често даваха за пример работата на ЗМС.

Колонизмисът нур на ЗМС бе свързан както е и на възрастните тъй като Петър-Сърбински, главен секретар на ЗМС бе и член на ЦП.

Разтурянето на съюза се отрази особено болезнено върху ЗМС, измежду който 2 месеца след разтурянето се създадоха редовни връзки и се поставиха за задача да събират средства за подпомагане на задържани интернирани и осъдени земеделски дейци, предимно земсисти. Така сформирания група включваше следните лица: Кирил Иванов, бивш секретар на 1-ви район ЗМС-Сърбински, организатор на групата, доброволен излезнал в нелегалност и ползващ се с печата на района си. Създа бе разкрит, задържан и въдворен.

Дайника Константинова Канова, бивша секретарка на Софийското околийско градско настоятелство на ЗМС, една от най-активните земсиски, преди и впоследствие, същата бе разкрита, задържана и въдворена.

Останалите членове на групата бяха задържани и въдворени. Б тях се намериха печати и коцани чрез които събирали помощи от богати свои съмишленици, за подпомагане на въдворените и изпратените в затвора.

ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ:

Отчетно изборната кампания на демократичната партия започна в началото на годината през м. февруари. Провеждоха се събрания за избиране ръководства на районните бхри и комитет на градската организация. Още по време на подготовката а при провеждането на годишните събрания се чувствуваше едно брожение сред членовете предизвикано от борбите, които се водеха в централното бюро между групата на Моманов и тази на Гергинов. Под знака на тия борби се пристъпи към провеждане на годишните събрания, на които получи мимозинство и се наложи групата на Гергинов.

Състава на Градския комитет е следният

Христо Манафов
 Михаил П. Ганчев
 Райко Д. Ошанов
 Андрей Александров Гергинов
 Стефан П. Алексиев

Христо Г. Манаилов
 Борис К. Куркчиев
 Зорка П. Шумкова
 Яни Ил. Стойчев
 Асен Ст. Стойчев

Състава на централно бюро остана същия без промени. От така извършените промени останаха недоволни хората на Муханов.

През настоящата година в демократическата партия не са констатирани приливи и отливи на членовете, записани са 200 души, но това е само формално, фактически не е нараснала, понеже голяма част от членовете се отказва под страх на преследване, други потърсиха място в О.Ф.

Социалния състав на Софийската организация е дребно булжоезен	
Адвокати 100	инженери 40
търговци 150	Архитекти, художници и др. 30
занаятчий 100	аптекари 10
индустриалци 3	домашини 80
работници 12	разни свободни професии 200
Лекари 30	
Инженери и техници 30	

Численият състав на градската организация е към 1243 члена, разпределени в 1, 2, 3, 4, 5. райони.

Финансите си организацията черпи от членски внос, дарения, фондове, вечеринки и други, които изразходва за заплати на персонала в клуба, пейоци и други.

Партията разполага до август месец с един клуб на ул. Колото. През годината Соф. Градски комитет е имал 30 заседания, на които са съблюдавали с организационни въпроси, или заедно с заседанията на районните биро, всички състояли се заседания 46.

Общи събрания 11

Соф. Градска Младежка орг. 8 орг. събрания и 5 районни.

През годината е изградено градско младежко ръководство в 5 районни. Освен тях изградени са женска, адвокатска, лекарска и журналистическа секция.

През годината са изнесени 30 сказки и две траурни утра за Малков и Алеко Константинов и три вечеринки изнесени в клуба от ръководителите на партията.

Соф. градска организация е преко подчинена на централното бюро и връзката между тях се осъществява от председателя на градската организация, който е и член на Ц. Бюро.

Особени отношения на живи връзки с другите опозиционни партии не са забелязани, изключая връзките на Муханов и Гергинов с Гичев и опитите на академичния клуб за установяване на такива с БАЗС/о/ и ССМ/о/, ссб "Жан Жорес" при РСДП/о/ за общо сътрудничество, против законопроекта за висшето образование. Тези опити пропаднаха поради задържането на някои от академичния клуб. Членовете на младежките организации в по-голямата си част бивши фашисти. Самите ръководства на младежките организации и академичния клуб са бивши легионери ратници и Отец Паисиевци, вследствие на което непрекъснато се води борба, коя от групите да застане на чело.

Освен органа на демократическата партия "Знаме", който в началото на годината бе спрял издадени са няколко окръжни, в които се апелираше за изграждане на партия. Еж

В демократическата партия са отбелязани две фракционни групи. Едната начело с Муханов и другата начело с Гергинов. И двете фракционни групи на карикатурна база, без да излизат от рамките на централното бюро и се разпрострят на цялата организация. Понеже такава не съществува масово в страната. Изключение правят само София, Пловдив и някои друг град.

ПОЛИТИЧЕСКИ КУРС, ВОЕН МОЩНОСТИ И ПРОБЛЕМИ.

Дем. партия респективно нейните задачи са следни: на външно материално актуелните въпроси от международен характер и които неблагоприятно развитие, както по отношение на съюзниците/четирите велики сили/ така и по всички въпроси отнасящи се по международното положение на България са разчитали и разчитат

Особено значение имат въпросите за изграждане на младежко ръководство в 5 районни.

за промени както в съотношението на моща на валиките сили, така и за промените на вътрешния режим на България, по силата на външни обстоятелства. В изражение на тия си надежди ръководителите на партията не се колебаха през настоящата година да подбират всички материали, които се изнасят от чуждата преса и радиостанции, отнасящи до недоразуменията на валиките сили — СССР от една и англо-американците от друга страна и ги разпространяват на вид на служове и изказвания, пред отбран кръг приятели, а в много случаи и пред партийните членове в клуба на партията.

До като излизаше в "Знаме" в началото на настоящата година, ръководителите на вестника се старяха също да подбират съобщенията на чуждата преса и рад останки, в които се съобщаваше и предричае разкол и предстояща война между съюзниците. Въпросите за атомната бомба и нарастването на англо-американската военна мощ след войната не сдизаха нито за момент от колоните на вестника.

Какар отделните водачи на демократическата партия на официални места да заявяваха, че са за приятелство с руския народ/не съветския/, те не пропущаха случай да се възползват от клеветническите изказвания и съобщения против СССР, изнасяни в чуждата преса и радиостанции, които да отпечата в партийния орган вестник "Знаме" или разпространяват устно между своите членове и други граждани, с които имат отношения. Такъв подбран материал те оправдаваха, че не е тежък, а е съобщен от чуждата преса и радиостанция, а те само я предават. В същият момент демократическата партия и нейните отделни ръководители и преса, грижливо прикриваха от българския народ, всички ония благоприятни сведения, давани от нещата в чужда преса и държавници, отнасящи се до СССР, другите демократични страни и България. Те не даваха гласност на победите, които печелеше СССР, подкрепен от всички демократични народи, в различните международни конференции и съвещания, а в същият момент широко пропагандираха, за пътувания на англо-американски водачи на сам-нататък, за образуване на блокове против СССР и другите демократични страни и за вероятните бъдещи победи на англо-американците.

По отношение на вътрешната политика и стопанските мероприятия демократическата партия се е изказвала винаги отрицателно. По-стийнно разпространява, че в България управлението ОЗ а РП/к/, че комунистите умело използват властта за провеждане на собствените си разбирания.

По отношение на двегодинния стопански план, както в периода на изготвянето му, така и на двегодинното му провеждане на дело, продължават да го отричат, да злословят и предричат неговото проваляне.

Не одобряват бригадирското движение и го считат като недоброволно положен труд за изграждането на България, а насилие и робски труд на българските граждани и главно младежта. Особено остро реагираха срещу закона за мобилизиране на безделниците, за който разпространяваха, че е създаден главно за борба срещу тях и другите опозиционни партии.

Демократическата партия е против конституцията, която предпостави и гласува ОЗ. Доказателство за това е техната проектоконституция, която те обявиха пред народа и продължаваха да задитава през настоящата година, като единствено най-правилна, за интересите на българския народ, особено при настоящето международно положение на България.

Организационната и публична дейност на Соф.гр. организация при Дем. партия, почти не се чувства по райони и квартали, тъй като публични и други събрания не са провеждани освен тия които са се провеждали в клуб на партията. Горното се дължи на слабото влияние, което партията има в сред населението. Дейността на демократическата партия бе по значителна до края на м. май, след което влезе в ваканция. След свършване на ваканцията лидерите на демократичната партия бяха въдворени, след което не се забелязва никаква дейност организира от партията в София. На 26 X и 17 XI 47г. останалите членове от Градския комитет на демократическата партия се събраха на заседания — заключително и ликвидационно на което решиха да разпуснат комитета и да преустановят всякаква дейност. Реши се да се закрие клуба, като с парите се изплатят заплатите на чиновниците и се остават на се посветнат други нужди които евентуални биха се явили.

Характерно за РСДП/о/е факта, че през цялата 1947 год. не направиха едно общо събрание, за избиране на ново ръководство подобно на останалите опозиционни партии. Цялата дейност на социал демократите/обединени/се провеждаше в клуба на ул. "Преслав" № 9 и XX в клуба на ул. "Априлов" № 3. От местния комитет на партията изградени районни организации нямаше с изключение на 1-ви и V райони.

В началото на годината партията беше в своя възход, но с настъпването на известни вътрешни събития, арестуването на Петков, арестуването на членове на Ц.К. и обиск всички това създаде положение на уплаха сред членовете и се получи голям отлив в партията.

Социалистичният състав на партията е дребно буржоазен. Преобладават търговци, пензионери, чиновници, адвокати, лекари и малък брой социално слаби.

В финансово отношение партията беше много добре в началото на годината. Средствата се приеха от членски внос, дарения от индустриалци от Габрово, Сливен и др. градове, постъпления от вестника и други. Тези суми се изразходваха за заплати на персонала, подържане на клубовете, помощи и други. Като казахме в началото на XXXXIX настоящите година, в началото на доклада организационната дейност на партията беше доста засилена. Бяха проведени 20 просветни събрания от "Народния университет" 8 заседания на Ц.К., 8 заседания на местния комитет, 4 публични събрания от които две съвместни с БЗНС/опозиция/, 1 събрание свиками от V район и две събрания от 1-ви район. Събранията са посещавани между 200-500 до 700 души. Разбира се товаха посещение постепенно намаляваше и към края на юни останаха до 50-60 души на "Преслав" 9, а на "Априлов" 3 до 20 души.

Особени форми на организация сред масовите организации не е забелязана. Имаше обаче опити за всяване разкол сред членовете на РСДП/обединена/ посредством членове на РСДП/о/ заговорили се в партията на Нейков и това бяха в повечето случаи чиновници верни дилчестви, прикрили се при Нейков да запазят службите си.

Партията до месец юни имаша два клуба. Единият на ул. "Преслав" № 9 и другия на ул. "Априлов" № 3. Тези клубове бяха гнезда на най-гадна фашистка агитация против ОФ и особено против РП/к/. Там се пускаха най-мръсните въодове и служове по отношение на известни ръководители от ОФ и РП/к/ и особено озлобиха се против СССР. Връзките на местния комитет и Ц.К. се осъществяваха посредством членове на Ц.К., които бяха постъпано в местния к-т. Няма случай на неподчинение и самостоятелност. А връзките между възрастните и младите се осъществяват от Н. Дертчиев, който оглавява младежката организация и същевременно е член на Ц.К.

РСДП/о/ поддържа особено тясно връзки с БЗНС/о/. Дейността им се почти покриваше, а в парламента образуваша така наречената обединена опозиция. Броят на членовете на партията е 860 от които отчетени 200.

В организационната на обекта са се промъкнали фашистки елементи, които преди 9.9. 44г. са били поддръжници на монархо фашистки режими. Тук са намерили прикритие и даже озавет ръководни места, както то е случая с Иван Руневски, член на Ц.К., който е бил ратник, отец-насиенец и отявлен привърженик на германците и фашисткия строй у нас. Неговото влияние в организацията е голямо. Същия бе защитник на всички дела на фашистите в Народния съд.

Печатния орган вестник "Св. Народ" в началото на излизането се печаташе в 20 хиляди броя, в последствие по време на спирането му достигаше до 15 хиляди броя за страницата. Вестникът се купуваше предимно от фашизирани елементи и от рейдиционно настроени такива, които намираха утешение в колоните на вестника.

Вестник "Св. Народ" се смяташе по най-подъл начин против СССР и с особени похвали за западните демокрации, което допадна на читателите му. След спирането на вестника, Ц.К. на РСДП/о/ започна издаването от 7 V т.г. на специални бланки "Оръжието" - бюлетини, които излизаша в 200-400 броя с които се избухурява членовете за международното и вътрешно положение. "Оръжието" помещаваше статии които бяха насочени против СССР и такива които възхвалява западните демокрации и особено Англия и Америка.

По същото време започна издаването на ежедневен вестник "Свободен Народ", който се издаваше на южно изток в клуб на "Преслав" 9. Създават се дългоше статии от К. Дуканов, Христо Пунев и др. които се издаваха от ул. "Априлов" 3.

към О.Ф. и РП/к/. Поставени бяха различни парикатири прикметяващи СССР, а същевременно такива възхваляващи "Свободна Англия и Америка". След излизане на този вестник, същият започна да се чете, понеже в вечер от шпиксър докато напоследък и това се изоставяно. Спирането на "Св. Народ" се отрази извънредно зле особено за финансовото състояние на партията, тъй като вестника служеше за пропаганда и събиране на финансови средства за издръжка на организацията.

МЛАДЕЖКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ СССР/о/ за отчетния период не е провеждала особено организационна работа с изключение на първите месеци на годината, когато се провеждаха в клуба на ул. "Преслав" 9 вечеринки, утрѝ, забави и пр. съвместно с студентската социалистическа организация "Жан Жорес". Промеждните събрания от възрастните членове на РСДП/о/ са били посещавани и от младежите и обратно събранията на младежите са били посещавани от възрастните.

След задържането на Н. Петков и по сетнешните събития прекъснаха всякакъв живот в тази организация. В началото на годината организацията броеше около 200 членове от които очисти 100 души. В момента тази организация не съществува като отделна единица и не продължава никакъв живот.

СТУДЕНЧЕСКА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ОРГАНИЗАЦИЯ "Жан Жорес"

ССО "Жан Жорес" и РСДП в началото на годината имаше редовен организационен живот. Особено активен бе културно просветния кръжок, който разглеждаше всеки понеделник от 7ч. най-разнообразни научни теми. В първата половина на годината са проведени 16 идеини кръжока и 9 организационно събрания. Особено голяма дейност прояви организацията около 1 май с отпочатване на позиви за редактирането на които бяха натоварени и членове от ръководството: Емил Крайнин - подпредседател на организацията, Атанас Иван Кожушков касиер на същата и Борислав Полизов. В редактирането на позивите взел участие и Борис Петров Ангелов - секретар на М.К. Съдържанието на позивите бе пропито с злоба спрямо ОФ и РП/к/ и издига лозунга за освобождаване на всички задържани от затворите и лагерите. След задържането на разпространителите на позивите за известно време организацията преустанови своята дейност, обаче към 24 май се раздвижи отново за празниците на уличата се младеж.

След свършване на учебната година организацията почти напълно преустанови дейността си. Бе проведено едно пред ваканционно събрание на 23 V 47г. което бе председателствано от Лидията Кръстева Славова член на М.К. на ССМ /о/ с цел да инструктира студентите за ра отата им по родните места.

ССО/о/ "Жан Жорес" броеше в началото на годината около 300 души от които отбелязани 120. Социалният състав на организацията са повечето бивши членове на "Бранник, legionери, отец паисиевци и др. и повечето от тях синове на богати хора.

ПОЛИТИЧЕСКИ КУРС, НОВИ МЕТОДИ И ПРОМЕНИ.

Отношението на РСДП/о/ към въпросите от международен характер са били винаги пропизни на становището на ОФ, особено около мирната конференция в Париж вестник "Св. Народ" поддържа нестроенитето, че ОФ не е в състояние да склучи мир, че без участие на обединената опозиция мира е невъзможен. По същото време бе подаден меморандум до конференцията в Париж с което по най-подъл начин се демагогстваше за защита на страната ни. Курса на политиката на РСДП/о/ е бил винаги отдалечаване на отношенията ни с СССР и обличаване на западните демокрации Англия и Америка/.

По законодателната дейност на правителството РСДП/о/ в лицето на своите представители в ВНС са били винаги противни на всякакви мероприятия на правителството, прави изключение в последно време, че същите мълчат и се плашат от изгонване от ВНС. Кривични за това са арестуването на Н. Петков, спирането на в. "Св. народ", разтурянето на ВНС - Н. Петков и особено арестуването и интернирането на всички видни членове на РСДП/о/.

4. РАДИКАЛНА ПАРТИЯ /ОФ/.

В началото на годината започнаха годишните събрания за избор и създаване на нови районни бира. М.К. остана в стария си състав до 27.11.т.г. когато главния секретар Стоян Костурков подведе остатъка си и на негово място бе избран Славин Стойков. Състава на радикалната партия е преди всичко чиновнически.

дребно буржоазен. Финансовата дейност на партията е много слаба, тъй като постъпленията от членския внос са незначителни. Единственото спасение в това отношение е 60 милиона лева които получава от държавата и с които издържат всички разходи на партията.

Особена публична дейност и организационна памет. От градската организация и осемте района имат проведени 60 събрания и 1 публично и едночествено на Иван Цанов и отбелязване на паметника му.

Партията разполага с един единствен клуб на ул. "Ц. Калоян" № 10. Единственият орган на радикалите е седмичния вестник "Радикал", който излиза в 8000 броя за цялата страна, а София 1000 екземпляра. Нададохме биографията на И. Цанов от Ив. Минков в 4000 екземпляра и една брошура "Живот, дейност и творчество на Едуард Грно" от И. Добрев.

Цялата дейност на радикалната партия е в духът на ОФ, отношението им към всички политическите въпроси, СССР, законодателната дейност на БНС и другите мероприятия на правителството са полезителни в духът на общата ОФ политика. Влиянието на радикалната партия сред населението е слабо. Това се обяснява с липсата на кадри както и с незначителния авторитет на ръководителите им. В това отношение е нищо не се прави. Няма приемане за издигането на авторитета и на масовизиране на партията. Към радикалната партия има създадена издеежка радикална организация, която има изпълнителен комитет без да има нисови организации с назначено градско бюро, което още не се е събиращо. До колкото има дейност тя е отечествено ронтовска.

РАДИКАЛНАТА ПАРТИЯ /Обединено-народнически и национал-либерали

Положението с тези бивши партии е особено. Организирано те не съществуват, поради което имат з регистрирана дейност. Съществуват отделни лидери като: Атанас Буров, Г. Петров, Д. Вълбинов, Васил Кичиков, които поддържат отделни връзки с свои бивши съимпленници, а Атанас Буров се явява крупна личност в опозиционния политически живот.

АГЕНТУРНО ОПРЕДЕЛЕНА ДЕЙНОСТ

Движение на кадръ, дата на разузнавателите за 1947 год.

групи	по щат	заварени опер. разб. в началото на год.	новопост. пред отч. период	О.Р. към 15. X11	напуснали	премест в други служби
1	8	6	3	8	-	1
11.	6	3	2	5	-	-
111.	5	6	1	5	1	1
1V	5	4	1	5	-	-

СЪСТОЯНИЕ НА АГЕНТУРАТА

групи	колко аген. зав. в нач. г	колко аген. и инт са изкл. през годична.	колко аг. и инт. е предп. по плана да се верб.	колко аг. и инт. са били зав. през отч. пер.	предадени от друг. служ.	налице
1	34	13	16 аг; 12 инт	51 аг.	2	74
11	10	-	2 аг; 1 инт	12	-	22
111	25	11	10 аг; 1 инт	14	-	28
1V	4	-	10 аг; 5 инт	7 аг; 2 инт	-	13

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙСТВИЯ

- а/През отчетния период са предвидени 10 плана за разработка.
 б/Предвидени разработки за реализация. По линията на ЕЗНС/о/имаме реализации на всичките ни разработки-с изключение на две,от които едната прераствана в отчетно-наблюдателно досие,а другата е в процес на изготвяне.
 в/Предвидени характеристики на агенти и обекти 131.
 г/Направени характеристики -222
 д/Предвидено оформление досиетата на агенти и информатори -88.
 е/Оформени са -89;неоформени-8.
 ж/Предвидено е откриването на отчетно-наблюдателни досиета-306.
 з/Открити отчетно-наблюдателни досиета-338.
 и/Предвидена вербовка на явочни квартири-54.
 к/Завербовани явочни квартири-39.

СРЕЩИ НА ОПЕРАТИВНИ КАТЕР С АГЕНТУРАТА СИ

групи	предвидени срещи	състояли се срещи	срещи с дон.	срещи без донесения	несъстояли се срещи
1	2128	1972	1244	728	216
11-	314	733	720	19	175
111	773	793	493	222	70
1V	417	346	213	133	71

ПОПУСНАВИ ГРУПИ И ПРОВАЛИ В РАБОТАТА НИ С АГЕНТУРАТА.

В 1-ва група агента "Аленор" след вербовката му е съобщил на съюзното ръководство,че е вербован от ДС.Пак в същата група благодарение на тактичността на оперативния работник-отивайки на среща заварва двама агенти,които са се разшифроввали.

В другите групи съществени провали не са отбелязани.

Общо агентурно-оперативната работа на службата може да се каже,че е задоволителна,но все още не е на достатъчната висота. Особено агентурната работа е слаба.Последните събития у нас показва сериозна слабост в агентурната ни работа ,а особено ударите нанесени на петковисти и демократи и масовите вербовки,които се провеждаха след това.

ОР се движиха по линията на най-слабото съпротивление.Всички вербовки,които се провеждаха станяха в кабинетите на ДС.Това от своя страна донесе разшифровване на агентите.

Кандидатите за вербовка не се проучваха основно и със всичките средства,с които ДС разполага.Задоволяваха се само с проучванията на отделение "В",което доведе от своя страна до баласта и дезинформатори,каквото е случаят с агента "Милко" от 11-ра група.Ръководството и възпитанието на агентурата е слабо.Не се дават никакви задачи ,или тия,които се дават са формални и по тях почти не постъпват донесения.

ОР се явяват неподготвени на срещите.Задачите ги дават на самата среща,ез да са мислили по тях.

Все още се забелязва непълноценно спрочно задачите,които им се поставят,до се касае до ареста на цивилни лица.

С цел да бъде подобрена работа ни предлагам:

1.Във връзка с вербовките на лица да се напомни на ОР заповедта,с която могат да прибегват само в краен случай до кабинетите на ДС,за да ги накараме да потърсят другите начини,с които разполагат.

2.Да се издаде нареждане до ОР за поставяне предварително азичите за среща с агентурата.

3.Да се налагат санкции за разшифровванията и провала на даден агент.

Тези мерки макар и строги, ще могат да създадат навик в
Оперативния работник към постоянна и системна работа.

НАЧАЛНИК 1-ВА СЛУЖБА:

Игнатов
/П. Игнатов/

Am-486

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИНСТРУКЦИИ

200 5109

Към разработката на Г е о р г и Й о р д а н о в И л ч о в
въдворен на разписване в село А п р и л ц и-Пазарджишко.

Изпратеното от вас копие от плана по разработката на "Старика" не отговаря напълно на дадените от нас първи инструкции. В него не са залегнали конкретните мероприятия, които следваше да предвидите в плана на разработката. Не са дадени мотивите за разработката/защо се разработва обекта/, не е направена нова характеристика от вас и приложено препис от нея. Също не е дадена скица на къщата където живее обекта и въобще не е спазена формата по изготвяне оперативния план на разработката. Планът е много общ, кратък и следва в най-къс срок да изпратите нов, съобразно дадените ви по-рано инструкции и допълнителните сега:

По точка първа трябваше да се установят връзките на обекта и средата в която се движи и вербоват от нея агенти и информатори, за да бъде обезпечена на време службата ви за намеренията и действията на обекта.

По точка втора следваше да се обезпечи обекта с информатор, за да се знае кой го посещава, от къде е и пр. Посочения от вас информатор "200" не е описан как е придобит и какви възможности има.

В точка трета е казано от нас, че обекта е в състояние да си създаде връзки със съмишленици от околните села и градове и чрез тях и със София. В тази насока трябваше да залегнат мероприятия в плана, в които се обърне внимание за посещенията извън пределите на роднините му от селата: Априлци, Церово и др.

В точка четвърта е дадена инструкция за организиране наблюдение чрез информатори-каква кореспонденция ще води обекта, с какви лица и с каква цел. Вие посочвате, че информатор "202" ще проверява кореспонденцията, но как и какви възможности има информатора не казвате. Кой е той? Новозавербован ли е? Придобит, или стар информатор, който ще внедрите в настоящата разработка? Това се отнася и за другите двама: Агента "Сбор" и информатора "200".

В точка пета е посочено, че трябва да имате в предвид характеристиката на обекта, която приложихме към първите инструкции, за да си обясните евентуалните разкрития на връзки с бившите му и настоящи такива политически приятели.

В шеста точка е казано, че трябва да се задокументирват всички вредни прояви, ако такива се отбележат от страна на обекта. В тази насока мероприятия в плана ви няма. Също е посочено, че трябва да се имат в предвид неговите роднински и приятелски връзки, също така и такива

- 2 -

323 1/2

на доверените му работници, които могат да бъдат използвани за връзка с интересуващи го лица.

Като заключение ви се напомня, че трябва да събличавате дадените ви по-горе инструкции и вземете под внимание следните допълнителни такива:

1. Да се състави списък за връзките на обекта, както в селото където е въдворен, така и в околните села и градове, като се посочи характера на тези връзки и какъв оперативен интерес представляват те по разработката!

2. Да се посочи в плана агентите и информаторите които ще обслужват обекта, кога са вербовани, как са работили до сега и как ще бъдат внедрени, ако се предвиждат такива комбинации! Също да се упомене и посочи срок за вербовка на нови такива!

3. Да се състави и даде списък към разработката на хората които живеят в къщата на обекта, като се дадат кратки данни за тях с оглед на това, да се посочи от същите подходящо лице за вербовка на информатор по квартира!

Напомняме ви, че хода на разработката трябва да се движи в строго определени срокове т.е. за всяко мероприятие по нея трябва да има посочена дата за изпълнение. Също така за в бъдеще изпращайте ^{печата} от документи с по-важно значение по разработката.

С о ф и я
28 Януари 1948 г.

Гр. Н-к:
/В. Райков/

Утвърждавам:

Инспектор секция 1 - ва
.....
/Г. Кръстев/
9. септември 1948 год. -
гр. Плевен.

Строго-поверително.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

П Л А Н,

На агентурно-оперативните мероприятия, по разработката на "ВЕЙГАН".

По подозрение в служба на английското разузнаване, разработва се бившия член на ЦК на партията-НС "Звено".

Проф. Венелин Йорданов Ганев, роден на 4.2.1880 година в гр. Русе, жител и живущ в гр. София, улица "6 септември" №53, понастоящем принудително въдворен на местожителство в гр. Плевен, улица "Климент" №23. Същият по народност е българин, български поданик, завършил висше образование - професор - правни науки. Семейно положение - вдовец без деца, материално състояние - богат, морално - запазен.

Разработката е започнала на 25. октомври 1947 година с въдворяването на "Вейган" в Плевен, за провеждане противоотечествено-фронтиска дейност и по подозрение в служба на английското разузнаване.

Преди 9.9.1944 година-обекта е бил член на политическия кръг "Звено", обаче като такъв няма особенни прояви. Но скоро той е имал връзки и е бил в интимни, приятелски и политически отношения с хора като: бившия опозиционен водач - Н. Петков, с Димитър Гичев, професор Петко Стоянов, които след 9. септември бяха лидерите на опозицията в България.

Освен това, той е бил и е-председател на Българската лига за защита правата на човека и гражданина, чрез която е свързан с много и най-различни чужденци, повечето от които са политически дейци - предимно в западноевропейските страни.

След 9.9.44 година "Вейган" става член на НС "Звено" и член на ЦК на същата. От тая дата до премахването на монархията, той беже един от регентите на България. Като такъв той било прекрито и открито е изразявал неудобренieto си на водената от правителството на отечествения фронт-вътрешна и външна политика на страната. И е поддържал връзки с хора от англо-американска мисия в страната. Освен с политическите представители на двете страни в България - той е поддържал връзки с полковник Бейли от английското разузнаване и с полковник Сенкс от американското разузнаване.

Чрез провежданата си политика и чрез различни машини-обекта е целял да бъде предизвикана правителствена криза у нас в полза на опозицията.

Предвид на това, че "Вейган" продължи своята противоотечествено-фронтиска дейност в страната, същият биде интерниран в гр. Плевен, обаче неговата дейност не е разкрита напълно, така, че за пълното установяване вражеската му дейност, в полза на чуждото разузнаване и за разкриване на връзките му, е необходима планова и системна работа.

Разработката ще се води по направление-установяване обекта, като участник в провеждане вражеска дейност против властта на отечествения фронт и в полза на английското разузнаване.

с цел да се установи:

6/Поддържа ли връзки с местните реакционери от различните партии в Плевен или с такива от провинцията, характера и начина на осъществяването им, точно в кои лица поддържа връзки и чрез кого?

в/Подържали връзки с чужденци и жон.

г/Как се държи обекта от интернирването му до сега и как ще се държи за в бъдеще?

Д/От къде получава финансови и материални източници за издръжка, по какъв начин, от къде и от кого?

За изпълнение на така поставените по горе задачи-набелязвам следните агентурно-оперативни мероприятия:»

1. Да се продължи проучването и надирване-политическите, приятелски, роднински и други връзки на обекта. Делев, с цел вербовка на агент или информатор из тяхните среди. Срок за изпълнението 30. Март 1948 година.

Отговорник: Георгий Андреев.

2. Да се завербова аген из политическите врзани на обекта.

Срок за изпълнение - 20 април 948 год

Отговорник: Георгий Андреев

3. Да се вербова информатор по местоживеење на обекта.

Срок за изпълнение - 20.11.1998 год

Отговорник: Георгий Андреев.

4. Да се устрои проследявање на обектот од 10. март 1948 година до 25. март 1948 година.

Отговорник-Димитър Вешевски.

5. Да се проведе контрола на кореспонденцията на обекта от 10 март 1948 година.

Отговорник: Георгий Андреев

6. Да се внедри агент от действащата агентура, в средата на обекта.

Отговорник-Георги Андреев

1. При выписке получ. марш. № 24 и прощан
вечного юнца - Сафрия ВДЗ - 001. 1. Водру-
гр. Плевен, 9 март 1948 година.

Съгласен.

Начальник группы "А":

/Ильиников/

СЪСТАВИ,

О. Работник:

/Г. Андреев/

УТВЕРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ Д.С.
РУСЕ

..... год.

Строго поверително.-

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

П Л А Н

ЗА АГЕНТУРНО МИРОУЯТИЕ ПО РАЗРАБОТКАТА НА "ГОШО"

За разкриване провеждана вражеска политическа и реакционна дейност-разработка се:

АЛЕКСАНДАР АНГЕЛОВ ГИРГИНОВ, роден на 29 XII. 1879 година в гр. София, българин, български поданик, источно православен, политическа принадлежност-демократ, висше юридическо образование, доктор по право, вдовец с едно дете, осъден, притежава лична карта № 18409 издадена на 30.9.39 година в София а понастоящем живее в село Дулово в лицето Мустафа Думанджи.

Разработката му е възникнала въз основа на писмо № 719 от 24.XII.47 година изпратена от Държавна Сигурност-Разград, където първоначално лицето е било изпратено на местожителство, с което писмо ни се съобщава, че лицето се въдворява на ~~место~~ местожителство в селото ни.

Въдворяването му е станало заради развиваната от него политическа, противоотечественофронтиска и реакционна дейност която е развивал в София.

От проучванията които са му правени и са ни изпратени от София чрез Разград е видно, че същия в миналото преди 9.9.44 год. е установено, че обекта е стар член на демократическа партия, вземал е дълго време ръководно място в партията като неин секретар. През периода 1909-1934 година той многократно е бил избран за народен представител от името на същата партия. През управлението на ~~демократическия~~ народния блок 1931-1934 година той става министър на финансите и на вътрешните работи в кабинета на Александар Малинов и Никола Мушанов. Като министър на вътрешните работи той се е проявявал особено много в създаването на ЗЗД с които закон се преследват изключително комунистите. Избирането, преследването и съденето на работническите дейци през този режим ни дават ясна картина за начина по който е управлявал той.

През управлението на чашистките режими той упражнявал адвокатската си практика като не е престава да се интересува за партията си.

На 2.IX.44 година той влиза в кабинета на Муравиев като министър на финансите, за което бе съден от Народния съд и осъден на една година строг тъмничен затвор условно и една година лишен от права.

След 9.IX.44 година, след въстановяването на демократическата партия Гиргинов започва да работи усилено за организирането на същата чрез което да събори против властта на О. фронт, който той открито не признава. Така през 1945 година Гиргинов става член на висшия партийен съвет под председател на централното бюро на партията и директор на партийния орган вестник "Знаме".

Като един от водачите на партията и директор на вестника който е излизал изключително под негова редакция, той започва откритата борба против властта на О. фронт, като с редни статии в вестни-

ка, речи, искания и др., той се очерта като краен реакционер, провеждащ десничарската политика в партията. Искал е и позволявал да се пишат най реакционни и дръзки статии против политиката на О. ронт, против правителствените мероприятия, против СССР и братска Югославия, за което вестника няколкократно бе спиран, като последния път бе спиран за винаги.

Ето защо на основание на горните деяние извършени от него, същия трябва да бъде взет на активна агентурна разработка.

За да въведе прави но и успешно разработването му след въдворяването му в селото ни необходимо е да се проведат следните агунтур оперативни мероприятия:

1/Да се проучат връзките му в града: политически, стопански, приятелски и др. с цел вербовка на агентурна от техните среди.

Срок за изпълнение 15 април 1948 година.

2/Да се проучат лицата в къщата в която той живее от които ли да се вербосва информатор по квартира който да следи за личния му живот, и вършване съкритен осиск и др.

Срок за изпълнение 20 март 1948 година.

3/Да се установи контрол на кореспонденцията му, като се следи дали тя не се получава от трето лице, да се завербосва информатор от средите на служителите при 1.1. Станция с цел проверка на кореспонденцията му.

Срок за изпълнение 30 март 1948 година.

4/Да се следи най внимателно кои лица го посещават от Со.ия и провинцията, характера на тия посещения, внимателно проучване на същите и своевременно уведомяване дирекцията Държа на Сигурност-Со.ия.

5/Да се следи обекта дали прави среди с чужденци или не върши същото чрез трети лица.

6/Да се закументирват своевременно всички негови вражески изказвания.

Отговорник по изпълнението на плана:

ЗАВ. ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ:

0.III.1948 год.

Д у л о в о.-

Дим. Тодоров

ДО НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ
на Единната народна общественно-политическа организация
ОТЕЧЕСТВЕН ФРОНТ

Т у к .

М О Л Б А

от Асем Павлов Басев,
живущ в София, ул. В. Коларов 8.

Уважаеми д р у г а р и ,

Единството на трудящите се от села и градове и тях-
ните общо организирани за отбрана, победа и творчество е върховен
идеал, който винаги ме е вдъхновявал. Той намери израз у нас с осно-
ваването Отечественния фронт, положен от големия българин и народен
вожд ГЕОРГИ ДИМИТРОВ. Схващайки така ОФ, аз заработих в него още
при основаването му.

За съжаление, редица действия ме отклониха от орта-
низацията на ОФ, които аз съзнах и отчетох, като погрешни и извън-
кох необходимата поука от тях. В този смисъл се изясних с едно
изложение от 9 септември 1947 г. до Националния комитет на ОФ, а
също така и с една декларация, печатана във в. "Отечествен фронт" и
другите партийни вестници от 9 октомври 1947 г.

Жедал да се вляна в организацията на ОФ, като стана
член на Единната народна общественно-политическа организация Оте-
чествен фронт, за да съм непосредствено в редовете на антифашисти-
те и да мога да работя съобразно възможностите си в стопанските и
социални и културни организации за пълното осъществяване идеалите
и програмата на ОФ за свободна, независима и благоденствующа Наред
на Република България.

Ето защо моля да се направи необходимото, за да бъ-
да приет за член в Единната народна общественно-политическа орга-
низация Отечествен фронт.

Прилагам декларация с попълнен въпросник.

София, 10 април 1948 г.

С друг. поздрав:

ДС И ПОЛИТИЧЕСКИТЕ
ПАРТИИ В БЪЛГАРИЯ

151

Из архивите на

512

М. В. Р.

ОБЛАСТНО УПРАВЛЕНИЕ

Държавна Сигурност

№ 1956

24.11.1948 г.

РУСЕ

Получ. на 11.11.1948 г.
Вх. № 129 Дело № 100/1948

48 39
ОБЛАСТНО ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

Д. Л. О. В. О.

Телегр. № 1928 от 23.11.1948 год.

По отношение на Ал. Иргинев обърнете сериозно внимание като създадете веднага необходимата агентура за наблюдение на същия, за да сме в състояние да знаем всеки момент, какво той върши, какво възнамерява да предприеме, какви лица го посещават в квартирата му и с кого се среща.

Напомяне Ви, че трябва редовно да постъпват материали добити по агентурен път и др. източници, за контролното му досие в Д.Д.-София, най-късно на всеки 10-15 дни, независимо от това че обекта не провежда никаква дейност.

За изпълнение на настоящето и телегр. под горния № р-ще Ви държим отговори.

п.н.

В. Константинов/
Д. Калчев

За инспектор-сигурност - Ва. Д. Калчев

5.V.948.год.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго Секретно

С П Р А В К А

За дейността и поведението на Борис Бумбаров
и с каква агентура се обслужва

254

142

БОРИС БУМБАРОВ е оказал голямо влияние сред бившите членове на разтурения БЗНС-Н. Петков от които се забелязва стремежа за навлизане в Единната Обществено Политическа Организация О.Ф., което е характерно в Радомирска околия. При една среща между Бумбаров и Г. Лобопки също бивш опозиционер първия е казал: "Както ти, така и всички наши хора трябва да разберат, че за нас два пъти няма и не може да има. Пътят е очертан от Г. Димитров под мъдрото ръководство на Сталин. Който и да дойде друг за нас по хубаво не може да бъде."

Бумбаров е ходил така също и в гр. Пловдив с цел да се срещне с бившите опозиционери Никола Петковисти: Никола Атанасов, Димитър Воденичаров, Йордан Ковачев и Благой Николов. Той е бил много доволен от това, че горе поменатите са били на неговото мнение, а именно: Всички да навлезат в Единната Обществено Политическа Организация О.Ф. защото при една реставрация тях ги очаквала една и съща участ каквато и комунистите. Затова било необходимо едно истинско сътрудничество ~~ме~~ този критически за народа и държавата ни момент.

Той е изпаднал в лошо материално положение и нямал нито средства нито работа. Искал да бъде активизиран или пък да работи нещо но не знаел повече към кого да се обърне. Поискал е среща с Г. Трайков, който го е приел в дома си, но не бил много интенсиозиран от срещата си, защото Трайков много обещавал но изглеждало, че нямал възможност да изпълни нищо.

"Защо да стоя на страна" е казал той като гледал на учредителното събрание на Оф какви хора присъствали, кой взимал думата, хора все познати като фашисти, ~~влезали~~ по различен начин в Оф, а той да да стои на страна. Той ако имал грешки не могло ли да се отчетат както са ги отчели най отявлените фашисти?

От горе изложените данни се вижда, че Борис Бумбаров в настоящия момент не развива никаква опозиционна и вражеска дейност, а напротив прави опит да се приобщи към Оф и да дава съдействие.

Той се обслужва от следните агенти: "Германец" Мак "Белмекен" "Белалов" и Венко".

Опер. работник.....

/Джамбазов/

С П Р А В К А

за дейността на принудително изселения на место-
жителство в гр. Плевен - проф. Венелин Йорд. Ганев.

Проф. Венелин Йорданов Ганев биле принудително изселен на 25.X 1947 год. на местожителство от гр. София / ул. "6 Септ." № 53/ в гр. Плевен, където живее на ул. "Климент" № 23 в домът на свое роднинско, реакционно настроено и пострадало от днешната власт семейство.

Начиная от 16.IV 1948 год. за обекта е наредено да се разписва два пъти дневно в местния милиционерски участък. Сведения за редовността и отнашението му към тази мярка спрямо него не са ни изпратени до сега от Д.С. - Плевен.

От изселването на обекта в гр. Плевен до изработването пр през м. февруари т.г. план за разработка, около същия нямаше завербована агентура, а се използваше един информатор съвсем недостатъчен за неговата цялостна и всестранна разработка. В плана на работката беше предвидено да се завербоват един агент и един информатор в срок до 20.IV т.г. за изпълнението на които до сега нямаме съобщение. С наше писмо от 3 май т.г. поискахме да ни бъде съобщено как се изпълняват набелязаните по плана мероприятия, включително и вербовките.

От 25.X 1947 год., когато Венелин Ганев бе изселен до сега се е държал крайно внимателно и предпазливо. Не е заангажиран с никаква работа. Често е забелязване да прави разходки на вън от града, било сам, било с своята хазайка, което е по рядко. Освен това той се среща с политически дейци от Плевен или от страната. При срещите си които провежда е установено, че той желае да ги прикрива и замаскира. Освен това той държи връзка и с София главно чрез кореспонденция, а в някой по редки случай и чрез жива връзка куриери. Продеждане на друга някаква вражеска дейност или изказвания от страна на обекта до сега не са констатирани от нашите органи.

За в бъдеще една от най-главните задачи ще бъде вербовка на агентура около обекта на разработката в Плевен и такава вт връзките му с София с цел документация неговата дейност отнасяща се главно до среди изказвания, размяна на кореспонденция, връзки и друга дейност, ако в процеса на работата се укаже, че върши.

5 май 1948 год.
София

Началник II гр.:.....

15 май 1948 год.

След позоваване да се вземе!

МОРАЛНО-ПОЛИТИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ НА СРЕДНОУЧЕБНАТА МЛАДЕЖ

В последните месеци/март, април и май/ всред софийската средношколна младеж се забелязва едно разложение и разхлабване на дисциплината, изразяващи се в организирани, или частични отрицателни прояви от политическо и пр. характер, като саботиране на мероприятията на СМ и правителството, писане на лозунги по стените на гимназиите и класетите, разпространяване на злобни слухове, вичове, бягство от час и пр. Особено добра почва намира всред младежта англоамериканската пропаганда, която ги предразполага към авантюризъм, минаване зад границата и други нелегални и вражески прояви. Всички реакционно настроени младежи, чиито родители са "бивши хора", засегнати от народната власт, всячески пречат на демократичното възпитание на младежта и провеждат инициативите на СМ, като особено разпространяват слухове за предстояща война, че храната се изнася за СССР, че живота на бригадирите по строителните обекти бил непосиен и др. Така напр. ученика от VI мъжка гимназия-Никола Пенев, опозиционер, е говорил пред учениците, че храната се изнася за СССР, а други продукти се изразходвали по разни банкети и пр. Ученика В. Вожков от същата гимназия е разпространявал вичове, в които се говори, че др. Цела Драгойчева била лека жена, а другарите Г. Димитров и В. Коларов живеели в райони, докато народа гладувал.

Във вечерните търговска гимназия у ченика Илия Енскиев Илиев е воден всред курсистите злостна пропаганда против демократичните страни, като се е хвалил, че работи в английската мисия. Станял е успял да увлече още две си големи част от курсистите и образувал реакционна група, като по този начин е разделил класа на два враждебни лагера.

Ученика от дърводелското училище-Иван Николов Пеляшев е разпространявал слуха, че в Бреславия било партизани/герояни/, като сто съдействието на учителя Иван Илиев, опозиционер, са организирани всички реакционни елементи и са отпочнали борба против СМ. Пеляшев се обявя публично против всички решения на СМ; говорил също, че в България нямало да се достигне социализъм, като заявлял, че народа е против това и че той сам бил да мисли в нелегалност с негови близки.

На 28.1.т.г. в час по история, когато се говорело за римските диктатори ученика Михаил Илиев заявил, че по-голям диктатор от др. Г. Димитров не било нямало. Станял ден, когато ученика Вл. Топенчаров е излязъл да изнася доклад, е бил овиркан от група ученици-реакционери.

В Берамичното училище ученика Авамо Пикалов е агитирал всред учениците да не ходят да посрещат правителствената делегация, завръщаща се от Москва.

В IV проф. дая гимназия "Леба Тонка", на устроенният митинг по случаен втори конгрес на СМ, група ученици вместо "ура", са викали "гладни сме". Друга ученика от пр. дая гимназия "Санта Мария" при заседание в с. Курноу умислено са повдигали борчетата, срезелени за поседане.

Особено пакостна роля изиграха реакционните ученици в кампанията по набране на бригадири. Стариха се да сбрисуват живота на бригадирите като непосиен, при тежки условия, с лоша храна, непосиен труд и пр. Така напр. учениците от I мъжка гимназия Гордан Исков Христов и Стефан Пенев-Бетев стойков нагласно са агитирали против бригадирското движение, като са заявявали, че това било да им попречи при подготовката на изпитите и пр. Ученика Евтим Илиев Захариев при I мъжка гимназия е оповестявал строителните обекти, като концентрационни лагери.

Всичко това е карало мнозина от учениците да търсят най-различни причини, за да не се опитват в бригадите, като някои са казали, че не ра-

ботят другите, за да изкарат средства за издръжка, други са казвали, че са болни и пр.

Трябва да се отбележи, че дисциплината, както в самите училища, така и вън е паднала на доста ниско стъпало. Държането на учениците по улиците е неприлично; мнозина закъсняват след определеният за прибиране час и се поддават лесно на лекия и разгулен живот: пушене, пиене и пр.

Държането на учениците в училищата също така е неприлично. Устройват се най-различни "майтапи", подсвирквания, издевание на нечовешки викове по време на занятията и др. Тези явления са особено чести по часовете по демократично възпитание, или по време на някое събрание, устроен от СМ.

Така напр., ученицата от втора дев. проф. гимназия - Анка Димитрова Янева, опозиционно настроена, при провеждане на общо гимназиално събрание е загасила лампите. В VI мъжка гимназия в един от седмичните класове при избиране на ръководство на СМ, ученика Александър Х. Валчев, опозиционно настроен, всячески се стараял да провали събранието, а в последствие организирайл реакционните елементи и устроил ново събрание, на което се избира друго ръководство на класа от реакционери, начело с него.

Подобни случаи е имало и в френския мъжки колеж, където при откриване на общо ученическо събрание, устроено от СМ, група злостно настроени ученици са свирили и викали: "ду, у, у...", долу! възкликвали на тези викове и пр. Учениците Жак Манос, Рафаел Конфинов и Берис Шербанов са викали: "Стига сте ни лъгали, стига тези глупости!" и пр.

В графическото училище, учениците Иван Димитров, Никола Цоцев и др. са разлагали дисциплината в училището, некажеки да изпълняват никакви нареддания, както на директора, така и на СМ.

Напоследък зачестиха необичайно много писания на противонародни и гнусни лозунги по стените на гимназиите и класетите.

Така напр. в зенитчийското училище/металния отдел/ на няколко пъти е бил нарисуван на черната дъска голем прачулен кръст. В началото на февруари т.г. в същото училище са писани на два пъти лозунгите: "Смърт на комунистите" и "умряхте от глад", и др.

В румънският институт ученика Келорак Артур Аробиджан е написал лозунгите: "Смърт на СССР, да живее Англия, Смърт на комунистите, Да живее Америка" и пр.

От този характер са писани начесто лозунги и в другите училища, като във втора дев. гимназия, VI мъжка гимназия, VII, I и други.

Не-малка част от учащата се младеж, предимно злостно настроената, е попаднала под англоамериканско влияние от прожектираните филми, шлагери, грамофонни плочи, четене на разни списания и книги, което ги привлича към западноевропейската упадъчна култура. Голяма част от попадналите под това влияние младежи се обособяват в групи, като провеждат съзнателно, или несъзнателно англоамериканска пропаганда, а някои минават в недоволство.

Така напр., в V мъжка гимназия се обособила групичка от реакционни елементи, която може да се охарактеризира, като авантюристична и побойническа група. Някои от членовете на тази група са носили стентебла, лозунги и пр., като са се замявали на прогресивни ученици.

В същата гимназия в един от VII класове е образувана друга група от такива ученици-авантюристи, които редовно ходят по журове, пиянстват и между другото вършат чужда пропаганда.

Във 11 мъжка гимназия през м. февруари около 3-4 ученика са избягали от домовете си, с цел да заминат за Турция, но са били заловени своевременно. Подобни случаи е имало и в други гимназии, като в I мъжка гимназия, където се оформила една малка група, която си е поставила за цел да изучи английски език, след което да избягат в Америка. Същите са възнамерявали да заминат на 1 май т.г., като за целта са установили връзки с цивилни американци, но са били своевременно открити и заловени.

За стоблазване е факта, че в повечето случаи инцидентите на тези вражески прояви са имали близки, или са подържали връзки с хора от английската и американската мисии, или с американски поданици, какъвто е случаят с обособилата се групичка от втора и шеста мъжки гимназии, където главният организатор Лихомир Т. Пенков е подържал връзки с американската мисия, чрез един чиновник от същата български поданик.

От тези и други данни, с които разполагаме ние да се заключи, че разложението, което се наблюдава сред учите се младеж е главно по линията на лекния живот, открити вражески прояви по моста, и подривна дейност в средата на СМ. Учениците, които провеждат разложителната дейност са във връзка с хора от англоамериканските мисии у нас, които въвеждайки се по този начин в живота на нашата училища се младеж правят това с намерение за по-далечното й използване. Независимо от мерките, които се вземат за борба с тези прояви сред учите се, необходимо е да се вземат такива още и по линия на СМ и училищните административни власти.

Най-голяма концентрация на вражески елементи има във втора мъжка гимназия, във втора девическа търговска гимназия, занаятчийското училище, докато френските мъжки и девически колежи в румънският институт и италианското училище "Санта Мария" преобладаващо мнозинство са опозиционно настроените елементи. Инакши правдив лекия и разгулен живот, който тези учители водят те често увеличат след себе си и такива, които са слабо ориентирани или неколко контролирани от родителите и наставниците им

.....

СПРАВКА

КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ - главен секретар на РСДП/о/

228

Роден на 9 III.1882 год. в гр.Орехово;живуш в София ул."Неофит - Рилски" № 39 IV етаж. Женен.Дъщеря Виолина. Занаятие чикасник,образо - ване - висше. Преди 1935 год. е бил народен представител,а през 936 г е бил подвеждан под съдебна отговорност и осъден на една година затвор и 1000 лева глоба,обаче присъдата му е била отменена по силата на зако - на за царската милост.Като главен секретар Коста Лулчев често е говорил на събрания в клубовете на партията му и на друго место.Някои от по важ - ните му изказвания са:

На 5.X.94 год. Коста Лулчев говори по случаи памахидата на Гри - гор Чешмеджиев в салона на Алианс француз,в присъствието на около 1300 души,като безпричинно се нахвърля и започна да хули народната милиция, комунистите и властта,като си служеше с най-различни средства:хули,клеве - ти,вицове и др.Същият бе освиркан от присъстващите.Лулчев каза:"В Бъл - гария няма вече фашисти.Всички задържани в концлагерите да бъдат освобо - дени.Милицията да бъде съдебна,а не еднопартийна.Излизането на нашите министри от правителството е поради липса на свобода.Факт е,че вътреш - ното министерство и това на правосъдието е в ръцете на комунистите..... Вътрешното министерство да се реформира основно,понеже до като е в ръце - те на една само партия,свободата се гради върху върха на шмайзера.Докато правосъдието ни не получи своя престиж и прокурорите не бъдат истински прокурори,то не ще имаме никога правосъдие!".

На 7.XII.945 год. в клуба на РСДП/о/ ул."Априлов"3 Коста Лулчев между другото каза: "А какво става в Велика Русия? - Ние знаем много не - що за славната Червена Армия още преди да дойде в България,за голямо съ - жаление обаче,в тази славна армия съществуват някои малки/проиично/не - редовности.Ето Ви и пример:при разговора си с един руски воиник аз научих че той не иска да си ходи в Русия.А кой ще е този умен човек който не ще поиска да се върне в родината си за която се говори,че е същински рай? Друг офицер пък се е върнал 10 дни преди да му изтече отпуската,а това какво значи? Фактите красноречиво говорят! - Там остава нещо което ние ще видим твърде скоро! Ние сме в примирие с великите сили,обаче нямаме още мир.А какво правят сегашните управници? - Крещат: Не! Не ни е страх от атомни бомби! Отговарям: Добре! - Ще видим!Много пъти аз съм казвал и провиквах: Стига КРЪВ,те обаче искат жертви и ние ще ги дадем!"

На 20.XII.945 год. Коста Лулчев говори в домът на Чешмеджиев на тема: "Авторитарни режими",като между другото каза: "В деветомиските съ - бития участваха Цанков,Дамян Велчев,Кимон Георгиев,Димо Казасов - днеш ните големи/проиично/отечественофронтовици! От тогава насам остаха мно - го правителствени промени,обаче терорът не намаля.Всичките тези управни - ци бяха терористични и управляваха без съгласието на народа.Сменяваха конституцията и си я нагласяваха както тем е удобно.При същата форма и положение е днес и О.Ф.власт.Тези същите хора са стари рероризиращи пре - вратаджи,обаче не ще управляват дълго време!Кимон Георгиев е голям оте - чественофронтовац,деветомиец,деветнадесетомиец и т.н..Насилието не е из - раз на управление.Трябва да се знае,че всеки кръстник си има и той кръст ник,че от всеки силен има и по силен,че О.Ф. не е най-силното и вечното.Всички трябва да се чувствуват свободен,а не както днес.И фабриканта дава всичко само и само да спаси живота си,защото е сигурен,че днешните не

са способни да го управляват и че утре те сами ще им върнат имота. Това може да се заключи от днешното многопроизводство, но в някои случаи не и ударничество, което днес е разгасничество. От многото/гроиничес/комур намиращ се в складовете, току виж, че се е запалил. Хитлер на времето предричаше че ще управлява хиляда години, но загуби..

Така днес О.Ф. власт предрича същото, но трябва да събере нова страна-ца.

На 29.XII.1945 год. в кафе България пред Георги Керемитчиев, Петко Търпачков, Тимчо Тимчев Коста Лулчев каза: "Няма защо да бързаме с признаването на отнемането ни от Великите сили. Ние няма какво да загубим, докато за тях съществува опасност да загубят властта. Нас не е нужно да ни признават. Това трябва на тях, защото в противен случай ще загубим. Ние ще чакаме те да ни молят, а не ние да им даваме повод, че не им падаме на колене!"

На 22.II.1946 год. в клуба на ул. "Преслав" 9 Коста Лулчев говори на тема: "Историческото развитие на социализма в България", като между другото каза: "Свободата в нашата страна се изразява в това: да си седиш в къщи, да си слушаш радио София, да чакаш да ти дойде един вагон въглище, да участваш в някоя агитка, да ходиш срещу подпис на митинг, да ходиш срещу подпис на трудови бригади и пр. и пр.... Известни привилегирвани страни в страната настояват щото някое си пристанище на Адриатическо море да се даде на някоя си страна, като в същото време забравят да поискат Босилеградско или другаде. Аз съм против войната, тъй като искате, така я наричат: съществена, безотечествена, освободителна, но това все пак е война и народите не я желаят, така както и последната война не я желаеха и която дойде не от Москва, не от Берлин, не от Запада, а от другаде, вие всички знаете от къде!.... Нашите избори през 1946 год. бяха и свободни и демократични, а не както тези на О.Ф. Правителство произведени на 18 ноември 1945 год./смях от публиката/.... В една реч на един "голям" отечественофронтсвец по националния въпрос, който викаше е предизвиквал война е казано, че ние трябва да ликвидираме с остатъците на Османската Империя. Същият голям отечественофронтсвец е казал, че всички славянски народи трябвало да говорят един единствен език/Викове вонед публиката: "позор!"/ Същият "голям" отечественофронтсвец с голям калпак, не е важно какъв е калпакът, се плаши от българския народ и затова го пазят от него.

На 5.IV.1946 год. в клуба на "Преслав" 9 Коста Лулчев говори на тема: "Криза и разрешение", в връзка с която каза: "Ние искаме вътрешното министерство не с цел да правим партия от него, а за да си осигурим правата и свободите. Искане Министерството на Правосъдието за да не се страхува прокурора от милиционера..... Петко Стайков е казал: Нямаме нужда от помощ от УНРА, не се плашим от атомни бомби и нямаме нужда от мир... Ако се говори за изборите в Гърция не били демократични, понеже гласували 50% от избирателите,, тогава какво да кажем за изборите в България, където гласуваха едва 45% от общия брой избиратели.... И по преди казахме, че в страната ни 80% от населението ни е опозиционно настроено, сега обаче смисло можем да кажем, че е 90%.... Ние поискаме освобождението на всички политически лица /ръкоплескания/ Обвиха ни, че искаме да върнем фашистите, Ние искаме да изкореним остатъците от фашизма като премахнем позорните концлагери.... Докато в О.Ф. си бият шамари за едно министерско кресло, ние не се борим за министерства!"

На 12.IV.1946 год. в клуба на ул. "Априлов" 3 пред английския депутат и ЦК на РСДП/о/, Лулчев каза: "В България няма никаква свобода, няма вътрешен ред. Бият хората по улиците и развалят събраиията.

На 1 Май 1946 год в клуба на РСДП/о/ "Преслав" 9 по време на вечеринката Коста Лулчев каза: "Борбата е тежка и не ще дойде лесно! Партиите които казват, че са О.Ф. не са никакво О.Ф., а са само групи, които държат властта само с оръжие и насилие. Отечеством фронт е само съюза между РСДП/о/ и БЗНС/Н. Петков/ Правдата която носи този съюз, много скоро ще възтържествува. Ръководящите в тази наречената О.Ф. ара са толкова силни, че ги е страх да дадат едни свободни избори! /викове: "позор"/ Аз бих желал да запитам някого от О.Ф.: Български ли са западните покрайнини, или не? - Какво ли бяха отговорили? - Ние изглежда имаме само задължения към братските народи на Титова Югославия, а права никакви! По пет влака на дим пълни с въглеца отиват за Югославия, докато в същото време, българското население мръзне от студ. Нашите земи и Македония бяха заграбени от бившите фашистии правителства на Югославия, но и сега "братска" Титова Югославия предпоче да мълчи, настана ли се в нашите земи и ако си поискаме нашето, то сигурно "братството" ни ще се развали/аплодименти/ Сегашните управници, когато дойдат на нашето място и положение, сигурно ще ще разчитат на нашето великодушие, но няма го майотс ра!"

На 5.VII.1946 год. на ул. "Преслав" 9 на съвместно събрание с БЗНС/Петков/, Коста Лулчев каза: "Правителството не е представително. Българският народ живее под терор, насилие и процеси. Ще търсим отговорност от властниците които ще отговарят с главите си. Ще видим ко е кум и кои е сват и че тогава правителството няма да подпише договора за мир."

На 21.X.1946 год. в клуба на РСДП/о/ ул. "Преслав" 9 в присъствието на Филип Праие, Борис Петров, Петър Дертлиев и др. /справка папка II досето на Лулчев/ Лулчев говори като насочи ударите си изцяло срещу РП/к/. Той каза, че О.Ф. комитетите били чисто комунистически, че нашите храми било изнасяни изцяло за СССР. "Има хора от О.Ф., които казват, че леибър парти е една от най-реакционните партии в света и че ние сме агенти на Англия и казваме, че Тракия я даде само О.Ф., защото той даде заповед да се изтеглят от там нашите войски. Ние сме убедени, че София каза своята дума. От две години насам стават митинги, обаче най-важният въпрос е статистиката. Когато ОФ свиква митинг идват 100 хиляди души, а когато РП/к/ свиква митинг идват по 200 хиляди души. Нашият митинг ние не можем да го изчислим, но можем да кажем, че над мрекобесието София произнесе присъдата си, въпреки нарежданията да не се посещават нашия митинг, понеже щело да има шпioni да наблюдават и след това следвало санкции и уволения. Говори още и най-цинички подигравки по адрес на Г. Димитров, Ц. Драгоичева и Д. Търпешев, като ги нарече: Св. Герги, св. Димитър, св. Богородица/Драгойчева/ и св. Умисрий/Д. Търпешев/ /Тодор Чичовски бе преводач на английския депутат/

На 27.X.1946 год./справка досието на Лулчев стр. 63 II папка/ В денят на изборите към 23 часа в клуба на "Преслав" 9 излезна на масата Коста Лулчев с следните думи: Преди няколко дена на големия митинг се намери едн, който да каже, че на опозицията ще си сложи намордник, но днес опозицията слага намордник на същия с тая кука глава/бурни ръкоплескания и смърт/

До сего О.Ф. се мъчеше да ликвидира опозицията, но днес опозицията окончателно ликвидира с О.Ф./бурни ръкоплескания и ура! присъстващите и викове: искаме властта още тази вечер./

На 1.XI.1946 год в клуба на РСДП/о/ Преслав 9/сп. II папка досие Лулчев Лулчев каза: Там където нямахме застъпник/за изборите/, резултатите от изборите са съвсем други. Има случаи където се хвърлят върху масата червени бюлетини и застъпникът за да спаси своите бюлетини ляга върху масата и това

на му коства много - живота: два куршума в гърба. Аз нямам за цел да ви посочвам такива случаи понеже те са с хиляди. Ние още не сме изготвили списъците на хората с пукнати глави, с счупени ребра, крака и пр. Ето това са свободните избори, които ни сервираха! Но за всичко това ние вчера заявихме на м-р Председателя Кимон Георгиев, че ще държим него за отговорен, защото той направи пред нас декларация преди изборите, че ще осигури пълна свобода. Накрая Коста Лулчев както винаги апелира към борба с комунистическата диктатура за свобода и демокрация.

На 2.XI.1946 год./спр. II папка досие Лулчев стр. 73/ Лулчев говори на тема: "Изборите и поука от тях". Измежду другото той каза: "Ако поместиме всички снимки на пострадали и убити, едва ли биха могли да ни стигнат вестниците за друго да пишем"

В заседание на парламентарните групи на РСДП/о/ и БЗНС/Н. Петков/ След изказванията на Никола Петков е взел думата Коста Лулчев и между другото е казал: "Правителствената декларация е фалшива. Ръкавицата за борба е хвърлена и ние казваме Лулчев ще трябва да водим по смело борбата/Спр. доп. на "БАН" стр. 93 от досието на Лулчев/

На 25.III.1946 год./спр. досие на "ЖАН" стр. 162 лично досие на Лулчев II папка/ в едно заседание на ЦК и "К" на РСДП/о/ Лулчев е казал: "че въпросите са напълно уставени по които да говорят с Никола Петков и неговите съподвижници, т.е. условията при които би могло да стане спогодбата като един от въпросите е бил: да се проведат нови свободни избори с представители от великите сили които да контролират изборите и те да станат колкото се може по скоро, даже още тази пролет!"

На 31.V.1947 год./спр. досие на "Пактерата" лично досие на Лулчев стр. 6 от III папка/ на съвместно заседание с БЗНС и РСДП/о/ Лулчев между другото каза: "Стопанският план е измислен от 12000 души и в него е имало 12000 глупости. Преди да бъде изработен този план, трябвало да имат план в главите си и мозъка, а за жалост това им липсва на ОФ. Те вече си наведоха глави, защото видяха на къде стигат работите. Аз съм уверен продължи Лулчев че "другарчетата" в най-скоро време ще си обертат крушите, но за големите има самолети, железници, автомобили, но да не мислят тези малките, да видим те какво ще правят. Победата е близка, само не знам кога е точно падежа. Това е въпрос на дни и месеци и обето го знае това!"

На 6.VI.1947 год./справка досие на Лулчев III папка стр. 8/ Лулчев е изпратил следната телеграма до международните социалистическа конференция в Цюрих: "От името на БРСДП/о/, която се бори за демокрация и социализъм в България, пожелавам на представителите на социалистическите партии възрастни в Цюрих да извършат една работа, която ще допринесе, за заздравяването на мира и социализма в света, както и за единството на социалистическото демократично движение."

Надяваме се, че изключително трудните условия, в които се намира нашата партия, ще обърнат вниманието на конференцията."

На 12.XII.1947 год в присъствието на Ангел Калинов, Хр. Пуков и Петър Амастасов/справка III папка досие на Лулчев стр. 39/ в домът на Лулчев последният каза: Сего ще идва нов гост/след посещенията на Тито/ Емвер Ходжа Няма по братя сме с сърбите, братя ще станем и с албанците. Не знам, обаче, и какви са ни роднинските връзки с тях, но изглежда, че има такива дом "другарите" казват. Сигурно ще има пак строй за всички чиновници, ученици и др.. Трябва и Емвер Ходжа да разбере, че българският народ го обича".

Аз съм дал нареждане на наши членове да не стиват на манифестацията, да гледат да се измъкнат по някакъв начин, ако това не им пречи. След това Лулчев каза, че положението било много лошо и че не се знае как ще завърши. Англия и Америка ще ни помогнат и, че ние очакваме тяхната помощ, но кога ще бъде още нищо не се знае.

На 15.I.948 год в присъствието на Петър Братков, Петър Анастасов и Иван Копришков/спр. раб. досие на "Соня" стр. 20/Лулчев открито говори за успехите на Англия и американците чрез гръцкото правителство. Аз се надявам за помощ и на нас изпратена от тяхна страна.

На 7.II.948 год в присъствието на хора от провинцията/спр. раб. досие на "Соня" стр. 24/относно конгреса на О. Лулчев казва: "Според мен това конгрес на РП/к/Вземат се решения на конгреса не за подобряване на положението на народа, а за властването му. Народът бил с тях, но самс на думи. Те знаят как реагира народа долу, когато му се вземат храните от хамбургите. Те знаят много добре, но правят всичко, така като че ли всичко върви по мед и масло пред възмущения свят. На конгреса е имало и чужди представители - казва Лулчев, но мислят ли те, че всичко са приели такова каквото е. Представителите се видяли и разбрали истината без да има нужда от приказки. Англичани и американци са харесали нашата демокрация, нашата борба - та ще се ръководят от нас за провеждане на демокрация в техните страни. Там те не знаят що е демокрация, та дойдоха тук да се научат какво е демокрация и да я приложат там като си отидат. Тежко му на този народ на когото ще се поднесе нашата демокрация. Ние не се плашим от атомни бомби, не се плашим от нищо, защото е с нас Губоля и всички славянски страни, а заедно с тях и братска Албания. Липова само братска Гърция. Бсубата на гръцките комунисти подпомагаме, царевичката я гавгаме с желаниа и пожелания за успех на Маркс, но какъв ще е този успех на прелет когато няма да има какво да ядем и пр".

На 18.II.948 год. в присъствието на Георги Губков Копришков/справка раб. досие на "Соня" стр. 25/ Лулчев е казал: "Аз и моите хора се противим на онова която се дава на гръцкия народ - респективно партизаните и с ирония нарича гръците "братя". Ето къде отиват средствата от бюджетите, за подпомагане на едни кои си, за подпомагане на бригадири, за разни приеми. Народът вижда всичко, но няма какво да прави, защото кетинар има на устата си. Не ще е за дълго това царство. Нека полудуват още малко. За всичко което се върши се вземат добри бележки и ще отговарят там дето му е мястото."

На 15.IV.948 год в присъствието на Ангел Калинов и Борис Петров/спр. раб. досие на "Соня" стр. 35/Лулчев казва: "Всичко се провежда по съветски система. На народа не му трябва пари. Той трябва да е беден, за да може да се подчинява, да му се държи кедата по здраве".

На 23.IV. 48 год в присъствието на Христо Пунев, Георги Петков, Петър Анастасов, Петър Дертлиев, Урина Димитрова и др./спр. раб. досие на "Соня" стр. 36./Лулчев говори за бригадирското движение. Той казва: "Младешта масово навлиза в бригадирското движение. Е, да масова навлиза, защото се заключват вратите на университетите, на учрежденията и банките. Отиват хората, защото после няма нито облекло, нито храна, нито средства. Аз казах на някои от нашите младежи да отидат когато ги поканят или ги накарат насилно. Това няма да им увреди. Ние сме тук, защо са отишли там".

Между 4 и 10 май в домът на Лулчев в присъствието на Борис Петров, Цомю Рачев, Петър Григов, Никола Исав и др./спр. раб. досие на "Соня" стр. 39б Лулчев е казал: "Каква ли е тази група и голяма ли е, това е много интересно. Тези организации не се свършват. Една хванат и унищожат, а на нейно място излизат други. Това е хубаво, но не му се дава властност".

От 1 - 3 V. 1948 год. в присъствието на Ц. Рачев и съпругата му, Ирида Д. Илиева, Петър Анастасов и др. /спр. раб. досие на "Сомя" стр. 40- / Дулчев казва: "Няма що да се говори повече по ударничество и бригадирство. Ясно е една казва Дулчев, че всичко се работи по инструкциите от Русия и ще става след време така както е там. Ако от вън не се вземат мерки за спасяване на човечеството от тази напасть. Ако комунистите останат, единната о.ф. организация ще бъде заместена от комунистическата и току виж управлението станало не о.фронтовско, а чисто партийно, тогава ще е още по зле. Дано до това положение не се стигне. По нататък Дулчев казва във отговор на съпругата на Ц. Рачев: "Няма нищо особено от вън. Все един и същи смисъл изказват с различни фрази. Англия и Америка, обаче, не ще позволят на комунизма да завладее техните страни. Аз смятам и така е, че няма по щастлива страна от Англия и Америка и по нещастии от Русия и нейните сателити. Руският народ жадува за свобода, но няма такива и да я има е много трудно, защото няколко души са възседнали народа и не слезат от врата му. Аз обаче вярвам че скоро ще се оправи и то не само у нас, а в всички държави дори и в Русия."

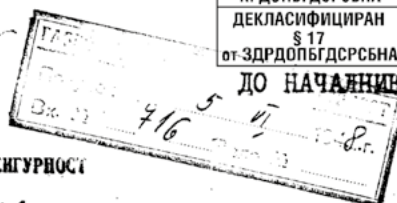
Към 15 май в присъствието на Ненчо Ненчев, Убайло Пастухов, Петър Г. Гришов и др. /спр. раб. досие на "Сомя" стр. 41 / Дулчев казва относно положението в ТВО: "Скоро всичко ще се оправи, и може би всички ще излезнат от ТВО и затворите и на тяхно място да влезат тези които са ги вкарали."

На 18. II. 1948 год. /спр. раб. досие на Златарев стр. 69 и 70 / Дулчев в присъствието на Петър Дулчев, Петко Търпанов, и Крум Славов казва: "Наредното събрание при новото положение Дулчев го характеризира - сравнява с парламента на Хитлер, където народните представители били повиквани само от време на време за един два дни, да изслушат една реч и да изръкопледескат. По нататък Дулчев развива любимата си теза, че англо-американците по никакъв начин няма да оставят Балканите под изключителното влияние на русите, като тъкмо в това той вижда и спасението на България."

Дулчев и близките му хора Търпанов и Славов, смята да държи високо знамето на спознатия до край, каквото и да става, тъй като при един обрат по такъв начин да се сгруппира отново около тях партията, включително всички хора които са сега около Нейков.

*Г. гр.
М. Моринев
Да се изучи
4.5.15.15*

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
Отдел I
№ 1 1867
312
1948
СОФИЯ

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго секретно!

25/146

ДО НАЧАЛНИК СЕКТОР ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

ИНСПЕКТОР I -ва СЕКЦИЯ
гр. ПЛЕВЕН.

Копие : НАЧАЛНИК СЕКТОР ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

ИНСПЕКТОР I -ва СЕКЦИЯ
гр. ГАБРОВО

По подозрение в поддржане съмнителни връзки в гр. Плевен от обекта на разработката проф. Венелин Йорданов Ганев, наредете същия незабавно да бъде преместен на ново принудително местожителство в гр. Дряново, като им изпратите досието му, заедно с всички материали с които разполагате по разработката.

Началник сектор Д.С. гр. Габрово да нареди незабавно до завеждащ Д.С. гр. Дряново, да бъде изработен план за разработка на проф. Венелин Ганев, в чиято основа да залегнат следните главни агентурно-оперативни мероприятия:

1. Вербовка на информатор - квартирник.
 2. Вербовка на агент от вражеската среда с която обекта ще влезе в връзка или ако има връзки с такава.
 3. Да се следи за връзките който същия ще си създаде в Дряново.
 4. Да се следи за връзките му с другите населени места в страната, на първо място с София, като се следи за начина по който обекта осъществява тези връзки и чрез кога, ако връзките са лични.
 5. Да се предвидят в плана мероприятия по документацията на вражеската дейност на обекта, като: изказвания, кореспонденция - входяща и изходяща, връзките му и пр.
 6. Като мярка за неотклонение на обекта от гр. Дряново, да се нареди с идването му, същия да се разписва два пъти дневно в местния милиционерски участък, като се следи как той ще реагира на тази мярка.
- Препис от изработения план да се изпрати до "центра" - отдел "А", отдел I -ви, Д.С. - София.
- Уведомявайте ни своевременно за хода на разработката и за всички материали придобити в процеса на същата, като редовно ни изпращате прениси от тях.

26 май 1948 год.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I -ви Д.С.

НАЧАЛНИК ОТД. "А" :
/ М. Гинев /

УТВЪРЖДАВАМ
Началник отдел I.

Строго поверително!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

П Л А Н

На агентурно-оперативните мероприятия по разработката на ЕСКУЛАП по повод развиваната от него вражеска дейност. Разработва се народният представител ПЕТЪР АНТОНОВ ДЕРТЛИЕВ, роден на 7 май 1916 год. в с. Писаревс, Плевенско, българин, български поданик, образование висше, доктор по хуманна медицина – политически секретар на младежкия социалистически съюз при РСДП/о/, живущ в София на ул. Боянска 36.

Разработката е възникнала по повод провежданата от него вражеска дейност изразена в антисъветска и антикомунистическа пропаганда, в писаните статии на в. "Св. Народ", имащи за цел да разстройват единството на българския народ и на неговите злостни изказвания целящи да подтикнат съмишлениците на РСДП/о/ към активна вражеска дейност.

Преди 9 септември 1944 год. ЕСКУЛАП е членувал в партията на широките социалисти. В миналото е бил преследван от полицията и през 1938 г. задържан и предаден на прокурора под отговорност за разпространяване на нелегалният вестник "Народ" и "Социалистическа младеж".

След 9 септември 1944 год., при расцеплението на РСДП/о/, когато опозицията се оформи като чужда агентура у нас – донсочици, отцепеници, ратници, легионери и реакционери станаха най-близки неговии сътрудници. Начело с тях ЕСКУЛАП образува съюза на социалистическата младеж при РСДП/о/, която организация си постави като главна задача да саботира изграждането и единството на демократическата младеж. Като ярък пример за тази негова противна на българската младеж дейност е изпратеното писмо до световният младежки антифашистки конгрес в Лондон със следното съдържание: "Допустимата делегация на Централната младежка комисиия за световният младежки конгрес представлява само комунистическата младеж в България и стреченето от българския народ и световната демократия българско правителство. Делегацията не ангажира никакви други младежки демократични организации. Протестираме, че е пренебрегната истинската демократична антифашистка младеж, организирана в масовите съюзи на Земеделския младежки съюз и съюза на социалистическата младеж в България, които са в опозиция".

По време на лекарските избори станали през 1946 год. си позволява нахалството и иска оставката на тогавашният министър на народното здраве – д-р Рачо Ангелов за да разколебава малверните в делото и успеха на Отечествения фронт.

Писаните статии от него през 1946 год. във в. "Св. Народ" са насочени изцяло против чистката в университета от студенти фашисти. В една статия, между другото казва: "Днес отново чрез казисни организации, чрез ЕМОС, ОСНС чрез 04 бележки и хиляди други сграницения, властнуващите искат да лишат младите за наука български младежи от основното право на младежта, от възможност за културно и професионално развитие. . . Има само един път, твърда борба за равни права за младежта, за демокрация, за неподправена наука". В други статии сравнява организация "Бундик" с ЕМОС и фашисткия ЕНСС със ОСНС. Целта е винаги една и съща да се дойде до извода, че между старото фашистко управление и днешната О.ф. власт

- 2 -

не съществува никаква разлика.

Освен честите си писания в печата същият беше и редовен коментатор на политическото положение, на сказките уреждани от РСДП/о/ в клуба на ул. Преслав 9 и Априлов 3, където не изпускаше случая да хули и клевети О.Ф. и да си служи с май-безсрамни лъжи и гнусоти в изказванията си по отношение на БРП/к/.

На 5.VI.1946 год. в клуба на РСДП/о/ в присъствието на около 100 души той изнася политически коментар, в който между другото казва: "Нашето вътрешно положение е много несигурно и след като самият първенец на О.Ф. говори, че ОФ не е орел, рак и щука, значи че тук има нещо важно. Над нашата страна витаят мрачни дни. Самият Георги Димитров вижда бунтове, кръв и размирици в близко време. Той се страхува от армията и не изключва възможност от кървави междусобици. За това той подканя министрите от Перник, ако се наложи да прелетят и спасят София. Отечественият фронт е заплашен от въстание, от срутване."

На 20.VI. 46 г. в клуба на РСДП/о/ в присъствието на около 80 души казва: "Бойният съюз на О.Ф., изнесе програма зад която стоят бледи сенки и юмрукат на РП/н/, която прие участие и съюз с буржуазията в лицето на "Звено", което днес изпитва ударът на своя комунистически съюзник, ръководящ се от максимата: До като си ми полезен ще те използвам, а сетне ще те ударя. Вие всички сте свидетели на голямата двубой между тези две партии. И нека никак не ни бъде чудно, ако преживеем една кървава и бурна нощ. Двете партии се дебнат коя първа да забие нож в гърба на другата. Днес има още хора, които са готови да проливат народна кръв. РП/к/ ще си послужи с всички средства, като не ще пожали живота никому за да запази власта."

На 27.VI.1946 г. в клуба на РСДП/о/ в присъствието на по-вече от 100 души, между другото заявява: "До като стават тези големи борби между великите държави, тук на Балканите има една велика държава, която не се страхува от нищо. Нито от война, нито от атомни бомби, нито пък от самите велики сили, с които се намира още в положение на война. Само тя ще върви в тъмнината без да знае къде ще стигне. Тази е щастлива държава/с ирония/ в която опозиционерите един по един отиват при св. Петър."

На 21.X.1946 год. в присъствието на 500 души казва: "О.Ф. е прикритие на фашистка диктатура, липсва свобода, и ако искаш да говориш и да пишеш трябва да се приготиш за затвора и за Росица".

На 28.I.1947 год. в клуба на Преслав 9 пред група студенти той казва: "Колкото и да заявява комунистическата партия, че е работническа, в широк смисъл на думата това не е вярно. Не може една партия да бъде работническа, когато се стреми към експлоатация на трудещия се. Ето защо, ние ясно заставаме както против експлоатацията от частният капитал, така против експлоатацията от дадена партийна група, замъглена с голи думи за добруване и всеотрапен напредък".

Дейността на Ескулап във ВНС е саботиорска, провокаторска и противонародна. Заедно с Коста Лулчев и Ник. Петков те бяха начало на всяка противонародна акция, и със своите аларни, кръсци и дивашки викове, не веднаж са предизвиквали възмущението на българския народ.

След иземването на клубните помещения и изпращането в трудово-възпитателни обществения на някои по-активни членове, а също така и въвеждането на членове от ЦК на партията, организацията на Лулчев фактически престава да съществува. От този момент дейността на Ескулап се изразява в конкретни нападения към членовете на младежките организации за подържане единството и връзките между младежите в това "тежко" време. За сега - казва той - всеки социал-демократ, млад или стар, трябва да си намери такова място, където да остане под сянка и не влиза в спорове с

111

На 10 май в дома на Коста Лулчев, в присъствието на Борис Петров Любен Лулчев и др. Петър Дертлиев по въпроса за бригадите казва: "Аного бригадири се записват. масово навлизане в бригадирските редове на младежи, но от немай къде. Аз знам, че наши младежи /"улчевисти"/ няма да отидат защото аз съм говорил с тях. Които са заставени да отидат ще отидат, но които имат възможността да си стоят у дома, няма да отидат.

На 22 май в присъствието на наш сътрудник във връзка със сливането на РП/к/ в РСДП Дертлиев казал: "Социалиста не иска да му говорят за фикс идеи, тоа иска да чуе от истински марксист, за истински марксизъм. Той иска да чуе за Матеоти, Жорес, Кауцки, за славния австрийски Щуцбунд и най-после за дядо Ченко, за Златаров, за бай Григор. . . .

Боден от своя карьеризъм Здравко Митовски и търгащите около него забравиха да говорят за дядо Ченко - срам и позор! Отгоре на това се осмеляват да се кичат с името социалисти! Продадоха през 45 година веднаж партията суга в лудото надпреварване да задържат топлото и сигурно местиче в управлението, свалят и фирмата БРСДП. Целта на комунистите с това обединение е да си отворят път към претопяването и на БЗНС и след това ще се дойде до еднопартийно управление.

На 24 май в дома на Коста Лулчев в присъствието на :^{xx}~~xxxx~~ ~~xxxxxxxx~~ Любен Лулчев и Цонк Рачев, Дертлиев е заявил по палестинският въпрос следното: "Евреите не заслужават нищо и тези жертви, които се правят от страна на големите са излишни".

- 3 -

с власта до като "изгрее пак социалистическото слънце". Не забравяйте, че сте "социалисти" и че някой ден партията ще иска от нас пак работа, дори и готовност за жертви.

От проведената агентурно-оперативна работа се установи, че съществат има многобройни връзки с отявлени опозиционери. Между тях по-активни са: Коста Лулчев, Атанас Москов, Георги Керемидчиев, Иван Ст. Руневски, Ничо Русев Икономов, Цоню Рачев, Ефтим Николов, Петко Търпанов, Крум Славов, Иван Копринков, д-р Георги Петков, всички членове на ЦК при РСДП/с/; Борис Петров, Владо Василев, Мария Цончева Златинчева, Тимчо Тимлев, Христо Пунев, Стефан Гевгалов, Георги Ал. Тилев, Иван Коларов, Илиа Петров Паланчев, Цвети Савчев Иванов, Петър Горяски, Руен Крумов Боналов, Борис Денизов, Славчо Котлярков, проф. Иван Батаклиев, Иван Ст. Пастухов, Тодор Манов, Тодор Чичовски - активни членове на РСДП/с/. От младежите: Иван Григоров Чешмеджиев, Людмила Крумова Славова, Георги Димитров Панов, Верка Георгиева, Любосмир Христов Баралиев, Витан Янков Янчев, Леснид Петков Търпанов, Кирил Николов Иванов, Вангел Тодоров Такев, Генчо Стоянов Ботев, Дочка Иванова Руневска, Георги Иванов Копринков, Емил Тодоров Крайнин, Мария Симеонова Вучкова, Атанас Иванов Кожушков, Мария Ангелова Димитрова, Неделчо Николов Тоцев, Борислав Божинов Полизов, Методи Георгиев Михайлов, Божидар Христов Христов, Петко Доневски, Георги Добрев Мечкаров, Емил Дечев Попов, Милко Христов Стефанов, Вислина Костова Лулчева, Емил Иванов Иванов, Никола Димитров Киселков, Кирил Димитров Икономов, Иван Пенчев Белев, Златка Андреева Ганчева, Димитър Андонов Дашинов, Георги Асенов Панайстов, Георги Иванов Колев, Величко Спасов Величков, Борис Йорданов Павлов, Борислав Геннадиев Божинов, Антсанета Борисова Петрова, Ангел Калинов Калинов, Милко Стефанов, Александър Харалампиев Константинов и др.

В разкритите връзки на Ескулап е разположена следната наша агентура: Соня, Малчо, Златарев, Асен, Жан, Здравец, Игър и Видин, които не са работили системно по разработката, а са се ограничавали само с отделни досесения, характеризиращи поведението на обекта в отделни моменти. Напоследък по инструкции само агент Жан съм насочвал към обекта с цел да издобие с доверие пред него.

От проверката, която извърших на материалите в неговото отчетно-наблюдателно досие се установява по безспорен начин, че съществат не зависимо ст промената на вътрешното положение в полза на О.Ф., си остава отявлен враг на всички ОФ мероприятия, на БРП/к/ и на социализма в България.

Ето защо, за разобличаване неговата саботнирска, вражеска и антинародна дейност Ескулап ще бъде взет на активна агентурно-оперативна разработка, като освен използването наличната агентура, ще бъдат проведени и следните агентурно-оперативни мероприятия:

1. Ще бъде вербован информатор-квартирник с цел да следи неговото поведение в квартала, както и да открие хората, които го посещават и определи характера на тези посещения.

Срок 15.VI.1948 год.

Отговорник - П.Захариев

2. Ще бъдат проведени следствени мероприятия за документиране на антинародните изказвания на обекта.

Срок 30.VII.1948 год.

Отговорник - П.Захариев.

3. Ще бъде установено външно наблюдение/десет дневно/ с цел установяване връзките му с чужденци/ако има такова/.

Срок 1.VIII.1948 год.

Отговорник - П.Захариев

4. Ще бъде установено контрол на входящата и изходяща кореспонден-

- 4 -

ция за откриване документи и връзки интересуващи Д.Д.С.

*1. Каква
задача?*

Б. Ще бъдат насочени към разработката от наличната агентура сътрудниците: Жан, Малчо, Вихър и Чидин, за да се ускори темпа на разработката и за по-бързата и реализация. Горните агенти са в непосредствена близост с обекта на разработката.

След разобличаване вражеската дейност на ЕСКУЛАП да се изготви заповед за неговото арестуване и предаване на следствие.

ОДОБРИЛ:

Началник Служба

.....

..... 1948 год.

НАЧАЛНИК IV ГРУПА: *С. В. Родина*
/Ст. Тодоров/

Оперативен работник: *Г. З. Зон*
/П. Захариев/

Из архивите на ДС

529

К. Ганев

С В О Д К А

Строго поверително! *116*

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА *133*

Проф. ВЕНЕЛИН ИОРДАНОВ ГАНЕВ, роден на 4.II 1880 год. в гр. Русе, живущ ул. "6 Септемврий" № 53 - гр. София, на 25.X 1947 год. биде въдворен на принудително местожителство в гр. Плевен, където се установи да живее в домът на съпругата на ликвидиран от народната власт фашист, находящ си на ул. "Климент" № 23. В Плевен Венелин Ганев живее заедно с сестра си Райна, бивша учителка-пенсионерка, не женена.

В гр. Плевен обекта поддържа връзки предимно с стари политически реакционери. Срешите си провежда на самото и са краткотрайни. В своята политическа дейност същият е много предпазлив, внимателен и тактичен някога - присъщо на един опитен и школован враг.

Освен връзките си в Плевен, Венелин Ганев поддържа такива и с София, които осъществява главно чрез кореспонденция по човек/на ръка/и чрез лични срещи. В процеса на досегашната работа сме установили, че В. Ганев поддържа връзки с Мария Иванова/по баща Андреева/Чучкова, адвокат, от София, жив. Фул. Д. Благоев № 9, по произход-чехкиня. С същата той поддържа връзка чрез кореспонденция по човек редовно, а освен това между двамата е била уредена лична среща в домът на Цветан Топуров-ул. Съгласие № 3 гр. Плевен, бивш привърженик и проводник на фашистката власт и голям реакционер понастоящем. Чучкова и В. Ганев се договарят да заминат за странство-Карлсбад на лечение, но предвид на това, че Ганев се съмнява дали ще му бъде разрешено да замине, желае преди Чучкова да замине да се срещне с нея лично. Освен това Чучкова му съобщава, че не би могла да замине, преди да се срещне лично с него. И до колкото е известно предстои лична среща между тях. Венелин Ганев поддържа, също така връзки с Борис Розентайн, германски еврей, не докоснат с пръст от фашистката власт преди 9.II 1944 год. с синът си, Иордан Венелинов Ганев, живущ ул. Гурко № 25-София, студент право, сега изключен от университета, с адвоката Спиридон Парлапанов, адвокат от София, негов полномошник и др.

В едно от писмата си В. Ганев предупреждава синът си да съобщава на Борис Розентайн да пише писмата си до него по някоя от преносимите само в учтивата форма, тъй като в него се съмнявал. Направило му впечатление, също така, че липилото на плика на едно писмо било дебело и той го връща на синът си да види дали в такава форма е било изпратено. Същото писмо е било изпратено по пощата.

Финансовото положение на В. Ганев е много добро. Същият разполага с големи богатства, които му дават възможност да живее добре. В София има няколко къщи/своствени/, има стопанство зад "Парка на Свободата", главен акционер е в Д-во "на българските химични и дрогерии" в България, където има акции на стойност 1.600.000 лв. и други. Понастоящем В. Ганев работи върху научни трудове и издава такива.

В Плевен биде изработен план за разработка на В. Ганев по който се работеше до сега. Обслужва се с един информатор и бе наредено същия да се разписва два пъти дневно в местния мил. участък. В София се проучват всички връзки които се разкриват с оглед верба на агентура и откриване характера на връзките му. Наредено е да се постави запрещение на Мария Чучкова за заминаване за чужбина, а так също ще бъдат изпратени снимки на обекта в пограничните пунктове с оглед предотвратяване евентуално излизане от страната на обекта. С писмо от 26.V 1948 г. е наредено обекта да бъде преместен в гр. Дряново. Поставена е задача за установяване всички материални и икономически и финансови източници на В. Ганев.

София, 8.VI 1948 год.

Н-к II гр. : *Васил Убаев Върнов*

в. с. а. р.

М. В. Р.
ГАБРОВСКО БЮРО
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ 733
10 VI 1948 г.
гр. ГАБРОВО

ЗАВЕДУЩ СЛУЖБА
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
гр. ДРЯНОВО

И. 1
154

Обекта на разработка Венерин Ганев ще бъде премес-
тен на ново принудително местожителство от гр. Плевен в гр. Дряново
заедно с досието му и свички материали от водената разработка. Вед-
нага след пристигането на съдия и получаването на досието незабав-
но престъпете към изготвяне план за водене по нататъшната разра-
ботка, като в плана залегнат следните главни агентурно оперативни
мероприятия:

1. Вербовка на информатор квартирник.
2. Вербовка на агент от вражеската среда с което
обекта ще влезе в връзка, или ако има връзка с такава.
3. Да се следи за връзките които обекта ще си създа-
де в Дряново.
4. Да се следи за връзките му с други населени места
в страната, на първо място с София, начина по който осъществява те-
зи връзки и чрез кого, ако връзките са лични.
5. Да се предвидят в плана мероприятия по документа-
ция вражеска дейност на обекта като: Изказвания, кореспонденция-вхо-
дяща и изходяща и пр.
6. Като мярка за неотклонение на обекта от Дряново
да се нареди с идването му, същият да се разписва два пъти дневно
в местния милиционерски участък, като се следи как съдия ще реаги-
ра срещу тая мярка.

Препис от изработения план и постъпващи материали
от разработката изпращайте своевременно в сектор Д.С. Габрово.

НАЧАЛНИК СЕКТОР Д.С. *[Signature]*
Д.С. Габрово

С П Р А В К А

По активната агентурна разработка "ВЕЙГАН" Професор Венелин Ганев.

Разработката е възникнала въз основа на писмо № 733 от 10-VI-1948 год. на Другаря Началник сектор Д.С. Габрово.

За правилното ръководене на разработката бе изработен специален план. В плана като най-важна задача стоеше вербоването на агент учител Иван Коичев от гр. Дряново. За целта бе предвидено да се използва слабостта му да води неморален живот с ученичката Славка поп Иванова. Същата бе заловена с един ученик и арестувана зашифровано. При разпита тя призна, че е имала полови сношения с Коичев в кабинета по рисуване в гимназията. След като доидохме до убеждение, че не можем да го хванем в кабинета то решихме да го вербоваме въз основа на показанията на ученичката.

Изработен бе план който се одобри от Началник отделение Д.С. Г. Оряховица и получихме разрешение за вербовката му. На вербовката присъства и др. Инспектор секция I-ва при окръжно управление Д.С. Г. Оряховица. При първото събеседване с кандидата ние се отказваме от вербоването му, тъй като Коичев не искаше да признае миналата си вражеска дейност като ръководител на "БРАНИК" и като офицер в корпуса в Гърция.

На същия не бе съобщено, че ние разполагаме с самопризнанията на ученичката Славка поп Иванова за водения от него неморален живот, с нея в кабинета по рисуване.

Той си отиде без да разбере каква беше нашата цел.

Коичев ще бъде разобличен и уволнен като учител въз основа на компро материала който имаме.

По местоживее на обекта разполагаме с един информатор член на Б.К.П. който ни уведомява кои лица посещават квартирата му.

От външно наблюдение сме установили, че обекта отбягва да дружи с когото и да било. Всеки ден излиза на разходка с сестра си, която живее при него. Като най-близък приятел му е въдворения в града ни Атанас Буров с когото често се събират но какво говорят не ни е известно.

Завръждаме ще се насочим към друго лице, от приятелските му връзки в града, които са доста малко, тъй като обекта отбягва да дружи с хора с цел вербовката на агент.

Обекта редовно се разписва сутрин и вечер в околийското управление. Утрити вражески прояви няма.

От провеждането техническото мероприятие "ПАНЕГА" сме установи, че той поддържа връзки с различни лица в страната, които имат идеино политически и роднински характер. В много от тях се изказват с страдания към обекта, тъй като той бил преследван от властта. Най-често се пише за снабдяването с хранителни продукти. Писмата които се пишат до обекта не се подписват, а се пише само по едно име и не може да се разбере точно кои е автора. Така например връзките на обекта са: Олга от София, синът му Данчо от София, Д. Валачев - Търново, Петко - Оряхово, Рашка - София, Милан - Оряхово, които е син на Петко Стоянов, Надя - София, Александър - Русе, неизвестен автор от Лом, Бина - София и Борис София.

Неизвестен автор от Ловеч писа писмо до обекта, което бе с вражеско съдържание. За разкриване на същия сме изпратили препис от писмото до Д.С. Ловеч, но досега още не е установено кои е автора на писмото. Същото така не е установен автора на писмото писано от Вълчидръм,

-2-

21 8/2 16
152

Видинско от някаква си жена. Изпратени са преписи от писмата до Д.С. Видин с цел да бъде открит автора но за сега резултат нямаме. След като получим сведение за същата ще Ви уведомим.

О.Р. Марко Минев Марков

НАЧАЛНИК

: *[Handwritten signature]*

Из архивите на ДС

533

I 61

Из архивите на

534

ОБЛАСТНО УПРАВЛЕНИЕ

Държавна Сигурност

№ 2838

12. VII 1948 г.

— РУСЕ —

Получ. 18-VI 1948
Вх. № 161. Досм.

5833
З. ВЕДУЩ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

ДУЛОВО

Напомняме ви, че трябва да засилите обиделността на от-
ношение на обекта "ТОШО". Направете всичко възможно да предотвратите
евентуално изчезване. Поставете го в кордон от информативна мрежа с
оглед да се знае всяка минута за неговото съществуване, връзки и пр.
~~Хижажирова~~. Не е грешно че обекта е узнал, че Д.С. — се интересува за
него.

Съобщавайте редовно за "Омците в кошарата ли са"?
Изпращайте всеки 3-6 дни, сведения за съществуването му,
независимо, че не развива никаква дейност.

За изпълнение горното, лично сте отговорни.

НАЧАЛНИК СЕКТОР Д.С.С.

Константинов/

ЗА ИНСПЕКТОР

М. Калчев/

ПК/ЛК

ВРАЖЕСКИ И НЕЗДРАВИ ПРОЯВИ НА ПАРТИЙЦИ

Секретаря на първичната организация при ф-ка "Кабо"-Христо, женен с две деца, ходел на срещи по сладкарници и ресторанти с работничката при фабриката, известна като, за което имало оплакване от законната съпруга на Христо.

Освен това той не съхранявал партийната архива, протоколи, решения, резолюции и други поверителни документи, а ги оставял отключени в чекмеджетата на шкафове на техническия ръководител при фабриката.

Станка Панайотова Николова, която работи в ЦК на РП/к/, ругаяла комунистите и казвала на квартирантите си, че тя и мъжът ѝ са се записали в партията, за да могат да заминат за Америка. Мъжът ѝ е уволнен чиновник, който често е изсипвал ругавни срещу властта.

Никола Макариев, член на РП/к/, е казвал: "Нашите другари отгоре се замозабравиха и не смеят да слязат до масите. С леките коли нагоре надолу по Витоша и къде ли не се разхождат, а при народа долу не смеят да слязат. По тоя път ние ще си счупим главите."

В телефонно телеграфната ф-ка в София - директора Иван Казанджиев изпратен както той сам казвал от ЦК на БРП/к/, по сведения е бил в съюз с корумпираните фашисти и бивши ръководители на фабриката и подценявал и задушавал всякаква партийна проява, вместо да полага усилия за създаване име и авторитет на РП/к/ сред работниците. При изказванията си той винаги е излизал самостоятелно по всички въпроси и пренебрегвал името на партията. В производството е покровителствувал старите ръководители, изгнати фашисти и подтискал новите кадри, под претекст, че старите фашисти и ръководители по-разбирали в техническо отношение работата. По този начин, вместо партията да използва опита на старите технически кадри, те използвали партията, чувствайки покровителството на Казанджиев, който ги издигал на по-големи длъжности, а добрите комунисти понижавал.

Боян Антов, член на РП/к/, шивач, който работи на ул. Тито 52, в разговор относно шивашката кооперация казвал: "Д. Благоев" се изказал така: - Докато има такива нередности в кооперацията, аз няма да стана член. Има няколко души административен персонал, които вземат по 20-25 хиляди лева на месец, а останалите не могат да издържат и семействата си. Не се прави нищо за подобрене бита на работниците."

Жак Алфандари, член на РП/к/ се изказал: - Ние партийците само тичаме и вършим най-черната работа, а за нас не се отделят никакви грижи. На мен, като бивш блокъв ми дадоха един костюм от местни материали а фашистите си правят костюми от разни платове и се ползват с привилегии

Парашкева Поибренско, подпредседателка на VI районен съвет, при сваляне решенията на VI пленум на ЦК на РП/к/ е отказала да присъствува на събранието, като е казала на секретаря: "Не мога да остана, защото тук събрание, там събрание, а на мен ми е необходимо да чета за изпитите си в Университета." Напуснала е работата половин час по-рано същият ден и не е присъствувала на събранието, и то не затова, че има да чете, а се страхувала от критиките, които ще ѝ бъдат отправени поради грешките ѝ.

Петър Маринов Димитров, член на РП/к/, от общарската кооперация "9 септември", който на 9 юни е бил на страната на цанковистите и е вършил арести на комунисти в последно време се обявил против кръжоците при кооперацията, за които се говори в XVI пленум на ЦК на РП/к/. По време на митинга за гръцкия народ се осадил, че не било нужно да ходят по митинги, защото се изморявали. Обявил се е и против отиване на погребението на ген. Ганев и поручик Недялков, като казал, че на неговото погребение нямало да отидат генерали, тъй като те били работници и нямали нищо общо с генералите.

ДО ДРУГАРЯ ПОМОЩНИК МИНИСТЪР ЗА
ОБЩО РЪКОВОДСТВО И ДЪРЖ. СИГУРНОСТ

Т У К

Д О К Л А Д

За вътрешно политическото положение в страната
във връзка с дейността на врага.

1. РАЗГАРЯНЕ НА КЛАСОВАТА БОРБА У НАС, КАТО РЕЗУЛТАТ ОТ ЗАСИЛЕНО-
ТО НАСТЪПЛЕНИЕ НА НАРОДНАТА ВЛАСТ СРЕЩУ ИКОНОМИЧЕСКИТЕ И ПОЗИ-
ЦИИ НА ЕКСПЛОАТАТОРСКИТЕ КЛАСИ

В края на 1947 год. и началото на 1948 год., особено след национализацията на индустрията и банковия капитал, след принудителното изкупване от страна на държавата на едрия земеделски инвентар, след реформата в държавния апарат в съгласие с духа на новата конституция, прокарване закона за едрата градска собственост и създаването на единната обществено политическа организация, бяха смъртно ударени почти всички едро капиталистически елементи в нашата страна и засегнати значителен брой средни капиталисти от типа на притежателите на едър земеделски инвентар, мелници по селата, и др. С това числото на хората сериозно засегнати от мероприятията на народната власт сериозно нарастна и стигна размери непознати до тогас:

а/Към заварените от 9 септ. 44 г. близки на ликвидирани, осъдени на смърт от Нър. съд, които надхвъргат няколко хиляди в цялата страна.

б/Уволнените полицаи, жандармеристи, сътрудници на полицията от различните учреждения, които взети заедно надхвъргат 15,000, а заедно със семействата и близките си са още повече.

в/Уволнените от 9 септ. до сега около 5,000 фашистки офицери, заедно с тяхните близки, синове, дъщери и пр.

г/Бивши индустриалци наброяващи около 8,000 в цялата страна, но със семействата и близките си, които са били не по-малко облагодетелствани от частната собственост върху фабриките, са много повече.

д/Уволнените след национализацията на предприятията директори, домакини и др. лица, облагодетелствани от бившите собственици, ж

е/Значителен брой рентиери, търговци и други, чийто капитали бяха национализирани, значителен брой чиновници прочистени от държавния апарат като вражески и чужди елементи по време на реформата на държавния апарат.

ж/Лишените от права адвокати, които ще се наберат за цялата страна около 1200,

з/Около 3000 семейства на бивши собственици на едър земеделски инвентар -

Като се вземат предвид всички тези категории хора, заедно с тяхните близки получава се едно внушително число граждани, чийто материални интереси са тежко пострадали от мероприятията на народната власт. Тяхната узда към народната власт изведнаж нарастна многократно и даже ония, които до тогава се отнасяха примиренчески към нея, преминаха към активно по-

литическо и стопанско съпротивление.

От друга страна всички изброени по-горе стопански и политически реформи взети вкупом показваха ясно на вражеските класи, че се върви бързо към тяхното унищожение, което ги довежда до отчаяние и отчаяна решителност правеща ги способни на всякакъв род терористически, заговорнически и бандитски акции. Това особено се отнася за близките на пострадалите от Народния съд, за бившите офицери, за окървавените от преди 9 септ. особено по-висши полицейски чиновници, а така също и до по-дребните бивши собственици като притежатели на машинен земеделски инвентар, селски маслобойни, даръци, мелници, с една дума кулашки елементи. Няма по-крупна остра нелегална проява, в която тези категории да не са представени с най-активно и в много случай ръководещо участие.

Най-после проведените от народната власт реформи в духа на новата конституция и създаването на ЕОПО, избиха у врага и последните илюзии за някаква възможност да води борбата за реставрация по легален път. За отбелязване е, че още след разтурянето на БЗНС-Н.Петков, врагът бързо се ориентира към нелегална борба. От тогава датира активизирането на тъй наречения легионерски център на Илия Станев, създаването на ратнически център, полагане началото на тъй наречената "Зелена гвардия на Никола Петков" в средногорието, нелегалната организация "Щаб на освободителните войски на Н.Петков в североизточна България" в гр.Варна и много други подобни организации, които, ако не бяха своевременно разгромени щяха да извършат сериозни провокации през текущото лято.

След провеждането на изброените по-горе реформи у врагът изчезна всяка надежда за легална борба. Даже Дулчев и неговото котило не еднократно подмятат от тогава, че "щом се отнемат легалните възможности "народа" ще потърси нелегални такива". В същият дух се изказа и Оббов и други дребно-буржоазни политически лидери, които поне до сега не са проявили особена склонност към подобни начини на действия.

От 1 януари 1948 г. до сега са разкрити следните нелегални организации:

1. Легионерския "Център" в София, организиран от Илия Станев и други легионерски дейци и майсторски замаскиран със знанието на американското разузнаване, който е подържал връзки с около 250 легионери от цялата страна.

2. Създадената от легионерския център, по поръчение на американското разузнаване, бандитско метехническа организация в Асеновградска околия "Национал християнски кръст", успяла да си създаде връзки в множество села с повече от 250 участници и помагачи.

3. Бандата на Герасим, създадена около края на 1947 год. и преминала в началото на 1948 год. към дръзки акции и терор над местното население, с повече от 150 ятаци, помагачи и връзки по селата.

4. Бандата "Зелената средногорска гвардия на Н.Петков", създадена от трима съдени от Народния съд, двамата от които избягали преди излизане присъдата си, и заангажирала жжж с връзки като ятаци и помагачи повече от 80 селяни от Пловдивска околия.

5. Създаденият във Варна от легионера Илия Радев бандитски "Щаб на освободителните войски на Н.Петков за североизточна България", в който са участвали главно уволнени офицери и който е подготвял скорешното сформирание на бандитски групи във Варненска околия.

6. Нелегална група в Габрово, сформирана от младежи-анархисти, извършила грабеж в домът на партийния секретар в с.Дебели-дъл, Севлиевска

и готвеща се за други диверсионни и бандитски действия.

7. Организация за прехвърляне на младежи-михайловисти в Гърция създадена в Неврокоп и някои неврокопски села, обединяваща две-три групи от по няколко младежи и организирана от

8. Организирана младежка група за бандитизъм в София, под наименование "ТАНО" /Тайна Антикомунистическа Национална Организация/, под главатарството на Костадин Георгиев - член на някогашната банда Г.М. Димитров, ранен при ликвидацията на същата, а по-късно съден за друга конспиративна дейност и освободен след една година затвор.

9. Нелегална организация "БОД", създадена от бившия секретар на III Н. Петковска районна дружба в София - Веселин Миланов Костов, с участието на няколко други активни дейци на същата дружба, отпечатвала марки с помощни цели и готвела се за по-далечни действия срещу народната власт в случай на война.

И още много други, повече от 25 на брой по-незначителни групи достигали заедно с първите над 5-600 души общ брой на участниците им.

Независимо от горните понастоящем се разработват и предстои да бъдат разкрити:

1. Ратническият център в София, организиран по подобие на легионерския център с участието на няколко изтъкнати заместник водачи - помощници на избегалия зад граница ратнически водач Асен Кантарджиев.

2. Нелегална организация в Ст. Загора, обединяваща няколко души легионерски дейци и поддържаща връзка с Георги Копринков, син на задържаният Иван Копринков.

3. Нелегална организация за бандитизъм и вербовка на младежи за бягство в Турция в Ст. Загорска околия с до сега установени връзки в 9 села.

4. Нелегална организация в Чирпанска околия, с до сега установени връзки в 8 села и известни указания за връзки с Пловдивска околия и Пловдив.

5. Нелегални анархистически организации в Дупница, Хасковско, Софийско и Г. Джумайски сектори и много още други по-незначителни нелегални организации.

Отделно от така изброените разкрити и разработващи се нелегални организации всеки ден се регистрират групови и единични бягства зад граница, предимно организирани от вражески елементи.

Всички изброени по-горе организации и групи черпат своите кадри от засегнатите от народната власт категории изброени в началото на доклада и главно от средите на бивши полицаи, близки на съдени от народния съд, бивши офицери, кулаци по селата, активни дейци на легиона, н. петковисти и пр.

Характерно е, че повечето от тези организации, независимо от политическите им окраски, се стремят да се свържат с кулашкият елемент в селото и да включат и него в своята подривна дейност. Засегнатите кулашки елементи разбират се готовност се отзовават на такива организации и затова връзките на всеки новопоявил се бандит бързо растат и се разпростират в няколко села. Такаъв е случаят с "Национал християнски кръст" със "Зелената гвардия", с "Бандата на Герасим" и др.

4⁴

2. ВРАЖЕСКИ ОРГАНИЗАЦИИ И ГРУПИРОВКИ, КОИТО ПРОЯВЯВАТ НАЙ-ГОЛЯМА
АКТИВНОСТ ПРЕЗ ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА 1948 г.

а/БЗНС-Н.П.

От разтурянето на тази организация до сега не е установено от Д.С. да съществуват в страната нейно централно нелегално ръководящо тело. В началото на годината бе заловен анонимен позив издаден на пишуща машина от името на "Централен акционен комитет на БЗНС-Н.П." със седалище в Пловдив. Издирванията, които и сега продължават още не са дали положителен резултат. Независимо от това, обаче, в различните части на страната и предимно в южна България се наблюдават редица случаи на опити от страна на Н.Петковисти – най-често земсисти, да създадат нелегални групи и организации с бандитски и заговорнически цели. Така разкритата в Шумен бандитска младежка група от 10 души земсисти, между които един уволнен офицер, няколко души чиновници и др., която се е приготвила саморъчно бомби, снабдила се е с пистолети и е пристъпила към строеж на скривалища в планината и изнасяне на продукти с цел за бъдещата бандитска дейност, се състои от младежи между 20 и 25 год.

Създадената от средногорските села нелегална бандитска организация "Зелената средногорска гвардия на Никола Петков", имаща за задача да укрива, издържа и дава кадри за попълване на банда под същото име, макар и в същност да е създадена от лица съдени от Нар.суд и избягали от затвора, макар и да няма ясна политическа програма освен – борба против комунистите и народната власт, по състава на своя актив е Н.Петковска. Бомбинството от нейните членове по селата и то най-активните са кулашки елементи от средногорските села и членове на бившият БЗНС-Н.П.

Разкритата в началото на юли т.г.но съществуваша още от края на 1947 год. нелегална организация "БОД" /Българско Освободително движение/ в София, която е издала помощни марки, съставила си е програма и устав и пр., е изградена от активният Н.Петковист – в чиналото секретар на III районна дружба – Веселин Миланов Костов, а членския ѝ състав е изключително из бившите членове на БЗНС-Н.П.

Съществуващите в Ст. Загорска и Чирпанска околии две нелегални организации и имащи за задача да водят антинародна пропаганда, с цел да подържат духа на антинародните елементи от всички категории, да вербуват бегалци за в Турция и да подготвят метежнически акции в случай на нападения от вън, са също така по ръководния си състав и по своя актив Н.Петковци.

Повечето от каналите, през които са избягали зад граница мнозина функционери на БЗНС-Н.П. и най-различни фашистки и реакционни елементи, са също така организирани от Н.Петковисти или с участието на Н.Петковисти. Така организирани в началото на 1948 год. бягства на младежи от М.Търновска, Бургаска и Средецка околии, са дело на предварително избягали зад граница Додар Русинов, известен в цяла Царевска околия Н.Петковист.

Организираният канал през Тополовград от Къню Славов и Бойко Шалалатов от Тополовград, с цел да бъдат прехвърлени през него бившият нар.представител от БЗНС-Н.П. – Петко Франгов и други Н.Петковисти, е също така дело на Н.Петковисти, прикрили се в О.Ф. Подобен характер имат и много други по дребни нелегални прояви.

Факта, че най-значителните от тези прояви са в южна България и че почти винаги са свързани с организирано изтегляне на хора зад граница

както и данните, които Д.С. получава в процеса на разработката и разкриването на тези организации, показват, че всички те в края на крайщата се ръководят от гръцка и турска територия, където емигриралите Н.Петковисти и други реакционни елементи под ръководството на американското разузнаване са образували специални резидентури с отправочни пунктове край границата, за създаване връзки в нашата страна, вербовка на бегалци информирани на нелегални бандитски организации на наша територия.

Освен изброените прояви идващи по чисто Н.Петковска линия, наблюдава се и друго явление: Почти всички останалите нелегални организации и групи, разкрити до сега, по каквато и линия да идват, се ориентират към свързване с бивши дейци на БЗНС-Н.П., а често пъти си обявяват и за подразделения на Н.Петковски организации. Така разкрития в началото на годината легионерски център на Илия Станев, който е вдъхновяван, както показва следствието, от американското разузнаване, успяло търси контакт на първо място с Н.Петковисти.

Разкритият във Варна "Шаб на освободителните войски на Н.Петко в североизточна България" е дело на легионера Илия Радев от Варна и се състои главно от уволнени офицери, но се обявява за организация на Н.Петковистите.

Това показва, че както чуждите разведки, така и всички вътрешни реакционни сили се ориентират към бившия БЗНС-Н.П., отчитайки не без основание значението на неговите връзки със селата и преди всичко с кулашкият елемент в селото, което е най-жив и решителен в борбата за защита на своите позиции, най-склонен към решителни действия и най-тесно свързан с колебливата дребно собственическа маса.

През първата половина на 1948 г. вражеските елементи из средите на бившия БЗНС-Н.П. и особено по селата показаха повишена активност и преко участваха в множество нелегални организации.

6/ФАШИСТКИ ОРГАНИЗАЦИИ

Разкритата по легионерския център в София, разкритите две нелегални групи във Варна и една нелегална група в Пловдив и др. показват, че е абсолютно погрешно схващането, че фашистките организации в нашата страна са мъртви и не представляват сериозна опасност за сигурността. Особено в процеса на следствието по "Легионерския център" и предприетото във връзка с него агентурно пручване на ратниците, се установи, че с незначителни просто незаслужаващи внимание случаи, целият ръководен кадър от национален областен и местен мащаб, целият актив и голяма част от членовете на тези организации, почти четири години след разтурването им, фанатично са останали на старите свои идеологически позиции, нито за момент не са прекъснали връзките помежду си, съзнателно са провеждали курс на законсервиране своите кадри, привидно приобщаване към ОФ и тайно подържане на фашистки дух, чрез лични срещи в очакване на решителни събития за да излизат на активна борба против народната власт и комунизма. Легионерският център е подържал връзки с около 250 свои дейци от цялата страна, всеки ^{от} които от своя страна е търсещ контакт с други бивши легионери.

От края на 1947 год. по внушение на американското разузнаване легионерите от така наречения "Център" решават, че е настъпил момента за частично активизиране и с тази цел създават банда и цяла организация в Асеновградско под названието "Национал християнски кръст" без да излизат от името на легиона и опирайки се пак на кулашкият елемент по селата в Асеновградско околия.

Ратниците, които също така от началото на 1948 год. се активизират, в смисъл на потягане своята организация без да пристъпват към преки акции, изглежда че се пазят за по-дълбок резерв. Те са се законсервирали по същия начин, както и легионерите, по същия начин даже още по-нагло "се приспособяват" към новото време. От данните с които Д.С. разполага се вижда, че те са също така във връзка с американците и следователно се ръководят от американското разузнаване. До сега са установени около 20 активни ратници от София, живеещи организационен живот и около 7-8 тежки връзки с провинцията. Но няма съмнение, че едно следствие ще разкрие повече в това направление.

При раздвижването на фашистките елементи през първата половина на 1948 год. бяха открити още две фашистки, останали неизвестни от преди 9 септ., дълбоко законспирирани организации по които още не е водено следствие.

Едната от тях - така наречения "РОМБ" /Рододлюбиво Обединение на младите борци/ обхващаща в своя състав около 40 изтъкнати функционери на "Ратник", "Легиона", "От. Паисий" и други фашистки групировки, основана в 1939 год., със задача да координира борбата на фашистките организации "срещу болшевишката опасност". Тази организация известна още с името "Махалата" е събирала между членовете си помощи за репресирани от народната власт фашистки функционери. Тя не дава никакви външни признаци на живот, но членовете ѝ поддържат връзки помежду си и обменят между себе си политически информации.

Друга подобна на тази организация е създадената вътре в бранник през 1943 год. дълбоко конспиративна организация "Б.Н.Д." /Българско национално движение/, която се обявява против Филев и германците, заема проамериканска ориентация, но си поставя като главна задача борба против комунистите и О.Ф. След 9 септ. тя продължава да съществува в дълбока нелегалност, а от началото на 1948 год. дава известни признаци на активен нелегален живот.

в/В.М.Р.О. - Ив. Михайлов

След сериозният удар, който им беше нанесен през пролетта на 1946 год. не е установено да съществува в София център на тяхната организация. В замяна на това имаме множество указания, че на гръцка територия - по всички личи в Солун - съществува тяхна резидентура начело с Иван Мотикаров, Конгадов и др., която поддържа връзки с македонците от бившата Г. Джумайска област, вербова младежи за изтегляне зад граница и насърчава политическия бандитизъм в тоя край.

От началото на 1948 год. до сега в Г. Джумайският сектор са ликвидирани две банди. Едната на полковник Гологанов - уволнен офицер, избягал в Гърция и после върнал се на наша територия, където в пиринските села набира група от михайловистки елементи, създава връзки с близките села и се опитва да гради организации в тях. Бандата е ликвидирана. Втора по-значителна е бандата на Герасим Тодоров от с. Влахи, Св. Врачко, която към м. март нарастна към 40 души. Повече от 150 души помагачи, ятаци и връзки бяха задържани и разследвани във връзка с тази банда. Освен горните прояви в този край бяха разкрити няколко нелегални предимно младежки михайловистки групи готвещи се за бягство зад граница.

По политическа украска всички тези вражески прояви носят михайловистки характер, но в тях биват въвлечени не само чисто михайловистки елементи. Някои от участниците са бивши протогеровисти /например Асен Бояджиев от Неврокоп, един от помагачите на бандата на Герасим и др./

17

Н.Петковисти,легионери и др.

Социалния състав на бандитите и на техните помагачи не се различава по нищо от състава на другите подобни групи в различните крайща на страната: бивши офицери,бивши полицаи и най-вече – активно участие на кулашкия елемент по селата.

За активизирането на михайловистите в Г.Джумайските околии,освен близостта на границата причина е и политическата неизясненост по македонския въпрос,която съществува между населението и която се усилва от шовинистическата пропаганда идваща от към югославска Македония.

Г/АНАРХИСТИ

Активизиране показват от началото на 1948 год.и анархистите.Установено е,че те са във връзка с дипломатическия представител на итапанското републиканско правителство в София – Педро Ирухо,чрез когото са получавали печатни материали и др.на няколко пъти.Освен това те подържат писмена връзка със Швейцария,Франция и други страни.

През м.май беше разкрита в Габрово бандитска младежка анархистическа група от десетина човека,която извърши нападение и обир в домът на партийния секретар в с.Дебели-дъл,Севлиево.

Анархистите в Хасковско напоследък са започнали чести събирания,като в някои от събиранията си са разисквали въпроса за палежи на снопи на ТКЗС и други диверсионни аккове.

Най-активни се очертават анархистите в югозападна България,където имат обособен свой тъй наречен "Югозападен район",който обхваща Софийски и Г.Джумайски сектори.Седалището им се очертава в Дупница и макар,че връзките им между отделните им организации и групи от Неврокопска,Петричка,Дупнишка,Кюстендилска и Софийска околии още не са устроени добре,те се готвят в близко време да потегнат организацията си и да отпочнат усилен неlegalна печатна пропаганда.

В Неврокоп и Св.Врач са обособени групи на младежи-анархисти,които освен редовните си събирания се занимават и с търсене на оръжие за бъдеща бандитска дейност.

Д/ДУХОВЕНСТВО И СЕКТИ

Православното и католическо духовенство в началото на 1948 год. също развива трескава антинародна дейност,състояща се предимно в антикомунистическа пропаганда,в разпространение на провокационни и смутителски слухове,в организирана кампания за откъсване на младежта и особено децата от "Септемврийче" и преливането им в религиозната организация "Християнче".Често пъти богослуженията умело се превръщат от реакционни свещеници в антинародни митинги,посещавани най-често от вдовици и близки на ликвидирани около 9 септ.,засегнати от стопанските реформи на народната власт и др.

В края на м.март т.г.в салона на софийската митрополия Д-р Пашев от Богословския факултет дал препоръка на свещениците да образуват във всеки храм картотека,в която да се нанасят всички семейства с обозначение кои са верующи и кои са против религията.

Свещениците често пъти стават проводници на най-различни вражески и антисъветски слухове.Такива са например случаите със свещеника Иван Николов,Александър Милушев и др.Не липсват,обаче,и вражески проявления от по-остър характер в средите на православното духовенство.От началото на 1948 год.са уличени във връзки с бандитски групи и неlegalни организации 5 свещеника.

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6 от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 13.08.2014г. Секретар: <i>[signature]</i>	

Сектите също така развиват офивена вражеска пропаганда, забулена с мъгливи приказки за грехопадение на света и пр. Най-активни от тях за сега са дановистите и бабтистите.

Дановиският "ясновидец" Влайчо Жечев от с. Коньово, Н. Загорско, известен в цяла югоизточна България е задържан за подбуждане към бягства зад граница, към минаване в нелегалност и за връзки с минали в нелегалност Н. Петковисти. В Михайловград две учителки дановистки са провеждали нелегални събрания с ученичките, като между религиозните занимания се ги на-
дъжвали и с умраза към народната власт. Следствието проведено над тези учителки установява, че те са действали в съгласие с общия курс на дановисткото ръководство.

Освен отделните вражески прояви **от подобен** характер из средите на бабкистката секта, напоследък се получиха сведения, за валутни афери с до-
дари от страна на бабкисткото ръководство, а също така данни за връзки с офицери от американското разузнаване и шпионска дейност от страна на чле-
нове на това ръководство.

•/ВРАЖЕСКА ДЕЙНОСТ ПО ЛИНИЯ НА МАЛЦИНСТВОТА

Най-силна е тази дейност сред турското малцинство и помашкото население. Във Варненско много турци са продали добитъка си и са отишли при консула в Пловдив да искат заминаване за Турция. Други от тях са се ориентирали към нелегално преминаване на границата. Така само за първите три месеца на настоящата година са регистрирани повече от 30 бягства на турци. Едни от най-активните проводници на вражеска пропаганда сред турското население са духовниците.

Във Варненския сектор **ходжите** са чели в джамийте молитви за турското правителство, за вечна слава на тези, които са били под знамената на турската армия.

Един ученик от турското училище в Шумен, член на С.Н.М. от една страна е водил на публични събрания агитация в полза на ОФ, а от друга страна е събирал вечер турците по къщите и им говорил да не изпълняват нарежданията на кметовете и че българите били глупи, че са били и ще бъдат пак турски роби. Когато бил задържан и му бил поставен въпроса защо върши това, той отговорил, че така ги възпитавали в училището и че когато дойдели техните шял да стане офицер.

Има констатиран случай на минаване в нелегалност на турци и помаци, които се присъединяват към някои банди или минават зад граница, след това се връщат обратно, заграват добитъка, вършат обири, тормозят на-
селението.

На 14 януари т.г. при с. Мезек, Свиленградско, една група от 4 души терористи се опитвала да извърши грабеж. Единия от бандата бил заловен и се оказало, че дивертъра от трудовите войски Муста Ибраимов Дъбев – помак а приятелите му били турци. От разпита се установява, че горните лица при-
надлежат към бандата "АСЕ" идваща за разузнаване и грабеж по нареждане на гръцките власти.

Една от най-широко разпространените форми на вражеска дейност сред турското малцинство и помашкото население това са писмата, които се изпращат от Турция, било от бегалци до техните близки и познати на наша територия, било по линия на различни родствени връзки. Ето един образец на такова писмо:

" от Искамбул пише на в
гр. Русе "Според мене България е страна, която не си нещастия и изтезания
за всички турци, но може би всичко онова което вършат безверниците върху нас

нас в скоро време ще им се върне по-лошо. Искам да ми се отдаде някакъв случай и докато не убия 10 души българи няма да ми се успокои сърцето";

В друго писмо същият пише до свой приятел в Русе: "Тука е една страна приличаща на рай. . . всеки човек трябва да мечтае да дойде в своята родина. . . тук имаме всичко в изобилие и сме доволни и щастливи"

3. ВРЪЗКИТЕ НА РЕАКЦИЯТА У НАС С РАЗУЗНАВАНЕТО НА КАПИТАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ И ЗАДГРАНИЧНИТЕ ЦЕНТРОНЕ НА ФАШИСТКАТА И ДРУГА РЕАКЦИОННА ЕМИГРАЦИЯ.

Най-значителните и най-важни прояви на вражеските класи и техните организации у нас са преко ръководени от разузнаването на империалистическите държави и на първо място от американското. Всички реакционни среди у нас, без изключение, сами търсят да се поставят в услуга на която и да било друга държава, стига тя да е във вражеско отношение с нашата страна. От тука чуждите разведки разполагат с широки контингенти за вербовка на агентура у нас, както за свой шпионски, така и за диверсионни, провокаторски и други цели. Нещо повече, те разполагат с готовия апарат на вражеските организации, които по собствена инициатива им се предлагат и послушно изпълняват и най-гнусните техни поръчения.

Легионерският център на Илия Станев, както и създадената от него бандитска организация в Асеновградско; Организираните бягства на младежи от граничните околии на южна България – като бягството на група от 8 души ученици, легионери от с. Любимец в Гърция, опита за бягство на група от 20 души младежи от Свиленград в Турция, 7 от които бяха убити на границата, 10 заловени и 3 преминаха; опита за бягство на 6 души младежи през м. юни за Гърция – от Хасковските села, които бяха избити на границата след престрелка с граничните части, – са прояви за които е безспорно установено, че са ръководени от чуждите разведки.

В началото на м. април т.г. през с. Изгрев, Царевско, бива прехвърлена от турска на наша територия диверсионна група от избягали по рано в Турция и специално подготвени за тази цел лица, начело с известния в М. Търновския край, Н. Петковист – Тодор Русinov.

По същия начин беше прехвърлен от Гърция и полковник **Годявчанов**, който организираше банда на наша територия в Г. Джумайския сектор.

Двете нелегални, Н. Петковистки организации съществували в някои села на Ст. Загорска и Чирпанска околии, също така са свързани посредством емигрантските центрове в Турция с турското и американско разузнаване.

В сравнение с количеството на избягащите зад граница вражески елементи, тези които са връщани до сега с диверсионни цели на наша територия представляват нищожни групички. Очевидно главните сили се палят за бъдаше за използване в много по-широк мащаб. Напоследък се получават сведения, че в реакционните емигрантски среди в Турция се забелязва значително раздвижване. Някои от най-изтъкнатите – като Стратис Скерлев, са се придвижили близо към нашата граница. В много от писмата на емигрантите в Турция и Гърция до техни близки, се пише, че скоро щели да се видят. Други пишат на свой приятели, в наша територия, да се палят тъй като скоро щели да бъдат много необходими. Вероятно през втората половина на 1948 година ще има по-често прехвърляне на диверсионски и бандитски групи от към Гърция и Турция.

Показателен е факта, че упоменатите по-горе нелегални организации в Ст. Загорските и Чирпански села, ръководени от турска територия, не

10

си поставят за задача само вербовка и изпращане на хора зад граница, а се стремят да разшират своите връзки във вътрешността на страната и се подготвят за издръжка и формиране на бандитски групи, което също е едно указание, че емигрантските центрове в Гърция и Турция ще се опитат да хвърлят на наша територия групи с задачи за продължителен престой и бандитска дейност.

Легионерския и ратнически центрове, намиращи се, според някои данни, в Австрия и Германия, също поддържат писмена връзка със своите последователи на наша територия.

В края на 1947 год. са се получавали писма от проф. Кантарджиев до ръководни ратници в България. Известно е също така, че легионерският център на Илия Станев също така е установил връзка със задграничните легионерски централи с помощта на американското разузнаване.

От изложеното до тук се вижда, че нелегалните прояви в нашата страна фактически се ръководят и направляват от чуждите разведки, но погрешно би било схващането, че тези прояви са обект на контраразузнавателния отдел, което би означавало да се съкрати С.П.О. за сметка на военния отдел.

В периода на все по-силно разгарящата се класова борба в нашата страна ефикасна борба срещу нелегалните организации и действия на врага може да бъде водена с помощта на един мощен и добре организиран апарат на С.П.О. и Е.К.О.

4. ГЛАВНИ ФОРМИ И НАСОКИ НА ВРАЖЕСКАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА 1948 ГОД.

Този период се характеризира, както се вижда от изнесеното до сега в доклада, с небивало озлобление на врага в резултат на изострената класова борба и с изчезване у него и на последните илюзии за някакви възможности да реставрира изгубените си позиции по пътя на легалните политически комбинации. Врагът премина към най-остри форми на нелегална борба.

а/БАНДИТИЗЪМ

От края на 1947 год. възникнаха мнозинство нелегални организации, повечето от които си поставяха като главна задача организацията и политически банди. През този период са унищожени три крупни банди: Тая на "Национал християнския кръст", "Бандата на Герасим Тодоров в Св. Врачко" и "Зелената гвардия" в Пловдивското средногорие, които заедно с избягалите за да се укрият техните връзки и ятаци, в навечерието на унищожаването си достигнаха общ брой около 90 души. Унищожени бяха други няколко по-малочислени банди с общ брой около 25 души: като бандата на братя Руичеви в Г. Джумайски сектор, диверсионната група на Тодор Русинов в Царевска околия, криминалната банда състояща се от трима души и действаща доскоро в Чирпанска околия и др. Няколко други банди с общ брой на участниците около 50 души, бяха разгромени в момента на излизане или подготовка за излизане в нелегалност /например Н. Петковската бандитска организация в Шумен, наскоро разкритата в София младежка организация, създадена от един член на бившата банда Г. М. Димитров, която се е подготвяла към убийство на милиционен орган и преминаване в нелегалност и др./.

При все това към днешна дата из различните крайща на страната и предимно из южните гранични райони начесто се появяват групи от по 3 до 5 лица, вероятно прехвърляни от чужда територия, за които Д.С. няма данни.

В някои сектори на страната и сега продължават да се укриват

отделни лица, за които не може да се каже че се занимават с политически бандитизъм. Бандитски прояви се забелязват в Софийския сектор, от страна на единични лица.

По такъв начин през първата половина на т.г. врагът се ориентира към бандитизма като към една от обикновените форми на борба с народната власт. Това се обяснява, както с озлоблението му и с надеждата за скоршна война, така и с внушенията и преките поръчения на вражеските разузнавателни служби. Може да се каже, че врагът претърпя неуспех до сега доколкото изброените банди, с изключение на бандата на Герасим в Свети Врачко, не успяха да регистрират никакви действия и акции, /Бандата на Герасим в началото на годината премина към тероризиране местното население, заплахи и побоища над представители на държавната власт и пр./

Б/БЯГСТВА ЗАД ГРАНИЦА

Една от най-често срещаната се форма на вражески прояви, са бягствата зад граница главно по посока към Гърция и Турция.

През изтеклите 6 месеци са регистрирани 83 случая на бягство с повече от 400 участници /данните са непълни, тъй като много лица са избягали без това да се знае от органите на ДС/. От регистрираните случаи на бягства 106 лица са успели да преминат границата, 30 са убити при опит за преминаване на границата, а останалите заловени.

През този период бягствата зад граница са в огромната си част из средите на бивши хора, засегнати от народната власт или репресирани от нея, легионери, Н.петковисти и пр. например: няколко избягали групи младежи от Свиленградско, част от които бяха унищожени при опита им да минат границата, са известни легионери; групата на подполковник Михалакев, избягала със самолета на 30 юни се състои изключително от бивши хора. Такъв е преобладаващият състав и на останалите бегълци.

Бягствата зад граница показват безперспективността на реакционните класи в нашата страна, неверието им в собствените им сили и готовността им да се поставят в услуга на чужди държави, от които чакат своето спасение.

При престрелката станала между 6 лица и граничните части вследствие опит от страна на тези лица да минат границата, един, който е бил тежко ранен и впоследствие починал, е отговорено на зададения му въпрос защо бяга "Невъзможно ми беше да лиша повече в тази страна".

Бина Стоянова от София, която търси начин да избяга зад граница пише на своя приятелка в Истанбул: "...Ходи по курорти, живея и се веселя. Тук на курорт ходят само чиновниците, работниците и болните като мама, а такива като мене - по лагери, свинарки, овчарки, да копаят и жънат... Тук вече всичко стана държавно, няма частна инициатива. Но най-голямата трагедия е, когато ти кажат дигай си багажа и за 3 дни се населвай. Такива потресавщи работи, че ще се хванеш за главата... Намеки някой да се ожени за мене ще се разведе с мъжът си като нищо, после нека се откаже от мене". /Иска да каже, че е готова да остави мъжът си, да сключи фиктивен брак с чужденец, само и само да се измъкне от страната/.

По-голямата част от бегълците, особено в крайграничните райони са предварително завербовани от нелегални организации и групи и агентурата на намиращите се в турска и гръцка територии емигрантски резидентури.

В по-голямата си част бегълците са кривно засегнати от народната власт: бивши офицери, полицаи, кулашки синове и фашизирани интелегенти. Те отиват зад граница с определеното съзнание, да продължат от там борбата срещу народната власт.

12

Пропандата за близка война, която се води от империалистическият печат и радио също насърчава тези бягства.

В/ПОСРИВНА ДЕЙНОСТ В ПРОИЗВОДСТВО, ТРАНСПОРТА И РАЗМЯНАТА

След национализацията на индустрията и разгръщане на строителството на нашата страна, връгът все по-определено се ориентира към вредителствата, диверсиите и саботажите на економическия сектор. Макар че организите на Д.С. не са разкрили до сега особено крупни случаи на подобна подривна дейност, съществуват множество указания, че такава дейност е на лице. Така например в началото на Април т.г. е разкрита и предадена на Софийския областен съд една група служители при мините, които са дали израз на вражеското си отношение към СССР, като системно от средата на 1946 год. до разкриването им, са фалшифицирали пробите от медна руда предназначени за износ в СССР, чрез идкуствено подсилване до 100%. Главен виновник за тези фалшивизации е инж.

Н-к техническата лаборатория при мина Перник, бивш анархист, укрив се след 9 септ. в редовете на РП/к/; неговия помощник

, преди 9 септ. проявявал се като фашист, а след тази дата се влизва в РП/к/, обаче бива изключен за укриване на оръжие и радиостанция през 1945 год. В последствие същия отново успява да се запише в РП/к/ в родното си село Кирево, Севлиево, от където се прехвърля в Перник. Там му се издава партийен билет, в който е записано че е член на партията от 1919 год. Същият е главен инициатор на фалшификацията. В извършването на фалшификацията са замесени и пристанищните работници от Бургас -

, заподозрян като турски агент и по тая причина избягал в Турция и двама души бивши legioneri от които единия е син на полицаи, участвал в конспирации, за което е бивал въдворен в ТВО-Росица.

През м. май т.г. беше внесено от Америка бяло тенике, необходимо за консервената индустрия чрез "Металимпорт" по предварителна уговорна на качество и количество по договора сключен от Н-к отдел "Черни и цветни метали" - Генслер. Пристигналото тенике на пристанището Бургас се оказало негодно, било измачкано и изкривено поради лошият амбалаж, някои места не били напълно калайдисани, а при изготвяне на консервените кутии от него се забелязали множество микроскопически дупчици през които влизал въздух и по този начин са били развалени значителни количества риба.

За второто тримесечие на 1948 год. каучуковото обединение изпратило нереален план на ф-ка "Пе-пе-де" - София, в който предвиденото производство на различни артикули било малко и не отговаряло на възможностите на фабриката. Докато дневното производство възлизало на 500 чифта цървули, 1200 чифта платненки, 30 чифта гумени ботуши, то планът за тримесечието предвиждал 55,000 платнени обувки, 1500 чифта гумени ботуши и 55000 метра дублиран кумиран плат, количество, което фабриката би могло да произведе само за два месеца.

В транспорта също така са отбелязани зачестили вредителства и диверсии. Н

На 9 кнi при проба на моторна лодка "Ударник" е било открито в кратера на мотора пясък, стърготини и други отпадъци.

В гара Летници, Плевенско е бил направен опит да се изхвърли влак из релсите чрез специално приспособление прикрепено към релсата - "Кучка".

На 12. II. т.г. самолета "Ю-52" е бил подготвен за път Балград-Прага. При наливане бензин в резервоарите на самолета, техниците забелязали, че в бензина има вода, но все пак наляли част от бензина в резервоарите. Това става причина за едно принудително кацване на самолета, което едва не е завършило с катастрофа.

КРДОПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 11.08.2014; Секретар: [signature]

13

В началото на януари е разкрита конспиративна група в гара София ръководена от легионерския център, която си поставя за задача да се отира организацията на транспорта, а в случай на война, с диверсии, саботаж и вредителства да дезорганизира Ж.П. транспорт. В групата са участвали 7 души

И сега има указания за съществуване на нелегална организация в железниците, която освен че провежда систематически саботаж, било при ремонта на машините, било при организацията на светлинната сигнална система, развива и разложителна дейност сред ж.п. персонал. Организацията се разработва.

Сериозни саботаж стават в областта на размяната.

Обикновено нещо е произведени и крайно необходими за нашето стопанство индустриални стоки да стоят дълго време на склад замразявайки капиталите на предприятията, които са ги произвели за дълго време, задръствайки помещенията и причинявайки огромни загуби на държавата. Системата на "кръстосания" превоз на нарядните стоки също така напомня за съществуването на организирана саботажническа дейност. Например: Дирекция на разпределението - София е дала наряд за прежда на тъкачните фабрики в Хасково, които се изпълнили в Пловдив. А на пловдивските тъкачни фабрики е даден наряд в Симеоновград и др. подобни случаи.

Г/АНТИНАРОДНА ПРОПАГАНДА И РАЗЛОЖИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Независимо от изброените до тука по-остри форми на вражеска дейност, врагът практикува и по-"невинни" такива като индивидуалната народна пропаганда от ухо на ухо и разпространението на злостни слухове. Тези слухове се разпространяват, както по линията на нелегалните организации, така и по линията на вражеските елементи прикрили се в легалните съюзнически опозиционни партии в самата Единна Обществено Политическа Организация.

Обикновено това са антисъветски клевети, смутителски слухове за предстояща война, клеветническа пропаганда по адрес на нашата власт и друг подобни. Тази пропаганда се водеше особено силно по линията на социал-демократическата партия /о/, от страна на духовенството и сектите, а също така и в средите на реакционните елементи от Н.С. "Звено".

Още от началото на 1948 год. се забелязва ориентацията на врагът към разрушителна дейност не само в средите на Е.О.П.О., но и в редовете на РП/к/.

Ето едно изказване на Христо Капитанов, деен ратник, началник отделение при Дирекция на печата преди 9 септ. 44 год. и член на РСДП/ОФ/, по повод сливането на тази партия с РП/к/: "Целта ми е, а такава е и още на много мой приятели, да влезем в РП/к/, в тоя момент това е най-правилното, като се има предвид, че само от вътре може да се направи нещо. От вън да се води борба с комунистите е празна работа. Обречена на гибел".

Разпространяваните често пъти слухове за разединение и разногласие в РП/к/ отразяват надеждите на реакционните кръгове в нашата страна.

Д/РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА АНОНИМНИ ПОЗИВИ И ПИСМА

От началото на годината са разпространени множество документи, издавани от името на най-различни организации, често пъти от името на разн "Щабове", а в действителност явяващи се дело на малки нелегални групички, предимно из средите на младежта.

Така разпространения в началото на м. април позив подписан от "Щаба на партизанските войски", се оказва, че е дело на групичка от 5 души млади образували банда под шефството на сина на бившия нар. представител от БЗНС-Н.П. - Божинов.

44

В края на м. юни беше разкрита група от няколко ученички от I-ва девическа гимназия, които написали с ръка подпечатан шрифт няколко стотин хвърчащи листчета с монархически лозунги и антикомунистически призови и ги разпространили из града.

5. ВЪПРОСА ЗА БЛИТЕЛНОСТТА ВЪВ ВРЪЗКА С АКТИВНАТА И ОСТРА ДЕЙНОСТ НА КЛАСОВИЯ ВРАГ

След декларацията на Информбюро в края на миналия месец, която откри кризата в Югославянската компартия, настъпи ново общо раздвижване на вражеските елементи у нас, както и трябваше да се очаква.

Най-активните и озлобени врагове открито се заканваха за скоростна разправа с комунистите. Но освен общото надигане на всички реакционни елементи в нашата страна и техните надежди за скоростна развръзка в тяхна полза на Балканите, освен неизбежното засилване на натиска върху нашата страна от вън и от външните сили на реакцията, което ще означава активизиране на задграничните емигрантски центрове, изпращане на нови диверсионни бандитски групи, опити за създаване на нови нелегални организации, по досегашното отражение на тези събития в различните обществени прослойки и политическе среди трябва да се очаква раздвижване на нови категории, буржоазни елементи до сега стоящи по-малко или повече пасивни.

1. Досегашните коментари по поведението на Тито и особено по неговите опортюнистически позиции по селския въпрос, показват, че у земеделските лидери от типа на Оббов и други, които до сега бяха се посвили, проблясва надеждата отново да излезат на сцената и спекулирайки с въпроса за отношенията между работническата класа и селството да възвекат БЗНС против работническата партия и да противопоставят селяните на работниците, например пом. административния секретар на БЗНС - Българанов се е изказал: "Кой мислеше, че Тито ще излезе от нашата семка, та той бил земеделец". В земеделските среди се коментира, че Тито бил по далновиден от българските комунисти, тъй като се запретнал да строи селски социализъм и застъпвал повече интересите на селяните, които били 80% от народа. Някои даже го сравняват със Стамболийски и считат, че селските маси ще го следват безрезервно.

Не е трудно на реакцията да се насочи и използва тези настроения в БЗНС за разпалване апетитите на кулашката част в селото и за увеличаване на средните селяни в борба против РП/к/. При това трябва да се има предвид, че повечето от старите лидери на земед. съюз са живяли дълги години в царска Югославия и мнозина от тях са пряко заангажирани спрямо старата югославянска власт, което може да се използва в настоящия момент от врага.

По отношение югославянският въпрос Н. Петковистите са напълно солидаризират с оценките дадени за Тито от останалите земеделци и показват в цялата страна сериозно раздвижване, срещи помежду си за обсъждане на положението и обмисляне на мерки в случай на скоростен конфликт на Балканите.

В Ст. Загорския сектор няколко бивши околийски секретари на БЗНС - Н. Петков, са търсели Минчо Драндаревски за да се съветват с него.

2. С особена радост се посрещат събитията в Югославия в целия Н. С. "Звено", с изключение на една незначителна групичка около Трифон Трифонов и Трайчо Доброславски. Владимир Жеков, Д-р Шипковински /български консулт в Милано/, Славчо Савов и други звенари предричат скоростна катастрофа на комунистите в нашата страна и злорастват по този случай.

15

Интересно е да се отбележи, че още далече преди публикуване на декларацията на Информбюро в звенарските среди се носеха най-различни слухове за обтягане отношенията между България и Югославия, за ориентация на Югославия към западния блок и т.н. Не бива да се пропуска факта, че звенарите са тясно свързани /напр. Георги Кулишев/ с македонистуващите елементи и особено с прототерговистите.

3. Най-сериозно отражение ще дадат събитията в Югославия сред македонистуващите и особено в околиците на бившата Г. Джумайска област, където и без това михайловистите до сега бяха твърде активни, а сред населението далече не съществуваше пълна яснота по македонския въпрос. Михайловистите посрещат с възторг поведението на Тито. Тяхните коментари са че с комунистите скоро ще се свърши. Не случайно, Малешков – секретар на Иван Михайлов, съден по процеса на ВТРО през 1946 год., избягва от затвора на 12 юни вечерта.

При това състояние на нещата, когато класовата борба у нас продължава да се разгаря и тепърва ще се разширява и задълбочава особено в селото, където ни предстои борба с кулашкия елемент в процеса на бъдещата колективизация, когато усложнената международна обстановка ще даде нов тласък на умразата и активността на вражеските класи у нас, въпроса за бдителността, както на нашата партия, така и на органите на властта, така и на народните маси застава много сериозно пред нас.

Достатъчно е, обаче, да се припомни само последния случай с отвлечането на пътническият самолет на 30 юни от предварително организирана и подготвила се в продължение на месеци банда, за да се види, че бдителността, както от страна на органите на Държ. Сигурност, така и на отговорни в администрацията наши партийни другари далече не е на нужната висота.

Има още редица случаи характеризиращи слабата партийна бдителност както на нашите партийни организации, така и на органите на властта и на отделните партийци – а от там и на гражданите.

В разкритата през м. януари в Асеновградско нелегална организация "Национал християнски кръст" се оказват замесени няколко членове на Работническата Партия /комунисти/.

Комунисти има и между ятаците и връзките на бандата на Герасим в Св. Врачките села, разкрита в началото на тази година.

Между ятаците и връзките на унищожената банда "Средногорска зелена гвардия" има няколко души комунисти, единият от които крайно беден селянин, оземлен след 9 септември с 30 декара ниви, редовно получавал помощи от местния ОФ комитет, обаче извършил огромна работа по създаване връзки на бандитите Дребчеви. Същият при разпита се е оказал политически абсолютно неграмотен, вестници не е чел нито веднаж от 9 септ. насам, присъствувал е само на няколко събрания в първите години след 9 септ. и не е можел да си спомни нищо от това за което се е говорило на събранията.

Други от връзките на същата банда, също член на РП/к/ от с. Любеново, Пловдивско, се оказва социално чужд елемент, известен черноработник и съдържател на селски магазин.

Основател на варненската бандитска организация – Илия Радев, бивш запасен школьник от преди 9 септ., участвал в преследване на партизаните, а в последните дни около 9 септ. 44 г., вероятно от страх, се присъединил към партизаните при една акция, в която участвал, бил приет след 9-ти Септември за член на партията и малко време преди да бъде резобличен и арестуван е бил изключен от партията за разложителна дейност.

Изнесенният в настоящия доклад случай не фалшифицирани проби на изнасяната за СССР медна руда е типично предителство от страна на левни арагове прикрили се в РП/к/ благодарение слабата бдителност от страна на партийната организация. Инж.Атанас Василев Баджиов преди 9 септ.44 г. явен герменофил и фашизиран елемент,заловен през 948 год.да укрива оръжия и радиопредавател и изключен по тази причина от партията,кдето е успял да влезе около 9 септ.,не само че успява отново да стане член на партията след изключване,но получил и партийна карта с указание че има партийен стаж от 1919 год.

Почти еднакъв е случая и с неговият помощник инж.Мирчо Григоров Баджиов,бивш анархист,прикриващ се в редовете на нашата партия.

Има още ред случаи на приемане чужди,даже вражески елементи в нашата партия.

Не по-добре стои въпроса с бдителността при охраната на важни държавни документи,за които врагът е готов да направи всичко само за да може да ги получи.

Към края на м.февруари т.г.от М-во на индустрията - сектор"Планиране" са изчезнали 6 важни доклада наведнаж,съдържащи данни както за сегашното състояние на нашата индустрия,така и за насоките на бъдещото нейно развитие.

В началото на м.април т.г.в отдел "Търговска политика" I-ви етаж в М-во на търговията,стая № 11,в която работят референт-ръководителите, между които и членове на РП/к/,е открадната от бюрото важна преписка засягаща държавни интереси по двустранните задължения между нашата държава и частните износители и вносители.На другия ден преписката е била подхвърлена обратно.

Пак през м.април е било разбито чекмеджето на Н-к отдела "Търговска политика",но благодарение,че последния си прибрал документите в желателна каса,връдацът не е намерил нищо.

В края на м.април от телефонната станция при М-во на П.Т.Т.е изчезнала книгата,в която са записани всички директни телефонни връзки на М-во на народната отбрана,на Държавна Сигурност и на министрите.Книгата е поверителен документ,но се е наляла по масите и вечер е била използвана вместо възглавниците от дежурните през нощта техници.

За охраната на служебните документи никой никому не държи сметка и съществува пълна безотговорност.

Бдителността по приемането на членове в Единните ОФ организации стои на съвършено ниска степен.Достатъчно е да се отбележи факта,че всички изтъкнати ратнически водачи в София,се успяли да влезат в тези организации без да им е отбелязано в декларацията,че са членували някогде във фашистка организация.

17

6. ПРЕДЛОЖЕНИЕ

а/Предприемане мерки от страна на партията за общо повишаване на бдителността на партийните организации, партийните членове и народните маси.

б/Засилване службите на Държ. Сигурност със създаване служби в граничните райони, които да обединяват цялата работа на Държ. Сигурност в тези райони; Засилване на околийските служби на Държ. Сигурност, като в южна България за всички околийски градове се предвидят най малко по 4 разузнавачи, които да работат в селата на околията; В централните органи на Държ. Сигурност да бъдат назначени по един инспектор за по-важните линии на разработка, а именно: по линия на БЗНС/ОФ/, БЗНС-Б.П., фашистки организации, бивши хора, бандитизъм, малцинства, селачество, държавен апарат, младежи. Тези инспектори поемат ръководството на съответните групи в София и същевременно отговарят за цялата страна по завежданата от тях линия; Да бъде попълнен щата на ръководния състав при I-ви отлед.

в/Изселването вражески елементи от София да се концентрират в 10-15 определени околии в северна България, като се засили съответно щата на тези околии с по един до двама разузнавачи, които да се занимават изключително с разработка на изселени.

г/Изселване на всички михайловисти от София, а по-активните от тях около 50 души да бъдат изпратени в ТВО.

д/Вземане бързи мерки за подобрене охрания режим в затворите и ТВО, за да се предотвратят бягствата.

е/Бързо изработване списък на въпросите представляващи държавна тайна и изработване правилник за съхранение поверителните документи и осигуряване сигурността на държавните учреждения.

ж/ Създаване при економическото отделение на Д.С. служби за индустрия, размяна и селско стопанство и предвиждане съответния щат за тези служби.

з/Незабавно изселване от граничните райони близките на всички избягали зад граница или уличените в съдействие на такива бягства.

и/Пряка помощ от страна на партията за попълване оперативния щат на Държавна Сигурност в провинцията и в София с подходящи кадри.

София, 14.VII.1948 г.

Д.Д.С.

ДО ГРАДСКИЯ КОМИТЕТ НА РП/к/
ТУК

Изпращат ви се имената и вражеските изказвания на членове на РП/к/ по повод резолюцията на информбюро за ЮКП.

1. Александър Петров, член на РП/к/, художник, е казал пред група художници, че на българската граница били натрупани големи войскове части от югославската армия, което застрашавало България.

2. Васил Даскалов, член на РП/к/ по произход сърбин, секретар на един от секторите на СМ-І район, е казал, че въпреки всичко това, което става в Югославия, народа там бил много по-доволен, отколкото тук у нас.

3. Владимир Кръстев, адвокат, живущ на , член на РП/к/ е казал: "Югославия е вече напълно определена към Англия и Америка. Никой не трябва да ѝ се меси, защото това са чисто техни работи. Ако Русия се опита да сваля сегашното правителство по някакъв начин войната ще бъде неизбежна."

4. Дора Петрова Стоянова, чиновничка в "Балкан турист", членка на РП/к/, е казала: "Дадох му власт на Тито и той се забрави. Но това ще стане и с нашите тук, които се възгордяха. Напр., Г. Чанков. За да отидеш до другаря І. Димитров е почти немислимо, тъй като Чанков го е оградил с китайска стена, която го отделя от народа. Тая стена я направиха такива като Тито у нас."

5. Йордан Иванова, работник от ф-ка "Дунава"-Княжево, член на РП/к/ научавайки новината за положението в ЮКП казал пред работниците във фабриката, че научил, какво, Тито бил получил от Америка нареждане да организира югославската армия и народ, а след това албанския народ и армия и да нападне ген. Маркос. Това е дало повод за тревожни коментари в сред работниците.

6. Кръсто Николов Балабанов, член на РП/к/ линотипор в печатницата на РП/к/ е казал пред Г. Михайлов следното: "Видиш ли какво става в Югославия. Докато Тито иска да приложи комунизма по-бързо отколкото в СССР и там работниците са поставени много по-добре отколкото у нас, всички са задоволени, партиите от информбюро искат да му наложат принципите на Маркс-Ленинизма, които пред 1917 година са били правилни, но сега новото време изисква нови принципи и методи, които Тито провежда за осъществяването на комунизма."

Учението на Маркс-Енгелс гласи, че начина за осъществяване на социализма се прилага съобразно времето. Не може ние да прилагаме методите от 1917 година. Сега имаме ново време и следователно нови начини. Тито прилага начините, които времето и самият народ изискват и никой не може да му попречи за това."

7. Генчо Джилов, шивач, , по непроверени сведения член на РП/к/, се изказал така: "Тито не желае да му се меси в работата Русия и затова другите държави, съгласни с информбюро, вдигат толкова аларми и го изкарват продажник. Че Тито е прав си личи по това, че нашите не дават неговата декларация. Той не може като нашите да търпи да му внасят от Русия долнокачествени стоки в замяна на хубави и евтини продукти."

8. Асен Арахангелов, живущ на , член на РП/к/ казал на сестра си когато я завел на работа: "Ти да не ставаш будала да се записваш в РП/к/, даже да те канят да не се проявяваш, защото началника е земеделец и ще те уволни. Па нали виждаш какво става и с Тито".

КРДОПБГДСРБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 13.09.2014г. Секретар: [подпис]

ВРАЖЕСКИ ПРОЯВИ НА Б.З.Н.С.

Още в началото на настоящата година във връзка с учредяването на единната политическа организация, се забелязва, че дружбите на БЗНС с малки изключения, най-безогледно и някои места даже тайно, приемаха за членове на съюза вражески елементи предимно Н.Петковски. В резултат на тази дейност в един кратък срок броя на членовете на дружбите нарастна значително. Най-обикновени примери за това са селата: Дрян-Радомирско, където дружбата от 47 члена нарастна на 180 души; с.Липтаково-Ботевградско, където дружбата от 86 души - нарастна на 280 чл. с.Липница-Оряховско - от 40 души, дружбата нарастна на 240; с.Симеоново-Тополовградско - наведнаж бяха записани 120 нови члена и мн. други.

Целта на това записване на нови членове, бе да се масовизират дружбите, за да се вземе надмощие в ръководството на ЕПО при изборите за представители при Народните съвети, като даже в тази насока е отбелязана и вражеска пропаганда.

Така например на 19.II.т.г.на състоялото се заседание на актива на градската дружба в Тополовград, Димитър Акмаджиев, член от ръководството на същата дружба се изказал, че пред БЗНС стоела задачата усилено да записва нови членове, за да си създаде основа за претенции за нови места в ЕПО. Също така в агитация по записване нови членове Иван Тодоров от с.Раково-Котленско, член на местната дружба е казвал пред селяните: "Искате ли да не ви вземат земята, запишете се в Земеделския съюз. Ние вкоро ще вземем властта от комунистите".

Това безогледно и невъзпрепятствувано от ръководните фактори на съюза приемане на нови членове беше като добре дошло за реакционните елементи, които и без друго търсеха начин да се затулят в някоя ОФ организация, за да продължават спокойно своята вражеска дейност. Има даже типични, смели опити от страна на вражеските елементи в тази насока. Така например в с.Кленовик - Радомирско 15 души бивши Н.петковисти са направили събрание и образували дружба, като избрали ръководство с председател. Стойко Иванов, бивш избран застъпник на Никола Петков. По непроверени сведения дружбата е била даже утвърдена и от О.К. на БЗНС/.

Така БЗНС се напълни с вражески елементи. За това безогледно записване на нови членове бе предупреден съюза и на 11 март т.г.П.П. има специално заседание във връзка с този въпрос. Липсата на никакви реални резултати от тези решения, показва, обаче, че всичко онова, което се правеше по решенията на П.П.е само една демонстрация за заблуждение и че изгонването на вражеските елементи от съюза не е при сърд

на по-голямата част от ръководните фактори на съюза. За това ни говорят фактите, че вражеската дейност в дружбите се засили и между земеделците се говореше, че комунисти искали чрез ЕПО да претопят БЗНС и другите партии.

Така например Петраки Цветков, председател на градската дружба в Панагюрище казал, че с изграждането на ЕПО и СНМ щели да бъдат претопени и ликвидирани всички партии извън РП/к/.

От друга страна между ръководителите на съюза се водеше непримиря карриеристична борба - Трайков, Тончев, Трайков-Оббов, Драгнев, Геновски и др., в които борби никои не смяташе да гони членовете на съюза, а да ги има в борбата на своя страна, независимо от тяхните прояви.

В тази насока изпаднаха особено много Оббов и Драгнев, като сами проявявайки се вражески спечелиха до известна степен симпатиите на вражеските елементи в дружбите.

Измежду многото случаи за вражеската дейност на прикриващите се в дружбите реакционни елементи можем да посочим вражеската пропаганта срещу ТКЗС по места, изказванията за изнасяне на нашата реколта в СССР, слуховете за скоростна война, за падането на комунистите, по предаването на нарядите и пр.

Така Атанас Ангешев, член на дружбата в с. Веселиново-Ямболско е разнасял списък между селяните и ги подканвал да се откажат от ТКЗС, като дадат подписа си.

На 17. III. т. г. Васил Расипийски от с. Багрени-Кюстендилско, член на БЗНС е казал пред селяните: "Ако комунистите създадат ТКЗС ще започнат да ни хранят на корито. Ще направят селска фурна, пред която ще чакаме като просяци за хляб".

Иван Тенев - член на дружбата в с. Горна Василица-Ихтиманско се изказал, че новата наредба на правителството за прибиране на реколтата била такава, че селяните щели да останат да гладуват, а храните щели да бъдат изнесени за СССР.

На 3. II. т. г. Марко Ангело - член на дружбата с. Бела-речка-Берковско и учител в същото село казал пред селяните, че в скоро време щял да дойде деня на разплатата, тъй като американците трупали войски в Гърция и щели да оправят положението.

В началото на м. април т. г. Гочо Ст. Гундов - член на дружбата в с. Поп-Груево - Тервелско при разговор казал: "Управлението може да си отиде всяки момент, защото английските войски стоят на турската граница и чакат момента да нахлуят в България".

На 15. II. т. г. Цеко В. Близнашки от гр. Бела Слатина, чл. на БЗНС е говорил пред селяните да не дават наряда царевица и свинска мас,

защото скоро правителството щело да бъде сменено.

Между това има и вражески изказвания на много известни членове на БЗНС.

Така например в разговор на 26 май Георги Цоп Иванов - народен представител се изказал по събитията във Финландия, че финландците пазели суверенитета на своята страна, а нашите комунисти не пазели суверенитета на България от СССР.

Също така Оббоф многократно се е изказал, че войната срещу СССР е предстояща и неизбежна.

Особено добре пролича ликът на прикриващия се враг в БЗНС след случая с ЮКП. Смятайки взетата предателска позиция от ръководителите на ЮКП за развързка на положението и начало за падане на комунистите от власт тук, мнозина от тях побързаха да разкрият вражеската си мисъл и открито заставаха в подкрепа на Тито.

Така например Богомил А. Коканов, чл. на БЗНС от гр. Дупница се е изказал, че положението в ЮКП можело само да го радва, тъй като това щяло да стане и у нас.

В с. Фалковец-Белоградчишко Конко Лещарски, чл. на околийското ръководство на БЗНС се е изказал, че ако и у нас стане това, което стана в Югославия, то земеделските водачи щяли да изпъкнат в управлението. В същия дух Кънчо Симеонов - чл. на БЗНС гр. Г. Оряховица в разговор е казал: "Хорото се започна вече. Една след друга ще се откажат от комунистическия блок всички държави и в скоро време ще се развият още по-големи събития".

На 1 юли т.г. в разговор с административния секретар на БЗНС Д. Българанов, Илия Янакиев, чл. на БЗНС е казал: "Браво на Тито, той е герой, който не иска от никого защита и не търпи теорията на Маркс и Енгелс, а я кара по чисто селски. А какво направиха у нас, нищо".

Димитър Българанов е бил напълно солидарен с Янакиев и е допълнил: "Аз одобрявам политиката на Тито и го поздравявам. Той върви по пътя на Ал. Стамболийски".

Члена на градското ръководство на дружбата в Харманлии - Стоян Атанасов по същия повод е казал: "Ние трябва да провъзгласим Тито за почитен шеф на Земеделския съюз, защото той е умен и не се поддава на чуждо влияние и опекунство, а мисли за своя народ и селянството, което е 3/4 от населението на Балканите. Той е единствения, който разбира, как трябва да се отнася към селянина и го постави на заслуженото място в своята страна".

5.VIII.1948 год.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 13.08.2014г. Секретар: *[signature]*

24

19

ДО ГРАДСКИЯ КОМИТЕТ НА РП/К/

ТУК

Изпращат Ви се имената на членове на РП/К/ и вражеските им изказвания във връзка със събитията и Об мероприятия.

1. Кръсто Иванов Качаков, ^{квар-}тал Раковец-Княжево, член на РП/К/ казва: "Какво е това бе- трудо- ви дни безплатно, извънредни часове, безплатно за гръцките партизан ни, а надниците на работника са 260 лева, такава работа и през фаш истикто работниците не са давали. Между нас да си остане разбира се, ама сега експлоатацията на работника "маката си трака".

Дал е за пример изказванията на свой близък от ж.п. работил- ница, на когото било предложено за един месец да се откаже от стола, а така също и на другите работници. Той не бил съгласен с това, но от страх да не го хване някоя чистка трябвало да се съг- ласи, като по повод на това е говорил: "Някои си не искат да жи- веят мирно и тихо, ами им било ~~мн~~ кеф да се бунтуват и не дават мира на целият свят, а ние тук ще гладуваме и ще делим от залъка си а да ги храним."

По повод украсите, които се правят и тържествата, Качаков казва: "Не мога да разбера защо е цялата тази шапарма и гюрка- тия, защо са тези циркаджийски работи. А вестниците на какво прилич- чат, това дето го пишат, че целият български народ е единен, за ударници и други такива, нашият народ не е толкова глупав и не така лесно може да се заблуди, а е и инат, та колкото и да му се пише байда няма, той знае какво е само верно."

Преди 9 септември комунистите бяха за критиката и самокритик- ката, а ж сегашните комунисти представляват някогашните бланин- ци, легионери и ратници Истанска пайлач. Сега, като с н очници изпъл- няват всичко каквото им се каже отгоре. Незнам ония които са го- ре как възприемат всичко с наочници. Когато четох преди речта на Димитров пред Лайпцигския процес, аз се възхищавах от него, но днес той е стар и не е добър като държавник и водач."

За строежите в нашата страна Качаков казва: "Аз никога не- съм имал за цел да те разубеждавам, защото и ти си един фанатизи- ран тип, с наочници и се подчиняваш на всичко, което ти кажат от- горе. И аз едно време бях идеалист като тебе, но сега ми се отворих- очите и така се чувствам много добре."

Когато по партийните събрания са се гласували резолюции за одобрение смъртните присъди на Н. Петков и др. той не е гласувал никога.

Същият е завършил един факултет и следва в настоящем втори- медицина. Относно гитовата политика е казал: "По разобличаването на Тито и въобще всичко, което се говори по негов адрес аз лично имам становище. Защо да предпочитам Тито. И той може да лъже както и Сталин лъже. Всичко това както нашата преса го дава аз не го вярвам. Аз съм истински болшевик и не мога да приема всичко със затворени очи. Какво да кажа. Ето Тито решил да води страната си по свой независимо от другите страни път. Те го разобличават". На въпроса защо ако Тито се е чувствал прав и не е сгрешил не се е явил на заседанието на Информбюро, въпреки отправената му по- кана, Качаков отговорил: "Защото там на заседанието решават не всички, а само ЦК на ВКП/б/. Защо си седнал да ме убеждавам. Като че ли на всички както присъствуват не им са парализирани мозац- те и не изпълняват, което им се иска от ВКП/б/."

Но от всичко личи, че комунистите в Югославия не са като нашите. Общо взето са по независими от нацията, че в тяхните среди

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 13.08.2014г. Секретар: <i>148/</i>	

-2-

25

20

имали хора, които да следят даже и членове на ЦК на ВКП/б/-Един показва какъв народ са те. А я кажи на нашите нещо за руснаците, щом е а Русия всичко дават."

По повод работата на контролната комисия в Гърция казал: "Ако нашите не подпомагат гръцките партизани и ако нямат нещо скрито за о не пуснат тази комисия да мине грацината. Защо в края на краищата съществуват ООН, когато не се изпълняват тяхните решения" На отговора, че сме не ависима страна и такива комисии няма нужда да има в България съдият казал: "За о се заблуждаваме, независима страна днес няма, Тито се опита да води не ависима политика но виждаш ли какво става".

2. Христо Панчев-председател на сладкарското дружение -София, член на РП/к/ е казал: "Много хора, с които приказвам се опасяват от една нова война. Аз много харесвам политиката на Тито, загдето е дал права на земеделците и занаятчийте да се развиват като дребни собственици."

3. Надежда Тодорова, , в разговор е казала: "Разговарях с граждани от Струма/Македония/. Те казват, че Тито върви с народа, гледа да му угоди и никой нищо не може да му направи. А и аз питам защо имаме сръбски учители в Пиринска Македония. Не си ли познаваме сръбите, те са шовинисти."

4. Цветан Иванов- член на партията след 9 септември, секретар на първична партийна организация след 9 септември Лито Балкан-II район, пометавало се в сградата на типографията ул. Струга 10, сега тех. ръководител на същата типография.

През време на секретарството му организацията не е живяла орг. живот, дори се е случвало членове от същата да вършат непартийни работи. Така през 1947 год. бе проведена анкета на профдружеството на работниците по печата, от която се установява, че партийни членове при пренасяне на хартия на разни клиенти, през време на работата общите работници/партийци/, са искали рушвет от клиентите за произведената им работа. Бе установено, че на лист работниците са писали: "Искаме пари за мастика", както и това, че са подписвали разписки от клиентите да работата.

Трябва да се отбележи и това, че преди месец и половина в Лито-Балкан, бе подета акция от партийното ръководство против назначения директор на типографията от Полиграфическото обединение. В центъра на това стоя Иванов, който непрекъснато е бил под давлението на опозиционно настроените специалисти в Лито Балкан/Ганов, Вълков и Владо Тричков, които съвременно са били информирани за хода на изложението направено от името партийният комитет и заангажиращо мнението на всички работници. В последствие, обаче, се указва, че почти всички не са знаели нито за изложението, нито за повода по който се подава.

5. Илия Григоров Радулов- шльосер при ж.п. работилница-София, член на РП/к/, пътувал в едно купе с Недка Иванова Стоянов от гр. Габрово, която е отивала във Варна да види детето си, което било на летуване. При разговор с нея, той започнал да ѝ говори разни глупости, какво, че отивала да флиртева. След това като "служебно лице" започнал да я разпитва. При слизване на гара Горна Оряховица той я поканил да го последва. Жената се оплакала на един непознат офицер, който я посъветвал да се отнесе до етапното комендатство. В последното Илия Радулов, понеже е бил пиян давал глупави и несвързани отговори. След направената проверка на документите му и направения обиск в него е бил намерен един пистолет 7.65 № 266325 и един железен бокс, като за пистолета не е имал разпително. Запитан от къде притежава тия работи-отговорил, че са му дадени от партията. Радулов притежава партийен билет от София. След освобождаването му е искал да преспи в ареста, за да си почине.

6. Христ Карадаков, партийен секретар на организацията при Гара Захарна фабрика - не се явява навреме на работа, лентийства, излиза през работно време по своя работа, говори разни глупости и за война, им има голямо мнение за себе си, държи се грубо с работниците и клиентите като често се кара за най-дребни поводи пред клиентите и персонала, на другари. Не търпи критика, дружи с хора опозиционно настроени, има слабост към парите, като често казва, че без подкуп и черна борса не може. Службата си не разбира и въобще е много слаб организатор.

София
16 август 1948 год.

Д О К Л А Д

За състоянието на БЗНС /ОФ/ към втората половина на м. август 1948 година.

Напоследък, особено след разкриването на измяната от страна на ръководителите на ККП, в БЗНС се задълбочава бързо политическото разложение, което започна още от самото начало на годината.

Това политическо разложение се изразява в следното:

1. Изостряне карьеристичните борби в ПП, особено между Трайков-Тончев, Божков-Клисурски и др.
2. Все по-чувствително стъпване на ПП от организацията.
3. Увеличаване влиянието на вражеските елементи в дружите и събуждане апетитите у отстранените лидери за министерски кресла.
4. Сериозни колебания сред честните земеделски маси, начело с големата част от членовете на окол. ръководства, които до скоро се държаха добре. За отбелязване е, че това колебание все по-определено минава в открито опозиционно настроение.

БОРБИТЕ В ПП. НА БЗНС

След изолирането на Оббов и Драгнев от ръководството на съюза, между Трайков и Тончев се разразиха подмолни разпри изразяващи се в клюки и интриги помежду им.

Още на 28.V.t.g./бр.123 от инф.бюл.за вътрешна полит.информация/ние съобщихме за едно заседание на ПП на БЗНС в което изникват разногласия между Ст.Тончев и Г.Трайков във връзка с инструктивното окръжно на Н.С.на ЕОПО за работата на партиите и Единната ОФ организация.

В същия бюлетин бр.132 от 8.VI.t.g.се съобщава за борба и интриги от страна на Ст.Тончев против Г.Трайков.

В бр.146 от 24.юни.t.g.се цитира изказване на Оббов,че към есента може да се очаква разрив между Г.Трайков и Ст.Тончев.

В бр.152 от 1 юли на същия бюлетин съобщаваме за откритата караница между Г.Трайков и Ст.Тончев на заседанието на ПП състояло се на 30.юни.t.g.,когато Трайков нарича Тончев направо "ШПИОНИН".По разпри-те на Тончев и Трайков е цитирано и в бр.157 от 3.VII.t.g.изказване на Мих.Геновски в смисъл,че тези разпри се инспирират от тяхни приближени хора.

По такъв начин започнали отначало с негласни интриги и клюки, Трайков и Тончев около края на юни стигат до открити разпри и фактически разрив.

В тези разпри,които в основата си са чисто карьеристични,Тончев съзнателно и оправдалено заема позата на доверено лице на ЦК на РП/к/провокирайки Трайков да го обвинява публично като "шпионин" и използвайки тези негови изказвания за интриги срещу самия Трайков.От друга страна Ст.Тончев напоследък умело подшушва начеци за връзки на Трайков с македонците.На 21 юни на заседанието на ПП.,Трайков разобличава Тончев за тези му интриги.Тончев заема веднага примиренческа позиция и се мъчи да се оправдава,но Трайков отказва да слуша каквито и да било обяснения.Трайков от своя страна обвинява Тончев за незаконна обмяна на 2,000,000 лв.По този повод била проведена ревизия,

КРДОПЕДГОРСЕНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПЕДГОРСЕНА
Дата: 13.03.2014. Секретар: /100/

която не установила нещо положително. Трайков, обаче се заканва да отнесе въпроса до Държавният контрол. За свидетел той сочи Пенчо Маджаров, който му обещава да докаже фалшификацията на Тончев. По всички тези въпроси са се водили дълги разприви на заседанието на ПП на 21.VII т.г. На същото заседание се повдига и въпроса за надчети на Л. Ганчев с 230,000 лв от касата на бившия ЗМС. На това заседание силите се очертават така:

Зад Г. Трайков изстават почти цялото ПП с изключение на Георги Божков, а Лалю Ганчев се въздържа да вземе страна. /Лалю Ганчев освен че се бои заради горепоменатият надчет, избягва да се ангажира с когото и да бъде от спорешите, очаквайки да разбири кой ще надделее за да вземе негова страна/.

През последното време успоредно с караниците между Тончев и Трайков избухна свада и между К. Клисурски и Георги Божков. Свадата се превръща в скандал, когато Божков уволнява чиновничката -протехе и метреса на К. Клисурски. Разярен Клисурски изгонва от кабинета си Божков.

Същите едва не стигат до бой и тяхните отношения бяха разгледани на заседанието на ПП на 21.VII т.г. на което К. Клисурски трябваше да си направи самокритика, че бил нервен, а на Божков да му се направи забележка, че постъпил неправилно с уволнението на . С това разпривта между двамата уж приключи, но фактически събитията не могат да се търпят един друг в съюза.

За отбелязване е, че Оббов следи много от близо всичко това и потрива ръце. В бюл. бр. 146 от 24.VII т.г. се изнася, че той обаква към септември положението в ПП да стане неудържимо и да го повикат да го оправи. Действително на 20.VII т.г. Трайков в интимен разговор със Спас Маринов и П.п. Иванов разкрива следния свой план, по отношение на Тончев. Отначало да го дискредитира /което той започна на следния ден 21.7/ а през септември да свикат Парламентарната група да поиска оставката на бюрото, а след това да прокара ново бюро, с председател Илия Радков, като Тончев бъде отстранен. После да свика УС, където ще постави въпроса за съкращаване членовете на ПП, като по такъв начин отстрани Тончев и от ръководството на съюза. Г. Трайков вече подготвя за тази цел поотделно членовете на ПП. Трудно е обаче да се предвиди какъв ще бъде краят на тези комбинации, тъй като още от сега личи, че и останалите членове на ПП имат свои апетити при което се очертава нови разприви Яни Янев /според сведения от Тодор Недков /секретар на Ст. Тончев// се готви за секретар на ПП и Тончев използва тези му домогвания, опитвайки се да го привлече на своя страна.

На базата на кариеристични подбуди се разгарят и фракционни такива. Както Тончев, така и Трайков в своите домогвания не подбират привържениците си и поотделно кокетничат с фракционните елементи за да печелят благоволенieto им /има указания, че Тончев неофициално е търсил подкрепа от Оббов/. Специално Трайков за да дискредитира Тончев заявява: в ПП, че последния е агент на комунистите и заема една опасна позиция на защитник на интересите на БЗНС срещу РП/к/, което може да го тласне във водите на врага. За това благоприятствуват и събитията в Югославия - по точно позициите на Тито по селския въпрос, които пораждат в средите на земеделците илюзии за "месиянската роля на БЗНС". Тази тенденция би значително усложнила политическата обстановка в страната, като се вземе предвид не съвсем благоприятното настроение на средните селяни и активността на кулашките елементи.

ОТКЪСВАНЕ НА П.П. ОТ ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ МАСИ.

Описанияте до тук ежби заемат почти цялото внимание на ПП и то е изпуснало изцяло ръководството на съюзния живот. От друга страна те не остават скрити за сдружените земеделци и влияят силно разложително върху техният политически морал. Реакционните елементи използват тези ежби за агитация против ОФ и народната власт, а така също и за дискредитиране земеделските водачи в очите на земеделските маси. Разбира се, не това е основателна причина, за пълното разложение на съюза. Но настроението на земеделците би било все пак по-добро и реакционните елементи не биха успяли да извършат такива поражения по дружите, ако ръководството вместо за се занимава с интриги, водеше една по-последователно възпитателна работа сред тях.

В това отношение характерно е изказването на Мух. Геновски, за впечатлението му, след завръщането му от обиколката, която направи из северна България в началото на м. юли т. г. — "Земеделците навсякъде са отрано опозиционно настроени. Изследвайки тия настроения идват от липса на добре подготвени кадри и лоша осведомителност по текущите въпроси. Слуховете за най-възможни разпраски в ПП, лошото списване на вестника и неговите неправилни позиции по много текущи въпроси, дават такива парадоксални тълкувания в простите селяни, че човек му става жал като ги слуша колко лошо се водят съюзните работи. Напр. — Статията на Тончев и Трайков им ги пишат на първия — Тодор Недков, а на втория — Проф. Димитър Димитров".

В брой 134 от 10. VI. т. г. на бюлетина, ние съобщаваме за една конференция на Софийска градска дружба, на която Председателя на същата Д. Божков е констатирал намаление на членския състав на градската организация, което се дължело на това, че членската маса загубила доверие в ПП.

На Ст. Загорската околийска конференция състояла се на 6. VI. т. г. на която присъствувал и Георги Трайков не се явили делегати от 29 дружи, а останалите дружки, които са изпратили делегати са проявили явна враждебност срещу ПП. Най-много са протестирали за това, че е изхвърлен от ПП Георги Драгнев, за което ПП не се е погрижило да мотивира и направи достойни на членската маса защо е изключен. Делегатите са заявили на Трайков, че тяхното убеждение е, че Георги Драгнев е изхвърлен не за това, че е изневерил на ОФ, а заради това, че има хора, които искат да заемат неговия пост. На същата конференция делегата Иван Варов от с. Змеи во казал: "Вие като вървите по този път не само Георги Драгнев ще изгоните но и сами себе си ще унищожите. Вие сте болни, господин Трайков. Вие там нашето ПП е болно от политическа туберкулоза, ядете се един друг".

На 12. V. т. г. е бил свикан на заседание УС и Парл. група на която са изнесени няколко посени доклада, и впечатлението на почти всички членове бе, че това заседание съвсем не беше нужно, тъй като не бяха разгледани особени въпроси. С това се почувства очуждаване от ПП на членовете на УС, които останаха недоволни от заседанието.

Вобщо това се почувства доста осезателно от ПП, което напоследък се опитва да вземе мерки и поправи положението.

С цел да се съживи Софийската организация ПП избра една четиричл членна комисия, която да подмени ръководството. Фактически обаче, работата на тази комисия се извърши само от един човек, а останалите бяха заети в карьеристичните си борби, участието им се свеждаше до формално даване съгласието си. И след като ръководствата бяха подменени, бе свикана конференция на 12. VIII. т. г. на която говори Георги Трайков, който

вместо да разгледа въпроса за организационното затягане на организацията, е занимавал конференцията изключително със съществуващите борби в ПП, като най-вече целял да zlepостави Ст. Тончев, с което поставената задача от ПП за заздравяване Софийската организация съвсем не бе постигната.

Лошо отражение сред дружбените маси даде и написаната статия в бр. 562 на в. "Земед. знаме", сложена на първа страница "Селото е сивото петно", която бе разтълкувана от земеделските маси, че едва ли не се слага кръст на БЗНС. По-късно ПП отчете, че действително тя даде много-лошо отражение долу и още повече отужди земеделските маси от ПП на БЗНС. Последното е изгубило всякакво влияние върху политическия живот на организацията. През последните месеци то проведе няколко конференции във връзка със събитията в Югославия, но тези конференции се явиха като случайни събития във вътрешния политически живот на БЗНС, посрещнаха се формално по места и не оставиха никаква следа в дружбите които отдавна плуват в водите на вражеските слухове и антикомунистическата пропаганда. Поради липсата на каквато и да било системна политическа работа сред земеделските маси се получи така, че дружбите отново започват да се превръщат в място, където врага се окопава за разложителна работа сред селяните.

УВЕЛИЧЕНИЕ ВЛИЯНИЕТО НА ВРАЖЕСКИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

Още по времето на създаването на БОПО, се забеляза масово нахлуване на вражески елементи в дружбите. Ние на няколко пъти сигнализирахме за това явление, като в бюлетина бр. 1 и в специална справка приложение към бюлетина изнесохме голям брой факти на безогледно и организирано привличане на такива елементи от страна на дружбите в цялата страна. Едва към края на м. ПП излезе със становище по този въпрос и отрец официално този курс на дружбите. Но на практика се взеха малко мерки за изгонване на приетите открити врагове на ОФ в дружбите.

Като резултат от станалите събития в ЮКП имаме увеличаване влиянието на вражеските елементи в БЗНС. Раздвижиха се, започнаха да разпространяват най-различни слухове. Всичките в изказванията си възхваляваха Тито, като единствен защитник на интересите на земеделските маси. Твърдехи, че у нас били най-оئےправдани и подтиснати селяните. Благодарение на твърде слабо проведената а някъде и никаква разяснителна дейност отсепрай на ПП получи се така, че реакционните елементи печелеха симпатии и поддръжката от страна на организираниите земеделски маси. Не бяха редки случаите когато на дружбени събрания поради слабата подготовка на ораторите последните изпадаха в положение да не могат да отговорят на тенденциозно зададени въпроси от страна на реакционни елементи. В резултат на което много от организираниите членове иначе честни и добри О. Фронтаци възприемаха реакционните становища. Така например:

Стоян Атанасов Михов-член на Гредското ръководство на дружбата Харманли през м. юли т. г. пред дружбени членове е заявил: "Ние, Тито трябва да го провъзгласим за почетен член за Земед. Съюз, защото милее за своя народ и не се подава на чуждо влияние, мисли за селяните".

Георги Стаматов от Горна Джумая пред общо дружбено събрание през м. юли т. г. заявил: "Ние сме с Тито, той избра правия път. Ако англо-американците вземат превес ще отиде с тях, ако ли СССР вземе превес с тях и това е най-правилната политика сега, тъй като сме изправени пред война".

- 5 -

В Бургас на състоялото се събрание на 8.VII т.г. Стефан Чикакчиев Лутан Калоянов, Васил Костов и още 4-5 души отказали да подпишат резолюцията на Н.С. на ФО относно кризата в ЮКП, мотивирайки се, че това е работа на комунистите и съвсем не ги засяга тях/земеделците/. /Поместено в бюлетин бр.167 от 19.VII т.г./

Начо Василев от Добрич през м.юли т.г. казал: "Тито няма да отстъпи на Русия, тъй като партията му взе решение да го подкрепи".

Марин Авджиев от Добрич през м.юни е заявил: "Щом Югославия се откъсне от Русия, то с положителност и Румъния ще се откъсне. Така СССР ще остане сама и в една бъдеща война ще капитулира пред западните сили".

Димитър Иванов от с. Вършец през м.юли заявил: "Тито излезе много умен водач, като не е позволил на СССР да се меша във вътрешния живот на Югославия".

И редица подобни изказвания от този род.

Тенденциозно започнаха да се разпространяват слухове от страна на десно реакционни елементи членове на БЗНС, че е предстояща правителствена промяна и в новия кабинет да бъдат привлечени Оббов, Драгнев, а даже се разпространяваше и слуха, че ще бъде привлечена и опозицията в лицето на Борис Бумбаров и Асен Сталболийски, които били викани от Георги Димитров, така и Дръгнев се готвят да бъдат повикани за да оправят работите в съюза. В резултат на тези слухове, има раздвижване от страна на привържениците на Оббов и драгнев, които отново се гласят да заемат ръководни места в съюза и в заетите административни служби от страна на земеделците. Особено широко се разпространи през първата половина на месец август слуха, че Трайков бил задържан при опит за бягство. /Бюл. бр.175/.

ОПОЗИЦИОННО НАСТРОЕНИЕ ВСРЕД ЧЕСТНИТЕ ЗЕМЕДЕЛСКИ МАСИ И ВСРЕД НЯКОИ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА ОКОЛИЙСКИТЕ РЪКОВОДСТВА.

Като резултат от слабо проведената разяснителна работа на страна на ПП на БЗНС, сред дружените членове се дойде, со това положение, щото реакционните слухове и настроения прокарвани от страна на десно реакционните елементи се възприеха от голяма част като "чисто монета", поради което се получи така, че много от честните членове в това число и членове на околийски ръководства, които до скоро се държаха добре започнаха да проявяват известно колебание. За отбелязване е, че това колебание все по-определено минава в открито опозиционно настроение. Така например:

В поморие през м.юни дружбата не е провела никаква разяснителна работа, а дори е разколебавала членската маса, като членове от ръководството са казвали следното: "Защо пък правителството настоява толкова много, да се прибере реколтата, изглежда се страхува от война".

Айтос-Председателя на дружбата послещнал с задоволство разпространяваните слухове, какво Георги Трайков е изменил на ОФ, като казал, че всички ще станат лоши щом като не изпълняват заповедите на комунистите, няма да съществуват.

В гр. Кърджали през месец юли членовете на околийското ръководство, които са се проявявали до преди като добри О.Фронтовци, във връзка със събитията в ЮКП са застанали на позиции защитавайки Тито и политиката му твърдейки, че такава е била линията и на Ал. Стамболийски.

На 22.VII т.г. в гр.Полково на състояло се събрание на градското ръководство при разясняване положението в ККП част от членовете на същото се противопоставили на докладчика, като са защитили Тито и са казали, че Тито е прав и защитава независимостта на Югославия.

На 15.VII.т.г.Аспарух Фурнаджиев,член на градското ръководство е заявил,че ако го пратят пак да ходи по агитация по селата не щял да отива,защото народа няма да вярва вече в управниците и че в София ставали някакви бъркотии,Георги Димитров избягал в Русия,а пък други членове на Ц.К. на Р.П./к/ били задържани,понеже се противопоставили на волената политика.

Изнесените до тук констатации могат да се подкрепят с още много факти голяма част от които сме съобщавали ежедневно в"Бюлетина за вътрешно политическа информация"от последните 2_3 месеци.

Тези факти дават основание да се заключи,че положението в БЗНС става обезпокоително в смисъл,че от Оф организация той все по определено се превръща в прикритие и форма за"легална" разложителна дейност от страна на врага.

По наша преценка при сегашното си състояние Постоянното Присъствие е негодно да вземе реални мерки за оправяне на положението в собствената си организация.Налага се час по скоро да му се окаже помощ,като заедно с това се вземат мерки сред организираните здружени земеделци и съчувственици на БЗНС за изтръгването им от вражеските влияния на които са изложени поради неспособността на ПП да им даде правилно и авторитетно политическо ръководство.

Прилагаме към настоящия доклад кратка сводка за вражески и нездравни политически проявления на изтъкнати земеделски дейци от различни краища на страната.

За РАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ВИ:

/ В. Чанков /

СЛУЧАЙ НА ВРАЖЕСКИ ПРОЯВИ НА ЧЛЕНОВЕ НА СОФИСКИТЕ ГРАДСКИ
ОРГАНИЗАЦИИ НА БИВШАТА РСДП - ОФ ПРЕЗ 1948 год.

На 25 април т.г. МИХАЙЛ ЛОЗОВ - член на околисткото ръководство на бившата РСДП-ОФ, София се изказал, че всичко, което се върши у нас се диктувало от Москва. Така според него договорите за сътрудничество и взаимопомощ между България и Чехословакия не били желани от двете страни, а били продиктувани от Москва.

На 26 април т.г. ДИМИТЪР Ц. ЕКИМОВ - активен член на бившата РСДП-ОФ в разговор с областния организатор на РСДП/О/ ГЕОРГИ МАНЧЕВ се изказал, че ОФ власт била нетърпима и наиното сваляне наложително, като това можело да стане само чрез революция.

На 22 януарий т.г. в разговор относно речта на м-р Трайчо Костов, инж. Б. Дучевски член на РСДП, е казал, че сега не било време за обединение между РСДП и РП/к/ и че нямало защо България да купири при строенето на социализма от СССР, тъй като в Англия се строел социализъм по добър от тоа в СССР и то без да има обединение между комунисти и социалисти.

До 30 април т.г. клубовете на III, IV и V районни организации на РСДП-ОФ не са били украсени за 1-ви май. Нищо не е било направено по партийна линия от МК или районните за проагитиране членовете за 1 май. МК не е изразходвал никакви средства за украса на клубовете.

На 30 април т.г. Жак Барух, е казал, че членската маса на РСДП била крайно недоволна от обединението с РП/к/. Според него със обединението комунистите целели единствено да ликвидират РСДП.

На 15 май т.г. в разговор Любен Георгиев - член на I район - РСДП-ОФ е изказвал своето недоволство и е обвинявал комитета за единство с РП/к/, че продал партията на комунистите, тъй като РСДП имал собствена борческа история. Той е обвинявал още комитета, че отхвърлил сътрудничеството на френските и английски социалисти, което било много ценно за РСДП и повел партията по пътя на болшевиизма. На края той казал;

- Сега ще се обединим с РП/к/, но историята и поколенията ще търсят сметка на всекикойто търгува със светите идеи на социализма.

На 20 май т.г. предорганизационното събрание на III район РСДП в отговор на изявлението на Виларов, че не бил доволен от начина по който става обединението с РП/к/ Павел Цолов е казал, дословно:

- Другари! Главата ли искаш да ти вземат?

Стояните на близо членове на бившата РСДП са останали изненадани от този отговор на П. Цолов.

На 29 май т.г. Никола Селановски член на МК на РСДП-ОФ е казал:

- Обединението на нашата партия с РП/к/ ще окаже голямо влияние върху членската ни маса, защото фактически продаваме партията си за парница леца. Ако комунистите ни познават добре те никога не биха ни приели, но ние ще си траем и това ще е всичко. Да спи злочуд камък.

На 29 юни т.г. в разговор Стоян Кацаров чиновник в МК на РСДП-ОФ по повод измяната на МК е казал:

- Югославия ще се присъедини към Турция и Гърция и България ще се намери в окръжение. Това ще повлияе върху обединението на нашата партия с РП/к/. Нашите хора се настройват срещу комунистите и ОФ и сигурно ще отидат в лагера на реакцията.

На 29 юни т.г. Теслаков активен член на РСДП-ОФ по повод обединението на сътата с РП/к/ е казал:

- Когато се договаря нещо с комунистите трябва всичко най точно да бъде определено и подписано с кръв, защото тези разбойници само така може да се работи.

На 29 юни т.г. Б. Дучевски по повод положението в ЮКП, се изказал, че Тито искал да снабди Югославия с машини и химически материали за който не можел да разчита на СССР и затова е тръгнал по този път.

На 29 нии т.г. Давид Иерохам е твърдел, че РП/к/ била в паника вследствие положението в Югославия. Това положение според него РП/к/ щяла да замаскира с предстоящи конференции, но все пак то не можело да се скрие.

На 29 нии т.г. Цанко Даков, Грънчаров и др., одобрени от комисии те по обединението за членове на РП/к/ са разпространявали слухове във връзка положението в ЮНП, че е Енвер Ходжа бил напуснал Албания на път за Лондон, а Петру Гроза бил дал оставка на Ромуниския кабинет. От същите за били подхвърляни заплашвания, че ако комунистите не се вземели пример от ЮНП и не се държели по добре можело скоро колелото на история та да се обърне и тогава да му мислят.

Васил Попов член на РСДП-ОФ чиновник в Ючбунарска популярна банка е казал:

-Тито руснаците не могат го поклати. В Югославия чеката е парирана от органите на Титовата държавна сигурност и не може да държи връзка с привържениците на Москва, за да предотврати станалото в ЮНП. Това е голям удар за СССР.

На 9 ний т.г. Райно Ченков член на ЦК на РСДП-ОФ се изказал че новосъздаденото положение в Югославия се явявало благоприятно за членовете на РСДП, тъй като щяло да накара РП/к/ да промени коренно политиката си по сливането и се корегира в първоначалното си решение да не приема много членове на РСДП. По същите причини той смятал, че и повече тяхни членове ще влезнат в ЦК на РП/к/, даже сам той се надявал да влезне там.

На 27 септември т.г. в разговор между бившите членове на РСДП-ОФ сега приети в РП/к/- Жак Барух и Димитър Москосев Чокосев, последния е казал:

-Управител съм на склад на спиртният монопол ул. Д. Петков 4101 Държавата група люди пари за сметка на народа, само за два месеца в нашия склад има над 60,000,000 лв. печалба а в съседния склад печалбата надхвърля 80,000,000 лв. Разрушителната стопанска политика на власта е грабителска такава. Това се вижда от факта, че купуват виното по 50 лв а го продават по 250 лв. Да не говорим за тютюневия монопол. Владеят отлично немски, френски и английски езици, а също българска и чужда стенография и машинопис. В България няма свобода. Имам големи международни връзки и ако ми кажеха свади си палтото и по риза ела в чужбина търговям. Там ще бъда по добре. Днес ме посочиха за секретар на партийното събрание в 8 секция на РП/к/. Стенографирах им всичко което приказвах за да видят туркутийте който прикзват. Нетърпими са. Ще се преместя от 20 партийна група 8 секция в групата на спиртния монопол. Там имам интерес тъй като се разискват въпроси свързани с службата.

Княжево
Добри Георгиев бивш член на РСДП сега такъв на РП/к/ в разговор с Любомир Петров също бивш социалист се изказал, че РП/к/ се разлага и че 80% от членовете и сами отпадали, че същите не си плащали членския внос. За пример посочил някакви си агитки по спирките от Княжево до София, послучай 9.9.48 год. който пропаднали поради това, че членовете на РП/к/ не си явили. Същият заявил, че по негово мнение от разговорите който имал със социалдемократи можело да се направи заключение че РП/к/ няма доверие на социалистите.

Той е казал още, че Георги Попов на пловдивския панаир разговарял с чужди и наш журналист и пред тях се бил изказал, че социалдемократите нямало да могат дълго да "ферментират" в РП/к/, а до тогава щяло да се види кой какъв ще стане, дали комунист или социалист.

Симеон Вържаров член на бившия III район на РСДП-ОФ се изказал че един ден Здравко Митовски щял също да заплати за деанията си в бившата РСДП-ОФ. Вържаров е съветвал Любомир Петров да влезне в РП/к/, да плати членския си внос и се показва послушен за да не бъде третиран тъй като на скоро поради политически промени щели да бъдат нужни младите енергични и верни социалдемократи който сега гребвало да се запазят в РП/к/ или в ЕОЮ. Нямало смисъл да се хаят хората им по лагери и затвори.

Стоян Вържаров от Юбунарската попул.банка,бивш член на РСДП,сега член на РП/к/,по случай смъртта на Людмила Славова,бивш организационен секретар на РСДП/о/, е заявил:" Невъзможно е смъртта на Людмила Славова да е нещастен случай.Тя и дете да е няма да се излъже да се попари със вряла вода.Това е официално неотговарящо на действителността обяснение. До сега никога такъв случай не е отбелязан.От комунистите по-мръсни хора до сега няма." Същият напсувал комунистите няколко пъти, като продължил " някога да е жив Крум Славов ще изчисти тия гадове комунистите,само да му паднат.Онзи ден на мен ми изпратиха покана да отида на партийното събрание.Казах,че съм болен и не мога да отида.На този ден не присъствува и сина ми.Ако ме питат защо не съм присъствувал ще им кажа,че ще им отговоря по-интимно/-подигравателно/, че съм имал диария.Шом отида на събрание сядам на последният ред мълча си и само слушам без да ръкоплескам.Понякога ме питат защо съм пасивен, понеже ме наят,че говоря добре.Аз им отговарям,че знаа кога да ръкоплескам и кога не.Дори не гласувам нито вдигам ръка,че гласувам.Един вид въдържам се,не ги бръсна за слива.Нека правят шо щат за тяхната глава.Ще дойде ден да им се иска сметка."

секретарят на Ц.К.
за събрание
И. Кабруш
13.08.48

Извлечение от доклада за м. август
на Началник сектор ДС
Ст. Загора

.....През месеца, дейността, която БЗНС /Оф/ разви, бе слаба и се изрази в едно събрание на градската дружба в Ст. Загора и една конференция на председателите на дружбите от околията в Чирпан. Характерно е изказването на председателя на Земеделския Съюз в Чирпан Тотю Стайков, който е тръгнал по пътя да търси начини за борба против командното положение на БРП/к/ в живота на нашата страна; при свикването на тази конференция: "Конференцията се свиква за да вземе мнението на нашите другари дали повече да останем да заемаме постове си или да си вземем шапките и да си отидем, тъй като за нищо не ни питат. Няма защо да стоим като не можем да защитаваме нашите хора, а само се излагаме".

Организационното състояние на Земеделския съюз е лошо, докато например в Чирпан миналата година имаше отчетени 1280 члена, то тази година са отчетени само 180 души. Няма изгледи за активизиране и подобрене на политико-организационното и финансово състояние на Земеделския съюз.

....Прави впечатление, че някои елементи от БЗНС/Оф/ се опитват да поведат борба срещу Оф. В това отношение, характерно е изказването на Тоню Генев от гр. Марица - член на БЗНС, който по политическото положение в нашата страна е заявил, че откакто е излязъл Оббов от правителството и дружбата, Земеделският съюз няма думата никъде, нищо не може да прокара и затова те не посещават събранията. "Да правят каквото си щат, сигурно ще осъмнем някоя нощ при военно положение".

29.9.1948 г.
СП/ВФ 4 екз.

УТВЪРЖДАВАМ:

Началник отдела I-ва

/В. Чанков/

София. 30. IX. 1948 г.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Ц Л А Н

На агентурно-оперативни мероприятия по разработката на "Лисица".

Разработва се в връзка с подозрение, че като известни социал демократ и имайки връзки с западните социалдемократически партии които са съюзници на империалистите и подготвят психологически светът към нова война. Може да има връзки с чуждото разузнаване.

От наблюдението което сме направили от 9. IX. 1944 год. до сега, връзките му с Обов и други политически водачи които са си отживели времето, се вижда, че "Лисица" е голям враг на комунистите. Това пролича когато Русенската организация на ВРСДП-ОФ постави въпроса за сливането на двете работнически партии. Предложението за сливането бе посрещнато враждебно от "Лисица".

ДИМИТЪР МАНОЛОВ НЕЙКОВ е роден в гр. Тулча-Добруджа, на 21. V. 1888 год, жител на София ул. "Шейново" № 13 в собствена къща, българин, български поланик, ист. православен. Средно образование е завършил в гр. Силистра. Следвал е историко-филологически науки в София, а след това в Мюнхен-Германия. Първоначално учителствува, а от 1905 год. става политически деец на ВРСДП, за която му дейност е осъждан от фашистката власт. Избран е за народен представител в XX, XXI, XXII, XXIII и XXIV народно събрание от страна на ВРСДП.

Активен кооперативен и Банков деец. Избран е за председател на кооп. "Напред" и в Съюза на популярните банки.

Дългогодишен главен секретар на ВРСДП. Участвувал е в международни конгреси на Социалистическите партии.

Женен е за Райна Георгиева Яришкова, родена на 8. XI. 1888 год

111 ~~111~~

в Прага-Чехия. Има средно образование
домакия. Членка е на БРСДП.

Има две деца: Любомир 37 год. има
висше търговско образование, търговец
вносител, член на БРСДП, а понастоящем
се камира в Турция-невозвръщенец, же-
нен за Мивка Георгиева.

Асен - 30 годишен, завършил юридич-
ески науки, досегашен редактор на в.
"Народ", член на БРСДП, живее при баща
си. Материалното им състояние е много
добро, имат къща на ул. "Шейново" № 13
и друга на ул. "Професор Коснер" № 6.

Разработката е възникнала на 2.X.1946 год. в връзка с получе-
ното донесение от агент "Германеца", че на 2.X.1946 год. М-р Нейков
и Александър Обов са имали среща в дипломатическия клуб, която
продължила дълго време. След тази среща Александър Обов е казал
пред свои близки, че Димитър Нейков постоянно го моел да склони
Обов /и да образуват някаква коалиция между партиите ~~или~~ ако не
може, то поне между БЗНС и БРСДП срещу комунистите. в изборите.
След излизане от клуба "Лисица" се срещнал с един свой познат, на
който казал, че Ал. Обов е заблуден и не виждал опасността от кому-
нистите, която грозира страната.

На 4.X.1946 год. вечерта пак е станала среща между Ал. Обов
и "Лисица". Водения разговор е бил пак в връзка с ~~образуването~~ на
някаква коалиция между БЗНС и БРСДП за спасяването на България
от комунистическата опасност, след която среща Ал. Обов се изказал
"нака мога да правя коалиция с такава групичка която представлява
неговата партия".

По донесение от 9.X.1946 год. от агент "Германеца" се вижда, че
в последните дни на изборите, за да изпробат настроението на "Ли-
сица", използвайки неговата слабост,

която го разпитала какво смята, ~~на~~ ще стане с
изборите. на нейните въпроси той отговорил, че ако спечелат и усъ-
щат да вземат болшинство в изборите, те ще прокарат такива закон-
ни и ограничения с които ще се отнемат всички права на граждани-
те за спокойен и мирен живот. И за такива като него които работят
за тая власт ще бъдат създадени закони за да бъдат унищожени мо-
рално и материално.

По донесение на агент "Германеца" от 15.X.1946 год. "Лисица"
се е срещал в клуба с Стойчо Муханов и са водили разговор, че
липсвали средства за изборна борба. "Лисица" се е оплакал, че като
М-р на търговията е правил най различни услуги на търговци и
индустриалци, давал им разрешителни и ги снабдявал с материали.
Сега, когато той ги търси да дадат пари за изборите, те отказвали
и се криели.

Същата вечер "Лисица" е волил разговор и с Бумбаров, пак в
връзка с изборната борба. Между другото "Лисица" е казал: "хората
на Никола Петков са много наивни. Не виждат тактиката на комунист-
ите. В началото на агитацията ще оставят да се проявят някои
агитатори и смелчаи, за да говорят против комунистите и управле-
нието и две, три дни преди изборите всички ще бъдат обезвредени,
а някои от тях задържани".

На 16.X.1946 год. се е състояла среща между И. Муханов и "Ли-
сица", в клуба, където Муханов се оплакал, че милицията го спирала
и обисквала автомобила с който ходел по агитация. След като не-
слушал оплакванията на Муханов, "Лисица" е казал: "за тия своеволия
на комунистите са виновди най-вече Дамян Валчев, Кимон Георгиев
и Никола Петков, които тикнаха в ръцете на комунистите вътрешно-
то министерство, което представлява две трети от цялата власт."

112

На 11.12.1947 год, "Дисидца" е изпратил телеграма до Леон Блуз по случай 75 години от неговия рожден ден.

На заседанието на ВНС на БРСДП, състояло се на 25. I. 1948 год което заседание трябваше да одобри политиката на правителството възникна и друг въпрос. Екз. русенската организация на БРСДП предложи резолюция с която се искаше обединението на БРСДП и РП/к/. "Дисида" се обяви против тази резолюция като каза, че още е рано за сливането на двете работнически партии, това цяло да дойде по самосебе си. Авторите на резолюцията той ги окачестви като "безотговорници" и трябва да бъдат наказани.

През м. Май, след едно заседание на ИК на БРСДП, обекта е казал пригласител, че стопанския живот в страната е парализиран, масите били отчаяни и крайно обелвали. В БРСДП се намерили предатели които са я предали. Тактиката на комунистите била, да разлага социалистическата партия с своите оръдия, като Митовски и с това да я унищожат.

След обединението на ВРСДП с РП/к/, обекта бил посетен в дома му от негов познат с когото разменил мисли по обединението. Обекта е казал, че е приел обединението с огорчение. Според него бил прелател, а е сграхлив еврейн, и го изругал за недостойното му държане пред комунистите.

От гореизложеното се вижда, че "дисиди" е скрит враг на социализма. С подмолната си дейност той ежедневно слъва развитието на социализма в нашата страна, а чрез връзките си които има и поддържа с чужбина уронва престижа на правителството.

За да установим в какво се състои вражеската му дейност и да установим връзките му с чужбина по специално с втория интернационал и с някакво социалистическо бюро за Балканите, което има по сега време - гр. Париж - Франция.

48. да може разработката да върви правилно и системно са на-
белязани следните мероприятия:

1/ Не бъде насочен агент "Дреновски" който е в добри приятелски връзки, за да установи от какви политически лица се посещава обекта.

Срок за насочване-10.X.1948 год.

Отговорник-Н-к III гр. Г. Гьорев

2/Не бъде насочен агент "Караславов", който има приятелски връзки с обекта и посещава дома му. ?

Срок за насочване-15.X.1948 год.

Отговорник-Н-к II служба Ст. Митев

КРДОПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата : 13.08.2014г. Секретар : *[Signature]*

3/Де бъде вербован информатор по квартира с цел установяване кои лица посещават дома на обекта и по кое време.

Срок за посочване-15.X.1948 год.

Срок за вербовка-15.XI.1948 год.

Отговорник-Н-к III гр.Г.Гьорев.

4/Де се проучи с цел вербовка лицето

който знае връзките на обекта с Ал.Обови техните съобщения за коалиция в изборите среду РП/к/, и да се документира подписването на някакъв документ от обекта, посредством подставянето му на някаква млада жена.

Срок за проучване и посочване-20.X.1948 год.

Срок за вербовка-5.XI.1948 год.

Отговорник-Н-к III гр.Г.Гьорев.

5/Контрол на кореспонденцията с цел, установяване връзките му с II интернационал и социалистическото Бюро за Балканите, с седалище гр.Париж-Франция.

6/Уреждане телефонно подслушване с цел, установяване връзките му с телефонните постове, за да се установи дали не прави някакви среди с лица извън града, кои лица го търсят и какви са връзките им.

Срок-за уреждане подслушването-25.X.1948 год.

Отговорник-Н-к III гр.Г.Гьорев.

7/Проучване имотното състояние и финансовите източници.

Срок за проучване-20.X.1948 год.

Отговорник О.Р.В.Велинов.

8/Проучване роднинските връзки, чрез които евентуално може да получава и предава кореспонденцията с чужбина и дали не поддържа връзки с сина си Любомир, който се намира в Турция като ~~не~~ възрастник.

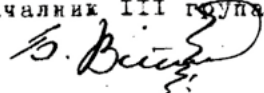
Срок за проучване-20.XI.1948 год.

Отговорник-Н-к III гр.Г.Гьорев.

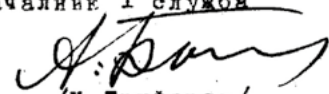
ОДОБРИЛ:
Началник отделение "А"

/М.Гинев/

СЪСТАВИЛ:
Началник III група

/Г.Ст.Гьорев/

СЪГЛАСЕН:
Началник I служба

/Н.Трифонов/

28.IX.1948 год.
София.

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 13.08.2014г. Секретар: 	

18
14
ВРАЖЕСКИ ПРОЯВИ НА ЧЛЕНОВЕ НА ВЗНС-ОТ ОТ
СОФ. ТРАДСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ПРЕЗ 1948 Г. (17-157)

Според началник кабинета на м-р Г. Трайков - Гарабед, напоследък м-р Трайков клонял повече на дясно. Самият факт, че Трайков е оженил сина си за дъщерята на Губиделников и това, че неговата собствена жена била от доста заможно семейство, показвало, че Трайков под натиска на тия обстоятелства таял кулашки чувства.

На 1 юли относно събитията в Германия, Ал. Оббов се изказал, че според него СССР ще отстъпи пред англоамериканците, Той е твърдял също, че наскоро ще има министерска промяна, при която м-р Д. Търпешев и м-р П. Куниин щели да излязат от кабинета.

От източник ние донесено, че м-р П. Каменов е назначавал на отговорни постове в министерството лица с отявлени вражески прояви, а също така интимничел с такива лица. Така напр., той бил назначил в отдел комунално обшество при М-вото лицето Тодор Павлов, което било отявлен реакционер и се изказвало, че комунистите представлявали сила само поради това, че били въоръжени, въпреки това, обаче, те могли да бъдат свалени от властта. Същият поддържал редовни връзки с проф. П. Стойнов

На 21 юли т.г. Хр. Радев, редактор на в. "Земеделска защита" се изказал, че положението у нас било много лошо. Селяните вярвали, че Тито бил с тях и бил техен най-добър защитник. Това било известно според Радев на м-р Председателя Г. Димитров, който започнал проучване в тази насока. Викал при себе си Оббов и други и наскоро щял да състави ново правителство, от което щели да излязат много от министрите комунисти.

Наскоро завърналия се от Чехословакия Серафим Христов, бивш ЗМС-ОТ, се изказал, че Соколкия събор в Прага бил манифестация на силите на реакцията. Когато соколите минавали в редици пред др. Кл. Готвалд си били извършвали главите на страна и викали "Фуй", "Позор" и т.н. Манифестантите били скандирали Бенеш-Тито. Реакцията в Чехословакия била още силна, но от изявленията на др. Готвалд се виждало, че скоро щял да бъде наситната

Във връзка със изселванията на някои лица от София на 20 август ген. Ив. Тулешков се изказал в канцеларията на кооп. "Земля и култура", че властта с никого не се шегува, но, че била изпаднала в паника, с което смущавала околните. Според Тулешков комунистите действали смело, но не внасяли разум, а само чувства в действията си и с това озлобявали хората. Селото било настръхнало от тия неуредици.

В интимна среда Оббов се изказал, че войната била неизбежна и трябвало да стане час по-скоро, защото тези "паталогични типове" /отнася се за комунистите/ не могли да управляват вече. Те били наложили една диктатура по-лоша от тая преди 9 септември 1944 г. "Мен не можаха да търпят защото искам свобода, демокрация и народовластие, но нишр. Това е период през който трябва да се м не, за да се излекуват един път за винаги хората, които искаха комунизъм. Не съм голям оптимист, но вярвам, че това беще не е добро. Пак ще бъде какво съм бил. Народа ще има възможността да си каже думата", заявил Оббов.

По непроверени данни на 26 август в разговор Любомир Благоев Томов член на Звено, е казал, че като чиновник в столичния народен съвет се е ровил ~~и~~ в някакви книги в мазето на помещението при службата и намерил между другото аявлението и сведенията или легитимацията на , която преди 9 септември била СС на полицията. Томов след 19 май 1934 година бил секретар на полицията, а като е напуснал дирекцията по негови сведения изнесъл всички документи на СС и сега легитимацията на щяла да произведе нещо повече от сензация, но му било крайно неудобно да я езне не поради това, че се познавал лично с нея.

КРДОПБГДСРБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 13.08.2014г. Секретар: *[подпис]*

БРАЖЕСКИ ПРОЯВИ НА ЧЛЕНОВЕ НА НС-ЗВЕНО
ОТ СОФИЙСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ПРЕЗ 1948 г. (15. 158 / 11

В разговор между звенарите Ст.Протин, М.Сребров и Д.Даскалов по речта на м-р Председателя отправена до опозицията, Сребров се изказал, че в случай на война много кръв ще се лее, защото предполагал, че опозицията ще бъде ликвидирана. Д.Даскалов е казал, че при такъв случай щяло да избухне гражданска война, като дал пример, че навремето Ал.Стамболийски заплашвал както сега м-р Председателя Г.Димитров, но си отишъл по реда.

В Васил Манов, член на Звено при II район-София, в разговор със свои близки е казал, че англоамериканците трупали войска на нашата граница, което означавало, че скоро щели да почнат военните действия. Същият е разпространявал слуха, че американците се готвели да действат с някакви си приспивни газове, което щяло да улесни тяхният десант.

Иван Петрунов, член на Звено, IV район се изказал, че събитията в Гърция не били изолиран случай, а терен от където американците щели да дадат решително сражение на СССР.

Петър Радомиров, секретар на Звено при VI секция-I район, е разпространявал слух за масова бандитска дейност в Родопите, а също така, че изкараните на позиция противовъздушни оръдия около столицата било във връзка с близка война и нападения над столицата.

Атанас Андреев, член на Звено, работящ в редакцията на в."Изгрев" се изказал, че събитията в Чехословакия, промяната на правителството били предизвикани от безскруполната тактика на комунистите, които искали изцяло да овладеят властта. Според същият у нас всичко се ръководело от болшевишката партия в Москва.

Предателството на В.Юруков и проф.Долпачиев е било посрещано от звенара Наден Минчев с одобрение и той се изказал, че проф.Долпачиев бил много умен човек, а също така, че неговата постъпка показвала какво, в скоро време щали да станат големи промени.

На 6.III т.г. при разговор Атанас Койчев, секретар на пом.министр М.Стойнов се изказал, че В.Юруков бил постъпил много доблестно и избрал много удобен момент за предателство, а именно преговорите в БНЕШОКС.

Постъпката на Юруков, според Койчев, не е предателство спрямо Звено, а само спрямо властта и за всичко това бил виновен само м-р К.Георгиев.

На 7.III т.г. Атанас Минчев, звенар, се изказал, че знаел още от преди постъпката на Юруков и Долпачиев, че те няма да се завърнат в България.

На 8 юли Христо Божиков, звенар, е казал: "У нас се хвърлят милиони левове за пропаганда по радиото, печата и събранията, а народа гладува. Народа иска хляб и свобода, а не да го мъкнат насила по бригади. До вчера хвалеха Тито, а сега са се развили против него. Това показва, че Тито обича народа си и затова го мразят комунистите. Пристигнали са американски параходи със стоки за Югославия. Петру Гроза и Ана Паукер са арестувани, а нашите крият това от народа. До сега сме се борили за ОФ власт, но от сега ще се борим против нея."

14
Георги Ирибозов, звенар, е разпространявал слух, че Англия и САЩ са отправили строги ноти до нашето правителство, във връзка с това, че подпомагало гръцкото демократично движение. По този повод м-р Председателя Г.Димитров бил заминал за Москва.

Д-р Н.Мавродинов, звенар, се е изказвал, че в РП/к/ се били оформили две групировки, а именно от комунисти, които са живели преди 9 септември в България и такива, които са дошли след 9 септември от СССР. Същият предполагал, че между първите били М-р Ц.Драгойчева, ген.Сл.Трънски, м-р а вторите м-р Председателя Г.Димитров, м-р А.Югов, м-р В.Червенков и др.

На 12 юли звенара Андрей Пупов е казал, че се научил от пом.организационния секретар на Звено-Ангел Шишков, какво, много видни комунисти били вече изпаднали в немилост и се намирили под наблюдение, защото искали да последват политиката на Тито.

12

На 14 т.м. Стефан Арнаудов, звенар, е казал: "От комунист научил, че В. Коларов, Ц. Драгойчева и д-р М. Вейцев са били поставени под домашен арест, защото искали да направят завој по примера на Тито. Това не вярвам да е само слух, а истина, защото всред комунистите има разцепление."

На 21 юли т.г. Георги Стамболов звенар, по повод изселването е казал че с това властта настривала още повече народа срещу комунистите и тяхните помагачи от другите партии и там където били изселени лица от столицата щели да станат много интересни неща, понеже изселените били способни на всякакви акции "На изселените не им остава нищо друго, освен да се ликвидира с умразния комунизъм" е добавил Стамболов.

На 28 юли Атанас Вълкаров, член на Звено III район е казал: "Сред комунистите нещо ври. Дошли са тук няколко международни мошеници да ни управляват. СССР уж продоволствувала Берлин, а тях кой ли ще продоволства? Чехия, Полша и ние умираме от глад. Със изселванията на наши хора от София комунистите показват вече своята слабост, но положението е объркано и тая войска дето заминава за границата не е добре. Тито ще гръбне Македония. Говори се, че Маркос е в Рилския манастир, а Цола Драгойчева била арестувана. Също били арестувани и м-р Югов и ген. Кинов. Те са българи и не могат да търпят страданията на народа."

Спас Мулшизов, административен директор на в. "Изгрев" е заявил, че каквито и да бъдат решенията на Дунавската конференция няма да бъдат от значения за дълго, защото войната била пред прага и щяла да тури край на всички опити на СССР да се налага на европейските народи.

За да потвърди своето мнение, той е казал, че преди 10-15 дни покрай руският паметник по шосето за Княжево минали големи танкови колони, което показвало, че имало раздвижване на войските към границата.

Андрей Пупов, се изказвал, че армията на ген. Маркос била претърпяла голямо поражение и напоследък бил пленен нейният щаб. Скоро американците щели да ликвидират с войската на Маркос и тогава за България положението щяло да стане много тежко. Следствие на пораженията претърпени от гръцката демократична войска много гръци били докарани на гарите Сараново и Белово, където били хранени и лекувани с държавни средства.

На 18 август т.г. в разговор Тр. Трифонов редактор на в. "Изгрев" се изказал, че не било изключено в България да има барикади по улиците като подчертал, че той ще бъде на страната на прогресивните.

Васил Кодуков, член на ИК на Звено и съпругата му Теофана, които били на почивка в троянския манастир, при разговор в хотела на манастира по повод портрета на др. Сталин, който бил окачен на стената, Теофана е изказала редица вългарни клевети и измислици по адрес на др. Сталин и др. Димитров. На това Кодуков й направил забележка да говори по-тихо и сам разказал биографията на др. Сталин в най-черни краски. След това Кодуков се спрял на руските специалисти в България, като казал, че всички руски офицери били много по-прости и неподготвени от нашите бивши офицери, но понеже сега били назначени нови офицери, според Кодуков "проста-ци", то руските специалисти изпъквали.

На 30 август Н. Гагов, звенар, е казал: "Ние сме сателитна държава на СССР, която само формално е независима, а в същност напълно поробена. ВНС е свикано, вероятно за да ускори обявяването на България като отделна република в състава на СССР."

На 6 септември т.г. члена на ИК на Звено о.з. ген. Славков по повод правителственната криза във Франция се изказал, че там въпреки големите усилия на комунистите щели да се наложат и вземат властта хората на ген. де Гол. Голистите щели да организират и подготвят Франция за борба срещу болшевишката опасност. Западните сили според Славков нямало да допуснат във Франция да се наложат комунистите.

Де Гол в последните избори бил регистрирал много големи успехи и при нови избори щял да вземе властта.

-18

13

На 17 септември Андрей Пупов, звенар, във връзка със събирането на полезни отпадъци е казал: "Тия типове комунистите, намериха пак нас за тази работа, да ставаме ~~мехтошари~~ мехтошари, да им събираме парцалите. До там ~~не~~ я докараха, че с буклуци ще обличат народа. Много прекалиха "другарчетата" и не могат да видят, че на народа му е дошло до гуша, но няма какво да се прави, ашото щом те надушат, че си недоволен изселват те."

Тодор Симеонов, бивш сътрудник на в. "Изгрев" член на Звено I район се изказал, че в ООН се вземали най-енергични мерки срещу комунизма. Русия била изолирана отвсякъде и той твърдо вярвал, че се готви удар против нея. Нямало да бъде много за дълго и всичко щяло да рухне.

На 27 септември т.г. Тр. Трифонов се изказал в редакцията на в. "Изгрев" по повод речта на др. Вишински, че сега в ООН можело да се получи нещо подобно на дунавската конференция, само, че с обратни резултати за СССР.

На 3 октомври т.г. с бързия влак за Видин е пътувал народния представител от Звено-Атанас Минков. В разговор с пътниците в купето между които и секретаря на IX районна дружба П. Кефов, Минков е изтъкнал, че властта на ОФ крайно много отежнявала положението на селяните. Взема-ла им всичко а им заплащала продуктите много ниско.

14 По отношение на единния фронт между комунисти и земеделци, Минков е казал, че това дото се говори за дружба между земеделци и комунисти било вятър приказки. Според него, както и в миналото, така и сега комунисти и земеделци се преследвали един други, като врагове. Накрая той заявил, че по този въпрос могло да се говори много, но някои работи били забранени, а други се страхувал да каже.

Методи Георгиев, звенар, пенсионер, се изказал, че "хитрините и громките речи" на др. Вишински пред ООН в Париж, тоя път нямало да успеят да заблудят никого. Цял свят бил разбрал, че агресора е СССР и че само за свое прикритие и пропаганда Вишински подхвърлял "блъфове" да намале ние на въоръжението. В същност според Георгиев СССР се въоръжавал до зъби.

До Н-к Сектор ВРАЦА. *111 681*

От Сведенията с които разполагаме за въдворения в гр. Оряхово про Петко Христов Стоянов, се вижда че същия е враг на О.Ф. и по специално Р.П./к/. Неговата надежда за реставрация е голяма. Очаква в близко бъдеще да почне войната. Слуша редовно чужди станции и след това коментира с своите интимни приятели, като ги уверява че ще настъпи "истинска демокрация". Тъй като обекта е враг на О.Ф. необходимо е да се обърне особено внимание. За тази цел на първо време се налага да се вземе и отчетно наблюдение и се преведат следните мероприятия:

1. Да се останат връзките му в града Ви.
2. Да се вербова информатор квартирник,
3. Да се останат връзките му с София,
4. Ако обекта е активен и има широкри връзки-да се вербова агентура.

С радиогрема № 2239 от 28.8.1948 год. съобщихте, че в най-скоро време ще ни изпратите план за разработка, обаче до днес такъв не е получен. В най-къс срок да се изготви такъв с допълнителни необходими мероприятия и се престъпи към изпълнение. За по важните мероприятия оведомявайте ни за резултата по изпълнението му.

Гисанов на 18.8.48. wr.

КРДОПБГДСРБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗКРДОПБГДСРБНА
Дата: 13.08.2014г. Секретар: [подпис]

12

НАВЛИАНЕ НА ВРАЖЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ В ДЪРЖАВНИЯ АПАРАТ И
ДАННИ ЗА ВРАЖЕСКИ ПРОЯВИ ЗА ВРЕМЕТО ОТ I-I до 20-X 948 г.

7

През м. юний т.г. в ф-ка "България" е бил разпространен позив с съдържания против национализацията, производството и РП/к/. Същия месец в ф-та е имало счупване на гарнитура на един дарак. Щетите са възлизали на около 300000 лв. и на два пъти счупване на по 10 капела на два дарака. По този повод се отпочната разработка и се разкри вражеска организация, която се ръководеше от външни лица. Членовете на същата са бивши служаци в полицията и вражески настроени спрямо властта.

На 14 януарий т.г. при М-ството на благоустройството и комуналното стопанство, техника Рачо Йончев, реакционер подбудил останалите техници и направил опит за стачка под предлог, че се съкращавали някои от тях по бюджета за 948 год.

Нарежданията които М-во на индустрията възлагало работа на обединението "Марсилски керемиди" се получавали малко преди срока определен за изпълнението му. Това положение съпътвало работата на обединението и сведенията, които давало били неточни. Предполага се, че нарежданията не са изпращани навреме по причина на недобросъвестни служители от М-во на индустрията.

В началото на м. април търговският представител в Виена Никола Данчев напуснал представителството без да се обади, а в последствие се установил че е преминал в англоамериканска зона. Предполага се, Данчев да е бил оплашан от някои лица, че в близко време всички дипломатически и търговски съветници ще бъдат викани на доклад в София, като някои бъдат задържани и подведени под отговорност за техни деяния.

През м. януари в работническата болница липсвали превързочни материали, поради което имало доста случай болни да чакат по няколко дни за превръзка. Управителя на болницата е правил няколко пъти искание до М-во на нар. здраве и до държавното аптечно предприятие за отпускане на необходимите материали, обаче, не получил никакъв отговор. Началник аптеката в болницата - Антонов ходил няколко пъти в министерството, както и в аптекарската кооперация, но винаги му било казвано, че няма такива, което не отговаряло на действителността, тъй като на 23 декември 947 год, д-р Бранков от болницата е видял няколко топа марля в лекароснадителната централа на ул. Гев. Заимов.

Предполага се, че някои отговорни фактори умишлено саботират снабдяването на болницата с превързочни материали.

Началникът на бившия отдел - "Качествен контрол" при М-во на индустрията не се интересувал от поведението и работата на подчинените му служители, поради което много актове съставени на бивши индустриалци и проби за изследване качеството на артикулите са изчезнали от отдела, преди съкрашаването му. Такива случай с акта съставен на ф-ка "Б. Шопов" Пазарджик за 900000 лв на ф-ка "Съкло"-София и бил съставен акт за липса на 1200 кгг. калцирана сода, който също е изчезнал.

В Министерство на комуналното стопанство и благоустройството се намират уволнени за фашистка дейност, злоупотреба, бюрокрация и др. служители. Така, директорът на Дирекция "Благоустройство" инж. Петрушев е бивш сътрудник на германците, бюрократ без всякакви организаторски способности, не го и интересува дисциплината в учрежденияте и др. Същият назначава уволнени фашисти от др. учреждение. Началника на отделение "Кадастра и регулация" инж. Недялко Кръстев реакционно настроен, мързелив, бюрократ и корумпиран, не проявява никаква инициатива по организация на службата поради неспособност. Гл. инспектор инж. Борис Бакърджиев уволнен за груба фашистка дейност от кадастралната дирекция при столичната община, бил технически сътрудник

КРДОПГДРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПГДРСБНА
Дата: 13.03.2014. Секретар: [подпис]

на германците на източния фронт. Гл. инсп. инж. Евлоги Пенев, уволнен от Кадастралната дирекция при столичната община в интереса на службата за реакционна дейност и користопрестъпление. Техниците Рацо Иванчев и Владимир Нешев уволнени от кадастралната дирекция също за фашистка дейност и злоупотреба.

За директор на "Индустриялекспорт" през тази година е бил назначен Тодор Христов Нехлибаров, отявнен до 9 септември 1944 г. правел крупни сделки с Германия, като изнасял плодове, вино, кожи, и др., от които за 1-2 години спечелил грамадни средства и построил собствена фабрика "Бизон" за кожи.

Бившия собственик на текстилната ф-ка "Никола Рачев" Никола Рачев тази година е бил назначен за председател на комисията по оедряване на текстилната индустрия. Рачев е известен като

За държавен прист Консулт при М-во на индустрията т.г. беше назначен Тодор Милушив Иванов, известен в миналото като отявнен фашист и председател на фашистката организация "цар Симеон Велики". През изборите 1937 год. донасял на полицията сведения за кандидат нар. представител Борис Лозанов чл-на РП/к/. Същият е подведен като незаконно забогатял.

Никола Адамов Началник на отдел при "Универсални магазини" при Общинското стопанско предприятие "Хоремаг" се е отнасял враждебно към прогресивните служители и е насърчавал своите привърженици реакционнаосторени против тях, поради което е имало много чести разпри между тях. Той е спъвал уволнението на реакционните служители с помоща на директора Стефан Кондов, който е под негово влияние и същевременно е съдържал за назначаването на такива, какъвто е случая с назначаването на Милко Гайтанжиев отявнен фашист, назначен за да се предотврати изселването му от София. Началника на "Личен Състав" при същата дирекция - нас

начена на приятелски начала от бивш неин предшественик, а понастоящем директор на "Под и Зеленик" е назначавала ~~мощ~~ на работа служители ~~с~~ тъмно минало само, че са и приятели до като ~~подалите~~ подалите заявление за постъпване ~~мощ~~ добри отечественофронтови е разкарвала по цели месеци и най-посли им казвала, че нямамо вакантни места. Така напр. при нея са идвали с молба за работа членове на РП/к/ носещи всички необходими документи и тя ги връщала като в същото време на начавала фашисти без всякакви формалности. Отказала е да назначи др. на която другарят е бил партизанин, а понастоящем тежко болен. Същата е подала заявление преди около 3-6 месеца придружено с препоръчително писмо от градския комитет на РП/к/

Дирекция "Пивници и деликатеси" често пиянствувал с различни компании и се държал грубо с персонала на 31 м.г. в пивница "Куцото Куче" на ул. Гр. Игнатиев 13 е говорел нелепости по адрес на РП/к/ като е заявил: "На виждате ли, че щом като разберем, че някой от работниците е комунист го разкарваме веднага. Пред мен не преде нито ОПС нито прогруппа. Аз уволнявам аз назначавам"

3й статистик в плановия отдел при М-во на мините и подземните богатства е назначен д-р Маломир Захариев. Същия за демонстративно четене и дописничество в "Зеленото знаме", агитиране през време на изборите за Н. Петков и критикуване на власта по искане на БЗНС и РП/к/ при дир. Държ. Имоти е бил уволнен от длъжност Н-к служба. Освен това на същия е отнет то адвокатското право

Касиера на държавното индустриално предприятие за изработване на прожиги - "Комак" Димитър Каменов Първанов, о.з. подполковник, бивш член на консервативната организация "Военен Съюз" е успял да стане член на ЕОРО. Същият не е скъсал с фашисткото си минало и се е интересувал от съдбата на осъдените бивши офицери от горепоменатата организация. Така Напр. на 25 август когато в предприятието за дошли 4 затворници да вземат някакви кривати за ~~мн~~, то е разпитвал най-внимателно за за положението на затворниците о.з. Станчев и Попов, а също така и за други офицери, като се интересувал най-много за тяхното поведение.

За управител на образцовия детски дом "Банишора" е назначена известна в миналото като отявлена фашистка, която се отнасяла много грубо с персонала и е говорила открито против ОФ и неговите мероприятия.

Освен това същата не е притежавала необходимата педагогическа подготовка, поради което в детския дом е имало големи нередности.

Председателя на VI районен съвет Костадин Попов член на Р"/к/ е използвал систематически служебното си положение, за да покровителства вражеските елементи, когато последните попадали под ударите на закона.

Така напр., той енергично се е застъпвал в комисията за ОЕГС да не се отчуждават имоти на заможни граждани, въпреки, че закона ги засягал, какъвто бил случаят с д-р П. Пейчев от Красно село, който имал много недвижими имоти и при обмяна на парте обменил 80 милиона лева. Пак с негово съдействие бил признат за земеделски стопанин началника на стопанския отдел при VI районен съвет. - Величко Тодоров, който имал къща в София с бурна и друга къща в Княжево и освен това никога не е бил земеделски стопанин.

Същото е било и неговото положение за признаването му за земеделски стопанин. Той, в качеството си на председател на народен районен съвет е успял да склони комисията, въпреки, че никога не е бил земеделски стопанин и имал много недвижими и движими имоти.

Управителя на софийския клон "Топливо" - Кънчо Коцев бивш активен цанковист, а сега враг на народната власт при изнасяне на доклада "Причини за възникналата криза" на 1 т.м. от директора на "Топливо" се е държал крайно провокационно. Когато някои профсъюзни дейатели критикували персонала в "Топливо" за лоша организация и бюрократизъм и правели конкретни предложения, Коцев се нахвърлил върху тях с думите: "Абе простаци не разбирате ли, че вината за възникналата криза не е в "Топливо", а във вашите работници по мините, които не искат да работят."

По адрес на бригадирите същият е говорил, че последните само бъркали на производството, а бригадирското движение било "празен шум" на правителството.

Главният директор на българската кинематография Страшимир Рашев е назначавал служители с тъмно минало, които били заплашени с изселване от София. Така напр., той е назначил на работа

[подпис], ползуващи се с името на проститутки. Същите е трябвало да бъдат изселени от София, заради фашистки прояви и неморални деяния.

На [подпис] той издал специален документ, че е курсистка в кинематографията, за да предотврати нейното изпращане в ТВО. Назначил е също така и [подпис], в миналото сътрудник на Гестапо, а по-късно го изпратил в Министерския съвет, като му издействал и специални дажби. Когато партийният комитет е настоявал да бъде заменен началника на търговския отдел - Георги Ненов, реакционер, със секретаря на партийният комитет Виктор Василев, Рашев не е позволил, като се мотивирал, че Ненов бил най-добрият специалист, което не е отговаряло на истината.

Всички тези назначения Рашев е оправдавал с това, че те били специалисти, интелигентни и пр. Освен това Рашев не е провеждал никакъв контрол в работата на Дирекция Кинематография. Така напр., по случай фестивала в Чехословакия през 1947 година, по взаимно решение на филмовите дейатели на Чехия, Полша, Югославия и България е трябвало да се снимат хореографни филми, поради които да се опознаят славянските народи. За България за тази цел е бил натоварен автор оператора Захари Жандов, който вместо да вземе нещо по-подходящо из нашият бит той е използвал за това народният обичай в радомирския край, а именно "кукерите" на будни вечер и други подобни обичаи в плененско, с които е изобразил нашият бит, като дивашки. Тези снимки, обаче, не били одобрени от наши и съветски специалисти, поради което филма е сложен в архива и държавата е загубила един милион и петстотин хиляди лева. През м. септември Рашев евлязал във връзка с някакъв американски търговец, като е продал същият филм за два милиона лева. Предвид на това, че този филм не изразявал действителния бит на нашият народ и

-4- 15

10

като се знае, че американската пропаганда се стреми да представи нашия народ, като изостанал, то нищо не оправдава продаването на този филм да се прожектира на американския екран.

В началото на тази година м-ра на комуналното стопанство и благоустройството, възложил на референт ръководителя **Димитър Василев Петров**, да изисква от всички началници кратки доклади във връзка с предстоящите задачи на министерството, но до сега никъде не е отбелязано да е давал изявление във връзка с тези задачи. Тези доклади обаче преди няколко дни били намерени в чекмеджето на референта Петров, а същият е враг на Ог и съхранението на такива поверителни документи от него е свързано с опасност да станат достояние на врага.

УТВЪРЖАВАМ: *Ушев*
НАЧАЛНИК СЕКТОР Д.С.
3.XI.1948 год. гр. Враца

152 H
116

П Л А Н.

на агентурно оперативните мероприятия по личната активна агентурна разработка "ХАЙКА" - , улещен във вражеска агитация и пропаганда, и Н.Петковистка дейност, разработване:

I

1. ПЕТКО ХРИСТОВ СТОЯНОВ роден в гр. Орехово през 1881 год., произхожда с замона семейство, женен, с три деца. Прогимназиалното и образование завършил в гр. Орехово, след което заедно с родителите си се изселва в София, където завършва гимназиалното си образование. Висше финансово образование е завършил в Русия - бил е стипендиант, а по-късно отива в Германия, където специализирал в същия отдел. В България се завърща през 1910 год. и става професор. Като такъв не е бил обичан от студентите и е преподавал в университета до 1947 год. През време на отечествената война 1915/18 год. е бил министър на железниците.

Пред 9. IX. /44 год. е бил член на радикалната партия /1924 год./ като такт е бил член на Висшия партисен съвет. По-късно става член на демократическия съговор, като се отделя заедно с една част от Радикалната партия и по-късно пак се присъединява към същата. През 1928 год. заедно с Йончо Икономов от гр. Орехово и пр. наново се отцепват от радикалната партия и отиват в демократическата партия на Муханов. По-късно, през 1935 & 36 год. напуска демократическата партия и се обявява за не зависим демократ, какъвто остава и до сега. През 1938 год. е избран в единния фронт - /работници и селяни/ но не е бил избран, за народен представител. От 1938 год. почва да дава вид, че се е притошил и симпатизира на прагресивното движение и след събарянето на 9. Мептември на фашистката власт става министър на финансите.

След отцепването на Н. Петков от О. Ф. той подписва декларация, заедно с другите опозиционни нар. представители и минава открито на страната на опозицията начело с Н. Петков.

През март 1948 год. бива възворен в Орехово, където се намира и понастоящем. Общо, същия не се ползва с добър авторитет сред гражданството, поради неговата надменост, и няма широки връзки. Такива полържа с лицата:

Йончо Димов от гр. Орехово - ослепен от Н. съл и излежал присъдата си, Михаил Мишо /Нинон/ от гр. Орехово - бивш адвокат, злостен враг на О. Ф. и най-вече на РП/к/, Йордан /Данчо/ Василев Ненчев от гр. Орехово - анархокомунист. Установени са такива и с Мара Боян Цекова от гр. Орехово - бивша членка на БРСД О. Ф. а сега приета за членка на РП/к/ и Коста Р. Илиев от гр. Орехово - по настоятел железар, който упражнява своята професия в къщата на Петко Стоянов

По нареждане на Сектор Д. С. - Враца с писмо №1783 от 23. IV. /48 год. същия трябваше да се вземе на активна разработка, но такава не бе поведена, тъй като не разполагаме с агентура за обслужването му. Правеше му се само в. н. и постъпваха известни материали от не оформена агентура. От констатирани посегания неговите изказвания се вижда, че същия води вражеска агитация срещу О. Ф. Така например в помет на Йордан В. Ненчев са се били събрали лицата Петко Стоянов с жена си, Христо Торбов - член на БЗНС - Н. Петков и Юсамедин Раджепов и жена му, където са слушали радио Лондон и са коментирали по този повод. При това Петко Стоянов казал, че положението в Турция било много добро. Пред Янко Симов /Мечкаря/, че власта на О. Ф. щяла скоро да си отиде и че щяло да стане презврат. На 10. VI. т. г. Петко Стоянов е казал, че е слушал Австралийското радио, което съобщило, че е образуван международен легион в който влизат лица от всички източни държави, с изключение на България и СССР. Сформиран е в Америка и че щал да прерастне в съпротивително движение против демократичните държави. Казал още, че влезлите в легиона стават автоматически американски поданици и след победата ще бъде гарантирана пенсията им. На 5. VI. т. г. казал, че лейбърпартия е майката на всички партий /социалистически/ в света. Добавил още, че в Англия тя е едно нещастие за света, тя кокетира с болшевиизма. Обаче Американската, тя е твърда на позициите си срещу болшевиизма и е последователна в демократическата си пол

КРДОПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 13.03.2014 Сиритко: 1008

=2=

политика. Под демократичаски страни той разбира: Франция, Гърция, Турция, Англия и др. По отношение станахите на последак събития в Югославия казал, "Аз гледам оптимистично на събитията в Югославия, за мене е ясно, че чорапа почва да се разбрижда от Балканите!"

От горезложеното се вижда, че същия се явява като разпространител на зловредни слухове против О.Ф. власт. Още повече че това което каже той се взема за идтина от страна на вражеските и недобре политически ориентирани среди, тъй като същия е професор и се ползва с голямо име. Този вид вражеска дейност и агитация на Петко Стоянов макър и в строго определен кръг се явява като интелектуален подбудител. Ето защо е необходимо същия да бъде взет на агентурна разработка с цел пресичане вражеската му дейност.

II. АГЕНТУРНО ОПЕРАТИВНИ И СЛЕДСТВЕНИ МЕРОПРИЯТИЯ.

Поради това, че обекта не е бил на о.н. или предварителна разработка, не разполагаме с агентура вербована за обслужването му. Материалите които имаме добите за него не са добити по агентурен път, а са лица-партийци на които е възлагано да го наблюдават. Можем да отбележим, че някои от тях може да се използват и при откриването на активната агентурна разработка. Така например набелязания кандидат за вербовка-информатор-квартирник ще бъде използван по разработката, за когото вече имаме разрешение за вербовка. Същия е в близко съседство което ще му позволява да извършва непосредствено наблюдение, нещо повече. По професия е фотограф което може да се използва при документация на известни факти отнасящи се до разработката. Чрез него ще може да остановим кои лица посещават домът на агента и кога същият излиза от домът си и се връща. Също предвиждаме и за когото имаме разрешение-Михал Михалов Сапунев, който работи в халите, същия ще наблюдава, кога идва Петко Стоянов в халите с кой лица се среща там, какви разговори води и какви и от кого му се правят услуги в халите, като се има в предвид, че той редовно ходи в халите за продукти.

Също така предвиждаме и за когото имаме разрешение за лицето - ваксажия и хамалин които ще го наблюдава от излизането от домът му и къде ще ходи и с кого ще се среща обекта.

За пререгистрация на кореспонденцията на обекта сме предвидили 2 лица. За когото имаме вече разрешение, които ще ни информирва само за неговата кореспонденция от къде получава и къде праща също и лицата с които си кореспондира.

За придобиване на нова агентура предвиждаме трима души, които не са набелязани, а допълнително ще бъдат набелязани. Като единия от тях ще насочим направо към обекта чрез когото ще черпим сведения за изказванията на обекта, втория ще насочим към лицето Йенчо Димов които е личен приятел и тесно свързан-политически с обекта, чрез когото ще черпим сведения за изказванията на обекта пред Димов а третия ще насочим към лицето Мише Нинев които също има допирни връзки с обекта и ще има задачите на втория.

Проверката на агентурата ще извършваме главно чрез паралелните по ставяне на задачи отнасящи и се до обекта и остроиване на външно наблюдение на същите, за което ще използваме информатора за външно наблюдение и информатора по квартирник-които ще фотографира секретно срещите на обекта и някои ценни материали.

III. ПРОФИЛАКТИЧНИ АГЕНТУРНО ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ.

Поради това, че обекта прави своите изказвания пред строго определени хора не могат да се предвиждат мероприятия по разобличаването му. Поради напредналата му възраст не съществува никаква опасност да предприеме бегство зад границата и др. за това не предвиждаме никакви мероприятия.

IV. ПРОВЕРОЧНИ И СПРАВОЧНИ МЕРОПРИЯТИЯ.

Такива за сега не предвиждаме но в процеса на разработване или след проверка из архивните материали се укажат такива ще бъдат използвани като допълнителни установачни данни за него и според характера на същите ще зависи в какъв смисъл ще бъдат използвани.

1892

3 екзем.
изпълнител 1201

Съгласен
О.Р.: ? Е. Д.С.: ? Е. И-р секция I-ва Виз.

Строго поверително!

С П Р А В К А

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

462

ОТНОСНО - бившия секретар на БРСДП/о/ -
КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ.

КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ е роден на 9.III.1882 год. в
гр. Орехово, в ачанско, българин, български подани
завършил висше образование, по професия журналист
женен за Мечка Лулчева, има 1 дъщеря - Виолина -
30 год. същата е била подсъдима по инкриминираната
реч на Барно - двете са взети на агентурна разр.
от ДС Орехово. Жител на София жив. ул. "Н. Рилски" №3
Понастоящем се намира в Сливенския центр. затвор,
с присъда от 15 год. стр. тм. затвор.

КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ произхожда от буржуазно семейство
В гр. Орехово е живял до към 1920 год. след което идва в София. В
миналото е работил като книжар и е имал собствена книжарница. В гр.
Орехово има има имоти които дава под наем. В миналото е сътрудничил
като журналист в редица вестници и списания, бил е също така и ре-
дактор на в издателство "Всемирна библиотека".

Политическата дейност на Лулчев започва от 1919 год. кога
става член на БРСДП/широки социалисти/.

През Септемврийското въстание 1923 год. Лулчев взема уч-
стие на страната на превратджийите - Цанковисти. Винаги се е при-
соявявал към по силните за да може да вземе по-отговорни постове в
държавния апарат.

През 1933-34 год. Лулчев е бил Народен представител, а пр-
ез 1935 год. съден и осъден на една година затвор която неизлежава
поради дадена царска милост.

През 1933 год. на състоялият се конгрес на РСДП, Лулчев е
избран за член на ЦК на РСДП, ведно с Янко Сакъзов, Григор Чешмедж-
Димитър Нежков, Иван Пастухов, Ефрем Митев и др. членове с главен се-
ктар Кръстьо Пастухов.

След разтурване на партийте към края на 1935 год. така и
брания ЦК, продължава да съществува и да издава редица бюлетени, а
и вестници в списването на които Коста Лулчев взема активно учас-

През време на водените преговори 1936-37 год. за образ-
ването на "Народен фронт" за обща борба на всички демократични
сили в нашата страна, против фашиското управление, тогава именно Кос-
та Лулчев заема едно колебливо положение и застава на страната на
тивниците на "Народния фронт" от РСДП.

Без целата си дейност до 9 IX 1944 год. Лулчев е бил
ги против единодействието с ЕКП и винаги се е стремил към сътру-
чество с монархията за да може да заеме по-големи постове в държ-
вния апарат.

След 9 IX 1944 год. Лулчев влиза в О. Ф. и става секр-
РСДП, обаче още от първите дни взема отрицателно отношение спрям
О. Ф. и с всички средства работи против осъществяването на прог-
та на О. Ф.

През време на отечествената война Лулчев взема отри-
лно отношение като навсякъде е приказвал че "войната и без наше
участие ще свърши, а само се дават жертви."

За отрицателното отношение към властта на О. Ф. и вра-
ката дейност на Коста Лулчев, по отношение единството на нашия
род и борбата му за демокрация и социализъм се вижда от следно

От началото на 1945 год. Лулчев отпочва усилено да

-2-

163

боти за разцеплението в партийте влизаци и О.Ф. Същевременно той работи и в самата РСДП за излизането и от О.Ф., което по средата на 1945 год. завърши с разцепление - Григор Чешмеджиев и Коста Лулчев образуваха нова РСДП "обединена". След това отпочнаха открита вражеска дейност спрямо О.Ф. и БКП. В своята собствена дейност, несе е спирал преднико зада хули власта на О.Ф. а именно:

На 25 X 1945 год. на събрание състояло се послучаи панахидата на Григор Чешмеджиев, Лулчев е казал: "В България няма фашисти, всички задържани по лагерите трябва да бъдат пуснати. В страната липсва всекаква свобода. Свободата се гради на шмаизера."

На 7 XII 1945 год. на събрание е в клуба на ул. Априлов 3 е казал:

"Какво правят нашите управници, само крешат. Нас нение страх от атомни бомби. Добре щевидиме, аз често се провиквам стига кръв но ти искат жертви и ние шеем гидадем."

На 5 IV 1946 год. Лулчев казал: "При изборите в нас гласуваха 45% а в Гърция 50 %, това показвало че населението в нас е 80 % опозиционно настроено. Ние искаме да се пуснат всички политзатворници а комунистите ни чки затворници, а комунистите ни обвиняваха че сме искали да освободиме фашистите, напротив ние искаме да икореним фашизма чрез премахване на лагерите."

По отношение избирането на ВНС, Лулчев е казал: "Ако поместиме имената на всички избити нема да остане место за друго да се пише в вестника."

На 12 IV 1946 год. пред английския депутат ДЖОН МАК е казал: "В България няма никокво свобода, няма вътрешен ред, бият хората по улиците."

На 21 X 1946 год. пред английски депутат Праист, Лулчев е казал: "Нашите храни се изнасят изцело за Русия, в нашата страна цари терор."

В връзка с отвлитането на самолета от бандата на Михалакев, Лулчев казал: "Това е признак че народа продължава да се бори и прибягва към решителни стъпки."

На 29 VI 1948 год. Лулчев е казал: "Тито го правят сега чуж шпионин и продажник, но така ва е съдбата на всички комунисти, ще почнат да бягат за да се спасяват."

На 2 VII 1948 год. Лулчев бива задържан за проведената от него противонародна дейност. При следствите на Лулчев се установи че той е изпращал махзари в чужбина с които е клеветничил нашата страна. Подържал връзки с чужденци на които е давал сведения и е бил в тесен контакт с Никола Петков с чията група координираха дейността си в борбата против О.Ф. Освен това Лулчев е потиквал хората към бягство над граница.

За цялата тъзи дейност, Софийски Областен Съд осъжда Лулчев на 7 XII 1948 год. на 15 год. строг тъмничен затвор.

Понастоящем Лулчев се намира в Сливенския затвор.

Съставил опер. р: /Л. Сотиров/

Съгласен гр. Началник: /С. Маших/

ЗЛОВРЕДНИ СЛУХОВЕ ВЪВ ВРЪЗКА С
V-Я КОНГРЕС НА БРП/к./

С наближаване на V-я конгрес на БРП/к./коментарите сред вражеските среди, а така също сред съюзническите среди и някои членове на БРП/к./се правят в смисъл, че на конгреса ще се вземат съдебносни решения за българския селянин и гражданин, а именно ще се реши национализацията на земята и цялото частно имущество на българския народ. В някои среди се твърди, че на конгреса ще се реши ликвидиране на О.Ф. и съюзническите партии, като изиграли вече ролята си и че цялата власт ще премине в ръцете на РП/к./, а По върховете на РП/к./съществуват сериозни разногласия. България фактически ~~е~~ затвърди като колония на СССР и пр.

Противно на горното някои земеделци пускат слухове, че комунистите са разбрали, какво, че не могат да обхванат селото и затова след конгреса щали да дадат по големи права на БЗНС в управлението. Говори се още от някои, че във връзка със съществуващите разногласия в ЦК на БРП/к./конгреса щал да се отложи още един път.

Така напр. по сведения от службата в гр. Габрово Ангел Иванов Тотев от с. Армени-Габровско, д-р Богданов, Иван Бончев, Рачо Гагов, индустриалец Гено Тотев-всички от гр. Габрово и други са разпространявали слуховите, че след конгреса цялото частно имущество на селяните ще се национализира, че между членовете на РП/к./съществуват ~~сериозни~~ сериозни разногласия, а някои от тях са разпространявали слуха, че след конгреса България става изцяло колония на СССР. Всички поменати по-горе лица са имали връзка със селата.

~~Адвокатът~~ ~~Георги~~ ~~Ахтаров~~

Цоню Кокилев един от първите водачи на легиона в миналото бивш индустриалец, понастоящем член на Звено и административен секретар на същото е казал, че на конгреса ще се вземат решения, главно по петгодишния стопански план и ще се прокламира обединението на земеделци и комунисти, което значело, че ще се обяви работническо селска диктатура. Щало да се ликвидира с ЕОПО и въобще с ОФ ера, която според него е изиграла вече ролята си. Звено, в което членува ще бъде разтурена. От това е настъпил страх сред членовете на Звено, защото в голямото си болшинство те били бивши членове на легиона и др. буржуазни партии.

Адвоката Георги Ахтаров, член на РП/к./ от 16 адвокатски колектив София е изказал мнение, че след конгреса щало да има голяма чистка в партията и много партийци щели да станат кандидат членове, Така също, селяните членове на партията притежаващи повече от 15-20 декара щели да бъдат изключвани.

~~Евгени~~ ~~Димитров~~ ~~комунист~~ е казал, че имало вероятност конгреса да бъде наново отложен, защото все още съществували троцкисти и бухаринци, които разваляли работата в партията, но след конгреса партията щала да се справи с тях, като ги унищожи физически, макар и да са стари партийци. Според него такива винаги щало да има, докато не се сел подорби по годе положението. ~~Ирехисимки~~ ~~нахрибатиците~~

Георги Димитров подържал изкуствено революционната ярост, като за всичко им създавал въображаеми врагове, в лицето на бившите офицери и индустриалци, които са съгласни на всичко, но само да ги оставят на мира. Макар да е ясно, че те са напълно безвредни, трябва с тях да се оправдаят известни слабости и чрез тяхното цялостно унищожение да се получи временно възмездие на недоволните.

Огнян Герасимов, кондуктор по железниците, живущ в ж.п. фондови жилища е казал пред Анка Пенчева, комунистка, че конгреса на РП/к./нямало да се състои поради външна намеса:

На 7-т.м. ~~Анко~~ ~~Бончев~~ ~~индустриал~~ ~~връз~~ ~~в ОФ~~ ~~в интимен разговор~~ е казал, че се говорело, какво конгреса на РП/к./ ще бъде отложен за още една седмица. Причина за това било, че Тр. Костов, Югов, Драгойчева и Търпешев държали за разрешаването на известни въпроси, с оглед

Педро де Фрухо, аташе по печата в испанската легация-анархо-комунист, пред свой близък е подчертал желанието си да присъства на заседанието на конгреса. За тази цел той е помолил своя събеседник да разбере дали ще бъдат допуснати чуждите кореспонденти и аташета по печата. Да присъствуват на конгреса, като не споменава неговото име, а да постави въпроса общо за всички.

КОМАНТАРИ И ИЗКАЗВАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С КОНГРЕСА

1. В СРЕДИТЕ НА БЗНС

Относно конгреса на РП/к/ и бъдещото съществуване на БЗНС, председателя на II районна дружба Георги Стоименов е каза, че даже Земеделския съюз да просъществува още най-много година две, трябвало въпреки това да има здрава организация и дисциплинирани членове. Петър Стоянов - касиер на II районна дружба на въпрос, защо не е украсено клубното им помещение във връзка с конгреса на РП/к/, е отговорил, че не са мислили по този въпрос а ис специално нареждане нямало, поради което той, а също така и много други членове на БЗНС гледали безучастно на предстоящия конгрес.

По сведения от източник, преди конгреса-началото на м. декември, земеделските среди били разпространявали слухове, че комунистите са разбрали, какво немогат да обхванат селото и затова след конгреса си щели да дадът по-голями права на БЗНС в управлението. По този повод имало изказвания на някои земеделци, че дружбите трябвало да се стегнат, Тоя слух е бил разпространяван и от Димитров от ОЗПС.

На 16.т.м., след заседание на III - Министър Георги Трайков се изказал, че в приветственото си слово на конгреса на БРП/к/ щял да каже, че БЗНС е борческа организация, още от времето на Ал.Стамболийски, и че се е борила срещу фашизма и продължава да се бори, а също така, че е организация на селяните в България и, че е допринесла много за разгрома на фашизма и пр. Против това негово изказване са се обявили Ради Найденов и Яни Янев. Трайков, се е корегирал, като казал, че си взема бележка от критиката на горните двама.

На 13.т.м., във връзка с конгреса Оббов е казал: носят се слухове, че конгреса ще вземе решение, България да се присъедини към СССР. Аз смятам, че това са празни работи, но е ясно, че ще се вземат важни решения, които ще имат за цел да насочат БРП/к/ по пътя отчертан от другите компартии, от които път тя беше почнала да се отклонява. РП/к/ беше станала много умерена през последните години, дори беше тръгнала малко на дясно.

На 20 .т.м. във връзка с откриването на конгреса Ал.Оббо е казал: откриването на конгреса беше наистина величествено и неможе да се отрече, че имаше масово стичане на народ, който акламираше конгресистите, но нищо чудно от това БРП/к/ е градска партия, по важното е, че между тълпата нямаше селяни. Когато ние правим конгрес площадите се изпълват от селяни дошли доброволно. В настоящия случай не трябва да се изпуска из предвид, че РП/к/ е управляваща партия. По нататък Оббов, продължил, в откриването на конгреса намирал интересна само речта на др. Г. Димитров, а също така, че съветският представител Суслов, в своето приветствие не спомена нито дума за Г. Димитров. Речта на Г. Димитров, ми прави впечатление, че е много въздържана, без остри нападки, срещу буржоазията и външните врагове. Интересни са също признанията на някои членове на партията за корупцията и безаконията които се депускат от някои членове на РП/к/. Важно е също така признанието, че от общата маса партийни членове само 28% са работници, а от тях само 1/4 са индустриални работници, този факт говори ясно, че в България нямаме още ясно обособен пролетариат или, че ако има такъв той е класово неосъзнат и неорганизиран в компартията.

Има някои работи от историческия преглед от речта на Г.Димитров които не са напълно верни, а други са преувеличени. Най-важната особено около събитията през 1923 година.

В друг разговор относно конгреса, Оббов е казал един виц, че българският народ бил обещал на Г.Димитров в чест на конгреса три неща: два дни тъмнина, три месеца хлад и \$50 дена глад. И, че сега конгреса щял да реши да приеме или не тия обещания

На 26 .т.м. Оббов е казал, че V-я конгрес на РП/к/ представлява голям актив за компартиите и, че заздравява де голям степен позициите им.

Георги Драгнев, при разговор за конгреса се е изказал, че той ще протече тихо, защото първо делегатите ще се вслушат в ръководството, понеже са най-добрите комунисти. Към същото Драгнев е добавил, че нашия народ го хубави нещо, но преди да се стигне до тях щели да се дадът много жертви от сегашното поколение което щеле да се изхаби в тоя строеж.

На 21.т.м. по доклада на др.Г.Димитров, Драгнев е казал, че е такъв, какъвто не е правен до сега, обаче онзи пасаж от речта му дето се говори за отпадането на колебливите и двулични елементи от БЗНС, Драгнев, смята, че се отнася и за него и се чувствувал огорчен.

На 23.т.м. Д-р Михаил Геновски, е казал: към Югов имам симпатии още от времето, когато бяхме кандидати в една избирателна околия. От него съм научил много нещо, но сега гледам речта му и съжалявам, какво иска да каже той с това, че селяните доброволно влизали в ТКЗС, когато, ако по отделно разговаряме с тях ще видим, че политическите сили са ги накарали да влезат, а не интереса. Речта на В.Червенков, е по силна в някой отношение и по-конкретна. Той направо казва, народната демокрация е една форма на пролетарската диктатура. У Димитров, е казано малко по-друго яче. На нашите селяни не е разяснено що е кулак и социализъм, а и аз също желяех да науча как ще бъдат формулирани тия понятия.

II. В ЗВЕНАРСКИТЕ СРЕДИ.

10

На 9.т.м. Ангел Гадев, звенар-реакционер е казал: Изглежда, че комунистите за своя конгрес се самозабравиха в кваленто на Георги Димитров. Те искат да създадът от него една кукла- силна личност. На конгреса ще вземат такива решения на които напълно ще очуддът целия български народ.

На 10.т.м. Ст.Ценков, звенар е казал: комунистите ограбиха народа, а сега с конгреса ще узаконят своите грабежи, народа гладува. Много се стегат те за тоя мърсен конгрес, но ще видиме какво ще стане. Каквото и да правят хората нямат пари и гладуват. Учени хора са без работа, а полуграмотни и развратни елементи заемат отговорни постове. В момента ние трябва да мълчине и наблюдаваме. Затова, че до края на 1949 година те няма да останат това ви гарантирам, конфликта е неизбежен. На конгреса те ще искат да ударят селяните и занаятчиите, защото са най-борческото съсловие.

На 12.т.м. Ц.Георгиев, звенар е казал: войната е неизбежна и конгреса се отлага по нареждане на Коминформа. Нашите комунисти не са доволни, защото виждат, че народа е без пари и гладува. При един конфликт ще се справим с комунистите за 24 часа. Американците имат шпиони тука и знаят, че народа е против комунистите.

На 10.т.м. Младен Младенов Касабов, звенар е казал: че след като минал конгреса на РП/к/ от София щели да бъдат изселени много хора предимно стари, а на тяхно място докарани от провинцията млади хора.

На 10.т.м. Асен Гранджев, във връзка с конгреса е казал че датата на конгреса не зависела от нашите комунисти, а от Информбиро. Това се било потвърждавало от факт, че не само у нас, но и в Унгария конгреса бил отложен.

На 10.т.м. о.з генерал Крум Колев, се изказал, че след конгреса на РП/к/ ще бъде ликвидирано. И непосредствено след това щял да изникне някой процес на звенари начело с Д.Велчев В.Оруков В.Стоименов и др.

Атанас Коичев звенар при разговор е заявил, комунистите харчат милиони за украси и пропаганда в подготовката за своя конгрес. Но въпреки това комунизма в селата е в упадък. Маса хора записани при тях ги напускат и нежелаят да им се говори за комунизъм. Само в градовете имат малко хора, но и тях вече губят.

Л.Владинов-звенар е казал: конгреса на комунистите ще удари земеделците /кулаците/ занаятчиите и ще премахне домашните прислужници. В самата комунистическа партия ще бъдат прочистени организациите от съмнителни елементи, после постепенно ще се прочистят и Единните организации от вражески елементи. Може да се каже, че комунистите имат за сега подготвен кадър с който могат да проведат за сега всички свои задачи. Те ни мразат нас звенарите, защото виждат в нас ум и дипломати.

На 15.т.м. Звездомир Иванов-звенар е казал: комунистите вече бързат със своя конгрес, защото във връзка с тоя конгрес са имали големи търкания в ЦК и политбюро на партията.

11

Ако не е Г.Димитров, който въпреки, че е болен все още не изпуска юздите на партията до сега тя да се е разцепила. След конгреса положението още повече ще се затегне. Терора ще продължи, изселванията ще се засилят и за една година в София няма да остане нито един гражданин който не мисли като комунистите.

Трифон Трифонов, се изказал че е възможно конгреса да направи известни констатации за изменение съотношението на силите в страната и съответно това ще вземат решения за още по-силното истъкване ръководната роля на РП/к/ в нашия обществен, политически и стопански живот.

На 17.т.м.Атанас Ганчев-звеноар е казал: тия гадове комунистите са се раздвижили, но този конгрес дето го правят ще им е последен. При първия повик народа ще им изреже главите, селяните са недоволни и пишат от тях, занаятчиите също.

На същата дата Владимир Жеков-звеноар е казал: Виж другарите конгреси правят, а ние нищо, този конгрес е против нашите интереси и ние трябва да се стегаме.

На 18.т.м.относно конгреса М.Касабов-звеноар е казал че на конгреса се очаквало да се вземат важни решения които фактически били решени предварително, а за делегатите оставало само да ги гласуват и викат "ура". Той бил научил, че първата работа на конгреса щяла да бъде да се национализират занаятите и направи парична реформа.

На 19 т.м. по повод доклада на др.Г.Димитров, Асен Кемилев-звеноар е казал: Най-зетне изплюха камачето! ясно е, че от думите на Димитров относно ОФ партиите, че те трябва да се разтурят или слоят.

На 20 т.м.Трифонов е казал, че научил лично от някои членове на Звено, че били недоволни от поздравленията на Кулишев на конгреса на РП/к/, особено от обращението с което ги поднесъл. Така например възмутително било, че Кулишев е поднесъл поздравите не от името на партията, а от приятелите му от ЦК на партията. Трифонов с радост е подчертал пасаж от доклада на др.Димитров относно съществуването на партиите от ОФ, като е казал, че в скоро време първи район при Софийската организация ще се занимае с това положение.

На 21 .т.м.в ЦУ на Звено е било получено съобщение от Пловдивската организация, че начело с члена на ИК Петър Райчев е-казва в едно свое заседание е взела решение в резултата от доклада на др.Димитров пред конгреса на РП/к/ да се саморазтури намирайки, че не е необходимо по нататъшното и съществуване.

На 17 .т.м.Ц.Василев-звеноар е казал: 18 декември ще бъде най-революционния ден в историята на България. Комунистическият конгрес ще вземе важни решения, които ще са съдбоносни за България. Ще се върви към комунизъм, а за Звено повтарям, че то ще си остане по външни причини до като България бъде приета в ООН.

На 18.т.м. Борис Анем-звеноар е казал: конгреса на РП/к/ започна повечето от делегатите както се вижда знаят да викат ура. Ураджилъка преобладава, а решенията са предварително взети.

12
На 20.т.м.Ц.Георгиев - звенар е казал: от доклада на Г.Димитров се разбира,че другите партии от ОФ са изпълнили своята историческа задача,и само ако желаят може да съществуват но как ще съществуват когато се казва,че са изиграли ролята си.

На 19.т.м. Атанас Дамчев е казал: в доклада си оня разбойник Димитров пак се заканва,но на него му е лесно утре ще избяга в Русия със самолет,той иска да върне у нас робството още от преди векове.Целия народ е оголел и огладнел,а той работи по заповед на Русия,сега плаща дето са го хранили там.На конгреса ще се вземе решение да се отнеме земята на селяните,ще се ударят също занаятчиите и търговците,но те няма да траят както индустриалците.

На 23 т.м.Манол Стоинов, в разговор по конгреса е казал: че обективни условия за самостоятелното съществуване на Звено няма,той обаче още не си бил оформил становище какво може да се направи,тъй като база за сливане в РП/к/ няма,а за сливане с другите партии не намирал никакво основание.Ща постепенно саморазтуряне на партията не бил,понеже го считал за недостойно.

На 22 .т.м. в ЦУ на Звено, Кулишев е съобщил,че е говорил с К.Георгиев по въпроса за съществуването на партията, и взели решение да се срещнат с хора от РП/к/ и обмислят въпроса за ликвидирането на Звено.

На 23.т.м.Стилян Максимов -звенар от № 4 район се изказал във връзка с доклада на др.Г.Димитров,че съдбата на всички партии е решена в смисъл,че отдавна са престанали да съществуват.Върховете на Звено,допълнил Максимов извършиха и продължават да вършат предателство спрямо интересите на своите членове,които непосредствено след 9 септември 944 год. ги залъгаха с едно или друго.За нас старите това няма значение,ние си отиваме,обаче за младежите,които бяха излъгани да дойдат при нас ще се отрази зле върху бъдещето им,защото те се намират в безпътница.

Д-р Рафаилов-звенар по повод подготовката за след-конгресния митинг е казал: ще мръзнем днеска и ще викаме ура на другарите. Сmee ли някой да не излезе,комунистите си водят бележка за всеки гражданин,а и нали трябва пред руснаците и другите гости да се представим,че народа е с комунистите.След това същия добавил и това ако не е демокрация здраве му кажи.

По същия повод Д.Шиваров-звенар е казал: ще манифестраме и ще викаме ура и с това ще дадем нашето съгласие,че сме съгласни със смъртната присъда която ни подписаха на конгреса, но нали СССР трябва да види,че народа е с комунистите.

На 20 т.м. по повод конгреса Геро Недялков-звенар е казал: че около конгреса е създадено доста шум.По всека вероятност Коминформа е имал за цел да представи конгреса пред свет като събития с огромен последствие от международно значение. Това бил първият конгрес на комунистическа партия в границите на демократическият блок.Целело се да се покаже единството на блока от една страна,а от друга Коминформа ще прокламира политическото становище на страните с народна демокрация.Обстоятелството,че конгреса сава за първи път в България свидетелствува,че окончателно сме възприели пътя на съветизма.В същият разговор Рачо Славков е казал,че събития от рода на нашия конгрес не става изолирани сами по себе си и трябва да се разгле-

13

жда като известен етап или звено в голямата политика която води Съветския съюз." За нас е по интересно да видим начина, по който и ние ще изграждаме социализма в нашата страна". Дали ще използваме опита на СССР или сами ще правим собствен опит.

На 22 т.м. Георги Георгиев /Щуката/ ул. Дунав 13 при разговор в ресторант "Кебата" е казал: ако това е оправия здраве му кажи. Конгреса решава що решава, пък ние тука зъзнем без въглища. Станахме като бухали на тъмното.

III. В СРЕДИТЕ НА БИВШАТА РСДП-ОФ

В разговор между В. Спасов, Н. Исаев и др. Спасов е казал, че за сега Добри Бодуров влиза в ЦК на РП/К/ , но след конгреса едва ли ще остане. Същият е казал, още, че на бившите социалисти, комунистите нямали доверие.

На 14 .т.м. Симеон Вържаров, бивш член на РСДП-ОФ е казал, втръснаха ни вече събранията за този конгрес, като че ли друг път не е правено конгрес. Непрекъснато се говори за конгрес за украса, за лозунги, плакати и пр. А конгреса ще бъде само една манифестация, защото решенията са взети предваително и само ще се докладват и приемат с акламации.

На 15.т.м. Павел Цолов, бивш социал демократ е казал Нашите делегати за конгреса от София са достатъчни, но подбора им е неудачен. След конгреса вероятно е Здравко Митовски да напусне министерския пост и остане директор на пенсионния фонд или Застрахователния институт. Добре, че се слехме с комунистите, защото както я бехме започнали в ЦК хептен щехме да издребнеем. Конгреса ще бъде величествен и ще има гости от много страни, всички трябва да отделим време и сили в помощ на партията за осъществяване на решенията които ще се вземат на конгреса=

IV. В СРЕДИТЕ НА РАДИКАЛНАТА ПАРТИЯ.

На 21 т.м. във разговор с Георги Константинов, относно доклада на др. Г. Димитров, Славчо Стоилов се изказал, че това е стара тема, само с един нов елемент, а именно в рамките на ОФ, партиите могат да се сливат или разтурват, но не и с РП/К/. Според Славчо Стоилов за всичко това имало много време и щял да се реши въпроса за сливането. В разговор на 22.т.м. на същата тема Славчо Стоилов се изказал, че казаното от др. Димитров в доклада му за бъдещето на партиите е много важно и ням а да остане само на думи. Той смята, че след конгреса ще бъде поставен въпроса за бъдещото съществуване на Звено и Радикелната партия. И смята че щяло да бъде внушено саморазтурянето на Звено, а да Радикелната партия имало малка вероятно да и бъде препоръчено да се слее с БЗНС. Слабчо Стоилов смята още, че след конгреса др. Димитров

М
ще го извика във връзка с бъдещето на радикалната партия. Последното мнение на Славчо Стоилов е, че скоро щели да останат РП/к/ и БЗНС, а не след дълго и БЗНС, щял да се разтури или слее с БКП.

На 22.т.м. Георги Константинов се изказал, че правел силно впечатление многобройните чужди делегати дошли за конгреса а от друга страна това показвало, че БКП се отценява като една от първите марксистически партии.

За поздравленията поднесени от Славчо Стоилов Маврудиев е казал, че те били най-добрите от тия на Отечествено-фронтските партии.

У ВСРЕДИТЕ НА ЛУЛЧЕВИСТИТЕ.

Кръстьо Тодор Лулчев-лелчувист се изказал, че от конгреса зависело бъдещето на Лулчевистите, ако надделееа страната на В. Коларов в България щяло да настъпат редица реформи, като БКП се присъедини към ЮКП-От това пък щяло да се създадът по сносни условия за живот.

В разговор относно конгреса Евтим Николов-член на ЦК на РСДП /о/ е казал: днес от нас никой-нищо не може да направи при това положение-На поставения му въпрос, дали няма да бъде направен някой атантат с конгреса, той отговорил. ние винаги сме отричали това, само комунистите са луди глави и правят атентати.

В същия разговор Лулчевисти Е.Николов е казал: не съм във връзка със земеделците и не знам дали тия телета не готват нещо, но те попадат малко като братовчедите-комунистите в тяхните среди може да се срещне некое метиляво за тая работа.

Милко Х.Стефанов бивш член на ЦК на ССМ/о/ на 16 т.м. е казал, че след конгреса щяло да има голямо стягане и че не може-бо да се очаква нищо хубаво за РСДП /о/.

На 20 т.м. Йордан Митев, лулчевист по повод на конгреса е казал: Г.Димитров разправя страшни работи, до максимум ще чисти и унищожава частния сектор, защото поражда капитализма.

По повод конгреса Станко Разбойников, известен лулчевист е казал, че в средите на бившите социал демократи от ОФ се коментирало, че на Здравко Митовски не се чувало много думата. Това нещо същите си го били обяснявали, ~~не~~ комунистите считат Здравко Митовски за карьерист и затова го изоставят на заден план.

В друг разговор Кръстьо Т. Лулчев относно речта на др. Димитров и по специално въпроса за Пиринска Македония в нея е казал че Македония никога няма да се присъедини в България, защото живота в Югославия бил много по-свободен и сносен. Същият е казал, че др. Димитров обвинявал някой югославски водачи, че не признават нашето партизанско движение и добавил, как ще го признаят когато се състоеше от гамени и апаши, които подгонени от властта бягали в Балкана.

Славчо Ризов и Б.Белев бивши членове на ССМ /о/ по повод конгреса са се изказали, че след него терора на известни категории граждани щял да бъде засилен и щели да бъдат преследвани студентите опозиционери и бивши офицери.

Радослав Косталиев, член на ССМ /о/ във връзка с конгре-

15

са е заявил: София стана оборище на комунистите от всякъде, къде ходят все в София, кога конференции кога чествания ~~вс~~ в кога конгреси и т.н. Затова софийци още неможели да се оправят. Порано германци ни ~~били~~ ограбили, а сега българи и то тези които претендирали, че носят новото. Кога е ~~било~~ това, продължил Косталиев зимата да бъдем без въглища през 1943 година когато бяха бомбардировките зимниците ни бяха пълни с въглища, къде е двегодишния стопански план нали е предсрочно изпълнен. Къде са богатата или народа ще работи за тези що го управляват. До като не се даде думата свободно да каже какъв строи иска, няма да се оправим.

VI ВСРЕД ДЕМОКРАТИТЕ.

Георги Иванов Манафов, член на демократическата партия в присъствието на други демократи се изказал, че след конгреса на РП/к/ щяло да има смена на помощник министри и помощни министри. Това нешо го бил научил от журналиста Поп Илиев бивш земеделец.

На 20 т.м. Никола Неделчев демократ, се изказал, че радио ~~Ню-Йорк~~ какво, че конгреса на РП/к/ нямало да бъде конгрес а маскарад и по скоро место за гимнастически упражнения на ръцете и краката и гласните органи. Защото всичко било наредено от Москва а тук само се одобрявало.

Христо Тивчев, демократ се изказал, че ако на конгреса не излезъл да говори др. Г. Димитров то трябвало да бъдем уверени, че той е починал. Според Тивчев, Димитров може и да е починал, но от СССР да са изпратили негов двойник който да се явява тук таме без да говори, за да се заблуждават хората. Така било направено и с Ленин когато починал. След смъртта му няколко месеца до като Сталин заздравя властта имало двойник на Ленин който се движел без да говори и се спира пред когото и да било.

16

VII ВСРЕД КАТУЛИЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ.

На 9 т.м. Ст. Караджов, редактор на катулишния вестник истина е казвал, че се бил научил от някои си виден партиец, какво след конгреса от София щели да бъдат изселени от 200.000 души противници на режима опозиционери, бивши държавни служители и др. И за да не правило впечатление, че принудително ги изселяват щели да им казват само и те уж доброволно да се изселяват в провинцията където намерат за добре. Научил се бил също, че списъците в милицията от сега се изготвяли и затова той се замислил сериозно по въпроса къде да се изселяват.

На 21 т.м. същият се изказал, че речите на др. Димитров и В. Червенков пред конгреса били хвърлили в паника всички граждани. И всички чакали със затаен дъх резолюцията от конгреса. Според Караджов др. Вълко Червенков се бил нахвърлил много остро срещу катулиците и ги нарекал сектанти, но той не можел да унищожи вярата на катулиците, защото които посегнел върху тях бъркал много и после се каел. Можело да се затворят църквите и спре вестника им, но това още повече щело данастрои катулиците да мразят посегателите комунист.

Професор Александър Петров се изказал, че в скоро времен правителството щело да предприеме честка сред православното свещеничество.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ДО ДРУГАРЯ

НАЧАЛНИК ОТД. "А", ОТДЕЛ I-ви Д.Д.С.

Т У К

ДОКЛАД - ОТЧЕТ

за работата на II-ра група, отделение "А", отдел I-ви при Д.Д.С. през 1948 год. имаща за обект партията Народен съюз "Звено".

I. ОЦЕНКА НА ОПЕРАТИВНАТА ОБСТАНОВКА ПРЕЗ ГОДИНАТА И ЗАДАЧИТЕ, КОИТО СА СТОЯЛИ ПРЕД ГРУПАТА ПРИ ТАЗИ ОБСТАНОВКА:

През 1948 г. нашата страна се намираше под знака на усилената подготовка за построяването основите на социализма. С оглед на това бяха проведени редица крупни мероприятия, като национализацията на индустрията/вкрая на м.г./, създаването на ЕОПО на О.Ф., насрочването и провеждането на V-я конгрес на РП/к/ и др. Световната ситуация продължи да се избистря. Светът се раздели на два ясно очертани лагери водещи двубой за надмощия на политическата арена - този на реакцията, капитализма и империализма от една страна и от друга - лагера на мира, демокрацията и социализма. Мястото на чашата страна беше и тя се определя ясно и недвусмислено на страната на последния.

При тази вътрешна и международна политическа обстановка, обекта на групата - партията Народен съюз "Звено" през 1948 г. проведе организационно-политическа и обществена дейност свеждаща се в общи линии, до следното, а именно:

В връзка с декларацията на НК на ОФ от м. октомври 1947 г. за създаване ЕОПО на ОФ, партията НС Звено насрочи и на 3. I т.г. в София се състоя нац. конференция на НС Звено. Подготовката за същата, доколкото такава бе проведена, се направи от "центъра" и предимно от прогресивната група в партията, като последната имаше инициативата в свой ръце. Главната задача на левината в тоя момент беше на всяка цена да спечели конференцията с цел да разтури реакционните Ц.К. и И.К. на партията и да избере нови такива, като по тоя начин още повече парализира дейността на десницата. За да може левината да осигури победата си в конференцията на своя страна, още по време на самата подготовка за същата, тя прибегна до редица маневри, като шантажира десницата в лицето на проф-те Стайнов, Чолаков, адвоката Ст. Брадинов и др., да си дадат предварително оставките, като членове на ИК и също временно да се откажат от участието си в конференцията. Действително този ход на левината се увенча с успех. Проф. Стайнов участва в конференцията само формално, а проф. Чолаков въобще не присъства. През време на конференцията Г. Стамболов и др. десничари бяха в връзка с нар. представител Ат. Минков от Видин и несмеейки сами да се опълчат и защитят своите десничарски позиции, го молеха той да стори това, обаче, Минков не посмя да стане явен изразител на становището на десницата в партията.

На самата конференция присъстваха всичко около 300 души звенари, делегати и гости от София и провинцията. Конференцията протече и взе решения в Оф дух, тъй като болшинството от делегатите и гостите бяха хора на прогресивната група и "центъра". От страна на

прогресивната група бе поставен въпроса за смяна на ЦК, ИК, устава и програмата на партията. Това предложение на прогресивната група беше отхвърлено от "центъра" - респективно К. Георгиев, под предлог, че нац. конференция не била властна да направи това, а в най-близко време, вероятно през пролетта на н.г., обеща, че ще бъде свикан Висшия партиен съвет, който е властен и който ще направи по дълбоки промени в партията, обаче, нито през пролетта, нито до края на годината, ВПС на НС Звено не бе свикан, като дори и дума не стана за това. Това беше до известна степен един трик от страна на "центъра" за запазване десницата в партията. В резултат на това поведение на "центъра", нац. конференция реши и разтури само ЦК на партията и попълни ИК на същата с нови членове, изхождащи предимно от членовете на прогресивната група, като по тоя начин последната завоюва по здари позиции.

През м. януари партията НС Звено проведе формална подготовка за II-я конгрес на ОФ. На конгреса присъствуваха общо около 45 души делегати и гости звенари, които не предприеха никакви действия от естество да смутят хода на конгреса. Изказванията в конгреса, както и решенията на същия, макар и формално, бяха одобрявани от някои от присъстващите звенари. След конгреса на ОФ, в връзка с създаването на ЕОПО, някои членове на ИК и инструктори при ЦУ на НС Звено бяха изпратени в провинцията по места за провеждане конференции и даване инструкции. За целта бяха издадени и разпратени по организациите няколко окръжни от секретарията на партията.

След нац. конференция на НС Звено, в партията на дневен ред, от страна на "центъра" бе поставен въпроса за смяна и промяна на организационно-инструкторския и чиновнически апарат на партията. По тоя въпрос се стигна до сериозни разногласия между прогресивната група и "центъра". Последният има инициативата в свой ръце, ~~инициативата~~ прогресивната група, че тя няма интерес от една такава промяна в ЦУ, направи опит чрез бойкотиране на някои заседания на ИК да я осуети, но след като увери, че "центъра" е решен да действа, се отказа от тази своя безполезна постъпка и тя взе участие в заседанието на ИК на НС Звено, състояло се на 25. II т.г. на което бе разрешен въпроса с исканата реорганизация. Това заседание на ИК взе решение да бъдат уволнени някои от организаторите при ЦУ, които бяха заменени с нови хора изхождащи предимно от "центъра", хора верни на Г. Кулишев и неизвестни за звенарските среди, като Иван Костов и др., хора реакционери, но не проявили се активно. Направени бяха и някои промени и размествания в персонала при ЦУ, но не от особено значение.

На горното заседание на ИК бе гласуван и бюджета на партията, респективно на ЦУ на НС Звено за 1948 г. в размер на 12 мил. лева.

От състоялото се заседание на ИК на 25. II т.г. гласетне НС Звено продължи своя организационно-политически живот развивайки слаба дейност. От 1. IV до 24. XII т.г., ИК се е събрал общо на 5 заседания, бяха проведени по няколко заседания на стопанската, организационната, политическата, финансовата и културно-просветна комисии при ИК на НС Звено, които се занимаваха с незначителни въпроси и вземаха също такива решения.

След разногласията между "центъра" и левията по въпроса за реорганизацията, възникнаха такива в връзка с отпечатаната в в-к "О.Ф." статия по въпроса за религията, а по-късно и по въпроса за назначаването на подпредседател на Стол. нар. съвет, но разногласията и споровете не бяха така остри и не се водеха както в миналото. Може да се каже, че от началото на годината до сега, освен поменатите и други по маловажни търкания, между левията и "центъра" не е имало сериозни спорове. Правят се взаимни отстъпки и намиране безполезна начини за избягване споровете и от двете страни, като десницата на партията следи тия борби, но не взема активно явено участие в същите, страхувайки се от евентуален удар от страна на властта.

ЦУ на НС Звено през годината, особено през втората полугодина

на същата, разви много слаба дейност. Даже някои звенари, когато става дума за ЦУ си служат с израза "църковно настоятелство". Работата на ЦУ се свежда до това да прави разни ходотайства за спасяване на репресирани по различни поводи звенари от София и провинцията, за провеждане на някои конференции, а също така да прави разни лажавери, мошеничества и разхищения на средства, като криейки се зад гроба на партията ги използват за свои лични нужди и цели. Така през м. март т. г. бяха започнати различни спазарявания за покупка на печатарски машини за нуждите на партията. Беше извършена една покупка за 5.100.000 лв. В последствие се указа, че тази машина не е струвала повече от 3.000.000 лв., но спазаревача Виктор Петров, когато е правил спазаряването уговорил с собственика, че ще получи за машината голяма сума при условие на Виктор Петров да бъде подписана разписка за 300-400.000 лв. комисионни, която сума да му бъде броена след осъществяване сделката. Бяха извършени и други сделки пак по горния начин. При ревизията на касата при ЦУ, същата се указва в пълен безпорядък, че съществува никаква отчетност. Ако се знае кой, колко пари е вземал, не се знае къде и за какво ги е давал и обратно. Счетоводителя на партията Цайков е надчетен и т. н. Въпроси от тоя характер, като случая с Виктор Петров, продължиха да занимават партията през цялата година.

Градската организация на НС Звено през цялата година водеше само формално съществуване, без да развива каквато и да е дейност.

Раионите на НС Звено в София, особено след II-ия конгрес на ОФ сведоха почти до минимум своята организационно-политическа дейност и живот, да не говорим за някаква културно-просветна дейност. Това важи почти за всички райони. Цялата дейност на районите през годината се свеждаше до провеждане по няколко заседания на ръководствата в съответните райони, до провеждане на райони събрания и избиране на нови ръководства в състав почти този на старите такива, което стана до към първата половина на годината. Проведени бяха и други събрания на районите, но слабо посетени и в много случаи няколкократно насрочвани и отлагани поради непосещение от страна на членовете.

Партийния орган в-к "Изгрев" през годината се движеше: в началото около 150.000 бр. тираж за страната и около 50.000 бр. за София, като постепенно се движеше по низходяща линия за да достигне към края на годината тираж към 110-120.000 бр. за страната и към 30-35.000 бр. за София. В замяна на тиража вестника значително своята политическа линия в ОФ дух, линия която се провежда в вестника благодарение на така стеклите се обстоятелства в страната главно и благодарение на гл. редактор Тр. Трифонов, въпреки негодуванията на в болшинството си реакционен редакционен персонал на вестника.

Финансовите си източници партията НС Звено черпи главно от приходите на в-к "Изгрев", а от втората половина на годината почна да черпи макар и минимални приходи от откритата през годината печатница на партията. Общо финансовото положение на партията не е добро. Групата през годината не е констатирила същата да получава финансови източници от съмнителен характер.

Социалният състав на партията, както и до сега продължава да бъде: пенсионери, запаски и уволнени офицери, някои бивши индустриалци и други големи собственици, чиновници, занаятчии и др. буржуазни и дребно-буржуазни елементи.

Прилив и отлив: През годината, а особено след конгреса на ОФ и решенията му за създаване на ЕОПО, членската маса на партията отбелязва постепенен отлив, което се дължи на обстоятелството, че членската маса, изправена пред новите крупни промени на нашия общественостно-политически и стопански живот, все повече и повече се обезверяват в бъдещето на партията, виждайки нейното загиване, което все повече се подчертава към края на годината особено, когато ясно се поставя вече въпроса от различни среди и лица в партията, какво тя е изиграла вече своята роля и трябва да прекрати съществуването си, било чрез разтуряне или по друг някой начин. Много звенари след създаването на ЕОПО

на

на ОФ предпочетоха да останат само членове на същата или безпартийни но не и като членове на Звено. В подкрепа на последното се явява и факта, че много малка част от членската маса на НС Звено е платила партийния си членски внос през настоящата година.

Отношение по въпросите по външната политика: В болшинството си членската маса на Звено е отрицателно настроена към страните с народна демокрация и предимно към СССР, което отношение изразяват по най-различни начини, като: вражески изказвания, такива за предстояща война в полза на англо-американците, разпространяване на слухове и пр. Особено показателно в това отношение е взетото вражеско становище на предателя Тито към Коминформбюро. Тогава цялата реакция в Звено показва истинския си вражески противодемократически лик. Тя сияеше и броеше дните на народната власт, като членове на ИК не изпълниха взетото решение в заседание на същия, да отидат в провинцията на разяснителна работа, както е случая с Христо Лилков, които казал, че това не е тяхна, а комунистическа работа, те нямат нищо общо с нея и пр.

Отношение по въпросите по вътрешната политика на страната: Отношението на по голямата част от членската маса на Звено привидно одобрява вътрешната политика на Правителството, като, бидейки поставени при тежко положение те се нагаждат. Привидно одобряват правителствените мероприятия, но не работят за тяхното осъществяване, а в повечето случаи проявявайки мълчалива съпротива, ги саботират. Те критикуват злословят и разпространяват всевъзможни слухове по адрес на видни правителствени и партийни дейци, отправят хули и закани срещу РП/к/, считайки я като главен виновник за тяхното лошо положение, говорят, че след случая с Тито и в РП/к/ щяло да стане разцепление, недоволствуват от мерките, които Правителството взема спрямо реакционери, безделници и пр. Има лица и среди в Звено, които смятат и се надяват, че ще дойде преставрация главно с външна помощ и тогава те се разплатят с комунистите и отново да гъхнат българския народ, което не ще им се отпаде.

През 1948 г. пред групата стаяха за изпълнение в работата на същата по обекта НС Звено следните по важни задачи:

Обслужване на конференцията на НС Звено, състояла се на 3. I т. г. Групата изпълни успешно тази задача. Направен бе подробен план на мястото, където се проведе конференцията. Чрез използване агентурата и писма до провинцията бяха избрани за делегати на конференцията предимно хора на левината и "центъра", като за всички делегати бяха изготвени подробни характеристики. Знрехме предубежденията и намеренията с които делегатите идваха на конференцията. Чрез агентурата бе жан-тажирана десницата с цел нейното неутрализиране. Бе подсигурано и през цялото време на конференцията присъствува целия оперативен състав на групата, които чрез лично наблюдение и чрез агентурата следеше цялостно хода на конференцията. Благодарение на тия мерки и действия на групата, конференцията протече при добър ред и спокойствие и взема желаните в ОФ дух решения, като левината на тая конференция засили значително позициите си в партията, вкарвайки в ИК на същата още няколко души, като членове на ИК.

Обслужването II-я конгрес на ОФ, състоял се на 2 и 3: II т. г., шо се отнася главно до участието на обекта НС Звено в същия. И тази задача групата изпълни успешно. Бяха изготвени подробни характеристики за 45-те души звенари, делегати на конгреса, като чрез агентурата и чрез изпращане писма до провинцията не бе допуснато участието на явни врагове и бе направен известен подбор на делегатите. Групата разполагаше с достатъчно данни за отношението на обекта към конгреса за неговите замисли и намерения. Бе подсигуран ред и спокойствието за провеждането на конгреса, както и вземането на желаните решения, без каквито и да било смущения и пречки от страна на обекта.

През цялата година като една от главните задачи на групата бе задачата да насочи вниманието си към низовите звена на партията НС Звено с цел разкриване евентуално преминаване на липа и среди от обекта към най-остра форма на вражеска борба-преминаване към

конспиративна или бандитска дейност, имайки в предвид боржуазния състав на партията, както и опита на обекта от борбите му в миналото. През цялата година вниманието на групата биде насочено с оглед изпълнението на тази задача. За целта бе правилно насочена и разстанована наличната агентура на групата и своевременно инструктирана за по голяма бдителност. В процеса на досегашната работа през годината, групата не е констатирила случай на минаване на лица от обекта и отпочване от негова страна нелегална-бандитска дейност в София. Не са констатирани случай лица от обекта от София до сега по един или друг начин да са минали в нелегалност. Главния начин на борба на обекта през годината беше негодуване против различните мерки и мероприятия на Правителството, саботирайки последните чрез неучастие в тяхното изпълнение, чрез вражески изказвания, разпространявания на всевъзможни слухове и други подобни.

Друга задача стояща за изпълнение пред групата, също така важна, беше задачата да се засили работата по разработките. През годината групата работи по изпълнението на тази задача задоволително, но все още не може да се каже, че по всички разработки работата на групата е на достатъчно желаното ниво. Действително почти всички обекти са обхванати с достатъчно агентура и групата знае техните цели, замисли и намерения, но по някои разработки, като "Сервис" и "Хрелков" все още не е подсигурана достатъчно квалифицирана агентура, която да се ползува с пълно доверие пред обектите на разработката. В тая насока пред групата предстои засилване още повече темпа на работата. През първото тримесечие на годината бе запланирано да бъде открита една нова предварителна разработка, обаче, предвиденият обект бе вербован за агент, който се използва около другите разработки и лица взети на О.Н.Д. Към края на годината групата се ориентира към ликвидиране на една предварителна разработка "Гайдарски" чрез вербовка за агент с цел използване за обслужване на останалите разработки на групата.

Друга важна задача пред групата бе работата по О.Н.досиетата. През годината бяха открити О.Н.досиетата на всички по важни обекти. В по голямата си част обектите взети на отчетно наблюдение бяха обхванати с достатъчно агентура на които бе водено редовно отчетно наблюдение, като на Георги Кулишев, К. Георгиев, Ат. Драгиев, М. Стойнов, Хр. Мархолов, В. Кодуков и пр.

За разрешението на всички гореизброени задачи беше необходимо през годината да се обърне сериозно внимание за дисциплинирането, квалифицирането и разширението на агентурно-информационния апарат на групата. Резултатите са задоволителни, както за дисциплинирането, квалифицирането, така и за разширението на агентурно-информационния апарат на групата. С агентурата с която групата разполага в края на годината спокойно може да се влияе върху дейността на обекта за вземане едни или други решение в желан от нас дух. За напред ще бъде необходимо вербовка на нова агентура главно само по агентурните разработки и в много редки случаи по лица взети на отчетно наблюдение.

II. АКТИВНИ, ПРЕДВАРИТЕЛНИ И КОНТРОЛНИ РАЗРАБОТКИ:

През 1948 год. групата е додизаботила 10 агентурни разработки. От които открити през 1947 год. и 3 през 1948 год. От 10-ти разработки 2 са активни, 7 предварителни и 1 контролна разработка.

Активна разработка "Сервис" - обект проф. Петко Стоянов Стойнов. Разработката е открита на 26. III 1947 г., като до тогава обекта е имал само досие. Разработката е открита въз основа на данни от които е видно, че обекта е вражески настроен спрямо нар. власт, че същият е английски възпитаник, владее много чужди езици и поддържа връзки с различни чужденци, както и такива с реакционно настроени елементи в страната. През 1947 г. работата на групата по разработката беше слаба. През отчетната 1948 г. работата на групата по разработката сравнително бе подобрена, но все още е бавна и неотговаряща на изискванията.

Обекта се обслужва главно чрез агент "Земен", като се използва чрез насочване и агент "Б-13", но агентурата около него не може да се каже, че е задоволителна и предстои ⁶обезпечаването му с повече и по квалифицирана агентура, ползваща се с пълно доверие пред обекта. През годината не е изготвен нов план за разработка и не са проучени достатъчно всички връзки на обекта. Самият обект на разработка от началото на годината не проявяваше особена дейност, но към края същата се активизира, провеждайки различни срещи и разговори било в дома си или другаде на път с различни лица от страната и чужденци в по редки случаи.

Активна разработка "Хрелков" - обект Христо Трифонов Лилков, о.з. генерал и бивш м-р. Разработката е открита на 24.VII 1947 г. До тогава му е водено досие. Разработката е открита въз основа на данните, че обекта е един от лидерите на реакционната десница в НС Звено, ползващ се с авторитет, способен да провежда конспиративна дейност и да оглавява такава. Освен това той е най-близкият приятел на Дамян Велчев, последният намиращ се в чужбина с когото обекта е изпратил и синът си. Работата на групата през годината по разработката не беше на нужната висота, като се има в предвид, че по голяма част от годината обекта прекарва в Пловдив, където се установи на адвокатска практика и което ни затрудняваше работата. Използуваната агентура все още е незадоволителна главно по се касае до агентура ползваща се с пълно доверие пред обекта. Около същия се използват агентите "Вихров", "Жар" и до известна степен "Б-13". В процеса на работата през годината се потвърждава вражеското настроение на обекта към народната власт и мероприятията, изразявана при различни изказвания и по различни поводи.

Предварителна разработка "Гайдарски" - обект Георги Димитров Стамболов е открита на 30.II 1947 г. въз основа проявяваната от него реакционна дейност всред обекта НС Звено, тогава особено всред МНС Звено, чиито председател беше той, изпълнявайки директивите на десницата в партията, като В. Круков, Проф. Стайнов и др. Работата на групата през 1948 г. е задоволителна. Обекта е обезпечен с достатъчно и подходяща агентура. Знаем всички негови замисли, намерения и отношения към въпроси от вътрешен и международен характер за страната. Обекта напоследък се разколебава в своите политически позиции и групата се е ориентирала напоследък към ликвидация на разработката чрез вербовка за агент с цел използването му по другите разработки, главно "Сервис" и "Редус", а при отказване сътрудничество спрямо същия ще бъдат взети репресивни мерки.

Предварителна разработка "Уинократ" - обект Христо Петров Тодоров е открита на 24.X 1948 г. въз основа на проявена от него вражеска дейност. Същият като председател на МНС Звено направи опит да нанесе удар на прогресивната група в съюза, респективно гл. секретар на същия Николай Кукушев, обвинявайки го в сътрудничество с Милицията. Освен това обекта е завършил образованието си в Франция и възприел западноевропейските буржуазни идеи. Работата на групата през годината е задоволителна. Около него се използват агентите "Рубин", "Чичо Том", а до известна степен "Графа" и "Б-13". В резултат на досегашната работа по разработката се потвърждава, че обекта е и си остава враг, но че проявява се активно.

Предварителна разработка "Маркиза" - обект Мара проф. Иван Кинкел е открита на 10.IV 1947 г. въз основа на провеждана от нея вражеска дейност като председател на НС Звено V-ти район. Резултатът от досегашната работа на групата по разработката е, че същата не проявява особена вражеска дейност и следва да бъде върната към отчетно наблюдение. Около нея се използват агентите "В-9", "Зеленкино" и отчасти "Стефанов № 1", данните на които потвърждават това.

Предварителна разработка "Снимач" - обект д-р Спас Николов

- 7 -

Мулешков е възникнала на 17.X 1947 г. въз основа на провежданата реакционна дейност на същият в редакцията на в-к "Изгрев" и като близък на хората на десницата в ИС Звено, като В. Юрков, Д. Вечлев и др. обекта е завършил докторат в Германия. Работата на групата около него е задоволителна. Около същият се използват агентите "Лозов", "Вихров", "Жар", а и някои други агенти чрез насочване. Въпреки това, обаче, разработката не се води с нужния темп. Нов план за разработката освен старият не е направен и не са проучени достатъчно всички връзки на обекта. В резултат на досегашната работа се подчертава реакционната дейност на обекта, изразявана от него главно чрез вражески изказвания, разпространявания на слухове. Страхувайки се от нова обмяна на парите и те да не отидат в комунистите, той си купи през годината един хладилник на стойност над 150,000 лв. Предстои засилване темпа на разработката.

Предварителна разработка "Репин" - обекта сан. о. з. полк. Рувим Николов Попов е открита на 12.II 1948 г. въз основа неговата вражески дейност, както преди, така и след 9 Септ. През годината разработката можеше и имаше предпоставки да бъде ликвидирана, но това не стана, тъй като същата не се водеше с необходимия темп. Около нея се използваха агентите "Стоянов", "Стефанов" и "Б-13". Макар и изплашен, обекта продължаваше своята вражеска дейност главно чрез изказвания в враждебен дух. Предвид на това, че към края на ч. г. обекта бе преместен на работа в гр. Лом, на същият групата ще продължи да води разработката като контролна.

Предварителна разработка "Редус" - обект Райчо Боев Славков, о. з. генерал, е открита на 11.III 1948 г. въз основа на провежданата от него преди 9.IX 1944 г. като военен и след горната дата, като член на ИК на ИС Звено-реакционна дейност. Разработката се води с сравнително добър темп. Обекта е обезпечен с агентите "Вихров", "Никодим" и "Жар". Не са проучени достатъчно всички връзки на обекта. Резултатът от работата на групата потвърждава вражеската дейност и настроения на обекта изразявани главно чрез реакционни изказвания и неучастие в осъществяването на мероприятията на правителството. Не проявява достатъчно активност страхувайки се от евентуален удар.

Предварителна разработка "Скимов" - обект Стефан Костов Милков, о. з. полковник е открита на 15.III 1948 г. въз основа на данни за неговата вражеска минала и настояща дейност. Обекта се обслужва от агентите "Жар", "Даскала", "Б-13", но работата около същият значително се затруднява от факта, че той е на работа в провинцията, русенско и идва в София от време на време само за по няколко дена. Взети са необходимите мерки за откриване разработка на обекта и по местоработата и с това координиране работата ни.

Контролна разработка "Вейган" - обект проф. Венелин Йорданов Ганев е открита в началото на 1947 г. въз основа на провеждана от него реакционна дейност и такава след 9 Септ., като регент. Работата около обекта докато същият се намираше в Плевен бе задоволителна, но след преместването му в гр. Дряново значително се затрудни, тъй като въпреки няколкократните ни писма и напомняния до сега групата не е получила никакъв отговор от зав. Д. С. гр. Дряново.

III. ОТЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНИ ДОСИЕТА:

През 1948 година групата е водила общо 50 О. Н. досиета. Десет О. Н. досиета за заварени и 40 новооткрити през годината. 38 лица взети на отчетно наблюдаване са били обезпечени с достатъчно ИК агентура и наблюдението им е водено редовно, 9 са нередовно наблюдавани и 3 никак не наблюдавани. Закрити О. Н. досиета през годината групата няма. Има две такива за закриване и едно за предаване на друга служба, тъй като обекта не се проявява по линията на ИС Звено

Общо в групата има образувани и около 40 преписки на проявили се лица от обекта на някой от които ще бъдат открити О.Н. досиета, а останалите ще бъдат предадени към архива на Д.Д.С.

Отчетно наблюдавания обект Георги Кулишев Костов-полит.секретар на партията НС Звено е обхванат добре с агентура. Около него са насочени агентите "Вихров", "Кар", "Рубин", "Б-13" и др. През цялата година групата е разполагала с достатъчно сведения за всички намерения и действие на политическия секретар на партията, като се почне от нац.конференция на Звено в началото на годината, разногласията между него и прогресивната група, както и по всички други въпроси които са стояли пред партията. Резултатите от досегашната работа по обекта не дават основание, че обекта трябва да се вземе на разработка, а трябва да се засили отчетното му наблюдение.

Кимон Георгиев Стоянов-председател на НС Звено, около същия са насочени агентите "Вихров" и "Рубин". През годината обекта се държи много внимателно и задържано. Някога същият не е вземал ясно становище по какъвто и да било въпрос. Вичаги, когато бъде запитан той отговаря, уклончиво и отправя лицето било към ИК или друг компетентен орган на партията. Около него е нужно да се вербова квалифицирана агентура, която да се ползува с доверие пред обекта.

Останалите по важни ръководни лица от обекта НС Звено взети на отчетно наблюдение, като Атанас Драгиев, Христо Мархолов, Костадин Трендафилов, проф. Станчо Чолаков, Енг. Колев и др. са редовно наблюдавани и обезпечени с агентура, но проф. Станчо Чолаков повечето от времето си прекарва в провинцията-гр. Варна, а от там през годината не са постъпили достатъчно материали за провежданата дейност от него там.

Като слабост в работата на групата през годината може да се отбележи това, че на някой лица взети на О.Н.д. не се отразили всички налични материали като: на Димитър Алексиев и Александър Янчулев не са взети преписи от обвинителните им актове и от присъдите с които те бяха изпратени в затвора. Декларации обр. №10 г на някой, макар и на малко обекти не са подпълнени с всички данни, а на някой не са набавени необходимите снимки.

IV. РАБОТА В ПРОВИНЦИЯТА:

През настоящата година работата на групата с провинцията отбелязва известен напредък и групата стига една по ясна представа за състоянието и дейността на обекта по различните сектори и места. На групата е известно, къде обекта е силен, къде е слаб-реакционно настроен и къде трябва да се обърне по сериозно внимание върху дейността му.

Организационно-политическия живот на обекта НС Звено и в провинцията, както и в София, през 1948 г. беше слаб. Като по силни и активни звенарски организации в провинцията се проявиха тези в Видин, Русе, Варна, Добрич, Хасково, Пловдив, до известна степен тези в Ст. Загора, Габрово, Шумен и др. проявили по слаба дейност. Дейността на звенарските организации се свеждаше до провеждане по няколко заседания на ръководствата, провеждане по няколко общи събрания повечето от които са насрочвани и отлагани по няколко пъти поради непосещение от страна на членовете. През годината много от звенарските организации в провинцията, особено селски такива, постепенно преустановиха дейността си и въобще съществуването си, като резултат на новосъздадената политическа обстановка у нас и поради слабата дейност на ЦУ на НС Звено и неговия организационно-инструкторски апарат. През годината, също така, бяха избрани в някой градове нови околийски или градски ръководства, които както и старите не проявяваха особена дейност.

Сектор Враца: гр. Враца-в града съществува че голкова голяма колкото реакционна организация. Състават ѝ е предимно от уволени офицери, чиновници и др. пострадали от новата власт буржуазни елементи. През годината в града организацията е провела няколко събрания без особено значение.

9

Видин-звеновската организация в града е една от най-силните и най-реакционни организации в страната. Оглавява се от реакционери като съдения от нар.суд Димитър Станишев, съкратения адвокат Стоян Ангелов Колев, кулака Васил Омайников и др. такива. През годината проведоха сравнително добър орг.полит.живот. Там бе проведена една околна конференция посетена от полит.секретар на партията Г.Кулишев, който едвам бе успял да усмири възбудените реакционери. Работата на органите на ДС в Видин е много слаба. Тава ни принуди да изпращаме по често маршрутна агенатура там в резултат на което в края на годината възникна една групова предварителна разработка за която още нямаме сведения дали е заведена. От гр.Видин и видинско или забягнаха звенари в Югославия.

Берковица-също силна и реакционна организация оглавявана от бивши фашисти като Георги Марков-Чатов, Емил Берцоев и др. Организацията не проведе никакъв особен орг.полит.живот през годината.

В другите градове в района на сектора има звеновски организации, като в Берковица, Кула, Лом, Белоградчик и др. но по слаби и регистрирали през годината минимална дейност.

Общо може да се каже, че обекта НС Звено в района на сектор Враца, сравнително е силен, но работата на ДС в сектора по тая линия е много слаба за което няколкократно им е обръщане внимание с инструктивни писма. Резултатите, обаче, все още не са подобрени. Повечето от сведенията с които групата разполага за дейността на обекта са черпени чрез агентурата на групата, било чрез изпращане агенти маршрутници или чрез изземване по агентурен път на докладите на инструкторите посещаващи и организациите в сектора.

Сектор Плевен - Дейността на обекта в района на целия сектор през годината беше общо слаба и незначителна. Събрания почти не са провеждани, а до колкото са провеждани са били без особено значение и посещавани слабо. От звеновската организация в Тетевен са репресиранни 4 члена-уволнени от служба за фашистки прояви. В някои селски организации в района на сектора преустановиха през годината дейността си, членски внос почти не се отчита. Работата на ДС по тази линия също не е на нужното ниво, поради което и данните за състоянието на обекта са оскъдни и не толкова пълни.

Сектор Габрово-Организациите на НС Звено и в този сектор са слаби, като изключим до известна степен тази в гр.Габрово, която все пак проявява известен живот. Последната се оглавява от бившия индустриалец Иван Калпазов. През годината в Габрово и някои други градове са проведени по няколко събрания без особено важно значение.

В гр.Дряново е възворен обекта на разработка "Вейган", който в началото на годината се намираще в гр.Плевен, където ходи О.Р. от тук, където бе изработен план за разработка на място и беха регистрирани известни успехи, но след преместването му в Дряново, въпреки няколкократно ни писма, не сме получили никакъв отговор и не знаем въобще какво става с обекта на разработка.

Сектор Шумен-Организациите до колкото такива съществуват водят слаб и формален живот. Изключение до известна степен в това отношение прави организацията в Шумен оглавявана от нар.представител Йордан Панайотов, но и тя не е регистрирала/кои знаят каква дейност.

Сектор-Варна: Като най-реакционна се очерта/продължи да бъде/ през годината звеновската организация в ~~района~~ сектор Варна, особено в градовете Варна и Добрич. Варненската организация се оглавява от реакционери като проф. Ст. Чолаков, проф. Димитър Ганев и Христо Малинов последният взет на агентурна разработка. Организацията през годината води сравнително редовен организационен живот. Две от проведените събрания бяха посетени от по 300 души членове. Левията там е слаба. В добрич организацията също проведе сравнително редовен живот. През годината в връзка с информацията на сектора за Добрич по чаше нареждане се отпочнаха две предварителни разработки:

1/ "Касиера" - обект Райно Христов Маринов от Добрич и -

2/ "Предател" - обект Руси Ст. Каназирски, също от Добрич.

Дейността на Д.С. в сектора е слаба. Агентурата е недостатъчна. Групата за да се сдобие с по пълна и по ясна представа през годината изпраща в сектор Варна агенти-маршрутници, които направиха доклади за състоянието на обекта там. Освен това изпращахме изструктурни писма за работа.

Сектор Русе: Дейността на обекта в русенския сектор сравнително бе чувствителна, главно в градовете Русе и Силистра. В останалите градове организациите развива слаба дейност, а някои селски организации прекратиха съществуването си. В началото на годината в Русе се води усилен фракционна борба между левината и деснината, в резултат на която бе отстранен от длъжност секретаря на същата организация Димитър Икономов, но начело на ръководството стоят пак негови хора, като Стефан Прокопиев, Стефан Коларов и др., тъй като левината е слаба. Агентурно-информационния апарат по обекта НС Звено количествено е добър, нужно е да се подобри качествено.

Сектор Ст. Загора: В района на този сектор, особено активни през годината бяха организациите в Ст. Загора и Хасково. Дейността им, обаче, не беше от особено важно значение. Организацията в Хасково през цялата година се разтърсва от вътрешни фракционни борби по въпроса за възвръщането членството на изключения бивш член на ИК Виктор Петров. Д.С. - Ст. Загора разполага с най-добрия агентурен апарат по линията на НС Звено от всички сектори в страната.

Сектор Пловдив: В този сектор организациите на НС Звено не проявиха особена дейност - организационна и политическа, но тук членове на НС Звено преминаха към остра вражеска борба - бандитизъм, какъвто е случая с Милан Гошев от гр. Асеновград и др.

В останалите сектори обекта НС Звено не развива особена дейност. В Г. Джумайско, също преминаха някои звенари към бандитска борба, а други бяха станали ятаци, но своевременно са били заловени.

Като общ метод за борба на врага за всички сектори, е метод да на вражески изказвания, разпространявания на различни слухове, саботиране мероприятията на Правителството чрез неучастие в тяхното осъществяване и пр. Както в София, така и в провинцията, много звенари чакат връщането на старота минало, разчитат главно на чужда помощ, а само на някои места по южната крайгранична зона през годината имаше случай на преминаване към бандитска дейност. Групата води 20 К.О.Н.Д. на по активни звенари от провинцията.

Групата има обща представа за дейността на НС Звено в страната, както и за възможностите на Д.С. за обслужването ѝ, но не разполага с точни и пълни данни за броя на звенарските организации по различните сектори и места, за точния числен състав на организациите, къде, колко и какви разработки се водят и състоянието им, броя на взетите на отчетно наблюдение лица и движението на агентурата с която разполагат, тъй като сведенията, които до сега са постъпили при нас са били непълни, а в някои случаи и противоречиви. Това налага да искаме отново сведения от секторите, както за състоянието на обекта общо, така и за възможностите за обслужването му.

V. ДВИЖЕНИЕ НА АГЕНТУРАТА:

На 1. I 1948 г. групата започна работа общо с 37 агента и 2 информатора. През годината бяха вербовани 9 нови агенти и изключени 2 агента и един информатор. От изключената агентура: 1 агент изключен за разшифровка, като агент, пред друг наш агент. Същият е изпратен в Т.В.О. 1 агент временно изключен, тъй като същият замина за чужбина. Информатора е изселен от София. Единият от заварените информатори беше оформен през годината като агент. Разшифровката на агента не доведе до навреждане на отношенията с съзника - НС Звено. В настоящия

момент групата разполага общо с 45 агента. Общо взето групата разполага с достатъчно и добра агентура за обслужването на обекта като цяло, а и да влияе върху неговата дейност. Агентурата около лицата взети на отчетно наблюдение, също е задоволителна. Както вече споменах, чувствава се нужда от вербовка на агентура около обектите на разработка, в смисъл придобиване на по квалифицирана и по качествена агентура около обектите на разработка. Срещите с агентурата през годината са редовно поддържани. Ръководството и инструктажа на агентурата са били правилни. Благодарение на широкия апарат на групата, същата през годината е давала широка информация за дейността на обекта, а също така е давала насока на тая дейност, каквато може да дава и в настоящия момент.

VI. ДВИЖЕНИЕ НА ЯВОЧНИТЕ КВАРТИРИ:

На 1. I 1948 г. групата разполагаше с 15 явочни квартири, които използваше за срещите си с агентурата. През настоящата година от групата са вербовани 4 нови явочни и 1 конспиративна квартири/последната не оформена/. През годината са отпаднали 3 явки: два поради заминаване на съдържателите им в чужбина и една се използва от съдържателя й-офицер за негови нужди. В настоящия момент групата разполага общо с 16 явочни и 1 конспиративна квартири. При наличността на агентурния апарат с който групата разполага, явките не са достатъчни. Общо взето, наличните явочни квартири, отговарят на изискваните условия за такива. Конспиративността при използването им се спазва. Необходимо е, групата да обърне по сериозно внимание за придобиване на нови явочни квартири, тъй като явките са предпоставка за добрата работа на агентурата.

VII. ПРОВЕДЕНИ АРЕСТИ И СЛЕДСТВИЯ:

През 1948 г. бяха арестувани и разследвани от следствено отделение следните лица от обекта:

1. Димитър Алексиев Нейчев - обвинен и осъден за подпомагането укриването на нелегален. Съдият сега се намира в затвора.
2. Стефан Ал. Янчулев - обвинен и осъден за шпионаж, Намира се в затвора.

Групата през годината надържа и изпрати в Т.В.О. 4 лица от обекта, което изигра положителна роля за дейността на обекта, тъй като в него бе внесен известен респект.

VIII. ИЗВЪРШЕНА ИЗВЪНРЕДНА РАБОТА ОТ ГРУПАТА ЗА 1948 г.:

През настоящата година групата даде много извънредна работа извън обслужването на обекта, като: участие в следствието и процеса на легионерите, участие в следствието и процеса на лулчевистите, участва в реализацията в Хасковско с 2 О.Р., единият 46, а другия 59 дни 1 О.Р. беше командирован на Пловдивския панайр 24 дни. 2 О.Р. участваха едно ленономие на акцията в Кюстендилско. През годината групата е участвувала в провеждането над 30 ареста. Цялата група е участвувала два дни при провеждане на конгреса на О.Ф., в посрещане и охраняване на всички чуждестранни делегации идвали в страната за сключване на съюзни договори. Един О.Р. беше командирован 50 дни. Един О.Р. беше отпусък по болест 1 месец. Групата участва в провеждане следствия от 30. XI до 20. XII т.г., като О.Р. ни можеха само да провеждат срещите си с агентите и предават донесенията. Това е в общност извършената извънредна работа от групата.

София, 25. XII 1948 г.

Съставил: Началник II гр.

и.м.м.м.:

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

12 —
Строго поверително!

ДО ДРУГАРЯ НАЧАЛНИК НА
ОТДЕЛЕНИЕ "А" ПРИ ОУДЕЛ I-ВИ ДДС

Т У К.

Д О К Л А Д - О Т Ч Е Т.

ЗА РАБОТАТА НА III ГРУПА, ОТДЕЛЕНИЕ "А", ОТДЕЛ I-ВИ
ДДС, ПРЕЗ 1948 ГОД. ИМАЩА ЗА ОБЕКТ РСДП-ОФ И РАДИЧ
КАМНАТА ПАРТИЯ.

А. ПО ЛИНИЯ НА РСДП-ОФ.

**I. ОЦЕНКА НА ОПЕРАТИВНАТА ОБСТАНОВКА ПРЕЗ ГОДИНАТА
И ЗАДАЧИТЕ КОИТО СА СТОЯЛИ ПРЕД ГРУПАТА ПРИ ТАЗИ
ОБСТАНОВКА:**

Активната политическа дейност на РСДП се почувствува след конгреса който се състоя през 1947 год. на 5, 6, 7 Октомври. Новонабрания ЦК бе издал окръжно № 1 с което даваше инструкции до всички организации да масовизират партията и засилят своята просветна дейност, след това да се пристъпи към избор на нови ръководства. След това окръжно действително се почувствува голямо раздвижване на партията в цялата страна. Някои от организациите пристъпиха веднага към избор на нови ръководства и записаха масово членове без да държат каква е тяхната минала политическа дейност. Така например, в София членовете бързо нарастнаха от 3,500 на 4,500. Образуваха се разни секции по учреждения и по професионална линия. Това отражение се получи от настъплението срещу опозицията в нашата страна. Много от чиновниците които са се страхували да не бъдат уволнени са се записвали членове на РСДП-ОФ, а други такива, които са уволнени след 9. IX. 1944 год. за да не бъдат преследвани по-нататък от властта. В селските организации се записваха членове ония, които в миналото са участвували в цанковия сговор, народняшката партия и в други буржоазни партии. Те произхождаха предимно от средните и заможни селяни.

Просветната дейност проведена от организациите сред членската маса не бе задоволителна, въпреки подготовката която бе направена в началото на годината. На няколко места се проведоха няколко вечерни университети по научни и марксистически въпроси. Изключение прави само Софийската организация, която бе създала Народен университет в който се изнесоха доста много лекции по научни въпроси и други по марксистическа просвета, които не бяха добре посещавани. Общо, просветните събрания и кръжоците са посещавани много слабо.

Характерно е да се отбележи, че в РСДП, както в всички дребнобуржоазни партии съществуваша вътрешни борби. Така например, в ЦК имаше две групи. Едната група се оглавяваше от Димитър Нейков, а другата от Здравко Митовски. Барбите се волеа на лична, карниеристична почва и известни различия относно бъдещето на партията. Така Димитър Нейков ръководейки се от завист, че Здравко Митовски е израстнал бърже в партията и успял да спечели симпатии на по-прогресивните членове в партията, се бе обградил със стари закоравели широканци които не одобряват завоая на партията, който бил много на лево, и волеа борба срещу Здравко Митовски.

Тази борба особено се бе изострила през месеците, Април, Май, Јуни и Јули, непосредствено преди сливането. Нямаше заседания на ЦК в което да не е имало пререкания, а в някои случаи и демонстративно напускане заседанията от страна на някои членове.

От ЦК борбата бе пренесена и в низовите организации, където се водеше между по-прогресивните и реакционните елементи които в много организации бяха заемали ръководни постове и не се спираха пред нищо да изключват прогресивните членове, като ги обвиняваха, че са оръдия на комунистите и не им било мястото при тях.

Важно е да се отбележи отрицателното отношение на Димитър Нейков към новите етапи в политическия живот на страната ни. Така например, през м. Януари 1948 год. Русенската организация излезе с резолюция, с която обръщаше вниманието на ЦК, че е доняко времето в България да се обединят двете работнически партии. Тази резолюция бе за Нейков като глас от ясно небе, тъй като той смяташе да прави голяма социалистическа партия в България. Шест дни по-късно, а именно, на 23. I. 1948 год. бе свикан на заседание ЦК на ВРСДП и на 25. I. 1948 год. бе свикан ВПС, който да вземе отношение към създаването на БЮНО и одобрение вътрешната и външна политика на правителството.

На заседанието на ЦК, Давид Дерован изнесе доклад за състоянието на конференцията на Социалистическите партии и активизирането на II интернационал. По време на същото когато бе поставен въпроса в връзка с вътрешната политика която трябва да следва ВРСДП, между Димитър Нейков и Петко Вългаранов стават остри размишления, като Нейков на няколко пъти си е служил с най-долни ругатни против русенските ръководители на организацията и е заплашвал някои от членовете, че ще ги изключи.

На края ЦК е взел решение ВРСДП да скъса с II интернационал и да подплати и останалите социалистически партии от източна Европа да сторят същото. На това заседание обаче, Димитър Нейков отсъства.

Заседанието на ВПС започна на 25. I и продължи до 27. I. 1948 год. След изнесен доклад от Д. Нейков за международното и вътрешно положение на страната и одобрението от страна на неговата партия политиката на правителството, и втория доклад за финалния доклад, изнесен от члена на контролната комисия, Георги Манев, бе докладвано за постигнатата резолюция на Русенската организация. След това се пристъпило към разисквания. По първите два доклада нямаше особени разисквания, а специално по резолюцията станала оживена разсисквания, тъй като много от делегатите биха изненадани от подобен въпрос в дневния ред който не бе съобщен при станалите конференции за избиране на самите делегати. На втория ден от заседанието бе отпечатана резолюцията на Русенската организация в много екземпляри и раздалена на всички делегати за проучване и разискване. При разискването по резолюцията много от делегатите не бяха съгласни с нея, но божествеността я възприе одобрително и на края ВПС взе решение, че дава мандат на ЦК да влезе веднага в връзка със ЦК на РП/к/ и да отпочне преговори за подготовка на сливането, за да проведе решението на ВПС. Русенската организация е разпратила тази резолюция до всички партийни организации в страната. Поради отношението на Д. Нейков към този въпрос, че това не трябвало да стане толкова скоро и да не се изпреваря, тъй като цяло да му дойде времето, в ЦК и в някои организации настъпи съмнение, че Д. Нейков като главен секретар на партията ще осуети това добро начинание на Русенската организация и борбата се разгорещи още по-беше. При това положение, групата на Здравко Митовски в ЦК намери за уместно да използва отсъствието на Нейков от стра-

ната и да направи някои промени в ИК на РСДП. на 25 и 26. II. 40 год ИК бе свикан на заседание и в двудневните заседания на ИК бе направена промяна в ИК на партията, като на мястото на Димитър Нейков бе избран за главен секретар Здравко Митовски, а Георги Попов бе заменен с Лавел Цолов. Тази промяна донесе още по голямо сътресение в РСДП. някои партийни организации от провинцията бяха изпратили телеграми до ЦК, че не признават такава промяна без конгрес или заседание на ВПС. Борбата между двете групи в ЦК се изостри до такава степен, че даде отражение и в низовите организации.

Възползувайки се от тази ситуация в ЦК, няколко членове на чело с Янако Т. Алеков подбуждани скрито от Георги Попов и други хора на Нейков започнаха публично борбата против Здравко Митовски, като за тази цел те излязоха с един бюлетин-ЦИС, в който оповестиха, че искат да правят идейна проверка на членовете в РСДП-ОФ, с единствената задача да провалят Здравко Митовски и някои от неговите приятели на които той се опираше, но имаха лошо минало, които в някои случаи го шпионираха. Така, в първия си бюлетин те майсторски излязоха с подходящи лозунги които на първо време много лесно можеше да подхлъзне всяки обикновен член. Това бе една провокация. От първия бюлетин който те бяха отпечатали можа да проникне и в някои провинциални организации за да уронят авторитета на новия главен секретар. След излизането на първия бюлетин МК веднага изключи от партията организаторите на тази провокация. Въпреки че бяха изключени те не спряха с своята провокация и подготвиха излизането на втори бюлетин. Освен това, те си послужиха и с друга провокация, като разправяха, че тяхната инициатива била с знанието на ЦК на РП/к/ и милицията. За тази му провокация Янако Алеков бе предупреден и му се забрани за напред да излага други бюлетини. От тази откритата борба срещу Здравко Митовски бяха възхитени Г. Попов и Д. Нейков. На зададените им въпроси в връзка с този бюлетин те са отговорили: нека младите водят борбата. Ние сме след тях и ще ги подкрепим.

Издаването на този бюлетин в имал и задачата да осуети предстоящата задача на РСДП да подготви членската маса за сливане с РП/к/.

През м. Април Здравко Митовски отправил писма до Димитър Нейков и Г. Попов подписано от секретариата на партията с което се предупреждават да престанат да злославят, че промяната в ИК е станала по нареждане на РП/к/ и по този начин да създават ватразкол в партията. Ръководството на градската организация беше избрано от по прогресивни членове и държеше здраво Софийската организация. Опитите на някои да използват това различие между някои членове от ЦК и да настроят уволените чиновници и тяхните приятели срещу Здравко Митовски, че той бил виновен за тяхното уволение и не искал да ги защити, не можа да намери почва. Цялата тази вътрешна борба продължи до м. Май когато започнаха усилената подготовка по сливането. В едно от заседанията на ЦК бе избрана централна комисия по сливането и бяха разпратени инструкции до всички организации за създаване комисии по райони и секции и да отпочнат веднага преговори с организациите на РП/к/. В цялата страна РСДП провежда конференции в околийските центрове и в районните организации на които бяха разяснявани как да се проведат събранията и разясняването по сливането и какви задачи ще имат комисииите.

И на тези конференции и събрания проличаха двете тенденции, т.е. двете групировки, едната на Д. Нейков която държеше да се приемат всички членове без да се държи сметка за тяхното

- 4 -

15

минало и настояще положение и другата, на Здравко Митовски, която държеше да не се представят хора, които имат лошо минало. При започване работата на комисиите по сливането много от членовете които имаха груба фашистка дейност в миналото не бяха приети, а отхвърлени от нисовите комисии, обаче една част от тях при централната комисия бяха приети което окуражи десните елементи че това е тяхен ~~актив~~ ~~актив~~.

Работата по сливането продължи до 11 Август на която дата стана официално сливането на РСДП-ОФ с РП/к/. По околийските и районни организации тържественото сливане стана през м. Септември, когато беше привършена полската работа.

След окончателното приключване на сливането всички архиви и имущества бяха предадени на РП/к/.

Положението на партията след сливането, е следното: Много от членовете които не бяха доволни от условията по сливането започнаха да коментират, че партията е провадена от карьеристи като Здравко Митовски и други службогонци които се кагаждат и приспособяват.

Голяма част от членската маса която беше приета се приспособи и влезе в крак с членовете на РП/к/. Една част от тях не посещаваха партийните събрания и не prestaваха да говорят по адрес на РП/к/, даже някои си служеха с разпространяване на слухове и ставаха проводници на вражески действия. В Софийската организация имаме случаи на изключвания, а в провинцията някои бяха уличени, че са подпомагали бандитското движение, за която им дейност са давани под съд и изпратени в ТВО.

Младежката организация която съществуваше през 1947 го, престана да съществува, като една част от членовете и се записаха в партията, а друга в СММ и не е правен опит за някаква отделна организационна дейност.

При така стеклите се събития в обекта РСДП-ОФ през годината пред групата са стояли следните по-важни задачи:

Както е известно, на 25 и 26 февруари 1948 год. стана промяната в ЦК и ИК на РСДП. По повод новосъздаденото положение в ИК явно се бяха очертали двете групировки в ЦК на РСДП, от една страна Здравко Митовски а от друга, Димитър Нейков и Георги Попов. Нашата задача бе да запазим авторитета на Митовски сред членската маса. В това направление сме направили следното: Инструктираме нашата агентура, която от своя страна проведе разяснителна работа сред членовете на партията, а именно, че промяната в ЦК се налага и акцията на Митовски е правилна, а борбата която водеше десницата начело с Д. Нейков е антисоциалистическа и по тоя начин подпомага буржоазията и империалистите. По тоя начин бе предотвратено разцеплението на ВРСДП.

Друга задача която стоеше пред групата бе прекратяване провокационната дейност на така наречената Централен Инициативен съвет за идейна проверка на членовете /ЦИС/ както и предотвратяване разпространението на бюлетините. Посредством агентурата бе разяснена задачата на ЦИС пред членската маса, а именно, че ЦИС е една десничарска група в дъното на която е Д. Нейков, която група има за цел да разцепи единството на партията и е оронване престижа на честните и праволинейни социалисти. С тая задача групата се справи успешно, като не позволи на десницата и на ЦИС да осъществят планове си.

Като трета задача стоеше тая, да бъде пресечен пътя на десните елементи за масово навлизане в редовете на РСДП, които след провеждането на втория конгрес на ОФ имаха намерение да се прикрийт в разните ОФ партии, особено бивши членове на РСДП /обединена/.

За тая цел инструктирахме агентурата за разобличаване и не приемане на тези елементи в РСДП-ОФ.

Друга задача която стоеше пред групата бе, да организира и подпомогне предложението на Русенската организация за обединение на двете работнически партии за която цел същата бе излезла с резолюция. посредством агентурата предложението на русенци бе включено в дневния ред на ВПС, а след това ВПС прие за незабавно отпочване преговори между двете партии.

Една от най важните задачи с която групата трябваше да се справи, бе подготовката за обединението, изграждане на комисии за идейна проверка на членовете, разобличаване на десно-опортюнистическите елементи и провеждане на самото сдвигане.

След обявяване на предстоящото сливане на двете работнически партии, от страна на РСДП се отпочна разяснителна работа за необходимостта от обединението, за дисциплината и др. Започна се и изграждането на комисии за проверка на членовете. В тези комисии, почти в всички имахме наши агенти, които работеха в съгласие с представителите на РП/к/, както и за разобличаването на фашистките елементи, намерили прикритие в редовете на РСДП. Освен това, групата направи по-вече от 180 характеристики, за огни членове които в никой случай не трябваше да бъдат приети за членове на РП/к/.

За провеждане на тържествените събрания използвахме наши агенти, които изнасяха доклади и умело порицаваха широкия социализъм.

Може да се каже, че групата се справи добре с задачата която стоеше пред нея, сливането на РСДП с РП/к/.

II. РАЗРАБОТКИ.

През отчетния годишен период по линия на РСДП-ОФ групата е завела 3 предварителни разработки и 1 активна, както следва:

1. Разработка "ХЕМЕЛЕОН", обект инж. Борис Дучо Дучевски, завършил индустриална химия в Германия през 1925 год. а от тогава до края на войната срещу фашистка Германия бил непрекъснато на служба в И.Г.Фарбениндустрии. Предварителната разработка е възникнала въз основа на агентурни донесения от 13. II. 48 год. от които се вижда, че същият се стреми умело и прикрито по всички възможни начини да води борба срещу РП/к/ и мероприятията на ОФ правителство, като се стреми да установи връзки с чужденци посещаващи страната ни. От справката направена в картотеката на ДС бе установено, че в миналото същият всяка година е ходил в Германия на доклад пред директорите на И.Г.Фарбениндустрии, пред които е давал доклади и за политическото положение в България, а през време на окупацията ни от германците е поддържал тесни връзки с висши германски офицери. След 9. IX. 44 год. същият е влязъл в ВРСДП-ОФ и е поддържал връзки с всички лидери на партията, а така също и опозиционните такива.

Плана на разработката е бил правилно съставен. Разработката е имала ясно определено направление-разкриване вражеската дейност на обекта и евентуално връзките му с чуждото разузнаване, като бивш германски агент. Мероприятията са били правилно предвидени и темдовете са отговаряли на възможностите и нуждите, обаче са изпълнени с известно закъснение. Не са изпълнени мероприятията по вербовка на агентура около същия въпреки, че проучванията за това са направени. Използуваната агентура "Мена" и "Паскал" около същия се оказва недостатъчна и не се пол-

- 6 -

зува с пълно доверие пред обекта **макар**, че същата е правилно ръководена и използвана според възможностите и.

На последък обекта е уволнен от работа в "Елпром" като неспособен да се справи с работата си и е приет за член на РНк от централната комисия по сливането, тъй като от първоначалната комисия бе отхвърлен.

2. Активна разработка "Нисица". Обект **Димитър Манолов Нейков**, известен социалистически лидер, бивш дългогодишен секретар на БРСДК. Същият е бил обект на отчетно наблюдение до 30. IX 1948 год. от която дата е взет на разработка, тъй като се обявява против сливането с РП/к/и правеше всичко възможно да забави последното. Освен това същият е известен с своята ненавист към РП/к/и има предпочитание към "западния социализъм" с който поддържа широки връзки и се ползва с известност. На последък неговия син, **Добомир**, който беше чиновник в Турция се обявя на страната на невъзвращените български дипломати като, **Друков**, **Дамян Немчев**, **Долапчиев** и др. и застава на страната на реакцията.

Плана на разработката е правилно съставен. Същата има ясно определено направление-разкриване вражеската му дейност и установяване връзките му с чужбина, по специално с II интернационал и неговото социалистическо бюро за Балканите с седалище Париж. Мероприятията по разработката са правилно предвидени. Също и темповете и се намират в процес на изпълнение. Използуването около същият агентура за сега "Дреневски" и "Караславов" не се ползва с пълно доверие, но около същият се работи за слобиване с ценна агентура. Използуваната за сега агентура е законспирирана добре. Ръководи се и се инструктира добре, и правилно.

3. Предварителна разработка "Гадфон"-обект **Ганчо Кондов Ганев**. Разработката е възникнала през м. Февруари 1948 год. когато по агентурни сведения и други събрани документи бе установено, че обекта използвайки поста си на Софийски околийски комисар на снабдяването е вършил доста умело саботаж и вредителство, като е разпределял неправилно нарядите с което умнишено е предизвиквал негодувание сред населението, което използвал за създаване организации на РСДП-ОФ които настройвал против РП/к/, създавайки убеждението, че тя е виновна за всичко. Преди 9. IX. 1944 год. същият е бил кмет на фашистката власт в с. **Шиниановци**, **Самоковско** и като такъв има извършени доста престъпления. След 9. IX. 1944 год. благодарение на връзките му с **Георги Повов Нейков** и други социалистически лидери успява да стане един от факторите в РСДП-ОФ което го спасява и от народен съд.

Плана на разработката е бил правилно съставен. Същата е имала ясно и определено направление-установяването му като сътрудник на бившата фашистка власт и като саботьор и вредител в снабдителната политика на правителството, като комисар по снабдяването на Софийска околия. Мероприятията са били обмислени и правилно предвидени. Темповете също, обаче са изпълнени с доста голямо закъснение, тъй като оперативния работник който водеше разработката внезапно напусна групата и премина към V отдел като остави друг да продължи разработката. **Макар** и с закъснение мероприятията в по-голямата си част са изпълнени, като една част от престъпната му дейност е документирана. Не е изпълнено мероприятиято по вербовка на информатор по квартира. Обекта обаче е бил добре подсигуран с агентура чрез агентите "Хари", "Паскал" и "Виктор", които са били правилно ръководени и инструктирани.

В резултат на разработката му бе установено, че същият особено след уволнението му като Софийски околийски комисар през м. Март 1948 год. насам променя коренно своето поведение и се стреми да се покаже като добър отечествено фронтовец, по която причина е бил прехвърлен на отчетно наблюдение. Но въпреки, че

при обединението, благодарение на връзките които има с лидерите на РСДП/О.Ф./ същия бе приет и за член на РП/к/. Към същия група се ориентира с оглед на вербовка и използването му около останалите обекти на разработка и отчетно наблюдение членове от РСДП/оф/.

4. Предварителна разработка "Кенгуро" - обект Вфрем

Зав. Разработката е възникнала през месец март т.г. въз основа на агентурно донесение, че обекта проявява разкол-ническа дейност чрез организациите на РСДП/оф/ и от там е да-ло отражение ~~на~~ програмата на О.Ф. и по скоромното осъществяване на социализма в нашата страна.

План на разработката е правилно съставен. Разработката е имала ясно направление - установяване разложителната му дейност провеждана чрез организациите на О.Ф., за съботиране мероприятията ~~на~~.

Мероприятията са били добре обмислени и правилно про-ведени. Сроковете ~~на~~ са спазени, по причина че оперативния ра-ботник който е водил разработката е напуснал групата и разра-ботката ~~требваше~~ да я продължи друг оперативен работник.

В резултат на разработката се установи, че обекта за тази му дейност е ангажирал ЦК на РСДП/оф/, по които случаи ~~беше~~ направена анкета и обекта бе отстранен от всякаква отго-ворна работа в РСДП и бе поставен въпроса за изключването му. Партийната организация в гр. Лом където живее обекта го беше отхвърлила да бъде приет за член на РП при обединението обаче същия бе приет от Централната комисия по обединението и сега е член на РП/к/. Предстои да се изготви мотивиран рапорт и разра-ботката да премине в О.Н. досие.

III. ПО ОТЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНИТЕ ДОСИЕТА:

В началото на годината по линия на РСДП/оф/ се водеха на отчетно наблюдение 92 лица. През годината беха взети на О.Н. 23 лица, а беха снети от О.Н. 56 лица.

В края на отчетната година групата води по линия на РСДП/оф/ на отчетно наблюдение 59 лица, от които редовно са наблюдавани 22, нередовно са наблюдавани 24 и никак не са би-ли наблюдавани 13.

Всички по-важни обекти на отчетно наблюдение са до-бре обезпечени с подходяща агентура и се води по редовно аген-турното им наблюдение.

През годината са водени 4 контролни О.Н. досиета за които са постъпили малко материали, въпреки че са писани писма редовно да ни пращат материали за тех.

От водените О.Н. досиета в Софийската организация на РСДП/оф/, по големо внимание е обръщано на ония лица които са представлявали по-голям оперативен интерес а именно:

Георги Иванов Попов, член на ЦК на бившата РСДП.

Здравко Стефанов Митовски, член на ЦК на РСДП/оф/.

Навел Цолов Петков, член на ЦК на РСДП/оф/.

Александър Тасев Господинов, член на ЦК на РСДП/оф/.

Стефан Илиев Винбашиев, член на ръководството на 2-ри район.

Кръстьо Георгиев Попов, член на ръководството на 2-ри район.

Марко Марков Андреев, член на ръководството на 2-ри район.

- 8 -

Борис Николов Ячев, член на ръководството на 3-ти район.

Димитър Ангелов Иванов, член на ръководството на 3-ти район.

Димитър Такев Диметров, член на ръководството на 3-ти район.

Любен Иванов Георгиев, член на ръководството на 1-ви район.

Рачо Цонев Рачев, член на ръководството на 5-ти район.

Горепоменатите обекти, една част от тях са наблюдавани като ръководители на бившата РСДП/оф/, а друга като членове които са имали отрицателно отношение към мероприятията на О.Ф. Голема част от тези членове, привидно са се проявявали като добри отечественофронтовци, а при свои приятели и близки са си показвали истинския лик като врагове на на народа и работническата класа.

Голема част от О.Н. досиетата са закрити през годината; на които е водено редовно отчетно наблюдение, но поради това, че съдите са били добри социалдемократи и добри отечественофронтовци, като при сливането на РСДП с РП/к/ са приети за членове на РП/к/, по тази причина се наложи да бъдат снети от отчетно наблюдение.

IV. РАБОТА С ПРОВИНЦИЯТА - ПО СЕКТОРИ

От сведенията с които разполагаме за секторите се вижда, че в цялата страна по линия на РСДП/оф/ е имало изградени около 235 организации с около 9236 члена.

Още в началото на годината в всички сектори организациите на РСДП/оф/ започнаха да водят активен организационен живот. Особено раздвижване сред средите на РСДП се забелязва след конгреса на О.Ф., когато се постави въпроса за изграждане то на ЕОПО Отечествон фронт. Тогава се започна масово приемане на нови членове в РСДП/оф/, без да се държи сметка за социалния им състав и техното минало. Целта бе да се масовизира партията и при образуването на ЕОПО да се представи като масова партия.

След промената която стана в ЦК на РСДП в някои сектори се получи известно сътресение. Такъв е примера с Старо-Вазгорския сектор. Хасковската организация бе изпратила протестна телеграма до ЦК на РСДП, в която се казвало, че организацията не е съгласна с тази промена в ЦК, която била противонаправена. В други организации по секторите голямо раздвижване и коментари в връзка с тази промена, не имало.

Друг важен етап за раздвижване на организациите бе изработената и разпратена до всички организации на РСДП в страната резолюция от Русенската организация, сякоято се обръщаше внимание на ЦК на РСДП/оф/, че е дошло време двете организации РП/к/ и РСДП/оф/ да се обединят и че в България няма място за две работнически партии.

Един от важните етапи от дейността на РСДП по сектори бе подготовката и разяснителната работа по сливането на РСДП с РП/к/. Особено това се почувства когато започнаха да функционират комисиите по сливането.

Требва да се отбележи, че някои членове на контактните комисии по сливането от страна на РСДП, не се съгласявали с представителите на РП/к/ да не бъдат приемани някои фашизирани елементи за членове на РП. Стигало се е до там, че те са отказвали повече да преговарят. Такъв е случая с контактната комисия в гр. Попово.

След прикличване работата на контактните комисии някои от представените да бъдат приети в РП/к/ са отказали да подадат заявление за приемането им в РП/к/. На някои места е имало членове които са били доволни, че не са приети в РП/к/.

След сливането на РСДП/оф/ с РП/к/ голяма част от членовете на РСДП продължават да провеждат своята широканска политика, като злословят против РП, че упражнява диктатура и в България немалко свобода. Други са ставали проводници и разпространители на зловредни слухове. Също така е констатирано че голяма част от бившите членове на РСДП са редовни слушатели на радио Лондон, Белград и др. чужди радиослужби и след това стават проводници на чуждата пропаганда.

През годината по линия на РСДП/оф/ е констатирано по активна вражеска дейност в следните сектори;

Сектор Бургас, София, Плевен и Враца, има провеждана вражеска дейност. Разпространяване на слухове по адрес на РП/к/ че в ЦК на РП/к/ имало различия и е предстояща войната между СССР и САЩ и др. от подобен характер.

От всички сектори най-голяма вражеска дейност има проявена в Пловдивския сектор от страна на членове на РСДП/оф/. Така например 1 член е участвал в конспиративната организация "Васил Левски", за която му дейност е осъден и пратен в затвора. Като участници в конспиративната организация "Нац.хр.кръст" 6 души, от които 4 са осъдени и пратени в затвора, а останалите 2 в ТВО. Освен това в сектора има уволнени от служба 11 души за провеждане на вражеска дейност и разлагане на трудовата дисциплина.

Оперативна работа по секторите. От сведенията с които разполагаме за секторите се вижда следното:

а/ РАЗРАБОТКИ: 6 активни
9 предварителни

б/ О.Н.ДОСИЕТА: 131 за които нямаме данни дали се наблюдавани редовно.

в/ АГЕНТУРА: 56 агенти
70 информатори

От сведенията с които разполагаме се вижда че агентурата съвсем не е достатъчна да обезпечи напълно обектите за всички сектори.

Специална сводка за всяка разработка въз основа на какво е възникнала, как е обезпечена с агентура и хода на разработката нямаме.

През отчетния период на годината сме оказали следната помощ на секторите:

Изпратили сме планове образци, как да си правят плановите.

Редовно сме писали писма кои лица да бъдат взети на О.Н. наблюдение и кои да бъдат взети на разработка. Указвали сме за някои лица да бъдат задокументирана техната вражеска дейност и др. от подобен характер. Некаква особена дейност по разработките не сме указвали, тъй като не са водени разработки от голям мащаб.

V. ОПЕРАТИВНА РАБОТА

27

а/ Движение на агентурата

В началото на годината групата е имала по линия на РСДП/оф/ 26 агента. През годината са вербовани 4 агента. Отпаднали са 8 агента, от които 2 изключени поради прелателство 1 изключен поради негодност и 3 прехвърлени на отделение "В" и 2 на отделение "Б". В края на годината групата има на лице 22 агента.

Агентите са били разпределени правилно за обслужване на отделните организации в София и по обслужване на отчетно наблюдателните досиета и разработки.

Ръководството на агентите общо взето е било добро, има допуснати нередовни срещи и известно изоставане на някои от агентите, но това се дължи на това, че през годината групата не е работила в пълния си състав. Налагало се е да бъдат прехвъргани агентите от един О.Р. на друг О.Р.

Като основна слабост в работата с агентурата е тази, че повечето от срещите са правени не в явчни квартири и това е затруднявало О.Р. да могат да преглеждат веднага донесенията и своевременно да поставят задачите на агентите, а не на следните срещи. Една от причините за правене на срещите не в явките е и тази, че агентите много често се прехвъргали от един О.Р. на друг, поради преместването на някои от тях в други служби, командировката на 1 оперативен работник за 1 месец и при отиване на О.Р. в домашен отпуск.

При така показаната агентура групата по линия на РСДП и при непълния състав на оперативните работници работещи по линия на РСДП/оф/. Общо групата е предвидила срещи с агентите както следва:

Общо предвидени срещи703

Състояли се с донесения.....461

Състояли се без донесения...153

Несъстояли се 89

Резултатите от срещите не са задоволителни, причини за това са: Преместването на 1 О.Р. в началото на годината на друга служба. Командировката на 1 О.Р. за 1 месец. Отсъствието на груповия началник 5 месеца. И последното тримесечие бе прехвърлен още 1 О.Р. в отделение "Б". Средно групата е работила през годината с 2 оперативни работници.

Общо взето ръководството на агентурата е било добро и навременно и групата можа правилно и навременно да усвоява службата за всички събития които станаха по линията на РСДП/оф/ през годината.

б/ Движение на явките.

В началото на годината по линия на РСДП/оф/ групата е имала 8 явки. През годината са вербовани 2 явки, а са отпаднали поради преместването на наемателите и изземането им за обществени нужди. На края на годината групата по линия на РСДП разполага с 4 явки, които са кравно недостатъчни за срещите с агентурата. Разкоксирирани явки през годината нямаме.

Б. ПО ЛИНИЯ НА РАДИКАЛНАТА ПАРТИЯ.

1. ОЦЕНКА НА ОПЕРАТИВНАТА ОБСТАНОВКА ПРЕЗ ГОДИНАТА И ЗАДАЧИТЕ КОИТО СА СТОЯЛИ ПРЕД ГРУПАТА ПРИ ТАЗИ ОБСТАНОВКА.

През отчетната година Радикалната партия има много слаба дейност изразяваща се във следното:

На 27. XII. 1947 година бе принуден да си подаде оставка та като политически секретар на партията Стоян Пенчев Костурков, от страна на ИК на партията, поради немощ и болест която му пречела да отстоява интересите на партията пред другите партии, благодарение на което радикалите останали без министър в управлението. Оставката се одобри от ИК и на негово място временно бе избран Славчо Стойлов. Партийните членове в страната посредната смяната с облекчение. ИК вече под ръководството на Славчо Стойлов прояви известна активност изразяваща се в свойствената за тях загриженост за службите на радикалите и около промяните в правителството за което представиха и свои кандидати за министри и помощник министри.

В началото на м. Януари т. г. по решение на ИК и във връзка с обявяване на датата за свикване на 2-рия конгрес на ОФ, бе обявено свикването ВЪРХОВНИЯ ПАРТИЕН СЪВЕТ за 25. I. 48 г. при следния дневен ред: 1/Доклад по вътрешното и международно положение на страната-Славчо Стойлов, 2/Доклад за състоянието на партийните организации-Владимир Арнаудов, 3/Доклад за партийния печат-Георги Константинов, 4/Доклад на проверителния съвет на партията и бюджета и 5/Избор на нов ИК и секретар на партията.

По предварително изпратени указания наред с редовно избраните на брой 70 за цялата страна, пристигнаха и секретарите на местните организации, а за София бяха раздадени около 250 покани на активисти за да се даде по голяма гласност на ВПС.

Върховния партийен съвет трябваше да се произнесе по въпроса за образуването на БОПО-ОФ и да избере нов ИК на партията. След изнасяне на докладите и при станалите изказвания се подчерта, че Радикалната партия безрезервно одобрява външната и вътрешна политика на правителството, одобрява създаването на БОПО - ОФ, и приема, че единствения път на нашата страна е пътят към Социализма. Особено оживено се е разисквало за включване на предствител на Радикалната партия в правителството какъвто до тогава нямаше. Гласуван е бил бюджет на партията възлизащ на 52,786,211 лева и се е констатирало, че партията е приключила бюджетната година с 9 милиона загуба покрита от резервите на същата. Със пълно единодушие и при тайно гласуване с само една листа е бил преизбран стария ИК и утвърдена смяната на политическия секретар на партията-Стоян Костурков с Славчо Стойлов. ОФ състав на ИК отпаднаха Филип Георгиев Филипов и Георги Константинов заменени с Цветан Спасовски. След заседанието на ВПС новия ИК начело с Славчо Стойлов не разви никаква дейност, а насочи главно своето внимание към стопански предприятия, като почти престана да се занимава с организационна и просветна дейност.

По същото време почти в цялата страна се проведоха отчетно изборни събрания. Избрани бяха бора на организациите от по трима души, но предвид на отпочване на по активна дейност по ОФ линия, те почти разпуснаха своите организации по райони. Градското бюро също проведе отчетно изборно събрание на което се избра ново бюро от членове с по голяма ОФ дейност, а не толкова като проявени радикали. Беше дадена инструкцията радикалите да навлязат в ОФ организации и да се проявят по активно за да пред

ставят партията по добре и да се заангажират с известна **ОФ** дейност.

Предвид на това, че Радикалната партия остана почти без ръководни служебни места в управлението, **ИК** насочи своята дейност изключително към стопански прояви. Създадено бе издателство на партията "Народна книга" и се отвориха няколко книжарници в София и провинцията. Направиха опит за откупване на една печатница, но не успяха в спазаряването. Създаденото издателство и книжарниците имат за цел да осигурят добавъчни заплати на някои членове на **ИК** и второ, да установят радикалски бази които при всички случаи да останат за във бъдеще свърталище на радикалите.

Градската организация също така преустрои своята дейност. От бюрото се изготви един списък на около 100 души активисти за които през месеца се изнасяше по една сказка, а останалата членска маса беше разпусната. Районите организационно без да са били формално разтурвани престанаха да съществуват. Остана само по един секретар на районна организация за събиране на членския внос.

В партията през годината бяха отбелязани някои борби изключително почиващи на лична почва. При излизане на закона за едрата градска собственост Славчо Стойлов, се потруди да запази етажите на балканска си Никола Командарев, като издаде заповед бюрото на градската организация да слезе на по долния етаж/под клуба/при Командарев за общо ползване на етажа, във връзка с което цялото бюро начело с Ст. Петков се противопоставиха и влязоха в остра преценка с Славчо Стойлов. Петков се противопостави на Стойлов защото смяташе, че щом слезе долу ще бъде откъснат от **ИК**, а в последствие дезавоиран и снет от секретарското място на организацията. Заповедта на Стойлов по този начин не се изпълни. Обтегнати отношения има и между членовете на **ИК**. От една страна Славчо Стойлов, Пенчо Костурков и Иван Радков, а от другата Владимир Арнаудов, Ст. Габровски и Христо Друкот. Последния изобщо с никого не е добре, но за сега те с Славчо Стойлов за в много лоши отношения тъй като работят под едно ведомство в **ИС** на **ОФ**. Борбите в **ИК** се дължат на това, че Стойлов иска навсякъде да налага своята воля, да дерибействува.

По линия на Радикалната партия в страна няма отбелязана активна вражеска дейност с изключение, разпространяването на някои места на слухове и вицеове против членове на правителството. Такъв е случаят с Стефан Петков от София и Крум Т. Бакърджиев от Пловдив, и др.

Партията в настоящия момент представлява една организация повече на книга, без организационен живот, без указания от **ИК** във каква насока да развиват своята дейност. Само в София под формата "събиране на актива" се събират партийните членове за да изслушат по някоя беседа. В същност партийната организация в София не надминава повече от 150 души.

При така слеклите се събития в обекта-Радикалната партия през годината през групата са стояли следните важни задачи:

Първа задача беше да се изгради и заздравя агентурния апарат, за да се улесни създаването на **ЕОПО-ОФ**.

Във тази връзка друга важна задача беше да се обезпечи с агентура във време на заседанията Върховния партийен съвет, за да се осведомяване по хода на заседанието и да се помогне щото **ВПС** да вземе решения отговарящи на момента, а именно одобряване създаването на **ЕОПО-ОФ**.

Важна задача беше също така осигуряване правилното провеждане на отчетно изборните събрания и вмъкването на наши агенти и на проявени отечествено-фронтови в партийните ръководства.

Друга задача беше насочване на всички агенти по обслужване на обектите на отчетно наблюдение и извършване вербовка на нова агентура за осигуряване обслужването на **ИК** с такава.

С тези задачи групата се добре справи.

II. РАЗРАБОТКИ.

24

През отчетния период по линия на Радикалната партия са възникнали и волеви следните разработки:

1. Предварителна разработка "МУСТАК", обект Стефан Димитров Петков-секретар на градската организация на радикалната партия. Същия е бил обект на отчетно наблюдение от 10.VII.1947 година. На предварителна разработка е взет на 21.VII.1948 година въз основа на агентурни донесения от агент "Мадлен", че същия разпространява вредни слухове и видове за членове на правителството и против ОФ.

Плана на разработката е правилно съставен, мероприятията са добре обмислени и правилно съставени. Сроковете не са спазени.

Разработката има направление-разкриване вражеската му дейност, снемане от ръководството на партията и изобличаване. Разработката е обслужвана с следните агенти: "Мадлен", "Радионов", "Плуг", и "Тумба". Същите са правилно инструктирани и ръководени.

Предстои да се изготви план за минаване на същата в активна разработка, като се набележат и нови мероприятия.

2. Предварителна разработка "ВЕЛОКАПОВ", обект Борис Иванов Белокапов-бивш председател на I-во районно бюро на радикалната партия. Същия е бил обект на отчетно наблюдение от 15.VII.1947 година. Взет на предварителна разработка на 1.VII.1948 година въз основа на агентурни донесения от агент "Плуг" за създаване на група в радикалната партия за борба против ОФ.

Плана на разработката е правилно съставен. Набелязаните мероприятия са същот така правилно съставени след провеждане на които се указва, че обекта е корегирал отношението си към ОФ, като се приспособява и работи дейно в последно време на ОФ, за което на 10.XI.1948 година разработката с доклад премина на отчетно наблюдение.

3. Предварителна разработка "ДРАСКАЧИ" водена за разкриване авторите на анонимно писмо, изпратено до член на ОФ организация № 299 от 13 секция.

Разработката е заведена на 14.VIII.1948 година и изготвен план за същата.

Плана е правилно съставен и мероприятията по него са добре обмислени. Извършени са проучвания на няколко лица към които е насочено вниманието и остава да се смене шрифта на пишущите машини до които имат достъп.

Предстои през следващото тримесечие да се извърши реализация, ако се открият авторите, ако не се открият да се предаде разработката на групата по анонимките.

III. ОТЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНИ ДОСИЕТА.

От 1947 година имаме открити 60 отчетно наблюдателни досиета. През настоящата 1948 година сме открили само едно ОН досие. От тях в края на годината имаме 46 отчетно наблюдателни досиета, а другите бяха закрити в преписки поради това, че не проявяват никаква дейност и не постъпват материали за тях. През отчетния период има редовно и пълно наблюдавани 13 ОН досиета, нередовно са наблюдавани 17 досиета и 16 почти не са наблюдавани. От всичко това е видно, че има още ОН досиета които не представляват интерес за служба, поради това, че обектите не проявяват никаква дейност и се налага същите ОН досиета да бъдат закрити в преписки. Агентурата с която сме работили---

обслужвани обектите на отчетно наблюдение е достатъчна и може да се каже че тези обекти които проявяват активност са добре обезпечени. От обектите на отчетно наблюдение особен интерес са представявали следните: Славчо Стойков-секретар на Радикалната партия, Владимир Лазаров Арнаудов-организационен секретар на партията, Георги Константинов Гогов-главен редактор на в. "Преме", Д-р Пенчо Стоянов Костурков-член на ИК, Христо Николов Друков-член на ИК на партията, Васил Луков Маревков-член на градското бюро и касиер на партията.

Има открити 7 контролни отчетно наблюдателни доснета на активности на партията в провинцията за които сме писали писма, но материали са постъпвали много малко.

Общо обектите на отчетно наблюдение не са имали вражески прояви с някой малки изключения. Наблюдаваните ръководства също са се придържали към указанията дадени по Об линия.

IV. РАБОТА С ПРОВИНЦИЯТА-ПО СЕКТОРИ.

От сведенията с които разполагаме по сектори се вижда, че по линия на Радикалната партия е имало изградени общо 65 организации с 2675 членове. По активна дейност се забелязва в началото на годината по време на отчетно изборните събрания, за избиране делегати за Върховния партисен съвет, по снемане решенията от заседанията на съдия и около създаването на ЗОПО-Об. Заслужава да се отбележи, че почти във всички организации в страната са навлезли вражески елементи от средите на легионерите и Цанковия зговор. Особено нагледен случай имаме в секторите Пловдив, Бургас, Стара Загора, София и Враца. В тях сред и от самите радикали има разпространяване на вражески слухове и вцове по адрес на членове от правителството и на Об дейтели. В Пловдив дори е правен опит за превземане на ръководството на партията от легионери под ръководството на Крум Тодоров Бачваров.

В секторите организациите са се обслужвали през годината от 16 агенти и информатори.

Има открити и заварени от 1947 година всичко 31 отчетно наблюдателни доснета.

Водени са 5 разработки от които имаме сведения за сега че само една е останала да продължава в Пловдив.

Активна разработка "БЕКА"-обект Крум Тодоров Бачваров е възникнала през второто тримесечие въз основа на това, че обекта е имал връзки с легионери и се е проявявал вражески. Разработката продължава да се води с цел снемане от ръководството на организацията.

През годината сме изпратили едно писмо-препоръка до всички сектори по изготвяне на плановете си във което се поставят и конкретни задачи за всеки сектор. Изпращани са също така писма за вземане на ОН досне някой от проявилите се радикали или членове на ВПС.

Общо работата в секторите е била слаба. Слабо са били обхванати организациите с агентура и малко внимание се е обръщало на вражеските елементи проникнали се в тази партия. На отчетно наблюдение са взети много малко от ръководствата по места.

V. ОПЕРАТИВНА РАБОТА. в движение на агентурата.

В началото на отчетната година по линия на Радикалната партия имаме заварени 11 души агенти от които отпаднаха двама. (Първия като предател,

15
26
има извършена вербовка на 2 агента и в края на отчетния период по линия на Радикалната партия имаме всичко 11 агента.

Агентите са разположени по обслужване на НК на партията, графското бюро, обектите на отчетно наблюдение и работките. Агентурата е била достатъчна за обслужване на обекта с изключение на НК от където нямаме вербован агент от членовете на същия.

Агентурата е била правилно разположена и добре изпълнявала възложените и задачи. Над същата е упражнявано добро ръководство и възпитание.

През годината по линия на Радикалната партия е работил 1 оперативен работник, които е предвидил среди с агентите си както следва:

Общо предвидени среди ... 440
Станали с донесения 274
Станали без донесения 124
Несъстояли се 42

б/ Движение на явките.

В началото на годината по линия на радикалната партия групата е имала 7 явки. През годината не са вербовани нови явки, а от съществуващите са отпаднали 3, от които 2 по преместване на съдържателя и 1 извзета за обществени нужди. В края на годината по линия на Радикалната партия групата има 4 явки, които са крайно недостатъчни за срещите с агентите. През следващото тримесечие една от задачите ще бъде да се вербоват нови явки.

Извършена работа извън обектите на групата през годината, може да се отрази приблизително, както следва.

Требва да се отбележи че в началото на годината групата имаше предвидени по щат 5 оперативни работници и 1 групов началник. В края на първото тримесечие началника на групата се разболе и отсъствието му от групата продължи около 5 месеца. В края на месец Април 1 О.Р. бе преминал на друга служба. От 1 Октомври т.г. още 1 О.Р. бе прехвърлен в друго отделение. И при това състояние на групата освен задачите които е требвало да изпълнява по обектите РСДП/оф/ и Радикалната партия, които ги е изпълнявала според силите си е изпълнявала и други задачи които са се отразявали в изпълнението на задачите по обектите.

Некои от извършените работи извън обекта са:

През годината групата с своите О.Р. е участвала в всички арести провеждани от отделението. Правени са проучвания на лица извън обектите, на 60 лица. Участвали са 4 О.Р. в следствието на легионерския център общо 122 дни. По следствието на К.Лулчев 2 О.Р. общо 50 дни. По проследяване на нелегален 1 О.Р. 10 дни. Групата е провела на 4 лица следствие по линия на РСДПБ и са пратени в ТВО. По акцията в Кюстендил за залавяне на нелегални 1 О.Р. 2 дни. По следствието на Г.Цветков-методист, 1 О.Р. около 2 месеца и следствието продължава.

25.XII. 1948 год.

Съставил Н-к III гр. Г. Георев

София

Съгласен Н-к 1-ва служба : Н. Трифонов

БЗНС-НП

1. Началото на 1948 год. завари н.петковистите в пълна дезоргани-
зация. Ликвидирането на водача им бе причина на уплахи и зашеметявания
в тяхните среди. В тях залегна убеждението, че властта е достатъчно ста-
билна и откритите форми на борба не биха им донесли нищо, затова преми-
наха в подполье. Изникналият въпрос за създаването на ЕОПО и народните
съвети, те решиха да използват като се прикрият в самията Отечествен
фронт и оттам провеждат своята подмолна дейност. В цялата страна н.петко-
вистите правеха опити за навлизане в БЗНС-ОФ и оттам в ЕОПО-ОФ. В това
отношение те бяха улеснени от някои нездрави елементи в дружбите по мес-
та и от почти безпрепятственото приемане новите членове в низовите орга-
низации на ЕОПО-ОФ. Наред с това бяха отбелязани опити за създаване на
нелегални организации предимно из средата на бившите членове на ЗМС-Сър-
бински. Най-голям успех в това направление ту имаха в пловдивския сектор,
където успяха да изградят нелегални младежки организации, състоящи се от
по пет до десет човека, със задача да се въоръжат и преминат в Балкана.
Такива бяха разкрити в с.с.Скобелево и Върбица, първомайско, Граф Игнатие-
во, Строево и Белагича, пловдивско. На последната група като ръководители
застават председателя и секретаря на дружбата. Такива бяха разкрити и в
Шуменско, търговишко и ихтиманско, където групи от по десетина младежи,
бивши членове на ЗМС-Сърбински са водили редовен организационен живот
и се готвели да преминат в Балкана, за водене на бандитска дейност. В бур-
гаско, ямболско и поморийско се забелязва сгрупирване на н.петковисти за
организиране действия при евентуално нахлуване на чужди войски. В горно-
джумайския сектор в това отношение имаха проявление укрилите се преди
това в БЗНС-НП, михайловисти.

Кризата в БКП и зачестилите слухове по повод на това, че и в другите
комунистически партии имало разногласие, че и нашата БКП била разделена,
че скоро щяло да има обрат в политиката и пр. дадоха кураж на н.петко-
вистите и в редица населени места те направиха опити за възстановяване
организациите си. В оряховско, бело-слатинско, михайловградско и врачан-
ско, са се състояли конференции на които е бил обсъден въпроса за отпоч-
ване на нелегална дейност. В шуменския сектор се констатираха опити за
възобновяване на организациите, като се създават групи от по трима души.
В тази своя дейност н.петковистите не бяха изолирани от другите вражес-
ки организации. Имаме отбелязани случаи на съвместно действие с елементи
от "Легиона" та до анархистите.

За пример в това отношение може да ни послужи разкритата група на
Минко Н.Минев с.Любенова махала, новозагорско. А разкритата нелегална
организация "БОН"-кйстендилско, показва, че в нея са участвали освен н.пет-
ковисти, още и бивши хора, членове на БЗНС-ОФ, та дори и един член на РП/к/.

Пряката и непосредствена цел на възобновените н.петковистки групи
бе- набавяне оръжие и преминаване в Балкана. Бандитската дейност през
втората половина на годината се разви още повече. Това се отнася главно
за старо-загорския сектор, където по-малко или по-вече бяха засегнати
всички околии. Покрай това, обаче, голяма част от бившите н.петковистки
функционери се ориентираха за бягство зад граница. Само в района на бур-
гарския сектор са минали нелегално за Турция няколко околийски и областни
функционери на бившия БЗНС-НП, като Стоян Радичков от Тополовград, Стоян
Добрев от Средец и др. Сведения за бягства имаме и от Русе и Габрово за
подготовка на такива. Трябва да отбележим обаче, че докато преди измяната
на Тито бягствата ставаха главно в Турция, след новосъздаденото положение
във ФНРЮ бяха отбелязани чести бягства или опити за такива за там. Н.пет-
ковистите, които бягаха за Югославия, бяха предимно от видинска околия.
Така напр., само през м. октомври бяха отбелязани 15 случаи на бягство от
видинско, а напоследък бе разкрита една група от 14 души, възглавявана от
Младен Цеев Велков, освободен наскоро преди това от ТВО.

Отношението на н.петковистите към ОФ и неговите мероприятия се изразяваше в една безогледна и нагла пропаганда срещу всичко отечествено-фронтовско.

Подготовката на конгреса на ОФ бе съпроводена от тях със зловеща кампания, с разпространяване на слухове за предстояща интервенция на англоамериканците, за еднопартийно управление. Тяхната клеветническа пропаганда имаше за цел да разколебае вярата на народа в стабилността на властта. Те свързваха своята клевета с акцията по прибирането на царевичата, с цел да разубедят селяните да не предават храните, които уж се изпращали в СССР, на ген.Маркос или другаде. Настъпването на пролетта бе свързано с повсеместна активизация на бившите членове на БЗНС-НП. Наред с организационното им съживяване те пускаха слухове, че в най-скоро време войната щяла да избухне и в близко време щели да настъпят промени, които да ги доведат на власт.

Кризата в ЮНП и недоразуменията между СССР и англоамериканците по положението в Берлин ги окуражиха и те в хор с реакционерите от другите страни започнаха да злословят по адрес на демократичните народи. Говореха, че разложение е обхванало комунистическите партии и в Чехословакия, Румъния и България и че края на комунистическите режими се виждал. Безогледно отричаха н.петковистите всички правителствени мероприятия. Така акцията за намаляване броя на козите, с оглед опазване горското богатство на страната бе посрещната враждебно и придружена с пропаганда сред селяните от кърджалийско за неизпълняване наредбата и непредаване нарядите за вълна, мляко и пр. С особено усърдие, обаче, н.петковистите се борят срещу новообразуваните се ТКЗС. Там където е невъзможно да предотвратят образуването на нови ТКЗС се опитват да вмъкнат свои хора в образуваните такива, за да ги развалят отвътре. Така напр., в с.Дълбок-Извор първомайско, 40 кооператори бяха подали заявление за напускане, в резултат на разложителната дейност на промъкнали се н.петковисти в ТКЗС.

Отношението на н.петковистите към БКП бе по начало отрицателно. Това бе най-ярко подчертано по време на V конгрес и предшествашата го подготовка. От изказванията на тяхни хора пролича, че те очакват конгреса да им донесе нови неприятности, говореше се напр., че конгреса щял да реши въпроса за национализацията на земята и окончателното премахване на частната собственост. Те бяха център на зловещите слухове, които се пускаха по отлагането на конгреса и временното отсъствие на м-р Председателя. Някои говореха, че др.Димитров бил на лечение в СССР, а други казваха, че е починал дори, но това се пазело в тайна. Говореше се още, че в ЦК били възникнали разногласия по повод на които бил отлаган конгреса. Слуховете от този характер изобилстваха, от което проличаваше неприязненото им отношение към РП/к/ и злорадството им от мнимата смърт на м-р Председателя.

По повод последното отлагане на конгреса те на широко разпространяваха слуха, че той имал за цел да даде възможност да се приберат храните тъй като след конгреса това нямало да бъде възможно, поради мерките, които щели да се вземат спрямо селяните. След приключването на конгреса някои н.петковисти се изказваха, че било настъпило облекчение за тях, тъй като слуховете за национализацията на земята бяха опровергани. Други пък бяха омърлушени, смятайки, че тяхното положение ще се влоши, тъй като комунистите щели да проведат на дело конгресните решения.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

22

ДО ДРУГАРЯ НАЧАЛНИК НА
ОТДЕЛЕНИЕ "А" ОТДЕЛ I-ВИ Д.Д.С.Т У К.

ДОКЛАД - ОТЧЕТ.

ЗА РАБОТАТА НА IV ГРУПА ОТДЕЛЕНИЕ "А" ОТДЕЛ I-ВИ
ДДС. ПРЕЗ 1948 ГОД. ИМАЩА ЗА ОБЕКТ РСДП/О/ И ДЕМО-
КРАТИЧЕСКАТА ПАРТИЯ.А. ПО ЛИНИЯ НА РСДП/обединена/.I. ОЦЕНКА НА ОПЕРАТИВНАТА ОБСТАНОВКА ПРЕЗ ГОДИНАТА
И ЗАДАЧИТЕ КОИТО СА СТОЯЛИ ПРЕД ГРУПАТА ПРИ ТА-
ЗИ ОБСТАНОВКА.

През отчетната година РСДП/О/ не е развивала никаква организа-
ционна, публична, просветна или каквато и да е друга дейност. Както през
втората половина на 1947 год., така и през тази година, партията взе курс
на затишие и изчакване на положението. Единствена проява на лулчевисти-
те бе отказа на парламентарната група в самото начало на годината да
гласуват бюджета на държавата. Това отказване се дължи повечето, не за
това, че бюджета е нереален, а на упреците направени на групата от стра-
на на активни партийни членове и съмишленици, че те, в парламента бива-
ствуват и се подчиняват на всички решения на правителството; не се гри-
жат за своите членове изпратени в Т.В.О., какъвто е случая с съпругата
на Ничо Русев Икономов, изпратен в ТВО, на която Лулчев дал 5,000 лева
помощ, но тя е отказала да приеме парите, като е казала, че на мен пари
не ми трябва, а бащата на децата ми. А също така можем да предполагаме,
че тука има и чужди влияния, както и обстоятелството, че по това време
се бе дигнал шум за раздвижване на американски бойни единици в Сре-
дно море.

Друго проявление на обекта в началото на годината е за стбеляз-
ване: Раздвижването в ЦК на лулчевистите, за предприемането на акция за
промени в ЦК, която акция донякъде е в резултат на миналите борби в ре-
дакцията на "Св. народ"/кой да заеме по платена длъжност/ и като резул-
тат на острата политика на Лулчев водена преди, поради което вестника
им бе срян и мнозина партийни активни дейци бяха въдворени в ТВО и на
местожителство в провинцията. С тази акция се целеше, да се смъкне Коста
Лулчев от секретарското място, да се демаскира, както и да се изолират
хората на Пастухов, с което инициаторите й предполагаха, че отношението н
на власта към тях ще бъде променено и ще добият възможност за свободно
проявление. Тази акция, обаче, не можа да успее, поради това, че Лулчев на
всяка цена искаше да държи високо знамето на опозицията в България, и
по причина, че самите инициатори все още вярваха в силите на международ-
ната реакция от която очакваха спасение, и не им се искаше да се раз-
делят от Лулчев.

Освен горните прояви, тук трябва да се стбележи, че обекта нямай
ки други средства за борба, бе тръгнал по линия на разпространяването

на злостни слухове, остри изказвания против правителствените мероприятия, коментирайки по вътрешното и външно положение на страната и др. Домът на Коста Лулчев представляваше централа от където се пускаха и разпространяваха слухове за близко предстояща война, за силно партизанско движение и др. подобни.

Тези слухове имаха за цел да повдигнат духа на изплашените и паднали духом тяхни ~~жарнове~~ и симпатизанти, както и да всеят смутове в страната.

Освен разпространяването на слухове, започна се остро изказване против мероприятията на правителството и против образуването на БОПО-ОФ. от активни партийни дейатели, между които и народни представители.

По късно през второто тримесечие в обекта се почувствува известно раздвижване - изразено в две заседания на на Изпълнителния Комитет през м. ~~Ирил~~ и Май, съвместно с останалите членове в София на ЦК. Двата пъти И.К. се е занимавал с предложението на Борис Петров Ангелов - секретар на Местния Комитет на РСДП/о/, относно промяна в ЦК, в резултат на което се получи разхлабване на духа всред ръководните кръгове на лулчевистите. Това още повече се отрази, когато Борис Петров е внел ново предложение пред Лулчев и хората му, като е изказал мнение, че при създадената политическа обстановка, партията не е в състояние да продължи повече своето съществуване и било време вече да се саморазтури. Това предложение озлобява още повече Лулчев и приближените, нему хора /Дертлиев, Коприков и др/ и те застават на твърда позиция, да си останат такива, каквито са, като са казали, че не само в затвора, но и на бесилото да отидеме. Това, обаче, се отразява върху духът им и някой от тях като Д-р Дертлиев и Братков започват да търсят начин за бегство извън страната, отдето да продължат борбата срещу народната власт.

Към края на м. Юний парламентарната група с някой членове от ЦК се събра на заседание в дома на Коста Лулчев, където са обсъждали вътрешното и външно положение на страната, както и новосъздаденото положение в КПК, което напълно одобряват, а също така, са обсъждали и въпроса да си поделят една сума ~~на~~ около 2,200,000 лева, произлизаща от продажбата на хартия останала от в-к "Св.нарсд". Сумата, обаче, не са могли да разпределят поради задържането им.

Пак по това време се получи и друго ново, сътресение в обекта с отнемане право на адвокатска практика на някой членове, заемащи отговорни постове в РСДП/о/, като Георги Керемидчиев-чл. на ЦК, Тинчо Петков Тимнев-чл. на Местния Комитет и др., което предизвика коментарий и разговори изразени в недоволство по отношение на това правителствено мероприятие. Наред с това бяха засилени злостните слухове, като за някой членове от обекта бе направено документация - на Борис и Пена Денизови, вселствие на което бяха изселени.

По това време избяга народният представител и чл. на ЦК на лулчевистите Георги Петков Георгиев от Варна с бандата на Михалакев в Турция.

В самото начало на третото тримесечие бяха задържани следните лица от обекта:

1. Коста Андреев Лулчев
2. Петко Иванов Търпанов
3. Иван Георгиев Коприков
4. Петър Иванов Братков
5. Д-р Петър Антонов Дертлиев
6. Цоню Христов Рачев

7. Цвети Савчев Иванов
8. Димо Николов Янков
9. Христо Константинов Пунев
10. Крум Димитров Славов

В последствие Христо Пунев бе освободен. Горните лица бяха подведени под съд и осъдени с резултат от 10 години стр. тъмничен затвор до доживотен стр. тъмн. затвор, с изключение на Цвети Савчев Иванов, който се яви на делото като свидетел и в последствие освободен.

При така новосъздалата се обстановка в обекта се получи голямо сътресение всред членската маса, която макар и временно почти напълно затихна и остана в изчакване на събитията - положение което накара всички да се стреснат, изплашат и да се замислят за понататъшното си положение особено след процеса на Лулчев и другите задържани.

По наши сведения, тогава някои членове от РСДП/о/ преминаха в редовете на БРСДП - О.Ф. още в самото начало на м. Юлий - веднага след задържането на Лулчев и хората му. Като такива може да се посочат: Цветанки Гатов Величков, Христо Караконев, Ценко Петков Лаков, Евлоги Теофилов станков и др.

Друга една част от лулчевистите потърси място в БОПО-О.Ф., а някой съвсем се отдропнаха от партията на Лулчев. Тук може да се отбележи една макар и не значителна част от членската маса, си остава на същите позиции и изчаква озбистрянето на полсжението, надявайки се на "победа" на англоамериканците.

Пак по същата причина състоянието на младежките организации - ССМ/о/ и ССО "Жан Жорес" при РСДП/о/ е такова както на възрастните. За отбелязване е, че тези младежки организации не живеят абсолютно никакъв организационен, просветен или пък друг живот. Последното събрание тези две организации проведоха в края на м. Май 1947 год. на което бяха взети инструкции, как да работят през лятната ваканция. Удара, обаче, нанесен на ЦК на РСДП/о/, бе такъв и срещу младежките организации, тъй като един от главните подсъдим Д-р Петър Антонов Дертлиев бе политически секретар на ССМ/о/, а в процеса бяха привлечени като свидетели и много младежи из между които организационният секретар Петър Софрониев Кузманов, Павлина Павлова Денова и др. - Все пак една незначителна част от тези младежи си остават на старите позиции, като временно за сега са се примирили, но от който в даден политически момент може да се очаква проява на вражеска дейност. Те са бивши legionери, ратници, браници, о. паисиевци и др. противонородни елементи намерили прикритие в тези организации.

По това време основната задача на групата бе, да се съберат компрометиращи материали за Лулчев и другите задържани, за които цел бяха извикани и задържани редица членове от обекта и разпитани към 80 лица.

След процеса се почувствува още по голямо затишие в обекта, както в София, така и в провинцията. За някакъв организационен живот или просветен всред лулчевистите и дума не може да става, а що се отнася за отделни прояви на членове от тях, то може да се очаква само по линия на слухове и противонародни изказвания.

В заключение може да се каже, че през отчетният период не са ставали никакви промени, било в ЦК или пък в районните ръководства.

Прилив в организацията през годината също не е имало, а това може да се каже само по отношение на отлива. Отливът на партията след задържането и осъждането на Лулчев се предполага, че е доста голям. В края на

на 947 год. членският състав на партията на Лулчев броеше към 700 члена и 450 члена на младежките организации ССМ/о/ и "Жан Жорес". В края на тази година, може да се каже, че партията на Лулчев не съществува и не можем да знаем числения състав на същата поради това, че тя въобще не живее орг. живот.

От нощението на лулчевистите към о.ф. и БКП е отрицателно. Социалния състав на обекта е предимно буржоазен. В него членуват повечето професори, лекари, адвокати, бивши висши чиновници, а също така по малък брой заблудили се чиновници и работници.

Централни задачи които са стояли пред групата в обекта са били:

а/ Да се обхване напълно обекта и се наблюдава отблизо за живота и проявите му, като за целта бе мобилизирана наличната агентура и в връзка с което обекта е бил добре наблюдаван.

б/ Да се подеме инициатива за подменяване с по умерени хора ЦК на обект а, като за целта бе вербован агент "Север" - приближено лице на ЦК. В тази акция бяха вмъкнати няколко лица от обекта като: Георги Керемидчиев, Георги Петров Дудов, Ефтим Николов Анастасов, Крум Славов и др. Целта на тази акция бе да се смъкне К. Лулчев от секретарското място и се изолира пастуховото крило. В това отношение също се постигна известен успех. Въпроса бе поставен в ЦКСам Лулчев бе принуден и той се съгласи да се изолира пастуховото крило в партията му, и той да се отдръпне, но е поставил условие пред ЦК, да се освободят задържаните и изпратени в ТВО чл. на партията му, както и да се възнат въдворените на местожителство в провинцията социалисти, както и да се разреши свободно излизането на "Св. народ", с което и самата акция се провали.

в/ Като най важна задача която е стояла пред групата бе: Да се ускори разработките "Брадистилов", "Ескулап", "Бизон" и "Бухал", за което бе активизирана и насочена наличната агентура, както и да се съберат компроментиращи материали за същите. Тая задача групата изпълни също с успех, като документираща една част от престъпните деяния на обектите, което позволи да се пристъпи към арест на чл. на ЦК на Лулчевистите и в процеса на следствието бе изготвен план документация на данните, които бяха събрани преди това по агентурен път.

II. РАЗРАБОТКИ.

През отчетната година в обекта са се водили 9 разработки, от които 4 активни, 3 контролни и 2 предварителни. От тях една е заварена от 947 год.

Активна разработка "БРАДИСТИЛОВ" - обект КОСТА АНДРЕЕВ ЛУЛЧЕВ, взет на активна разработка на 23.VI.947 год. Същата е правилно заведена и за нея има изготвен план, в който са набелязани необходимите мероприятия за успешното ѝ реализиране. Към разработката бяха прикрепени агентите: "Асен", "Видин", "Жан" и "Златарев" и по късно бяха завербовани агентите "Соня" и "Север". Същите са били добре законспирирани и са донасяли ценни сведения за и изказванията на "Брадистилов", връзки и намерения. Агентурата скоро разработката бе достатъчна и благодарение на същата бе възможно да се документирант инароодната и реакционна дейност на обекта. Разработката не се водеше с необходимия темп, поради предпазливост на обекта, но през пролетта на т.г. темпа на разработката се усили. Към реализация на същата се пристъпи на 1. VII.948 год. с резултат разобличаване на "Брадистилов" и 15 г. стр. т. затвор.

Активна разработка "ЕСКУЛАП" - обект Д-р ПЕТЪР АНТОНОВ ДЕРТЛИЕВ, взет на отчетно наблюдение през м. Юлий 947 год., което през м. Май 948 год. прераства в активна агентурна разработка. За същата бе изготвен план във

който бяха набелязани мероприятия за успешно реализиране на същата. Към разработката бяха прикрепени агентите: "Жан", "ССХ", "Соня", "Златарев", "Малчо", "Асен" и др. Същата бе добре обхваната с агентура и темпа на нея вървеше доста усилено. Към реализация на разработката се пристъпи на 1.VII. 948 год. с резултат 10 год. строг тъмнен затвор и разобличаване на същия.

Активна разработка "БУХАЛ" - обект ИВАН ГЕОРГИЕВ КОПРИНКОВ, взет на отчетно наблюдение на 10.VII. 947 год., което през Май 948 год. прераства в активна агентурна разработка. Същата бе правилно заведена и за нея бе изготвен план в който бяха набелязани мероприятия за успешното ѝ реализиране. Към "Бухал" бяха прикрепени агентите: "Соня", "Златарев", "Асен" и др. Същата бе добре обхваната с агентура. За темпа на разработката не може да се даде преценка, поради преждевременното ѝ реализиране, но общо взето тя вървеше добре. Към реализация на същата се пристъпи на 1.VII. 948 г. с резултат 12 години стр. тъмн. затвор и разобличаване на същия.

Активна разработка "БИЗОН" - обект ПЕТКО ИВАНОВ ТЪРПАНОВ, същия бе взет на отчетно наблюдение на 19.VII. 947 год., но в следствие то прераства в активна агентурна разработка, която е правилно заведена и за която се изготви план в който бяха предвидени мероприятия за успешното ѝ реализиране. Към "Бизон" бяха прикрепени агентите: "Соня", "Видин" и "Златарев", които бяха достатъчни за цялостното му обхващане. За темпа на разработката не може да се даде преценка, тъй като на активна разработка той бе взет на 28.VI. 948 год., а реализирането ѝ стана 4 дни по късно на 2.VII. 948 год., но като отчетно наблюдаван той бе добре обхванат с агентура. Разработката е реализирана с 10 год. стр. тъмн. затвор и разобличаване на същия.

Контролна разработка "МУРАД" - обект ИВАН МИХАЙЛОВ ИЛИЕВ. Същия бе взет на отчетно наблюдение на 19.VII. 947 год., което през Май 948 год. прераства в контролна разработка. Същия бе въдворен на местожителство в гр. Бяла Слатина, където е на разписване още през м. Октомври 947 год. За същия има изготвен план в който са набелязани редица мероприятия за успешно водене на разработката. "Мурад" се обслужва от един агент и един информатор, който не са достатъчни за обслужването му. Темпа на разработката не е на нужното ниво, поради предпазливост на обекта и поради това, че той е изолиран от социалистическите среди. Общо взето разработката се води задоволително.

Контролна разработка "СТАРИКОВ" - обект ИВАН ГЕОРГИЕВ КОЛАРОВ. Същия бе въдворен на местожителство в гр. Враца още през Октомври 947 г. заради водената от него опозиционна дейност. Взет е на контролна разработка на 14.IV. 948 год., като за него бе изготвен план, в който са набелязани необходимите агентурни мероприятия за правилно водене на разработката. "Стариков" се обслужва само от един информатор, което съвсем не е достатъчно за цялостно обхващане на същия. Разработката не се води с бърз темп поради това, че обекта е болен и много нарядко излиза от квартирата си и по причина на предпазливост на същия. В последно време, обаче, се забелязва раздвижване около "Стариков", който е установил връзка с изселения в Вреща син на Кръстю Пастухов - Ивайло. Разработката продължава да се води

Контролна разработка "МАРОДЕР" - обект ИВАН СТАНЧЕВ РУНЕВСКИ. Същия бе въдворен на местожителство на 23.X.947 год. в гр. Ловеч за неговата опозиционна и противонародна дейност. Той бе взет на отчетно наблюдение на 10.VII.947 год, което в последствие прерастна в контролна разработка след неговото въдворяване на местожителство. Той бе взет на контр. разработка на 27.I.948 год., като за него бе изготвен план в който се предвиждат редица мероприятия за правилно и успешно водене на същата. "Мародер" се обслужва с един агент и един информатор - достатъчни за цялостното му обхващане, кота се има предвид, че той е на разписване два пъти дневно, изолиран е от социалистическа среди. Общо разработката се води задоволително.

Предварителна разработка - АНГЕЛ КАЛИНОВ КАЛИНОВ. Същия бе взет на предварителна разработка поради това, че той бе един от постоянните и посетители в домът на Коста Лулчев. Взет бе на разработка през м. Юни 948 год. Същия бе обезпечен с достатъчно агентура. Разработката се реализира след извикването му в ДДС, които даде свидетелски показания, свидетелствувание срещу Лулчев, разобличен и изселен.

Предварителна разработка "ПРЕДАТЕЛ" - обект НИКОЛА ТОДОРОВ е възникнала в началото на м. Декември 948 год. въз основа на донесение от агент "Вихър", която разработка е правилно заведена и за която има изготвен план за успешно реализиране на същата. Към "Предател" е прикрепен агент "Вихър", който е в много близки приятелски и идейни връзки с обекта. Подготвена е почва за вербовка на информатор в Враца, в който сектор е изселен обекта. Разработката се води едновременно в София и Враца, която върви с доста бърз темп.

III. ОТЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНИ ДОСИЕТА:

През годината са били взети на отчетно наблюдение 70 лица от обекта, на които отч. набл. досиета са открити още през 947 год. Нови о.н.д. през годината не са открити, както и не са закривани такива. От взетите на отчетно наблюдение редовно се наблюдават 38 досиета, не редовно 10 и никак не наблюдавани 22 о.н.досиета. Всички досиета са правилно заведени и отразени в картотеката. Агентурата работеща по тази линия е достатъчна за обхващане на взетите на отчетно наблюдение лица от обекта.

Настроението на отчетно наблюдаваните лица от обекта, след ликвидирането на Петковия съюз през 947 год. и изпратините в ТВО и на местожителство членове - лулчевисти - спадна доста много. Все пак взетите на отчетно наблюдение по отделно са развивали вражеска дейност изразена в разпространяване на зловредни слухове и злостни изказвания, който по наше предложение през годината са изселени 15 души ведно с семействата им и един в ТВО.

След задържането на Лулчев и хората му и особено след осъждането им, взетите на отч. набл. напълно затихнаха, започнаха да пасуват, като някой потърсиха място в ВОО-О.Ф., а други се насочиха към БРСДП - о.ф. Като такива може да се посочат лицата: Ангел Калинов Калинов, Евлоги Теофилов Станков, Ценко Петков Лаков и др. Някой от тях преминали в БРСДП-о.ф. са успяли дори да се вижнат в нашата партия. Такива може да се посочат: Цве-

тан Гатов Величков, Евлоги Теофилов Станков и др. За изселените в провинцията членове от обекта, който бяха взети на отчетно наблюдение, ще преминат в контролно отчетни набл. досиета.

IV. РАБОТА С ПРОВИНЦИЯТА - ПО СЕКТОРИ.

Както в София така и в Провинцията - по сектори лулчевистите не са провели организационна, просветна или друга дейност. От сведенията с който разполагаме се вижда, че в много сектори като Русе, Шумен, Г. Джумая и др. организациите на лулчевистите са се саморазтурили, още в началото на отчетната година, вследствие отражението което се получи от разгрома на Н. Петкония съюз. В някои сектори като; Кърджали и Габрово дори не са се образували и организации.

В онези сектори в които бяха изградени организации като Враца, Варна, Бургас, Ст. Загора и др. може да се каже, че там също не живеят организационен живот. Забелязано е само проява на вражеска дейност на отделни лица от обекта, като например в сектор Бургас бе подготвяна бегство по море от Николай Михов - активен лулчевист от Тополовград, в което бегство щели са да вземат участие чл. на ЦК - Петър Братков и Д-р Петър Антонов Дертлиев, както и по линия на разпространяване на злонамерни слухове и злостни изказвания против мероприятията на правителството.

Като най активна вражеска дейност е била развивана в секторите Врачански, Варненски, Бургаски и Ст. Загорски от където са родени народните представители и чл. на ЦК на обекта, който са поддържали духа на членовете и съмишлениците си. След обаче, нанасяне удара върху Лулчев и другите задържани - чл. на ЦК и народни представители, може да се смята, че живота на обекта в провинцията е напълно париран.

Забелязано е, че още в началото на годината повечето от членовете на обекта са се отправили към БЗПО - о.ф. и към РСДП - о.ф. където искат да намерят своето спасение; други членове напълно са се отказали. Характерно е положението в сектор Русе, където организацията на Лулчев е бройла 17 члена, от които 11 са преминали на страната на БРСДП - о.ф., а ръководството състоящо се от 6 души са подписали декларация, че се отказват от досегашната си дейност.

Оперативна работа по секторите. От сведенията с който разполагаме за секторите се вижда следното:

	общо водени	21
а/РАЗРАБОТКИ:	реализирани	8
	в действие	13
б/О.Н.ДОСИЕТА:	всичко	21
	закрити	1
	остават	20
в/АГЕНТУРА:	агенти	12
	информ.	44

Агентурата по сектори е недостатъчна и съвсем не е в състояние да обхваща напълно обекта.

Оказана помощ на секторите се състои в следното: През средата на годината за второто тримесечие бяха изготвени планове по образец и изпратени на самите сектори, както и с препоръка за в бъдеще да се правят в същия вид. На всички сектори дето се водят контролни разработки е

писани напомнителни писма за поставяне в движение на разработките, както и да се изпращат преписи от постъпилите за тях материали. В началото на годината от тук бяха командироваани опер. работници в секторите: Враца, Плевен, Шумен и Русе за изготвяне на планове по контролните разработки.

V. ОПЕРАТИВНА РАБОТА:

а/ Движение на агентурата.

В началото на годината групата по този обект е разполагала с 17 агенти. Новозавербовани 2 агенти. Отпаднали 2 - от които 1 изключен поради предателство и един прехвърлен на VI група. В края на годината в обекта остават да се водят 17 агенти.

В процеса на работата, може да се каже, че групата е разполагала с доста добри и верни агенти като: "Златарев", "Соня", "Вихър", "Жан", "Видин" и др., но има и такива като: "Валилов", "Пантерата" и "Васко", които не се ползват с доверие всред обекта, на които им липсва находчивост и умение в работата. Това се дължи до някъде и на слабо ръководство и възпитание от страна на оперативните работници, както и липса на задълбоченост, изучаване и опознаване на кандидатите агенти.

Иначе агентурата е добре ръководена и правилно насочвана към обектите, в резултат на което е донасяла ценни сведения. Благодарение на същата бе възможно да се извърши своевременно документация на представената дейност на обектите от ЦК на РСДП/о/ и подвеждането им под отговорност.

Срещите със агентите се правят повечето в явки, но има и такива, които се правят в канцеларий, на улицата, в съдебната палата и др.

През годината групата по този обект е направила срещи с агентурата както следва:

Насрочени срещи	869
Състояли се срещи	843
Срещи с донесения	669
Срещи без донесения	162
Несъстояли се срещи	26.

Големият процент на срещи без донесения се дължи на това, че особена след задържането на парламентарната група на РСДП/о/, обекта напълно замря и се спряха почти всекакви коментарий, изказвания и пр. от страна на членовете от обекта.

б/ Движение на явки:

В началото на отчетната година групата по линия на лулчевистите е разполагала с 3 явки. През годината са вербовани 3. Или всички към края на годината разполагаме с 6 явни квартири, които са крайно недостатъчни за срещите с агентурата. Разконспирирани или отпаднали явки през годината нямаме.

Б. ПО ЛИНИЯ НА ДЕМОКРАТИЧЕСКАТА ПАРТИЯ.І. ОЦЕНКА НА ОПЕРАТИВНАТА ОБСТАНОВКА ПРЕЗ ГОДИНАТА
И ЗАДАЧИТЕ КОИТО СА СТОЯЛИ ПРЕД ГРЕПАТА ПРИ ТА-
ЗИ ОБСТАНОВКА.

През отчетната година Демократическата партия не е отбелязала никаква организационна, публична, просветна или друга дейност. Това се дължи до голяма степен на извършената акция в края на 1947 год., като бяха въдворени на местожителство в провинцията водачите на партията и една част от водачите на младежката организация при партията бяха въдворени в ТВО "Куциян", където се намират и до днес. Така в живота на партията настъпи дезорганизация още в началото на 1948 год., още повече, че и клуба на партията бе иззет, което спомогна за пълното преустановяване дейността на партията.

През м. Декемврий 1947 год. Соф. Градски Комитет се събра в кантарата на ХРИСТО ДАНАИЛОВ, подпредседател на комитета на заключително заседание, на което се взе решение, да се изгори архивата на Соф. Градска Организация, да се продадат мебелите, намиращи се в клубното помещение на партията и с получените пари изплатят заплатите на чиновниците при клуба и се спре всякаква дейност на Соф. Градска Организация. По този начин същата отразяваше общия живот на партията, престана да функционира за винаги.

Това състояние на градската организация се отрази и върху живота и на Младежката организация и Академичния клуб при партията, които също преустановиха своята дейност и изгориха архивата си. По липса на клубно помещение и те престанаха да се събират като организация.

Общо взето след въдворяването на водачите на партията в провинцията и една част от младежите, в сред членската маса се почувствува уплаха и изгубиха всякакво желание за работа.

През м. Януарий 1948 год. няколко души - членове на партията между които и АСЕН СТАЙЧЕВ - бивш секретар на Соф. Градски Комитет при партията, Борис Кюркчиев - бивш секретар на Младежката организация и чл. на Соф. Град. Комитет, Борис Гълъбов - бивш редактор на в-к "Знаме" - орган на Дем. партия Яни Стойчев - секретар на Младежката организация и журналист на в-к "Знаме" Георги Дончев - председател на журналистическата секция при партията и някои други се опитаха да излезнат с декларация в която да порицаят дейността на водачите на партията за водената досега от тях политика, официално да се отрекат от партията и да се присъединят към БЮПО - О.Ф. Тази декларация трябваше да бъде изготвена от тях и подписана от други членове на ръководството и членовете които биха пожелали да подпишат. За тази цел горната група се събра няколко пъти на съвещание, обаче, не се постигна резултат поради това, че липсваше достатъчно авторитет на инициаторите из средите на партията. Някой от демократите дадоха мнение да не се избързва с това, а да се изчака. Един от главните инициатори Асен Стайчев стана член на РСДП О.Ф. и престана да се интересува за тази декларация и предприетата инициатива отпадна.

Друга причина за преустановяването дейността на партията е излизането на закона за адвокатите, който закон беше доста глям удар в голямата част от ръководството на партията, понеже бяха адвокати и адвокатското им право отнето. Те дадоха сигнал на всички партийни членове да постъпва всеки така както намери за добре, за осигуряване на прехраната си и да

не се интересува от партията, защото положението се затяга..

Също така голямо сътресение се получи в обекта след акцията за изселването на злостни врагове на О.ф.. Всеки демократ сериозно се замисли за собствената си съдба и престана да се интересува от партията. Тази обстановка благоприятствува за подемане на инициативата с излизане на декларацията от други членове на партията и членове на Централното Бюро, която беше и централна задача на групата по този обект. Тази инициатива излезна успешна. Резултатът на което се дължи от това, че инициатора беше член на Ц. Бюро и се ползуваше с голям авторитет из средите на демократите.

Декларацията беше подписана от 1% души от който 4 са членове на Ц. Бюро, 3 члена на Соф. Организация и 5 члена видни демократи бивши членове на ръководството.

Предприетата акция на тази група демократи достигна до п ушите на Н. Мушанов, които се възмути от тази постъпка и чрез свой хора е съобщил да се прекрати предприетата инициатива, но никой не обърна внимание на това негово нареждане и декларацията беше изготвена.

Също така се изказаха остро против тази декларация някои по активни демократи като: Михайл Ганчев, Христо Тифчев, Димитър Паунов, Кира Петров и др. В връзка с тези изказвания бе задържан и изпратен в ТВО Киро Петров - касиер на в-к "Знаме". Неговото въдворяване всея страх из останалите противници на декларацията и те престанаха да злословят по този въпрос.

През цялата 948 год. обекта не е проявил никаква организационна дейност. Констатирано е само разпространяване на вражески слухове от отделни лица и коментарий по вътрешното и външно положение на страната.

Вниманието на групата е насочено главно към тези лица, които разпространяват подобни слухове с цел да се задокументират и им се наложат съответните санкции.

Пълни числени данни за броя на членовете на партията не може да се даде, поради това, че партията фактически не съществува, всички организации, районни бюра и секции са се саморазтурили. От списъците на членовете се вижда, че Дем. партия през 947 год. е броила около 1300 члена, от който около 350 са отчетени. Сега, обаче, през настоящата година може да се каже, че една част от тези членове се е отказала от партията, друга част е влезнала в ЕОПО-О.ф. Останали са около стотина души, които очакват да се промени политиката на България за да продължат дейността си и по късно дойдат на власт. Единствената им надежда е външната намеса на западните сили, който щели да се наложат на Источна Европа.

II. РАЗРАБОТКИ.

През отчетната година групата по този обект не е водила активни или предварителни разработки. В края на 947 год. имаше 7 активни разработки, който преминаха в контролни разработки поради това, че лицата взети на разработки бяха въдворени на Местожителство в провинцията.

Контрална разработка "ЦАРЕДВОРЕЦ" - обект НИКОЛА СТ. МУШАНОВ. Същия бе взет на отчетно наблюдение на 11.VIII.947 год., което през м. Октомврий същата прерастна в активна агентурна разработка. По същото време той бе въдворен на местожителство в гр. Търново и по този случай активната разработка премина в контролна, за която през Март 948 год. бе изготвен план с необходимите мероприятия за правилно водене на разработката. "Царедворец" е обезпечен с един агент и трима информатори, който са достатъчни за цялост-

ното обхващане на обекта, като се има предвид и това, че той е изолиран от демократическите и други противонародни среди, както и това, че той е на разписване два пъти дневно. Общо взето от материалите постъпили за него се вижда, че разработката върви добре.

Контролна разработка "ГОМО" - обект АЛЕКСАНДЪР ГИРГИНОВ. Същия е взет на активна разработка на 3.X.947 год., но предвид на това, че той е въдворен на местожителство в гр. Дулово, активната разработка премина в контролна такава, за която през Март 948 год. бе изготвен план с необходимите мероприятия за правилното и успешно водене на същата. "Гомо" е обезпечен с двама информатори, които се недостатъчни да обслужват обекта. Може да се каже, че той е напълно изолиран от обществото и му липсва среда с която да спадели мисли и мнения, тъй като населението в гр. Дулово е предимно турско. Темпа на разработката не е на необходимото ниво, поради по горните причини и това, че той е на разписване по два пъти дневно. Иначе разработката върви задоволително.

КОНТРОЛНА РАЗРАБОТКА "МОЛЕЦ" - обект СТОЙЧО СТ. МОШАНОВ. Същия бе взет на отчетно наблюдение през м. Октомври 947 год., което прерастна в активна разработка за която бе изготвен план. В края на 947 год. "Молец", бе въдворен на местожителство в гр. Търговище заради провежданата от него опозиционна дейност. Тогавашната активна разработка премина в контролна, за която бе изготвен план с необходимите мероприятия за правилното и успешно водене на разработката. "Молец" се обслужва от трима информатори, които не са добре законспирирани тъй като обекта е много предпазлив в разговорите си с тях. /според сведенията получени за него/ Темпа на разработката е доста затегнат, поради предпазливост на обекта. Разработката се води задоволително.

Контролна разработка "ПЕШЕВ" - обект БОРИС ПАВЛОВ ПАНЧЕВ бе взет на отчетно наблюдение през Август 947 год., което прерастна в активна разработка през м. Октомври 947 год. В края на миналата година "Пешев" бе въдворен на местожителство в Ботевград заради неговата опозиционна дейност. Предвид на това активната разработка премина в контролна за която бе изготвен план в който бяха набелязани редица мероприятия за успешното реализиране на същата. "Пешев" се обслужва с един агент и един информатор, който не са достатъчни за цялостното му обхващане. Темпа на разработката е доста затегнат поради предпазливост на обекта и предвид на това, че той е под постоянно наблюдение и разписване два пъти дневно - отбегва да се среща с партийци и симпатизанти.

Контролна разработка "ПАШАТА" - обект НИКОЛА СТАТЕВ ПАНИЦА. Същия бе взет на отчетно наблюдение през м. Юлий 947 год., което през м. Октомври същата година той бе въдворен на местожителство в Етро поле за провежданата от него опозиционна дейност. Отч. набл. досие прерастна в контролна разработка в началото на м. Декември 947 год. За същия бе изготвен план с необходимите мероприятия за правилното водене на същата. "Пашата" се обслужва с един агент и един информатор, които не са достатъчни за цялостното му обхващане. От сведенията които получаваме за него се вижда, че темпа на е на нуждната висота, а разработката се води задоволително.

Контролна разработка "ДЕМОН" - обект ХРИСТО ИВАНОВ МАНАФОВ, който бе взет на отчетно наблюдение през м. Юлий 947 год. Към края на м. Октомври 947 год. той бе въдворен на местожителство в гр. Лом, където през Декември

947 год. за него бе изготвен плана в който бяха предвидени редица мероприятия за цялостно и правилно реализиране на разработката. Към "Демон" се прикрепени двама информатори, които не са достатъчни за обслужване на обекта. От сведенията който са постъпили за "Демон" се вижда, че темпа на разработката е затегнат.

Контролна разработка "ДРАГАН" - обект СЛАВЕ КОНСТАНТИНОВ ЧОРБА-ДЖИГОШЕВ. Същия бе взет на отчетно наблюдение в началото на м. Октомври 948 год. По късно същата година той бе въдворен на местожителство в гр. Видин и в началото на Март 948 год за него бе изготвен план за контролна разработка, в който бяха предвидени необходимите мероприятия за правилно водене и реализиране на разработката. Същия се обслужва от един агент и двама информатори - достатъчни за цялостното му обхващане. Материяли, обаче за него постъпват много малко, поради това, че обекта е предпазлив и е изолиран от демократическите и други противонародни среди, както и това че той е на разписване два пъти дневно.

III. ОТЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНИ ДОСИЕТА:

Пре годината са били водени ~~22~~ отчетно наблюдение 82 лица от обекта на който о.н. досиета се открити през 947 год. Нови о.н. досиета през годината не са откривани или закривани, а са прехвърлени 2 във други служби; едната на Стилиан Чилингаров в отделение "В", а другото на Асен Стайчев в III група, отделение "А".

От взетите на отчетно наблюдение редовно се наблюдават 30 досиета не редовно 10 и никак не наблюдавани 42 о.н. досиета. Всички досиета са правилно заведени и отразени в картотеката на ДДС. Големият процент ~~никак~~ не наблюдавани о.н. досиета се дължи на това, че обектите взети на отчетно наблюдение въобще никак не се проявяват. За останалите обекти на отчетно наблюдение, наличната агентура работеща по тая линия е достатъчна за цялостното им обхващане. Освен това в групата де водят 11 контролни отчетно наблюдателни досиета, които са останали от миналата година.

Настроението на взетите на отчетно наблюдаваните лица, вследствие въдворяването на лидерите на партията на местожителство в провинцията, които даваха тон за живота на партията е спаднало на ниска ниво. Повечето от взетите на отчетно наблюдение членове сега се намират в безпътица, като някой от членовете са направили опит да преминат към БЮП като такива може да се посочат следните лица: Борис Гълъбов, Пенчо Павлов Христов, Вера Костова Динева и др. Особено след започване акцията за излизане на декларацията за порицаване дейността на водачите на Дем. партия - ~~настроението на~~ по активните членове от обекта спадна още повече.

IV. РАБОТА С ПРОВИНЦИЯТА - ПО СЕКТОРИ.

Както в София така и в провинцията Дем. партия не е проявявала никаква организационна, просветна или друга дейност. Това се главно на сътресението което бе нанесено на Ц. Бюро на партията в София, като бяха въдворени на местожителство в провинцията водачите на партията. Друга причина за преустановяване дейността на партията в провинцията е страхът от изселване на проявили се демократи който биха се обявили против всички мероприятия на правителството. Все пак в секторите се забелязва известна варажеска дейност на членовете от обекта изразена в разпространяване на зловерни

- 13 -

39

слухове и противонародни изказвания. Те са в очакване на една победа на западните сили или най малкото на намеса от вън за въстъновяване на миналото.

Може да се каже че секторите Бургас и Ст. Загора се развили най-вече вражеска дейност по линия на разпространяването на слухове и анти-съветска пропаганда.

Оперативна работа по секторите. От сведенията с които разполагаме за секторите се вижда следното:

	общо водени...3
а/БАЗРАБОТКИ:	реализирани ..2
	в действие ...1
	всичко 58
б/О.Н.ДОСИЕТА:	закрити..... 3
	остават.....55
	агенти.....31
в/АГЕНТУРА:	информатори...25.

Агентурата в секторите Бургас, Пловдив и Ст. Загора може да се каже, че е достатъчна за цялостно обхващане на обекта, обаче в другите сектори тя съвсем не е достатъчна за обслужване на демократите.

Оказана помощ по секторите се състои в това, че за третото тримесечие за секторите бяха изготвени планове по образец и изпратени с поръка да се водят за напред по този образец. На всички сектори там дето има контролни разработки сме писали напомнителни писмо относно изпълнението на планове по разработките. В секторите : Враца, Шумен и Русе бяха командирани опер. работници от групата за изготвяне на планове по разработките

V. ОПЕРАТИВНА РАБОТА:

а/Движение на агентурата.

В началото на отчетната година групата по обекта е разполагала с 28 агенти .Нововербовани през годината няма.Отпаднали 3 - от който 1 изключен поради негодност и двама прехвърлени в други групи,единия на VI гр., а другия в с.Кочериново-Дупнишко.В края на годината в обекта остават да се водят 20 агенти.

През отчетния период като добри и верни агенти може да се посочат следните:"Тумба","Ефрем Костов","Чавдаров","Горки" и др.Срещат се ,обаче, и агенти като:"Лиляна","Хел","Перпетум мобиле" и др.,който не се ползват в обекта с доверие,нямат желание за сътрудничество,не са находчиви и пр. Това се дължи до някъде на слабото ръководство от страна на опер.работници, както и липса на дълбочина, опознаване и изучаване на кандидат агента. При проверката на агент "Лиляна" се установи, че същия ни лъже. Разконспирирана агентура нямаме. Иначе агентурата е добре ръководена и правилно насочвана към обектите, в резултат на което са донасяли ценни сведения. Чрез агентурата успешно се проведе акцията с подписването на декларацията за порицаване дейността на водената политика на партията.

Срещите с агентите ги правиме повечето в явки, но има и агенти с който се срещаме на улицата, по градините, съдебната палата и др.

40

През годината групата по линия на Дем.партия групата е направила следните срещи с агентурата:

Насрочени.....618
Състояли се.....598
Срещи с донесения.....318
Срещи без донесения.....290
Несъстояли се срещи..... 20

Процента на срещите без донесения е доста голям, което се дължи на това, че през отчетната година обекта не е развивал никаква организационна дейност. Повечето от членовете пасуват - не се проявяват

б/Движение на явки.

В началото на годината групата е разполагала с 10 явочни квартири Нововербовани през годината 4 явки. Закрити явки има 3. Или всичко към края на годината групата по този обект разполага с 11 явочни квартири, който са недостатъчни за срещите с агентурата. Разконспирирани явки до сега не е константирано.

в/Извършена работа извън обекта.

Извършена работа извън обекта групата е взела участие в задържане то на членове от легионерския център с 5 души о.р., както и в водене на следствието на същите 10 дни с също 5 о.р. Освен това групата като цело е взела участие и в арестите на осъдените от Нар.суд, извършване на арес на анархистите с 5 опер.работници. Участие на един опер.работник в следствието по по от 16.XII. и продължава още и др.

26.XII.948 год.
София

Съставил и.д.Н-к IV гр. *[Signature]*.....
/К.Николов/

Съгласен Н-к I-ва служба: *[Signature]*.....
/Н.Трифонов/

Из архивите на ДС

639

31.12.1948 год.

София.

ОТНОШЕНИЕТО НА РАЗЛИЧНИТЕ ПРОСЛОЙКИ КЪМ КОНГРЕСА, ИЗКАЗВАНИЯТА
И НЕГОВИТЕ РЕШЕНИЯ.

1. Интелегенцията:

Като изключим масовият ентузиазъм сред интелегенцията, проявена на общи събрания /в Университета, М.Н.З., болниците и др./, съществува известно неверие, страх от конгреса, а на места враждебно-иронично отношение.

Професор Вл. Кутиков - безпартиен на два пъти изказва опасение, че след конгреса ще има голяма чистка и следователно той трябва да се търси, някъде работа в провинцията.

Композиторът Люб. Пипков смята, че неговата "героична" опера "Момчил" нарочно не се поставя, за да мине конгреса без нея, а се поставяли "не подходящи" за случая сантиментална опера "Евгений Онегин".

Солистката от Народната опера Таня Цокова приказвала през зъби: "Този конгрес!" - когато се ядосвала защо синът ѝ закъснявал, забравяйки вероятно в връзка с някакво конгресно събрание.

Солистката от балета при Народната опера Лилиана Диговска още преди конгреса иронично подмятала за отлагането му: "Бзе май да става съвсем исторически". А солиста Христо Бисеров допълнил: "По-добре да се отлага, защото лошо ни се пада. А почне петилетката, а почне робията. Тогава съвсем няма да имаме електричество и въглища". т.н. Балерината Милка Василева, изпразвайки чекмеджето си казала: "Ще оставя тоя лампа да гръмне, да помислят, че е антенат и да се уплаши бай Георги!" В балета съществуват и други изказвания от този род.

2. Училищна младеж:

Като общо правило за гимназиалната младеж, може да се каже следното: Конгресът се очакваше с интерес - предконгресни събрания, отчитане обещанията, украси и пр. Някои ученици очакваха враждебно конгреса. Чавдар Цветков от техническо у-ще "Христо Ботев" уч-к от 6-а/2 клас псувал по адрес на БКП. Лидия Константинова уч-ка от "5-клас на "3-та дев. г-ия" снела предконгресното си обещание и др.

При студентската младеж положението е почти същото.

Иван Г. Попов медик 3 курс се изказал против големия "шум" и изразходването на много средства. Същите можело да се използват за други цели.

Петко Пенев - медик безпартиен за речите на др. Г. димитров казал: "Това е историческо събитие. Като слушам какво се говори, как да ми се чете." А Стоян Койчев член на СММ казал: "Речта на др. Г. димитров продължи цял ден. Това е най-важната дата от нашата история."

Александър Б. Стамболийски - опозиционер, медик, очаква конгреса да разреши въпроса, дали ще останат в университета изключените от СММ студенти.

димитър М. Станилов - безпартиен, медик, смята, че след конгреса ще се национализират всички жилища и с това ще се засегнат много дребни собственици. Той не е съгласен с онази част на др. димитров, която се обвиняват широките социалисти в сътрудничество с буржуазията /той е бивш социалист/.

Студентът Костурков, медик 3 курс, с нетърпение очаква да ми не конгреса понеже му "писнали ушите".

Младен Ат. Младенов - педагогика 3 курс, опозиционно настроен, казал, че изказванията на др. Вълко Червенков за историческите науки

било грубо пренебрегване и фалшифициране на наша минала героична история. Това потвърждава и Рилка Лазарова в разговора:

Василка Лалова и Небина Шаркова, от същия факултет се възмущават за многото средства пръснати по конгреса като заявяват, че това щяло да се трупне на гражданите в вид на данъци.

Никола П. Николов, Ангел Гадшев, Славейко Тасков - студенти 3 и 4-ти курс филология се опасяват, че след конгреса щяло да има голяма чистка в университета. Те обърнаха внимание на изказванията на др. димо дичев, че някои членове на партията не желаят да постъпят в милицията и д.с., че В. Червенков и Сл. Тасков се изказал, че бил "арабия, тъй като до сега не ги бил изгонил от университета."

3. Неорганизирано население:

Енчо Николов, член на БКП от 53 секция е доволен от конгреса, понеже "Наште големи другари действително си направиха болшевишка критика - работите от предприятията на "Хоремаг" - димитър Стойков каза:

- Конгреса даде да се разбере, че лъбаво няма да има и така трябва да бъде - др. димитров ясно заяви: "Напред и все напред към комунизма!"

Реакционните елементи злѣчно критикуват: Никола Станчев, бивш собственик на ресторант "Балабанов" казва: "Гледам на конгреса на БКП участват и турци. Че какво разбират те от политика. Всичко това е дамагогия. И в парламента на Филоф имаше турци" Иван В. Вологин - дърводелец казва: "След конгреса ще настѣпят още повече трудности. Мизерията ще стане още по-голяма."

Анка Додева - ул. "Ц. Шишман" 53, член на ЕОПО, домакиня очаквала конгреса да вземе решение да станем Съветска Република. Впрочем това мнозина очакваха.

4. Духовенство:

Духовниците посрещат или безразлично или вражески конгреса. В черква "Св. Петър и Павел" не са ставали никакви коментари по конгреса. Същото е и по други черкви.

Свещеник Георги Стоилов - реакционер, от черквата "Св. Спас" казал, че след конгреса ще си изпатят такива като него и нямало да има вече живот. Свещ. Величко Апостолов казал, че конгреса започнал с разхищение, защото всички делегати ядели само салам и луканки. Новата петилетка, продължил той, започна с липсата на пипер, сол, оцет и други продукти от първо необходимост и т.н.

В дановисткия квартал се късали афишите по случай конгреса. А дановистът Неделко Г. Попов наредил на дановистите Груди Минчев, Георги Танчев, образът на др. димитров, който бил нарисуван на стената на дановисткия салон, когато Тодор Михайлов изнасял информация по хода на конгреса пред ЕОПО в дановисткия квартал Беса Жечева, Жечо Панайотов, Лазар Онев и др. се възмущавали: "Събрали сме се за концерт, а те ни натрапват политиката."

Католиците духовници посрещат много враждебно конгреса. Католишкият владика Кирил Куртев, след като се повдигнал въпрос за речите на др. Вълко Червенков, започнала е да хули много злѣчно др. В. Червенков, като го е наричал "голям простак", "апах", "тромав", "с ниско чело", "приличаш на бик" - Казал, че всички М-ри са "мръсни македонци" "апаши" и пр. С най-голяма злоба се изказвал, за другаря Югов - той бил "най-страшния македонец".

Католическият екзарх Иван Гаруфалов за конгреса казал: "Събрали се да се понаядѣт и да се понапият. Нямат си друга работа, изклаха колкото можаха, взеха на хората апартаментите, изпиха каквото можаха и сега си правят конгрес. Чух от официално място, че щели да събличат расата. Може и това да направят? Нито им чета вестниците, нито им слушам радиото. То и тия разбойници ще си намерят Господа, ама дано са мо да видим това да стане по-скоро."

срещ

265
55

М. В. Р.
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

№

До г.

Трифон Кунев Бояджиев

1948 г.

ул. Раковска № 120

София

ТУК

На основание чл. 6 буква а от наредбата за временно ограничаване заселването и за запазване общественото спокойствие и сигурност в София и съгласно заповед № 450 от 3. III на д-р. Министр на вътрешните работи, отнето Ви е правото на софийско жителство.

Поканвате се в срок от два дни, считано от деня на получаване настоящето да напуснете Столицата заедно с членовете на семейството Ви,

като имате предвид, че не можете да се заселите в градовете: Пловдив, Варна, Бургас, Русе и цялата погранична зона.

Преди да напуснете София, длъжни сте да уведомите Гражданското отделение при Столичния Нареден съвет и Дирекция Държавна сигурност, в кое населено място ще се установите на местожителство, като за целта попълнете и подпишете приложените заявления.

В случай, че във определен срок не се установите на ново местожителство Дирекцията на Държ. сигурност ще Ви въдвори там, където намери за добре.

РАЗПИСКА

Подписаният Трифон Кунев Бояджиев жив. на ул. Раковска № 120, София, удостоверявам, че получих днес писмена покана № от на Дирекция Държавна сигурност за изселване в срок от два дни, считано от датата.

гр. София, 1948 г.

Получател:

Налици си в Софийския
Зам. в. ур.

УТВЪРЖДАВАМ:

Н-к О т д е л а - в и

.....

/В. Чанков/

София 1949 год.

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н
=====

На агентурно оперативните мероприятия по активната разработка на "ЛИСИЦАТА", заподозрян като възможен агент на чуждото разузнаване и в провеждане на нелегална вражеска дейност.

Разработва се лицето Асен Павлов Баев роден на 9.III.1898 год. в с.Александрово-Ловчанско, а жив. в София на ул. "В. Коларов" № 8. Бивш м-р на земеделието и бивш опозиционен депутат във ВНС от групата на БЗНС-Н.Петков.

Преди 9.IX.1944 год. Павлов е бил активен член на Зем.сюз и е заемал поста редактор на в. "Младо село" - орган на Мл.Зем.сюз "Планине". В миналото винаги на него се е давало почетното място във всички дружества и предприятия образувани от земеделци-пладненци. Неговите съидейници са били на мнение, че предприятие образувано от страна на пладненци не би могло да бъде с здрава основа ако в него не участвува Ас.Павлов.

След 9.IX.1944 год. Павлов влиза в правителството на О.Ф. като м-р на земеделието от страна на Зем.сюз. Още от началото той застава на "геметовски" позиции, обявява се против политиката на О.Ф. правителство и саботира неговите мероприятия. През м. Август 1945 год., той напуска правителството и минава в опозиция, като заедно с другите министри които го последваха, отправят едно писмо до М-р Председателя, в което протестират против "терора" в страната, твърдят че изборите са опорочени и искат тяхното отлагане.

С минаването си в опозиция Ас.Павлов става един от ръководящите фактори в опозиционния Зем.сюз и пръв помощник на Н.Петков. От този именно момент политическата му дейност е тясно свързана с предателската такава на останалите опозиционни земеделски лидери. Той бива избран за административен секретар на БЗНС-Н.Петков, а по-късно при изборите за ВНС и за депутат от опозиционната листа. Така той се издига като един от първите опозиционни лидери и започва да проявява своя организаторски "талант". Провежда "геметовска" политика в съюза и води по най-подъл и хитър начин борба против Нар.власт. Ако по-късно при разгромяването на опозицията той не беше призован да отговаря за предателската му политика, то това се дължеше само на неговата ловкост и хитрост, с която той я провеждаше.

След арестуването на Н.Петков, до разтурянето на съюза Павлов заема поста главен секретар на БЗНС/о/. През този период предчувствайки събитията, той напълно надева маската на лицемерието и се стреми да покаже, че уж не е това което е бил. Това си лицемерно държане той продължи да потдържа и след разтурянето на съюза. Но съществителност може да се твърди, че тож е съвсем друго пред някой от неговите доверени хора.

- 2 -

КРДОПЛЕДРСЕНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПЛЕДРСЕНА
Дата: 12.03.2014. Секретар: /

Разработката възникна на 20.I.1949 год. въз основа на агентурните материали и тези от проследяването, намиращи се в личното досие на обекта, от които се вижда, че същия е имал редица съмнителни срещи с лица заподозряни като агенти на чуждото разузнаване в нашата страна. Данните в досието му показват, че не е имало заседание или пък никакво тайно съвещание, на което да не е присъствал Ас. Павлов.

Такива съмнителни срещи, които го уличават като възможен ж агент на чуждото разузнаване са следните:

На 12.VIII.1945 год. в навечерието на напускане правителството от очерталите се опозиционни министри се е състояло тайно съвещание в американската мисия, на което са присъствали: Никола Петков, Асен Павлов, Борис Бумбаров, Проф. Петко Стоянов, Григор Чешмеджиев и Ангел Держански.

Друго подобно съвещание се е състояло на 11.IX.1945 год. в кабинета на бившия м-р Димо Казасов, на което са присъствали: Американеца Маркъм, Ас. Павлов, Борис Бумбаров, Ангел Держански и Георги Йорданов.

На 16.XI.1945 год. на ул. "Гео Милев" №14 в домът на Гроздан Джонев се е състояло тайно съвещание, на което са присъствали: Бившия екзарх Стефан, Никола Петков, Асен Павлов, бившия опозиционен депутат Михайл Ташков Михайлов, бившия м-р на финансите Станчо Чолаков и още едно непознато лице.

Подобни съмнителни срещи Павлов е имал често и със стария английски шпионин-бившия екзарх Стефан. Такава една се е състояла на 4.I.1946 год. в домът на последния, където е имало двама мъже и една жена от английската или американската мисия.

Павлов е посещавал често и Д-р Христо Димитров Далкалъчев. Последния е бил посещаван и от Никола Петков. За него има материали от бившата полиция, от които се вижда, че той още през 1938 год. е присъствал на едно тайно събрание, на което са били и лицата: Кимон Георгиев, Димо Казасов, некаква жена от Белгард, Кабакчиев-търговец и Д-р Г.М. Димитров.

Доста съмнително е познанието на Павлов и с , за когото има материали от бившето военно разузнаване, от което той е бил подозиран явно като център на бившето чехословашко търговско и военно разузнаване в България. Познанието между двамата не се знае от кога е, но на службата то е известно от началото на 1946 год., когато Павлов е посещавал . Връзката между двамата не се е прекъснала и след разтурянето на БЗНС-Н. Петков. Има данни че често пъти след това Павлов е търсил "по важна работа", както той се е изразявал.

Друго нещо което може да хвърли съмнение върху Ас. Павлов е и това, че наскоро след разтурянето на съюза на 3.IX.1947 год. той е бил посетен в домът си от некаква лице от английската мисия.

Освен тези изложени по-горе тайни съвещания и срещи, на които е присъствал Павлов, съществуват и други данни, които го уличават в предателска и антинародна дейност. Така например в една своя реч на 25.I.1946 год. държана в курса за агитатори на БЗНС-Н. Петков в гр. Пловдив той се е обявил за "Зеления интернационал" и е заявил, че Д-р Г.М. Димитров, Димитър Мацанкиев и Коста Тодоров продължават да бъдат членове на П.П. на БЗНС-Н. Петков.

В едно свое изказване Димитър Стоянов, бивш орг. секретар на БЗНС-Н. Петков. пред наш агент на 31.I.1946 г. е казал, че групата от Ас. Павлов, Борис Бумбаров, Недко Колев Ботев, Михайл Ташков Михайлов и Д-р Владимир Вампирски непосредствено поддържала връзка с "Гемето".

На 13.II.1946 год. е имало заседание в кантората на бившия опозиционен депутат Спас Найденов, на което са присъствали: Ас. Павлов, бившите опозиционни депутати Стоян Божков, Кирил Попов, Стефан Димитров, Недко К. Ботев, адвоката опозиционер Йордан Керезов и др., на което заседание се е взело решение да се нанесе стопански удар на страната. За тази цел са били натоварени: Ас. Павлов, Спас Найденов, Йордан Керезов и Ст. Кръстев. За отбелязване е, че почти всички участници в заседанието са "пладнари" и доверени хора на Д-р Г.М.Димитров.

В едно свое изказване пред наш агент на 2.IV.1946 год. Павлов е казал: "Новия кабинет няма да продължи повече от един месец. Това мога да го кажа със сигурност, а заедно с него ще си отиде и Нар. събрание. Тогава положението ще бъде коренно различно от сегашното. Опозицията и някои хора от нашите среди ще бъдат по-непримирими и ще представят по-тежки условия. От друга страна натискът от вън ще бъде по-голям, защото западните демокрации никога няма да допуснат една България да ги играе. В Гърция изборите ги печелят популистите, които на мирната конференция ще представят много тежки условия на България, което ще наложи смяната на правителството!"

По повод процеса на "Гемето" през 1946 год. Павлов е казал: "Съдът ще ги осъди понеже се влияе и му е продиктувано предварително какво да направи, но ще се изложи много пред външното общество, понеже то познава кой е Д-р Г.М.Димитров. Ще разбере и българският народ че няма никаква разлика в съденето от миналите фашистки съдилища. Както преди нагласяваха процеси и ги осъждаха, така и сега продължават!" Това изказване на Павлов ясно показва отношението му към водената предателска политика от Д-р Г.М.Димитров.

По време на изборите през м.Октомври 1946 год. Павлов е изказал мнение на едно предизборно събрание относно поведението на Англия и САЩ, към резултатите от изборите, че не можело да се мисли благоприятно. "Пресата на оппозицията, казал Павлов, ~~никога~~ ще осведомява формално западните демокрации за нередовността в изборите и за терора, а фактически "Гемето" и Мацанкиев ще имат длъжността по инструкции на П.П. на БЗНС-Н.Петков да осведомяват англо-американските дипломатически кръгове за предизборния терор!"

След разгромяването на опозиционния БЗНС, Павлов се стреми да се прикрие и да покаже, че уж се е отказал от опозиционна дейност и че има вече положително отношение към О.Ф.власт. Държанието му обаче съвсем не е такова пред неговите най-близки хора, в които той има пълно доверие. Това може да се види от едно негово изказване направено на 10.XII.1948 год. пред наш агент, по случай носещи се слухове за едно ново отлагане на конгреса на БРП/к/, че ако конгреса се отложил той щел да купи една дамаджана рация да бъде изпита. Пред същия агент е казал още и следното: "Ще мълчим и ще търпим. Приказките си на сто пъти ще мерим до като ги изговорим. Ако трябва да поддържаме организацията, ще я поддържаме така: ще се събираме тук там не гласно, ще окуражаваме хората, ще им подигаме духа, защото духа е най-важното. Другото ще оставим на големите хора от вън, които имат грижата!"

Подобно изказване е направил и бившият частен секретар на Павлов като министър-Марин Йорданов Маринов, който е един от най-доверените му хора. По повод едно обвинение отправено срещу Йорданов от страна на наш агент, че те нито не вържели, той казал: "Деца сте вие, защото говорите прибрзано. Ние от ръководството, какъвто съм и аз единия, знаем какво вършим. Ние имаме добре осведомени хора, които знаят как се развиват събитията и тужи вън и ето защо тактиката ни сега е тава. Хората не трябва да се похарчват предварително, а ако ще трябва може и да

умрат, но когато трябва. Вие трябва да ни слушате. Ние сега се мъчим да ви приучим към дисциплина, каквато имат комунистите и да ви отвикнем да приказвате на лево и на десно. Сега всеки който се смята здрав здружен земеделец трябва да ни слуша, а когато стане нужда ние ще дадем сигнал, ще наредим какво да се прави!"

От така изложената по-горе политическа дейност на Ас. Павлов се виждат съмнителните му връзки с лица замедозряни като възможни агенти на чуждото разузнаване, като: бившия екзарх Стефан, Инк. Цветко Хр. Кадийски и Д-р Христо Димитров Далкалъчев, а така също и връзките му с американската и английската легации, което дава основание да се мисли, че и той е такъв. Освен това агентурните материали отразяващи неговите изказвания дават повод да се вярва, че той стои в центъра на некаква нелегална дейност и е във връзка с хора във от нашата страна.

От направените донесения на агентурата и материалите от проследяването се разкриват многочислените връзки на "Лисицата", предимно в средите на откритите опозиционери, а именно:

Д-р Г.М. Димитров ✓
Борис Константинов Бумбаров ✓
Ангел Георгиев Дермански ✓
Недко Колев Ботев ✓
Георги Йорданов ✓
Димитър Христов Стоянов ✓
Иван Христов Костов ✓
Проф. Петков Стоянов ✓
Михайл Танков Михайлов ✓
Станчо Чолаков ✓
Иван Д. Гладкишки ✓
Бившия екзарх Стефан ✓
Д-р Владимир Вампирски ✓
Д-р Христо Димитров Далкалъчев
Венелин Ганев ✓
Неделко Атанасов ✓
Дези Георгиев Димитров ✓
Дунио Из. Дунев
Минчо Стоянов ✓
Минчо Дръндаревски ✓
Любен Илиев Нягозов ✓
Инк. Цветко Хр. Кадийски
Рангел В. Даскалов

Христо Стратев
Серги Георгиев Златанов
Асен Ал. Стамболийски
Христо Николов Стоянов
Петър Сърбински
Минко Акимов Райковски
Йордан Керезов
Гроздан Димитров Ежков
Марин Йорданов Маринов ✓
Ангел Косачев
Стоян Ст. Тодоров
Димитър Стоянов Алексиев
Фердинанд Любенов Бачев ✓
Васил Веселинов
Стефан Симов
Стоян Карагьозов
Анна П. Стефанова
Александър Григоров Бояджийски
Д-р Георги Коспартов
Петър Беляшки

В числото на откритите връзки се намират и следната наша агентура: "Румяна", "Белмекен", "Витанов", и "Миронов", които до сега не са разработвали "Лисицата", а са донасяли само случайни донесения отнасящи се за неговата политическа дейност. Необходимо е да се отбележи и това, че по разработката на "Лисицата" ние не сме се занимавали систематически, а сме се ограничавали с получаването на случайни сведения от различни наши агенти и информатори, които дават само една непълна представа за неговата антинародна дейност.

Изхождайки от така изложената политическа дейност на "Лисицата", от която се вижда, че той е една доста подозрителна личност, намирам за необходимо разработката му да се води в следните направления:

2. Да се разкрие и разобличи като възможен агент на чуждото разузнаване.

1. Да се разкрие и разобличи като възможен пълномощник на задграничния комитет на "Зеления интернационал".

561

3/Да се разкрие и разобличи като централна личност в организирано провеждане на нелегална вражеска дейност.

За тази цел набелязвам да проведе следните мероприятия:

1/За обща информация около обекта ще бъдат насочени и инструктирани познатите нему агенти "Витвинов" и "Белмекен".

Срок: 10. II. 1949 год.

Отг.: О. Р. - Хр. Нанов.

2/Към разработката на "Лисицата" ще бъде насочена и нашата добра агентка "Румяна", която се ползва с доверие пред обекта, но не е потвърждала връзките си редовно. За заздравяване връзката между двамата ще бъде използван бившия частен секретар на обекта - Марин Йорданов Маринов, пред когото тя се ползва също с доверие. Същата ще има за задача да установи следното:

а/Да разкрие характера на провежданата вражеска дейност от "Лисицата".

Срок: 1. IV. 1949 год.

Отг.: О. Р. - Хр. Нанов

б/Да установи връзките на обекта в страната и техния характер.

Срок: 10. IV. 1949 год.

Отг.: О. Р. - Хр. Нанов

3/Ще бъде правена периодична проверка, по възможност един път в месеца, за поведението на "Лисицата" и чрез агент "Миронов", който се намира в провинцията.

Отг.:

4/Ще бъде вербован за агент
фия на ул.

жив. в Со-
, който е един

от най-доверените му хора и може да ни разкрие:

а/Провежданата нелегална дейност от обекта.

б/Какви директиви дава на доверените си хора.

в/Истината около съмнителните връзки на обекта.

Срок за вербовка: 25. II. 1949 год.

Отг.: О. Р. - Хр. Нанов.

5/Ще бъде вербовано подходящо лице за информатор квартирник, което ще донася за лицата които посещават обекта.

Срок за посочване: 20. II. 1949 г.

Срок за вербовка: 10. III. 1949 г.

Отг.: О. Р. - Хр. Нанов.

6/С цел установяване на някои нови връзки на обекта и да се види дали потвържда старите такива, да бъде даден на десет дневно проследяване от 15. II. до 25. II. т. г. на Отделение "Б".

Отг.: О. Р. - Хр. Нанов.

7/Да се дадат задачи на Отделение "Б" за пълното проучване на съмнителните лица установени като връзка на обекта, а именно: Д-р Христо Димитров Далкалъчев, Инж. Цветко Христов Кадийски и Минко Акимов Райковски.

Срок: 15. III. 1949 год.

Отг.: О. Р. - Хр. Нанов

8/Ще бъде установен контрол над личната кореспонденция на обекта с цел установяване връзките му с провинцията.

Срок: 1. III. 1949 год.

Отг.: О. Р. - Хр. Нанов.

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 13.08.2014г. Секретар: <i>[signature]</i>	

- 6 -

9/Във връзка със състоялото се заседание на 13.II.1946 год. в кантората на Спас Найденов и взетото решение от присъстващите за нанасяне стопански удар на страната, ще бъде направен разпит за документация на бившия опозиционен депутат Кирил Йосифов Попов.

Срок: 30.III.1949 год.

Отг.: О.Р.-Хр. Нанов

След изпълнението на залягащите в плана мероприятия и на основание получените резултати потвърждаващи го като агент на чуждото разузнаване и в провеждане на нелегална дейност, да се пристъпи незабавно към неговото арестуване.

С о ф и я

26 Януари 1949 г.

Опер. работник V-та гр. Отд. "А":

О Д О Б Р Я В А М :

Н-к Отделение "А"

.....

/М. Гинев/

София ..4..1949 г.

Хр. Нанов.....
/Хр. Нанов/

*Да се удрат конспиративни и
материални звънци на обекта през разпит
на лицата: Христо Сърмаев, Матей Ковач
и Васил Василев.*

д-р. С. Мисев.

УТВЪРЖДАВАМ
Н-к Отдел 1-ви:
София.. 5. 944 год.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго поверително!

До Другаря Началник на отд. "А"
при отдел 1-ви.
Т У К

И И А Н

НА АГЕНТУРНО ОПЕРАТИВНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ
ПО АКТИВНАТА РАЗРАБОТКА "И А Я К"

Разработва се бившия министър на Благоустройството, бивш народен представител и член на постоянното присъствие на БЗНС-Н. Петков БОРИС КОСТАДИНОВ БУМБАРОВ живущ в София на ул. Раковска № 161 заподозрен в нелегална дейност след разтурването на БЗНС-Н. Петков.

БОРИС КОСТАДИНОВ БУМБАРОВ е роден на 23. март 1896 год. в с. Извор-радомирско, жител на София, живее на ул. Раковска № 161 вход "Б" женен с едно дете. Образование средно, бивш министър от кабинета на д-р Мънчов Георгиев, бивш народен представител в ВНС и член на ЦК на БЗНС-Петков, бивш емигрант от девето-юнските събития, владее югославски език.

Веднага след завършване на средното си образование БУМБАРОВ се премества в София където се установява на постоянно местожителство през 1916 год. Като войник е служил в инженерните войски-телефонисти. През време на кабинета на Ал. Стамболийски той е бил секретар на министъра на железниците, където го е сварила голямата железничарска стачка в връзка на която при отказа му да отиде на работа е бил арестуван и даден под съд. От тогава до 9 юни 1923 год. той е бил под око на полицията и след девето-юнските събития е емигрирал в Югославия.

Материалното положение на Бумбаров не е добро, не притежава никакви имоти в София, нито той нито жена му. За препитанието на семейството му често е ставало нужда да бъде подпомаган от негови близки съидейници земеделци, постъпвал е на частни фирми на работа и жена му е отваряла гладачница за препитание. По настоящем от скоро Бумбаров е на работа в "Дирекцията на занаятчийските кооперации при централния кооперативен съюз в редакцията на списанието като уредник.

От материалите намиращи се в досието му преобладават материали от които се вижда, че той още от ученически години е в постоянна връзка с комунисти, които продължават и след емиграцията му в Югославия и след връщането му от там до самия 9 септември 1944 година.

На 9 септември той влиза в кабинета на К. Георгиев и става министър на Благоустройството. След разцеплението на БЗНС-Н. Петков Бумбаров минава на страната на опозицията и напуска министерското кресло. За изборите за ВНС б-к кандидат за народен представител и избран за член като опозиционер и депутат той е проявявал значителна въздържаност, като при това често е изтъквал становището си за сътрудничество и приятелство с ОФ и КП. В опозиционната си дейност е бил солидарен с Асен Павлов и Асен Стамболийски с които заедно излезе в опозиция. След разтурването на БЗНС-Н. Петков той официално поддържа линия на поведение напълно за възприемане политиката на ОФ власт и апелирал на своите последователи бивши опозиционери да го следват за

КРДОПЕГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПЕГДСРБНА
Дата: 13.03.2014, Секретар: /148/

готовност за изкупуване на греховете си които са допринесли като опозиционери на българския народ и на ОФ власт.

Въпреки горе изложените положителни данни за Бумбаров да се има на предвид, че той е много хитър и изпитан политически деец и конспиратор с буен характер, а освен това има и данни които говорят, че същия и по настоящем консперира срещу народната власт.

Активната разработка "А Я К" възникна на 15 януари 1949 год. въз основа на следните данни:

Задържания преди известно време в ареста на ДДС в своите показания говори, че непосредствено след като е бил освободен от ДДС се е срещнал с Б. БУМБАРОВ на когото е описал, че имало тяхни младежи опозиционери подгонени от властта, които искали да бега: зад граница в Турция и поискал съвет от него какво да правят. Бумбаров му казал: "Не нека заминат, а ти остане тук и когото срещнеш от нашите хора, почни да ги стягаш за да бъдат готови за възстановяване на съюза". след това е добавил: "Георги Лобоски ще дойде и ще поговорим по-подробно".

Георги Лобоски е пристигнал в София преди нилулен 1947 год. и се е срещнал с Бумбаров. След това той се е виждал и с СТОЯН МИЛЕНКОВ в бръснарницата на ул. "Ломска" на когото е казал: "Довечера заминавам са с. Радибош-радомирско, а утре ще дойде и Б. Бумбаров, ние вечерта ще се съберем".

Същата вечер Миленков и Лобоски са заминали за Радибош и са нощували в гр. Радомир в една фабрика. Там Лобоски е запознал Миленков с трима опозиционери. на другия ден са отишли в Радибош в домът на Георги Ковачки където са се събрали, но Бумбаров не дошъл поради лошото време.

През февруари 1948 година Стоян Миленков се е виждал с Георги Ковачки и Димитър Влахов от Радомир в "втора шуменска" която са му казали, че са ходили при Бумбаров и той им казал, че положението ще се оправи, но те трябвало да обикалят тяхните хора по радомирско и поддържат връзки с тях.

След като са си отишли горните двама Миленков се е срещнал с Бумбаров, който му е казал сащото нещо което е казал и да първите.

През месец май 1948 година Миленков е заварил Бумбаров в "шуменска" на една маса с 5-6 човека компания/вероятно от радомирско/според Миленков, но последния не е могъл да говори с него понеже имал спешна работа.

Имаме положителни агентурни данни, че Борис Бумбаров в края на 1948 година се е срещал с лица, които са водели нелегална конспиративна дейност срещу народната власт. Със същите си е правил срещи и са го посещавали в домът му. Така например той е бил посетен в къщи от главния обект на разработката "Черно Море" - Варна - ПЕТЪР ПАСКОВ непосредствено преди неговото задържане и Бумбаров е знаел, че същия е нелегален.

На 28 септември 1948 год. агента "Еленски" на връзка ДС-Хасково се е срещнал в София на ул. Граф Игнатиев, който го е попитал, какво има в тяхния край/хасковско/ дали има нелегални там. След като му отговорил "Еленски" че се намират такива той му казал: "В Турция и Гърция не бих се съгласил да отида, защото от там ги връщат обратно за да се борят против ОФ, но веднага добавил, всеки трябва да действа според положението си. На когото положението е сериозно и го гонят може да бега

Задържания активен геметовец ПЕТЪР ПАСКОВ АТАНАСОВ от Варна бивш кандидат за народен представител от групата на БЗН - Н. Петков

167
28

който през последните няколко месеца развиваше конспиративна дейност в варненско в своите първоначални показания говори, че има създаден някакъв нелегален геметовски ръководен център в София по личната инструкция на Г.М.Димитров в състав от 5 души от които той познава четирмата, а именно: СТОЯН СТЕФАНОВ ГОРБАНОВ, МИЛАН ДРЕНЧЕВ, ГЕОРГИ АРСОВ, ПЕТЪР ПАСКОВ АТАНОСОВ и петия неизвестен за него, обаче предполага, че е БОРИС КОСТАДИНОВ БУМБАРОВ.

От донесенията на агентите се разкриват много числените връзки на Бумбаров от средата на бившите опозиционери николапетковисти, а именно:

АСЕН ПАВЛОВ БАЕВ, АСЕН АЛЕКСАНДРОВ СТАМБОЛИЙСКИ, СВЕТЛА РАЙКО ДАСКАЛОВА, СТОЯН СТЕФАНОВ ГОРБАНОВ, ПЕТЪР ПАСКОВ АТАНОСОВ, АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ ДЪРЖАНСКИ, НИКОЛА ИЛИЕВ БРОНЗОВ, ГЕОРГИ ЙОРДАНОВ ИЛЧЕВ, ДИМИТЪР СТОЯНОВ АНГЕЛОВ, ХРИСТО НИКОЛОВ СТОЯНОВ, ИВАН ХРИСТОВ КОСТОВ, МИНЧО ПЕТРОВ ДРАНДАНОВСКИ, НЕДЯЛКО АТАНОСОВ, КИРИЛ ЙОСИФОВ ПОПОВ, ТРИФОН КУНЕВ, МИНЧО ПАНОВ, НЕДКО БОТЕВ, ХРИСТО Г. ПОПОВ, СТЕФАН ДАСКАЛОВ, АРХИТЕКТ ПАНАЙОТ НИКОЛОВ КАЧЕВ, ПРОФЕСОР ЛАЗАРОВ, ПРОФЕСОР ЦАНЕВ, ФРАНТИШЕК ФРАНЦ НЕМЕЧЕК/чех/, ТОДОР ЯМАКОВ, СТЕФАН ТОДОРОВ, ПЕТЪР КОСТАДИНОВ КОЗЕВ, ПЕТКО ХРИСТОВ СТОЯНОВ, ЛУКА АТАНОСОВ, Д-Р МИХАИЛ ГЕНАДИЕВ, ХРИСТО СТРАТЕВ, Д-Р ПАШОВ, Д-Р КОСПАРТОВ, СТОИЛ КАРАГЬОЗОВ, АЛИПИ ГЕОРГИЕВ, ГЕОРГИ ТРАЙКОВ, ГЕОРГИ ДЖАРОВ, КРЪСТЮ СТОЯНОВ, ДИМИТЪР ПОП ИГНАТОВ, ПЕТЪР НИКОЛОВ СЪРБИНСКИ, ВАСИЛ ГЕОРГИЕВ МАШЕВ, ПЕТЪР СТАМБОЛИЕВ, МИХАИЛ ТАШКОВ МИХАИЛОВ, ПЕРЕ ШАНДЕРОВ, ДИМИТЪР ГИЧЕВ, СТОЙЧО МУШАНОВ, АНГЕЛ ТИШЕВИШКИ, ГЕОРГИ ЛОБОШКИЕВ, ПЪРВАН ВЛАХОВ, СИМЕОН КАНТАРДЖИЕВ, АНГЕЛ ДИНКОВ, СТАНЕМИР НАНОВ ЛАЗОВ, АСЕН ПАВЛОВ-отлобош-радомирско, ТРАЙЧО ДОБРОСЛАВСКИ, Д-Р ВЛАДМИР ВАМПИРСКИ, П. ПЕЦЕВ, ПЕТЪР КЕНЕВ, ХРИСТО НАЗОВ, ЕКЗАРХ СТЕФАН, МАЛАШЕВСКИ, ИВАН НИКОВ, БАРАКОВ, ЙОРДАН КОВАЧЕВ, БОЯН ДАСКАЛОВ, Д-Р НЕНОВ, ЛАЗАР ПОПОВСКИ, КРЪСТАН ПОПОВ, САВА ГАЙДАРСКИ, БЛАГОЙ НИКОЛОВ, КРУМ ВЛАДКОВ, НИКОЛА ЗАГОРОВ, ДИМИТЪР КЕРЕМЕДЧИЕВ, БОРИС СТАНОЕВ, ТАНЧО ВЕЛИНОВ, СТЕФАН КОЛЕВ, ТОМА ЦАНОВ, и още много значителни и незначителни бивши николапетковисти и правителствени земеделци от цялата страна.

В числото на откритите връзки се намира и нашата агентура: "БЕЛМЕКЕН", "ЛИЛИ", "ВИТВИНОВ", "СЕРЕБЗОВ", "ВЕЛКО", "БЕЛАЛОВ", "ДОБРУЖАНСКИ".

Горе поменатите агенти до сега не са разработвали БОРИС БУМБАРОВ, а са давали от време на време случайни сведения за него отнасящи се за негови изказвания и срещи.

До сега специална агентура за разработката му нямаме вербована освен насочване на такава за неговото наблюдение.

Отчитайки положението, че БОРИС БУМБАРОВ се явява активен враг на народната власт и подозирайки го в нелегална дейност, разработката ще се води в следната направление:

а/ Да се установи дали Бумбаров влиза в нелегален геметовски ръководен център.

б/ Да се установят факти за дадени инструкции от Бумбаров за възстановяване на съюза.

в/ Да се установят връзки на Бумбаров с геметовски представители от вън, а така също и с чужденци в страната.

— За тази цел набелязва се да проведе следните мероприятия:

-- 4 --

1-во АГЕНТУРА468
29

За разработката на "Паяк" ще се насочат добрите наши агенти: "Добружански", "Белмекен", "Сербезов", "Лили" и "Витвинов" които имат често общуване с "Паяк" и се ползват с доверие пред него.

✓ а/Да се открие какви са отношенията на ГЕОРГИ ЛОБОШКИ с "Паяк"
✓ Посещавали често първия "Паяк" в домът му и с кои лица го посещава.

Срок 25.февруари 1949 год.

Отг. П. Дjamбазов.

✓ б/Какви са отношенията на "Паяк" със СТОЯН МИЛЕНКОВ и какви срещи са правели с него.

Срок 28.февруари 1949 год.

Отг. П. Дjamбазов

✓ в/Какви са отношенията на "Паяк" с МИЛАН ДРЕНЧЕВ.

Срок 28 февруари 1949 год.

Отг. П. Дjamбазов.

✓ г/Какви са отношенията на "Паяк" със ПЕТЪР ПАСКОВ АТАНАСОВ и какво знае той по неговото задържане.

Срок 15.март 1949 год.

Отг. П. Дjamбазов.

д/Какви са отношенията на "Паяк" с АСЕН ПАВЛОВ БАЕВ, АСЕН АЛЕКСАНДРОВ СТАМБОЛИЙСКИ и АНГЕЛ ДЪРЖАНСКИ среща ли се с тях и какво е тяхното мнение по въпроса за "Зеления интернационал."

Срок 30.март 1949 год.

Отг. П. Дjamбазов.

2-ро ВЕРБОВКА НА НОВА АГЕНТУРА.

✓ а/Да се вербова един информатор по место работа за наблюдението на "Паяк"

Срок 20.февруари 1949 год.

Отг. П. Дjamбазов.

б/Да се вербова един агент от откритите връзки на "Паяк" в радомирска околия чрез които ще се провери с кои лица той е в връзка там и дава инструкции и упражнява влияние.

Срок 15 март 1949 год.

Отг. П. Дjamбазов.

3-то МЕРОПРИЯТИЯ

✓ а/Да се искат подробни сведения от оперативния сектор Д.С-София за лицата ГЕОРГИ ЛОБОШКИ, ГЕОРГИ КОВАЧКИ, ДИМИТЪР ВЛАХОВ от радомирска околия за връзките им с "Паяк", идват ли често в София, посещават ли го в къщи.

Срок 25.февруари 1949 год.

Отг. П. Дjamбазов.

✓ б/Да се установят всички връзки на "Паяк" в радомирска околия.

Срок 25.февруари 1949 год.

Отг. П. Дjamбазов.

✓ в/Да се проведе нов разпит на задържания Стоян Миленков относно разговорите му с "Паяк".

Срок 15.февруари 1949 год.

Отг. П. Дjamбазов.

✓ г/Да се изясни положението при воденето на следствието на Петър Пасков Атанасов и задържаните с него, какво участие има "Паяк" в раз-

- 5 -

109
30

критата нелегална организация и защо именно Пасков смята, че петият не-
известен член на ръководството е "Паяк"

Срок 1. февруари 949 год.
Отг. П. Дjamбазов.

4-та ДОКУМЕНТАЦИЯ

✓ а/ Да се документира насрочената збирка в с. Ловеш -радомирски
където са се събрали опозиционери на конференция с предварителна оже-
ворка с Бумбаров, но той не се явил понеже времето е било лошо. Въпреки
неговото отсъствие конференцията се е провела.

Срок 28 февруари 949 год.
Отг. П. Дjamбазов.

✓ б/ Да се документират изказванията на Бумбаров" пред агента
"Еленски"-Хасково, че той дал мнение, ако има нелегални в тяхния край и
са с сериозно положение, то те могли да бегат зад граница.

Срок 20. февруари 949 год.
Отг. П. Дjamбазов.

ОДОБРЯВАМ

Н-к Отд. "А". *[Signature]*
/М. Гинев/

Опер. работник:

[Signature]
/П. Дjamбазов/

София 14. януари 949 год.

*Да се докладват всички конспиративни и
милитарни дейности на областта чрез разпит на
лицата: Христо В. Петков, Казимир Коев и
Ванко Фаскилов.*

отг. С. Мислав.

Из архивите на ДС

653

УТВЪРЖДАВА
Н-к Отдел I-ви...
София... 1949 год.
/В.Чанков/

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго секретно!

ДО ДРУГАРЯ НАЧАЛНИК НА ОТД."А"
ПРИ ОТДЕЛ I-ВИ

ТУК

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От оперативния работник П.Джамбазов V-та група.

Другарю Началник,

За обекта БОРИС КОСТАДИНОВ БУМБАРОВ имаме заведено ОТЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНО ДОСИЕ на 15 ноември 1947 година, което продължаваме да води до момента. По време на неговото наблюдение добихме данни, от които се вижда, че същия конспирира срещу народната власт. Въз основа на тези данни ОТЧЕТНО НАБЛЮДАТЕЛНОТО МУ ДОСИЕ прираства в активна агентурна разработка за да може да се установи и документира вражеската му конспиративна дейност.

Поради преминаването на ОТЧЕТНОТО НАБЛЮДАТЕЛНО ДОСИЕ в активна агентурна разработка е необходимо др. Началник, същата да се заведе в оперативния ни отчет под псевдоним "ПАЯК"

ОДОВРЯВАМ
Н-к Отд. "А".....
/М. Гинев/

Опер. работник:
/П. Джамбазов/

РАЗРЕШАВАМ: *М. Трифонов*
Началник отдел 1-ви

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго поверително!

/И.Визеров/

12/11.....1949 год.

Р А Ц И О Р Т

От Георги Ст.Георев Н-к XI. група, отделение "Б"
при отдел 1-ви ДДС.

Другарю Началник,

На 30.IX.1948 год. бе взет на активна разработка обекта "Дасица", Димитър Манолев Неиков, живущ ул.Шейново № 13-а. Същия се разработваше, че като Подпредседателя на Президиума на Републиката и дългогодишен секретар на БРСДП, ползващ се с известно веред западните социалистически партии, близък приятел и съединник на Лео Блум и др.социалисти от типа на Блум.Редовно е поддържа връзка с II-ри интернационал.

Неиков като Подпредседателя на Президиума на Републиката и секретар на БРСДП е провеждал системна подмолна вражеска дейност. Разработката се водеше с направление разкриване връзките му с II-ри Интернационал и некакво разузнавателно бюро за Балканите което имало седалище гр.Париж-Франция. Установяване по какъв начин поддържа връзки с сина си Любомир Неиков, които се намират в Турция като невъзвръщенец.

В началото на месец Януари 1949 год.Д.Неиков заболя тежко и на 15.II.1949 год.почина.Предвид на това предлагам да се захрие разработката и досието с материалите да преминат на архив в картотеката на ДДС.

СЪГЛАСЕН:
Началник отделение "Б"

/И.Трифонов/

11/11.....1949 год.

Съставил Н-к III гр.

/Г.Георев/

УТВЪРЖДАВАМ:
Началник Отдел I-ви
.....
/Ив. Бънзаров/
14. III. 1949 година
С О Ф И Я.

ДО ДРУГАРЯ НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ "А"
Т У К.

П Л А Н
за

предварителна разработка "ИЗКУФЯЛИ".

СПРАВКА ЗА ОБЕКТА:

Агента "Павел" ватворник в Сливенският Централен затвор е направил 3 дописания отнасящи се за настроението, разговорите и дейността на политическите затворници в същият затвор. Коста Андреев, Лулчев, Петър Коев, Крем Славов, Константин Муравиев, Петко Търпанов, Велин Симионов, Петков, Тодор Чичовски, Петър Братков, Менахем Бохор Бехар и др. водени за времето от 31. I. 1949 г. до 24. II. 1949 г. свеждащи се до следното:

Именатите затворници са образували ръководно тяло което директивно да ръководи събиране на сведения от военно политическо и стопанско естество. Тази група полага усилия да се свърже с Кръстю Частухов, но до сега това не им се е отдало.

Набираните сведения следвало да се предават на англоамериканските шпионски централи у нас, с цел да се помогне на последните, тъй като войските на същите цели да нахлуят през пролетта в България и да дадат власта на горевизираните "политически водачи" и шпиони. Освен това последните се готвят да направят едно изложение "магзар" с изготвянето на което по специално е натоварен Братков "от задрешетъчното правителство" - както сами се наричат влизашит в групата и което изложение съдържащо данни за живота на видни политически лица затворници, такива за режима и репресиите на които са подложени в затвора и пр. да се изпрати в О. Н. преди откриването на априлската сесия на ООН с цел да се попречи на "народна република България да влезе в него.

Ато преки изпълнители на директивата на групата се явяват синовете на Копринков и Търпанов. За целта страната е разделена на два зони. Синът на Търпанов - северна България д-р в гр. Попово и южна България с отговорник синът на Копринков живущ в гр. Ст. Загора или София. Същите ще получават инструкциите както от "задрешетъчното правителство" така и от жената на Коста Лулчев живуща в гр. Оряхово. Същата поддържа връзки с дъщеря си Виолина Лулчева излежаваща присъда в Софийският централен затвор, а последната от своя страна с някакъв си англичанин или българин приел отдавна английско поданство сега на работа в английската легация и който правил посещение на Виолина Лулчева в затвора. Сочат се вероятни връзки на съпругата на Лулчев с Асен Павлов и Борис Бумбаров от които първата да приема директиви дадени от англоамериканските шпионски централи у нас. Визират се и вероятни връзки на Борис Бумбаров, Асен Павлов, Асен Стамболийски, с някой си Кок англичанин или американец.

Отговорниците за северната и южна зона са свързани с капитан Асен Поп Данев зав. военно съдебният отдел при Народното военно училище, който щял да им дава сведения за състава на народното военно училище, числото на възпитаниците, начин на обучение то, военно съдебното дело, столичен военен гарнизон и неговият състав, концентрация на войски около София, както и по възможност плана на министерството на Народната отбрана. В случай на обща мобилизация Данев от своя страна ще посочва на отговорниците на зоните лица от средите на действащите и уволнени офицери за привличане на същите към съгрудничество. Освен това отговорниците ще се свър-

8/10

-2-

жат с бивши дейатели на БЗНС-Н.П. и БРСД/О/ от околийски и областен мащаб с същата цел.

Събраните сведения ще се съобщават от двамата отговорници в месечен бюлетин като това не изключва даване на отделни доклади от най-различно естество. Членовете на "задрешетъчното правителство" по отделно подържат връзки с своите домашни впрягайки ги да работят за "общото дяло".

Така Братков преди да влезе в затвора е поддържал връзки с някакъв си югославски полковник с когото бил уредил канал за прехвърляне на лица по нелегален начин в Югославия. Сега същият е в очакване да научи от жена си/живуца в с. Брегово-Бидинско/ дали тя и баща и подържат още тези връзки с югославиянският полковник. Ако връзките се подържат то в никой случай не трябвало да се прекъсват, а се използват за уреждане канал за прехвърляне на лица в Югославия. Касателно и за неговият син ако бъде заподозрян от властта. Жената на Братков събирала сведения от стопански характер като ги предавала на хората от чуждото разузнаване на югославиянска територия, които за приемането на тези сведения минавали немерално границата и отивали при нея.

Друг от групата Велин Симеонов Петков/убиец на 4-ма партизани/поддържа връзка с зет си който живее в гр. Цазарджик, а последният от своя страна с англичанина Паркер, с когото са имали няколко срещи на Пловдивската гара.

Тодор Чичовски поддържа връзки с жена си която е учителка в с. Сливница а живуца в София и дъщеря си лекарка в гр. Бургас. Последната събирала сведения от всякакъв род по черноморското крайбрежие, като редовно ги предавала на чуждото разузнаване. Жената и дъщерята на Чичовски били свързани с англичанина Паркер който ги "подпомагал" материално.

Групата е успяла да завербова за своята кауза Менахем Бохар-осъден по разпространение инкриминираната реч на Бърнс-който си излиза скоро от затвора и който в София по поръчение на групата щял да се свърже с редица лица.

Тодор Чичовски от своя страна смята, че за услугите които ще им прави в бъдеще следва да бъде хоморуван бившият Д.К.В. поручик /уволнен през 1946 г./ Борис Велев от София-Павлово. Същият е успял да влезе в БКП и сега бил поручик моторизираната милиция. Едновременно успял да назначи на служба в граничните войски много бивши фелдфебели и подофицери, от които можел да взема разни сведения. Велев е дал вече сведения за един граничен инцидент на Чичовски който последният предал на английската легация. Чичовски дал нареждане на Велев да не отива в английската легация, а минавайки край нея да изпуска уж случайно плик с приготвени сведения които стоящият наблизо портиер щял да взема или да отива в "Юнион палас" където чрез парол да се свързва с хора от английската легация. Велев трябвало да носи пакет с консервирано млеко с етикета навън/.

Предвид горното за установяването на истиността на изнесеното в донесението на агента данни моля другарю Началник да ми бъде разрешено да откроя предварителна р-ка

ПРЕДНИЖДАТ СЕ СЛЕДНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ:

1/Да се провери системно дали се събират и разговарят лицата включени в р-ката какво и дали нямаме други лица включени по късно в групата.

Срок-30.III.1949 г.

Отг.- О.Р.Врангелов

2/Да се направи подробна справка от кого, кога и колко пъти са били изсетени влизащите в групата лица.

Срок-25.III.1949 г.

Отг.-О.Р. Врангелов

-3-

9.11

✓ 3/Да се обезпечи присъствието на здрави надзиратели/партийци/ при бъдещите свидания на влизашите в групата лица които да ни уведомяват веднага за водените разговори.

Срок- 28.III.1949 г.
Отг.-О.Р.Врангелов

✓ 4/Провеждане на най строг контрол върху писмата и колетите на всички влизачи в групата лица и такива с които държат връзка/политически и др. затворници/.

Срок- 23.III.1949 г.
Отг.-О.Р.Врангелов

✓ 5/Набелязване кандидат агент за вербовка из среди те на самата група за проверка донесенията на агента "Павел" и задълбочаване работата.

Срок-30.III.1949 г.
Отг.-О.Р.Врангелов

✓ 6/Вербовка на агента.

Срок-6.IV.1949 г.
Отг.-О.Р.Врангелов

✓ 7/Набелязване кандидат агент за вербовка из среди те на опозиционните елементи затворници не влизачи в самата група за външно наблюдение на същите.

Срок-5.IV.1949 г.
Отг.-Врангелов

✓ 8/Вербовка на агента.

Срок-10.IV.1949 г.
Отг.-О.Р.Врангелов

✓ 9/Установяване и пълно проучване дъщерята на ТОДОР ЧИЧОВСКИ -живуща в гр.Бургас и особено връзките на същата.

Срок-1.IV.1949 г.
Отг. Желязко Баев

не { 10/Набелязване кандидат агент около Чичовс а.
Срок-7.IV.1949 г.
Отг.О.Р.Желязко Баев

11/Вербовка на агента.

Срок-12.IV.1949 г.
Отг.-О.Р.Желязко Баев

Предварително
разработката
на нп за

11 12

ОПЕРАТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ ОКОЛО ГРУПАТА ПОЛИТИЧЕСКИ
ЗАТВОРНИЦИ В СЛИВ. ЦЕНТРАЛЕН ЗАТВОР.

- ✓ 1. Откриване предв. разработка на групата, която възниква въз основа на донесенията на инф. "Корчагин" и "Павел" с характер антинароден и в услуга на чуждото разузнаване. В самата разработка да се даде плана на килиите, отделението и връзките им с другите отделения.
- ✓ 2. Към разработката освен донесенията и плана да отачнат досегашните зафиксирани сведения, а също така и тия по донесенията за проверка.
- ✓ 3. Да се запланира мероприятия-предварително ~~узнаване~~ за ~~сведенията~~ от вън с познати, роднини тяхното зафиксирание, внимателна проверка-колети писма и разговори-например Чичовски с дъщеря си от Бургас, дали ще употребят латински или английски думи/това за проверка на донесенията/.
- ✓ 4. Разработващите лица извън килиите на К. Лулчев, Чичовски ~~и др. Иван Попов. В споланството Дертлиев~~ Пастухов-болницата-Велин Симеонов Петков и др. да бъдат обградени-към тях прикрепена агенатура добре подготвена, проведена, за внедряване и добиване доверие.
- ✓ 5. Разработващата група-Лулчев, Муравиев и др. да бъде агентурно наблюдавана, освен с "Павел" а и с други напр. "Корчагин", чрез Иван Павлов-в близки връзки с Чичовски, за проверка донесенията на "Павел".
- ✓ 6. Пълно проучване характер, слабости, възможности за подготовка Велин Симеонов Петков-за кандидат за агент-за проверка донесенията. В случай на неуспех вербовката и връщането му от Слив. затвор по определен повод и предаване към същата служба подготвен агент с доверие пред полит. затворници.
- ✓ 7. При посещение на близките на затворниците-дъщерята на Чичовски от Бургас, сина на Търпанов от Попово, сина на Копринков от Ст. Загора, зета на Велин Симеонов Петков от Пазарджик чийто име ще установиме от декларацията му/, жената на Братков и др. да бъдат поставени под наблюдение в Сливен за прехвадане връзки в града. Да се съобщава на съответния сектор при завръщането от свиждане и при възможност и добити данни сериозни от агенти и при свиждане проследяване.
- ✓ 8. Предварително осведомяване сектор Бургас, кога изтича срока за освобождаването на Менахем Бохор Бехар от София и агент. наблюдение до тогава.
9. Извършване комбинация-наказания, запредяване кореспонденцията или друга мероприятие на агента "Павел" за пълното му зашифроване и добиване доверие пред разработващата група.
10. Контрол кореспонденцията на затворниците и проверка на условните знаци в връзка с посевната кампания, Т.К.З. и пр. прехвадане и коопиране на въдите.

много сериозно

много сериозно

2027

15. IV. 45 104

за контрол на

ДО ЗАВЕДУЩА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

ГР. ДРЯНОВО

3
7

Усилете работата около БИРОВ и ВЕНЕЛИН ГАНЕВ, като за цялата редовно инструктирате агентурата с която ги обслужвате. Предвидете ако сметете за нужно вербовка на допълнителна агентура по същите обекти, а също така направете проверка дали настоящата агентура не ви обслужва в донесенията си.

Преписи от постъпващите материали по обслужването им изпращайте редовно на Д.Д.С.-София и копие от същите на сектор Д.С. пл. 2

Б.Б./-2

НАЧАЛНИК СЕКТОР Д.С.

М. Ганев

ИНСПЕКТОР I СЕКЦИЯ

/ Г. Кръстев /

СОФИЯ 20 АПРИЛ 1949 ГОД.

Б Ю Л Е Т Е Н З А

П О Л О Ж Е Н И Е Т О В "БЪЛГАРСКА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ."

ПАРТИЯТА, КАТО ВЛАСТВУВАЩА НЕОБИКНОВЕННО СЕ РАЗРАСТНА. ПЪРВИТЕ ОСОБЕНИ ГРЕШКИ КОИТО ДОПУСНА ТОВА БЯХА ГОЛЯМАТА НЕСТОКОСТ, КОЯТО ПРОЯВИ СПРЯМО БЪЛГАРСКИЯ НАРОД, ДОПУСКАЙКИ РАЗПРАВИ, ИЗРАЗЕНИ В УБИЙСТВА, ОТРИЧАНИЯ, ИНТЕРНИРОВАНИЯ И Т.Н.

ВТОРАТА ГОЛЯМА ГРЕШКА БЕШЕ, ЧЕ ТЯ ПОЧНА ДА ГРАДИ ЧИНОВНИЧЕСКИ КАДЪР, ДОПУСКАЙКИ ДА СЕ ЛАНСИРАТ ИЗВЕСТНИ БЕЗОГЛЕДНА КАРИЕРИСТИ И ДА УВЕЛИЧИ В СЕБЕ СИ ЧИСЛОТО НА "МЪРТВЕТЕ ДУШИ" КАКВИТО ПРЕДСТАВЛЯВАХА ЧИНОВНИЦИТЕ ПОД ЗАПЛАХАТА ДА БЪДАТ УВОЛНЕНИ, АМО НЕ СТАНАТ ПАРТИЙЦИ.

ЕДНИ ОТ ПЪРВИТЕ ПРОЯВИ НА РАЗЛОЖЕНИЕ В Б.К.П. БЕШЕ РАЗРИВА МЕЖДУ ЧЕСТНИТЕ ПАРТИЙНИ ФУНКЦИОНЕРИ И КОМУНИСТИТЕ ДОШЛИ НА ГОТОВО ОТ СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗ, НАТРАПЕНИ НА ВИСОКИ ПОСТОВЕ. ПО ТОЗИ НАЧИН ЧРЕЗ ТЕЗИ ХОРА СЪВЕТИТЕ СМЯТАХА ДА СИ ОСИГУРЯТ ЛЯСНА ПЛЯЧКА ПРИ АНКСИРАНЕТО НА БЪЛГАРИЯ. ВТОРАТА ПРОЯВА НА РАЗЛОЖЕНИЕ БЕШЕ ОТЕГЛЯНЕТО НА ПАРТИЗАНИТЕ ОТ АКТИВЕН ПОЛИТИЧЕСКИ ЖИВОТ. КАКВИ БЯХА ПРИЧИНИТЕ ЗА ТОВА ОТЕГЛЯНЕ Е МНОГО ТРУДНО ДА СЕ КАЖЕ. ВЕРОЯТНО Е РАЗОЧАРОВАНИЕ МЕЖДУ "ИДЕАЛИ И ГРУБАТА РЕАЛНОСТ", ПАРТИЙНИТЕ СЪБРАНИЯ СЕ ОБЪРНАХА НА ПАЗАРИЩЕ, В КОЕТО СЕ РЕШАВАШЕ С ЛЕКОМ ЧИСЛЕНЕ СЪДБАТА НА НАРОДА. РАЗИСКВАШЕ СЕ, КОИ ЛИЦА ДА БЪДАТ ИНТЕРНИРАНИ, НА КОИ ДА СЕ КОНФИСКУВАТ ИМОТИТЕ, ДА СЕ ИЗВЗЕМАТ МАГАЗИНИТЕ, ПОПРЕЧВАНЕ БЪДЕШЕТО НА ХОРА НАЗНАЧАВАНЕ НА СЛУЖБА ЧРЕЗ ОТДЕЛ "КАДРИ". РАБОТЕХА КАРТОТЕКА В ПАРТИЯТА НА ВСЕКИ МИКРОГРАДИНИ И СЕ РАЗПРЕДЕЛЯХА НАБЛЮДАВАНИЯ НА ВСЕКИ ПО ОТДЕЛНО.

СТОПАНСКАТА ПОЛИТИКА НА ПАРТИЯТА ПРЕТЪРПЕ ПЪЛЕН ПРОСВАЛ. ВЪПРЕКИ ДЕНОНОЩНИТЕ СЪВЕТИ ЗА РАБОТА, ВЪПРЕКИ ОТНОСИТЕЛНО ДОБРИТЕ ВСЕ ПАК РЕКОЛТИ, СТРАНАТА СТРАДАШЕ ОТ ГЛАД И НЕДОСИЩЦИ. КУПОННАТА СИСТЕМА ВЕЧЕ ПРЕМАХНАТА В ПОЧТИ ВСИЧКИ КУЛТУРНИ НАРОДИ, ОСТАВА КАТО СЪСТАВЕН ЕЛЕМЕНТ, НА "СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЯ СТРОЙ" В БЪЛГАРИЯ. ПОСЛЕДИЦИ НА ПАГУБНАТА СТОПАНСКА ПОЛИТИКА БЯХА: ТРУДОВИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ, КАТО "ПЕРНИК-ВОЛУЯК", КОЙТО ПОТЪНА ПОД НАПОРА НА ДЪЛДОТЕТЕ. ВОДЕТЕ ОТНЕСЕ ЯЗОВИРА "РОСИЦА", КОЙТО СТРУВА МНОГО ЖЕРТВИ И СРЕДСТВА НА ДЪРЖАВАТА. "ХАМБЕОАЗКИЯ ПРОХОД" СЕ СКАЗА ТЪСЕН ДА СЕ РАЗМИНАТ ДАЖЕ ДВА АВТОМОБИЛА. ОСОБЕНИ ТЕЖКИ СА ПОСЛЕДИЦИТЕ НА НАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА, НА ИНДУСТРИЯ, БАНКИ И ЧИНИ, КЪДЕТО ПОД РЪКОВОДСТВОТО НА НЕКОМПЕТЕНТНИ ЛИЦА И БЕЗОТГОВОРНИ ЛИЧНОСТИ, НАСТЪПИ ХВОС, КОРУПЦИЯ, РАЗВИЖЕНИЯ НА СРЕДСТВА И МАТЕРИАЛИ СЪБИРАНИ НАСИЛСТВЕНО ОТ ТРУДА И ПОТТА НА НАРОДА. МАШИНИТЕ НА ФАБРИКИТЕ СЕ ПОХАБИХА ОТ ЛОШО СТОПАНИСВАНЕ И СА НЕГОДНИ. ПОТРЕБИТЕЛНИТЕ КООПЕРАЦИИ ИЗЛЕЗЛИ ОТ РАМКИТЕ НА "КООПЕРАЦИЯТА" ВЪПРЕКИ ВЕДРАТА ПОДКРЕПА НА ДЪРЖАВАТА, СА ПРЕД ФАЛТ И САМО ИСКУСТВЕНО СЕ ПОДЪРЖАТ ЗА ДА НЕ СЕ ИЗЛОШИ ПОЛИТИКАТА НА ПАРТИЯТА. ПОДОБНА Е СЪДБАТА И НА ПРИЛИЧНИТЕ НА ТЯХ ДЪРЖАВИ И ОБЩИНСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ: "ХСРЕМАГ, НАРМАГ, НАРКООП, МЕСТИПРОМ И ДР."

НАСИЛСТВЕНОТО ОЧУЖДАВАНЕ И КОЛХОНИЗИРАНЕ НА СЕЛСКИТЕ ИМОТИ И ДОВИТЪК, НАТРАПВАНЕ РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНАТА СИСТЕМА В СЕЛО СЪЗДАДЕ САМО НИШЕТА И ПЛАЧЕВНО СЪСТОЯНИЕ НА СЕЛЯНИНА. ТЪРГОВИЯТА ЗАСПА. ЧИНИНА ВЪОБЩЕ НЕ СЪЩЕСТВУВА ОСВЕН С СССР ЗА КЪДЕТО СЕ ИЗНАСЯТ СТОКИ НА БЕЗЦЕНИЦА, КОИТО СЪВЕТИТЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ПРЕПРОДАВАНЕ НА ДРУГИ ДЪРЖАВИ ЗА "ДОЛАРИ". ЛЕВА Е ОБЕЗЦЕНЕН. ЧИНОВНИЧЕСКИТЕ И РАБОТНИЧЕСКИТЕ ЗАПЛАТИ СА НИСКИ, А ЖИВОТА СЪКЪП. В ЦАЧЕНА НА ТОВА УПРАВЛЯВАЩИТЕ ПАРТИЙЦИ ТЪНАТ В РАЗКОШ. МИНИСТЕРСТВОТА БЯХА УВЕЛИЧЕНИ С ПО ТРИНА ПОМОЩНИ МИНИСТРИ И МНОГО ДРУГИ НЕФОРМАЛНИ "СЛУЖБИ". ДРУГАРИТЕ ПОЛУЧАВАХА ПО ДВЕ ТРИ ЗАПЛАТИ, ИМАТ ИЗВЪНРЕДНО И РЕДОВНО СНАБДЕВАНЕ. В СПЕЦИАЛНИ МАГАЗИНИ ОТВОРЕНИ ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ЗА ТЯХ, ИМАХА ОЩЕ И ШИРОКИ БОЛШЕВИШКИ-ПОЛИЦЕЙСКИ ПРАВА ВЪРХУ ЖИВОТА И ИМОТА НА ГРАЖДАНИНА. НА ВСИЧКО ТОВА В "ПОМОЩ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА СОЦИАЛИЗМА" ДОИДЪХА ДЕСЕТНИ ХИЛЯДИ СЪКЪПО ПЛАТЕНИ СЪВЕТСКИ АГЕНТИ, КАТО "СПЕЦИАЛИСТИ" ЗАЕЛНО С СЕМЕЙСТВАТА СИ. НЕПРЕСТАВНО ОГРЪБВАНЕ НА СТРАНАТА ПОД БЛАГОВИДНА ФОРМА НА "ВИСША СТОПАНСКА ПОЛИТИКА" - "ИЖНОСИ НА БЕЗЦЕНИЦА". /НАПР. ЧАСТА ЗАКУПУВА ДЪРЖАВАТА 200 ЛВ. А Я ПРОДАВА НА СССР 22 ЛВ./ И ЧИСТОБЕЖНИ ДР. ПОДОБНИ СЛУЧАИ.

КАК СЕ РОДИ СИЛНО ПРОТИВОСЪВРЕТНО НАСТРОЕНИЕ СРЕД НАРОДА???

ОТНАЧАЛО ЦЕЛИЯТ БЪЛГАРСКИ НАРОД ПОСРЕДНА СЪЕДИНЕНИЕ С ЕНТУЗИАЗЪМ. ОБАЧЕ ПЪРВИТЕ ИСПЪЛНЕНИЯ, КОИТО ПРОВЕЛДАШЕ КОМУНИСТИЧЕСКАТА ПАРТИЯ, БОРЕБАТА СРЕЩУ ОФОРМИЛАТА СЕ ОПОЗИЦИЯ, ПРОГОНЯНЕ НА СПОСОБНИТЕ ДЪРЖАВНИ ЧИНОВНИЦИ, ПОСЯГАНЕ ВЪРХУ ЧАСТНАТА СОБСТВЕНОСТ В ВСИЧКИТЕ И ФОРМИ И НЕПРЕКЪСНАТО ОГРАБЯВАНЕ НА НАРОДНОТО СТОПАНСТВО. НАСТЪПНАТА НИЩЕТА И "ПРОГРЕСИВНО" СБЕДИНЯВАНЕ, ДИКТАТУРАТА НА МИСЛЯТА, ОТСЪСТВИЕТО НА ЕЛЕМЕНТАРНА СВОБОДА И ШИРЕНЕ НА ПОЛИЦЕЙСКИ ДЕСПОТИЗЪМ, СЪЗДАДЕ ПРОТИВО-БОЛШЕВИШКИ НАСТРЪСЕНИЯ ВО РЕД ВСИЧКИ СЛОЕВЕ НА НАШИЯ НАРОД, КАТО СЕ ЗАПОЧНЕ ОТ СЕЛЯНИ, РАБОТНИЦИ, ЗАНАЯТЧИИ, ЧИНОВНИЦИ, ДРЕБНИ СОБСТВЕНИЦИ, ДАЖЕ И ДО ПРОДАДЕНАТА ИНТЕЛЕГЕНЦИЯ. ВСИЧКО ТОВА НЕ МОЖЕШЕ ДА НЕ ОТВОРИ СЪБИТЕ НА ПО-ИНТЕЛЕГЕНТНИТЕ И БЛИЗКИ ДО НАРОДА ПАРТИЙЦИ, ЗАКОТО ВСЕ ПAK ПАРТИЯТА Е ЧАСТ /МАКАР И МАЛКО/ ОТ ТОЗИ НАРОД.

ПОВОД И СИМВОЛ ЗА ОФОРМЯВАНЕ НА ЕДНО СИЛНО ТЕЧЕНИЕ, ЗА ОТКЪСВАНЕ ОТ СЪВЕТСКИЯ СЪЪЗ И ВЛИЗАНЕ В ПО ТЕСНИ ОТНОШЕНИЯ С СЪВЕТСКИЯ ПАЗАР, СЪЗДАДЕ "ТИТОВИЯ ВЪПРОС".

А Б.М.П. ПРОДЪЛЖАВАНЕ ТОЗИ КУРС, ТЯ РИСКУВАШЕ ДА СМЪСА ВСИЧКИТЕ СИ РЕПРОСИ С БЪЛГАРСКИЯ НАРОД И ДА ОСТАНЕ САМА В ПЪРВОНАЧАЛНИЯ СИ СЪСТАВ. АГРЕСИВНАТА ПОЛИТИКА НА СЪВЕТСКИЯ СЪЪЗ ОЧЕРТА ПРЕСЕНТИВАТА ЗА ЕДНА НОВА СВЕТОРНА ВОЙНА, В КОЯТО СТРАНАТА ВЕЩЕ ДА БЪДЕ УВЛЕЧЕНА ПО СИЛАТА НА СЛЮЧЕНИТЕ ВОЕННИ СЪЪЗИ А ТОРА ЗНАЧЕШЕ КРАЙ НА ВСЯКАВЪ КОМУНИЗЪМ. ПО ИСКАНЕ НА "КРЕЧЪЛ" БЯХА ИЗКЛЮЧЕНИ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА СЛАВЯНСКИЯ КОМИТЕТ В БЪЛГАРИЯ Г. ПЕТРОВ. ДИСЦИПЛИНАРНО СЕБЕ ОТСТРАНЕН ПЪРВИЯ ОРАТОР НА ПАРТИЯТА Г. МИХАЙЛОВ. "КОВИНФОРМА" СТАНА ПРЕДПАЗЛИВ ОТ ТИТОВИЯ СЛУЧАЙ ПОБЪРЗА ДА НАТРАПИ ПРИ ИЗБЕЖИТЕ "ЦЕНТРАЛЕН ИЗПЪЛНИТЕЛЕН КОМИТЕТ" В 5-ТИ КОНГРЕС, ПАРТИЙЦИ БЕЗРЕЗЕРВНО СВЪРЗАНИ С "КРЕЧЪЛ" И СПОРЕД ДОСЕГАШНИТЕ СВЕДЕНИЯ КЪМ 200 ХИЛЯДИ РУСКИ СЕМЕЙСТВА СА ЗАСЕЛЕНИ В СТРАНАТА, КАТО СА ИМ ИЗДАДЕНИ БЪЛГАРСКИ ЛИЧНИ КАРТИ И РАЗРЕШИТЕЛНИ ЗА НАЙ РАЗЛИЧНИ ЗАНАЯТИ. ТЕ ЩЕ БЪДАТ ОПОРАТА НА НОВИЯ ЦЕНТРАЛЕН БОЛШЕВИШКИ КОМИТЕТ, КАТО ВЕРОЯТНО ТЯХНОТО СЪДЕЙСТВИЕЩЕ СЕ ИЗПОЛЗВА В "СЛУЧАЙ НА НУЖДА".

ЗА ОТБЕЛЯВАНЕ Е, ЧЕ ПЕТИЯ КОНГРЕС НА КОМУНИСТИЧЕСКАТА ПАРТИЯ НЕ КИНА ПРИ ПЪЛНО ЕДИНОДУШИЕ, КАТО ОЩЕ ТОГАВА СЕ ПОЧУВСТВА ОФОРМЯВАНЕ НА ЕДНО НОВО ТЕЧЕНИЕ, ЗА КОЕТО Е ЯРЪМ ПРИВЕР СЛУЧАЙ С ТОДОР ПАВЛОВ, КОЙТО БЕШЕ АТАКУВАН НА ДРУГИЯ ДЕН В ПРЕСАТА СЛЕД СВОЕТО ИЗКАЗВАНЕ. СЪЩО БЯХА ОТСТРАНЕНИ ОТ КОНГРЕСА, КАТО ОФИЦИАЛНИ ДЕЛЕГАТИ И НЕКОИ ПО-МАЛКИ КОМУНИСТИ.

В ЕДНА РЕЧ ПРЕД ПАРТИЙНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ В ГР. ПЛОВДИВ МИНИСТЕРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ АНТОН ЮГОВ ПОСВИДГНА МАЛКО ЗАВЕСАТА, КАТО ОБВИНИ ОТКРИТО БЕЗ ДА ПОССОЧВА ЛИЧНОСТИ, ЧЕ ГОРЕ ПО ВЪРХОВЕТЕ НА ПАРТИЯТА ИМАЛО ХОРА, КОИТО СА СЕ ОТМЯСНИЛИ ОТ "МАРКС-ЛЕНИНСКАТА ЛИНИЯ И ДОПУСНАЛИ ОХЛАЖДАНЕ "ЛЮБОВТА" КЪМ СССР.

НЕ КЪСНО СЛЕД ТАЗИ РЕЧ ЕДНА ВЕЧЕР БЕШЕ БЛОКИРАНО ПО ПОЗНАТИЯ ВЕЧЕ БОЛШЕВИШКИ ЧЕТОД МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ. ЯСНО БЕШЕ, ЧЕ ИМАШЕ НЕЩО НЕРЕДНО В ПАРТИЯТА, ЗА КОЕТО НЕ ЗАКЪСНА И ДА ДОЙДЕ ДО СЛУЧАЙ ТРАЙЧО КОСТОВ.

НА ПАРТИЙНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ НА АКТИВА В СОБИЯ СЪСТОЯЛА СЕ НА 26 И 27 АПР 49 ГОДИНА ТРАЙЧО КОСТОВ ОТКРИТО ИЗНЕСЕ И ЗАЩИТИ ЕДНО СВЪРЪЩЕНО НОВО СТАНОВИЩЕ:

"НАШАТА СТОПАНСКА ПОЛИТИКА Е ПОГРЕШНА СПРЯМО СЪВЕТСКИЯ СЪЪЗ" ТЪЙ КАТО СЕ БАЗИРА НА НЕРОВНОПРАВНЕ В ОТНОШЕНИЯТА".

"НИ Е ИЗНАСЯМЕ ГОЛЕМИ КОЛИЧЕСТВА АРТИКУЛИ ТАКА НЕОБХОДИМИ ЗА НАШИЯ НАРОД, НА НИШОВНИ ЦЕНИ - СРЕЩУ ЕДИН МАЛЪК ВНОС ПРЕДИМНО ОТ НЕПОТРЕБНИ МАШИНИ, ЛОВО КАЧЕСТВО."

"ЦЯЛАТА НИ ВЪНШНА ТЪРГОВИЯ С ОСТАНАЛИЯ СВЯТ СТАВА ЧРЕЗ ПОСРЕДНИЧЕСТВОТО НА СССР, КОЯТО МОЖЕ НАПРАВО ДА ТЪРГУВАМЕ."

"АКО СЪВЕТСКИЯ СЪЪЗ ИСКА ДА ТЪРГУВА С НАС ТО ПОМЕ НЕКА ДА ЗАПЛАЩА РАВНОСТНО". /НАЩО ЗЛАТО ОТ 1946-48 Г. Е В СССР ЗА СЪЕДИНЕНИЕ./

МАКАР И С МНОГО СМЕЛИ ДУШИ, ЕСТЕСТВЕНО ТОЙ НЕ МОЖА ДА СРЕЩНЕ ШИРОК ПРИЕМ ОТ СТРАХЛИВИТЕ ПАРТИЙЦИ. ЕФЕКТАТ ОБАЧЕ БЕШЕ СИЛЕН, ТЪЙ КАТО ОТ ВИСОКО МЯСТО СЕ ХВЪРЛЯШЕ СЪМНЕНИЕ ВЪРХУ "БЕЗНОРИСТНАТА" ДРУЖБА С СЪВЕТИТЕ. ЗАМНАВАНЕТО НА ГЕОРГИ ДИМИТРОВ ЗА МИСТРУКЦИ В МОСКВА ДАДЕ УДОБЕН СЛУЧАЙ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЕДИН БЕЗБОЛЕЗЕН ЗАВОЙ НА СТРАНАТА КЪМ ОТКЪСВАНЕ ОТ ГИБЕЛНАТА КОДЕФИЦИРАНА НА СЪВЕТИТЕ. БЪЛГАРСКИЯ НАРОДНА ОТВРАНА ЗА Ч.Т.В.

НО ПРЕДАТЕЛСТВО УСОЕТИ ТОВА ПОТРИОТИЧНО ДЕЛО. ИЗМЕННИЦИ СЕ СОЧАТИВАНО ЧЕР-
ВЕНКОВ И АНТОН ЮГОВ. ЗАПОЧНАХА АРЕСТИ НА ВСИКИ ПАРТИЙЦИ. ОЩЕ ПЪРВИЯ ДЕН
БЯХА АРЕСТОВАНИ НАД 100 ЛУДИ И СЛЕДВАЩИТЕ ДНИ ЧИСЛОТО ИМ НАДХВЪРЛИ 300.
ЦЕНТРАЛНИЯ КОМИТЕТ БЕШЕ СЪБРАН НА ИЗВЪНРЕДНО ЗАСЕДАНИЕ И ПОДКАНЕН ТРАЙЧО
КОСТОВ ДА СИ НАПРАВИ САМОКРИТИКА. ОБВИНЕН БЕШЕ В ФРАКЦИОНЕРСТВО, ГРУБО
НАРУШЕНИЕ НА ПАРТИЙНАТА ДИСЦИПЛИНА И НАЦИОНАЛИСТИЧЕСКИ УКЛОН.

ЗА ГОЛЯМО ОЧУДВАНЕ ОБАЧЕ ТОЙ СЕ СМЕЛО ЗАЩИТИ И ОТХВЪРЛИ ОБВИНЕНИИТА,
КАТО ЗАЯВИ, ЧЕ ТОЙ Е НАПРАВИЛ ПОЗИЦИИ. ОБВИНЕН ЗА ОТКАЗ ДА ДАВА СВЕДЕНИЯ
ОТ СТОПАНСКИ ХАРАКТЕР НА СССР. КАТО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОПАНСКИЯ КОМИТЕТ
ТОЙ СЕ УСТИВИРАЛ, ЧЕ НИЕ НЕ МОЖЕМ ДА ВЪРВИМ ПО ПЪТЯ НА ПРЕДВАРИТЕЛНО РАЗ-
ПРОДАВАНЕ НА БЪДЕЩАТА РЕКОЛТА И ТО НА НИСКИ ЦЕНИ, ЗАШОТО УТРЕ НИКОЙ НЯМА
ДА НИ СПАСИ ОТ ЕДИН ГЛАД АКО СЕ ОКАЖЕ РЕКОЛТАТА ЛОВА. /КАКТО СЕ СЛУЧИ С
РОШНИЙ/. В ЗАКЛЮЧЕНИЕ ТОЙ КАЗА, ЧЕ БЪЛГАРСКИЯ НАРОД СЕ Е ОЧУДИЛ ОТ ПАРТИ-
ЯТА И ПРАВИТЕЛСТВОТО.

"АКО НИЕ СЕ БЕХТЕ РАЗДВИЖИЛИ ИЗ НАРОДА И АКО БЕХТЕ ИЗПРАТИЛИ ВАШИТЕ
ЖЕНИ ПО ОПАШКИТЕ ШЕХТЕ ДА НАУЧИТЕ МНОГО РАБОТИ ЗА СТРАДАНИЯТА НА НАСТРОЕ-
НИЕТО НА НАРОДА."

ТРАЙЧО КОСТОВ ЗАВЪРШИ, КАТО ОТРЕЧЕ НАПЪЛНО ПРОТИВОНАРОДНАТА СЕГАШНА
ПОЛИТИКА НА ПАРТИЯТА И ПЕСИМИСТИЧНО НАМИРА, ЧЕ АКО СЕ ВЪРВИ ПО ТОЗИ ПЪТ
ГИБЕЛА Е НЕИЗБЕЖЕН.

ЗАПОЧНАХА МОШБИ И УВЕЖАНИЯ НА КОМИТЕТА НО НАПРАЗДНО. НА КРАЙ СРЕД
СЪЛЗИ /ТЪЙ КАТО ТРАЙЧО КОСТОВ ИМА КЪМ 90 % ОТ ПАРТИЙЦИТЕ НА НЕГОВА СТРАНА
И Е ОБИЧАН МНОГО ОГ КОМУНИСТИТЕ/ БЕШЕ ГЛАСУВАНА РЕЗОЛЮЦИЯ ЗА НЕГОВОТО
ОТСТРАНЯВАНЕ.

ОТЗВУКЪТ ЗА ТОВА ОТСТРАНЯВАНЕ ЕДВА ЛИ НЕ БЕШЕ СТИГНАЛ ЗА ОФИЦИАЛНО
РАЗЦЕПЛЕНИЕ В ПЪРТИЯТА ТЪЙ, КАТО ТР. КОСТОВ ИМАШЕ ГОЛЯМ БРОЙ ПРИВЪРЖЕНИЦИ.
САМО БРУТАЛНАТА И БЪРЗА НАПЕСА НА "КОМИНОФОРМА" ПОСТУПИ СЛУЧАЯ И С ЮГОВАТА
МИЛИЦИЯ ПОТУШИ ВСЯКАКВИ ДЕЙСТВИЯ.

НАСТРОЕНИЕТО Е СИЛНО ПОНИЖЕНО МЕЖДУ ПАРТИЙЦИТЕ, ЗАШОТО ТОВА Е ПЪРВИЯ
ПРИЗНАК ЗА ТЕХНИЯ КРАЙ, КОЙТО НАВЛИЖАВА, КАКТО СА ПРИМЕРИТЕ ДО СЕГА С ВСЯКА
ЕДНА ДИКТАТУРА И ТИРАНИЯ.

ЗА СВЕДЕНИЕ: ТРАЙЧО КОСТОВ Е БИЛ НАЗНАЧЕН ЗА ДИРЕКТОР НА НАРОДНАТА
БИБЛИОТЕКА НО ТЪЙ Е ОТКАЗАЛ ТОВА УМНЕНИЕ И СЕГА Е ПОД НАБЛЮДЕНИЕ НА МИЛИ-
ЦИЯТА КОЙТО ОЩЕ ОФИЦИАЛНО НЕМА ВЪЗМОЖНОСТ ДА ГО ЗАДЪРЖИ ТЪЙ, КАТО АГЕНТИТЕ
НА "КРЕМЪЛ" СЕ СТРАХУВАТ ОТ НЕКАКВИ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ ОТ ПРИВЪРЖЕНИЦИТЕ НА
ТРАЙЧО КОСТОВ.

ГОВОРИ СЕ, ЧЕ ВСИЧКИ ЗАДЪРЖАНИ ВСИКИ КОМЕНИСТИ ВКЛЮЧИТЕЛНО И ТР. КОСТОВ
ЩЕ БЪДАТ ИЗПРАТЕНИ В МОСКВА, КЪДЕТО ЩЕ БЪДАТ ИЗПРАВЕНИ ПРЕД СЪДА НА
"ВСЕСЪЮЗНА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ /БОЛШЕВИКИ."

"Б.С.Г."

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

25 72
Строго секретно!

ДО ДРУГАРЯ НАЧАЛНИК НА
ОТДЕЛЕНИЕ "Б", ОТДЕЛ 1-ВИ

Т У К

С В О Д К А

за оперативната обстановка на бившата РСДП/оф/, при сливането и сега. И състоянието на РСДП/о/ преди процеса на К.Дулчев и в настоящия момент.

А. ПО ЛИНИЯ НА БИВШАТА РСДП/ОФ/

След 9. IX 1944 год. когато се възстанови свободния политически живот, БРСДП започна да масовизира, като предимно набираше своите кадри от средите на занаятчиите, търгоците, чиновниците и бивши фашисти които търсеха прекритие в Оф. партии.

След разцепването на партията през 1945 год. и обособяването на РСДП/о/ като отделна самостоятелна партия. РСДП/оф/ постепенно губеше своето влияние и голяма част от членовете преминаха на страната на РСДП/о/ с изключение само на някои чиновници които идеино бяха преминали в опозиция, но за да запазят своите служби плащаха членския си внос. Този период на упадък в партията продължи до месец Юни 1947 година когато бе сериозно нанесен удар на опозицията в лицето на Н. Петков. След нанесане удара върху опозицията РСДП/оф/ започва да се масовизира, без да държи сметка за миналото на членовете които навлизат. Най характерно е да се отбележи, че през този период на масовизиране бяха образувани към партията различни браншови секции, които бяха притегателната сила на реакционните елементи. Така например в адвокатската секция бяха приети за членове бивши съдии, които след 9. IX. 44 год. са били уволнени за груба фашистка дейност, и др. В началото на 1948 год. партията в Софийската организация наброяваше 4500 члена от които бяха отчетени около 3500. При отпочиване агитацията за сливането на РСДП/оф/ с БКП. в началото на 1948 год. числеността на членската маса започва да спада, това се дължеше предимно, на това, че някои членове питаеха голяма умраза към БКП и неплащанки членския си внос се самоизключваха.

Положението на партията след сливането и в БКП е следното:

В Софийската организация бяха представени да бъдат приети в БКП. 3500 члена от които бяха приети 2624 члена. Между които можаха да се прикрият доста врагове и едвам след конгреса партийните организации можаха да ги открият и изгонят от своите редове. Много от членовете които не бяха доводили от условията по приемането сливането доста време коментираха че партията им е била изградена от карьеристи като Здравко Митовски и др. службогонци, които се нагаждали и приспособявали. След окончателното сливане голяма част от членската маса която беше приета в БКП се присъсоби и влезе в крах с членовете на БКП, а другата членска маса която е имала отрицателно отношение към БКП не посещава редовно партийните събрания, не плаща членския си внос и понякога си позволяват да адресоват по адрес на партията. Такъв е случая с Димитър Иванов Георгиев бивш секретар на I-ви район РСДП/оф/.

виж списък

Голема част от приетите в БКП които заемат разни служби в държавния и обществен живот в партийните организации се държат добре вземат дейно участие в живота на партийните организации. Има и такива случаи че в партийните организации работят много добре, но между свои близки гонят по адрес на партията и правителствените мероприятия. Такова е държането на некои от закоравелите широкаци /опортюнисти/ а именно: Рачо Цонев - бивш секретар на РСДП/оф/ V-ти район; Никола Иванов Кънев - бивш член ЦК на РСДП/оф/; Димитър Ангелов - бивш член на ръководството на III-ти район и др.

От страна на неприетите в партията в София не са констатирани никакви вражески прояви с изключение на слушане чужди радиостанции и след това коментират между свои близки. Такова нещо е констатирано и между приетите в БКП членове.

Положението на РСДП/оф/ в секторите

Предвид на това, че членската маса в градовете се комплектуваше предимно от интелигенцията, занаятчиите, търговци и други слоеве от замонарните граждани. А в селата предимно от средните селяни, участвали в разните бивши буржуазни партии в миналото, а не къде и некои кулашки елементи.

При отпочването подготовката за сливането в много организации не беха съгласни с такова сливане и отказаха да водят каквото и да са преговори, такива беха организациите в Поповска околия с.Зарево, с.Дриново където организациите не са влезли в БКП. От представените 30,000 за приема, приети са 18,000, а неприети 12,000.

Констатираны са вражески прояви като на приетите такива на неприетите. През 1948 год. има членове които са подпомагали бандитско движение такива случаи има в гр.Ивановград:

Никола Рачев Коледов, Руси Атанасов Андониев и др.

Избегаха и минали нелегално границата от същия град: Димитър Динков Тодоров, Тодор Христов Бяков, Петър Ангелов от с.Свиряч.

Други случаи има в Пловдивския сектор, членове на РСДП/оф/, които са участвували в "Националхристиянския кръст" Динко К.Делчев от с.Женово, Първомайско, Христо Любомиров Дидгерев от Асеновград, Христо Николов Христов от с.Червен, Асеновградско и Атанас Славов Рачков от с.Вълчи Друм, Асеновградско.

Освен това са забелязани разпространяване на слухове слушане на чужди радиостанции в секторите: Бургас, Варна и Ст.Загора. В селата приетите членове вземат слабо участие в партийните организации. Неприетите членове в партията, болшинството от тях са преминали напълно в страната на опозицията.

Сведения за отношението им за предстоящите избори още нямаме,

~~Б. ПО ЛИНИЯТА РСДП/обединена/~~

22 44

Състоянието на обекта РСДП/о/ към 1 Май т.г. е такова както към края на 1948 год. Партията продължава да се намира все още в едно затихване, което се получи вследствие от нанесения удар на партията чрез процеса на ЦК на лулчевистите към края на миналата година.

От началото на годината до сега обекта не е развивал никаква организационна, просветна, публична и друга дейност.

В последно време към края на м. Март, се забелязва едно макар и слабо раздвижване около домът на Борис Петров Ангелов - бивш секретар на М.К. на РСДП/о/ за някои по активни членове от обекта в София изразено в установяване на личен контакт по между си, както и правене на опити за установяване на връзки с провинцията - главно чрез Г. Керемитчиев-чл. на ЦК, който е изселен в Самоков, и който под разни предлози често посещава София и отседва в домът на Борис П. Ангелов, където постоянно се събиат Ефтим Николов Анастасов, Борис Векилки, Методи Янков и др. членове, където слушат чужди радиостанции и коментират вътрешното и международно положение на страната. Даже на една такава збирка са изказали мнение, че БКП не е единна и се е разделила на две. Това им дава повод да смятат, че те "социалистите" щели да играят важна роля в вътрешния политически и стопански живот на страната. По този въпрос Герги Керемитчиев се е изказал, че ние/"социалистите"/ ще бъдем потърсени от БКП за да започнат преговори за сътрудничество, на който преговори лулчевистите щели да поставя условия; за освобождаване на осъдените, възвръщане на изселените и пускане на въдворените им в ТВО членове, като след изпълнението на това условие, тогава би могло да се пристъпи към преговори.

С установяването на личен контакт и връзки с провинцията се цели да се поддържа духа и настроението на членовете с оглед на предстоящите събития, който щели да се развият в скоро време в нашата страна, където РСДП/о/ щела да играе важна роля, а не да се създава организация, нещо което било много рисковано за унищожаване на наличните им кадри/според едно изказване на Б. Петров./

От друга страна в последно време е забелязвано, че активният чл. Никола Тодоров Иванов, който е привлечъл към своя страна Анатоли Янко Сакъзов, отделно от другата група на чело с Б. Петров и др., изглежда по чужди внушения, прави опити за издигане ръководната роля на РСДП/о/, пак с оглед на развиващите се събития/според него / в нашата страна, където партията имала да играе важна роля. Така пред наш с.с. Н. Тодоров се е изказал, че тактиката трябвало да премине именно към това направление, а не както до сега - организиране и подготовка на отделни лица и групи за действия, а партията да се използва за тази цел.

Същият Тодоров се мъчи да влезне в връзка с социалистическия интернационал в Лондон

Друго едно раздвижване е забелязано в затвора в гр. Сливен, където е образувано "задрешетъчно правителство" в което влизат осъдените лулчевисти: Коста Лулчев, Иван Копринков, Петко Търпанов, Петър Братко и Тодор Чичовски, което си е поставило за задача директивно да ръководи събиране на сведения от военач и политическо и стопанско естество който сведения да предава на англоамериканските централи у нас, чрез свой близки/на осъдените/, а също така и да изнасят данни за живота на "видни политически дейци" - затворници.

Освен горните прояви в обекта и нямайки други средства за борба, трябва да се отбележи, че членовете по отделно тръгнаха по линия на разпространяване на злостни слухове и остри изказвания против правителството и провежданите от него мероприятия, коментарий по вътрешното и международно положение на страната и др.

Така бившата председателка на женската секция и активна членка на РСДП/о/ V район Кина Плошкова, се е изказала, че реакцията за изборите ще гласува не с били бюлетини, а на бюлетините щели да пишат "Искаме Трайчо Костов" с цел да се създаде забърканост всред комунистите.

Слуховете който се разпространяват от някои членове от обекта

287

се черпят главно от чуждите радиостанции.

За провинцията може да се каже, че обекта не развива организационна и просветна дейност, а са забелязани вражески прояви на отделни лица от обекта, главно в разпространяване на слухове за близка война, остри изказвания против правителствените мероприятия, а също така и изказвания да се правят опити за бегство през границата.

Такава вражеска дейност от страна на обекта е забелязана в сектор Враца, където някои членове са поискали да преминат в нелегалност, каквито са случаите с Никола Андреев, Юнов, който в началото на м. Януарий е замислил бягство през границата, Вълчо Иванов Христов от с. Горно Пещене също подготвял бягство за Югославия, Киро Николов Стойчев подготвял бягство за Турция, като е казал, че там имало сформирана "на родоосвободителна" войска и пр. Подобна вражеска дейност по малко е забелязана в секторите: Бургас, Ст. Затора и Пловдив.

Отношението на членовете от обекта към БКП, О.Ф. и провеждани от правителството мероприятия са отрицателни.

За отношението на обекта за изборите за Народни Съвети и съдебни заседатели на 15 Май, поради това, че партията не води организационен живот, нямаме още сведения, дали партията като цяло ще предприеме някоя акция или ще даде директива за работа на членовете, точно не може да се знае, но от горните няколко факта личи, че за сега партията РСДП/о/ не представлява нещо цяло. В обекта е настъпила диференциация и заборканост по отношение общата ѝ работа, ако може да се каже, че им такава.

2.V.949 год.
София

Началник 11 гр.:.....
/Г.Ст.Георгиев/.....

У Т В Ъ Р Ж И В А М:
Началник сектора ДДС.-Плевен
Подпис: *[Signature]*
М. Ганев
Плевен, 1949 год.

Строго поверително!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

12

П Л А Н

за агентурно - оперативните мероприятия по активна агентурна разработка "ВЕЙГАН".

По подозрение в провеждане вражеска антинародна дейност срещу властта на О.Ф. и БКП в полза на английското разузнаване, разработката се обекта

Проф. Венелин Йорданов Ганев, роден на 4.II 1880 г. в гр. Русе, българин, бълг. по-даник, бивш жител на София, понастоящем въдворен на принудително местожителство в гр. Дряново, ~~женин~~, занимаващ се с научна работа, бивш регент, *бивш 3 Венев*.

Разработката е възникнала въз основа писмо на ДДС, отдел I-ви София с което бе наредено преместването на обекта в Дряново и вземането му на активна агентурна разработка - м. май 1948 год.

Преди 9 септ. обекта е бил симпатизант на тогавашната власт бил е професор по правни науки, ходил в много западноевропейски страни, усвоил и станал проводник на западноевропейската култура у нас. Членувал е в различни чуждестранни научни и други институти, като легата за запита правата на човека и пр.

След 9 септ. същият бе направен регент на България до преместването на монархията, като такъв е провеждал дейност в разрез с интересите на българския народ, поддържал е връзки с различни реакционни елементи в страната и такива с чужденци.

Разработката ще се води по направление установяване и разкриване вражеската дейност на обекта, в какво точно се състои тя, начините и формите на провеждането на тая дейност и в полза на чию точно чуждо разузнаване провежда тая дейност.

За разкриването на тая дейност стоят за изпълнение следните задачи, а именно:

а/Какви връзки поддържа обекта в Дряново, с кои точно лица поддържа връзки, характера им и начин на осъществяване.

б/Поддържа ли връзки с София, с кои лица, характер, начин на осъществяването им.

в/Връзки с други населени места в страната.

г/Връзки с чужденци, кои, характер, начин на осъществяване.

д/Как се държи обекта в Дряново-прояви.

е/Финансови източници на обекта, от къде ги черпи, по какъв начин ги получава, няма ли такива от съмнителен характер.

За изпълнението на така поставените по горе задачи по разработката се набелязват за изпълнение следните мероприятия:

1.Преместване на обекта на нова квартира, на подходящо място в града с цел да бъде поставен под око и предувратяване евентуален опит за бягство....Срок за изп. 30.VI 1949 г. ОТГ.: Ц.Марков.

2.Разписването на обекта ще продължи в 8 и 18 ч. всеки ден

3.Вербовка на информатор по местоживее-квартирник.

Срок за посочване и проучване: 30.VI 1949 г.

Срок за вербовка: 10.VII 1949 г.

ОТГ.: Ц.Марков.

4.Обекта да бъде поставен под външно наблюдение.

В.
5. Основно проучване установените и засечени политически и приятелски връзки на обекта с цел подбор и вербовка на лице от същите за агент около обекта.

Срок за посочване и проучване: 30.VII 1949 г.

Срок за вербовката до 15.VIII 1949 г.

ОТГ.: Ц.Марков.

6. Да се направят проучвания за установяване евентуални лица които използват обекта за връзка с София или други населени места в страната с оглед евентуална вербовка лице за агент ~~вербуван~~ ник от същите. ОТГ.: Ц.Марков.

7. Документация вражеската дейност на обекта.

8. Преписи от всички материали постъпили в процеса на разработката на обекта да се изпращат своевременно в центъра-отделение "Б", отдел I-ви ДДС.

9. В 15-т дневните информации да се отразява подробно работата по разработката, както и дейността и проявите на обекта.

10. Горните и нововъзникнали мероприятия по разработката да се включват в месечните оперативни планове на служба ДС Дряново.

П л е в е н, 10.VI 1949 г.

О Д О Б Р И Л:

Инспектор секция I-ва Плевен

Подпис:

/ Г.Кръстев /

С Ъ С Т А В И Л:

Зав.ДС - Дряново

/Ц.Марков/

С Ъ Г Л А С Е Н:

Окол.Н-к МВР

/Ц.Лавчиев/

Радикалната партия ⁶

Във връзка с решението на У конгрес
на Б.К.Б., още в началото на обсъждането
нашата, радикалната партия се ориентира
към вливането си в ЕОПР(в.ф.),

През провеждане на адмистративни конфе-
ренции през месец септември бе сменен
президентската наша партия, а не М.К.
за вливането на партията ни.

На 5 март, бе свикано заседание
на В.П.С., на последния момент на
6 март, се прие до бързо изпълнение
нашата партия от условия и свободата
от ангажиране членове на М.К., с ко-
ето заседание бе одобрено за партията
конгрес.

Както заседание на В.П.С., така и конгрес
протекоха при добър резултат, но в действителност
използването на дилемата не изразходва
техните партия по вливането. Между
радикалното проявление умишлено и неслучайно
с вливането на партията ни, това
като съвпадение, че след това комунистиче-
ските започнаха да ни търсят и изслуш-
ват, без да ни дават да се засегне за
всичко.

Всичко М.К., още преди вливането е вече
твърдо решено да ни дават да се засегне за

В резултат от вливането и погледува
отнасянето на радикалните от политичес-
ките партии, днес и на онези
които се бяха вливали по инициатива в
ЕОПР.

2
Между родините в провинцията
произходещи повече от занаятни ре-
зи-купи, търговци, фабриканти и
пр. посредствено в О.Ф. организаци-
онни с негодувател, тъй като това означава
непосредствено технико-материални ин-
тереси. Същото малко се наблюдава
между парижките братове.

Събитията характеризирани вътрешно-
та и индустриална обстановка през
отечествения период, бяха обект на капиталови
интереси във Габони родините

Изборите за партия, освен и езически
заинтересовани родините родините
интересите се наблюдават верни технико-
срещи и не са повдигнати в индустри-
алната област технико-материално
до колкото това са техните интереси и
интереси по О.Ф.

Важно изпитание по тр. Косов и
решенията на всички технико-материални
у.К. по Б.К.П. проведени изпитания
и това се наблюдава задоволяване
от партията.

Във връзка с изборите за О.Н.С
се забелязва голяма раздвоеност
верни Габони индустриални родините
по отношение партията. Търговци средно по
интереси, издирват се по всички
посредствено на и отчасти на технико-
материални са техните интереси
и в изборите за партията средно

3

17 8

До тужи нова изразаваша издво-
сова си си вивањето на партида
на в ЕОПД

Роботите, како конфедерација на
вниманието мноштво в ЕОПД
којшто за мир, успехот на
програмото демократијата
в ЕОПД, законите на вост
се наменети за остварување, а
вниманието на програмата
на мир. Развивањето на франс-
ки економија, за предвидување
успехот на програмата на мир
најголемо развојот на мир
најголемо развојот на мир
најголемо развојот на мир

Особени форми на франска дејност
се со забележани во среќно на
бавно развојот. В последно време
најголемо се со забележани
најголемо се со забележани
најголемо се со забележани

До тужи на програмата при издво-
на бавно развојот 26 о.п. дејност. Актите
не со забележани добро, најголемо
најголемо се со забележани
најголемо се со забележани

Најголемо се со забележани	5 акти
Пр. економија	3 акти
Врвот на програмата	1 акти
Син. Забележани	4 акти

159650 12 50

ДЕКЛАРАЦИЯ

Подписаният Ветелин Енчев
Енчев от гр. (с) Тутраканско околия
ул. 6 септември № 53 въдворен в Трудово възпита-
телно обзавеждане с. Ножарово, Тутраканско от 9. VII 1949 г.
до 24. VII 1949 г. заявявам, че най-искрено се разкайвам за
проявените от мен фашиски и противонародни деяния като
давам тържествено обещание, че за в бъдеще ще вложа
всички свои сили за тържеството на младата ни народна репу-
блика България.

Ако втори път се провиня срещу О. Ф. власт на релуб-
лика България да бъде наказан най-строго.

т. В. О. с. Ножарово, Тутраканско 24. VII 1949 г.

н. рн
25.11.1944
№ Д-1 387
София
да се освободи
и да се постави на досегашния
режим в гр. Дряново, където е принудително изселен и се раз
работва.
28

М. В. Р.
ДИРЕКЦИЯ
ДЪРЖАВНА СІГУРНОСТ
№ Д-1 387
София

Строго-поверително!
КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
ПО НАЧАЛНИК СЕКТОР ДЪРЖ. СІГУРНОСТ
ПЛЕНЕН

Наредете незабавно да бъде освободено от ТВО лице-
то проф. ВЕНЕЛИН ИОРДАНОВ ГАНЕВ и се постави на досегашния
режим в гр. Дряново, където е принудително изселен и се раз-
работва.

ЗАМЕСТИНИК ДИРЕКТОР: *Г. Ст. Ганев*
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ВИ: *Ив. Ензаров*

7 октомври 1949 год.

Строго поверително.

ФРАКЦИОННИТЕ БОРБИ В БЗНС ПО НАСТОЯЩЕМ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Фракционните борби между членовете на III и в съюза, произхождащи от лични карьеристични домогвания, са получили характерен белег на БЗНС. Преминали през много вариации, ежбите в съюза от последното заседание насам се свеждат до последното:

Несполучливият опит на м-р Георги Трайков да отстрани от III, Петър Каменов, Ради Найденов, Кирил Клисурски, Лалю Ганчев и Петър П. Иванов, с цел да не му пречат и го злепоставят повече пред Политбюро на БКП и разлагат съюза, окуражи последните. Критикуван заради тази му постъпка и сам принуден да се разкритикува, след случая Трайков многократно, при интимни разговори изтъква грешката си, че действително е действал прибързано. Въпреки това обаче, той заявява, че е убеден, какво, отстраняването на горните лица от III и заменянето им с по-авторитетни пред БКП земеделци е правилно и необходимо.

Така на 1 яни т.г. Трайков заявил, че не желае хора, като Р. Найденов, П. Каменов и други в III, защото не работели а само го излагали пред комунистите и вярвал, че ще дойде ден, когато те не напуснат III, защото се разправяли само с клокерство.

М-р Петър Каменов, м-р Р. Найденов след случая, виждайки се поставени пред опасността да бъдат изгнани от III, засилват прикрито борбата си за дискредитиране м-р Трайков в сред членовете на съюза, като разпространяват, че търканята им с него се дължели на това, че те настоявали за съществуването на БЗНС и приемането на нови членове, а той бил против, с цел да се хареса на комунистите.

На 11.VII. т.г. м-р П. Каменов се изказал, че искал да се започне приемането на нови членове в съюза. На неговото мнение били и други членове от III и затова цели да започнат приемането, въпреки, че Трайков и комунистите не давали.

—Трайков не ни обича, мен и Ради Найденов, защото ние държим за организацията, — заявил същият.

В разговор на 12.VII. т.г. по повод критиката направена на м-р Трайков пред Политбюро, м-р Каменов казва:

—Трайков е против нас, но ние с Ради Найденов приемаме борбата и ако се наложи ще отидем по-далеч, защото Политбюро е с нас.

На 3.IX. т.г. Руско Бояджиев, сдружен земеделец, се изказва, че от близки хора на м-р Петър Каменов се разпространява слух, че м-р Г. Трайков ще бъде освободен от поста-политически секретар на БЗНС и на негово място ще бъде поставен Петър Каменов.

Васил Тричков, също земеделец, се изказва, че Петър Каменов на всяка крачка разпространява, че Политбюро е критикувало жестоко Трайков и от това авторитета му е спаднал с 50%.

Борбата на Каменов и Найденов срещу Трайков не е чужда и на Лалю Ганчев, който има стари връзки с м-р Тончев, обаче се стреми да се покаже пасивен и настрана от борбите. Така на път за Буда Пета по случай фестивала на младежта т.г. в интимен разговор Лалю Ганчев е разказвал, че всички земеделски министри са под влиянието на м-р Г. Трайков пред страха да не загубят креслата си. Според Ганчев в момента Трайков бил под влиянието на Яни Янев и води борба с най-обрити земеделци, с цел да ги замени със свои хора. За миналото на м-р Трайков, Ганчев казва, че бил бивш томовист по 9 яни 1923 година, а сега изпаднал напълно под влиянието на ония реакционери от БЗНС, които са обкръжавали А. Овчаров. На Трайков стои врага, че казва м-р Тончев, Ганчев се изказва, че не работел нищо, а в кабинета си се отрупвал с напънки, за да смятат тези, които го посещават, че работи.

Ганчев е на мнение, че Тончев възвнал срещу него, защото съзнавал, че той е близък на комунистическите среди.

Петър П. Иванов, който има предвид, че миналото му е известно на хората от III и се чувства уязвим и от двете борещи се страни, също се стреми да се показва пасивен и се колебае към онази страна, която най-добре го защитава интересите му.

М-р Кирил Илисурски остава на страната на Трайков, като се стреми да изгради отношенията си с него и поправи грешките си.

Яни Янев, който подклаждал намеренията на Трайков да извърши промените в III, правейки си лични сметки, бе намразен още по-силно от гонените и това довежда до засилване на съществуващата фракционна борба срещу него в бургаската дружба.

Така, след заседанието на УС, Иван Ников, прикрито участва във фракционната група срещу Яни Янев в Бургас, завръщайки се там, започна да разпространява, че Яни Янев е предложил чрез м-р Г. Трайков да се направят промените в III, за да стане министър. Това настроение Ников пренася и на областната конференция в Бургас от 11.VIII.т.г., като информира поотделно делегатите на карнобатска, м-гърновска и други околии. След заседанието на УС в София идва и Никола Марчев, който открито води борбата срещу Яни Янев в Бургас и тук се среща с м-р П. Каменов, който го информира за станалите борби в УС и че срещу Я. Янев те се води анкета. За идването си в София Марчев е казал, че систематизирал и вадил преписи от компрометиращи материали за миналото на Яни Янев, който като стажант съдия бил подал някаква молба до прокурора, в която казвал, че бил син на богати родители с 800 дек. земя, че бил член на младежката корпорация "Ивайло", която била във връзка с "Легions" и водила борба срещу комунистите. Тези данни и други преписи от компрометиращи материали Марчев щял да изпрати в ЦК на ВКП, III и другаде, с цел да го дискредитира.

Към края на м. август т.г. в гр. Бургас бил и пом. министър Коста Дачев, който се среща с Марчев в градското казино и се предполага, че са водили разговор срещу Янев. По същия повод на 8.VIII.т.г. д-р Мих. Геновски се и казва, че при пребиваването си в Бургас и Поморие научава, че синовете на м-р П. Каменов са извадили пълен препис от служебното досие на Яни Янев, като бивш прокурор.

От обстановката създава се около м-р Г. Трайков, след заседанието на УС, се стреми да се възползва най-много м-р Ст. Тончев, който след критиката правена му от Политбюро в началото на годината и случая с Тр. Костов и други, открито показва, че се сработва с Трайков, о в съзнателност и ползува всеки удобен случай да го злепоставя пред земеделците и ВКП и изтъква себе си.

Така в заседанието на III, когато Трайков поставя искането си за промените, Тончев се показва, че е съгласен с него, а в последствие в заседанието на УС пред отделни членове, заявява, че бил против искането на Трайков.

След заседанието на УС Тончев действа прикрито да спечели на своя страна всички недоволни и борещи се срещу Трайков. Той интимно и се среща тайно с м-р П. Каменов и Ради Найденов. Забелязан е на среща с тях в София. Лично той за отношенията си с Р. Найденов и П. Каменов се и казва, че нарочно дружел с тях, за да узнае какво мислят и уведоми за това Трайков, на когото бил "искрен приятел".

На 3 или т.г. А. Пасков, сдружен земеделец от Хасково изпраща писмо до м-р Трайков, в което му съобщава, че от известно време земеделците от хасковска околия били повлияни от Ст. Тончев, Петър Каменов и Л. Ганчев и водели злостна пропаганда срещу Трайков, Янев и други. Според Пасков цялата тази работа се състояла в това да се намали авторитета на Трайков и хората му и се създаде авторитет на Ст. Тончев и другите. Един сдружен земеделец от Хасково се бил изказал даже, че в скоро време Тончев ще вземе най-отговорното място в съюза и тогава Яни Янев ще отпадне.

Заминаването на м-р Трайков на почивка в Чехия се явява благоприятна обстановка за м-р Ст.Тончев, който започва по-свободно да му "подлива вода" и изтъква себе си, имайки предвид предстоящите избори. Той повиква при себе си поотделно Витиградски-подпредседател на ЦКС и Петър п.Иванов и им заявява, че няма да се съгласи с искането на Трайков за служебното им размястване и че те трябва да останат на местата си. С това той цели да ги спечели на своя страна.

В желанието си отсъствието на Трайков да се продължи по възможност по-дълго, по изказване на последния, Тончев се явява в ролята на загрижен добродетел на Трайков и ходатайства пред др.подпредседател на М-ския съвет-В.Червенков да се продължи отпуската на Трайков, тъй като се налагало да се лекува по-дълго. По същия повод Тончев пише писмо на Трайков в Чехия и го съветва да се лекува по-сериозно и остане в Чехия повече, като не се грижи ни най-малко за съюзните работи, защото те отивали отлично.

Стремеха на Тончев да обедини около себе си всички борещи се против Трайков се разпространява по-нашироко. Той цели да спечели на своя страна и хората около Георги Драгнев, Георги п.Иванов и други, които чувстват, че са оставени в глуха линия, предвид предстоящите избори, също водят усилена борба за подбиване авторитета на м-р Трайков пред БКП и земеделските маси, като изтъкват себе си.

Така на 13.VIII.Георги п.Иванов/Гецата/ се изказва, че м-р Г.Трайков скоро е биде елиминиран и до края на м.септември щяло да има ново III.Същият разпространявал, че на времето Пенчо Трайков, брат на Георги Трайков и Иван Михайлов, заедно избивали прогресивните синове на народа и в това имал пръст и Георги Трайков.

На 15.VIII.т.г.Гецата заявява, че банда около Трайков скоро щяла да се разпадне и че в редакцията на в."Земеделско знаме", Трайков събирал все "бабаити", но и те щели да го ударят, защото всички били врагове.

На 20 август в разговор Иван Неделчев заявява, че след като свършела чистката в БКП "мечката щяла да започне да играе и в БЗНС" и че Трайков нямало да се върне от Чехия министър, а може би и съвсем да не се върне.

В същия дух на 21 август т.г. Гецата се изказва, че при по-голяма активност от страна на Г.Драгнев би се ускорило падането на Г.Трайков. От своя страна той и използвал всяка възможност в това направление и смята, че е постигнал известни резултати. Според него Петър Каменов също бил събрал доста материали против Трайков. Въпроса бил, че Тончев пак щял да "изплава в борбата без жертви".

На 23.VIII.т.г. Драгнев заявява, че Трайков е направил много шмекерии и неговия УС бил незаконен, а също, че ако БКП иска да се приведе в известност решението на юнския Пленум да ги подпомогне да смъкнат Георги Трайков. Неговото падане според Драгнев било много лесно, защото той бил без всякакви връзки с масите.

На 26.VIII.т.г.Гецата се изказва, че впечатленията му са, какво, в момента Ст.Тончев прави всичко възможно да удари м-р Г.Трайков и го измести от подпредседателското място в Министерския съвет.

С ирично повторение да се пази в тайна, Гецата поверява на събеседника си, че лично се е срещал с Ст.Тончев по инициатива на последния. В разговора, който водили, Тончев категорично му заявява, че трябва на всяка цена да бъдат и то без остатък "трайковщината". Според Гецата Тончев мобилизирал в своя услуга и Мих.Геновски, и виждал, че комунистите били недоволни от това, което бил съюза за момента, правел всичко възможно да представи нещата в светлината на едно "роштовска линия" и изтъкне себе си като водач на единоронтовската група.

Той прави съюз с Драгнев, за да го постави в III, а за себе си да запази министерското кресло, - добавил Гецата, - обаче, аз няма да позволя на Драгнев да се среща с тия типове.

В същия разговор Гецата е казал, че и Геновски търси Драгнев и искал да прави съюз с него. По мнение на Гецата при настоящата вътрешна и външна обстановка и борбите в БЗНС, Драгнев и той в никакъв случай не трябвало да участват активно в борбите и поддържат контакт с борните си. В тяхна полза било да стоят на страна и докажат на комунистите пълната некадърност на "трайковщината".

На 6. IX. Георги Драгнев се изказва, че борбата между Трайков и Тончев, последният действа по-майсторски, че да изложи окончателно Трайков.

Ето във в. "Народна Македония" излизал в Скопие, преди известно време е публикуван изобличителен материал срещу Георги Трайков и брат му Петър. Това ми дава основание да вярвам, че комунистите ще вземат отношение към Трайков и че статията е дело на Ст. Тончев, - добавил Драгнев.

За действителното поведение на Ст. Тончев през време на пребиваването на м-р Трайков в Чехия, последният бива уведомен от хората му и се завръща преждевременно. Тук той се облъсква с настроенията, които Тончев е създавал срещу него и веднага взема контрамерки - да разбие групата около Тончев, Р. Найденов, които се уповават на успех поради своето болшинство.

Във връзка с тайните срещи на Тончев с Витоградски и Петър п. Иванов на 12. IX. т. г. м-р Трайков поканва на вечеря в ресторант "България" м-р Ст. Тончев, м-р П. Каменов и м-р Р. Найденов. В разговора, който са водили Трайков се изказва, че целта му на тази вечеря била да разменят мисли, кой да бъде посочен за подпредседател в ЦКС на мястото на Витоградски, като сам посочва за такъв Петър п. Иванов. М-р Ст. Тончев се противопоставя на предложението на Трайков и заявява, че Петър п. Иванов трябвало да остане в ЦК като секретар, а Витоградски в ЦКС. Тогаваш м-р Трайков предлага на мястото на Витоградски - Спас Маринков, който работи в ЦКС, но Тончев, Каменов и Найденов не се съгласяват и с това предложение.

По същия повод Трайков се изказва пред д-р Славчев/когото се стреми да спечели на своя страна и даже му споменал, че може да стане министър/, какво Тончев след като имал на своя страна Петър Каменов, Радн Найденов, Л. Ганчев, а сега вече спечелил и П. п. Иванов ще се мъчи да го удари. Той/Трайков/ обаче не се плашел от това, защото борбата на Тончев била на лична почва и последният трябвало да разбере, че с минало време, когато са си "подлагали лични кори" и че чрез персонално болшинство няма да постигне личните си цели.

Трайков е замолил д-р Славчев да каже на Петър п. Иванов, че сме направили погрешно сметката с Тончев и че ако продължава да има такова поведение да не му е чудно, че не само като член на ЦК и подпредседател на ЦКС, но и магазинер в последния няма да стане.

Бездайки, че борбата с Тончев се задълбочава и имайки предвид настоящите избори Трайков се заема сериозно да дискредитира Тончев пред БКП. С тази цел в заседанието на Министерския съвет, когато по линия на ОРК е разглеждано положението на И-вото на Тончев, Трайков изказва недоволство от недостатъчната критика направена на Тончев и му поставя въпроси да обясни, след като говори за социализъм - защо създава частна ферма и търси да купува евтини крави от държавните стопанства. Да каже също с чии материали е направил ремонта на къщата си и път до вилата си и пр.

По случая в И-ския съвет, в интимен разговор Трайков се изказва, че въпросите, които е задал на Тончев и отправените му критики от други лица са оказали въздействие не само върху Тончев, но и върху П. Каменов, Р. Найдено, Л. Ганчев и други, които в заседанието на ЦК от 22 септември т. г. се държали много примерително и любезно.

За постъпката си спрямо Тончев в Министерския съвет, Трайков се е казва, че не знае как ще се отнесат комунистите към него, но положението в съюза било такова, че ако не бил направил това, било невъзможно да се работи. Ето защо лично за себе си той бил доволен от случая.

От удара нанесен му от Трайков в заседанието на Министерския съвет, Тончев се чувства твърде засегнат и открито показва отстъпление пред Трайков, а в действителност се заема усилено за реванш. Той извиква при себе си душеприказчика си Тодор Недков и му заявява, че Трайков го е изложил пред Министерския съвет затова, че е държал в министерството си двама фашисти - Недков и Намидов и че е участвал в спекулативни предприятия. Поставя му задача да предложи на тяхен общ приятел да отиде с безплатен билет във Варна и оттам по указания на Тончев да събере компрометиращи материали за Трайков.

Недков се заема усилено да събира материали срещу Трайков, като е заявявал, че Тончев поемал всички разходи по това, защото бил страшно обезпокоен.

Междувременно на 15 септември Георги Драгнев се интересувал за Ст. Тончев и настоявал на събеседника си да се срещне с него на всяка цена и разбере какво става, като същевременно го замолва да каже по-верително на Ст. Тончев, че той е готов да му помага.

На 16. IX. т. г. Атанас Абревски се изказва, че е усвоил тактика да мълчи, защото това давало впечатление на хората около Трайков, че е силен, но ако някой застане срещу каузата на Трайков той пръв бил готов да му помага.

След случая в Министерския съвет Трайков усилено действа срещу Тончев. Тока въпреки няколко заседания на III за оточняване кандидатите от ЦНС за народни представители, въпроса изцяло бил взет за разглеждане от м-р Трайков и Яни Янев, които имат пълно разбиращост по отношение на м-р Трайков нарочно взема почивка да организира софийския окръг, само за да острани Тончев от него, който до сега се е избирал от софийска селска околия. Към Намидов и Радн Райденков взема по-друго поведение и се изказва, че тях могат да търси, но за Л. Ганчев и Ст. Тончев има отрицателно становище и не желая да съдят повече народни представители.

В заседанието на софийските окръжни дружби на 5 т. м. свикано във връзка с избиране на оро за окръжните дружби, посочване кандидати за окръжни съветници и кандидати за народни представители, вземайки думата м-р Георги Трайков между другото заявява: "Предстои ни избори за народни представители. Трябва да се съиса със старите изборджийски прийоми, да се има предвид, че кандидатите ще минат през 4-5 сита и затова трябва да бъдат скроени. Софийския окръг не може да се похвали с добри кадри. Активистите посещават дружбите от дъжд на вятър. Виновни за това сме ние. В град София сме зле, а това оказва влияние и за окръга. На първо време има вина Пенчо Маджаров, който се огражда с разни кагии, но Пенчо не беше най-главния виновник. Такъв беше Стефан Тончев, "Тончевщината" направи голяма пакост. Парадира за левичарство, а докато бивши жандармеристи от неговата околия и ги поставя на разни постове. Служи си с разни маневри и създава само бели в съюза. Пред нас стоят сериозни задачи. Аз имаме отчетени 100.000 членове и влияние общо върху 200.000 бедни и средни земеделци. Затова трябва да се отървеме от пакостното влияние на врага."

След одобряване на кандидатните листи Трайков отново взема думата и заявява:

"А не мога да кажа, че кандидатите, които одобрихте тук, са най-добрите, но все пак те са едни от най-добрите. Да бъде човек депутат не е лесно, задълженията са големи и депутата трябва с достойнство да изпълни всяка възложена му задача. Аз трябва да кажа, че от вчера бях много затруднен. Един от нашите другари трябваше да си отиде от кабинета. Един търтей, който се интересуваше повече от това, къде може да си хапне и пийне и след това някоя и трига да направя. Трябваше и се наложи Ст. Тончев да напусне министерския пост. Неговото място няма да се заеме от друг съюзен представител и по този повод някой да почнат да спекулират. Аз трябва да заявя, че М-во на железниците ще се вземе от комунистите и то много добър. За такъв е посочен др. Г. Чанков."

КРДОПБГДСРБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 13.08.2014г. Секретар: *[signature]*

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго поверително.

ДО ДРУГАРЯ ВЪЛКО ЧЕРВЕНКОВ
СЕКРЕТАР НА БКП

Т У К

СПЕЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ
ОТ ДДС

ОТНОСНО: РАЗВОЯ НА ФРАКЦИОННИТЕ БОРБИ
В ПП НА ВЗНС В ПОСЛЕДНО ВРЕМЕ

Другарю Червенков,

Нареждането да няма агентура в ПП на ВЗНС се съблюдаваше най-строго. Независимо от това, през изтеклото време, от страна на нашата агентура, работеща по линия на ВЗНС ни се донасяше, без да сме й поставили задачи, за редица фракционни прояви, както в ПП, така и между оивши и настоящи ръководни лица ~~от ВЗНС~~. Така по донесенията на агентите ни:

организационен секретар на ВЗНС,
ставител, чиновник в ЦКС,
на кооп. "Земя и култура", сега пласбор в издателството на "Народна младеж" и други, борбите между членовете от ПП на ВЗНС са взели следният характер:

-народен представител, пом.

-народен пред-

-бивш директор

Несполучливия опит на м-р Г.Трайков да отстрани от ПП м-р П. Каменов, м-р Р.Найденков, м-р К.Клисурски, Лалю Ганчев и Петър п.Иванов, с цел да не го злепоставят повече пред Политбюро на БКП и разлагат съюза, окуражава последните. Критикуван заради тази му постъпка пред Политбюро и принуден сам да се разкритикува, след случая, м-р Г.Трайков многократно при интимни разговори изтъква грешката си, че действително е действал прибързано. Въпреки това обаче, той заявява, че е убеден, какво, отстраняването на горните лица от ПП и заменянето им с по-авторитетни пред БКП земеделци е правилно и необходимо. На 1 юли т.г. например м-р Г.Трайков заявил, че не желае в ПП хора, като Ради Найденков, Петър Каменов и други, защото не работели, а само го излагали пред комунистите и вярвал, че ще дойде момент, когато те ще напуснат ПП, защото се разправяли само с клякарство.

М-р П.Каменов и м-р Р.Найденков след случая, виждайки се поставени пред опасността да бъдат изгонени от ПП, прикрито засилват борбата си за злепоставяне на м-р Г.Трайков всред членовете на ВЗНС, като разпространяват, че търканията им с него се дължели на

12

това, че те настоявали за съществуванието на съюза и приемане на нови членове, а той бил против, с цел да се хареса на комунистите.

Така например на 11.VII.т.г.м-р П.Каменов се изказва, че искал да се започне приемането на нови членове в съюза и на неговото мнение били и други членове от III, поради което приемането щяло да започне, въпреки, че Трайков и комунистите не давали.

-Трайков не ни обича, мен и Ради Найденов, защото ние държим за организацията, - заявява същият.

В разговор на 12.VII.т.г. по повод критиката направена на м-р Трайков от Политбюро, м-р Петър Каменов казва:

-Трайков е против нас, но ние с Ради Найденов приемаме борбата и ако се наложи ще отидем по-далеч, защото Политбюро е с нас.

На 3.IX.т.г. Руско Бояджиев, сдружен земеделец, се изказва, че от хора близки на м-р П.Каменов се разпространява слух, че м-р Г.Трайков ще бъде освободен от поста - политически секретар на ВЗНС и на негово място щял да бъде поставен м-р П.Каменов.

Васил Тричков-земеделец, се изказва, че м-р П.Каменов на всяка крачка разпространявал, какво, Политбюро е критикувало жестоко м-р Трайков, от което авторитета му е спаднал с 50%.

Борбата на м-р П.Каменов и м-р Р.Найденов срещу м-р Г.Трайков не остава чужда и на Лалю Ганчев, обаче, той се стреми да се показва пасивен и на страна от борбите. На път за Будапеща за фестивала на младежта, в интимен разговор, Лалю Ганчев се изказва, че всички земеделски министри са под влиянието на м-р Г.Трайков пред страха да не загубят креслата си. Според Ганчев, Трайков обаче бил под влиянието на Яни Янев и водел борба с най-добрите земеделци, с цел да ги замени със свои хора. За миналото на м-р Трайков, Ганчев казал, че бил бивш томовист до 9 юни 1923 година, а сега бил изпаднал напълно под влиянието на онези реакционери от ВЗНС, които са обкръжавали Ал.Оббов. Нямало да мине много време и щяло да се разбере, че зад "машиниците" на м-р Трайков стоял врага.

За Стефан Тончев, Ганчев се изказва, че не работел нищо, а в кабинета си се отрупвал с папки, за да смятат онези, които го посещават, че работи много. Ганчев е добавил още, че Тончев воювал срещу него, защото го знаел, че бил близък на комунистическите среди.

Петър п.Иванов, който има предвид, че миналото му е известно на земеделските среди и се чувства уязвим и от двете борещи се страни в III, също проявява стремеж да се покаже пасивен и се колебае към онези, които най-добре защитават интересите му.

На страната на м-р Г.Трайков остава м-р К. Клисурски, който се стреми да изглади отношенията си с него и поправи грешките си.

Яни Янев, който е подклаждал намеренията на м-р Трайков да извърши промените в III, правейки си лични сметки, бива намразен още повече от противниците на Трайков. Това довежда до засилване съществуващата фракционна борба срещу него в бургаската дружба. Така, след заседанието на УС, Иван Ников от бургаската дружба, прикрито участва във фракционната група срещу Яни Янев, завръщайки се в Бургас. започва да разпространява, че Яни Янев е предложил чрез м-р Г. Трайков да се направят промените в III, за да стане лично той министър. Това настроение Ников пренася и на областната конференция в Бургас от 11.VIII.т.г., като информира поотделно делегатите на карнобатска, малко-търновска и други околии. След заседанието на УС в София идва и Никола Марчев, който открито води борбата срещу Яни Янев в Бургас и тук се среща с м-р П. Каменов, който го информира за станалите борби в УС и че срещу Яни Янев ще се води анкета. За идването си в София, Марчев е казвал, че е систематизирал и вадил преписи от компрометиращи материали за миналото на Яни Янев, който като стажант-съдия бил подал някаква молба до прокурора, в която казвал, че е син на богати родители с 800 дек. земя, че е член на младежката корпорация "Ивайло", която била във връзка с "Легиона" и водела борба срещу комунистите и пр. Тези данни и други преписи от компрометиращи материали за Янев, Марчев нял да изпрати в ЦК на БКП, III и другаде, с цел да го дискредитира.

Към края на м. август т.г. в гр. Бургас бил и пом. министра Коста Дачев, който се среща с Марчев в градското казино и се предполага, че са водили разговор срещу Янев.

По същия повод на 8 август т.г. д-р Михаил Геновски се изказва, че при пребиваването си в Бургас и Поморие се научил, че синовете на м-р П. Каменов са извадили пълен препис от служебното досие на Яни Янев, като бивш прокурор.

От обстановката създадена се около м-р Г. Трайков след заседанието на УС, се стреми да се възползува най-много Стефан Тончев, който след критиката направена му в началото на годината пред Политбюро и случая с Трайчо Костов и други, открито показва, че се сработва с Трайков, а в същност използва всеки удобен случай да го злепоставя пред членовете на съюза и БКП и изтъква себе си. След заседанието на УС Тончев действа прикрито за спечелване на своя страна всички недоволни и бореци се срещу Трайков. Той интимничи и се среща тайно с м-р П. Каменов и Р. Найденов. Забелязан е на среща с тях в с. Бояна. За отношенията си с Р. Найденов и П. Каменов, Стефан Тончев казва, че нарочно дружал с тях, за да узнае какво мислят и уведоми за това Трайков, на когото бил "искрен приятел".

На 3 юли т.г. А. Пасков, сдружен земеделец от Хасково, изпраща писмо до м-р Г. Трайков, в което му съобщава, че от известно време земеделците от хасковска околия били повлияни от Ст. Тончев, П. Каменов и Л. Ганчев и водели злостна пропаганда срещу Трайков, Янев и други. Според Пасков цялата тази работа се състояла в това, да се намали авторитета на Трайков и хората му и се създаде авторитет на Стефан Тончев и други. Един сдружен земеделец от Хасково се бил изказал даже, че в скоро време Тончев щял да вземе най-отговорното място в съюза и тогава Янев щял да отпадне.

Заминаването на м-р Трайков на почивка в Чехия се явява благоприятна обстановка за Стефан Тончев, който започва по-свободно да "подлива вода" на Трайков и изтъква себе си, имайки предвид предстоящите избори. Той повиква при себе си поотделно Шуеградски-подпредседател на ЦКС и Петър п. Иванов и им заявил, че няма да се съгласи с искането на Трайков за тяхното служебно раз местване и че те трябва да останат на местата си. С това Тончев целял да ги спечели на своя страна.

В желанието си отсъствието на м-р Г. Трайков да продължи по възможност по-дълго, по изказване на последния, Тончев се явил в ролята на "загрижен доброжелател" и ходатайствал пред др. подпредседател на Министерския съвет - В. Червенков да се продължи отпуската на м-р Трайков, тъй като се налагало да се лекува по-дълго. По същият повод Тончев писал писмо на м-р Трайков в Чехия, в което го съветва да се лекува по-сериозно и остане в Чехия повече, като не се грижи ни най-малко за съюзните работи, защото те отивали "отлично".

Стремежа на Тончев да обедини около себе си всички недоволни от м-р Трайков се простира по-нашироко. Той си поставя за цел да спечели на своя страна и хората около Георги Драгнев, Георги п. Иванов /Гецата/ и други, които чувствайки се в "глуха линия", предвид предстоящите избори също водят усилена борба за подбиване авторитета на Трайков пред БКП и земеделските маси, като изтъкват себе си.

Така на 13.VIII. т.г. Гецата се изказвал, че м.р Г. Трайков скоро щял да бъде елиминиран и до края на м. септември щяло да има ново III. Същият разпространявал, че навремето Пецо Трайков и Иван Михайлов заедно избивали прогресивните синове на народа и в това имал пръст и м-р Г. Трайков. На 15.VIII. т.г. Гецата заявява, че "бандата" около Трайков скоро щяла да се разпадне и че в редакцията на в. "Земеделско знаме" м-р Трайков събирал все "бабаити", но и те щели да го ударят, защото всички били врагове.

На 20 август в разговор Иван Неделчев заявил, че след като свършела чистката в БКП, "мечката щяла да започне да играе и в БЗНС" и

че Трайков нямало да се завърне от Чехия министър, а може би и съвсем да не се върне.

В същият дух на 21 август т.г. Гецата се изказва, че при по-голяма активност от страна на Г. Драгнев щяло да се ускори падането на м-р Трайков. От своя страна Гецата използва всяка възможност в това направление и смята, че е постигнал известни резултати. Според същия м-р П. Каменов също бил събрал доста материали против м-р Трайков. Въпроса бил, че Тончев пак щял да изплава в борбата без жертви".

На 23.VIII. т.г. Драгнев заявил, че Трайков е направил много "шмекерии" и ако БКП иска да се приведат в известност решенията на юнския Пленум, то трябвало да подпомогне тях да смъкнат Г. Трайков. Падането на Трайков, според Драгнев, било много лесно, защото той бил без всякакви връзки сред масите.

На 26.VIII. т.г. Гецата се изказва, че в момента Ст. Тончев правел всичко възможно да удари м-р Г. Трайков и го измести от подпредседателското място в Министерския съвет. С изрично повторение "да се пази в тайна" Гецата поверява на събеседника си, че се е срещал лично с Тончев, по инициатива на последния и в разговора, който водили Тончев категорично му заявил, че трябва на всяка цена да бъдат и то без остатък "трайковщината". Според Гецата, Тончев бил мобилизирал в своя услуга и Михаил Геновски и виждайки, че комунистите не били доволни от положението в БЗНС, в момента правел всичко възможно да представи нещата в светлината на единоефронтовската линия и изтъкне себе си, като водач на единоефронтовската група.

-Той прави съюз с Драгнев, за да го постави в III, а за себе си да запази министерско кресло, - заявил Гецата, - обаче, аз няма да позволя на Драгнев да се срещне с тия типове.

Гецата се изказва, че и Геновски е търсил Драгнев и искал да прави съюз с него, но по негово мнение, при настоящата вътрешна и външна обстановка и борбите в БЗНС, Драгнев и той/Гецата/ в никакъв случай не трябвало да участват активно в борбите и поддържат контакт с борящите се, защото в тяхна полза било да стоят настрана и докажат на комунистите "пълната некадърност на трайковщината".

На 6.IX. т.г. Георги Драгнев се изказва, че в борбата между Трайков и Тончев, последният действал по-майсторски и щял да изложи окончателно Трайков.

-Ето, във в. "Народна Македония" излизащ в Скопие, преди известно време е публикуван изобличителен материал срещу Трайков и брат му Пецо. Това ми дава основание да вярвам, че комунистите ще вземат отношение към Трайков и че тази статия е дело на Стефан Тончев, - заявил Драгнев.

16

За действителното поведение на Ст.Тончев през време на пребиваването на м-р Трайков в Чехия, последният бива уведомен от хората си и се завръща преждевременно. Тук той се сблъсква с настроенятия, които Тончев е създавал срещу него и веднага взема контра мерки-да разбие групата около Тончев, която се уповава на успех поради своето болшинство.

Във връзка с тайните срещи на Тончев с Вишеградски и Петър п. Иванов на 12. IX. т. г. м-р Г. Трайков поканва на вечеря в ресторант "България" Стефан Тончев, м-р П. Каменов и м-р Р. Найденов. В разговора, който са водили, Трайков се изказва, че целта на тази вечеря била да разменят мисли- кой да бъде посочен за подпредседател в ЦКС на мястото на Вишеградски, като сам посочва за такъв Петър п. Иванов. Ст. Тончев се противопоставя на предложението на Трайков и заявява, че Петър п. Иванов трябвало да остане в III секретар, а Вишеградски в ЦКС. Тогава м-р Трайков предлага на мястото на Вишеградски, Спас Маринов, който работи в ЦКС, но Тончев, Каменов и Найденов не се съгласяват с това предложение.

По същият повод м-р Трайков се изказва пред д-р Славчев/когото се стреми да спечели на своя страна и даже му споменал, че може да стане министър/, какво, Тончев, след като имал на своя страна м-р П. Каменов, м-р Найденов и Л. Ганчев, а напоследък спечелил и Петър п. Иванов, че се мъчи да го удари. Той/Трайков/ обаче не се плашел от това, защото борбата на Тончев била на лична почва и последният трябвало да разбере, че е минало времето, когато са си "подлагали динени кори" и чрез персонално болшинство няма да постигне личните си цели.

Трайков замолил д-р Славчев да каже на Петър п. Иванов, че си е направил погрешно сметката с Тончев и че ако продължава да има такво поведение да не му е чудно, че не само като член на III и подпредседател на ЦКС, но и магазинер в последния няма да стане.

Виждайки, че борбата с Тончев се задълбочава и имайки предвид предстоящите избори, Трайков се заема сериозно да удари Тончев пред ВКП. С тази цел в заседанието на Министерския съвет, когато по линия на ОРПС е разглеждано положението на М-вото на Тончев, Трайков изказва недоволство от "недостатъчната" критика направена на Тончев и му поставя въпроси- да обясни след като говори за социализъм, защо си създава частна ферма и търси да купува евтини крави от държавните стопанства. Да каже също с чии материали е направил ремонт на къщата си и път до вилата си и пр.

По случая, в Министерския съвет, в интимен разговор м-р Трайков се изказва, че въпросите които е задал на Тончев и отправените му критики от други лица, са оказали въздействие не само върху Тончев,

но и върху м-р П.Каменов, м-р Р.Найденев, Лалю Ганчев и други, които в заседанието на III на 22.IX.т.г., се държели много примирително и любезно. За постъпката си спрямо Тончев, Трайков се изказва, че не знае как те се отнесат комунистите към него, но положението в съюза било такова, че ако не бил направил това било невъзможно да се работи, ето защо лично за себе си той бил доволен от случая.

От удара нанесен му от м-р Трайков в заседанието на Министерския съвет, Тончев се чувства твърде засегнат и открито показва отстъпление, а в действителност се заема за реванш. Той извиква при себе си "душеприказчика" си Тодор Недков и му заявява, че м-р Трайков го изложил пред Министерския съвет, затова, че държал в министерството си двама фашисти - Недков и Памидов и участвал в спекулативни предприятия. Тончев поставя на Недков задача да предложи на техния общ приятел да отиде с безплатен билет във Варна и оттам по указания на Тончев да събере компрометиращи материали срещу м-р Трайков. Недков се заема усилено да събира материали за Трайков, като заявявал, че министра на "возилата" бил страшно обезспокоен и поемал всички разходи за събирането на материали срещу Трайков.

Междувременно на 15.IX.т.г. Георги Драгнев се интересувал за Стефан Тончев и настоял при разговор на събеседника си да се срещне с Тончев "на всяка цена" и разбере какво става, като същевременно го замолил да каже поверително на Тончев, че той/Драгнев/ е готов да му помага.

След случая в Министерския съвет, Трайков продължава да действа усилено против Тончев. След няколко заседания на III за оточняване кандидатите за народни представители от ВЗНС, въпроса бил взет за разглеждане изцяло от м-р Г.Трайков и Яни Янев. Трайков нарочно взема почина да организира софийския окръг, с цел да отстрани Тончев от него, който до сега се е избирал от софийска селска околия.

Към м-р П.Каменов и м-р Р.Найденев, м-р Трайков има по-друго поведение и се изказва, че тях могъл да търпи, но за Ст.Тончев и Л.Ганчев заявява, че не желае да бъдат повече народни представители.

В заседанието на софийската окръжна дружба на 5.X.свикано във връзка с избирането бюро за окръжните дружби, посочване кандидати за окръжни съветници и кандидати за народни представители, вземайки думата м-р Георги Трайков, между другото заявява:

-Предстоят ни избори за народни представители. Трябва да се скъса със старите изборджийски прийоми. Да се има предвид, че кандидатите ще минат през 4,5 сита и затова трябва да бъдат скромни.

-Софийския окръг не може да се похвали с добри кадри.Активистите посещават дружбите от дъжд на вятър.Винови сме за това ние. В гр.София сме зле,а това оказва влияние и за окръга.На първо място има вина Пенчо Маджаров,който се ограждаше с разни катили,но Пенчо не ~~беше~~ най-главният ~~виновник~~. Такъв беше Стефан Тончев. "Тончевщината"направи голяма пакост.Парадира за левичарство,а докара бивши жандармеристи от неговата околия и ги постави на разни постове.Служи си с разни маневри и създава само бели в съюза.Пред нас стоят сериозни задачи.Ние имаме отчетени 100.000 членове и ~~влияние~~ върху общо 200.000 бедни и средни земеделци.Затова трябва да се отървем от пакостното влияние на врага.

След като са били разгледани и одобрени кандидатните листи, Трайков отново взема думата и заявява:

-Да бъде човек депутат не е лесно.Задълженията са големи. И депутата трябва с достойнство да изпълнява всяка поставена му задача.Аз трябва да кажа,че от вчера бях много затруднен.Един от нашите другари трябваше да си отиде от кабинета. Един търтей,който се интересуваше повече от това,къде може да си хапне и пийне и след това някоя интрига да направи.Трябваше и се наложи Стефан Тончев да напусне министерския пост.Неговото място няма да се заеме от друг съюзен представител.И по този повод някои ще почнат да спекулират.Аз трябва да заявя,че министерството на железниците ще се вземе от комунист и то много добър.За такъв е посочен другаря Георги Чанков.

11 октомври 1949 г.

С о ф и я

ПОМ.МИНИСТЪР :

/ Ив.Райков/

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРОЯВИ ВСРЕД БИВШИТЕ ЗВЕНАРИ

През първото петнадесетдневие на м. октомври всред средите на бившите звенари се забелязва известно активизиране във връзка с предстоящите избори, чистка в БКП и изселванията. По отношение на външно-политическите събития някои от звенарите се изказват, че на са много радостни за тях. Други очакват присъединяването на България към Съв. съюз.

Така например Л. Даскалов, звенар е заявил, че причината за отлагането на изборите бил предстоящия процес срещу Тр. Костов и създамата се пукнатина със земеделците.

В същия дух се е изказал и Боян Болгар, като е заявил, че причината за отлагането на изборите бил предстоящия процес срещу Тр. Костов.

Димитър Панайотов от Айтос се е изказал, че на звенарите били дадени шест места за народни представители. Звенарските места били разпределени така: Едно в Бургас - К. Георгиев, две в Соф. градска - Хр. Мархолов и Г. Кулишев и едно място в Соф. селска - Манол Стойнов. За последните две места не знаел кои са лицата. Предполагал, че едното място е в Пловдив и ще се даде на Хр. Дилков, но не бил сигурен. За да разбере какво е положението Д. Панайотов ходил при м-р К. Георгиев, обаче последният му казал, че нищо не знаел по тези въпроси. Даже за себе си не знаел. Било му неудобно да се интересува по тези въпроси, да не го обвинят в партийност, тъй като партията била разтурена. Панайотов, обаче, е на мнение, че К. Георгиев знае всичко и той е дал имената на звенарите, които ще бъдат в листата, но нарочно мълчал и не казал нищо. Панайотов бил казал на Кимон следното: "Миналите избори не исках да се кандидатирам, тогава насилва ме на карахте, а сега ми отговаряте, че не знаете и не се интересувате". Същия се възмущавал, че в айтоска околия никой от старите народни представители нямало да бъде кандидатиран, а било представено някакво младо момиче - трактористка.

По същия повод Иван п. Хлебаров се е изказал, че на звенарите щели да дадът само 4-5 места в камарата, за да има по един кокал за "хранениците". Същия е заявил, че зетя на Петър Попзлатев му съобщил, какво последния щял да бъде кандидатиран за народен представител и щял да се върне в България. "Тоя будала - казал п. Хлебаров, мисли че като се върне в България ще го посрещнат с музика и отворени обятия."

На 13-X т.г. бившия звенар Билдяров в връзка с кандидатите за народни представители се е изказал с най вулгарни думи за Трифонов, Доброславски и Стойнов и др. звенари, които били продали партията и сега стоели на топли места, а членовете на Звено били подритвани и дори изпращани на принудителна работа. За К. Георгиев се изказал, че и той бил от категорията на Трайчо и компания. Само че той бил по хитър, но до кога щели да го търпят с хитрините му и той сам не знаел.

Атанас Койчев, бивш секретар на Манол Стойнов се е изказал, че чистката в БКП и извършените арести щели да дадът лошо отражение в предстоящите избори.

В разговор по последните министерски промени, о.з. ген. Христо Стойков се е изказал, че Ст. Тончев бил арестуван и щял да бъде съден за саботаж.

В разговор по снемането на Ст. Тончев, бившия звенар Г. Кулишев се е изказал в редакцията на в. "Изгрев", че от Тончев не били доволни още миналата година и му била правена бележка за това. Кулишев е казал още, че научил какво при последната конференция на УС на БЗНС, между двамата министри Ст. Тончев и Г. Трайков станала голяма разправа, при която Трайков казал на Тончев: "Ти знаеш ли, че не си вече министър. Това било преди съобщението за освобождаване на Тончев от министерски пост. Тончев макар и изненадан и смутен, отговорил, че и да не е министър, пак бил прав за това което спорели. Тогавя Трайков напомнил пред всички някои компроментиращи неща за Тончев от миналото, между

2

които и следните: Тончев бил в много близки връзки с Асен Голев, голям богател от Г.Джумая, голям приятел в миналото на царя, Багрянов и Иван Михайлов. Асен Голев бил ванчал дъщеря или син на Тончев, при която направил на младоженците подаръци за един и половина милиона лева. Освен това, когато Тончев отишъл с делегация в Прага за пренасяне останките на Райко Даскалов, Ст. Тончев контрабанда пренесъл в шлепа, който били останките и свой работи купени в Прага.

По същия повод Иван П. Хлебаров е заявил, че на времето, когато Влъчков направил интерпелация в камарата срещу Тончев за катастрофите, комунистите тогава го защитавали, като че ли кой знае какво злато щели да загубят. Ако тогава го били махнали много злини нямало да станат. Четири години го оставили да вреди на стопанството. Според него трябвало да си отидат и други такива като него, за да се оправели неурепиците.

На 8-X т.г. Тр. Трифонов в разговор с Асен Кемилев, Маринов и др. е заявил, че лично той бил присъствувал на някаква конференция или комисия, на която присъствувал и Петко Кунин. Ставало въпрос за реорганизация на м-во на Индустрията. Петко Кунин настоявал м-вото да се реорганизира напълно по образец на югославското м-во на Индустрията.

По време на редакторската конференция е станало дума за предстоящия процес срещу Тр. Костов. Трифон Трифонов се изказал, че процесите щели да бъдат няколко и трябвало да завършат преди 20 ноември. Стъпия е заявил, че имал сведения какво Тр. Костов бил агент на полицията още от 1931 год. Той изказал очудване, че мом Тр. Костов имал в ДС свой хора то сигурно имал такива и в войската. Според него целия началнически кадър в ДС, началнически м-ра и хора като Каприелов, Г. Ганев и Николчев били сменени.

Любен Цветаров, бивш звенар и редактор на списанието "Балкански преглед" е казал, че предстоящия процес срещу Тр. Костов щял да бъде много по голям от процеса в Унгария срещу Л. Райк. Чул бил от някъде, че срещу Тр. Костов ще има обвинения в връзка с процеса от 1942 год. срещу ЦК на БКП и парамутистите, дошли от СССР. При тогавашния процес от всички обвиняеми, само Тр. Костов не бил осъден на смърт. Това давало основателство да се мисли, че той тогава е извършил някакво предателство.

Д. Даскалов се обадил и заявил, че ежедневно се вършели арести. Училището при Симеоново било пълно с арестувани партийци. Преди два дни от там били изкарани арестанти с закрити камioni. Той научил, че там ежедневно заседава специална комисия, която водела следствието и давала нареждания за арести. За Каприелов, Даскалов казал, че срещал арменците в София себило създадо убеждение, че той нямало да се задържи много на сегашното си място. Каприелов бил богат човек, винаги си живел добре, но бил фанатик комунист и за него било изключено да бъде набеждаван в подкуп.

По същия повод Иван Байданов се е изказал, че свалянето на министри и арестите биби дело на руската разведка, която изглежда е разпознавала кои от водачите на комунистическата партия били против присъединяването на България към Съв. съюз. По тази линия било изглежда и свалянето на Югов като полпредседател на Министерския съвет. Байданов бил говорил по рано с бившия м-р Ив. Стефанов, който му казал, че макар че бил министър не представлявал нищо, а бил мъртва буква.

Звенара Паунчев се е изказал, че се приказвало какво България се управлявала от двама руснаци - единият от тях бил Юдин. Министрите били под домашен арест. За Петко Кунин разправяли, че го махнали и паднал в немилост, защото убъркал финансовото положение. По 5 год. ст. план трябвало да се съберат 450, милиарда лева, а годишния ни доход при най благоприятни условия бил 50 милиарда лева.

На 10-X т.г. Д. Даскалов е заявил, че д-р Тагаров, бивш пълномощен м-р в Полша, в интимен кръг бил казал, че в процесите щели да бъдат замесени толкова лица, че цела България щяла да бъде изненадана.

Всред звенарските среди усилено се коментира и въпроса за изселването на някои вражески елементи. Този факт създава смущение в едни, а други продължават да злословят против властта. Така например Младен Касабов е заявил, че имало големи изселвания и изселените ги изпращали в Тутракан. Там нямало къщи, а им давали дърва и сами да си правят къщите от кирпичи. Това било тяхната програма. Това била "идеологическата" идеология на Ленин-класа да унищожи класа. Ставало като в Съв. съюз където по 30-40,000 души изселвали за Сибир.

На 12-X т.г. Никола Гагов, който получил заповед за изселване е заявил, че го изселвали много жестоко, но господ бил добър, но и комунистите нямало за дълго да се задържат и той щял да стане първи човек. Тогава нямало на никого да прости.

По този повод Асен Кемилев е казал, че изселванията започвали с страшна жестокост. Заедно с други 9 семейства бил изселен и Кирил Лекарски, инж. Агура, Овчаров от джаз "Овчаров". Изселвани били не само от аристокрацията, но имало и работници от фабриките. Според ст. него от София трябвало да бъдат изселени около 100-150,000 души. Всички тези хора били изпращани в тутраканско по селата и то в страшна мизерия. Казал, че Крум Лекарски се помъчил да иска от К. Георгиев помощ за брат си Кирил, но Симеон му отказал по много деликатен начин, като обещал в последствие да моли да го върнат. Кемилев смятал, че освободените квартири щели да бъдат давани или на руснаци или на изпитани комунисти от провинцията.

По други вътрешни събития, всред звенарите се коментира по процеса срещу съдиите и снабдяването. Така например Д. Даскалов в разговор с Ст. Протиц, Трифонов, Е. Колев и др. е казал, че процесът срещу съдиите ставал все по интересен и трябвало да се следи. Изнесени били сензационни данни за подкупите, които съдиите вземали. Между съдиите имало и комунисти. На това Еньо Колев е казал: "Щом съдиите са крали, то тогава всичко друго е крало безобразно."

На 4-X в редакцията на в. "Изгрев" Тамо Симеонов в разговор с Ст. Протиц, Олга Величкова и др. е казал, че сега снабдяването щяло да бъде облекчено, тъй като много продукти и предмети щели да бъдат пуснати без купон. Олга Величкова обаче заявила: "Ами ще ги пуснат на двойни цени." Ст. Протиц също казал, че предметите щели да бъдат пуснати на двойни цени.

Последните важни външно политически събития със създаването на Китайската и Германската народни републики, намериха отражение и всред звенарите. Някои от тях вече започват да се изказват, че войната се е отдалечила и скоро нямало да има ралостни събития.

Така например Асен Кемилев е заявил, че въпреки влошаването на международното положение, за сега не предстоели събития, на които те биха могли да се радват. Кемилев имал положителни сведения, че легациите на страните от Атлантическия пакт намалявали персонала си у нас, като го свеждали само до един шарже дафер. Така например белгийският пълномощен министър се заминавал окончателно до края на месеца, като на негово място оставал само консула. Американците и англичаните също много незабелязано намалявали персонала си.

В връзка с образуването на Германската демократична република, Атанас Дамчев се изказал, че сега комунистите крешели какво в Германия народа се радвал от правителството в съветската зона, но нямало нищо подобно, християн-демократите били против. Стотици хиляди германци от съветската зона бягали в западната зона, другите били арестувани, защото там било глад и мизерия както у нас.

На 11-X т.г. о.з. полковник д-р Добри Ерибаканов, звенар, привърженик на Д. Велчев е заявил, че войната е предстояща, но точната дата не е известна. Според него русите щели да бъдат бити, защото американците били по богати и други народи щели да се бият за тях. От друга страна Китай гълтал много материали и храни, с което Съв. съюз се изтощавал.

Спирайки се на положението в Югославия, Бразилски, казал, че не е чудно какво там имало партизанско движение, колкото и да се приближавала Югославия към запад, все пак нямало у нея демократично управление. След това Бразилски заявил, че и у нас имало партизанско движение, в пиринско-родопския край и Ст. Планина. Едни от тях били вече съдени в Г. Джумая, но партизанското движение щяло да се разрастне след тия гонения и разцеплението в комунистическата партия. Енвер Асджа нямал подкрепата на партията си и скоро щял да бъде свален.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго поверително

19

ДО. *др. министър. Вътрешните работи....*

Т У К

СПЕЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ
от отдел I ДДС

ОТНОСНО: Нелегално възобновени
н.петковистки организации в горно-
оряховска и търновска околии.

Другарю Министър,

През втората половина на м.септември т.г.в службата в гр. Търново се получиха сведения,че в с.Никюп,търновско,съществува нелегално възобновена н.петковистка организация,която поддържа връзки с нелегално н.петковистко ръководство за горнооряховска околия. Б същата околия съществували още 26 такива организации, а цялата страна била разделена по линия на н.петковистите на десет области. Получени бяха също плана за дейността на нелегалните организации в околията и две окръжни № 1 и 2,писани от името на околийското ръководство. Съдържанието на тези материали представлява апел към нелегално организирани н.петковисти за отпочване усилен организационна,просветна и финансова дейност в духа на получените сведения.

Въз основа на тези данни службата в гр.Търново заведе активна агентурна разработка"Гангстери"по линия на ВЗНС-НП/бивш/.Извърши се секретно задържане на Методи Василев Бояджиев от с.Никюп, който е доверил горните сведения,плана и окръжните,на източника и се сочи като активен член на нелегалната организация. Същия е коларо-железар и селски стопанин с третокласно образование,политически слабо просветен.

Бояджиев дава показания,че още през м.февруари т.г.съселяните му Михаил Илиев Рачев и Косю Стаматов ,н.петковисти,го запознават с Никола Гацев от с.Драганово,г.оряховско,който пред тримата обяснявал международното и вътрешно положение и заявил,че трябва да образуват нелегална н.петковистка група.Целта на организацията,предвид на това,че било немислимо да се прави опит за сваляне на властта чрез преврат,се състояла само в организиране на бившите н.петковисти и тяхните съмишленици в групи,като изчакват външна

намеса, когато щяло да им се каже какво да правят. До тогава нелегалните групи трябвало да се проследяват в идеите на БЗНС-НП, да обхванат по възможност повече членове и събират членски внос, по 500 лв. на човек за година. Изрично се споменава, че организацията не трябва да предприема никакви саботажни или въоръжени действия, които да дразнят властта и да доведат до разконспириране. След тази среща Рачев, Стаматов и Бояджиев образуват нелегална н.петковистка група в с.Никоп, като последният става секретар на групата и отпочва най-активна дейност в горнооряховска и търновска околии за вербоване членове и създаване нелегални групи. Никола Гацов на два пъти му предавал същата цел 15 броя от окръжни № 1 и 2, а също 5 еднообразни реферати и 5 екземпляри от планове за дейността на нелегалната организация, написани на циклостил.

При изпълнение задачите на нелегалната организация Методи В.Бояджиев се свързал със свои приятели-опозиционери от с.с.Куцина, Полски-тръмбеш, Обединение, Ст.Стамболово, Водолей, Никоп, търновска околия, Поликраище и Крушето, г.оряховска околия и Михалци-Стамболово, павликенско. Болшинството от лицата, с които се свързал Бояджиев и им събирал членски внос и предавал окръжни и други материали, са над 30 годишна възраст по професия-занаятчий, търговци и селски стопани. Почти всички от тях са отчели членския си внос, а Бояджиев от своя страна се е отчел пред околийското ръководство-Н.Гацов с.Драганово, като лично му предал 3000 лева и толкова задържал за местните групи. По поръчение на Гацов, Бояджиев е взел една пишуща машина от с.Тръмбеш и я предал на околийското ръководство, за да се пишат окръжните и други материали. От разговорите, които имал с Гацев, Бояджиев разбрал, че околийското ръководство на организацията се състояло от 4,5 членове всички от с. Драганово. От тях обаче той познавал само Гацов и Константин Николов Чолаков.

През м.септември т.г.Никола Гацов посетил Бояджиев със задача да го заведе на среща с Христо Арнаудов-демократ, уволнен уредник от гр.Търново. На състоялата се среща в гр.Търново, Арнаудов им обяснил, че и те имали нелегална организация, която действала от името на демократическата партия и им предложил да работят заедно, за да не прескрат силите си, като получават инструкция от едно място. За доуточняване Арнаудов и Бояджиев си определили нова среща, на която първият не се явил, тъй като междувременно бил задържан и изпратен в ТВО. Бояджиев от своя страна съобщава това на Гацов и последният го успокоил, че и без Арнаудов щели да си работят добре и самостоятелно.

За Христо Арнаудов е известно, че е подържал връзки със стария член на демократическата партия и близък приятел на Мушанов и Дончо

- 3 -

41

Смилов, Андрея Андреев. Същият е по професия дърводелец и по настоящем е задържан в службата гр. Плевен, уличен в подпомагане на нелегалния офицер Т. Александров от с. Малки чифлик, търновско. При разпита и Андреев говори за някаква масова нелегална организация в търновско, която поддържала връзки с някои нелегални.

През това лято в гр. Горна Оряховица бе разкрита младежка нелегална организация под название "Оранжева гвардия", членовете на която са ученици от гимназиите в Г. Оряховица и Търново. Ръководител на тази организация и Трифон Георгиев от с. Сушица, търновско, близо на с. Драганово. Наред с това задачите и целите на младежката организация напълно се покриват с тези на организацията, за която говори Бояджиев. Това ни навежда до извода за съществуването на една и съща организация, в която първите са работили по младежка линия.

През м. април т. г. в Горна Оряховица и Полски Тръмбеш бяха разпространени нелегални позиви, чието съдържание е също в духа на задачите на въпросната нелегална н. петковистка организация. П

При тези обстоятелства решихме да пристъпим към подготовка за реализация на нелегалната организация. Във връзка с това изпратихме груповия началник по линия на БЗНС-НП, който съвместно с хората на службата в Търново и Г. Оряховица да изберат подходящо лице от посочените като членове на околийското ръководство на нелегалната организация за секретно задържане и разпит. Дадохме нареждане за насочване агентурата към посочените хора на околийското ръководство на организацията, а също изпращане на агент-маршрутник по изброените села, където се говори, че съществуват нелегални организации по линия на БЗНС-НП. Наредихме също да се извърши предварително секретно задържане и проведе разпит на Христо Арнаудов, с цел доуточняване дейността и лицата влизащи в нелегалната организация.

От до сега проведеното следствие и агентурните данни, с които разполагаме, не е известно околийското ръководство на нелегалната организация да се е събирало на заседание, нито пък групите да са провеждали свои събрания.

В срок до 26 т. м. ако се потвърдят получените данни ще се извърши набелязване на лица за задържане и изготви предложение за реализация на групата.

17 октомври 1949 год.

С о ф и я

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I ДДС : *Иванов*
/Ив. Визаров/

М. В. Р.
СЕКТОРНО УПРАВЛЕНИЕ
НА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Б-4 3787
Ч. XI 1948 г.
Г. ДЖУМАЯ

ЛИЧНО СТРОГО ПОВЕЛИТЕЛНО.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО ДРУГАРЯ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ПЪРВИ

Д.Д.С.

СОФИЯ

Д О К Л А Д

За състоянието на ВЗНС - Н.Петков в Г.Джумайски сектор.

След разцеплението на земеделския съюз през 1945 година враг вете на народа, които бежа се укрили в същия съюз почнаха да се показват на политическата арена, обособявайки се в отделни организации под ръководството на ВЗНС-Н.Петков. Това беше единствено с цел, под формата на така наречената "народна" опозиция да спъват развитието и укрепването единството на народа под знамето на ОФ. Главната си борба те трябваше да насочат и насочиха против БКП.

Така в Горно Джумайския сектор бежа образувани общо 42 - Н. Петковистки дружби с 872 редовни членове или разстанени по околи: както следва:

гр. Горна Джумая - областно ръководство, една околиска организация и 11 селски дружби с общо 369 члена.

гр. Неврокоп - една околиска и 17 селски дружби с общо 318 члена.

гр. Петрич - една околиска и 11 селски дружби с общо 185 члена.

В градовете Сандански и Разлог редовно организирани дружби нямаше, но това не значи че не е имало такива елементи, които се бежа маскирали под знамето на ВЗНС-ОФ. Това се вижда от факта, че в гр. Банско-Разложко е било насрочено събрание с дневен ред "приемане на решението на градското ръководство за преминаване на цялата дружба на страната на Н.Петков". На събранието, обаче, някои от членовете се изказали, че те и без това са си опозиция, и няма защо да минават на страната на Н.Петков, ами по-добре е да си останат в ОФ и оттам да провеждат опозиционна дейност. Такова беше положението и в другите селища, като враговете, които бяха ръководители на дружбите останаха в ВЗНС-ОФ, но попаднаха под влиянието на Н.Петков и започнаха да работят активно в негова полза. Това нещо най-ярко се вижда през време на изборите за ВЗНС, когато цели ръководства /околски и селски/ се колебаеха дали да минат на страната на Н.Петков, като макар и оставяйки в ОФ агитираха да се гласува с бялата бюлетина.

Що се отнася до социалния и политически състав на членовете на ВЗНС-Н.Петков, то те бяха предимно селски и градски чорбаджии и тузове, засегнати от народния съд лица, бивши полицаи, разни еснафски елементи, търговци, кръшари и др. такива, а само една малка част /особено в Неврокопска околия/ бежа бедни селяни. Повечето от членовете са бивши михайловисти, които намериха единствения начин за борба против народната власт в този съюз /в селата, Лешко, Падеж, Зелен-Дол, Ст. Чифлик, Покровчик, Моманец и с. Грамада всички от Горно Джумайска околия/. Останалите членове са бивши членове на нелегални политически партии, а една малка част от тях са били безпартийни преди Девети Септември 1944 година.

Влиянието на Н.Петковистите сред населението в началото беше доста силно, но след това постепенно отпадна. Така в гр. Неврокоп и околията поради големия авторитет на опозиционния кандидат Борис Чанджиев, който е известен на бедните маси, че произхожда от

6983

прогресивно семейство - дало жертви в борбата против фашизма и самият той, който беше известен като прогресивен преди 9 Септември 1944 година и имаше голямо влияние особено сред селяните. За голямото влияние спомогна и това, че за ръководители на БЗНС-ОФ бяха коропирани личности, като Кирил Кемалов и Георги Бързев - известни на народа като нечестни хора.

В Горно Джумайска околия кандидатите Георги Кермедчиев, Никола Хайдуков и Ефтим Драганов имаха известен авторитет сред населението, като прогресивни, защото Ефтим Драганов е бивш емигрант и изпратен в концлагер през периода 1941/1944 година. Н. Хайдуков - има загинал брат през Септемврийските събития 1923 г. а Кермедчиев е известен като социалист.

В другите околии такова голямо влияние сред населението нямаша, освен туй, че опозиционно настроение се поддържаше по роднинска линия и сред тези среди, които се чувстваха засегнати от народната власт. За това спомогна още и факта, че на народа не беше известна предателската дейност на опозицията и връзките на тяхните лидери с англо-американските империалисти. В агитацията си сред населението /до колкото те провеждаха лична такава/ действуваша подмолно, като агитираха че ОФ ще посегне на частната собственост чрез коопериране на земята и др. С което най-много плашиха населението и не малко гласове за опозицията бяха спечелени по този начин.

През време на изборите за ВНС опозицията респективно Н. Петковистите проведоха на места широка дейност, а на повечето места тяхните опити за публична агитация бяха провалени. В селата те използваха не просветеността на населението, което не разбираше ясно програмата на ОФ - като единствено изгодна за него, а се увличаше в злостната агитация на опозицията, която агитираше главно против кооперирането на земята, против нарядната система и др. такива.

В Горна Джумая и редица други места имаше организирани големи агитки с разнообразен характер, които проваляха митингите и събранията на Н. Петковистите. Агитките се ръководеха от ремсовите дружества под главното ръководство на партията. Опозиционерите успеха да проведат такива събрания само там, където имаха по големи и влиятелни дружби. Така в гр. Неврокоп е бил устроен митинг от опозицията, но след като ораторите на опозицията са били освиждани от населението, то на трибуната застанали ОФ ръководители/главно от БКП/ и митингът бил проведен против опозицията.

В резултат на своята агитация опозицията можа да спечел общо в сектора 17,760 гласа или разделени по околии, както следва: Горно Джумайска - 5,198, Разложка - 1412, Неврокопска - 8,400, Санданска - 2000 и Петричка - 750. Въпреки, че в сектора бяха спечелени за опозиция повече от 15000 гласа то те можаха да изпратят само един народен представител - Борис Чанджиев - избран в гр. Неврокоп. Другите гласове бяха разпокъсани по околии и не можаха да изпратят представител.

В настоящия момент бившите членове на БЗНС-ОФ Петков не живеят никакъв организиран живот. Болшенството от гласувалите за опозицията се ориентираха към ОФ, благодарение на огромната разяснителна работа на БКП, която разобличи опозиционните лидери в антинародна дейност и във връзка с англо-американските империалисти, а така също и тяхната подмолна дейност за унищожаването на Н. Р. България. Но се отнася до организирани Н. Петковисти то около 40% се ориентираха към ~~БЗНС-ОФ~~ БОЮ-ОФ: около 50% изакват събитията и около 10% понастоящем развиват вражеска дейност, като се поставят в услуга на чуждото разузнаване и бандализма, разпространяване на чужда пропаганда и антинародни слухове, спъване развитието на ОФ и мероприятията му. Състава на развиващите вражеска дейност опозиционери е предимно кулашки - селски и градски чорбаджии засегнати от различните мероприятия на ОФ и малък брой лумпенизиран работнически елемент

6994

КРДОПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 13.08.2014, Сирежа: 1/2014

имащи връзка със стари михайловисти и фашисти.

Тези които изчакват събитията са повечето безпартийни и се подават на англо-американската пропаганда и тази на радио Белград и Скопие, какво че в скоро време ще има война "Та не се знае какво ще става и няма защо да се бърза".

Една част от бившите лидери на БЗНС-Н. Петков поради това че бяха репресирани - въдворени в ТВО се отказаха от своята минала дейност предвид на това, че изпаднаха зле материално. Така Ертим Драганов кандидат за народен представител в Горно Джумайски околия въпреки това, че се ползваше с известен авторитет пред населението, като емигрант и изпратен в концлагер през времето 1941-1944 год. понастоящем се е отказал от всекаква политическа дейност поради това, че след разтурянето на опозицията бе изпратен в ТВО и семейното му положение е разклатено. Влияние сред опозиционерите няма.

Некой от водачите на опозицията още се намират в ТВО а голяма част от същите пуснати на свобода продължават да развиват вражеска дейност, каквито са случаите с Георги Керезиев, Димитър Агъзов, Тодор Мавродиев и Стефан Кабзималски. Първите трима които са от цеврокопско се поставиха на разположение на американското и гръцко разузнавания, а от там в услуга на бандитите, които се изпращат от Гърция с диварсионни, терористични, разузнавателни и реставраторски задачи.

Особенна вражеска дейност развива н.петковистите, които бяха останали формално да членуват в БЗНС-ОФ по време на изборите за народ. съвети и съдебни заседатели. Така например в с. Добринище Разложко те развива широка подмолна агитация против народната власт и успеха да провалят изборите. В агитацията си против същите те използваха най-много борбата против ТКЗС-тата, изпълнението на наредбите на място и пропуснати грешки в данъчната система. Това наложи след изборите в дружбите от Разложка околия да се проведе чистка като в с. Добринище и гр. Банско бяха разпуснати напълно дружбите и след това записани наново по-добрите членове, /в гр. Банско от 460 члена са записани 46 члена/. До колко са били вземали връзка н.петковистите в БЗНС-ОФ се вижда от туй, че са изключени и репресирани 11 души секретари и председатели на околско, градското и местни ръководства в околията.

От сектора ни са репресирани 12 души опозиционни лидери, които са въдворени в ТВО, като двама от тях и понастоящем са там. Лидерите и са предадени на прокурора за сътрудничество с чуждото разузнаване и подпомагане на бандитите.

Предвид на това, че лидерите на опозицията бяха разобличени пред народа и въдворени в ТВО то те изгубиха влияние както сред населението така и сред своите бивши н.петковисти.

В сектора ни се е установено нелегално възстановяване на н.петковистки дружби, а именно: в с. Кърналово Петричко, е била образувана група от 6 души н.петковисти и след като е била разкрита трима са избегали зад граница и трима са заловени. От разпитата на заловените е установено, че групата е имала за задача да упражнява натиск и заплаха на некой селски и кооперативни ръководители и покушение на председателя на ТКЗС.

Лицето Симеон п. Димчев - бивш Н.Петковист от с. Камен Петричко е отивал в Мариkostenска и Кулски общини - Петричка околия и под маската на инструктор на БЗНС-ОФ е провеждал събрания с бивши Н.Петковисти и реакционери. Съдия в с. Припечене - Петричко в дома на Георги Панайотов е събрал лицата: Кирил Моравалиев - бивш legioner, Стоян Шопов, Христо Северняко, Георги Панайотов, Вангел от с. Сушица, Санданско и още едно непознато лице. Събранието е било проведено на 25. X. с. г. от 10 часа до 1 часа през ноща. Всички прозорци са били добре закрити, а от вън на къщата имало човек да пази от изненада.

4005

Други опити за нелегално възстановяване на дружби не са установени. По активните от н.петковистите имат стремеж за минаване на границата за в Гърция и Югославия, а също така се поставят на разположение на бандити. Това се обяснява с туй, че повечето от опозиционерите са михайловици, както и самите бандити са такива. Така лицето Христо Костадинов Пандев от с.Г.Драглище Разложко със своята вражеска агитация и пропаганда спомогна да минат трима души в нелегалност.

След разтурянето на БЗНС-Н.Петков бе проведена широка разяснителна работа от страна на партията и другите общественоститически организации, което спомогна много за отпадане влиянието на опозицията сред населението. Стана ясно на народа, че опозицията това е агентура на англо-американците и че не защитават никакви народни интереси. Следствие на това останаха зле настроени към властта само такива елементи, които са известни на народа като михайловици, фашисти и пр. които в БЗНС-Н.Петков бяха намерили добра почва за борба срещу народната власт.

Като главна насока на вражеската дейност от страна на бившите Н.петковисти си остава неизпълнение на различните кампании и мероприятия предприемани от ОФ, като се стараят чрез лична агитация и злословие против същите, по адрес на партийни ръководители и др. да настроиват народа против образуването на ТКЗС. Така през 1947 година в с.Бачево Разложко петковистките елементи въздействуваха на цялата дружба в селото като увлекуха с тях и звенарите и провалиха три събрания под ред, които трябваше да изберат комисия за утредяването блоковете на ТКЗС-то. Същите инструктираха почти в всички села да се подават масово заявления против ТКЗС-тата независимо от това имали или нема за това основателни причини, а само с цел да се разтурят ТКЗС-тата. В с.Балдево Неврокопско бяха разхвърляни анонимни позиви против ТКЗС-то. Същите попречиша за утредяването на редица ТКЗС-та в различни околии.

Като нов начин на подривна дейност е тази, че през време на изборите за народни съвети и съдебни заседатели н.петковистите се опитаха да кандидатират свои хора в избирателните листи и от там да минуват съветите, за да пречат при провеждането на различните ОФ мероприятия. Такъв е случая с Георги Балухов и Велю Ейков от с.Корница Неврокопско, които в края на м.май т.г. минаха в нелегалност.

Реализирани н.п.дружби имаме само две посочени по горе. Други от началото на годината до сега нямаме.

Отношението на н.петковистите към различните мероприятия на властта е враждебно. Те открито не се изказват против законите и мероприятията, а това вършат чрез свои близки и доверни кръгове, както и по роднински начала, като се стремят всячески да разединяват селяните. Например к.народния представител ~~Ал.Пашов~~ Ал.Пашов пред свои близки кръгове е говорил: "Винаги вземат от народа, а нищо не му дават. Какво става с тия наряди, никой нищо не знае." Други пък говорят, че финансовото положение на България е много тежко и объркано и никой не може да го оправи, че политиката на нашето правителство няма да ни изкара на добър край, защото много обещава, а нищо не прави. При провеждането на различните мероприятия от властта, като трудови дни, помощни акции, в бригадирското движение, те участвуват за прикритие, а скрито говорят против същите. За забелязване е това, че докато по рано съвсем слабо участвуваха в трудови дни, то след изселването което се проведе в сектора вражеските н.петковистки елементи масово излизат на бригади. Така например на 23.X.t.g. на трудовия ден, който бе проведен в чест на Др.Сталин в Разлог и околната е забелязано това, че всички опозиционери са били на трудов ден.

Особено към ТКЗС-тата се отнасят най-враждебно. Те не възат, а говорят против тях, като с това демобилизират членовете на същите и кандидатите за такива. Такива са случаите в с.Дамяница и Ласкарево-Санданска околия и др. На места има и нанасяне побой на председатели на ТКЗС-та, като в с.Якоруда Разложко и с.Елешница Петричко.

407.6

През 1948 година бившите н.петковисти: Кирил Черкезов и Мите Чаушки от с.Струмски Чифлик Горно Джумайско подбудиха бандита, който извърши убийство на бригадира на фермата от ТКЗС с.Бачево-Разложко. Бившите двама са изпратени в затвора.

Лазар Атанасов Попов, н.петковист - кулак от с.Ново Коно млади-Петричко, през м.юлий т.г. е организиран 18 човека реакцион но настроени от същото село и под негово ръководство са изготвили молба до министерството на земеделието с която са искали да им бъдат върнати от блока на ТКЗС-то тяхните ниви. Съдия по-късно бе засечен в разработка "Вълци" и изпратен в ТВО.

Георги Ангелов Ханджиски от с.Палеж Горно Джумайско, ко то е бивш секретар на н.петковистката дружба в селото след речта на др.Вълко Червенков, пред юнския пленум на БКП е организиран група селяни и с една делегация е отивал в София да протестира срещу образуването ТКЗС в селото.

Вражеските елементи в с.Покровник Горно Джумайско бяха организирани от Бойчо Георгиев бивш член на Н.Петковата дружба а сега прикрил се в БЗНС-ОФ и създадоха силно брожение сред селяните против ТКЗС-то в селото.

Отношението им към БКП е крайно враждебно, говорят пред народа, че режима у нас е комунистически и интересите на селяните не се защитават, а само ги ограбват безогледно. Казват: "Гладуваме защото ни са вързали за Русия, а не виждат, че и Русия няма, та трябва и нея да храним. Англоамериканците са много по силни и трябва към тях да се ориентираме. У нас владее комунистически терор и пр."

Относно петгодишния стопански план тяхното отношение е също враждебно. То се изразява в злословене против плана, като казват че плана е нереален, че не може да се застави едно животно да дава такава продукция каквато изисква плана. Говорят с насмешка към него като казват: "Те няма какво да ни учат какво да засяваме и какво да работим, ами нека ни дадат повече дрехи и хляб пък ние сами знаем как да работим." Също говорят против плана, че с него сам отрупват народа с наряди.

Юнския пленум на ЦК на БКП се коментира различно от бившите н.петковисти. Некой от тях и техни съмишленици говорят добре за пленума изразяващо се в навременно даване на нарядите. Повечето от н.петковистите говорят, че юнския пленум дойде, защото комунистите се страхуват от народа, особено засилват и изопачават някои пунктове от речта на др.Вълко Червенков, като казват: "Видяхте ли, и комунистите се убедили в това, че не трябва да се изграждат ТКЗС-та." Много важно е това обстоятелство, че след юнския пленум вражеските елементи открито излизат и заявяват, че

ТКЗС-тата ще ги разтурят. Също казват, че комунистите само свикват събрания, все отчитат грешки и пак нищо не правят. Към ТКЗС-тата се отнасят крайно лошо, като се стремят всячески чрез лична агитация и др.начини да настройват стопаните против същите казвайки им, че така ще им се вземат имотите и после ще гладуват, защото и в Русия селяните гладуват. В редица села, като Балдево, Заграде и Жостово Неврокопско, където има много добри условия за ТКЗС-та не са образувани такива по причина на н.петковистите.

Особено силно се използва от опозицията 38-то министерско постановление, за отпускане продукти на чиновниците в граничната зона. В селата, където чиновниците са и производители те използват това положение за разрыв между селяните и чиновниците, като разправят, че държавата е чиновническа и пр. "Селото не се снабдява добре с индустриални стоки, делат го от града, като на селяните дават по малко отколкото на гражданите. На работниците плащат блоком надници и снабдяването им с продукти е недостатъчно." Зле коментират неправилното прилагане на места прогресивно по доходния данък.

За разрыв на съюза между селяни и работници петковистите използват някои нередности особено тези по нарядите, като

КРЕДИТОПЪДСЪСНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПЪДСЪСНА
Дата: 13.03.2014; Секретар: [подпис]

402 x

казват, че селячеството се притиска и ограбва с изземването на наряди от тях. "Продуктите ви се вземат, а не ви се дават доброкачествени фабрични стоки. Работниците са превилитирани във всеко отношение. По-добре платени, получават по добри и редовни наряди и на тях се дават похубавите платове за облекло. Чиновническият апарат се увеличава като получават добри заплати, наряди и др. Агитират сред селяните да навлизат в БЗН-ОФ, като казват: "Комунистите записват само интересите на работниците и чиновниците, а на селяните всичко се взема. Колкото по мощна стане нашата организация толкова ние ще придобием по-големо надмощие над комунистите" и после казват - тъй като селяните са 80% от населението в България то властта трябва да бъде наша. ВЪ

Вътрешно-политическите събития в нашата страна от Н. петковистите се коментират така: като дават ухо на англо-американската пропаганда и радио "Белград", което приемат за верно казват, че процеса с Трайчо Костов е нарочно инсцениран, защото Трайчо и неговите другари виждайки неправилната политика на Димитров се осмелиха да го критикуват и те за да ги отстранят от управлението създава изкуствени процеси. Всичко това е под диктовката на Москва.

Относно чистката в БКП особенни коментарии няма, обаче на места същите елементи насочиха вниманието си към отделни изключени членове, говорят им против ръководни лица в партията и им казват: "Ето на, вас ви изключват, а те се издигат за ваша сметка, за вашите заслуги в миналото". Подканват ги да станат членове на БЗНС-ОФ и за да ги отдалечат още повече от партията бият на некой грехки допуснати от партийните ръководители, преувеличават ги и казват: "Нали те командват, вас заслужилите в миналото ви изключват, а пък тях няма кой да ги накаже". Такъв е случаят с Скабрин от гр. Банско който е бил партизанин и сега е изключен.

По предстоящите избори за народни представители няма коментарии. По отлагането на същите нямаме сведения да се коментира

Отношението на бившите н. петковисти към СССР и страните с народни демокрации е враждебно. Казват, че докато вървим със СССР все ще бъдем гладни и голи. СССР ни ограбва, взема ни житото и тютюните на ниски цени, докато ако ги дадем на Англия и Америка ще получим много повече и по ценни стоки. Очаквайки да дойдат в страната ни англо-американски войски одобряват политиката на Тито и казват: "Ето той даде възможност на селячеството да се развива свободно и сега когато Тр. Костов е тръгнал по неговия път - борейки се за селяните и защитавайки националните интереси на страната против грабителските интереси на СССР го снемат от отговорност и подвеждат под съд. Лазар Карадзалиев от гр. Петрич, който е бивш н. петковист е говорил пред Методи Стоименов Иванов също от гр. Петрич, че Русия вече отстъпвала от Европа понеже е била застрашена от обкръжаване.

За страните с народни демокрации: "както нас Русия огрбва такава е и тяхната участ и ако беше хубаво с СССР, то Югославия нямаше да се ориентира към Англия и Америка.

Петковистките елементи са с пълна вера, че този режим в България няма да се задържи за дълго. Казват, че англоамериканците са много силни и при една война, която нямало да закъснее Русия ще бъде победена. За това Тито на време разбра и се ориентира към тях. Англо-американците имат истинска народна демокрация, свобода за всички и те са силни защото разполагат с атомната бомба.

Духът на същите се повдигна още повече с прекратяването на партизанските действия в Гърция и с прехвърлянето на бандити от Гърция и Югославия. Така Стоян Исмаилов и Стоил Костов и двамата бивши н. петковисти от с. Гърмен-Певреконско редовно слушат радио Лондон и гласът на Америка верват на тях, изчакват събитията и разпространяват тяхната пропаганда.

На случая Тр. Костов гледат с известно доволство, като казват: "Комунистите се заядиха помежду си и няма да карат за дълго!

405 8

Агентура по линия на н.петковистите имаме 12 човека или разстанена по околии и села, както следва: Горно Джумайска околия - за града трима и в селата: Дреново, Струмски, Чифлик, Грамада и Железница или всичко 7 души. Гр.Петрич само за града - 4 и гр.Неврокоп - 1.

Предвид на това, че болшинството от петковистите са бивши михайловисти; на други места пък същите са в допир с членове от ВЗНС-ОЗ или други организации, то службата ни събира сведения за н.петковистите от агентура и по другите линии.

За парирание на вражеските прояви на н.петковистите особено след разтурянето на съюза им партията проведе широка разяснителна работа сред населението в която разясни предателската дейност на опозицията. В резултат на това отпадна влиянието на опозиционните лидери сред населението. Всички лидери бяха въдворени, като някои от тях и сега се намират там. След като същите се завърнаха по местата си някои от тях се поставиха в услуга на чуждото разузнаване и бандитите. Такива са

и които са изпратени в затвора. Особено последните изселвания от секторани освободиха населението от присъствието на много и активни опозиционери, на които винаги можеха да се опрат хора от чуждото разузнаване и бандити. По линия на на ВЗНС-Н.Петков понастоящем водиме една предварителна разработка в Горна Джумая - "Фуше", една предварителна разработка в гр.Петрич "Проводник" и едно О.б.досие в гр.Неврокоп - "Ливада".

Началник Сектор Д.С.:

/Ив.Гулев/

Зам. Инспектор Секция първа:

Д.Миладинов

М. В. Р.
СЕКТОРНО УПРАВЛЕНИЕ
на ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

№ Б-3 5713

ВРЕМЯ

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Строго-повъжително!

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
ОТДЕЛ I-ВИ

Бр. 9423

Д О К Л А Д

По линия на БЗНС-Н.Петков/ бивш/

В Сектора бившият БЗНС - Н.Петков се ръководеше от едно обл. настоятелство, състоящо се от 20 членове със седалище гр. Враца, което същевременно изпълняваше функциите и на околийското такова.

Първото обл. настоятелство е избрано през м. ноември 1945 г. и преизбрано през м. март 1947 г.

Околийски настоятелства на БЗНС - Н.Петков имаше във всички околии на сектора - на брой 9. Същите са изпълнявали функциите на градски настоятелства. По околий броя на дружбите и броя на членовете влизали в същия са както следва:

1. Видинска околия	-	30	дружби с	1300	членове
2. Кулска	"	19	"	1235	"
3. Ореховска	"	34	"	1206	"
4. Слатинска	"	27	"	1035	"
5. Врачанска	"	46	"	903	"
6. Михайловградска	"	27	"	675	"
7. Белградска	"	16	"	450	"
8. Ломска	"	17	"	364	"
9. Берковска	"	7	"	170	"

Общ брой:

223 " " 7.338 " "

Както е видно от 416 села в сектора и девет градове в 223 населени места е имало дружби на БЗНС/Петков/ с общ брой на членовете 7.338.

Социалният състав на дружбите на БЗНС/Н.Петков/ в сектора в по голямата част е от средни селяни и по равна чет от богати и бедни такива или ако това изразим в проценти, то приблизително ще излезе, както следва - 60% средни селяни, 20% богати и 20% бедни селяни.

Политическият състав на дружбите е изключително от членове на БЗНС Г.М.Димитров, Д.Гичев, БЗНС/пладне/ ЗМС-А.Стамболийски и по малка част демократи, национал либерали, Цанковисти и др. членове на боржазните партии преди 9.9.44 год. След разцеплението в БЗНС и образуването на БЗНС Н.Петков в последния навлезоха и засегнати от мерцприятията на народната власт, като например уволнени чиновници, бивши полицаи, селски кръчмари бакали и търговци. Трябва да се отбележи обаче, че в БЗНС Н.Петков особено 1946 год. навлезоха и обикновени безпартийни средни и бедни селяни, които имаха опозиционно настроение поради затрудненото стопанско положение в селото или пък бяха недоволни от някой порядък на местната административна власт, а в некой случай и по повод на неправилна политика на местните организации на БКП, които не умееха да градят съюза със средните и бедни селяни. В доста села на околията имаше случай да станат чл. на БЗНС Петков хора които преди 9.9.44 год. са били антифашисти, а некой дори и ятаци и политзатворници. Единствено по причина, както вече изтъкнахме на неправилна партийна политика. В дружбите на БЗНС беше навлязла една част, която беше получила прозвището "нарядна опозиция".

Влиянието на бившия БЗНС Н.Петков бе значително в селото, ни това се обявява с факта, че членовете на същия особено злостните опозиционери използваха създаденото стопанско затруднение на страната ни, разнабитеното народно стопанство от фашиският режим, не доимака на индустриални стоки в селото използваха също така водещата се отечествена война, говореха за изнискането селскостопанските произведения в Съветския съюз и поспичално за червената армия.

Горните обстоятелства използвани умело от активните Н.Петкови, сти дадоха възможност щото БЗНС Н.Петков да разшири своето влияние и да овладее значителна част от селяните, особено слабополитическите подготвени такива. Доста умело те използваха допуснатите слабости и грешки на местната административна власт, на ръководството на БКП за да раздухат недоволство срещу народната ни власт, срещу нейните стопански мероприятия и внасяха пораженски дух и в обикновените честни селски стопани, не малко беха случайте когато такива стопани заявяваха че няма смисъл да обработват своите земи, щом като държавата изема всичките излишци, а според Н.Петковистите предстоело и насилствено иземване на частните собственици. Влиянието на БЗНС Петков бе достигнало и всред ОФ среди особно БЗНС/ОФ/. Не беха редки случайте когато някой ОФ дружи се отчитаха и в ОФ и в БЗНС Н.Петков да разшират своето влияние всред неутралната маса изигра голяма роля и техният орган вестник "Народно земеделско знаме", който нашироко разпространяваше вражески тенденции, измисляше и печатеше мними случай на терор, преследвания, убийства и пр. над "честни земеделски дейци". Вестник "Народно земеделско знаме" бе един от най разпространяваните ежедневници след в. "Работническо дело". Отлагането на изборите 1945 год., Н.Петковистите предписваха като свое дело, говореха за близка външна намеса на англоамериканците във вътрешните работи на страната ни, за отговорност на българското правителство за неспазване на демократичните принципи сочейки Англия и Америка, като страни "на свършената демокрация". Тия обстоятелства също така спомогнаха да се разшири влиянието на БЗНС всред полетически невежи хора.

След като не последва никаква външна намеса, активната разобличителна дейност която проведе БКП и ОФ срещу Г.М.Димитров, като чужд агент, предател и шпионин влиянието на Н.Петковистите започна да отпада. Сприането на вестник "Народно земеделско знаме" бе също така удач от което се виде, че ОФ-власт няма да се спре пред нищо за да накара злостните опозиционери да престанат повече да клеветат народната ни власт пред външния свет този факт също намали влиянието на БЗНС-Петков. Арестуването на Н.Петков, разтурянето с законна БЗНС Н.Петков, съденето осъждането на смърт и обесването на Н.Петков даде да се разбере, че ОФ власт няма да търпи повече врагове и предатели на българския народ от рода на Н.Петков. Огромната разобличителна дейност на БКП и ОФ по време процеса на Н.Петков и другите политикоразяснителни мероприятия които се проведеха намалиха до минимум влиянието на бившия БЗНС Петков.

Броя на гласовете подадени за БЗНС/Н.П./ в изборите за ВНС по околии бе както следва;

1. Видинска околия от общ брой гласоподаватели 67.749 и от гласувалите 32.365 за БЗНС-Петков беха гласували 22.486 или 36.07%
2. Ломска околия от общ брой гласоподаватели 79.959 и от гласувалите 76.350 за БЗНС-Петков беха гласували 21.284 или 27.9 %
3. Врачанска околия от общ брой гласоподаватели 87.152 и от гласувалите 83.553 за БЗНС-Петков беха гласували 18.640 или 22.20%
4. Ореховска околия от общ брой гласоподаватели 83.849 и от гласувалите 80.001 за БЗНС-Петков беха гласували 18.376 или 22.90%
5. Б.Слатинска околия- от общ брой гласоподаватели 54.383 и от гласувалите 53.423 за БЗНС-Петков беха гласували 14.484 или 27.10%
6. Михайловградска околия от общ брой гласоподаватели 51.822 и от гласувалите 49.606 за БЗНС-Петков беха гласували 13.226 или 26.7%
7. Берковска околия от общ брой гласоподаватели 33.412 и от гласувалите 32.182 за БЗНС-Петков беха гласували 7.353 или 22.85%
8. Белоградчишка околия от общ брой гласоподаватели 32.968 и от гласувалите 32.295 за БЗНС-Петков беха гласували 3.956 или 12.25%
9. Кудска околия от общ брой гласоподаватели 34.181 и от гласувалите 35.302 за БЗНС -Петков 12.848 бяха гласували 39.74%

общия резултат ще както следва;
 Общ брой на избирателите 525.476, брой на гласувалите избиратели 502.076, гласове за Н. Петков 132.656, процентно 26.40%.
 БЗНС-Петков в сектора ни имаше 12 души народни представители, а именно Врачанска околия 2, Видинска 2, Кулска 2, Ореховска 3, Михайловградска 1, Б. Слатинска 1, Ломска 1, Белоградчикска и Берковска нямаше народни представители.

2. За сега бившият БЗНС/нп/ не представлява организирана маса с общи принципни задачи за борба срещу ОФ власт. Навлезлите членове изхождащи от безпартийните среди, от обикновените средни и бедни селяни се издвигат от влиянието на бившите активни н. петковисти и заможни селяни. Голяма част от увлечките се членове и така наречената "нарядна опозиция" се приобщи към ОФ. Може да се каже че повече от една четвърт от членовете на бившият БЗНС/нп/ днес са членове на БЮДОФ, като някои от тях показват и активна ОФ дейност. Повече от една четвърт изчакват събитията, като се изразяват, че каквото има да ства то ще стане и без тях, а други пък се изразяват, че няма смисъл да са против ОФ за да бъдат разкарвани и тормозени, каквото ще да става".

Една четвърт от членовете на бившият БЗНС/нп/ имат вражески прояви последните изхождат най вече от средите на по заможните селяни, бивши селски кръмари, бакали и търговци, в града също така от репресираните от власта елементи. Бившите лидери на БЗНС/нп/ в сектора са доста внимателни, избегват публични изказвания и прояви, същите се изказват само при крайно доверени политически приятели, подчертавайки че власта няма да е за дълго и че е предстояща война между двата лагера, и че в сегашното трябва да са внимателни, тъй като комунистите са увеличили своята обидителност и да не посрадат преждевременно. Общо казано последните употребяват индивидуална прекрита вражеска агитация и пропаганда. Понастоящем по голямата част от бившите лидери на тази организация са в ТВО и затвора. Така напр. лицата Стоян Ангелов Кърлов от гр. Враца, председател на обл. н-во и върховен съюзен съветник е в ТВО от май т.г., също така и Иван Николов Гергов от обл. н-во, нар. представител и чл. на УС на съюза, Никола Петров Лидански от гр. Враца, бивш секретар на обл. н-во. Сеферин Митков от Ломско, чл. на окол. н-во в Лом и върховен съюзен съветник се намира в затвора от август 47 год., Никодим А. Попов от Лом, председател на окол. н-во в Лом и напоследък Зам. Организационен секретар на III на съюза е също от м. август 1948 г. е също в затвора. Григор Цветков - бивш председател на окол. н-во Белоградчик е в ТВО от май т.г. Спас Тодоров Дановски секретар на окол. н-во в Белоградчик е също в ТВО от м. май т.г. В другите околии също така бившите лидери са или в затвора или в ТВО. Или общо казано 3/4 от лидерите са репресирани и понастоящем са или в затвора или в ТВО. Същите са загубили своето предишно влияние, още повече че обикновените увлечени селяни видяха, че не се събдват предсказанията им за близка война и промена в управлението за което бяха отредявали десетки срокове до сега за падане на властта.

3. Опити за възстановяване на опозиционни дружби в сектора ни имаше макар и в не значителен брой, така например в Ореховска околия през есента на 48 год. беха разкрити и репресирани бивши активни /н.п./. В Ломска околия също беха разкрити няколко групи от бивши членове на БЗНС/н.п./ и репресирани. В Б. Слатинска околия също беха установени и разкрити участници в нелегалносформирана групи, които беха също репресирани. В Кулска околия имаме случай на разкриване на групи поставили си за цел организиране нелегално преминаване на границата за Югославия, такива имаме и в другите гранични околии. Само през 1941 год. до края на месец Септември са задържани 392 души членове на БЗНС/н.п./, или 45% от общият брой на задържаните, през горният период.

Като нови начини на вражеска и подривна дейност на бившите /н.п./ бе разпространение на зловредни слухове за предстояща война, лична прекрита противонародна агитация за всеване недоверие към стопанските мероприятия на правителството, расколебаване на селяните за влизането им в ТКЗС създаване на настроение всред членовете на ТКЗС за напускане на същите. Всеване недоверие всред слабопросветените политически селяни в успехите на ТКЗС създаване на страх в същите за изземване на частната собственост поради което трябвало да се борат срещу комунистите. По време на изборите /н.п./ имаха като главна форма на вражеска дейност разпространение на позиви, афиши и др. антинародни-анонимни материали. Употребяваха на широко едноличната агитация-от ухо на ухо.

През годината бяха реализирани няколко групи на бивши /н.п./ ЗМС-стрелски, така в Кулска околия бяха раскрити две групи с участието на 22 човека. В Белоградчикска околия бяха раскрити 10 групи с общ брой 34 души, имащи за цел нелегално преминаване на границата. В Видинска околия бяха раскрити и реализирани две групи с общ брой на участниците 20 души също имащи за цел нелегално преминаване на границата.

В Ломска околия бяха раскрити и реализирани 4 групи с общ брой на участниците 43 души от които има и бивши чл. на СБНЛ и РНБ, същите имаха за цел нелегално преминаване на границата.

В Михайлоградска околия бяха раскрити и реализирани 2 групи с общ брой на участниците 15 души, същите имаха за цел нелегално преминаване на границата.

В Врачанска околия бяха раскрити 3 групи с общ брой на лицата 11 души, също имащи за цел нелегално преминаване на границата.

В Ореховска околия бе раскрита и реализирана една група с общ брой на участниците 7 души същите имаха за цел нелегално преминаване на границата.

В Б. Слатинска околия бяха раскрити и реализирани 2 групи с общ брой на участниците 28 души, имащи за цел нелегално преминаване на границата първата група за Югославия, а втората за Турция.

Общият брой на раскритите и реализирани групи от БЗНС/н.п./ и ЗМС-/о/ е 26 групи, с общ брой на участниците 169 души, всички са имали за цел нелегално преминаване на границата.

Отношението на бившите /ап/ към законите в страната чрез които се прокарат редица стопански мероприятия на правителството не е добро, тъй като в същите те виждат ограничителните мерки които засегат богатите слоеве в който влизат и те, това обстоятелство кара същите да развиват вражеска агитация срещу новите народно-демократични закони. Да се стремят да обездават по слабо просветените селяни, че тези закони не облагодетелствуват селянина и че само земеделският союз е който може да гарантира частната собственост и създаде истинско народовластие. Така по въпроса за изкупуването на едрият земеделски инвентар те говореха, че по този начин правителството и кумонистите гарантирали благоденствието само на шепата "партизани" както се изразяват те. За законите и наредбите касаещи се за селскостопанското производство те твърдят, че с тях се целело да се изземат земеделските произведения на ниски цени, а същевременно стопаните били облагани с големи данаци. Към крупните мероприятия на властта, като строежи на заводи, язовири, електростанции и пр. имат отрицателно отношение твърдейки, че от тях нищо немало да излезе и че скоро ще бъдат разрушени от силата на атомното оръжие на англо-американците. Към петгодишния стопански план имат също отрицателно отношение което щел да истощи народа и най-вече селянина. В това направление има характерни изказвания, така за линията Перник-Воружак същите разпространяват вика, че тази линия е най-голямата на света, тъй като влака е тръгнал от Перник преди две години и още не е стигнал до Волуяк с което искат да кажат, че същата две години се строела. За ударничеството има изказвания че то не допринася нищо тъй като продължавала да няма стоки в селото, и че преди 9.9.1944 год. не е имало ударничество пък си имало всичко. Разпространяват слухове, че нашето селско стопанско производство се изнасяло в СССР а от там нищо не сме получавали. Така за отпуснатото и внесено от СССР жито имаше изказвания, че то е българско което е натоварено на други пристанища и стоварено на Бургаското такова.

Отношението на бившите н. петковисти към решенията на юнския пленум на ЦК е също отрицателно в смисъл, че същите смятат че тези решения са само на книга и привидни и за пред външния свят а в същност положението ще се продължи както е било до сега. Към правителствените комисии които обследваха ТКЗС в селата имаха отношение също като такива "зад пред очи" и че това се правело нарочно за пред външния свят. Когато в резултат на тези обследвания бяха нанесени редица поправки, като връщане на някои неправилно блокирани земи, компенсирани на некомпенсирани с земя стопани, същите почнаха да подтикваат земеделските стопани да подават заявления и пр. правилни решения по блокирането на земите изтъквайки ги като неправилни с цел да създадат недоволство и настроение всред засегнатите стопани.

В доста села на сектора под прекритото действие на бивши н. петковисти бяха подали заявления за напускане на ТКЗС, в някои стопанство в резултат на прекрита вражеска агитация чл. на ТКЗС бяха разграбвали своя инвентар и добитък. Същите с прекрита индивидуална агитация всред непросветените стопан

5. Главна форма на борба на бившите н. петковисти за разрыв ~~между~~ ^с работниците и селяните, това е варжешката агитация и пропаганда на същите. Н. Петковистите говорят, че работниците в града са редовно снабдяване с наряди от индустриални стоки-обекло, обувки и пр. като същевременно изтъкват, че в селото такива наряди не идват въпреки че те селяните подържали града и работниците. Същите използвайки недоимъка на индустриални стоки в достатъчно количество нашироко употребяват този начин на пропаганда на което обикновените селяни се лесно подават, тъй като всеки от тях малко или много се чувства незадоволен от страна на индустриални стоки. Тук трябва да подчертаем, че това сравнение се прави не само от н. петковисти но и от отечественофронтовци а дори и от комунисти, твърдейки, че не се изпращат в селото достатъчно количество стоки докато в града имало в по-голямо количество, в това направление се сочат различните дамски модидълги рокли, дълги палта и пр. Н. Петковистите злословят също така и по отношение ударничеството на работниците и че те в селото работели повече пък никои не ги признавал за ударници. Говорят също, че в местните индустриални предприятия имало много чиновници и началници и че в миналото са се управлявали от един или двама а сега имало директори, поддиректори, плановици, кадровици и пр. и че този персонал увеличавал цените на стоките и данъците на селяните.

6. Вътрешно политическите събития от страна на бившите н. петковисти се коментират по различни начини. Така след смъртта на др. Г. Димитров много от същите смятаха че а БКП е настъпил края а от тук и края на ОФ власт. Никои от тях се изказваха, че България ще бъде окупирана от Англоамериканците и че такива войски имало на западната и южната ни граница. В връзка с провеждането обследване в БКП същите говореха че само се прочистват членовете дошли от БРСДП, а когато бе задържан Тр. Костов и други правителствени лица министри същите започнаха да говорят че комунистите са почнали вече да се самоизяждат и че това е било признак на близък край на същите и властта. В връзка с станалите арести, н. петковистите разпространяваха всевъзможни слухове, за арестуване на др. М-р А. Югов и др., за бягството и самоубийство на др. Министри и пр., а също така че България се управлява от СССР и др. Сталин, че у нас имало съветски войски които се били опасявали от преврат и пр.

В връзка с предстоящите избори се говори, че независимо как ще гласуват то комунистите ще вземат изборите тъй като цели да правят различни "машиниции", и че с бюлетина власт се не взима а единственото спасение е в предстоящата война която щела скоро да започне. Други от тях се изказват, че ще гласуват за ОФ че им е омръзнало да бъдат преследвани и тормозени.

7. Отношението към СССР и страните с народна демокрация са крайно вражеско. От тяхна страна се изтъква, че Съветският съюз ни е бил заробил, че ни взема храните и че правителството лъже като пишело че СССР ни е отпустнало жито. Говорят също че комунистическата партия в България се командва от Москва, и че същите са искали да командват и Тито но той е успел да се отдръпне на време.

8. Отношението им към блока на англоамериканците е положително като в лицето на същите те виждат своите спасители, изтъква се от тяхна страна че те скоро ще окупират България и ще се спасят от "комунистическото робство". Същите говорят в Англия и Америка има "съвършена демокрация".

За Тито същите говорят че той е единственият който е успел да се изтъргне от "робството" на болшевиките и същият стана знаме на н. петковистите е реакционерите. Избягването на голям брой бивши н. петковисти в Югославия говори ясно за това им отношение към Тито, смятайки, че ще дойде време да се върнат в България "голями хора" които сами се изказват в писмота си до свои близки.

За отношението им към случая Тр. Костов може да се каже същото както и към Тито след разобличението и изключването му от партията той стана също така тяхно знаме, като се твърди от същите, че ако не е бил задържан същият да е направил преврат и България щела да бъде по пътя на Югославия т.е. в съюз с англоамериканците това което се желае от тях. Говори се от същите, че Трайчо Костов е истински българин националист който е бил против това България да бъде подчинена на СССР за което е бил и задържан. В връзка с задържанятия на другите правителствени лица същите говорят, че комунистите се самоизяждат вече и че това показвало че бил настъпил техният край.

9. Сектора разполага с следната агентура по околии както следва.

Видинска околия има дружи в 30 населени места-агентура 17 информатор следователно няма агентура в 13 населени места по тая линия.

Кулска околия има 19 дружи разполага с 10 информатор

/Л. А н е в/

Строго поверително!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

М. В. Р.
ИСТОРИКО УПРАВЛЕНИЕ
ОБЩЕСТВЕНА СЪВЕТНИКА
№ Б-6 11489
4- ноември 1949 г.
ПРОДАН

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ВИ

С О Ш И Я

На № Д-1-9139/ 20.X.949 год.

1/ До разтурянето на Никола Петковия съюз в окръга имаше областни, околийски, градски и селски дружби, които брояха членове, получиха гласове в изборите за ВНС и избраха Народни представители в същото както следва:

Град	Гр. др.	Окол. др.	Местни др.	брой на членовете	пол. гл. в изборите за ВНС.	избрани Нар. представители
Пловдив	1	-----	7	462	22917	2
Пловд. ок.	-	1.	96	3108	26904	3
Пазарджик	-	1- - -	51	1670	13007	2
Асеновград	-	1- - -	37	899	14189	1
Карлово	-	1- - -	24	608	13349	1
Пещера	-	1- - -	8	375	2950	-
Първомай	-	1- - -	17	296	7172	-
Панагюрище	-	1- - -	5	323	3850	-
Девин	-	1- - -	7	120	1040	-
Смолян	-	1- - -	5	165	4200	-

Социалният състав на членската маса се отчита в голямото си болшинство да е от средни селяни-около 55%;едни земевладелци-кулаци и градска буржуазия около 30%;бедни селяни и работници около 10% и чиновници и интелигенция 5%.

Болшинството от членовете на БЗНС бяха бивши членове на БЗНС от преди 9.IX.44 год.,но не бяха малко и бивши цанковисти и въобще членове на други буржуазни и фашистки партии.В села където организацията на БКП бяха силни влиянието на БЗНС/Н.П./ не се чувствуваше-а това са болшинството от селата в окръга,обаче имаше и такива села с слаби партийни организации където БЗНС/Н.П./имаше по-голямо влияние, а в някои села даже и сега лидерите на Н.Петковия съюз се ползват с уважение и авторитет.Такива села могат да се посочат,като например: Брестник,Куртово Конаре,Войводиново,Стрема,Дълго-Поле, и други от Пловдивска околия,Славовица,Синитово,Априлци,Допково и други от Пазарджикска околия,Капитан Димитриево от Пещерска околия и други.

2/ Голяма част от бившите Н.Петковисти понастоящем не членуват в никаква политическа организация,като едни от тях въобще не се интересуват от политическия живот на страната,други изчакват събитията надявайки се,че скоро англо-американците ще обявят война на Съветския съюз и по тоя начин те ще получат своята свобода,а трета част около 15% повечето от които са бивши легионери,бранници и кулаци на места проявяват опити да възстановят нелегално своите организации или пък най-малко да поддържат духа у бившите свои съмишленици.Около 20% от бившите Н.Петковисти са се записали за членове на ЕОПО/ОФ/,обаче вътре не проявяват особена активност.Повечето от тях са дребни собственици,

бедни селяни и чиновници.

Поведението на бившите лидери на БЗНС/Н.П./в сектора ни е най-различно. Едни от тях изчакват събитията, като коментират политически въпроси само пред свои близки политически приятели изказвайки надежда, че скоро те настъпи краят на властта на ОФ, налявайки се на сълзенование между великите сили. Известна част от лидерите-особенно помладите се опитват на места да развиват вражеска дейност състояща се в опити за възстановяване на някой дружби, или пък в събиране на помощи на техни идиини приятели намиращи понастоящем по затворите или ТВО. Такива са случаите с Атанас Арабаджийски, Запрян Джонгов-бивш Наролен представител и други. Необходимо да се отбележи също така, че из средите на най-младите членове на БЗНС/Н.П./и особено на изключените из университета студенти съществува настроение за бягане зад граница, а има и случаи и на успяли да минаат границата какъвто е случаят с групата на Кръстю Зарев и Ангел Пандев от с. Дорково-Пазарджишко. Лидерите на Никола Петковия съюз все още се ползват с влияние и авторитет сред техните среди, обаче сред широките народни слоеве същите са изгубили почти всякакво влияние и вяра. Общо в сектора от лидерите на БЗНС/НП/и активистите от околийски масштаб са репресирани 86 души, като на повечето от тях наказанието е отменено поради изтърпяване на същото.

3/ Опити за възстановяване на Н.Петкови дружби в сектора ни нямаме. Има на места опити за възстановяване на отделни Н.Петковистки групи, които обаче не са развили особена вражеска дейност изключая развиване на дейност състояща се в набиране на помощи за подпомагане на пострадалите Н.Петковисти и техните семейства.

Отначалото на годината до сега нямаме реализирани разработки които да са разработвали нелегално съществували дружби. До сега имаме реализирани 5 разработки на отделни групи нелегално съществували. Освен реализираните разработки понастоящем са в ход други разработки по линия на БЗНС, от които по-важни са: разработка "СОФИЯ" водена от група "А" при сектора и разработка "ГАРВАН" водена от Околийско управлене МВР-група "ДС".

4/ Бившите Н.Петковисти към законите, мероприятията на властта и БКП, петгодишния стопански план, решенията на юнския пленум на БКП, към ТКЗС и други се отнасят вражески, като към различните от тях мероприятия имат различно отношение. Докато към мероприятията на властта като например: сеитбена кампания, вършитбена такава, предаване на наряди и други те се отнасят не дружелюбно-вражески, критикуват, че са големи че ония които нареджат да се по план разбират само на книга земеделската работа, но все пак изпълняват всички нареждания на правителството и то спрочно. Решенията, обаче на юнския пленум на БКП и особено на тия в връзка с обследването на ТКЗС и създаването на специални правителствени комисии за целта беше предмет за продължително време на шумни разисквания, критики и разпространение на най-различни слухове, като например: че ТКЗС ще бъдат разтурени, че БКП прави отстъпление, тъй като се е уверила, че ТКЗС не могат да просъществуват в България, че наближава краят на комунистическата власт, че комунистите са във безпътница и че войната е предстояща. Всичко това най-злостните елементи от БЗНС умело използваха и подвеждаха, както неориентирани политически добре техни съидейници така и голяма част безпартийни селяни в резултат на което бе отпочната кампания против ТКЗС с масово подаване на заявления до правителствените комисии занимаващи се с обследване на ТКЗС.

5/ В борбата си, бившите Н.Петковисти не изпускат случая да разтройват народното единство, като съпоставят селяните срещу работниците. Тая тяхна борба няма остър характер, но все пак се чувства. В борбата си за постигане на тая цел те разпространяват всевъзможни слухове за даване на големи наряди на работниците, говорят че работниците получават всякакви надници, че имат платен отпуск, че за тях има уредени почивни станции и че въобще правителството се грижи само за работниците. Говорят, че от селяните се взимало всичко на безценица, че техният труд не се заплаща по време на жътвата се говореше, че наряди

те щали да бъдат големи и на селяните не ще се оставят храни за изхранване.

Връзката с политическите събития—почистването на БКП, предстоящите избори и други, бившите Н.Петковисти имат напълно вражеско отношение. Те разпространяват слухове, че в ЦК на БКП има разцепление, че комунистите били "объркали конците" и че се самоизяждат. Всичко това вражеските елементи от БЗНС/НП/свързват с предстояща война и предричат края на ОФ власт. Около предстоящите избори до момента няма особенни коментарий, тъй като изборната борба още не се чувства, понеже същата тепърва започва. В връзка с отлагането на изборите имаме отделни изказвания от страна на бивши Н.Петковисти, че това БКП прави с оглед да може до изборите да прочисти своите редици и материалите от това да използва в изборната борба. Има отделни изказвания на Н.Петковисти, че те ще гласуват открито за ОФ, но в същото време говорят, че около или след изборите войната ще избухне.

В връзка с задържанията на членове на БКП се говори из средите на бившите Н.Петковисти, че то било, като резултат от борбата между комунистите дошли от Москва и ония които са били тук в страната ни.

7/ Отношенията на бившите Н.Петковисти към Съветския съюз и страните с народна демокрация е не дружелюбно, а в повечето случаи и вражеско. За да убият вярата и обичта на народа към Съветския съюз те разпространяват слухове, че Съветския съюз не ни помага, а напротив че ние изнасяме стоки на безпеница за тях. В връзка с изпратената ни помощ в жито има изказвания, че това не е Съветско жито, а правителството го товарило примерно от Варна и разтоварва в Бургас.

8/ Отношението им към англо-американските империалисти и кликата на Тито е повече от добро. Повечето от тях очакват спасението си от англо-американците, които при евентуална война с Съветския съюз ще бъдат победители и с това те ще бъдат освободени. Повечето от бившите Н.Петковисти постоянно слушат радиопредаванията на англо-американците и след това ги разпространяват. В връзка с Тито и неговата клика, Н.Петковистите с възторг, че той вървял уж по пътя начертан от Стамболийски, че защищавал интересите на селянството и че бил истински народовластник. В лицето на Тито и неговата клика, бившите Никола Петковисти виждат свой покровител. Че това е така прекрасно говори и факта, че известния Н.Петковистки деятел кръстю Василев Заев и неговата група преди да избяга в Гърция е потърсила спасението си в Югославия, гдето са били приети от някакъв си майор от Югославската армия в Цариброд.

След като случая с Трайчо Костов и неговата дейност станал достояние на широките народни маси, както всички вражески елементи, така и Н.петковистите го взеха като свое знаме. Същите разпространяваха слухове, че всичко около него било инсценирано, защото се противопоставил на политиката на др.Георги Димитров и искал България да бъде независима страна, изказал се в защита на селяните и пр.

9/ В настоящия момент по линия на БЗНС/НП/разполагаме с 182 сътрудници, които се разпределят по околии както следва:

Пловдив-16 души,
Околийско "ДС"-34.
Пазарджик-34.
Първомай-24.
Карлово-24.
Асеновград-14.
Девин-15.
Панагюрище-10.
Пещера -8.
Смолян -5.

общо 182 души.

- 4 -

20 165

Агентурата по места е разстановена по обекти на разработка, такива на наблюдения и за обслужване по бивши Н.Петковисти и ръководители, които не са разработват.

Така дадения числен състав на агентурата не е малък, обаче все още същият в качествено отношение не е избран, поради което около някой от лидерите каквито са например: Йордан Коваче от Пловдив и Георги Йорданов от с.Априлци-Пазарджишко нямаме агенти ползващи се всецяло с тяхното доверие.

Общо в сектора от селата в които е имало Н.Петкови дружки в сто от тях нямаме агентура.

10/ В зависимост от същността на вражеската дейност на бившите Н.Петковисти в сектора ни, сме взимали и съответно мерки, като например: предаване на съдебните власти и от там в затвора, изселване на нови местожителства, въздворяване в ТВО, уволнявания от работа, изключвания от университета и пр. В зависимост от политическия момент тези мерки са вземали по масов или ограничен характер. По масов характер тия мерки са вземали по време смъртта на др.Димитров и прочистването на университета от вражески елементи.

НАЧАЛНИК СЕКТОР "Д.С.":

/Ив. Илчев/

ИНСПЕКТОР СЕКЦИЯ I-ВА:

/Д. Мунджев/

Из архивите на ДС

711

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

лично строго поверително

540
26

4089
4 X/ 1949 г.
РУСЕ

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ПЪРВИ
СОШИЯ

На № Д-1-9139 от 20.X.1949 год.

ДОКЛАД

За състоянието на опозицията /ВЗНС/о/ в района
на Сектор Д.С.-Русе

1/ В бившата Русенска област е имало официално регистрирани
1 областна, 5 районни, /в гр. Русе/ 7 околийски и 137 селски земеделски
дружби, с членски състав по околии както следва:

Русе.....	1240
Русенска околия.....	1439
Беленска околия.....	825
Разградска околия.....	1602
Исперихска околия.....	900
Силистренска околия..	488
Кубратска околия.....	419

Тутраканска и Дуловска околии не са имали официално регист-
рирани дружби.

Поради лошата отчетност, дадените официални цифри не отгова-
рят на действителния числен състав на дружбите.

В болшинството си членовете на дружбите са били средни селя-
ни, а по малка част кулаци и бедняци, почти всички изхождащи из средите
на бившите земеделци. Влиянието им всред населението до разобличаване-
то на Н.Петков и разтурването на дружбите беше голямо, което се вижда
и от изборния резултат за ВНС.

На същите избори са подадени тяхни гласове и избрани народ-
ни представители, както следва:

Русе.....	10,291	гласа	-	1	нар.представител.
Русенска околия.....	23,906	"	-	3	"
Беленска околия.....	19,045	"	-	2	"
Разградска околия.....	21,440	"	-	3	"
Исперихска околия.....	11,120	"	-	1	"
Силистренска околия..	14,438	"	-	1	"
Кубратска околия.....	6,328	"	-	1	"
Тутраканска околия...	8,712	"	-	1	"
Дуловска околия.....	3,402	"	-	-	"

Горните гласове са дадени за обединената опозиция-Н.Петков
и К.Вулчев.

2/ След разбирането на дружбите около 65% от членовете им
се включиха в БОПО, около 25% остават безпартийни и около 10% - предим-
но кулаци и засегнати от метоприятията на властта се проявяват врежес-
ки. Почти всички бивши лидери са ударени здраво-вербовани, осъдени и

въдворени, поради което с особено влияние в оред населението не се ползват. Не са се примирили, поддържат връзки с бившите си съпартизани и в даден благоприятен момент са в състояние да мобилизират хората си.

3/ Опити за възстановяване на бивши дружини не са разкрити.

1 В с. Вятково - Русенско, бе разкрита група конспикувана от членове на ЗМС/Сърбинови/ и ЗМС-Н. Петков, която е имала за цел да поведе въоръжена, нелегална борба за събаряне на властта. Участниците са осъдени.

2 В с. Горно-Абланово - Беленско е оформена малка група Петковисти, която разпространява само вражески слухове и сега е в период на разреботка.

3 В Силистра бе разкрита група Петковисти, на чело с Иван Радев Чернев от с. Богорово - Силистренско, която събираше помощи за подпомагане Петковисти-лагерници. Участниците в групата са осъдени. В Исперих, с район и околността е създадена нелегална организация "Народно единство" част от ръководителите на която по селата са бивши Петковисти.

Освен вражеската пропаганда по отношение на всички мероприятия на властта - най-вече по отношение на ТКЗС, усърдно разпространяване радио-предаванията на Америка и Англия, Петковистите се разширяват напоследък и към организирана борба, видно от изложениите по горе случаи.

През изтеклата година не сме имали реализирани нелегални Петковистки *органizations*.

4/ Отношението на бившите Петковисти към законите и мероприятията на властта е отрицателно. Особена умраза питат спрямо БКП. Решенията на юнския Пленум посрещнаха с надеждата, че правителството прави поправка в своята социалистическа политика и очакваха разтурването на ТКЗС, в последствие обаче се разочароваха и започнаха усилен агитация против ТКЗС. Останалите на страни от политическия живот бивши опозиционери посрещат равнодушно петгодишният стопански план, докато друга част - активни реакционери Петковисти имат напълно отрицателно отношение.

5/ За да разрушат съюза между работниците и селяните, петковистите водят агитация в смисъл, че селяните са основата, на която се гради благоденствието не на самите тях, а на работниците; че работниците и градското население са задоволени във всяко отношение, докато производството от селяните се взема принудително и на ниски цени.

6/ По отношение вътрешно-политическите събития, процъстването на БКП и изборите особено характерни изказвания от страна на петковистите, които да изхождат от известен център не са констатирани, а има само единични изказвания, в някои случаи противоречиви едни на други.

7 и 8/ Отношението на петковистите към СССР и англоамериканските империалисти се изразява в пропагандираното от тях схващане, че англоамериканският блок се организира и в скоро време ще излезе в открит въоръжена борба срещу СССР, който пак се стреми да завладее източна Европа и вече правителствата на народо-демократичните страни се ръководели от Кремл.

Измяната на Тито и Трайчо Костов им вдъхва надежди за обрат във вътрешното положение на страната, който обаче, без намесата на англоамериканците неможел да стане. Все пак, те не тълкуват провала на Костов като слабост на ЦК на партията.

- 3 -

342 28

9/Числеността на агентурата по околии е както следва:

Русе.....	4	с.с.
Русенска околия.....	24	"
Беленска околия.....	43	"
Разградска околия.....	18	"
Тутраканска околия.....	1	"
Исперихска околия.....	2	"
Силистренска околия.....	29	"
Дуловска околия.....	1	"
Кубратска околия.....	18	"
Всичко	140	"

В 127 села от сектора няма агентура по линия на БЗНС/нп/, като там, а и в другите пунктове по тази линия се ползва и агентурата по линия на селячество.

Броя и работата на агентурата е задоволителна, но понеже, във връзка с изборите се очаква активизация на опозицията, в необезпечените още с достатъчно агентура по тази линия населени места ще бъде вербована такава през този месец.

10/Участниците в разкритите петковистки групи са осъдени и разобличени, което даде положителен резултат в техните среди и в сред селячеството. Отделни единици за груба вражеска пропаганда са също осъдени, а голяма част, пак за открита вражеска агитация, най-вече във връзка с последните избори и после по смъртта на др. Г. Димитров, са въдворени в ТВО.

Зам. НАЧАЛНИК СЕКТОР Д.С.:

/Ст. Георгиев/

Зам. ИНСПЕКТОР СЕКЦИЯ ПЪРВА:

/И. Калчев/

От I-ва група Отделение "А" Отдел I-ви
по линията на ВЗНС-Н. Петков/разтурен/.

Социалния произход на членската маса е разнороден, но преобладават дребно буржуазни елементи. По време на съществуването на съюза и особено в предизборната борба за ВНС в резултат на всичките усилия на вътрешната и международна "реакция" "Оф опозиция" успе да събере към 1,200,000 гласа и вкараха в ВНС 99 депутата.

Още след разтурването на съюза в София беше разкрита нелегална организация САС/Селска армия на Свободата/ която имаше предимно студентски състав. Разкрити са в цялата старана по места свормирани нелегални групички, като помощни организации за събиране на помощи за подпомагане на своите съидейници по затворите и владворните. Има много случаи на бегство зад граница до сега са избегали зад граница общо за цялата страна около 93 човека. Репресирани по затвори и ТЗО от София има приблизително около 47 човека, а представени за изселване 214 семейства.

Отношенията им към законните мероприятия на власта и БКП, като 5-годишния план е отрицателно, решенията на юнския пленум на ЦК на БКП се използват масово от бившите н.петковисти като събираха подписи, хедиха делегатай за искане връщане на неправилно извършените обменки и подстрекаване на членове на ТКЗС да напускат.

След разтурването на БЗНС-Н. Петков не са констатирани прояви за разрив на съюза между работниците и селяните. Н. Петковистите не признават БЗНС-Оф като земеделски съюз, а като секция на БКП, както се изразяват те.

Вътрешното и международно положение от страна на н.петковисти
те се тълкува в такава светлина в каквото те го получават от чуждите
радиостанции чийто редовни слушатели са.Предстоящите избори за тях ка
кто изборите за народни съвети и съдебни заседатели не представляват
никакъв интерес тъй като не са били свободни,нямало свободни листи и

- 2 -

14

пр. Отношението им към СССР и народните демокрации е отрицателно, а към блока на англоамериканците е положително. Те само на тях разчитат, при една бъдеща война при активна намеса на англоамериканците в нашите вътрешни работи да дойде тяхното освобождение. Има изказвания последно време от които се вижда, че някои от тях са се разочаровали от англоамериканците, тъй като до сега нищо не са направили от това което постоянно обещавали и сметат, че положението ще да продължи дълго така и те трябва да се примирят. Случая с Трайчо Костов ~~жж~~ се коментира из тези среди, че това е станало по нареждане на СССР/ВКП/б/ които са искали да чистят тези които им са неудобни, а други казват, че правили саможертва с първите си хора за да могат да постигнат големи политически успехи.

Групата при централно управление разполага по линията на БЗНС-Н. Петков с 17 души агентурно информационен апарат, които се използват за разработки и обща информация по тая линия.

5.XI.949.год.

Опер. работници

/П. Джамбазов/

Строго поверително!

25 55

СЕКТОРНО УПРАВЛЕНИЕ
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Д-С 1560
5. II 1948
СОФИЯ

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-БИ

Т У К

160

Софийски орг.

На Д-И 2139 от 20.X.1942 година.

И.В.З.Н.С. - Н.Петков

КРСТЕНДИЛСКА ОКОЛИЯ

До разтурянето на ВЗНС-Н.Петков в околията имаше 65 селски дружки, една градска и една околийска с общ брой 1650 членове. Ръководителите на същите бяха предимно членове на ВЗНС до 1934 година доста заможни в материално състояние, а членската маса-симпатизатори на ВЗНС и фалшивата власт. Някои от ръководителите им като Георги Васев Божилов, Иван Текемски и др. имаха известно влияние сред селската маса, благодарение на което в изборите за ВНС, ВЗНС-Н.Петков получи 19.000 гласове и бяха избрани трима народни представители-Иван Костов, Иван Текемски и Георги Васев Божилов.

След разтурянето на опозицията една съвсем малка част от членската маса премина в БОПО, а друга, въпреки желанието им да влязат в БОПО не са приети. Около 10% от бившите опозиционери, предимно заможни и кулашки елементи изчакват събитията. Поведението на бившите водачи на ВЗНС/о/-Георги Василев от гр.Крстендил, Васил Новев от с.Коняв Петър Сърбишки от с.Скриняно и др. е вражеско спрямо мероприятията на властта. За вражеска дейност са възворени 11 души в ТВО през т.г.

Опити за възстановяване на нелегални дружки не са установени, но са установени опити за създаване на нелегални организации, какъвто е случая с нелегалната организация БОД, създадена пред 1948 год център, на която бе София, а организатор в околията бе Славчо Атанасов Кеков, бивш активен опозиционер, който бе осъден на смърт и присъдата изпълнена.

В нелегалната организация ТАВО / тайна анти-болшевишка организация / участваха бившите никола-петковисти Стоян Иванов Багалийски, Васил Георгиев Врански, Васил Георгиев Яначков, всички от с.Пиперков-Чифлик, крстендилско.

Отношението на бившите Н.петковисти към законите и мероприятията на властта е отрицателно, но наредите изпълняват под страх от съдебна отговорност. Решенията на въския пленум тълкуват по своему-правителството се чувствало слабо и затова правело завои в стопанската си политика. Отношението им към ТКЗС е вражеско. Подтикват селяните да не влизат, а където са създадени ТКЗС водят подмолна дейност за разлагането им. Така например на 19.VI.т.г. бившия народен представител от ВЗНС/о/Георги Василев Божилов от гр.Крстендил в разговор с бившия народен представител Емил Антонов е казал, че борбата против ТКЗС трябва да се води чрез разубеждаване на селяните. На 16.IV.т.г. Стоян Ст.Радев от с.Катрище, бивш председател на ВЗНС/о/в същото село е организирил 20 души, които са изготвили протестно писмо във връзка с обмяната на имотите с ТКЗС.

26 56
17

Формите на борба на Н.Петковистите за разрыв на съюза между селяните и работниците се изразява във водене на агитация в следния смисъл: От селяните всичко се взема по наряд-възна, млеко, жито и др., а не им се дава нищо по наряд и се налага да го купуват на високи цени, докато от работниците нищо не се взема, а всичко им се дава и то увеличени дажби.

Коментарии във връзка с прочистването на БКП и предстоящите избори от страна на бившите Н.петковисти не са констатирани, поради това че чистката на БКП и изборната агитация са в своето начало.

Отношението на бившите активни членове на ВЗНС-Н.Петков към СССР и страните с народна демокрация е отрицателно. Говорят, че в СССР съществува глад и мизерия и затова нашите продукти се изнасят в Русия. Така например на 19.VII т.г. Асен Стипцарски от с. Забокрът, бивш активен николапетковист се е изказал пред Васил Д. Петров от същото село, че до преди войната в Русия е съществувал глад и мизерия, а сега след като са ограбили народите са се облекли и нахранили.

Отношението им към англо-американския блок е положително. Изказват се, че в Англия и Америка съществува истинска демокрация, че предстои война, която ще бъде опечелена от тях и комунизма ще бъде ликвидиран.

Във връзка със случая Трайчо Костов се изказват, че е много прибързал с политиката си. Трябвало е да почака и след смъртта на др. Димитров да направи завои както Тито.

Сред бившите членове на ВЗНС-НП разполагаме с двадесет и двама информатори, вербовани в най-реакционните села. Същите са недостатъчни. В четирidesет и пет села не е създадена агентура по ВЗНС-НП.

Среду вражеските прояви на николапетковистите службата е взела следните мерки: изпращане в ТВО на най-злостните и непоправими елементи, предупреждаване с протокол на по-малки прояви и разобличаване чрез партийни дейатели.

БОТЕВГРАДСКА ОКОЛИЯ.

До разтурянето на ВЗНС-НП в околията съществуваша 9 селски, 2 градски и една околийска дружба, с около 312 редовно отчетени члена. По-голямата част от тях бяха средни селяни, търговци, засегнати от властта и много малка част бедни селяни, увлечени от ръководителите на опозицията. Влиянието им в околията беше много по-голямо от това на ВЗНС-ОФ, в резултат на което в изборите за ВНС получиха 10035 гласа и избраха един народен представител - Камен Христов Генчев, понастоящем в затвора осъден за нелегална дейност след разтурянето на съюза.

Николапетковистите в околията са разбити като организация. Масите не подържат почти никаква връзка с бившите си ръководители. По-голямата част от тях са преминали към БОПО, с изключение на активно проявилите се като организатори и водачи, някои от които са кандидатствали, но не са приети. Малък процент изчакват развитието на събитията и то предимно по-заможните. По време на изборната кампания за народни съвети и съдебни заседатели бившите активни николапетковисти Стоян Кръстев Мончев от гр. Етрополе, Балчо Тонев Балчев от с. Литаково и Саво Иванов Савов от с. Осиковска Лъкавица се опитаха да създадат организирана опозиция, за което съвременно бяха изпратени в ТВО. След разтурянето на съюза и изпращането на един в затвора и единадесет от най-дейните опозиционери в ТВО, влиянието им значително бе ограничено.

След разтурянето на съюза не са констатирани опити за нелегално възстановяване на дружки и организиране на нелегални групи.

Бившите николапетковисти се отнасят към законите, мероприятията на правителството и БКП, петгодишния стопански план, решенията на

27/57

инския пленум на ЦК е сравнително добро. Има случаи когато същите са по-редовни в изпълнението на възлаганите им нареди от членове на БКП.

От страна на бившите Н.Петковисти не са констатирани каквито и да било коментари и изказвания във връзка с вътрешно политическите събития, прочистването на партията и предстоящите избори.

Поради това, че по-голямата част от бившите опозиционери продължават да бъдат третирани като опозиционери от отечественофронтовците по места, не смеят свободно да се изказват по отношение на блока на англо-американските империалисти и СССР, страхувайки се от санкции.

В околната разполагаме с 5 информатори, които са работили като опозиционери в околийски мащаб, поради, което смятаме, че агентурата ни сред тях е достатъчна.

ИХТИМАНСКА ОКОЛИЯ

При разтурянето на Съюза в околията имаше изградени 14 селски организации, 6 махленски и една градска, обединени в околийска. Председателя на Околийското настоятелство - Симеон Караиванов е богат земеделски стопанин-кулак, подпредседателя - Борис Русinov от с.Веринско, учител. Секретаря - Иван Михайлов произхожда от бедно селско семейство, бивш пощенски чиновник сега инспектор в ДЗИ. Касиера - инж. Владимир Петров Джахов - сега работи в градския народен съвет. В момента на разтурянето дружбата наброяваше общо 367 члена, 80 % от тях бяха членове на ВЗНС - земеделски стопани. След отцепването на опозицията към тях се присъединиха търговци, близки и роднини на засегнати и ликвидирани от нар.сзд. Влиянието им сред населението беше доста голямо - в изборите за ВНС получиша 4684 гласа.

До сега не са открити опити за възстановяване на някои опозиционни дружби в околията. Вразличните села на околията отношението на николапетковистите към ЕОПО е различно. Така например, в с.Габра почти всички са станали членове на ВЗНС-ОФ и влизат в единната организация, в други села по един-двама. Общо за цялата околия може да се каже, че много малка част са се върнали в ВЗНС и то предимно хора служещи. По-голямата част от бившите членове на бившия ВЗНС-НП стоят пасивни и изчакват развитието на събитията. Една много малка част открито недоволствуват от властта и разпространяват вражески слухове, предимно слушани от радио "Лондон" и "Гласът на Америка".

Административни наказания са наложени на 4 души от околийските ръководители и на около 20 местни водачи или отделни членове, които системно са се проявявали. Наложените административни мерки до голяма степен са стреснали по-страхливите членове, в резултат на което вражеските прояви намаляват.

Вражеската дейност на николапетковистите се изразява главно в разпространяване на вражески слухове, целесъобразно компрометиране на власт. Отношението им към СССР е отрицателно. Разпространяват слухове че наредите които се събират от населението се изпращат в СССР.

Отношението им към ТКЗС е особено лошо. От цялата околия само един бивш член на ВЗНС-НП е влязъл в ТКЗС, който от време на време изказва недоволство от комунистите.

Решенията на инския пленум на ЦК тълкуват по своему. Предполагат, че ТКЗС ще бъдат разтурени и имотите върнати на стопаните, в резултат на което бяха започнали открита агитация против БКП.

По предстоящите избори и чистката в партията особени изказвания не са констатирани.

Голяма част от тях живеят с надеждата, че Америка и Англия скоро ще обявят война на СССР и страните с народна демокрация, ще победят и ще сложат край на комунизма.

- 4 -

13 28 58

КРДОПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 13.08.2014; Секретар: /

В околната разполагаме с четири информатори, крайно недостъпни, тъй като в двадесет села не разполагаме с такава.

За вражески прояви са налагани следните наказателни мерки: едни са изпратени в ТВО, други глобявани, а трети предупреждавани с протокол.

МАРЕКСКА ОКОЛИНА.

При разтурянето на БЗНС-НП в околната имаше 21 селски и една градска дружба, с общ брой 401 члена. Социалния състав на членовете беше главно кулаци, кръчмари, уволнени служители и една малка част бедни селяни и търговци. Същите нямаша влияние сред на родните маси.

По-голямата част от бившите членове на БЗНС-НП са влезли в БОПО. Една малка част от тях изчаква развоя на събитията, а някои проявяваха нелегална вражеска дейност. Така например, секретарят на дружбата в с. Стоб-Иван Николов Чонев на когото мелницата е национализирана, през пролетта на 1949 г. подпомагал с храна нелегална банда. Същият е осъден на 10 год. строг тъмничен затвор. Иван Георгиев Слатински от с. Стоб-член на ръководството на дружбата, кулак, също е подпомагал бандата, за което е осъден на 10 год. строг тъмничен затвор.

През месец март т.г. секретарят на опозиционната дружба в с. Матрово-Стоил Георгиев Бояджийски, заможен селянин, се взоръжава и преминава в Бгославия, от където го връщат и след залавянето му бе осъден на 15 год. строг тъмничен затвор.

Крум Николов Цимев от с. Слатино, активен опозиционер, заедно със Стоил Бояджийски преминава в Бгославия, откъдето го връщат и след залавянето му бе осъден на 15 год. затвор.

Сотир Зарев Попов от с. Буково, живущ в гр. Марек, бивш търговец манифактурист, касиер на градската дружба, бе организиран канал за преминаване в Бгославия, за което бе осъден на 10 год. затвор.

При разтурянето на съюза бяха наказани следните опозиционери: Стойчо Христов Полеганов-председател на околийското настоятелство, адвокат, изпратен в ТВО за една година, Божил Станчев Стойчев от с. Каменик, касиер на околийското настоятелство. При разтурянето на опозицията същият минава в нелегалност и се укрил шест месеца. След залавянето му бе изпратен в ТВО за една година. Христо Васев Тереминков от с. Джерман, домакин на околийското настоятелство, изпратен в ТВО за една година. Георги Станкев Мидов от с. Сапарева баня, агроном, председател на околийското настоятелство, вздворен в ТВО за осем месеца. Кирил Петров Милошев от с. Голям Върбовник, бивш полицай, през 1947 г. бе осъден на 10 год. затвор, след което организира нелегална група от трима души, която група през пролетта на 1948 г. бе ликвидирана. Йордан Димитров Веселински през пролетта на 1949 год. бе превел три нелегални групи в Бгославия, две от които бяха върнати, за което Веселински бе осъден на 15 год. затвор. Крум Иванов Джоргов от с. Бабино, кандидат за народен представител от листата на Н. Петков, през есента на 1948 год. премина в Бгославия и понастоящем се намира в затвора Куманово.

В околната не са констатирани случаи на неподчинение на законите от страна на бивши николапетковисти.

Отношението им към ТКЗС е отрицателно.

Формите на борба на Н. Петковистите ~~изключително~~ за разри на съюза между работниците и селяните се изразява в изказвания, че за града се дават по-вече наряди от колкото в селото.

29.11.59

КРДОПЕДРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРОПЕДРСБНА
Дата: 13.03.2014. С. 48

В околията разполагаме с 3-ма агенти, които не са достатъчни.

ПИРДОПСКА ОКОЛИЯ

При разтурянето на ВЗНС-Н. Петков в околията имаше 2 селски и две градски дружби с общ брой членове 48, предимно средни селяни, няколко души пенсионери в миналото привърженици на Сговора и малка част бедни селяни. Опозиционната дружба по време на изборите за ВНС имаше голямо влияние и получи 3892 гласа от 21,000 избиратели.

Сведения за организирана дейност от страна на Н. петковистите след разтурянето на опозицията нямаме. Много малка част от опозиционерите след публично разкритикуване на миналата си дейност са станали членове на БОПО. Почти всичките остават вражески настроени към ВКП и ОФ, пускат зловерни слухове срещу властта и злословят против правителствените мероприятия. Председателя на околийското настоятелство в началото на 1947 год. бе изпратен в затвора за 4 и половина години за съучастие в

Отношението им към правителствените мероприятия е враждебно. Особено се изказват против нарядната система. Изказват се, че не е необходим 5 годишния стопански план, защото без него може да се работи по добре.

На решенията на юнския пленум на ЦК гледат с недоверие, като залъгалка за народа.

Чиската на партията отчитат като слабост и безсилие на ВКП и очакват края на ОФ. По изборите не коментират.

В околията разполагаме с двама информатори, които са недостатъчни.

Към проявилите се николапетковисти са вземани следните мерки: По слабо проявените са предупреждавани с протоколи, а тия които системно се проявяват са изпращани в ТВО.

ДИМИТРОВСКА ОКОЛИЯ

При разтурянето на ВЗНС-Н. Петков в околията имаше 14 селски и една градска дружба с общ брой членове 621, повечето, от които бяха средни селяни, а останалата част бивши търговци, уволнени чиновници и служаци, близки и роднини на пострадали от 9. септември. В изборите за ВНС получиха общо за цялата околия около 8000 гласа. Нарoden представител не избраха.

В настоящия момент дружбите им са разбити. Връзки помежду си не подържат. Голяма част от тях са влезли в редовете на БОПО.

Една част от тях проявяват вражеска дейност под различни форми: Едни разпространяват всевъзможни зловерни слухове, вражеска агитация против ТКЗС, писане лозунги по стените/особено бившите земски/ и опити да се организират в тройки и петорки. По вечето от тях са средни и заможни селяни, бивши търговци и фанатизирани елементи. Влиянието сред техните среди в града е много слабо, докато в селата, особено сред засегнатите от ТКЗС при обмяната на имотите имат много привърженици.

По вечето от техните бивши ръководители са изплашени, избягват да се срещат и повечето от времето си прекарват в къщи, но има и такива, които се опитват да вършат подолна дейност. Така например Драгомир Стойчев и Арсо Богданов Зидарски се разкаяха за дейността си като ръководители и направиха публично декларации, че се отказват от опозиционните си разбирания и влязоха в ВЗНС, където не проявяват никаква дейност.

Наложени са административни наказания на следните членове: Боян Тасев Милеков-околийски секретар-6 м. ТВО, Евгени Здравков Чарбърчийски-6 м. ТВО, Кирил Вафиров, околийски секретар ЗМС-Сърбински-6 м.

ТВО, Драгомир Стойчев Грозданов - 8 м. ТВО, Вертер Симов Караванов - 8 м. ТВО, Иван Георгиев Димов 5 год. затвор, Димитър Иванов Димитров - 8 м. ТВО, Атанас Пенев Шукорски - 6 м. ТВО, Ангел Драганов Станчев 1 год. ТВО, Васил Филипов Ханчев 1 година ТВО и Георги Тасев - 6 м. ТВО. Почти всички са бивши председатели и секретари на дружбите в града и околността.

Констатирано е, че са създадени нелегални групи от бивши Н. петковисти - предимно младежи в селата Мешица, Дивотинче, Църнел Попово и Кладница. Същите са организирани в тройки и петорки и водят вече организационен живот. Главната им дейност се изразява в събиране средства за подпомагане на техни пострадали хора, разпространяване на слухове и масовизиране на организацията им. Създадените групи в горепосочените села са в процес на разработка под псевдоним "Балзак".

Отявлените опозиционери водят агитация против нарядите, против трудовни, а самите те изпълняват нарядите си и се отзовават на обществени акции. След решенията на вилския пленум на ЦК същите организират селяните да подават за отказване от ТКЗС. Като най-отявлени се очертават Владимир Христов Марков и Серги Василев Димитров от с. Мешица.

Николапетковистите се надяват на англо-американците, че скоро ще дойдат и ликвидират комунистите и с това пречат на колебаещите да се включат в изграждането на социализма.

Чистката в ВКП тълкуват като слабост на партията-комунистите си нямали вече доверие помежду си. По между тях е започнала борба за повисоки постове. Една малка част от тях тълкуват правилно чистката.

Във връзка с предстоящите избори коментират, че същите били отложени заради процеса, който комунистите готвели. Такива коментари е направил Драгомир Стойков Грозданов, 43 годишен, културно-просветник понастоящем секретар на техническото училище "Христо Ботев".

Отношението им към СССР и страните с народна демокрация е отрицателно. Говорят, че СССР не подпомагал България, а напредък взема стоки от нея.

В околността разполагаме с 6 агенти, трима от които са в града, които са крайно недостатъчни, понеже в 22 села не разполагаме с агентура.

САМОКОВСКА ОКОЛИНА

При разтурянето на ВЗНС-НП в околността имаше 19 селски, една градска и една околийска дружби с общо 492 члена, предимно средни селяни, бивши полицаи, уволнени офицери, дочохристовци и др. Председателят на околийското настоятелство бе Георги Иванов Ярев, бивш член на Дочохристовата сила. Макар и да нямаше голямо влияние, те станаха притегателен център на всичко фашистко и недоволно и в изборите за ВНС взе-маха 7021 гласа, но народен представител не избраха.

След разтурянето те масово се вляха в ВЗНС-ОФ. Една много малка част остана във и до ден днешен не се е включила в никоя политическа организация. В ВЗНС някои от тях успяха да поемат ръководството на дружбите и ако по места в околността няма сработване между земеделци и комунисти, то е по причина на това, че те оказват влияние на дружбите.

Едни от най-силно проявяващите се николапетковисти бяха Владо Илиев Велинов - уволнен офицер от Самоков, Лазар Георгиев Еленчев - уволнен подофицер, Георги Стойков Валивичарски - уволнен фелдфебел и Борис Алексов Стаменов от с. Продавковци, бивш касиер на околийското настоятелство, които са изпратени в ТВО за по една година.

Стоилен Петров Гьошев от с. Шишманово за укриване на нелегален бе изпратен в ТВО, където престоя година и половина.

До сега не са констатирани опити за възстановяване на нелегалния ВЗНС-НП в околността, с изключение на Стоян Ангелков Лобутов

от с. Продановци, който се е опитал да организира група за събиране на помощи за постардалите николапетковисти.

Отношението им към ТКЗС е отрицателно. От тях нито един не е станал член в изградените в околията осем стопанства.

По отношение на предстоящите избори Коста Кашъмов, отявлян николапетковист се е изказал, че това няма да бъдат никакви избори тъй като в тях ще има само една листа.

Случай с Трайчо Костов отначало се коментираше оживено - изказваха се, че той е с Тито, но след като се чу че е шпионин коментариите спряха.

В околията разполагаме с двама агенти и двама информатори които са крайно недостатъчни, тъй като в петнадесет села няма агентура.

НОВОСЕЛСКА ОКОЛИЯ.

При разтурянето на ВЗНС-НП в околията съществуваша 26 дружки с общо 909 члена, от които 320 богати, 416 средни и 203 бедни. От тях стари членове на ВЗНС 229, цанковисти и членове на други фашистки организации 340 души и безпартийни в миналото 340. Влиянието им сред населението в околията не бе малко и в изборите за ВНС получиша 7976 гласа от всичко 29,788 избиратели.

След разтурянето на ВЗНС много от бившите членове масово навлязоха в ЕОПО, след което някои от тях след известно време бяха изключени. В настоящия момент от бившите николапетковисти в ЕОПО членуват 55 %.

В околията са наложени наказания за опозиционна дейност на 36 души, от които 22 са възворени в ТВО, а останалите са наказани с глоби. Наказанията всяват респект сред членовете на ВЗНС.

До сега не са констатирани случаи на възстановени дружки и организиране на нелегални групи. Не са реализирани нелегални дружки в околията. Задържан е и изпратен в ТВО Йордан Младенов Милев от с. Априлово, бивш член на ВЗНС-Н. Петков, който бе замислил да бяга в Югославия.

Бившите николапетковисти се подчиняват на законите, но към мероприятията на ОФ гледат отрицателно.

Решенията на висшия пленум на ЦК се тълкуваха като отстъпни от генералната линия на партията, в резултат на което бе поведена борба за разтуряне на ТКЗС чрез масово подаване на заявления за излизане от ТКЗС.

Бонко Спасов Итев от с. Априлово се е изказал, че днешната власт е покровителствувала само работниците за сметка на селяните, като им взема наряди, а нищо не им дава.

Във връзка с чистката на партията бившия николапетковист Димитър Христов Николов от с. Сгледници-заможен селянин се е изказал така: "Виждал ли каква организация имат комунистите и как сериозно и тежко наказват провинилите се членове на партията без да държат сметка за заслугите преди 9 септември. При комунистите неща няма. Те не скриват нищо от народа, а изнасят всички провинения на дъдени комунисти пред цялото село."

Относно предстоящите избори, изказвания още не са констатирани.

Към кликата на Тито коментират, че Тито е бил истински комунист, че той не е искал да се подчини на СССР, който искал да го зароби, че там съществувала истинска демокрация. Такива изказвания е направил Ангел Йорданов Райков родом от с. Конуш, асеновградско, а по настоящем работи в с. Долни Богров.

52/1262

Във връзка с Трайчо Костов правят изказвания, че той искал да засенчи др. Димитров. Партията в нашата страна била разделена на две, ЦК също бил раздвоен. Такива случаи са констатирани в Новоселци, където св. Петър Караджов, бивш активен член на ВЗНС-Н. Петков е говорил, че партията е раздвоена.

В околната разполагаме с 2 агенти, крайно недостатъчни. В 18 села нямаме агентура.

Мерки спрямо проявата на бивши Н. Петковисти, службата ни взема според случая - изпращане в затвора, изпращане в ТВО, Глоба и предупреждаване с протокол.

РАДОМИРСКА ОКОЛИНА

При разтурянето на ВЗНС-Н. Петков, в околната имаше 20 дружки с общ брой членове 462 души, от които заможни селяни и търговци 85, средни селяни 158 и бедни 219.50 % от тях са членове на фашистки организации, останалите стари членове на ВЗНС и безпартийни, попаднали под влиянието на по заможни опозиционери. Същите имаха доста голямо влияние, в резултат на което получиха 9858 гласа и избраха Борис Вумбаров за нар. представител.

След разтурянето на създа повечето от тях се ориентираха към ОФ дружки, където станаха членове, а след това влязоха в ЕОПО. Най-активните от тях обаче останаха вън от всякаква организация, но впоследствие някои от тях се неутрализираха. Водачите на дружките останаха непоправими врагове. Отношенията им към БКП се изостреха, пускаха зловерни слухове, стремяха се да уронят престижа на партийните водачи, за което много от тях бяха изпратени в ТВО, като Георги Михайлов Лобонки от с. Върба, Асен Панов от с. Кондофрей, Станимир Наков и Иван Наков от с. Житуша, Михаил Сотиров Койчев от с. Проваденица, Георги Ковачев от с. Радибош, Младен Янков Младенски от с. Беренде.

Отношението на бившите Н. Петковисти към ТКЗС е отрицателно. Почти никъде не вземат участие в изграждането на стопанствата с изключение на Асен Попов - бивш кандидат за народен представител и водач на опозицията в с. Извор, който участва дейно в създаването и укрепването на стопанството. Някои от техните членове в началото доброволно са станали членове на ТКЗС а след това са се отказали и не искат да работят, като например Стоян Р. Плашев, Костадин Божанов, Борис М. Кръстанов - средни селяни от с. Извор.

Решенията на ринския пленум на ЦК тълкуват като отстъпление на БКП от генералната линия, в резултат на което на много места по директиви на бивши николапетковидти се отпочна кампания за разтуряне на стопанствата в околната. Така например опозиционера-кулак Тодор Димитров Иванов лично сам е организирай селяните да подават молби и да разтурят ТКЗС.

Отношението на бившите членове на ВЗНС-НП към вътрешно политическите събития и прочистването на партията е вражеско. От някои техни изказвания се вижда, че са недоволни от разкриването и изгонването на вражеските елементи, промъкнали се в БКП и държавния апарат. Според тях те били най-честните и преданите на народа, но били изгонени поради това, че се отказали да бъдат слуги на комунистите. Така Стоил Андонов Божанов от с. Негованци, подгласник в листата за народни представители, активен опозиционер е казвал, че направените промени в министерството на железниците и изгонването на Петко Куниин от поста министър на финансовите е заради това, че комунистите гонят всички честни и предани синове на народа.

Отношението им към СССР и страните с народна демокрация е вражеско.

83 157 63

След измяната на Тито мнозина от тях се изказваха, че Тито е умен политик и затова се е присъединил към англо-американския блок.

За Трайчо Костов коментират, че е бил на прави позиции, но понеже не изпълнявал заповедите на Русия бил хвърлен в затвора. Така например на 10.IV т.г. опозиционера Петър Василев е говорил, че Трайчо Костов е човекът, който защитава интересите на нашата страна.

В школиятя разполагаме с четири агенти и трима информатори които са крайно недостатъчни. В седемнадесет села няма агентура.

За всички по-характерни вражески прояви са налагани наказания, като изпращане в ТВО и предупреждаване с протокол.

БРЪЗНИЦКА ОКОЛИЯ.

При разтурянето на ВЗНС-Н.Петков в околията имаше 9 селски и една градска дружба с общ брой членове около 200 души, болшинството от които бяха средни селяни, а останалите - кръчмари, уволжени полицаи, чиновници и бивши членове на фамиски организации. Председателя на околийското настоятелство Рангел Мазинлев от с.Реханци и подпредседателя на същото-Петко Тодоров Аначков, кръчмар от гр.Брезник са били членове на ВЗНС още от 1923 год. и имаха известен авторитет и влияние и допринесоха за спечелването на своя страна много членове. В изборите за ВНС получиха 1850 гласа от всичките 14881 гласоподаватели.

След разтурянето на ВЗНС и обявяването на Н.Петков погълнатата част от тях се отказва от предишната си дейност и станали членове на ЕОПО. Една част от тях останали във в.ЕОПО и изчакват развоя на събитията и стават проводници на слухове за предстояща война, за близкия край на комунистите, за разтуряне на ТКЗС и агитация против наредите.

От бивши членове на ЗМС-Сърбински в с.Кошарево бе направен опит за организиране на нелегална група, която след като се взоръжи да премине в нелегалност и от там в Югославия. В групата влизаха Андон Николов Виденов, бивш бражник, Васил Първаков Георгиев-син на бивш собственик на содо-лимонадна фабрика и Славчо Борисов Чипев син на ликвидиран от Нар.суд. Същите са задържани и изпратени в затвора.

Някои от бившите опозиционери, какъвто е случая с Никодим Паунов Ицков и Велин Николов и двамата от с.Сопица, средни стопани енергично протестират против наредите месо и зърнени храни.

Отношението им към ТКЗС не е добро. Много от тях използвайки допустимите грешки при изграждането на ТКЗС събират подписи за разтурянето им, какъвто е случая в с.Реханци, Вегуновци, Сопица, Слаковци, Горно Романци и Долна Секирна. В други села, където няма ТКЗС бившите членове на ВЗНС-Н.Петков са начелно място в борбата против създаването на такива, какъвто е случая със Стоян Стоялков Малин от с.Ноевци, Евгени Ненков Петров от с.Габров - дол и др.

Николапетковистите от околията имат вражеско отношение и към 5 годишния стопански план-конкретно към посевните планове. Така например Никола Димитров от с.Расник собственик на около 300 декара земя, Петър Стояков от с.Габров-дол са заявявали, че няма да сеят, нека сеят тези, които агитират. На двамата и на други като тях за подобни изказвания Народните съвети са налагали глоби по 5000 лева.

-10-

64 841

Сред оная част от опозиционерите, които са се приобдили към ОФ решенията на виския пленума на ЦК се посрещат добре. Така Стоян Аначков от с. Габров-дол е казал, че отгоре добре нареждат и за ТКЗС и за всичко, но долу по места нарежданията не се изпълняват правилно. Останалите тълкуват решенията като резултат от отслабването на ВКП. Така Асен Манолков от с. Вискяр, братя Жотеви от с. Сопица са казвали, че сега се освобождават земите на някои стопани включени в ТКЗС, а през зимата моги и цялата земя да раздадат. Други, като Крум Митов от с. Сопица, Боян Костадинов Калев от с. Вегуновци след публикуване решенията на пленума са отишли да косят сено на кооперативните блокове, смятайки, че ТКЗС ще бъдат разтурени.

Веста на Трайчо Костов сред повечето от тях се разнесе като приятна новина. В изборите за народни съвети и съдебни следователи бяха пуснати много лозунги със съдържание: "Долу ОФ, да живее Трайчо Костов", "Да живее Труман, Черчил, Тито и Трайчо Костов". Авторите им бяха изключително никола петковисти, като Кирил Христов от с. Резанци, Симо Михлев, водач на опозицията в с. Ноевци, Генади Стоянов от с. Ноевци и др.

Отношението им към англо-американците е добро. Много от тях слушат радио "Лондон" и "Гласът на Америка" и разпространяват слуха, че войната е неизбежна, че американците със своите самолети за един ден ще се справят с нашата страна и ще премахнат комунистите.

След като от околията избягаха около 40 души в Бгославия, някои опозиционери като Кирил Христов от с. Резанци писаха и окачваха на публични места позиви със съдържание: "Да живее 50 хилядната армия от емигранти в Бгославия, която е готова всеки момент да освободи България. Да живее задграничното правителство" и др.

В околията разполагаме с двама информатори, които са съвсем недостатъчни, тъй като в шест села няма агентура.

За вражеска дейност службата ни е изпратила осем души в ТВО, трима са предадени на съда, едни са предупреждавани с протоколи, а някои се водят на разработка.

СОФИЙСКА ОКОЛИЯ.

При разтурянето на ВЗНС-ИП в околията съществуваша 50 селски дружки с 1211 члена, предимно богати и средни селяни, голям процент бивши членове на фашистки организации, засегнати от 9 септември и значителен процент бедни селяни. В изборната агитация за ВНС околийското настоятелство разви огромна опозиционна дейност. Никола Петков водеше листата на опозицията, която имаше голямо влияние сред населението, в резултат на което в изборите получиха 29000 гласа и избраха трима народни представители - Никола Петков, Спас Найденов и Серги Златанов.

След разтурянето на съюза дружките в околията са разбити. Отделните членове не поддържат връзка с бившите си водачи. Голяма част от тях, особено в селата по Искърското дефиле, като Реброво, Жележ, Бов и др. станаха членове на ВЗНС/оф/ и след това членове на ЕОПО. Също така голяма част от бившите опозиционери останаха във от ЕОПО и изчакват развитието на събитията, като вражеските им прояви се изразяват главно във водене зловердна агитация и пускане на всевъзможни слухове. Така например на 15. II. т. г. Илия Петров Клинков от с. Г. Лозек е влязал в кръчмата, където са пиели кръчмаря и Станимир Йорданов Галов и им е казал: "Пийте и не се бойте, скоро ще си дойде @ Гемето и ще видим тогава какво ще стане с офето." На 20. II. т. г. Панайот Иванов Рангелов, уволнен подофицер от с. Загъжаке в разговор със Златан Данков Мишов от с. Браковци, годечко е казал: "Скоро ще дойдат англичаните и американците и аз пак ще сложа кокардата и ще падне клане на комунисти".

На 27.II.т.г. Атанас Колев Божилов от с.Ватулия е говорил пред Спас Костадинов,че работниците се намирали в много тежко положение и биха стачкували за повишение на заплатите,ако не управляват комунистите.Щом някой се оплаче,комунистите веднага го овесмяват с по два метра пръст и по тоя начин потушават всякакви протести от страна на работниците.На 27.III.т.г.в общинската кръчма №2 в с.Враждебна Стоян Андреев-отявлел опозиционер,водач на опозицията във Враждебна е казал на Атанас Миланов,който е носил значката на СБПС:"Каква е тая овча глава,какво сте се накичили с нея.Скоро ще ви дойде края.Не само значките,но и главите ви ще свадам.Вие сте разбойници,вие ограбихте народа,вие лъжете,но края ви е близко.Само на комунисти ще ми станете".Матей Янев Бургазиев от с.Панчерево,бивш опозиционер,при разговор със Стоян Панков Николов от същото село,който варил ракия в собствения си казан /сега откупен от ТКЗС / е казал:"Не се ядосвай за казана.Наближава времето когато всичко ще си вземем обратно.Сега вариш ракия при комунистите,но ще я пием без тях".

До сега не е констатирано никой от бившите водачи на ВЗНС да проявява вражеска дейност.След разтурянето биха наказани следните водачи: Председателя на околийското настоятелство-Асен Михайлов,Секретаря-Григор Миланов Гурковски от с.Волуяк,Иван Цветанов Дойнов и др.с изпращане в ТВО за по-вече от една година.Горните сега са в родните си села и никой от тях не се занимава с вражеска дейност.Страхуват се да не бъдат изпратени отново в ТВО.

През август т.г.бе реализирана груповата агентурна рабработка "Прасета" в която участваха бившите членове на ВЗНС-Н.Петков-Крум Владимиров Спасов от с.Кремиковци,Гаврил Иванов Георгиев,партизанин да 9.9.1944 год,а след това отявлел Николапетковист и член на ръководството на местната опозиционна дружба в с.Локорско,Владей Павлов Иванов от с.Мироване,Григор Асенов Бисеров от с.Лозница,никополско,а живущ Софи и Кирил Стоянов Здравков от с.Филиповци-бивш член на околийското настоятелство на ВЗНС-Н.Петков.Групата е имала за задача да се въоръжи и премине нелегално в Турция.Лицата са задържани и предадени на съда.

На 20.VIII.т.г.бяха задържани лицата Асен Борисов Михайлов,Георги Кръстанов Георгиев и двамата от с.дървеница и Александър Шолев от с.Драгалевци,които са се организирали и подготвени да преминат нелегално в Югославия.

Отношението на поголямата част от бившите опозиционери е отрицателно.Така,на 18 март т.г.Младен Рангелов Газибаров от с.Горни Лозен,публично е говорил следното:"Нашето правителство се е побъркало.То не разбира какво е това посевен план".Георги Роячки,бивш опозиционер от с.Горни Лозен в разговор с наш ОР е казал:"Защо да сеем,за кого да изпълняваме посевен план,за тия цигани-руснаците ли,които с тия плановете ги ограбват и станат като просеци и гладуват като кучета.Оп-ределят на джар по КГР.мас,месо,яйца и какво ли не".

Отношението им към СССР е вражеско.Така например Атанас Митров Гатов от с.Костинброд е говорил,че комунистите ограбили народа,като му взели житото,сламата,вълната и всичко изнесли в Русия.Нашето правителство се страхувало от война и като се обяви войната,то ще избяга в Русия.

В околията разполагаме с един агент и трима информатори,които са крайно недостатъчни,тъй като са разстани в четири села,а в останалите 46,в които е имало опозиционни дружки не разполагаме с агентура.

На проявили се опозиционери са наложени наказания сперед случая; За участие в нелегални групи-предадени на съда,за системни вражески изказвания-изпращане в ТВО и за по дребни случаи-предупреждаване с протокол.

ГОДЕЧКА ОКОЛИЯ

При разтурянето на ВЗНС-Н. Петков в околията имаше 5 опозиционни дружби с общ брой 117 члена, по голямата част от които са били кръчмари и кулаци и останалата част бедни заблудени селяни. Една част от тях преди 9 са били привърженици и членове на фашистки организации. В изборите за ВНС получиха 5,245 гласа. Народен представител не са избрали.

Много от тях в настоящия момент са станали членове на ЕОПО. Малка част от тях, предимно бивши членове на фашистки организации изчакват развитието на събитията и работят подмолно против всички ОФ мероприятия. Същите в изборите за народни съвети и съдебни заседания агитираха против листите на ОФ и пускаха зловерни слухове, като например Нацо Илиев Пешев от с. Пръклевици, който бе пуснал слуха, че ООН няма да признае изборите, понеже правителството на ОФ не съблюдава чл. чл. 2 и 50 от устава и кандидатите от Софийска околия се отказали от кандидатурите си. Игнат Доцев от с. Завидовци бе пуснал слуха, че над с. Бреже софийско английски самолет е пуснал афиши, които подканят българския народ да не участва в изборите, защото ще пострада. Гирил Георгиев Моде от с. Райновци водеше агитация да не се гласува за ОФ, защото кандидатите са турмаджии и неграмотни хора, които и без друго ще бъдат назначени от горе. Спас Тодоров Пенев от с. Василовци агитираше селяните да гласуват с изрезки от вестници.

При изграждане на ТКЗС в околията също водеха вражеска агитация. Така например, Арсо Гогов от с. Беренде открито е говорел, че властта няма да позволи изграждането на ТКЗС в граничната зона.

Най-отъявлените опозиционери организираха канали и подготвяха бягства на вражески елементи в Югославия, какъвто е случая с свещеник Александър Милушев от с. Годеч, председател на околийското настоятелство на ВЗНС-НП.

Една част от ръководителите на опозицията, като Михаил Найденов Велев от гара Драгоман, председател на местната дружба, Милуш Вучков Кенов от с. Шума, застъпник на Н. Петков в изборите за ВНС са в затвора. Други, като Гергин Гелев Тасков от с. Пръклевици, кандидат за народен представител в листата на Н. Петков и др. избягаха в Югославия.

Методи Милушев Станоев от с. Годеч, подгласник в листата на Н. Петков в изборите за ВНС развива опозиционна дейност, изразена в пускане на зловерни слухове. Така например той е пуснал дълга, че Гемето е на границата в Югославия и с помоща на Тито ще дойде в България.

През 1948 г. в гара Драгоман бе направен опит за организиране канал за превеждане лица в Югославия от председателя на дружбата Михаил Найденов Велев, който бе изпратен в затвора.

Във връзка със случая Трайчо Костов закоравялите николапетковисти изказват съжаление, че Трайчо Костов не е успял да извърши замисленото си дело.

Отношението им към СССР е вражеско. Изказват се, че кашкавала, житото и други наши продукти се изнасят в Русия.

На англо-американците и Тито гледат като на спасители, които в предстоящата война ще победят и ще върнат миналото.

В околията разполагаме с пет агента и трима информатори.

ТРЪНСКА ОКОЛИЯ.

При разтурянето на ВЗНС-НП в околията имаше 21 дружби с общ брой 341 члена, голяма част от които са засегнати от 9 септември, интелегентстващи и малка част бедни селяни. Влиянието е било съвсем слабо. От 11000 избиратели в околията са вземали 1300 гласа.

87 16 67

След разтурянето на съюза една много малка част премина към БОПО, а другите останаха откън да изчакват радвитето на събитията, надявайки се, че чрез външна помощ ще дойдат на власт.

При разтурянето пет души членове и организатори на околийското настоятелство бяха въдворени в ТВО.

Поведението на бившите водачи на опозицията е примиренческо. От тяхна страна не е констатирана вражеска дейност.

Тази година е реализирана една група от четири души от с. Глоговица, които на 14 май избягаха в Бгославия и в последствие бяха върнати обратно. В групата участваха бивши председател на околийското настоятелство Борис Гуров, Борис Георгиев, Никола Владимиров - бивши членове на околийското настоятелство и Йордан Лилев секретар на местната опозиционна дружба.

Разполагаме с агентура в девет села, която е недостатъчна. В дванадесет села няма агентура.

НАЧАЛНИК СЕКТОР ДС-СОФИЯ:

/Б.Думков/

ИНСПЕКТОР I-ВА СЕКЦИЯ:

/Г.Алачков/

513 31

Д О К Л А Д

За състоянието на БЗНС - ОФ - София.

1. Организацията БЗНС-ОФ се състои от 6 районни дружби и едно градско ръководство, като всяка една районна дружба има в своя район квартални дружби както следва:

1-ви район с	6 кв.д-би с	851 члена
2-ри район с	12 кв.д-би с	734 члена
3-ти район с	9 кв.д-би с	623 члена
4-ти район с	10 кв.д-би с	1338 члена
5-ти район с	10 кв.д-би с	763 члена
6-ти район с	6 кв.д-би с	340 члена
или всичко		4649 члена.

Социалния състав на същите общо взето е както следва:

чиновници	40%
земледелци	20%
работници	20%
домакини	10%
занаятчии	10%

Политическият лик в миналото на дружените членове е: около 60% от тех в миналото са земеделци и останалите безпартийни и членове на други организации.

Броя на гласовете подадени за БЗНС в изборите за ВНС са 12353 гласа. Народни представители за ВНС имат избрани 1 за София и 1 за Софийска селска екология.

2. Общо организационната дейност на дружите в София може да се охарактеризира като слаба. Особено напоследък в дружите има голям отлив, което се дължи от една страна на чистката която организацията проведе в своите редове и от друга изключване на членове за не плащане на членският внос и доброволното напускане на дружите. Но все пак има райони които провеждат по често събрания където специално се занимават с въпроси които засегат някои членове или пък изглаждане на някои недоразумения между отделните членове.

Просветната работа в дружите е много слаба. Повечето от проведените просветни събрания се били слабо посетени, като даже има провалени събрания поради слабото посещение. Дружите се активизират само при случай на некой събития и то когато Градската дружба им даде конкретни инструкции за изпълнение на некои мероприятия.

Финансовото състояние на дружите не е добро. Почти всички събрания като главна точка от дневния ред е била-подканване на членове да издължат членският си внос. Преди известно време некои районни дружби са направили искане до градската дружба за средства.

В настоящия момент общо дружените членове са се отчели около 90%.

3. В Софийската земеделска организация съществуват в почти всички районни фракционни борби, които изключително имат карьеристична основа. Така например в 4-та района дружба секретара ПЕТЪР КЕПОВ е в постоянни разпри с председателя на дружбата СВЕТОСЛАВ БЪЛБЪРДЖИЕВ което естествено се отразява и върху членската маса. Така всеки от тях се обгражда с свои доверени хора които всячески се стремят

да се zlepоставят което се отразява и на техния организационен живот в дружбите. Същото положение е и в 3-ти район между АНГЕЛ ВАСИЛЕВ и СПАС БАНАТАДЖИЕВ както и в 6-ти район между АТАНАС МИТОВ и СВЕТОСЛАВ ЦЕНОВ...

Отношението на членската маса към ръководствата по места не е добро, тъй като повечето от членовете на дружбите се чувстват пренебрегнати и по един или друг начин не пропускат случая да zlepоставят хората на ръководствата. Това положение особено се чувства сред земеделците във от дружбите които наричат хората от ръководствата на БЗНС продажници и пр. Това обстоятелство се дължи изключително, че ръководните среди в организацията не се грижели за своите членове а именно: назначаването на работа, отменяване на уволнения, иселвания, пращане в ТВО и пр.

4. Може да се каже, че около 90% от членовете на БЗНС са и членове на ЕОПО. Даме има членове които доброволно са напуснали дружбите и остават да членуват само в ЕОПО. Там обаче земеделците имат много слабо участие но има техни хора които са в ръководствата на ЕОПО и работят добре. Също така има земеделци които в ЕОПО всмчески се мъчат да спъват работата в същата с разпространяване на слухове и пр.

Така например ТОПОР ДИМИТРОВ ПОПОВ от 4-ти район на едно събрание задал въпросите: "Защо новоприемачите се членове на организацията след като се добре проучени от ръководството след това същите биват подлагани на излишни разпити на публични събрания на организацията, защо нарядите се раздават не справедливо и защо българският народ е с Трайчо Костов.

СТОИЛ ПЕТРОВ ШАНЛАРСКИ е казал: "Да не мислиш че от желание съм влязал в ЕОПО да членувам-не, а от това че ме беха подгонили като опозиционер и даха на ме интернират."

ИВАН СТОЕВ от с. Слатина казал, че никога не може той да обича ЕО и никога немало да го хареса тъй като всички виждали какви работи се вършат у нас.

5. В връзка с предстоящите избори Градска дружба е изготвила вече доклади, които да се снимат в районите дружби. На места има вече проведени конференции в връзка с изборите, обаче те са много слабо били посетени. На една конференция на която докладчика бил КРЪСТЮ НЕДКОВ, члена на дружбата ГЕОРГИ ЯНЕВ е задал въпроса: "Ако земеделския съюз излезе в изборите самостоятелно с отделна листа кой ще спечели изборите? На този въпрос му отговорил НЕДКОВ като казал, че в момента место за отделни листи немало и той съжалева че този въпрос се поставя от земеделец.

Общо взето може да се каже че земеделците още не са отпочнали активни коментари по отношение на предстоящите избори за Народни представители.

Също така може да се каже, че земеделците нямат абсолютно никакво влияние сред масите тъй като те на много места се компроментирани и нямат почти никакъв авторитет.

6. На много места дружбените членове имат връзки с опозиционни елементи които изключително изхождат от земеделските среди /отпаднали от съюза/. Така, много от ръководящите хора на БЗНС особено напоследък всмчески се мъчат да помогнат на такива эле настроени към власта елементи.

Така например АНГЕЛ ВАСИЛЕВ от 3-та районна дружба най активно се застъпвал и протестирай пред председателя на 3-ти район ЯНКО ПЕТКОВ за земеделци които трябва да бъдат маселени.

КРЪСТЮ НЕДКОВ бивш народен представител казал, че трябва сериозно да се протестира и че така може повече да се работи след като се иселват толкова добри земеделци. Жената на същия казала: "Каква е тая демокрация-може човек да иска да си живее в София при все че не е отечественофронтовец."

Случай на връзка от страна на земеделците с нелегални организации бандитски групи и пр. не са забелязани до сега.

7. Общо взето може да се каже, че сред земеделските среди има хора които са зле настроени спрямо властта, респективно БКП. Същите от една страна разпространяват разни вражески слухове и от друга имат пасивно отношение към някои провеждащи се мероприятия от властта с което целят да злепоставят партията и нейните ръководители.

Така например **ГЕРАСИМ АНЧЕВ** от 4-та кв. д-ба при 3-ти район е казал: "Взеха ми имота от с. Деляне и съм обложен с много тежки данъци но ще потърпим още малко. Ето днес вече се научих че целия 3-ти Бдински полк заедно с командира са преминали границата в Югославия."

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛАЕВ председател на БОПО при бивша 3-та секция при 1-ви район е казал: "Измениха се работите, ние до сега можехме да седим от ван, но тия гадове комунистите пред нищо не се спират. Привидно всеки трябва да се включи в работата за да може да им спечели доверието. Аз колко много съветвах **АНГЕЛ ГАДЕВ** да се включи привидно, но утре когато му дойде времето да се справи с тях, но той не пожела беше неприимирим и ето изпратиха го в Богданов дол да копае възглица. Ти знаеш ли че те се съмняват в мен че издавам решенията на ръководството. Аз по който път предупредя някои приятели да се пазят защото ръководството взема решение против тях, но няма да е за дълго и те ще паднат, но не от вътре а от ван."

БОЯН ОРГАНИЗИЕВ казал: "Прав е бил Трайчо Костов, обаче той не успя а с това ускори смъртта на Димитров."

БОРИС САВОТИНОВ секретар на околийското настоятелство на БЗНС казал: "Трайчо Костов е най умният човек в ЦК където има болшинство на своя страна. Той е истинския народен човек и води борба в България, а също така е против догмите на СССР. Трайчо Костов има добро отношение към селото и смята че е немислимо да се строи социализма при положение в което се намира народа сега и преди да се дигне напълно купоната система."

СИМЕОН АПОСТОЛОВ от 3-та районна дружба разпространявал следния виц: "Когато почина др. Димитров отишел при св. Петър в рай и последния го попитал кой е той на което Димитров му отговорил че е министър председател на България и главен секретар на БКП и пр. и му казал че иска да отиде в рай. Добре му отговорил св. Петър обаче тук началник кадри е **НИКОЛА ПЕТКОВ** не знам дали ще те приеме. Димитров казал отведе те ме при него. При срещата с Н. Петков същия му дал един клуч и при отварянето на вратите др. Димитров видял цар Борис, Багрянов и др. и казал че за него не било тук и отишел в ада."

МИЛАН С. ВЪЛКОВ от 3-ти район казал: "На 26 Ули т.г. вечерта е идвал югославянски аероплан с наши емигранти който пуснал позиви с следното съдържание: Братя българи деня на вашето освобождение наближава. Дръжте се достойно след вашето освобождение ще ви облечем с американски плат за един месец."

ИОСИФ СТАНКОВ казал, че гърците са навлезли в българска територия чак до гр. Петрич и са заявили на българското правителство, че ако в бъдеще нашите граничари пропускат преминаването на един гръцки партизанин, то тогава гръцката армия ще стигне чак до София.

ГЕОРГИ ХРИСТОВ ФУРНАДЖИЕВ казал, че се очаква в най скоро време излизането от полит бюро на БКП на Добри Търпешев и Антон Югов като на техно място щел да бъде Димо Дичев.

ДАНКО ВЪЛКОВ от 4-ти район казал, че в най скоро време югославянските войски щели да нахлуят в нашата територия и войната наближава.

ГЕОРГИ ГИЗЕЛЕВ от 3-та районна дружба казал: "И нашия Трайчо Костов избърза като Райк. Не можа да почака смъртта на Димитров и тогава да раздели партията. Според нашата преса този процес е много голям за да могат да избият по този начин всички подсъдими. Нали така си отиди за нас нашия Никола Петков."

ИВАН ХРИСТОВ бивш милиционерски майор и член на БЗНС казал следното по отношение на неговото уволнение: "Не може брат да се работи"

516 34

с комунистите." Когато му било казано че има и други такива хора като него той казал: "Кажи му да вземе една пушка и време е вече да се почне. Така не може да върви и аз смятам че в най скоро време ще бъдат обуздани".

8. Отношението на дружбените членове към ръководната роля на БКП може да се каже че не е добър. На много места особено напоследък се чувства едно голямо недоволство от отделни ръководители на БКП по места, което се дължи както казахме по горе повече на лична основа. На места има изказвания че земеделците представляват по голяма политическа сила от БКП и затова било необходимо да увеличат своята численост с цел да установят земеделска власт.

Така например при направената бабележка от страна на секретара на БКП при 5-ти район на Георги Бонев и СТОЯН НЕЧЕВ че не посещавали събранитята те казали че те не са платени като комунистите и затова не са задължени да присъстват.

СИМО АНТОВ казал, че отчитането в техната организация не можело да се проведе поради това че комунистите не зачитали вече земеделците. Така много земеделци били арестувани и изпратени в ТВО а други уволнявани и оставени на улицата да гладуват.

СИМЕОН АПОСТОЛОВ председател на кв.д-ба при 8-ти район казал: "Земеделския съюз не може да бъде претопен тъй като 30% не можели да претопят 70% от българския народ."

НИКОЛАЙ ДАНЧЕВ бивш земсисл казал, че в политическата обстановка на страната ни ще настъпи промена и това се чувствало вече в комунистическите среди и че земеделците щели да дойдат на власт като на чел на борбата щел да застане АТАНАС ДОБРЕВСКИ.

МАРИН ДЖУДЖЕВ казал на едно събрание, че победата на 9 Септември 44 год. не се дължела вамо на комунистите и напраздно се биели в гърдите за ръководната роля в управлението. Това се дължело повече на земеделския съюз и на първата република в Радомир.

ИВАН ЯНЕВ РАНГЕЛОВ се оплакал като казал: "Аз съм уволнен от служба защото съм земеделец. Ти убеди ли се че комунистите ни гонят на всякъде и до като те управляват ние земеделците все така ще си бъдем тъпкани."

9. Отношението на земеделците към ТКЗС, МТС и социалистическото строителство е добро, обаче има земеделци които се обявяват против ТКЗС и други мероприятия изключително изхождайки за това от личните си интереси. Също така има земеделци който имат изказвания против ТКЗС и др мероприятия с които се стремят да влияят и на други слабо просветени елементи.

Така ХРИСТО ТОДОВИЧИН казал, че селяните не били доволни от водената политика спрямо тях от страна на правителството и затова не влизали в ТКЗС-тата. Също така в тези ТКЗС-та немало ред и това ги държало от вълн.

10. Отношението на земеделците към законите и наредбите в нашата страна общо взето не е лошо. Даже има земеделци които се възхищават от някои проведени мероприятия от страна на правителството, до като други опозиционно настроени разпространяват разни слухове и се подиграват с нашите наредби и закони.

Така СЛАВЧО ЦЕКОВ секретар на 6-та района д-ба заявил, че дружба няма да се отчае до тогава до като Градското ръководство не освободи касиера на дружбата ВЛАДО ХРИСТОВ който бил задържан от милицията.

Никола Попов от 5-та района дружба казал: "Трябва да набираме бригадири. Както виждате комунистите ни изправят пред изпитание, но не е само да ни викат да бригадирство но да ни викат и за други неща."

СТЕФАН ЧАРДАКОВ на едно събрание казал: "Другари аз не знам земеделския съюз на власт ли е или не е та толкова гонение има на наши другари. На мен единия син ми е интерниран а на другия не му дават ловен билет, че бил цивилен агент през блоково време. Разбира се че ще бъде агент защото тогава земедел. съюз беше на власт. Аз настоявам да се вземат мерки за защита на нашите членове."

11. Много от членовете на земеделският съюз разбират необходимостта от сработване между работници и селяни обаче има и такива които в изказванията си нападат работниците като казват че те са по добре задоволени от селяните а последните напълно пренебрегнати.

Така например АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСОВ КОНСТАНТИНОВ казал: "Защо в миналото не приказвахме за кулаци, а едва след 9 Септември започнахме да говорим за тях и ако има кулаци защо бехме в съюз с тях и след 9 Септември, а после започнахме да ги атакуваме. Сега пък започнахме борба срещу средния селянин за което аз имам сведения."

ИОСИФ СТАНКОВ от 3-та района дружба казал по отношение смъртта на др. Димитров: "Народа няма да съжалява защото ОФ нищо не направи за него. Особено селяните чийто произведения се вземат на безценица."

12. Общо взето може да се каже че отношението на земеделците мади към Народните съвети е добро. Техните представители по места изпълняват добре възложените им задачи, обаче има некакси от тях възгордяли се с което създават понякога недоволство специално сред техните среди.

13. Отношението на дружените членове в своето болшинство одобряват външната политика на правителството ни и подетата кампания за мир, обаче има и земеделци които говорят против нашата дружба с СССР и страните с народна демокрация

Така те подържат и твърдят своето психода, че рано или късно англо американците ще победат защото са били по добри дипломати.

Така например МЕТОДИ ВЛАДИМИРОВ от 3-та района дружба казал: "Аз не одобрявам нашата преда тъй като изнася само резолюции, увеличено производство, годишнината на Сталин и пр. Ако действително България е станала губерния на СССР да го кажат да го знаем. Аз не вярвам на това гдето пишат нашите вестници относно доставката на жито от СССР дали е действително."

14. Не са малко случаите сред сдружените земеделци когато те в своите изказвания подържат политиката на Тито, както и симпатизират на нашата вътрешна реакция. Те твърдят че той е на правилни позиции което твърдение от тяхна страна изключително се дължи на това че същия държал повече за селячеството.

Така например ГЕОРГИ ЯНЕВ земеделец от 4-та кв.д-ба при 3-ти район казал: "Ще видиш на 23, 24 и 25 Май т.г. големците какво ще правят, един по един всички ще избегат в СССР и знай че без война няма да мине."

КРУМ НАДОВ от 3-ти район е разпространявал слуха че скоро ще има война и че сегашната атомна борба била осъвършенствувана и цела да направи големи поражения на нашата страна. Речта на Тито била много страшна и немало сила която да се противопостави на югославянската армия.

МИЛАН С. БЪЛКОВ казал: "В Югославия е образувано българско правителство начело с Г.М. Димитров. Същите са взели решение да освободят град Видин от гръцките войски които били там на обучение и след това се връщали обратно в Гърция."

МЕТОДИ ВЛАДИМИРОВ от 3-та ж.р.д-ба казал: "Работите в политическо отношение в Югославия върват добре. С това отделяне на Тито от СССР и страните с народна демокрация той заби на самия СССР."

15. По повод острите вражески изказвания на земеделци и такива които систематически разпространяват вражески слухове с което способстват да се създават известен страх сред масите като по този начин увеличат след себе си и по слабо просветените беха взети следните мерки:

Беха изпратени в ТВО следните лица: ИВАН ПЕТРОВ ЯНЧКОВ журналист на 41 година; НИКОЛА ИВАНОВ СТОЯНОВ шивач на 49 год.; НИКОЛА ЦВЕТОНАВ ИВАНОВ търговец на 49 год.; ДИМИТЪР ИВАНОВ БОЖКОВ търговец на 53 год. и ИОСИФ ПЕТРОВ ЛАЛОВ писател на 40 години. Също така

57898

беха изселени семействата на следните земеделци: ДИМИТЪР ИВАНОВ БОЖКОВ, НИКОЛА ЦВЕТАНОВ ИВАНОВ, ГРОЗДАН ДИМИТРОВ ДЖОНЕВ, ГЕОРГИ ХРИСТОВ ФУРНАДЖИЕВ, НИКОЛА ДОЙЧИНОВ ДИНЕВ и АСЕН КОНСТАНТИНОВ МАНОВ.

Също така чрез наличната агентура по места успяхме да повлияем на някои членове проявяващи се реакционно които понастоящем се проявяват добре. Има и земеделци които са в период на проучване и проследяване техната дейност след което към всеки един ще се вземат подходящи мерки.

16. От наша страна няма константирани случай на допуснати грешки от наши партийни другари спрямо дружбите а напротив имаме сведения за правилно сработване от тяхна страна.

17. Общо по линия на БЗНС-ОФ в гр.София разполагаме с 42-ма агента, на които разстановката е както следва:

1-ви район	5 агента
2-ри район	6 агента
3-ти район	6 агента
4-ти район	6 агента
5-ти район	4 агента
6-ти район	3 агента

Градска служба обслужват 3 агента и по бивши земсисти разполагаме с 9 агента.

Обекта-Софийската земеделска организация още напълно не е обхванат добре. Сега напоследък сме запланирали вербовки поне по един агент в всяка квартална дружба като същевременно същата изключително ще изхожда от реакционните среди на БЗНС.

София - 9.XI.1949 год.

Н-к отделение Гр.Сл.ДС:
М.Сщазов/

Н-к служба I секция:
Георгиев/

Д О К Л А Д

521 37

за състоянието на БЗНС -Н. Петков -София
от образуването до разтурянето му.

1. След излизане на БЗНС-Н. Петков в опозиция през 1945 г. в София се създадоха девет районни дружби които са били разделени на 56 секции, като всяка секция от своя страна е имала изградено ръководство със секретар и двама помощници. Числения състав на БЗНС -Н.Петков по райони е бил както следва:

- I-ви Район 329 члена
 - II-ри район 300 члена
 - III-ти район 460 члена
 - IV -ти район 1125 члена
 - V -ти район 500 члена
 - VI -ти район 1098 члена
- Или всичко в София са имали 3820 члена.

Социалния и политически състав на БЗНС -Н. Петков за София е бил следния:

20% държавни чиновници; 10% частни търговци; 10%-жени домакини /съпруги на членове на БЗНС -Н. Петков/ 5% -адвокати; 5%- пенсионери; 5% - свободни / безработни/, рентиери и останалите 45% са били от различни професии и занаятия.

Влиянието на БЗНС -Н. Петков до преди разтурянето му в София е било главно между бивши привърженици на миналия режим у нас, бивши хора членове на фашистки организации и пр. Хора с отрицателно становище към о.ф. власт, било като политически двуличници и неорентирани и увлечени било като засегнати от различните мероприятия на о.ф. власт.

Броя на гласовете подадени за БЗНС -Н. Петков в изборите за ВНС в София по райони е както следва:

I-в район - за БЗНС-Н. Петков 27,663 гласа; от всичко 72,170;
II район 26% от гласовете; III район 23,000 гласа; IV район 20225 гл.
V район 16000 и VI район 37.29% от гласовете.От което за София били избрани 10 народни представители.

2. В настоящия момент бивши членове на БЗНС -Н. Петков разбити и разпокъсани от страх от мерките които взема правителството на о.ф. спрямо тях още при разтурянето им и процеса на Н. Петков 20% от членовете на същия минаха на страната на БЗНС -О.Ф. и Б.О.П.О., като излезоха с декларации, които порицават дейността на Н. Петков като враг на българския народ. 20% от членовете на БЗНС-Н. Петков са неутрални, не се интесуват от политическата дейност на съюза и се страхуват да говорят отнотно дейността им, на да не бъдат уволнени от заеманите от тях длъжности. Изселени или въвлорени в ТВО, 40% от членовете им изчакват положението, не се включват в о.ф., като очакват в близко бъдаже нови събития които ще им донесат благоденствие. Останалите 20% са членове, които нежелателно си вземащи отговорни постове в съюза, които са непримирими и са готови всеки момент да отпочнат вражеска дейност срещу властта на о.ф. чрез въстановаване на организацията, разпространяване слухове, по зиви, а даже и по сериозна вражеска дейност. Водачите на БЗНС-Н. Петков в момента проявяват вражеска дейност, но много прикрито и предпазливо. По-голяма част от същите са изселени или представени за изселване. Друга част изпратени в ТВО и малка част останала в София са взети на ОНД. Влиянието им в тяхните среди не е много голямо, поради това че останалите все още бивши членове на свобода очакват да бъдат взети мерки спрямо тях.

3. След разтурянето на БЗНС-Н. Петков, досега не са установени по-сериозни опити за въстановаване на дружбите започване нелегална работа п ротив властта на о.ф. Има установени обаче, че между средите на никола петковистите се ориентират към събиране на парични помощи за издръжка на семействата и самите лагеристи и затворници. Такава организация в настоящия момент съществува в кв. Горна баня и която има връзка за събиране на сумите почти в цялата страна. Освен това

522 38

съществува една малка група начело с Цветан Петров който е направил опит да възстанови Никола Петковата дружба в III Район. и да работи нелегално, обаче същия преди една година са били разкрити от органите на ДС, са осъдени и пратени в затвора за тази им дейност, други в ТВО.

През същата година са били заловени двама членове на БЗНС-Н. Петков в трънско с опит да преминат нелегално границата, но са били заловени от органите на ДС. По настоящем други двама-трима души техни членове възнамеряват при удобен момент да забегнат за Турция, който се подси-гурени с агентура.

4. След разтурянето на БЗНС -Н. Петков членовете на същия се опитват да заобиколят законите на власта като по въпроса за предава-нето нарядите, забавяха, а някои въобще не ги предаваха. Относно двегодишния стопански план същите мислели, че въобще е неосъществим. Но по-късно те се убедили в правотата на о.ф. платформа и една голяма част от тях се съгласяваха с законите. Към петгодишния стопански план по-голям процент от членовете им гледаха с доверие, но останалата част от техните среди се стремят всячески да внушат на работници и селни, че осъществяването на плана е немислимо, като говорят, за купонната система, недостига на разни стоки и други стопански трудности, което приповят на о.ф. власт без да се придържат от ограбването на власта и през фашиския режим. Същите се стремят всячески да създадат несигурност в страната като настройват селяните против ТКЗС и други начинания на о.ф. власт.

5. Формите на борба от средите на БЗНС-Н. Петков се изразяват главно в разпространение на вражески слухове, в колебаване духа в сред населението, а така също и с разпространение на позиви. Говорят постоянно за тежкото икономическо положение в България, за лошите и непонисими условия при които са били поставени нахнитеблизки в ТВО, за това че много земеделци са без работи или пък не могат да им дават подходяща такава, че животът е непонисимо труден и мизерен, липсва елементарни необходими хранителни продукти, като мазнини и др. че съществува несправедливост в нашия държавен апарат от някои наши отговори фактори по отношение икономиката. С всичко това целат да привлекат на своя страна частот неорентираното и колебливо население за да могат при евентуална нужда да разчитат на тях.

6. Отношението им и коментирането и м към ветрешното политическо положение-чиската на партията от чужди елементи, се изразява в злостни интриги и пускане на слухове, особено арестуването на видни комунисти, които те възхваляват като праволинейни, които са мислили за благоденствието на страната, но пароди това, че бели неизгодни за някои и особено на Москва, те трябвало да бъдат пренесени в жертва. По отношение на предстоящите избори говорят, че о.ф. ще спечели както е печелел и досега независимо те дали ще гласуват или няма да гласуват. Комунистите и в миналите избори са намирали начин за да печелят болше-ство така както и сега ще намерят такъв.

7. Отношението на бившите членове на Никола Петковата дружба към СССР и страните с Народна демокрация е отрицателна, като се изразяват, че в тези страни не се троя социализма така както следва да бъде а така както те го разбират, докато истинския социализъм сега се строи в Титова Югославия изразявайки се, че Тито е най-големия политик който съме да избере най-правилния път за построяването на социализма от всички страни.

8. Отношението им към блока на англоамериканските империалисти и кликата на Тито е положително. Обрисуват международната политическа обстановка натегната и предстоящ конфликт между създадените два лагера, черпейки своите сведения от радио Лондон и Америка, които ремвосо-но разнасят и внушават на народа, че войната е неизбежна, и че победата ще бъде на страната на империалистите, а още повече измената на Тито който ще джумее да се справи с Балканите очаквайки в скоро време неговата намеса в Албания и срещу гръцките демократични войски.

До голяма степен същите се надяват на сериозни събития от политически характер за в бъдеще у нас от предателската клика на изменника на българския народ Трайчо Костов и разглеждането на процеса му, като използват обстоятелството да внушат на народа, че в партията има разцепление от което ще настъпят сериозни събития в страната, като изказват своето мнение, че при подкрепата на Англия и Америка о.ф. власт ще бъде ликвидирана и на нейно място ще бъде съставено ново правителство съгласно принципите и решенията на западния блок.

Относно свалването на Тр. Костов от министерския му пост и изключването му от БКП, а също и задържането му из средите на БЗНС-Н. Петков започнаха да го възхваляват сочейки го за голям комунист който е разобличавал всички онези, които са искали да изнасят храните за СССР, което е единствената причина за неговото отстраняване и задържане и че ако не е бил навре отстранен, той щял да доведе България до благоприятно положение, такова в каквото се намира сега Югославия.

9. Агентурата с която разполага службата по линия на БЗНС - Н. Петков се състои от 38 агента и 4 информатора което е недостатъчно за правилното обслужване на николапетковистите в районите. Всеки агент е насочен към определена група от николапетковисти и донасят редовно за тяхните изказвания и прояви, от което се вижда, че действително голяма част от тяхните среди са непримирими врагове на о.ф. власт. Ето защо за цялостното обхващане на обекта службата си е поставила за цел да увеличи агентурния апарат, поставянето му на нужната висота, поставяне на всеки агент конкретни задачи, контрол върху донесенията на агентите и проверка на истинността им, а така също насочване на агентите към активни вражески елементи с цел разкриване на техните намерения, действия и връзки.

10. До сега са взети мерки по отношение вражеската дейност и прояви на бивши членове на николапетковата дружба в по-голямата си част на лидерите на същата, от които по-голяма част са изселени и представени за изселване, друга част задържани и изпратени в затвора за проявена тяхна дейност, други изпратени в ТВО, а останалата част които все още се разпространяват с разпространяване на слухове опити за създаване на група и събиране членски внос, подпогана пострадалите техни съидейници, са подсигурени с агентура и се чака да бъдат събрани необходимите материали за вземане съответни мерки спрямо тях в зависимост от тяхната дейност.

Началник Отделение ДС
Градска служба:

.....
/М. Спасов/

Началник I-ва секция

.....
/Т. Георгиев/

455 40
24.8.1949

Сектор за управление
на Държавна сигурност
15465
14.8.1949 г.
София

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-БИ
= Т У К =

На Р-Д-I-9139/20.X.1949 год.

ВЗНС/оф/.

САМОКОВСКА ОКОЛИЯ.

В околията има дружби във всички села или 33 селски и 1 градска с общ брой 2267 члена. Дружбите се ръководят от Окол.Н-ство гр.Самоков. Преди образуването на БОПО ВЗНС в околията наброяваха около 1200 члена, но при учредяване на БОПО дружбите по места по дадена директива от Окол.Н-ство започнаха да записват масово членове, като приеха в редовете си бивши николапетковски, уволенни офицери, полицаи и др. За пример може да се посочи градската дружба, която преди учредяването на БОПО броеше 92 члена, а след това нарастна на 190, като между новоприетите бяха и бившите фабриканти-Дабрин Стефкин, Христо Маджаров и уволения полковник-Сотир Литов Войнов.

Влиянието на дружбите в околията е слабо. В изборите за ВНС получиха 8370 гласа и избраха един Народен представител-Пенчо Маджаров от София, който е много малко познат в околията и земеделците са недоволни от него, понеже същия след избирането му съвсем рядко посещава околията.

Организационното състояние на дружбите е лошо. Точния брой на отчетените дружби не ни е известен, но предполагаме че болшинството от тях не са отчетени. Същите не водят никакъв организационен живот, а и самите членове са много слабо почти незаинтересовани за състоянието на дружбите и не се отчитат.

Фракционни борби съществуват в градската дружба, главна причина за което беше стремежа за поемане ръководството на дружбата. На едната страна на борбата стоеше бившия окол.управител и бивш председател на дружбата-Коста Тодоров Кашъмов, а на другата-наскоро починалия секретар на дружбата-Никола Петров Стойчев. В тази борба Никола Стойчев успя да се наложи и измести Кашъмов от всички постове и последния макар и да имаше влияние сред земеделците привидно се отказва от политическа дейност. Никола Стойчев бе гичевист, Кашъмов пладненец, с големи симпатии на Англия. Понастоящем дружбата е в дружелюбни, които привидно сас БКП, но с своето бездействие и задколонски изказвания ясно показва, че не са отечественофронтовци. В настоящия момент фракционни борби не съществуват.

Участието на ВЗНС в БОПО по места е масово. Още при учредяването на БОПО по дадена от центъра директива дружбите по места масово приеха нови членове, които автоматически влязоха в БОПО. Целта им бе да завладеят ръководствата на БОПО и на много места сполучиха и създадоха търкания при оформянето на ръководството. За сега некакви особенни прояви в БОПО няма.

Във връзка с предстоящите избори дружбите не са се още активизирали като изборната си кампания в самото начало.

Градското им ръководство за сега се отнася пасивно към изборите. На инструктивната конференция състояла се преди 10 дни бяха представени само 10 души отговорни за селата от ВЗНС. По отношение кандидатите е постигнато съгласие с БКП и търкания няма, обаче преди това председателя на градската дружба Стоян Владички се бе изказал: "Само слугуваме и ако нямаме наш кандидат ще съобщим на земеделците

да гласуват с бяла билетина или кой с каквото си знае, а ако имаме наш кандидат ще гласуваме, за да не се посрамяме. Нашите искания ще са неосъществими и ако няма кой да ни чуе, то после ще видят налетя силата защото на чича кажем ли не-то нито един селянин не ще гласува за комунистите. Аз не разбирам защо толкова ни тълчат, но както и да е след някой ден ще видим какво ще решим. Давом ще ги вземе, или ортаклъка ще е ортаклък или ще си вземем шапките и нека си управляват сами."

Влиянието на ВЗНС в селото е доста силно, но в града няма. Членовете на дружбите поддържат връзки и то тесни с бившите опозиционери. Факта, че бяха приети в дружбите по големата част от бившите опозиционери говори, че поддържат връзки. Не сме констатирали връзки на земеделците с нелегални организации.

По линия на ВЗНС вражеска пропаганда не е констатирана да се провежда, обаче много от тях слушат чуждите радио станции и коментират помежду си. Отношението им към Народната власт е добро и до сега няма случай на неподчинение или злословии по адрес на съдата. Отношението на дружбите към БКП не е лошо, но още не са изживяли идеята за самоуправление или да делят властта на половина с комунистите. Към ръководителите на БКП имат лошо отношение.

Дружбите се отнасят напълно пасивно към строителството и ТКЗС. В ТКЗС-та влизат по две три семейства. Към всичко се отнасят с безразличие и пасивност. Държат много на частната собственост, даде имат изказване, че Александър Стамболийски не им заещал да строят ТКЗС и тем подобни, а да си пазят частното. /казано на Окол. конференция от Тодор Каминов през 1946 г./

Отношението им към законите им наредби не е лошо. Отношението им към решенията на Днския пленум е правилно.

По отношение съюза между работници и селяни, макар и не открито не мислят, че днешната власт предпочита и облагодетелствува работниците.

Отношението на ВЗНС към местните Народни съвети е добро. Техните представители се стараят да изпълняват правителствените наредби.

Общо взето членовете на дружбите одобряват политиката за дружба със СССР, изключения правят малък брой хора, каквито са например Коста Камъмов и Владо Гергинов-председател на Окол. дружба. Американския блок не е обичан от членовете на ВЗНС.

Към вътрешната реакция болшењството от членовете се отнасят примиренчески, съхемават ги когато ги засегнат.

За известни нередности или вражески тяхни изказвания винаги сме уведомявали ОК на БКП, които от своя страна е вземал мерки. Административни мерки по линия на ВЗНС не са вземани.

Грешки допуснати от местни партийни дейатели по отношение на ВЗНС не са констатирани. Между двете партии за сега съществува разбирателство.

По линия на ВЗНС разполагаме с 8 души информатори, които са крайно недостатъчни.

ПИРДОПСКА ОКОЛИЯ.

В околията има 17 дружби с общ брой 870 члена.

Социалния състав на дружбите по селата е предимно средни и заможни селяни, малък процент бивши кръчмари и бакали, а за градовете Пирдоп, Златица и Конкривщица членуват наред със средните земеделски стопани някои интелегенти, занаятчии, бивши търговци, полицаи и др. Голяма част от членовете на ВЗНС са били привърженици на Гичев, на Бговора и да др. буржуазни партии. Така например техния водач в околията и Нарф представител-Спас Маринов от Пирдоп преди 9-ти е сътрудничил на фашистката власт. Честни земеделци, участвували в борбата против фашизма

75742

са малко. В изборите за ВНС ВЗНС в околията получи 4,644 гласа от 21,000 гласоподаватели и избраха един народен представител-Спас Маринов от гр. Пирдоп, член на ПП на ВЗНС. Съдия няма влияние в околията и е познат като двуличник и карьерист и като кандидат за народен представител бе наложен от ПП на ВЗНС. За съдия се правиха отводи не само от БКП, но и от честни земеделци, като свещ. Тома Болчев от гр. Златица и др.

Дружбите по места не живеят организационен живот особено през настоящата година. Публична дейност, както и организационни събрания не провеждат. Тяхни представители, обаче са участвували в публични акции провеждани по ОФ линия. Финансовото им състояние не е добро. Нямат нито един платен човек, който да извършва партийна работа. Подържат само една стаия в гр. Пирдоп, служеща за канцелария на Окол. Н-ство и плащат по 3000 лв. вознаграждения на околийския им секретар, който е виновник другаде. За настоящата година са отчетени около 60% през първото полугодие.

Среду водача им за околията-Спас Маринов съществува голямо настроение, което особено пролича на заседанието на Окол. Н-р. ОФ к-т ведно с партийните ръководства, където съдия не беше подкрепен от представителите на ВЗНС за Народен представител в предстоящите избори. След това заседание Петко Велчев-секретар на Окол. Н-ство на ВЗНС в разговор с секретаря на ОНС е казал, че Спас Маринов през кумина е влезал в предните избори и сега пак отгоре имат нескромността да го предлагат.

Тодор Евстатиенв от гр. Пирдоп, член на Окол. Н-ство пита голяма омраза към Георги Иванов Томев също член на Н-ството и го нарича "Самоковски маршал".

При учредяването на БОПО почти всички членове на ВЗНС станаха такива на БОПО, но впоследствие се указаха само формални.

Вражески прояви във връзка с изборите от страна на земеделците се изразява в изказвания против комунистите. Влиянието на дружбите сред масите е малко.

Връзки на членове на дружбите с нелегални и бандитски групи имаме констатирани само в с. Стъргел през 1948 г., където земеделците Васил Димитров Мимев, Нено Христов Геров, Христо Николов Янишки, Стефан Ев. Механджийски, Иван Василев Мимев, Аврам Хр. Караков, Петко Дим. Младенски, Йордан Дим. Митев и Марин Дим. Рогачки бяха станали атаци на нелегалния Стойко Хр. Караджов. Същите по наше предложение бяха изключени от ВЗНС.

Много земеделци подържат връзки с опозиционери изразен в приятелски разговори. Не е констатирано да подкрепят възворени, осдени или изселени лица.

Разпространени позиви и анонимки от дружбени членове не е констатирано. Вражеската пропаганда на опозиционно настроените дружбени членове се изразява предимно в разпространяване на слухове, клевети и хули по адрес на властта. Това не са редки случай и като пример ще посочим Цвятко Ст. Попецов, Стоимен Коленцов от с. Мирково, Кузми Тотев Манафов и д-р Тодор Марков от Пирдоп.

Отношението на дружбите към Народната власт и БКП е такова-чувствуват се обидени и засенчени от комунистите в управлението на страната и се отнасят пасивно към мероприятията на властта.

По отношение на трайчовизма и ръководната роля на партията Георги Мачканов член на ръководството на ВЗНС от с. Долно-Камарци е казал в разговор с ръководящи комунисти "Ваши са си грешките, Вие ще си ги оправяте. Вие грешите нас обвинявате. Аз съм бил винаги прав".

Отношението на дружбите към социалистическото строителство, 5-годишния план, ЕКЗС и национализираната индустрия, официално е положително. От обществени места и в самите организации се апелира за

- 4 -

458 43

изпълнението на наредбите, за влизане в ТКЗС, обаче на практика се получава обратното. Така например много малко техни членове участват в кооперативните стопанства.

Широките дружбени маси са за дружбата ни със СССР и са за мир.

Среду проявилите се дружбени членове са взети следните мерки: - Стефан Ив. Костадинов е ~~отстранен~~ ~~отстранен~~ в ТВО, д-р Тодор Марков е взет на ОНД, ~~някой са изключени~~ от ВЗНС.

По линия на ВЗНС работим с един агент и 8 информатори, крайно недостатъчни, тъй като в 13 селища няма агентура.

РАДОМИРСКА ОКОЛИНА.

В района на околията има изградени дружби в 51 села от всичко 54 с общ брой 1212 члена, редовно отчетени за 1948 г. Социалния състав на дружбите е следния: Заможни селяни 150 души, средни 680 и бедни селяни 382 души. Политическия им лик в миналото изразен в проценти е приблизително следния: пладненци - 50%, гичевисти - 25% и останалите членове на фашистки организации и безпартийни. В изборите за ВЗНС получиха 4157 гласа и избраха Младен Иванов Виджов за Народен представител, който през 1948 г. бе отзован за вражеска дейност и на негово място остана Симеон Антонов Лазов от с. Китума, понастоящем секретар на Окол. Н-ство на ВЗНС и председател на Окол. к-т на ЕОПО. Не се ползва с достатъчно авторитет сред членовете на ВЗНС, поради това че много добре се сработва с комунистите. Дружбите в околията не провеждат почти никакви събрания с малки изключения. Това се дължи на без авторитетното им Окол. Н-ство, което също не превежда никаква организационна дейност. В финансово отношение са зле. Отчетени са около 20 дружби и то не напълно.

До като бе Народен представител Младен Виджов той възглавяваше една фракционна група, която впоследствие е изчезнала. Отношението на болшенството от членовете към Окол. Н-ство не е добро, понеже имат мнение за председателя на Н-ството Кирил Станков, че е службогапец и се нагажда с всеко управление. Същия понастоящем е секретар на ОНС-Радомир.

Отношението на повечето от членовете на ВЗНС към бившите николапетковски е добро. Повечето от дружбите са водили примиренческа политика към опозицията и са имали двулично отношение към Оф, отчитали са се към Оф дружби, а са ~~преваждали~~ политиката на опозицията. Такива случаи има в селата Долни Раковец, Негованци, Китума, Кленовик, Чуковец, Сирищник, Светлян и др. След разтурянето на ВЗНС-Н. Петков голяма част от опозиционерите станаха членове на ВЗНС/оф/. Така например опозиционната дружба в с. Върба почти цялата с много малки изключения се приобщи към Оф дружба.

Почти всички членове на ВЗНС/оф/ са членове на ЕОПО и във всички села, където има дружби в ръководствата са избрани и техни представители, обаче не вземат дейно участие в дейността на ЕОПО. Участие то на дружбите в масовите организации е слабо с изключение на ОЗНС и всестраните кооперации по места, където не къде ръководствата са в техни ръке, като например с. Китума.

Във връзка с предстоящите избори Зафир Тонев-секретар на градската дружба в Радомир е заявил пред Любомир Рафаилов, също чл. на ВЗНС, че земеделците както по места така и в Окол. Н-ство не се вчитат от комунистите, които определят техни хора за Народни представители а за окръжни съветници набелязват земеделци без да е вземано никакво решение на околийска конференция и без съгласието на дружбите по места. Не къде във връзка с изборите са изказват враждебно, като например Доб-

459 44

ран Симеонов от с.Раянци, който е казал пред секретаря на БКП, че в този момент не е необходимо да се провеждат конференции поради това, че народа знае къде и с какво да гласува. Влиянието на дружбите в околните във връзка с предстоящите избори е слабо и въобще не се чувствва.

Някои членове на ВЗНС поддържат връзка с опозиционери в района на околната така например почти цялата дружба в с.Радибож е под влиянието на Георги Ник.Ковачев бивш член на Окол.Н-ство на ВЗНС Н.Петков, понастоящем в ТВО, дружбата в с.Беренде е под влияние на опозиционера Младен Янков Младенски, който скоро е освободен от ТВО.

Вражеската дейност на членове на ВЗНС се изразява в пускане и разпространяване на всевъзможни зловерни слухове. Така например Сотир Джоргов, Ненко Ананиев и Коста Христов от с.Калотинци-реалционно настроени членове на ВЗНС често говорят, че България била колона на СССР и че като сме с Русия няма да стигнем на добър край.

Отношението на дружбите към народната власт, и по-голямата си част е добро.

Има изказвания от някои земеделци, че не е необходим връзка между селяните и работниците защото комунистите само нареждат, а земеделците изпълняват.

Във връзка със случая Трайчо Костов, Вене Димитров от с.Раянци е казал пред секретаря на БКП, че Т.Костов не е службен човек и че той води след себе си хора. Иван Ранелов от с.Светлен е казал, че Т.Костов е истински ръководител и политик в България и че само той може да изведе страната ни на добър път, като стане съюзник на Тито, обаче диктаторите комунисти по искане на СССР го тикнали в затвора и сега ще го съдят за измяна на ОФ.

Отношението на по-голямата част от земеделците към социалистическото строителство не е добро. Това се потвърждава от факта, че те почти не участвуват в изграждането на ТКЗС, а някои техни членове, които са станали членове на ТКЗС на тях гледат като на комунисти. Така например Кирил Ненков Таралачки от с.Дрен, чл. на ВЗНС/оф/ от преди 9-ти е изключен от дружбата заради това, че се е сработвал с комунистите.

Отношението на дружбите към законите, наредбите и мероприятията на властта в общи черти е добро. Не са констатирани вражески прояви във връзка със съдите, наредбите си изпълняват редино, но има и случаи, когато някои заявяват, че много се искало от селянина, а малко му се давало.

Поради това, че почти във всички села дружбите участвуват в Народните съвети с свои представители, а в 9 села председателите са членове на ВЗНС, то отношението на по-голямата част от членовете към Народните съвети е добро. Представителите им обаче не вземат активно участие при изпълнение функциите на съветите, с изключение на председатели на селските с.Прибой член на ВЗНС, който държи за най-строго изпълнение на всички наредби на селсъвета.

Външната ни политика и дружбата ни с СССР и със страните на Народната демокрация по-голямата част от членовете на дружбата отчитат за правилна, обаче има вражески настроени елементи, които злословят против СССР и страните с Народна демокрация, възхваляват англоамериканците и величат Тито като добър пълководец и политикант, който навреме разбрал на къде отива и се преуреинтирал към англоамериканския блок. Така например Вене Димитров от с.Раянци е говорил, че титовата политика е по-правилна и англоамериканците му помагат за възстановяване на страната и затова там имало повече стоки и хранителни продукти.

До сега не е установено да са допуснати грешки по отно

760 45

нение на членове на ВЗНС от страна на комунисти.

В околията разполагаме с 5 информатори, които са крайно недостатъчни за обслужване на дружбите.

КЮСТЕНДИЛСКА ОКОЛИЯ.

В околията имаше 76 дружби, но повечето от тях са се разлютили. През първото полугодие на т.г. са отчетени 37 дружби, а за второто 5. През 1948 г. дружбите наброяваха 2200 члена, а понастоящем са отчетени 841 член. По социален състав са предимно средни и бедни селяни и една малка част чиновници. Повечето от тях са били членове на ВЗНС от преди 9-ти или симпатизатори. В изборите за ВНС получиха 6629 гласа, но Народен представител не се избра.

Общо през годината дружбите в околията са провели 95 организационни събрания, повечето от тях по време на изборите за Нар. съвети и съдебни заседатели. В финансово отношение са зле, поради това че не се отчитат.

Отношението на членската маса към Окол. Н-ство не е добро. Същите не се ползват с авторитет.

Участието на ВЗНС в ЕОПО е задоволително. Много от техните членове след като влязоха в ЕОПО се откъснаха напълно от ВЗНС. Участието им в масовите организации е слабо с изключение на кооперациите. Вражески прояви в същите не са констатирани.

Настроението на членската им маса към предстоящите избори е добро, но има отделни лица, които се изказват против изборите. Така напр. Илия Тасков от с. Берсин на едно заседание на градската дружба се е изказал във връзка с изборите така "Комунистите търсят нас земеделците само при избори, а след това ни изоставят, но ние имаме влияние сред селската маса и ще им докажем, че работим".

Във връзка с изборната агитация Окол. Н-ство на ВЗНС е определило 28 души активисти. Влиянието на ВЗНС сред селската маса е слабо.

До сега не е констатирано членове на дружбите да поддържат връзки с нелегални организации и бандитски групи.

Членове на ВЗНС слушат чужди радио станции, но да разпространяват зловерни слухове, анонимни писма и позиви не сме констатирали.

Отношението им към органите на Народната власт е добро, но все пак има изказвания, че не им позволяват да постъпят на работа в държавни аранж, а предпочитат комунистите.

Съвс случая Т. Костов гледат с безразличие, но отделни личности, като Кирил Тонев Игов бивш Нар. представител от Обикновеното Нар. събрание се е изказал, че положението сред ръководните кръгове на БКП не е добро и скоро ще става нещо.

Отношението на по-голямата част към ръководната роля на БКП е положителна. На много места в изказванията си техни членове дават препоръки на своите ръководства да се учат и работят по примера на БКП.

Отношението на дружбите към социалистическото строителство не е много добро. Повече от тях държат здраво за частната собственост. Към 5-годишния стопански план имат безразлично отношение. Отношението на по-голямата част от тях към създаване на ТКЗС не е добро. Някой от тях влезли в ТКЗС се отказват и подтикват други да се отказват както е случая с Кирил Тонев Митов и Кирил Давидков от с. Търноволак.

Отношението на ВЗНС към законите, наредбите, и мероприятията на ОФ власт не е много добро. На много места изказват недоволство при издължаване на наредбите си млеко, вълна и др. Към решенията на Общ. пленум на ЦК имат правилно отношение, поради това че много от допуснатите грешки във връзка с наредбите поправени.

Отношението на БЗНС към работническото все още не е добро. Има изказвания, че работниците се задоволяват във всеко отношение, а на тях не дават нищо, а само им искат нареди.

Отношението на членовете на БЗНС към Народните съвети е добро. Дейността на техните представители по места е задоволително.

И изключение на отделни еденици членовете на БЗНС имат правилно отношение към външната ни политика и дружбата ни със СССР.

По линия на БЗНС в околията разполагаме с 1 агент и 6 информатори, които са недостатъчни.

БОТЕВГРАДСКА ОКОЛИЯ.

В околията съществуват 2 градски и 19 селски дружби с общ брой 1800 члена. В болшинството си са средни и богати селяни и малка част търговци, занаятчии и бедни селяни. Голяма част от тях преди 9-ти са служили на фашистката власт. Така напр. Атанас Ник. Атанасов от Ботевград понастоящем секретар на Окол. Н-ство и председател на градското до 1934 г. е бил секретар на Окол. полицейско управление-Ботевград, а през годините на съпротивителното движение е участвувал в полицейските шайки, които са преследвали партизани. Георги поп-Стефанов от с. Рашково, чл. на БЗНС от 1923 г. е бил комендант на еврейски конц-лагер през 1943-44 г. Михаил Георгиев Наумов от гр. Ботевград е бил полицейски следвател, а през 1941-44 г. е бил началник на бойните едра в борба против партизаните. Стефан Михайлов Попов от с. Лопян бивш кръчмар, чл. на БЗНС от 1923 г. през време на съпротивителното движение е участвувал в полицейски шайки за преследване на партизани.

В изборите за БНС БЗНС получи 3352 гласа или 11.66%. Същите нямаха Народен представител в околията.

Дружбите по места не живеят почти никакъв организационен живот с изключение на дружбите в Етрополе и Ботевград, които са се събирали само тогава, когато вземат решение кои техен член да изпратят в администрацията. В финансово отношение са много диле, понеже членовете не се отчитат.

В дружбите по места няма фракционни борби.

Всички членове на дружбите са членове на БЮКО, обаче фигурират само по списъци, а посещават рядко събранията.

Във връзка с предстоящите избори не развиват никаква дейност с изключение на еденици, които вземат участие до толкова, колкото са подтиквани от наши другари.

Не е констатирано да поддържат връзки с нелегални организации, бандитски групи или да подпомагат възворени.

Много от тях, които имат радио апарати слушат чуждите радио станции, но не е констатирано да разпространяват зловердни слухове.

Дружбите се отнасят към социалистическото строителство и 5 годишния стопански план неправилно. Почти не участвуват в ТКЗС и гледат на същото с неангажираност. Така напр. в с. Новачене от 70 члена на стопанството има само един член на БЗНС, същото е положението и в другите стопанства.

Болшинството от членовете на дружбите има лошо отношение към Нар. съвети. Техните представители в Нар. съвети развиват извънредно слаба дейност и до толкова до колкото им диктуват личните интереси. Така напр. Атанас Н. Атанасов председател на окол. Нар. съвет се отнася формално към работата си в канцеларията си не задържа и не провежда никакъв контрол над подведомствените си служители. Шом чуе, че нейде из околията има събор взема колата на съвета и с цялото си

762 IX

заминава на ядене и пиене.

По големата част от членовете на дружбите имат добро отношение към дружбата със СССР и страните с Народна демокрация и са против войната.

По линия на ВЗНС разполагаме с 8 информатори, които са недостатъчни.

ИМИТРОВСКА ОКОЛИЯ.

В околията съществуват 11 селски и 1 градска дружба с общ брой 442 члена, от които 120 чиновници, 60 души бивши търговци и останалите средни и бедни селяни и много малка част работници. Повечето от тях са земеделци от 1923 г. или симпатизатори на земеделското движение. В изборите за ВНС получиха 2600 гласа.

С изключение на градската дружба не водят никакъв организационен живот. Градската дружба е отчетена 60%, а селските 10%. В финансово отношение са много зле.

Доскоро в дружбата се водеше борба между Иван Велинов и Симо Кръстев Караиванов - първия привърженик на Трайков, а втория Гичевист. Напоследък същите са се помирили и работят съвместно.

По големата част от членовете се отнасят безразлично както към своето ръководство, така и към ОФ мероприятия.

Участието на ВЗНС в БОПО е задоволително, но не вземат активно участие.

Във връзка с предстоящите избори бе проведена една околийска конференция, на която се дадоха известни указания за отпочиване разяснителна работа, но повече нищо не е направено.

Много от членовете на ръководствата още поддържат пряка връзка с отвлечени николапетковисти. Така напр. Симо Караиванов постоянно събира в канцеларията си бившите членове на ръководството на ВЗНС - Н. Петков - Евгени Здравков, Никола Гиров и Борис Попчев.

Установено е, че хора засечени по агентурната разработка "Балзак" искат да влизат във връзка с Ванко Попов - касиер на дружбата.

Някой от членовете на дружбата слушат чуждите станции но особени коментари не правят.

Отношенията на дружбата към ръководната роля на партията е положително. Особено одобряват решенията на Днския пленум на ЦК по селския въпрос, но на места има негодувание от пренебрежителното отношение на комунистите към тях.

Към ТЕЗС нямат положително отношение.

Отношенията на ВЗНС към законите наредби общо взето е положително. Същите издължават определените им наряди, но при допуснатите грешки изказват негодувание.

Отношението им към съза между работници и селяни е отразително.

Изказват се, че на работниците се дава всичко докато на селяните се гледа с пренебрежение.

В околията разполагаме с много малко агентура, крайно недостатъчна.

ОКОЛИЯ.

В околията съществуват четиридесет и три дружки с общо 1007 члена, които напоследък са сведени до 38 дружки с 702 члена по-малко. Многото от членовете са напуснали членуването си в дружите.

са дребни земеделски стопани, но има и една малка част търговци, бакали, кръчмари, а негде бивши полицаи и фелдети. Общо в ВЗНС членуват 250 селяни, 97 чиновници, 20 работници и 23 с различни професии.

В изборите за ВНС получиха 1319 гласа. Народен представител не са имали.

В разстояние на 2-3 години дружите не проявяват абсолютно никакъв организационен живот, с изключение на радската дружба която провежда събрания само през зимния сезон. П. ветоето от членовете не се отчитат и в финансово отношение са зле.

Особени фракционни борби в дружите не са констатирани, но в много от тях има търкания между отделните членове по причина кой да вземе служба в държавния апарат и то предимно между ръководящите членове.

Много от членовете на ВНС имат добро отношение към бившите ръководители на ВНС-НИ, като напр. към председателя на околийското настоятелство на ВНС-НИ Борис Гиров и Данко Георгиев, които ги имат за стари заслужили земеделски дейци.

Всички членове на ВНС са членове на БЮПО, но не провеждат никаква дейност с изключение на единици, които биват привлечани от представител на БКП и им се поставят конкретни задачи. Братески прояви в БЮПО не са констатирани.

Отношението им към ОЗНС е положително. Така организацията чувствуват като земеделска, но и в нея не проявяват дейност.

Участието им в другите масови организации е съвсем незначително.

В връзка с предстоящите избори не са констатирани коментари. Влиянието им сред населението е слабо.

Констатирано е, че секретаря на дружбата в с. Филиповци и секретаря на селските в същото село Григор Миланов бе отпочнал да събира подписи в селото за освобождаване от ТВО секретаря на Дулчевата група Петър Захариев, който в миналото е бил цанковист и привърженик на фашистката власт. Също така двама членове на дружбата в с. Филиповци се засичат като участници в нелегалната терористическа организация "Трион". Секретаря на дружбата в с. Продавча бе засечен като каналджия за превеждане на лица в Бгославия. Председателя на околийското им настоятелство Делянов поддържа тесни връзки с бившия секретар на околийското настоятелство на ВНС-НИ и с активни опозиционери и цанковисти.

Голяма част от членовете на ВНС разпространяват зловерни и неверни слухове - за предстояща война между Англия и Америка от една страна и СССР от друга. Така напр. дошът на организатора при околийското настоятелство зъболекара Константинов бе станал свирталище за слухове на чужди станции и централа за разпространяване на слухове.

Членът на градската дружба Крум Стоинов също разпространява слухове и се заканва че ще реже глави на комунисти и освен това е подпомагал с пари реакционно настроени младежи които избягали в Бгославия.

Голяма част от членовете на ВНС чувстват народната власт като власт само на комунистите. Отношението им към нея е отрицателно. Много от тях са станали разпространители на зловерни слухове. Причина за това е околийското настоятелство, което се състои от хора които се чувствуват пренебрегнати от комунистите и изказват недоволство спрямо хората на БКП. Така напр. председателя на околийското настоятелство настр Ява членската маса и другите селяни против БКП. Членът на същото Стефан Милушев разпространява зловерни слухове и предрича крах на комунистите.

Коментари в връзка с случая Трайчо Костов от тяхна среда не са констатирани, с изключение на околийския председател Делянов, който напълно одобрява дейността.

Членовете на ВНС макар и формално да признават ръководната роля на партията, животът е надеждата за самостоятелна земеделска власт.

По отношение на социалистическото строителство, членската маса от ВНС почти е безучастна.

-10-

464/49

Отношението на членовете на ВЗНС към ТКЗС е отрицателно. При-
вързани са към частната собственост и не участвуват в изграждането
на ТКЗС.0

Отношението им към законите наредбите и мероприятия на народ-
ната власт,макар да не е положително,то при провеждането и изпълне-
нието им на местна почва,заедно с останалите селяни,се отзовават,
но при изпълнение на наредите,реагират.

Отношението на членовете на ВЗНС към народните съвети е
почти безразлично,а там където имат техни представители те са почти
само фигуранти.Изключения в това отношение правят само пълномощни-
те по места членове на ВЗНС,които макар и незадоволително все пак
провеждат наредбите.

По голямата част от членовете на ВЗНС одобряват външната по-
литика на правителството и са за дружбата със СССР-против войната,но
отделни членове по места и от околийското настоятелство имат отрица-
телно отношение към дружбата със СССР,като например Деянов и Стефан
Милошев,които заявяват,че както в индустриално,така и в економичес-
ко,англо-американците са по-силни,но правителството отблъгвало тях-
ната помощ.

Отношението им към вътрешната реакция е отрицателно,но ня-
мат рязко отношение към клановия враг.

За вражески прояви от страна на членове на ВЗНС са взети сле-
дните мерки:6 души са въдворени в ТВО,6 души са представени за изсел-
ване,2 представени за уволнение,1 взет на активна агентурна разработ-
ка и 2 на отчетно наблюдение.

В околията разполагаме с 2 агенти и 4 информатори,които са
недостатъчни.

БРЕЗНИШКА ОКОЛИЯ

В околията има 17 дружби с общо 690 члена.В изборите за ВНС
получиха 2280 гласа,народен представител нямат.

През 1949 година дружбите в околията не са живили организаци-
онен живот.Настоятелството почти е разформировано.Председателя Борис
Касабов се уволни от длъжността председател на ОНС и си замина за Со-
фия.Каспера Стефан Таков Дойчев,който беше и секретар на ОЗНС също
напусна и замина за София.Остана само секретаря,който е и секретар
на БОПО и до този момент настоятелството не е попълнено.Във финансо-
во състояние са зле.

При изграждане на БОПО почти всички членове на дружбите ста-
наха и членове на БОПО,посещават събранията,платят членския си внос,
активна дейност не развиват.

Като активисти в предстоящите избори са включени някои по-
бедни селяни и служещи и са включени в агитационните групи заедно
с членове на БКП.

Не е констатирано,членове на ВЗНС да подкрепят въдворени с
изключение когато въдворените са техни близки.

Общо отношението на земеделците към БКП е добро,но има извес-
тни изказвания на отделни членове какъвто е случая с Теофил Иванов Ж
Вучков от с.Бегуновци,който е изразил недоволството си от комунисти-
те като е казал:"Защо нас след 9.ни излъгаха да се запишем земеделци
когато никой не ни защита.Лъжеха ни че с комунистите ще участваме
във властта на равни начала."

Голямата част от земеделците гледат на Трайчо Костов като
на изменник.

Отношението на земеделците към ТКЗС е правилно.В с.Копарево
всички членове на ВЗНС са членове на ТКЗС,а така също в с.с. Бегу-
новци и Долна Секирна има много земеделци членове на ТКЗС.

41 56

За отбелязване е, че представителите на земеделците в народните съвети вземат активно участие в работата на същите, дават препоръки за обществена дейност, но при изпълнението на нарядите проявяват передности като се стремят да запазят селата си от много наряд.

По линия на ВЗНС в околията разполагаме само с двама информатори, крайно недостатъчни.

НОВОСЕЛСКА ОКОЛИЯ

В околията съществуват 32 дружби с общ брой 1800 членове, от които 39% са отчетени редовно за 1949 година. Социалния състав на членовете е следния: Богати селяни - 292, средни 976 и бедни 532. Политически състав: членове на ВЗНС от преди 9.9.44. год. - 40%, нови 35% и бивши членове на буржоазни и фашистки партии 25%. В изборите за ВНС получи 4218 гласа от всичко 29788 гласоподаватели и избраха Янко Марков за народен представител, който има влияние сред членовете на дружбите в околията.

Дружбите почти не водят никакъв живот. Финансово са зле.

Фракционни борби в дружбите не сме констатирани. Отношението на членовете по места към ръководствата е добро, с изключение на дружбата в с. Нови хана, където някои от членовете негодуват от Цвятко Николов член на Околийското настоятелство.

По големата част на членовете на ВЗНС членуват в БОПО, но участието им в другите масови организации е слабо. Констатирано, че Георги Петров Илов от с. Петково, закупчик на кооперацията е поставил пясък в цвекленото семе и млеко в моста.

До сега не са констатирани настроения и прояви от страна на членовете на ВЗНС във връзка с предстоящите избори.

Някои членове на ВЗНС като Иван Д. Димов от с. Априлово, Стоян Доротеев Митров от с. Голяма Раковица и Георги Йорданов Делийски от с. Гайтанево посещават бившия кандидат за народен представител от ВЗНС-Н. Петков Иван Йорданов Делийски, който понастоящем се намира в София. Връзки на членове на дружбите с нелегални организации и бандитски групи не са забелязани.

Някои членове на дружбите слушат чуждите радиостанции, но не е констатирано да провеждат вражеска агитация и пропаганда.

Отношението на дружбите по места към народната власт е добро.

Болшинството от членовете на ВЗНС имат правилно отношение към Трайчо Костов. Има изказвания, че в БКП няма място за провокатори като Трайчо Костов, докато ВЗНС не е способен да се чисти от възкналите се в неговите редове врагове. Такива случаи са констатира в селата Сгледница, Елешница и др.

Отношението на болшинството членове на дружбите към социалистическото строителство, 5-годишния стопански план и ТКЗС е положително. В селата Доганово и Лесново почти всички членове на ВЗНС са членове и на ТКЗС. Една част обаче от членовете на ВЗНС са привързани към частната собственост.

Отношението на членовете на ВЗНС към законите, наредбите и мероприятията на властта е добро. Възложените им наряди изпълняват. Посевните също.

Много членове на ВЗНС тълкуваха решенията на рнския пленум на ЦК като отстъпление от генералната линия на партията и бяха подали заявления за напускане на ТКЗС, като например в с. с. Новоселци, Мусачево, Осойца и др., но след обследване на същите ТКЗС от правителствената комисия и отстраняване на допустнатите грешки същите оттеглиха заявленията си.

Отношението на болшинството членове на дружбите към съюза на работниците и селяните е добро. Члена на ВЗНС Стоян Ангелов се е изказал, че земеделците не трябва да рушат съюза между работници и селяни, защото не са в състояние да управляват сами.

=12=

76654

Отношението на членовете на ВЗНС към народните съвети е положително. Разбрали са, че народните съвети са действителни органи за управление на страната. Не са забелязани случаи на реагиране против народните съвети. В околията във всички съвети участват техни представители, дейността на които е задоволителна. В околията имат 4 председатели на селсъвети и двама пълномощника, които си гледат добре работата. Председателя на селсъвета в с. Желива-Витко Николов за сега е пръв в околията по провеждане на всички правителствени мероприятия, нареди и пр.

Голямата част от членовете на ВЗНС одобряват външната политика на правителството и дружбата със СССР и стоят здраво на позиции за мир.

Единици, като Петър Христов Станков от с. Голяма Раковица симпатизират на англо-американците и говорят за предстояща война. Петър Христов често се изказва, че войната е предстояща, че англичаните и американците са на турската граница и ще бъде спечелена от тях.

В околията разполагаме с 14 информатори не достатъчни да обхванат дружбите.

МАРЕКСКА ОКОЛИЯ

Понастоящем в околията има 25 дружби с общо 2000 члена. Социалния им състав в селата е предимно богати и средни селяни, а в града болшинството са бивши кръчмари, търговци и чиновници. В изборите за ВНС избрахме един народен представител.

Дружбите почти са се разкапали. Не се отчитат и финансово са зле. В цялата околия са отчетени само 8 дружби и то не напълно.

Спрямо предложен кандидат за народен представител в предстоящите избори Стефан Елибинков членовете на дружбите недоволстват, понеже не е известен като земеделец, а като човек на комунистите. Тия недоволства и настроения оглавява досегашния народен представител Христо Николов.

Отношението на земеделците към Трайчо Костов е правилно. Има изказвания, че комунистите държат здраво и наказват всеки провинил се без да се гледа на величината му.

Отношението на земеделците към народните съвети е добро. Представителят им в окол. народен съвет-Стефан Елибинков се справя добре с работата си, за което е и представен за народен представител в предстоящите избори.

Не са констатирани вражески изказвания от страна на земеделците против дружбата ни със СССР.

В околията разполагаме с двама агенти и двама информатори, които са недостатъчни.

ГОДЕЧКА ОКОЛИЯ

В околията има 38 дружби с общ брой 942 члена, предимно бедни селяни. Повечето от тях са били привърженици на фашиската власт, а една малка част са стари земеделци и симпатизатори на партизанската движение.

Дружбите не водят организационен живот. Във финансово състояние са зле. В изборите за ВНС получиха 2963 гласа. Народен представител в околията не са имали.

Фракционни борби не са забелязани. Отношението на членската маса към околийското ръководство е добро.

Участието на ВЗНС в ГОПО и другите масови организации е слабо. Вражески прояви в едните през годината не са констатирани.

Към предстоящите избори по голямата част от членовете на ВЗНС гледат с безразличие. Коментари не са забелязани.

46452

Не е констатирано членове на БЗНС да подържат връзки с нелегални организации и бандитски групи, обаче опити за подпомагане на въдворени опозиционери, какъвто е случаят с Пеко Сиров от с. Губеш-учител. Същият на общо селско събрание се е изказвал, че трябва да се помисли за въдворения Мито Делчев от същото село и да му се помогне. Такива случаи има и в село Калотина, където членове на БЗНС-ОТ бяха събирали подписи за освобождаването от ТВО на Иван Након Димов.

Вражеска агитация, пропаганда и слухове, разпространяване на анонимни писма и позиви от страна на членове на БЗНС не е констатирано.

Отношението на земеделците към органите на народната власт и БКП е положително.

Отношението на дружбите към съюза между работници и селяни е положително, но има отделни изказвания, че работниците са осигурени в продоволствено отношение по добре от селяните.

Отношението на дружбите към законите, наредбите и мероприятията на властта общо е положително, но при изпълнението на наряда вълна и шляко се пораждат известни недоволства.

Отношението на дружбите към народните съвети е положително, но техните представители в същите са мудни при изпълнение на задачите.

Отношението на дружбите към външната политика, СССР и страните с народна демокрация е положително с изключение на отделни лица, които са враждебно настроени към СССР, какъвто е случаят с Славчо Иванов Венев от с. Прекръсте-секретар на дружбата.

В околната разполагаме с 14 информатори, които са недостатъчни. В 24 села по линия на БЗНС нямаме агентура.

СОФИЙСКА ОКОЛИНА

В околната съществуват към 75 дружби с общ брой около 3000 члена. Социалният състав на дружбите в околната е предимно богати и средни селяни. Голяма част бивши търговци, кръчмари и останалите бедни селяни. В изборите за БНС са получили 8848 гласа.

През тази година почти не водят никакъв организационен живот, с изключение на някои дружби, като например в Банки, където през това лято са провели две събрания и една вечеринка и в Горна Баня, където ръководството се събира редовно по два пъти в месеца на заседание. Бъв финансово отношение са зле, тъй като не се отчитат.

Фракционни борби в дружбите не са забелязани.

Участието на БЗНС по места в БОПО е задоволително. Почти всички членове на дружбите са станали членове на БОПО, но участието им в другите масови организации е слабо. Вражески прояви в масовите организации не са констатирани.

Бъв връзка с предстоящите избори не са забелязани настроения и коментари. Влиянието на БЗНС сред масите е съвсем слабо.

В много дружби не се прави разлика между опозиционери и членове на ОФ дружби, както например в с. Пролеша, където дружбата до разтурянето на БЗНС-Н. Петков е била в опозиция, а след това минава цялата на страната на ОФ. До сега не е констатирано членове на дружбите да поддържат връзки с нелегални организации и бандитски групи или да помагат на въдворени опозиционери.

Не е констатирано членове на БЗНС да разпространяват позиви, анонимни писма и др., на много от тях слушат чуждите станции. Общо взето отношението на дружбите към народната власт, нейните ръководители и БКП е правилно.

Бъв връзка с Трайчо Костов са констатирани следните изказвания от страна на членове на дружбите: На 7. или 8. г. Никола Живков Найденов от с. Безден в разговор с Христо Георгиев Дончов и Свилен Арсов от същото село е казал, че ако Трайчо Костов не се е изложил цял да замести Димитров, но въпреки, че сега той е задържан народа е пак с него и

-14-

не се знае какво ще стане. Другите двама се изказали в същия дух.

На 14. яли т.г. Иван Миташков Младенов от с. Безден, в разговор с лицата Пенчо Славков, Милун Георгиев и Йордан Таков е казал, че Трайчо Костов е изключен от партията, но народа е пак с него.

Във връзка със събиране на нарядите от страна на членовете на БЗНС са констатирани следните вражески изказвания: Георги Панков от с. Кокаляне се изказал, че нарядите се изнасят в СССР и е агитирал селяните да не изпълняват възложените им наряди. Павел Николов Паунов от с. Сливница е говорил против събиране на нарядите, против бригадирското движение и против кооперация "Сталинец" и е казал, че ще се бори против тях със всичките си сили.

В с. Повали ръж местните партийни органи са изградили изборно бюро само от комунистите, за което членовете на дружбата недоволстват. Агентурата ни по линия на БЗНС в околията е съвсем слаба. Разполагаме с 6 информатори.

ИХТИМАНСКА ОКОЛИЯ

В околията съществуват дружби в 21 села с общ брой 430 членове, по голямата част от които са земеделски стопани и една малка част чиновници и други професии. В изборите за ВНС получиха 6084 гласа и избраха СПАС НИКОЛОВ ХРИСТОВ за народен представител, който по-късно бе отзован от ВНС за злоупотреби и кражди и подведен под съдебна отговорност и на негово място поставен Стоян Николов Дупаринов от с. Веринско. Същия се ползва с много лошо име в родното си село, понеже преди да стане народен представител се е занимавал с черна борса и е залавян от милицията.

Дружбите в околията водят съвсем слаб организационен живот. Във финансово отношение са зле, понеже източника им за средства е членският внос, а те не се отчитат.

Фракционни борби сред членовете на дружбите не са забелязани, обаче по чисто карриеристични причини на много места се карат помежду си. Отношенията им към бившите членове на БЗНС-Н. Петков са добри. Има слушай когато бъде засегнат някой бивш николапетковист техни отговорни хора да ходотайстват и да го представят за техен добър съмишленик. Най-често ходотайстват Стоян Николов Дупаринов, Кирил Панаџотов Гергов-секретар на ОФ комитет, Кирил Лазаров Павлов-секретар на ОЗНС и др. В членовете на БЗНС почти не съществува класова ограда към врага.

При учредяване на БОПО ръководствата на дружбите се опитаха да представят много техни членове и на места какъвто е случая в с. Долна баня безогледно записваха членове на дружбите за да вземат ръководствата на БОПО по места. В Долна Баня дружбата преди това броеше 80 члена, а при учредяването представиха 180, в Ихтиман записаха 120 нови членове и т.н., но впоследствие едни от тях бяха изключени, други отпаднаха сами. Влиянието на БЗНС сред масите не е голямо. Чувства се известно влияние на село, но по-голямата част от населението чувства, че БЗНС си е изживял вече времето.

Връзки с вражески организации и бандитски групи не са забелязани, обаче има техни членове, които се подават на вражеска агитация и стават проводници на зловредни слухове. Много от тях слушат Лондон и "Гласът на Америка".

Отношението на членовете на БЗНС към народната власт е добро. Има известна част от тях, които негодуват от нарядите, други от ТКЗС и БКП, обаче в повечето случаи това са временни негодувания, които в последствие се изживяват. По трайни са негодуванията на някои членове от ТКЗС, понеже знаят, че ако не тази година, то скоро ще им бъдат блокирани

-15-

54

имотите в ТКЗС и се изказват, че не са съгласни да стават членове на ТКЗС и да работят под команда.

Друга част от членовете имат добро отношение към ТКЗС и влизат в същите при изграждането им. Бъв всички села, където има изградени ТКЗС има и членове на БЗНС.

Отношението между земеделци и комунисти в околията е много добро.

Отношението им към СССР и страните с народна демокрация е добро.

В околията разполагаме с двама информатори по линия на БЗНС, които са крайно недостатъчни.

НАЧАЛНИК СЕКТОР ДС-СОФИЯ:

/Б. Думчев/

ИНСПЕКТОР ПЪРВА СЕКЦИЯ:

/Г. Аначков/

753

Из архивите на ДС

ПОЛОЖЕНИЕТО ВСРЕД БИВШИТЕ Н. ПЕТКОВИСТИ

До разтурянето му БЗНС-НП имаше около 1224 градски и селски дружби в страната, с приблизителен общ брой на членовете 51,700 души. Ръководството на същия се осъществяваше от КП в София с 20 членове, УС с 49 членове и БСС - 48 членове. В страната имаха 9 областни и 96 околийски настоятелства.

Социалният произход на членската маса на н.петковия съюз беше най-разнороден, с преобладаване на дребно-буржуазните елементи. Така по приблизителни изчисления към 30% от членската му маса изхождаше от средите на кулашките елементи, търговците, рентиери, индустриалци. Към 5% занаятчии, дребни търговци, чиновници, около 76% средни селяни, към 28% бедни селяни, работници и други. Приблизително 25% от членската маса бяха бивши фашистки елементи, legionери, ратници, цапковисти, бранници, полицаи, и разни служачи на бившата фашистка власт.

Стойки на позициите на класовия враг, със своята усилена вражеска пропаганда, като използваха съществуващите стопански слабости и чуждатанпомощ, н.петковистите бяха успели да повлияят на значителна част от народа и на места по селата даже превъзхождаха БКП. Ярък пример за това са изборите за БНС, в които опозицията на Н.Петков можа да събере към 1,200,000 гласа и избере 99 свои депутати. След разтурянето на БЗНС/о/ паралелно с промените в международната и вътрешна обстановка, в поведението и отношенията на бившите н. петковисти към народната власт, настъпи диференциация. На повечето места в страната голям процент от н.петковистите/ около 80% общо взето/ се ориентираха към навлизане в дружбите в БЗНС-ОФ и включване в ЕОПО и други обществени организации. В габровска околия например, към 85% от бившите н.петковисти се включиха в ЕОПО. В Толбухин, Балчик, никополско, севлиево и други места процента на включилите се в ЕОПО е към 70. Това са предимно н.петковисти, изхождащи из средите на бедните и средни селяни, работници, занаятчий и други, които съставляваха част от така наречената "нарядна опозиция". Не малко случаи обаче показват, че наред с тях в ЕОПО и предимно в БЗНС нахълтаха организирано доста н. петковисти, с цел да използват прикритието за вражеската си дейност. Например в с.Джидот, ямболско, бившите н.петковисти бяха завзели ръководството на единната организация и провеждаха своята реакционна политика. Също така в с.Безмер, ямболско, н.петковистите бяха завзели дружбата на БЗНС-ОФ и по време на изборите за народни съветници и съдебни заседатели излизат с предложение за отделна листа. От такива прикрити елементи в миналите избори се водеше вражеска агитация и същите разлагаха единните организации.

7682

На ~~друге~~ места процентът на включилите се в ЕОПО н.петковисти е твърде малък, а има отделни селища, като например Чирпан, където нито един н.петковист не се е включил в единната организация, а се самоуспокояват с предстоящи промени, въпреки, че 15 души от бившите лидери на съюза в същата околия са в ТВО.

В поповска околия само 3% от бившите н.петковисти са станали членове на ЕОПО, а в троянско и омуртагско около 5%. С малки изключения включилите се в единните организации н.петковисти не вземат активно участие в живота на организациите.

Друга, значителна част от бившите н.петковисти - около 70%, предимно средни селяни, кулаци, търговци, чиновници, индустриалци и други засегнати от мероприятията на народната власт, оставаха извън всякакви политически и други организации, в очакване промени под влияние на външен натиск война, англоамериканска окупация и пр. Тяхното поведение се дължи до голяма степен на подхранващата надеждите им за обрат и реставрация пропаганда на капиталистическите радиостанции, чиито редовни слушатели са те. Тези среди от бившите н.петковисти не са равнодушни към политическия живот на страната и международните събития и в значителна степен са посредници на вражески коментарии и слухове.

На старите си вражески позиции останаха предимно, прикрито около 20% от бившите н.петковисти - най-активните, които вземаха ръководни постове кулашките елементи и голяма част от членовете на ЗМС-/о/. Същите представляват най-многобройната и дръзка реакция в страната.

Още след разтурянето на ВЗНС/о/ голяма част от лидерите и активистите му бяха репресирани. На свобода останаха предимно ония, които са се показали по-примирени към народната власт. От лидерите, по-слабо засегнати останаха само бившите м-ри В.Бумбаров, Ас.Павлов и Ангел Държански. Някои от бившите лидери и активистите направиха опити да се приютят в ЕОПО, за да не бъдат третирали и излязоха с декларации за порицаване дейността на съюза. Под страха от сериозни репресалии измежду същите

някои избягаха зад граница или направиха опити за бягство с намерение да водят пропаганда и подривна дейност отвън и се завърнат при обрат на положението. Успяха да минат границата Кръстю Зарев, Ангел Пандев от с.Дурково, пазарджишко, Страти Скерлев и други. Повечето от тази категория н.петковисти, обаче, прикрито продължи своята вражеска дейност срещу народната власт, и се явиха като организатори за възобновяване на дружби, подържане връзки между бивши членове на съюза, създаване нелегални групи за бандитски прояви и бягства, събиране помощи за репресираните, тяхните семейства и пр. Така например секретаря на н.петковистката дружба в с.Стоб, марекско, на когото бе национализирана мелница е осъден на 10 години затвор за това, че е подпомагал с храна бандитска група появила се пред тази пролет.

469

През м.август т.г.в софийския сектор бе реализирана н.петковистка група,въоръжаваща се и подготвяща се за бягство,в която участваше и Кирил Ст.Здравков от с.Филиповци,бивш член на околийското ръководство на БЗНС-НП.

В бургаския сектор бяха осъдени бившите активисти на БЗНС/о/-Георги Стефанов Топалов,Янко Тодоров Икономов и Димитър Т.Мирков,като подбудители на реакционно настроените селяни в с.Чокоба да завземат властта.В същият сектор са осъдени заодно н.петковистите Ст.Папазов и Янко Мирчев,като подбудители за бягство през границата.Вследствие агитацията на последния от елховска околия са избягали над 115 селяни в Турция

Някои от водачите на опозицията,след разтурянето на съюза,въпреки, претърпяните репресалии останаха в услуга на чуждото разузнаване.Например в неврокопско,бившите водачи на н.петковистите

и ,след като бяха пуснати от ТВО се поставиха на разположение на американското и гръцко разузнаване и с това на бандитите изпращани през граница в този район,с разузнавателна диверсионна и терористична цел.

Общо взето обаче ,влиятието,което бившите лидери и активисти-н.петковисти,оказваха в тяхните среди,след разтурването на съюза непрестанно отпада.До известна степен то се запазило всред засегнатите при изграждането на ТКЗС опозиционно настроени селяни.Отпадането на влияние-то на бившите лидери от БЗНС-НП всред средите им и всред останалата реакция се дължи предимно на многократните ,но провалили се тяхни обещания и предсказания,за чужда намеса,война,обрат в положението и пр., а също така,че някои от тях в желанието си да не отегчават положението си са проявили стремеж да заличат политическото си минало.

Независимо от това в средите на стоящите на позициите на реакция-та н.петковисти,непрекъснато се явяват като инициатори да продължават вражеската си дейност против народната власт под различни форми,особен там,където бдителността или разяснителната работа е била слаба.

Измежду формите и насоките,в които се развиваше и продължава да се проявява вражеската дейност на н.петковистите по общи и често прилагани са следните:

а/На много места в страната още при разтурянето на н.петковистките дружби,членовете им се бяха уговорили да продължават нелегално връзките помежду си.В следствие от същите бяха направени опити за нелегално възобновяване на дружбите при дълбока законспирираност,с цел да подържат духа на бившите членове на организацията и ги насочват към вражеска агитация и подготовка за вземане на властта при евентуални промени вътре и външен натиск.

Така например в гр.Варна бе разкрито,че Петър Пасков,Стоян Йорданов,Георги Кусов,адвокат,всички н.петковисти са направили опити за съз-

КРДПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДПБГДСРБНА
Дата: 12.08.2014. Сектор: 1/2

420
4

ване инициативен централен комитет, със задача да изгради нелегални комитети в цялата страна. Такива комитети са били изградени в провадийско, варненско, балшишко и новопазарско. Във варненска околия бе разкрит също опит за възобновяване на околийската организация на ЗМС/о/ с общо 16 души участници от с.с. Преселци, Горен Близнак, Владиславово, Игнатиево, Изворско и Асеново.

В с.д-р Стамболово, шуменско, още при разтурянето на дружбата н.петковистите са се договорили, нелегално да подържат връзки помежду си като обсъждат всички въпроси колективно, вземат становище и развиват организационна дейност.

Неотдавна бе разкрито, че в горнооряховско и търновско н.петковистите, с цел да възстановят дружбите, като се привлекат в тях и недоволните, са издали окръжно, изготвили план, инструкции, реферати и пр. и в този къс период са успели да изградят нелегални групи от един до трима души в с.с. Никоп, Полски Тръмбеш, Куцина, Водолей, Ст. Стамболово, Ресен, Обединение, Самоводене, търновско, Поликраище, г.оряховско, Равново, еленско гр.Павликени. Околийското ръководство на нелегалната организация се установило в с.Драганово. Същото имало за задача да влезе във връзка с някои видни демократи. Между другото организацията е успяла да събере 8000 лева от членски внос и имала на разположение един шмайзер и 48 л. патрона.

Друга такава мрежа от нелегални групи бе разкрита в новопазарско. Където са установени групи в с.Преселка- 5 младежи и 3 възрастни н.петковисти, с.Сечище 4 младежи и 6 възрастни, с.Памукци-2 души, в с.Косово-1, с.Марково-1, с.Доброплодно-2 и в Нови пазар-1.

В с.Церова Курция, търновско, бе разкрита нелегална н.петковистка група, наброяваща 60 души н.петковисти от 6 села. В с.Българене, свитовско, също бе разкрит опит на н.петковистите да възобновят дружбата. Подобни случаи има разкрити и на много други места в страната.

8) Друга форма, под която се изграждат нелегални центрове и групи на н.петковистите е с цел да се вербоват членове, които да се подготвят за подмошна и открита въоръжена борба срещу народната власт, диверсии, бандитизъм, подържане връзки с чуждото разузнаване и пр.

Така в с.Войводина, пловдивско, неотдавна бе установена нелегална н.петковистка група от седем души, с отговорник Стефан Атанасов Танов. Групата имала за задача да мине в нелегалност и води открита борба срещу властта. Танов е подържал връзки с подобни организации в с.с. Скуtare, Ръжево-Конаре, където са засечени още пет души.

Нелегална н.петковистка организация бе разкрита и в с.Г.Конаре от 6 души, начело със Стоян Николов Илиев, бивш председател на земсовата група в селото. Организацията е била създадена в началото на 1947 год. Дейността ѝ се е състояла в привличане на членове и провеждане на съб-

127
5

рания. В последно време обаче, групата се ориентирала към на отечественофронтовци. Така нанесен е бил побой на един член на ДСНМ. Същите са подържали връзка със с.с. Голям Чардаш, Войсил пловдивско, гр. Пловдив и с. Стрелча, панагюрско,

На 4.X.t.g. бившите членове на ЗМС/о/ Атанас Г. Найденов, Спас Коцев Добрев, Спас Г. Спасов и Ангел Петков, всички от с. Ивайло, пазарджишко, са се уговорили да възстановят земсовата група в селото и отпочнали борба против властта.

Петър Дойчев от с. Странско, чирпанско, н. петковист, неотдавна е търсил патрони между своите съидейници и ги съветвал, които имат оръжие да го почистят и подготвят, защото господството на властта щяло да бъде кратко.

В Провадия, бивши членове на ЗМС/о/ са направили опит за нелегално организиране на групи, които след въоръжаване да преминат Балкана и водят борба срещу народната власт. Такива опити са разкрити в с.с. Цар Крум, преславско, Преселна, Янино, Ламукчи, новопазарско и др.

В/Една от най-масовите форми на нелегална дейност на н. петковистите е организирането на групи за бягство през граница, устройване канали за същата цел.

Така, само във Врачанския сектор без изключение, всички 26 случая на разкрити и реализирани нелегални групи на н. петковисти и членове на ЗМС/о/ с общ брой на участващите 669 души, са имали за цел нелегално преминаване на границата, за което някои от групите са се въоръжавали.

В годечка околия най-отявлените опозиционери, н. петковисти, организираха канали и подготвяха бягства на вражески елементи за Югославия какъвто е случая със свещеника Александър Милушев от Годеч, председател на окол. н-ство на бившия ВЗНС-НП.

Отбелязани бяха доста бягства и опити за такива от страна на н. петковистите, съвместно с други вражески елементи, за Турция, каквито са случаите в елховска околия. В с. Добрево, елховско, в началото на годината бе реализирана нелегална група на бивши членове на ЗМС/о/ и задържани 16 души готвещи се за бягство в Турция, като извън тях 8 души са успели да избягат.

г/Наред с горепосочените задачи, в вечето от нелегалните н. петковистки групи са имали и за цел да събират помощи за репресираните им съидейници и техните семейства. Тази дейност са взели най-широк кръг н. петковисти.

Така през м. октомври т.г. бе разкрито, че Богдан Колев, н. петковист от с. Ст. Караджа, провадийско, е събирал помощи за въдворения в ТВО н. петковист Цоню Николю. Същият успял да събере 13.000 лв. от около 6 души н. петковисти и предал 5000 лв. на бащата на въдворения.

КРПОПЕГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРПОПЕГДСРБНА
Дата: 13.08.2014. Сирдар: /127/

В с.Плиска,новопазарско,бе разкрита нелегална група на бивши членове на ЗМС/о/,която провеждала събрания с протоколна книга,събирала помощи за въдворените,членски внос,имала свое знаме и печат.

Създадени нелегални групи ,с цел събиране помощи бяха разкрити и в с.с.Н.Козлево,Вълнари,новопазарско,с.Вятово,Г.Абланово,Бусенска,Силиотра,Мечица,Дивотино,Щъркел,Попово,Кладница,димитровска околия и др.

д/Друга форма на вражеска дейност,предимно от страна на бивши членове на ЗМС/о/ е разпространяването на вражески позиви,лозунги,оправяне анонимни писма с вражески материали и пр.

Има и случаи на отблъскване на вражески агенти,които са проникнали в селските райони.

В брезнишка околия ,след бягството на около 40 души опозиционери за Югославия,н.петковистите Н.Христов и други са окачили на публични места позиви със съдържание:"Да живее 50 хилядната армия от емигранти в Югославия,която е готова всеки момент да освободи България! Да живее задграничното правителство!"и др.

Така ~~он~~ ~~и~~ ~~августин~~ ~~и~~ ~~танаст~~ ~~И~~ ~~илев~~ ~~и~~ ~~иволарски~~ от с.Ръжево-Конаре, пловдивско, народен представител и председател на ТКЗС е получил анонимно заплашително писмо със съдържание:"От мъчениците на Ръжево Конаре,робите,пленниците и селската войска. Искаме уволнение вече.Стига вече. Здравей другарю,ще ти дойдем някоя нощ.Ние сме от старата партизанска чета,конспираторите от Родопите!". Към средата на същия месец н-ството на БЗНС в гр.Пазарджик е получило анонимно писмо с клеймо от Варна със съдържание:" Другари здружени земеделци,моето писмо може би ще ви озадачи.Пиша точно до Пазарджик,защото там е роден нашият Стамболийски..." и пр.След това автора се изказва,че в земеделска България управлявали комунисти,които били само 5% от българския народ,а земеделците,които били 70% били тормозени. Писмото завършва с думите "Победата е близка,но сама не идва!"

На 21.IX.т.г.в с.Желю Войвода,сливенско, е намерено стентабло с карикатури и две реакционни статии,в които се говори за безсмъртието на Н.Петков ,насилието над земеделците от страна на комунистите "и се апелира към селяните да не търпят повече"комунистическото рабство"

Особено силна бе тази вражеска форма на дейност по време на изборите за народни съвети.Така в с.Купилово,еленско,бяха разпространени позиви,с които се заплашваха селяните,че на 15 май щяла да им бъде отнета частната собственост,а в с.Константиново,бургаско,позиви със съдържание,че "ако червените спечелят никой няма да спаси и в тяхното село те има бесилки".

Общия брой на реализираните и разкрити нелегални н.петковистки организации и групи в страната,които през тази година,които са имали прояви от горепосочения характер,възлиза на около 76 случая с над 610 участници.

175

е/Една обща проява на вражеска дейност всред н.петковистите,която пролича особено силно по време на изборите за народни съвети е разложителната дейност в масовите организации.

Така например, във връзка с изборите за народни съвети, в с.Планиница,димитровско,н.петковистите Драган Ненков Лазов и Борис Митов Стаменов са обикаляли отечественофронтовците и провеждали вражеска агитация,а от друга страна подготвили Иван Янев Илиев,член на ЕОПО,да провокира събранието и по този начин успели да вкарат в листата опозиционера Асен Василев Илиев.

В с.Вълчи дол,свиленградско, бившите н.петковисти посредством своите съидейници в БЗНС,са успели да отхвърлят представената кандидатна листа и насрочат друго събрание,на което сменили кандидатите Христо Д.Даскалов и Атанас Г.Атанасев.

В резултат на агитация на десните и други елементи,при изготвянето на кандидатните листи в изборите за народни съвети и съдебни заседатели врс.с.Обляк,Терзийско,Подвиз,карнобатско,са отхвърлили общите листи и направили предложение околийската дружба да излезе в изборите със самостоятелна листа.

ж/Подобна форма на вражеска дейност на н.петковистите е подработването на нездрави членове на ЕОПО и даже БКП и използването им за своя вражеска дейност.

Така в с.Кара Михал,исперихско,преди изборите за народни съвети и съдебни заседатели,н.петковистите са уговорили бившия пълномощник на селото Андрей Христов,да излезе с отделна листа,като му обещали подкрепа.

В с.Обдим,неврокопско,н.петковистите се опитали да вмъкнат в листата Константин Шумарев,член на БКП, но под тяхно влияние.

з/ По-голямата част от н.петковистите са редовни слушатели на предаванията на вражеските станции- Лондон,"Гласът на Америка",Анкара и пр. които им служат ,като източници за вражеските коментarii и разпространяването на слухове,а също така и за повдигане духа. Отбелязани са случаи на колективно слушане на такива станции .

Така например Асен Праматаров и Стоил Костов,бивши н.петковисти от с.Земен ,неврокопско,редовно са слушали предаванията на радио Лондон и "Гласът на Америка"

и/Много и широко прилагани от страна на н.петковистите са формите на тяхната вражеска пропаганда,целите на която се свеждат до следното:

Подбиване осъществяването и заквяването дружбата между работническото,трудово селячество и интелигенцията в нашата страна на базата на изграждането на социализма.

Така например във връзка с 38-то постановление на Министерския съвет за отпускане на чиновниците в граничните зони продукти, н.петковистите създават недоволство всред селяните, като се изказват, че държавата станала "чиновническа" и не се грижела за селяните. Съществуват и изказвания, че се правела разлика между граждани и селяни, като на последните се давали по-малко наряди и пр.

Най-усилена и злостна пропаганда се води чрез слухове, изказвания и пр. за злепоставяне народната власт, БКП и нейните хора, като се изтъква, че в партията съществували вътрешни борби за надмощие, че комунистите са продали страната на Съветския съюз и че са лично облагодетелствани за сметка на "изнемогващия народ".

Така, по повод извършените в Министерския съвет промени, Борис Толев н.петковист заявил, че това било извършено нарочно от др. В. Червенков, който искал да отнеме Вътрешното м-во от др. А. Югов.

Усилена и често оставлена пропаганда, подирепина от личен пример е била провеждана от н.петковистите срещу стопанските мероприятия на народната власт, нейните наредби и закони. Наред с това се е преследвало разколебаване вярата и всяване разложение и трудова дезорганизация всред народа, което би осуетило или спънало навременното и правилно провеждане на мероприятията. В тази насока са отбелязани случаи на подстрекателства, побоища, заплахи, убийства особено от страна на кулашките елементи н.петковисти, във връзка с изграждането на ТКЗС.

Така на 19.VI. т.г. бившия народен представител на БЗНС/о/-Георги Василев Божилов от гр. Кюстендил, е заявил пред свои съидейници, че борба против ТКЗС трябвало да се води чрез разубеждаване на селяните.

Никола Димитров от с. Расник, кулак, бивш собственик на 300 декара земя, Петър Стоянов от с. Габров дол и други са заявявали, че няма да сеят.

Н.петковиста Иван Петров Трендафилов от с. Звъничево, пазарджишко, се изказал, че известния н.петковист Кръстю Зарев му дал директора да подготвят младежите в селата и внушават на селяните, че ТКЗС ги води към сигурна гибел.

Във връзка с декларирането на земята н.петковиста

83 годишен, подбуден от други н.петковисти, убива с кухненски нож председателя на селсъвета в с. Новачене, ботевградско.

Лазар Атанасов Шопов, н.петковист от с. Н. Кономлади, петричко, през м. юни т.г. организира 18 души реакционери и изготвил молба до М-во на земеделието, с която искали да им бъдат върнати земите от блока на ТКЗС.

С цел да разтури местното ТКЗС, н.петковиста Стоян Кунчев Стоянов от с. Красново, пловдивско, пропагитирал 150 души селяни да подадат колективно заявление против ТКЗС, като ги уверил, че ще успеят да си върнат нивите.

9
7/8

На устроено събрание от правителствената комисия по обследването в с. Бъта, панагюрско, н. петковистите, организирано, заедно с жените си са пр съствували и протестирали, с което искали да предизвикат комисията да избере и тяхен човек в нея.

По отношение на есенната сеитба кулака Георги Паскалев Славов от с. Панаретовци, сливенско, отказал да получи семето и засява определената му площ, като взел само 60 кгр., вместо 800. Същият преди известно време наранил с нож Дончо Господинов, защото се обявил в полза на бригадирското движение.

Никола петковиста Христо Драганов от с. Голямо Соколово, търговишко отказал да прочиства семето за посев.

Неню Златанов от с. Димитрово, чирпанско, заявявал публично, че няма да сее понеже държавата им вземала храната и ги оставяла без семе и храна.

Злостна и усилена пропаганда водят н. петковистите срещу Съветския съюз, с цел да го злепоставят в очите на масите и създават настроения в ущърб на дружбата между съветския и българския народи, опора на успешното изграждане социализма у нас.

Така например н. петковиста Петко Павлов Дубов от с. Белинци, исперихско е заявявал, че това, което се сеело, всичко щяло да се изпрати в СССР

Във връзка с назначаването на маршал Рокосовски за м-р на Народната отбрана в Полша, Асен Павлов, известен н. петковист, се изказал, че същото положение могло да стане в България и другите страни под съветско влияние, тъй като руснаците си поставяли свои хора там, където смятали, че н им е сигурно положението. Според него, ако някой от нашите министри не вървял в крак със СССР и имал идейно различие, то ставал неудобен и бил махнат.

Н. петковистите хулят също така страните с народна демокрация, техните успехи, взаимна дружба на принципа на сътрудничеството. Омаловажава се от друга страна успехите и победите на борящите се за свобода народи и общия успех на трудящите се за мир.

Стефан Флоров Кулизов от с. Калугер Махала, ломско, се изказал, във връзка с процеса срещу Раик, че комунистите хвърляли големи суми за шпионаж и затова хората в демократичните страни били товарени с големи данъци.

Наред с това се води пропаганда, преизпълнена с дъха на чърчилловщината, повика за неминуема война, англоамериканска окупация, оправят се заплахи към комунистите, честните отечественофронтовци и трудящите се, че щели да бъдат жестоко наказани при обрат в положението. Проявява се цинично стремление да се създава несигурност в сред народа, недоверие съ собствените му сили да смаже реакцията.

10176

Така например Иван Арбалиев от с.Баня, панагюрско, н.петковист, е разпространявал, че провокациите извършвани по нашата граница с Гърция не били от никакви гърци, а това били англоамерикански войски, които идвали да предупредят българския народ, че скоро ще навлязат в България и ни освободят от руснаците.

Лено Добрев Мъглов от Ст.Загора, н.петковист е разпространявал слух през м.септември, че на югославската граница имало две съветски дивизии които чакали отговора от последната нота на Съветския съюз до Югославия да настъпят.

Петко Стоянов Петров от с.Странско, чирпанско, се изказал, че в най-скоро време щала да стане промяна на властта, затова трябвало да се търпи, а после той знаел как да се разправя с комунистите.

Васил Уйдурумов, също н.петковист от Сливен се изказал, че емигрантското правителство на Гемето е излязло с декларация, в която се казвало че след завземането на властта щели да бъдат върнати всички национализирани предприятия на бившите им собственици и на народа щала да се да истинска свобода, каквато имало в САЩ.

В тази насока, с цел да се всява обърканост и смущение всред народа се изтъкват за истински народни защитници "жертви на политиката на Москва" шпионите и продажниците начело с Тр.Костов.

Така например н.петковисти Иван Делийски, Никола Йотов, също н.петковист и други са се изказвали, че Тр.Костов е добър българин и патриот. Н.петковистите Стефан Коев, Димитър Дряновски са разпространявали, че Тр.Костов е изпаднал в немилост, защото се обявил против даване житото на Съветския съюз.

Със същата цел се изтъкват и международни шпиони, паднали продажници от рода на Тито, като праволинейни защитници на каузата на работническото движение и демокрацията.

Така във връзка от съществуващите отношения между Съветския съюз и демократичните страни от една страна и титовата клика от друга, Стефан Царски, н.петковист, от с.Бъта, панагюрско, е заявявал: "Комунистите не могат да простят на Тито затова, че той освободи своя народ от най-лошото робство-това на комунистите. Тито и неговите хора започват да изнасят пред света факти, които показват истинския лик на комунистите в Русия.

Между формите на вражеска дейност на н.петковистите проличава страмежа им да маневрират и заблуждават властта. Това особено добре проличава в миналите избори, когато н.петковистите отначало изобщо не провеждаха линия, че уж изборите не представлявали интерес, а когато се отпочна агитацията от страна на ОФ и партията, предприеха със всички възможни средства зловеща агитация за опорочаване на изборите.

По отношение на предстоящите избори във вражеската дейност на н.петковистите се забелязват подобни прояви. Така, във връзка с пускането на едно циркулярно писмо между бившите н.петковисти, по повод предстоящи избори, Христо Иванов Вълков, н.петковист, финансов инспектор при околийски народен съвет Варна, се изказал, че не трябвало да се учудват някои, които не познават подмолния живот на БЗНС/о/, по повод подписването на декларации за отказване от всякаква дейност. Такава им била тактиката, за да си запазят кадрите. В последното писмо на съюза се правела компенсация, че органите на милицията са насочили своите усилия към ликвидиране на собствените си хора от голям ранг, поради което бдителността и вниманието по отношение на опозицията била отслабнала. Затова трябвало да се насочат всички усилия, за да се затвърди убеждението у комунистите, че земеделският съюз не конспирира и че не е способен на конспирация. Препоръчвало се в предстоящите избори да не се дава външен израз на агитацията на опозицията. Дори се препоръчвало, ако някои от тяхните хора ^{от}иска^{се} да агитират за властта, да използват тези случаи на свобода на движение, за да се срещнат с тяхни верни хора и ги инструктират.

Също така Колю Николов Калчев от с. Горно Съхране, казанлъшко, е заявявал пред свои съидейници-н.петковисти, че през м. ноември т.г. от София щял да дойде техен човек, за да проведе събрания в околията и им даде нужните нареждания и упътвания как да работят за изборите.

По същия начин се изразил и н.петковиста Атанас Петров Дернев, който запитан дали те ще вземат някакво участие в изборите, отговорил: "Ще почакаме още малко, има време. Аз ще ви кажа какво да се прави, след като проверя за това в Пловдив.

По същия повод н.петковиста Ганчо Кръстев Атанасов от Нова Загора се изказал, че трябвало да се използва сега положението, с изключените членове на БКП, а да се подготвят някои от тях за изборите, с цел да се кандидатира за депутати или в състава на окръжните съвети. Те ще гласуват за него, а после щели да му кажат какви ще му бъдат задачите.

Ангел Радев, също н.петковист, от с. Черковна, разградско, заявявал, че ако имало опозиционна листа щели да гласуват за нея, в противен случай, за правителствената, с цел да се прикрият и после работят подмолно.

Срещу вражеските прояви на н.петковистите възникнали под гореизтъкнатите форми, от наша страна бяха взети през т.г. съответно мерки включващи завеждане на о.н.досиета, разработки, извършване на реализации, задържане на лица, ликвидиране бандити, изпращане в затвора, в ТБО, изселване, вербоване или разобличаване.

Така по разработки и безотаканост за вражеската дейност са задържани до края на третото тримесечие т.г. около 1592 души-н.петковисти, от които

12/1/88

268 души подведени под отговорност и съдени, 562 души изпратени в ТВО, 4 убити при залавяне, 109 вербовани и 403 разобличени и освободени.

Приложените мерки дадоха сериозно отражение върху развоя на вражеската дейност на н.петковистите. Например изпращането на мнозина от тях по време на изборите и смъртта на др.Г.Димитров в ТВО, внесе сериозен респект-публичната им агитация и вражески слухове понамаляха. Осъждането на лицата направили опити за нелегално преминаване на границата както и тези от разкритите нелегални групи и ликвидирането на бандити също даде своето отражение. В последно време се забелязва, че повечето от н.петковистите се ориентират към по-прикрити форми на дейност. Мерките по наша линия са съчетавани и с разяснителната работа на партийни организации, ЕОПО, които в събранията си и пр., разобличават вражеските прояви и слухове.

Във вземането мерки против н.петковистите по места, обаче бяха допуснати редица слабости. Така, с освобождаване на някои от задържаните по време на изборите се понижи страха им. Обща слабост е, че не всякога навреме се вземат мерки срещу вражеските прояви на н.петковистите. От страна на партийните и ЕОПО ^{организации} също са допуснати слабости, относно бдителността и навременното разобличаване вражеските прояви.

Нашите слабости се дължат предимно на недостатъчната агентура по места сред н.петковистите, която да спмага за навременното разкриване и документация на вражеската дейност и нейното пресичане.

Така по линията -ВЗНС/о/ службата в страната разполага с около 1034 СС, от които 382 агенти, 632 информатори и 20 резиденти/ от данните за третото тримесечие/, обаче над 896 села в цялата страна, без данните за бургаския сектор, по тази линия няма агентура. От друга страна на много места по селата агентурата, която се използва по тази линия е заангажирана и по линия на селячество, ВЗНС и др., което отвлича вниманието ѝ. Също така на много места тя е слабо подготвена и недостатъчно инструктирана. Поради това обстоятелство доста обекти са извън обсега на нашето наблюдение.

14.XI.1949 год.
София

.....

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

7112

ДО ДРУГАРЯ НАЧАЛНИК

ОТДЕЛЕНИЕ "Б", ОТДЕЛ 1-ви при ДДС

Т У К

Д О К Л А Д

за настоящето настроение, вражески действия и прояви на бившите звенари, обекти на гр.Х, отд."Б", отд.л 1-ви при ДДС и агентурата с което групата разполага за обслужването им към 15.XI 1949 г.

Ако се направи анализ на материалите и агентурните сведения с които групата разполага за обектите си бивши звенари в СОФИЯ, ще се направи следната констатация за настроенията, действията и проявите на същите:

Настроението на бившите звенари в болшинството им към народната Оф власт, БКП, страните с народната демокрация, световното прогресивно движение и СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗ е отрицателно. То се дължи на редица причини и обстоятелства по важни от които са тези, че в болшинството си бившите звенари са буржуазни елементи, които в миналото са били облагодетелствувани, заемали са най-различни и отговорни държавни и обществени постове. След 9.IX 1944 същите тия хора бяха в много случай засегнати от правителствени мероприятия, бяха им отнети високите служебни постове и обществени такива, бяха им отнети къщи, апартаменти, вили, имоти и други материални средства. Не им се дават добри постове и като контра-революционни елементи, не им се гласува доверие, каквото и не заслужават. Много от бившите звенари, който понастоящем заемат добри постове не са сигурни дали утре няма да ги загубят. Бившите звенари се виждат поставени в лошо положение. Те виждат, че народната власт ги задържа и репресираща за проявена тяхна вражеска дейност без да има кой да се застъпи за тях.

Вражеското настроение и отношение на бившите звенари към народната власт, БКП и страните с народна демокрация и СССР, се изразява с следното: вражески изказвания по отношение на правителствените мероприятия и саботиране тяхното изпълнение, неодобряване на същите, негудование и неодобряване мерките, които се вземат от страна на властта по отношение на вражески елементи в страната и такива изхождащи от бившите звенари, служане и разпространяване вражеските предавания на англо-американските и други реакционни радиостанции, пускане и разпространявания на злостни слухове и вичове по адрес на видни държавни, партийни и обществени дейци, във всяко сътресение в лагера на демокрацията и социализма, в прогресивното движение и компартиите, те виждат техният провал. Главните си надежди за реставрация те възлагат на външни сили, на чужда намеса в нашите вътрешни работи, на една нова световна война, каквато те предвиждат и избухването на която насрочват от есен за пролет, от пролет за есен, след два, след три месеца и пр. Има, обаче и такива бивши звенари, които активно работят срещу народната власт, които не са малко. В процеса на нашата досегашна агентурно-оперативна работа, следствия и пр. са засечени като чужди агенти много бивши звенари, които използват всечест средства за борба против народната власт, каквито се използват от шпионажа. Тук трябва да се отбележи и случая с Тр.Костов и неговата предателска банда. Много бивши звенари след демаскирането на Тр.Костов, започнаха да хвалят него, държанието му и дейс-

вията му. Особено напоследък с последните задържания на комунисти във връзка с Тр. Костов, много бивши звенари отпочнаха разпространение на всевъзможни и най-различни слухове и изказвания по този повод, не пропускайки да изкажат и радостта си от това.

Във връзка с предстоящите избори на народни представители бившите звенари по върховете главно изказват съжалението си, че се пренебрегват, че им се дават много малко места, ако не им била разтурена партията, за което съжالات, щели да предявят искания да им се дадат повече депутатски места и пр. Много бивши звенари, по видни, са активно заинтересовани да могат по някакъв начин да се досерат до депутатския мандат. Във връзка с което при изготвянето на списъците много такива идваха от провинцията да видят дали по някакъв начин биха се наредили. Към тази категория спадат: Ат. Минков-нар. представител от ВНС, Панайотов Димитър, Лорд Панайотов, Хр. Лилков и др. от София и провинцията. Бившите звенари от десницата и "центъра" са доволни и се радват, че от прогресивната група на "ЗВЕНО" не е кандидатирал за нар. представител никой. В списъците за канд. нар. представители първоначално бяха сложени: К. Георгиев, Хр. Мархолев, Г. Кулишев и М. Стойнов. Впоследствие, обаче, отпадна М. Стойнов и на негово място бе поставен о.з. ген. Атанас Драгиев, понастоящем подпредседател на Президиума на ВСН. По този повод се разрази недоволство от страна на М. Стойнов към Драгиев и Г. Кулишев и др., които предполагат, че са допринесли за поставяне името на Драгиев в канд. листи. М. Стойнов получи съчувствието за това от някои бивши звенари, между които и от такива реакционери като Христо Лилков. Драгиев от своя страна е един от бившите звенари, които най-много плачат, че е разтурена партията, че тя все още щяла да може да съществува, че се избързало с това, ако се било изчакало можели и да не се разтурят с изменението на вътрешното и международно положение и т.н. Има и други бивши звенари, които не престават да плачат за това, че партията им била разтурена, а някои даже се изказват за продължаването поддържането връзките на идейна звенарска база под различна форма. Така бившият звенар М. Байонов предлага да се възобнови и закрепи връзките между бившите звенари-адвокати от София с тези от провинцията с цел уж да си помагат и създават работа като адвокати, и пр.

Що се отнася до влиянието на бившите звенари в обществото общо, то не е голямо. Имат голямо влияние хора с широки връзки и авторитет всред реакционните среди, като проф. Стайнов, о.з. ген. Хр. Лилков, Г. Кулишев и др.

Особено вражески прояви и отношения, както и създаване връзки между бившите звенари и вътрешната реакция във връзка с предстоящите избори в процеса на досегашната агентурна работа не са констатирани.

Групата към дата 15.XI 1949 г. разполага общо с 22 агента ~~XX~~ и един информатор за обслужването на бившите звенари. Във връзка с предстоящите избори на нар. представители агентурата по линията на бивш Нар. съюз "ЗВЕНО" ще бъде активизирана, като ѝ се поставят задачи да донася за всички прояви, действия и намерение на бившите звенари във връзка с изборите. Особено внимание ще се обърне на по проявените и проявяващите се вражески елементи бивши звенари с цел вземане мерки и предотвратяване евентуална вражеска дейност от страна на същите във връзка с изборите, като реализиране на разработки, пращане в ТВО и пр.

С о ф и я, 14.XI 1949 г.

Н-к група X:

/В. Иванов /

Ст. поверително!

1943

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ - ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖ. СИГУРНОСТ

СПРАВКА

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ОТНОСНО: положението в средите на бив-
шия нар. съюз "ЗВЕНО"

До момента на вливането на НС "Звено" в ЕОПО-ОФ, в организацията са членували 37,936 души. Членовете на градските организации изхождат предимно от средите на едрата буржоазия - търговци, о.з. офицери, чиновници и пр. Така например, в Пазарджик и околната 80% от членовете са фабриканти и търговци, кулашки елементи, 10% са средни селяни.

Селските организации, които бяха малко на брой преобладаващата им членска маса бе от едри собственици и хора засегнати от мероприятията на народната власт. Не липсват случаи, където на места са членували и бедни селяни, които са били временно заблудени и неориентирани добре политически.

В миналото по-голямата част от членовете на НС Звено, са били поддръжници на фашистката власт - уволнени офицери, засегнати от нар. власт бивши демократи, цанковисти и пр.

Воред народните маси звенарите не са имали голямо влияние. Това особено е видно от резултатите от изборите на ВНС, където на някои места получиха гласове по-малко отколкото е броя на организацията им. Така например, в Търговишка околия броя на членовете е бил 139, а са получили 123 гласа; в Русе членове 1200 получени гласове 747; в Ломска околия членове 912 получени гласове 749.

Общо от всички гласоподаватели за цялата страна - 4,244,337 души за НС Звено са получени 71,228 гласа.

След вливането на организацията в ЕОПО, честните отечественофронтовци се приобщиха, като някои от тях заработиха добре, а други не се проявяват вражески. Реакционно настроените, въпреки че са влезли в редовете на единните организации, продължават прикрито да развиват вражеска дейност. Главна форма на тяхната вражеска дейност се явява, разпространяването на вражески слухове и изопаченото разясняване мероприятията на властта, а така също и спити за възобновяване на организацията.

Така например, Атанас Вълнаров, звенар от I-ви район се е изказал че комунистите били ограбвали народа и че ако не отговорели на нотата на Америка, то американците щели да обявят война, което щело да доведе до свляне комунистите от власт.

О.З. полковник Д-р Добри Ерибжанов, звенар, привърженик на Д. Велче е заявил, че войната е предстояща, но точната дата не е известна. Според него, русите щели да бъдат бити, защото американците били по-богати и други народи щели да се бият за тях. От друга страна Китай гълтал много материали и храни, с което Съветския съюз се изтощавал.

20 74

Адвоката Борис Чобанов от Пловдив се изказал, че положението всекиму ден се влошавало и падането на О.Ф. било предстоящо. Всеки момент се очаквало нахлуването на Англия и Америка откъм Гърция.

Димитър Спространов се изказал, че с насилие и тормоз народ не се управлявал, комунистите искат да приравнят човека с животното - коня, да го яхат и той да мълчи, но те едно забравят, че българският народ мълчи, но утре при първия удобен момент ще обърне оръжието срещу тях.

Васил Омайников от гр. Видин, заявявал, че резолюцията на ЦК на БКП на Южния пленум била предизборно заблуждение за селните и че работата пак щели да си вървят така, както се вървели до сега. Той добавил, че селните не били вече "балами" да се лъжат.

О.З. Генерал Христо Лидков заявил, че резолюцията на Южния пленум се целяло да се хвърли вината за стопанските кризи неуредици върху Трейч Костов. Според него, тези неуредици се дължели на факта, че по върховете стояли комунисти.

За правителствената комисия по обследване на ТКЗС, Христо Атанасов Чоргов от с. Чернево, Варненско се изказал, че тя нямало да направи нищо и че идвала само, за да заслужава народа и успокоява недоволните.

Сред звенарските среди усилено се коментира и въпроса за изселване на някои вражески елементи. Този факт създава смущение в едни, а други продължават да заословят против властта.

Така например, Младен Касабов е заявил, че имало големи изселвания и изселените ги изпращали в Тутракан. Там нямало къщи, а им давали дърва и сами да си правят къщите от керпич. Това било тяхната програма, това била "едупавата" идеология на Ленин - класа да унищожи класа. Ставало като в Съветския съюз, където по 30-40,000 души изселвали за Сибир.

На 12.X.t.g. Никола Гагов, който получил заповед за изселване заявил, че го изселвали много жестоко, но господ бил добър та и комунистите нямало за дълго да се задържат и той щял да стане първи човек, тогава нямало на никого да пресети.

По този повод Асен Кимилев е казал, че изселванията започвали със страшна жестокост. Изселвани били не само аристокрацията, но имало и работници от фабриките. Според него, от София трябвало да бъдат изселени около 100-150,000 души. Всички тези хора били изпращани в Тутраканско по селата и то в страшна мизерия. Кимилев смятал, че освободените квартири щели да бъдат давани или на руснаци или на изпитани комунисти от провинцията.

По други вътрешни събития сред звенарите се коментира по процеса срещу съдиите и снабдяването.

Така например, Д. Мескалов със Ст. Протич, Трифонов, Е. Колев и др. е казал, че процеса срещу съдиите ставал все по интересен и трябвало да се следи. Изнесени били сензационни данни за подкупите които съдиите вземали. Между съдиите имало и комунисти. На това Еню Колев е казал: "Щом съдиите са кради, то тогава всичко друго е крало безобразно".

На 4.X. в редакцията на "Изгрев", Ташо Симеонов в разговор със Ст. Протич, Олга Величкова и др. е казал, че сега снабдяването щяла да бъде облекчено, тъй като много продукти и предмети щели да бъдат пуснати без купон. Олга Величкова, обаче, заявила: "Ама ще ги пуснат на двойни цени". Ст. Протич също казал, че предметите щели да бъдат пуснати на двойни цени.

2145

Последните важни външно-политически събития със създаването на Китайската и Германска народни републики, намериха отражение и сред бившите звенари. Някои от тях вече започват да се изказват, че войната се е отдалечила и скоро няма да има радостни събития.

Така например, Йосиф Кимилев е заявил, че въпреки влошаването на международното положение за сега не предстояли събития на които те биха могли да се радват. Кимилев имал положителни сведения, че легациите на страните от Атлантическия пакт намалявали персонала си у нас, като го свеждали само до един Шарже дафер, така например, белгийския пълномощен министър си заминавал окончателно до края на месеца, като на негово място оставал само консула. Американците и англичаните също много незабелязано намалявали персонала си.

Във връзка с образуването на германската демократична република, Атанас Димчев се изказал, че сега комунистите крещели какво, че в Германия хората се радват от правителството в съветската зона, но нямало нищо подобно, християн-демократите били против. Стотици хиляди германци от съветската зона бягали в западната зона, другите били арестувани защото там било глад и мизерия, както у нас.

Спирайки се на положението в Югославия, Бразилски казал, че не е чудно какво там имало партизанско движение колкото и да се приближавала Югославия към запад, все пак нямало у нея демократично управление. След това Бразилски заявил, че и у нас имало партизанско движение - в Пирин, родопския край и Ст. планина. Едни от тях били вече осъдени в Г. Джумая, но партизанското движение щяло да се разрастне след тия гонения и разцеплението в комунистическата партия. Емвер Ходжа нямал подкрепата на партията и скоро щял да бъде свален.

Остри форми на вражеска дейност сред бившите звенари е разкрита в следните места на страната:

Във варненска околия се установи, че звенарите Борис Ил. Павлов от с. Челник, член на бившото окол. ръководство на Звено; Христо Георгиев Бураджиев и Атанас Христов Циколов, последните двама от с. Долен чифлик, са поддържали връзки с нелегалния Иван Коканов.

В н. пазарска околия беше установено образуване на нелегален опозиционен комитет, в който са влизали 5 души звенари. Целта на същия е била да се подготвят за въоръжена борба против народната власт, да се снабдяват с оръжие, да разпространяват слухове и агитират против правителствените мероприятия.

Петър Гърков от с. Брежана, член на ръководството на Звено се е включил в бандитска група.

Лазар Топалски от с. Крупник е поддържал връзки с бандитите. Славейко Ангелков, бивш окол. управител е поддържал връзки с бандитски групи. Тодор х. Иванов и Тодор Абаджиев, също бивши звенари от Свиленград, да минали нелегално границата за Турция.

Опити за създаване връзки с вътрешната реакция, както и такива между бившите звенари, са били констатирани в бившата русенска област.

Така например, след разтурянето на НС Звено, бившият секретар на обл. ръководство Димитър Иванов Икономов поддържал връзки с бивши звенари от русенска околия, чрез нелегалната организация "Народно единство".

В кюстендилска околия бившите членове на Звено дружат изключително с врагове на властта, уволнени офицери и пр.

Бившият председател на окол. ръководство на Звено - Герасим Симов Вецов от гара Драгоман поддържал връзки с Г. Стоименов, бивш обл. директор

на София, под чието ръководство Герасим Симов създава Звено в годечка околия.

В Марека околия бившите членове на звено подържат връзки с реакционери - стари служаци, засегнати от народната власт и др.

Еню Тилев Колев, редактор на в. "Изгрев" е повдигнал въпроса да се подпомогне с пари жената на изпратения в ТВО - Димитър Спространов.

~~Димитър~~ Фалонев предлагал да се възобнови и закрепи връзката между бившите звенари, адвокати от София с тези от провинцията с цел, уж да си помагат и създават работа като адвокати.

Във видинска околия група звенари - Васил Омейников, Стоян Ангелов и Атанас Х. Минков, са се събирали в докт на Стоян Ангелов с цел, да злословят по адрес на народната власт.

Във връзка с предстоящите избори за народни представители, бившите звенари не вземат активно участие. Някои само са се включили в кварталните агит-групи. По-видните бивши звенари са твърде заинтересовани от броя на депутатските места, във връзка с което при изготвяне на списъците, много от тях са идвали от провинцията, за да проверят кой от тях ще бъдат посочени.

В началото на м. септември т. г. се е състояла среща между бившите звенари Васил Кодуков, о. з. ген. Атанас Драгиев, бивш член на ИК, които са водили разговор по подготовката на предстоящите избори. Между другото Драгиев е заявил, че подържал връзки с Манол Стойнов и Георги Кулишев, тъй като трябвало да се осигури избирането на бивши звенари за народни представители.

На 14. IX. т. г. ва водили разговор нар. представители, бивши звенари Атанас Минков от Видин, Иван Харачеров от Казанлък и др. Първият се е изказал, че трябвало да вземат мерки да се изберат повече звенари за нар. представители и вземат поне едно председателско място в окръжните съвети. За това той изразил желание да отиде при К. Георгиев и Г. Кулишев и им каже да искат повече места за бившите звенари. Харачеров и другите, обаче му възразили, че на К. Георгиев и Кулишев няма да им е удобно да искат това, защото партията им не съществувала. Минков, обаче, отговорил, че партията им не съществувала само формално. Ето защо, за нея трябвало да се държи сметка. Неговото мнение било, че ако не се посочат от ИК на ЕКП или не се уговори с тях да се дадат места на бившите звенари, то в ризниците няма да представят никого.

Бившият звенар Петър Райчев от Пловдив ходил при Г. Кулишев и др. да му помогнат да бъде избран за нар. представител. Същият съжалявал, че е подал декларация да стане член на ЕКП.

Ценю Георгиев, бивш звенар е изказал предположение, че било възможно с оглед, да бъдат използвани предстоящите избори от бившите звенари да се възстанови.

Бившият звенар Вълков е заявил, че партийното знаме на Звено отново щяло да се развее.

На 24 септември т. г. в разговор Атанас Драгиев подчертал във връзка с разпределянето на мандатите за нар. представители, че и сега било станало ясно, каква голяма грешка е направено с ликвидирането на Звено толкова рано. "Ние още бихме могли да съществуваме и играем роля, като в тези избори вземем повече места и наред с това и дял в управлението, но сега нямаме думата и ще ни дадат можеби 5-6 места, като накрая всичко зависи от комунистите и ако желат нищо няма да ни дадат" - заявил същият.

Според него, положително било избирането на К. Георгиев, Кулишев и Христо Мархолов, а за другите нищо не могло да се каже. За себе си е казал: "Мене ако ме предложат ще приема, не мога че не искам да ме изберат, но сега нищо не знам по този въпрос".

Димитър Панайотов от Яйнос се изказал, че на звенарите били дадени 6 места за нар. представители. Звенарските места били разпределени така - едно в Бургас - К. Георгиев, две в Софийска градска - Христо Мархолов и Кулишев и едно в софийска селска - Манол Стойнов. За последните две места не знаел кои са лицата. Предполагал, че едното място ще се даде на Христо Лилков, но не бил сигурен. За да разбере какво е положението Панайотов ходил при К. Георгиев, обаче последния му казал, че нищо не знае по тези въпроси.

Георги Кулишев се е срещал на няколко пъти с Атанас Драгиев и Манол Стойнов и води разговори с тях относно депутатските места. Според Кулишев трябвало да се сговори с комунистите, да се дадат и на бившите звенари депутатски места и места в скръжните народни съвети. По негова сметка, от общия брой на депутатите около 50 места щели да бъдат за безпартийните. От безпартийните щели да се посочат за депутати хора на изкуството, ударници и пр., но трябвало да има и политически безпартийни, т.е. хора от бившето Звено и радикална партия. Не му било ясно дали на тяхните звенари ще се дадат места по брой или комунистите сами ще определят хората, които ще се избират. По негово мнение по добре щяло да бъде бившите звенари сами да си определят хората защото в противен случай щяло да има "много стилби за минаване". Добре щяло да бъде в бъдещото народно събрание да се осигури място на Христо Лилков, единствен за служавал да се преизбере. Нямало да бъде лошо да се преизбере и Атанас Минков, но за него било много трудно да се избере и не се знаело дали си струва да се прави опит.

На 26 септември т.г. се срещнали бившите звенари Атанас Драгиев, Г. Кулишев, Христо Мархолов и др. и взели решение, Кулишев да говори с К. Георгиев, последния да иска пред БКП да бъдат зачетени звенарите в предстоящите избори. Кулишев е заявил, че не трябвало да се допуска в никакъв случай групата около 1-р Трайчо Доброславски да оправя работите на бившите звенари, защото партията им, макар и да не съществувала сега, си имала политически секретар и председател и те трябвало да движат нещата.

Във връзка с кандидатите за народни представители, Билдяров се изказал с най-вулгарни думи за Трифонов и Доброславски и за Стойнов, които били продали партията и сега си отселили на "топли места", а членовете на Звено били подритвани и дори изпратени на принудителна работа. За К. Георгиев казал, че и той бил от категорията на Трайчо и компания, само че бил хитър, но до кога щели да го търпят с хитрините му и той не знаел.

Иван Попов, фотограф от Габрово казал: "Колко било добро положението на българския народ се вижда, ако човек се загледа половин час в минаващите по улицата лица. Редко се виждало здраво и весело лице, а още по-редко оносно обличен и обут човек. Това говорило и за състоянието на населението. Като изключим един процент от 5-6% били по-добре, всичко останало теглело и мълчало като добитък".

Срещу вражеските прояви на бившите звенари службата по места е предприела съответни мерки.

Така например в гр. Варна за вражеска дейност бяха изселени някои звенари заедно със семействата им, а други изпратени в ТРО и разобличени.

244

В Н.пазарска околия бяха заловени 5 души звенари, като участници в нелегален комитет и са изпратени в затвора.

В русенския сектор понастоящем се водят три активни разработки на бивши звенари, а в Ст.загорския, софийския и др.сектори също така бивши звенари са въдворени. За

За някои от тяхните вражески прояви, обаче не са взети нужните мерки главно поради недостатъчна агентура. Броя на съдата по линия на бившите звенари по места е следния:

В столицата - агенти 34, информатори 7

в бивша врачанска област агенти - информатори 7

"	г.джумайска	"	"	-	"	7
"	варненска	"	"	-	"	26
"	русенска	"	"	10	"	-
"	бургаска	"	"	6	"	2 и в 3 околии няма
"	ст.загорска	"	"	16	9	
"	софийска	"	"	3	7 и в 6 околии няма	
"	пловдивска	"	"	10	9 и в панагюрище няма	

Общия брой на агентурата по линия на бившите звенари за цялата страна е 79 агенти и 74 информатори.

Среще

28
244

С В Е Д Е Н И Е
за бившия БЗНС-Н.Петков
от 1945 до 1949 год.

1. До разтурянето на БЗНС-НП в бивша Бургаска област съществуваше само едно областно ръководство, състоящо се от 16 члена, а именно: Кръстьо Атанасов Андреев, Борис Владимиров Немов, Никола Летков Ханджиев, Иван Христов Чепилев, Петър Николов Иванов, Петър Русев, Пеню Мустафов, Георги Тодоров Хаджиев, Стоян Радичков Манев, Стоян Добрев Палазов, Ангел Янев Калудов, Иван Железчев, Васил Стоянов Иванов, Стратимир Димитров Тодоракев и Стойко Белев. Като се направи анализ на ръководството се вижда, че в същото преобладаваха повече бивши членове на БЗНС-Врабча 1 и пладненци.

До разтурването на дружбите в областта съществуваша всичките 8 околийски, като в градовете М.Търново, Поморие и Царево окол. дружби не съществуваша.

В сектора е имало 12 градски и петкови дружби, и 198 - селски такива.

До разтурването на БЗНС-НП в същия са членували общо за сектора 7, 356 члена. Характерно, обаче, беше голямото текучество, т.е. - едни членове отпадат, записваха се нови, а понеже отчитането е ставало наведнаж за няколко месеца, веднаж отчетен член, макар и впоследствие отпаднал, съответната дружба го е водела като редовен член, поради което посочената цифра не може да се счита за постоянна. Същата е извлечена от протоколите при ликвидирането на Съюза.

По околии членовете се разпределят така:

Айтоска.....	310	члена, с	14	н.петкови дружби
Бургаска.....	1658	"	37	"
Елховска.....	469	"	23	"
Карнобатска.....	1978	"	36	"
Котелска.....	106	"	4	"
М.Търновска.....	12	"	1	"
Поморийска.....	19	"	1	"
Сливенска.....	497	"	18	"
Средецка.....	152	"	9	"
Тополовградска..	428	"	10	"
Царевска.....	44	"	1	"
Ямболска.....	1702	"	56	"

Социалния състав на н.петковите дружби е бил - 50 % са били кулаци и едри земевладелци, търговци и еснафи; 30% - средни селяни и граждани и 20 % - бедни селяни и граждани. Характерно е за Елховска околия, че в дружбите са навлезли много бивши полицаи, жандармеристи и членове на фашистки организации.

По политически състав в редовете на дружбите се числяха бивши земеделци от Врабча-1, пладненци и гичевисти, привърженици на фашистката власт, елементи облагодетелствувани от властта в миналото засегнати от мероприятията на О.Ф.

Бившите членове на БЗНС-НП бесспорно имаха известно влияние в сред града и селото, тъй като същите във вражеската си агитация използваха материалните затруднения наследи от фашистките управници, увеличените наряди, последователните сушави години и по този начин успяваха да увличат след себе си известни групи от непросветените селяни и граждани. В града те имаха влияние сред засегнатите от мероприятията на ОФ власт и буржуазните елементи, които ги подкрепяха материално и морално. На места, като в Сливенска околия например, влиянието на

29 475

и петковистите достигна до там, че в с. Чокоба след изборите за ВНС селяните се опитаха да завземат общината. Особено тяхното влияние се почувствува на вече срещу изборите за В.Н.С., което се отрази и в резултата на същите.

Броя на гласовете подадени за бившия БЗНС-НП в изборите за ВНС по околии в сектора се разпределя така:

Айтоска.....	4965	гласа за Н.П.	без нар.представител
Бургаска.....	15037	" " "	с 1 нар.представител
Елховска.....	9192	" " "	" 1 " "
Карнобатска.....	10999	" " "	" 1 " "
Котелска.....	1438	" " "	без " "
М. Търновска.....	1011	" " "	" " "
Поморийска.....	2716	" " "	" " "
Сливенска.....	9615	" " "	" " "
Средецка.....	4757	" " "	" " "
Тополовградска....	4882	" " "	" " "
Царевска.....	416	" " "	" " "
Ямболска.....	19990	" " "	с 1 нар.представит.

Избраните нар.представители са: от Бургаска околия-Борис Бумбаров, който отстъпил местото на следващия им кандидат-Георги Кръстев; Елховска околия-Митю Седев, който не е от околията, а изпратен от София. С изключването на 22-мата депутата, между които е бил и той, същият е заменен с Иван Проданов Федин от с. Воден, елховско. От Карнобатска околия-Петър Русев Пейчев и от Ямболска околия-д-р Борис Владимир Ненов.

В предизборната агитация за ВНС опозиционните и петкови дружки развиха широка и активна дейност, като организираха всички свои членове и обхванаха симпатизиращите им реакц. фашистки елементи, които използваха за борба против ОФ, служейки си със дългопробна агитация по въпроса за частната собственост, и др., поради което те успяха да привлекат всички недоволни вражески елементи, засегнати от мерс-приятията на властта, което се отрази и в изборния резултат.

2. След разтурването на БЗНС-НП членската маса се разпадна, ония от членовете, които са били заблудени и чийто социален произход е в несъответствие с определянето им на страната на опозицията веднага потърсиха начин да се приобщат към БНОПО-ОФ, изразено в проценти- 50 % се приобщиха към властта, а друга част навлезе в БЗНС-С. На места, независимо, че и петковистите официално се приобщиха към властта, навлизайки в БНОПО и БЗНС-ОФ продължиха от там своята десно-реакционна линия. Характерен е случаят в с. Джинот, Ямболско, където бивши и петковисти завзеха ръководството на БНОПО-ОФ и от там провеждат десно-реакционна дейност. Друг случай има в с. Безмер, Ямболско, където бивши и петковисти завзеха ръководството на БЗНС-ОФ, провежда десно-реакционен курс, като например-излиза с предложение дружбата за изборите за народни съвети да излезе с отделна листа и работят против БКП. Подобен случай има в с. Кукурево, Воденичене и др. - Ямболска околия. Мнозина от и петковците навлезли в горепоменатите организации, сега почти не посещават събранията и постепенно отпадат като членове.

Около 30 % от бившите членове на БЗНС-НП изчакват събитията и не проявяват никаква вражеска дейност, поддържат помежду си духа и живеят с надежда, че в скоро време властта под натиска на външни сили ще падне.

Около 20 % от бившите и петковисти проявили се като по-активни-кулаци и засегнати от мероприятията на властта, останаха извън обществено-политическите организации, продължиха своята вражеска дейност, изразена в разпространение на зловерни слухове срещу БКП, правителството, СССР и страните с народна демокрация, а на места, като в Елхово-организиране и подбуждане селяните към бягства,

Поведението на бившите лидери на БЗНС-НП, след разтурянето на същия-една част от тях продължиха да групират около себе си:

30246

бивши членове и реакционни елементи от съюза и продължаваха да водят злоотна агитация срещу мероприятията на властта, като например, Иван Христов Чипилев, Димитър Иванов Михайлов и двамата от гр. Ямбол, Белю Георгиев - бивш върховен съветник, Михаил Бондруков и двамата от Тополовград. Друга част от лидерите се явиха като подбудители на бягства зад граница, като напр. - Стоян Добрев Палазов, понастоящем избягал в Турция от Средец, Живко Николов Мирчев, бивш член на върховния управителен съвет от гр. Елхово, също избягал в Турция и Георги Турлаков от гр. Ямбол, който подбудил група младежи от с. Сламино да избягат в Турция и др..

Друга част от лидерите на БЗНС-НП непосредствено след разтурянето на съюза официално с декларации се отказваха от своя минала дейност и успяха да навлезат в БЗНС-ОФ, откъдето продължих своята вражеска дейност. Така например, Янко Стоянов Грозев навлиза в БЗНС-ОФ и се издига до председател на окол. настоятелство в БЗНС-О а понастоящем е член на окръжното р-во. Една част от бившите лидери направиха опит да избяга зад граница, като някои от тях успяха, а други бяха заловени и осъдени. Т. Кръстев - Бургас. Останалите лидери след разтурянето на съюза преустановиха всякаква политическа дейност и изчакват развитието на събитията.

В сектора има разпределени всичко 27 бивши н.петковисти лидери, което се изразяваше в изпращането им в ТВО и обикновено им. Така например, Димитър Тодоров Марков, Янко Тодоров Икономов, Георги Стефанов Топалов от гр. Сливен като подбудители на селяните да завземат властта в с. Чокоба са осъдени, а Иван Христов Чипилев, Димитър Михайлов като разпространители на вражески слухове също са осъдени; Стоян Палазов и Живко Мирчев заочно са осъдени на смърт, като подбудители на бягства вследствие агитацията на Живко Мирчев са избягали 115 селяни от Елховска околия. Останалите лидери бяха въдворявани по за една, а някои по за две години.

Влиянието на бившите водачи на дружбите сред тяхните среди е слабо. Изключение правят само някои, като Вълкан Асенов от гр. Елхово, Деню Колев от Сливен и др., които имат връзки със селата и са добре известни на селяните. Но в болшинството си те са изгубили влияние над населението.

3. След разтурянето на БЗНС-НП опити за неговото възстановяване не са констатирани в сектора. Изключение правят бившите организации на ЗМС-Сърбински, които на места се възобновиха, но бяха навреме откривани и инициаторите - репресирани. Такива случаи на възобновяване ЗМС-Сърбински има в Сливен - сформирание на група от 5 ч века в Девическата гимназия; в гр. Ямбол също е разкрита земска младежка организация, която имала членове в с. Тервел, Телец, Гюлово, Ген. Инзово, Безмер и Сламино, а в Елховска околия - с. Изгрев, Орм и Попово, като вдъхновители и организатори на същата се явяват Михаил Попов - обущар в Ямбол и Михо Василев от гр. Елхово - шивач, последният избягал в Турция. Също подобни опити има и в Бургас.

Начините за водене вражеска подривна дейност от страна на бившите н.петковисти са главно в провеждане на вражеска антинародна агитация, насочена срещу мероприятията на властта, БКП и СССР подбуди към бягства, саботиране мероприятията на властта.

В сектора нелегални н.петкови дружби не са установени. Има единични прояви от бивши членове на н.петковите дружби, които се явяват като обединители и разпространители на слухове. За преустановяване на тази дейност са откривани р/ки и се е пристъпвало към бърза им реализация.

4. В своето огромно болшинство бившите н.петковисти се отнасят враждебно спрямо законите и мероприятията на властта, особено отнемането на едрата градска собственост и едрият земеделски инвентар, обвиняват БКП, че се явявала като виновница за тяхните "лишени и несподи", изказват съмнение по изпълнението и осъществяването на

37244

5. Годишния стопански план. Решенията на юнския Пленум на БКП относещи се за селото и петковистите възприеха с задоволство и използват същите решения като база да водят агитация сред селяните да напушат ТКЗС, да не навлизат в тях, тъй като правителството било против стопанствата. Следствие на тази вражеска агитация и изопачено тълкуване и разясняване на решенията те успяха да увлекат непросветени селяни които подадоха заявления за напускане на ТКЗС, а други подадоха заявления против замаянките. На места, като в Карнобатска околия, не изчакаха правителствените комисии и се опитаха да навлезат в земите си включени в блоковете на ТКЗС. В Сливенска околия много от бившите членове на БЗНС-НП станали кооператори подадоха заявления за излизане от ТКЗС и водеха безогледна агитация срещу същите. Характерни случаи имаме в село Тополчане, Чокоба, Речица, Кермен и др. За такава вражеска дейност е въздворен Никола Митев Василев от с. Чокоба.

След като минаха държавните комисии по обследване на ТКЗС-тата, установи се, че на много места подадените заявления за неправилната замаянка са били плод на вражеската агитация на отделни и петковисти, например - Димитър Бичваров - с. Булчино, Айтоско и др.

5. В настоящия момент констатацията на службата е, че и петковистите използват като главно средство за разрыв на съюза между работниците и селяните - агитацията, в смисъл, че работниците са облагодетелствувани, продоволствието им било обезпечено, всичко купували на твърди и заканини цени, а селяните са били експлоатирани, труда на земеделеца не се ценял и произведенията им не се заплащали както трябва. Особено след като им се определи хлебна дажба те изказват недоволство, както че работници с по-лека работа в града получавали по-големи хлебни дажди от селяните. На места и петковистите които навлязоха в редовете на БЗНС-ОФ вземаха ръководствата на последните и от там провеждат десно-реакционен курс, явяват се като саботьори и спъват сработването на селската маса с работниците. Такива случаи имаме в Ямбол, където ръководството на БЗНС-ОФ са навлезли бившите лидери от и петковия съюз - Янко Гроздев, Георги Желев и от там затормозват сработването на БЗНС-ОФ и БКП. Друг случай имаме в с. Безмер, също Ямболоко, където бившите и петковисти - Петър Русев, Петко Динев и Сяро Сяров са заявили на едно събрание на дружбата, че не желаят да се сработват с БКП, понеже били експлоатирани, а и петковиста бивш член на ръководството от Ямбол - Никола Иванов Сотиров и Георги Желев - народен представител от БЗНС-ОФ, бивш активен член на БЗНС при среща със селяните заявяват, че правителството на ОФ задоволявало само работниците и чиновниците, а селяните отрупвали с наряди. Привилегията на политиката била една за работниците, а друга за селяните.

6. Отношението на бившите и петковисти към вътрешно-политическите събития е най-разновидно. Така например, чистката в БКП омият за слабост и изказват мнение, че БКП се разлагала и стабилността на ОФ се разстройвала. Използват чистката за подриване авторитета на БКП, като заявяват, че из редовете на същите се изключват истинските комунисти, а остават нечестните и недобрите. Има на места опити да се привлекат изключени членове на БКП към средите на бившите и петковци, напр. - с. Минюдово, Сливенско, изключения от БКП - Митанас Иванов Бучков е привлечен на тяхна страна. Изказвания има, че много от ръководните дейци на БКП са задържани и в най-скоро време правителството щяло да си даде оставката, тъй като другарите Вълко Червенков, Антон Югов и Георги Дамянов били задържани - слух разпространен от и петковиста Димитър Василев Купанов, Рајко Бинев и др.

Отношението на бившите и петковисти към предстоящите избори не е определено. Същите още не се изказват, а доколкото има за-

фиксиран изказвания относно предстоящите избори, същите са в смисъл че изборите щели да бъдат спечелени с болшинство от властта, тъй като не се давала свобода на опозицията, а други заявяват, че сега било момента селянина да си каже думата.

7. Все още бившите членове на БЗНС-НП имат вражеско отношение към СССР и страните с народна демокрация, като смятат, че за всичко, което става в България е виновен Съв. Съюз. Същите водят злоотна агитация, насочена срещу СССР, като отричат всички помощи, които получаваме и се оказват на българския народ. Така например бившият активен н.петковист Едър Шидерски се е изказал, че житото дадено от Съв. Съюз е било българско, а вестниците лъжели, че е от СССР. Подобно изказване има и н.петковиста Стоян Добрев Панаџотот от с.х.Димитров Ямболско. Бившите лидери Иван Хр. Чипилев и Димитър Михайлов разпространяват слухове, че в СССР нямало свобода и същата била жадна страна. Изказват се, че страните с народна демокрация не са подготвени за евентуална война и при избухването на такава ще бъдат победени и политическият строй у нас щал да се измени.

8. Отношенията на н.петковистите към блока на англо американците е много добро. Същите се информират редовно за вътрешните и външни събития от техните радио-емисии, възхищават се от тона, който държат спрямо СССР и заявяват, че в България строя щал да се измени само с помоща, която ще бъде дадена от англо-американците, които имат бази в Гърция и Турция и всеки момент подготвят нахлуването на нашите емигранти в България. Изказвания в такъв смисъл имат Васил Йорданов Мухтаров от с.Нейково, Карнобатско и Стоян Тодоров Янев от с.Св.Никола, Бургаско.

За кликата на Тито най-благоприятно, като заявяват, че Тито бил умен човек и водил правилна политика, не се подчинявал на Москва и използвал англо-американския капитал за построяване на социализма в неговата страна. Че особено по отношение на селяните политиката му била много добра. Изказват се, че при една евентуална война Тито щал да помогне на българската опозиция. Одобряват всички акции и арести, които стават в Югославия, като заявяват, че това е необходимо за бъдещето съществуване на Югославия.

Относно случая с Тр.Костов, след като им станала известна деянията му, същите веднага спечели симпатиите им и н.петковистите заговориха, че той бил най-умен човек в България, като искал да спаси страната от влиянието на СССР, да спаси народното стопанство и да проведе по-легална и добра политика спрямо селото. Някои изказват съжаление, че същият бил разкрит навреме, а не е дочакал смъртта на др.Димитров, за да завземе властта. В такъв смисъл изказвания имат н.петковистите Руси Славов, Костадин Ношков, Добри Стоянов от гр.Ямбол, Димитър Белалиев от Крушаре, Сливенско, Колю Славов, с.Калояново, Сливенско и Милко Марозово от Бургас. Има изказвания също така, че Тр.Костов бил прав във своите действия и ако комунистите се опитали да го изправят пред съдебните власти, партията щяла да се разцепи на две, и щяло да се стигне до разруха, а това бил пътят, по който вървял и бившият БЗНС-НП. Използват случая с Тр.Костов, за разпространяване на слухове, че ведно с него били арестувани още 320 видни комунисти и все пак много от привържениците на Тр.Костов били свободни и при един преврат който щял да стане с помоща на Гемето, те щели да вземат също така участие на негова страна. Изказвания в подобен смисъл има Гоcho Георгиев от с.Ябълчево, Айтоско.

Н.петковистите използват случая Тр.Костов за материал да пускат слухове, че мом като такива хора като него са против комунистите, значи положението не било много добро и Тр.Костов изпква като герой на опозицията.

33 249

9.Агентурата,с която разполага сектора по линия на БЗНС-НП/бивш/,все още не е достатъчна.Същата е разпределена по око-
лии както следва:

Айтоска.....	5	информатори	в 4 села
Бургас-околията.....	18	инф. и 1 агент	в 24 села
Бургас-града...	2	инф. и 4 агента	
Елховска.....	13	" " 1 "	в 7 села
Карнобатска....	11	" " 7 "	в 18 села
Котелска.....	8	" " 4 "	
М.Търновска.....	13	" " -	
Поморийска.....	2	" " 1 "	
Сливенска,,,,,,	26	" " 6 "	в 18 села
Средецка.....	10	" " 6 "	в 16 "
Тополовградска.-	13	" " 8 "	" 9 "
Царевска,,,,,,	1	" " -	
Ямболска.....	22	" " 3 "	в 19 села

В останалите села на околията в сектора няма изгра-
ден агент.информационен апарат по линия на БЗНС-НП,като за обслужва-
не на същата линия и разработване на отделни обекти се използва на-
личния агент.информационен апарат по линия на "селячество".

Общо агенти за сектора имаме-31 и информатори-139.

10.Марките които са вземати срещу вражеските прояви
от страна на н.петковистите,са Жили-даване под съд и въдворяване в
ТЗО.Осъждани са бивши лидери от н.петковата дружба в Ямболско,Бур-
гас,Елхово,Сливен и др.Друга част от н.петковистите са изселени -Бур-
гас /Н.Ханджиев,Кр.Атанасов и др./.

ИНСТРУКЦИЯ I-ВА:

[Signature]

С В Е Д Е Н И Е

По линия на ВЗНС/оф/-сектор ДС-Вургас.

1. В района на сектора има 385 дружби с 17111 члена разпределени в околии, както следва:

Царево.....	15	дружби-	230	чл.,	гласували за Ол	-1	кар.пре
Айтос.....	19	"	-	438	чл.,	"	"6058-1
Котел.....	21	"	-	890	чл.,	"	"4303--
Вургас-селска....	45	"	-	1576	чл.,	"	"5014--
Сливен.....	36	"	-	2170	чл.,	"	"3515--
Елхово.....	46	"	-	2166	чл.,	"	"15136-1
Ямбол.....	54	"	-	3015	чл.,	"	"7590-1
Тополовград.....	20	"	-	1282	чл.,	"	"3300--
Средец.....	30	"	-	1300	чл.,	"	"8909--
Поморие.....	42	"	-	1893	чл.,	"	"5689-1
М.-Търново.....	15	"	-	360	чл.,	"	"1207--
Карнобат.....	41	"	-	1500	чл.,	"	"4670-1
Вургас-градска....	1	"	-	291	чл.,	"	"1503-1

В дружбите членуват предимно средни и дребни селяни, чиновници и малко едри земеделски стопани. Избраните народни представители от ВЗНС оф са хора, които не се ползват с нужния авторитет. Избрания в Айтоска околия народен представител Яни Янев напоследък се провали с подписана от него декларация през 1942 год. пред тогавашния м-р на правосъдието, к гато е бил уволен от кандидат съдийско место при бург. обл. съд.

При отпочване на общо народни акции, те никога сами не са подемали инициатива, а чакат или да ги подтикнат или да тръгнат с народните пред ставители на ВКП. Не се ползват с никакво особено влияние, защото рядко излизат сред народа. Някои от тях, които са се оработили с комунистите, дружбените членове наричат продажници на съюза.

2. Дружбите не живеят редовен организационен живот. Правят събрания само тогава, когато отиде човек от околийското ръководство. Отчетността крайно слаба. Така напр. в Айтоска околия за първото полугодие на 1949 г са отчетени 50% от дружбите, а за второто полугодие няма отчетена нито една дружба. Това се дължи изключително на слабия интерес на членската маса, а и на това, че самите ръководства не са местата си. В Котелска око лия някои от дружбите се смятат едва ли не за разтурени се, като в с. Ве- зенково, Катунца, Нейково, Седларево и др. За публична дейност и дума не може да става.

В някои села на Сливенска околия, Самуилово и Селеминово са правен изказвания, че ВЗНС/оф/ нямало смисъл да съществува, тъй като щял да се изгуби сред комунистите, както това е станало с ЗМС.

В някои села на Ямболска околия, като Ханово дружбите не са прави ли събрания близо от една година. Събранията се посещават много слабо. Кон- кретни мерки от страна на ръководството не се вземат. Преди няколко мес ца в Вургаската градска дружба се сложи начало за изучаване на Маркс-Л нинизма. Отначало тези просветни събрания се посещавали добре, даже няко членове изказвали съжаление, че не се е почнало по-рано. Напоследък, обач посещенията са се намалили, а имало случаи, когато събранията са се отла ли поради това, че не е имало посетители. Градското и околийски ръководе ва не са взели никакви мерки, щото това хубаво начинание да продължава.

Някои дружби в Тополовградска околия по вина на околийското ръко- водство като тази в с. Г. Манастир са преминали на цяло на вражески пози ции. В резултат на всичко това дружбите в тази околия са изцяло откъсна от Ол и на членовете, като че ли е безразлично кой ще бъде съветник и другаде тяхен представител.

В Средецка околия от 1300 члена са отчетени само 500 и не живеят пълнокръвен политически живот.

В М.-Търновска околия положението е същото. Организационна работа почти не се върши. Отчетността е слаба. Има дружби от селата, които не са отчетени за цяла година. Това до известна степен се дължи и на това, че

този край е откъснат, с недостатъчно и нередовни превозни средства. Малко се посещава от отговорни дружбени хора, които да подтикнат местните такива за заздравяване на организациите и за създаване в членската маса известен интерес и от там, раздвижването й по места.

За отбелязване е и това, че членовете са доста редовни в събранията на ЕНОПО-ОФ, проявяват повече интерес, докато са нередовни на събранията дружбите, оправдавайки се с това, че в събранията на ЕНОПО въпросите се разглеждат по-обширно и целите и задачите на дружбата се покриват с тези на ОФ и нямамо нужда да се ходи по на две събрания.

3. За фракционни борби в някои дружби не може да се говори, тъй като самите те не живеят организационен живот. Към ръководствата като общо, отношенето не е лошо. Лошо е, обаче, отношението към онези членове от ръководствата, които са за твърдото провеждане на мероприятията на ОФ. За тях се говори, че са платени от комунистите, продали са се на тях. Така напр. Панталей Димов от с. Приморско, царевско открито говори, че не може да представява земеделците, тъй като последните са продадени на комунистите. Председателя на дружбата в с. Бродилово, царевско Димитър Балабанов, добър от.-фронтонец е мразен от реакционно настроените членове на ръководство на дружбата, като на цяло предал се на комунистите.

Отношението в повечето случаи към ПП е, че то работи под диктовка на комунистите.

В Карнобатска околия, в околийското ръководство и някои селски там съществува скрита борба. Дължи се на Руси Банков и Милчо Апостолов, които не са скъсали връзките си с Гичевистите и заможните селяни, заради, които им дейност често биват критикувани по събрания от членове на здрави ОФ позиции.

В Поморийска околия след чистката засегнатите от същата, като Недечо Нанев и Никола Куманов имат лоши изказвания за новото околийско ръководство, чу същото не ще бъде способно да се справи с работата си и че са под влиянието на Яни Янев. Тези техни изказвания намират отражение сред членовете изключени от ВЗНС, което смятат, като дело на Яни Янев.

В Ямболска околия се е обособила дясна фракционна група оглавявана от Янко Стоянов Грозев, бивш Н.-Петковист, който привлякъл на своя страна Илия Н. Маринов, Никола Сотиров и др., а лявата-е оглавявана от Михайл х. Митев подкрепян от Петър Кьосев. Предмет на розгорещени борби между двете фракции е чистката, която се провежда през 1949 год. Дясната фракция, така успяла да организира работата, че изгонва от ръководството х. Митев и с месеци протаква чистката. Там се получава и това, че изключени преди това членове на ново са приети, като случая с Коста Божилов-бивш Н.-Петковист. На тяхна страна са успели да привлечат Иван Куршумов и Георги Желев, сегашен народен представител. Тази фракционна борба се отразява и в селските организации-Везмер, Коньовец, Маломир и Тервел, което пък от своя страна се отразява але при провеждане на мероприятията на ОФ.

Подобна фракционна борба се прояви напоследък с бургаската градска дружба. Оформената групичка около Иван Никол, Тоньо Горчев и Никола Марчев води борба против Яни Янев и други млади земеделци, обвинявайки ги в капризизъм и продаване съюза на комунистите. В резултат на тази борба бе разобличен Яни Янев и снет от всички отговорни места, които е заемал. Има указание същата група да е отпочнала борба против Ракаджийски и Вахчеванов.

В Сливенската дружба и околийското ръководство съществува фракционна борба на лична почва между групи оглавявани от Димитър Пеловски и Борис Кондаков. След изключването на Пеловски в сред членовете се е създадо настроение за възвръщането на същия чрез събиране на подписи. Тази акция организирана от самия него не е дала резултат.

По-голяма част от членовете имат безразлично отношение към ПП, а реакционни такива говорят, че ПП е послушно оръдие на комунистите.

4. Участието на дружбите в ЕНОПО-ОФ в различните околии е различно. При образуването на същата се е забелязвало голям наплив на членове от страна на земеделците, целяйки с това да овладеят ръководствата на новите организации. След като са видели, че това не им се отдава започва отдръпване от същата.

В Сливенска, Средецка, Поморийска, Карнобатска, Котелска, Айтоска и Царева околии участието на земеделците е съвсем слабо. В с. Кермен, Самуилов и Градоко-Сливенска околия, открито протестират за плащането на членския внос, като от това нямало никаква полза.

Общо членовете на ВЗНС-оф подценяват значението и ролята на тази организация, имат неприязнено отношение тъй като членовете на ръководствата били комунисти, че на тези събрания не можели да се научи нищо ново освен да се искат наряди и др.

В Карнобатска околия членовете на БНОПО-оф, земеделци, отказват да посещават събранията на дружбите, затова, че на тези събрания нищо ново не можели да се научи, а и не били правени от година време и само щели да плащат членски внос.

В Елховска, Вургаска, М.-Търновска, Тополовградска и Емболова околии участието е по-добро, не проявяват активен живот и членуват повече като гарант. Това особено се чувства в градските организации, где то членският състав е повече чиновнически и членуват само за да запазят местата си.

5. Прояви и настроения в връзка с предстоящите избори в повечето околии още няма, тъй като подготовката за самите избори не е отпочната нито от страна на ВЗНС нито от БКП. Влиянието на ВЗНС в оред масите е много слабо, а на места не се чувства.

В Айтоска околия, в връзка с предстоящите избори от средите на земеделците има изкавания, че няма смисъл за такива, затова щом се посочва и го да избират, по-добре би било да ги оставят сами да си посочат кандидатите или народните представители да бъдат направо назначавани. В

В Емболова околия в връзка с предстоящите избори има прояви за излизане с отделна листа. Дружбата в с. Безмер е взела решение ВЗНС да излезе с своя отделна листа в изборите за народни представители и окръжни съветници. Същата проява тази дружба е имала и в изборите за РНС. Това се дължи не толкова на вражеска проява отколкото на това, че околийското ръководство не е разяснило по места значението на предстоящите избори. Не са редки случаите, когато цели дружини не знаят, че в предстоящите избори няма да има отделни листи, а че се гласува с обща такава.

6. Вражеска пропаганда, като организирана не се забелязва. Отделни членове на дружбите най-често от средите на заможните слоеве, които имат радио-апарати и слушат редовно чужди станции след това разпространяват чуто то между дружбените членове. Този вид вражеска дейност е най-честа и разпространена.

По отношение случая с Трайчо Костов коментарите са най-различни. Най-често са обаче коментарите в които дейността му на председател е реставратор на старото не се одобрява. В оред повечето членове задръжането му посреща с задоволство, защото това показва, че комунистите дават на всеки му заслуженото, без оглед на ранг и политическа принадлежност. Има и такива, които сжхалжават, че не е оставен да проведе до край председателската си политика, като напр. Чичкчиев в Вургас и в с. Сламено, Емболово.

Отношението към народната власт е различно и е в зависимост до колко е засегната в своите мероприятия.

Отношението към извършените задръжания на някои министри се посреща с задоволство, защото счтат, че е дошло време всеки да отговаря за онова, което е вършил и върши, независимо от неговото служебно положение.

Отношението към БКП не навсякъде е добро. Това особено се отнася в такива случаи, когато отговорни партийни работници не държат земеделците а ги поставят в положение само на изпълнители на своите решения и с тои подбиват тяхния политически авторитет. Или в случаи, когато отговорни другари не изпълняват правителствените наредения, дерибействат, служат си с грубо командване или в своя живот имат постъпки уронват престижа им-като напр. в Елхово, Средец и Царево.

7. Връзки на дружбите с опозиционни и илегални организации, бандитски групи не са забелязани. В оските организации в ръководствата им са о промъкнали вражески елементи-бивши Н.-Петковисти, които на места пречат за сработването на земеделците с комунистите, спъват правителствените мероприятия и др.

8. Официално дружбите признават ръководната роля на партията у нас, но някои членове изразяват недоволство по отношение незачитане на дружбите, което се явява в резултат на неправилното провеждане на партийната линия от другарите по места.

9. Отношението на дружбите към социалистическото строителство не е положително. Това особено се изразява при образуването на ТКЗС. В тези стопанства броят на членовете на дружбите е съвсем незначителен. Проявяват се като колебливи членове, готови да се огънат още при най-малката трудност. При провеждане на сеитбените планове и др. правителствени мероприятия в тях се среща най-голяма опозиция. При провеждане решенията на висш пленум, при извършване обследванията на ТКЗС от правителствените комисии в бургаска и поморийска околии имаше масово подаване на заявления за излизане от стопанствата. Тези заявления в по-голямата си част бяха от членове на ВЗНС, които попаднаха под влиянието на кулаците. Към ДЗС няма толкова отношение, тъй като при тяхното създаване не бяха толкова засегнати частните им интереси. Към МТС имат също така отрицателно отношение, подклаждано от кулаците на които бе извет едрият земеделски инвентар. Като се вземе предвид и това, че не можеше напълно да се обхване работата на МТС, като нова организация и липса на квалифициран кадър, честото чупене на машините, липсата на резервни части за поправка, те още повече засилват злобните си клевети.

В оливенско има цели дружби, които са се обявили против провеждането на петгодишния план, като напр. дружба в с. Черган,

Обявяват се против ранната сеитба, против плановото засяване, като искат да ги оставят да сеят толкова колкото искат, че и без това щели да засеят и т.н.

По отношение национализираната индустрия гледат дотолкова, доколкото има стоки за задоволяване на нуждите им. Против нея говорят само тези, които са засегнати от национализациите.

10. Отношението към законите, наредбите и мероприятията на народната власт в различните слоеве са различни. Бедните и средни членове имат положително отношение. Богатите членове имат отрицателно такова. Решенията на правителството за провеждане на разни стопански мероприятия се изпитват с известни критики и недоволства от заможните членове. Нямат смелостта да се обявят открито, тъй като към такива се прилагат административни мерки. Единият пленум беше въпрос за дълго обсъждане и критика, особено в онази част, която се отнасяше за ТКЗС и мерките които трябва да се вземат за изправяне на грешките. Почти навсякъде той бе изтъкван, в то поглед по стопанската политика на правителството и за разтурянето на ТКЗС. Използван бе умело от реакционните среди за провеждане на вражеска агитация в резултат на което имаше масово подаване на заявления за излизане от ТКЗС, какъвто беше случая в с. Дженово, оливенско в поморийско, бургаско и др. С радост се посрещна решението на правителството за обявяване на някои околии за бедствувачи и отпускането на доста големи суми за помагане на самото население. При провеждане на правителствените мероприятия членовете на околийските ръководства трябвало винаги да бъдат подпирани от БКП за провеждането им. Има известно недоволство по отношение на правителствена политика на правителството, събиране храни, вълна, мляко и др.

11. Отношението на ВЗНС към дружба между работници и селяни общо взето е добро. В по-голямото си большинство са осъзнали нуждата и значението на съюза, особено това се осъзнава от онези, които са свидетели на събитията през 1923 год. Има обаче и такива, реакционно настроени, които имат лошо отношение към този съюз. Това особено се проявява при сегашното положение на липса на нарядни стоки. Има такива изказвания, че работниците са задоволени, че на тях се обръща повече внимание и т.н. Особено недоволство проявяват членовете на дружбите в селата по продоволствието с наряден хляб. На работниците в града се давало увеличени дахби, а на земеделските стопани, които са в недоимък се дава по 400 гр. хляб.

12. Отношението на дружбите към народните съвети е правилно. При определяне кандидатите за такива на много места се получиха доста недово-

ства. Поради това че не се задоволиха техните амбиции на някои места има лошо държание по време на изборите и станаха причина да се провалят изборите и се насочат на ново, като напр. бургаско, поморийско и др. Представителите на земеделците в народните съвети не вземат активно участие в работата на последните, а на места са само фигуранти. Там где то на тях е дадено председателско место изпадат под влиянието на опозицията и на селските чорбаджии и провеждат лошо работата си, а някои съвсем бездействуват, не в с. Водаджий, сливенско. Страхуват се да не си влошат отношенията си с близките си и проявяват мекушавост и слаба инициатива.

13. Дружбите имат положително отношение към водената от правителството външна политика и са убедени, че всякакво отклонение от сегашния курс е гибелно за страната ни. Коментарите правени от отделни членове за външната ни политика не могат да заангажират дружбите. Имат положително отношение към СССР и страните с народна демокрация и изпитват особена радост от защитата на съветския представител в ООН. Изнесеното в процеса с Райк, събитията в Китай и процеса с Трайчо Костов, миролюбивата политика на СССР помогнаха много за затвърдяване доверията към СССР. Правят изключения дружбата в с. Г. Манастир, тополовградско на която членовете са ориентирани към западните демокрации, дружбата в с. Безмер начело с ръководството одобрява политиката на англо-американците и тази на Тито.

14. Отношението на дружбите към лагера на реакцията и подготовката на нова война е отрицателно. След процеса в Унгария, разкритията за дейността, която са развивали посланиците на англо-американския блок и Тито в страните с народна демокрация, предателството на югославянските ръководители, до голяма степен помогнаха да се разбере предателската им политика.

Отделни прояви на симпатии към западните демокрации се дължат на това, че някои чувствително са засегнати от мероприятията на новата власт или са под влияние на чуто от емисиите на чуждите радио-станции.

Отношението към вътрешната реакция е също така отрицателно. В нея виждат агенти на англо-американската политика и подпалвачите на нова война. Малко са хората, които с радост биха очаквали една нова война, която биха върнала загубения рай.

15. Относно нередностите и провизите въред БЗНС-ов службата периодически сигнализира партията. Отпочната е разяснителна работа по отношение правителствените мероприятия. Бяха снети от отговорна работа Пеловски и Петко Славов от Сливен Куманов и Нанев от Поморие, а най-злостните възбуждателни.

16. В своята работа в повечето случаи партийните организации не търсят дружбите и някои въпроси от общо значение да се разрешават съвместно. Това накърнява политическото самотуствие на земеделците, които почват да говорят, че са търсени само за данъци, наряди и работа. Характерен случай има в с. Коньовец, ямболоко. Там секретаря на партийната организация, връзката се от курсове с заглавие пред актив на земеделците, че нямало смисъл, си плашат членския внос, тъй като същите ще се разтурят и ще се влее в ОФ като радикалите. Въпроса бил отнесен до околийския комитет на партията и изгладен. Има случаи на неправилно разпределение на нарядни стоки и материали. Има случаи на вмешателство или по-скоро на нетактичност от страна на партията в Тополовград при определяне делегати за поклонение пред тялото на др. Джамитров, когато партията без да влезе предварително в връзка с околийското ръководство определя кои да заминат. В поморийско има случаи за подценяване членовете на БЗНС и третирането им като врагове. Има груби командване, като напр. председателя на с. Крумово Градище, Карнобатско, който извършвал безогледно арести и нанесъл побой на 20 души в продължение на 48 ч. Секретаря на селсъвета в Крушево, Карнобатско член на БКП в компания с опозиционери силно пияни, последните го кичели с чекове на стойност около 20000 лв. които е прибрал в джоба си. Извършеното убийство на младеж от с. Хаджидже, карнобатско от секретаря на партията на с. Драгово, айтоско. Такаворизирани от някои председатели на свои близки и роднини. Всичко това подрива авторитета на партията пред членовете на дружбите и безпартийните които виждат в лицето на представителите на партията хора негодни за администратори, ръководители и строители на социализма.

Естествено всичко това има за резултат подкопаване доверията на партията в сред широките народни маси. За всичко това съвременно са взети мярвани околийските комитети на партията, които от своя страна са вземали необходимите мерки.

17. Агентурата по линия на ВЗНС-оф се разпределя по околии, както следва:

АГЕНТИ		ИНФОРМАТОРИ	
АИТОС	-	2	
СРЕДЕЦ	-	9	
СЛАВЕН	-	17	
М. ТЪРНОВО	-	21	
БУРГАС-селска	-	-	
НИКОЛ	1	7	
КОТЕЛ	-	4	
ЦАРЕВО	-	7	
КАРЛОВАТ	2	2	
ТОПОЛОБГРАД	2	3	
ЕЛЖОВО	-	4	
ПОМОРИЕ	-	5	
БУРГАС-градска	10	4	

По линия на ВЗНС-оф агентурата е слаба. Напомагат се за обслужване на линията агенти от ВЗНС-Н. Петков и др. които работят по различни линии. Обектите в околиците, с изключение на гр. Бургас не са обхващани изцяло. Обектите в бургаска селска околия се обслужват с агенти работещи по други линии и тези на службата в гр. Бургас.

III

1. Коментарии по предстоящите избори още няма, тъй като още не е отворена изборната кампания.

2. Отлагането на изборите се коментира от различните среди различно. От едни се коментират, че се отлагат заради това, че съвпадат с разгарящата се селскостопанска кампания и ще ангажират доста хора, чието отделили би се отразило зле за селскостопаната. Други смятат, че причина за отлагане на изборите са събитията около Трайчо Костов и предстоящия в връзка с това процес. Разкритията около същия и задържането на някои министри и членове на ЦК, което голяма част от народа одобрява, виждайки в това твърдата ръка на БКП.

3. Никаква особена подготовка по предстоящите избори още няма, с изключение на някои проведени конференции. Не е още оточнен състава на окръжните съветници. Почти на всички места изборните списъци са внесени за проверка от самото население. Изборните комисии са имали заседание по оточняване някои технически въпроси.

4. Слабости, които биха зле се отразили върху предстоящите избори са от такъв характер. При разпределяне нарядите на някои места земеделците, особено по-заможните се изключват. Повече неудобства има по въпроса за снабдяване с хляб земеделското население, което тази година, като непроизводително се изхранва с купони. В поморийска околия този въпрос е най-болен. От ОНС е искано за сколията 250 тона брашно, а е отпуснато само 130 тона. Населението, което не се изхранва на купон всеки ден се увеличава и има опасност точно по изборите да се остане без хляб-което би се отразило крайно зле за хода на изборната работа, а от там и за крайния резултат. По този въпрос околийският комитет на БКП е изпратил изложение до ЦК. Необходимо е да се води разяснителна работа между кооператори и некои ператори, между които при обследването на ТЧЗ се бяха създали по места доста лоши отношения.

5. Домогвания, настроения и борби по отношение оточняване листата за окръжни съветници няма разразени, тъй като същите още не са оточнени.

6. Вразески прояви по предстоящите избори още не са регистрирани, тъй като още не е почнала изборната кампания. Разпространяване на дозуги, анонимни писма и др. не са отбелязани.

7. Листата за окръжни съветници още не е оточнена. Изборната кампания не е открита и лица за агитация не са изпращани.

8. Службата е давала мнение пред БКП и е уведомявала околийските комитети за вразеските прояви на кандидатите за народни представители от страна на земеделците.

IV

По линия на БЗНС има извършена реализация на активната разработка "Дураци" в кв. "Атанасово"-Бургас. Правени са опити за образуване на негигиенни групи за борба против Об. власт. На 13 ноем. т.г. се пристъпи към реализация в резултат на което бяха задържани 5 души. След снемане на показанията 4 от тях бяха освободени, а инициатора Стойчо Кънев Янакиев бе изпратен в ТВО за срок от шест месеца.

Реализирана бе активната разработка "Титовиста" на Тодор Михайлов Митев от гр. Бургас, ясно реакционен елемент, развиващ злостна слухарска дейност и поддържащ писмени връзки с Русолавия. В резултат лицето бе изпратено в ТВО и чрез военните бе организирано изпращането му в трудови войски.

ИНСПЕКТОР СЕКЦИОН I: *Р. Рини*

42 437

Б У Р Г А С

БУРГАС

5 селски

с общо

Поради това, че "Звено" не успя да си създаде политически авторитет, както всред населението в града и околията, така и всред членовете състоящи се от които членуваха формално в него, то и броя на гласовете получени за съюза при провеждане изборите за ВНС е твърде малък. В околията "Звено" получи 128 гласа, а в Бургас 350 гл. Народни представители от "Звено" в околията не са избирани.

3. Предстоящите избори за народни представители и окръжни съветници не са станали още обект на коментар от страна на реакционно настроените кръгове от бившия НС "Звено". Волшинството от членската маса на последния, вляла се в ЕНОПО-оф, работи в кварталните организации и изпълнява директивите на ГК на Оф. За участие на бившите звенари в предстоящите избори още не може да се говори, тъй като предизбирната кампания е още твърде слаба.

5. По време на изборите за ВНС действително е съществувала връзка на ръководството на градската организация на НС "Звено"-Бургас с някои от членовете на ръководствата на опозиционните партии. В настоящия момент обаче, подобна връзка не е констатирана, както в града, така и в околността.

7. За вражеска дейност в горния смисъл е изселено семейството на реакционно настроения член на ръководството на бившия НС Звено-Буртас Павел Ст.Возвелиев. За вършене на вражеска слухарска дейност е изпратен в

ТВО члена на НС "Звено", Владимир Т. Макашилов. Водят се на о.м. председател на областното ръководство на бившия НС Звено, Илия Тодоров, адвокат, подпредседателя на областното ръководство д-р Никола П. Карамболов, член на ГНС и члена на обл. ръководство Любомир Илиев Зурков, управител на ДСАП-Бургас.

8. По линия на "Звено" в околията няма изграден агентурно-информационен апарат. За обслужване на стария кръг "Звено" в Бургас службата разполага с 4 агенти, двама от които нахождат от средите на ръководството. За обслужване на реакционните кръгове от съюза се използва и агентура работеща по други линии.

ПОМОРИЕ

1 градска организация/в Поморие/
4 селски "

с общо 49 д

1. Социалния състав на членската маса е чинувнически. В миналото болшинството от тях са били привърженици на фашистката власт. При провеждане на изборите за ВНС, бившия НС "Звено" в поморийска околия получи 21 гласа. Като кандидат за народен представител от същата околия е бил пре ставен члена на областното ръководство, свещеник Мавренски, реакционно и строещ елемент. За проявена вражеска дейност същия е изпратен в ТВО за срок от 1 година. НС "Звено" няма избран народен представител за ВНС от поморийска околия.

2. Бившите звенари нямат никакво влияние в околията. Това се виж да и от изборите за ВНС. От 21110 гласоподаватели за "Звено" гласуваха всичко 219 души.

3. В настоящия момент не се чувства никаква дейност от страна на бившите членове на Звено. В връзка с предстоящите избори за народни представители не са констатирани каквито и да било настроения сред съ щите.

4. Тенденции и проявления за възстановяване връзките между зве- нарите предвид настоящите избори не съществуват.

5. След вливането в ЕНОПО-оф, част от бившите членове на "Звено" се приобщиха към оф, а друга част минаха на страната на реакционно наст ените елементи в града, като не са имали, обаче, никакви прояви.

6. Не са констатирани вражески прояви сред членската маса на бившия НС Звено.

7. За агентурно обслужване реакционно настроените елементи от бившия НС Звено службата има един информатор, когото ползва по линия на гръцко малцинство.

АЙТОС

1 градска организация/в Айтос/
31 селски "

с общо 680 душ

1. Социалния състав на членската маса в града е чинувнически, търговски и едро земеделски, а в селата кулашки и една част бедно сел- ски, като от последната категория са били привлечени в Звено предимно турци, които са членували формално, без да са плащали членски внос. Този внасян от някои селски богаташи и народния представител Димитър Панайо- тов. През изборите за ВНС "Звено" е получил в града и околията 1400 гла- за народен представител е избран Димитър Панайотов Иванов. Същия отнач- ло имал влияние, поради това, че търгувал с зърнени храни и бил си създа- връзки, но в последствие това негово влияние отпада напълно, поради слаби- та връзка която поддържа с своите гласоподаватели. Пред последните се яви- ва само по време на избори, поради което е настроил зле към себе си мес- ното население.

2. Бедните членове на НС Звено имат правилно отношение към оф и правителствените мероприятия. По-голямата част от тях станали членове на ЕНОПО-оф, а някои влязоха и в ВКП. Част от членовете с добро материал-

Но положение се приобдиха също към ОФ и работят активно в него. По-голямата част, обаче, от буржоазните елементи в града и околията бидейки засенати от правителствената стопанска политика, останала извън ОФ и са зле настроени към народната власт. Влияние извън своите среди нямат.

3. В предстоящите избори за народни представители малка част от бившите членове на Звено вземат участие чрез ЕНОПО-оф, а по-голямата част са напълно резервирани.

4. Прояви от вражески характер в сред бившите членове на Звено не са констатирани.

5. По линия на бившия НС Звено, Д.С.-Айтос разполага с един информатор, който е в града и изхожда от ръководството на същия.

КАРНОБАТ

1 градска организация /в Карнобат/

9 селски организации с общо 350 души

1. По социален състав членовете на организацията в околията бяха в болшинството чиновници и заможни селяни. Преди 9.9.1944 год. са се очертвали като фашизирани елементи, някои от тях са били офицери и членове на профашистки организации. При провеждане на изборите за ВНС, НС Звено получи в града и околията 333 гласа от общо подадени 39828 гласа. Нямат изборен народен представител.

2. Бившите членове на Звено понастоящем нямат никакво влияние извън своите среди, като не са констатирани и вражески настроения в връзка с предстоящите избори.

3. Влязлите като учредители на ЕНОПО-оф членове на Звено от селските организации са се претопили напълно и не проявяват никаква дейност. Членовете на градската организация работят добре по ОФ линия.

4. Не съществуват тенденции и проявления целящи възстановяване връзките между звенарите в връзка с предстоящите избори.

5. Връзки с вътрешната реакция не са констатирани.

6. Понастоящем прояви от вражески характер от страна на бившите звенари няма.

7. За обслужване членовете от бившето околийско ръководство на организацията, Д.С.-Карнобат разполага с един агент.

СЛИВЕН

1. До момента на вливането си в ЕНОПО-оф бившия НС Звено имаше изградена само една организация в Сливен с 22 души членове. По социален състав членската маса на организацията се състоеше от запасни офицери и търговци. В болшинството си последните преди 9.9.1944 год. са имали положително отношение към фашистката власт. В изборите за ВНС, НС Звено получи 325 гласа. Народни представители нямат избрани.

2. Организацията на бившия НС Звено, като такава нямаше никакво влияние в сред гражданството.

3. Относно предстоящите избори за народни представители и окръжни съветници, реакционно настроените елементи от организацията очакват слагането на същите чрез външна намеса. Същите са на мнение, че ако не се отложат изборите, а се проведат, то щели положително да се спечелят от комунистите.

4. Няма прояви целящи възстановяване връзките между звенарите по повод предстоящите избори.

5. Бившите звенари поддържат връзки предимно с вражески елементи като о.з. офицери, бивши търговци и др.

6. Вражеските елементи от бившия НС Звено постоянно коментират политическото положение, пускат диверсионни слухове и очакват външно вмешателство в управлението на страната ни. Такива изказвания прави о.з. генерал Стефан Сотиров, Димитър Ив. Йовчев и др.

7. По отношение проявите на отделни реакционни елементи, които се занимават с коментари и разпространение на слухове в тесен кръг, Д.С.-Сливен е взел мерки за документация на дейността им с оглед санкциониране им.

8. Вред бившите звенари Д.С.-Сливен не разполага с агентура, обаче вражеските елементи се обслужват с агентура работеща по други линии, тъй като последната има връзки с тях и се ползва с доверието им.

ЯМБОЛ

1 градска организация/в Ямбол/

8 селски " " с общо 183 души чл

1. Социалния състав на Звено в града и околната е изключително от кулаци, търговци, запасни офицери, чиновници и незначителен брой работници. По-голямата част от тях са бивши цанковисти и поддръжници на фашистката власт. При провеждане на изборите за ВНС, НС Звено получи 539 гласа. Нима избран народен представител.

2. В околната Звено няма абсолютно никакво влияние. В Ямбол влияние се простира до известна степен върху уволнените офицери.

3. В връзка с предстоящите избори не се взема никакво участие от страна на бившите звенари.

4. Понастоящем липсват сведения за проявления на звенари относно в установяване връзките им по повод предстоящите избори.

5. Не са констатирани връзки с вътрешната реакция.

6. Членовете от дясната фракция на бившия НС Звено не проявяват почти никаква дейност изразена в разпространение на зловерни слухове или други действия насочени срещу народната власт.

7. По линия на НС Звено, Д.С.-Ямбол разполага с един агент бивш член на околнияското ръководство.

ЕЛХОВО

1 градска организация/в Елхово/

10 селски " " с общо 273 души.

1. По социален състав болшинството от членовете на бившия НС Звено се състои от еснафски и селски елемент. В миналото същите са имали положително отношение към фашистката власт. Не са избирани народни представители на Звено при провеждане на изборите за ВНС.

2. Д.С.-Елхово не разполага с конкретни данни за настроенията сред бившите среди на Звено.

3. Прояви от страна на бившите звенари в връзка с предстоящите избори не са установени.

4. Данни за възстановяване на връзките между звенарите в предстоящите избори не са констатирани.

5. Не са забелязани връзки между бившите звенари с вътрешната реакция.

6. В с. Срем-Елховско, бившият член на Звено, Димитър Желязов Марков направил изявления пред сътрудник, че в вътрешността е имало тайни комитети, които работели за събаряне на властта. Той също се опитал да образува такъв в своето село, но нямал резултат. Лицето е взето на разработка по линия на "Бивши хора", тъй като е уволнен фелдфебел, но досега конкретна дейност не е установена.

7. За отправяне хули по адрес на ръководни дейци от ВКП е бил осъден на 3 месеца затвор лицето Димитър Гинчев Господинов, бивш член на Звено.

8. По линия на бивш НС Звено, Д.С.-Елхово не разполага с агентурно-информационен апарат.

ТОПОЛОВГРАД

1 градска организация /в Тополовград/
2 селски " с общо 27 души членове.

1. По социален състав членската маса на бившия НС Звено се състои в болшинството си от бивши служители на фашистката власт, кметове, шметски заместници, чиновници и търговци. В миналото същите са били цанковисти, демократи и привърженици на фашистката власт. В изборите за ВНС, НС Звено получи 126 гласа от всичките подадени такива. Наредни представители от НС Звено не са избирани.

2. Част от членовете на градското ръководство на НС Звено, опозиционни настроени елементи имат отрицателно отношение към правителствените мероприятия и ОФ. Същите по отделно като личности се ползват с известно влияние сред бившите си съидейници и други реакционни елементи.

3. Не се чувствава участието на бившите звенари в предстоящите избори с изключение на тези от тях, които са кандидат членове на БКП. Последните вземат участие и изпълняват възложените им задачи. Останалите няколко души си остават реакционно настроени, но нямат особенни изказвания.

4. В сред бившите звенари не се забелязват никакви тенденции за възникване връзките им помежду по повод предстоящите избори.

5. Реакционно настроените членове на бившия НС Звено се движат изключително в вражеска среда и поддържат контакт с Н.-Петковистите, но на лична почва.

6. В сред бившите звенари в околната не са констатирани особени вражки прояви и форми на борба против властта, предвид това че същите са бивши служители на фашистката власт и се пазят в всяко едно отношение.

7. Поради това, че няма никакви вражески прояви регистрирани от страна на бившите звенари не са наложени никакви санкции по тази линия.

8. По линия на бившите звенари, Д.С. Тополовград не разполага с никаква агентура, като се информира по известни въпроси от доброволни информатори изхождащи от средите на съюза.

До момента на вливането на бившия НС Звено в ЕНОПО-оф не са били изградени никакви организации на първия в следните околии: Средецка, М.-Търновска, Котелска и Царевска.

ИНСПЕКТОР СЕКЦИЯ I-ВА:

М. В. Р.
СЕКТОРНО УПРАВЛЕНИЕ
на ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Б-З 5413
16 X 199 г.
ВРАЦА

Лично Строго поверително! 558

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА
66

ДО
ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ВИ
С О Ф И Я

Д О К Л А Д
По линия на БЗНС-ОФ за сектор ДС-Враца

В Сектора БЗНС-ОФ има 384 земеделски дружби с около 22,659 членове общо. По околий броя на дружбите и броя на членовете влизщи в стъпия са както следва:

1. Врачанска околия	- 85	дружби с	7360	членове
2. Видинска	- 46	-	2203	-
3. Ломска	- 56	-	2284	-
4. Ореховска	- 32	-	2300	-
5. Бело Слатинска	- 28	-	1732	-
6. Михайловградска	- 43	-	2869	-
7. Берковска	- 20	-	605	-
8. Белоградчишка	- 47	-	1863	-
9. Кулска	- 27	-	1438	-

Общ брой: 384 - 22659

Социалния състав на дружбите на БЗНС-ОФ в сектора в по големи та си част е от бедни и средни селяни и една много малка част от чиновници или ако това изразим в проценти, то приблизително ще из зе, както следва - 60% средни селяни, 30% бедни и 10% чиновници.

Политическия лик на членовете на БЗНС-ОФ в миналата в по го мата си част са били членове на БЗНС но не са имали никаква актив на дейност против миналата власт като една част от тях са били пладеници, Гичевисти и др. по незначителни фракции, останалите са сговористи, бивши членове на соржуазните партии/демократи, радикал и др. и една малка част безпартийни, или процентно изразено, Гичеви пладеници и др. - 80%, и 20% сговористи, демократи, радикали и безпар тийни.

В изборите на ВНС общо броя на гласовете подадени за БЗНС-ОФ в сектора ни са, 63,348 гласа. По околий броя на подадените гласов за БЗНС-ОФ е както следва:

1. Врачанска околия	- 10795	гласа
2. Видинска околия	- 5244	-
3. Ломска околия	- 8296	-
4. Ореховска	- 12094	-
5. Б. Слатинска	- 6794	-
6. Михайловградска	- 6157	-
7. Берковска окол.	- 3816	-
8. Белоградчишка	- 6721	-
9. Кулска околия	- 3436	-

В Сектора за ВНС от БЗНС-ОФ беха избрани 9 души народни пре ставители, а именно, Врачанска околия 1, Ломска околия 1, Ореховска 2, Б. Слатинска 1, Берковска околия 1, Белоградчишка окол. 1, и Кулска окс лия 1. в Видинска околия не беше избран народен представител.

5896x

Една част от тях се ползват с голямо авторитет и влияние всред членовете на БЗНС-ОФ а една част почти никак имат авторитет всред същите. Така например народните представители Костадин Лазаров Кожухаров от Врачанска околия, Васил Петков Горанов от Михайловград, Качо Иванов Петров от гр Берковица, Никола Павлов Дючовски от Бело Слатинска околия и Илия Вълчев от Ореховско, не се ползват с никакъв авторитет всред членовете на БЗНС-ОФ и имат никакво влияние всред тях. Същот така народните представители Петар Каменов Паунов от Ореховската колегия, Борис Георгиев Бонов от Ломска колегия, Иван Стоянов Патолов от Кулска колегия и Петър Янчев Станчев от Белоградчишка колегия се ползват с голям авторитет и влияние не само всред членската маса на БЗНС-ОФ но и всред безпартийните маси.

Състоянието на дружбите в сектора в организационна, публична и финансова дейност е много слаба. Дружбите почти никак не живеят организационен живот като на много места от началото на годината не са провеждани никакви организационни събрания. Така например в селата Сираково, Ботево, Хайредин, Букьовци, Галово и Харлец, Ореховска околия дружбите са се саморазтурили и не са провеждали никакви събрания. Много от дружбите в сектора съществуват формално като през целата година са провели само по едно до две събрания които са били слабо посещавани от дружбените членове. Във финансово състояние по голямата част от дружбите не са се отчетели. В сектора от 384 земеделски дружби само 131 дружби са отчетени и то не напълно с около 11,190 членове или в процентно изразено 50%, като напълно отчетени дружби в сектора ни няма.

В сектора ни поради това, че дружбите не живеят редовен организационен живот то нямаме резка очертали се фракции в същите а има не чувствителни вътрешни такива изразени в борба за влияние в ръководството и заемане на административни и местни слуби. Също така на уху често пъти шушукат с цел създаване настроение против ръководствата които съвместно със БКП изпълняват публични задачи като казват, че земеделците сме се продали и продават на комунистите. За отбелязване е, че членската маса във Врачанска околия има добро отношение към местните ръководства на дружбите, а по адрес на околийското настоятелство и ПП на БЗНС коментират, че те слушат комунистите и не защитават техните земеделски интереси с което изразяват своето недоверие към погорните ръководства на БЗНС-ОФ. Също така в Михайловградска околия в околийското настоятелство съществува борба между членовете на съдото, Методи Иванов Петров/Волгата/ и Тодор Апостолов за заемане отговорни постове в организацията и административни такива. Същата борба е пренесена и в членската маса като болшинството е на страната на Тодор Апостолов а другата част със Методи Иванов Петров който са създали две крила и водят борба помежду си.

Участието на БЗНС-ОФ в ЕОПО-ОФ е масово като почти всички членове са станали и членове на единните организации обаче не редовни. Много от земеделците членуват формално в ЕОПО, не посещават редовно събранията и не се отчитат редовно. Една малка част от членовете са редовни членове на ЕОПО организация и то главно в градовете където те са повечето чиновници и с това целат да запазят служебното си положение. В масовите организации почти не членуват освен в ОЗПС. Вражески прояви от страна на земеделците не са установени освен изказвания за недоволството им от нарядите които им се налагат от държавата по изкупуване на земеделските произведения и то главно в селата. В градовете са установи

частични изказвания като например за нова война, недоволство от ръководната роля на БВП и пр. Организирани вражески прояви не са установени в сектора ни.

Във връзка с предстоящите избори сред членовете на БЗНС особени прояви и настроения във връзка със същите нямаме отбелязани тъй като самата изборна кампания не е отпочнала в пълни си разгар. На някои места в околийте се правят частични коментари по отношение на подбора на представените за народни представители лица. Така например в Белослатинска околия се коментира че при представянето на кандидата за народен представител ел Никс ла Павлов Дръжковски не е взето съгласието на дружбените членове долу по места и че те са против избирането на горния кандидат като според тяхно мнение по удобен цел да бъде Йордан Геранчовски член на околийското настоятелство на БЗНС който се ползвал с по голям авторитет сред масите. На някои места са проведени и предизборни събрания на които се разглежда избирателния закон като става пояснение на съдия и се отправят апели за активното включване на дружбените членове в изборната кампания за пълната победа на ОФ в изборите. Особено влияние сред масите дружбените членове нямат. По характерни прояви са установени в граничните зони където някои от ръководителите на БЗНС са се изказвали заканително към предстоящите избори. Изпаднали под влиянието на Тито членовете от дружбите в тези райони като например в с. Горни Лом, Белоградчишко, някои земеделци са се изказвали че комунистите има да чакат още много до като проведат избори има да ги отлагат още няколко пъти и пак няма да могат да проведат успешно изборите.

Във сектора ни не са установени връзки на членовете на БЗНС с нелегални организации и бандитски групи или пък подкрепяне на въдворени на местожителство. Имаме констатирани връзки с бивши членове на БЗНС-Никола Петков засегнати от специалните закони и бивши управници които са предимно на политическа база. За отбелязване е, че в край граничните зони на някои места сдружени земеделци биват използвани от заклетите врагове като Никола Петковисти, остъдени от народния съд за спомагането им при прехвърлянето на границата за Югославия каквито случаи имаме в Берковска околия където някои членове на БЗНС са служили за каналджии като Борис Каменов, Пенко Русинов, Димитър Гуцин, Борис Копривски всички от с. Вършец, Берковско. Също така имаме уличени членове на БЗНС в издържане и прекиране на лица минавали границата за Югославия и завърнали се обратно у нас, като лицата Стефан Гоце Василев, Никола Петров от с. Горна Бела Речка, Берковско, които са подържали и укривали лицето Динко Цеков от с. Дупляк, Врачанско. който е минавал границата нелегално и се е върнал обратно назад.

Сред членовете на БЗНС-ОФ има установени вражески прояви и изказвания какво, че войната между западните сили и съветския съюз и народните демокрации е неизбежна, че комунистите в скоро време ще си отидат само трябва още малко да се почака и пр. Преизборите за народни съвети бежа установени прояви на разхвърляне позиви в с. Върбово, Белоградчишко, в които позиви се говореше против народното правителство и нашите правителствени ръководители с което се целеше да се подобие авторите на народната власт. Тия прояви обаче имат частичен характер. По отношение случая със Трайчо Костов отношението на членовете на БЗНС-ОФ е различно като на някои места се порицава вражеската дейност на Трайчо Костов и се говори, че след неговото разкриване положението на селото има изгледи да се подобри. На други места пък се говори че Трайчо Костов не е успял да сваля властта но някои друг може би ще успее и пр. Сред членовете на БЗНС се говори, че процеса

срещу Трайчо Костов ще бъде нечуван процес до сега и с голямо нетърпение се очаква почти от всички земеделци.

Към ръководната роля на БКП членовете на БЗНС имат различно отношение. На някои места земеделците признават ръководната роля на партията и говорят, че без БКП е невозможно изграждане на социализма и че БКП е всепризнатата ръководителка в страната. На други места само привидно се признава ръководната роля на партията. Установени са и вражески отношения към БКП като на някои места се говори, че БКП е командаджиска партия, че те решават въпросите си без мнението на своите съюзници и че това което комунистите кажат това че трябва да бъде. Ярък случай имаме с председателя на Врачанската градска земеделска дружба, който на дружбено събрание през време на изборите за народни съвети е казал пред присъстващите членове, че листата която е подготвена за народни съветници е ~~вече~~ подредена без знанието на ръководствата на БЗНС и че каквото комунистите кажат това щело да бъде. Главните причини в недоволствата които се явяват в членската маса на БЗНС по отношение ръководната роля на БКП е това, че не е добре разяснена ръководящата роля на БКП а също така на много места членове на БКП допускат и груби грешки като злопотребват с ръководящата роля на партията.

Отношението и участието на ддружените земеделци в сектора ни в социалистическото строителство, акционните правителствени задачи и работата по изпълнение на петгодишния стопански план в голямото си болшинство е добро, като една част е резервирано пасивна която не изпуска от предвид удобни моменти да разпространяват вражески слухове по адрес на ТКЗС за техния неуспех с цел разколебаване на кооператорите желаещи да влезнат в ТКЗС. Към националната индустрия също имат добро отношение като сметат, че чрез построяване на нашата тежка индустрия ще може до една известна степен да се задоволят ~~нуждите~~ на селянина от индустриални произведения и с това ще се подобри материалното им положение.

Във връзка с наредбите, законите и правителствените мероприятия повечето от дружбените членове и то главно онези които произлизат от средните селани имат добро отношение спрема тях. По отношение на наредбата за изкупуване на зърнените храни от държавата и тъзи за свободното продаване на излишъците се посрещат с голямо задоволство като почти всички земеделци предадоха на време определените им количества зърнени храни за държавата. Решенията на Юнския пленум на БКП се посрещат с голям интерес от страна на здружените земеделци. На много места бяха проведени земеделски конференции и събрания на които се разгледаха решенията и с това се очаква подобрене на материално битовите условия на бедните и средни селяни.

По отношение дружбата между работниците и селяните е резервирано. Установени са редица случаи на недоволства от страна на здружените земеделци като ~~изтъкват~~ изтъкват, че работниците и служащите са облагодетествани от страна на правителството като ги снабдяват по добре с индустриални и други продукти до като в селото се внася една малко част от индустриалните произведения и други такива от жизнена нежда за селото които са недостатъчни за задоволяване нуждите на селянина. Причината за което е да има недоволство всред селяните и здружените земеделци които ги изразяват в злословене по адрес на правителството, се крият главно в горепосочените факти във връзка с снабдяването на селяните.

Отношението на земеделците към народните съвети може да се каже, че добро, участниците им в народните съвети и при вземане на решенията от същите вървят в курс и съблюдават мнението на

представителите на БКП в народните съвети.

Външната политика на правителството се подрепа безрезервно от болшинствата членове на дружбите, не са констатирани случаи на вражески изказвания по отношение на дружбата ни с СССР и страните с народна демокрация. Имат положително отношение към борбата за мир организирана от антиимпериалистическия лагер на чело с Съветския съюз като взеха участие в организираните събрания за защита на мира. Една малка част от тях които попадат под влиянието на вражески настроените елементи имат отрицателно отношение към дружбата ни със Съветския съюз и страните с народна демокрация и борбата за мир. По характерно е отношението на Кръстю Недков от гр. Бела Слатина-народен представител който е ходил в ССР и който в тесен кръг от земеделци коментира, че положението в СССР не е добро, че селяните се намират в мизерно положение и пр.

Отношението на дружбените членове към лагера на реакцията и подготовка на нова война е отрицателно в по голямото си болшинство. Констатирани са случаи на изказвания какво, че нашия народ е против войната и никога не е съгласен да воюва като цесе бори против войната. Също така земеделците порицават предателската политика на Йитовата клика като една малко част коментират че Тито е направ път и не бил сгрешил където отишъл на страната на Англо Американския блок които главно произлизат от вражески настроените земеделци които по един или друг начин са засенати от правителствените мероприятия. Сдружените земеделци не са определило отношение към вътрешната реакция като една част имат дружелюбно отношение а даже им съществат в некой случай а други част почти немаат определено отношение към тях.

За нередностите допустнати от страна некой членове на БЗНС са взети най различни мерки във зависимост от деянието което е извършено от техна страна. Има случаи където са звети и административни мерки спремо некой а към други са взети мерки като са изключени от редовете от БЗНС и порицани за техната вражедка дейност. Такива мерки са взеха особено през време на изборите за народни съвети където беха направени опити за разложение всред дружбите.

Почти на всичкирместа в сектора ни са допустнати грешки и слабости от страна на нашите партийни ръководители като несе признава БЗНС за съюзник на БКП и се решават правителствени въпроси без участието на членовете на земеделските дружби. Много редки са случаите където наши партийни другари сондират мнение с земеделците при решаване на едни та кива въпроси и то главно в градовете. Особени слабости беха допустнати през време на изборите за народни съвети където наши членове на БКП подреждаха листити без да вземат мнението на членовете на БЗНС което в последствие даде и лоши резултати. На много места беха изнесени на дружбени събрания и конференции непризнаването им от страна на членовете на БКП като техен съюзник. По повод на това беха проведени и съвместни заседания на ръководствата на БКП и БЗНС на некой места н които беха разкриткувани допустнатите грешки и слабости но мина и такива случаи където неса взети почти никъкви мерки за отстраняването им.

Агентурата с която разполагаме по линия на БЗНС-ОФ е недостатъчна като обектите са слабо обезпечени а на много места почти липсва такава из средите на БЗНС като се използва агентурата по други линии за обслужване на обектите. В сектора разполагаме с 35 информатори които са разтавени както следва:

593

21

1. Врачанска околия - 4 информатори които се намират в гр. Врца и се използват за обслужване на околийското, окръжното настоятелства и членовете на градската дружба. За дружбите в околията няма агентура.

2. Видинска околия няма никаква агентура по линия на БЗНС-ОФ обаче за обслужване на обектите се използва агентурата по другите линии.

3. Ломска околия има само един информатор който се използва за обслужване на членовете от околийското настоятелство. Във всички останали дружби няма агентура произлизаща от средите на БЗНС но се използва агентура по другите линии за обслужване на обекти

4. Дружбите в Ореховска околия също така не са обхванати с агентура. Същите разполагат с един информатор който го използват и за маршрутчик при дадени случаи.

5. Бело Слатинска околия има един информатор който се използва за обслужване на дружените членове в града. Всички останали дружби в околията нямат агентура обаче се използва такава по другите линии за обслужване на обектите.

6. Михайловградска околия има вербовани двама информатори които се използват за обслужване на членовете в цялата околия.

7. Берковика околия има 19 информатори като почти в всички дружби има по един които се използват за обслужване на членската маса.

8. Белоградчишка околия има 6 информатори които са разтановани в селата, Раяновци, Долни Лом и Подгоре, останалите дружби в околията не са обезпечени с агентура произлизаща от средите им.

9. Кулска околия има само един информатор който се използва за обслужване на членовете от градската дружба и околийското настоятелство. Всички останали дружби в околията не са обезпечени с агентура произлизаща от същите среди но както и в другите околии се използва агентурата вербована по други линии.

За обслужване на обектите по линия на БЗНС-ОФ агентурата с която разполагаме е крайно недостатъчна и обслужването на обектите е слабо и неправилно. Като главна задача ~~е да се вербува~~ да се вербува агентура с цел изцяло обхващане на обектите по линията на БЗНС агентура.

гр. Врца 14. XI. 1949 год.

ИНСПЕКТОР СЕКЦИЯ I-ВА:

K. P. Davidkov
/К. П. Давидков/

СЪГЛАСЕН, НАЧАЛНИК СЕКТОР ДС:

/Л. Анев/

М. В. Р.
СЕКТОРНО УПРАВЛЕНИЕ
НА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Б-35713
16 X 1949 г.
ВРАЦА

Лично Строго поверително!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ДО
ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ВИ
С О Ф И Я

394
84

Д О К Л А Д

За състоянието на Бивш НС ЗВЕНО в Сектор ДС-Враца

В Сектора бившият НС Звено до саморазтурянето му се ръководеше от едно областно ръководство със седалище в гр. Враца и 8 окол. ръководства в околийските центрове на Врачанска област без Михайловградска околия където нямаме изградени ръководства на НС Звено. По околий броя на ръководствата и на членовете на НС Звено в Врачанска област, са както следва:

1. Врачанска околия	- 25	организ. с 790	членове
2. Видинска околия	- 32	- " - 1301	- "
3. Ломска - "	- 24	- " - 912	- "
4. Ореховска - "	- 9	- " - 285	- "
5. Б. Слатинска - "	- 1	- " - 51	- "
6. Берковска - "	- 9	- " - 245	- "
7. Белоградчишка - "	- 16	- " - 209	- "
8. Кулска - "	- 16	- " - 425	- "
Общ брой:	130	- " - 4288	- "

Както е видно от 416 села в сектора и девет градове в 130 места населени е имало ~~дву~~ изградени организации на НС Звено с общ брой на членовете 4288 души.

Социалния състав на организациите на НС Звено в сектора в по голямата си част е бил от пенсионери, запасни офицери, индустриалци, бивши адвокати, търговци, бивши полицаи и една малка част от членици.

Политическия лик на членовете на организациите на НС Звено сектора в миналото са били членове на дребно буржуазните партий-Демократическия сговор-Ляпчевисти, Национал либерали, народняци и една незначителна част безпартийни които са били привърженици на бившата Фашистка власт.

През време на изборите на ВНС за НС Звено са били подадени общо за сектора ни 7845 гласа. Броя на подадените гласове за НС Звено по околии са както следва:

1. Врачанска околия	- 1073	гласа
2. Видинска околия	- 2493	- "
3. Ломска - "	- 749	- "
4. Ореховска - "	- 919	- "
5. Б. Слатинска - "	- 158	- "
6. Михайловградска - "	- 349	- "
7. Берковска - "	- 586	- "
8. Белоградчишка - "	- 521	- "
9. Кулска - "	- 937	- "
Общо:	7845	- " -

За ВНС от НС Звено са били избрани 2 народни представители за целия сектор в околите на Враца и Видин. Същите са имали голем авторитет и влияние всред техните среди обаче всред членовете на останалите партийни и безпартийните не са се ползвали с голям ав-

торитет и неса имали никакво влияние освен всред тези които са били привърженици на бившата Фашистка власт и неса членували никъде.

След саморазтурянето на НС Звено като политическа партия, нейните членове привидно се очертават като добри отечественофронтови и имат примиренческо отношение към разтурянето на НС Звено. По голямата част от същите са станали членове на ЕО ПО където сравнително дават добра работа която им се възлага от ръководствана на същата. Една незначителна част или по скоро отделни членове са станали членове на БКП и други политически партии. Членовете на НС Звено нямат почти никакво влияние всред безпартийните маси освен тези които са засегнати по една или друга причина от мероприятията на правителствата които да варжески настроени спремо правителството.

Предвид на това, че по голямата част от Звенарите са членове на единните организации на Отечествения фронт който са се волючили по ОФ линия в изборната кампания то несе установили прояви от страна на същите към предстоящите избори които да имат вражеско отношение. Както посочихме и по горе по линия на ОФ бившите звенари дават сравнително добра работа с изключение на отделни единици които никак несе проявяват и безинтересно се отнасят към всички правителствени мероприятия. Общо взето бившите членове на НС Звено сметат, че те неса във състоянието да предприемат каквато и да е борба против правителството и сметат, че без външна намеса е невъзможно свалянето на властта. Единични случаи имаше след непосредствено след саморазтурянето на НС Звено като отделни единици говореха, че техните висши ръководители са продали своята партия на комунистите но в последствие те изказваха своето задоволство, че след разтурянето им като отделна политическа партия те ще могат да се освободят от своите задължение. Други пък още от самото начало говореха, че добре е станало където са се саморазтурили защото и без това представляват едно малцинство и не могат да издържат финансово своите ръководители.

В сектора ни прояви и тенденции на възтановяване връзките им може да се каже неса установени освен във Видинска околия където група Звенари като например Васил Омайников, Стоян Ангелов и Атанас Минков които са се събирали в дома на Стоян Ангелов от с. Гоматарци, Видинско и са говори против правителството на ОФ. Общо взето както подчертахме и по горе бившите Звенари имат примиренческо отношение към техното разтуряне като отделна политическа партия.

След саморазтурянето на НС Звено в сектора ни неса установени опити или връзки с вътрешната ни реакция за създаване на контрареволуционни групи и др. Така например при разговор с Катя Д-р Николова която е била кандидатка за народен представител за ВНС с наш СС същата е казала, че те неса интересуват вече от политика и си гледат само техната работа и ще работят за ОФ. само до толкова до колкото им позволяват силите. Също така и нейния съпруг Д-р Христо Николов след разтурянето на НС Звено почти никъде не излиза и не взема никакво участие в политическия живот на страната освен ако бъде натоварен по ОФ линия да свърши некаква работа.

Всреди болшинството от бившите Звенари неса установени вражески изказвания или прояви, Такива са установени само между отделни единици които са засегнати от мероприятията на правителството и които не могат да скъсат още с миналите си традиции и мечтаят да се върне старото управление обаче същите не ползват с авторитет всреди масите и нямат никакво влияние всреди тях. Тези изказвания никога неса имали публичен характер, а пов

изказвания между отделни единици. Изказванията повечето им се състоят по подготовката на нова война от Англоамериканците, по отношение на Народните съвети и пр. Така например бившият член на НС Звено 0.3. Генерал Димитър Живков Георгиев - бивш член на националния съвет на ОФ. от гр. Враца, а сега член на ОНС е казвал пред нас, че в ОНС не работят нищо друго освен да глобяват хората с което създават недоволство всред тях. Понечето от такива недоволства се правят мълчаливо или пред определен кръг от доверени им хора.

Предвид на това, че не са установени опити за установяване връзки по между бившите звенари и с вътрешната реакция с цел създаване на окттрареволюционни групи за борба проти в народната власт то до сега не са взети никакви мерки против тях освен във Видинска околия където лицата Васил Омайников, Стоян Ангелов и Димитър Станишев които по повод на техните събирания са взети на предварителна групово р/ка и лицето Атанас Минков на отчетно наблюдение.

В сектора ни по тази линия разполагаме с 7 информатори които са недостатъчни за правилното обслужване на обектите по тази линия. Същите са разстановени по околии както следва:

1. Врачанска околия 1 информатор който се използва за обслужване на бившите членове на НС Звено в гр. Враца който е недостатъчен и не може да се справя добре с възложените му задачи

2. Видинска околия 1 информатор който се използва за обслужване на бившите членове в с. Арчар, Видинско а също така се изпраща и като маршрутчик.

3. Ломска околия 1 информатор който се използва за обслужване на бившите звенари в града. Всички останали членове в околията се обслужват с информатори работещи по други линии.

4. Берковска околия 2 информатори които обслужват звенари в гр. Берковица и много рядко се изпращат в маршрут из околията

5. Белоградчишка околия 2 информатори като единия обслужва бившите членове на Звено в града а другия в с. Горни Лом, Белоградчишко.

Всички останали околии в сектора не разполагат с агентура по тази линия но за обслужване на обекти е се използват агентурата по другите линии които се ползват с доверие и авторите всред бившите звенари. Агентурата е доста недостатъчна която не може да се справя с задачите си и обектите по тази линия не се обслужват целостно и правилно. Като основна задача стои пред оперативни работници ~~и~~ работещи по тази линия да вербоват агентура за целостното обслужване на бившите звенари

15.XI.1949 год.
гр. Враца

ИНСПЕКТОР СЕКЦИЯ I-ВА:

K. P. Davidov
/К.П. Давидов/

СЪГЛАСЕН, НАЧАЛНИК СЕКТОР Д.С.:

/Л. Анев/

СЕКТОР
на ДЪРЖАВНА СЪВЕТНОСТ
№ 1 + 3787
15. XI 1949 г.
Д. Д. ЖУМАЯ

ЛИЧНО СТРОГО ПОВЕРЛИВО.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ДО ДРУГАРЯ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ПЪРВИ

Д.Д.С.

СОФИЯ

ДОКЛАД

За състоянието на БЗНС-ОФ в Горно Джумайски сектор.

В миналото в секторани имаше доста силно прогресивно движение ръководено предимно от БКП и БЗНС, които работиха под формата на ВМРО-Обединена, прототеристи и др. Водейки борба против ВМРО-ИВ. Михайлов, цанковисти и др. реакционни движения. През годините 1923-1925 много от прогресивните хора бяха избити от михайловистките банди. Тези михайловистки издевателства принудеха голема част от тях да се откажат от поведената борба, а това бяха предимно земеделците. От тях малцина минаха в емиграция, а останалите бяха почти карьеристи отъгнаха се и минаха в лагера на реакцията, което е валидно и за малка част членове на БКП. Големото болшинство членове на БКП останаха верни и продължиха борбата под същата форма ВМРО-Обединена до 1936-1937 година, като след тези години станаха редовни членове на БКП и минаха под негово ръководство. Така се дойдо до 9 Септември 1944 година. След тази дата в сектора ни се образувиха и почнаха своето официално съществуване партиите: БКП, БЗНС, Н.С. "Звено" и БРСДП. В началото БЗНС беше единен и членовете му работеха за ОФ. Но късно през 1945 година сред тях по секретна директива от центъра, започна да се чувства известно недоверие измежду водачите им и в сектора ни се дойде до положение, че болшинството на членската маса мина в опозиция. На чело с Борис Чанджиев в Неврокопска околия, Стефан Кабзималски от Горно Джумайска и Илия Г. Дзевелиев в Петричка околия. В Врачка и Разложка околии не се получи официално разцепление, но опозиционна дейност бе проведена в прикрита форма под маската на ОФ земеделци. Останалата част представляваше малцинството от членската маса и продължиха съществуването си като БЗНС-ОФ под водачеството на Александър Оббов, който в по това време бе дошъл по обиколка в секторани и говори на няколко места.

Много от останалите членове в БЗНС, бяха останали с убеждението, че в БЗНС-ОФ по лесно ще се работи за опозицията, отколкото да излезат в опозиция. Това се подчерта от много изказвания на Вемеделци. Така например на конференцията в гр. Неврокоп насрочена с единствената цел БЗНС-ОФ да премине в опозиция Елена Христова ибаша и заявиха пред цялата конференция, че по уместно е да се работи за опозицията без да се излиза на яве, а това ще стане само под формата на БЗНС-ОФ. Имаме редица такива случаи по всички околии. Крум Сп. Неврокопчелен на Кругнишката дружба - Горно Джумайско сега в ТВО в показанията си признава, че нарочно е станал областен организатор на ЗМС, за да може по-лесно да вербова членове за опозицията, като предлага за ръководство по групите реакционни младежи. Има и такива случаи цели дружки да членуват и в двата съюза. Такива са случаите в Неврокопско с дружите в селата: Горняни, Жостово, Борово, Баничан и др. След пълния политически банкрут на опозицията през есента на 1944 година БЗНС-ОФ подкрепен от БКП отпочна усилената работа за привличане на повече членове в резултат на което новосъздадите се дружки и съществуващите по места закрепнаха. Броя им значително се увеличи, като стигна до 160 дружки в сектора ни с обща членска маса 5,260 души, както следва по околии броя на същите е:

Горно Джумайска - 14 дружби с 734 члена, Разложка - 12 дружби с 501 члена, Неврокопска - 39 дружби - 1250 члена, Санданска - 67 дружби - 2175 члена и Петричка - 35 дружби с 600 члена.

Социалния състав на членската маса се състои от средни богати и бедни селяни. В миналото почти всички бяха близки на фашистката власт. Имаше само единици, които до 9 Септември 1944 год. проявяваха антифашистка дейност на което се дължи и разклатеното положение на дружбите.

За наситиността на дружбите с вражеските елементи ни доказват редица факти станали в средите на земеделския съюз. Така например в Горно Джумайска околия съществуват 13 организации и са само в села, където реакцията преди 9 Септември 1944 година и след тази дата е била силна, като в селата: Крупник, Покровник, Бучин, Железница, Горна и Долна Сушица, Симитли, Ораново, Брежани, Ст. Чифлик, Лисия и Марулево, а това ясно говори, че тези организации се крепят от опозицията бивши михайловисти, жандармеристи и др. Стигна се дотам, че за да бъде хвърлен от БЗНС опасния михайловист Андон Даскалов от с. Лешко Горно Джумайско, трябваше да се постъпи по административна линия, да се предупреди лично да напусне редовете на БЗНС-ОФ. А на Костади Илиев Дацев от с. Симитли бивш михайловист сега опозиционер правено е много пъти постъпки от страна на партията да бъде изключен от редовете на БЗНС. Те не само, че не го изключиха а го направиха председател на дружбата и окол. организатор на БЗНС в Горно Джумайска околия. Това състояние на дружбите стана причина по време на изборите за БЗНС членовете на БЗНС-ОФ гласуваха общо за целия сектор 26,000 гласоподаватели, а отделно по околии както следва: Горно Джумайска за БЗНС-ОФ дадени 5354 гласа или 20% от гласоподавателите са гласували т.е. за един народен представител, като такъв бе избран Г. Малинов, родом от гр. Горна Джумая понастоящем жител на гр. София. Същия не се ползва с добър авторитет сред членската маса на БЗНС. Това се дължи на неговата слаба заинтересованост. От както е напуснал града ни е идвал само два три пъти. Неврокопска околия гласуваха за БЗНС-ОФ 4647 гласоподаватели. Не можах да се спечелят гласове поне за един народен представител докато за БЗНС-Н. Петков гласуваха над 8000 т.е. за кандидати и половина.

Разложка околия за БЗНС-ОФ гласуваха 5496 гласоподаватели т.е. за един народ. представител. За такъв бе посочен от п.п. Димитър Петров от гр. Горна Джумая. Същия до сега няма никакви изказвания по не е истински отечествен фронтовец и не се ползва с добър авторитет сред членовете на дружбите.

Санданска околия за БЗНС-ОФ гласуваха 9404 гласоподаватели в резултат на което бе избран народ. представител Георги п. Иванс от София, където живее и понастоящем. Същия бе посочен от п.п. на БЗНС поради това, че от околията нямаше подходящ човек. При агитацията се внушаваше на членската маса, че е известен земеделец от 1923 година и последовател на Стамболиски. На болшинството от членовете той е неизвестен и чужд и не се ползва с авторитет.

Петричка околия - за БЗНС-ОФ гласуваха 6105 гласоподаватели в резултат на подадените гласове бе избран за народен представител Илия Ставрев от с. Хърсово-Петричко, жител на гр. Петрич. Ползва се с добър авторитет, държи за единството на ОФ.

В настоящия момент дружбите в сектора ни водят анимичен живот. През тази година са имали само по няколко събрания и то не добре посетени. Това е особено валидно за селата. За окаянното положение на дружбите са причина освен вражеското отношение на членовете към ОФ и съответните ръководства на дружбите, които не се ползват с авторитет и са заети от хора карьеристи, които се подмазват за да могат да задържат службите си и нямат авторитет всред своите партийни елементи.

Особенна публична дейност дружбите нямат с изключение на тази по време на изборите за народни съвети и съдебни заседатели, като околийските ръководства изпратиха своите листи в някои села за провеждане на предизборната работа. Бяха изпратени и техни агитатори по агитация. И за предстоящите избори от тяхна страна са проведени околийски конференции в Неврокопска и Петричка околии на които са взети решения за предизборната работа, като са изготвили планове за предизборна агитация.

Подчертахме, че дружбите водят анемичен живот в организационно отношение. Много естествено, че щом като организацията е слаба, то и финансовото положение ще бъде слабо. За слабата отчетност фактите са на лице. Например в Горно Джумайска околия имаме 14 дружби с общо 734 члена от които дружби нито една не се е отчела до сега - касае се за 1948 год., а в Разложка имаме 12 дружби с 500 члена, а има отчетени само 320 члена.

В началото на тази година се направи опит от Димитър Тилев окол, организатор на БЗНС в Санданска околия да възстанови финансовата отчетност и да събере членския внос. Същия е успел да събере членския внос от дружбите в селата: Плоски, Левуново и Джугурово - членски внос около 40,000 лв. които злоупотребил, тъй като същия е голем алкохолик. Така също и Иван Данушев организатор на БЗНС в Санданска околия събрал 100,000 лв. членски внос, които също злоупотребил.

В настоящия момент ръководството на дружбите не се ползва с авторитет сред членската маса, тъй като те са съставен от хора реакционери в миналото, но сега благодарение на своя кариера се присъединяват към ОФ, като се стремят да заемат по големи постове, вследствие на което се явяват търкания помежду им. Така например в гр. Неврокоп до скоро имаше разпави между околийското и градско ръководство на БЗНС-ОФ, като окол. ръководство бе заето от реакционера Г. Христов - председател на същото, Стоян и Ангел Бързеви, Кирил Кемалов, Александър Батановски и др. А градското от стария земеделец Иван Бухлев, Стефан Пашалиев, Петко Петков, Михаил Милчалиев, Димитър Розов и др. Околийското ръководство бе съставено от хора, които искаха само привидно да се сработват с БЗНС. По този случай партията намери много техни прояви враждебни спрямо ОФ, а именно че те са имали подмолна работа сред земеделските среди, тъй като по време на учредяването на ЕОПО-ОФ техни представители са обикаляли селата и усилено са записвали нови членове, като им попълвали декларации със стари дати, с което са целяли да излезат с повече членове учредители на ЕОПО-ОФ и да вземат повече ръководни места в същата организация и по такъв начин да постигнат целта си, а именно самостоятелна земеделска власт. Така по това време в селата: Мосмише, дружба от 60 члена нарастна на 120, Копревлен от 50 члена на 93, Огняново от 45 на 80, Горняни от 20 на 33 и пр. като впоследствие по самосебе си значително намаляха. Борбите между двете ръководства продължиха до началото на тази година. Но след това воденото ръководство от Иван Бухлев бе подкрепено от БЗНС и се справи с създаването на положение, като болшенството от това ръководство заеха главните места в БЗНС. Окол. ръководство на дружбите поддържат известна връзка с П.П., обаче повечето от инструкциите, които получават от П.П. остават като къс хартия и стоят заключени в бюрата.

След образуването на ЕОПО-ОФ членовете на БЗНС масово нахлуха в нейните редове. Тук те намериха закрила и някои от тях продължиха да развиват своята подмолна дейност изразена в злословие против властта, в слухове и агитация за скорна война с единствената цел да всеват паника сред народа. Такива случаи имаме много. Даже ръководители от БЗНС влезли в ЕОПО-ОФ са се проявявали в самата организация, като добри отечественофронтови даже са заемали и ръководни места в ЕОПО-ОФ, но щом като излезат на вън започват с вражеската си пропаганда. Например Тома Стойлов от гр. Горна Джумая е председател на контролната комисия от ръковод

водството на дружбата в града, едновременно беше и секретар на ЕОПО-ОФ, като такъв проявяваше интерес към организационния живот на същата, но впоследствие бе разкрит че слуша чуждите радиостанции и дава коментар по международното положение пред група земеделци в определени дни на седмицата. Такива случаи имаме много.

За сега все още не може да се определи цялостното нас троение на членската маса по отношение предстоящите избори. Общата преценка е че настроението за предстоящите избори е добро и най-големите реакционери заявяват, че ще гласуват с ОФ бюлетина. Имаме някои доловени слухове от тях, като казват: "Ние и да не гласуваме за ОФ, той ще спечели. По-добре за нас ще бъде да гласуваме, защото по такъв начин властта като види че няма много опозиционни бюлети ни ще ни гласува доверие".

Подчертахме, че болшенството от членовете на БЗНС са зле настроени към БКП, доказателство на това е тяхното участие в вражеските прояви, а те са много чести и разнообразни. Така например те още след разтурянето на опозицията подновиха връзките си с останалите не изпратени в ТВО опозиционери и заедно с тях се чувствуват на въдворените и изселените. Така например Борис Белчев от гр. Разлог поддържа връзки с изключения от БЗНС-ОФ сега опозиционер Никола Цуцуманов изключен като агитатор-опозиционер. Белчев е казал на Цуцуманов, че след като получат адресите на въдворените от Разлог ще им изпращат помощи. Съжаление е изказал и Георги Христов председател на окол. дружба за това че бяха изпратени в ТВО лидери те на опозицията, като е подчертал че чрез изпращането на опозиционери в ТВО властта е озлобила народа и е карала някои по будни да минават в нелегалност. Големо е тяхното участие и в нелегалните бандитски групи. В тях те участвуват, като действували бандити, ятаци помагачи и т.н. Така например при избиването на бандитската група водена от Иван Давков подвизаваща се в Пирин се установи че членове на БЗНС-ОФ от с. Тешово Неврокопско са я подпомагали активно с храни и други средства. Също такъв е случаят от тая година в Корнишкия район Неврокопско, където членове на БЗНС-ОФ, като Георги Бояджиев, Благо П. Белухов членове от ръководството на местната дружба служеха за връзка между бандитите намиращи се в Корнишкия балкан дошли от Гърция, а също така са ги снабдявали с храни и шпионски материали. Същата михайловистка група е дошла в страната ни да създава михайловистко движение и да води диверсионна шпионска дейност. Нейни ятаци и помагачи са били още членове от БЗНС ОФ, а именно: Илия Кюлев, Алил Бузов, Моарем Долинов, Асен Кукудев, Моарем Имамов, Юсеин Бабечки, всички от с. Корница Неврокопско, като такъв се очерта и синът на председателя на дружбата в същото село. Такива случаи на оказана помощ на бандитите има и в с. Ерезница Неврокопско, като Владимир и Димитър Пейчеви, а членовете от дружбата в с. Корница Георги П. Белухов и Велю Вйков се присъединиха към бандитската група. Значителна част от членовете на дружбите от Горно Джумайска и Санданска околии бяха ятаци на ликвидираната банда на Герасим Тодоров от с. Влахи Санданско. Тогава бившия окол. управител на Санданска околия Георги Тополигов член на дружбата бе открит като помагач на бандата и бе осъден на смърт, а Димитър Димитров председателя на дружбата в с. Горна Градешница Санданско изпращаше членовете на БЗНС при бандита Герасим Тодоров, за да ги включи в неговата банда, като цялата дружба бе в услуга на същата. Той бе осъден и затворен. От бандата на Герасим Тодоров болшенството членове бяха такива на БЗНС и при реализацията беха изпратени в затвора над 30 души и въдворени над 10 души земеделци. Откъсналия се бандит от същата банда - Димитър Павлов ОФ земеделец по късно се свърза само с членове на дружбата от с. Ст. Чифлик, където бе укриван близо една година. Може да се каже, че няма бандитска групировка без участието на членове от БЗНС-ОФ.

Характерно е че членовете на БЗНС-ОФ подават ухо на вражеските слухове и ги разпространяват даже и преувеличават. Тези от тях които имат радиоприемници без изключение слушат чужди радиостанции.

Имаме много членове, които разпространяват зловредни слухове. Така например инженер Александър Райнов от гр. Горна Джумая член на дружбата в града е разпространил слуха, че скоро ще има война и на която война ще вземе надмощие англо-американския блок, а Георги Христов от гр. Неврокоп председател на местната дружба след едно слушане на радио Лондон бе казал пред група михайловисти, че надеждата на българския народ е в запад и че не след много време за тях ще е да изгрее слънце. Стойко Бошнаков пък член на БЗНС -ОФ от с. Либяхово Неврокопско е разпространил слуха, че преди изборите цели са да бъдат задържани всички лица противници на властта, за да не организират хората против ОФ, както е било през време на изборите за народни съвети, и че в Неврокоп е имало набелязани хора за задържане.

По отношение на случая с Трайчо Костов реакционно настроените елементи от БЗНС, казват че той е бил на прав път, като шел да направи изменения в политическия и икономическия живот на страната, както Тито в Югославия и особено в земеделието. Много съжаляват, че Тр. Костов е разкрит преди смъртта на Др. Димитров и ак не станеше така според тях страната ни без борби, като Тито ще ни не в лагера на империалистите, след като стане Тр. Костов м-р председател. Изказват известно съмнение в правотата на марксизма-ленинизма, защото известни идеолози, като сочат Трайчо Костов, Тито и др., се отказали от СССР.

Позиви с антинародно съдържание не сме установили да се разпространяват. Имаме едно анонимно писмо изпратено от член на дружбата изпратено до окол. ръководство в гр. Петрич с което се от правя закана към ръководството, че същото много се е преобщило към властта и се стреми да се сработва с останалите ОФ организации.

Преди образуването на ЕОПО-ОФ дружбите в сектора ни целяха да вземат надмощие и по такъв начин да вземат те ръководна на роля по повод на което се стремяха да омаловажат дейността на партията. Това се потвърди и от показанията на сдружения земеделец Крум Спасов Неврокопски от с. Крупник Горно Джумайско, който отговори на зададения от нас въпрос, защо не е минал в опозиция: "Не минах в опозиция, въпреки че бях опозиционно настроен. Целта ми бе да работя в БЗНС-ОФ, като да издигнем дружбите до такава степен, че да заемем надмощие над БКП и да наложим нашата земеделска власт, затова и станах околски организатор на ОФ-ЗМС, като такъв вербовах членове за ръководства по групите, вражески настроени".

Впоследствие партията благодарение на своята неуморна работа и със своите лични примери можа да се наложи като ръководителка и днес много от честните земеделци казват, че ако не беше ръководната роля на БКП то тези фашистки организации, които бяха разкрити, като "Неутрален офицер", "Цар Крум", и др. дейността на опозицията, шпионската дейност на пасторите, шпионската дейност на трюкистите и др. то сигурно до сега щеше да стане както през 1923 година когато властта беше в ръцете на земеделците. В този момент земеделците признават ръководната роля на партията, но изказват в някои случаи недоволство за допуснати грешки по места от членове на партията. Също така изказват негодувания по повод на това, че те втора управляваща партия в ОФ иче в нашия административен апарат особено на отговорни постове се допускат малко техни членове и че техните младежи ги приемат да служат в трудовите части.

Общо взето отношението на дружбите към петгодишния стопански план е положително. Има личности, които коментират и заявяват че не може земеделието да се запланува, защото не се знае плодородието на годината, а също така мислят че животните не могат да даде продукт изискващ се по плана. Особено отношение имат към навременното засаждане на земеделските култури, а също така за засаждане на определените нарядни площи, с зеленчукови култури, като повечето от тях продължават да работят, тъй както са работили по рано.

Отношението на дружбите към ТКЗС е отрицателно, като смятат, че властта с това мероприятие им посяга на частната собственост даже на места, имаме общо настроение против ТКЗС-тата. Така например през 1947 година при образуването на ТКЗС в с. Бачево-Разложко се получи общо настроение на селяните против образуването на ТКЗС-тата, като организатори бяха: Тодор Стоянчев, окол, организатор на БЗНС. Коста Стоянчев, Васил Стоянчев, Иван Гаджев и други членове от ръководството на дружбата и съвляха да провалят две общо селски събрания, а впоследствие при изграждането на ТКЗС всички членове от дружбата и някои неутрални на брой 82 човека подадоха заявления с цел да се разтури ТКЗС. А в с. Добринище Разложко земеделците поведоха борба в изборите за народни съвети и съдебни заседатели, като агитираха: "Гласувайте с бялата бюлетина, ако искате да се разтури ТКЗС!" И не само те, но успеха и известна част от безпартийната маса да увлекат след себе си и да я накарат да гласува с бялата бюлетина. За отрицателното отношение към ТКЗС говори още и факта, че в Горно Джумайска околия имаме 8 ТКЗС-та, в които има само 18 члена от БЗНС-О^в и това са хора, които почти са скъсали с земеделския съюз или като Никола Златанов и Костадин Илиев Дачев от с. Симили, които с това преследват карриеристични цели, а именно да издигнат децата си на добри служби и сами се прикрият. Същото състояние е и в другите околии. В Санданско околия разложителна дейност против ТКЗС водят пак членовете на БЗНС, а именно Димитър Кръстев и Димитър Далев от с. Ласкарево, Асен К. Точев и Алекса Даков от с. Дамяница, Лазар Кръстев и Атанас Стоянов от с. Склаве, Иван Панайотов от с. Еленица и др. Те са говорили, че влизайки в ТКЗС-то ще умрат от глад и ще станат роби на комунистите. Димитър Кръстев и Димитър Далев от с. Ласкарево са направили заявления на 30 души кооператори с цел да напуснат стопанството. Агитация е водена против ТКЗС-тата и в Неврокопска околия, както и случая с Халил Ибраимов Добринишки от с. Корница, който пред група селяни членове на БКП е казал: "А се погледнете вие комунистите какви са парцеланковци, влизате в партията да събличате народа, да правите ТКЗС-та за да живеете вие, но това няма да стане!" Разпространен е и слуха в с. Мостово Неврокопско, какво ще след като се е образувало в селото ТКЗС всички стари хора щели да бъдат инжектирани с отровни инжекции за да ядат храната на по-младите. Този слух бе разпространен от членове на БЗНС.

Единодушно се одобрява политиката на ОФ за построяване на местна индустрия.

Общо към законите имат положително отношение и чувствуват тяхната демократичност. Към наредбите, които засягат техните частни интереси имат отрицателно отношение, като събиране на вълно млеко, сено, зърнени храни и пр. Събирането на нарядите от страна на държавата се използва умело от реакционните елементи да водят злостна пропаганда, като казват, че изнасяме стоките за СССР.

Специална разяснителна работа по решенията на юнския пленум на ЦК на БКП не е проведена сред дружбите. Това е причина, реакционните елементи от тяхните среди, особено тези в които се има ТКЗС-та изтъкуваха погрешно решенията на пленума, а именно какво ще се разложат образуванията стопанства. Те се окъражиха и помислиха, че правителството ще направи големи компромиси и за това започнаха да говорят, че те са били прави по-рано когато агитираха да не се изграждат ТКЗС-та, поради неподходящия терен за такива. В резултат на това кулашките елементи в с. Ласкарево Санданско накараха 30 души да подадат заявление да се откажат от стопанството.

Отношението им към съюза на работниците и селяните е добро. Специално към индустриалните работници в градовете съществува убеждение, че те са по-задоволени с всички необходими неща поради което смятат, че селяните са пренебрегнати от властта и по повод на това някои казват днес да си работник е най-добре. И че властта е била работническа.

24

Вражески прояви от такъв характер не сме забелязали.

Болшенството от членовете имат правилно отношение към народните съвети като система на управление. Представителите им в народните съвети благодарение на грубия кариеризъм който притежават изпълняват добросъвестно законите и наредбите. Проявяват се като добри администратори. Изключение прави Разложка околия, където представители от БЗНС-ОФ в народните съвети не са активни и се чувствуват, че не могат да провеждат това което те искат и смятат, че народните съвети провеждат чисто комунистическа политика.

Като цяло БЗНС-ОФ в сектора ни поддържа и одобрява външната политика на ОФ, но доста много от тях се подават на вражеска агитация и пропаганда, като не одобряват това, че страната ни има търговски връзки предимно със СССР. Изтъкват, че трябва да имаме такива и с другия блок.

Подчертахме, че дружбите се водят от хора, които са решили да благодарение на своя кариеризъм да следват политиката на ОФ, то дружбите като цяло имат отрицателно отношение към външната реакция и особено са против войната, Титовата клика и Тр. Костов и по отделно голема част от членовете се изказват, че войната е не неизбежна и че с положителност ще бъде спечелена от англо-американците и пр.

Партията на няколко пъти прави опит за прочистване на БЗНС-ОФ в сектора ни от вражески елементи чрез ОФ комитети и сега чрез ЕОПО-ОФ. Вземат се решения за изключване на всички тия решения остават без плодни. Например ~~на~~ члена от окол. ръководство на БЗНС в Горна Джумая Тома Стойлов Георгиев бе разобличен от нас за вражеската му пропаганда и бе предложен за изключване ~~на~~ редовете на БЗНС и ЕОПО-ОФ. Изключване последва само от ЕОПО-ОФ, а от БЗНС-ОФ не е изключен и не искат да го изключат, въпреки настояванията от партията. Частична чистка е направена само в Разложка околия. Разобличителната дейност от страна на партията на вражеските елементи, които стоят на сенка ~~на~~ БЗНС не е престанала. По административна линия ~~също~~ са взети строги мерки, като поддържащите връзки с бандити са остъдени, други за вражеска дейност са въдворени имаме и много изселени.

Характерни грешки от местните партийни организации не са допуснати, които да са дали лошо отражение в сработването с БЗНС-ОФ. Има такива допуснати само от отделни членове и то заемат административни постове особено при разпределение на нарядите. Обща грешка на всекъде в секторани е, че партийните организации гледат на дружбите с пренебрежение и не ги чувствуват за свои истински съюзници в резултат на което няма сработване между партийните организации и дружбите.

По линия на БЗНС-ОФ сектора ни разполага с 34 агента и 26 информатори, по околии, както следва: Г. Джумайска - 4 агента и 4 информатора, като два агента имаме за града, останалите са за селата. Неврокопска - 5 агента, един в гр. Неврокоп и др. в Корнешкия район с изключение на един в с. Огняново. Санданска околия - разполага с 18 агента и 15 информатора. Разложка околия - 2 информатора. Петричка разполага с 7 агента и 5 информатора, като в тази околия не са обхванати с агентура оградненските села: Габране, Скрт Яворица, Самоилово, Елешница и пр.

Общо взето за всички околии агентурата отчетена по БЗНС е недостатъчна и слаба, за това използваме агентурата от други линии за работа особено там където се работи по тереториалния принцип.

Началник Сектора Д.С.:

/Г. Давидов/

Инспектор Сек.

/К. Кюлджов/

674 25

ЛИЧНО СТРОГО ПОВЕРЛИТЕЛНО.

М. В. Р.
СЕКТОРНО УПРАВЛЕНИЕ
на ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Б-4 3787
15.XC 1949 г.
Г. ДЖУМАЯ

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРБНА

ДО ПРУГАРЯ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ПЪРВИ

Д.Д.С.

СОФИЯ

ДОКЛАД

До разтурянето на бившия народен съюз =звено= в сектор
ни имаше общо 46 организации с общ брой на членовете 1940
души, както следва по околии:

Горно Джумайско = има 14 организации с 1200 членове
по списък, обаче по изпълнение във околията бяха 500.

Станданска = 18 организации с 427 члена.

Разложка = 8 организации с 301 члена.

Неврокопска = 17 организации с 415 члена.

Петричка = три организации с 106 члена.

Социалния състав на организациите бяха от търговци, чин
ници и известни част земледелци-кулци. За отбелязване е, че бо
шенството от тях имаше буржоазен и преобуржоазен характер
и се бяха включили в звено с цел да прикриват вражеските с
отношения към днешната власт и за това, че звено бе буржоаз
партия, която според тях можеше да защитава интересите им.

Подчертаваме, че бившите членове на н.с. =звено= са пре
мно търговци и занаятчий. Това показва, че в миналото са били
покровителствувани от фашистката власт и това е истинна голе
ма част от тях са македонистки, това е вливно особено за
Разложка и Неврокопска околии. Там организациите бяха изград
ли прелимно от членове михайловисти. Това например ръководств
та на организациите в Разложка околия се състоят изключител
но само от хора михайловисти, които в миналото са били на
власт и са организали населението, това са: Костатин Михайлов
бивш търговец и бивш околийски управител; Борис Колчатов бивш
търговец на вино, Асен Вл. Даскалов, Кръстан Ергин даямач тър
говци, Атанас Бозов, търговец на дребен добитък и кръчмар, Ди
митър Скорев търговец на свине и др. В миналото много от тях
са били ръководители на ВМО-Ив. Михайлов.

За членове на звено има и една незначителна част хора
политически неориентирани влезли в организацията по давлени
на местни земажни селяни и др. Характерен е случаят в с. Дъб
ница-Неврокопско, където бе кмет Петър П. Стоянов Милев, като
звено реакционно настроен спрямо народната власт. Под негово
давление се бяха записали много хора в местния =звено=
които почти политически не са оформени. Често бяха случаи
по места, където ръководните постове по административна лини
бяха зети от членове на =звено= и там се създаваха извест
групировки. Това например бившия окол. управител на гр. Горно
Джумая Станейко Ангелов, който постоянно ходеше в командиров
по селата той свързва приятелство с много селяни, реакцион
но настроени и ги направи звенари. И като звенар вместо да
организира да работят за ОФ власт той ги е ориентирил към о
защитата и активизирал на борба срещу ОФ и в резултат на то
ръководството на =звено= в селата Брежни и сенокос Горно Дж
мийско през 1947/1948 година се свързваха с бандитската гр
па на Герасим Тодоров. Бандитите са свиквали в Сенокос на

695 26

събрание звенарите и пред тях открито са говорили против ОФ власт. По това време член на ръководството на "Звено" в с. Брежани = Петър Гърков едновременно и председател на местния ОФ комитет тръгнал с бандитите и станал такъв. Бандитите са държали връзка и с член на "Звено" в с. Крупник - Димитър Топалски и с звенарите от другите села, които връзка с град е държал Славейко Ангелов, окоп. управител и така цялото звено в Г. Джумайско околия плувало във водите на реакцията.

Като имаме предвид неситиността на бившите организации "Звено" с реакционни елементи хора, които в миналото са били обтегнати от тези неща, можем да направим заключение, че те могат да гласуват само за хора, които могат да защитават техните интереси. Така например бившия окопски управител Славейко Ангелов тогава член на "Звено" при изборите за ВНС бе казал пред свои хора следното: "Членовете на "Звено" ще гласуват за опозицията". Така и "Стана в цялата околия по списък в звено членуваха 1200 члена" за "Звено" бяха хвърлени само 711 бюлетини, което показва че боленството от звенарите заедно със семействата си не са гласували за звено.

В резултат на всичко това в сектора ни за н.с. "Звено" се получиха 3184 гласа както следва по околии:

Г. Джумайско = за звено гласували 711 члена.

Разложко = гласували 766.

Неврокопско = 9000

Петричко = 300

Санданско = 1218.

За ВНС от н.с. "Звено" не бе избран нито един представител.

За настроението и участието на бившите звенари в предстоящите избори не може да се определи, тъй като комитетът за изборите в сектора ни не е открит, за това и предизборната работа още не е почнала.

Имайки предвид социалния състав на членовете на организациите от една страна и от друга мероприятията, които провежда народната власт, които засега имат една част от членовете предишните търгове, законът за отнемане правото на частни лица да търгуват и дребно и премияването на едрата търговия върхът на държавата върхът за едрата градска собственост, за градските реформи, национализиранията на фабриките, законът за ограничаване на зърналияния сектор, законът за ТКЗС, който се прилагат и на много места, засега членовете минаха на страната на реакцията, като се превърнаха на разпространители на зловерни слухове за предстояща война и др.

От досегашната реализация, която е направена се указва че бившите членове на "Звено" са контингент за вербовка от страна на бандитите, за ятаци, помощници, връзки и др. Типични случаи са с Герасимовата банда в Санданско, с диверсионната група прехвърлена в Гърция и др. имаше замесени много членове на "Звено", като некой от тях изпритихме в ТКО, а други в затвора.

По линия на "Звено" общо за целия сектор имаме з регистрирани седем агента. По околии както следва:

Горно-Джумайско - един само за града; Санданско = четирима; Неврокопско = два; Разложко - няма; Петричко - няма.

Общо взето за всички околии агентурата отчетена по линия на ВНС е недостатъчна и слаба и за това използваме агентурата от селското.

Началник Сектор Д.С.:

Иванов

М. В. Р.
СЕКТОРНО УПРАВЛЕНИЕ
на ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Б-7 7089
15 XI 1949 г.
РУСЕ

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ПЪРВИ
СОФИЯ

На № 9139 от 20.X.1949 год. към № 7089 5.XI.т.г.

Д О К Л А Д.

За състоянието на БЗНС/оф/ в района на
Русенския Сектор.

1/ Непосредствено след 9.9.944 год. в Русенска област бяха учредени земеделски дружки почти във всички села. По късно само в Разградска околия дружбата беше се разцепила на леви и десни земеделци, които с течение на времето се сляха в една. Понастоящем в Сектора имаме общо районни, околийски и селски дружки на брой 282, които се разпределят както следва:

Русе.....	8 район. д-би	с 2,000 чл. получили	за ВНС 1685 гласа
Русенска окол.	38 дружки	с 2,288 чл. получили	за ВНС 2635 гласа
Силистренска	41 дружки	с 2,576 чл. получили	за ВНС 5516 гласа
Разградска	42 дружки	с 1,370 чл. получили	за ВНС 5270 гласа
Беленска	33 дружки	с 614 чл. получили	за ВНС 3726 гласа
Кубратска	26 дружки	с 1,727 чл. получили	за ВНС 3353 гласа
Тутраканска	31 дружки	с 1,200 чл. получили	за ВНС 3600 гласа
Исперихска	31 дружки	с 1,850 чл. получили	за ВНС 4500 гласа
Дуловска	32 дружки	с 2,032 чл. получили	за ВНС 3468 гласа

Социалния състав на членовете като общо може да се вземе среден, изразен в проценти се разпределя както следва: 20% заможни и едри земеделци - кулаци 60% средни и 20% бедни селяни.

По време на изборите за ВНС поради недостатъчните гласове нямат избрани ~~какви да било~~ Народни представители. Дадени им са само 3 места в Силистра, Русе и Тутракан. Влиянието на Народните представители от средите на БЗНС/оф/ в Сектора не се ползват или имат съвсем слаб авторитет в сред членските маси. Така например в Силистра Александър Ковачев, и Тутракан Стефан Изенов Бакарджиев са си подбили авторитета пред масите като груби карьеристи и службогонци. Това още повече проличава с отхвърлянето им по време на изборите за нар. с-ци и съдебни заседатели и предстоящите такива.

2/ Общо в целият Сектор организационната и публична дейност от страна на дружките е съвсем слаба и членовете почти не се интересуват от организационния живот. Това положение идва да потвърди отчетът което върви съвсем трудно и повечето от дружките в Сектора, не са отчетени. Така например в Русенска околия от 38 дружки са отчетени само 8 и при това не водят никакъв организационен живот. Беленска околия от половин година не водят никакви организационни събрания не са отчетени по редовно, като от 33 дружки не са отчетени само 2.

316 22

В Силистренска околия също не развиват никаква публична и организационна дейност. От 41 дружба също са отчетени 50%. В Дуловска околия от 32 дружки са отчетени само 12, без да развиват никаква дейност. В Кубратска околия на 26 дружки е предвиден членски внос възлизащ на сумата 800,000 лв. До сега са отчетени само 200,000 лв. при това се води съвсем слаб организационен живот. В Русе поради нередовния организационен живот по средата на годината се е стигнало до положение на разтурване. Общо осемтах районни дружки са отчетени 40%. В Разград и Тутракан членовете на дружките са отчетени 50%. В Исперих от 31 дружба 10 отчетени.

3/ Настроение и фракционни борби всред членската маса на БЗНС/оф/ не са забелязани, което се отчита изключително на незаинтересоваността им към организационния живот. По скоро може да се каже, че такива съществуват всред околийските ръководства на дружките, обаче не на принципни политически основи, а на принципа на кариеризма, което напълно се потвърждава от редицата случаи констатирани в Сектора. Таке например в Русе председателя на околийското настоятелство Петко Минчев и Спас Райчев, които са установени като недобри отечественофронтови, винаги решават сами организационните въпроси, след което ги натрапват за одобрение. Такива деяния на горните лица довеждат до негодувания от страна на останалите членове от ръководството. Във връзка с определяне кандидатите за окръжни съветници и народни представители се води борба между ръководствата кой да бъде предложен и до сега няколко пъти са подменяли кандидатите си. Тези техни вътрешни борби не са станали достояние на членската маса.

Случая с Асен Николов Кочев от Тутракан - председател на околийското настоятелство, който от името на БЗНС се стреми да заеме най големият и отговорен пост, който се дава на дружбата. Тези негови стремежи са станали достояние и на широк кръг от членската маса, от страна на които има изказвания, че ръководителите им гледали да грабнат отговорните служби, а за организацията никой не се интересувал. В Разград околийското настоятелство се е разделило на два лагера, по отношение кандидатурата на Ладю Ганчев, като успяват да отхвърлят от листата последният, твърдейки че и отношението на Георги Трайков спрямо Ладю Ганчев не е положително. В резултат на всичко това доколкото е станало достояние на членската маса, констатиран са изказвания, че "добрите" ръководители, като Оббов, Тончев и др. са изхвърлени от БЗНС и останали такива които щели да разтурят дружките с личния си кариеризъм.

4/ Участието на БЗНС в ЕОПО и масовите организации е сравнително масово, без обаче да проявяват дейност. Болшинството от членовете на ЕОПО не се отчитат, слабо посещават и никакъв интерес не проявяват към събранията, сказки и пр. Колкото за членството им в ОЗНС това се дължи изключително на материалната подкрепа която очакват на старини, поради което почти всички членове на дружките - земеделски стопани са и членове на ОЗНС.

Бражески прояви от страна на членовете са забелязани под формата на пасивност по време на изборите за народни съвети и съдебни заседатели въздържани от гласуване, гласуване с вестници и пр. По характерни за отбелязване са случаите в Русенска и Беленска околии.

Във връзка с предстоящите избори особени прояви и настроения не са констатирани. Това предомно се дължи, че подготовката за изборите е в самото си начало. По агентурен път сме се добрали до сведения, че председателя на околийското настоятелство в Русе, Петко Минчев Петков, въпреки обещанията си пред ръководството на БКП, че ще работи за преуспяването на изборите, същият пред свои доверени хора се е изказал, че ще се мъчи да допринесе за компроментирането им. За забелязване е още, че коментарите и проявите по отношение на изборите в района на сектора започват едва няколко дни преди провеждане на същите. Колкото за влиянието на ВЗНС може да се каже, че е слабо ако се съди по изборите за ВНС, което влияние още по-вече е спаднало по причина на кариеризма, който се води от страна на ръководството.

6/ Констатирани са известни прояви и връзки на членове на ВЗНС/оф/ с бивши Н.Петковисти. Така например в Силистренска околия е реализирана разработка заведена по повод събиране помощи за вдоворени Н.Петковисти от тяхните съидейници, между които се оказаха и членове на ВЗНС/оф/, които чувствително са се отзовали в тези помощи. В Русенска околия членове на ВЗНС/оф/ са заподозряни в подпомагане с храна и укриване на установилите се бандити в района на Вятовската гора. Установено е че членове на ВЗНС/оф/ са подпомагали вдоворени помаци от Родопския край. Такъв е случаят в с.Ботево - Русенско. Констатирани са още случаи на застъпничество от страна на ВЗНС/оф/ по отношение изпращането на ТВО проявили се Н.Петковисти.

7/ Някъква особена остра вражеска дейност, пропаганда и пр. от страна на членовете на ВЗНС не е регистрирана. В по голямата си част проявите им са изразени в негодувание по определените им наряди, гласуване с вестници, лозунги и др. Към органите на народната власт привидно се държат добре. Няма прояви на враждебни отношения, въпреки негодуванията им относно засягащите ги мероприятия които народната власт прилага. По случая с Трайчо Костов са констатирани изказвания и очаквания за разцепление на БКП, но по късно като се увериха, че партията смело почиства редовете си коментарите във връзка с горният случай спряха.

8/ Отношението на по голямата част от членовете на дружбите към ръководната роля на БКП е положително, признават БКП като ръководителка на всички ОФ начинания, обаче те смятат че са доста голямо мнозинство, а са пренебрегнати като играели второстепенна роля. Такива изказвания са констатирани от страна на Иван Колев Топчиев - бивш председател на околийското настоятелство на ВЗНС/оф/ в Бяленска околия. Констатирани са още недоволства поради това, че ВЗНС/оф/ се пренебрегва при разпределяне на служби, заемане на ръководни места и пр. Така например членовете на ВЗНС от Кубрат, настроени от председателя на околийското настоятелство Енчо Енчев са изявиали претенции за заемане на половината места от милицията и съвета.

9/ В по-голямата си част членските маси на ВЗНС/оф/ имат положително отношение към социалистическото и планово стопанство. По отношение на строежите, срочните изпълнения и пр. имат вяра, обаче по отношение снабдяване селячеството с индустриални произведения същите не само, че се съмняват но го превят политически въпрос и зловят по него, като са казвали: "Стига сте лъгали народа". Такъв е случаят с председателя на дружбата в с.Ново-село-Русенско и др.

34824

Като цяло ~~дружбите~~ все още нямат правилно отношение към ТКЗС. Предвид на това, че доста от членовете са засегнати при замянката на земите им, а още повече идва да потвърди това им отношение факта, че членовете на БЗНС влезли в ТКЗС са съвсем малко.

10/ Отношението на членовете на БЗНС към законите наредбите и мероприятията на властта може да се определят като относителни. Към едни имат положително становище, а към други, като нарядната система, данаците отношението им е отрицателно. По отношение на данаците и нарядната система членовете на БЗНС - Петър Бозов, Цветан Кънев, Иван Колев Топчиев и др. от Белевска околия са се изказвали, че последните се определят по партизанска линия. По отношение решенията на юнския пленум на БКП отначало голяма част от ~~земеделците~~ земеделци смятаха, че това е поврат в политиката на комунистите и позовавайки се на това доста от членовете на БЗНС засегнати при образуване на ТКЗС, надахнах вик за ревизия на разменените им земи. Има случаи и на напускане на ТКЗС. Това най-вече се отрази в Русенска, Белевска и Силистренска околии.

11/ Отношението на БЗНС/оф/ към съюза между работници и селяни все още не е станал напълно оформено. Много от земеделците смятат, че работническото в продоволствено отношение е по-облагодетелствувано. Същите обаче не са враждебно настроени специално към работниците, а общо недоволството им е отправено към гражданите. Това настроение особено напоследък се е повишило в Белевска и Силистренска околии, където до известна степен се чувства нужда и недостиг на хляб.

12/ Отношението на БЗНС/оф/ към народните съвети е положително. Тяхните представители сравнително активно участвуват в работата на съветите. Тази форма на управление им харесва, поради това, че им се дава възможност да участвуват непосредствено в управлението. При изпълнението на някои правителствени задачи и мероприятия от страна на тяхните представители често пъти се констатира слабо участие и по някога и пасивност. Тук може да се спомене събиране на нарядите и др.

13/ Що се отнася до външната политика на страната и дружбата с СССР, срещат се доста членове на БЗНС/оф/ с отрицателно отношение и повече незаинтересованост. Случаят от страна на дружбените членове Иван Йорданов Георгиев и Неделчо Колев Буков - последният съдебен заседател от с. Ново-село - Русенско, са отказали да дадат подписа си за др. Сталин, като същевременно въздържат семействата си и свои близки. Това тяхно деяние идва да покаже отношението на членовете на БЗНС/оф/ към СССР. По въпроса с борбата за мир не се констатира ни привърженици и любители на войната. Членовете на БЗНС/оф/ в голямото си мнозинство напълно поддържат борбата за мир между народите против всякаква война.

14/ Отношението на членовете на БЗНС/оф/ към лагера на реакцията и подготовка за нова война не може да се каже, че е съвсем отрицателно, тъй като в тях се крие известно стремление за опазване частната им собственост надявайки се за външна намеса в управлението на страната ни.

34925

Констатиран са изказвания от страна на Иван Колев Топчиев бивш председател на околийското настоятелство на БЗНС/оф/ в Белевски околия, който е одобрявал политиката на Тито и отношенията му към селачеството.

15/ Относно вражеските прояви и дейност на членовете от БЗНС/оф/ от страна на ДС са вземати своевременно мерки и установени в провеждане на такава дейност и прояви се наказват според дейността им. От Сектора са изпратени в ТВО не по малко от 17 души предадени на съд и осъдени по 4 и 2 години затвор 6 души. Освен това са взети мерки и чрез околийските комитети на БКП са посочени доста от вражеските елементи промъкнали се в БЗНС/оф/, в резултат на което известна част бяха прочистени. Като най добър показалец е изключването на 40 члена от Кубратската дружба.

По отношение проявите се представители - членове на БЗНС/оф/ вземат се своевременно мерки чрез околийските комитети на БКП и ОФ за разместването им, уволнение и пр.

16/ Все още местните партийни организации на БКП по селата гледат с недоверие на БЗНС/оф/, което се дължи до известна степен на слабите резултати от изборите за ВНС от страна на дружбите. За изправяне на тези отношения от страна на околийския комитет на БКП се води разяснителна дейност.

Някакви грешки по отношение на дружбите от страна на БКП и отделни партийни органи по места не са установени. Повече разпръснатост се състоят при разпределение на наряди, служби и др. Тези драгги обаче се изживяват по леко и не остават многотрайни следи в отношенията между земеделци и комунисти. За изправянето на такива грешки от страна на партията се вземат необходимите мерки, като редица председатели на селсъветите, отговорници и директори по разни предприятия се наказват, разместват или уволняват.

17/ По линия на БЗНС/оф/ агентурата в Сектора не е много добра. Разполагаме със 110 информатора и 14 агента, разпределени както следва: Русе 5 агента, Русенска околия 10 информатора, Белевска околия 14 информатора, Силистренска околия 46 информатора, Дуловска околия 7 информатора и 3 агента, Кубратска околия 7 информатора, Тутраканска околия 10 информатора и 2 агента, Исперихска околия 8 информатора и 4 агента и разградска околия 8 информатора.

Наличната агентура количествено не е малко, обаче качествено същата не дава много добра работа, тъй като болшинството от тях се ползват общо и по линия на селачество.

ЗАМ. НАЧАЛНИК СЕКТОРА:

/Ст. Георгиев/

ЗАМ. ИНСПЕКТОР СЕКТОРА:

/П. Калчев/

М. В. Р.
СЕКТОРНО УПРАВЛЕНИЕ
НА ДЪЛЖАВНА СИГУРНОСТ
№ 7 7089
15 XI 1949 г.
РУСЕ

29 323
ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ВИ
СОБИН

№ 9139 от 20.X.1949 год. към № 7089 от 5.X.т.г.

ДОКЛАД

За състоянието на бившия Н.С. "Звено".

1/В района на бившата Русенска област непосредствено след 9 септември 1944 год. организации на Н.С. "Звено" в началото бяха изградени в околийските центрове и по големите села. По късно бяха образувани организации в централни села и до момента на разтурването нямаше да се организират във всички села. Общо броя на членовете в целия сектор възлизаше на 6758 члена, разпределени по околии, както следва:

Русе	1 организация с	1200 чл. получили за ВНС	747 пл
Беленска околия	16 организации с	394 чл. получили за ВНС	663 пл
Русенска околия	32 организации с	980 чл. получили за ВНС	937 пл
Силистренска околия	31 организации с	1014 чл. получили за ВНС	1424 пл
Дуловска околия	13 организации с	200 чл. получили за ВНС	674 пл
Разградска околия	31 организации с	878 чл. получили за ВНС	1103 пл
Кубратска околия	26 организации с	1400 чл. получили за ВНС	729 пл
Исперихска околия	18 организации с	459 чл. получили за ВНС	250 пл
Тутраканска околия	20 организации с	233 чл. получили за ВНС	750 пл

Поради това, че гласовете получени за кандидатите за ВНС от страна на Звено не са достигнали контролните цифри те същите нямат избрани народни представители от Сектора ни.

Социалния състав на членската маса на Н.С. Звено е различен. Предишно преобладават търговци, занаятчийци, богати и средни селяни.

2/Слабия организационен живот, който бившия Н.С. Звено водеше напоследък стигна до положение на разкапване организацията. От страна на ръководството не се взема мерки за предотвратяване на това положение, а напротив бяха се впуснали в уреждане на лични интереси използвайки организацията си.

Вътрешни борби между ръководството за заемане на отговорни постове още повече допринесоха за саморазтурването им. Тъй като за самото разтурване членската маса не намираше други да е причина, те същите към народната власт и ВКП не са отправили никакви упреки. След разтурване на организацията, мнозинството от бившите членове на Н.С. Звено, се сляха в редиците на БКО и активно участвуват в организационния и политически живот. Особено това се забелязва от страна на бившото ръководство. Колкото за влиянието на същите извън своите среди може да се каже, че е съвсем слабо пример за което показва изборите за ВНС.

- 3 -

30 384

Но ако се съди по плахиента на вестника им преди разтурването той се предпочиташе от значително голямо мнозинство извън организацията, предимно хора отрицателно настроени спрямо народната власт.

3/ От средите на бившите членове на Н.С.Звено не са забелязани никакви настроения във връзка с предстоящите избори. Според агентурни сведения изказванията на доста от бившите ръководители и членове са, че ще подпомогнат доколкото могат изборите за народни представители и окръжни съветници. Участието на последните още не е активизирано и не може да се определи до каква степен ще се развие и дали в положителен или отрицателен смисъл.

4/ След разтурването на Н.С.Звено за отбелязване е, че бившият секретар Димитър Иванов Икономов поддържа връзки с бивши звенари от Русенска околия. Същият е взет на активна агентурна разработка. От външно наблюдение сме установили, че Икономов често пътува до София и Варна. На състоялата се през м. Септември нелегална конференция на Ц.К. на нелегалната организация "Народно единство" във Варна, член от Ц.К. Тодор Богданов е казал, че за Русе по тази организация е работил Д. Икономов. Клош от тази организация под същото име сме открили и разработваме в Сектора, като държим връзка с Варна и пращаме препис от материалите за контрол в ДДС-София Н-к отделение "Б". Разработката е в началото си по която се работи активно. Други опити за възстановяване връзки свързани с предстоящите избори не сме установили.

5/ Освен опита за възстановяване връзките на бившите звенари чрез нелегалната организация "Народно единство" по която заподозряните са изключително членове на Звено и то активисти в миналото. Други връзки с вътрешната реакция не са установени за сега.

6/ От страна на отделни личности бивши членове на Н.С.Звено се провежда известна вражеска дейност, изразена в злословие по адрес на народната власт опити за нелегално възстановяване и дейност. Заподозрените са взети на разработка, като понастоящем по линия на бившия Н.С.Звено в Сектора се водят 3 активни разработки, от които едната групов.

7/ Относно вражеската дейност на установените в провеждане на вражеска дейност са взети мерки по документация и цялостно разработване с оглед предаването им на съдебните власти.

8/ По линия на бившия Н.С.Звено броя на агентурата преди разтурването беше по голям, обаче след разтурването на същия доста от наличната агентура премина по селячество и други линии, като понастоящем разполагаме с 30 информатора и 10 агента разпределени както следва: В Русе 1 агент и 2 информатори, в Бяла 1 информатор, в Русенска околия 2 агенти и 1 информатор, в Силистренска околия 1 агент и 10 информатора, в Дуловска околия 5 информатора, в Разградска 6 информатора, в Курбратска 2 инф., в Исперихска 5 агента и 2 инф. и Тутраканска околия 1 агент и 1 инф.

ЗАМ. ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК Д.С. /Ст. Георгиев/

ЗАМ. ИНСПЕКТОР СЕКТОР I-ВА /П. Митчев/

Строго поверително

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ВИ
С О Ф И Я

На № 9139 от 20 X 1949 год.

Изпращаме Ви доклад по линия на БЗНС/О.О/ за сѣтор

Д.С. Ст-Загора .

В сектора има 604 дружби с 18,921 члена .
Ст-Загора 42 дружби с 1110 члена ,Нова-Загора 46 дружби с 1423 члена
Кърджалии 68 дружби- 1600 члена ,Хасково 73 дружби с 2464 члена,Казанлък
48 дружби с 2048 члена ,Чирпан 18 дружби с 350 члена ,Харманлии 74 друж
би с 2200 члена ,Ардино 21 дружба с 1300 члена,Димитровград 11 дружби с
451 члена,Свиленград 37 дружби с 1260 члена,Момчилград 70 д дружби с2192
члена,Крумовград 39 дружби с 700 члена и Ив айловград 37 дружби с 575
члена.

Социалния състав на членовете е предимно средно селско и в градове
те чиновничество,около 10 % от членовете в село са богати-кулашки елемен
ти,в по голямото си болшинство от членовете на БЗНС в миналото сабили
съмишленици на фашистката власт.Известна част от тях са лобили привържениц
на"пладненци" и "Ричевци" .

Броя на гласовете подадени за БЗНС в изборовете за ВНС са следните:
Ст-Загорарска околия 8240 гласа,Нова Загора 5995 гласа ,Хасково 8962 гла
са,Кърджалии 5036 гласа,Казанлък 6778 гласа ,Чирпан 4055 гласа,Харманлии
5410 гласа, Ардино 6835 гласа ,като се има предвид че влиянието на БЗНС
в тая околия е слабо обаче някои от представителите за Звено по време
на изборите са агитирали да се гласува за БЗНС ,понежъ съдия е явява
техен защитник.Димитровград 1592 гласа,Свиленград 5600 гласа ,Мимчилград
4400 гласа ,Крумовград 6500 гласа ,и Ивайловград 2036 гласа.

В сектора общо има избрани 6 народни представители ,като от Централ
ната листа има дадени две места Свиленград - Атанас Циганчев и Ардино
Димитър Памуков.

Влиянието на народните представители от БЗНС е значително,особенно
сред селската маса .Така например Атанас Циганчев от Свиленград реакцио
нно на строен ,известни дружби като в Квп. Андреево ,с. Чернодъб,Левка
Малки воден и др. са напълно под негово влияние ,В Ст-Загорска околия
като по авторитетен сред селяните е народния представител Георги Драгнев
обаче в последно време неговото в лиание е доста отпаднало тъй като той
е разобличен като защитник накулаците.Ганчо Минева не се ползува с авторит
сред своите избрници тъй като той е издигнат от Георги Драгнев и не
представява никаква политическа личност. Останалите народни представител
ли особено тези които са представители от Централната листа като напри
мер представителя в Ардинска околия Димитър Памуков не се ползува с
никакъв авторитет и доверие сред своите избраници ,тъй като съдия нито
веднъж не се е явил при тях.Като по праволинеен и добър отечественно
фронтонец се очерта народния предсавител Димитър Тодоров .

Организационно състояние на дружбите -то е плачевно,не се води абсо
лютно никакъв организационен живот,на много места не се чувствава съдест
вуването на БЗНС като политическа организация.Тъй като от голямото си
болшинство членската маса членува в ЕОПО и се проявяват като отечественно
фронтвци.Известна част от членовете е залегнало obeждението че зем.свиз
се е изиграл вече ролята в О.Ф. и е безсмисленно той да съдестнува .
Такива obeжденияфима даже и у някои техни ръководители като Диня Тодоров
и др.Публична дейност от страна на БЗНС няма.

БЗНС се поддържа изключително от членския внос на членовете,други
странични доходи нямат.Обаче за отбелязване е че болшенството от членове
те не са отче тении.Ето защо финансовото положение на БЗНС е зле.

В Ст-Загорска околия от всичко 42 дружби са отчетени 39 дружби.
Хасково от 73 дружби са отчетени 50 дружби,Харманлии от 76 дружби са
отчетени 8 дружби ,Крумовград от 700 члена отчетени само 3-ма члена

В Чирпанска околия от 18 дружби отчетени са всички. Обаче да се има предвид че през 1957 год в Чирпанска околия е имало 42 дружби. В Нова Загора от 46 дружби са отчетени само 20 дружби, Свиленград от 37 дружби са отчетени 23 дружби, Ардино от 1800 члена са отчетени 960 члена, в Ивайловград 80% от членовете не са отчетени. За останалите градове не са разполагаме с точни данни за отчетността на дружбите.

В Ст-Загорска околия открити фракции или борби не е констатирано, обаче се очертава прикрито дебне между Ганчо Минев и Димитр Тодоров като се стремят да се зленосават. Това тяхно гонение е резултат на дълбок карнизизъм за постигане на големи постове, за запазване места ти си като народни представители. В околийското настоятелство гр. Харманли се очертава една скрита борба от една страна Околийския председател на настоятелството и от друга членовете на същото. Нярвня застава на такива позиции какво че ентимитенцията няма място в техните редове и води безпощадна борба против тях. В Градското настоятелство в гр. Чирпан се забелязва известна борба между ръководството наказвайки си един на друг недоверие, обвиняват тези които се сработват с комунистите в комунизъм, продамничество и пр. Тия борби в градското ръководство са причина за пълното разногласие в настоятелството, а всичко това дава отражен е в дру- жбите по селата. Членската маса обвинява своите ръководства в бездайнос- ещо Околийското настоятелството и постоянното присъствие на ВЗНС. В Околийското настоятелство в Свиленград има образувана фракционна група ръководена от Атанас Цинанчев -народен представител. Групата ръководена от него е доста влиятелна защото самия той е влиятелен и има голямо влияние сред членската маса, особено сред десните елементи в ВЗНС. В Околийското настоятелство в гр. Казанлък се води фракционна борба между Атанас Емануилов председател на настоятелството и от друга страна членът на настоятелството Димитър Назаров и секретара Георги Дълбоков. Нярвня е обвинен като продамник на ВЗНС защото единствен той се сработва с ВЗН и провежда правителствените мероприятия, в резултат на тяхната борба е изключен от ред овете на ВЗНС секретара на Околийското настоя- ество Георги Дълбоков. Тези тяхни борби дадоха отрицателно положение сред членската маса.

Болшинството от членската маса от ВЗНС има отрицателно отношение както към ръководството по места така и към постоянно присъствие. Какво че същите не са в състояние да защитат тяхните интереси, и са послушни оръдия на комунистите.

Участието на ВЗНС /О.Ф./ в ЕОНО на О.Ф. е слабо въпреки че всички минаха като учредители. На лице е обстоятелството че при организиране и на ЕОНО дружбите представиха списъци в които записаха и не техни членове с цел да надвият членовете на ВЗН и обхващат по възможност ръководстват След като не им се отдаде тая възможност болшинството от тях останаха само формални членове без да вземат каквото и да било участие в органи- ционен живот в организацията. Проявяват се като добри отечествено фронто- вци и работят в ЕОНО с въсем малка част от членовете на ВЗНС предимно от ръководния им кадър чиновници. Открити вражески прояви от страна на ВЗНС не са констатирани. Общо взето отношението на членовете на ВЗНС към народната власт и нейните мероприятия е сравнително добро.

Във връзка с предстоящите избори болшинството от членската маса даде на някои меса и от ръководствата от Околийски и Градски мащаб гледа на изборите равнодушно, не са вземати сериозни мерки във връзка с избори те за агитация и пропаганда. Обаче има скрито негодуване от болшинството от членската маса какво че ВЗНС в предстоящите избори е слабо представе- но. Открити прояви в страна на членовете на ВЗНС във връзка с предстоящи- те избори не са констатирани. Влиянието на ВЗНС сред широките народни мас- иси е сведено почти до минимум. На много места ВЗНС не се чувствава като политическа организация.

От предите на ВЗНС до нас оляция момент не са констатирани лица да поддържат връзки с оксещионни и нелегални организации бандитски груп или поддръжници на външнорели лица.

Вражеската пропаганда сред средите на ВЗНС се свежда главно в разну- ростване на слухове, слуване на чужди станции и пр. Какво че Тито и Трайчо Кос тов са комунистически защитници на се ските интереси и че Трайчо Костов цял да бъде ликвидирани защото той единот век е защитавал интереси- те на народа и е бил истински българин

Атанас Циганчев -народен представител Свиленград с цел да подрони авторитета на партията е говорил на земеделците в Малки Воден, Кап. Андреево Черно дъб и др. че комунистите предлеждали всички земеделци и един по един щели да ги изгонят от отговорни постове и че зем. съюз е не зачитан от БКП и не се назначават техни хора на отговорни места и пр. В този дух има изказвания много. Позиви, анонимни писма разпространявани от страна на БЗНС не са забелязани. Общо взето отношението и настроението на дружбите към органите на народната власт и БКП и нейните ръководители е положително и добро, с изключение на отделни членове реакционно настроени.

Голямото болшинство на БЗНС признават ръководящата роля на БКП. Случая с Трайчо Костов грамадно болшинство от членовете на БЗНС гледат на постъпката му като предателство, към народа. Известна част от членовете смятат че ако Трайчо Костов беше застанал начело на правителството бе направил завой в своята политика и положението на селяните ще бъде облекчено.

Отношенията на дружбите към ръководната роля на БКП е положително те я признават че тя е единствена и силна политическа организация която може да ръководи политическия и стопанския живот на нашия народ.

Отношението на дружбите към социалистическото строителство, 5 год. стопански план, ТКЗС, МТС и индустриализацията на нашата страна е положително и добро. Включените в сдружения земеделци в ТКЗС, работят добре и съвестно а до се отнася за членове от дружбата които не са членове на ТКЗС и имат отрицателно отношение.

Отношението на дружбите към законите на мероприятията на народната власт и решенията на вънския пленум на Ц.К. на БКП. е положително и добро, това е видно от факта че докато през 48 год. имаше масови недоволства от страна на членовете на БЗНС селски стопани какво че земеделците са отрупани с данъци и наряди таж година наредбата за изземане излишците се въз прие много по добре и задоволително, до се отнася до решенията на вънския пленум се възприеха от средите на БЗНС със задоволство.

Отношенията на дружбите БЗНС към дружбата между селяните и работниците е сравнително добро обаче все още има известна част от членската маса на БЗНС които считат че работниците са повече материално одоветворени а то главно за сметка на земеделските производители като се вземат техните произведения на по ниски цени а тия на индустриалните са още по високи.

Отношението на БЗНС към народните съвети е добро. Обаче техните представители в съветите по места не се тия проявяват никаква дейност. Подкрепят всички инициативи подети от представителите на БКП обаче инициативи не проявяват.

Относно външната политика на народното ни правителство е главно съюза ни със СССР и народните демокрации се посреда от страна на членската маса на БЗНС благосклонно, поради обстоятелството че на практика се обединиха че тежестите на войната се изнасят предимно от земеделските стопани от които се изискват военни временни наряди. Считайки че така водената външна политика на България осигурява нейната национална независимост подкрепя мира в целия свят.

Отношението на БЗНС към лагера на реакцията и подготовката за война Титовата клика и нашата вътрешна реакция е отрицателно все още известна част от средите на БЗНС, бивши членове на Никола Петковската партия, народняшката партия и др. фашистки организации промъкнали се в редовете на БЗНС гледат благосклонно на Титовата клика а така също на международната реакция очаквайки че след победата на англоамерикански погром ще настъпи преврат и в нашата политика, с който ще се гарантира земята и имота и освобождението им от комунистическото диктаторство, Това са предимно членове засегнати от мероприятията на О.Ф.

Репресивни мерки не са взети от страна на службата сред отделни членове на БЗНС, възвръщане съдени и пр. Обаче чрез нашата агентура сме инструктирали за елиминирване не десни елементи от ръководни места. Така например секретара на Околийската дружба С ойно Абаджиев бе освободен от длъжност.

също председателя на Градската дружба Бончо Махленски и той бе снет от длъжност. Дадена е линия на агентурата в същия дух към народния представител Ганчо Минев като десен елемент в БЗНС. Посочени са други грешки на членове ръководящи от БЗНС на Околийските комитети на БКП за разобличаване.

Опощение от страна на партийните органи имаше по време на изборите ~~на~~ за Околийски и местни народни съвети които се изразяваха в това че някъде поместа партията бе определила лица от земеделския съюз за съветници без да е вземала мнението на съответната дружба това доведе до получаване оплакване до Околийските настоятелства и от там до постоянното присъствие. Такива случаи има Крумовградско, Хасково и др. Също на много места се допускат грешки от партийни органи незначителни и подценяване БЗНС като организация отстраняване на председатели на селсъвети и заместване с комунисти и др. Това естествено дава лошо отражение сред земеделските маси. Също така са допустими грешки при избиране стопански съвети на ТКЗС като не са допустими в ръководствата членове на БЗНС. Катова случай има в Чирпанско, Каданлъшко, Ст-Загорско и др.

По линия на БЗНС сектора разполага с 57 агенти, и 74 инф. които са разставени както следва:

Ст-Загора и околията 19 агенти и един инф. Хасково в града и околията има 4 агента и, 2 в града и двама в селата. Обаче членовете БЗНС/о/ и по другите линии защото всички са в тесни връзки помежду си а по линия на опозицията има достатъчно агентура. Казанлък и околията има 6 агента и 6 инф. но като се има предвид че по линия на селячеството има добра агентура. Кърджали по тая линия има 3-ма агенти и един в ръководството и двама между членовете. Ивайловград общо в околията по тая линия има 3-ма агенти и 13 инф. от които един агент в града, двама в селата и един инф. в града и 12 в селата. В 16 села в околията по тая линия се разполага с агентура. Чирпан по тая линия има един агент обаче е квалифициран и се справя с работата си. Освен това по тая линия се използват агентурата по линия на селячеството. Момчилград има двама агента и един инф. от които двамата в ръководството в Момчилград един в ръководството на дружбата в с. Джебел, Ардино по тази линия разполагаме с един агент и 9 инф. Нова-Загора по тая линия разполага с 4 агенти и 8 информатори като се има предвид че единия е Околийски организатор и обслужва всички дружки в околията. Крумовград разполага с 4 агента които всички са разположени в града а по линия на селячеството ~~их~~ агентурата се използва за обслужване на дружбите по селата. Свиленград разполага с 7 агента, 38 инф. и 4 резидента. Във всички дружки има агентура с изключение на 5 села. Димитровград има 3 2-ма агенти. Харманлии по тая линия има 3-ма агента, и 2-ма инф. които са разстанени както следва: в Харманлии един агент който обслужва околийското настоятелство и гр. Марица 2-ма агенти и 2-ма информатори. В селата дружбите се обслужват от агентура по линия на селячеството.

НАЧАЛНИК СЕКТОР Д.С.:
ИНСПЕКТОР СЕКЦИЯ I-ВА:

Рай. Загора

— 93

Д О К Л А Д

По линия на БЗНС/НП/-бивш в Ст.Загорски сектор.

В сектора ни до разтурването на БЗНС/НП/са съществували/една/1 областна, 7 околийски, 12 градски и 307 селски н.петковистки дружби с общ брой на членовете по околии, както следва:

Ст.Загора	- 1735
Казанлък	- 386
Кърджали	- 159
Хасково	- 1958
Нова-Загора	- 1902
Чирпан	- 1112
Свиленград	- 320
Харманли	- 1042
Ивайловград	- 304
Димитровград	- 495
Момчилград	- -
Крумовград	- -
Ардино	- -

Общо в сектора - 9553 члена

Социалния състав на горните членове по околии е както следва:

Ст.Загора - бивши индустриалци, търговци и кулаци - 50 %, средни селяни и занаятчи, - 35 % и бедни селяни - 15 %.

Хасково - едни земеделци, - 30 %, средни земеделци - 50 %, занаятчи и маломотни селяни - 20 %.

Нова-Загора - градска буржоазия и кулаци - 25 %, средни селяни и занаятчи - 51 %, бедни селяни - 24 %.

Димитровград - градска буржоазия и кулаци - 70 %, занаятчи, и средни селяни и бедни - 30 %.

Ивайловград - бивши служители - 5 %, бивши търговци, кръчмари, индустриалци и занаятчи - 15 %, кулаци - 25 %, средни и бедни селяни - 55 %.

Казанлък - предимно едри и средни земеделски стопани, бивши уволнени полицаи и съвсем малко дребни стопани.

Кърджали - в болшинството си търговци, буржоазна интелигенция, комиссионери, кръчмари, бакали и съвсем малък процент охоло 5 % средни и бедни селяни.

Чирпан - предимно средни селяни и занаятчи, в по-малък процент търговци, кулаци и бедни селяни.

Свиленград - В по-голямата си част селски чорбаджии, бивши полицейски стражари и друга по малка част средни и бедни селяни.

Харманли - В болшинството си бедни и средни селяни непросветени и една по малка част хора недоволни от мероприятията на народната власт.

Политическия състав на членовете на дружбите е бил предимно членове на БЗНС-кладне, на легиона, бранник и фашизирани елементи като бивши полицаи и държавни чиновници.

Броя на гласовете подадени за БЗНС/НП/ в изборите за ВНС и избраните народни представители по околии са както следва:

Ст.Загора	- 4444	с 4 народни представители.
Кърджали	- 8712	с 1 народни представители.
Казанлък	- 12547	с 1 народен представител
Хасково	- 16465	с 1 народен представител
Харманли	- 11348	с 1 народен представител
Нова-Загора	- 12084	с 2 народни представители
Чирпан	- 14941	с 2 народни представители
Свиленград	- 6425	• -
Ивайловград	- 2166	- -
Крумовград	- 5716	- -

- 2 -

94

Димитровград - 3533 -
 Ардино - 3517 -
 Момчилград - 4400

Влиянието на н.петковистите в отделните околии е следното:

Ст.Загора - Влиянието им сред населението беше доста голямо. Така напр. в селата Коларово, Ястребово, Бъдаще, Климентиново и др. сериозно съперничеа на ОФ по броя на избирателите по време на изборите за ВНС.

Казанлък - Влиянието им беше доста голямо сред селските маси особено в селата Търничене, Павел Баня, Турия, Видин, Скобелево, Долни Мъдрец, Дъбово, Габарево, където по време на изборите вземаха чувствителен процент от гласовете от 20-45 %.

Хасково - Влиянието им в града и бедните села беше незначително, но в селата Увунджово, Динево беше доста силно.

Кърджали - Влиянието на БЗНС/НП/ е било особено силно в сред турското население, което за първи път имаше право да гласува. Сред останалото население влиянието им бе слабо, тъй като в селата ни липсват кулашки елементи.

Свиленград - Влиянието на опозицията в началния период беше голямо на стихийно, в последствие въпреки че имаша възможност за широка дейност те не се възползуваха от това. В настоящия момент влиянието на същите сред широките народни маси е много отслабнало.

Чирпан - Влиянието на БЗНС/НП/ в околията бе значително следствие на което получи много от гласовете на избирателите. В настоящия момент това влияние е доста отслабнало.

Нова-Загора - В южната част на околията където земята е по-плодородна следствие на което има повече кулашки елементи влиянието на БЗНС-НП там беше доста голямо в резултат на което много от избирателите гласуваха за опозицията, като в проценти надминаваха тоя за БКП. В северната част на околията влиянието на БЗНС-НП беше слабо и там ОФ спечели болшинството от гласовете.

Димитровград - Влиянието на БЗНС-НП в тази околия е било доста голямо което проличава от процента на гласувалите за същия, който е 38%, а в селата Брод, Голямо Асеново и Бряст, болшинството от избирателите са гласували против ОФ.

Ивайловград - Влиянието на същите сред населението е било доста голямо, което проличава от гласувалите за БЗНС-НП.

Ардино - Влиянието на отделните членове на БЗНС и опозиционно настроените елементи беше доста голямо и можаха в изборите за ВНС да привлечат към себе си и накарат да гласуван за БЗНС/НП известно число от членовете на БКП-турци, които поради политическата си неграмотност без одобрена агитация преминаха на тяхна страна.

Харманли - Влиянието на членовете на БЗНС беше доста голямо което се вижда от привлечените на тяхна страна гласоподаватели.

Крумовград - Влиянието на членовете беше доста голямо особено сред турското население, в което насаждаха умраза към ОФ и БКП следствие на което по време на изборите за ВНС една част от 25 % гласува за БЗНС-НП.

Момчилград - Влиянието на членовете в околията не беше голямо с изключение сред турското население, което до известна степен можаха да настроят але към ОФ и привлечат на своя страна.

II. Състоянието на бившите н.петковисти по околии е както следва:

Ст.Загора - След разтурването на БЗНС-НП много от последователите на Н.Петков останаха че са били заоблудавани и дигменаха на неутрални позиции, като 20% са влезли в ЕОПО-ОФ, 60% престанаха да се занимават с всякаква политико обществена работа и изчакват събитията и 20% предимно кулаци, репресирани търговци и индустриалци водят вражеска пропагандна работа против ОФ и БКП. Поведението на бившите лидери на БЗНС-НП е следното: Една част от тях бившаки безсмислеността на борбата си срещу ОФ престанаха да говорят и развиват вражеска дейност, други напро-

тив чрез подстрекателства и разпространяване на неверни слухове се мъчат всячески да поддържат духа на бившите н.петковисти предимно на кулаците, търговците и индустриалците, като ги уверяват, че в най-скоро време ще има война и всичко национализирано ще се върне на бившите собственици. От всички тях са разпрасирани...? човека, от които в затвора...? човека и в ТВО...? човека. Влиянието сред бившите им среди е положително и те чувстват подкрепа и съчувствие от последните.

Казанлък - Понастоящем дружбите не водят организационен живот. Голяма част от членовете са се върнали в ОФ дружби, но си остават опозиционно настроени и водят своята подривна дейност в тях. Има случаи на преминаване в ЕОПО-ОФ и ТКЗС. Такива са случаите в с. Гурково, Осетеново и Александрово. Повечето от членовете на БЗНС-НП изчакват развитието на събитията. Общественото на нова война от англоамериканците и навлизане на последните в страната ни, с цел сабаряне на комунистическото правителство. Това са предимно земеделски стопани от среден и едър социален произход. Що се отнася до лидерите на бившата н.петковистка дружба, то председателя на окол.настоятелство Тодор Чорбаджийски се спомена през настоящата 1949 год. двама от тях са въздворени, останали са в околната трима, които не се проявяват активно. От членовете на БЗНС също има репресирани.

Хасково - Понастоящем бившите н.петковисти в основното си мнозинство остават вражески настроени против ОФ и неговите мероприятия. Те изчакват развитието на събитията и живеят с надежда за политическа промяна у нас предизвикана от външна намеса. Много малка част от тях предимно маломощни и бедни занаятчий навлязоха в редовете на ЕОПО и се приобщиха напълно към ОФ. Останалата част едри и средни стопани, които имат близки или роднини репресирани през настоящата година или в миналото се проявяват вражески и неохотно изпълняват наредите си. Това се забелязва особено сред кулачките елементи в село. В болшинството си лидерите на БЗНС през изтеклата година не проявяваха голяма активност и въпреки че си остават заклет врагове на власта си дават вид на помиряване с положението. Една малка част от тях/6 човека/се опитаха да проведат злостна пропаганда и организират нелегални групи, но бяха своевременно открити и санкционирани. Двамата от тях са лидери от околниск мащаб, а останалите четирма от местен. Влиянието на репресирани в оредите им е сравнително голям.

Кърджали - След разтурването на БЗНС-НП бяха задържани по активните членове и след разпит въздворени в ТВО. Болшинството от членовете се смутиха и се разкайваха. До утредяването на ЕОПО голям брой от тях изразяваха желание да влезат в ОФ но не бяха приети. След утредяването на тая организация болшинството от тях-70% влязоха в нея, а вси останаха най-отявлени бивши членове на БЗНС-НП-5 %. Другите 25 % изчакват събитията и разпространяват вражески слухове в полза на западния блок.

Свиленград - Понастоящем състоянието на бившите членове на БЗНС-НП е следното: Една голяма част от 80% са преминали в ЕОПО-ОФ. Останалите 20% се разпределят така-10% които никъде не членуват и изчакват събитията и 10% развиват активна вражеска дейност изразяваща се предимно в разпространяване на вражески слухове за предстояща война между англоамериканците от една страна и СССР и народните демокрации от друга. Разпространяване клевети по адрес на ТКЗС, мероприятията на власта и пр. извършване подготовка и преминаване на нелегално границата. От посочените 80% които са преминали в ОФ не всички са искрени приобщени. Голяма част от тях също изчакват събитията и вършат подривна работа във вреда на правителството и ВКП. Социалния произход на бившите опозиционери които вършат вражеска дейност е от средите на дребни търговци, кулаци, помещийски стражари и някои крайно бедни елементи. Влиянието на лидерите сред населението е почти напълно унищожено, тъй като службата взема на време мерки и им наложи съответстващи репресали. Подмолната работа обаче не е напълно унищожена, тъй като влиянието на същите лидери сред тяхните близки среди е доста голямо.

Харманли - Сред разтурването на дружбата и понастоящем нейните лидери с изключение на един са в затвора, а членската маса в по-голямото си болшинство днес е в редовете на ЕОПО, една част от тях се занимава в разпространяване слухове за предстояща война, смяна на правителството чрез чужда намеса. Социалния произход на последните е средно селски. Влиянието на лидерите всред тяхните близки среди е доста голямо. Един от лидерите е Стратий Бидеров Скерлев, понастоящем се намира в Турция, Манол Димитров Зографев в затвора, Стамо Стоянов Караматав е в неизвестност и 9 са изпратени в ТВО. Сред бедното и средно население влиянието им е почти умалено.

Нова-Загора - От разтурването на опозиционните дружби до сега от членовете на същите са навлезли в ЕОПО-ОФ 23%, на които работата в същите дружби е много слаба, а по места никак не работят, 67% от членовете изкаждат събитията, 10% от тях се проявяват като вражески елементи които правят изказване в помощ на англоамериканците, против правителствените мероприятия, подпомагат въдворените в ТВО и семействата им на същите, величат Тр. Костов, Тито и говорят за разцепление в комунистическата партия. Поведението на лидерите на опозицията, които в настоящия момент са в околната е лошо спрямо ОФ. Същите по най различен начин разпространяват или неверни слухове, предаванията на Америка и Лондон и разцепление в БНП. От всичко това се вижда, че не желаят да се преобрат към ОФ, а напротив очакват да дойдат англоамериканците и да настане промяна във вътрешния ни политически живот. Същите имат смелостта да определят и дами в които ще настане реставрация. До сега от лидерите на опозицията има репресирани 4 души, от които двама са били изпратени в ТВО за по една година, а другите двама понастоящем са там. Влиянието им в опозиционните среди е все още доста голямо, особено това на Кочо Бонев за когото измежду средите на същите и за семейството му се събират помощи.

Чирпан - В настоящия момент нито един от членовете на бившия БЗНС-НП не е преминал в редовете на ЕОПО-ОФ. Същите поддържат връзки помежду си и се обнадеждават един друг с разни слухове за война, за смяна на власта, разчитайки изключително на чужда намеса. Лидерите в околната им привидно са се помирили с положението, но в действителност по най-всевазможни начини поддържат духа на своите хора, поради които 15 души от тях са въдворени.

Крумовград - Една част от опозиционно настроените елементи след образуване на ЕОПО-ОФ бяха приети и понастоящем работят добре. Друга част главно разпространители на неверни слухове в ущърб за лагера на демокрацията и до сега остават още да злословят и изказват надежди че в една предстояща война блока на англоамериканците ще победи и политическото положение в България ще се промени. Репресирани като разпространители през 1947-48 год. бяха три лица, През 1949 год. 4 лица. Наложените репресии оказаха положително влияние сред останалите реакционно настроени елементи.

Ардино - Една част и то доста голяма от бившите гласоподаватели за БЗНС-НП осъзнаха своето погрешно становище и навлязоха в ЕОПО-ОФ, друга по-малка част очаква развитието на събитията. Членове, които да развиват вражеска дейност в околната ни не са установени. Бившия лидер и кандидат за народен представител Тодор Манолов Витанов е напуснал околната.

Ивайловград - Състоянието на бившите членове на БЗНС-НП в настоящия момент е много слабо и не активно. Почти половината от тях са минали на страната на ОФ и членуват в ЕОПО, 30% не се занимават с никаква политическа дейност, като изказват развитието на събитията, а останалата част от 20% предимно засегнати от мероприятията на ОФ водят агитация против власта. Поведението на бившите лидери на БЗНС-НП е много малко изключение си остава вражеско към ОФ, като по голямата част от тях избягват да се проявяват открито и живеят в постоянен страх. Същите се страхуват да не бъдат репресирани заради миналата им дейност. До сега в околната има репресирани от лидерите 8 души, от които 4 изселени във вътрешността на страната и 4 изпратени в ТВО. Влиянието на съ-

ните, а постоянно искат от последните и то големи наряди. Една от причините за не доброто отношение на селяните към работниците респективно и към властта е положението, че в градовете отпущат повече нарядни мидустриални стоки, с които обезпечават до известна степен снабдяването на работниците, а в селата това снабдяване е много по слабо. Това дава повод на реакционно настроените елементи в селото главно бивши членове на БЗНС-НП да сочат тия неща, а именно слабото снабдяване в селата като на изоставане на второ място селячеството, което винаги е било обезправено.

VI. Отношението на бившите членове на БЗНС-НП към вътрешните събития и изборите е следното: Обвиняват правителството за задържането на Тр. Костов, като казват, че това е единствения човек, който се стремил да запази суверенитета на България и да подобри икономиката в страната. Същите не одобряват политиката на нашето правителство по изграждането на ТКЗС и нарядната система. Коментират във вреда на правителството, промените в министерския съвет, като казват, че това е диктовка от Москва и че министрите които са уволнени не са врагове на народа, а работят самостоятелно и не са удобни на Съв. съюз. При отпочване чистката в БКП между тях се носеха слухове и имаше изказване, че комунистите почват да се ядат един друг и че в най-скоро време ще паднат от власт, след което ще настъпят благоприятни за тях времена, че англоамериканците ще дойдат и ще се справят с останалите комунисти. За изборите има изказвания, че не са интересни, понеже са с една листа и че при тях както в миналите не ще имат свобода.

VII. Отношенията им към Съв. съюз и народните демокрации е отрицателно. Обвиняват Съв. Съюз че е вземал всичките им земеделски произведения на безценица и че не е внасял никаква храна в България. Казват също че процесите и народните демократични страни са инсценирани по поръка на Съв. съюз, за да заплашат и тероризират населението. Относно външната ни търговия с блока на англоамериканците казват, че не сме стигнали до разбирателство пак по причина на Съв. съюз.

VIII. Към блока на англоамериканците гледат като на свой спасител, който има неограничени възможности и който в най-скоро време ще дойде на Балканите, за да ликвидира с комунистите. На Тито гледат като на много ловък и умен политик, който на време е разбрал че политиката на СССР е диктатурска и завоевателна. В тяхните очи Тр. Костов се издига в култ, за тях той е човекът който по примера на Тито щял да спаси България като я избави от Съв. съюз.

IX. По тази линия сектора ни разполага с агентура по околности както следва:

Ст. Загора - агенти - 42, информатори - 76. Обхванати са всички села които са имали до разтурването на съюза опозиционни дружини. Няма агентура в 20 села, които не са се проявявали против народната власт.

Кърджали - агенти - 10, информатори - 9. Всичките села не са обхванати.

Казанлък - агенти - 8, информатори - 13. Няма изградена агентура в 13 села, в които по тази линия използваме агентурата работящо по линия на селячеството.

Хасково - агенти - 25, информатори - 26. В околността 30 от селата са обезпечени с агентура и 30 не са. Използува се агентурата работяща по линия на селячеството.

Свиленград - агенти - 5, информатори - 15, резиденти - 4. Същите са концентрирани в около 10 села, като по голяма част от селата в околността макар и в малкото да са имали оформени дружини няма създадена агентура. Агентурата не е достатъчна за разработване на обекта като цяло.

Чирпан - Агентурата по тази линия е на брой общо 28 души. Всички села са обхванати тъй като същата се изгражда на териториален принцип и се използва по всички линии.

Нова-Загора - агенти - 15, информатори - 4. Агентурата е разставена по села по обекта изцяло не е обхванат, тъй като особени прояви

4299

в някои от селата не са забелязани. Тези села се обслужват от агентурата работеща по линия на селячеството.

Харманли - агенти - 12, информатори - 28. Агентурата не е разставена равномерно, тъй като в някои села имаме по 2-3 агенти, а в 8 села нямаме никаква агентура.

Димитровград - агентурата по тази линия е незадоволителна. В повечето от селата се използва агентура работеща по линия на селячество и бандитизма, която има връзка с бившите н.петковисти.

Ивайловград - агенти - 10, информатори - 6. Агентурата работи изключително в града и централните общини. Няма агентура в малките села, които са на брой 11.

Х. Срещу всички вражески прояви на бившите членове на БЗНС-НП от службата са взети съответни мерки за разкриване и парирание тяхната дейност, както и за налагане на съответно наказание-даване под съд или изпращане в ТВО. На лица които подлежат на поправка и превъзпитание не бяха налагани сериозни наказания, а бяха обезпечени с агентура с задача да следи за вражеските им изказвания или замисли, да води сред тях разложителна работа с цел да ги отклони от намерението. По тоя начин няколко младежки групи примерно в Хасково готвящи се да минат нелегално границата бяха разколебани вследствие на което се отказаха от преминаване на границата и понастоящем нямат такъв намерения. На някои от по-възрастните членове на БЗНС-НП, които поради старост не можеха да бъдат въдворявани се съставяха предупредителни протоколи, с които същите се задължаха да спрат своята зловеща агитация против народната власт и БКП. За забелязване е обаче, че същите не вземат акт от това предупреждение и оповавайки се на напредналата си възраст продължават своята зловеща агитация. В някои от околните заради вражески изказвания и прояви са били глобявани някои от членовете на БЗНС. Други от членовете които са си поставили в услуга на чуждото разузнаване бяха предадени на II-ра секция и подведени под отговорност за шпионаж.

НАЧАЛНИК СЕКТОР Д.С.: *Игу*

ИНСПЕКТОР СЕКЦИЯ I-ва: *И.Росин*

Строго поверително

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

700 —
ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ВИ
С О Ф И Я

На № 9139 от 20 X 1949 год.

Изпращаме Ви доклад по линия на бившо Н.С. "Звено" за сектор Д.С. Ст-Загора.

В сектора до момента на разтурването на НС Звено имаше 164 организации с 5319 члена. Ст-Загора 19 организации с 419 члена. Казанлък 14 организации с 292 члена, Кърджали 10 организации с 293 члена, Нова-Загора 18 организации с 200 члена, Чирпан 19 организации с 416 члена, Харманли 19 организации с 531 члена, Ардино 2 организации с 403 члена, Димитровград 11 организации с 225 члена, Крумовград 7 организации с 268 члена, Хасково 68 организации с 1737 члена, Свиленград 13 организации с 215 члена и Ивайловград една организация с 140 члена.

Социалния състав на бивши членове на НС "Звено" от градовете е едновременно буржоазен и дребно буржоазен, а от селата е предимно по-заможни и богати селяни и еснафски елементи. Политическата принадлежност на бившите членове на НС "Звено" са предимно бивши чиновници през фашисткия режим привърженици на фашистката власт: уволнени офицери, засегнати от мероприятията на народната власт, бивши демократи, цанковисти и др.

Ст-Загора за ВНС са гласували 1306 човека, Казанлък за ВНС са гласували 1694 човека, Кърджали — 1130 човека, Нова-Загора 562 гласа, Чирпан — 962 гласа, Харманли — 680 гласа, Ардино — 304 гласа, Димитровград — 180 гласа, Свиленград — 523 гласа, Ивайловград — 150 гласа, Хасково — 2850 гласа, Крумовград — 2142 гласа.

В сектора народен представител от Н.С. "Звено" има един в гр. Казанлък който е определен от Централната листа. Влиянието на съдия сред широките народни маси е сведено до минимум. Тъй като съдия не се е явил при своите избиратели.

Известна част от членовете на Н.С. "Звено" се приобщиха в ЕОПО/О.Ф./ и работят активно като провеждат всички О.Ф. мероприятия а останалата част от членовете възпелех че са фактически членове на ЕОПО са опозиционно настроени към народната власт и нейните мероприятия. Членуват в ЕОПО само за прикритие. Влиянието на Н.С. "Звено" сред широките народни маси е сведено до минимум, нигде в сектора не се чувства че е съществувало Н.С. "Звено" като политическа организация.

Във връзка с предстоящите избори болшенството от бившите членове на Н.С. "Звено" не вземат никакво участие и им е безразлично вземат активно участие отделни членове които са приобщили и приляпи в ЕОПО и то хора които са предимно на служба.

Не са констатирани стремежи да установяване връзките с бивши звенари във връзка с подготовката на предстоящите избори. Връзки с вътрешната и международна реакция не са забелязани.

Главни форми на вражеска дейност от страна на бивши звенари се изразява в разпространение на вражески слухове за предстояща война, за намеса на англо-американците във вътрешния живот на страната ни, слушане на чужди радиостанции и разпространяване на пропагандата им, злословене по адрес на народната власт и видни ръководители на ВКП и против мероприятията на О.Ф. власт. Има отделни случаи в Свиленград лицата Тодор Абаджиев и Тодор Хаджи Иванов бивши звенари са преминали нелегално в Турция.

Предвид на вражеската дейност на някои членове от бивше Н.С. Звено от Казанлъшка околия има двама въздворени и от Ст-Загорска един. Всички проявили се като реакционно настроени елементи от бивше Н.С. Звено са водятна оперативен отчет от секцията.

101

В сектора разполагаме по тази линия с 16 агенти и 9 инф. които са разстановени както следва:
Харманлии 3 -ма агенти които са обслужвали Околийското и Градско ръководство и един инф. от гр. Марица. Ст-Загора -2-ма агенти и един инф. Хасково- един агент, Крушовград един агент, Нова-Загора 6 информатори, Кърджалии един агент, Димитровград един информатор, Чирпан 5 души агенти, Ка занлък 2-ма агенти и един информатор. В останалите г адове на сектор по тази линия не разполагаме с агентура

НАЧАЛНИК СЕКТОР Д.С.:
ИНСПЕКТОР СЕКЦИИ I-ВА:

КМ

829

Из архивите на ДС

Соф. *изглед* Д О К Л А Д

579 85

за състоянието на Н.С. "Звено" в София.

1. Н.С. Звено до разтурването му в София е имал 7 района с 56 секции. Численият състав през този период до разтурването му е бил 3,510 члена.

Социалния му състав е ~~бил~~ предомно от буржуазен и средно буржуазен състав / едри и средни търговци, индустриалци, чиновници и пр. /

Политическото минало на членовете е различно. В болшенството си са били привърженици на фашиския режим където са заемали и отговорни постове, били са членове на различните политически групировки като "Ратник", "Отец Паиси" Радикали, легионери и пр. където са вземали някои от тях доста активно участие, известна част и то много малка са били скрити привърженици на ~~фашизма~~ фашиския режим без никакви прояви и без участието им в тогавашните политически партии.

В изборите за ВНС НС Звено ~~е участвал~~ общо за София към 5000 гласа.

Избрани народни представители двама души - Кимон Георгиев и Трайчо Доброславски. Влиянието на народните представители сред широки те народни маси е било много малко.

2. На строенитето сред бившите членове на Звено е различно. Сред известна част от тях има такова на примирение особено след вливането им в О.Ф. изразявайки се, че това е едно разумно и полезно дело като се приобшат и работят в ЕОПО, за изграждането на социализма в Народната Република България. Има една по-голяма част от тях обаче която не се помирява с новата политическа обстановка, посрещат враждебно вливането им в о.ф и разтурването им като политическа партия, като за това обвиняват К. Георгиев който им бил продал партията на комунистите, като възхваляват предателството на Долапчиев и Дамян Велчев наричайки ги, че те са достойните хора на партията. Същата тази категория от бивши членове на Звено подхранват реставраторски подеми, като ~~смятат~~ с помоща на англоамериканците при един въоръжен конфликт със СССР ще могат да се възползват и възвърнат партията и да ~~дойдат~~ дойдат на власт самостоятелно, без комунистите.

Константирани са случаи че бивши членове на Звено се събират на групички и ходят заедно на "чашка" в Хоремаг където си размислят разни мисли, новини, слухове и предаванията на англоамерикански станции, като се ~~взаимно~~ взаимно окуражават, като мислят че времето тече в тяхна полза.

3. По настоящем из средите на бившите членове на Звено съществуват ~~на~~ различни разногласия през настоящите изборит. Като Димитър тър Зафиров-член на Звено е казал " ние няма да гласуваме, това не са избори да няма опозиция, те са монтирани и ще бъдат спечелени от комунистите, но скоро ще си отишат каквото и да празят, нас само Америка ще ни спаси". В същия дух се е изказвали бившия член на звено Анжел Юруков който казал " за тези гадове няма да гласувам, те скоро ще се махнат, ~~пароха~~ ~~пароха~~ не може да ги търпи повече, а и войната е неин бежна, Америка и Англия са готови ~~но~~ чакат само конфликт.

Общо взето участието на звенарите във връзка с предстоящите избори е слабо, а даже почти не участвуват, като сред известна част от бившите им членове имат определено отрицателно отношение към предстоящите избори видно и от изказванията на някои бивши членове на ~~Звено~~ ~~описани~~ по-горе.

4. Тенденции и прояви за възстановяване на връзките между бивши членове на НС Звено предвид предстоящите избори почти не съществуват, тъй като много от тяхните бивши членове които са заемали по-отговорни длъжности имат известно влияние сред тяхната членска маса са пръснати на различни места, някои от тях са изпратени в ТВО за проявени вражески дейности към о.ф. власт. Други са изсетени за своята минала и настояща вражеска дейност, а останалите, които са вражески настроени без особени прояви и биха направили опит за възстановяване на Звено са изплашени от изселване и остават пасивни. Има и извест

на част макар и малка които са съгласни с платформата на о.ф. и я поддържат макар и не много активно, но все пак дават своят принос в подготвката на изборите от името на ~~ЗНО~~ **ЗНО**.

5. За връзките на бившите членове на Звено с вътрешната реакция може да се кажат, че имат такива, като са слежават с всички реакционни елементи които им подражават, което е видно и от изказването на бившия член на Звено Еньо Тилев Колев, редактор на в. "Изгрев" който е повдигал въпроса да се подпомогне с пари жената на изпратения в ТВО Димитър Спространов. Един от връзките може да се сметне издаванията от тях в. "Изгрев" чрез който се поддържат връзките с реакцията. Чести са случаите на коментарите на бившите членове на Звено отностно Тр. Костов за неговото премахване от редовете на партията и подвеждането му под съдебна отговорност, а така и ~~често~~ **често** БКП, която те изразяват, че в резултат на вътрешни те борби между емигрантите били в СССР от една соре и от друга страна тези които са водили борбата в самата ни страна. С тези изказвания те целят да вселят смут и недоверие сред народа по отношение на партията и правителството.

6. Формата на вражеската дейност на бившите членове на Звено се състои предимно в разпространяване на вражески клевети по адрес на мероприятията на о.ф., слухове за предстояща война между СССР и англоамериканците, клевети по адрес на членове на БКП и правителството, а също така и по личността на др. Димитров. което е плод предимно на бивши членове на Звено които са засегнати от различните мероприятията на о.ф. власт.

7. Мерките които са предприемати предприети от ДС спрямо по-активни вражески настроени бивши членове на Звено са и зграждане в ТВО, изселени от София, а други са взети на предварителни разработки и ОНД за документиране вражеската им дейност и налагане на санкции.

Вражески прояви от бивши членове на Звено за съдебна отговорност нямаме.

8. Градска служба полиция на бивши членове на НС Звено за сега разполага с 12 агента и 6 информатора които са разставени по райони, както следва:

I район-2 агенти, II район-4 агенти, III район- 4 агенти; IV район 6 информатора, V район-2; агента и VI район-1 агент.

Разполагаемата агентура която обслужва НС Звено е недостатъчна за цялостното ни обслужване на обекта, ето защо службата има предвид малкото количество агентура по линия на бивш и членове на НС Звено е запланивала за в бъдеще увеличаването на агитурния апарат и подобрене нейното качество в работата.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ ДС ГРАДСКА СЛУЖБА:

.....
М. Спасов

НАЧАЛНИК I-ВА СЕКЦИЯ ДС ГРАДСКА СЛУЖБА:

.....
Т. Чичиев

СЕКТОРНО УПРАВЛЕНИЕ
НА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

№ Б-6 10687

16. XI 1949 г.

Пловдив № Д-1-9139/20.X.949 г.

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I

СОФИЯ

Изпращаме Ви исканите от Вас сведения относно БЗНС-ОФ, и бивше Н.С.
"ЗВЕНО" за сектора ни.

Б.З.Н.С.-О.Ф.

ПЛОВДИВ

В града ни, по линия на БЗНС-ОФ, живеят организационен живот 11 дру-
жби, от които една се е саморазтурила вследствие неводене редовен орг. жи-
вот. Общият брой на членовете на дружбите в града е 930 члена. Социалният
състав на същите е както следва: средни земеделци 70% и 30% чиновници.
В миналото почти всички са били безпартийни, които са подържали по един
или друг начин съществуващата буржоазно-фашистка система на управление,
в резултат на което са били облагодетелствувани с изключение на една мал-
ка част, които са били земеделци и благоприятно разположени към демокра-
тичното движение и СССР. След 9. IX. 1944 год. в редовете на БЗНС-ОФ намери-
ха място и бивши фашистки елементи - Ганчо Деянов и др. които под прикритие
то на Съюза извиха а запазят своята служба и същевременно да се прикри-
ят.

За изборите за ВНС в града ни гласуваха за земеделските кандидати
2,884 гласоподаватели. Народни представители от страна на БЗНС-ОФ в Плов-
див не бяха избрани.

Общо взето, дружбите не водят редовен организационен живот. Конферен-
ции, събрания и др. стават по специални нареждания изхождащи от П.П. на БЗ-
НС-София. както народнополезни инициативи и акции, така и други положни на-
чинания от страна на БЗНС не се провеждат. Такива се извършват благодарен-
ие примера, които дава БКП. През отчетният период на годината, дружбата
провежда общо от 3 до 4 орг. събрания и толкова просветни. Финансовото със-
тояние на градската дружба е лошо. Постъпленията които стават в касата са
изключително от членският внос, който става без особено желание, като чле-
новете са заявявали "Защо ще членуваме в БЗНС, като той не защитава наши-
те интереси - ще членуваме само в О.Ф." Градската дружба не е помагала и не
е оказвала съдействие при постъпване на работа от някой член.

Дружбите в града са отчетени по райони както следва: 1-ва районна
43,712 лв. 2-ра 29,000 лв. 5-та 11,500 лв. 6-та 12,000 лв. 3-ма 39,730 лв.
9-та 10,000 лв. 11-та 7,300 лв. за другите нямаме сведения.

Фракции в градската дружба съществуваша преди изключването на
гичевиста Стефан Ив. Илев, който след 9. IX. 1944 год. станал обовист, и стара-
телно водеше борбата за пълно завземане на дружбите от него и неговите
последователи, които в последствие се оказа неподходящ за поста председа-
тел на дружбата и бе отстранен като обовист. След елиминирането му, дружби-
те не тръгнаха по пътя на активизиране и решително заставане на страната
на БКП, а продължиха своя монотонен живот. Както при миналите избори, така
и за предстоящите сред членовете на градското ръководство и окръжното
такова съществуват задкулисни борби кой да бъде избран за Народен пред-
ставител и ръководител. Предвид това обстоятелство, някои правят усилия да
се харесат пред своите хора от П.П. От друга страна съществува известна
психоза сред членовете по отношение на ръководителите, да лансирват или
посочват в ръководства и за народни представители лица, които ще ги обла-
годетелствуват. Повечето от членовете на дружбите, по агентурни донесения,
неблагоприятно са разположени към председателя на Окръжната дружба - Григо-
рданданов, който е и кандидат за народен представител, обвинявайки го в пи-
яństwo, човек без авторитет, неподходящ за народен представител, а някои в
селата са заявили че няма да гласуват за него. Народният представител Пе-
тър Запранов, не е проявявал никакъв интерес към живота на дружбата, като
повече от 6 месеца не се вестявал в клуба.

Участието на БЗНС в Е.О.П.О. отеч. фронт и другите масови такива
по райони, се, включват в акции: есенна септба, събиране на храни и др. таки-

ва, като участвуват активисти и агитатори. Представителите на БЗНС в градският Народен съвет и Отеч. фронт в предстоящите избори по указание на П. П. отпочват сериозна подготовка в предстоящата изборна кампания, като са целта са изготвени планове за активизиране на всички членове и поставяне конкретна работа, които след изборите да се отчетат.

Влиянието на БЗНС всред масите не е голямо, като се гледа на тази партия като на партия, която е второстепенна и не съществуваща за дълго. От страна на членовете на БЗНС не са забелязани да потържат връзки с бандитски групи и нелегални организации или пък да подкрепят по някакъв начин въдворени в Т. В. О.

Вражеска пропаганда, разпространяване на слухове, позиви, анонимни писма и др. изхождащи от членовете на БЗНС в града ни не са забелязани. Слушането на чужди радиостанции "Ню-Йорк" и "Лондон" по сведения на агентурата се извършва от някои членове - Ганчо Деянов сам е слушал "Лондон" и пред Жико Петров-секретар на IV-та районна дружба и други лица е говорил за арестуването на Руси Христовов и др. ръководители на БКП.

По отношение на БКП земеделците виждат в нейно лице действително здрава Марко-Ленинска партия-челот отряд на работническата класа и друдовото селачество в борбата за построяване социализма в нашата страна. Партия, която пред нищо не се спира за да осъществи на дело всички неопроприятни обезпечавачи построяването на социализма и комунизма в нашата Родина. Партия, която на време ликвидира всички врагове на делото на социализма интернационализма изхождащи из нейните среди като Трайчо Костов и други. В връзка с случая Трайчо Костов, благодарение на голямата разяснителна кампания на БКП членовете на БЗНС правилно се ориентираха и разобличиха на публични събрания предателството на Костов, Георги Хълчев и др. които са служили на интересите на империализма против работническата класа.

Отношението на дружбата към социалистическото строителство, петгодишният стопански план, ТБЗС, МТС и националната индустрия е положително, като смятат че това са жизнените предпоставки за построяването на социализма, вземайки участие в развитието на същия. Към законите и наредбите на народната власт и Юнският пленум на БКП, също са положителни, като провеждат редица мероприятия за прочистването на съюза от вражески елементи и такива неспазващи законите в нашата страна.

Отношенията между селяните и работниците тук в града не могат да се определят защото няма селска маса, а местните земеделци които се занимават почти с градинарство не правят никаква разлика между себе си и работниците.

Отношението на дружбата към градският Народен Съвет привидно е положително, обаче изказват се недоволства за това, че земеделците не били достатъчно застъпени в същият. Така например, члена на градското ръководство на БЗНС Петър Георгиев Пенков и народен съветник е казал, че народните съветници земеделци са били кукли, че всичко било предварително решено и на заседанията тези решения се оформявали.

Настроения и прояви относно външната политика на правителството, дружбата с СССР и страните с народна демокрация от страна на членовете на БЗНС не са отбелязани. Напротив същите виждат в Съветският Съюз мощна опора на миролюбивото човечество и закрилник на свободолюбивите народи.

Народният представител Мано Пейков Дуралийски след измяната на Тито е заявил, че последният е бил на прави позиции и най добрият ръководител на земеделските маси. За това му изказване, той бе своевременно разобличен на събрание и постепенно отстранен от ръководството на БЗНС. Разобличаването на същият бе проведено под натиска на гр. комитет на БКП. Не е забелязано до днес, членове на БЗНС, да говорят в полза на една нова война и да правят опити за установяване връзки с реакционни елементи. Среду всички нередности и прояви в ред БЗНС службата своевременно сигнализира на партията за разобличаване на инициаторите. А там където е необходимо прилагаме административни мерки.

По линия на БЗНС агентурно-информационният апарат е разстанен както следва: I-ва дружба един агент, III-та I информ., IV-та и Окол. ръководство 1 агент, градската дружба I агент, който едновременно осведомява за действията на фракцията на Г. Хълчев, 1 агент по бившите земосети и 1 агент в VI-та районна дружба. В процес сме на вербовка на двама агенти от градското и окръжно ръководство.

ПЛОВДИВ-СЕЛСКА

Пловдивска селска околия има 89 дружби с общо 3,113 члена, социалният състав на които е както следва: средни селяни 65%, бедни 25%, едри 6% и разни 4%. Политическият лик на членовете в миналото с малки изключения са безпартийни. По време за изборите за ВНС за БЗНС-ОФ са подадени 12,331 гласа. Избрани са двама народни представители - Петър Ив. Запрянов от с. Тюрмен и Мано Пейков Манов - Дуралейски от с. Стрелци Пловдивско; като първият от тях се проявява сравнително добре като О.Ф.-вец, обаче от друга страна няма голямо влияние между земеделските среди и не се ползва с добро имекариерист. Мано Пейков е опозиционно настроен елемент. Никакво влияние няма между съмишлениците си и не се ползва с добро име. Общо взето настроението на дружбите не е добро. Не проявяват никаква орг. дейност. Голяма част от членовете не са отчетени. Особено настроение и фракционни борби които биха дали известни отражения за сега не са забелязани с изключение на отделни изказвания на бивши гичевисти, които смятат Гичев да застане начело на Съюза, като обедини и николапетковистите с цел да вземат голямо участие в управлението, обаче това не е масово явление. Всички членове на БЗНС по места членуват в Единната организация ОФ. С изключение на ОЗЕПС участието им в други масови организации е слабо. В връзка с предстоящите избори, особени прояви и настроения сред членовете на БЗНС не са отбелязани дори още не се говори за тях. Влиянието на дружбите сред масите е много слабо на село, почти не се чувства. Връзки на хора от дружбите с реакционни елементи, нелегални организации, бантитски групи или полкрепа от тяхна страна на възорени елементи до сега не са отбелязани. Вражеска пропаганда, разпространяване на слухове, позиви анонимни писма и др. не са забелязани в околията. Слушат се чужди радиостанции и разпространяване на "новини" не е масово явление. Отношението на дружбите към органите на властта и БКП не е много добро. На някои места силно се чувства неспособването между комунисти земеделци-несработване по изпълнение мероприятията на властта. Особени коментари в връзка с случая Трайчо Костов не се правят с изключение на някои такива, че Костов е водел правилна политика. Отношението на дружбите към БКП в околията, в по голямата си част е отрицателно, какво че БКП има за цел да унищожи БЗНС, като от ден на ден отстранявала техните ръководни дейци от големи правителствени постове и се е стремяла да компроментира Съюза пред селячеството. БКП е подготвяла почва за едно партийно управление на страната. Подобни коментари са били правени от бивши гичевисти и николапетковисти промъкнали се в дружбите. Отношението на дружбите към социалистическото строителство, петгодишния стопански план, ТКЗС, МТС и др. не е много добро. Чувства се недоволство от задължителното изкупване на нарядните храни, и малко оставяне на храни за изхранване на населението. Много малко от членовете на БЗНС участвуват в ТКЗС-тата, а някои от тях злословят против кооперативите, като смятат им отнели хубавите земи. Не се чувства никакво особено отношение или съпротивление относно законите наредбите и мероприятията на властта, но от друга страна, активно участие в дадено мероприятие на властта не се взима. липсва разяснителна работа от ръководни фактори. Благодарение на слабата разяснителна работа за Юнският пленум на БКП почти нищо не се говори, а на някои места дори и не знаят. Отношението им към дружбата между селяни и работници-някакви особени недоволства и вражески настроения не са отбелязани, обаче с ненавист гледат към градското население поради това че същото живеело на гърба на селяните, като им продавали индустриалните отски доста скъпо. Към народните съвети земеделците гледат така както и към бившата администрация. Представителите им не провеждат активна дейност по отношение на правителствените мероприятия. Относно външната политика на правителството дружба с СССР и народните демокрации особени изказвания не са отбелязани. Реакционно-настроение елементи от БЗНС гледат на лагера на империалистите като на опасители, одобрявайки плана Маршал и кампанията на Тито. Мярки по отношение на земеделци не са взимани от страна на службата ни поради липса на прояви. Отношението между партийните организации и местните дружби по селата не е добро. Така например в селата Дълго-Поле, Калояново, Ръжево-Конаре, Маноле и др. партийните организации гледат на дружбите като на такива изживяли времето си. Тези настроения се използват рационално от реакционните елементи. За целта бива уведомяван околка-т на БКП, които насрочват и провеждат съвещания. В Пловдивска околия по линия на БЗНС разполагаме с 3 агента и 8 информатора или всичко от 102 села такива имаме само в 11. Агентурата е слаба и не обхваща добре останалите дружби.

АСЕНОВГРАДСКА ОКОЛИНА

БЗНС-ОФ има една градска и 47 селски организации с общо 1,800 чл. Социалният състав на масата в подавляващото болшинство е средно, незначителна част зможни и тук таме дребно. Грамадното число от членове, особено по селата са бивши земеделци, като в града 50% са били членове на бивши фашистки организации-цанковиоти, легионери и др.

За изборите за БНС за кандидатите за БЗНС гласуваха обща 7,934 души в резултат на което изпратиха един народен представител, -Георги Колеж от с.Избегли, който се оказа привърженик на Оббов. Не се ползва с голямо влияние пред селските маси. Състоянието на дружбите, включително и градската е лошо. Не живеят почти никакъв орг. живот. Финансовото им състояние също не е на нуждната висота. От всички дружби напълно са отчетени само 10-т. Останалите са отчетени под 50 %. Фракционни борби не съществуват, с изключение на градската дружба, където са определени две течения; на дялното е челник Костадин Киров Савов-председател на Окол.ОФ комитет и членовете при съдия Георги Божанов и Кръстю Маринов. На чело на лявото, което е по слабо стоят Методи Наскалев, Апостол Ковачкиев и др. Борбата се води за завземане ръководството. Отношението на членската маса към ръководството и П.П. -не всички са настроени положително, поради това че нямали подходящи достатъчно хора. Участието на членската маса в Единната ОФ организация е задоволително, обаче не всички работят активно. В масовите организации участвуват слабо с изключение на ОЗЕНС. Особени вражески изказвания от участващите в Ч.О.П.О. -ОФ и масови такива не са отбелязани. Предвид факта, че не са отпочнали никаква подготовка и агитация в връзка с предстоящите избори не са отбелязани никакви настроения и изказвания в тази насока. Влиянието на БЗНС всред масите може да се каже че е много слабо. Членовете на дружбите са подържали връзки с опозиционният съюз на Никола Петков-преди, а през 1943 год. някои са участвували в нелегални фашистки организации. -Илия Първанов "Нац. Християнски кръст" от Асеновград осъден на 12 год. затвор. Особена вражеска пропаганда, позиви, анонимни писма не са констатирани да се разпространяват. Обаче неволно стават проводници в разпространяване на различни слухове. Отношението на дружбите към органите на Народната власт и БКП е добро. Една малка част е безразлична а друга отрицателна. На случая с Трайчо Костов, общо взето може да се каже, че на него гледат като на шпионин, който е работил против интересите на работн. класа, но някои са злорадствували. Към ръководната роля на БКП общо взето дружбите зачитат тоя факт, но не са изключени такива, които са против и мечтаят за реставрация.

В подавляващото се болшинство здружените земеделци гледат с добро око на социалистическото строителство в нашата страна, изпълнявайки с всички сили мероприятията на властта, въпреки че някои смятат за неосъществими същите за 5 години. Един малък процент земеделци са положително настроени към ТКЗС-тата, останалата част са против, а що се отнася до МТС същите ползват машините и гледат с радост. Също е отношението им към националната индустрия. С особена голяма радост посрещат регенията на Юнски пленум и то там където се говори за повдигане бита на селото. Що се отнася до това, как изпълняват задълженията си, смело можем да кажем че в някои случаи надминават комунистите. Не са констатирани случаи на непушелюбност към работн. класа, а напротив сработват се правилно.

Отношението към народните съвети е положително. Тяхните представители провеждат дейно според силите им, обаче някои скрито проявяват недоверие поради това че не се взимали тяхните предложения под внимание-народният съветник в Асеновград Георги Манафов, по отношение високите цени на поправка на пещките.

Одобряват и са за външната политика на дружба с великия СССР и страните с народна демокрация. Но съществуват и съмнение в силата на лагер на демокрацията че при една война България щела да бъде наново униожена. По отношение на нова предстояща война, допускат че такава ще има в която ще участва и България. Голяма част от здружените земеделци гледат с ненавист към лагера на реакцията и с презрение към предателя Тито.

Разполагаме с трима С.С. -официални. Незаведена агентура-Асеновград 5 души, Чепеларе 3, Избегли 3, в 58 села нямаме агентура по линия на БЗНС. Горните сътрудници обслужват О.Н. досиета.

ПАЗАРДЖИК И ОКОЛИЯТА

В околията има 2 градски дружби и 70 селски, които общо наброяват 2118 2790 члена, разпределени по села както следва: Пазарджик-235 чл. Велинград 213 чл. Големиново 19, Симеоновец 21, Говедаре 23, Ивайло 25, Ляхово 23, Прънча 22, Братаница 45, Синитово 44, Саранево 170, Горно вършило 20, Звъничево 32, Тополидол 21, Мененкьово 61, Аканджиево 13, Патаденица 40, Алеко Константиновс 24, Дебращица 37, Черногорово 125, Сбор 10, Бошуля 25, Малко Белово 54, Голямо Белово 20, Славовица 50, Драгомир 16, Шиланци 19, Росен 10, Габровица 42, Найдан Герово 26, Блатница 24, Кара-Бунар 17, Калугерово 32, Крали Марко 16, Човечево 32, Костандово 32, Корово 13, Дорково 13, Динката 17, Добровница 30, Главница 12, Виноградец 19, Ваврара 12, Ветрен 45, Ветрен-Дол 14, Драгор 21, Юнаците 14, Лисичево 26, Лозен 11, Мало Конаре 76, Момина Клисура 40, Марица 20, Мокрише 13, Ракитово 72, Овчеполци 15, Пищигово 21, Сестримо 46, Семчиново 13, Св. Петка 41, Сарая 27, Тризодица 16, Хаджиево 30, Церово 42, Цветино 100, Щърково 12, Памидово 13, Величково 23, Злокучене 20, Гара Саранево 36, Дъбравите 20, Баткун 30, Гара Белово 30,

Почти всички дружби членската маса е от земеделски и чиновнически произход. Болшинството са средни селяни, една част занаятчи и малък процент бедни селяни. Голяма част от членовете на дружбите са били преди 9. IX. земеделци до 1923 год. след което се приобщават към сговористите и след 9. отново навлизат в БЗНС. Сговористи и стамболисти са около 40%, които са средни и заможни селяни. Частни и поселятствени 40%, 20% прикрити вражески елементи.

При провеждане на изборите за ВНС са гласували за кандидатите на БЗНС 12, 500 гласоподаватели, като се избрл един народен представител-Никола Разлоганов, а по късно се допълни и кандидатурата на Кирил Клисурски. Идващата народни представители не се ползват с голямо доверие сред земеделската маса поради факта че не участвуват активно в живота на дружбата. За Клисурски говорят по старите земеделци че е бил сподвижник на Стамболийски и въпреки това няма авторитет в околията. Ползува се с името на надменен и груб човек и че ако се избирал в отделна листа същият нямал да получи никакви гласове.

Състоянието на дружбите в околията е лошо. Организационен живот не се проявява. Не се провеждат събрания. Такива стават само по линия на ОФ. Публична дейност почти никаква. 53 дружби в околията са отчетени частично към околийското настоятелство. Има членове не отчетени за по година и 6 месеца. Околийското настоятелство в настоящия момент разполага с около 450, 000 лв. Настоятелството в Пазарджик държи едно кафене и една сладкарница които улесняват финансовото състояние на дружбата. Липсва желание за работа в ръководителите на отделните дружби. Фракционни борби не съществуват. Отношението на членската маса към ръководителите на БЗНС е безразлично поради факта че ги управлявали комунистите.

Участието на здружените земеделци в ОФ организации е задоволително 90 % членове. Масовите организации-тук почти не взимат никакво участие с изключение на единици. В връзка с предстоящите избори, земеделците в околията не проявяват особен интерес, тъй като същите смятат че ще бъдат спечелени изборите от О.Ф. Влиянието на БЗНС в околията не е малко, дори на него разчитат кулашки елементи, като се опитват да го използват в свой интерес.

По голямата част от членовете на БЗНС подържат връзки и са винаги в контакт с бивши николапетковисти. В с. Щърково секретара на ОФ е син на Ангел Христов Гърве-бивш народен представител от Стамболийско време. Понастоящем е вражески настроен елемент, който подържа връзки с известният режисьор Георги Йорданов Илчев. В началото на т.г. членове на БЗНС са взели участие в нелегална петковиска група в с. Ляхово с цел подпомагане на нелегални и тяхните семейства. Същите са придадени на прокурора. До сега не е констатирано разпространяване на вражеска пропаганда, обаче много от тях слушат "Гласа на Америка". В селата където са изградени ТКЗС-та отношението на здружените земеделци спрямо народната власт и БКП не е на необходимата висота. В тези села където не са изградени такива имат положително отношение. В връзка с случая Трайчо Костов, земеделците не коментират. Чувстват го като враг на Народната власт, обаче от друга страна сред тяхни интимни среди го оправдават. По места дружбите признават ръководната роля на БКП като авангард за построяването на социализма и изказват хвалби по отношение желаната дисциплина която съществува в партията.

Поради слабата разяснителна работа по отношение строителството националната индустрия и петгодишния стопански план болшинството от членовете на БЗНС почти не го разбират и не се стараят да го разберат. Отрицателно отношение имат към ТКЗС-тата, участието им в тях е слабо и са готови винаги да се откажат ако им се даде възможност. Юнският пленум на БКП здружените земеделци посрещнаха с убеждението че БКП прави отстъпление по въпроса за ТКЗС-тата. По голямата маса има отрицателно отношение към мероприятията, законите и нарежданията на народната власт. Също такава е и към работниците обвинявайки ги че взимали повече наряди за сметка на селяните. За народните съвети като форма на управление земеделците имат по места добро мнение, като се стремят тяхните хора да бъдат болшинство с цел да изтръгват отстъпки в тяхна полза. Тяхните представители в Съветите работят без особено желание. 50% от здружените земеделци в околията одобряват външната политика на дружба с СССР и народните демокрации, както и борбата за мир, останалите са за съюз с СССР но смятат и за такъв с Англо-американците. По отношение лагера на реакцията и подпалвачите на нова война, голяма част от членовете на БЗНС гледат с известно отрицание, докато другата желае нова война която щела да завърши в полза на западните сили.

В околията агентурно информационният апарат е разстановен както следва: 4 агента и 8 информатора за града и някои от селата. Не са обхванати от агентурно обслужване селата Мало-Конаре, Ляхово, Сараньово, Бошуля и др.

КАРЛОВО И ОКОЛИНАТА

В Карловска околия понастоящем съществуват 43 дружби с общо 1650 члена разпределени по села както следва: гр. Карлово 150 члена, Сопот 30, с. Алево 45, Московец 20, Иганово 30, Столетово 32, Невците 13, Кърнаре 35, Хр. Даново 60, Кожидар 23, Клисура 70, С. латина 25, Богдан 40, Мали-Богдан 45, Чаравелово 43, Св. Климент 26, Дъбене 23, Баня 55, Пролом 24, Михайлци 21, Песнопой 43, Иван Вазово 30, Долна Махала 20, Бегово 15, Сухозем 22, От. Паисиево 63, Стрнегор 34, Свежен 46, Мраченик 35, Гр. Калочер 41, Куртово 25, Горни Домлян 37, Домлян 40, Бегунци 41, Ведраре 13, Мало-поле 15, Соколица 32, Сушица 29, М. Бани 30, Хисар 65, Веригово 20, Миромир 21, и Черничево 13. В останалите села няма изградени местни дружби. Социалният и политически състав на членовете: болшинството са средни и богати селяни, които в миналото са били при върженици на съществуващата капиталистическа власт. За изборите за БЗНС са гласували за кандидатите на БЗНС 7, 057 души, като е бил избран за народен представител Христо Георги в Джонджоров от Карлово-ползващ сене голям авторитет сред земеделците като гичевист. В организационно отношение дружбите в околията не са на нуждната висота. Съществуват борби кой да ръководи дружбата с цел да правят кариера. Повечето събрания се провеждат в кръчмите. Публична агитация взимат участие благодарение съдействието на БКП.

Финансово отношение: - в настоящия момент дружбите не са отчетени и такива искания не са правени към низовите организации от страна на околна дружба. Фракционни борби в околията не са констатирани, с изключение, на таква за лични интереси-кой да стане народен представител. Така например привържениците на Христо Джонджоров са настроени против Страй Иванов Мирков от Сопот, като искат последният да бъде кандидатиран за нар. представител.

Отношенията на селските маси към ръководителите на П.П. не е добро. Малко се говори за тях, поради това че почти техният край не се посещава от хората на П.П. Участието на членовете на дружбите в единните организации на ОУ е масово, обаче не взимат участие в мероприятията им. В връзка с предстоящите избори за народни представители здружените земеделци се интересуват повече за личността, която ще бъде канд. за народен представител, като се сочат двама кандидати-Хр. Джонджоров и Засил Симеонов Начов-подпредседател на Окол. народен съвет-Карлово. Обаче членовете не одобряват и двамата, като за целта са изпратили доклад до П.П. в който молят да кандидатира подходящ човек. Такова настроение съществува в всички дружби като всяка се стреми да издигне член от своя район. До сега не е констатирана вражеска пропаганда, разпространяване на позиви и анонимки, обаче слушат станциите на "Лондон" и "Ню-Йорк". Открито не излизат против БКП, обаче я ненавиждат. За случая Трайчо Костов се говори че е бил защитник на бълг. селянин и че комунистите са го унищожили. Това становише се е променило след разяснението

- 7 -

БТК

Направено от БКП и ОФ, обаче околийската дружба не проведе почти никаква разяснителна работа в връзка с този случай. По отношение на ръководната роля на БКП, здружените земеделци гледат с непазист и искат те да ръководят. Партията е принудена на всички заседания да търси земеделците. За социалистическото строителство в нашата Родина, стопанският план, мероприятията на властта привидно от страна на земеделците се одобрява. Изказвани няма. По отношение ТКЗС-тата и МТС-към първото имат неправилно отношение, поради което много малко са членове на същите, а към МТС са добре разположени използвайки ги за своите работи. Болшинството от земеделската маса в околията одобрява съществуващите закони, наредби и мероприятия на властта с изключение на репресираните които критикуват допуснатите грешки на някои ръководители. Връзка с Унският пленум на БКП, здружените земеделци си мислили че това е отстъпление на партията и реакционните елементи са започнали да подават заявления за напускане на ТКЗС. В това отношение дружбите не са провели никаква разяснителна работа, а напротив псували са Георги Трайков за статията му в в. "Земед. Знаме" от 1.VII.т.г. Както в останалите някои околии, така и в тази, отношението между работниците и селяните според дружбащите е недобро, поради това че всичко се изнасяло за града. По отношение народните съвети и избиране председатели-земеделците тръгнаха по линията на масово записване на членове за своите организации с цел да превземат управите на Селсъветите. Не оказват никакво съдействие на същите, отбегват да вземат участие при събиране на нарядите, не извършват никаква разяснителна работа. При образуване на ТКЗС, земеделците се отнесли много несериозно и без желание към това мероприятие.

По отношение на външната политика на народната власт на дружба с СССР и страните с народна демокрация са съгласни не всички, като против са реакционно настроените елементи. По тази линия малко е направено за разясняване дружбата между СССР и народните демокрации. Са за мир и против войната. Болшинството от земеделците гледа с ненавист на международната реакция, но под влиянието на опозиционни елементи се създава безпокойство за предстояща война. С изключение, при разпределение на нарядите търкане между БКП и БЗНС няма.

По линия на БЗНС разполагаме с 7 души агенти и 8 души информатори.

ПЕЩЕРА И ОКОЛИЯТА

В Пещера и околията съществуват 2 градски и 11 селски дружби. Общо число на дружбите е около 700 члена. Социалният им състав е: Средни 50 %, кулашки елементи 5 %, промъкнали се вражески елементи 20 %, бивши демократи либерали и др. 10 % и останалите бедни селяни в миналото безпартийни. През време на изборите за ВНС гласуваха за кандидатите на БЗНС 2,700 гласоподаватели. Народни представители не се избраха от тяхна страна. Организационното състояние на дружбите е слабо. В повечето села почти не съществуват. Не са отчетени с изключение на дружбата от Пещера и Брацигово. Фракционни борби съществуваха до разтурянето на БЗНС-НИ между гичевисти и обовисти, както и между привържениците на единството с БКП, което положение разединяваше дружбите и не можеха да водят орг. живот. Понастоящем такива борби няма. Членската маса има добро отношение към П.П. на БЗНС. Участвуват не много активно в единната ОФ организация и при самото учредяване на същата земеделците са имали линия да приемат в редовете си бивши опозиционери за да имат болшинство и вземат ръководствата в тяхни ръце. Вражески прояви в околията не са константирани. В връзка с предстоящите избори особени прояви не са констатираны тъй като предизборната кампания в околията не е започнала. В разговор с лицето Георги Акцинов, непознато лице му е казал, че БЗНС в предстоящите избори щел да излезе с отделна листа. Източника не е уточнен. Хората от дружбите почти са в добри отношения с бившите опозиционери с изключение на една малка част. Имаме случаи на подпомагане на въвлечени от страна на членове на БЗНС. В с. Бага през 1947 г. и с. Кап. Димитриево същата година са събирали средства за въвлечени. Връзки с бандитски групи и нелегални организации не са забелязани.

Вражеска пропаганда, анонимни писма, разпространяване на позиви от страна на дружбите не са забелязани. Отношението на дружбите към органите на народната власт нагледно са добри, но по отношение на народната милиция не гледат с добро око-страхуват се от нея без основание.

По отношение ръководната роля на БКП, дружбащите гледат като на партия, която ги е засенчила. Преобладава мнението че те трябва да вземат равно място в управлението на Републиката. В връзка с случая Тр. Костов се изказвали, че БКП държи здраво и пред нищо не се опира. Земеделците в тази околия гледат на стопанския план с добро око и работят за изграждането на социализма в нашата страна. Това не вършат благодарение на примера на БКП. Отношението към законите наредбите и пр. на ОФ власт е добро. В връзка с Юнският пленум коментариите вояед земеделците от тази околия не са отбелязани. Задълженията си като участници в Отеч. фронт изпълняват добре. Представителите им в народните съвети се сработват с тия от БКП и работят активно. Членовете сарза дружба с СССР и страните с народна демокрация, но има единици които се подават на вражеска агитация и разпу пространяват слухове, към които службата взима съответните мерки. Земеделците имат отрицателно становище в тази околия по отношение Англо-американският империализъм и подпалвачите на нова война. Също такова имат и към предателят Тито, което се усили след процеса Ласло Райк. Груби грешки от страна на ръководствата на БКП не са констатирани.

Разстановката на агентурно-информационният апарат е следната: 1 информатор в с. Бяга, 2 информатори в Пещера и 1 информатор в с. Равногор

ПАНАГОРИЩЕ И ОКОЛИЯТА

В тази околия съществува една градска и 13 селски дружки с общ брой 602 члена, от които: 160 члена градска дружка Панагорище, Стрелча 37, Дюлево 13, Смилец 100, Свобода 33, Цар Асен 35, Попинци 23, Долно-Лезски 36, Елшица 25, Боримечково 40, Бяга 22, Бана 16, Мечка 24, Поибрене 33. Социалният състав на земеделците е следният: 4 души кудаци, 412 средняци и 186 бедни селяни от които 400 души бивши членове на Земедел. Съюз, 180 безпартийни и 20 членове на и привърженици на бивши фашистки организации.

За изборите за ВНС са били подадени гласове за кандидатите на БЗНС 3,551. Народни представители не са избрани от страна на БЗНС. Състоянието на дружките е общо злo. Същите не живеят абсолютно никакъв орган. живот. В града е проведено само едно събрание за една година, а в селата никакви. Дружките в цялата околия остават чужди на всички мероприятия провеждани от правителството на ОФ. Финансовото положение на дружките не е много добро. За първото полугодие са отчетени 401 члена, а за второто 148 и 62 неотчетени въобще. Докрая на 343 г. отчетени 2 дружки, докато дружките не са отчетени напълно.

До 1948 год. съществуваха фракционни борби м/у околийските и градско ръководства на БЗНС между привържениците на Гичев и другите, които разногласия съществуваха главно по завземане ръководствата на дружките. Тези борби обаче не дадоха особено отражение. По отношение настроението на членовете към П. П. и ръководителите се говори че БЗНС е станал послужно създание на комунистите. Участието на БЗНС в тази околия в Единната ОФ организация и масовите такива е както следва: В ОФ 542 члена, в ОЗБНС 520, в БСД-во 30, и в ОРНС 30 души. В тези организации вражески прояви от страна на земеделците не са отбелязани. В връзка с предстоящите избори сред тяхните среди не се говори почти нищо, въпреки че в тази околия ще се избира народен представител земеделец. Влиянието на БЗНС вояед масите е 15 до 20 % главно между заможните и средни селяни.

За отбелязване е че по места ръководни фактори подържат връзки с опозиционно настроени елементи и бивши петковисти-случай в с. Свобода. Има констатирани случаи когато отделни членове на дружки са подържали връзка с бандити-с. Мечка. двамата горски милиционери, които през 49 год. пролетта са подържали връзка с известният бандит-криминалист Станю Делчев Стайков от с. Мухово Ихтиманско, заловен през лятото на т. г.

Вражеска пропаганда вояед земеделците не съществува, обаче се чувствава известно недоволство по отношение стопанската политика на селдо. Ненавиждат комунистите като ръководители, поради това, че същите не се интересували от интересите на земеделците. Особени коментариите в връзка с случая Костов няма. Обвиняват БКП и нейната ръководна роля за налагане грубо решенията си в цялата държавна система и недоволството от нейната роля която играят земеделците към социалистическия строителния петгодишния стопански план, ТКЗС, МТС и др. отношението е следното:

Към ТКЗС-тата болшинството от земеделците имат отрицателно отношение, това се вижда от факта че само 50 члена на БЗНС членуват в ТКЗС. Що се отнася до годишния план и националната индустрия, същите нямат абсолютно никакво становище. МТС в околията не съществува. По отношение наредбите, законите и мероприятията на народната власт, средните и бедни селяни са добре разположени, а против са бившите кулаци и реакционери. Решенията на Юнския пленум на БКП задоволително се посреднаха от голямата част на земеделците, като свободно продават известна част от произведенията си. Средните и бедни селяни доброволно изпълниха своите задължения към държавата а именно: предаване нарядните зърнени храни.

И в тази околия съществува настроение към работниците. Селяните гледат на работниците, като на хора, които живеели за сметка на първите. Представителите на БЗНС в народните съвети се държат резервирано и не проявяват почти никаква дейност.

Болшинството от дружбата са за дружба с великия СССР и страните с народна демокрация, а само един малък процент от 5% от бивши кулаци са против водената външна политика на правителството и привърженици на нова война. По въпроса за измяната на Тито почти всички членове на дружбите имат отрицателно отношение и такова против лагера на реакцията и подпалвачите на нова война. Антинародните елементи проявяващи се от тия среди бяха разобличени, след което някои се взеха на О.Н.а към други съответни мерки. Допуснати грешки от страна на БКП към дружбите се сочи тази, че при изготвянето на листите за народни съветници са били избрани предимно комунисти, което е предизвикало настроение. Въпроса е бил отнесен до окол. комитет на БКП.

По линия на БЗНС в околията има следната разстановка на агентурно-информационния апарат: гр. Панагюрище 1 агент, и един информатор, обслужващи околийското и градско ръководства. В с. Свобода 1 агент, Смилец 1 информатор, Бъта 1 информ., в останалите нямаме агентурен апарат.

ПЪРВОМАЙ И ОКОЛИЯТА

Първомайска околия има изградени 24 дружби с общо 1299 члена, от които 693 отчетени за първото полугодие на т.г. а за второто няма такива. Социален състав: -25% бедни, 60% средни, 15% богати. Между членовете една част са бивши фашизирани елементи и николапетковисти. По време на изборите за ВНС гласуваха 5,427 за БЗНС. Не бяха избрани народни представители от БЗНС, обаче БКП им даде едно място-и избран Д-р Георги Славчев Георгие от Първомай. След назначаването му за полномощен министър в Каиро бе заместен от Атанас Георгиев Гелев също от Първомай. Първият не се ползва с доверие и е бил обзовист, 2-я ползва се с голямо доверие като лев земеделец.

Дружбите в Първомайска околия живеят съвсем слаб орг. живот. Финансовото им състояние е твърде лошо. За второто полугодие нямат отчетени членове. По голямата част от членската маса е зле настроена спрямо БКП и мероприятията на ОФ. Фракционни борби не са отбелязани. Отношението на членовете към съюза и Н.П. е безразлично. Навлезли са масово в единната ОФ организация и ОЗЕПС. В първата се стремят да завземат ръководствата.

В връзка с предстоящите избори не е отпочната още никаква агитация и гледат с безразличие към изборите. Сред масите БЗНС не се ползва с доверие. Има случаи, когато членове на дружбите са подпомагали въдворени в ТВО лица, а други са членували и дори ръководили нелегални фашистски организации - "Нац. Християнски кръст". Владимир Недков от Първомай - личен приятел на Д-р Г. М. Димитров, който е дал съгласието си да бъде ръководител на същата организация и дал инструкции за събиране на жито, оръжие и пр. На съдия този Д-р Владимир Недков жена му Рука е членка на околийското ръководство на БЗНС. Една част от членовете на дружбите са ревностни разпространители на неверни слухове като слушат "гласа на америка" и "Лондон предвещавайки крах на комунистите. Също така голямо число имат земеделски отрицателно отношение към БКП, а в случая Тр. Костов се въздържат от коментари, но му съчувствуват. По социалистическото строителство дружбата имат също отрицателно становище като го подценяват. Що се отнася до наредбите на ОФ за нарядите, същите имат недобро отношение. Към решенията на Юнския пленум те смятат че БКП прави крачка назад в своята политика на село. Отношенията между работниците от една страна, и селяните от друга, дру

бите гледат да създадат пропасть между тези две класи, заблуждавайки простите селяни че наредите се давали на работниците. Относно Селсъветите дружбите имат дружбите имат отрицателно становище. Тяхните представители не взимат активно участие. Отношението им към външната политика за дружба с СССР и страните с народна демокрация не е добро. Същите смятат че при една война няма да пострадат. По отношение лагеря на реакцията и подготовка за нова война същите имат положително становище. При една война комунистите щели да бъдат униожени от страна на западния блок. Когато положението "назреело" някои от тях щели да излезат на въоръжена борба. Относно Тито се въздържат да правят коментарии но видимо одобряват борбата му против СССР.

Разстановката на агентурно-информационният апарат в града и околността е следното: 1 агент в Околар-ство и 5 агента в селата Попово Върбица, Татарево, Скобелево и Крушево. В останалите села нямаме изградена агентура по тази линия, но се използва агентурата по Н.П. и селячество.

ДЕВИН И ОКОЛИЯТА

В тази околия съществуват 23 дружби на БЗНС-ОФ, които наброяват общо 1,257 члена. 2 по голямата си част са средни и бедни селяни. Около 200 члена са заможни с по добро имотно състояние. Болшинството от тях са българо-мохамедани и в миналото не са членували в полит. организации, а останалите са били членове на БЗНС-врабча 1. Броя на гласовете подадени за БЗНС в изборите за ВНС са 4,777 и е бил избран един народен представител-Филип Гауров, който не се ползва с доверие сред земеделските маси и се проявява като морално паднал елемент, който не се грижи за живота на дружбата в резултат на което е било искано неговото отзоваване. Дружбите в околията не живеят какъвто и да било организационен живот. За срок от една година проведено е било само едно събрание. Финансовото състояние е лошо. Отчетени са само 10 дружби или 50 процента в околията. фракционни борби не са забелязани с изключение на 5 дружби, останалите не знаят ръководствата на Съюза и Н.П. Почти всички членове на БЗНС членуват в Единната ОФ организация и БЗНС без да взимат каквото и да е участие в провеждане на правителствените мероприятия-без особени вражески прояви. Коментарии в връзка с предстоящите избори не се правят. Както БЗНС така и ръководящите в тази околия не се ползват с доверие сред масите. Връзки с банциски групи или подпомагане на въдворени от страна на дружбата не са забелязани. Ръководителите на дружбите в Широка-Лъка Михалково, Стойките Мукленско са бивши членове на Петков. Вражеска пропаганда се изразява в разпространяване на слухове за предстояща война и идването на Англо-Американците в България, Като се слушат "Гласа на Америка" и "Лондон". Носи се слуха за налагане на големи данъци от страна на властта.

Привидно ръководните фактори на БЗНС имат положително отношение към органите на властта и БКП, обаче конкретна помощ не оказват на изпълнението на правителствените мероприятия. Българо-мохамеданите не са известни за случая Трайчо Костов, а тези които знаят очакват разцепление на БКП. Към ръководната роля на БКП, същите смятат че ще се дойде до ликвидането на БЗНС. Негодуват против партията и властта за това, че имали малък процент представители в държавния апарат. Правилно отношение имат към законите на властта но недоволстват от неправилното им прилагане. За решенията на Юнния пленум на партията се смята като отстъпление от по-ранните и позиции. Към народните съвети имат правилно отношение като тяхните представители на заседанията одобряват известни решения но не взимат участие в изпълнението на същите. Една малка част е за дружба с СССР и страните с народна демокрация, а по голямата симпатизира на Англо-американския блок-Изселвания за Турция. Срещу вражеските прояви изхождащи от средите на БЗНС-ОФ, същите се изселват в вътрешността на страната.

Разстановката на агентурата в тази околия е следната: С. Стойките 3 души информатори, Широка Лъка 2, Михалково 1, Левин 2, Борино 1, Триград 1, Беденски бани 1, Мугла 2, Змеица 1, Доспат 1. В осем села агентура по линия на БЗНС-ОФ нямаме.

ЗЛАТОГРАД И ОКОЛИЯТА

В тази околия съществуват 10 дружби с общо 1,080 члена. Същите са разпределени както следва по села; гр. Златоград-дружбата брой 79 члена с. Добромирци 123, Бенковски 206, Кирково 240, Дрангово 120, Припек 31, Старцево 20, Чакаларово 37, Тикла 104, и с. Неделино 120. Организационен живот на дружбите през последната година е значително намален. Съществуването на БЗНС в тази околия е почти формално. Не се провеждат никакви събрания. Членската маса не се отчита и по такъв начин не може да поддържа единствения платен инструктор който е напуснал околията. Предвид на горните обстоятелства в БЗНС е настъпила дезорганизация като се почне от ръководствата и се стигне до членовете. Естествено в такова състояние БЗНС не може да играе роля в общественото политическото живот на околията. Членската маса предвид на това че се състои от религиозно-фанатизирани елементи стои на много ниско стъпало в политическо отношение. Влизащите в Единната общественост политическа организация на ОЗ не проявяват съзнателна дейност. По принцип населението тук е с такъв менталитет че то влиза в разни партии за да обезпечи политическото си спокойствие към властта.

В връзка с предстоящите избори коментари не се правят. Онези които притежават радиоапарати редовно слушат чуждите станции и разпространяват в връзка с изселването на турците. Има случаи да възхваляват Титовата измяна и тази на Гр. Костов-Мехмед Хасан Хатипов от с. Чичево член на ръководството на дружбата в с. Бенковски е говорил че Тито е най-умният човек който е разбрал края на комунизма. Димитър К. Манолов от Златоград-бивш член на ръководството в гр. Ардино, също е говорил за Тито подобно на първия. Избраните членове от БЗНС за народни съветници в околията общо взето държат добро поведение и признават ръководната роля на БКП. Проявилите се вражески елементи по време на изборите за народни съвети-трима бяха изпратени в ТВО и 5 души изселени.

Агентурата обслужваща дружбите в околията е недостатъчна. Разстанована е както следва: 2 информатори обслужват околийското и градско ръководство, 1 в с. Неделино и един в с. Бенковски. 6 дружби в околията не са обезпечени с агентура.

За изборите за ЗНС от страна на БЗНС-Златоградска околия бе избран Георги Хълчев, като общо към 50 % от гласоподавателите са гласували за БЗНС.

СМОЛАН И ОКОЛИЯТА

В тази околия има 17 дружби на БЗНС с общ брой на членовете 720 члена, социалният състав на които е дребно-буржоазен-търговци, занаятчийска една част дребно-собственици стопани и земеделци. Болшинството от тях са бивши членове на Земеделският съюз, друга част изхождат от Демократическата партия и бивши цанковисти. Общият брой на гласоподавателите за БЗНС през време на изборите за ЗНС е 3,317 души, като по време на същите избори се получи разцепление всред тях и опозицията получи II-ро място след БКП, и не можаха вследствие разцеплението да вземат мандат. Състоянието на дружбите в околията особено напоследък са почти в упадък. Никаква орг. и публична дейност. Клубовете не се посещават. Финансовото им състояние не е добро. Една много малка част от членовете е отчетена. Професионалната организация ОЗБЗНС се ръководи от членове на БКП. Борбите в ръководствата на дружбите с цел да правят кариера дава лошо отражение в ред членската маса, която е заявявала че ще премине в редовете на БКП или ще членува само в ОЗ. Много от членовете не знаят ръководителите си от Н.П. Вонички дружби по местта са колективни членове на Единната ОЗ организация не една малка част работи там активно. Проявилите се вражески елементи бяха изселени в вътрешността.

Върху предстоящите избори особени коментари не се правят. БЗНС в тази околия е загубила всякакво влияние всред масите. Връзки на хора с дружбите с опозиционни и нелегални организации, бандитски групи и подпомагане на въдворени и изселени елементи до сега не са отбелязани. Вражеска пропаганда бе разпространявана в връзка с кампанията за изселване на българо-мохамедани в Турция. Отношението към БКП привидно е добро, но гле

дат с ненавист, поради факта че БКП пренебрегвал кадръ на БЗНС в управлението.

Случаят Трайчо Костов посрещат с задоволство, обаче не го изразяват открито. Отношението на членската маса към социалистическото стипителство в страната не е добро, с изключение на някои засегнати от мероприятията на властта елементи. ТКЗС-та и МТС в околията няма.

Отношението им към законите, наредбите и мероприятията на народната власт не е много добро. Решението на Юнският пленум на партията повечето от тяхните ръководни среди посрещнаха с радост, като считаха че партията прави отстъпление в връзка с което правиха редица изказвания. Заключаване дружбата между селяните и работниците не им се хареса на ръководствата. Така например в връзка с увеличаването цената на хляба селяните са недоволствали против комунистите, които са мислили само за чиновника и работника.

Отношението на земеделците към народните съвети не е до бр тяхните представители не взимат никакво активно участие в изпълнение на мероприятията. Такъв е случая с секретаря на градския народен съвет в Устово Никола Йв. Бечевски, председател на местната дружба, който не изпълнява добросъвестно своите задължения и е изнасял поверителни решения на Съвета. Отношението към външната политика на правителството, на дружба с СССР и страните с народна демокрация всред тях среди е недобро. Члена на окол. р-ство Райчо Илиев Левов се е изказал против СССР и страните с народна демокрация, какво че, същите в скоро време щели да бъдат ликвидирани. Отношението на БЗНС в тази околия към лагера на реакцията и подготовката за нова война, Титовата клика, Трайчо Костов е добро дошло за тях, предвещавайки края на демократичния строй в Републиката ни. Проявилите се активно в вражеска дейност членове на БЗНС са изселени и възворени.

Разстановката на агентурно-информационният апарат е следната: 1 агент и 1 информатор обслужват околийското н-ство на БЗНС, 1 информатор в с. Соколовци и 1 в с. Смилан. Останалите дружки не са обезпечени с агентура изхождаща от средите на БЗНС.

Н.С. ЗВЕНО

ПЛОВДИВ

Бившият Народен Съюз Звено в града ни до разтурянето му имаше 4-ри районни организации с общ брой на членовете 1200 души в началото на 1945 год. и при самото разтуряне беха отчетени 673 души. По време на изборите за ВНС за кандидатите на Н.С. Звено в Пловдивската градска избирателна колегия беха подадени 1321 гласа, като не се избра нито един народен представител. Социалният състав на бившите членове на Звено е дребнобуржоазен-адвокати, търговци, индустриалци и малка част работници и 10 цигани. Помънството от звенарите са били членове на радикалната партия на широките социалисти и отчасти на БЗНС и демократическата партия. Избраният народен представител звенар от Карлово о.з. ген. Христо Тр. Дилков който живее в Пловдив се ползва всред своите съидейници с доверие, обаче няма особено голямо влияние всред тях. В настоящият момент, всред бившите звенари не съществуват съществени настроения, с изключение на кръжок 19-томайци които кинтично коментират политически въпроси.

В връзка с предстоящите избори за народни представители особени коментари не се правят. По донесение на агентурата обекта Дилков по този въпрос е заявил че за определянето на народни представители от Пловдив е имал думата Кимон Георгиев. Според него, щели да бъдат представени за избиране Кимон Георгиев Кулишев и Мархолов, а що се отнася до обекта, ако бъде лансиран то той с голямо желание ще приеме, оплаквайки се от затруднено финансово положение, което е възпрепятствало издръжката му като студент-правист в Париж.

Известни тенденции и проявления за възстановяване на връзки между бившите звенари предвид предстоящите избори не са констатиращи, а също така и такива с вътрешната реакция. форми на вражески прояви от страна на бившите звенари не са отбелязани с изключение на лицето Борис Николов Чобанов, който в връзка с решенията на Юнският пленум е поттиква селяните кооператори и некооператори да подават заявления за излизане от ТКЗС и реакция на зяманките, които макар и правилно извършени, според

-13-

13 —

него не било така, дейния които е вършил с цел да подкопава доверието на селяните към народната власт.

Разстановката на агентурата е извършена по следния начин: Към кръжока "Звено"-стари /19-томайци/ 2 агенти новозавербовани, към районите имаме по един информатор изхождащи от средите на бившите звенари един информатор-квартирник аполитичен и един агент към IV-ти район, който беше най-силен до преди разтурянето на партията.

ПАЗАРДЖИК И ОКОЛИЯТА

До разтурването на съюза в тази околия имаше общо 20 организации с общ брой на членовете 371 които се разпределяха по села както следва: гр. Пазарджик 62 члена, с. Добровица 22, Лозен 12, Драгомир 12, Хаджиев 15, Триводици 13, Дебращица 9, Динката 15, Калугерово 22, Марица 3, Пишигово 17, Ракитово 15, Црънча 35, Блатница 6, Горновършило 23, Костандово 10, Дорково 17, Алекокостантиново 12, Сараново 20, Черногорово 23. По големата си част членовете на Н.С.Звено бяха предимно кулашки елементи а в града фабриканти и търговци 10 % средни селяни. Почти всички са подържали миналата фашистка власт. 40% от всички са подържали сговора в миналото.

В изборите за ВНС в Пазарджик са получили 297 гласа, а в околията 935 или всичко 1232 гласа. Народен представител не е бил избран. След разтурянето на съюза същите нямат никакво влияние въред масите и се гледа като на хора, които са били в сговора и са подържали фашистката власт.

В връзка с предстоящите избори за народни представители звенарите не взимат активно участие и не е забелязана тенденция за възстановяване на връзките им. По донесение лицето Васил Кодуков-бивш секретар на министерството на просветата когато е бил министър проф. Станчо Чолаков е казал следното: "че в Пазарджик имали при него бивши звенари и става ло дума за влизане нах партията в БКП, но по негов съвет решили че е по-добре да не влизат, за да остане като обединяваща личност сам той. Хубаво би било да има обединяващи личности защото скоро може би щели да потриват и ако пукне пушката да имало към кого да се обедини българският народ. По големата част от членовете на бившия народен съюз звено дружа и подържат връзки с бивши сговористи и николапетковисти. Някои от членовете в селата където има кооперативи се обявяват открито против тях. В с. Хаджиево звенара Спас Георгиев Рангелов открито агитира за разтурянето на ТКЗС-то. Тодор Абаджиев от Пазарджик е разпространявал слухове в връзка с това че войната била предстояща. Първият бе извикан в службата и бе предупреден с протокол. Разполагаме с 3 души агенти които са в Пазарджик по линия на Н.С.Звено.

ПАНАГОРИЩЕ И ОКОЛИЯТА

В околията до разтурянето на Н.С.Звено е имало 2 организации една градска в Панагорище с 34 члена и една селска-Попинци с 13 члена. Социалният състав на същите е предимно занаятчиско-търговски и едроземе владелски. Болшинството са били привърженици на бившата фашистка власт. За изборите за ВНС звено е получил общо в околията 94 гласа. Не се ползват с никакво влияние в околията. Същите упрекуват БКП за тяхното разтуряне.

В предстоящите избори звенарите нямат никаква отбелязана дейност с изключение на единици, които са включени в изборни квартални агитки. Тенденции за възстановяване на връзки не са отбелязани, а също и такива с вътрешната реакция. Агентурата по линия на Звено нямаме.

ПЕВЕТА И ОКОЛИЯТА

До момента на разтурянето на съюза "Звено" в града съществуваше само една организация наброяваща 17 члена и такава в Брацигово от 6 члена, в Козарско 29 члена и члена в с. Исперихово. Правиха се опити за образуване на такива организации в с. Разногор, Бяга, Фотиново и Батак но поради преобладаващото мнозинство на вражески елементи-цанковисти, нац. либерали, легионери, полицаи и др. не бяха одобрени от Ог. За изборите за ВНС Н.С.Звено гласуваха резолюция за присъединяването им към опозицията като са изпратили телеграми до ВНС-ИИ и ВРСИИ/о/. Кандидатите Васил Данаилов Юруков от Пловдив и Трифон Николов Трифонов от София не бяха из

14 ~

брани. Звено получи общо 81 глас. Понастоящем звено няма никакво влияние. Настроение няма. Предвид изборите никакво настроение, сяко не е отбелязано, както и тенденции в тоя дух няма. Много от тях подържат връзки с реакционни елементи. По отношение формите на вражеската им дейност звенара Стоян Г. Масларов от Исперихово е разпространил слуха че Муханов и Гичев били поканени да влезат в кабинета. Източника по този слух се оказал друг. По обслужването на Звено в тази околия службата разполага с 1 информатор, който понастоящем се използва по линия на държавния апарат.

ПЪРВОМАЙ И ОКОЛИЯТА

До разтурянето на бившия Н.С. Звено Първомайска околия е имала 14 организации с общо 275 члена: Първомай 19 члена, Добрица 7, Бодрово 40, Върбица 20, Драгойново 3, Дълбок извор 15, Езерово 25, Караджалово 24, Поройна 9, Попово 42, Татарско 15, Царско-село 23, Бригово 40, и Крушево 7 члена. Социалният състав на членовете е бил 60 % средни селяни, останалите бивши собственици и занаятчии. Болшинството от тях бивши цанковисти. По време на изборите за ВНС, Звено получи 556 гласа. Бившите Звенари понастоящем почти всички слушат радио "Ню-Йорк" и "Лондон" и очакват в скоро време война-англо-американците да дойдат в скоро време в България определяйки срокове. Без всякакво влияние са в селските маси. В връзка с предстоящите избори не взимат никакво участие. Тенденции за установяване на връзки помежду и такива с вътрешната реакция не са забелязани. По отношение на проявите се вражески елементи от тях среди службата документираща след което прилага съответните административни мерки. По тази линия службата в околията разполага с двама агенти 1 в окол. р-ство Първомай и 1 в организацията в с. Крушево.

КАРЛОВО И ОКОЛИЯТА

До преди разтурването на Народния Съюз "Звено" съществувал в околията имаше две организации с общо 32 члена-Карлово 15 члена и село Иван Вазов 16 и Град Сопот 1 член. Хората членуващи в съюза произхождат от заможни семейства които в миналото са били превърженици на фашиската власт. За ВНС общо в околията за Н.С. Звено са гласували 273 човека и избран един народен представител-Христо Лилков. Народният съюз Звено няма почти никакво влияние сред масите поради факта, че същите в миналото са били в съюз с фашиски елементи. Извън своите среди Звенарите не се ползват с никакво влияние и същите имат вражеско отношение спрямо властта на Отечествения фронт, която ги е засегнала с икономическите мероприятия. В връзка с предстоящите избори за Народни Представители звенарите не взимат абсолютно никакво участие, тъй като голяма част от тях са изключени от О.Ф. Тенденция за възстановяване връзки в околията, предвид предстоящите избори не са забелязани. Звенарите продължават да дружат с опозиционни елементи Н. Петковисти, като споделят мисли по межд. народното положение, претричайки края на О.Ф. В връзка с Юнския пленум кандидат Народният представител от с. Иван Вазов Цоню Тодоров Цонов член на ТКЗС е споделил агитация за събиране на подписи на недоволни кооператори за разтурване на ТКЗС, обидвайки селяните в тази насока. Действително такива списъци бяха пуснати за събиране на подписи, обаче службата се намеси веднага и инициаторите бяха веднага извикани в службата и предопределени с протокол. В околията по линия на Звено работеха двама души информатори.

консигн. мисия

АСЕНОВГРАД И ОКОЛИЯТА

Бившият съюз Звено до разтурването в околията имаше 14 селски организации и една градска с общо 305 члена, както следва: Асеновград 42, Молдава 17, Христо-Милево 19, Горно поле 21, Ахматово 3, Хвойна 7, Чешнегирс 63, Оряхово 27, Козаново 10, Конуш 16, Боанци 14, Долнослав 12, Тополово 26, Стояво 3, и Богданица 15. Социалният състав на същите организации е било в подавляващото си б-шинство, б-ше едро и дребно селско и един много малък процент дребно селски и пролетарски елемент. Почти всички звенари в миналото са били бивши цанковисти, демократи, легионери и други.

За ВНС за звено са гласували 1190 човека, което число не позволило да бъде избран Народен Представител. Всички бивши звенари нямат никакво

-15-

160
15

влияние сред масите и с еле настроени против власта на О.Ф.

В връзка с предстоящите избори не са канстатирани никакви настроения и все още агитацията не започнала. Тенденции за установяване на каквито и да с връзки между Звеноарите не са забелязани. Ни връзка с изборите. От друга страна връските с вътрешната реакция с канстатирани като бивши звенари с участвали в фашистката организация Национал Християнски Кръс, -Милан Гошев осъден на смърт, бивш секретар на Околийски комитет на Звено, Борис Гочев член на Околийски комитет осъден на 5 год затвор и други такива изхратени в ТВО. Само Милан Гошев бе се обявил за нелегален и проявяваше бандитска дейност. По линия на Звено разполагаме с 2 ма СС които се намират в Асеновград.

ДЕВИН И ОКОЛИЯТА.

До разтерването на народния Съюз Звено които се образува след 9-Септември в Девинска околия съществуваша 4 организации: Град Левин 33 члена, с.Надан 9 члена, Широка Лъка 10 члена, с.Беден 13 члена, Стомнова 35 члена или общо 105 члена. Социалният им състав с бивши търговци, полицейски началници, цанковисти и засегнати от народният съд. За изборите на ВНС цялата околия са гласували за звено 505 човека с кандидата за Нарoden представител Д-р Николов-не избран, които по настоящем е в Австрия Американска зона. Звеноарите нямат абсолютно никакво влияние в околията. В предстоящите избори не взимат участия в подготовката и в връзка с това не са забелязани тенденции за възстановяване връските помежду им. Такива с вътрешната реакция не поддържат. Лидерите на бившия Н.С.Звено в околията предимно търговци са изселени. Разполагаме с един агент, които понастоящем е изселен.

СМОЛАН И ОКОЛИЯТА.

До разтурването на съюза в тази околия съществуваша само 3 организации с 112 члена, предимно бивши търговци и чиновници уволнени след 9-ти. Всички в миналото са били преближани на фашистката власт. За изборите за ВНС са гласували за Звено 235 човека. Бившите звенари нямат никакво влияние в околията. Същите са еле настроени спрямо власта, като някои са взети на разработка.

В връзка с предстоящите избори извесни настроения не са забелязани нито пък тенденции за установяване пък на някъкви връзки. По доносение на агентурата Христо Лилков, Чобанов и Раслков от Пловдив с се изказали "че до вчера са яли и пили с комунистите и днес един по един се намират на улицата и че скоро ще дойде време, когато бившия френски възпитаник Генарал Христо Лилков, ще бъде министър на войната" Някои бивши звенари разпространяват вражеска пропаганда против власта и БКП и съботират мироприятността на О.Ф. Такав е случая с кандидат народния представител за ВНС Костадин Димчевски, които е взет на активна разработка. Нох линия на Звено имаме един Агент и един информатор-в с.Райково и в Град Устово.

ЗЛАТОГРАД И ОКОЛИЯТА.

След 9-ти в Златоград е била създадена организация която достигнала до 30 члена, в с.Неделено 12 члена и в с.Бенковски 25 члена, последните две още при образуването си се саморазтурили, а Златоградската е останала да съществува формално без да води някъква организационен живот. Същите нямат никакво влияние сред населението. За ВНС-звено е получили в околията 230 гласа. По линия на Звено е бил вербован само един информатор, които се намира в града.

ПЛОВДИВСКА ОКОЛИЯ.

До разтерването на Н.С.Звено в Пловдивска селска околия съществуваша 37 организации с общо 998 члена при социален състав както следва: Едро селски 40%; Средни селяни 35%; Индустриалци 2%; бедни селяни 10% и разни 13%; Политическото ниво на членовете в поголемата си част е безпартийна, една значителна част принадлежи на фашистки организации и само 5%

са били членове на бившия но звено, по време на ВНС за народния съюз. Звено са подадени в Пловдивска околия 1660 гласа и избран нито един народен представител от тяхните среди. Никакво влияние на Звеноците в околията не се чувства, тъй като много от тях са изключени от редовете на ЕОПО. В връзка с предстоящите избори същите не вземат никакво участие и не са забелязани тенденции за възстановяване връските помежду им. Връзка с вътрешната реакция за сега не са забелязани също. Прояви на пражска дейност няма в околията. Околията разполага с един информатор и двама агенти и едно отчетно наблюдение.

НАЧАЛНИК СЕКТОР "Д.С.":

/Ив.Илчев/

ИНСПЕКТОР СЕКТОР "Д.С.":

/Д.Мурджев/

Из архивите на ДС

М. В. Р.
СЕКТОРНО УПРАВЛЕНИЕ
НА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ.
№ Б-8 **15558**
16. II 1949 г.
СОФИЯ

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ **7708**
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ПЪРВИ
ТУК

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 13.08.2014г. Секретар: <i>[signature]</i>	

Инд. На Р Д-I-9189/20.X.1949 год.

БИВШИ Н.С.ЗВЕНО

МАРЕКСКА ОКОЛИЯ

До разтурянето на Звено в околията съществуваша 17 селски и една градска организация и една младежка в гр. Марек с общ брой 394 члена.

Социалния състав на градската организация бяха в болшинството си търговци, кръчмари и двама уволнени офицери, а селските организации - бивши полицаи, кръчмари, кулаци.

За обикновеното народно събрание в околията беше избран Петър Николов Малков за народен представител от гр. Марек. Същия не се ползва с авторитет и влияние сред народните маси, а също и организацията им.

Членовете на НСЗвено поддържат връзки с реакционери - стари служаци, засегнати от мероприятията на властта и др.

Народния им представител Петър Малков системно злословеше по адрес на властта, публично се е изказвал против Др. др. Сталин и Димитров, за което бе възворен в ТВО за една година. Същия е богат скотовъдец, запасен офицер.

В околията по линия на НС Звено разполагаме с един агент.

ГОДЕЧКА ОКОЛИЯ

В околията съществуваша 13 организации на НС Звено с общ брой 175 члена, по голямата част, от които са бивши кръчмари, търговци, черноборсаджи и бивши служители.

В изборите за ВНС получиха 207 гласа. Авторитет и влияние сред масите на са имали.

Изказвания и коментари във връзка с предстоящите избори от тяхна страна не са констатирани, тенденции и проявления за възстановяване на връзки помежду им във връзка с предстоящите избори също не са констатирани.

По непроверени сведения бившият председател на Окол. ръководство на Звено - Герасим Симов Бецков от гара Драгоман, поддържа връзки с Георги Стоименов, бивш областен директор на София, под чието ръководство Герасим Симов създаде Звено в годечка околия.

Констатирани са следните вражески действия на звенари през годината: Спас Кирков Станчев от гара Драгоман, бивш полицейски началник и секретар на околийското ръководство на Звено, 40 г., се е изказал, че войната е предстояща и тогава ще си разчисти сметките сред комунистите, които много ги тормозели. Същия понастоящем е домакин на почивна станция в с. Върлец.

Петър Гигов Матулов от с. Драгоман, бръснар, 40 г., бивш председател на Звено в селото, в пияно състояние е казал, че ще се бори против власта на ОФ, която скоро ще падне.

Разполагаме с двама информатори в околията.

НОВОСЕЛСКА ОКОЛИЯ

В околията съществуваша 16 организации на НС Звено с общ брой 459 члена, от които 40% - богати, 45% - средни и 15% - бедни. 45% от тях са били в миналото членове на сговора и на други фашистки партии

77182

40% симпатизанти на фашистката власт и останалите са били безпартийни. В изборите за ВНС получиха 622 гласа-народен представител не са имали.

Настроения във връзка с предстоящите избори между бившите звенари не са констатирани, тенденции и прояви за възстановяване връзките между звенарите предвид предстоящите избори не са забелязани.

През пролетта на 49 г. бившите звенари-Иван Ат. Велов, Атанас Станков Михайлов и Захари Ат. Пайденев от с. Априлово са направили събрание и са вземали решение да водят разложителна дейност в ТКЗС и превземат ръководството на същото. Във връзка с горното лицата бяха взети на предварителна агентурна разработка, бяха документирани редица техни вражески изказвания и бе реализиран Атанас Станков Михайлов и бе изпратен в ТВО за 1 година. Същите в скоро време ще бъдат задържани и другите.

С агентура по линия на Звено в околията не разполагаме.

БОТЕВГРАДСКА ОКОЛИЯ.

В околията имаше организации на Звено само в Ботевград и Брачеш с общ брой 46 члена. По голямата част от членовете бяха търговци, техни приятели и бивши служители.

В изборите за ВНС получиха 141 гласа.

Бившите звенари не вземат никакво участие във връзка с предстоящите избори с изключение на Наум Ломсеев Хазиев бивш окоп. председател на Звено, който е член на ОФ к-т и като такъв му възлагат работа окоп. ръководители.

Не е констатирано бившите звенари да правят опити за възстановяване връзките помежду си във връзка с предстоящите избори, а същото не са констатирани отделни вражески прояви.

По линия на Звено в околията не разполагаме с агентура.

БРЕЗНИШКА ОКОЛИЯ.

В околията не е имало организации на Звено. Имаше отделни еденици в Брезник, Слаковци и Ракита, общо около 20 души.

В изборите за ВНС получиха 126 гласа, които бяха подадени най-вече заради техния кандидат о.з. генер Мархолов, който бе кандидат в околията.

Вражески прояви от страна на съмишленици на Звено не са констатирани. Агентура в околията нямаме.

ПИРДОБСКА ОКОЛИЯ.

В околията имаше 7 организации на Звено с общ брой 104 члена, повечето от които търговци, богати земеделци, бивши полицаи и хандармеристи.

В изборите за ВНС получиха 330 гласа. Народни представители не са имали. Кандидати бяха околийския управител Гунчев и Дончо Г. Костров от Златица/сега покойник/никак неизвестни на населението в околията..

Сред бившите звенари, голяма част от които са членове на БОНО съществуват настроения против ОФ и по специално против комунистите.

Във връзка с предстоящите избори бившите звенари не вземат никакво участие в подготовка на съдите.

Мерки от страна на службата спрямо вражески прояви се звенари се изразяват в предупреждения и изпращания в ТВО, какъвто е случая с Иван Павлов Овчаров от с. Тавдар, бивш офицер и секретар на Звено в селото.

Агентура по линия на Звено в околията нямаме.

САМОКОВСКА ОКОЛИЯ.

В околията имаше 6 организации с общ брой 180 члена, по голямата част, от които стари грешници, околени офицери, бивши цанковисти и хора участвували в потушаването на Септемврийското въстание, като например секретаря на околийската им организация-Александър Захариев Чуиуров.

В изборите за ВНС получиха 503 гласа.

Във връзка с предстоящите избори бившите Звенари не вземат абсолютно никакво участие.

Тъй като болшинството от бившите звенари са реакционери, то те подържат връзка с местни реакционери, като уволнени офицери, изселени и др.

Вражески прояви сред бившите звенари не са констатиран. Разполагаме само с 1 информатор.

ДИМИТРОВСКА ОКОЛИЯ.

В околията съществуваше само 1 организация и то в гр. Димитрово с 78 члена, повечето от които чиновници в мината и търговци. По голямата част от тях в миналото са били привърженици на фашистката власт.

В изборите за ВНС получиха 640 гласа, народен представител не са имали. Някой от бившите звенари от време навреме се събират по двама-трима и се оплакват един друг. Най-вражески настроения от тях Кирил Георгиев Папкарлов редовно ги усвещава за "шовинисти" от "гласът на Америка".

Много от тях са включени в БОПО и им се възлага работа във връзка с предстоящите избори, някой от които се справят с поставените им задачи, но повечето се отнасят с пренебрежение и не вършат никаква работа.

Повечето звенари подържат връзки със старите си приятели от ВЗНС-Н. Петков и ВРСДП/о/.

Много от тях разпространяват англоамериканска пропаганда помежду си, като напр. Кирил Георгиев бивш касиер на Звено в Димитрово. Разполагаме с двама информатори по линия на Звено в околията.

КЪСТЕНДИЛСКА ОКОЛИЯ.

В околията имаше 21 селски и 1 градска организации на Звено с общ брой 240 члена, болшенството от които са бивши офицери, полицаи и привърженици на фашистката власт.

В изборите за ВНС получиха 614 гласа, народни представители не са имали. Настроението на по-голямата част от бившите звенари към мероприятията на ОФ власт и към БКП не е много добро.

Във връзка с предстоящите избори бившите звенари не правят коментари. 4 души от тях са определени за активисти и агитатори по предстоящите избори в околията.

Бившите членове на Звено дружат изключително с врагове на властта като уволнени офицери и др.

Формата на вражеската дейност на бивши звенари се изразява в разпространяване на зловерни слухове слушани от чуждите станции.

Спрямо вражеските настроени звенари са взети следните мерки: Не им е позволявано да следват във висшите учебни заведения, да заемат отговорни постове.

По линия на Звено разполагаме с 2 агенти и 1 информатор.

ИХТИМАНСКА ОКОЛИЯ.

В околията имаше 1 градска и 3 селски организации на Звено с общо около 70 члена.

В изборите за ВНС получиха 385 гласа.

Прояви от тяхна страна във връзка с предстоящите избори не са констатирани.

С агентура на разполагаме.

44387

РАДОМИРСКА ОКОЛИНА.

В околията имаше 11 селаки и 1 градска организация на Звено с общ брой 212 члена, повечето от които засегнати от Народната власт, търговци, индустриалци и бивши фашисти.

В изборите за ВНС получиха 467 гласа, народен представител не са имали.

Около 50% от бившите звенари са членове на БЮРО, но не вземат никакво участие в живота на организацията. Повечето от тях поддържат връзки с реакционери и фашисти, като например Методи Алексиев от с. Номосело, който по време на изборите за ВНС агитираше в полза на опозицията, докато му се посещава ежедневно от реакционери, слушат "Лондон" и "Гласът на Америка" и стават разпространители на зловерни слухове.

По линия на Звено не са вземати почти никакви мерки спрямо вражеските прояви на техни членове.

Не разполагаме с агентура по линия на Звено в околията

СОФИЙСКА ОКОЛИНА.

В околията имаше около 33 организации на Звено с общ брой 410 члена. В изборите за ВНС са получили 1654 гласа, народен представител не са имали.

Без връзка с предстоящите избори коментари от страна на бившите звенари не са констатирани.

В околията имаше един информатор по линия на Звено.

НАЧАЛНИК СЕКТОР ДЗ-СОФИЯ:

/В. Дужков/.

ИНСПЕКТОР I-ВА СЕКЦИЯ:

/Г. Дужков/.

КО/НИ.

Строго поверително!

184

87

СЕКТОРНО-ОКРУЖНИ
на ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Б-5 6174
17.11.1949 г.
ПЛЕВЕН

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ВИ

С О Ф И Я .

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Д О К Л А Д

За численото и организационно състояние на ВЗНС-О.Ф.
Плевен сектора.

В сектора на ВЗНС-О.Ф. до 15.XI.1949 год.дружбите набро-
яват 508 с общо членове 30976, но от тях едва 40% живеят организа-
ционен живот, а отчетени към околинските ръководства около 50%.
Трябва да се отбележи, че в тяхните списъци съществуват много фик-
тивни членове, дори има някои не знаят че се водят членове в дру-
жите. От членовете на ВЗНС-О.Ф. 20% са богати заможни селяни, 30%
средни селяни, 30% бедни селяни и 20% интелегенция и занаятчи .

Полетическото им минало може да се каже, че едва 20%
са били членове или съмишленици на ВЗНС, а огромното болшинство са
биде членове на фашиските организации и неутрални, а след 9 .IX.
1944 год. влизат в ВЗНС-О.Ф. само за покритие и за заемане на слу-
жби. Някой от членовете са вземали участие в борбата, като ятаци на
партизанското движение . Някой от тях ятаци помислиха, че след 9 се-
птември 1944 год. с идването на О.Ф. власт и че като имат заслуги
започнаха да командуват по места, стрелят без разборно, ходотанств-
ват за влизането на бивши браници, легионери и други в виштите учеб-
ни заведения, в народната армия и др. места, с цел вземане ръководни
места и от там съботиране мероприятията на правителството. ВЗНС-
О.Ф. като организация през време на изборите за Велико Народно съ-
брание произведени през 1946 год. в сектора на са получили общо
гласове 91236 и са имали избрани 14 народни представители . Почти
2/3 от тях са без авторитет сред членската маса, а някои отпаднаха
съвсем който излезнаха двулики. Пречината да излезат в изборите за
ВНС с отделна листа са някои от лидерите на ВЗНС-О.Ф., като Алек-
сандър Оббов, Михаил Геновски, Цветан Гаджовски, Стефан Тончев и
други, които бяха уговорили с реакцията да ги подкрепят ВЗНС-О.Ф.
начело с Александър Оббов. Доста от членовете на ВЗНС-О.Ф. в избори-
те за ВНС излязоха предатели спрямо О.Ф. и най-вече против БКП,
дори някои оамите ръководства, като от една страна агетираха за
О.Ф. а от друга страна агетираха за опозицията, че тя ще спечели
изборите. В едините си джебове са носели оранжевите билетини ав дру-
гите бялите . Такива случай бяха отбелязани на много места в секто-
на особено в гр. Плевен, като Ангел Фичев, Ангел Попов, Цветан
Гаджовски, Тодор Станемиров и др.

Предидно се съгласяват с мероприятията на О.Ф. власт обаче
на дело работят подмолно и съботират мероприятията на ОФ власт
Такива са члена от Околинското ръководство на ВЗНС-О.Ф. - Плевен
Тодор поп Савов, които е изпращан по линия на О.Ф. на разяснителна
работа по закона за ТКЗС за изнискането му пред курсистите на съдс-
то в с. Староселци, кадетой той е говорил точно обратното, като обя-
сних пред курсистите, че вратите на ТКЗС са винаги отворени за вли-
зане и излизане и че земята винаги могат да си я вземат когато
напуснат ТКЗС. Също е говорил, пред курсистите в полза на Титовата
полетика, като е казал че в Югославия хората в торбичките си носят
просеник обаче са задоволени с всички стоки и дрехи. Все още има

./.

22 1988

хора в ВЗНС-ОФ, които при разцепването на дружбата носеха някаква Гемето и носеха и издигваха лозонги за възвръщането на Гемето в ОФ. Един от тях е Георги Гайтанджиев, член на ръководството при втора районна дружба гр. Плевен. Забелязват се на редица места в ТКЗС членове на ВЗНС-ОФ да говорят против ТКЗС, че нямало за дълго да просъществуват ТКЗС, че малко и не задоволително им се дава от реколтата срещу трудовите дни, като жито, царевича и други продукти. Доста от тях не са се отзовали за изпълнението на есенния подевен план и предаване нарядите от царевича. Има на места и основателни критики от страна на членовете на ВЗНС-ОФ. Така например изказва недоволство по отношение на разпределение на нарядите, облекло и обувки. Особено до се касае за техните деца, които от 9 септември не са виждали обувки. Че се гледало повече да бъдат задоволени нуждите на работниците и чиновниците по градовете. Също така има изказване от членове на ВЗНС-ОФ и безпартийни по отношение на валсовите мелници и небетчински такива. В района на сектора няма достатъчно пуснати небетчинни мелници за смилане на жито, царевича и яриа за добитак. Някой от тях мелници се пускат в движение от 22 часа и то не редовно, какъвто е случая в с. Долни дъбник, Плевенско където мелничаря е отказал на група млевари да пусне мелницата след 22 часа. За това това те се мотевират пред селската маса, че нямали достатъчно въглища и електрически ток.

Организационното състояние на дружбите е крайно лошо. Организационен живот почти не живеят с малки изключения на отделни дружби в града и някои отделни села. В ръководствата съществуват разложения, като почнем от Околийското ръководство до местните ръководство до местното ръководство, какъвто е случая в първа районна дружба, трета районна дружба, централна районна дружба гр. Плевен, Габрово, Търново и другаде, където се иска смяна на целите ръководства.

Финансовото състояние на дружбите е лошо. Общо са отчетени към околийските дружби към 50%, а има дружби не са се отчетли никак за 1949 год. към градските дружби. Така например четирите районни дружби в гр. Плевен не са и до днес са отчетли пред касиера на градската дружба. Последната сума от 12 хиляди лева която е била внесена в банката е изтеглена за снабдяването на дружбите с дърва и въглища. Отчетените членове възлизат на около 50%. Има много случаи където членовете отказват да признаят организацията и да плащат членски внос, като дават мнение, че съществуването на ВЗНС не е необходимо за бъдеще.

Ако може да говорим за фракционни борби, то необходимо ще бъде да споменем за промените, които станаха на последно време в околийските ръководства и градските такива и при изграждането на новите окръжни дружби, където отпаднаха доста председатели на същите и бяха заменени с други.

Относно участието на ВЗНС-ОФ по места в единната обществено полетическа организация по места следва да отбележим, че членовете на ВЗНС вземат по активно участие в масовите организации отколкото в дружбите.

Открити вражески прояви за сега вътре в масовите организации не са забелязани, обаче отделни случаи на подмолна работа има. Особени настроения и коментари по предстоящите избори за сега не са забелязани. Доколкото има те са изразяват в недоволство, че не са застъпени достатъчно с техни кандидати да Народни представители в бъдещето ОНС. Обаче открити недоволства още няма. По наша преценка ВЗНС-ОФ няма особено влияние в средата на масата предвид техните борби, непоследователност и поради това, че се смята че ВЗНС-ОФ не представлява полетическа сила д днешното управление.

ПЛЕВЕН ГРАД.159
89

В града има 4 районни/групи/Дружби с общо отчетени членове 304 члена. От тях членове 1/5 са заможни стопани земеделци и лозари, 2/5 средни стопани, 1/5 ентелигенция и занаятчии 1/5 бедни стопани. От всичките членове 50% до 9.XI.1944 год. са били привържници на фашиската власт и техните управници, минават за нагаждач благодарение на което авторитета им е много малък, а останалите са били с прогресивни разбирания, без да членуват никде и се проявяват, с малки изключения някои от тях са взели участие в борбата като ятаци на партизанското движение. ВЗНС-ОФ като организация през време на изборите за ВНС произведени през юни 1946 год. в гр. Плевен са получили 1237 гласа. Избрани са 3 Народни представители, а именно; министър Ради Найденов, Михаил Геновски и Цветан Гаджовски. Последните двама след изборите преминаха на страната на Александър Оббов и останаха без авторитет всред членовете на ВЗНС-О.Ф. Същите са изключени от ВЗНС-ОФ и са отстранени от всякаква отговорна работа по линия на ОФ.

Състоянието на дружбите в гр. Плевен е лошо. Слаб организационен живот, дори и никъкъв в първа и трета районни дружби. Публична дейност също не проявяват. Финансовото им състояние е много лошо. Четирите районни дружби не са се отчетли още. Последните 12 хиляди лева които са вложени в банката са изтеглени за снабдяване дружбите с дърва и въглища.

Фракционни борби не съществуват-дележ на фракции няма. Има обаче отделни заткулисни борби между отделни техни ръководни лица в градската дружба, като се изпреварват, кои да вземе по голяма длъжност и изпълне на по първа линия. Такъв е случаят между Дамян Апостолов, Богдан Бояджиев и Симеон Панчев. Тези борби се дължат на карнистична почва, кой да бъде първенец. Особено отражение всред членската маса, от тях борби не може да се забережи, тъй като те са заткулистни, подмолни и на малцина дружбени членове са известни, пък и дружбите не живеят организационен живот. Отношението на членската маса към ръководството е добро. Доколкото се отнася до постоянното присъствие на членовете от дружбата не и е известно защо са станали размиествания отгоре и пречините. Зададени са въпроси на министър Ради Найденов защо е снет от отговорна работа министър Стефан Тончев, Яни Янев и др. членове от постоянното присъствие и тоий отговорил; "Няма какво да се чудите, които не върви в крак место за него в ОФ няма и не може да бъде член в постоянното присъствие на съюза.

Участието на ВЗНС-ОФ в ЕОПО и масовите организации е формално, обаче винаги редовно посещават събранията и акциите организирани от ЕОПО. Вражески прояви от тяхна страна в ЕОПО няма.

По отношение предстоящите избори в членската маса се забелязва една не заинтересованост. Взели са решение всички дружбени членове до изборите да се отчетат към организацията и абонират за вестник Земеделско знаме. Има отделни изказвания на отделни членове на ВЗНС-ОФ, че малко хора ще влезнат в обикновенното Народно Събрание и то доверени хора на БКП.

Връски на дружбени членове с нелегални организации и бандитски групи не съществуват, освен отделни случаи, какъвто е случая с члена на трета районна дружба Станчо Дряновски, които е имал и подържал връски с бандитската група углавявана от нелегалния от нелегалния Цанко Габровски, които има извършени три обикноват двама милиционери и един корсист от гр. Ловеч. Съдия се намира в Плевенския затвор-следствен. Все още има членове от градската дружба и то от ръководството, които подържат връски с бивши опозиционери и изселени лица от София. Така нпр. члена от градското ръководство на дружбата-Петко Топуров е даб цялата си къща на лозето което се намира близо до града да изселено фашиско семейство обявен Цанковист от София. Такива случаи има много.

./.

1990

Вражеска пропаганда разпространяване на неверни слухове, хвърляне на позиви и анонимни писма от тяхна страна няма. Повечето от членската маса слушат новените на радио Лондон-Нийорк. На случая с Трайчо Костов, Петко Кунин гледат като народни предатели и очакват с нетърпение разглеждането на самия процес.

Честните дружбени членове и идейни последователи на Александър Стамболински спомнейки и отчитайки грешките си по време на земеделското управление гледат на ръководната роля на БКП добре като смятат че само по този начин ще се получи съгласуване полетческата и тактическа дейност на земеделския съюз и комонистически партия, т.е. на земеделците и работниците. Има изказвания от страна на същите, че ако не държат комонистите калъчката отдавна да се повторил 9 дни.

Социалистическото строителство за членската маса на БЗНС-ОФ на дело и на думи не е ясно обяснимо, и за това те се спират и покрепят другите форми на градско-кооперациите от там идва и масовото им членуване. в бившите кооперации и пополярните банки. Отношението им към ТКЗС е в повечето случаи отрицателно-общо взето на болшенството на членската маса. Има изказвания на членовете, че в град Плевен, образуваното ТКЗС няма да посъществува. Отношението им към петгодишния стопански план доколкото е направен достояние чрез презата поначало се посреща добре от честните земеделци. Също се отнася и до национализацията на индустрията.

Честните дружбени членове имат положително отношение към не редбите и законите на ОФ власт и може да се каже, че те се интересуват до толкова доколкото засягат техните интереси, а по отношение на вноския пленум на БКП се одобрява от членската маса особено с онова постановление, което се отнася до ревизия на допуснатите грешки в ТКЗС, при образуването им.

Отношението на членската маса-особенно за честните земеделци към Народните Съвети е сравнително добре, освен отделни случаи на изказвания че малко хора от тях влизат в тях.

Честните членове на БЗНС-ОФ и идеите последователи на Александър Стамболински са против монархията и винаги са ратували и сега за мира и против войната, като често се изразяват така; "Само ние простите и бедните се бием а богатите и учените са в тела". Честните земеделци имат положително отношение към СССР и страните с Народна демокрация. Има обаче и такива, членове в земеделския съюз на които самия интерес им диктува, които са под влиянието на Англоамериканската пропаганда.

Отношението на БЗНС към лагера на международната и вътрешна реакция и подготовката за нова война е отрицателна. Следят с интерес борбата която води СССР с империалистите за мир.

По отношение нередностите и вражеските прояви допустнати от страна на членове от БЗНС-ОФ в сектора са изпратени в ТВО Тодораки Станемиров от гр. Плевен.

Груби грешки допустнати от страна на местната партияна организация няма. По отношение подборане членове за Народни съвети градската дружба е представила своите кандидати и двама не здрав ОФ дейци на които е направено отвод в единната общественно полетическа организация и са биле заминени с други. Такъв е случая с Георги Гайтанджиев и Кръсть Попов от гр. Плевен.

По линия на БЗНС-ОФ сектора за град Плевен разполага с 4 информатора, разтанени в четирите районни дружби.

xx ПЛЕВЕН ОКОЛИЯ.

В тая околия има 52 селски дружби, с общо отчетени 3630 членове. От тия членове са 30% богати и заможни членове, 20% средни, 30% бедни селяни и 20% интелегенция и занаятчии. една пета от членовете са биле с фашиската власт, като отявлени цанковисти, браници, лигюнери и др.

1949

а останилите са били с прогресивни разбирания, тари членове на от ВЗНС-от 23 год. и някои са били безпартийни без да се проявяват ~~нищо~~ с малки изключения. Някои са вземали участие в борбата, като ятаци на партизанското движение. ВЗНС-ОФ като организация през време на изборите за ВНС-произведени през 1946 год. в Плевенска околия са получили 13 хиляди петстотин деветдесет и седем гласа и са имали трима народни представители, а именно същите които са избирани и в града.

Състоянието на дружбите в Плевенско околия е лошо. Слаб организационен живот проявяват почти половината от дружбите в ок околната, а останалите не живеят почти никакъв организационен живот. Публична дейност също не проявяват. Финансовото им състояние е лошо. Няма парите да поддържат поне двама платени служители в околинския комитет на ВЗНС-ОФ. Едвам 50% от членската маса са се отчели.

Почти всички дружби не водят редовен организационен живот и поради това не съществуват и некакви фракционни борби.

В град Левски водят вътрешна борба за оглавяване на дружбата. Председателя на същата няма никакъв авторитет сред членската маса, заради това че същия има предтълпени в миналото. Дружбата се дели на две, от които около 1/3 са презързани с ОФ начел с ръководството, а останалата част към две трети е реакционно настроена към властта на ОФ и водят борба за углавяване на дружбата.

Всички дружби са представили списази при учредяване на ЕОПО, обаче в настоящия момент същите се отнасят съвсем без интерес към тази организация. От мироприятията провеждани от ОФ влас членската маса слабо ги интересува. По голямата част не са си изпълнили наредите от царевица и жито и не са се отзовали за изпълнението на есенния посевен план. Вражески прояви от страна в на членове от ВЗНС-ОФ в единната Общ. Пол. организация не са забелязани.

В връзка с предстоящите избори не се чувства никакво раздвижване. Изборната пропаганда още не е започнала по селата. Влиянието на дружбите по места е повече в средите на богатите с селяни, реакционно настроени, техни роднини, а сред останалото на селение няма почти никакво влияние.

Връски на членове от ВЗНС-ОФ с нелегални организации и бандитски групи не съществуват. Такива съществуват отделни случаи на дружбени членове с бивши опозиционери и реакционни елементи, които смятат, че и тези и ония са все земеделци и иденте им са едни и същи обаче при дадени случай те трябва да бъдат заедно.

Вражеска пропаганда, разпространение на неверни слухове, влияние на позиви и анонимни писма от тяхна страна няма. Има дружбени членове които редовно слушат емисиите на радио Лондон и Анкара. Отношенията на ВЗНС-ОФ към народната власт и ВКП е добро и то за средните и бедни селяни, а останалите богати си остават с умраза към народната власт и ВКП. На случая за Трайчо Костов последните две категории гледат с радост, защото това го смятат за разцепление в средата на ВКП.

Дружбата като цяло няма определено отношение към ръководната роля на ВКП. По бедните и част от средните членове признава ръководната роля на ВКП и изпълняват подетите акции по места от същата.

Дружените членове като цяло, отношението им към социалистическото строителство е предидно, по отношение на петгодишния стопански план са недостатъчно убедени за участието им в неговото изпълнение. Към ТКЗС имат отрицателно отношение. За дружбата в гр. Левски мо е да се каже, че има организирано отрицателно отношение към ТКЗС, което може да се съди по това, че от 220 дружбени членове членуват в ТКЗС само 6 члена. Към национализацията на едрата индустрия не може да се почувствува никакво отношение.

92 192

Към законите също имат положително отношение. Засегнатите членове от специалните закони на Оф власт имат отрецателно отношение. Решенията на вънския пленум на ВКП се посрещат с задоволство от прогресивните членове на дружбите, които се сработват с ВКП, а останалите членове изопачават тия решения като използват допустимите грешки по места.

Членовете на ВЗНС-Оф проявяват безразлично отношение към народните съвети по места. На много места в околнята ни има председатели на Сел-съвети-членове на дружбите които не се сработват с ВКП и са реакционно настроени спрямо мероприятията на Оф дла какъвто е случая в с. Божурица, Злокучене, Крушовица и др.

Много малко част от членовете чувствуват необходимостта от съюза между работници и селяни.

По голямата част от дружбените членове по места чувствуват необходимостта от дружбата с СССР и желаят мир.

Богатите и реакционни селяни имат положително отношение към камерата на империализма и Титовата клика, въобще в тя си остава стария повинизъм към сърбия, и нямат доброотношение в настоящия момент към Вгославият което е валидно за по не просветени и прости членове от ВЗНС-Оф.

Груби грешки допустимати от страна на местните партийни организации по отношение на дружбите няма.

По линия на ВЗНС-Оф в околнята разполагат с 12 информатори, които са растановани в селските дружби, където има по големи дружби и в които са налезли доста бивши опозиционери.

Ловчанска околия

В околнята има 46 дружби на ВЗНС/Оф/, общият брой на членовете е 1625 редовно отчетени. 50% от същите са кулаци, 40% средни и 10% маломотни бедни селяни. До 9-ти септември 1944 г. около 5% са се държали лоялно със Фашистката власт. Някой от тях с малки изключения са взели участие в партизанското съпротивително движение като ятаци. В изборите за ВНС, ВЗНС/Оф/ е получено 8640 гласа и е избран един народен представител - Георги Восолов. Съдия се ползува с много малък авторитет всред членската маса. Самия той не произлиза от село и няма контакт със селската маса.

Организационното състояние на дружбите в околнята е - окаяно. Много рядко правят събрание и то след като бъдат отлагани по два-три пъти едно и също събрание. Провеждат повечето просветни събрания и никога дневния им ред не е оточнен предварително. От всичко 46 дружби в околнята ни едва са отчетени половината.

Тъй като ВЗНС /Оф/ е претърпял много разцепване, а и след последното такова са правени обследвания от смесени комисии, а и поради малочислеността на дружбите не сме се добрали до сведения за създаване настроения, групи и разгаряне на фракционни борби в дружбата по места. В дружбите няма отражение в борбите от по-горните ръководства. Но някои дружби като Пордимчец, Вратца, Лешница, Осмо-Калугерово се оглавяват от опозиционери и работят под влиянието на врага.

Участието на членовете на дружбите по места ЕОНО/Оф/ и масовата организация е слаба. Председателя на дружбата в с. Лешница води системна борба против председателя, член на ВКП на Сел-съюза в с. Пордимчец. Председателя на дружбата е бил избран в комисии по случай 70 роден ден на др. Сталин, след което той взе думата, станал и се изказал авторитетно, че се отказва с цял да разкобеае другите. Членът от ръководството на дружбата в с. Лешница Колев Кочев е изключен от ТКЗС и постоянно злослови по същото.

Всреди членовете на дружбата от тях няма настроение и прояви във връзка с предстоящите избори. Много от членовете на дру

- 7 -

93193

жбата на ВЗНС /Оф/ не са прекъснали връзките си със опозиционерите където заедно с тях слушат емисиите на радио Лондон и Ний-Йорк.

Като вражески прояви от страна на членовете на дружбите по места са забелязани следните; на много места единични членове **всичко** говорят против ТКЗС, като в повечето случаи това е основателно до колкото се отнася за използване редицата грешки и слабости допуснати от съответните ръководители по места. Емисиите на радио Лондон се слушат в самите клубове на дружбите - Ловеч, Радвене и др. Отношението на членовете към органите на Нар. власт БКП и нейните ръководители е **формално**. Държат се лоялно до колкото могат лично да се облагоденствуват. В с. Радвене членове на дружбата в която болшинството са врагове говорят, че в управлението има крадци. А в с. Симеоново отношението на дружбата към ръководната роля на БКП е егоистично и заявяват за еднакво ръководство.

Случая с Трайчо Костов се приема от членската маса без критичност, а на места като че ли без интерес. В с. Радвене са говорили, че всичките министри членове на БКП са като Трайчо Костов но се пазили. Най-много недоволстват против **заемането на служебни постове от комунистите.**

Към Социалистическото строителство в нацията страна дружбите се отнасят пасивно и незаинтересовано, ако ги засегнат се отнасят враждебно. Не пращат и не разредават на синовете и дъщерите си да участвуват в бригадирското движение. По отношение на петгодишния стопански план не са саинтересовани, дори им изглежда смешно. Към ТКЗС се отнасят с недоверие и **враждебно** изразяващо се в критикуване допуснатите грешки и слабости от ръководителите и злодоят по адрес на истъкнати членове на БКП. В с. Летница член на дружбата Лазар Топалов, бивш подпредседател на нар. съвет е оземлил роднините си макар, че последните са богати и средни, а не е оземлил малоимотните и безимотните членове на ТКЗС. Участието на членове от ВЗНС/Оф/ в ТКЗС е 2/3. По отношение на законите на нацията страна членовете на дружбите се отнасят почти както се отнасят враговете, и се изказват буквално така; "законите са комунистически и са нагодени само за възползуване от комунистите."

По отношение на **вските** решения са държат индиферентно, защото на болшинството от тях почти не са известни.

Отношението на дружбите към **свъз** между работници и селяни е неправилно. Мо се отнася за пренебрежие към работническата класа и повече от тях недоволстват от хегемонията на последната. Недоволстват от допуснати грешки и слабости допуснати по места и от предимството им в разпределение на нарядите. В с. Владия Тодор Конов, чл. на дружбата и чл. на народния съвет на организационно събрание е казал на народния представител Георги Восолюв, че определянето на кандидати на народни представители от ЕОПО/Оф/ е **неправилно** и означавало, че нацията страна няма демокрация. Също така е казал, че трябва да се пита народа кои ще бъдат избирани за народни представители както това става през времето на Стамболийски и да се излезе със самостоятелна листа.

Отношението на членовете на дружбите към народните съвети и **формално**. Те все още ги смятат за старите общински съвети по форма и метод и начин на работа.

Отношението на дружбите към СССР, формално е добро и дават **вид**, че съзнават необходимостта от дружбата със СССР.

Членовете на дружбите повечето случаи имат безразлично отношение към лагера на империалистите. Обаче някой от тях винаги когато се е говорило и пуска слух за нова война, самоволно се усмихват което говори, че те са под влиянието на враговете. Дружбите не водят борба със вътрешната реакция.

Среду нередностите и вражеските прояви в дружбите не се вземат радикални мерки, а само на някой места биваха разобличавани и порицавани от БКП, но те не си вземат бележка. Няма партизанска дисциплина и не чувствуват задължението към дружбата.

Дружбите страдат и от липса на кадър, на много места нямат клубове, а в с. Летница носят фирмата от дюкян на дюкян, защото комунистите там са ги убедили да си дадат клуба за "Хоремаг".

По линия на ВЗНС има вербовани 6 информатори - в гр. Ловеч 2, Александрово - 1, Крушуна - 1, Летница - 1 и Близек 1

Габровска околия

В околията по списък на околинското ръководство на ВЗНС има 23 организации общо членове 3205, а отчетени към околинското ръководство 50%. Трябва да се отбележи, че в тяхните списъци съществуват много фиктивни членове, дори има някои които не знаят, че са членове на дружбата. Такива членове са записани от бившият организатор на ВЗНС Васил Лалев Радков по време на изграждането на ЕОПО/Оф/ с цел да има болшинство в ЕОПО пред БКП. В гр. Габрово има една дружба с общо 230 члена. Социалния състав на членовете е предимно от чиновници, занаятчии, учители, бивши индустриалци, пенсионери и други свободни професии, а членове които са занаемат със земеделие са само 6 и фабрични работници 12. Заселата 80% бедни, а 20% заможни селяни.

Политическото им минало може да се каже, че 20% са били членове или съмишленици на ВЗНС, а в огромното си болшинство са били членове на фашистки организации, а след 9-ти септември 1944 год. влизат в ВЗНС само за прикритие и кариеризъм.

За ВНС, ВЗНС/Оф/ е получил в околията 3296 гласа, а от цялата колегия Габровска и Дряновска е избран един народен представител, Васил Павурджиев. След неговата смърт остана Атанас Тотев от Габрово. Същият няма нужният авторитет всред ВЗНС. Минава като добър отечественофронтовец, но не и като водач и организатор на ВЗНС.

Организацияното състояние на дружбите е крайно лошо, организационен живот почти не живеят, с малки изключения на отделни дружби в града, с. Армени и някои други села. В ръководствата съществуват разложения като се започне от околинското ръководство до местното такова.

Финансовото състояние на дружбите е лошо. Общо са отчетени към околинското ръководство около 50%. В градската дружба членовете са се отчели около 80%.

Фракционни борби не се водят. Има по единични борби които се изразяват в това, кой да изпъкне по-напред и заеме по-голяма длъжност. Така например са създадени лоши отношения между Атанас Тотев - председател на окол. ръководство и Стефана Драганова, чл. от същото и същевременно касиерка, но тия отношения са създадени любовни основи, но затова са станали причина вражеските елементи в дружбата като Димитър Саков, Д-р Гьлеметов, е сменен от градското ръководство за проявена вражеска дейност и несправяне с работата си. Същия е започнал да води борба против честните земеделци-респективно против Атанас Тотев и Стефка Драганова, като успял да въздейства на Тотев, който махнал Драганова от касиерската длъжност. По тоя начин са се оформили 3 групи, едната начело с Тотев, Никола Сабев, Васил Грещеров, а втората начело с Драганова, Донка Кънчева.

Относно отношението на членската маса към ръководството може да се каже, че е много положително. Членовете не виждат в тяхните ръководства добри ръководители които наистина могат да ги ръководят добре. Що се касае до отношението към П.П., там е по-друго, но същото много малко помощ е указало по места, дори и не слизат долу по низините.

За сега не са забелязани случаи да се водят борби по места, като резултат от борбите в околинското ръководство, както и последното в резултат на тия в П.П.

95 195

Относно участието на ВЗНС/оф/ в ВОПО/оф/и масовите организации е добро. Взема по-активно участие от колкото в дружбите. Вражески прояви вътре в масовите организации не са забелязани, обаче отделни случаи на подмолна работа има.

Настроение и коментари по предстоящите избори за вета не са забелязани. Доколкото има те се изразяват в недоволство че не са застъпени с техни кандидати за народни представители за в бъдещето ОНС.

р ВЗНС особени влияния в средата на масите няма.

Много от членовете на ВЗНС отбягват да поддържат връзка с бившите Н.Петковисти.

Връзки с нелегални организации, бандитски групи и др. за сега не са констатирани.

Вражеската пропаганда се изразява изключително в разпространяването на най-различни слухове, какво, че е предстояща нова война, че ВЗНС се раздира от вътрешни борби, че трябва да се изчакват събитията, че не било необходимо да участвуват активно в политическия живот на страната, за да то можело да стане нужда един ден да отговарят когато си отиде тази власт.

Отношението на дружбите към народната власт е положително.

По въпроса за Трайчо Костов различно се коментира. Реакционните елементи в ВЗНС не са доволни от Трайчо Костов защото неможал да постигне целта си.

Относно Социалистическото строителство, петгодишния стопански план, мероприятията на народната власт, решението на висшия пленум на ВКП напълно допадат с интересите на трудящите се селяни. Следователно те се посрещат със задоволство. Доколкото има недоволства то все още е липса на нарядни стоки, строителни материали и др. потребности.

Водената политика на правителството за вечна дружба със Съв. Съюз и страните в народна демокрация и със всички свободни и добри хора, борбата за траен мир сепосреща със голям одобрение.

ВЗНС/оф/в града и околията се обслужва от 10 информатора и 3 които работят по други линии.

Севлие夫ска околия

В околията има 1 градска дружба и 32 селски организации. Проект на членовете е 1408.

Социалния състав - 75% дребни селяни, средни 10%, 10% чиновници и 15% заможни богати селяни - кръчмари и бивши търговци. Политическия състав - в миналото около 80% са били безпартийни симпатизанти на ВЗНС но без никакви прояви, 40% активни поддръжници на миналата фашистка власт.

За ВНС, ВЗНС/оф/ е получил 6530 гласа, народен представител нямат. Гласовете са дадени за мандата на Ради Найденов.

Организационна дейност - дружбите не живеят редовен организационен живот, нямат нужните организатори. Публичната им дейност е извънредно слаба.

Финансовото им състояние е лошо. Приходите се набират само от членския внос. От дружбите са се отдели 23 дружки.

В околията е представен 1 кандидат за народен представител - Борис Михов. Съдия е отхвърлен от П.П. на ВЗНС като на негово място е сложен Илия Радков - Председател на ОЗНС. Има изкачвания от отговорни хора от ВЗНС, че това било направено от страна на окръжното настоятелство на ВЗНС в Г.Ораховица за да поткнели техни хора и че има меса в това и комунистите.

Фракционни борби не са констатирани. Има дребни недоразумения които не дават отражение в сред членската маса. Отговорни лица от ВЗНС са коментирали, че можело и с тях да стане каквото е станало със Стефан Тончев.

Участието на ВЗНС в ЕОПО/оф/ е средно. При изграждането на ЕОПО/оф/ се е забелязал стремеж на членовете на ВЗНС да навлязат масово с цел да имат ръководно място. Вражески прояви в същия не са констатирани.

Във връзка с предстоящите избори макар всред едно малко малцинство от членовете на ВЗНС със скрито желание са изказали за излизане със самостоятелна листа за предстоящите избори. Има изказвания на събрания, защо комунистите да ръководят, когато ВЗНС пръв вдигнал оръжие срещу реакцията 1923 год. Има изказвания, че изборите за тях не били от много важно значение, понеже нямали досега народни представители.

Влиянието на ВЗНС всред масите е променливо.

Забелязани са връзки на хора от дружбите с бивши активни опозиционери. Има случай на отговорни лица от ВЗНС/оф/ да са станали поръчители на отявлени фашисти да влязват в единната ОПО/оф/. Има прояви на подпомагане въдворени като са им давали продукти, цигари и др. Такъв е случая в с. Столът към водворения Иван Минчев, а към водворения Иван Минчев е направено опит да бъде помилван и върнат обратно.

Всреди членовете на ВЗНС има слух, че щяло да последвало участие на Стефан Тончев и в другите земеделски министри.

На случая Трайчо Костов и Петко Кунин нямат никакво становище. Към ръководната роля на ВЗП се отнасят и дават вид, че я признават като такава но има и случай където задават въпроси защо комунистите да водят сега работата, като ВЗНС пръв вдигнал оръжие срещу диктатурата.

Към социалистическото строителство по места имат правилно отношение и на думи са съгласни със всичко, но на практиката сене указало, че от ТКЗС се плащат и имат отрицателно отношение към същото.

Отношението към законите на правителството е положително. Към решението на Внския пленум може да се каже, че има положително отношение, понеже са в полза на селячеството.

Болшинството от членската маса все още имат неправилно отношение по въпроса за съюза на работниците и селяните, като говорят че работниците днес са по-уважавани и се снабдяват редовно с нарядни дни стоки отколкото за селската маса.

Към народните съвети гледат с добро око, но представители в тия съвети от ВЗНС/оф/ на много места не могат да се справят с работата си по причина на неграмотността и слабата култура на същите. Богатите и зможните селяни влязнали в ВЗНС разпространяват, че ако има дружба и приятелство с Англоамериканците България щяла да бъде много-добре на стопанския фронт. Ведните и средни селяни одобряват политиката на дружба със СССР и страните с народна демокрация.

Службата е въдворила у член от Окол. настоятелство на ВЗНС, който в миналото е бил сътрудник на фашистката власт. А по време на изборите за народни съвети е агитирал против тях.

От страна на партините организации има допуснати грешки по отношение на дружбите. Такива случ й има в селата; Дамяново, Малък-Вършец, Добромирка и Градница, където партината организация не е ангажирала съюзниците по изборите, а са ги отхвърлили под предлог, че били опозиционери. В с. Добромирка не са им дали да основат дружба като ги уверявали, че нямало нужда да се правят сега дружби. За случая Окол. комитет на ВКП е направил обследване и е излязъл с конкретни мерки по изправянето им. Околията разполага с 8 с.с. по линия на ВЗНС е установена в 6 населени места, където дружбите водят организиран живот.

Дряновска околия.

В околията има 26 дружби с общо членове 2200. Болшинството от членовете са средни селяни. По време на изборите за ВНС ВЗНС е получил 2600 гласа. Избран е 1 народен представител, Атанас Тотев от гр. Габрово. Същият няма никакъв авторитет всред членската маса, понеже от изборите не се е явявал в дряновск я край.

9X 194

Настроения и фракционни борби помежду и няма. 70% от членовете на ВЗНС са членове на ЕОПО/оф/. Вражески прояви от страна на същите в ЕОПО/оф/ не са забелязани.

Особени организирани настроения и прояви във връзка с предстоящите избори не са забелязани.

Връзки на хора от дружбите с нелегални организации, бандитски групи или подържане на въдворени няма установени. Членове на ВЗНС подържат връзки със бивши опозиционери в селата Плачковци, Вожковци, Велица, Енчевци и др.

Вражеска дейност като позиви, анонимни писма не са забелязани. Слушат обаче редовно емисиите на радио Лондон и др. радиостанции.

Отношението на дружбите към органите на Оф власт и ВКП е положително. По въпроса за Тр Ячо Костов са в очакване на процеса. Ръководната роля на ВКП от тяхна страна се признава, като казват, че ако не е ВКП, работите няма да вървят добре.

Към всички мероприятия на правителството, когато им се разясни по-добре имат положително отношение. Все още си остават привърженици на частната собственост. ТКЗС-та нямат, тъй като не им позволява балканския терен. Нарядите не могат редовно да си изпълняват, особено тия за внасяне на месо и др.

Ворби и недоволства между работници и селяни няма. Недоволството обаче между селското население има, че работниците били повече задоволени с облекло и др.

Към борбата за мир, Дружбата със СССР и народните демокрации имат положително отношение. Титовата клика я смятат за предателска. Има някои членове от дружбите които са се опитали да разпространяват неверни слухове от смъртта на др. Георги Димитров и изборите за народни съвети, но са били изпратени в ТВО. Такива са: Каракачанов от Плачковци и свещеника от Станчев хан, които още не са изключени.

ВЗНС/оф/ в околията се обслужва от 8 информатора разстанени както следва: Трявна - 1, Дрянош - 1, Плачковци - 2, Керека - 1, Гостилица - 1, Скалско - 1 и Джуровци - 1. За останалите села се използват неоформени информатори.

Бленска околия

Околийската дружба брой общо 2132 члена във всичко 39 др дружби. Една част от тия членове особено чиновниците изявяват желание да станат членове на ВКП.

Социален състав: 30% бедни селяни, 55% средни и 15% богати. 25% са били членове на бивши фашистки партии; 35% били членове на ВЗНС в миналото; 40% безпартийни и някои от тях са взели участие в партизанското движение като итаци. За ВНС през 1949 год. са получили 5481 гласа или 19.1% от общо гласувалите. Избран е един народен представител - Тодор Савов Лижев, който е без всякакво влияние в околията, дори и в земеделските среди. Същия е държал постоянна връзка с опозицията до самите избори и който щял да бъде представен за кандидат от страна на опозицията.

Организационния живот на дружбите в околията е много зле. Има дружби които не са правили никакви събрания. Финансовото състояние на дружбите е лошо. От всичко 43 дружби отчетени са само 21 за първото шестмесечие на 1949 год. Финансовото състояние на околийското настоятелство е също лошо. Имат задължение 220000 лева от купуването на лека кола.

Фракционни борби в местните дружби не са отбелязани. При отстраняването на Ал. Обов от П. П. е имало отделни изказвания в негова полза, но това са били единични. В отделни членове съществува мнението, че Георги Трайков е назначен от комунистите, а действителният земеделски водач Обов е бил премахнат като неудобен. В околийското настоятелство е имало известни борби между народния представител Тодор Лижев и ~~Тодор~~ Тано Христов Топчиев. Последния е за

вил, че не е бил съгласен Тодор Личев да остане народен представител, защото не можел да представлява Земеделския Съюз в парламента, като искал той да го замести.

Почти всички членове на ВЗНС/оф/, членуват в БОПО/оф/.

Прояви във връзка с предстоящите избори не са отбелязани, съществува известно недоволство, че няма да има техен кандидат за предстоящите избори. Влиянието на земеделския Съюз всред масите е средно. Връзки с нелегални организации и бандитски групи не са отбелязани. Със опозиционерите не са разграничени. В селата Вуйновци и Тузлу Алан, членове на ВЗНС са подели инициативата за събиране на подписи от населението за освобождаване на кулаците Димитър Александров Величков и Димитър Ст. Николов, които са въдворени в ТВО.

Разпръскване на позиви, пушане на анонимни писма и др. не са отбелязани. Отношението им към БКП и към неговите ръководители е положително. Случая с Трайчо Костов не е известен на широко. Има много хора, които не знаят, че той е бил шпионин. Има отделни села в които земеделците все още мислят, че ръководната роля трябва да бъде в тяхни ръце. Така например в с. Томбето - Георги Арсов е заявил, че ние земеделците трябва да бъдем на първа линия, защото сме болшинство. Решенията на виския пленум и издадените наредби всред тях не посрещат добре, обаче малко е направено по тях решения от страна на ВЗНС.

Външната политика на страната ни за дружбата със СССР и страните със народната демокрация одобряват, с изключение на единици които искат търговски връзки с Англия и Америка. Все още има ръководни лица които ходатайстват за разни отявлени врагове да заемат някои служби и влизането на синовете във висшите учебни заведения.

Дружбените членове са за мира, обаче не със нужната устойчивост и упоритост водят борбата такъв. След разкриването на Тито като агент на англоамериканското разузнаване, земеделците са почнали да го ненавиждат, като се изказвали, че Тито бил защитник на интересите на земеделците и затова бил неудобен за СССР.

Груби грешки допуснати от страна на партийните ръководства и организации на БКП по места спрямо дружбите няма освен в с. Кипилово, където партийната организация проявява сектанство и мисли, че всички зимицили са врагове. В селата Войчиновци, Томбето, Воримци и Вобевци няма сработване между партийните организации и другите, защото във ръководствата на същия има вражески елементи, които подхранват тоя дележ, дележ на мегдан. ВЗНС в околните се обслужва от 5 информатори които са недостатъчни.

Търновска околия

В търновска околия има 49 селски и 1 градска дружба със 2683 члена. Социалния състав и политическия лик на членовете в миналото е богати селяни/кулаци/143, средни селяни 1528, бедни селяни 382, безимотни селяни 27, бивши индустриалци 11, чиновници 184, дървни селяни 184, работници 29, бедни 2, лекари 7, учители 29, пенсионери 41, занаятчии 58, търговци 9, адвокати 6, студенти 7.

Политически състав: ичевисти 217, цанковисти 416, ляпчевисти 455, стамболовисти 616, легионери 58, комунисти 7, безпартийни 786, национал-либерали 12, радикали 41, демократи 27, анархисти 13, бранници 42 и ратници 5.

В изборите за ВНС, ВЗНС са подадени 8558 гласа от всичко гласоподаатели 62,252. Народен представител е избран 1 - Атанас Димов Добревски, които по негово време е имал влияние всред членската маса и безпартийните, но след разобличаването и изключването му от съюза неговия авторитет и влияние е паднал, а най-вече пред градската дружба.

Дружбите по места живеят анемичен живот и почти са преустановили организационно - просветната си дейност особено през лятото

99 199

Посещението на дружбените събрания изразено в проценти е едва 30%. Болшинството от дружбите не са отчетени да наст. ящата година, а друга част са отчетени за половин година.

Изостряне на фракционни борби по места не съществуват със изключение в някой дружби. Фракционните борби в селата нямат връзка. С. Кирифарово се водиха борби за председателското място в дружбата между Стефан Йорданов Димитров и Генчо Ангелов Първанов и двамата членове на ръководството. За вражеското отношение на Стефан Йорданов Димитров към ТКЗС е бил изключен от ЕОПО/оф/и е бил поставен въпроса за изключването му от ОФ. В с. П. Каравелово съществуват борби между реви и десни земеделци. Първата група начело с председателя на дружбата и председателя на селсъвета Марин Маринов Чаталбашев, а втората начело с Драган Недков Курдов. Дясната група смята, че председателя се е продал на комунистите и не защитава интересите на земеделците. Тия борби довеждат до преустановяване на всякакъв организационно просветен живот. В с. Иванча съществуват идострени борби между реви и десни земеделци за ръководство на дружбата. Левата група се води от Христо Матеев Джанджиев, дясната от Стефан Василев Димов. В резултат на това е преустановена всякаква организационна дейност. Дружбата в с. Обединение е изпаднала под влиянието на бившите опозиционери Андрей Иванов Савов, бивш член на ръководството ВЗНС/Н. Петков/ Йордан Стоянов Димитров - кулак, бивш член на опозиционната група, Крилото на Муханов, Станчо Андреев Вотева, кулак, бивш член на ВЗНС Н. Петков. Горепосочените лица не са членове на дружбата, но посещават дружбените събрания и чрез свои съмишленици прокарват вражеските си намерения. Борбите които се водят в П. П. не са дали съществени отражения по места и по същия повод не са водени борби в околността. На П. П. на ВЗНС не гледа със особено доверие.

При учредяването на ЕОПО/оф/ са членували 3624 члена от ВЗНС но по-късно някой от тях са се отказали и остават да членуват 2645. Същите редовно посещават събранията на ЕОПО/оф/. Вражески прояви в ЕОПО/оф/ не са забелязани.

Предизборната агитация за предстоящите избори не е още започната. Те се отнасят с известна Индиферентност и смятат, че изборите ще бъдат спечелени от Оф и затова не е необходима агитация. В такъв дух са изказванията на Атанас Димитров Добревски. Влиянието на членовете на Земеделския Съюз както в града, така и по места е много слабо отколкото в изборите за ВНС.

Все още членовете от ВЗНС/оф/ не са прекъснали връзките си със бившите членове от Н. Петковата дружба. Има случай какъвто е случая със Стоян Радев Ковачев от с. Царева-Курия, които е поддържал връзки с нелегална организация комплектувана от Н. Петковисти. Има някой членове които слушат редовно мисията на радио Лондон и Ий-Йорк, които емисии служат за разпространение на неверни слухове и пропаганда за предстояща война. Позиви са разпространявани от членове на дружбата в с. Ресен, Ст. Стамболово и др., анонимни писма са изпращани до председателя на селсъвета в с. Ст. Стамболово.

Отношението на земеделците към народната власт и нейните ръководители може да се раздели на две - болшинството имат правилно отношение, а останалите вражеско, защото всички отговорни административни постове са заети от комунистите, пр. комунистите управляват а говорят, че управлението е отечественофронтско.

Случая Трайчо Костов се сочи на пример от страна на бдителността на ВКП. Очаква се да му бъде дадена справедлива присъда. Преди известно време Атанас Добревски е казал пред група селяни, че е необходимо да се популяризира името на Трайчо Костов между селяните защото събитията можели да наложат той да застане начело на правителството. Ръководната роля на ВКП се признава от болшинството на членската маса.

Отношението на дружбата към социалистическото строителство е до известна степен отрицателно. Също и към петгодишния стопански план.

план и ТКЗ.

Към законите и наредбите имат правилно отношение стига те да не засягат икономическите им интереси, а други се отнасят с безразличие, а трети с известна неприязненост.

Решенията на Пиския пленум се смятат за навременни и правилни от мнозинството, целящи изправянето на допуснатите грешки. Някой ги смятат, че след решенията на Пиския пленум някой ТКЗ-та ще бъдат разтурени и е възможно образуването на нови, какъвто е случая в с. Ст. Стамболово.

Отношението им към народните съвети е почти безразлично и те ги смятат като обикновена администрация има незачитане на членовете представители в народните съвети и сами решават въпросите /комунистите/. Величко Георгиев, чл. на Гр. Народен съвет е говорил, че е избран само да попълни мястото и никой не го слуша занейко.

Казал е също "няма какво да се прави, ще слушаме и мълчим."

Удобряват водената от правителството външна политика - за сътрудничество със СССР и страните с народна демокрация, но не са напълно искрени. Голяма част от тях симпатизират на англоамериканците. Вербата за мир се подкрепя всецяло от членската маса и то от бедните и средни селяни, че една война ще донесе разрушения и жертви на човечеството. Дружбите от селата Церова-Курия, Пчелище, Драгижево и др. гледат на Тито не като на враг на страните с народна демокрация и СССР, а като добър политик. Причината за това е, че голяма част от тях са били градинари в Югославия и от там са препичели цяло състояние и имат симпатии към него.

По места не се зачитат земеделците, подценяват се, комунистите самостоятелно решават общоселски въпроси, съзнателно се спъва работата им с цел да се внесе всред тях разложение, какъвто е случая с Церова-Курия.

По линия на ВЗНС в околията се обслужва от 5 информатори разстанени както следва: - у в с. Хотница, 1 с. Ново-село и 3 в гр. Търново. Агентурно-информационния апарат все още не е достатъчно да обхваща изцяло всичките дружби.

Горно-оряховска околия

В Горнооряховска околия има изградени 44 дружби и 1 в гр. Г. Оряховица която наброява всичко 2300 члена. Същият състав на същите е следния: 18% богати, 30% бедни и 45% средни, 8% чиновници. Политически състав 50% стари земеделци/дружбаши/, 20% цанковисти, и 30% безпартийни. В изборите за ВНС, за ВЗНС 8173 гласа от общо гласоподаватели 66877. Избран е 1 народен представител - Илия Бонев Радков. Ползува се със много-малък авторитет и е със много малко влияние всред дружените членове.

Организационното състояние на дружбите е съвсем слабо. Повечето от тях не водят организационен живот. Финансовото им състояние е много-лошо, тъй като 50% от дружбите са отчетени.

Особени борби в ВЗНС не са забелязани. По-скоро се чувстват отношение на по-зле настроените елементи към по-честните, но откритата борба не се води. Някой членове се възмешават от П. П., защото знаели да искат само пари, а нищо не вършили. Така се е изказал Христо Лефтеров, зав. културно-просветната работа. В околията не съществуват никакви борби като отражение на тези от П. П.

Всички членове на ВЗНС/оф/ са членове и на ЕОПО/оф/. Вражески прояви не са забелязани. Някой от членовете споделят разни слухове помежду си, така например Стефан Славов-председател на дружбата в с. Крушето е говорил на Игнат Иванов, че тази власт ще си отиде, но това нямало значение. Вчера бил с едни, днес със тези, утре с други.

Особено раздвижване и заинтересованост в предстоящите избори от страна на ВЗНС не са забелязани. Гледат на тях с безразличие.

201 201

Ръководните им хора държат да бъдат спечелени изборите и то тези които са вписани в листата за избираеми, но щом ги решат, веднага се проявяват врашески. Така например Илия Радков, чл. на П. П. след като го лишили да бъде избран за народен представител е казал; че тяхните хора му излязали главата за да не може да се кандидатира и то Георги Трайков, но изборите се отложили и до 18 декември имало много вода да истече. По този повод е бил много нервен и казал; че както вървяло международното положение, войната била неизбежна. Влиянието на БЗНС е слабо, тъй като не водят организационен живот.

Голяма част от членовете на дружбата са в близки отношения със бившите опозиционери. така напр. Стефан Грозев-секр-касиер на околинското ръководство е говорил пред реакционни елементи следното: "Аз не одобрявам тази политика на комунистическата партия. те искат само да командват, а всички други ги потискат. Но чичо си знае работата и скоро ще му дойде деня когато и той ще си каже думата. Чичо не се предава тъй лесно както мислят комунистите. Образи те на Стамболински, Райко Даскалов и др. витаят над главите на всяк здружен земеделец и тежко му на този, който посегне на тяхното единство!". Също така е казал, че много здружени земеделци жалеят за Н. Петков. Др. Червенков не бил удобен за зам. на др. Димитров, защото бил свиреп и щял да избие всичко. Това е говорено на 11 януари т. г.

Почти всички членове на БЗНС/оф/ които имат радио слушат новините на Лондон и Америка. Половината от тях де отнасят с безразличие към органите на народната власт, а друга част са дори и вражески настроени. Болшинството признават на думи ръководната роля на БКП. Така например на 16 януари говорил, че надеждите на комунистите за помощ от страна на земеделците са напразни. В редица селски организации не са се считали с окръжните и нарежданията които идвали от горе, а тяхните членове явно изказвали негодуванието си от днешните порядки у нас. Победата на 15 май не била народен глас, "ако се изразявали комунистите, а народен натиск. Освен това и много от тях които смятат, че скоро Съюза ще бъде разтурян. Така напр. Иван Тодоров, председател на градската дружба е казал, че Илия Радков напълно, заслужено му било отказано да бъде представен в листата за народен представител. Свещеник Горанов, чл. от Окол. Н-во е казал; "Съюзът вероятно ще бъде вече разтурян, тъй като си изигра ролята. Много от членовете говорят за Трайчо Костов, че той бил единния защитник на селяните и затова бил арестуван.

На думи признават ръководната роля на БКП, но не са напълно убедени, че така трябва да бъде, защото някои от тях смятат, че те са болшинство от народа, макар и неорганизирано. В с. Асеново в последните избори ръководството на БЗНС е отказало да се представят хора за кандидати, понеже им се видяло, че местата които им се дават били малко.

На Петгодишния народостопански план в болшинството си гледат като нещо несериозно. Смятат, че плановостта в стопанството е излишна работа. На събрания и конференции е било отчетено, че членовете от БЗНС изобщо ръководствата не взимат никакво участие за осъществяването на петгодишния народостопански план. На МТС и ТКЗС гледат враждебно. Все още се държат към частната собственост, въпреки че ~~всички~~ от тях притежават много малко земя. Така напр. председателя на дружбата в с. Кавлак е казал; "какво да правя събрания, трябва да им говори за ТКЗС и Социализъм, а него това не му харесва". Атанас Върбанчев-председател на окол. Н-сво е казал на свой близък, че ТКЗС-тата в скоро време ще се разтурят и няма нужда да влизат в тях. Съдия е и подпредседател на Окр. Нар. съвет.

Отношението на членовете на дружбата към наредбата за наредбата ното изкупуване на зърнените храни, данъчната система е лоша. Към останалите закони гледат с безразличност. Решенията на виския пленум на БКП се посещат от тяхна среда като отстъпка на БКП пред интересите на средните селяни.

101 202

Пленума всред тях не е разяснен много-добре.

Народните съвети като форма на управление се подобряват от тях, но понеже партията ръководи, техните представители не работят сравнително добре.

Относно външната политика на правителството я подобряват, но смятат, че е ~~една~~ едностранчива и трябва да се поддържа връзки със Запада. Общо взето дружбата със СССР и страните в Народна демокрация в голямото си болшинство земеделци се възприема като правилно.

50% имат благосклонно отношение към реакцията. За политиката на Тито, някои смятат, че тя е от полза за югославия и че се ползвали от облагоите на Запада.

Във връзка със вражеските прояви на членове от ВЗНС е изпратен 1 във затвора.

Не са забелязани особени грешки от страна на партийните организации.

По линия на ВЗНС/оф/ в Г.Оряховска околия се обслужва от 4 информатори, които са разстанени в с.Добри-Дол 1, и в Г.Оряховица 3. Агентурно-информационния апарат по тая линия е недостатъчен.

Навликенска околия.

В навликенска околия до 15.11.1949 год. има изградени 24 дружби със общо членове 1230. Социалния състав на членовете е повече от средни селяни и една част богати заможни селяни, а в града дружбата в състава си има повече чиновници и заможни селяни.

В политическото отношение членовете на ВЗНС в миналото са били безпартийни и в по-голямото си число симпатизатори на фашистката власт.

В изборите за ВНС, ВЗНС/оф/ е получил в цялата околия 5420 гласа. Избран народен представител няма.

Състоянието на дружбите в околията е крайно лошо. Не живеят редовен организационен живот. Финансово отношение са много зле. Почти половината от дружбите им не са отчетени и не разполагат със никакви суми на лице.

Вътре в дружбите фракционни борби в остра форма не съществуват. Напоследък има борба за отстраняването на сегашния организационен секретар - Йордан Тодоров Колев/комитата/, поради това, че съдия не се ползва със нужния авторитет. Отношението на членовете към ръководствата по места е добро, обаче отношенията им към П.П. не е много-добро, тъй като се счита, че П.П. не е зачитавало интересите на земеделците, понеже не държало твърд курс към ВКП.

Участието на членовете в ВЗНС/оф/ в ЕОПО/оф/ е много-добро. На много места земеделците в ръководството на ЕОПО/оф/ работят добре. Открити вражески прояви от страна на ВЗНС в ЕОПО/оф/ не са констатирани. По инициатива на ВКП в агитацията за предстоящите избори са включени и членове от ВЗНС. Влияние то на ВЗНС всред масите в последно време е значително отпаднало.

Връзки с нелегални организации и бандитски групи не са забелязани. Забелязват се известни дружески отношения между членовете на ВЗНС/оф/ към бившите членове на Н.Петков.

Отношението на дружбите общо взето към ВКП е добро. По-особено е случая на секретаря на окол. дружба Йордан Т. Калев, който насажда недоверие към ВКП. Съдият е оттушник на всички вражески оплаквания и недоволства.

Дружбите признават ръководната роля на ВКП и нейното ръководство. Случая със Стефан Дан илов-чл. от Окол. Р-во на ВЗНС по професия адвокат е казал, че комунистите правят ТКЗС защото им дават земя, а не им дават земя, няма да правят ТКЗС. Съдия е създавал настроения за манифестиране моца на ВЗНС пред ВКП.

Социалистическото строителство и петгодишния стопански план не са доведени до знанието на ВЗНС. По тях се явява недоразбиране и до известна степен неправилно отношение от страна на самите членове.

Към ТКЗС болшинството от членовете на ВЗНС имат добро отношение и негодуват от ограниченията на частната собственост.

Открити вражески настроения спрямо властта и мероприятията не са забелязани. Има недоволство поради снабдяването с брашно от пострадалото население от сушата. Известно недоволство се забелязва по отношението на наредбата за памук. Решенията на виския пленум не са разяснени пред членската маса. Болшинството от членовете на ВЗНС имат правилно отношение за съюза между работници и селяни.

Отношението на членовете на ВЗНС към народните съвети е положително, същия обаче в повечето съвети не развиват активна дейност.

Такива случай има в селата; В. Черква, Бутово, Димча, Сломар, Вишовград и др. На същите им липсва подход към работата и не могат да се справят със същата. На много места в околията са констатирани случаи където председателите членове на ВКП не зачитат съюзниците и сами си вземат решения по дадени въпроси. Характерен случай има в с. Горско-Сливово-парт. комитет взема решение за назначаване във Хоремаг за продавач Дечо Дойчев Дошков-член на ВКП. Горното лице е било назначено от председателя на Селсъвета без да уведоми същата. Това докарало съюзниците да говорят: "до за съюзници сме и какви членове сме от народния съвет, докато поне не ни уведомяват!" Такива случай има и в други селсъвети.

В голямото си болшинство членовете на ВЗНС имат добро отношение към водената от правителството външна политика, дружбата със СССР и страните със народна демокрация.

За отбелязване е че разяснителната работа всред членовете на ВЗНС по отношение политиката на Тито и неговото предателство не е напълно разяснена между членовете, затова има най-голяма вина околинското ръководство на ВЗНС.

Мерки за нередности и проявите всред членовете на ВЗНС не са вземани.

По отношение на допуснати грешки от страна на местните и партийни организации по места увреждащи съюза между ВКП и ВЗНС съществуват, а именно, подценяване съюза между ВКП и ВЗНС. Съществуват груби отношения към членовете на ВЗНС в с. Димча, секретаря на ВКП и секретар на Съвета нанася побой на земеделец член на същия съвет. В с. В. Черква председателя който е член на ВКП не свиква съвета на заседание. В с. Варана Председателя на селсъвета е ударил плесница на член от селсъвета ч. земеделец, които същевременно е и член на ОНС. В с. Караесен, чл. на ВЗНС и съдебен заседател към селсъвета и чиновник в същия е бил задържан от председателя на селсъвета и секретаря затова, че направил чернова на група лица недоволни от обмянките. Да горните прояви секретаря на ВКП с. Димча е изключен от партията. Председателя на с. Варана е снет от отговорност и изключен от партията. Заселата Караесенци В. Черква не са взети мерки.

ВЗНС в Павликенска околия се обслужва от 2 редовни оформети информатори и 4 неоформени.

Свишовска околия

В Свишовска околия ВЗНС/оф/35 дружи с общо членове 4065. Социален състав 37% бедни, 46% средни, 15% богати. От тях 26% са били привърженици на фашистката власт - бивши Гичевисти и др. 15% безпартийни, 59% бивши земеделци преди 9-ти септември 1944 год.

В изборите за ВНС ВЗНС е получил. Има избран 1 народен представител Георги Великов Данков. Същият е много горд, Необщителен и няма авторитет всред членовете на ВЗНС.

Организационната и публична дейност на ВЗНС през 1948 год. е много слаба, не са провеждали никакви събрания за разясняване на правителствените мероприятия пред своите членове. Финансовата им дейност е много лоша. Отчетани са една 25%.

Досега не са забелязани политически борби между членовете на

104 204

ВЗНС, но съществуват отделни такива борби за вземане на по-големи места.

Отношението на членската маса към днешните ръководства е лошо. Ръководствата нямат никакъв авторитет всред членската маса, понеже никога не са ги събирали на събрания. Отношенията им към Окоп, Р-в и П.П. е също лошо. Въобще не се чувства ръководството на П.П., а повечето зачитат Ц.К. на ВКП, понеже всички решения излизат от същия и ръководител е ВКП.

80% от членовете на ВЗНС влизат в ЕВПО. Работата и в ЕОПО/оф/ е много слаба и когато ги натоварят с работа тогава работят и то не присърдце.

Досега няма никакво настроение и раздвижване всред членовете на дружбата във връзка със изборите. Влиянieto на ВЗНС не се чувства по места.

Не са забелязани досега членове на ВЗНС оф да поддържат връзки с нелегални организации и бандитски групи. Все още членовете от ВЗНС поддържат връзки със бившите членове от Н.петковия Съюз. Особено това е забелязано в с.Страхилово-Масларово-Ореш-Велене и др.

Вражески слухове, разпространение на позиви и пущане на анонимни писма от страна на членовете от ВЗНС не са констатирани.

Към ръководната роля на партията се отнасят примиренчески, признават нейното ръководство. Член от ВЗНС на с.Ореш е отказал да присъства на съвместното заседание със комунистите, като казал, че "ние сте на власт, вие решавате, а ние ще изпълняваме".

Случая с Трайчо Костов са изказали мнение, че той ще разцепи ВКП на два лагера. Отношение на петгодишния народостопански план все още не са напълно убедени в неговото изпълнение и преуспяване.

По отношение на ТКЗС все още си стоят настрана без да влизат в него.

Към законите и мероприятията на правителството се отнасят добре. Отношението на членовете на ВЗНС към народните съвети е добро, с изключение на богатите и кулашки елементи. По-голямата част от членската маса одобряват външната политика на правителството за вечна дружба с СССР и страните с народна демокрация.

Грешките, които са допуснати от страна на ВКП към ВЗНС/оф/ са главно при изграждането на ЕОПО/оф/ и при изготвяне на листите за народни съвети, като ВКП е сложила повечето ръководни лица в ЕОПО/оф/членове на ВКП. При съставяне листите за народни съвети на 15 май 1949 год. по места ВКП е поставила само комунисти без да бъде сложен никакъв земеделец. По тези решения Окол.К-Т на ВКП взе бързи мерки и всички тези нередности са били отстранени.

По линия на ВЗНС/оф/ в околията и града разполагаме с 2 агенти и 4 информатора, които са разстанени в селата Страхилово, Козлец Ореш, Велене.

Никополска околия.

От никополска околия ВЗНС /оф/ има 33 селски и 1 гратска организация с 2543 члена. Социалния състав на членовете на ВЗНС предимно е от средни селяни които са около 60%, 25% бедни и 15% богати. Политическия лик в миналото на членовете е от стари дружбани. Малка част зговористи, демократи и безпартийни.

В изборите за ВНС, ВЗНС е получил общо 5749 гласа в резултат на което е бил избран един народен представител Цветан Маринов Капитанов, на което влиянието и авторитета всред членовете всред ВЗНС и въобще всред народа не се чувства абсолютно. Съдия е минал на страната на Обов.

Дружбите не живеят редовен организационен живот и няма зареж гистрирана публична дейност. Финансово са нередовни, нито една дружба в околията не е отчетена към околинското настоятелство.

Има известно недоверие от страна на някои членове от ВЗНС към съидейниците си които имат добро отношение към ВКП, като

105 205

същите биват наричани агенти на комунистите..

80% от членовете на ВЗНС са членове и на единната организация, обаче не взимат никакво участие в културно-просветния живот на единната организация.

По отношение на предстоящите избори сред същ те не са констатирани никокви прояви и настроеният тъй като не чувстват че предс тоят избори и предизборна агитация.

Голяма част от членовете на ВЗНС-Оф, все още не могат да скъсат с членствето на на разтурения Н.Петковски Съюз който правят чести среди с същите, така например член ве на ВЗНС-Оф от с.Шамлиев са изорали и засеяли нощно време изостаналата сейдба на задържания Христо Георгиев Йотов бивш член на ВЗНС-Оф Н.Петков. Една част от членовете на ВЗНС-Оф редовно слушат емисиите на радио Лондон и

Нийбюрг.

Разпространяване на позиви пускане анонимни писма подържане връзки с нелегални организации и бандитски групи не са констатиране По голяма част от тях имат неправилно отношение към органите на властта и ВКП като коментират, че нашата страна е земеделска и че кат като ръководител трябва да бъде ВЗНС а не ВКП.

По отношение за Трайчо Костов сред същите не се коментира. Към социалистическото строителство МТС, ТКЗС, ДЗС, бедните и честните членове на ВЗНС имат правилно отношение, обаче не се впрягат в прекоето строителство.

Към законите, наредбите и мероприятията на народната власт, решенията на виския пленом на ВЗНС имат в по голямата част правилно отношение, а богатите отрицателно.

Към Наредните съвети имат резервирано отношение. Инициатива от страна на същите не се предприема, а отчакват да бъдат потикнати от членовете на ВКП.

Към външната политика, дружбата ни с СССР и народните демокрации членовете на ВЗНС имат правилно отношение, тъй кито по принцип са против войната и виждат в лицето на СССР главния борец за мир. Допуснати грешки по отношение на дружбите в околнята ни от парнийни органи не са документирани.

По линия на ВЗНС-Оф службата разполага с пет информатора, който са разположени в селата Койловци, Славяново и Мечка и два в град Никопол.

Луковитска околия

Луковитска околия до 15 ноем. 1949 год. наброява 2* селски д дружби и две градски с общо отчетени 1105 члена. От тия членове са една пета богати и заможни селяни, две пети средни, една пета интелегенция и занаячий и една пета бедни селяни. Една пета от членовете от миналото са флиртували с фашиските управници, една пета са били бес партийни и една пета стари дружбаши с малки изключения някои са взели участие в партизанското движение като ятаци на партизаните. За ВНС ВЗНС-Оф е получил 4433 и са имали един народен представител Министър бившия на железниците Стеван Тончев от гр. Луковит. Като Министър и народен представител, същия е нямал нужния авторитет сред дружбените членове. За него се мълви всред дружбените членове, че той е ограбил имуществата на бившия земеделски водач Димитър Гранчаров убит през май месец 1925 год. в сндървеница, Софийско. Състоянието на дружбите в Луковитска околия е лошо. Слаб организационен живот проявяват 3-4 дружби останалите не живеят почети никакъв организационен живот, финансовото им състояние е лошо. Председателите и секретарите ги отчитат с собствени пари и в последствие ги събират фракционни борби не съществуват-дележ на фракции няма. Има обаче отделни задкулисни борби между отделни техни водачи от околийски мадаб такъв е случая между Тома Мосифов от с. Петревене и Христо Вълчанов

206
106

от гр. Луковит; Бончо Василев от гр. Червен Вряг и Георги Стоймен от същия град. Тези борби се дължат на карриеристична почва кой да бъде първенец. Особено отражение сред членската маса в тия борби не са забелязани.

Участието на ВЗНС-Оф в ЕОПО е сравнително добре. Вражески прояви от тяхна страна в единната организация няма.

По отношение на предстоящите избори в членската маса се забелязва една незанесеност. Член от дружбата Иван Гетов Попецко от гр. Луковит е казал че с един кон кошия не се прави; с което нещо искал да каже че е необходимо още, една листа да се състави за ВЗНС.

Връзки на дружбени членове с нелегални организации и бандитски групи не съществуват, има отделни връзки на дружбени членове с бивши опозиционери и подпомагали семейството на изпратени в ТВО за вражеска дейност. Констатирани са още, че дружбени членове подкрепят изселени вражески семейства от южната ни граница-смишъл търсене на работа изкозване им съчувствие, какъвто е случая с Колю Нетков Станков от с. Петревене.

Вражеска пропаганда, разпространяване неверни слухове, хвърляне позивити пускани на анонимни писма от тяхна страна не са забелязани.

Голяма част от дружбените членове гледат добре на рък водната роля на БКП добреският смятат, че само по този начин ще се получи съгласуване политическа и тактическа дейност на земеделския съюз с Комунистическата партия. Има обаче и такива които ратуват за хомогенно управление на земеделския съюз или пък ръководна в Оф да има земеделския съюз.

Социалистическото строителство за членската маса на дело и думи не е ясно и дори не вярват, че ще има такова. От там идва масовото им членване в бившите кооперации и популярните банки, а сега в всестранните кооперации. Отношението им към ТКЗС-та е отрицателно апилират за изграждане на, ТКЗС сред своите членове без комунистите. Честните дружбени членове имат положително отношение към наредбите и законите на Оф в част. А по отношение решенията на БКП пленум на БКП се одобряват от членската маса, особено онова постановление, което се отнася на ревизия при допуснатите грешки на ТКЗС.

Отношението на членската маса и то на честните отечествено фронтвци към народните съвети е сравнително добре. Но остро реагират че не са достатъчно зачетени.

Голямото болшинство от членската маса на ВЗНС-Оф са против войната и са за сътрудничество с СССР и страните с народна демокрация, има обаче и такива членове които са под влиянието на англо американската пропаганда.

Отношението на честните членове на ВЗНС към лагера на международната и вътрешна реакция и подготовката за нова война е отрицателно. С интерес следят борбата която води СССР против империалистите.

По отношение нередностите и вражеските прояви допуснати от страното на членовете на ВЗНС-Оф, службата е въздворила лицата Тоно Иванов Велев от с. Карлуково и Куню Ветанов Додев от с. Ракита, заради подстрекателство на дружбени членове да гласуват слозонги през изборите на 15 май. Членовете: Матню Василев Матиев и Стоян Гечев Пачев от с. Торос Луковитско са изпратени на принудителна работа поради подпомагане на семейства на въздворени лица в ТВО.

Груби грешки допуснати от страна на местните и партийни организации на БКП по отношение на дружбите няма, а има известно

207/ок

малко вмешателство в организационния живот на някои дружби, по подобране членове за народни съвети. Такива случаи има в с. Девенци и с. Беленци.

По линия на ВЗНС-оф службата разполага с 9 информатора разтанени както следва селата: Торос един, Тодоричене един, Белаце един, Дъбене един, Бежаново един, Садовец един, Ракита един, Рупци и гр. Рувит по един.

Тетевенска околия

В Тетевенска околия има 24 дружби с общо членове 1011. Социалния състав на същите: 30% дребни малоимотни селяни, 30% средни 15% занаятчий и чиновници 25% богати селяни. Болшеството от членовете на ВЗНС-Оф до 9 сеп. 1944 год. са били превърженици към земеделското движение, останалата част са били превърженици и членове на фашистките организации като Оанковисти, Тдемократи, радикали и др.

В изборите за ВНС произведени през 1946 год. ВЗНС-Оф е получил 3278 гласа от всички гласувалите 24846. Избран е един народен представител от ВЗНС-оф - Н. Петков от с. Миньресница, но след изборите мандата му е бил отнет за противоотечественофронтовски прояви. На негово място е избран Дале Ганчев, същият е малко извъстен на гражданството в Тетевенска околия, в личността на ВЗНС вобщ не се чувства в околията.

Дружбите въпреки това не живеят редовен организационен живот и от ден на ден все повече се разлагат по тази причина са били свикани една конференция и едно съзвездие на който е присъствал Министър Ради Райденков и организационния секретар Никола Георгиев. Финансовото състояние на дружбите е много лошо, голяма част от членовете на ВЗНС не са се отчели от началото на годината. Градските дружби и въобще дружбите не са се отчели пред околийското настоятелство.

Фракционни борби в ВЗНС-оф не са забелязани, освен някои лични настроения от страна на някои членове към отговорника на ВЗНС. Председателя на ВЗНС - Коста Динков се отчертава като оббвист, ръководствата на ВЗНС-оф в околията не се ползват с нужния авторитет.

Болшеството от членовете на ВЗНС-Оф членуват в едината организация, същите не проявяват никаква делова работа в ЕОМО. Вражески прояви от страна на членове на ВЗНС не са забелязани. В връзка с предстоящите избори членовете от ВЗНС-оф все още не проявяват никакъв интерес, това се дължи, че не е отпочната никаква разяснителна работа по предстоящите избори. Бил е зададен въпроса на представителя от КП на съюза Коста Данков, какъв процент народни представители се дават на ВЗНС в предстоящите избори, Данков е отговорил за окръжни съветници се дават на ВЗНС 25% и 20% за народни представители, това им обяснение на Данков, членовете на ВЗНС са останали доволни.

Подържани на връзки от страна на ВЗНС-оф с нелегални организации и бандитски групи, разпространения на позиви и пускане на анонимни писма не са забелязани. Все още има членове от дружбите които подържат връзка с реакционните елементи и бившите членове на Н. Петков.

Масови проявление на вражеска дейност не са констатирали. Има на някои места изказвания от страна на членовете от ВЗНС които целят да ударят по съюза и ВКП, така и пример Пано Пеев по повод мобилизирането на Катя Христов в ТВО е казал, че в ега власта откарва опозиционерите а утре земеделците с които ще се свърши.

Отношенията на дружбите към ВКП и неговите ръководители

208
108

неждано

е добро. Случая с Трайчо Коктов е коментира от членовете на ВЗНС, че Трайчокостовизма у нас ще забави построяването на социализма а друга част очакват разглеждането на процеса, за да взема отношение. За осъществяването на петгодишния народостопански план е малко понятие за болшенството от членовете на ВЗНС-оф, някои сметат, че изнесените факти и цифри е само залагали. Още не са обединени в необходимостта от създаването на ТКЗС и малко членове от ВЗНС членуват в ТКЗС все още не могат да скъсат с частната собственост. Има много села в околията където не са образували ТКЗС

Към законите и наредбите на правителството имат добро отношение. С решенията на виския пленум на ВКП много малка част от членовете на ВЗНС-оф са запознати.

Представителите на ВЗНС-оф народните съвети вземат много малко дейно участие, а на някои места седат като обикновените граждани. Болшенството от членовете на ВЗНС-оф са приятелски настроени към дружбата на СССР и страните с народна демокрация. В лицето на СССР болшенството от членовете виждат, че той е единствения защитник на прогресивното човечество. Широка членска маса е за мира и против подполвачите на нова война.

Службата не е взела мерка срещу нередностите и проявите от страна на ВЗНС-оф, тъй като сериозни прояви не са констатирани.

Местните партийни организации нямат право на отношение към главното ръководство на ВЗНС, понеже горните не им указват никакви съществени в организационния и просветен живот.

ВЗНС в околията се обслужва от трима информатора, които са разстанени един в гр. Тетевен, Златна Панега един и село Добревци един.

Агентурата по линията на ВЗНС е не достатъчна и не квалифицирана.

Троянска околия

ВЗНС-оф в Троянска околия има 33 организации с общо 1540 члена, този брой не е постоянен и постоянно се мени. Социален състав: 26% богати, 10% средни, 29% служаци, 15% занаятчй, 10% уволнени.

Изборите за ВНС ВЗНС-Оф са гласували 6822 от гласоподаватели. ИздЦД 34463 вследствие на което е избран един народен представител от ВЗНС-оф - д-р Васил Н. Ханжиев от с. Г. Желязна, същият не се ползва с авторитет сред членската маса, а така също и сред останалото население на околията.

Организационното състояние на дружбите е твърде плачевно на много места дружбите с месеци не са провеждали никакво събрание а там където са станали са били посетени едвам 30% финансовото състояние на Ф. 9.7 е лошо тъй като членовете не са се отчели. Отчитането на дружби се движи към околийските ръководства с 50% фракционни борби в дружбите не са отбелязани.

Болшенството от членовете на ВЗНС са членове на единна обществено политическа организация. Отношението й към местните ръководства е добро, а към върховното такова е безразлично.

Настроения и прояви в връзка с предстоящите избори от страна на ВЗНС не са отбелязани. Влиянието на земеделския съюз в околията е значително добро.

Болшенството от членовете на ВЗНС-оф се подават на вражеска пропаганда и агитация и са ревностни слушатели на чуждите предавания на станций, обаче активна вражеска пропаганда и разпространяване на вражески слухове не са отбелязани. На думи ВЗНС-оф признава ръж водната роля на ВКП и нейните ръководители, а на дяло не одобряват провеждането от нея мероприятия. Все още недобросъвестно се отзовават за изпълнението на посевния план и предаването навреме определените им наряди.

109 289

Към социалистическото строителство ВЗНС-Оф се отнася с недоверие и незадоволство, защото построяването на социализма не е тяхна поредна задача, а е насочена прот в техните интереси. Особено голямо недоволство същия проявява по отношение образуването на ТКЗС, като в селата където има образувани такива водят подмолна дейност за дезорганизирането им, какъвто е случая в селата Дъбокдол, Дебнево и Врабево.

На съюза между работниците и селяните не гледат като необходимост, а твърде често предевяват недоволства поради това, че снабдяването на работниците е по добро и че общо властта се грижи повече за създаване на добри културни и битови условия за жи живот на тях.

В народните съвети участващите представители на ВЗНС-оф се сработват добре с другите съветници, но членската маса не вижда никаква разлика между старите общински съвети и днешните такива. Изказват недоволство по определяне то им на данъците върху движимите и недвижими имоти.

Общо политическата активност всред членовете на ВЗНС-оф е слаба поради което не може да се даде ясна дефиниция на отношението им към империалистическия и антиимпериалистическия лагер, но с положителност може да се каже, че същите много се подават на англоамериканската пропаганда, чийто клевети и лъжи те безкритично приемат. Има единични случаи на одобрение политиката на Тито и неговата клика с дадено от лявата пропаганда че Тито водил политика, която била близка до интересите на селяните.

Няма данни за допуснати груби грешки от местните партийни организации по отношение на дружбите, но трябва да се отбележе, че по места се забелязва известно пренебрежително отношение от земеделците от страна на тия органи. ВЗНС-оф Троянска околия се обслужва от 12 информатори разстановката на която е направена с оглед на по важните дружби в околията и агентурно-оперативни съображения. Дейността на агентурно-информационния апарат по тая линия е задоволи елен.

Началник сектор Д.С.

/М. Ганев/

Плевен

Строго поверително.

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I-ВИ.

711

С О Ф И Я .

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О К Л А Д

За състоянието на БЗНС-Н.Петков/бивш/ от създаването му, до неговото разтурване, състоянието на неговите бивши лидери и тяхната политическа активност и мерките, които органите на ДС са вземали по отношение най-активните и злостно проявените врагове на О.Ф., социално политическия състав на съюза и неговите ръководители, влиянието им всред нашата общественост и тяхното отношение към правителството на О.Ф., страните с народна демокрация и буржоазно капиталистическите страни. Състоянието на агентурно осведомителния апарат вербован в неговите среди.

А.

Политическата обстановка в която се роди, разви и оформи Н.Петковия съюз беше такава за която главни инициатори и непосредствени проводници бяха хора, които произлизат от Плевенския сектор и които с право се считат за създатели, ръководители и главни виновници за всички последствия и политически отражения, които даде Н.Петковия съюз в зародиша на които седи тага наречената геметовщина. Като се има в предвид числения ръс на Плевенския сектор, социално икономическите условия при които живее населението, концентрацията на активни политически неустойчиви елементи родени в сектора ни и имащи влияние в същия, то от тук може ясно да се направи извода защо именно в нашия сектор възникна първото ядро на Гемето, което се разрастна и увлече всички реакционни елементи в БЗНС и стана пречка да стигне до негово разцепление след което се разви хри ожесточена борба между О.Ф. партии и баснословно разтястящия Н.Петков съюз. Както никъде другаде в нашата страна нашия сектор излъчи от създаването до разтурването на съюза най-върлите и открити врагове - водачи на съюза какъвто бе Г.М.Димитров, Асен Павлов, Сърбински, Петър Божинов, Елисавета п. Антоно Коста Шопов и десетки други такива. Както никъде другаде в нашия сектор имаше околии където политическата активност на Н.Петковистите стигна до там щото в изборите за ВНС имаха неоспоримо надмощие даже и над БКП, а в всички останали случаи те гонеха процентите на БКП. Активността на Н.Петковистите беше стигнала до там щото нейните вода предизвикаха на редица места стълкновение между власта и тях и които дадоха политическо отражение всред нашата общественост и бяха богат материал за чуждите радиостанции и империалистическата дипломация изобщо за враговете на Народната О.Ф. власт. Такъв например е случаят с инцидента с Елисавета п. Антонова в Габрово, инцидента с разтурване събранието на опозицията в Църквата град Плевен, позорното оплюване и прогонване на Д-р Велико Матеев от гр. Ловеч и в редица други градове от сектора ни . В резултат на тая усилена политическа дейност и Н.Петковистите в нашия сектор и естествените условия при които воде своя живот те успяха и създадоха в 1 обласно ръководство, углавявано от върлия враг на О.Ф. Коста Шопов /сега намиращ се зад граница/, 14 околийски ръководства, 13 градски и около 284 селски организации на БЗНС-Н.Петков, които наброяваха редовно отчетени към съюза членове около 17,500. човека. Това обаче беше оная маса, която влечеше подир

1/.

себе си повече от 250,000 гласоподаватели, които независимо от начините и средствата с които им бе въздействувано, но гласуваха за листата на Н.Петковия съюз.

Развихрелата се политическа борба в легалните условия на БЗНС-Н.Петковия съюз спомогна щото той /съюза / стана конгломерат чийто социален състав трудно би могъл да се определи. Никола Петков: съюз стана убежище, легално покритие и изходна база, в която се концентрираха и от там дръска нападаха О.Ф.власт всички останали незасегнати и ~~избягнали~~ и избегнали възмездното на Народния съд бивши офицери, Цанковисти, стари дружини, разни политически ренегати, Индустриалци, търговци, едри занаятчии и др., които търсеха спасение то поради настъпващата им и неизбежна гибел. Мнозина из между тях, които владееха изкусно противонародната пропаганда успяха и използвайки всички съществуващи след воени трудности, природни бетствия и наложилите се революционни преобразования на нашия живот, привлякоха в своите редове и такива елементи които по своето социално положение бяха, някои средни, някои дребни, а даже в много случай и пролетаризирани елементи. Последните най-често ставаха жертва благодарение на своята политическа невежест и празните обещания с които ги лъжеха Н.Петковите агитатори. През легалния период хората на Н.Петков имаха влияние всред своите членове в резултат на което по време на изборите за БЗНС нашия сектор изпрати 26 Народни представители.

Правилната и последователна политика на О.Ф. възглавяван от БКП доведе именуемо до пълното разобличаване антинародния характер на Н.Петковия съюз, провалянето му в очите на Народа и неговото разтуряне. Демаскирането на неговите лидери има като последствие отвърщването на голямата част от неговите последователи затова че те са водени на борба против собствените си интереси. Днес голяма част от тях вече са се ориентирали към организациите на О.Ф. и се стремят да поправят своите грешки, а техните водачи чувствуват че са изгубили всякаква почва под краката си и са в немилостно състояние, както пред народната власт, така и пред масите които съзнателно са тласкали по пътя на противонародната дейност.

Макар, че Н.Петковия съюз пушна най-дълбоки корени в нашия сектор обаче непосредствено след неговото разтуряне и бързите сурови мерки които властта взема по отношение на неговите най-отявлени представители, което хвърли в хаос и паника всички негови последователи, така че сериозни опити за въстановяване нелегално съществуване на Н.Петковия съюз нямаме с изключение на Горна Оряховица където след реализирането на водената разработка по тая линия се установи, че ръководителите на тази група са направили опит за създаване на нелегален съюз освен в своята околия но са имали успехи и в някои села на Търновска, Павликенска и Еленска околия, която своевременно бе разкрита и инсигнаторите подведени под отговорност. Не сериозни опити са правени в Плевенска околия, Ловешка и Луковитска околии. По начало истенските последователи и бивши лидери на Н.Петковия съюз си остават заклет врагове на О.Ф.партия и всички негови стопански и политически мероприятия, което е резултат на тяхната класова и полетическа същност. Основната форма на борба за разрыв на съюза между селени и работници от страна на Н.Петковистите си остава интриганската политика която водят техни агитатори изтъквайки, че Отечествения фронт не зачита еднакво нуждите както на работниците така и на селени и че вечно държи в мезерия селските маси. От селянина всякога се иска да дава блага без да получи елементарни средства за своето съществуване. Предшната активност на Н.Петковистите отдавна е прирастнала в непрекъснато шушукане и коментари в изопачен смисъл всички външни и вътрешни полетически събития и всякога бързат да дадат обяснения за на решенията, които взема и провежда БКП в зависимост от което се мери и темпът и активността на Н.Петковистите и тяхното истинско отношение към комунистите.

./.

Никога и в никакъв случай действителните хоран на Н.Петков не са имали благосклонно отношение както към СССР така и към страните с народна демокрация.Тяхното отношение винаги е било в абсолютна зависимост от това на тяхните водачи,които са проводници на империалистическите интереси.Дрък пример за това е случая с Югославия събитията които стават в нашата партия и пр.Те всякога са се надявали и по настоящем очакват,че тяхното единствено спасение ще дойде от Англоамериканците и то ако вървим по пътя на Тито и Трайчо Костов.Повече от всички други те злорадствуват за неуспехите,които съпътствуват развитието и укрепването на антиимпериалистическия лагер и с скрита злоба гледат как смело и решително изрязва своите гнили елементи в нашата партия и лагера на демокрацията.Понее многобройната численост на Н.Петковия съюз и дързостта на неговите ръководители и нашия сектор беше особено силна,това обстоятелство наложи още с отцепването на Н.Петковия съюз до разтурването му и след това да вербоваме масова агентура из техните среди.Обаче много от тях благодарение теоретическата неподготвеност и слабият опит на болшинството на оперативните работници биваха произволно вербовани,на много места неправилно и отежняваха агентурно осведомителния апарат,в много отношения зле ръководени,зле възпитавани и прочие в резултат на това голяма част от агентурата вербована по тая линия бе провалена.На много места било по липса на оперативни сили и по други причини,вербованата агентура беше съвсем недостатъчна и борбата с тия елементи крайно трудна.Много от скреозните обекти и по настоящем свободнопровеждат своята вражеска дейност,без да сме успели да усвоим това,въпреки нашето желание.В настоящия момент по линия на Бившия БЗНС-Н.Петков сектора разполага с около 160 секретни сътрудника,голяма част от които се използват и по други линии и обекти обаче има и такива които работят предимно по други обекти,а в някои случаи се ползват и по БЗНС-Н.Петков.До разтурването на Н.Петковия съюз репресивни мерки по отношение отявлени негови врагове мъчно се вамаха,обаче след разтурването власта взема сурови мерки и наказва значителна част от най-активно проявилите се като изключителното болшинство от тях изпрати в ТВО,други накара да подпишат предопредителни протоколи а трети колебливите но авторитетни лидери накара чрез декларация да се откажат открито да порицат и заклеймят Н.Петков и неговия съюз като враг на народа и О.Ф.По Исно значителна част от тях които направиха опит да консперират срещу власта и под една или друга форма провеждат вражеска дейност изпрати в затвора,ТВО и пр.

За по нагледно и даване конкретни данн за състоянието Н.Петковия съюз даваме по долу състоянието по околии.

ПЛЕВЕН ГРАД.

1. В секторния град до разтурянето на на съюза имаше една градска дружба с около 250 члена.Социалния състав на тия членове е бил както следва :повече от 50% от тях са били по професия земедельци-лозари които са използвали изключително чуждия наемен труд,18% адвокати интелегенти и други 10% на сто търговци рентниери и други, 5% занаятчий работници и други и останалата част най-разнообразна збирщина от хора били крепители на фашиската власт, лумпен пролетарии и други.По политическа принадлежност повичето от тях са стари дружбани,Цанковисти,безпартийни и други.Поради това че град Плевен обединява в себе си всички ръководства и от тука излизаха голяма част от инструкциите градската дружба и изобщо Н.Петковистите имаха влияние.В резултат на което това най-ярко се демонстрира в изборите за МНС при общо гласували 24,838 от кои 9229 за Н.Петков. и от града бяха избрани.В.депутати,а именно Коста Шопов,Йордан Русев и Иван Гинчев.

./.

2. По настоящем 20% от тях са членове на ЕНОПО, около 45% качават политическите събития, 15% се проявяват вражески, а останалите негод за всякакъв политически живот или аполитични. Вражеската дейност на тях що се проявяват се изразява в най различни злословение, подтикване към създаване на бандитски групи използвайки лумпени пролетариат за вредителска дейност като им заплащат и т.н., разпространяване на на позиви, писане на анонимни писма и др. Техните лидери в голямото им болшинство са изпратени в ТЕО, други в затвора, а други негодни веч за политически живот. В резултат на взетите мерки от страна на власта спрямо тях тяхната активност е сведена сравнително до минимум, тъй като те знаят, че са наблюдавани от членове на партията. Недоволството което съществува между населението е от непорядките които стават еже дневно.

3. Опити за нелегално създаване на БЗНС-Н. Петков в града не са остановени. Имаме случай на реалезирани разработки където в същите членове са били такива на БЗНС-Н. Петковия съюз обаче разработките с водени по други линии.

4. Отношението на бившите членове на Н. Петковия съюз към законите и мероприятията на Народната власт са вражески. Същите обаче проявяват тон си дейност много предпазливо и в свършено интимен кръг, тъй като имат известен страх от това, че са белязани и съмняват, че всяка тяхна вражеска постъпка е видима от власта. Решенията на янския пленум се тълкува всред тях като стъпка назад от страна на власта.

5. Формите на борба на Н. Петковистите за разрыв на съюза между селото и града-селяни и работници са такива щото същите използват в агитацията си, какво те селените на са облагодетелствувани така, както работниците от града и т.н.

6. Същите дават най-различни тълкования на отношение чиската на на БКП като също така дават и най-различни тълкования, какво че в партията имало раздвояване-разцепление, какво че Трайчо Костов бил прав в политиката си и че не правилно е изключен и по дведен под отговорност. Надяват се че в близко време партията ще бъде обзоглавена, което ще доведе до до по скорешното им освобождаване и пр. Друга част обаче смята, че в действително нашата партия прави чиска на своите редове о реакционни-националистически елементи и се изказват, че с БКП шегата нам и че не гледаат хатъря на никого. Трета част издигат издигат своето знаме Трайчо Костов и съжаляват за неговото изключване, като казват че не е могъл да се прекрие за да забие нож в гърба на нашата партия и т.н.

7. По отношение на СССР и страните с народна демокрация същите имат вражеско отношение, като за злопоставянето им пред народа измислят най-различни злословения и слухове, какво че за СССР се изнасяло всичко, а в замяна на това същите са ни изпращали използвани машини и други такива необходими.

8. Отношението им обаче с западните демокрации не е такова. Радва се на всички тяхни завоевания. Тяхната ориентация винаги е била от гледна са на радио лондон. Съжаляват за това че Трайчо Костов не е можал да се предпази до смъртта на Др. Димитров когото дял да може по добре да се справи и направи това което е днес в Бго славия и т.н.

9. При разтурянето на Н. Петковия съюз нашата агентура беше доста точна обаче същата не беше толкова качествена поради това, че същата беше, вербована не правилно, а така също не подбрана добре поради не опитността на оперативния кадър, следствие на което се явява и това, че същата да отпадне по негоднос. По настоящем за града по линия на Н. Петковия Съюз разполагаме с 2 души агенти, които са не достатъчни за обслужването на съдния. Имаме и такава агентура, която се води по други линии, а отчасти се използва и по тази линия.

10. По отношение на същите бяха взети следните мерки: една час изпратени в лагер, а за друга част от тях събрани разобличителни материали по време на изборите.

./.

В града ни също имаше и една ЗМС-Петър сърбински група с около 120 члена.

ШЛЕВЕН ОКОЛИЯ.

1. До разтурването на Н.Петковия съюз в Шлевен имаме една окол. дружба състояща се от 46 селски организации и една градска дружба с около 2850 редовно отчетени членове. Социалния състав на същата е 35% богати колашки елементи, 30% средни селяни, 30% бедни селяни, а останалите 5% лумпен пролетарят. Болшинство от тях са стари дружбаш останалите Ляпчевисти и бивши Панковисти. Никола Петковия съюз в околията има по-голямо влияние в богатите села Д.Дъбник, Г.Дъбник С.Тотлебен, където старите дружбаш имат дълбоки корени и стари традиции по времето на Стамболийски. Гласували за ВНС общ брой гласоподаватели общ брой 83,870, а за ВЗНС Н.Петков 29950, избрани са трима народни представители от Н.Петковия съюз.

2. От разтурената Н.Петкова дружба 585 члена са минали към ЕОПО-ОФ, 200 члена са вражески настроени а останалите изчакват развитието на събитията. Социалния състав на същите е колашки. В настоящия момент лидерите на ВЗНС-Н.П. по моста работят прикрито против мероприятията на ОФ. Репресиран от тях около 91 член

3. В околията са установени опити на бивши Н.Петковисти за негально възстановяване на дружбите. В с.Обнова бяха заловени Н.Петков оти, които са се събирали в къща под предлог, че ще слушат радио, които по настоящем са в затвора. В с.Гривица имаме също така създадена организация от членове на Н.Петковия съюз, от които 5 души са в затвора. Организацията са имали за цел разпространяване на вражески слухове и разколебаване на селяните да не влизат в ТКЗС.

4. Бившите Н.Петковисти по отношение ОФ закони и мероприятията включени в пет годишния стопански план мълчаливо посрещат и изпълняват нареждането на правителството. Внския пленум посрещат с задоволство смятайки, че отнетите им земи ще бъдат върнати и вобщее ТКЗС ще бъдат разтурени. Самите те не влизат в ТКЗС и проагетирват съмишлениците си да не влизат в ТКЗС.

5. Говорят между своите хора и вобщее така коментират, че власт на ОФ е власт на работниците от града, а не както се пише че е власт на всички трудящи се за работното. Внския пленум посрещат с наряд от тия в селото. На някои места чистката в партията сред Н.Петковистите се посреща с задоволство, а на други с оплакание поради това, че мостът за свързка между тях и партията се прекъсва. Чистката се отчита сред техните среди, като барба за по више постове. По предстоящите избори коментарй още няма, тъй като и агитацията за същите от страна на ОФ партия е слаба.

6. Отношението им към СССР е отрицателно, такова каквото не било винаги-говорене че всичко се изниса в СССР и заради това се чувствало липса на необходимите вещи за населението на пазара.

7. Спрямо Англо-американските империалисти и страните с народ на демокрация същите се отнасят с симпатий, като възхваляват Тито, а така също и западните демокрации. Арестуването на Трайчо Костов сред известна част се чувства добре, тъй като същите се надяват за разлагане на партията, а друга част съжаляват, тъй като единствения той можел да внесе поврат в политическия ни живот.

8. Агентурата в околията ни е доста малко имайки предвид това че същата се състои от 37 села в които е имало бивши ВЗНС Н.П. съзи, а разполагаме с 17 секретни сътрудници. Агентурата е разположен с оглед концентрацията на вражеските елементи в околията.

9. За вражеската дейност на най-активните Н.Петковисти в околията са предприети и съответни административни мерки. Имам изпратени в затвора 16 човека и 30 човека изпратени в ТЮ.

ГАБРОВСКА ОКОЛИЯ

1. До момента на разтурването на Н.Петковия съюз съществуваша 9 дружки от които две в града, а седем в селата. Н.Петковия съюз в тая околия е броял около 400 члена отчетени от които 183 са в града, а останалите в селата. Социалния състав на Н.Петковия съюз в тая околия е 49% бедни селяни, 40% средни и 11% заможни предимно търговци, кръчмари и др. Повечето от тях са бивши дружки, Панковисти, и останалите репресирани от законите на народната власт. Някои от тях са били и ръководители на бивши фашистки организации. Влиянието на Н.Петковистите и техните лидери в Габровска околия е доста голямо, както в града така и в селата което се вижда и от дадените в полза на тях гласове по време на изборите за БНС, а именно 12000 гласоподаватели са гласували за ВЗНС-Н.Петков. Същата околия е избрала двама депутати-Георги Йорданов и Елисавета Поп Антонова, които от деня на разтурването на Н.Петковия съюз до сега се намират в ТБО. За голямото влияние на Н.Петковия съюз в тая околия може да се види и от това, че по време на изборите в полза на Н.Петков са събрани около 500 милиона лева събрани от не официални члена-съмишленици.

2. След разтурването на Н.Петковия съюз членовете на съюза се записват в ОФ партии и по настоящем 85% са влезли в БОПО-ОФ, 10% от тях изчакват събитията но не влизат защото не ги приемат в БОПО-ОФ. 15% от владците в БОПО-ОФ също се надават за промяна в правителството и 5% вражески настроени и вършат вражеска дейност и по настоящем. Вражеската им дейност се изразява в разпространяване на неверни слухове. Изказват симпатии към англо-американския блок. Социалния произход на същите е предимно кръчмари, търговци, репресирани и малка част бедни хора. От разтурването на съюза до сега са репресирани около 30 души от които двама съдени и оправдани, 24 въдворени, 4 задържани и освободени и предупредени около 15 души. В околията същите не се ползват с авторитет и доверие стремят се да заличат това, че са били членове на Н.П. съюз.

3. Не е имало опити за възстановяване нелегално ВЗНС Н.П. Съюз в околията. Не са водени сериозни разработки по тая линия.

4. Много рядки са случаите, където същите да говорят против законите и мероприятията на властта. До като по отношение решение на юнски пленум се още останалите вражески настроени особено в селата намират начин да подчертаят тук и там, че комунистите разбрали, че така не могат да управляват и направели отстъпки. По отношение обаче на ТКЗС същите разпространяват теорията свободно, че поради балканския характер на околията, последната не била удобна за създаване на ТКЗС сочейки за пример основаното в околия такова в което работата не вървяла добре.

4. По отношение на страните с народна демокрация специално по линия на Н.П. съюз не са получени особенни сведения. Съществува обаче сериозни надежди за оправяне на положението преди всичко с намесата на Англо-американския блок. В това отношение имаме в миналото редица изказвания, сочейки за пример Югославия. Особенни изказвания по отношение на предстоящите избори нямаме, тъй като и подготовка за същите е още слаба.

5. По въпроса с арестуването на Трайчо Костов в средите на Н.П. съюз се говори, че неговите с комунистите няма и не гледат никому хатър. В някои от селата в същите среди са се опитвали да го защитават и изкарват като най-добрия за народа.

6. Агентурата в тая околия е не достатъчна. По тая линия разполагат с 15 души с.с. които също работят и по други линии, а има и такава която е не доброкачествена. Разстановката на агентурата е такава, щото тя се намира там където вражеските елементи са концентрирали своите сили. Спрямо най-активните Н.Петковисти в околията са взети навремени административни мерки и изпращани в ТБО.

ГОРНА-ОРИХОВИЦА

1. В същата околия до разтурването на ВЗНС-Н.П. имаме една околийска дружба и 22 селски организации с обща 660 отчетени членове. В града не е имало опозиционна дружба. Същият състав на съдия е следния: 18% бедни селяни, 44% средни селяни и 38% колашки елементи. Били са членове на легиона, браник, бившия Цанков Сговор и стари дружбани. Влиянието на същите до момента на разтурването им беше значително. Така например от 66077 души гласуваха общо по време на изборите за ВНС, за опозицията гласуваха 23532. В същата околия са избрани трима народни представители от ВЗНС-Н.П., а именно Н. Атенасов, Рачо Домусчиев и Ангел Тимевишки.

2. По настоящем 15% от членовете на ВЗНС - НП са членове на ЕОПО-Оф. Около 75% чакават развитието на събитията и само 10% се проявяват вражески, които са предимно младежи. Дейността им се изразява в разпространение на слухове, подстрекаване на населението, против мероприятията на народа, разпространяване на повизи и др. Лидерите им се изпратени на принудителна работа, а други в затвора. Тия които са останали на свобода са разобличени. В резултат на това влиянието им сред масите е сведено до минимум. Не се чувства да проявяват дейност. Недоволството което съществува между населението се дължи предимно на неприятели по места не пр видно разпределяне на нарядите, не умение на административния и партийния кадър да подхождат към населението и допуснатите грешки в ТКЗС.

3. В околията е разкрито опит за възстановяване кооперативно ВЗНС Н.Петков. Реализирана е разработката от която се вижда, че участващите в организацията са имали за цел да възстановят опозиционни дружби на Н.Петков и Н.Сърбински. Характерно за същата е, че обхваща доста голям брой села в различни околии. Така например в Търновска околия е възстановена дружба в едно село Еленска околия, Г.Навликенска, и Г.Оряховска. През годината в Г.Оряховска околия са реализирани 6 разработки в които участници са били повече бивши членове на ВЗНС-НП и ЗМС-Сърбински. Имали са за цел възстановяване на Н.Петковите дружби, организиране бягства и разпространяване на неверни слухове, всяване смут сред населението. Лицата които в разработките вземат по първи места са дадени под съд а други изпратени в ТРО. По горни центрове от разработките не са открити.

4. Отношението на бившите членове на опозиционната дружба към властта и мероприятията на властта са вражески. Обаче изпълняват всички нареждания на властта. Изпълняват редовно нарядите си. Отделни единици от тях не изпълняват нарежданията на властта и критикуват мероприятията на същата. Това се дължи на страха, че са белязани и смятат че са видими винаги от властта. Решенията на висшия щаб на партията се тълкуват като стъпка назад. Мнозина от тях желаят записването им в ТКЗС смятайки с това да се реализират, а в същност си остават врагове на последната.

5. Една от най практичните форми на борба за разрез между работници и селяни е като говорят пред населението в селата, че работниците в града били по облагодетелствувани от тия в селата, че им се дава по големи наряди, че грижите на правителството към тия от село е било по малко и така нататък. Лицето Тодор Стоянов Черкезов от с.Виноград Г.Оряховско се изказва. Защо на чичо не се погритат да дадат един панталон а всичко дват та ОРНС. Друга форма на борба в това направление е пръскане на повизи с подобно съдържание.

По отношение чистката в партията в техните среди се обяснява, че има раздвоение и в същата и че крилото на др.В.Червенков, Г.Цанков и Антон Бгов, което за момента е взело надмощие от страна на ръководните места, всички другари, които са неудобни за тях. Така например изключени са Тодор Обретенов е изключен член на партията от с.Виноград е говорил, че са махали тези които са водили борба с фашизма с оръжие в ръка. а оставали да управляват тези които са били в Москва по кабаретата. Друга част смята че действително нашата партия е чисти от продаждните и гнили елементи.

Голяма част от тях обаче разбират правилно, че Трайчо Костов, Л. Кулин, Масларов и др. са предатели и съжаляват за тяхното мащане. На много места в околията вече ги издигат, като знаме на реакцията.

7. Отношението им към СССР и страните с народна демокрация е враждебно. Разпространяват се слухове, че всичко се изпасяло за СССР, за по-помагане гредките партизани и т.н. и затова нямамо нищо на пазаря.

8. Отношението им към блока на западните империалистически държави и Титовата клика е положително. Радват се на техните успехи и възлагат надежди изключително на външна помощ. Утвърдват се от радио Лондон. Така например по начало те не разбраха правилно случая с Т. Костов. Когато чулите радиостенди посяа неговата защита те разбраха истината и съжаляват за това, че не е успял да се запази и почака смъртта на другия Димитров след което щело да му се отдаде да завие коримото както това направи Тито в Югославия.

9. Преди разтурянето на опозиционната дружба в тая околия агентурата е била изключително по ВЗНС-Н.П. След нейното разтуряне обаче известна част отпада. Друга негодна по качествено, а останалото по други линии в момента разполагат с 6 информатори в селата: Концентрирана е там където са концентрирани и силите на врага. Като се има в предвид, че околията има 48 села, може да се каже, че агентурата е отъеом малко и не достатъчно да обслужване на обектите. По тая линия се използват и информатори вербовани по други линии.

10. Общо от разтурянето на ВЗНС-НП до сега са взети следните мерки: Изпратени са в ТВО 27 човека, от които 18 се намират и по настоящем. В връзка с разработки изпратени в затвора 28 човека. Дадено е също и обилен материал за разобличаване на вражески елементи от средите на Н.П. съвз.

ТЪРНОВСКА ОКОЛИЯ

В същата околия е имало една околийска Н. Петкова дружба с около 27 опозиционни селски дружки в най-големите села на околията с обща численост 1064 члена. Социалния състав на същите е както следва: 40% богати колашки елементи, 50% средни земеделци и 10% търговци, рентиери, индустриалци и пр. От тях голяма част са бивши дружки, данковисти, легионери и 42% безпартийни, увлечени поради политическата им невеста. Опозиционната дружба в околията се е ползвала с голямо влияние над безпартийните. Благодарение на това че школ. ръководствата им е съставено от бивши членове на ВЗНС, които са известни в околията като такива. Същите остават да възвлекат големи маси след себе си и получат блестящи резултати в изборите за ВНС. Затова говори ясно изброения резултат при изборите за ВНС в които опозицията взема 25980 гласа срещу 24951 глас на ВКП и 35144 на ОФ, като се има предвид ~~както~~ че това не е на пълно реален резултата за ВКП и ОФ. Фактически изборите за ВНС в Търновско победител е опозицията. Благодарение на тия успехи на опозицията са избрани двама народни представители а именно Александър Г. Найденов и Минчо Панов Минчев сега в ТВО. Същите обаче се ползват с голямо влияние сред бившите членове на ВЗНС-НП, които живеят с надежда, че в скоро време ще избухне война и техните лидери ще бъдат освободени.

2. Под влиянието на протеканите слухове от страна на членове на ВЗНС-НП и на чуждите агентури у нас а така също чуждите радиостенди членовете на съдия все още се нахават за близка победа над комунизма и овета по специално на ОФ. По настоящем в ТВО-ОФ от членовете на ВЗНС Н. Петков има около 15%. Около 35% изчакват събитията. Вражески настроени са около 20%. Сравнително политически са около 15%. Вражески настроени са редица колашки елементи. ~~Силни вражески не овета, вражески, сабегнати от левостранна политика на ОФ. Като посочим по горе лидерите на опозиционната дружба в тая околия се ползват с голямо влияние сред своите членове.~~

3. В околията са установени опити от страна на ВЗНС-Н.П. за създаване на нелегални групи, за водене борба против ОФ. За целта съ се взорзали.

Създадената нелегална група от В. Димов Стойков от с. П. Курия е броела около 60 души членове, като тя е била организирана в 6 села. По настоящи от разработката се намират в затвора 19 души които в момента са подсъдимци. Освен въоръжаването пред новосъздадената се нелегална организация от бившите членове на ВЗНС-НИ е стояла и задачата да разпространяват вражески слухове и поддържат духа на останалите. Реализирана бе и друга разработка в Ресенски и П. Тръмбешки райони бесададена нова организация под ръководството на окол. р-водство в с. Драгеново Г. Оряховско. Където е бил и самия център на организацията. Организацията е имала за задача да възстанови старите организации на Н. Петков и нелегално поведе борба срещу ОФ власт. В тая насока в същата околия имат доста голям успех като благодарение активната дейност на Методи В. Бонджиев от с. Никши по занаятие коларо-железар са създадени организации от по два до пет члена организации в селата Никши, Стамболово, Ресен, Водолей, П. Тръмбеш, Обединение, Кудина и Смаводене. Същите са получавали инструкции за водене организирано борба против изборите за Нар. Съвети и Съдебни заседания на 15 май в резултат на което в с. Никши спечели изборите опозицията и била насрочвани повторно избори. Разпространявани са повиси от същата по време на празника на 9 септ., а също така такива съдържащи против ТКЗС. Членовете от организацията са плащали по 500 лв. членски внос за година от които 250 за околното ръководство, а останалите за организацията по места. В същата околия са реализирани и други три разработки в връзка с автори на повиси.

4. Отношението на бившите членове към мероприятията и законите на ОФ е вражеско. Всички изпълнени мероприятия в които е трябвало да вземат участие и те са ставали с големи усилия, като най вече упорито са указвали бедните членове от бившата дружба на Н. Петковия съсъ които се украсават от бокатите и по изпълнатите опозиционери. Особени прояви от страна на същите имаме по време изпълнение на есенната септба. Злослови се по пет годишния план, отказват да засеят определеното им количество жито като искат да го засеят с ечемик. Особено много се активизираха и бе проявена активна съпротива след решенията на вноския пленум да бъдат обследвани ТКЗС в околията. Това решение се изтъкува като отстъпление от стопанската политика на партията и бе организирана акция главно от бивши членове на ВЗНС-НИ да се подават заявления прот ТКЗС и искат нова обмяна на земята, Въпреки че много от тях, които ги подведоха нямаха основание.

5. Сведения за особения борба за създаване на разкол между работници и селяни няма остановена конкретна. Осилно се говори обаче, че работниците в града са поставени при по-добри условия от тях в селото. В този дух са разпространявани повиси из улиците на П. Тръмбеш.

6. Възрешно политическите промени в селата се тълкуват, като резултат от карьеристични борби в партията. В връзка с това се разпространяват най различни слухове. Така например говори се че задържането на Т. Коост по причина на страх от засенчване на др. Димитров. В връзка с предстоящите избори коментари не се правят още тъй като и особена подготовка не е отпочната.

7. Отношението на вражеските елементи към СССР и страните по народна демокрация е отрицателно. Говори се за подчинение от страна на СССР, че същата е струнала много войски по нашата външа граница които облечени в български дрехи и в най-скоро време войната ще започне. Подобно било положението в Унгария и Чехия.

8. Блокът на империалистите се слави между членовете на ВЗНС-НИ. Сред техните среди се говори, че страните в блока били въоръжени много добре и техните стопанства не били разбити, че там народа бил добре. Обедени са в близка война в която ще победи блокът на империалистите и помете ОФ.

9. По линия на ВЗНС-НИ в тая околия разполагат с пет с.с. които са доста малко за обслужването на Н.П. съсъ.

10. За проявена вражеска дейност от страна на същите са изпратени 12 души в ТВО и 14 души в затвора, а също така 6 души от разработката "Ворците" по настоящи са в реста.

ЛОВЕЧКА ОКОЛИЯ

1. В околията преди разтурването НП-Съюз е имало една околийска дружба, една градска и 34 селски дружби, в 13 села не е имало БЗНС-НП. Поме-натата брой 1678 редовно отчетени членове и 393 такива на ЗМС-Сърбин-ски и или общо 2072 члена. Около 50% от казаните членове са средни селя-ни, 30% маломисли и занаятчий, чиновници, а оста налата част са богати селяни. Общо политическото състояние на членската маса в Н. Петковия съюз беше политически не ориентираната не просветена и лесно подаваща се на влиянието на старите дружбашки лидери. Влиянието на опозиционните лидери в тая околия е огромно и ползват се с голям авторитет такива са Г. М. Димитров, Асен Павлов, Тодор Киров и Симеон Рузав. Факта че същите се ползваха с авторитет и влияние в Н. П. съюз и не просветените маси говорят добре изборите за БНС в които те спечелиха 22841 глас в резул-тат на което бяха избрани двама народни представители, а именно Тодор Киров Йодов и Георги Колев Шанкалията.

2. С разтурването на Н. П. съюз и обесването на самия Н. Петков част от активните членове на дружбата са били в ЛС Ловеч където са все-мателно мнението относно разтурването на съюза им и обесването на Н. Петко 2/3 от тях са подкрепят дейността на своя водач и са дали декларация че няма да се занимават с разколническа дейност. Друга част с известно кол-бание и с повече настояване от страна на наши хора са дали декларация, а съвсем малка част са отказали с опортство, като казваха ние нямаме мнение ние си имате закони правете си каквото си знаете. В настоящия момент болшинството от бившите членове стоят пасивни и казват че не се занимават с политика. От тая категория никой неминава в Оф дружба и от там в ВООП-Оф. Една четвърт от бившите членове на БЗНС-НП, изчакват под-тическите събития. Останалите от замомни и колашки елементи и засегнати те от Оф реформи си остават отивмени врагове които в тесен кръг раз-пространяват вражески слухове. Бившите лидери на БЗНС-НП в Ловечка окс-лия бяха Гемето по настоящем в Америка, Г. Колев Шанкалията и Д-р Велико Матева. Последните не се ползват с авторитет пред хората и са в Турция Тодор Киров за опит преминаване нелегално границата изпратен в ТВО и Асен Павлов който често ходи в София и не разполагаме с много сведения за вражеската им дейност.

3. След разтурването на БЗНС-НП в посочената околия са установени опити за възобновяване нелегално БЗНС-НП, като са организирани групи от по пет човека в селата Голец, Микре, Махла Изварче, Соколово, Г. Павликени, Острец, Враца, Добренци, Летница и сформирани околийски център гр. Ловеч. Дейността тези групи се свежда в водене агитация против изборите пръска-не позиви, писане лозунги с противно народно съдържание, разпространяване на зловередни слухове или пропагандиране създаване психоза за нова война в близко бъдеще и подготовка за завземане власта в случай на англо-аме-риканско вмешателство. Реализирани са три разработки с подобни цели.

4. Бившите членове на БЗНС-НП се отнасят враждебно към законите и Оф а така също и към неговите мероприятия. Към власта и БКП се отнасят също враждебно. и се мъчат всячески да спъват провалята и ядосват. По отношение на пет годишния стопански план в връзка с създаване на тежка индустрия се изказват, че е рано още за създаване на такава. По отношении на есенната сеитба се изказват, че когато са сеяли без план се е раздало и имало за ядене и за продан, а като почнали с план не стигало за семе. По отношение на янския пленум всячески се мъчат за изопъчат речта на д- Червенков и подстрекават против обмената. Имало случаи в редица села по-даване на заявления за напускане на ТИЗС и развяване агитация в най-не-вина форма в полу белканския район на околията земята е крайно не под-ходяща за коопериране.

5. Бившите членове на Н. Петковия съюз все още правят опити за раз-ривна дейност между работниците и селяните, като постоянно агитират за-разтворената економическа ножица и истъкват фаворизирането на работни-ческата класа от страна на правителството по отношение на снабдяването.

Говорят също, че работниците от града били поставени при по добри условия отколкото тия в село. Че селско-кметанските произведения са обезценени и че слеския труд е много по тежък от този на работниците.

6. Отношението на съюзните членове на БЗНС-Н. Петковистите за вътрешнополитическите събития в Югославия околне е че комунистите здраво държат властта в своите ръце и че немислимо е да се завземе властта без външна намеса и че всеки опит за това е лудост. По отношение чиската в партията те отговарят, че това ставало по нареждане от съветския съюз за да предотвратят това което станало в Югославия. Лично те надеждат, че рано или късно те пак ще се явят на сцената да оправляват. Разправят че сегашните избори ще се проведат под прекия контрол на англо-американците на което се съставили някакви си комисии, които щели да биле изберат ните карти с специална боя която с нито не можела да се изтрие и по такъв начин ще се избегне фалшификацията на картите и, че щели да наблюдават изборите с самолети.

7. Съюзите злостно ненавиждат Съветския съюз и страните с народна демокрация и се стремят да го зленоставят като го обвиняват в агресивни и експанзивни, защото той осилено се готвел за нова война.

8. Никола Петковистите се възхищават от страните с западна демокрация. Хвалят икономическата мощ на Америка, умелата дипломация на англо-американците и слезят атлантическия пакт, който е опасал от всички страни Съветския съюз и че в новата война, която скоро щела да започне ще го унищожат и чакат англо-американската победа, която виждат възсана новият на тяхно царство. Възхваляват Тито, като най-верен за своя народ че в Югославия има пълна свобода и че само държави каквито са западните демокрации може да се строят социализъм. Казват, че Тито е спасил югославския народ и възхваляват Трайчо Костов, който тръгнал по пътя на Тито и други такива които тръгнали по неговия път от Ц.К. на БКП. Говорят, че Вълко Червенков и Васил Коларов са проводници на Московската политика и тероризират нашия народ. Те пускат слух, че др. Георги Димитров е бил с Трайчо Костов, заради което руснаците ускорили смъртта му вместо да го лекуват.

9. По линия на БЗНС-Н. Петков разполагаме с слаба агентура, малобройна не добре ръководена, не системно е използвана и с нея поддържа слаба връзка. Не системно е използвана, една трета от нея е ново-вербована, добила при реализацията на разработката "Прилипи". Общия брой на сътрудниците ни е 18, които са разстановени в десет населени пункта. Имайки в предвид това, че околната е от 38 населени места можем да кажем, че агентурата по линия на Н. Петковия съюз в същата е съвсем малоцифрена и не качествена. Обекта не е напълно обхванат.

10. За пресичане вражеска дейност на Н. Петковистите в околната са взети своевременно административни мерки вследствие на което се разкриват и недегалните групи по тая линия. Най активните от тях са изпратени в затвора, друга част в лагера, а трети подписали декларация, че няма да вършат повече вражеска антинародна дейност.

ТЕТЕВЕНСКА ОКОЛИЯ

4. В тая околия БЗНС-Н. Петков имаше една околийска дружба, една градска и 22 селски организации. В две села от околията не е имало опозиционни дружби. Общия брой на членовете на БЗНС-Н. Петков в тая околия е 1135 члена, от които 297 са БЗНС. Околийското ръководство на БЗНС се възглавява от Н. Найденов Белев. Социалния състав на дружбите в околията е земайки 80% от който голяма част са занаятци, търговци 8%, в по-голямата си част къртчари, черноборсажи, интелегенти 7%, останалите занаятчий и други. Околийското и местни ръководства са представлявали в голямата си част възможни интелегенти и търговци. Същия е наситен с най-различни боржувани политически партии, като дружбаши, цанковисти, легионери и други. Влиянието на опозиционните организации и техните лидери беше значително, като в

някои населени пунктове съпренци и на БКП. Това се явява в резултат на умеловодената вражеска агитация използвайки всички грешки и слабостни на правителството. В резултат на това в изборите за НС Н. Петковистите получиха 9993 гласа от всички гласували 24846 избиратели от околията. Избрани бяха двама депутати за НС, а именно Петър Сърбиновски и Петко Димитров Петков.

2. След разтурянето на опозицията дружите и по места се разпаднаха околията. Част от опозицията бе вече наясно по политиката на Н. Петков, около 30 % се записаха в редовен на БКОП. От друга част част от околията и в отношение на това съвпадение и отношението си към различните политически организации - хора без всякаква политическа идеология. Друга част от БЗНС-Н. Петков продължават да водят борба против правителството на О.Ф., те са предимно занаятчи, селяни, търговци, интелектуалци и др. Почти всички лидери от околийски мащаб са репресирани. Благодарение старите им връзки все още имат влияние сред техните среди и се ползват с авторитет.

3. В околията околия по линия на БЗНС-Н. Петков не са установили организиране или възобновяване нелегално Н. Петковски дружи за борба против властта. Независимо от това врага не е престанал да изпозва всякаква възможност за провеждане подривна вражеска дейност. Пуската видове, подигравки против водачите на партията. Пускат слухове за нова война, реставрация на миналото и т.н.

4. Бившите активни опозиционери имат вражески отношения към БКП и нейните водачи, а така също и мероприятията на властта. При всеки удобен момент те злословят по адрес на О.Ф. и законите, като с държанието си настройват против властта. Макар с малко съзнание, много от опозиционерите участват в изпълнение на стопанския план. Сериозен характер от прояви на вражеска дейност с малко изключение няма в околията. Проявяват се от замонажни колашки семейства, търговци, адвокати и пр. Сериозни прояви бяха регистрирани в борбата на бившите опозиционери срещу ТКЗС, където беше проведена подготвителна работа за изграждане на ТКЗС, бившите опозиционери дадоха отпор като увещават и частни трудящи се маси.

5. Решенията на юнския пленум на ЦК даде отражение всред бившите опозиционери. Добре се посреднаха назначените за следане на ТКЗС правителствени комисии. Някои опозиционери изтъкнаха погрешно решение на юнския пленум, те смятаха, че партията и правителството се откъсваха от следваната си политика и улесниха борбата си срещу ТКЗС, но това беше временно увличение и те скоро се увериха в противното.

6. Опозиционерите водят борби против съюза на работници и селяни, настройват селяните против работниците, говорят пред селските маси, че правителството покровителствувало само работниците от фабриките и че работниците от града били поставени при по добри условия.

7. Вътрешните политическите събития и прочистването на БКП, обнадежди закоравелите опозиционери и се разпространяваха клеветнически измислици по адрес на партията. Претричаше се разлагането ѝ и това провалянето на О.Ф. власт. Предстоящите избори все още не са популяризирани, следствие на което особени изказвания няма.

8. Отношението на опозиционерите и голяма част от лицата върху който влияе опозицията в околията и има отрицателно отношение спрямо СССР. Пускат най-различни слухове за нова война за нападение на СССР над Югославия, за нападение на Англо-американците над нашата страна и страните с народна демокрация. За война срещу СССР, намираща почва за разпространяване сред опозиционите елементи. Всичко това определя отношението на опозицията към СССР и страните с народна демокрация.

9. Не такова е отношението обаче на БЗНС-Н. Петков към страните с западна демокрация. Те очакват да дойдат англо-американците и ги освободят. В полза на империалистите те разпространяват най-различни

234
123

чни слухове. Високо са ликвидирани с комунистическото движение. Пропагандирват не просветеното население, че с идването на английски войски, продоволствието ни щяло да се уреди, защото те са били много богати, за тях Тито и виден деец и ръководител на югославския народ. Доволни са от това, че от ден на ден Тито стъпвал все по добре на краката си и позициите на империалистическите страни. В тяхните среди Трайчо Костов се чувства като правдив и осъжда репериите на партията за неговото изключване, величант го до такава степен, че с неговото изключване от О.Ф. народът губил много с своята предателска дейност той обнадееди враговете и даде възможност на същите да участват разпадането на партията.

10. По линия на БЗНС-Н. Петков в тая околия разполагат с мест агенти разсажданата на които е концентрирана по села, каквато е концентрацията и на вражеските елементи. Разполагат също с 18 информатори или общо 19 секретни сътрудници. В 10 села от околията няма никаква агентура.

11. В зависимост от величината на престъплението на Н. Петковистите са вземали и съответни административни мерки. Изпратени са в ТВО 18 души и един в затвора. Големки са се проявявали непрекъснато в разпространяването на слухове и вражеска агитация и пропаганда.

НИКОВСКО ОКОЛИЯ.

1. В тази околия има една околииска БЗНС-Н. Петкова дружба и 20 селски организации. В БЗНС-Н. Петковия съюз бяха организирани общо 3,120 членове. Социалния състав на същите беше предимно оосторедни селяни които заемат около 60%, богати колашки елементи 20% и бедни селяни около 20%. Същите са имали голямо влияние в околията което е видно от резултатите в изборите за БНС в които те печелят 20,143 гласа от общо гласували в околията 46662 души, като за същите избори бяха избрани двама народни представители а именно; Петър Божинов и Марин Личев-първия от с. Новачене, а втория с. Голланди, а по настоящем жители на гр. Плевен.

2. По настоящем състоянието на бившите членове на Н. Петковия съюз и войски ~~бяха организирани~~ ~~от страна на Н. Петковия съюз~~ ~~опити за тяхното възстановяване, което се дължи на извършената добре разобличителна дейност в тази околия на вражеските елементи. Записани в БОПО са около 70% от бившите членове на Н. Петковия съюз, където до сега не са констатирани вражески прояви от страна на същите. Към 20% от тях предимно богати-колашки елементи полетическия развой на събитията и живеят с надежда за скоренно освобождение. Останалите 10% са вражески настроени и извършват вражеска дейност по съвсем предпазливо. В БОПО-ОФ са всички членове на бившия Н. Петков съюз числящи се къ бедните селяни. По настоящем лидерите на съюза са изгубили авторитет и всякаква доверие сред своите среди и не е такова каквото то беше преди по време на изборите за БНС~~

3. До сега в околията не са остановени опити за нелегално възстановяване на БЗНС-Н. Петков или организиране на нелегални групи а така също вземане нови форми на борба срещу правителството. До се няма реализирани разработки по тая линия.

4. Към 70% от бившите БЗНС-Н. Петковисти имат правилно отношение към мероприятията на народната власт и нейните закони, а така и БКП. Към пет годишния стопански план и към ТКЗС, което е видно от това, че образуваните 20 ТКЗС в околията им, голяма част от членовете им са бивши членове на Н. Петкови дружки в които до сега опити за вражеска дейност няма. Имат опити за вражеска дейност от страна на колашките елементи, бивши членове на Н. Петковия съюз.

5. Една от формите за разрыв между селяни и работници, които използват бившите членове на Н. Петковия съюз в тая околия е разубеждаване на селяните да не навлизат в ТКЗС, тъй като в същото ще работят за да изкарват продукти да задоволяват и нуждите на работниците в

в града, които са много по задоволени от селяните. По време обхода-ването ТКЗС в същата околия от страна на правителствените комисион-от страна на членове на БЗНС-Н. Петков се появили опити за подбуж-дане на членовете на ТКЗС да подават заявления за напускането им от същите. Такива са случаите в с. Бяла вода, Изворче, Лозица и др.

6. Болшинството от бившите членове на БЗНС-НП имат правилно отношение към вътрешно политическите събития, прочистването на БКП. Като резултат на това имат следните изказвания; че мерките взети спрямо някои от ръководителите на БКП са правилни и че с това партията доказва пред народа, че тя наказва своите членове без да гледа на неговия ранг и че има правилно отношение към подобрене колтурния и стопански живот на народа. Отделни еденици от бившите член-веп на съюза коментират, че има карниеристични борби в партията за заемане на ръководното място. За предстоящите избори сред тяхните среди не се говори тъй като и нямаква сериозна кампания за изборит не е още отпочната.

7. Отношението на бедните членове на БЗНС-Н. Петковия съюз в тая околия спрямо СССР и страните с народна демокраци е правилно тъй като те виждат в лицето на СССР един борец за запазване на световния мир, а отношението им към англо-американците и Титовата клика е отрицателно, тъй като в тях те виждат новите поднапвачи на война. Колашките елементи обаче, членове също на Н. Петковия съюз имат точно обратните свещания и отношения спрямо СССР и страните с народна демокрация, тъй като те зацитаат тяхните интереси. Очаква намеса от външна сила която да ги избави от това им положение.

8. Точно обратно е отношението на горните хора към англо-американците и титовата клика в Югославия. Възхваляват техните оспе-и мощ и агетират, че само такива държави като тя могат да устроят по добър живот за народа.

9. По тая линия службата разполага с 13 с.с. които са разполо-жени с оглед концентрацията на вражеските елементи от тая категория. Агентурата обаче за тая околия е не достатъчна и същата та не много-доброкачествена.

10. С оглед проявените вражески деяния са предприети и мерки спрямо тия елементи в околията. В същата с предприети санкции из-пращане в ТБД.

ЛУКОВИТСКА ОКОЛИЯ.

1. До разтурянето на БЗНС-Н. Петков съюз в Луковитска околия е имал една околийска и две градски дружини, а така също и 14 сел-ски такива с обща численост 244 члена. Същата околия има и една околийска ЗМС и две градски ЗМС, а така също и 18 селски еркива организации с обща численост 858 члена. Социалния им състав е 3/5 средни земеделски стопани, 1/5 дребно маломисотни стопани и 1/5 богати земеделци, включавачи в себе си колашките елементи и и интел-генцията. Бившия БЗНС-Н.П. и неговите лидери в околията са се ползую-ли с доста голямо влияние вследствие на което се явява и блестящите избори, като същите вземат 14,596 гласа, първи по гласове след БКП. Избран е един Народен представител от опозицията, а именно Трифон Кунев Бонджиев.

2. Състоянието на Н. Петковия съюз в околията е следното : 20% от тях са преминали в БЮПО 40% са кандидати за членове на БЮПО обаче не са приети. Във въпросния момент са опозитивни 35% от тях изчакват събитията и 5% от тях са проявяват вражески. Социалния им състав е 1/3 бедни селяни и 2/3 средни заможни стопани и интелеген-ция. Почти всички от тях гледат да се приклучат с власта, като някои от водаческия им кадар работят открито за листата на ОФ. Еденици са тия които все още извършват вражеска дейност и гласуват с изостану-на опозицията. От тях са репресирани около 27 души. Бившият им вода-чески кадар е останал без влияние сред фанатезираните опозитивонери поради опитите им за нагаждане с власта на ОФ.

725 236

3. В околията няма никакви опити за възстановяване на нелегално на ВЗНС-НИ дружби. Има обаче опит за възстановяване-организиране на нелегални групи в гр. Червен бряг. Същата е "Бандити" реализирана през тази година.

4. Същите в голямото си болшинство одобряват мероприятията и законите на народната власт. По решенията на външния пленум на ВКП същите, същите изказват недоверие в приложението му. Някои фанатизирани опозиционери говорят пред селското, че работническото при днешната власт било по привилегировано, в смисъл, зачитано, добре снабдявано, а мерките взети от старана на власта за подобрене материалната и културно нива било на по задно стъпало.

Коментарии по прочистването на ВКП се долавят слабо, но те смятат, че случаят с Трайчо Костов е довел до прочистването на ВКП, други смятат, че това си е чисто партийна работа. По отношение на предстоящите избори има до известна степен надежди да се получат по големи проценти от миналите избори на 15 май т.г. във полза на опозицията и т. предимно от селата. Повод да се мисли така е че това са законодателни избори и от тях зависи съдбата на народа.

5. Опозиционерите фанатици от средите на Никола Петковия съюз в тази околия си остават под влиянието на англо-американската пропаганда. Има обаче известна част опозиционери, които действително имат честно отношение към СССР, дължащо се на естественото родство с руснаците и заслугите им към българския народ за нашето освобождение. Все пак намира се и такива, които остават верни на дружбата и традициите на Никола Петковщината и гетовщината и питат дълбока и смъртна омраза към страните с народна демокрация и по специално към СССР. Пропагандата на Титовата клика и поведението на същата подопли разбужданията на последователите на бившия ВЗНС-Н.П., за самостоятелна вътрешна и външна политика. Случаят с Трайчо Костов се смята като нещо не случайно, а има връзка с Титовата клика т.е. смятат го да титоизъм на наша почва, че Трайчо Костов се е опитвал на Руското вмешателство в вътрешните работи на България.

6. По линия на ВЗНС-Н.П. службата разполага с 9/девет /агенти/ за Луковитска околия, които са концентрирани /разстаниени/ в зависимост от концентрацията на обектите от страна на Н.Петковистите, а именно в с.с. Дорманци, Бглен, Телин, Вежаново, Ч.Бряг и др.

СВИШОВСКА ОКОЛИЯ.

1. До разтурянето на Н.Петкови съюз в тази околия имаме 1 /една/ околийска и 1/една/градска и 30 селски организации, с обща численост 2276 члена и ЗНСИСТИ 1648 члена. В околията ни е имало в 4 села Н.Петкови дружби. Социалния състав на ВЗНС-НИ дружба до момента на разтурянето е имал следния социален състав: около 30% богати кулашки елементи, 4% чиновници /интелегенти/, 14% бедни селяни и 52% средни. Политическия състав на ВЗНС-НИ е бил 35% привърженици на бивши фашистки организации като Мачковисти, демократи, гичевисти и пр. Около 65% увлечени /заблудани/ честни земеделски стопани са били след последователи на Н.Петков. Ръководството на ВЗНС-НИ и неговите водачи е било сравнително голямо и са успели да привлекат на своя страна значителна част от средните селяни. За това говорят ясни изборите в ВЗНС, където опозицията специално Н.Петковистите са взели общо от подадените гласове 21030 гласа. В тия избори те имат двама народни представители, а именно: Никола Алексиев от с. Белни и Марко Пенчев Попов от с. Страхилово.

2. След разтурянето на ВЗНС-НИ 1092 члена минават на БНОФ организация. Обяснение на това че при разтурянето опозицията е добре разобличена и разобличава неопитна дейност на своите водачи 60% от тях остават да изчакват събитията. 30% запознати и 20% се проявяват враждебни. Социалния състав на Н.Петковистите е предимно кулашки, търговци, а една малка част от средни селяни. Бившите лидери на ВЗНС-НИ от околията са изпратени в ТЕС, други съдени и изпратени в затвора.

3. В околията имаме опити за сформирване на нелегални груп от стана на членове на ВЗНС-НИ. Такава група е открита в с. Белене-Свишовско, която е имала за задача да събира помощи на въдворените лидери на опозицията, а по-късно влизат във връзка с околийския организатор на Никополска околия, който им поставил задача да събера помощи за подпомагане бигащи опозиционери в Бгославия. Друг опит за възстановяване Н. Петкованелегална дружба имаме в с. Българене-Свишовско, но все още не са разкрити целите и задачите на същата.

4. Отношението на бившите членове на ВЗНС-НИ към правителствените и партийни мероприятия се изразява в най-различни вражески форми. Така например по въпроса за разпределение нарядите е било съвсемно умишлено с облекло и обувки и изнасяно други места, най-вече в СССР. Говорят против ТКЗС-тата, да не влизат хората в същото, които са влезли да си извземат инвентара и нивите, каквото е случаят в с. Даревец, заплашвайки ги с това, че правителството скоро ще с отиде. Има и случаи, където кулашки елементи са се ориентирали и навлизали в ТКЗС-тата с цел разтурянето му, каквото е случаят в с. Дъжун и Стижерово. Разпространявана слухове за близка война със СССР и западните демокрации. По петгодишния стопански план говорят че е нереален и че е бил фантазия, заблуда за народа с цел спечелване на тяхна страна. По решенията на виския пленум на БКП, говорят че отдавна са били по тия грешки на правителството, но то си провеждало своята сектанска политика по отношение на селото, че рецензията на виския пленум била резултат на техните борби. Говорят, че др. Червенков е за тях човек, носеща си постоянно вестник о речта на му и питаха се един друг челили са доклада на Червенков.

5. Бившите членове на опозиционната дружба водеха агитация и водят такава и по настоящем, че работниците били задоволени с наряди и др., а в замяна това селските не получават нищо а само им е вземат храните на ниски цени. Изказват негодувание по въпроса за равенството между артикулите на индустриалните работници и селските такива.

6. Възвръзка със станалите промени в нашето правителство, същите коментират като край на комунистическата власт и криза в ръководния кадър, като някои комунисти сменени от постове им станало по причина на това, че същите разбрали правия път и не били съгласни с водената политика от старана на СССР. Нашите управници са се мъчили да ликвидират с тия хора с върпени процеси. Казват, че силата на нашата партия е била докато е бил жив др. Г. Димитров, а сега не можем да се погодят, кой да вземат ръководното място в правителството. Във връзка с прочистването на партията от вражески елементи, коментират, че чистят партията от хора, които са били с Трайчо Костов, които били за изграждането за истински социализъм. По отношение за предстоящите избори, особени тълкования няма, тъй като и кампанията за същите още слабо се чувства да е почнала. Говорят, че никой няма да пречи в изборите, тъй като това е безполезно.

7. По отношение на СССР и страните с народна демокрация говорят, че ще преминат на Титова старана и по тоя начин СССР ще остане изолиран и че и без това в СССР имало вече бунтове и че от дес милиона партийци в СССР сега е останала един милион, и са били въкарвани насилно в болш. партия. Говори се за експлоатация от страна на СССР към нашата старана, като всички се изнасяло от нас в СССР поради което се чувства липса на някои артикули на нашия пазар.

8. Отношението им спрямо англо-американските империалисти е положително. Възхваляват ги че са били богати стрни и подпомагат малките като очат пормер с Бгославия и че там положението било много добро и че Тито бил истински патриот. Отождествявайки деянията на Трайчо Костов с тия на Тито, те първия го величат като действително правилинен държавник.

9. Агентурата в тая околия по линия на ВЗНС-НИ е разположена както следва: 14 сътрудника са разположени във 11 селища. В осемте селища агентурата спедишно по тая линия няма да се използва агентурата по другите линии.

10. С оглед проявената антинародна вражеска дейност спрямо близките членове на Н.Петковия съюз са вземани и съответни административни мерки, а именно най-активните и зарегистрирали вражеска дейност подведени под отговорност и осъдени, други направени в ТБО, а трети разобличени по време на изборите за народни съвети и съдебни заседатели.

СЕВЛИЕВСКА ОКОЛИНА

1. В тази околина имаме една околнуска, и една градока служба и такива села в 10 села на околниската. Обща численост 459 членове на редовно отчетени. В пет села имаме дружини минали не официално към Н.П. съюза. В околниската голямо влияние същите не са имали. Социалния промаход е такъв че 40% от тях са едри земеделци, търговци, кръжари и засегнати от мероприятията. Останалите 60% са едни селяни, и са недоволствали поради стопанските затруднения в момента и не тактичност от страна на управляващите фактори. Политическия им състав е 60% близки членове на ВЗНС-дясно крило, 10% активни фашисти-уволнени офицери, кметове, полицаи, данковисти и сътрудници на фашистката власт. Останалите 30% са безпартийни. До самото разубличение на опозицията и разгромиването на ВЗНС-НП същите в околниската имат голямо влияние. Това си влияние те получават от затрудненията които по това време се явяват, като войната и нейните последици. Това че са имали голямо влияние сред техните среди и народи говорят изборите за ВНС в които те получават 18187 гласа от общо гласували 49275 души. В резултат на изборите избират един народен представител, а именно Иван Неделчев Духов от с. Сухандол.

2. ~~От дясното крило на ВЗНС-НП примичава към БЮПО-ОФ около 80% членове. В околниската развитието на събитията 15% и 5% вражески настроения. В селата са минали по малка част към БЮПО-ОФ. Поради организационната слабост на БЮПО-ОФ същите са били малко в момента а голямо събитие транзит на околниската народната обстановка и са в изчакване. В околниската от същите съюз има реприсирани 9 души.~~

3. В околниската са забелязвани и констатирани опити на вражеските елементи да пречат по линия на стопанския сектор по образуването на ТКЗС, подстрекаване да напуснат от стопанствата и да не предават наредбите. Реализирани нелегални организации по линия на Н.Петков в околниската няма.

4. Николета Петковистите имат отрицателно отношение спрямо стопанския план на властта и изпълняват възложените им задачи от страх да не бъдат наказани. Подстрекават бедните селяни да не изпълняват наредбите. Към решенията на юнския пленум на ЦК на ВКП се отнасят с надежда, че ще настъпят промени в стопанския живот и тогава им даде повод да започнат акция на подстрекаване на засегнатите от мероприятията. Водят агитация че ТКЗС дели да се разтурат и въобще такива вече няма да има. Общо казано Н.Петковистите прехвърлят силите си на стопанския фронт за борба против народната власт.

5. Н.Петковистите разпространяват вражески неверни слухове, че на работниците в града им се дава всичко и че наредбите се получават по евтино, а селските произведения се вземали на безценница. Пускат и тоя слух, че трудът на селянина не бил добре заплатен и изложен на природните стихии а на чиновника всеки месец му се плаща. Говорят, че в село социализма не може да се приложи, тъй като такива условия няма каквито са в града. Че работниците работили 8 часа в ф-ката, а селяните били вечно на студ и т.н. Тая си агитация те водят с оглед разрыв между селяни и работници.

6. От страна на същите коментари по отношение вътрешно политическите събития, прочистването на ВКП и предстоящите избори има в околниската. Особено след случаите с Т.Костов, П.Куни, като говорят, че с комунистите се било вече свършило, а сред други среди говорят, че Т.Костов се бил отказал от партията си.

1. Забел. гр.ч

2. Забел.

3. Забел.

4. Забел.

5. Забел.

6. Забел.

7. Забел.

8. Забел.

9. Забел.

10. Забел.

Минаването на Тито на страна на империалистите дава възможност на съществуващото положение в нашата страна. Прочистването на БКП о-коментира, че комунистите не търпят гнило. Друга част от Н. Петковските е съставлявала за изхвърлянето на такива членове от партията, тъй като разбират, че това са хора проводници на империалистически цели в нашата партия. Но в предстоящите избори особени коментари няма още, тъй като и кампанията от тази околия не е отпочнала. Основните слухове са, че изборите ще доведат да се отложат, заради П. Кулин и процеса в връзка с него.

7. Отношението на членовете на бившия БЗНС-НП спрямо СССР и страните с народна демокрация е отрицателно, но не дават външен излаз сред масите. Пускат слухове обаче, че СССР води политика на заграване малките народи и установяване на режим огоден на него.

8. Отношението на обшите към блока на англо-американските империалисти, кликата на Тито и случая с Т. Костов е положително. Така например възхваляват западните демокрации, като възлагат надежди изключително на тяхна намеса. За Т. Костов говорят, че не бър мигонин, а искал да спаси страната ни от СССР и бил за облекчение с Англия и САЩ, от които щели сме да имаме големи облаги в стопанския сектор, че същите ни били предлагали да износим ценни стоки и др. такива. На Титовата клика гледат с надежда, че от там е възможно да дойдат империалистите. Възхваляват Тит който направил добре за Югославския народ и по настоящем там всичко имало.

9. Агентурата по линии на БЗНС-НП в тази околия не достатъчно и не качествено разполагат с 8 с.с.с. разполагат селата Добромирка, Ловни-Дол, Г. Росица, Кръвеник, и др. в които е имало опозиция-опозиционни дружби. По същата линия се използват и секретни сътрудници вербовани по други линии.

10. Срежу вражеските прояви на Н. Петковските са взети мерки както следва. Изпратени в ТВО 6 души, осъдени и изпратени в ватвора 4 души, осъдени по наредбата № 1, 8 души и лишени като адвокати двама души.

ТРОЙНСКА ОКОЛИЯ

1. В тази околия имаме едно околийско настоятелство на БЗНС-НП, една градска дружба и 13 селски такива плюс 9 организации на поделениято ЗНС-Сърбиноски с общ брой 485 души. По социален състав членската маса в болшинството си е селска, материално средни, богати и лумпени бедняци. Симпатизантите на БЗНС-НП изключително биха бедни селяни и лумпен пролетарят. Така е защото по това време опозицията използва трудностите в живота за агитация против народната власт. В околията същите имат значително влияние, което се вижда най-добре от проведените избори за БНС в които те имат 7848 гласа от общо гласували в околията 34463 гласоподаватели.

2. До сега в тази околия не са установени опити за нелегално възстановяване на дружбите. Попадали са на сведения за общоселски и групички бев те да бъдат организирани и инструктирани за нелегално възстановяване на дружбите. Голяма част от Н. Петковския съюз по настоящем са вражески настроени към властта и нейните мероприятия. Скрыто водят подпольна дейност. 5% само от тях са вече организирани в БОПО-ОФ издет се проявяват пасивно. Повечето от тях са се записали членове на тази организация за да запазят служебното си положение. През годината в тази околия е реализирана една разработка в която членове са бивши такива ЗНС-Сърбиноски. Същата имала за цел да върши разложителна дейност сред младежите и пускане на неверни слухове. През година е също разложена и друга група в с. Митково-Тројнско състояла се от членове на БЗНС-НП.

3. Първоначално бившите членове на НП активно реагираха против в законите на ОФ, обаче по късно те се помиряват с това и с малко изключенie изпълняват същите. Една малка част от тях е вражески настроена към мероприятията и законите на властта и подтикват лумпен пролетариат към не изпълнение на същите. В цялост обаче те се отнасят с пренебрежение към мероприятията на властта.

По отношение на пет годишния стопански план Н.Петковистите в тая околна смятат и говорят, че сицил е неизпълним и това е дена залагалка на народа. Водят алостна агитация против ТКЗС, което особено много се чувства след решенията на лиския пленум на ЦК на БКП. Говорят, че края на ТКЗС идва оледствие на което се явява напускането на ТКЗС. А ония кои бяха готови вече да се запишат в ТКЗС бяха равнобедени.

4. Характерни форми на борба за разрез между работниците и селяните не се отбелязват освен старите такива. Че в града по добре са живели работниците и че правителството облагодетелствува само тях, че били по добре с нарядите, а селския труд бил на безценица, и на тях наряди по малко се давало. По отношение чистката на БКП в тая околия се отчита като слабост и това е начало на неверие в своите хора. Използват се изразите "започнаха да се вмесват от към главата. Разритаха се нещо от горе не им е чистат работата." По отношение предстоящите избори особени кокашвания няма, тъй като и кампанията за събития не е отпочната. Има оказание обаче, че Н. Петковските ще подгават среди към не гласуване на изборите, тъй като и без това малко кого да избират.

5. Отношението на II. Петковските към СССР и страните с народна демокрация е отрицателно, като не са редки случаите на разпространяване на неверни вражески слухове. Такива е слухът, че житото което ни се давало и за което се пише не ни се дава от СССР и е лъжа за заблудение на населението. А същото е намерено натоварено от едно българско пристанище и стоварено на друго.

6. Болшевикството от Н.Петковските са редовни слушатели на радио Лондон, което потвърждава и симпатите им към западните демокрации. Говорят за тягната демокрация, че само там може да има демокрация и е истински народна. Тито според тях се е бил осъзнал и мелийки часвоя народ особено за селяните го ориентирал към политика на облизаване с англо-американците. Не са малки и хвалебностите по отношение случая с Т.Коост който не искал да подмени нашата страна на Москва и поради това бил задържан. Но името на Т.Костов е знаме на реакционните елементи в Троянска околия.

7. По мнението на ВЗМС-НИ, в тази околност разполагат с 13 с.с., които са разположени в селата Дебнево, Зла-Река, Калейца, Д. Дол и др., в които е имало опозиционни дружби. Паличната агентура не е достатъчна, и не е добре ръководена.

8. Справно Н. Петковските в тази околност са вземани мерки за предотвратяване дейността им, като някои от тях изпратени в затвора поради това, че имат регистрирана активна вражеска дейност, други изпратени в ТВО и трети разубличавани от народа.

НАВИКЕНСКА ОКОЛИНА

1. До разтурянето на БЗНС-НИ в тази околнина е имало една градока и 19 селски друшета с обща численост 150 души. Опозиционни друшета не е имало в пет села. Социалният състав на членовете е бил колашки елементи 10%, занаятчий и други 10%, средни селяни 40% и бедни селяни 20% и 20% чиновници. Партийния състав на Н.П. окол. е 65% безпартийни. Част от ощите те симпатизирали на фашистката власт, останалите 35% са били членове на близки фашистки партии като цанковисти, демократи, народници и младежките такива. До разтурянето на окол. са били всички имали влияние сред ощите среди и бедни селски слоеве, които са били зависими економически от тях, което в последствие отпадна. Какво, че ръководните и колашки елементи в БЗНС Н.Петков са имали авторитет и влияние гонорат добре избраните за НС в които те получават 12499 гласа от общо гласували 41791. В резултат на тези избори е избран един народен представител, а именно Неделко Атанасов-намирая се по настоящем в Софийския централен затвор.

2. От скритите членове на ВЗНС-ВН, са навлезли в ВОО-ОФ 20%, 50% изчакват събитията но се върва за реставрация, 30% от ВОО-ОФ се сег водат скрита подмолна вражеска дейност. Социалния произход на последния

оследния: 30% колашки елементи, средни селяни 50%, бедни селяни 5% служачи 5%, 10% занаятчий и др. Лидерите на БЗНС-НП до скоро бяха в очакване политическите събития. В последно време се забелязва известно раздвижване върхине на подмолна дейност. Влиянието им сред техните среди е запазено. Репресирани от тях 28 човека.

3. В околията не са констатирани опити за изстановяване нелегални дружки, обаче разкритието от Г. Оряховска околия говорят какво, че и в Павликенска околия е имало създадена нелегална група по линия на БЗНС Н. Петков. Издирват по добрите си кадри. По отношение предстоящите избори особенни изказвания няма.

4. Към законите на нашата народна власт бившите Н. Петковисти се отнасят с положителност и ги спазват. Към мероприятията на народната власт БКП и пет годишния народостановски план имат резервирано отношение. В околия пленум на БКП се коментира в техните среди с известна положителност но завършват разговора си с думите: "Не се знае това което се приказва да ли ще стане."

5. Някакви нови форми на борба от страна на Н. Петковистите в тази околия не са забелязани. За разрез между селяни и работници. Между последните обаче се чувства известна пропъст. Основните форми на борба рохени съюза между работници и селяни и по отношение нередностите неправилното разпределение на нарядите и се смята, че работниците от града са повече облагодетелствувани от селските такива. Че селските произведени са на безценица и т.н. До известна степен отчетените неща според Павликенска околия са съществували, които въоръжаваха Н. Петковистите с тях неща. С което бият по съюза между работници и селяни, изобщавайки това, че наша власт гледала на селото като на дъха.

6. Отношение на вътрешните политически събития прочистването на БЗНС и предстоящите избори Н. Петковистите в тази област имат резервирано отношение, като зорка следят всяка една проява на народната власт и БКП.

7. Отношението на Н. Петковистите към СССР и страните с народна демокрация е такова, че 60% от тях имат вражеско отношение. А останалите 40% имат известни симпатии, обаче те се изразяват само като такива към славянски народи.

8. Отношението им към блока на англоамериканските империалисти и кликата на Тито, а също така и на Т. Костов. Н. Петковистите в тази околия гледат с добро око, като в повечето случаи коментират, че Тито изхождал от интересите на своя народ и се облягал на Англичаните и Американците за по бързо възстановяване. По същия път е бил тръгнал и Т. Костов, обаче близайки в разрез с политиката на СССР той бива свален.

9. Тази околия разполага с 6 с.с. по линия на БЗНС-НП, които е разположена в селата: Несичери, В. Черква, Върбовка и др. Използва се и такава по други линии.

10. Бзети са мерки срещу проявите на Н. Петковистите като някои от проявилите се са изпратени в ТВО. По тежки случаи съдени и трети разобличени.

ДРЪНОВСКА ОКОЛИЯ.

1. В тази околия до разтурянето на БЗНС-Н. Петков е съществувало едно околийско настоятелство една градска дружба и пет селски такива. с обща численост 175 члена. Влиянието на същите сред народа в околията е било значително добро виждамо се от резултатите в изборите за БНС в които те вземат 6000 гласа. Народни представители нямат избрани.

2. След разтурянето на БЗНС-НП в тази околия 60% от тях са в антипатни състав на Н. Петковия съюз е 38% в които селяни 46% средни селяни и 16% бедни селяни. Най вражески се държат засегнатите от 06 мероприятия. Лидерите на тази организация са както споменахме без авторитет вят като един от тях е лезал в затвора, а другия изпратен в ТВО. Прояви от политически характер в тази околия по същата линия няма.

242131

3.Опити за възстановяване на Н.Петковите дружки в тая околия не са открити.Като форма на борба все още и пускане на слухове и окораване своите съмишленици против народната власт.Особенно лошо настояение имат към ТКЗС.

4.Спрямо високите решения на ЦК на БКП имат известно одобрение,а към пет годишния стопански план слабо,се интрикуват.Проявяват особен интерес към прочистването на БКП особено към процеса на Т.Костов .В връзка с предстоящите избори особени искавания няма.

5.Отношението им спрямо СССР е отрицателно и пускат зловредни слухове ,че житото щало да се манася от нас и че нямало нищо верно о това дето се пишело в вестниците,че ние сме получили жито от СССР.

6.Не такова е отношението им обаче с Англо-Американския блок който често ги подхранва с сладки обещания.По адрес на него говорят най хубави неща и възхваляват неговата политика.

7.Околията равномерно по тази линия с 6 души с.с.,които са разположени така където е имало и опозиционни дружки.

8.В борба с вражеските елементи за разпространяване и разпръскване на неверни слухове от обекти по тая линия са изпратени в ТВО 6 души други разобличени по време изборите за народни съвети и съдебни заседатели.

БЛЕЕНСКА ОКОЛИЯ

1.До разтурянето на БАНС-НИ в тая околия имало една околийска дружба в която са влизали 17 селски дружки.Общия брой на членовете в цялата околия е 615 члена.Градоката дружба брой 90 члена .По социален състав се разпределят 210 члена богати,средни 45%,бедни 20%,политически им състав е 28% бивши членове на фашистки организации,демократи,цанковисти,сговористи и пр.Бивши дружки 36% и безпартийни 36% влиянието на опозиционната дружба сред населението се отчита като добро имайки предвид изборите за БНС в които те получават 11156 гласа.Избран е един народен представител.

2.При разтурянето на Н.П.свърз са възбуждени 8 активни Н.Петковисти,и други разобличени които поведоха до проваляне авторитета и влияние на лидерите на НИ свърз в тая околия и възбуждане тяхната вражеска дейност от страна на онези членове на БАНС-НИ.В околовръст на това в БЮНО-ОФ се записват 1/3 от всички членове на БАНС-НИ.Друга част от тях изкаждат разказването на стобитната дейност се развлича към мерс приятията на ОФ.Един от тях неслучайно проявяват вражеска дейност която се изразява в разпространение на вражески слухове и не изпълнения на наредбите.

3.Опити за възстановяване на Н.П.дружки в тая околия не са констатирани.

4.Отношението на бившите Н.Петковисти към мероприятията на властта,към пет годишния стопански план,ТКЗС,решенията на виския пленум се резервирани с отрицателни вражески прояви.

5.Борбата от страна на Н.Петковистите за разрыв на свърз между работници и селяни си остава под същата форма.

6.Отношението им към СССР и страните с народна демокрация е вражеско.Има случай на говорене,че трудно щало да се нормализира положението,но ако нашата външна търговия не се ориентирана само към СССР,а имаме свободна търговия с Англия и америка отдавна щемме да забравим копоните.Други изказвания са че колкото повече се затига положението и намесва СССР толкова по добре,че наближава англия и америка и техните птички ще прекъркнат над нас.

7.Отношението им спрямо западните демокрации Титовата клика и Т.Костов е точно обратно.Възхваляват Англо-Амер.канците и криката на Тито,като заедно с тях и Т.Костов,като по съдия коментират,че в връзка с случая на Т.Костов не са прави за неговото изключване,тъй

- 22 -

132 243

тъй като той бил единствения правилно разбирая народните въздействия.

8. По линия на ВЗНС-НИ в тая околия разполагат с един информатор в с. Константин, един информатор в с. Златарица. В останалите населени пунктове няма никаква агентура, която да се използва по линия на ВЗНС-НИ. Агентурата по тая линия е малко.

9. По отношение на Н. Петковистите са взети следните административни мерки изпратени в ТВО 8 души, при самото разтуряне и 9 души за прояви в връзка с изборите за народни съвети и съдебни заседатели.

Началник Сектор Д. С. М. Ганев/.

Инспектор I-ва Секция Т. Кръстев/.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително.

188 244

Сектор
Дирекция
№ 5-5 6174
17 XI 49
ПЛЕН

ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
НАЧАЛНИК ОТД-1 В
СОФИЯ.

Д О К Л А Д

За членството и организационно състояние на Народно-Съюз
"Звено" до датата на саморазтурянето му, в Сектор - Държавна
Сигурност гр. Плевен.

До датата на саморазтурянето на Н.С. "Звено" и сливането му в ЮНО-ий на О.Ф. в Плевенския Сектор е имало 90 отделни организации на Н.С. "Звено". В тях са членували около 3120 души, който по големината си боляшинство са били представители на разните каторгии "живи хора" най-вече, живи търговци, индустриалци, офицери, полковници и активни привърженици на фашистката власт преди 9 септ. 1944г. Съвсем малък процент са били разни занаятчийски чиновници и селяни и то предимно по заможи такива икономически почете от които са били служители.

Политическият им минало представлява конгломерат от разните буржоазни и фашистки организации, предимно "живи-анционисти, демократи, икономисти, ерети, легионери, радикали и пр. Известна по голяма част чиновници и предимно служители в подвodomствениците на Министерството на Народната Отбрана, уредения разни комендантски, домачини и др. при полковете и пр. Съвсем малък е процентът на фашистките в миналото дма и стари звенари, привърженици на "живната военна лига.

Составният състав на членската маса на н.с. "Звено" е бил предимно буржоазен, по малка част средно заможен и съвсем малка част беден - селяни и чиновници и сателитни членове или под влиянието на някои по богат звенар в село до чиято помощ често са прибягвали в миналото или с оглед запазване на службата и разбирателно, те до са на работа в войската то трябва да членват в "Звено" тъй като при изграждането на съдия военния министър бене звенар-д.З.З.З.З.

В изборите за ВНС за н.с. "Звено" в сектора са гласували около 8000 гласоподаватели при общ брой на членовете 3120.

Както е видно от сведенията за отделните организации по околност в сектора - всичките са се ползвали с съвсем малък авторитет и влияние всред отделните слоеве на обществото и то предимно всред буржоазните кръгове и тъй на засегнатите по разни поводи прижидани проявени кои по вече кой по малко като врагове на О.Ф. власт.

Със известен авторитет и то пак пред реакционни граждани са се ползвали само отделни звенари предимно тия от ръководствата на организациите и то повече личен авторитет по не политически начин.

Като форми на вражеска дейност от страна на звенарите в сектора е имало само разпространяване на слухове и слухове, едновременно подриване авторитета на отделни отговорни другари и вярата в построяване на казема в кака страна, всяване замъка от нова предстояща война и подкопаване братската единство между славянските народи.

Като мярка за предотвратяване на вражеска дейност

- 2 -

134 442

в Сектора са били изпретени в ТВО около 10 бивши звенари провънни се като активни врагове на власта, други са били разобличени на общи о.ф. събрания и са били изключени от АОНОФФ, а съвсем малък брой най-отвлечени врагове са взети на съответен оперативен отчет.

За обслужването на Н.С. "Звено" в Илевенския Сектор на Д.С. са били вербовани и използвани по тази линия 17 информатори.

Общото численно и организационно състояние на отделните организации на Н.С. "Звено" в сектора, отделно по околии е както следва.

И Л Е В Е Н С К А ОКОЛИЯ

На датата на саморазтурването на Н.С. "Звено" като отдел политическа организация, в Илевенска околия е имало 15 организации с общ брой на членовете 340 души. Повеето от членовете на секските организации на звено са били иметски наместници, бивши колаби и разни служители, които не можели да влязат в други политически организации са се записали тук след като са давали демонстрационен събитие си в откритофронтowska пол. организация. До се отнася до членовете на градската организация тя е най-голям брой от същата са били разни чиновници и неквалифицирани бивши офицери, б. търговци и индустриалци и известен малък брой занаятчий и студенти предимно бивши лекари и бранители.

В миналото повеето от тях са били членове на разните буковински и фанатски организации, само малка част и то от членовете на градската организация, възглавява с околийския инструктор и един главен организатор по изграждането на същите групи и някои занаятчийски организации, като о.г. генерал Гирнев, о.з. капитан Влахов, о.з. капитан Каравасилев и др. са отишли при изречени на бившата военна лига ма ето е Димитр Велчев, като почетатели те си остават и по настоящем.

В изборите на ВНС в Илевенска околия са гласували за звено около 400 гласоподаватели. Народен представител в същите избори от околията не бил избран, като представител на звено.

Грагнията на звено в околията не са се ползували почти с никакъв авторитет като политически такова. Някой от членовете на същите са се ползували само с личен авторитет и то предимно в ред вражески настоящи градоци и трудови среди.

Особени настроения в връзка с предтоящите избори в ред звените звенари не са констатирани. Тежестта за възстановяване връзките не само между тях но и между някой ръководители и бивши членове на другите саморазтурили се партии са забелязани в последно време в града. Особени бляски връзки на политическа база от страна на бивши звенари с местни реакционери не са забелязани.

Особени драматична остра форми на вражеска дейност от страна на бившите звенари в околията не са забелязани, поради което и не са прилагани известни мерки по отношение на някои членове на тази организация. Избраният един Народен Представител от последното обикновено Н.С. звено о.з. генерал Гирнев не отговаря като такъв за не здрава откритофронтowska дейност и като доверен човек на Димитр Велчев. На същин се води О.Н. после.

За обслужването на Н.С. "Звено" в околията са били вербовани 3/трима/информатори които са били в Илевен, единия по обекта-Гирнев и двамата за обслужване на градската организация звено.

o/o

136 243

ТИРНОВСКА ОКОЛИНА

Към датата на саморазтурнянето на И.С. "Звено" като отделна политическа организация в Тирновска околина е имало 6/шест/организационни с общ брой на членовете - 230 души.

В връзка с социалния състав на членската маса на И.С. "Звено" за отбелязване е, че в тая околина са били привлечени за членове на тая организация повече бедни и средни селяни, след тях по численост са по-богати селяни и занаятчий, търговци, индустриални представители на разните категории "живи хора" са били съвсем малко, така например общия брой на членовете от околната нивна е оквадал - средни селяни-70 души, бедни селяни-62 души, богати селяни-45 души, чиновници-22 души, занаятчий-7 души, търговци-6 инженери, индустриални, студенти, домашни и свободни-по 3 души или общо-15 души и по двама свещеници и инженери.

Политическото минало на бившите звенари е следното: стран звенари-17 души, бивши агвористи-79 души, активни работници до 9 септ.-18 души, работници-10 души, бивши полицаи-7 и останалите около 100 души са били безпартийни в миналото хора.

В изборите за ВНС звено в Тирновска околина е получило 668 гласа. Народно представител в тия избори не е бил избран. Известно влияние и авторитет имат само някои отделни звенари от фелските организации на звеното, които именно са привлечени и средните и бедни селяни. В градската организация са членували повече вражески настроени към О.Ф. власт лица, които не са променени с нищо това си отношение и до настоящия момент. Поради това, те и няма почти никакъв авторитет към останалите граждани освен пред вражеските среди.

В връзка с предстоящите избори не са забелязани никакви коментари и особени настроения сред бившите звенари. Не е констатирана също така и специална и определено отношение от тяхна страна към изборите.

Тя като много от бившите членове на "Звено" са новечки или по малко засегнати от мероприятията на власта, те търсят постоенно връзка с своите събратии-бивши звенари и с останалата реална за с местна подмолна борба с ИК и ОФ власт. На лице е и до така известно уважение и почит към Станчо Чолаков особено от неговия край-с.Никши. Като в всички до сегашни избори той им е давал инструкти, така и до те очакват и в връзка с тия избори да по длат такива от него.

Кот форми на вражеска дейност и тук се имат разпространявания на невери и зловерни слухове. така например бивши чл. на звено - Стойчо Христов фелес наскоро е заявил, че Васил Коларов е избягал в Београд при тито, че Руснаците били готови да окупират Сърбия само за да предотвратят окупирането на България от страна на Англомарианците и изказал уверението си че последните дили да изпреврат. Възвръзка с изселването на турци от България, фелес е говорил че било разрешено за да се видят кой тир и с врагове на власта и после няма да бъдат пускани. Връзки с хинна реакцията в града имат почти всички членове на звеното т.к.

Като мерки за предотвратяване вражеска дейност и респектиране са изпитани двамата бивши звенари в ТВО заради установена вражеска дейност.

По линия на И.С. "Звено" в Тирновска околина не се раполага вербована агентура.

ГАБРОВСКА ОКОЛИНА

Към датата на сепаратурното на ис "Звено" в Габровска околина е имало 8/осем" организиран и с общ брой на членовете 413 д. В тях са членували и а бивши търговци, бивши индустриалци, занаятчи и др. И освен това са членували представители от различни слоеве. Огромното болшинство от тях са членували в миналото в различни фанки организирани - демократи, икономисти-либерали, легионери бранни и само един процент от 10/о са членували и в миналото в политически кръг "Звено". В изборите за ВНС за звеното в околината имало около 500 гласа. Народен представител в същото събрание от околината не е имало.

Известно влияние до колкото имало и.с. Звено като политическа партия в околината, както и някой по авторитетни членове. Имяно и тях от ръководството се е простирало само верей буржоазните среди, но не и над работническата класа.

В връзка с настроението на "живните звенари", може да се каже, че една малка част от тях след вливането на звеното в ЮНО и след станалите външни и международни събития в последно време все повече и повече се кръждат и работят известно като добри отчествофронтови. Но голямата част от тях обаче стои на живи изчават по кататичното развитие на нещата, а известна част дори се проявяват като врагове на О. Ф. власт, това са предимно тях от разните категории живи хора които по малко или повече са засегнати.

Извън своите среди малко са звенарите които се позват с известен личен авторитет но е и политически такъв.

Във връзка с предстоящите избори до сега не са забелязани още никакви особенни настроения, нито тенденция за възстановяване политическите връзки между "живните звенари".

В резултат на взетите до сега мерки към проявите се връща на власта в тази околина, вражеските настроения звенари до сега не са проявили особенни остри форми на вражеска дейност. И държат се много предпазливо и отбягват да нарадират връзките и приятелствата с други реакционни елементи от околината. Като форми на вражеска дейност тук могат да се посочат само случай на разпространяване на неверни и зловередни слухове, следи подкопаване авторитета на известни отговорни държатели и вярата в настроенията на социализма в отрядната. Някой по дръзки смелци звенари са говорели, че действуват в ООМ големи разногласия и, че след разгрома на първата демократична армия следва и разгрома на О. Ф. власт у нас. Същият изпълняват случая с Трайчо Костов и др. и насандат смислеността относно на ръководната роля на КК какво, че същата се разлага от горе до долу. и пр.

Мерки относно вражеските прояви на звенарите в околината са взети следните: За голяма част от проявите се вражески, че донесено в КК и те бяха разулчани публично и излъчени от ЮНО-ния. Други по активно проявите по време изборите за КК Народни Съвети бяха изпратени в ТВО, а останалите - с вражески прояви звенари - са обградени с агентура и взети на оперативен отчет.

По линии на И.С. "Звено" има 5 информатори, всички които са в гр. Габрово.

ТЕТЕВЕНСКА ОКОЛИЯ.

215
132

Бившия народен Съюз "ЗВЕНО" в околията е имал 7/седек/ орг. с 165 чл. Отначало е бил образуван от разни интеллигентни-доктори адвокати и уволнени чиновници. В последствие обаче в него навлизат почти всички недоволни и неприятели към другите О.Ф. партий чиновници. Били тук са членували също и голям брой кръчмари, бивши търговци и по богати селяни, бивши Цанковисти, бивши джандармеристи и О.З. офицери. Повечето от тях били активни привърженици на фашистката власт до 9-IX и станали членове на тази организация с единствената цел да запазят служебното си положение и изобщо да се прикрият в някоя О.Ф. партия.

В изборите за В.Н.С. околийското ръководство на Звено бегло твърде самонадеяно и възлагало голяма надежда на влиянието си, което те си предписвали, че е твърде голямо и на авторитета на кандидата си д-р ЦАКО ТОДОРОВ и не проявявали особена дейност на подготовката и агитацията за изборите, в деня на изборите те по учили едва 654 гласа в цялата околия и кандидатът и не бил избран.

Колкото резултати от изборите за ВНС в околията се дължат до известна степен и на това, че някои звенари работили за позицията и повече от чиновниците на звено гласували с белите билети.

Характерно за тази околия е, че колкото ръководство на Звено тук водило откритата борба против БКП и когато бе разтурена опозиционните прат "Звено" станала единствената партия около която с обиднически всички вражески елементи. В резултат на това се създадоха вражески настроения масово сред членската маса на цели организации като напр. в с. Голям Извор, Малка Хилезна и пр. Пример за това е отказът на групата на н.с. "Звено" да участва в изграждането на ЕОПО-ОФ в с. Голям Извор.

Влиянието на н.с. "Звено" в околията никога не е било голямо. Показват се с симпатии на известни буржоазни среди. По голямо влияние Звено имало в града, в с. Голям Извор и в с. Малка Хилезна. И след разтурването на Звено вражеските настроения на някои членове на събит продължили, като се изразявали в изказване недоверие и злобно критикване мероприятията и властта.

Във връзка с предстоящите избори за Народно Събрание и скръдни съветници липсват данни за известни становища и прояви от страна на бившите звенари както и данни за тенденция за възстановяване връзките между бившите членове на съюза.

Съществена граница между звенари те и най отивленните реакционери в Тетевенска околия като че ли не съществува. Като в миналото така и днес те поддържат връзки по между си, споделят мнения, слушат редовно новини от англоамериканските станции и коментират по между си.

В подготовката и агитация за предстоящите избори до сега са участвали само членовете на О.Ф. комитети бивши звенари но известна съществена и отговорна работа не им е възлагана.

Всрещ бившите звенари от колпята до сега не са констатирали прояви на остра форма на вражеска дейност. На лице са изказвания недоверие в връзка с разтурването на н.с. за Звено и др. мероприятия на властта. В връзка с разтурването на съюза бивш цанковист, член на звено е заявил, че когато се върне Цанков в България да изградят по здрав и по масов Народен Съюз Звено.

Подобни прояви на вражеска дейност от страна на звенари в околията била констатирана по време на изборите за Н. Съветници но те се свеждали в взаимно подкрепяне на духа си в идване на "нови по частници" за тях времето. Бившия легионер и напоследък член на Звено - Михаил Джуревски от гр. Тетевен по това време е казал на уволнен за вражеска дейност чиновник в връзка с уволнението му следното: "Не бой се, уволнението ти може да е в твой полза един ден".

Като мерка на уважение и прекратяване вражеска дейност от звенарите в околията тази околия през 1949г. е бил изпратен в ТВО членът на н.с. Звено-Васил Йончев Доневи от гр. Тетевен.

Бившия н.с. "Звено" се обслузва с 3 инф. от който 2 в гр. Тетевен и един в с. В. Извор.

ЛОВЧАНСКА ОКОЛИНА.218
138

В навечерието на разтурването на политическия Народен Съюз "ЗВЕНО" съюз в околията имаше 5 /пет/ организации, които наброяваха общо 210 члена. Социалния състав на членската маса на организацията бе в своето болшинство заможни интелигентствуци - лекари, административни служители, селски селари, и селски тузовей и бивши военни. Политическото минало на болшинството от членовете на организацията е конгломерат от бившите буржоазни партии и повечето активни поддръжници на фашистката власт преди 9-IX-1944г. През изборите за ВНС съюза "Звено" в околията получи 408 гласа и не са имали Народен Представител. Като политическа организация "Звено" няма собено влияние сред масите. Само отделни единици от ръководителите на съюза имат личен авторитет но не и политически такъв, какъвто е случая с д-р Крум Иванов и др.

В своето болшинство бившите звенари в околията са вражески настроени към властта на О.Ф. Някой от тях само привидно се стремят да дават вид на кротно приобщаване и одобряване мероприятията и на властта, но в по тесен кръг от интимни приятели те са проявили своите антинародни вражески към О.Ф. власт прояви и изказвания.

В връзка с предстоящите избори за народни представители и скръпни съветници липсват данни за известни становища и отношения от страна на бившите звенари към изборите, не е забележимо до сега и също така никакво участие от тяхна страна при подготовката и акцията за предстоящите избори. Тенарва от страна на БКН се взимат мерки за тяхното активизиране и включване в агитационния апарат.

Пред вид предстоящите избори не им е забелязано възстановяване на връзките между бившата члоска маса на съюза. По настояем БКН в околията прави усилия да активизира някой по авторитетни и честни звенари и ги включи в агитацията.

Пред вид социалния им произход и бившо политическо минало звенарите от околията не са окъсали връзките си с вътрешната реакция и постоянно се движат в нейните среди.

Всред бившите звенари не до сега в околията не са констатирани прояви на остра форма на вражеска дейност. Имаше сведения за проведени събирания под форма на гости на с вражески настроени елементи и там веред тях споделят недоволството си към О.Ф. власт.

Като мерки за прекрътиване вражеската дейност от страна на бившите звенари им от тая околия ед открити О.Н.Д. на главния ръководител д-р Крум Иванов, по когото обаче не са взети сериозни мерки нидяк за установяване и задокументиране на вражеската му дейност и до сега все още не е вербована агентура за по цялството му обслужване.

По линия на Народно-Съюз "ЗВЕНО" в цялата Ловечка околия има вербован из средите на звенарите само един сътрудник под псевдоним "Чук" с.А.Александрово.

217
139

СВИЩОВСКА ОКОЛИЯ.

Към датата на саморазтурването на Народния Бъзв "ЗВЕНО" в Свищовска околия е имало 15 организации с общ брой на членове - 369 по голямата част от които са били бивши търговци, чиновници и полицаи, а една малка част само средни и бедни селяни, които са били по икономическа зависимост на водачите на НС Звено по места и техните верни слуги.

Политическото минало на членовете на н.с. "Звено" в голямото си болшинство е повече фашистко. Били са или полицаи или сътрудници на полицията, фашистката власт, членове на Дочо Христовата обществена сила, бивши кметове и общински съветници и пр. поради което и те намаляват намаат почти никакво влияние над безпартийните и по и прогресивни граждани в околията.

Във изборите за ВНС в околията бяха дадени за н.с. звено около 400 гласа. Представител от тази организация в тези избори не е бил избран.

Повечето не, а почти всички членове на Звеното в тази околия са вражески настроени към О.Ф. власт, не са взимали и не взимат никакво участие при провеждане на избори както до сега така и в връзка с под отовката и агитацията за предстоящите избори.

Остри форми на вражеска дейност от тяхна страна не са забелязани но поддържат тесни връзки и дружат изключително все с отявлени и доказани врагове на народната власт на О.Ф. На много места създаването на местната реакция представляват самите те - бивши чл. на Звеното от даденото село. Мерки по отношение на тях не са взимани.

По линия на н.с. "Звено" в околията има вербован един агент от гр. Свищов. Други информатори от селата в които има организации на н.с. Звено из средите на членовете на съдехимията няма.

ЛУКОВИТСКА ОКОЛИЯ.

До оливането на н.с. Звено в ЕОПОФО в околията е имало 9 орг. с общ брой на членове - 177 души, редовно отчетени членове. От които 1/3 богати и заможни граждани, 1/3 средни и 1/3 чиновници и занаятч. Болшинството от тях в миналото са обичали да кукетничат с бившите фашистки първенци и са били членове на рзните буржоазни партии.

В изборите за ВНС за н.с. "Звено" в околията са били подадени общо 339 гласа. Народен представител от тази околия не е бил избран. Като политическа организация н.с. Звено не е имало никакво влияние останалото гражданство, каквото не са имали и отделните членове на същата.

Особени вражески настроения не се забелязват вред бивните чл. на звено. Водаческият кадър насъщата в околията е опозиционно настроен и в своите среди се ползва с добро влияние.

В връзка с предстоящите избори не се проявява никаква дейност тяхна страна и не са констатирани тенденции за възстановяване на политическите им връзки помежду им.

Особени интимни тесни връзки на политическа база с отявлени неоправими врагове на властта не са забелязани от страна на н.с. звено.

Особени прояви на вражеска дейност от страна на съдите не са констатирани, а е констатиран опит за подстрекателство на други граждани от страна на бивши водач на Звено по време на изборите за 15 м. да гласуват с левини и бели блатници. Връзка с левини и бели блатници е бил изпратен в ТВО окл. председател на н.с. Звено - Владимир Краневлатев за подстрекателство към вражески прояви.

По тази линия има в околията един информатор от гр. Луковити член на бившото окол. ръководство

218
740

В изборите за ВНС в околната са били подадени 280 гласа. Народо-представител в тая околия при тия избори не е имало.

Във връзка с предстоящите избори още не са констатирани никакви прояви от който да може да се отчете настроението и отношението на бившите членове на звено към предстоящите избори. В предизборната работа както при досега провежданите избори така и в връзка с предстоящите избори не са взимали почти никакво участие.

тенденция за възстановяване политическите връзки между бивните членове на влезно и връзка с предстоящите избори не са констатирани до сега.

Особености, тесни връзки с най отявлените врагове от даденото се
лице и прояви на остри форми на вражеска дейност от страна на бизн
те членове на Звено от тях околия не са констатирани, поради което
и не са взимани известни мерки от наша страна спрямо бизн звената

По линия на бившия н.с. "Звено" в Севлиево окръг има един информатор в гр. Севлиево.

Народния Съюз в Дряновска околия до саморазтурването му имал 9 организации с общ брой на членовете 696 души. Повечето от тях са членували в миналото в разни фашистки организации и са били търговци и индустриалци и по-заможни селяни.

Същите имаха известно влияние сред реакционните среди на които именно се набираше и повечето от членската им маса. И до сега очите същите са обърнати на запад, имат десни убеждения и ратуват за постъпване на наша страна под английамериканско влияние, поради което и на някои от тях са били изключени от ЕОПФО.

Към предстоящите избори не са проявили още известно определено становище и не взимат никакво участие по подготовката на същите.

връзки с местната реакция имат и дори в гр.Трявна и с.Плачковци самите те са най отявлените врагове на О.Ф.власт. така например бившия чл.на "Звено"-Стефан Пандурски от гр.Трявна почти след връщане от София-винаги е пускал в града все по нови &, неверни и зловерни слухове, поради което се предполага, че той поддържа връзка с известна вражеска централа в София и ходи за информации.

Формите на вражеска дейност в тази околност се свеждат до разпространяване на вражески и неверни слухове за което е бил изпратен в ТВО Иван Бонев и е направено предложение за изпращането и ТВО на Стефан Пандурски. Други мерки за осуетяване вражеската дейност на членовете от околната не са провеждани, от тази организация са били изградени бивакии на пътищата в с. Маноя, Г. ОФ комитет, както напр. в с. Маноя, Г. стилица, Дряново, Върбово и др.

Рук има по таа линија 2 индорматори¹ в града и др.в о.Плачковце

ПАВЛИКЯНСКА ОКОЛИЯ

219
141

До разтурването на Народния Съюз "Звено" в тази околия имало такава организация само в едно село, а именно в с. Росица. Същата орг. е наброявала само 12 редовно отчетени члена. В почти всички случаи те са били отчитани лично от председателя и основателя на съюза - Стан Гатев тъй като повече от тях са били членове на неговото семейство и най-близки роднини. Социалния им състав е бил среден земеделски. Политическото им минало - активни сътрудници и поддръжници на бившата фашистка власт.

Във изборите за В.Н.С. в околията за звено са били подадени общо 101 гласа. Народен представител от тази околия не е бил избран. Нико един от членовете на горната организация дори и самият ръководител не се е ползвал с авторитет и влияние при останалото гражданство.

Както в останалите до сега избори, вълнението и тия за ВНС така и в подготовката и агитацията за предстоящите избори, бившите членове на Н.С.Звено не са взимали и проявявали никаква активна дейност. Изобщо отбелязана е пълна индиферентност от тяхна страна към политическия живот на страната.

Не са констатирани също така никакви връзки с вътрешна и местна реакция от страна на бившите членове на Звено, както и тенденция за възстановяване никаква връзка между самите тях.

Особени прояви на остра вражеска дейност от страна на бившите членове на Н.С.Звено не са констатирани, поради което и не са взимани особени мерки за предотвратяване на вражеска дейност.

В околията няма вербована агентура по тази линия.

НИКОПОЛСКА ОКОЛИЯ.

В околията е имало само една организация на Н.С. "ЗВЕНО" в с. Брест, която е имала само 6 чл. Същата не е живяла никакъв организационен и просветен живот. Социалния им състав е среден земеделски, някои от тях са дори бежанци от Македония. Трима от тях в миналото са били също звенари, а останалите трима безпартийни.

В цялата околия в изборите за ВНС за звено са били подадени общо 185 гласа. Народен Представител от същата не е имало. За влияние от страна на членовете на звеното над други граждани не може да се говори, нито пък са забелязани до сега никакви вражески прояви от тяхна страна или настроенна връзка с предстоящите избори.

През м. май т.г. бе констатирана тенденция за възстановяване организацията на звено в с. Брест поради която причина и бе открита обща групово-психическа връзка като от хода на същата се установи, че това е било само предложение и дадено мнение от страна на един от членовете влизал в връзка с което не бе предприето от тяхна страна нищо, разработката е преминала в 0 ч.

Прояви на особени остри форми на вражеска дейност от страна на бившите звенари в околията не са констатирани нито връзки на същите с вътрешна реакция.

За предотвратяване вражеска дейност не са взимани в околията никакви мерки по отношение на бивши звенари по липса на та

В околията няма вербована агентура по линия на Н.С. "ЗВЕНО"

ГОРНО-ОРЯХОВСКА ОКОЛИНА220
142

Към датата на саморазтурването на н.с. "Звено" съдия в Горно-оряховска околина е имал 8 /осем/ организативни с общ брой на членовете - 392 души. Социалния им състав е бил следния :- 70/о търговци, 20/о интелектуалци, 5/о занаятчии и 5/о земеделски стопани и то предимно по земски такни човечето от тях в миналото са членували в различни фашистки организации- Ганковия зговор, демократическата партия и др. буржоазни партии.

В изборите за ВИС за н.с. "Звено" са гласували 671 гласоподаватели от околията. Набран пароден Представител от "Звено" в тази околина не е имало в същите избори.

Влиянието на н.с. "Звено" като отделна политическа организация, наскоро след 9 септ. пред вид това, че на звеното била дадени 4 министерства е било голямо. В последствие, обаче това влияние постепенно отпада и сега смело може да се каже, че такова не съществува.

В изборите за ВИС новечето от членовете, а и някой организатив са гласували масово за околията. Таков е случая с организативта на звеното в с. Сергивци.

Някой от по авторитетните членове на звено и то предимно тия от ръководствата на същите са имали и имали известие авторитет сред определен кръг хора, но както самите те, така и техните почитатели са вражески настроени към властта на О.Ф.

В връзка с предстоящите избори, особени настроения сред бившите звенари не са забелязани. До сега те не са взимали особено дейно участие при провеждане на избори както не взимат такова и при подготовката на предстоящите.

Особени тенденции за възстановяване политическите връзки между бившите звенари в връзка с предстоящите избори не са констатирани.

Връзки от тази страна с местната реакция на политическа новина не са забелязани.

Особени прояви на остри форми на вражеска дейност от страна на бившите звенари до сега няма, поради което и не са взимани специални мерки по отношение на бивши звенари от тази околина.

В околията има един информатор по линия на н.с. "Звено" в гр. Горна - оряховица.

221
143

ЕЛЕНСКА ОКОЛИЯ.

В околията е имало 3 /три/ организации на Народния Съюз "Звено", а имен в гр. Елена с 58чл., в с. Кипилово с 20чл. и в с. Тодивци с 40члена или общо в околията е имало 117чл. на Звено. Характерно тук е че горепоменатите организации на Звено са били изградени едва няколко месеца преди изборите за ВНС през 1946г. и няколко месеца след изборите са се саморазтуряли без да дочакат разтурянето на същата организация в цялата страна. Социалния състав на болшинството от членската маса е бил среден, изключение само на влизащите в ръководствата лица които са все богати и бивши активни сътрудници на фашистката власт. Така например Председателя на съюза "Звено" в гр. Елена беше бившия фашистки кмет на гр. Елена - Хр. Костов, Секретар на същата е бил уволнен за фашистка дейност учител - Дукан Иванов, председател на организацията в с. Кипилово е бил бившия кръчмар и търговец на дървени материал Иван Чолак Димов, председател на звеното в с. Тодивци е бил също също така бившия кръчмар и деец опозиционер - Коля Димов Василев.

В изборите на ВНС за НС "ЗВЕНО" в околията са подадени 207 гласа. Народен представител от тая околия не е имало.

Болшинството от бившите членове на Н.С. "Звено" в тая околия са вражески настроени към властта на О.Ф. Влиянието на бившите ръководители на отделните организации е голямо само над бившите членове на организациите но пред другото гражданство те не си ползват с никакво влияние и авторитет.

Във връзка с предстоящите избори не е забелязано никакви раздвижване на бившите членове на звено от околията нито пък тенденция за възстановяване връзките по между им. Не са проявили също така и склонност и желание за работа като отечественофронтовици по подготовката и агитацията за предстоящите избори.

Като мярка за осуетяване провеждане на вражеска дейност и за разпространяване на зловерни слухове и агитация против изборите за народни съветници в нэдвечерното на същите са били издворени на временно местожителство лицата - Коля Димитров Василев от с. Тодивци и Симеон Христов славчев от гр. Елена и двамата бивши членове на Народния Съюз "Звено"

С налична вербована агентура по линия на Н.С. "Звено" в Еленска околия не се разполага.

В троянска околия не е имало изградена организация на бившия народен съюз "Звено".

Началник Сектор Ж.С.:

М. Гачев

СПИЛЪКА

За броя, духа и настроението на Н. Петковистите въздворени в ТРО.

1. В ТРО-Нежарево-тутраканско има въздворени, като н. петковисти около 150 души. Същите са предимно кулашки елементи и дребни селяни, въздворени като противници и агитатори против ТНЗС под въздействието на първите. В болшинството си същите са въздворени през месеците юни и юли т. г. в връзка с изборите за народни съвети и съдебни заседатели, както и смъртта на др. Г. Димитров. На повечето от тях срока на наказанието не е изтекъл, като една малка част са превъздорени.

2. В ТРО-Фелене-овишевско има въздворени около 115 души бивши членове на ГЗНС-Н. Петков. Преди всичко тук се намират бивши членове на парламентарната група на ГЗНС-Н. Петков от ВНС, бивши членове на постоянните приютствени, управителния съвет, върховни съюзни съветници, председатели на околийски и градски дружби, както и ръководители на бившия ЗМС-Сърбиски от неговите ши, областни ръководства, академичния земеделски съюз и пр. По голямата част от същите е въздворена още през 1947 год. след обявяването на ГЗНС извън законите на страната. Наказанието на почти всички е изтекъл, като същите са превъздорявани по няколко пъти.

3. В ТРО-ИС-Димитрово има въздворени около 85 човека бивши членове на ГЗНС-Н. Петков. В по голямата си част тази група се състои от обикновени или заемали малки отговорни длъжности бивши членове на ГЗНС-Н. Петков, изхождащи главно от градските центрове с чиновнически и свободни професий, както и една малка част средни и бедни селяни. Изтигнали на ТНЗС под въздействието на кулаците. На по голяма част срока на наказанието не изтекъл, а останалите са превъздорени за злостни изказвания и поради това, че са лови по линия на труда, което те вършат съзнателно.

Още духът и настроението на въздворените в ТРО н. петковисти не е понижен. Преди всичко международните обстоятелства и специално "хладната война" която англоамериканците водят ги окуражава и окуражава, че те скоро ще бъдат от ново свободни и те не само това и от ново на власт. Ръководят, че за в бъдеще именно ГЗНС-Н. Петков които под водачеството на "Гемето" под англоамериканска закрила и помощ ще поеме в свои ръце съдбините на България. От друга страна между средите на н. петковистите усилено се говори, че в средите на ГЗНС има голямо разцепление. С процесите които се готвят срещу някои ръководни дейци от ГЗНС, същата ще се обезцени и нейното главно ядро ще загуби много стари членове обвинявани сега в троцкизъм и лев уклон. За сега според същите от двете крила на ГЗНС държала надмощие "Руската" група начело с Вълко Червенков. Според тях Георги Трайчев и Кимьон Георгиев са били достатъчно хитри за да останат на страна от тази работа само като наблюдатели. Особено за Кимьон Георгиев тази вътрешна свада била добре дълга. Говорят, че в тази комунистическа "саморазправа" на чело ще излезат Р. Червенков, Антон Угрови Георги Чанков. Расил Коларов бил отделна единица а Добре Терпешев безобидно старче, което отчета грешките си и върви с по силните. Постоянно се говори, че в най скоро време Англия и Америка ще се намесят в вътрешния политически живот на България и лагерите ще бъдат разтурени. Ако България не приела условията предложени от Англия и Америка страната ще бъде окупирана и тогава земеделците шели да отишат на комунистите за тяхните злодеяния, грабежи и убийства. Разпространяват се такива слухове и версии като тези, че нашата граница била нападнала често от цели полкове югославска войска, че "ауцетунг" изменил на СССР, че съветската делегация била изгонена от ООН, че на границата между двете зони в Германия ставали постоянно обстрелвания между съветски и американски войскове единици и пр.

По отделна в общественията групите на н. петковистите не се чувстват като едно цяло. Не е констатирано да има центрове, които да ръководят дейността им вътре в общественията, като тия центрове изхождат от техни среди, обаче има отделни вражески единици из тях.

ните среди, които с своите злостни изказвания и др. прояви сп които съботират по линия на труда се мъчат да се явяват като обединители на своите съидеинници, обаче това им се отдава в съвсем незначителна степен и то временно тъй като такива опити биват парирани веднага от управата на ТБО по настояване на оперативния работник който обслужва обществителите.

За авторитет на земеделците н.петковисти между останалите въздворени по обществителната не може да се говори въобще тъй като още в първите месеци когато бяха въздворени "Лидери" от огуза се отпична една остра саморазпра между тях и петковисти изхождащи от бедни слоеве на-народа по ради това, че до като лидерите и водачите получаваха постоянно колупи с масло, мед, луканки и други деликатеси, те не само, че не даваха т.е. не разделяха с другарите си бедни петковисти тази храна, но когато последните им даваха дори една цигара то петковистите големци им обръщаха гръб. Угнетителния начин на живот, а в някои случаи и пупесобенството което някой лидеру петковисти се мъчеха да проречат пред управата на ТБО ги изложи както пред очите на тяхните съидеинници, така и пред очите на останалите политически групи ревки въздворени.

като по остра вражеска проява от страха на петковистите трябва да се споменат злословенето по адрес на власта на ОФ и разпрсраняването на най-различни слухове. Бягства от началото на годината до сега няма. Колкото се касае до опити за такива трябва да се каже, че няма констатирани такива.

Трябва да се спомене, че отделни единици петковисти се пмъчиха да установят, както и установиха връзка с външния свят. Таки на пример Гангел Горев въздворен в ТПО-Белене е установил връзка с сво роднина н.петковист от родното му село, обаче още след изпращането н първото писмо канала беше разкрит, а писмото без да достигне до своето местоназначение попаднав в наши ръце.

Въздворения в ТБО-Димитрове Венедик Кирчев Чемширов установил връзка с външния свят, който канал ние разкрихме едва след освбождаването на Чемширов, обаче не е известно с кого е кореспондирал, което нещо на скоро ще установим, тъй като човека чрез когото е изнасял писмата ни е вече известен. Други канали за изнасяне на писка ид опити за такива не са ни известни.

17. XI. 1949. год.
СОФИЯ

Опер. работник:
П. Джамбазов /

С П Р А В К А .

За броя на изселените н.петковисти от София и характерни вражески изказвания.

Досега от София има изселени около 200 семейства н.петковисти. Повечето от тях са бивши членове на III, V, BCC, Градски и Районни ръководства, а така също и активни членове на БЗНС-Н.Петков, които са се проявявали по време на изборите за ВНС, имали са вражески изказвания и са водили активна борба против Народната власт.

В настоящия момент в София няма оставени членове на бившите ръководства на БЗНС-Н.Петков. Почти всички са санкционирани, като едни са по затворите, други по ТВО и трети изселени.

В настоящия момент бившите членове на БЗНС-Н.Петков не проявяват активна вражеска дейност. Дейността на същите се изразява предимно в разпространяване на слухове и вражески изказвания. Така например на 9.XI.949 год. ИЗАДМЕВ-бивш апелативен съдия и член на БЗНС-Н.Петков IV-ти район се е изказал, че нямало да мине много време и Отечествения фронт щял да си отиде и че се виждал края на това управление. Правят се изказвания и се разпространяват слухове и във връзка с предстоящата война, която била неизбежна. Така например ГЕОРГИ ЗДРАВКОВ-н.петковист е казал, че редовно слушал радио "Лондон", "Гласът на Америка" и че от там се казвало, че англо-американците ще намерят начин и средства да накара България да спазва установения ред и да зачита свободата и правата на човека. В противен случай войната била неизбежна и до два-три месеца щяла да избухне, защото България вървела под диктовката на СССР.

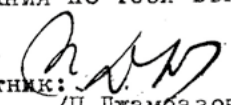
Забелязва се също така и уплахата на н.петковистите от факта, че СССР притежава тайната на атомното оръжие и в такъв случай войната била по малко възможна и се забавяло идването им на власт.

Във връзка със изселванията които се правят има изказвания, че това се правело с оглед на това, че щяло да има война и тъй като тя щяла да почне тук на Балканите, за тази цел пристигали цивилни руски войски и трябвало да бъдат настанени на квартири. Понеже липсвали такива, властта взела мерки да изсели неблагонадеждните /опозицията/ и да осигури квартири за руските войски. Това от една страна било добре за тях, защото в провинцията при избухването на една война, те щели да бъдат запазени от бомбардировките на англо-американците и след победата щели да имат достатъчно хора, които да поемат властта. От изказванията които се правят от н.петковистите се вижда, че те не се помиряват с положението и са в очакване да станат събития вследствие на които да дойдат на власт с помощта на САЩ. Някои от н.петковистите се включиха в ЕОПО-Оф, обаче са индиферентни към мероприятията на Оф. В някои райони като IV-ти, н.петковистите останаха извън редовете на Оф и не правят дори опити да бъдат приети. До този момент няма данни за правени опити за възстановяване на нелегални н.петковистки дружби по районите, с изключение на III-ти район, където миналата година членовете от бившето ръководство се опитаха да създадат нелегална организация под друго име, но бяха своевременно разкрити и изпратени в затвора.

Към законите и мероприятията на Оф н.петковистите имат отрицателно отношение, като не одобряват нито едно мероприятие на властта и разпространяват слухове, че това се правело с цел да се ограбва народа. По въпроса за предстоящите избори между н.петковистите не е констатирано да се предприема нещо, дори не се правят изказвания по този въпрос.

2 екз.

18.XI.949 год.

Опер.работник:
/П.Джамбазов/

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 1-ВИ

/Ив. Ензарев/

София, 1949 година

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго секретно!

П Л А Н

На агентурно-оперативни мероприятия по активната разработ-
ка "КАТИЛ".

Разработва се във връзка с подозрение, че е принадлежал и
продължава да бъде самостоятелен агент на чуждото империалистическо
разузнаване.

От материалите които имаме за обекта, а така също и от ме-
роприятията които провеждаме след 9-ти септември 1944 година се из-
яснява, че същия в миналото е служил на Югославското разузнаване, а
след 9-ти септември е много предпазлив и смутен, но от показания на
подследствени е видно, че той продължава да е агент на империалистичес-
кото разузнаване.

ДИМО ТОТЕВ КАЗАСОВ-роден 9.9.1886 година в гр
Трявна. Жител на София, живущ ул. Женева-12. в
собствена къща. българин. Жена. Гимназиалното
си образование е завършил през 1905 година в
Русе. След това идва в София и е записал да
следва право. Покрай правните науки е следвал
две години във историко-филологическия ф-тет.
След завършване на образованието си е станал
гимназиален учител, но поради това, че във вто-
рата година е бил избран за секретар на учи-
телския съюз, той напуска учителската професия
и се отдава на организационна работа. По време
е избран за редактор на в. Съзнание, от когато
започва неговата журналистическа кариера. Бил
е сътрудник на весниците, Бъдаще, Трибуна, Народ,
редактирал сп. "Звено", Защита, Общинска автоно-
мия и в. Балкан. Още от млади години обекта "Ка-
тил" се впуска в политическия живот във среди-
те на Ширските социалисти, където за късо вре-
ме се издига и заема ръководна работа в пар-
тията. Това не му пречи обаче след 9-ти Юний
1923 година да стиде при демократическия съв-
вор на Ляпчев, след това при Народното Социално
движение на Цанков и най после става един от
основателите на идейния кръг "Звено". Във поли-
тическия живот "Катил" се проявява като един
безхарактерен лутаник и груб карьерист. След
9-то Юнския преврат в който сам той е участник
и влиза като министър в правителството, от

дъщеря: Лиляна
Б-р. Митков
жена, сириня
починала 1949 год.
Доско - приписка
в Кинеско-младоземца
жена - Вв. Ра
син Емил - в
Америка

- 2 -

22/9/44
2

Ляпчев бива изпратен за пълномощен министър в Белград. От тогава той има едно дружеско отношение към Югославия, нещо повече след идването му в България основава Българо-Югославско дружество и издава вестник "Балкан" финансиран от Югославия уж за облизване на двата народа. Почти във всички режими "Катил" е бил със управляващите. Много пъти е избран за народен представител. Член е бил на "Ротари и Пенклубове" в нас и то много деец такъв. След разтурване на политическите партии през 1934 година и отпочване на фашисткия терор, "Катил" за да запази членовете на Масонските лози и тези на Пенклуб от преследване праща редица писма до народни представители и до министри във които иска намеса за спиране на лошото отношение към тези писатели членове на Ротари клуб които са се обявили в защита на Еврейството и масонството у нас. Във този дух е писал писма и до Филев. В това време обекта "Катил" е бил председател на комитет за защита правата на политически пострадали, за което е пращал също така много молжения и обръщения до министри, народни представители и др. за намеса за запазване на правата на политически пострадали.

Още от преди 9-ти септември обекта "Катил" влиза в нелегална ОФ група и след тази дата е включен в правителството като министър на Информацията от името на независимите интелектуалци. Избран е за народен представител във общенародното народно събрание и след това в ВНС.

За сега е освободен като министър и се занимава изключително с издателска работа и със писателстване. Издавал е книгите "Звено без грим", "Бурни години" и др. Струдничи на издателство "Народен печат" на съюза на журналистите в България.

Като политик от миналото обекта "Катил" е напускал много пъти страната било по служебни командировки, било по свой почин на разходки.

Същия е женен за Вара Николава-родена през 1887 година. Има син Емил който след 9-ти септември 1944 година избяга извън страната и дъщеря Алекса-неомъжена живей при баща си и всеки ден проклима съдбата, че е послушала баща си да дойде във България след 9-ти септември от Париж където следвала. Цялото семейство е реакционно настроено. Материалното

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 13.08.2014г. Секретар: <i>[signature]</i>	

- 3 -

3 943
3

им състояние е добро. Има собствена къща на ул. Женева 12, състояща се от два етажа.

Разработката е възникнала в началото на месец Януари 1947 година въз основа на агентурно донесение от агент "Дмбелски" във което се говори че обекта е приел да уреди среда на Гиргинов с Др. Димитров, след спирането на весник "Знаме". През 1949 година обекта беше посочен във показанията на подследственик *[име]*, че е агент на империалистическото разузнаване в нашата страна самостоятелно.

Обекта "Катил" като министър на пропагандата и след това на информацията е имал винаги благосклонно държане към опозицията във лицето на Гиргинов, Никола Петков, Проф. Петков Стоянов и др. които е приемал най-учтиво и на които е вършил услуги било по издаването на весниците им или пък ги е снабдявал с безплатни билети за представленията на народния театър и операта, във момент когато целия български народ водеше борба против опозицията, същите водачи на която се явяваха чужда агентура.

Във министерството обекта "Катил" е фаворизирал фашиските елементи изразявано при назначение, или при преместване на чиновници, при аташиран на чиновници към чужди представители, журналисти, общественици и прочие, за която цел той е изпращал онези чиновници които са му приятни и са вражески настроени към властта.

За установяване на връзките му със чужда и за изясняване до каква степен "Катил" се явява агент на чуждото разузнаване, за да може разработката да върви правилно и системно се набелязват следните мероприятия:

1/ Ще бъде насочен агент "Рубин", който работи по "Звено", към обекта за установяване връзките на същия с бившите звенарски среди сега и на каква почва *самостоятелно*.

Срок 30.11.1949 година

Отговорник В. Вутов

2/ Ще бъде насочен агент "Виктор", който работи по "Звено", към обекта чрез менажер файнов, за установяване какви връзки поддържат двамата.

Срок 25.11.1949 година

Отговорник В. Вутов

3/ Ще бъде извършена вербовка на агент от близките на обекта среди, а именно журналистка.

Срок 10.12.1949 година

Отговорник Г. Пеев

4. Ще бъде извършена вербовка на информатор по квартира, а именно */* /с цел да се установи какви лица посещават същия в дома.

Срок 30.11.1949 година

Отговорник Г. Пеев

5. Ще бъде посочен и вербован агент от средите на журналистите и писатели, които поддържат връзки с обекта,.

Срок 30.12.1949 година

Отговорник Г. Пеев

- 4 -

4 914
214
214

6. ~~Де~~ се иска разрешение за провеждане на мероприятие "Тополница" с цел установяване връзки и срещи на обекта.

Срок 25.11.1949 година
Отговорник Г.Пеев

7. Ще се проучат лицата с които обекта има много интимни отношения и със които често се е виждал или се вижда и понастоящем: Никола Иванов Василев - търговец, Георги Кръстев - писател, Олга Михайлова Слободяникова - чиновничка в КНИК, Иван Тодоров Загорски и др.

Срок 30.12.1949 година
Отговорник Г.Пеев

О Д О Б Р И Л:

Началник ~~отделение~~ "Б";

/Н.Трифонов/

СЪСТАВИЛ

Началник 12 група;

/Г.Пеев/

С Ъ Г Л А С Е Н:

И Н С П Е К Т О Р

/Е.Елияс/

.....1949 година.

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ - ДИРЕКЦИЯ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

Строго поверително

КРДОПБГДРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДРСБНА

С П Р А В К А

Относно: Положението в БЗНС - Д.Р.

В страната БЗНС има около 176572 членове организирани в около 3304 селски и градски дружби. Централното ръководство на съюза се осъществява от ЦК - София, УС и ВСС. Членската маса на съюза изхожда, с незначителни изключения от селското, предимно средни селяни, около 60%, към 25% бедни селяни и 15% богати селяни, кулаци, търговци, чиновници и др. По различен е социалният състав на дружбите в градовете, където преобладават чиновниците, работниците и занаятчиите. В болшинството от членовете на съюза са бивши земеделци от времето на Стамболийски, останалите предимно безпартийни, буржуазни елементи от селото, а също някои бивши членове на фашистки организации. Между същите значителна част са бивши н.петковисти, като на места даже те превъзхождат по брой честните земеделци. Такъв характерен случай има в с.Джидот, Ямболоко, където бившите н.петковисти завзеха ръководството даже на единната организация, а в с.Безмер, Ямболоко, същите завземат ръководството на БЗНС. Подобни случаи са отбелязани в с.с.Пукурево, Боденичине, Ямболска околия и други места.

В изборите на БЗНС, като се има предвид, че вражески настроените към властта членове на БЗНС дадоха своя глас за опозицията, БЗНС получи 560413 гласа.

При създаването на БОЮО дружбите представиха списъци, в които влизаха и не такива членове, с цел да надвият броя на членовете на БЗНС и обхванат по възможност ръководствата на единните организации. Почти във всички села, където има дружби в ръководствата на БОЮО са застъпени и някои представители, обаче, общо взето участието на земеделците в живота на единните организации е слабо.

Така например в п.Сливския сектор, където участието на земеделците в единните организации е над 90% същите не вземат участие в провеждането на правителствените мероприятия. В сливенска, среденска, поморийска, карнобатска, котленска, айтокска и царевска околии, участието на земеделците е също така слабо. В с.Кермен, с.Самуилово и с.Градоко, сливенска околия земеделците, членове на БОЮО открито протестират срещу плащането на чл.ски внос на единната организация.

На много места земеделците в единните организации са се включили, с цел да прикриват своята вражеска дейност, които сгъват работата на БОЮО. Така например Стоил Петров Пандарски, член на БЗНС и БОЮО е казал: "Да не мислят, че от желание съм влязал в БОЮО. Влязох защото ме бяха подгонили като опозиционер и пък да ме интернират."

Иван Стоев от с.Слатина, софийско, се изказал, че не можел да обича ОФ и никога нямало да му се хареса тъй като виждал какви работи се вършат у нас.

Има обаче и земеделци, които включили се в единната организация са твърде активни. Измежду тях мнозина доброволно са напуснали дружбите и остават да членуват само в БОЮО. Така например в карнобатска околия много от земеделците, членове на БОЮО, са отказали да посещават събранията на дружбите, като заявявали, че там нищо не могли да научат и само си платили членския внос. Това подчертава, че влиянието на БЗНС върху селското и голямо във всички слоеве на народа е твърде намаляло.

Организационната дейност на дружбите в цялата страна е твърде слаба, което се дължи от една страна на големия отлив на членове, отпаднавши поради неплатяне членски внос или слаб интерес към съюза, когато са започнали да смятат за излишен при началността на ВОЮ.

В много села през цялата година дружбите не са провели повече от две, три събрания, а има и такива, които не са провели събрания и съществуването им не се чувства. Така напр., в с. с. Сираково, Ботево, Букьовци, Галово, Хитрец и други оряховска околия, дружбите не са провели събрания през цялата година. Такова е положението и с дружбите в с. с. Везенево, Нейково и др. котленска околия.

В бившата плевенска област, организационното състояние на дружбите е крайно лошо. Същите, с някои изключения, предимно дружбите в градовете, не проявяват живот.

От дружбите в бившата софийска област се чувства голям отлив на членове, а също така и организационната дейност е слаба. С някои изключения такова е положението в дружбите в цялата страна. На много места ръководствата на същите нямат нужния авторитет и влияние. Това се чувства особено в дружбите в бившата горноджумайска област, където в ръководствата влизат предимно реакционно настроени.

Наред с това върви и лошото финансово състояние на дружбите. Болшинството от тях не са отчетени. В Кривопаланка например от 700 членове на дружбата само трима са се отчетли. В Ивайловград 80% от членовете на дружбите не са отчетени, в бившата врачанска област от всички 384 дружби, сам 131 са се отчетли и то не за всички свои членове, в бившата г. джумайска област от всички 14 дружби със 734 членове, нито една не се е отчетла, в бившата русенска околия от 38 дружби са отчетени само 8, а в беленска от 33 дружби са отчетени само 2, във варненска околия, на много места членовете от ръководствата на дружбите не са се отчетли.

Само в дружбите в бившата софийска област, поради близостта до съюзното ръководство, финансовата дейност на дружбите е по-добра.

Просветната дейност в дружбите е съвсем слаба, а на места не се чувства, поради което и членовете не проявяват интерес към живота на същите и ги смятат за излишни.

Сериозна слабост на дружбите е и това, че почти без изключения, те са разяждани от фракционни борби, възникнали на местна почва или под влиянието на фракционните борби в централното ръководство на съюза.

Така например в градската дружба във Варна съществува негласна борба между секретаря на съгата Таквор Артюнов и председателя Тодор Янакиев, като първия се стреми да подрони авторитета на Янакиев. В Дружбата в гр. Толбухин, председателя на окол. н-ство Димитър Кръстев с поведението е създавал два лагера в ръководството, чиито борби са на карактеристична база.

В бившата бургаска област в някои дружби съществуват борби между реакционно настроените членове и честните отечествено-фронтови. Така например Пантелей Димов от с. Приморско, царевска околия, се изказал открито, че друбата е била продадена на комунистите. Реакционно настроените членове на дружбата в с. Градсково, царевско, създават лоши настроения срещу председателя на съгата Димитър Баласанов, добър отечествено-фронтовец, обвинявайки го, че се бил продад на комунистите. В бургаската градска дружба оформена група от реакционни елементи: Иван Ников, Тодор Гурчев, Никола Марич и други е водила усилен фракционна борба срещу подобна група на Яни Янко, който е превзела ръководството и доведе до пълното му разобличаване.

В сливенската дружба в окол. ръководство съществува фракционна борба и тук на почва между Димитър Целовски и Борис Фанданов, като за изключването на Целовски в ред членовете е създадено настроение за възвръщането му и на неговата са събрали подписи.

В русенската сивга област е забелязано, че във връзка с определяне на кандидатите за окръжни съветници и народни представители е възникнала борба между ръководствата и кандидатите на няколко пъти и били подменени. Такаъв е случаят с Васил Николов Лочев от Тутракан, председател на окол. ръководство, който отстранил да заеме най-големия ръководен адм. пост,

какъвто би се дал на дружбата, поради което среду него е възникнало негодувание.

В михайловградска околия, в околийското н-ство съществува борба между членовете на същото Методи Иванов/Волгата/ и Тодор Апостолов за заемане отговорни постове. Така борба е пренесена и в оруд членската маса.

В бивщата от.загорска област съществува негласна борба между Ганчо Минев и Диню Тодоров, народни представители, които се стремят да се эле поставят един друг, с цел да запазят местата си като народни представители.

В околийското н-ство Харманлий се очертава открита борба между председателя и членовете на същото.

В гр.Казанлък се води фракционна борба между Атанас Емануилов-председател на н-ството и Димитър Лазаров и Георги Дълбоков.

В окол.ръководство-Свиленград съществуват фракционни борби и е създадена фракционна група ръководена от народния представител Атанас Циганчев, който има голямо влияние в оред деещите елементи.

Фракционни борби от характера на изброените по-горе случаи съществуват и в дружбите и на други места, като сф.гр.дружба, Димитровград, с.с.Осмо Калугерово, ловченско, Килифарево, търновско и др.

Към народната власт и нейните мероприятия отношението на членовете на БЗНС е различно.

Докато честните отечественофронтовци измежду тях, сътрудничат при провеждане на правителствени мероприятия, то болшинството членове на дружбите са пасивни или несъгласни с тях мероприятия и ги спъват, а реакционно настроените провеждат вражеска дейност.

Пакостна роля в това отношение играят създаваните настроения против комунистите в смисъл, че не зачитали земеделците и не им давали "полаганемият" им се дял в управлението на страната.

Така например Христо Димитров, член на БЗНС в гр.Толбухин е казал: "Аз не съм доволен от днешната власт, особено от комунистите, които и без друго са път ници и скоро ще си отидат. Всичко каквото пишат тяхните вестници е лъжа и комунистическа пропаганда."

Нено Симеонов, член от с.Пробуда, търговишко, член на БЗНС е заявил: "Дойдохме до положение негодните да ни командват и да ни учат да работим. Итанакме им раби. Не мога да търпя комунисти да управляват и да ни се налагат."

Симеон Р.Симеонов от с.Вистра, търговишко, се изказал, че никога не мислел, че ще има такова управление в България, каквото е сегашното. Това било робство.

Боби Ганчев, Вълчев от с.Водица, поповско, е заявил: "Как бихме се съгласили с комунистите и Ог, когато по-рано плащах 600-700 лв. данък, а сега плащам 7000 лева. Това ли е хубавото им."

Петко Баджов, председател на дружбата в с.Мърчево, михайловградско, се изказал, че ръководната роля на БЗП можела да бъде горе в управлението но в селото не можело, понеже комунистите били разединени и негодни, затова земеделците трябвало да бъдат ръководния факт в селото.

Симеон Апостолов председател на кв.дружба-III район -София е казал: "Земеделския съюз не може да бъде претопен, тъй като 30% от народа, които са комунисти, не могат да претопят 70% от него, който е на страната на БЗНС."

Марин Дзуджев, член на БЗНС-София се изказал на събрание, че победата на 9 септември не се дължала само на комунистите и че те напразно се били в гърдите за ръководната роля в управлението. Според него победата на 9 септември се дължала повече на Земеделския съюз и на първата република в Радомир.

Иван Янев Рангелов от София, казал: "Комунистите ни гонят отвсякъде и докато те управляват ние земеделците ще си бъдем все така тъжани."

Случаите с Тито и Тр.Костов блужаха също така като повод за вражески изказвания от страна на някои членове на БЗНС.

Така напр. Борис Саботинов секретар на окол. н-ство на сел. дружба, заявил: "Тр. Костов е най-умният човек в ЦК и има болшинството на своя страна. Той е истински народен човек и има добро отношение към селото, като смята, че не е мислимо да се строи социализъм при положението, в което се намира народа сега и преди да се дигне купонната система."

Мордан Георгиев Томев, член на дружбата в с. Радилково, петерско е казал: "Комунистите са затънали в батака по отношение на стопанската си политика и не да се оправдаят хвърлят вината върху Тр. Костов."

Георги Гюзелев от III районна дружба-София е казал: "Тр. Костов избърза като Разк. Не можа да почака смъртта на Димитров и тогава да раздели партията".

Секретаря на окол. н-ководство на дружбата в Нови Пазар, Георги Ганчев се изказа, че комунистите се "цепели" помежду и скоро щели да загубят властта.

Голяма част от членовете на БЗНС обаче порицават предателската политика на Тито и Тр. Костов.

Така напр. Димитър Илиев от гр. Варна, член на БЗНС, се изказал, че БКП е революционна партия и тя на никого няма да прости, дори като не върви в пътя.

Към ТКЗС и другите социалистически мероприятия на властта в селото земеделците, въпреки линията на Съюза се държат твърде резервирано, а голяма част от тях вражески.

Така напр., Георги Барымов от с. Плачидол, толбухиноско, е казал: "Аз не съм доволен от това, че ми се вземат насила нивите в кооперативния блок и няма да влиза в ТКЗС."

Ганю Петков, Иван Дросев, членове на БЗНС в с. Росица, поповско, Белчо Иванов, Иван Митев и др. от с. Кошница, с. околия, са водили лична агитация против образуването на ТКЗС.

Кольо Малчев Иванов от с. Кошница, поповск, член на д-та се изказал, че дружбата им имала решение никой да не става член на ТКЗС, докато не се реши това на общо събрание на дружбата.

Относно решенията на юнския пленум на ЦК на БКП, Васил П. Мординев от Ст. Загора се изказал, че това било демагогия и лъжа. Отчитат грешките, а на другия ден пак ги повтарят, заявил същият.

Кольо Тончев, член на БЗНС от Ст. Загора се изказал, че земеделците произведения се и плащали на безобразно ниски цени, и че южната, която щела да реже еднакво земеделските и индустриални произведения, реже да само земеделските и се грабело от гърба на земеделеца.

Председателя на дружбата в с. Сламено, Либолско, Панайот Стоев се изказал, че отстъпките, които се правели в решенията на юнския пленум били да се залъже народа предвид предстоящите избори.

В с. Рогозино, ряховско, членове на БЗНС са водили агитация срещу ТКЗС и са организирали 35 членове, на кооперативното стопанство, които подали заявление за напускане.

Васил Стоянов Джуманов - земеделец от с. Габарево, казанлъшко, се изказал, че правителствените мероприятия не са ли прави. Индустриалните произведения били силни и недостатъчни да задоволяват нуждите на народа, а обратно земеделските произведения били много евтини и българският селянин бил изпаднал в плачевно състояние.

Члена на окол. н-ство на БЗНС-Марин Николов от Силистра, се изказал, пред събрание на дружбата в с. Стамболино, с. околия, че в миналото населението доброволно си изнасяло нарядите, а сега държавата трябвало насилва да ги заставя да изнасят определените им наряди.

Александър К. Малев от Каспилян, новопазарско, се изказал, че народа ходил гол и бос, защото властта изземвала земеделските произведения.

Велин Георгиев от с. Моравица, омуртагско, заявил: "Взека ми всичкото жито. Ометоха ми камбара, но няма да им прости."

Отношението на болшинството от членовете на Земеделския съюз към СССР е положително. Противниците се в дружите обаче и петковисти и вражески елементи водят антиистинска пропаганда и възхваляват англо-американския и империалистически лагер. Така напр., Тодор Станков Булев от

с. Мечка, панагюришко, се и казал: "Англия и Америка са две велики сили и като реакци за два часа ще пометат СССР."

Лазар Л. Тарондов от гр. Първомай, член на ВЗНС, заявил: "Бандитите са добре подготвени и ще употребят всички сили и оръжия за победно и бързо освобождаване на народите."

Георги Христов от неврокоп, председател на местната дружба, се изказа, че надеждата на българския народ била в запада и, че не след дълго време "оттам щяло да изгрее слънцето на свободата".

Член на дружбата в Ст. Загора - Васил П. Горданов се изказал, че в настоящия момент Тито бил най-добрият политик, защото е независим от никого.

Мустафа Хасанов Цетов, член на дружбата в Крумовград, се изказал, че ославян не се страхувала от Русия, защото била опряна по-добре на американското злато, отколкото на Русия.

Александър Калев Малев от Каспичан, новопазарско, се изказал, че в Америка и Англия животът бил хубав и народа не гладувал както у нас.

В средите на ВЗНС са забелязани и някои остри форми на вражеска дейност. Така например при ликвидирането на бандитска група в горно-друмайско, водена от Иван Давков, се установи, че членовете на ВЗНС от с. Петрово, неврокопско, са я подпомагали с храна и други средства.

Също така в корнишкия район, неврокопско, Георги Бояджиев, Благо П. Белухов, членове от ръководството на местната дружба са служили за връзка между бандитите идващи от Гърция и са ги снабдявали с храна, а в последствие Балухов, Георги Бялков и Белю Бяков се присъединяват към бандитската група. Атаци на бандити са били и членовете на ВЗНС: Илия Кюлев, Анил Вузов, Моарем Долинов, Асен Кукудов, Моарем Имамов, Осман Бабешки - всички от с. Корница, неврокопско.

На бандитите са оказвали помощ и земеделците Владимир и Димитър Пейчеви от с. Брезница, неврокопско.

В с. Шрякчево, плоадивско, известна част от членовете на дружбата, предимно бивши н.петковисти са подържали връзки с известния реакционер Георги Горданов Илчев.

Георги Атанасов Вегиров, окол, организатор и секретар на окол. дружба в гр. Девин, след като правил обиколка из селата около границата се прехвърлил на гръцка територия.

В толбухинска околия при разкриване бандитската група на Петър Дойков, а по-късно та и на Иван Кочанов се установи, че част от помагачите на бандитите са членове на ВЗНС от с.с. Дончево, Опанец, Войсил, Плячидол, Водрина, Прелез, а в с.с. Телерик и Загорци помагачи на бандитите са били председателите на дружбите.

В провадийска околия при реализация на разработка "Булаци" се установи, че в нея участват лицата: Димо Иванов и Янко Станболов от с. Вълчи дол, членове на ВЗНС.

В с.с. Сърнец и Каменца, членове на дружбите са укривали нелегални лица. В с.с. Мали Извор, Попгруево и Орляк, тервелско, дружбите са вземали протоколни решения да се иска освобождаването на лица въдворени за противонародна дейност.

В с. Никола Козлево, членът на дружбата Динко Георги Малшев е участвал в нелегалната организация образувана в селото. Също така в с. Тодор Икономово в разкритата нелегална организация са членували пет души членове на местната дружба.

В силистренска околия, членове на ВЗНС са оказвали помощ на въдворени н.петковисти. Такива случаи са отбелязани в русенска околия - с. Ботеве, където членове на ВЗНС са подпомагали въдворени помаци.

В берковска околия Борис Каменов, Динко Русинов и Димитър Гучин Борис Копревски, всички от Вършец, са подпомагали бягствата зад граница на бивши н.петковисти. Дружбените членове Стефан Гоцев, Василев, Никола Петров от с. Горна Баларечка, са укривали Динко Цекон от с. Дулян врачко, който е минавал границата и се е върнал обратно.

Членовете на БЗНС в с. Н.Шамилев са изорали и засяли нощно време на изостаналата сеитба на задържания петковист Христо Г. Иотов.

Двама членове на дружбата в с. Филиповци, софийско, участници в нелегалната терористическа организация "Трион" Секретаря на дружбата в с. Проданча е превеждал лица за преминаване в Югославия.

Във връзка с предстоящите избори в средите на БЗНС се забелязва известно раздвижване. Част от активистите на дружбите по места са се вкличили в предизборната агитация. Проведените предизборни събрания на дружбите на някои места са били слабо посетени. Забелязани са и доста случаи на вражески настроения и агитация.

Така например в ямболска околия във връзка с предстоящите избори им прояви за излизане с отделна листа. Дружбата в с. Безмер е взела решение БЗНС да излезе със своя отделна листа. Причината за това е, че околийското ръководство на БЗНС не е разяснило по места значението на предстоящите избори. Не са редки случаите когато цени дружби не знаят, че в предстоящите избори няма да има отделни листи, а ще се гласува с обща такава.

На 20 Хит. г. дружбата в с. Лясково, девинско и имала събрание, на което члена от дружбата Васил Ап. Марков се изказал да не се взема от страна на БЗНС участие в изборите, защото комунистите ги търсели винаги преди такива акции, а след това не ги зачитали.

В селата от герловския край, варненско, в сред членовете на дружбата се е пуснала подписка за отменяне на определения кандидат за народен представител - Симеон Райчев Обрейков, като на негово място се предлага Димитър Стоянов Крайчев.

В с. Веглец, сливенско, е било проведено събрание на дружбата и Димитър Урумов член от същата е поставил въпроса за излизане с отделна листа в предстоящите избори. Общо взето в тази дружба членовете не проявяват никакъв интерес към предстоящите избори.

В с. Гълъбец, поморийско членовете на дружбата Тодор Вълков, Куцар Стоев и Желязко Събев на общоселско събрание са заявили, че държавата продава на свободни цени стоки, които стрували много скъпо и считали този факт за неправилен. Изказали са се още, че докато в миналите избори не знаели какво да правят, то в предстоящите вече знаели. Отправили закана, че не ще гласуват за ОФ.

На публично събрание в с. Вещица, белоградичко Антон Иванов Кръсте член на БЗНС публично заявил, че от жителите на с. Вещица нито един човек няма да гласува за ОФ, и той лично няма да гласува.

Председателя на околийско-ство на БЗНС Петко Минчев и члена от ръководството Спас Райчев са се обявили против ~~хитатих~~ включване в листата на Христо Пашев, член от градското ръководство на БЗНС. Няколко пъти вече същите са подменяли кандидатите си. В разградска околия е подета кампания против определения кандидат Лалю Ганчев и последният е бил отхвърлен.

Наум Мечков - председател на II районна дружба във Варна се изказал пред опозиционери, че ако комунистите допуснат свободно провеждане на изборите няма да спечелят повече от 20%, понеже народа не бил вече с тях. Изказал мнение, че ако земеделския съюз излезе с отделна листа, ще вземе повече гласове.

Димитър Русев от с. Полско косово, беленско, член на БЗНС е казал пред Иван Билев и Петко Тодоров Шишков същите да гласуват с лозунги "Искаме Димитър Русев, понеже има заслуги към дружбата, и трябвало да бъде избран за народен представител."

За вражеските прояви от страна на земеделските службите по места са взети ~~и съответните~~ мерки.

Русенския сектор е изпратил в ТВО - 17 души, 6 души в затвора и са изключени една част от вражеските елементи, като в Кубрат дружба е изключила 40 души.

Софийски градски сектор е изпратени в ТВО - 5 души, изселени 6 семейства. Агентурата, с която разполага сектора по линия на БЗНС е недовъзможна, като на някои места такава липсва.

От страна на службата в Ст.Загора са взети някои мерки срещу отделни членове на БЗНС.Агентурата е инструктирана да се елиминират десните елементи от ръководни места.Така например секретаря на окол. дружба Стойно Абаджиев,председателя на град.дружба Бончо Махленски са били снети от длъжност.Дадена е линия за разобличаване на народния представител Ганчо Минев,като десен елемент,

Подобни мерки са взети и по другите сектори.

Агентурата,с която се разполага по линия на БЗНС по сектори е недостатъчна,като по места дори липсва такава.

Брачанския сектор разполага с 35 информатори,като във видинска и оряховска околии няма агентура.Добре обслужвани са берковска околия където има 19 информатори.

Плевенския сектор разполага с 101 информатори

Русенския	"	110	"	14	агенти
Г.джумайски	"	26	"	34	
Бургаски	"	85	"	15	"
Пловдивски	"	48	"	34	
Софийски градски	"			42	
София-сектора	"	52	"	14	
Ст.загорски	"	78	"	57	"

Общия брой на агентурата по линия на БЗНС за цялата страна е 500 информатори и 210 агенти.

Строго поверително!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Дирекция Държавна сигурност
Началник отдел I-ви

С о ф и я . -

Д О К Л А Д

за дейността, състоянието и работата
по линия на БЗНС-Оф.

I.

В сектора ни в настоящия момент имаме организирани всичко
189 селски и градски дружби, които по околии се разпределят както
следва:

Варна - града6	дружби.....1.217	члена
Варна - околията83	"2.130	"
Толбухин87	"5.205	"
Провадия78	"2.747	"
Балчик51	"1.726	"
Ген.Тошево34	"1.500	"
Тервел33	"1.286	"
Шумен77	"2.520	"
Търговище42	"1.586	"
Попово50	"2.000	"
Преслав25	"1.180	"
Нови-Пазар40	"1.600	"
Омуртаг65	"2.000	" или всичко

в района на сектора ни има 189 дружби с 26.697/двадесет и шест хи-
ляди, шестотин деведесет и седем/члена.

Изразено в проценти за целия сектор, социалния състав на
членовете на БЗНС-Оф е следният: богати - селяни, бивши собственици
на едър земеделски инвентар, едри търговци, богати занаятчии и пр. -
17 %.

Средни - селяни, заможни занаятчии, чиновници и дребни търго-
ци - 55 %.

Бедни - селяни, работници и др. - 28 %.

По околии същите се разпределят както следва:

	богати:	средни:	бедни:
Варна - града няма сведения.		
Варна - околията4 %70 %26 %
Толбухин16 %60 %24 %
Провадия30 %50 %20 %
Балчик8 %80 %12 %
Ген.Тошево15 %30 %55 %
Тервел8 %62 %30 %
Шумен20 %50 %30 %
Търговище25 %35 %40 %
Попово10 %75 %15 %
Преслав15 %50 %35 %
Омуртаг40 %20 %20 %

За Тервелска околия сведения в проценти не можем да дадем, тъй като не са ни изпратени сведения в проценти от околията.

Политическия лик в миналото на членовете на БЗНС-Оф е най-разнообразен. В селата и градовете по-голяма част от членовете са бивши земеделци, но много от тях, през време на фашисткия режим, въпреки и да не са членували в фашистки партии, са одобрявали тогавашната власт, други в миналото са членували във фашистки партии, а има и много бивши хора - търговци, индустриалци, офицери и подофицери.

Влиянието на БЗНС-Оф сред народните маси пролича най-добре през изборите за ВНС, когато се получиха средните резултати:

Варна - града.....	2.842	гласа.....	-
Варна - околията.....	7.121	"1 нар.предст.
Толбухин.....	5.759	"-
Провадия.....	8.423	"1 "
Балчик.....	4.222	"1 "
Ген.Тошево.....	1.441	"-
Тервел.....	4.849	"1 "
Шумен.....	9.022	"1 "
Търговище.....	4.095	"-
Попово.....	10.718	"2 "
Преслав.....	3.682	"-
Нови-Пазар.....	6.299	"1 "
Омуртаг.....	8.243	"1 "

Всичко в целия сектор бяха подадени за БЗНС-Оф -76.726 гласа, като бяха избрани 9 народни представители. Същите нямат влияние сред останалата народна маса, а на места губят такова и сред бившите свои избиратели.

II.

Организационното и финансово състояние на дружбите в сектора общо взето е лошо. Чувства се живот малко повече в градовете Варна и Толбухин, където са провеждани повече събрания и в настоящия момент живота в дружбите се активизира. На места по селата през цялата година, са проведени най-много по 2-3 събрания, а има и такива села, където през цялата година няма проведени събрания и тяхното съществуване не се чувствува. До голяма степен причина за това състояние са и окол.комитети, които провеждат слаба организационна работа. Същите предвид лошото финансово положение, не могат да поддържат платени инструктори, които постоянно да обикалят селата и да организират и контролират работата на отделните дружби.

Финансовата отчетност на дружбите е слаба, тъй като и самите членове не са редовно отчетени пред своите дружби.

За I-вото полугодие отчетените дружби към окол.ръководства е под 50 %, а за II-рото полугодие - почти няма отчетени дружби.

По този начин и самите окол.ръководства не се отчитат пред Върховния Съюзен съвет.

III.

В известни околии на сектора съществуват борби най-вече на местна почва и то сред карикатурно настроени елементи.

Във Варна съществува негласна борба между секретаря на град.ръководство -Такор Артюнов и председателя на същото - Тодор Янакиев.Такор Артюнов се стреми да подрони авторитета на последния, понеже той след като стана председател на ръководството държи здраво в ръцете си организацията и не дава възможност на Такор Артюнов да проявява командаджийство и самостоятелност, които същият проявяваше преди.

- 3 -

357/49

В Толбухин председателя на окол. настоятелство Димитър Кръстев, който сега е преместен във Варна, с държанието си е разиденил членовете на ръководството на два лагера, които враждуваха помежду си. Враждата не беше на политическа основа, а на карриеристи на такава. След неговото преместване, настоятелството се омиротвори.

В Шумен Иван Делев - бивш обл. директор е агитирал против Георги Трайков и неговото постоянно присъствие, като по този начин е станал причина за разпадането на някои от дружбите в селата.

В Търговище председателя на окол. ръководство Димитър Стоянов Крайчев не се ползва с добро име сред известна част от дружбите. Същият се проявява като десен елемент и има влияние и авторите сред реакционно настроените земеделци, които го поддържат и са за него.

Всички тези борби не оказват сериозно влияние сред членската маса и околийските ръководства се ползват с авторитет.

Постоянните промени в ЦС на съюза са станали причина също то да изгуби авторитета и влиянието си сред членската им маса.

IV.

Участието на членовете на БЗНС-Оф по места в ЕОПО е сравнително добро. При учредяването на организацията се забелязваше едно силно раздвижване сред земеделската маса, за записване на колкото се може повече членове в ЕОПО, с цел завземане ръководната роля в ЕОПО. След възстановяване на организациите на ЕОПО и утвърдяване на техните ръководства, в които преобладаващо болшинство имаха комунистите, много от земеделците престанаха да се интересуват от живота на ЕОПО, не посещаваха редовно събранията, не си плащаха членския внос и поради това отпаднаха от неговите редове.

В повече от организациите земеделците вземат слабо участие при провеждане на правителствените мероприятия, но има и такива организации, където земеделците са активизирани и работят много добре. Такива случаи има в организациите в Провадийска, Балчишка и отчасти Варненска околии.

В масовите организации земеделците не вземат никакво особено участие, с изключение на ОЗПС, където членуват почти по-голямата част от земеделците.

Като се изключи опита на земеделците по места, да заемат ръководната роля в организациите на ЕОПО, друга вражеска дейност не е констатирана.

V.

Във връзка с предстоящите избори, в сектора за сега не са открити никакви настроения и прояви. Това се дължи на обстоятелството, че в сектора все още не е започнала усилена агитация и пропаганда във връзка с изборите. На много места все още не са изведени на членовете кандидатите на Народни представители и окръжни съветници и поради това за изборите малко се приказва. Изключение в това отношение правят организациите във Варна и Провадия, където са проведени предизборни събрания и са отлъчени активисти, които да вземат участие в предизборната агитация.

Опит за създаване на настроение сред земеделските маси е направен във Варна, председателя на II-ра районна дружба Наум Кенко, който пред някои лица, предимно реакционно настроени, е направил изказване, че ако комунистите допуснат свободно провеждане на изборите, няма да спечелят повече от 20 % гласове, понеже народа бил разбрал вече на къде върви тяхната политика. Той е изказал мнение, че ако земеделският съюз излезе с отделна листа, ще вземе повече гласове, а съответно и места в Народното събрание и Окръжните съвети, от тези които им се определят в общата листа.

В Провадийска околия, дружбите в с.с.Блъсково, Комарево, Аспарухово и Ветрино, се интересуват от числото на околните съветници и народни представители, колко от тях ще бъдат комунисти и колко земеделци и на места намекуват за излизане на БЗНС-ОФ с отделна листа. Агитация обаче по този въпрос не е водена.

В предстоящите избори БЗНС-ОФ не може да разчита на влияния сред масите, с изключение на своите членове и техните близки. Тъй като след разтурването на БЗНС-Н.Петков, много от членовете се върнаха в БЗНС-ОФ, то има вероятност под тяхно влияние и някои от онези които останаха отвън, да дадат гласа си за БЗНС-ОФ, за да могат по този начин по получат повече гласове.

VI.

Тъй като след разтурването на Н.Петковата дружба много от опозиционерите се върнаха в редовете на БЗНС-ОФ, то почти от всички дружки без изключение, са забелязани връзки на земеделците от БЗНС-ОФ с опозиционери. На места тези връзки почиват чисто на приятелска база, а на места на идея, тъй като много от членовете на БЗНС-ОФ са опозиционно настроени.

Връзки с нелегални организации, бандитски групи и подкрепяне на изселени и въдворени, са забелязани в следните околии:

а/Толбухинска - При разкриване на бандитската организация на Петър Дойков, а по-късно и на Иван Коканов се установи, че една част от помагачите на същите са членове на БЗНС-ОФ, от селата Дончево, Опанец, Войсил, Плачидол, Ведрина, Прелог, а в селата Телериг и Загорци - самите председатели на дружбите са били помагачи на бандата.

б/Провадийска - При водене на разработка "Кулаци", а по-късно и при нейната реализация, се установи, че в нея участвуват и членове на БЗНС-ОФ, какъвто е случаят с лицата Димо Иванов и Янко Стамболов - от с.Вълчи-дол.

в/Тервелска околия - Забелязано е подкрепяне, изхранване и укриване на нелегални лица от членове на дружбите в с.с.Сърнец и Каменци. В с.с.Мали-извор, Поп-Груево и Орляк, са вземани протоколни решения за искане освобождаване на лица, проявили се в противонародна дейност, които са били въдворени. В с.с.Мали-Извор и Княжево, членове от дружбите дружат и подпомагат изселени реакционни елементи от Варна.

г/Ново-Пазарска околия - В с.Никола Козлево членът на дружба Динко Георгиев Келешев, който е избран и за общински народен съветник, е бил член на нелегална организация, образувана в селото, която се разработваше и беше реализирана. В с.Тодор Икономово, в нелегална Н.Петковистка организация, са членували и 5 души, членове на БЗНС-ОФ.

д/Търговишка околия - в с.Дългач, членовете на ръководството от БЗНС-ОФ, са правили предложение за искане освобождаването на въдворения Тодор Вичев Тодоров-бивш активен опозиционер от селото.

VII.

Разпространяване на фозиви, анонимни писма и др.от страна на членовете на БЗНС-ОФ не са отбелязани в сектора. Най-разпространената форма за провеждане на вражеска дейност е слушането на чуждите радио-станции и разпространяване на слухове, на които най-лесно се поддава членската маса. Най-разпространените слухове са тези, за предстоящата война между Америка и западния блок от една страна и СССР и източните демокрации от друга. Говори се за окупиране на България от американски, английски, а даже и югославски войски. В селата са били разпространявани слухове, за премахване на нарядната система и пр.

Отношението на дружбите към органите на Народната власт и БКП, се определят от отношението, което имат отделните членове към тях. В дружби, където преобладават добри и честни от.фронтвци, отношението към органите на властта и БКП-е добро. Там където преобладават реакционна настроени елементи, които влияят и на останалата маса, отношението е отрицателно.

Случая с Трайчо Костов се коментира най-различно. Добрите и честни от.фронтвци порицават неговата постъпка. Реакционно настроените обаче вземат измяната за капитал, за да злепоставят чрез него Комунистическата Партия и нейните ръководители, като разправят навсякъде, че в редовете на Комунистическата Партия сега започват они борби, които в редовете на БЗНС-се вече ~~аж~~живяха. Имаме отбелязани следните по-конкретни случаи:

а/Във Варна - Наум Кенков-председател на II-ра районна дружба е разправял, че процесът срещу Трайчо Костов е скроен от приближените на др.Димитров, които в негово лице виждат замесникът му. Изхождайки от това, другарите Васил Коларов, Вълко Червенков, Антон Югов и др. хвърлят обвинения срещу него, като се стремят по този начин да го премахнат от своя път.

б/Поповка околия - Членът на дружбата в с.Дриново Димитър Колев е казал: "Ето Трайчо Костов най-големият комунист измени на Партията. Ние земеделците уж не се разбираме и все ни упрекват, но такива хора между нас няма. Ако стане някакъв обрат, комунистите едни други ще се изколят. Те се оказаха по-големи службогонци от нас земеделците.

в/Ново-Пазарска околия - Секретаря на окол.ръководство на дружбата Георги Ганчев, във връзка с измяната на Трайчо Костов е говорил че комунистите започнали да се разяждат, да се разцепват и скоро щели да загубят властта. Комунистите били излезли по-големи врагове на народната власт и ОФ.

VIII.

VI Ръководната роля на БКП от страна на градските дружби се признава и тяхното отношение по този въпрос е положително. Също смятат и голяма част от честните от.фронтвци-земеделци, които добре разбират отговорните задачи, които си е поставила за разрешение Българската Комунистическа Партия. Има обаче реакционно настроени такива, които все още смятат, че 80 % от населението са земеделци и затова смятат, че ръководната роля се пада на БЗНС. Във връзка с това свое мнение, те водят пропаганда против ръководната роля на БКП и настройват земеделската маса против нея.

IX.

С изключение на най-дейния актив, огромната членска маса на БЗНС гледа с недоверие и безразлично на новото социалистическо ~~к~~строителство в нашата страна. Същото отношение имат и към изпълнението на 5-годишния план. По отношение на ТКЗС, по голямата част от тях имат отрицателно отношение, като се страхуват да влязат в него и предпочитат да останат наблюдатели отвън. Много от тях заявяват, че имат желание да влязат в ТКЗС, но все още нямат достатъчно вяра в тях затова ще останат на страна, за да видят резултатите и след това ще се включат. По отношение на МТС те имат положително отношение, понеже виждат, че от там ще получат голяма помощ и облекчаване на техния труд и подобрене икономическите и битови условия за техния живот. По отношение национализацията на индустрията имат отрицателна становище, което се дължи най-вече на това, че те смятат, че какво ~~на~~ градът е по-задоволен отколкото селото, по отношение на индустриалните стоки.

360
52

X.

Отношението на членовете на БЗНС към законите, наредбите, мероприятията на народната власт са положителни или отрицателни, в зависимост до колко те са в тяхен интерес или в тяхна вреда. Така например закона за аграрната реформа, закона за изземване на едрия земеделски инвентар, закона за изземване едрата частна собственост, паричната реформа, индустриализацията на предприятията - бяха посрещнати с радост и задоволство от страна на бедните и средни земеделци, до като богатите такива посрещнаха горните закони с недоволство и роптание и отпочнаха бясна вражеска агитация против тях. С недоволство се посрещат от почти всички земеделци наредбите по изземване на храните и облагането с други земеделски наряди-стопаните.

На места решенията на юнския пленум се възприеха с радост от страна на някои земеделци, но имаше и такива, които изопачиха тези решения и поведоха вражеска пропаганда, като използваха за материал допуснатите по места грешки и извращение на правителствената политика от местните партийни органи.

Използвайки решението на юнския пленум, да се обследват ТКЗС-тата, на много места от страна на реакционно настроени елементи се отпочна вражеска агитация сред членовете на БЗНС, да ги напуснат вследствие на което на места се получи масово подаване на заявления за напускане на земеделските стопанства. Тия действия обаче бяха навреме парирани и не се допусна да вземат големи размери.

XI.

Отношението на земеделските дружки към съюза между работници и селяни е положително. Съществуват обаче на места известни недоволства и вражески отношения. Като причина за това от тяхна страна се изтъква, че правителството гледало с по-добро око на работническата класа, като се грижи повече за неговото снабдяване и задоволяване, отколкото това на селото. Това враждебно отношение се поддържа най-вече от реакционно настроените елементи, които търсят причини и използват всяка грешка за нарушаване на тая дружба.

Така например в с. Цар Асен, Поповско земеделците бяха дигнали лозунга "Искаме кооперация, но само от земеделци" не искаме никакви комунисти."

Стефан Пенев от с. Дриново, Поповско заявил че с голтаци кооперация не прави.

Тодор Иванов Чаушев - от същото село а казал: "Не можем да правим съюз с работниците, защото ние работим денонощно а те по 8 часа на ден и за тях има всичко а за нас нищо друго освен работа."

Все пак това са отделни случаи, които внасят известни смущения в отношенията на работници и селяни, но не са в състояние да нарушат тяхната дружба.

XII.

Отношението на земеделците към народните съвети е положително, особено в ония места, където е спазено съотношението на членовете. Земеделците са доволни от направените избори, тъй като в народните съвети влизат и техни съветници, които защитават интересите им. На места народните съветници-земеделци са се оказали подготвени и вземат дейно участие в работата на селсъветите като дават мнения, препоръки и изпълняват възложената им задача. Има обаче и такива, които са пасивни или пък неспособни да изпълняват поставените им задачи. Същите не вземат участие при провеждане на правителствени мероприятия. Това особено проличава при събиране на нарядите от зърнени храни.

367
53

XIII.

В по-голямата си част членовете на земеделския съюз одобряват външната политика на правителството и приятелските ни отношения със Съветския Съюз и страните с народна демокрация. С получаване на братската помощ от 160.000 тона пшеница и раздаване на семената на ония стопани, които пострадаха от сушата, благодарността и привързаността към Съветския Съюз се още повече усилиха, и затвърдиха. Все още обаче има реакционно настроени земеделци, които недоволни са и изказват недоволство по отношение правителствената политика, като смятат, че тя е едностранчива и твърдят, че нашето правителство трябва да сключи и поддържа приятелски връзки и със западните демокрации а най-вече с Англия и Америка, които според тях били богати страни и биха могли да ни помогнат за по-бързо оправяне на нашето /разрушено стопанство.

Честните земеделци одобряват борбата за мир и твърдо вярват на позициите, които Съветския Съюз е взел по отношение на този въпрос.

XIV.

Отношението на членовете на земеделския съюз към лагера на реакцията, подготовката за война и нашата вътрешна реакция е отрицателна. До скоро беше залегнало убеждението, че войната е неизбежна, но след оповестяване новината, че атомната бомба е в притежание и на Съветския Съюз, духовете започнаха да се успокояват и вярата, че ще настъпи мир обхваща все по-големи маси. Все още и такива, които продължават да водят вражеска агитация, че войната е неизбежна и скоро България ще бъде завладяна от англо-американските войски. Това са обаче редки случаи.

Измяната на Тито най-напред се посрещна с недоверие, а след като горното се потвърди от пресата, с отвръщение и погнуса от всички честни земеделци.

Има и такива обаче, които в лицето на Тито виждат втори Сталин и билийски, които се грижи за селото и за своя народ.

Така например Наум Кенков-председател на II-ра районна дружба във Варна разправя, че Тито гради социализма по свой самостоятелен път, като разчита повече на селото, отколкото на града и работническата класа. Според него Тито със своята политика чукал главата и на нашите комунисти, за да могат да се опомнят, но те не могли да проумеят това.

XV.

За изправяне на допуснатите нередности и вражески прояви от страна на здружените земеделци се вземат навременни мерки от страна на службата ни, като за провиненията своевременно се предупреждават и околийските комитети на БКП. Ония лица, които продължават да се проявяват като непоправими реакционери и смутители на реда и спокойствието се вземат на разработка или ОНД, а срещу някои от тях се вземат и административни мерки.

От Варна бяха изселени с целите си семейства 8 здружени земеделци за проявена системна вражеска дейност. Самото ръководство взе бързи мерки, като изключи от своите редове всички ония земеделци, които имаха лошо отношение към ЕОПО, като не посещаваха редовно събранията и не вземаха никакво участие в организационния живот на същата. Бяха предупреждени да напуснат доброволно организацията и всички ония, които бяха засегнати от мероприятията на ОФ и бяха навлезли в редовете на БЗНС-ОФ само за да се прикрият или да могат да заемат някаква длъжност.

362
54

При случаи, когато са забелязани нередности и вражески прояви от по голям мащаб, своевременно са били уведомявани съответните околийски комитети на БКП, които са изглаждали недоразуменията и са изпrialи допуснатите грешки съвместно с Окол.настоятелства на БЗНС по ме-та.

Ху I.

По отношение на дружбите имаше допуснати много грешки от стран на партийните комитети по места. След решенията на Пиския пленум обаче тези грешки вълната се поправила и продължават да се поправят, което дава добри отражения и резултати вapo-нататъшната съвместна работа между земеделци и комунисти.

Най много грешки бяха допуснати при изготвянето листите по време на изборите за Народни съветници и Съдебни заседатели, които на много места дадоха отрицателни резултати. Здружените земеделци недоо-стваха най-вече от това, че на места посочените от тях съветници не с-удобряваха от Окол.комитети на БКП и на тяхно място се поставяха ли-ца посочени от Комунистическата партия. На места листите за народни съветници са били изготвяни без участието на представители на БЗНС, което силно е засегнало земеделците и те основателно издигнаха про-тестни гласове. Такива случаи има отбелязани в Провадийско.

Окол.комитет в гр. Толбухин е допуснал грешка, като е включил в листата за околийски съветници д-р Новачев, срещу когото както от ст-рана на партийната маса, така и от голяма част земеделци беше проявен негодувание, тъй като се е ползвал с името на бивш враг на работниците и селяните.

В селo Садина Поповско, председателят Недко Недков се е наложил при уточняване на листата и е поставил за кандидатка на Окол.нар.съ-вет бившата чиновничка Недка Карабаджакoва, против която са се обяви-ли земеделците в резултат на което се е стигнало до много лоши резу-тати при самото гласуване. Непосредствено след изборите същият предс-дател си е позволил да уволни 4 чиновници, земеделци, като ги е обвин-нил, че са гласували против листата. Това е довело до положение земеде-лиците да отказват да работят повече с комунистите.

В връзка с горните нередности са били направени обследвания и виновниците са наказани.

Ху II.

агентура

По линия на БЗНС-от разполагаме с която е разставена както сл-следва:

Варна - града.....	5	инф.
Варна - околията.....	16	"
Толбухин.....	18	"
Провадия.....	2	"
Балчик.....	15	"
Ген.Тошево.....	5	"
Тервел.....	8	"
Шумен.....	4	"
Търговище.....	12	"
Попово.....	2	"
Преслав.....	2	"
Нови-Пазар.....	3	"
Омуртаг.....	7	"

Всичко: 99 информатора

- 9 -

363/55

Нато се вземе изпредвид, че в сектора ни има изградени 671 друж-
би, които се обслужват само от 99 информатора, работещи по линия на
БЗНС-ОФ, ясно е, че обекта е съвсем слабо обхванат и вербованата АГ
агентура далеч не е достатъчно за правилното му и добро обслужване.
В някои околии за обслужване на обекта се използват и информатс
ри изхождащи от други среди, а също така и невербовани сътрудници.

СЪСТАВИЛ - за Инспектор секция I:

/Т. Венев/

Варна

Строго поверително!

56 364

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Дирекция Държавна Сигурност
Началник отдел I-ви
С о ф и я . -

Д О К Л А Д

за дейността, състоянието и работата по линия
на бившия ВЗНС - Н. ПЕТКОВ.

I.

- В сектора ни до разтурването на ВЗНС - Н. Петков съществуваша
2. бивши областни ръководства на ВЗНС-Петков - във гр. Варна и гр. Шумен;
 3. бивши градски ръководства на ВЗНС-Петков в гр.гр. Варна, Шумен и Добрич;
 10. бивши околийски ръководства на ВЗНС - Петков в градовете: Варна, Шумен, Добрич, Търговище, Попово, Провадия, Нови-Пазар, Балчик, Омуртаг и Преслав и
 347. селски и градски бивши Н.Петковисти дружки, разпределени по околии както следва:

Варна - града.....	5	районни дружки с.....	349	члена
Варна - околията.....	62	дружки с.....	1600	"
Шумен.....	36	"	1693	"
Толбухин.....	65	"	2351	"
Търговище.....	28	"	600	"
Попово.....	15	"	348	"
Провадия.....	60	"	2125	"
Нови-Пазар.....	17	"	730	"
Балчик.....	26	"	716	"
Омуртаг.....	15	"	270	"
Преслав.....	23	"	750	" - или

всичко в района на сектора ни съществуваша 347. дружки, с всичко 11,53 /единадесет хиляди, петстотин тридесет и два/ члена.

В Тервел и Генерал-Тошево нямаше изградени ръководства на бившия ВЗНС - Петков и не съществуваша Н.Петкови дружки.

Горните цифрови данни показват числения състав на ВЗНС - Петков по време на разцвета на организацията и нейната активизация.

От м. март 1947 год., след подписване на мирния договор и затягане на вътрешната политика на ОО, от дружките на бившия ВЗНС-Петков започна отлив на членска маса и фракционни борби, които бяха подсилени от задържането и процеса срещу Никола Петков и до момента на разтурването на бившия ВЗНС - Н. Петков от дружките излизаха по-голямата част от средните и бедни селяни, поради което в момента на разтурването бившия ВЗНС - Петков в сектора ни броеше 3,089 члена, разпределени по околии, както следва:

Варна и околията -	650	члена
Шумен.....	400	"
Толбухин.....	160	"
Търговище.....	150	"
Попово.....	142	"
Провадия.....	1000	"
Нови-Пазар.....	208	"
Балчик.....	53	"
Омуртаг.....	126	"
Преслав.....	200	"

Горните - 3,089 члена са се редовно отчитали до момента на разтурването на ВЗНС-Петков.

368
52

Социалният им състав, общо за целия сектор, изразен в проценти, е следният:

24 % - богати - селяни, бивши собственици на едър земеделски инвентар, кулаци, едри търговци, индустриалци, богати занаятчии и др. едри собственици, засегнати от мероприятията на ОФ;

42 % - средни селяни, заможни занаятчии и граждани, дребни търговци и др.;

32 % - бедни селяни, работници и други, разпределени по околии, както следва:

	богати	средни	бедни
Варна - града.....	30 %	25 %	45 %
Варна - околията.....	15 %	50 %	35 %
Шумен.....	2 %	70 %	28 %
Толбухин.....	35 %	52 %	13 %
Търговище.....	15 %	40 %	45 %
Попово.....	10 %	80 %	10 %
Провадия.....	70 %	25 %	5 %
Нови-Пазар.....	20 %	70 %	10 %
Балчик.....	45 %	25 %	30 %
Омуртаг.....	10 %	20 %	70 %
Преслав.....	33 %	50 %	17 %

Политическият състав на бившия ВЗНС-Н.Петков в цифри или проценти не можем да Ви дадем, тъй като такива не ни са дадени от околните и на времето не е била водена статистика. Общо взето, можем да кажем че основната маса на ВЗНС-Петков се състоеше от бивши членове на ВЗНС-стари дружбани, пладняри - от крилата на "Пладне" и Гичев, кулашки елементи, бивши членове на профагистки организации - цанковисти, легюнери, разнищи и др. , а след разцеплението на ВЗНС в дружбите на Н. Петков се вляха доста средни и бедни селяни, работници, временно заблудени от зловредната агитация.

Влиянието на ВЗНС-Н.Петков в сектора се вижда най-добре от резултатите в изборите за ВНС, които по околии са:

Варна - града -	18,686	гласа -	1	депутат
Варна - окол.	16,172	"	2	"
Шумен	34,456	"	2	"
Толбухин	23,309	"	2	"
Търговище	10,350	"		
Попово	10,342	"	1	"
Провадия	26,500	"	3	"
Нови-Пазар	9,843	"	1	"
Балчик	7,568	"		
Омуртаг	4,569	"		
Преслав	8,824	"	1	"
Ген. Томево	6,098	"		
Тервел	4,800	"		

Н. Петков бяха дадени: 176,726 гласа и бяха избрани 13. депутати.

Особено силно влияние ВЗНС-Н. Петков имаше в Провадийска, Преславска и Шуменска околии, което се вижда от резултатите в изборите за отбелязване е, също, че ВЗНС-Н.Петков успя да спечели влияние сред турското малцинство, което масово гласува за опозицията. Интересно е да се отбележи, също, че в Ген. Томевска и Тервелска околии, където нямаше организации на ВЗНС - Н. Петков, опозицията взема немалко гласове, което говори, че ВЗНС - Н. Петков в тия околии е имал влияние, без да е имал организации.

369
58

II.

Какво е състоянието на бившите н.петковисти понастоящем се вижда от следните цифрови данни по околии:

	преминали в ЕОПО-ОФ	изчакващи събитията	вражески проявяващи се
Варна - града -	60 %	10 %	30 %
Варна - околия -	17 %	58 %	25 %
Шумен.....	6 %	90 %	4 %
Толбухин.....	70 %	20 %	10 %
Търговище.....	50 %	40 %	10 %
Попово.....	3 %	80 %	17 %
Провадия.....	25 %	50 %	25 %
Нови-Пазар			
Балчик.....	65 %	25 %	10 %
Омуртаг.....	5 %	90 %	5 %
Преслав.....	23 %	57 %	20 %

Или - общо взето за целия сектор - около 32 % от бившите членове на ВЗНС - Н. Петков са преминали в ЕОПО, 52 % от тях изчакават развоя на събитията и около 16 % се проявяват вражески.

От реализираните разработки /"Подпалвачи", "Дунав", "Черноморе" и други/ се вижда, че подбуждатели и организатори на вражески прояви са кулашки елементи и засегнати от мероприятията на ОФ, които умело увеличат след себе си средните и бедни селяни, използвайки временните затруднения.

След разтурването на ВЗНС-Н.Петков бившите лидери на съюза, от областен и околийски мащаб, продължиха да развиват вражеска дейност, която се изрази главно в поддържане духа в бившите Н.Петковисти, даване инструкции да оказват пасивна съпротива на правителствените нареждания и мероприятия, водене на вражеска агитация и разпространение на слухове, а някъде и звания за възстановяване на нелегални опозиционни дружби, оказване материална и морална подкрепа на бандитски групи. Това се вижда от взетите мерки спрямо същите, а именно:

ТВО затвора изселени

Варна - града.....	2.....1.....9.
Варна - околията.....	4.....2.
Шумен.....	2.
Толбухин.....	8.
Попово.....	10.
Провадия.....	5.
Нови-Пазар.....	4.....1.
Ген. Томево.....	
Омуртаг.....	5.
Провадия.....	1, или всичко - 41. изпратени в ТВО, 4. в затвора и 9. нeselени.

Лидерите на ВЗНС-Н.Петков имат все още влияние сред вражески проявяващите се част от бившите Н.Петковисти, което се вижда от факта, че последните събират помощи, за подпомагане репресираните техни водачи и семейства им. Сред по-широката маса, временно заблудени Н.Петковисти, лидерите нямат влияние, по причина на това, че многото техни предсказания за обрат в събитията се провалиха.

340
59

III.

През настоящата година са разкрити следните опити за създаване на нелегални Н.Петковисти организации:

1. Гр. Варна:

а/ В резултат на реализираната разработка "Черно Море" се установи, че бившият член на областното ръководство на ВЗНС - Петър Пасков, заедно със Стоян Горбанов и Георги Арсов - от София - направили опит да създадат нелегален център - инициативен централен комитет, с задача да изгради в цялата страна нелегални комитети на ВЗНС-Н.Петков. Такива комитети са изградени в Провадийска, Варненска, Новопавловска и Балчикска околии, които поради проведената реализация нямат никаква дейност.

б/ От реализираната разработка "Подпалвачи" в края на 1948 и началото на 1949 год. се вижда, че главният обект на разработката - Петър Дойков - е правил опити да изгради в Добричка, Варненска и Балчикска околии нелегални Н.Петковисти групи, които да оказват материална поддръжка на организираната бандитска група.

в/ От реализираната разработка "Вал" се вижда, че бивши Н.Петковисти /четирма души/ правят опит да създават нелегална група, за борба срещу ОФ.

г/ От водената понастоящем разработка "Фела" се установи, че бивши Н.Петковисти правят опит да създадат нелегални комитети, за събиране материални средства, за подпомагане репресираните Н.Петковисти.

2. Варна - околията

а/ Разкрит бе опит за възстановяване на околийската организация на ЗМС - Сърбински, с общо 16 участници от селата: Преселци, Горен-Близнак, Владиславово и Игнатиево, Изворско, Осеново, Варненско.

3. Шумен

а/ В с. Д-р Стамболски, Шуменско, още преди разтурването на дружбата, са взели решение, след официалното ѝ разтурване да продължат организационните си връзки, като по-всички по-важни въпроси се договарят и вземат общо становище. И действително, след разтурването на ВЗНС Н.Петков, бившите Н.Петковисти, по всички отечественофронтовски мероприятия в селото са се договаряли и са излизали с общо становище.

4. Провадия

а/ От реализираната разработка "Кулаци" се установи, че в с. Вълчи-дол и околните села главният обект на разработката Никола Перпериев е правил опит за създаване на нелегални Н.Петковисти групи, за провеждане на агитация, печатане и разпространяване на нелегални позиви и подготовка за преминаване в нелегалност, в случай, че англо-американците нападат нашата страна.

б/ В резултат на реализираната разработка "Тиква" се установи, че бивши членове на ЗМС-Сърбински са правили опит за организиране на нелегални младежки групи, които след въоръжаването да излизат в балкана и водят борба срещу народната власт.

5. Преслав

а/ От реализираната разработка "Комар" се вижда, че в с. Цар Крум бивши членове на ВЗНС-Н.Петков и ЗМС - Сърбински правят опит за създаване нелегална група.

6. Нови-Пазар

а/ От водената понастоящем разработка "Двойка" се вижда, че в селата: Преселка, Ягнито и Памукчи са правени опити за създаване на нелегални младежки групи от бивши членове на ЗМС - Сърбински, с задача - снабдяване с оръжие и водене въоръжена борба срещу ОФ.

Из живота на ДС

935

935

Бившите членове на ВЗНС-Н.Петков особено активно се проявяват в неизпълнението на правителствените мероприятия, закони, петгодишния стопански план и пр. Същите особено умело потикват и враждебно настроените селяни към неизпълнение на плановете за пролетната сента, хетвата, закупуването на нарядните зърнени храни, есенната оран и сента. Врагът особено умело използва решенията на Динския пленум и обединяването на ТКЗС от правителствените комисии, потиквайки колебавици се кооператори към масово напускане на ТКЗС, масово подаване на неоснователни заявления от страна на бивши членове на ВЗНС-Н.Петков, за връщане на "неправилно обменени" земи, бяха отбелязани, също, някои - взети за пререкаания с правителствените комисии, водене активна агитация сред изселващите се турци - да не изпълняват правителствените нареждания, а също - потикване към масово изселване преселниците от Северна Добруджа, съгласно решенията на българо-румънската комиссия, по отношение на Крайовската спогодба. Някъде проявени Н.Петковисти , за да не попадат под ударите на властта, сами редовно изпълняват правителствени мероприятия, а на ухо дават инструкции, на останалите Н.Петковисти и недоволни селяни да саботират. Във връзка с решенията на Динския пленум, за исправяне извърженията на партийната линия, по места Н.Петковистите умело агитират, като казват, че това е предизборна маневра на партията и, че тия решения не останат на книга.

Най-разпространената форма на борба, за създаване разрив на съюза между работниците и селяните е - умело настройване на селяните срещу града и по-специално - срещу работническата класа, използвайки допустимите извращения и увлечения в изземването на зърнените храни от селяните, разликата между цените на индустриалните стоки и селските произведения, което било резултат на това, че ръководяща роля в управлението има работническата класа, която е облагодетелствувана за сметка на селяните. Говорят, че работниците са обезпечени с евтини нарядни продукти, а на селяните не се дава нищо и пр. и пр.

Н. Петковистите се опитват да влияят на БЗНС-ОФ, за създаване на недоверие към ВКП, за обтягане на отношенията, а оттук и за създаване на разрыв между работническата класа и селяните.

Във връзка с прочистването на партията, бившите Н.Шетковисти разпространяват слухове, че това е признак за слабост и предстои раз-
рив в партията, че в нея има борба между старите и млади комунисти, че
се изключват стари комунисти, че в лагерите имало вече и комунисти.

Във връзка с предстоящите избори коментират, че отлагането на същите е станало поради външен натиск, че не е сигурно дали ще се проведат и, че ако се проведат, ще бъдат контролирани от комисия, изпратена от ЮН. Говорят, че изборите се провеждали неправилно, че кандидатите предварително се определяли и гласуването било само една формалност за пред външния свят.

VII.

Отношението на бившите Н.Петковисти към Съветския съюз е отчуждено. Изказват, се, че политиката на правителството на вечна дружба със Съветския съюз е едностранчива, че трябвало да се ориентираме към западните демокрации, да сключим търговски договори. За създаване на доверие към Съветския съюз разпространяват слухове, че СССР в действителност не ни е указвал икономическа помощ, а е използвал нашето стопанство, за покриване загубите от войната, нанесени на Съветския съюз. Че никакво жито не се внасяло в нашата страна, а се товарело наше жито от Бургас и се разтоварвало на Варна. Че внасяли недоброкачествени стоки, машини, на високи цени, а изкупували нашите произведения, като розово масло, тютюн и други на ниски цени и ги продавали на световния пазар на по-високи цени. Разпространяват слухове, че България фактически е станала зависима от Съветския съюз и предстояло присъединяването на България към СССР, като 19-та република, след провеждане на изборите.

По адрес на народните демокрации се разпространяват слухове, че у тях положението е несигурно, че има вътрешни борби и негодувания от Съветския съюз, че предстоят преврати и ориентирани на народните демокрации към западните сили, по подобие на Югославия.

VIII.

Н.Петковистите са най-ревностните разпространители на вражески слухове за предстояща война, между западните сили и Съветския съюз, говорят за въоръжена интервенция на англоамериканците в нашите вътрешни работи и, че е предстоящо "освобождението" на България от ОФ и комунистите. Хранят надежди, че тяхния фалирал водач Гемето ще направи всичко възможно, за извоюване на "свободата", за вземане властта от БЗНС-Н.Петков и за възвръщане на старото време. Особено се окуражили след измяната на Тито, който в тяхни очи е защитник на интересите на селяните и "умен водач", който не се е поколебал да се отдели срещу "диктатурата на Кремъл". Още повече се окуражили след измяната на Тр. Костов, в лицето на когото виждат по подобие на Тито, "защитник" на интересите на селяните и "борец" за национална независимост и освобождение от икономическата зависимост от Съветския съюз. Говорят, че той бил най-добрият специалист по стопански въпроси, че е бил противник на ТКЗС. По случая Трайчо Костов разпространяват най-разнообразни слухове - за готвен преврат, за задържане на отговорни партийни и правителствени ръководители, за предстоящо задържане на други отговорни ръководители.

IX.

По линия на бившия БЗНС-Н.Петков разполагаме със следната агентура, разставена, както следва:

агенти информатори разставена села без
в села: агентура:

Варна - града -	1.....7	
Варна - околната -28.....16.....46	
Шумен.....17.....11.....25	
Търговище.....4.....26.....14.....14	

343
62

Попово.....	1.....	1.....	15
Провадия.....	4.....	13.....	10.....50
Нови-Пазар.....	17.....	12.....	5
Омуртаг.....	5.....	4.....	11
Толбухин.....	39.....	20.....	45
Валчик.....	15.....	13.....	13
Преслав.....	17.....	4.....	19
Ген.Тошево.....	6.....	3.....	

или всичко по линии на БЗНС - Петков разполагаме с: 10 агенти и 191 информатора, разставени в 107 села и в 243 села нямаме агентура. В селата, в които липсва агентура по БЗНС-Петков, ползуваме агентура по други линии, за разработка на Н.Петковисти.

От таблицата се вижда, че БЗНС-Н.Петков не е обхванат напълно и службата не е в състояние да държи под око проявите на всички Н.Петковисти.

Х.

По отношение на разкритите вражески елементи от бившия БЗНС-Н. Петков, са взети следните административни мерки; дадено по околии:

	ТВО	затвора	предупредени
Варна - града.....	10.....	2.....	
Варна - околията.....	16.....	1.....	18
Толбухин.....	57.....	33.....	65.
Търговище.....	8.....	5.....	20.
Попово.....	10.....		5.
Провадия.....	22.....	6.....	
Ген.Тошево.....	2.....		
Омуртаг.....	5.....		

Преслав.....8, или всичко - в ТВО - 138, в затвора - 47 и предупредени - 108.

Административните мерки са съчетавани с разяснителна работа от страна на партията, като на място, на събрания, се разобличават проявите се вражески Н.Петковисти. Временно заблудените и увлечените бедни селяни се поставят под грижите на партийните организации, за откъсването им от влиянието на Н.Петковистите.

СЪСТАВИЛ - за Инспектор секция I-ва:
/Т. Венев/

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Дирекция Държавна сигурност
Началник отдел I-ви
С о ф и я.

ДОКЛАД

за дейността, състоянието и работата по
линия на бивш Народен Съюз "Звено".

I.

В сектора ни до саморазтурването на Народния съюз "Звено", съществуваша едно градско и 12 околийски ръководства. Градско ръководство имаше във Варна, а околийски в градовете: Варна, Шумен, Толбухин, Балчик, Ген. Тошево, Тервел, Провадия, Преслав, Нови-Пазар, Търговище, Омуртаг, Попово.

Разпределени по околии имаме следните организации:

Варна - града.....	1.....	613 чл.
Варна - околията.....	25.....	310 чл.
Шумен.....	48.....	1.075 чл.
Толбухин.....	10.....	603 чл.
Провадия.....	28.....	550 чл.
Балчик.....	6.....	114 чл.
Ген. Тошево.....	3.....	41 чл.
Тервел.....	3.....	15 чл.
Попово.....	18.....	943 чл.
Търговище.....	7.....	139 чл.
Нови-Пазар.....	22.....	415 чл.
Преслав.....	15.....	250 чл.
Омуртаг.....	3.....	46 чл.

Всичко: 189 орг..5.229 чл. за целия сектор.

Общо социалният и политически състав на Народния Съюз "Звено" е най-разнообразен. В градовете преобладаваше най-вече чиновническата маса, едри търговци и малко занаятчии и работници. В селата преобладаваха главно едрите собственици и хора засегнати от мероприятията на властта, като на места са членували и бедни селяни, които са били временно заблудени и неориентирани добре политически.

В миналото по-голяма част от членовете на "Звено" са били подръжници на миналата фашистка власт и влязоха в "Звено", след като опитите им да влязат в други ОФ партии пропаднаха, понеже бяха отблъснати.

Влияние сред народните маси те нямаха, което се доказва и в проведените избори за БНС, като на места те получиха по-малко гласове от колкото беше тяхната членска маса.

В сектора за Народ. Съюз "Звено" гласуваха всичко 8.325 души, разпределени по околии, както следва:

Варна - града.....	764	гласа
Варна - околията.....	812	"
Шумен.....	2.051	"
Толбухин.....	556	"
Провадия.....	1.181	"
Балчик.....	218	"

365
64

Ген.Тошево.....	191	гласа
Тервел.....	140	"
Попово.....	546	"
Търговище.....	123	"
Нови-Пазар.....	1.008	"
Преслав.....	418	"
Омуртаг.....	317	"

В целия сектор имаме един избран народен представител, в гр. Шумен - Йордан Иванов Панаџотов. Същият е член на Президиума на ВНС. В околията не се ползва с никакъв авторитет.

II. Всички звенари - честни отечествено-фронтовци след вливането на организацията "Звено" в ЕОПО, се приобщиха и заработиха добре и сред тях не съществуват противо-отеч. фронтовски настроения. Реакционните и бивши поддръжници на фашистката власт обаче, въпреки и влезли в редовете на ЕОПО, продължават да развиват вражеска дейност и на места да проявяват своите реакционни разбирания. Същите обаче нямат влияние сред масите и не могат да влияят на тяхното настроение.

III.

Във връзка с предстоящите избори не са забелязани особени настроения сред бившите звенарски среди, тъй като не е започнала и самата предизборна агитация. В подготовката вземат участие до толкова, доколкото им се поставят задачи от единните организации. Случаи за самостоятелни акции във връзка с изборите - няма отбелязани.

IV.

Предвид предстоящите избори, никъде в сектора не са констатирани опити за възстановяване връзка между бившите звенари.

V.

Опити за установяване на връзка с вътрешната реакция почти не са установени. Има установена такава с бившите Н.Петковисти в Ген.Тошевска, Търговишка, Преславска и Варненска околии. Тези връзки обаче нямат организиран характер.

VI.

Като основна форма за провеждане на вражеска дейност от страна на бившите звенари, се очертава разпространяването на вражески слухове и изопаченото разясняване мероприятията на властта. Най-много се разпространяват слухове за предстоящата война между Америка и западните демокрации от една страна и Съветския Съюз и народните източни демокрации от друга. Предрича се нахлуване на американски, английски, турски, а даже и югославски войски в България, падане на Об. правителство и пр.

По-особена вражеска дейност от страна на бившите звенари имаме разкрита във Варненска и Ново-Пазарска околии:
а/ Във Варненска околия беше установено, че звенарите Борис Илиев Павлов от с. Челник, член на бившето окол. ръководство на "Звено", Христо Георгиев Босаджиев и Анастас Христов Николов - и двамата от с. Долен-Чифлик, Варненско, са поддръжали връзка с нелегалния Иван Коканов, който в последствие беше заловен.

б/ В Ново-Пазарска околия беше установено образуването на нелегален опозиционен комитет, в който влизаха 5 души-звенари. Целта на същия комитет е била, подготовка за въоръжена борба срещу народната власт, снабдяване с оръжие, разпространяване на слухове и агитация против правителствените мероприятия.

- 3 -

VII.

366/5

Срещу вражеските прояви на бившите звенари, в зависимост от вражеската дейност която провеждат, са взети и съответните мерки. Някои от тях са взети на разработки, други на ОНД, а ония които са проявявали по-голяма активност - са взети и административни мерки. В гр. Варна - изселване на реакционно настроените звенари, с целите им семейства, а някои от тях изпратени в ТВО.

Във Варненска околия заловените помагачи на нелегалния бяха разобличени на публични събрания в селата им.

В Ново-Пазарска околия заловените 5 звенари, участници в нелегалния комитет, са изпратени в затвора.

VIII.

По линия на "Звено" в сектора разполагаме всичко с 26 информатори, които са разстановени по околии, както следва:

Варна - града	5	инф.
Варна - околията	-	"
Шумен -	3	"
Толбухин	4	"
Провадия	1	"
Балчик	3	"
Ген. Тошево	2	"
Тервел	-	"
Попово	1	"
Търговище	4	"
Нови-Пазар	2	"
Преслав	1	"
Омуртаг	-	"

Всичко: 26 информатори

Съставил - за ИНСПЕКТОР СЕКЦИЯ I:

Т. Венев
/Т. Венев/

Ст. поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

5858

"Утвърждавам"
Н-к отдел Първи.....
.....ХІ .1949 год.
гр. София

ДО ДРУГАЯ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ПЪРВИ - ДДС
гр. С О Ф И Я

П Л А Н

за реализация на груповата агентурна разработка
"Искубяли" изработен от с.р. - БОРДАН КОСТОВ БОРДАНОВ
при бурс Д.С. - Сливен - централизирана София.

ДРУГАТО НАЧАЛНИК,

Груповата агентурна разработка "Искубяли" възниква
на 14.ІІІ.1949 год. в Сливенския затвор по линия на "О.З.".
Първоначално разработката възниква като предварителна,
в която участвуваша 9 лица, като през втората половина на месец април
отпаднаха двама. В последствие към разработката се включи в "АСИЛ"
СТОИЧЕВ СТОЯНОВ - надзирател при затвора, който стана и централна фигура
ра в разработката.

Агентурата с която разполагаме не бе достатъчна, за да
обхване цялостно дейността на обектите протичащи по разработката. За
да бъде обхваната дейността на обектите се чалагаше вербовката на
Васил Стойчев, който имаше пълната възможност да обхване обектите и
донесе за дейността на същата. Проведените мероприятия не можаха да
доведат до конкретни данни за неговата вербовка. В последствие обаче,
по предварително изготвен план бе извършено секретно задържане. Тук
обаче ВАСИЛ СТОИЧЕВ СТОЯНОВ се оказа действително изпачен враг на
О.З., който в продължение на десет дни не направи признания за дейнос-
та си. На единадесетия ден той разкри истинския си лик и направи при-
знания, че действително се е поставил в услуга на обектите на разработ-
ката и приел предложението на Петър Братков да получава писмата на
обектите на свой адрес, като същевременно им пуска и писмата, които те
му дават без да минават през цензурата на затвора.

Продължителното задържане на ВАСИЛ СТОИЧЕВ СТОЯНОВ
усъмни обектите в неговото състояние и някои затворници узнавайки от
жената на Стойчев за задържането му, донесат в затвора. При така създа-
ните се обстоятелства ще трябва разработка "Искубяли" да бъде реали-
зирана, като се изясни дейността на Васил Стойчев от обектите и сама-
та дейност на цялата група в разработката по следния план:

1. Агента "Павел", който работеше по р-ката е изведен от
същата, понеже по изтърпяване на наказанието си е освободен от затвор
2. Ще се проведе обстоен разпит на обектите протичащи по
разработката, които в показания да дадат връзките които имат с ВАСИЛ
СТОИЧЕВ, услугите които той им е правел и какви възнаграждения полу-
чавал за това, като обектите изяснят цялата дейност на групата във
връзка с изготвената инструкция и даваните сведения от шпионски
характер чрез своята близка на чухото разузнаване. За целта ще бъдат
разпитани затворниците: Петър Иванов Братков, Коста Андреев Лулчев,
Годор Иванов Чичовски, Константин Яковлев Муравиев, Петко Търпанов,
Иван Копринков, Марко Стефанов Марков и Стойчо Стамболийски.

97 58

3. Преди отпочване на оледотвненото обектите да бъдат уединени за да не могат да поддържат връзка помежду си, като края се осигури здрав надзорателски кадър.

4. Разпита на всеки един от обектите ще се провежда в приготвената за целта стая в затвора, по предварително изготвен план в който ще е отразена дейността на всеки един от обектите в връзка с отношението им с Васил Стойчев и шпионската дейност на всеки един в затвора.

5. При разпита ще се цели да се дадат показания на Васил Стойчев, които ще бъдат ползвани за свидетелски показания пред прокурора и разкриване шпионската им дейност вътре в затвора, които са смятали да използват за целта смят на Търпанов, който бил лекар в гр. Попово, смят на Иван Копринков от Ст. Загора, жените на Лулчев и Чичовски и др.

При разпита на Братков и Муравьев същите да обяснят кое е било лицето което е предало писмата на Васил Стойчев през месец февруарий т.г.

7. При отказ да дадат показания в които да дадат дейността си, да им се приложи строг режим в затвора и бъдат карпирани.

8. Марко Стефанов Марков, който не влиза в разработката ще бъде разпитан да разясни дейността на обектите, посвеща същия е в една стая с тях, които показания да се ползват при разпита на на обектите.

9. След като се вземат показания, които да потвърдят престъпната дейност на Васил Стойчев Стойков ще се изготви препишката му и предаде на прокурора.

10. След приключване дознанието, на обектите ще се приложи строг режим и отпочнат частични разработки, които ще се обградят с здрава агентура.

Предлагайки Ви горния план, др. Началник, за реализация на груповата агентурна разработка "Зку" яля", моля да одобрите същия и да приотпнем към неговото изпълнение.

О. Р.
Мор. Костов

ИНСПЕКТОР СЕКЦИЯ I-ТА
П. Баев

Съгласни: МАЙОР ОДОН. НАЧАЛНИК ИВР-

НАЧАЛНИК СЕКЦИЯ I-ТА С. КУРНОСТ-
С. Д. Д. Д.

"ОДОБРИЛ"

НАЧАЛНИК СЕКТОР Д. С.
Н. Дворничов

ЕД-3

2 368
до НАЧАЛНИКА НА ОТДЕЛЕНИЕ "А"
ПРИ ОТДЕЛ I-ВИ, ДДС

СПРАВКА

За лицето БОРИС КОСТАДИНОВ БУМБАРОВ
от СОФИЯ

Подписаният опер. работник ДАНЧО ГЕОРГИЕВ ЙОРДАНОВ
на служба при = I-ва група, Отделение "А", Отдел I-ви
прегледах всички налични материали за лицето БОРИС КОСТАДИНОВ БУМБАРОВ
от София

установих следното: БОРИС КОСТАДИНОВ БУМБАРОВ е роден на 25. III. 1896 год. в с. Извор-Радомирско, жител на София, живее на ул. "Раковски" 161, вх. "Б", женен с един син АЛЕКСАНДЪР, съпруга МАГДАЛЕНА ИВАНОВА ИЗМИРЛИЕВА, с средно образование, бивш министър на благоустройството в първото ОФ правителство, бивш член на ПП на ВЗНС-Н. Петков и депутат в ВНС от същата група.

Още като ученик в Кюстендилската гимназия БУМБАРОВ се е очертал като елемент с леви убеждения и още от тогава датира неговите широки връзки с много комунисти и анархо-комунисти. Макар самият той да не е членувал в ВКП, е помагал значително на последните. Земеделец БУМБАРОВ е станал, по повод на невявяването му на работа през време на транспортната стачка, поддържайки солидарност със стачниците, той бил арестуван и даден под съд. Тогава брат му запасен офицер, за да се избегне присъдата му, е въздействувал върху него да се запише земеделец, което той сторил. Във връзка с девето-юнския преврат е бил арестуван и много разкарван, след което се принуждава да емигрира в Югославия. Тук БУМБАРОВ е бил оторизиран да докладва на РАЙКО ДАСКАЛОВ във Виена за положението в България. След убийството на РАЙКО ДАСКАЛОВ, БУМБАРОВ се е върнал в Югославия-Цариброд, където е уредил връзка на нелегалното българско правителство на ВЗНС и комунистите. По късно БУМБАРОВ е заминал за Виена, където е поддържал връзка с прогресивното студентство и ги е ръководел в политическо направление. След изгонването му от Виена, той се е установил в Прага, където е постъпил на работа в Международното аграрно бюро.

През 943 год. БУМБАРОВ е бил арестуван по провала за връзки на земеделските дейци с ДРАГА МИХАЙЛОВИЧ, като бил обвинен от студента ИЛИЯ Г. НИКОЛОВ, че имал участие в някакви писма, което той отрекъл. По този процес БУМБАРОВ е бил съден и лежал в Сливенския затвор, след което е бил преместен в Плевенския. Освободен е бил преди 9. IX. 944 год.

9. IX. 944 год. го заварва свободен на село в постоянно прескачане до София, във връзка с уреждането на някои задачи. С установяването на властта на ОФ, той става министър на благоустройството, където е допуснал покровителство на подчертани фашисти, което бе изнесено на конгреса на ОФ през януари 945 г.

При обособяването на опозицията, той е останал солидарен с другите министри земеделци, с които преминал в опозиция. Като опозиционер се е проявявал твърде активно, ползвал се е с авторитет сред н. петковистите. В публични и организационни събрания се е изказвал за сътрудничество с ВКП, но при поподляща и идейна обстановка, той уверявал опозиционерите по селата, че политиката на опозиционния ВЗНС е права и рано или късно ще победи.

По време на изборите за ВНС, БУМБАРОВ бе избран за депутат във ВНС от листата на ВЗНС-Н. Петков. През цялото време на съществуването на легалния ВЗНС-Н. Петков, той е взел активно участие в ПП, парламентарната група, както и във всички противонародни прояви на съюза. Както другите, така и той се бяха отдали напълно в служба на англо-американските империалисти и провеждаха на дело тяхните директиви за борба против Народната ОФ власт. Той беше в непрекъсната връзка с Н. Петков, посещаваше ежедневно неговия дом, където заговорничаха, правеха срещи с МАРКЪМ и други англо-американски агенти от които получаваша инструкции за работа.

БУМБАРОВ е един от 23-мата депутати в ВНС-н.петковисти, които предва-
рително бяха депозирали своите оставки в ръцете на тяхния "водач" И.Петков:

След разгромаването на съюза, по отношение на него не бяха взети ад-
министративни мерки по политически и оперативни съображения.

Напоследък той се стреми да се прикрие и да покаже, че уж се е отка-
зал от опозиционната си дейност и че има положително отношение към властта
на ОФ. Понастоящем работи в ЦКС като редактор на занаятчийски списание.

Разполагаме с данни добити от подследствени н.петковисти, от които
се вижда, че БУМБАРОВ както преди, така и след разгромаването на съюза, ~~не е про-~~

~~менявал своето отношение към властта.~~
дължава да развива бизнесна дейност

На основание всичко гореизложено считам, че лицето БОРИС КОСТАДИНОВ БУМБАРОВ
от София е опасно за обществен
ред и сигурност и предлагам да бъде въдворен в Т.В.О.
за срок от една година.

Прилагам материалите за лицето:

оп. р.

служ. № 2474

съгласен гр. н-к:

(служ. №

съгласен инспектор:

Н. Якимов:

До др. Пом. Министър
за Държавна Сигурност
София

Одобрявам:

пом. министър Р. Христов

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От началник

ОТДЕЛЕНИЕ "А", ОТДЕЛ I-ВИ

СТЕФАН МИТЕВ

Прегледах основно справката и материалите приложени към преписката за лицето
БОРИС КОСТАДИНОВ БУМБАРОВ от София и намирам за-
ключението на оп. Данчо Георгиев Верданев правилно. Предлагам същото
лице да бъде въдворено в Т.В.О. за срок от една година.

Н-к

Отдел. "А":

Ст. Митев

I-ви:

/Д-р. Бумбаров/

Съгласен зам. директор:

Съгласен н-к отдел:

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФОНДОВЕ И АРХИВНИ ЕДИНИЦИ

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а. е. 81; 92; 115; 144; 157; 159; 161; 249; 250; 277;
289; 290; 311; 346; 360; 362; 514; 1139; 1149; 1194; 4535;

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 13, оп. 1, а. е. 9; 51; 89; 141; 142; 199; 224; 225; 230; 231;
232; 233; 237; 244; 246; 255; 256; 331; 372; 373; 377; 400; 410; 536; 537; 538; 539; 541; 546;

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 13, оп. 4, а. е. 21; 34; 43; 56; 58; 60; 63

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ИФ 3, оп. 1, а. е. 272; 273; 274; 314;

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ИФ 3, оп. 2, а. е. 16; 17; 28; 33; 133, т. 1; 208; 212; 213; 246;
702; 703; 704; 715; 1078; 1079; 1080; 1095;

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ИФ 5, оп. 2, а. е. 1381; 1400;

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ИФ 5, оп. 4, а. е. 1313; 1314;

АКРДОПБГДСРСБНА – М, III раз. 2194;

АКРДОПБГДСРСБНА – М, III раз. 19294, т. 1;

АКРДОПБГДСРСБНА – М, III раз. 985 /Сл/;

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПАРТИИ В БЪЛГАРИЯ (1944-1949)

Документален сборник

Първо издание

Формат 60x90/8

Печатни коли 62

Тираж 500

Печат "БИК - Българска издателска компания" АД

ISBN 978-954-2986-42-3